N.9
102.

UVA.BHSC

68

1857

UVA.BHSC

UVA.BHSC

~~92~~

~~308~~

307

UVA.BHSC

UVA.BHSC

R. 102

619
2 1

DECISIONES SACRÆ ROTÆ ROMANÆ CORAM ILL.MO ET REV.MO D. MICHAELE DEL OLMO SEGVNTINO

Olim in Romana Curia pro Regno Castellæ eiusdem Sacræ Rotæ Auditore, nunc autem Magno totius Mediolanensis Status Cancellario, & in Consiliarium Supremi Castellæ Senatus à Regia Catholica Maiestate designato.

In duas partes distinctæ cum suis argumentis, & Summarijs.

Tomus Primus

ROMÆ M.DCCII.

BIBLIOTECA HSC

UVA.BHSC

INDEX DECISIONVM Per Dicecesin

A

UVA.BHSC

INDEX DECISIONVM Per Diœceses.

A.

Albanen Laudi, seu Transactionis Lun. 24. Januarij 1693. dec. 26. tom. pag.

Aretina Iurium Parochialium Ven. p.ma Julij 1701. dec. 266. tom. 2. pag. 590

Aretina Iurium Parochialium super remissoria Ven. prima Julij 1701. dec. 265. tom. 2. pag. 594.

Aretina, seu Ciuitatis Castelli Manutentionis Lun. 9. Aprilis 1696. dec. 5. tom. pag.

Asculana Depositorum Ven. 25. Februarij 1701. dec. 233. tom. 2. fol. 403.

Asculana Dotis Ven. 25. Junij 1700. dec. 215. tom. 2. pag. 273.

Eadem Ven. p.ma Julij 1701. decis. 268. tom. 2. pag. 597.

Asculana Dotis super remissoria Ven. p.ma Julij 1701. dec. 269. tom. 2. pag. 600.

Asculana Quietionis Lun. 25. Aprilis 1701. dec. 242. tom. 2. pag. 443.

Auellina, seu Nullius Probationum Lun. 4. Februarij 1693. dec. 30. tom. pag.

Eadem Lun. 29. Aprilij 1693. dec. 48. tom. pag.

Eadem Ven. 9. Maij 1698. dec. 103. tom. pag.

UVA.BHSC

Auenionen Fideicommissi Super Immissione Lun. 10. Junij 1693. dec. 56. tom. pag.

Auenionen Fideicommissi Super manutentione Lun. 10. Junij 1693. dec. 57. tom. pag.

Auenionen. Legati Merc. 4. Julij 1696. Dec. 18. tom. pag.

Augustana Iurispatronatus Super negotio principali Lun. 17. Februarij 1698. Dec. 86. tom. pag.

Augustana Iurispatronatus Sup reintegratione Lun. 17. Februarij 1698. decis. 87. tom. pag.

Aurien. Canonic. Lun. 20. Xbris 1696. decis. 25. tom. pag.

Eadem Ven. 24. Junij 1693. decis. 58. tom. pag.

B

Barchinonen Parochialis, seu Vicarii Castri Fidelium Ven. 22. Martij 1693. dec. 40. tom. pag.

Eadem Lun. 5ma Julij 1693. dec. 50. tom. pag.

Baren Moderationis Monitorij Ven. 21. Junij 1693. decis. 62. tom. pag.

Bononien Aquarum Ven. 8. Junij 1696. Dec. 11. tom. pag.

Eadem Ven. 19. Aprilis 1693. dec. 42. tom. pag.

Bononien. Cappellaniæ Ven. 11. Martij 1701. dec. 283. tom. 2. pag. 427.

Eadem Ven. 20. Junij 1701. dec. 250. tom. 2. pag. 510.

Bononien Quietionis Ven. 20. Junij 1698. dec. 111. tom. pag.

Eadem Ven. 12. Xbris 1698. dec. 132. tom. pag.

Bono-

UVA.BHSC

Bononien Fideicommissi Lun. 28. Junij 1698. dec. 112. tom. pag.
Eadem Ven. 9. Januarij 1699. dec. 133. tom. pag.
Eadem Ven. 21. Xbris 1699. dec. 136. tom. pag.
Bononien Fideicommissi de Burzanis Ven. 21. Februarij 1698. dec. 89. tom. pag.
Bononien Fideicommissi de Zargantis Lun. 27. Junij 1701. dec. 263. tom. 2. pag. 577.
Bononien Fucrauum Legitimæ Ven. 25. Februarij 1701. dec. 234. tom. 2. pag. 412.
Bononien. Immunitatis Marelli: Ven. Maij 1700. dec. 203. tom: 2. pag. 190.
Bononien Immunitatis Marelli: Superè attentatis Ven. 7. Maij 1700. dec. 204. tom. 2. pag. 194.
Bononien. Manutentionis Mere. 20. Julij 1696. decis. 15. tom. pag.
Bononien. Restitutionis in Integrum Lun. 22. Martij 1700. decis. 195. tom. 2. pag. 116.
Bononien. seù Imolen Bonorum Lun. 28. Martij 1695 dec. 38. tom. pag.
Eadem Lun. 5ma Julij 1695. decis. 54. tom. pag.
Bononien. seù Imolen Bonorum Superè portione Sor. Mariæ Celestis Lun. 28. Martij 1695. dec. 39. tom. pag.
Eadem Lun. 27. Januarij 1698. dec. 85. tom. pag.
Eadem Lun. 28. Aprilis 1698. dec. 101. tom. pag.
Eadem Ven. 28. Januarij 1699. dec. 138. tom. pag.

UVA.BHSC

C

Calagurritana Decimarum de Aguillar Ven. 27. Junij 1698. decis: 150. tom. pag.

Calagurritana Decimarum de Estrilla Ven. 18. Aprilis 1698. dec. 98. tom. pag.

Calagurritana Decimarum S. Petri Manriquè Lun. 17. Julij 1698. dec. 93. tom. pag.

Calagurritana Quarti Beneficij de Cuel Lun. 26. Januarij 1699. dec. 240. tom. pag.

Calliend. Bonorum Ven. 26. Aprilis 1697. dec. 46. tom. pag.

Camerinen. Reddition. Rationis Ven. 20. Februarij 1699. dec. 244. tom. pag.

Eadem Ven. 28. Aprilis 1700. dec. 198. tom: 2. pag. 134.

Capuana Beneficij Lun. 22. Junij 1699. dec. 164. tom. pag.

Capuana Beneficij Super remissoria Lun. 22. Junij 1699. dec. 165. tom. pag.

Carpentoraten. Fideicommissi Ven. 30. Aprilis 1700. dec. 201. tom: 2. pag. 184.

Carpentoraten. Fideicommissi Super remissoria Ven. 30. Aprilis 1700. decis. 202. tom. 2. pag. 187.

Carpentoraten. Expeditatis Ven. 26. Junij 1699. dec. 163. tom. pag.

Carpentoraten. Sepulturæ Ven. 28. Februarij 1701. dec. 229. tom. 2. pag. 369.

Cavell.

UVA.BHSC

Cavallicen Bannalitatis Furni Super attentatis Lun. 17. Maij 1700. dec. 208. tom. 2. pag. 226.

Cavallicen. Homagij Ven. 26. Martij 1699. dec. 278. tom. pag.

Cavallicen. Pecuniaria Ven. 15. Junij 1696. dec. 13. tom. pag.

Eadem Lun. 19. Novembris 1696. dec. 21. tom. pag.

Cesenaten. Immissionis Ven. 4. Julij 1698. dec. 124. tom. pag.

Eadem Ven. 5. Xbris 1698. dec. 129. tom. pag.

Colonien. Beneficij Merc. 27. Junij 1696. dec. 16. tom. pag.

Colonien. Beneficij Super attentatis Merc. 27. Junij 1696. dec. 17. tom. pag.

Colonien. Canonicatus prima Precis Lun. 2. Maij 1701. dec. 244. tom. 2. pag. 463.

Colonien. Nullitatis Matrimonij Super expensis Lun. 20. Martij 1698. Decis. 93. tom. pag.

Colonien. Praeminentiarum Merc. 22. Junij 1701. dec. 256. tom. 2. pag. 536.

Compostellana Parochialis Lun. 2. Junij 1698. dec. 106. tom. pag.

Eadem Lun. 2. Junij 1699. dec. 155. tom. pag.

Compostellana Parochialis Super remissoria Lun. 2. Junij 1698. dec. 107. tom. pag.

Corduben. Cappellaniq Lun. 25. Februarij 1697. dec. 31. tom. pag.

Cracovien Archidiaconatus Lun. 12. Maij 1698. dec. 104. tom. pag.

UVA.BHSC

Eadem Ven. 12. Februarij 1700. dec. 189. tom. 2. pag. 83.

Cracovien. Decimarum Lun. 6. Aprilis 1699. dec. 152. tom. pag.

Cracovien. Spolij. Merc. 26. Junij 1697. dec. 63. tom. pag.

Cracovien. Spolij Super remissoria Merc. 26. Junij 1697. dec. 64. tom. pag.

D

Derbusen. Beneficij Lun. 23. Junij 1698. dec. 113. tom. pag.

Derbusen. Beneficij Super attentatis Lun. 23. Junij 1698. dec. 116. tom. pag.

Eadem Ven. 26. Januarij 1699. dec. 136. tom. pag.

Derbusen. Beneficij Super expensis Lun. 23. Junij 1698. dec. 117. tom. pag.

E

Eugubina Doris Ven. 21. Februarij 1698. decis. 88. tom. pag.

Eugubina Pecuniaria Ven. 21. Januarij 1701. dec. 216. tom. 2. pag. 253.

Eugubina, seu Senogallien. Deuolutionis Super Appellibus Ven. 26. Maij 1698. dec. 105. tom. pag.

F

Ferrarien Decimarum Super iure vniuersali decimandi Lun. 2da. Julij 1695. dec. 31. tom. pag.

Fer-

UVA.BHSC

Ferrarien. Decimarum super re iudicata Lun. p.ma Julij 1697. dec. 72. tom. pag.

Ferrarien. Pecuniaria Ven. 10. Januarij 1698. dec. 77. tom. pag.

Eadem Lun. 26. Aprilis 1700. dec. 200. tom: 2. pag. 161.

Firmana Dotis, et fructuum Ven. 3. Junij 1701. dec. 248. tom. 2. pag. 491.

Eadem super reservatis Lun. 21. Nov.ris 1701. dec. 273. tom. 2. pag. 606.

Firmana Edificij Ven. 6. Aprilis 1696. dec. 4. tom. pag.

Eadem Ven. 6. Julij 1696. dec. 20. tom. pag.

Florentina Pensionis Ven. 24. Januarij 1698. dec. 82. tom. pag.

Eadem Lun. 12. Januarij 1699. dec. 134. tom. pag.

G

Gerunden. Beneficij Ven. 28. Februarij 1698. dec. 90. tom. pag.

Gerunden. Beneficij Lun. 21. Aprilis 1698. dec. 100. tom. pag.

Eadem Merc. 2. xbris 1699. dec. 72. tom. pag.

Gerunden. Prioratus Lun. 15. Junij 1699. dec. 161. tom. pag.

Eadem Lun. 29. Martij 1700. dec. 197. tomo 2. pag. 129.

H

Hispalen. Juris praesidendi in Capitulo Ven. 2. Julij 1700. dec. 219. tom: 2. pag. 299.

UVA.BHSC

Hispalen Iurispresidendi in Coro Ven. 2. Julij 1700. dec. 220. tom. 2. pag. 311.

Hispalen. Iurispresidendi in Coro, et Capitulo Super remissoria Ven. 2. Julij 1700. dec. 221. tom. 2. pag. 327.

Hijdruntina Cappellaniæ Ven. 10. Maij 1697. dec. 49. tom. pag.

Eadem Super absentatis Ven. 10. Maij 1697. dec. 50. tom. pag.

I.

Ilicen. Simoniæ, seu Confidentiæ Ven. 18. Aprilis 1701. dec. 239. tom. 2. pag. 432.

Illerden Distributionum Lun. 20. Februarij 1702. dec. 291. tom. 2. pag. 510.

Illerden. Distributionum Super remissoria Lun. 20. Februarij 1702. dec. 292. tom. 2. pag. 514.

Isclana Beneficij Merc. 5. Xbris 1696. dec. 24. tom. pag.

L.

Lauden Pensionis Sup. Expensis Lun. 4. Martij 1697. dec. 34. tom. pag.

Laurecana Manutentionis Lun. 25. Januarij 1700. dec. 184. tom. 2. pag. 37.

Legionen. Beneficij Ven. 18. Februarij 1701. dec. 280. tom. 2. pag. 339.

Eadem Lun. 24. Novembris 1701. dec. 272. tom. 2. pag. 604.

Leodien Absentatorum Merc. 27. Novembris 1697. dec. 25. tom. pag.

Leodien Vicarios Ven. 4. Julij 1698. dec. 128. tom. pag.

Eadem Merc. 10. Xbris 1698. dec. 130. tom. pag.

Ea-

UVA.BHSC

Eadem Lun. 11. Maij 1699. dec. 155. tom. pag.

M

Maioricen. Subpręcentoriæ Merc. 22. Junij 1701. dec. 257. tom. 2. pag. 542.

Meleuitana Antianitatis Lun. 15. Februarij 1700. dec. 191 tom. 2. pag. 94.

Meleuitana Beneficij Lun. 23. Junij 1698. dec. 114. tom. pag.

Meleuitana Pensionis Lun. 21. Junij 1700. dec. 214. tom. 2. pag. 271.

Moguntina Canonicatus Lun. p.ma Julij 1697. dec. 73. tom. pag.

Monasterien. Iurisdictionis Ven. 19. Aprilis 1697. dec. 43. tom. pag.

N.

Nucerina Fideicommissi Lun. 12. Xbris 1701. dec. 279. tom. 2. pag. 621.

Nullius, seu Orbitellen. Iurispatronatus Merc. 4. Julij 1696. dec. 19. tom. pag.

O

Ostunen. Primogeniturę Ven. 12. Junij 1699. dec. 160. tom. pag.

P

Palentina Beneficij Lun. 25. Februarij 1697. dec. 32. tom. pag.

Palentina Canonicatus Lun. 6. Februarij 1696. dec. 1. tom. pag.

Palentina Canonicatus Supp. Declaratoria Lun. 11. Martij 1697. dec. 36. tom. pag.

UVA.BHSC

Pampilonen. Preeminentiarum Merc. 3. Februarij 1700. — dec. 186. tom. 2. pag. 48.

Eadem Lun. 7. Martij 1701. dec. 235. tom. 2. pag. 417.

Eadem Lun. 27. Junij 1701. dec. 264. tom. 2. pag. 579.

Perusina Liberationis à molestijs Ven. 5ma Junij 1696. dec. 9. tom. pag.

Pisana Deuolutionis Lun. 24. Januarij 1701. dec. 227. tom. 2. pag. 357.

Eadem Lun. 27. Junij 1701. dec. 261. tom. 2. pag. 570.

Pisana Deuolutionis Supp. Remissoria Lun. 27. Junij 1701. — dec. 262. tom. 2. pag. 574.

Pisauren. Associationis Ven. 5. Martij 1700. dec. 192. tom. 2. pag. 99.

Eadem Lun. 2. Maij 1701. dec. 245. tom. 2. pag. 471.

Eadem Ven. 5ma July 1701. dec. 271. tom. 2. pag. 602.

Pisauren. Successionis Lun. 12. Januarij 1699. dec. 135. tom. pag.

Eadem Lun. 5ma Junij 1699. dec. 158. tom. pag.

Placentina pretensæ Collegialitatis Ven. 5ma Junij 1696. dec. 8. tom. pag.

Posnanien. Decimarum Ven. 22. Aprilis 1701. dec. 241. tom. 2. pag. 443.

R

Reatina Fideicommissi de clauellonibus Ven. 26. Martij 1700. dec. 196. tom. 2. pag. 124.

Eadem Ven. 3. Junij 1701. dec. 247. tom. 2. pag. 477.

Eadem Ven. 17. Februarij 1702. dec. 290. tom. 2. pag. 698.

Romana Alimentorum Ven. 28. Junij 1697. dec. 68. tom. pag.

Eadem Lun. 13. Januarij 1698. dec. 79. tom. pag.

Romana Assecurationis Nauis S. Bonaventuræ Lun. 28. Januarij 1697. dec. 28. tom. pag.

Eadem Lun. 13. Maij 1697. dec. 52. tom. pag.

Ro-

UVA.BHSC

Romana Attentatorum Lun. 24. Junij 1700. dec. 212. tom. 2. pag. 255.

Eadem Ven. 29. Aprilis 1701. dec. 248. tom. 2. pag. 454.

Eadem Lun. 13. Junij 1701. dec. 248. tom. 2. pag. 528.

Romana Beneficij Ven. 20. Martij 1699. dec. 149. tom. pag.

Romana Caducitatis Lun. 23. Januarij 1702. dec. 283. tom. 2. pag. 651.

Romana Cambij Merc. 22. Junij 1701. dec. 258. tom. 2. pag. 545.

Romana Cambij Lun. 23. Januarij 1702. dec. 282. tom. 2. pag. 640.

Romana Cambiorum Ven. 28. Kalis Nou. 1698. dec. 126. tom. pag.

Romana Cambiorum Lun. 11. Maij 1699. dec. 154. tom. pag.

Romana Census Lun. 27. Januarij 1698. dec. 84. tom. pag.

Romana Census Merc. 2a. Julij 1699. dec. 131. tom. pag.

Eadem Lun. 10. Januarij 1701. dec. 204. tom. 2. pag. 347.

Romana Census Lun. 28. Januarij 1701. dec. 208. tom. 2. pag. 365.

Romana Collectæ Lun. 8. Martij 1700. dec. 193. tom. 2. pag. 102.

Romana Communantiarum, et Fontanilis Ven. 23. Aprilis 1700. dec. 199. tom. 2. pag. 149.

Romana Concursus, seu Dotium Lun. 16. Junij 1698. dec. 110. tom. pag.

Romana Depositi Lun. 8. Februarij 1700. dec. 188. tom. 2. pag. 71.

Eadem Lun. 21. Februarij 1701. dec. 231. tom. 2. pag. 385.

Eadem super Reseruatis Lun. 21. Februarij 1701. dec. 232. tom. 2. pag. 395.

Romana Diuisionis Lun. 10. Januarij 1700. dec. 178. tom. 2. pag. 1.

UVA.BHSC

Romana Diuisionis super Expensis Lun. 5. Xbris 1701 dec. 278. tom. 2. pag. 621.

Romana Domus Ven. 30. Januarij 1699. dec. 141. tom. pag.

Romana Donationis Merc. 30. Januarij 1697. dec. 29. tom. pag.

Romana Donationis Ven. 26. Junij 1699. dec. 166. tom. pag.

Romana Donationum Lun. 4. Junij 1696. dec. 10. tom. pag.
Eadem Ven. 4. Junij 1700. dec. 209. tom. 2. pag. 231.

Romana Dotis, et Lucri Lun. 26. Nouembris 1696. dec. 22. tom. pag.
Eadem Ven. 15. Martij 1697. dec. 37. tom. pag.
Eadem Ven. 26. Aprilis 1697. dec. 42. tom. pag.

Romana Educationis Sup. attentatis Lun. 6. Xbris 1696. dec. 23. tom. pag.

Romana Economiæ, seu Additionis Lationis Ven. 28. Junij 1697. dec. 63. tom. pag.
Eadem Ven. 24. Martij 1698. dec. 94. tom. pag.
Eadem Ven. 22. Januarij 1700. dec. 182. tom. 2. pag. 29.
Eadem Sup. relaxatione Mandati Ven. 22. Januarij 1700. dec. 183. tom. 2. pag. 33.

Romana Executionis apoc. Ven. 17. Maij 1697. dec. 53. tom. pag.
Eadem ven. 24. Januarij 1698. dec. 83. tom. pag.

Romana Fideicommiss. Ven. 12. Februarij 1700. dec. 190. tom. 2. pag. 88.

Romana Fideicommiss. Merc. 22. Junij 1701. dec. 259. tom. 2. pag. 542.

Romana Fideicommiss. Mutij de Bubalo Ven. 18. Junij 1700. dec. 218. tom. 2. pag. 262.
Eadem Ven. 2. Xbris 1701. dec. 275. tom. 2. pag. 612.

Romana Fideicommiss. Mutij de Bubalo Sup. mobilibus ven. 13. Januarij 1702. dec. 280. tom. 2. pag. 623.
Eadem Lun. 6. Februarij 1702. dec. 287. tom. 2. pag. 681.

Ro=

UVA.BHSC

Romana Fideicommissi de Maffiolis Lun. 22. Aprilij 1697. dec. 45. tom. pag.

Romana Fideicommissi de Palarzolis Lun. 4. Julij 1698. dec. 123. tom. pag.

Eadem Ven. 2. Julij 1701. dec. 270. tom. 2. pag. 601.

Romana Immissionis Lun. 23. Februarij 1699. dec. 145. tom. pag.

Romana Immissionis Ven. 9ma Julij 1701. dec. 265. tom. 2. pag. 585.

Romana Juris transeundi Ven. 29. Januarij 1700. dec. 185. tom. 2. pag. 42.

Eadem Lun. 28. Junij 1700. dec. 216. tom. 2. pag. 283.

Romana Litterarum Cambij Lun. 13. Maij 1697. dec. 51. tom. pag.

Eadem Lun. 26. Junij 1698. dec. 109. tom. pag.

Romana Locorum Montium Ven. 5. Februarij 1700. dec. 187. tom. 2. pag. 67.

Eadem Ven. 2. Julij 1700. dec. 222. tom. 2. pag. 340.

Romana Maioratus, et Primogeniae de Cesarinis Super Expensis Ven. 6. Februarij 1699. dec. 142. tom. pag.

Romana Manutentionis Ven. 27. Junij 1698. dec. 119. tom. pag.

Romana Multiplicorum Lun. 6. Junij 1701. dec. 249. tom. 2. pag. 497.

Romana Multiplicorum Super Expensis Ven. 10. Junij 1701. dec. 251. tom. 2. pag. 512.

Romana Nominationis Lun. 13. Januarij 1698. dec. 80. tom. pag.

Romana Pecuniaria Ven. 8. Junij 1696. dec. 12. tom. pag.

Romana Pecuniaria Lun. 9ma Xbris 1698. dec. 127. tom. pag.

UVA.BHSC

Romana Pecuniaria Lun. 16. Februarij 1699. dec. 143. tom. pag.

Romana Pecuniaria Ven: 12. Martij 1700. dec. 194. tom. 2. pag. 105.

Romana Pecuniaria Merc: 9. Junij 1700. dec. 210. tom. 2. pag. 242.

Romana Pecuniaria seu attentatorum Merc. 20. Januarij 1700. dec. 181. tom. 2. pag. 15.

Eadem Ven. 15. Aprilis 1701. dec. 238. tom: 2. pag. 430.

Romana Pecuniaria seu Locorum Montium Ven. 14. Junij 1697. dec. 59. tom. pag.

Eadem Lun. 11. Aprilis 1698. dec. 96. tom. pag.

Eadem Lun. 4. Maij 1699. dec. 153. tom. pag.

Eadem Lun. 13. Maij 1701. dec. 252. tom. 2. pag. 517.

Romana Primogenituræ de Cæsarinis Sup. exhibitione Lun. 9. Maij 1701. dec. 246. tom. 2. pag. 474.

Eadem Ven. 3. Februarij 1702. dec. 286. tom. 2. pag. 676.

Romana Quarti Dotalis Ven. 22. Aprilis 1701. dec. 240. tom. 2. pag. 438.

Eadem Ven. 20. Januarij 1702. dec. 281. tom. 2. pag. 634.

Romana Restitutionis dotis Lun. 22. Aprilis 1697. dec. 44. tom. pag.

Romana Restitutionis in Integrum Super Expensis Lun. 5. Xbris 1701. dec. 277. tom. 2. pag. 619.

Romana Saluiani Ven. 22. Martij 1697. dec. 41. tom. pag.

Romana Saluiani Ven. 27. Junij 1698. dec. 118. tom. pag.

Eadem Merc. 10. Xbris 1698. dec. 131. tom. pag.

Eadem Ven. 23. Januarij 1699. dec. 139. tom. pag.

Romana Secretariatus Apostolici Ven. 14. Januarij 1701. dec. 225. tom. 2. pag. 350.

Eadem Lun. 7. Martij 1701. dec. 236. tom. 2. pag. 425.

Eadem Lun. 13. Junij 1701. dec. 253. tom. 2. pag. 253.

Romana Separationis Thori Lun. 9. Xbris 1697. dec. 76. tom. pag.

Eadem

UVA.BHSC

Eadem Mere 5 Martij 1698. decis 91. tom. pag.

Eadem Ven 13 Martij 1699 dec 146 tom pag.

Romana, seu Albanen. vineq Lun 11 Martij 1697 dec 35 tom. pag.

Eadem Lun 10 Martij 1698 dec 92 tom pag.

Eadem Ven 5 xbris 1698 dec 128 tom pag.

Eadem Lun 23 Martij 1699 dec 150 tom pag.

Romana, seu Antoniana Doris Mere 15 Januarij 1698 Dec 81 tom pag.

Romana, seu Camerinen Saluian. Ven 20 Februarij 1701 dec 288 tom 2 pag 686.

Romana, seu Parmen. Iurispatronatus Ven 4 xbris 1699 dec 173 tom pag.

Romana, seu Portuen. Tenutaru Lun 17 Junij 1697 dec 60 tom pag.

Romana, seu Portuen Tenutarum sine fructibus Lun 17 Junij 1697 dec 61 tom pag.

Eadem Ven 10 Januarij 1698 dec 78 tom pag.

Romana, seu Sabinen Pecuniaria Ven 1ma Martij 1697 dec 33 tom pag.

Romana, seu Spoletana Census Lun 23 Junij 1698 dec 115 tom pag.

Romana Stagni Ven 23 Junij 1698 dec 108 tom pag.

Romana Testamenti Lun 7 xbris 1699 dec 174 tom pag.

Romana Testamenti sine Sumptibus Litis Lun 7 xbris 1699 dec tom pag.

Romana Transactionis Ven 15 Junij 1696 dec 14 tom pag.

S

Sabinen Fideicom. sine consignatis 27 Martij 1699 dec 151 tom pag.

UVA.BHSC

Savonen Aggregationij Ven 15 Januarij 1700 dec 179 tom 2 pag 6.
Savonen Aggregationis Super remissoria Ven 15 Januarij 1700 dec 180 tom 2 pag 13.
Spoletana Bonorum Ven 4 Julij 1698 dec 122 tom pag
Spoletana Census Lun 16 Martij 1699 dec 147 tom pag
Eadem Merc 17 Junij 1699 dec 162 tom pag
Spoletana Census Sup Fructibus Ven 15 Maij 1699 dec 156 tom pag
Spoletana fidecommiss Ven 27 Januarij 1702 dec 284 tom 2 pag 661
Spoletana fidecommissi Super relevatione Ven 27 Jan 1702 dec 285 tom 2 pag 674
Sutrina Dotis Ven 28 Junij 1697 dec 69 tom pag
Eadem Ven 14 Martij 1698 dec 95 tom pag

T

Tarraconen Jurisdictionis Lun 10 Maij 1700 dec 205 tom 2 pag 198.
Eadem Lun 27 Junij 1701 dec 260 tom 2 pag 551.
Tarraconen Jurisd Sup attentatis Lun 10 Maij 1700 dec 206 tom 2 pag 213.
Tarraconen Jurisdictionis Sup edictis Lun 28 Junij 1700 dec 217 tom 2 pag 286.
Eadem Sup remissoria Lun 28 Junij 1700 dec 218 tom 2 pag 295.
Tarraconen Parochialis seu Vicariæ Ven 2 Maij 1698 dec 102 tom pag
Tarraconen Præpositura Merc 2da Julij 1699 dec 169 tom pag
Eadem Sup remissoria Merc 2da Julij 1699 dec 170 tom pag
Eadem Sup Declaratoria Lun 21 9bris 1701 dec 274 tom 2 pag 610.
Taurinen seu Vercellen Molendini Ven 24 Maij 1700 dec 207 tom 2 pag 218.

Ca-

UVA.BHSC

Eadem Super attentatis Lun 2 Augusti 1700 dec. 223. tom. 2. pag. 345.

Terracinen Expensarum Ven. 27 Januarij 1698. dec. 121 tom. pag.

Toletana Eurispatronatus Merc. 5 Junij 1697 dec. 54 tom. pag.

Eadem Sup. prestationibus decursis Merc. 5 Junij 1697 dec. 55 tom. pag.

Tuden Evictionis Ven. 2 Xbris 1701 dec. 276 tom. 2. pag. 616.

Tuden Parochialis Merc. 9 Junij 1701 dec. 211 tom. 2. pag. 247.

Tudertina Census Lun. 19. Januarij 1699. dec. 137 tom. pag.

Tudertina Manutentionis Merc. 9ma Julij 1699. dec. 168. tom. pag.

Turritana Decimarum Sup. Remissoria Lun. 13 Februarij 1702 dec. 289. tom. 2. pag. 693.

V.

Valentina Beneficij Sup. Bullæ Sixtinæ Ven. 17 Febr. 1696. dec. 3. tom. pag.

Eadem Sup. Gratia Subrogationis Ven. 17 Februarij 1696. dec. 2. tom. pag.

Veneta, Seu Anconitana Pecuniaria Ven. 17 Junij 1701. dec. 255. tom. 2. pag. 529.

Vilnen. Jurisdictionis Ven. 11 Maij 1696. dec. 6. tom. pag.

Eadem Lun. 21 Aprilis 1698. dec. 99. tom. pag.

Vilnen. Jurisdnis Super attentatis, et manutentione Ven. 11 Maij 1696. dec. 7. tom. pag.

Viterbien. Legitimæ Merc. 26. Junij 1697. dec. 65. tom. pag.

Urbanien. Canonicatus Merc. 23. Januarij 1697. dec. 27 tom. pag.

Urbevetana Fideicommissi Sup. restitutione in integrum Ven. 5. Junij 1699. dec. 159. tom. pag.

Urbevetana Seu Montis Falisci Immissionis Lun. 14 Xbris 1699. dec. 177. tom. pag.

Urbinaten. Seu Senogallien. Emphyteusis Lun. 22. Junij 1699. dec. 263. tom. pag.

Finis

UVA.BHSC

12

UVA BHSC

UVA.BHSC

INDEX ARGVMENTORVM ET SVMMARIORVM DECISIONVM

Quæ in hoc primo Tomo, proùt iacent continentur.

Eadem Argumenta, et Summaria debebant in principio cuiuslibet Decisionis ordinatim transcribi, proùt actum fuit in Secundo Tomo; Verùm quià dùm illa fuerunt composita dictæ Decisiones jàm reperiebantur exemplatæ, ideò maioris commoditatis gratia fuerunt sub initio istius Tomi iuxtà ordinem earumdem Decisionum apposita.

Palentina Canonicatus
Lun: 6. Februarij 1696.

Decisio I.

Argumentum

Vacante Sede apostolica Ordinarij Collatores va:

UVA.BHSC

lent conferre omnia Beneficia vacantia in mensibus apostolicis, dummodò tamen antè Pontificis electionem valide abipsis conferantur, cum aliàs per reg. 68. Cancellariæ eadem Beneficia reseruentur nouo Pontifici si fuerint dolùè vacantia, vèl minùs validè prouisa. Capitulum quando' est in Turno debet ex se solo conferre Canonicatus, nèc ejus in collatione valet manus apponere, nisi postquam Turnus Capituli est consumptus. Consensus unius ex Collatoribus reponit in statu validitatis prouisionem factam ab altero simultaneo Collatore, si tamen fuerit prostitus de tempore, quo collatio perfici poterat.

Summarium

1. Reseruatio Beneficij resultat ex vacatione seu: ra in mense apostolico.
2. Item ex collatione nullitèr facta per Ordinarium vacante Sede Apostolica.
3. Litera apostolica quando' sunt iustificatæ veniunt exequendæ.
4. Vacante Sede Apostolica Ordinarij valent conferrè omnia Beneficia vacantia in quoliber mense.
5. Do Secundùm antiquam opinionem nequillis sublata est d.ª facultas per Superuenientem regulam Summi Pontificis, quamuis Beneficia dolùè vacent.
6. Hodiè tamen per reg. 68. Cancellariæ, nouo Pontificis in crastinum Suæ assumptionis reseruantur omnia Beneficia vacata in mensibus Apostolicis, quæ non fuerunt prouisa per Ordinarios.
7. Prout etiam antè eiusdem regulæ Constitutionem fecerunt Reg. XIV., et Paulus V.

UVA.BHSC

8. Vacante Sede Apostolica Solus Epus Succedit in mensibus apostolicis.

9. Limita in Constitutio Canonicatibus Cathedralium quorum collatio etiam de jure Spectat Simultanee ad Epum, et Capitulum.

10 In Ecclesia Palentina adest Consuetudo conferendi Canonicatus per Turnum ab Epo, et Caplo.

11 Similes Consuetudines de iure valent.

12. Dispositio Canonicatus Spectat solum ad illum qui existit in Turno, et nº. 17.

13. Turnarius dicitur solus Collator, et totum habens, et nº. 14.

15. Epus non existens in Turno nullum habet Jus, sed retinet manus Ligatas et nº. 16.

18. Caplum habens turnariam collationem cum Epo dicitur Ordinarius Collator.

19. Consensus datus ab uno Collatore, ut Prouisus ab altero possessionem assequatur, habetur ac si ab initio intervenisset.

21. Limita quando est praestitus de tempore quo collatio fieri non poterat.

Collatio Simultanea facta ab uno ex Collatoribus altero non contradicente remanet in Statu validitatis nº. 20.

22. Decretum irritans contentum in reg. 68. Cancellariae, Ligat etiam ignorantes.

Valentina Beneficij Super Gratia Subrogationis

Ven. 17. Februarij, 1696.

Decisio II.

Argumentum

Litterae Subrogationis gratiosae remanent inexequibiles

UVA.BHSC

ex defectu Litis, quæ cessat ex pacifica assecutione alterius Beneficij incompatibilis. Residentia cum sit de jure, et respiciat commodum Animæ defuncti potest per viam declarationis ab Executore ordinari etiam in fundatione Simplicis Cappellaniæ, præsertim dum Beneficiato assignatur congrua Substentatio. Quando autem residentia dicatur causativa, vel præcisa ad effectum inducendi incompatibilitatem Latè habetur ex Decisione; in qua etiam firmatur collationem remanere Subreptitiam ob non expressam legem conferendi Beneficium Pauperiori, cum tametsi prætendatur reservatio Beneficia conferri debeant habentibus qualitates requisitas in fundatione.

Summarium

1. Sententiæ validitas resultat ex actis.
2. Pacifica assecutio Beneficij incompatibilis parit tacitam renunciationem Liti vigenti super priori beneficio.
3. Gratiosa Subrogatio sine Lite non datur.
4. Simplices Cappellaniæ ex universali Consuetudine residentiam non requirunt.

Contrarium de jure Communi n°. 6.

5. Executor contra præsumptam Testatoris mentem non potest conditionem in Beneficij fundatione apponere.

Potest tamen eius mentem supplere, ac declarare, ubi illius dispositio non contrarietur n°. 9.

7. Testator censetur potius se conformare voluisse cum juris dispositione, quam cum Consuetudine universali.
8. Status Beneficij non fit deterior dum res revertitur ad suam naturam.
10. Residentia respicit commodum animæ Defuncti.

UVA.BHSC

12. Et per eam magis consulitur Seruitio Ecclesiæ.
12. Conditio residentiæ dicitur rectè in fundatione apposita si est approbata ab Ordinario.
13. Onus residendi valet in fundatione apponi dum assignatur congrua pro Substentatione Beneficiati.
14. Necessitas residendi in Beneficijs Simplicibus excluditur ex defectu Sufficientis Substentationis.
15. Residentia Causatiua non parit incompatibilitatem.
16. Causatiua dicitur quando non est adiecta pœna privationis tituli, sed fructuum.
17. Residentia dicitur præcisa quando illa fuit personaliter ordinata.
18. Item quando Beneficiatus habet onus inseruiendi in choro cum participatione Distributionum.
19. Pauper dici non potest qui possidet Beneficium annui redditus ꝛ 1000.
20. Gratia remanet Subreptitia, quando Pontifici reticita fuit lex conferendi Beneficium Pauperiori.
21. Beneficia debita certo generi Personarum, etiamsi in illis prætendatur reseruatio, conferri debent Habentibus qualitates requisitas in fundatione.
22. In collatione Beneficiorum de jure communi Pauper præferri debet diuiti, vel habenti Beneficium.
23. Pro iustificatione 2æ gratiæ satis est, quod paupertas verificetur de tempore primæ.
24. Limita quando prima non habuit effectum.

Valentina Beneficij super
Bulla Sixtina

Ven. 17. Februarij 1696.
Decisio III.

Argumentum

Beneficia de iure conferri debent Oriundis illius Regni, ubi sita sunt, præcipuè si adsint particulares Leges, et Indulta, prout in Regno

UVA.BHSC

Valentiæ ad exclusionem Aragonum, et è contrà, itaut neque obstent contrariæ fundationes factæ, etiam cum consensu Ordinarij, cum actus priuatus tollere non debeat priuilegium editum in fauorem totius Regni

Summarium

1. Beneficia Ecclica Indigenis, et Oriundis de Regno vbi fundata sunt, non autem exteris, conferri debent.

Quia respicit publicam utilitatem quoad Beneficia conferantur Originarijs et naturalibus nº. 17.

2. Et hoc absque Dubio seruari debet ubi ex particularibus Legibus vel Indultis ità sancitum reperitur.

3. In Regno Valentiæ id cautum habetur ex Constitut. Sixti V. in qua excipitur solus casus promiscuitatis admittendi nempè Originarios Regnorum in quibus etiam Valentini admittuntur.

Et hoc comprobatur ex decreto Caroli V. nº. 6. et 8.

4. In Regno Aragoniæ Valentini, et alij quicumque exteri exclusi sunt à Beneficijs Ecclicis.

5. Similiter in Regnis Castellæ, et Legionis.

7. Alienigenæ, et Peregrini vocari non possunt, qui sub vno sociantur Rege.

9. Regna Hispaniarum quamuis sub vnico sint Rege, proprijs tamen Legibus reguntur, ac si vnusquisque proprium Regem haberet.

10. Dictio aliorum est repetitiua similium.

11. Testator præsumitur se voluisse conformare cum Legibus Regni vbi fundauit Beneficium, quando eius verba huoi interpretatione patiuntur.

12. Exteri admittuntur etiam ad Beneficia quando sunt vocati in fundatione.

Limita quando fundatio est contraria particularibus

le-

UVA.BHSC

Legibus Regni nº. 25.

23. Inqualibet dispositione noui oneris inducitur semper præsumuntur contrarię Fundatorum ordinationes.

24. Executor neè de Vicarij Generalis approbatione potest alterare voluntatem Fundatoris.

26. Exceptio firmat regulam in contrarium.

28. Expressa Fundatione tolli non debet Priuilegium in fauorem totius Regni editum.

29. Decretum irritans tollit usum conferendi Beneficia Alienigenis.

Firmana Ædificij
Ven. 6. Aprilis 1696.

Decisis IV.

Argumentum

Facultas eleuandi fabricam de jure permissa, etiamsi Vicini Luminibus officiatur, cessat quando per pactum inducta fuit seruitus altiùs non tollendi, et quamuis illa regulariter in uno casu conuenta non extendatur ad alium, ad omnes tamen casus referri debet, in quibus aliàs destrueretur finis, propter quem fuit inducta.

Summarium

1. Fabrica altrà conuentos Limites eleuata demoliendæ est.

2. Certus modus in ædificando potest præscribi vel per conuentionem, vèl per Consuetudinem, seù Statutum.

3. Eleuabit Domus permitta est, etiamsi per illam Vicini Luminibus officiatur.

4. Limites quando per pactum inducta fuit Seruitus altiùs non tollendi.

UVA.BHSC

5. In materia Seruitutum prohibitum in vno casu non censetur prohibitum in alio.
6. Vtens facultate altiùs tollendi sibi in concordia concessa seruare etiam debet conditionem limitatæ eleuationis in illa præfinitam, et nº: 12.
7. Verba intelligenda sunt iuxta dispositionem, et causam ob quam fuerant adiecta.
8. Prohibitio elevationis continet totum id ob quod destrueretur finis propter quem facta fuit.
9. Absque eo quod inducatur Seruitutis extensio.
10. Fides lite pendente extorta non facit fidem.
11. Testis se referens ad aliquam Scripturam tantùm probat quantum ipsa Scriptura.

Aretina, seù Ciuitatis Castelli Manutentionis Lun. 9 Aprilis 2696.

Decisio V.

Argumentum

Dispositio alienæ voluntatis captatoriæ licet corruat in ea tantùm parte, cui captationis vitium cohæret, attamen si ex toto illius contextu, alijsque circumstantijs appareat conditionem captatoriam percutere integram dispositionem, erit nulla in totum, etiam si respiciat fauorem Tertij.

Summarium

1. Intestatus decedit, qui non jure Testamentum facit
2. Ad Successionem Sororis nullis relictis Descendentibus seù Ascendentibus vocatur Pater.

3.

UVA.BHSC

3. dispositiones alienę voluntatis captatorię expressè à jure reprobantur.
4. Quamuis fuissent expressę causæ amoris, et affectionis, cum istę attendi debeant quandò nulla est superaddita conditio coactiva ad disponendum.
5. In diuersitate substitutionum ea solum habetur pro nulla quæ sub captatoria contenta est.
6. Integer Testamenti contextus perpendi debet, ut germana Testatoris uoluntas colligatur.
7. Captatoria conditio comprehendit omnes substitutiones, quandò sub una periodo post omnes in fine legitur apposita.
8. Conditio apposita in fine dispositionis refertur ad omnia præcedentia continuatiuè prolata
9. Pluralis numerus dualitatem saltem requirit.
10. Dispositio directa ad captandum totum Testamentum dicitur directa ad omnes substitutiones in illo contentas.
11. Quandò duæ dispositiones ratione correspectiuitatis uitientur.
12. Declarantur Text. in l. 1. ff. de his quæ pro non scriptis habentur, et in l. unic. §. 1°. et §. pro 2°. C. de caduc. toll. et n°. 13.
14. Caducato 1mo gradu substitutionis Testamentum dicitur incipere à 2°. vel alio ulteriori non caducato.
15. Copula et posita inter duas orationes perfectas non operatur quod qualitas uni apposita alteram quoque qualificet.
16. Contrarium quandò procedat.
17. Captatoria in Testamento alicuius expressa apta non est influere in dispositionem alterius ab eodem Testamento captatam.
18. Præsertim in præiudicium Tertij
contrarium n°. 19.
Declara ut sub n°. 20.
21. Dispositio captatoria semper est nulla etiamsi fiat ad commodum Tertij.
22. Mulier in grauescenti ætate probabiliter non est filios habitura.
23. Substitutiones quandò censeantur adiectę ad pallianda captatoriam dispositionis in alijs partibus.

UVA.BHSC

24. Prima Substitutio dicitur captatoria, non autem Sequentes, quando Testator captando habuit præoculis p.ma, non autem alias.

25. Ex iterata dispositione captatoria magis apparet enixus animus captandi.

26. Mutatio dispositionis præsumitur facta de consensu Retinentis illius copiam penes se.

Vilnen. Iurisdictionis
Ven. 22 Maij 1696.

Decisio VI.

Argumentum

Epus de jure habet Iurisdictionem in Regulares, et Monasteria, nisi concludenter constet de illorum sufficienti exemptione, quæ in hoc casu tum ex lege fundationis, tum etiam ex antiqua sententia per longævam observantiam comprobata excluditur; nec elici valet ex privilegijs exemptivis Congreg.nis Lateranensis S. Augustini, cum ea non extendantur ad Monasteria, quæ non sunt unita eidem Congreg.ni, minusque ex gubernio, et cura Conventuum, et Monachorum, cum hæc pertineant ad Prælatum Regularem, quamvis Monasteria ordinariæ Iurisdictioni subiecta sint.

Summarium

1. Epus de jure cessante privilegio exemptionis habet Iurisdictionem in Regulares, et Monasteria intra suam Diœcesim existentia.
2. Allegans exemptionem tenetur de illa sufficienter docere.
3. Præservativa conservat ius, quod anteà competebat.
4. Reservatio Iurisdictionis in uno actu arguit exempt.ne in cæteris.
5. Particularis expressio facta in favorem Epi non debet in eius præiudicium retorqueri.

6.

UVA.BHSC

6. Exemptio est Stricti Juris, et Epis odiosa.
7. Non potest per Sabaudrum intellectum deduci.
8. Quod expresse alteri concessum non est, Epo non censetur ademptum.
9. Epus non potest preiudicium inferre propriæ Jurisdictioni sine consensu Capituli.
10. Sententia Lata Super Statu contra unum Monasterium facit ius quoad omnia eiusdem Ordinis.
11. Sumptum de Sumpto non probat.
Limita quando constat de originali per eadem acta, & quæ fuit lata nº 24.
12. Sententia sine actis non probat.
Limita 1º. in Sententia antiqua nº 16.
Limita 2º. in Sententia adducta per viam exceptionis nº 15.
13. Attestationi Cancellarij inservientis Epo non creditur fauore eiusdem Epi.
Limita si deponat de facto proprio et de eo ad proprium officium spectante nº 18.
15. Observantia dat robur Scripturæ etiam informi.
19. Referuntur privilegia Exemptionis concessa Congnis Lateranensi.
20. Ob communicationem exemptionis Ordinis Mendicantium fere omnes Regulares exempti remanserunt à jurisd. ordinaria.
21. Monasteria, quæ independenter, ac de per se regantur non possunt allegare privilegia exemptionis Loquentia de Monasteriis unitis Congni Lateranensi et nº 22.
23. Ex quo tempore vigebat Jurisdictio contra Eum.
24. Prælati Regulares etiam in Monasteriis, in quibus Jurisdictio pertinet ad Ordinarium, valent se ingerere in concernentibus disciplinam, et Statum Regularem.

Vilnen. Jurisdictionis Super
attentatis, et Manutentionis
Ven. 11. Maij 1696.

Decisio VII.

UVA.BHSC

Argumentum

An, et quando valeat alter Iudex pendente lite in Rota sine attentatorum labe per modum prouisionis inhibere, seu alia decernere, quæ tendunt ad faciliorem expeditionem appellationis. Manutentio de iure competit habenti assistentiam iuris, et proinde concedenda est Epo in quasi possessione exercendi exercendi Iurisdictionem ordinariam in Regulares, et ipsis Regularibus in iure eligendi eorum Superiores.

Summarium

1. Pendente lite in Rota quidquid geritur coram alio Iudice remanet attentatum.
2. Alter Iudex quando valeat lite pendente in Rota inhibere per modum prouisionis, et nº 5. et 6.
3. Seu explere, quæ tendunt ad faciliorem expeditionem appellationis, et nº 4.
7. Vis non stat in verbis, sed in eo quod iure agitur.
8. Inhibitio pendente lite in Rota, etiamsi fuerit ab alio Iudice concessa pro minori spatio trium mensium non potest saluari à uitio attentatorum.
9. Episcopo possessori, et habenti Iuris assistentiam concedenda est manutentio in quasi possessione exercendi iurisdictionem in Regulares.
10. Et è conuerso danda est Præposito, et Canonicis Regularibus in quasi possessione eligendi Præpositum, et visitatores.
11. Electio Prælatorum Regularium peragitur à Monachis independenter ab Epo etiam in illis Monasteriis, in quibus habet ordinariam Iurisdictionem.
12. Rector Ecclesiæ Regularis approbandus est ab Epo in concernentibus curam Animarum.
13. Actus qui dedit causam liti non est attendendus.

Pla-

UVA.BHSC

Placentina pnsę Collegialitatis
Ven. 1. Junij 1696.

Decisio VIII.

Argumentum

Societas Caicorum potest de jure cogi ad prestandum ornamenta necessaria pro Seruitio Ecclesiae vel ex Consuetudine per decennium inducta, vel ex quo sit eiusdem Ecclesię Patrona, proindeque Concordia super illorum praestatione per Rectores nomine Societatis stipulata ligat illius vniuersum cętum, prę sertim si fuerit per lapsum plurium annorum obseruata. Beneficiati quamuis non constituant Capitulum, possunt tamen absque ullo impedimento Cong.ne facere in Loco, ubi soliti sint congregari, ibique etiam cassam communem retinere, et in celebratione Anniversariorum, quę fit in Ecclia, ubi seruitium prestant, debent Presbyteris extraneis prefferri.

Summarium

1. Concordia, seu Consuetudo inducta super praestatione ornamentorum necessariorum pro Seruitio Ecclię omninò seruari debet
2. Patronus Ecclię ac pluriam Beneficiorum tenetur subministrare d.a ornamenta, quando pro illis in fundatione dos congrua non fuit assignata.
   Intellige de ornamentis necessarijs pro Beneficiatis, qui sunt de illius jure patronatus N.o 22.
   Nisi concurreret obseruantia subministrandi ornam.ta omnibus Beneficiatis indistinctè N.o 23.
3. Ex actu gesto per Rectores Societatis uniuersus illius cętus non remanet ligatus.
   Praecipuè si dubium an Societas teneatur ad ea, quę fuerunt p Rectores promissa N.o 4.
5. Limita quando Rectores agunt nomine Societatis
6. Et societas per lapsum plurium annorum eundem actum seruauit, et adimpleuit.

UVA.BHSC

7. Ratificatio resultans ex facto potentior est illâ, quæ deducitur ex verbis.

8. Consuetudo subministrandi sacra ornamenta est in fauorem cultus diuini.

9. Ad inducendam talem consuetudinem solum decennium exuberat.

10. Alienatio prohibita non dicitur quandò Ecclia non obligatur ad plus, quam illud, quod tenebatur adimplere.

11. Transactio mediante opera ordinarij inita inter Ecclicos prò firmanda pace, et quiete est valida.

14. Beneficiati non faciunt Capitulum, nec formale Collegium constituunt.

15. Possunt tn facere Congregne.

16. Et quidem in Sacristia, seu in alio loco ubi solitum est ipsos congregari et nº 20.

17. Ibique etiam retinere capsam communem.

18. Societas Laica non potest habere dominium Sacristiæ Ecclie, cum sit locus sacer.

19. Minusque prohibere ne in ea valeant Beneficiati congregari, quandò non sit Sacristia Societatis.

21. Presbyteri inseruientes Ecclie, præferendi sunt in celebratione Anniuersarioꝝ, et nº 24.

Quidquid sit in alijs functionibus, ut in nº 23.

22. Ecclesiæ inferiores mores recipiunt ab Ecclesijs Cathedralibus.

Perusina liberationis à molestijs
Ven. pª Junij 1696.

Decisio IX.

Argumentum

Quictio, de qua expressè in instrumento cautum non fuit, licèt ex natura contractus sit debita, pro ea tamen non competit via executiua, cum ea intrèt solum in casibus à jure expressis, vel ubi aliàs de illa inter Partes conuentum fuerit

Sum

UVA.BHSC

Summarium

1. Via executiua non competit nisi in casibus à iure expressis vel in executionem obligationis cameralis, seù alterius facti illam importantis.
2. Promissio directionis subintelligenda est in assignatione translatiua dominij bonorum.
3. Remedium executiuum non intrat nisi pro eis, quæ expressè in Instro promissa sunt.
4. Relatum unicè attendi debet etiam in eis quæ pendent à solo consensu referentis.
5. Reseruatis conseruat iura competentia, non autem alia, quæ non adsunt, de nouo tribuit.

Romana Donationum

Lun. 4. Junij 1696.

Decisio X.

Argumentum

Promissio de donando æquam parienti effectum veræ donationis tribuit ius omnibus in ea vocatis, etiamsi effecti fuerint Religiosi, quamvis tamen Donantis intentio non contrarietur, et quamuis facultas addendi onera, et vincula in d.ª promissione reseruata, importet, quod Donans valeat ea adijcere etiam ex post, ea tamen non procedit, ultrà casum in reseruatione expressum, ideoque aliàs nec etiam per viam declarationis possit Donans dispositionem alterare, nisi illa adeò faceret dubia, ut declaratione indigeret.

Sum-

UVA.BHSC

Summarium

1. Prominis de donando habet arim, et effectum uerę Donationis maximè fauore Matrimonij.
2. Attribuit ius irreuocabile, nedum fauore Coniugum, sed etiam Filiorum utriusque Sexus.
3. Monasterium acquirit omnia bona, et jura Monialis Professę.
4. Quę competit possessio bonorum Fideicommissariorum durante uita Monialis, dummodò Disponentis uoluntas non contrarietur.
5. Onus per Donantem adiectum post factam Donationem habetur, ac si fuisset in donatione insertum, quandò sibi reseruauit facultatem adjiciendi, et nº. 6.
7. Facultas addendi in Donatione operari non potest ultrà casum in reservatione expressum, et nº. 9., et 15.
8. Ex quibus dici potest Donantem usquè ab initio habuisse intentionem excludendi Moniales.
10. Donans non potest, postquam Donatarijs quæsitum est ius certum, aliquod pactum in illorum prejudicium apponere.
11. Conditio in Donatione facta contemplatione Matrimonij, neque de consensu Uxoris potest apponi in prejudicium Filiorum, quandò isti sunt independenter vocati.
12. Donans potest ex intervallo restringere vocationem descendentium ad solos Masculos excludendo Feminas.
13. Declara, ut procedat, quandò dubium est an sub nomine Descendentium veniant Feminę.
14. Vocatio Fęminarum quandò non est facta sub nomine collectivo Descendentium, sed nominatim non dicitur de casu dubio.

16.

UVA.BHSC

16. Fidecommissarius non potest præuentiuè agere viuente adhuc altero ex antecedenter vocatis.

Bononien. Aquarum

Ven. 8. Junij 1696.

Decisio XI.

Argumentum

Damnum proveniens ex casu fortuito, puta ex fluminum devastatione, non comprehenditur in Stipulatione damni infecti, ita suadentibus, non dum iuris dispositione, sed etiam circumstantijs in hoc casu concurrentibus. In Materia Seruitutum de una ad aliam inferre non licet, cum illæ tanquam odiosæ in quantum fieri potest veniant restringendæ.

Summarium

1. In Stipulatione damni infecti non committitur stipulatis quando damnum provenit ex casu fortuito, ea n. 18.
2. Devastatio fluminum est ab eo extrinsecus contingibilis, ut illi occurri non valeat.
3. Excolaticiorum natura est emittere naturaliter aquas, vel ex pluvijs ob locorum pendentiam defluentes.
4. Obligatio intelligi debet rebus in eodem statu permanentibus.
5. Excolaticia non sunt apta recipere aquas erumpentes ex fluminibus.
6. Aggeres sunt instrumenta propria ad reparandas

UVA.BHSC

Fluminum irruptione s.

7. Pretij quantitas optimè declarat, quid fuerit in venditione inclusum.

8. In materia seruitutum de una ad aliam inferre non licet.

9. Et in dubio contrà illas cadere debet interpretatio.

10. Obseruantia non deducitur nisi ex actibus precisis, et indubiis respectu casus, qui euenit in controuersiam

11. Etiamsi illa sit interpretatiua.

12. Vocatur permittens remissionem petitionij in casu Aquæ turbidarum multò magis tenetur illam remittere in casu irruptionis Fluminum.

13. Seruitus quantum fieri potest restringenda est.

14. Ad impossibile nemo tenetur.

15. Qui dedit causam damno non potest illius refectionem ab alio petere.

16. Foueus inseruiens prædijs adiacentibus dicitur inter illorum Dominos communis.

17. Obligatio per Communitatem suscepta ex causa di Foueas communales, intelligenda est de foueis ipsius Communitatis.

Romana Pecuniaria

Ven. 8. Junij 1696.

Decisio XII.

Argumentum

Venditio integro negotio, quousque fuerit pretium solutum debentur fructus accompensatiui de omnibus rebus, ac creditis etiam inofficiosis, si constet ea ad negocium spectare, et sub unica eiusdem negotij venditione fuisse comprehensa.

Sum.

UVA.BHSC

Summarium

1. Mandatum dicitur iustum quoties relaxatum est pro credito obligatione camerali vallato.
2. Fructus illicitè exacti veniunt in sortem imputandi.
3. Fructus compensatiui debentur etiam ex creditis infructiferis, quando illa sunt pars negotij.
4. Credita, seu pecuniæ dicuntur pars negotij quando illæ ad traficandæ sunt necessariæ.
5. Conuentio fructuum comprehendit credita non secus ac pretium negotij, quando amborum unica est deseminatio.
6. Venditio continens plures res distinctis pretijs non dicitur unica, sed in rei distinguitur venditiones quot sunt res.
7. Limita quando Partes expresserunt adunicam venditionem tantum deuenire.
8. Negotium dicitur venditum per modum Corporis, licèt res fuerint singillatim estimatæ, et quare.
9. Confessione Partis nulla melior probatis dari potest.

Cauallicen. Pecuniaria
Ven. 15. Junij 1696.

Decisio XIII.

Argumentum

Solutio aduersus publicum Documentum debet concludenter iustificari, idesque non probatur ex Testibus diuersas patientibus exceptiones, minusq. ex confessione extraiudiciali, cuius certa, ac perfecta non habeatur probatio, præmaximè si ex Coniecturis soluto redditur Inuerisimilis.

UVA.BHSC

Summarium

1. Res iudicata ex tribus Sententijs constituitur.
2. Restitutio in integrum non habet locum sinè lesione.
3. Apoca manu Debitoris conscripta facit plenam probationem, acsi fuisset publicum instrumentum.
4. Probatis Testium remanet incerta quotiès in illos adest manifesta contradictio.
5. Solutio adversùs publicum Documentum debet omninò concludenter probari.
6. Præsumptio alicuius debiti facta in solidatione Computorum reddit inverisimilem illius solutionem, et nō. ff.
7. Testis pauper non est integræ fidei.
8. Item, et Affinis inducentis.
9. Vage, aù generaliter loquens non concludit.
10. Confessio extrajudicialis de æquitate canonica plenam probationem contrà Confitentem constituit.
11. Intellige de confessione, quæ sit perfectè probata.
12. Testes dubitativè deponentes non sunt attendendi.
13. Confessio Creditoris sinè taxativa certæ quantitatis sui crediti non concludit, quia eidem plus debeatur.
14. Testes de auditu magis non probant, quàm illi à quibus audiverunt.
15. Extrajudicialis confessio tanq̃ quàm actus momentaneus probari debet per duos Testes saltem de loco, et tempore consertes.
16. Impugnata per Partem potest per Confitentem revocari integrè.
17. Tempus ad præsumendum Solutionem faciendam sub aliqua conditione, mensurandum non est nisi à die purificatæ conditionis.
18. Quomodò excludatur præsumptio Solutionis elicitæ ex diligentia creditoris in exigendo, et debitoris in Solvendis debitis.
19. Ex contractu inito ex nouo titulo, et diversa causa non

potest

potest inferri ad Solidationem alterius separati negotij.

20. Admissio debiti in aliqua Summa excludit præcedentem Solidationem.

21. Solutio redditur inuerisimilis ex non reportata quietantia, vel apochæ laceratione.

23. Factum Partium præponderat dictis Testium necnon præsumptionibus, et Coniecturis.

Romana Transactionis
Ven. 15. Junij 1696.
Decisio XIV.
Argumentum

Fructus compensatiui tunc uti excessiuè exacti veniunt in Sortem imputandi, quando excessus resultat ex illorum æstimatione ità adamussim facta, ut quæuis possibilitas maioris redditus exclusa remaneat. Excessus verò non dicitur in illis concurrere, si fuerunt taxati per viam Transactionis, in qua ratione dati, et remissi quædam mutua inducitur compensatio, præsertim si in Transactione fuerint appositæ conditiones quæ ualdè Creditorem prægravent.

Summarium

1. Transactio parit exceptionem Litis finitæ.
2. Fructus excessiuè exacti veniunt in Sortem imputandi.
3. Quietantiæ informes nihil ponunt in esse.
4. Æstimatio Palatij per cæmenta nulla habita ratione pensionum est contrà normam traditam a Sac. Rota.

UVA.BHSC

5. Anticipatio solutionis est pretio estimabilij.
6. Hæres Conductoris durante Locationis potest cogi ad continuandum in illa propensione ab eius Authore conuenta.
7. Ad regulandam quantitatem fructuum Palatij habenda est consideratio oblectamenti ornamentorum Nobilium.
8. Ad inducendam excessiuitatem fructuum compensatiuorum excludenda est quæuis possibilitas maioris redditus.
9. Fructus compensatiui debent iuxtà quantitatem quæ ex re percipitur.
10. Limita in fructibus taxatis in Transactione, qui ratione dati, et remissi nunquam subesse possunt suspicioni damnati Fœnoris.
11. Certiùs quandò Transactio continet conditiones valdè prægravantes Creditori.
Vt est, quod debitor valeat minutatim sortem persoluere, et creditor nunquam agere possit pro illius repetitione ibidem.
12. Declarantur contrariæ Authoritates

Bononien Manutentionis
Merc. 20 Junij 1696.

Decisio XV.

Argumentum

Possessio situs, quæ elicitur ex ædificatione Domorum, plantatione arborum, et similibus, exercita in aliqua parte influit ratione universalitatis dominij ad possessionem totius, et operatur, quod in omni

UVA.BHSC

omni parte, quæ ab alijs actualiter non possidebur, debeatur manutentio, reiectis omnibus exceptionibus, quæ concernunt Dominium, cum in iudicio Summarijssimo nudum possessorij factum attendatur.

Summarium

1. Duæ conformes in Ciuitate Bononiæ habent vim otium, tam vigore Statuti.
2. Quam Bacuis Gregorij XV. comprehendentis etiam Causas, et Personas Ecclesiasticas.
3. Ex possessione semel adepta inducitur continuationis præsumptio.
4. Possessio elicitur ex ædificatione Domorum ex plantatione Arborum nº. 5.
   Et ex apprehensione facta de mand. Iudicis nº. 6.
5. Possessio debita est manutentio.
6. Ad Limites tamen dumtaxat admittitur probatio possessionis.
7. Actus possessorij probati respectu partis influunt ratione universalitatis tituli ad possessionem totius præsertim ad effectum manutentionis.
   Amplia, ut in nº. 15.
10. Intelligitur de tota ea parte, quæ pendet ab eod. titulo.
11. Identitas probatur ex solis præsumptionibus, et coniecturis
12. In iudicio manutentionis nudum possessorij factum attenditur.
13. Venditio transfert Dominium in Emptorem, et habentes causam abeo.
14. Possessionis præsumptio facilius inducitur ex præambulo titulo Dominij.
16. Vie publicæ commode nequeunt Possessores adiacentes privari.

UVA.BHSC

17. Publico officiali deferendam esse in res, quæ spectant ad eius officium.

18. Exceptiones altiorem indaginem requirentes rejiciendæ sunt ad petitorium.

Coloniensis Beneficij
Merc. 27. Junij 1696.

Decisio XVI.

Argumentum

Quomodo, et ex quibus Prædium nobile dicatur ad Maiorem natu pertinere, ut inde ad ipsum spectet etiàm iuspatronatus, illi annexum, et unitum; Potestas iuris præsentandi non attenditur in casu, quo iuspatronatus ex dispositione juris spectat ad alium in proprietate, neque opus est, prout in aliis casibus, de illa docere per rem iudicatam, vel confessionem Partis, aut per instrumentum publicum. Præsentatio facta vigore mandati dati ad præsentandam certam Personam antequam Beneficium vacare esse cœpit nulla, ut Patronus queat etiàm de non integro variare.

Summarium

1. Arbitrium regulatur à iure.
2. Litteræ Apostolicæ non iustificatæ de iure non veniunt excipiendæ.
   Iuspatronatus annexum alicui Loco pertinet illi, ad quem Locus ipse spectat.
4. Minor natu aspirare non potest ad prædium nobile debitum Primogenito.
5. Iuramentum fidelitatis præstitum Superiori denotat Iurantem esse possessorem investitum feudi.

UVA.BHSC

6. confessio emanata in prejudicium Confitentij, magis attenditur
7. Inuestitura posterior prævalere debet priori non effectuatæ
8. Locatio non probat possessionem, contra verum Dominum, quidquid sit inter Locatorem, et Conductorem
9. Testes melius informati, et de facto propris deponentes præferendi sunt singulari attestationi alterius.
10. Actus gestus iure familiaritatis non tribuit possessionem manutenibilem in Concursu veri Domini.
11. Patronus admittens aliquem ad præsentandum, illum constituit in quasi possessione.
12. Possessio iuris præsentandi absorbetur à proprietate
13. Intelligo ubi de proprietate constet per rem iudicatam, aut per confessionem Partis, vel per Instrumenta publicam.
14. Dispositio iuris Superat quodcumque probationis genus
15. Possessio præsentandi ad effectum iustificationis gratiæ, pro præsentato non probatur ex præsentatione, quæ nullum habuit effectum.
16. Præsentatio facta vigore mandati dati ad præsentandum certam Personam antequam Beneficium vacaret, est nulla.
Et qua ratione (N. 17).
18. Verisimile non est, quod Pater velit filium excludere, ut alios præeligat
19. Patronus stante nullitate præsentationis, possessionem non integra variare.
20. Capiens Beneficij possessionem sine alls titulo remanet inhabilis ad illud adsequendum.
21. Clausula Sine præmisso sine alio quouis modo in Litteris apostolicis adiecta operatur, quod Pauisus uti valeat quocumque vacationis titulo.

Colonien Beneficij
Super attentatis
Merc. 27. Junij 1696.
Decisio XVII.

UVA.BHSC

Argumentum

Purgatio attentatorum non intrat, ubi constet de bono iure attentantis. Illa autem incursa non dicuntur ex actu continuatiuo possessionis, minusque ex quo defensio Principis fuerit extraiudicialiter implorata. Prout neque attentatum dici valet decretum manutentionis sub pretextu, quod factum fuerit sine precedenti possessione, quando hæc constat ex confessione Actoris, qui immissionem expetijt

Summarium

1. Attentatorum purgationi locus non est, ubi constat de bono jure Attentantis.
2. Actus continuatiuus possessionis potest absque uitio attentatorum expleri.
3. Qui continuat non attentat
4. Implorans defensionem Principis non tanquam Iudicis non dicitur attentare in Spretum Rotæ.
5. Manutentio decreta sine præcedenti possessione remanet attentata.
6. Petens Immissionem fatetur Adrium possidere.

Auenionen. Legati.
Merc. 4. Julij, 1696.

Decisio XVIII.

Argumentum

Ius agendi ex Saluiano contra Tertium possessorem competit habenti creditum hypothecarium obligatione camerali vallatum, etiam postquam comparuit in iudicio Concursus Creditorum cum hypotheca, et Cameralis obligatio tribuant facultatem variandi nedum de

UVA.BHSC

De uno iudicio ad aliud, Sed etiam de persona unius Judicis ad aliam.

§ Summarium

1. Possessio in iudicio Saluiani iustificatur ex Litis Substentatione.
2. Constito de credito cum Hypotheca, ac de possessione Auctoris, et Rei conuenti, immissio conceditur ex utili Saluiano interdicto.
3. Obligatis Cameralis tribuit Creditori facultatem variandi de uno iudicio ad aliud, et de persona unius Judicis ad aliam.
4. Quæ fiant ad maiorem cautelam præcedentem non inuolant.
5. Legatarius habet Hypothecam super omnibus bonis Legatis.
6. Creditor Hypothecarius agens in iudicio Concursus creditorum, non impeditur actione suam dirigere in separato iudicio contra Tertios

Ulpius, seu Orbitellen. Iurispatron.

Merc. 4. Julij 1696.

Decisio XIX.

Argumentum

An potius attendenda sit narrativa Fundationis Iurispatronatus, quam dispositiua, ut Descendentes ex Feminis, qui in eadem narrativa fuerint tantummodo ad Iuspatronatus activum inuitati censeantur à jure patronatus passivo exclusi.

§ Summarium

1. Habens qualitates requisitas in Iurispatronatu præferri debet illis non habenti quamuis à Patrono præsentato.

UVA.BHSC

2. Et si à Patronis neglectus est Haberi debet pro præsentato.
3. Narratiua potiùs attendenda est quàm dispositiua. contrarium quandò n.° 7. et 20.
4. Fundator Iurispatronatus potest in Limine fundationis apponere conditiones, et pacta sibi beneuisa.
5. Verba sub vnica oratione post Iuspatronatus actiuum, et passiuum adiecta, utrumque æqualiter determinare debent Amplia, ut in n.° 6.
8. Declaratio in actu augumenti dotis Iurispatron.s attendi debet ad interpretationem præcedentis fundationis.
9. Obseruantia declarat an Iuspatron.s sit reseruatum etiam pro Descendentibus ex Fœminis.
11. Narratiua in dubio interpretari debet secundum clarè posita in parte dispositiua.
12. Concessio interpretanda est ex forma supplicationis
13. Limita nisi ex concessione aliud clarè colligatur.
14. Æquiparatorum eadem est dispositio.
15. Verba clara non admittunt interpretationem
16. Descendentia non potest controuerti ab eo qui illam admisit.
17. Filiatio, seu Descendentia planè probatur ex fide Baptismatis, et Testium depositionibus.

Firmana Ædificij
Ven. 6. Julij 1696.
Rota Memorialium
Decisio XX.

Argumentum

Licita est uni Condomino aperitio Portarum in communi pariete, quandò nullum alteri præiudicium infertur, vel paries fuerit ad usum Fabricæ destinatus, et quomodò ille ad hunc effectum valeat dici communis. Dominus fundi inferioris valet Portas in Muro Domus aperire,

præstita

UVA.BHSC

proprita ad Summum fauore Possidentis superiorem par-
tem cautionem de damno infecto.

Summarium

1. Parietis communis usus uni Condomino permittitur in
iis per que nullum prejudicium alteri Condomino infer-
tur.
2. Amplius si ad usum communicationis paries fuerit
destinatus.
3. Paries proprie dicitur communis quando constructus
est inter duo edificia, vel causa dividendi, vel pro
sustinendo communia tigna.
4. Communio non inducitur inter Possidentes diuersa ap-
partamenta quamuis sint eiusdem Domus.
5. Dominus partis inferioris Domus potest petere pro sui
commoditate in Muro aperire.
6. Et ad Summum cogi potest ad prestandam Domino Su-
perioris partis cautionem de damno infecto.

Causa Pecuniaria
Lun. 19. Nouemb. 1696.

Decisio XXI.

Argumentum

Ex quibus excludatur integra solutio debiti
et an, et quando dies solutionis aduenire dicatur,
presertim quando per Debitorem steterit, quomi-
nus conditio adimpleretur.

Summarium

1. Factum Partium in Scriptis redactum prevalere
debet depositionibus testium.
2. Subscribens solidatione absque ulla contraria
declaratione censetur illam in omnibus approbasse.
3. Inuerisimile est, quod qui soluit non curet apiscam
debiti restitui, aut Lacerari.

UVA.BHSC

4. Solidatio finalis non dicitur præcessisse, ubi constat Partem adhuc Debitricem remanere.
5. Confessio Creditoris absque ulla taxatiua non excludit illum esse Creditorem maioris summæ.
6. Allegans solutionem fatetur proprium debitum.
7. Ex Lapsu 24 annorum nomina Debitorum præsumuntur per assignatarium exacta.
8. Vel saltem probare debet, quod illorum inexigibilitas ex nulla sui culpa processerit, et n. 11.
9. Exceptio fundata in propria assertione non juvat.
10. Testes etiam non integri contra Inducentem plenam probationem constituunt.
12. Conditio habetur pro impleta in damnum eius, per quem stetit quominus adimpleretur.

Romana Dotis, et Lucri
Lun. 26. Nov.ris 1696.

Decisio XXII.

Argumentum

An, et quando dos dicatur in quantitate constituta ut illius restitutio facienda sit in pecunia, et non in bonis. Obligatio per Partem suscepta de restituenda dote. Nurus non resoluitur in simplicem fideiussionem si urget præsumptio quod pecunia non ad filium, sed ad ipsum Patrem pervenerit.

Summarium

1. Nulla maior in Iure datur probatio, quam propria Debitoris confessio.
2. Pro restitutione dotis traditæ in fundo competit sola actio Mulieri ad eiusdem fundi vindicationem.
3. Maritus ob alienationem fundi dotalis evadit Debitor illius æstimationis.
4. Dos dicitur in quantitate constituta, quando illius promissio incipit ab illa, et bona solam designantur, ut ex illis videatur quantitas promissa.

S.

UVA.BHSC

5. Pactum, quod stabilia in dotem assignata stare debeant hypothecata pro illius assecuratione, non importat fundum dotalem, sed specialem dumtaxat hypothecam.

6. Fundus dotalis pleno jure dominij ad uxorem spectans eidem obligari non potest.

7. Generalis obligatio omnium bonorum Mariti est exclusiva fundi dotalis.

8. Rata dotis in quantitate constituta operatur, quod idem dicendum sit de residuo.

9. Census à non Domino retrovendi non potest.

10. Ex Observantia arguitur Dotem fuisse ab initio in quantitate constitutam.

11. Simplex argumentum elicitum ex pacto restituendi dotem in illismet bonis, in quibus consignata fuit, non concludit fundum dotalem, sed excluditur ab aliis in contrarium.

12. Signanter quando d.m pactum est facultativum Mulieris.

13. Cum tunc intelligendum sit quatenus Uxor utendo facultate velit dicta bona recuperare.

14. Promissio Patris restituendi dotem resoluitur in simplicem fideiussionem quando dos ad manus Filij pervenit.
Limita in casu, quo adsit presumptio pecuniam dotalem ad Patrem pervenisse n.o 28.

15. Fideiussori competit relevatio adversus heredes principalis Debitoris.

16. Quem de evictione tenet actio eundem ab agendo repellit exceptio.

17. In dubio presumendum est pecuniam dotalem Uxoris Filij pervenisse ad Patrem, penes quem administratio bonorum Filij reperitur.

19. Constituens se cred.rem pro residuo fatetur reliquum ad eius manus pervenisse.

20. Precipiens heredi in eius testamento restitutionem dotis Uxoris Filij videtur propriam obligationem agnovisse.

Romana Educationis superattentatis
Lunae 3. Xmbris 1696.

Decisio XXIII.

Argumentum

Perquisitio scripturarum facta coram alio Judice

UVA.BHSC

eximi nequit ab attentatorum vitio sub obtentu diversitatis causarum, quandò utraque est inter se connexa, vel una ab alia dependet

Summarium

1. Attentata commissa in spretum sunt promptiùs, et celeriùs revocanda.
2. Attentatus dici non potest actus gestus coram alio Judice in causa diversa ab illa pendente in Rota Limita quandò utraque causa est inter se connexa n°. 5.
3. Stante metu occultationis scripturarum valet Pars sine Labe attentatorum pro illarum perquisitione ad quemlibet Judicem recurrere.

Declara, ut procedat quando non adest commoditas adeundi Judicem competentem, non autem quandò ad illum facilis est recursus n°. 8. et 9.

4. Monitorium Parti non presentatum, neque in actis reproductum judicij incroationem non inducit.
6. Divisio continentiæ causarum evitanda est.
7. Clausula quam, et quas protenditur ad omnia quomodolibet dependentia, vel connexa.

Isclana Beneficij

Merc: 5. xbris 1696.

Decisio XXIV

Argumentum

Quasi possessio presentandi, quæ in iustificatione gratiæ pro presentato unicè attenditur, quæque ex unica presentatione effectum sortita acquiritur etiam favore Heredum absque noua apprehensione non tollitur ex precedenti statu contrario, si de illo non constat per dilucidas probationes, minusque ex sententia, quæ effectu successivè caruerit.

Summarium

1. Ubi agitur inter Præsentatos quasi possessio presentandi

UVA.BHSC

tandi unicè attenditur

2. Ultimus Status formatur etiam ex unica præsentatione effectum sortita.

3. Possessio præsentandi acquisita ab Authoribus continuatur in hæredibus absque necessitate novæ apprehensionis.

4. Status anterior ad absorbendum ultimum Legitimè efformatum constare debet per concludentes probationes.

5. Sententia ex actis non iustificata, et effectu carens non probat pertinentiam Iurispatronatus

6. Papa concedere non solet gratias pro præsentato, nisi cum intentione quod Patroni existant in quasi possessione præsentandi.

Aurien. Cantoriæ

Lun. 10. Xbris 1696.

Decisio XXV.

Argumentum

Publicatio Litterarum Apostolicarum fieri debet tam in casu resignationis, quam impetrationis Beneficij obtenti sub qualitate vacationis ob non factam publicationem Litterarum prædictæ resignationis, illiusq. negativa probatur, ex quo ipsemet Impetrans minus validam publicationem in actis produxerit. Eadem tamen publicatio dicitur in tempore facta, si fuerit expleta intra terminum obtentæ prorogationis.

Summarium

1. Arbitrium regulatur à jure.

2. Litteræ Apostolicæ justificatæ de jure veniunt exequend.

3. Nec intrat arbitrium pro retardan. illarum executione

4. Gratia de Beneficio obtento sub qualitate vaca=

UVA.BHSC

tionis ob non factam publicationem Literarum resignationis publicari debet.

5. Aliàs Beneficium tanquam de novo vacans impetrari potest, et n. 16.

7. Negativa non facto publicationis non probatur ex publicatione nullitèr expleta cum alia validior fieri poterit.

8. Limita si per impetrantem ipsum resignatio minùs valida producta fuerit.

9. Publicatio resignationis Beneficij licitè facta in tempore, si fuit facta in termino prorogato, et n. 11.

10. Clausula Dummodò alteri non sit jus quæsitum intelligitur de jure valido.

Albanen. Laudi, seù Transactionis

Lucæ 24. Januarij 1693.

Decisio XXVI.

Argumentum

Curio reddi non debet per Tutorem de juribus contentis in donatione facta Pupillo, quæ ab ipso ignorabatur. Ex quibus autem ignorantia ad hunc effectum desumatur latè habetur in Decisione, in qua etiam firmatur Tutorem non posse condemnari, si non probetur partes diligentis Patris familias omisisse.

Summarium

1. Tutor non tenetur reddere rationem de bonis contentis in donatione, quæ nunquam fuit ad effectum perducta.

2. Ted excusari debet ex probabili ignorantia Juris Pupilli excilla competentium.

3. Scientia donationis facta Pupillo quomodo arguatur in Tutore.

4. Scientia ex cohabitatione Tutoris cum Pupillo elici solet in actibus successivis, quæ fiunt Romæ, non autem in momentaneis.

S.

UVA.BHSC

5. Excluditur in eo, qui extrà Patriam commoratur
6. In minore arguitur ignorantia actuum, qui præsertim ipso absente perficiantur.
7. Ignorantia jurium defuncti præsumitur in Hærede
8. Amplia si concurrat observantia eiusdem Defuncti prætensis Juribus contraria.
9. Tutor non tenetur perquirere, super his, de quibus in Hæreditate defuncti nullum vestigium reperitur.
10. Tutor, ut condemnetur debet omisisse partes diligentis Patrisfamilias.
11. Laudum iniustum non attenditur, et si quod illius vigore solutum est, restitui debet.

Vrbanien Canonicatus

Merc. 23. Januarij, 1697.

Decisio XXVII.

Argumentum

Iuspatronatus censeri debet comprehensum in generali, et indefinita renunciatione administrationis Confraternitatis, cui annexum est, præsertim si renunciatio emissa fuerit fauore Epi, cum ità beneficium eximatur à vinculo seruitutis. Consensus Patroni superventus post collationem factam ab Epo potest eam validare, cum signanter facta sit sub tacita conditione si Patronis placuerit.

Summarium

1. In renunciatione Universitatis bonorum venit etiam Iuspatronatus.
Declara, ut procedat, quando illa facta est de bonis et juribus, non autem si de bonis simpliciter, cum sub istorum nomine non veniant jura incorporalia, et honorifica nº 3. et 7.
2. Præsentatio post renunciationem Iurispatronatus non

UVA.BHSC

ad Renunciantem, sed ad Renunciatarium spectat.
Renunciatio quomodò intelligatur facta de bonis, et Iuribus n°. 4, et seqq.
5. Renunciatio quomodò indefinita, et generalis omnia complectitur.
6. Præsertim si renuncians potuit excipere, et non excepit
8. Finalis causa renunciationis restricta ad deteriorationem bonorum non congruit Iuribus.
9. Contrarium quandò dici valeat
10. Observantia præsefert quid Partes in renunciatione comprehendere voluerint.
11. Quamuis per possibile contrarius intellectus esset de jure verior.
12. Renunciatio Iurispatronatus fauore Epi Largè facienda est, cum fiat reditus ad Ius commune, et beneficium eximatur à vinculo Seruitutis.
13. Collatio per Epum facta validiori jure, quo fieri poterat, censetur expleta sub tacita conditione si Patronis placuerit.
14. Consensus Patroni superventus potest collationem ab Epo factam validare, et n°. 16.
15. Nemo ratificare potest id, quod suo nomine gestum non est.

Romana Assecurationis Nauis
San Bonauentura
Lun. 28. Januarij 1697.
Decisio XXVIII.

Argumentum

Assecuratio Nauis promissa, excepto solo casu barattariæ debetur, siuè illius depredatio facta sit ab Amicis, siuè etiam iniustè commissa fuerit; Et Assecurati absq. præiudicio juriam contrà Assecurantes agere valent, pro mercium recuperatione etiam contrà Depredatores quandò obligatio emissa est in forma Cameræ, et per ipsos Assecurantes tributa est illis facultas instandi pro recuperatione

UVA.BHSC

peratione cum per facultatem huiusmodi censeatur Assecuratos renunciasse fauore illorum, ut uulgò dicitur all'incetta.

Summarium

1. Assecurationi Nauis factus est Locus probata illius depredatione etiam ab Amicis facta, et n.° 7.
2. Contrariorum eadem est disciplina
3. Assecuratores dicuntur Emptores periculi, et cuiuscumque oneris aduersi.
4. Stipulatio assecurationis commissa non dicitur ubi spes effulgeat recuperandi predam.
Limita quandò Assecurantium obligatio est illimitata, nec pendet à Iustitia, vel iniustitia depredationis n.° 5. et seqq.
6. Verbum disastro non fatale nauis infortunium, sed illius quoque detrimentum importat.
8. Assecurantes excipiendo solum casum barattariæ denotant in reliquis se uelle obligare.
9. Sententia per appellationem suspensa remanet inexequibilis.
10. Assecuratio promissa usque quo nauis ad Portum columis pervenerit, ea Portum non appellente debetur
11. Traductio Mercium ad Hebreos spectantium per Loca subdita Hispaniarum Regi prohibita est.
Intellige, ut in n.° seq.
13. Barattaria conuincitur ex preexistenti machinatione Nauarchi, et dolo preordinato ad casum Sinistrum Nauis, et rerum assecuratarum.
14. Culpa Nauarchi, seclusa Barattaria, cedere debet damno Assecurantium, qui hac Lege se se obligarunt.
15. Creditor una uia electa ad aliam conuolare non potest
16. Limita in creditore obligationis Cameralis, qui potest quandocumque variare de uno judicio ad aliud, et de persona ad personam.
17. Creditor agens contrà 3.os uigore facultatis sibi

UVA.BHSC

à debitore tributa operatur, acti omnes actus fuissent nomine ipsius Debitoris expleti.

18. Assecurati reservantes sibi ipsis facultatem recuperandi à quibuscumque merces deperditas censentur renunciasse favore Assecurantium, et vulgò dicitur all' incetta.

Romana Donationis
Merc. 30 Januarij 1697.
Decisio XXIX.
Argumentum

Donatio bonorum mentecapti facta ab illius Curatore non sustinetur, quamvis facta cum decreto Judicis cum pro illius validitate evidens etiam Furiosi utilitas requiratur; Et manutentio super dictis bonis, si exceptio nullitatis donationis sit clara, non Donatario, sed Hospitali Dementium debita est, cum illud gerens vices Curatoris possit stare in iudicio pro Furioso.

Summarium

1. Curator non potest bona Mentecapti donare.
2. Provinec Tutor bona Pupilli
3. Donare non solum est alienare, sed deperdere.
4. Possessio bonorum Mentecapti per Curatorem in alium translata non est manutenitilis.
5. Sed manutentio debita est Hospitali dementium ex persona Mentecapti.
6. Actus presumitur dementi utilis ex interpositione Decreti Judicis.

Limita concurrentibus contrarijs probationibus n.° 9.

7. Donatio bonorum furiosi facta à Curatore sustinetur ex utilitate, et Decreto Judicis.
8. Prohibitio Judicis de non alienando intelligenda est ad instar prohibitionis Legalis, excepta scilicet alienatione utili.

Declara, ut in n.° 24.

10.

UVA.BHSC

10. Curatoribus Furiosorum, et Minorum generaliter prohibitum est donare etiam cum decreto Judicis non concurrente evidenti utilitate.
11. Decretum Judicis emanatum ex falsa causa corruit ipsojure.
20. Testes contra Inducentem plenè probant
23. Manutenitio debita est Donanti si exceptio nullitatis donationis sit clara, et turbidiosa sit in replicatione Donatarij.
25. Debetur ad stabum nulla habita discussione fiscali.
26. Limita quando fiscus eo ipso apparet infectus.
27. Hospitale Dementium vicegerens Curatoris posset stare in Judicio pro facto.
28. Et tanquam illius Defensor obtinere manutentionem

Avellinas, seu Nullius Prorationu

Lun. 4. Februarij 1695.

Decisio XXX.

Argumentum colligitur ex Summ.

Summarium

1. Factum Principis superveniens casui fortuito adscribitur.
2. Cedere debet in damnum illius, qui fuit in Mora.
3. Et pluribus casibus sufficit, quod una tanti sit, ut illius intuitu obligatio valeat sustineri.

Corduben. Cappellanie

Lun. 25. Februarij 1695.

Decisio XXXI.

Argumentum

Etas 14. annorum per Conc. Trid. requisita ad assequenda Beneficia, sufficit etiam, quod sit supervenerit post factam collationem ab Ordinario, quando agitur de Beneficijs reservatis pro certo genere Personar.

UVA.BHSC

Beneficium ex quibus dicatur Sacerdotale, ut ab illo arceri valeat vocatus à Fundatore Eius qualitatem non habens collatio Beneficij Iurispatronatus est nulla, si non precessit Edictorum affixio, et facta est Spretio Consanguineis à Fundatore contemplatis.

Summarium

1. Contemplatus in fundatione Iurispatronatus reputari debet, ac si fuisset ab ipso Fundatore presentatus.
2. Aetas 24. annorum requiritur pro obtinendo Ecclico Beneficio.
3. Si tamen est Superventa post collationem factam ab Ordinario, attendenda non est ob preiudicium Tertij.
Limita si collatio facta est de beneficio Iurispatronatus reservati pro certo genere Personarum n°. 13.
4. Ex quibus desumatur Beneficium non esse Sacerdotale et num. Segg. usque ad 9.
5. Observantia proxima Fundationi interpretatur Beneficium non esse reservatum pro Sacerdotibus.
6. Qualitas Ecclica verificatur etiam in Clericis in minoribus Ordinibus constitutis.
8. Aetas, in qua Clerici possint ad Sacerdotium promoveri est à jure prescripta.
10. Provisio Beneficij Iurispatronatus absque Edictorum affixione est nulla.
Amplia, ut in n°. seq.
12. Similiter quando facta est Spreto consanguineo à Testatore contemplato, qui coram Ordinario comparuit.

Palentina Beneficij
Lun. 25. Februarij 1697.

Decisio XXXII.

Argumentum

Valor Beneficij collati per Nuncium Hispaniarum debet justificari in ducatis 24. per non excessum antè collationem sub pena illius nullitatis, aliàs Provisus non efficitur Legitimus contradictor. Collatio

facta

UVA.BHSC

facta per Pontificem iuxtà ultimum Statum attendenda est contrà Ministrum Indultarium.

Summarium

2. Rota iuxtà suas ordinarias facultates potest ad executionem Litterarum procedere.
2. Prouisus de aliquo Beneficio ab Hispaniarum Nuntio tenetur concludenter probare illius valorem cum certis, et incertis non exced.e ducat. 24.
3. Iustificatio dicti valoris debet fieri antè collationem
4. Aliàs collatio remanet irrita, et nulla.
5. Et ex collatione ità facta quis non efficitur Legitimus Contradictor.
6. Vltimus Status fauore Pontificis Indulgentis attendendus est pro sustinenda collatione contrà Ministrum Indultarium.

Romana, seu Sabinen. Pecuniaria Ven. 9.ma Martij 169.

Decisio XXXIII

Argumentum

Administratio ex quibus dici debeat probata ad inducendam præsumptionem satisfactionis dotis in Muliere, ut nequeat pro illa retentionem opponere. Vidua ex Statuto Vrbis alita per Hæredes Viri, ut præsumi debet quotiès non docet aliundè habuisse, non potest fructus dotis expetere. Legitima Matris jam liquidata in bonis filij prædefuncti non potest de excessu redargui, quousquè concludenter non probet. Post decennium non datur Mulieri retentio pro acconcio inæstimato, cùm illud censeatur ipsius periculo consumptum. Mater aliquid prætendere non potest ex tutelæ officio per ipsam exercito, minusq.

UVA.BHSC

opponere, quod alimenta per filios sibi fuerint donata quandò filij ad illorum prestationem tenebantur ex aliqua Lege.

Summarium

2. Administratio per Mulierem gesta non impedit retentionem pro dote, nisi constet eo ad illius manus pervenisse, ex quibus posuerit commodè satisfieri, et nº. 4.
3. Instrumentum affectus facti ab Administratore probat administrationem.
5. Non autem quod aliquid ad eius manus pervenerit, nisi probetur subsecuta exactio pensionum.
5. Absolutio à redditione rationis ad cautelam obtenta non nocet.
6. Statutum Urbis disponit deberi Viduæ fructus dotis loco alimentorum.
7. Mulier moram trahens penès Exhedes Viri presumitur abipsis fuisse alitam, si non docet aliundè habuisse, et nº. 9.
8. Viduæ, quæ habuit ab Exhedibus Viri alimenta ingrà statutum Urbis non potest petere fructus dotis, et nº. 26.
10. Legitima debita est Matri in bonis filij predefuncti
11. Liquidatio Legitimæ petatur requisito de expensis, donec de illo concludenter non constet.
12. Decennium post decennium presumitur consumptum.
13. Et quidem periculo Uxoris ob non factam estimationem
14. Crediti extincta causa cessat ius retentionis.
15. Renunciatio Quarti dotalis potest mutuo inter Coniuges fieri.
17. Tutela est officium gratuitum, ex quo nemo potest quid minimum acquirere.
Amplia in Matre illam exercente nº. 18.
19. Alimenta Matri à filios prestita, ab censeantur donata.
20. Intentio, et animus donandi excludit si filij teneatur ex aliqua Lege dicta Alimenta prestare.

Laudem

UVA.BHSC

Laudem Pensionis super Expensis
Lun. 4 Martij 1697.

Decisio XXXIV.

Argumento
non indiget

Summarium

2. Expensæ, quæ dicuntur uiuæ, consistunt in regestris, citationibus, extractione jurium &c.
2. Sunt per victum integraliter reficiendæ.
3. Extrajudiciales consistunt in copijs, et Honorarijs Defensor.
4. Et solent taxari in ℔ 10 pro qualibet instantia.

Romana, seu Albanen. Vineæ
Lun. 11 Martij 1697.

Decisio XXXV.

Argumentum

Associatio vigore clausulæ constituti debita est Censuario tam contra Constituentes, quam habentes causam ab illo. Libertas fundi in impositione Census per Authorem promissa non potest impugnari ab Hæredi sub prætextu Beneficij Legis, et Inuentarij, quousq. de bonis hæreditarijs rationem non reddat, et an et in quibus casibus debeat præcedenter per Creditorem citari ad reddendam rationem.

Summarium

2. Clausula Constituti attenditur tam contra Constituentem, quam habentes causam ab illo.
2. Tribuit Constitutario facultatem capiendi possessione propria authoritate.
3. Illius vigore concedit Censuario associatio ad fundum censitum.

UVA.BHSC

4. Census à filio sinè Patris consensu impositus est nullus.
Nullitas tamen allegari potest solùm ab ipso Patre, seù illius Hæredè, cùm dictus consensus illius interesse tantummodò respiciat n°. 6.
5. Census ab Hæredè grauato super re fideicommissaria impositus per illius obitum resoluitur.
7. Quis non potest tanquàm Hæres allegare nullitatem Census, si etiàm est Hæres Imponentis, qui illius validitatem promisit.
8. Beneficium Inuentarij præseruat Hæredem à damno in bonis proprijs si Hæreditariæ uires non suppetant.
9. Hæreditas præsumitur opulenta, donec contrarium probetur.
10. Hæres non gaudet beneficio Inuentarij, quousque de bonis inuentariatis ratione non reddat.
11. Limita in casu, quo præuentiuè non fuerit conuentus ad reddendam rationem.
Sublimita p.mo si Hæres non exhibuerit inuentarium n°. 13.
Sublimita 2°. ut citatio requiratur ubi Hæres conuenitur in actione simpliciter personali, non autem in personali in rem scripta n°. 14.
12. Ratio sinè Inuentario reddi non potest.

Palentina Canonicatus super Declaratoria
Lun. 11. Martij 1693.

Decisio XXXVI.

Argumentum

Fratres Cappellani Religionis Hierosolimitanæ qui non sunt Conuentuales, non subsunt dispositioni jurium loquentium de ueris Religiosis, et possunt quodlibet mandatum suscipere absque Superiorum licentia. Declaratoria relaxatur etiàm contrà non parentes sub prætextu nullitatis uel iniustitiæ judicati

UVA.BHSC

Rota-

Rotalis, sed ut plurimum ad illam Sacra Rota procedit præfixo termino.

Summarium

1. Declaratoria decernenda est contra illos, qui seruatis solitis quatuor terminis, non docuerunt de paritione.
2. Eques Hierosolymitanus est verus Religiosus
3. Mandatum Proræ acceptare non potest absque Superiorum Licentia.

Declara, ut in n.º 5, et 6.

4. Prouisus de aliquo beneficio potest per Prorem illius possessionem capere.
5. Fratres Cappellani Religionis Hierosolymitanæ non conventuales, non differunt à Præsbyteris, et Clericis Sæcularibus.
8. Nec subsunt dispositioni jurium Loquentium de veris Religiosis.
9. Possessio Beneficij uigore mandatorum Rotalium retardari non potest sub prætextu illius nullitatis tanquam appræhensæ per Prorem minus idoneum.
10. Declaratoria eò magis relaxanda est dum constat oppositiones fuisse factas tantummodò ad eludendam executionem mandatorum Rotalium.
11. Animus non parendi desumitur ex quolibet actu.
12. Contumacia non parentium maior est in Ecclicis Personis.
13. Rota passim solet relaxare declaratorias præfixo termino unius mensis.

Romana Dotis, et Lucri

Ven. 15. Martij 1697.

Decisio XXXVII.

Argumentum

Stante Statuto Vrbis, quod Lucrum dotale decedente Marito cum Liberis non deferatur Vxori, nisi quoad vsumfructum, an et in quibus casibus filij valeant illud in proprietate acquirere.

Summarium

1. Statutum Vrbis decedente Marito cum Liberis non

UVA.BHSC

defert Uxori quartum dotale nisi quoad usumfructum, et n.° 3.
Et ideò non transmittitur ad Heredes n.° 3.
Nec unquam dicitur avulsum ab Hereditate Mariti n.° 4.
2. Usufructus Morte usufructuarij finitur.
5. Nemo potest tanquam Heres praetendere, quod nunquam fuit de bonis defuncti.
6. Lucrum dotale non debet filijs uti filijs, sed uti Heredibus Patris.
8. Extractum ex fideicom. post mortem Matris spectat ad filios.
In casu Statuti Urbis quomodò hoc veniat intelligendum n.° 10.
9. Terminato usufructu Lucrum redit ad Hereditatem, à qua nunquam fuit abdicata proprietas.
11. Pater principaliter se obligans cum filio in eius potestate constituto pro restitutione dotis Nurus, fit principalis Debitor.
12. Quomodò obligatio huiusmodi intelligenda sit.
13. Nemo praesumitur se obligare ad id ad quod non tenetur.
24. Promissio nunquam censetur apposita ad novandam legale provisionem.

Bononien. seu Imolen. Bonorum
Lun. 18. Martij, 1697.

Decisio XXXVIII.

Argumentum

Ad annullandam cessionem, seu transactionem ex capite enormissimae Laesionis probare sufficit, quod Cedens, seu Transigens fuisset consequuturus ultra dimidiam eius, quod actu consequutus fuit. An verò, et ex quibus Iudex non obstante Dubio Litis eventu valeat Laesione dimetiri, latè in hac decisione discutitur.

Summarium

1. Cessio, seu Transactio dicitur enormissimè Laesiva, si inspectis omnibus circumstantijs resultat, Cedentem, seu Transigentem fuisse sine illa consequuturum ultra dimidiam eius, quod actu consequutus fuit.
2. Laesio consideranda est de tempore contractus.
3. non cadit in his, quae ratione dubij Litis eventus incerta sunt.

Con

UVA.BHSC

Contrarium, quod non obstante huiusmodi incertitudine Iudex valeat ad hunc effectum dubietatem Litis metiri n.° 5.

4. Contractus non dicitur Lasiuus quandò ab initio potestatem què tendere ad Lucrum quam ad damnum.

Contrarium quandò una Pars euidenter remanet in damno n.° 21.

6. Securius est, quod Iudices ex se ipsis sine opera Peritorum incertitudinem Iurium dimetiantur.

7. Mulier rei, quam gessit, ignara iusto auxilio succurrenda est.

8. Enormissime Lasus, quamuis consciè præsidio Legis iuvandus est.

9. Ratione doli resultantis ex Lasione adimitur consensus ab actu.

10. Non quælibet incertitudo, sed quæ probabilium rationum fundamentis nititur, in æstimatione dubij Litis euentus consideranda est et n.° 15.

11. Partium observantia contractus Lasionem comprobat, et n.° 24.

12. Quilibet actus præsumitur iustus.

13. Ex motiuo Liberalitatis prouenire non dicitur quod necessitate cogente faciendum erat.

16. Cognati aspirare non possunt ad fideicommissa agnatitia.

17. Præsumendum non est Iudicem fuisse aliàs iudicaturum quam secundum tramites Iustitiæ.

18. Maximum Lucrum consequitur, qui à Litibus, earumque incommodis Liberatur.

19. Lasio enormissima intercedit ubi quis pro tertia 38. recipit sola tertia 1171.

20. Transactio nulla in parte ob indiuiduitatem remanet nulla in totum.

Bononien. seu Imolen. Bonorum
Super portione Sororis Mariæ Cælestis
Lun. 18. Martij 1697.

Decisio XXXIX.

Argumento
non indiget.

Summarium

2. Vbi par est ratio, ibi æquale iudicium sortiri debet.

UVA.BHSC

Barchinonen. Parochialij, seu Vicariæ Castri Fidelium

Ven. 22. Martij 1693.

Decisio XL.

Argumentum

Beneficia vacantia in Mense Augusti sunt Sedi Aplicæ reseruata, dummodò Epus non gaudeat alternativa, quæ tamen non extenditur ad Beneficia, quæ sunt ad alior. præsentationem. Sinè præexistentia Litis super titulo beneficij, gratia si neutri sustineri nequit, et an, et quandò ad hunc effectum Lis uerè dici valeat super titulo inducta.

Summarium

1. Vacationes beneficiorum contingentes in Mense Augusti sunt Sedi Ap.cæ reseruatæ.
   Limita quandò Epus gaudet alternativa n.o 4.
2. Vacantibus Ecclesijs Parochialibus in Mense reseruato tenetur Epus indicere concursum, et magis idoneum præeligere.
3. Et Præelectus debet intrà 6. Menses gratiam à Sede Apostolica impetrare.
5. Alternativa non comprehendit beneficia, quæ sunt ad aliorum præsentationem.
6. Gratia si neutri sinè Lite sustineri non potest.
7. Ad illam justificandam probari debet Litem præcisè uertere super titulo beneficij.
8. An, et quandò ad hunc effectum per clausulam quam et quas in commissione adiecta dicatur Litem etiam super titulo beneficij intercessisse, et n.o 9. et seq.
11. Clausula quam, et quas apta est comprehendere quodcumque Jus in iudicio deducendum.
12. Non tamen porrigitur ad ea, super quibus Actori nullum Jus competit.

Romana Saluiani

UVA.BHSC

Romana Saluiani
Ven. 22. Martij 1697.
Decisio XLI.

Argumentum

Fundus censitus non debet priùs excuti, dum quæstio uertitur in judicio Saluiani, et debitor obligatus est in forma Cameræ. Mutatio valoris rei, quæ nonnisi in augumentum præsumitur, debet per Possidentem concludenter probari, ut valeat repellere agentem ex Saluiano super rata pretij bonorum anterioribus Creditoribus non soluta.

Summarium

1. Creditor census debet priùs fundum censitum excutere exceptio ista non attenditur in judicio Saluiani n.° 5.
   Nec quandò debitor obligatus est in forma Cameræ n.° 6.
2. Retentio debita est Possessori prò creditis anterioribus.
3. Bona per defunctum alienata in illius hæreditate remanere non potuerunt.
4. Immissio ex Saluiano interdicto conceditur probatis solitis extremis.
7. Cessionarius plus Juris habere nequit, quam cedens.
8. Mutatio valoris præsumitur ex Lapsu temporis.
   Declara ut mutatio intelligenda, sit potiùs in augumentum n.° 10.
9. Creditor non potest Immissionem obtinere contrà opponentem retentionem ex creditis anterioribus, ubi non constat de certitudine valoris rei, ad quam petit immitti.
11. Allegans diminutionem valoris tenetur illam concludenter probare.
12. Nec interim repellere valet Agentem ex Saluiano prò rata anterioribus non soluta.
13. Respondetur contrarijs.
14. Cessionario competunt omnia jura cedentis.

Bononien. Aquarum
Ven. 19. Aprilis 1697.
Decisio XLII.

Argumentum

Confirmatur decisio edita sub die 8. Junij præteriti

UVA.BHSC

quæ est in ordine La 11., sub eo fundamento, quod Servitus in uno Statu promissa eo mutato non obliget, nec valeat extendi ad casum, de quo Partes nequiverunt præcogitare.

Summarium

1. Inundatio fluminum in Comitatu Bononiæ non est adscribendum inter casus fortuitos.
2. Appellatione Aquarum turbidarum veniunt pluviales, et aliæ, quæ erumpunt è flumine.
3. Servitus in uno Statu promissa servanda non est eo mutato.
4. Inundatio casui fortuito communiter adscribitur.
5. Casus insolitus non censetur ab Hominibus cogitatus.
6. Servitus tanquam odiosa, et strictissimi juris non debet in alterius præiudicium extendi.
7. Præcogitatio in materia Servitutis non extenditur ad casum diversum.
8. Fovea dicitur communis inter adiacentes.
9. Pluralis numerus in uno non artificatur.

Monasterien Jurisdictionis
Ven. 19. Aprilis 1693.
Decisio XLIII.
Argumentum

Clericus Exemptus assistens Matrimonio sine Licentia Parochi, potest puniri in pecunia ab Episcopo, seu quocumque Ordinario illius Loci, et si asserat habere talem facultatem debet illam concludenter probare, cum interim non docto de partita extracta è Libris eiusdem Parochi, illius defectus præsumatur

Summarium

1. Restitutio in integrum non datur sine Læsione.
2. Sententia Lata à Judice incompetente post oppositam declinatoriam est nulla.

3.

UVA.BHSC

3. Nullitas primæ Sententiæ influit in alias subsequenter latas.
4. Non subditus fieri potest subditus ratione delicti in alio quo Loco patrati.
5. Clericus exemptus ~~turbans~~ Jurisdictionem Judicis delinquens extrà Locum exemptum potest puniri ab Ordinario, et nº 28.
6. Exemptus turbans Jurisdictionem Judicis incompetentis efficitur ille subditus.
7. Ordinarius procedere potest contrà Exemptum assistentem Matrimonio sinè Licentia Parochi, et nº 24.
8. Et hoc procedit nedum in Regijs, sed etiam in quocumque Judice Ordinario.
9. Sententia sinè citatione est nulla
10. Limita ubi fuerit conclusum in Causa
11. Nullitas Sententiæ non opposita in subsequentibus instantijs non attenditur
12. Præsertim si orta fuerit res judicata
13. Clericus assistens Matrimonio sinè Licentia Parochi delinquit.
15. Testis de facto proprio deponens probat ubi verius aliundè haberi non possit.
Limita primo in eo, qui asserat se habere Licentiam à Parocho assistendi Matrimonio nº 18.
Limita 2º. in eo, qui tractat de se exonerando nº 29.
Limita 3º. in deponente de commissione sibi facta nº 30.
16. Asserens habere Licentiam assistendi Matrimonio debet illam concludenter probare.
17. Defectus dictæ Licentiæ præsumitur eo quòd non exhibeat partitas Librorum Parochi.
21. Facultas alicui elargita vocandi alium Presbyterum in casu, quo aliquid occurreret ministrari Sacramentum, non intelligitur de Matrimonio.
22. Nisi Facultas loqueretur de omnibus Sacramentis absque ulla restrictione.
23 Quæ pœna infligenda sit Sacerdoti assistenti Matrimonio absque Licentia Parochi, et nº 25.
24. Etiam in pœnis à jure impositis intrat arbitrium Judicis.

UVA.BHSC

15. Judices Ecclesiastici in puniendis delictis uti valent pœnis pecuniarijs.
16. Eas applicando Locis pijs.
28. Facultas nominandi Personam ad Curam Animarum spectat ad Episcopum.

Romana Restitutionis Dotis
Lunæ 22. Aprilis 1697.

Decisio XLIV.

Argumentum

Clericus exemptus assistens Matrimonio sine licentia Parochi potest puniri in pecunia ab Episcopo, seù quocumque Ordinario illius Loci, et si asserat habere talem facultatem, debet illam concludenter probare, cùm interim non docto de partita extracta è Libris eiusdem Parochi, illius defectus præsumatur.

Summarium

1. Cessio jurium ad unum finem obtenta non potest ad alium diversum extendi.
2. Limita si ea fuerit genlis, et indefinita
3. Dictio oltre separat, et excludit unum ab alio sub eadem dispositione contento.
4. Oblatæ Domus Turris Speculorum Urbis possunt quandocumque ad Statum libertatis redire.

An recessus iste tanquam contra votum perpetuæ

Sta=

UVA.BHSC

stabilitatis sit peccaminosus nº. 8.

Dic quod non, quia uotum factum censetur cum relatione ad Leges dictum recessum permittentes nº. 20.

5. Peregressum è Religione recuperant dotem, quam in Monasterium transtulerunt.

6. Patres Societatis Jesu, egeuntes è Religione etiam post emissa tria uota, repetere ualent omne id, quod intuitu eorum ingressus exhibuerunt.

7. Eodem obseruatur in Nouicijs cuiuslibet Religionis egeuntibus antè emissam professionem.

9. Statutum nutritium peccati obseruandum non est.

11. An Moniales Licitè ad aliam Religionem transeuntes recuperent dotem, et nº. 12.

13. In Religionibus approbatis dos efficitur irrepetibilis, quia professio est irreuocabilis.

14. Non sic est in Oblatis Turris Speculorum, quarum professio est retractabilis.

15. Assignatio illarum dotis habet implicitam conditionem si in Religione perseuerauerint.

16. Exempla Oblatorum, qui recedentes bona non recuperant.

17. Quomodò intelligenda sint

18. Argumentum de damno uitando non procedit retorquere iuris dispositionem.

Vel ubi concurreret maius preiudicium alterius nº. 20.

19. Moniales obsequium prestantes Monasterio debent ab ipso ali.

21. Solutum Monasterio ex motiuo pietatis, uel Eleemosynæ non repetitur quamuis Monialis ab illo recedat limita in Solutione facta ab Oblatis Turris Speculo quæ uel naturam dotis assumpsit nº 22.

Vel contemplatione, et intuitu ingressus de forte nº. 23.

Romana

UVA.BHSC

Romana Fideicommissi de Maffiolis
Lun. 22. Aprilis 1697.

Decisio XLV.

Argumentum

Præceptum Testatoris de Submittendis fideicommisso bonis per Hæredem acquisitis, et acquirendis, et an et quando prorogandum ad bona in vita eiusdem Testatoris comparata, sed tamen post illius obitum ex fructibus Hæreditatis soluta.

Summarium

1. Sententia dicunt conformes in ea Summa, in qua omnes Judices consenserunt.
2. In Summa maiori inest minor.
3. Sub fideicommisso cadunt etiam acquisitiones facta ab Hærede si Testator ita mandavit.
4. Fructus Hæreditatis post illam aditam fiunt Hæredis.
5. Præceptum Testatoris de Submittendis fideicommisso bonis per Hæredem acquisitis, et acquirendis, protenditur etiam ad bona in vita Testatoris comparata, quamvis post illius obitum soluta
6. Dominium rei venditæ etiam labente fide de pretio in acquirentem transfertur.
7. Administrator per Simplicem Liberationem factam à Testatore de reddendis rationibus, non Liberatur à reliquatu.
8. Legatum Liberationis à reddenda ratione acceptandum est cum suo onere.
9. Hæres tenetur subire gravamen sibi impositum à Testatore.
10. Debita Hæreditaria Soluenda sunt ex fructibus sic ibi ex verbis Testatoris colligitur.
11. Bona delata ad Hæredem remanent subiecta oneri

à

UVA.BHSC

à Lege, uel à Testatore iniuncto.

12. Inequalitas inter Fratres uitanda est.

Callien. Bonorum
Ven. 26. Aprilis 1697.

Decisio XLVI.

Argumentum

Lesio in Contractibus uitalitijs ad effectum rescissionis desumitur etiam ex post facto, præmaximè quandò Contractus ab initio æquè non potest tendere tam ad Lucrum quam ad damnum, quod tamen æquitatiuo Iudicantis arbitrio relinquitur.

Summarium

1. Relatio Periti impugnari non potest à Parte, quæ illum elegit.
2. Fructus bonorum Stabilium per Rotam taxantur in tis 4. pro centenario.
3. Æquitas non patitur, quod quis fruatur re, et pretio.
4. Contractus dicitur enormissimè Lesiuus, in quo minùs quam 3a. pars recipitur.
5. Lesio in Contractibus, qui ab initio tendere possunt tam ad Lucrum, quam ad damnum non consideratur. Contrarium quandò ex post facto haberi potest certitudo Lesionis n°. 8.
6. Ad dimetiendam Lesionem in Contractibus uitalitijs an Superuenientia calculanda sit iuxtà Leg. hæreditatum et n°. 7.
9. Medicis deponentibus de mala valetudine deferendum est.

UVA.BHSC

10. An Lesio insit ab initio Contractus dependet ab æquitatiuo Judicantis arbitrio.
11. Approbatum dici non potest quod ignoratur.
12. Venditio enormissimè Lesiva non impedit Immissione super re vendita favore Venditoris.

Romana Dotis, et Lucri
Ven. 26. Aprilis 1697.

Decisio XLVII.

Argumentum

Quomodò probanda sint requisita Castrens. in L. 3. ff. de eo, quod cert. Loc., ut Creditor valeat fructus ratione Lucri cessantis, et damni emergentis expetere.

Summarium

1. Debitor tenetur ad fructus loco damnorum, et interesse probatis solitis requisitis Castrens. in L. 3. ff. de eo.
2. Interpellatio non debet necessariò fieri personaliter, sed sufficit per æquipollens.
3. Ex quibus per æquipollens desumatur.
4. Principalis præsumitur certioratus per Procem de omnibus in Causa gestis.
5. Mora ad effm condemnationis fruum non incurritur per habentem iustam causam Litigandi. Contrarium nº. 6.
7. Iusta causa Litigandi excluditur in eo, qui est debitor ex instrumento.
8. Lucrum cessans probari debet ex potentia proxima,

et

UVA.BHSC

et certa Lucrandi.

9. Lucrum cessat Probatur ex fide Proxenetarum deponentium de prompta occasione, quamvis non specificent Nomina eorum, cum quibus fieri debent Investimenta.

10. Amplia in Alma Urbe ubi semper adsunt promptæ occasiones.

Auellina, seu Nullius Præstationum Lun. 29. Aprilis 1697.

Decisio XLVIII.

Argumentum

Census, qui potest Licitè constitui ex annuis præstationibus debitis Loco sortis, sustinetur etiam sine beneplacito apostolico, si concurrit Lapsus 30. annorum, et contractus inter duas Ecclias initus extiterit; Arbitrium prò Sanatione Census ex Pontificia Commissione impartitum semper intrat quoties creatus est ex uero, et reali credito, quin obstent Sententiæ Latæ super illius nullitate, si nullæ sint, et fuerint Pontifici expressæ.

Summarium

1. Census citrà anathocismi Labem constitui potest ex annua quantitate debita Loco sortis.

2. Annua Solutio, quæ fit in compensatione pretij bonorum. Habetur Loco sortis.

3. Beneplacitum Apostolicum requiritur in impositionibus censuum factis ab Ecclesia.

UVA.BHSC

4. Limita si Census fuerit impositus ad euitandum imminentem deliberationem bonorum.

5. In alienationibus bonorum Ecclesiæ præter solemnitates requiritur etiam utilitas.

6. Beneplacitum Apostolicum præsumitur ex lapsu 30. annorum cum observantia Contractus, dummodò observantia fuerit per totum d.m tempus continuata n.o 10.

7. Amplia si fuerit a Partibus obseruatum.

8. Præsumptio Superuenientiæ beneplaciti Aplici ex constitutione Urbani 8.i non admittitur nisi ob lapsum 100. annorum.

9. Limita in Contractibus initis inter duas Ecclesias.

11. Jura quæ non sunt de actis, dicuntur esse extrà Mundum.

12. Census creatus absque pecunia numerata est nullus.

13. Arbitrium prò Sanatione semper intrat quotiès Census creatus est ex uero, et reali credito.

14. Commissio Signaturæ Gratiæ cum cla arbitrio maiorem tribuit facultatem prò Census Sanatione.

15. Declara, ut d.m arbitrium non intret, quandò super nullitate prodierunt Sententiæ.

16. Limita p.mo si dictæ Sententiæ sunt nullæ.

17. Limita n.o si illæ fuerunt SS.mo in Commissione narratæ.

18. Sinè usurarum labe licitum est percipere annuos redditus prouenientes ex bonis in solutum assignatis.

Hydruntina Cappellaniæ

Ven. 20 Maij 1697.

Decisio IL.

Argu-

UVA.BHSC

Argumentum

Ex quibus desumatur Cappellaniæ Laicalitas, ut illam à Patronis obtinens non teneatur ab Ordinario institutionem reportare Ordinarius post Quatrimestre non tenetur nec Patronos, nec vocatos in beneficij collatione exquirere, sed tamen, ut dm. Quatrimestre non currat sufficit alterum ex Patronis scientiam vacationis, vel specificæ qualitatis beneficij non habuisse.

Summarium

1. Vocatus per Fundatorem ad Iuspatronatus activum præferri debet extraneo.
2. In beneficijs Iurispatronatus post Quadrimestre ad reportandam institutionem ius conferendi devoluitur ad Ordinarium.
3. Præsentatus ad Cappellaniam merè Laicalem opus non habet institutionem ab Ordinario reportare.
4. Qualitas Beneficij Ecclesiastici excluditur ex defectu Erectionis cum authoritate Ordinarij.
5. Item ex confessione Ordinarij;
6. Et ex mente Fundatoris, qui in admissione Cappellani authoritatem Ordinarij non requisivit.
7. Electio ad beneficium Ecclicum à Patronis facta non potest sine Ordinarij consensu adimpleri.
8. Cappellania dicitur Laicalis si pro ea non fuerit certa dos constituta.
9. Alienatio bonorum Ecclesiasticorum est de jure prohibita.
10. Privilegia Tribunalis fabricæ non extenduntur ultrà pias dispositiones.
11. Beneficium Eccum. conferri non potest minori 14. annorum

UVA.BHSC

12. Altare, et onus Missarum connumerandum inter materialia Beneficij.

13. Sed tamen non concludunt illius qualitatem Ecclesiasticam

14. Renunciativa non probat ubi principaliter dubitatur de renunciabo.

15. Jus neque de consensu Patroni possessor Cappellaniæ Laicalem in beneficium Ecclesiasticum convertere.

16. Declaratoria contraria auctoritate.

17. Verbum Eligere non repugnat Laicalitati Cappellaniæ.

18. Etiam Cappellaniæ Laicales possunt esse perpetuæ

19. Cappellania non amittit qualitatem Laicalem ex qua denominata fuerit beneficium Almaticum.

20. Institutio facta ab Ordinario non valet Cappellaniæ Laicali qualitatem beneficij in præiudicium Vocatorum imprimere.

21. Vbi my Status non attenditur quando constat de Statu anteriori contrario.

22. Ordinarius etiam possessibi devolutum beneficium Juris patronatus teneatur illud conferre Personis à Fundatore contemplatis.

23. Declaratoria, ut in hoc casu non teneatur Patronos, et vocatos respective requirere.

24. Quatrimestre Patronij Laicis non currit, nisi à die facta notitiæ vacationij.

25. Jus præsentandi conseruatur in omnibus Patronis et aliquis ex eis scientiam vacationis non habuerit.

26. Ob qualitatem specificam beneficij ignorauerit.

27. Exceptio de jure tertij non admittitur.

Hydruntina Cappellaniæ
Super attentatis
Ven. 10 Maij 1697.
Decisio L.

Argu.

UVA.BHSC

Argumento non indiget

Summarium

1. Qui continuat in possessione non attentat.
2. Turgatis attentatis non intrat ubi constat de bono jure Attentantis.
3. Attentata non dicitur possessio capta ex justo titulo, et continuata in vim Mandati de manutenendo.
4. Lis dicitur introducta antequam Comparitio Accoris non Facris Parti notificata.
5. An dubio pro executione attentatorum pronunciandum sit.

Romana Litterarum Cambij
Lun. 13. Maij 1693.
Decisio LI.

Argumentum

Transmissor Litterarum cambij Liberatur eo ipso, quod Mandatarius debens sibi ipsi soluere eas dem Litteras acceptat, quamvis dies solutionis non dum aduenerit. Illarum autem acceptatio ex pluribus fundamentis ad hunc effectum probatur.

Summarium

1. Implementum Litterarum cambij oritur ex sola illarum acceptatione, quando Mandatarius debet illas

UVA.BHSC

sibi met ipsi Soluere.

2. Ex implemento Litterarum Transmissor Liberatur.

3. Acceptatio Litterarum resultat ex illarum retentione absque ulla reclamatione.

4. Verbum contici importat receptionem æquiualentis Summæ.

5. Verba sopra di voi inducunt recognitionem in debitore.

6. Scribens obligatur fauore illius, cui Litteræ diriguntur quando iste Soluit, aut soluere promittit.

7. Mandatum de Soluendo potest anticipatè adimplere.

8. Transmissor Litterarum non Liberatur ex Sola illarum acceptatione, nisi fuerint Successiuè solutæ, et n.° 12.

9. Limita in casu quo Mandatarius debeat illas sibi ipsi Soluere. Authoritas Rotæ Januensis in dec. 2. declaratur. n.° 11.

10. Iudicio Mercatorum defertur in concernentibus Mercaturam.

13. de uno ad alterum casum non fit illatio.

Romana Assecurationis Navis S. Bonaventura

Lun. 13. Maij 1697.

Decisio LII.

Argumentum

Identitas navis contrariam fortunam passæ ex quibus probetur, ut non obstante illius diversa denominatione sit locus assecurationi.

Summarium

1. Error nominis navis, qui in assecuratione irrepsit, obli=

UVA.BHSC

obligationem Assecurantium non tollit, et n.º 6.

2. Identitas navis probatur ex identitate Gubernatoris alias naves non habentis.

3. Necnon ex identitate mercium, et itineris.

4. Prout etiam ex negativa existentiæ navis sub alio nomine suppositæ.

5. Ad probandam navis identitatem duæ demonstrationes sufficiunt.

6 et 7. respondetur Contrarijs

Romana Executionis apocæ

Ven. 17. Maij 1697.

Decisio LIII.

Argumentum

Alienatio bonorum facta à debitore, cui ex generali Concursu, et Principis prohibitione interdicta erat administratio, potest etiam ab ipso debitore impugnari. An autem, et quando contractus ob non implementum conditionis resoluatur, et possit absque novo Contrahentium consensu revivisci, latissime in hac decisione discutitur, in qua ulterius firmatur Privilegium adoptandi, et arrogandi non importare facultatem authorizandi adoptiones, et arrogationes per Privilegiatum factas, sed adoptione cum omnibus inde sequutis remanere nullam, nec posse à Principe confirmari, nisi novus Contrahentium consensus superveniat.

Summarium

1. In Contractibus correspectivis uno corruente cæteri

UVA.BHSC

quoque corruunt.

2. Ex quibus à Debitore abdicata censeatur facultas administrandi eius Patrimonium.

3. Pendente Concursu universali interdicitur debitori administratio.

4. Debitor executionem passus potest pignorum venditione prevencie, dummodò pretium erogetur in dimissione creditorum.

5. Et assignatur ratio.

6. Quomodò tamen id veniat intelligendum, et n.° 7. et 8.

9. Debitor cui favore Creditorum prohibita fuit à Principe administratio non potest bona citrà nullitatem vendi distrahere.

10. Distractio huiusmodi impugnari potest à Creditoribus.

11. Non autem ab ipso Debitore.

12. Limita quandò est in radice infecta, et à Legibus reprobata.

13. Actus ad statum impossibilis executionis redactus habetur prò resoluto.

14. Conditione non adimpleta Contractus resoluitur.

15. Amplia etiamsi non implementum provenerit ex facto Principis, et n.° 19.

16. Debitor per viam Iuris offerendi potest Deliberationem impedire.

17. Emptio rei propriæ non datur.

18. Exceptio non Implementi competit etiam adversus contractum nominatum.

20. Factum contrarium eo magis probat non implementum si processit absque ulla reservatione Iurium.

21. Mandatum censetur revocatum ex alio omninò incompatibili, et adversativo cum primo.

22. Contractus resolutus absque novo Contrahentium consensu reviviscere non potest.

23.

UVA.BHSC

23. Amplia in Contractu emptionis, et venditionis.
24. Arrogatio fieri non potest absque Supremi Principis authoritate, aut rescripto.
25. Privilegium adoptandi, et arrogandi importat solam facultatem confirmandi adoptiones, et arrogationes quas per alios fieri contingeret.
26. Nemo præter Supremum Principem potest sibi Ius dicere, et proprium actum authorizare.
27. Rescriptum Principis superveniens potest arrogatione sinè eo nulliter factam convalidare
Limita, ut antè illud requiratur prò forma novus Consensus n.º 29.
Limita n.º 2; ut antequam illud superaccedat Licitum cuilibet sit pænitere n.º 31.
28. Confirmatio arrogationis obtineri debet ab eo, qui ad illam specialiter se obligavit, et n.º 34.
30. Ex actu nullo nulla contrahitur obligatio.
32. Nullitas arrogationis influit in omnes actus ad eam consequutivos.
33. Successio delata per pactum inter vivos non sustinetur.
35. Non servata forma in Contractibus à jure inducta nec civilis, nec naturalis oritur obligatio.
36. Reducta re ad Statum à quo incipere amplius non potest, neque jurans cogi potest ad implementum.
37. Non adimplens Contractum non potest ex eo Lucrum reportare.

Toletana Iurispatronatus
Merc. 5. Junij 1697.

Decisio LIV.

Argumentum

Dispositio directa ad deputationem Revisoris cum fa=

UVA.BHSC

cultate reuidendi quotannis opuspium, non importat Iuspatronatus, et an, et quando facultas dicti Reuisoris, seu Executoris Testamentarij, sit transmisibilis ad Heredes

Summarium

1. Causa ob appellationem intra decendium non interpositam transit in judicatum.
2. Restitutio in integrum sine Lesione non datur.
3. Sententiae Rotales recipiunt declarationem à praecedentibus decisionibus.
4. Iuspatronatus acquiritur ex dotatione
5. Non autem ex simplici eleemosyna quotannis subministranda.
6. Deputatio Reuisoris importat facultatem reuidendi implementum operis pij, non autem Iuspatronatus.
7. Iuspatronatus ex sola fundatione, et dotatione suppletur à jure resistente etiam uoluntate Testatoris.
8. Limita si utraque facta dignoscatur ex solo pietatis motiuo.
9. Deputatio Reuisoris in unam Personam facta praesefert Testatorem uoluisse illius industriam non autem aliorum eligere.
10: Facultas Reuisoris titulo Legati acquisita potest ad Heredes transmitti.
11. Limita in his, quae concernunt nudum ministerium, pro quo fuit considerata industria Personae.
12. Declarantur contrariae authoritates.
13. Executor testamentarius, seu Reuisor non habet facultatem subdelegandi.
14. Executio voluntatis Testatoris habet tractum successiuum

UVA.BHSC

sivum etiam ultra vitam Executoris.

15. Facultas revidendi directa ad Executionem voluntatis Testatoris durat ultra vitam Revisoris.

16. Quando id Locum habeat.

17. Officium Executoris quoties non est perpetuum non est transmissibile ad Heredes.

Toletana Iurispatronatus
Super prestationibus decursis
Merc. 5. Junij 1697.

Decisio LV.

Argumentum

Plura discutiuntur in hac decisione circa adimplementum Legati relicti pro pijs operibus, illiusque acceptatione, quae facile colliguntur ex Summario

Summarium

1. Legatum relictum cum onere non debetur eodem onere non adimpleto.
Limita si inadimplementum non provenerit ex culpa Legatarij n.° 8.
Culpa autem ex quibus resultet n.° 9.

2. Legatum non debetur cessante illius causa.

3. Legatum dicitur factum contemplatione Oneris iniuncti

4. Ac intuitu Tertij si illius utilitatem respiciat.

5. Non dicitur factum contemplatione illius, qui nullum ex eo sperare potest Lucrum.

6. Alimenta taxanda sunt iuxta qualitatem Perso-

UVA.BHSC

ne, et Loci ubi prestanda sunt.

7. Expense prò victu, et vestitu Religiosorum detrahendæ sunt in taxatione Decimarum Papalium.

10: Clausulæ resolutiuæ in casu contrario remouent consensum ab actu.

11. Legatum non debetur nisi per Legatarium sit agnitum

12. Recta uia transit in Legatarium.

13. Et illius fructus debentur à die obitus Testatoris.

14. Intellige in casu, quo Legatum sit acceptatum.

15. Acceptatio Legati relicti Ecclesiæ præsumitur facta etiam sine aliquo humano opere.

Limita in casu, quo Legatum sit onerosum n°. 17.

16. Legatum non potest prò parte acceptari, et pro parte repudiari.

18. Opus pium quotannis per Testatorem relictum si aliquo tempore omissum fuerit, impleri debet eo modo, quo per ipsum fuit ab initio demandatum.

19. Sic etiam practicatur in Legato annuo missarum

20. Si ex aliquo impedimento Legatum relictum pro constructione Monasterij, non potuit adimpleri, fructus medij temporis debentur eidem Monasterio.

Auenionen. Fideicommissi
Super Immissione
Lun. 10. Junij 1697.

Decisio LVI.

Argumentum

Testator quandò dicatur uoluisse etiam de bonis hæredis disponere.

Summarium

1. Dispositio Testatoris restricta ad propria bona non

UVA.BHSC

non comprehendit ea, quæ sunt Hæredis.

2. Limita si ex priori parte dispositionis habeatur Testatorem voluisse bona Hæredis unire cum proprijs.

3. Substitutiones consequutivæ totum id comprehendunt, quod fuit in præcedenti dispositione expressum.

4. Dictiones tutti intieramente totalitatem, et integritatem denotant.

5. Transversales præsumuntur magis dilecti, quam Extranei.

Auenionen. Fideicommissi super Manutentione

Lunæ 10. Junij 1697.

Decisio LVII.

Argumentum

Fideicommissarius non tenetur capere fideicommissum de manu Hæredis, si illud est clarum, identitas bonorum certa, et nullæ competant detractiones. Hæres an, et quando dicatur à Testatore in re propria gravatus, itaut detractiones sibi de jure competentes non possit è fideicommisso deducere.

Summarium

1. Manutentio debetur ad limites possessionis.

2. Fideicommissarius tenetur capere fideicom. de manu Hæredis.

3. Limita ubi fideicommissum sit clarum, identitas bonorum certa, et nullæ competant detractiones.

4. Testator potest gravare Hæredem in re propria si emolumentum æquivalet gravamini.

5. Maior affectio Testatoris erga Descendentes, quam

UVA.BHSC

Collaterales operatur, quod detractionum prohibitio intelligenda sit volita in uno casu, et non in alio.

Limita si Testator indefinitè loquutus fuerit n.° 9.

Limita 2.° in casu, de quo n.° 10.

6. Heres absquè alia declaratione acceptans Hereditatem acceptasse censetur etiam onus adiectum in Legitima

7. Prohibitio detractionum facta p.mo gradui repetita censetur etiam in gradibus successiuis.

8. Verba totalitatem preseferentia arguunt Testatorem uoluisse Hereditatem Liberam à detractionibus ad Heredes peruenire.

10. Transuersales censentur predilecti Extraneis.

11. Alienationes imputandæ sunt in detractiones.

12. Ex omissione Inventarij præsumitur extitisse bona in Hereditate absorbentia detractiones.

Aurien. Cantoriæ

Ven. 14. Junij 1697.

Decisio LVIII.

Argumentum

Litteræ Impetrationis Beneficij ob non publicatam resignationem, quomodò dicantur justificatæ, et an, quando, et quomodò debeant publicari? Et an eadem publicatio requiratur in gratia si neutri ex eodem capite obtenta

Summarium

1. Clericatus probatur ex Partis confessione.

2. Ex retentione obtentorum.

3. Ex munere Inquisitoris.

4. Ex gratia in forma gratiosa à Dataria obtenta.

5. Ad justificationem valoris beneficij etiam quæuis imperfecta

UVA.BHSC

fecta probatio admittitur.

6. Impetrans beneficium ob non factam publicationem resignationis tenetur illius negativam concludere probare.

Et quomodò n°. 7.

Ex quibus autem dicatur probata n°. 8.

9. Notario integra fides præstanda est.

10. Notarius censetur omnia expleuisse, quæ prò validitate publicationis fieri oportebat.

11. Error Notarij non uitiat publicationem

12. Limita quandò error consistit non solum in corpore, sed in tota substantia gratiæ, et n°. 13.

14. Beneficium ob non verificationem clausulæ, dummodò Resignans aliundè commodè uiuere valeat, dicitur vacare, ut prius.

De illius tamen non verificatione licèt solum Resignanti excipere n°. 17.

15. Impetrans Beneficium ob non factam publicationem resignationis tenetur Litteras impetrationis publicare.

16. Et hoc modo Beneficium non dicitur vacare, ut prius, sed ob non factam publicationem.

18. Instrumentum publicationis ad alium finem productum non coarctat negativam alterius magis validæ publicationis.

19. Publicatio valida præsumitur ex Sententia reportata ab Executore Litterarum.

20 Item ex triennali possessione beneficij.

Limita ubi uerè non constet de Legitima publicatione n°. 22.

Limita n°. si agitur de possessione nulla n°. 24.

21. Præsumptio cedere debet veritati.

23. Petitio Immissionis excludit possessionem.

25. Terminus ad publicandas Litteras Resignationis ultra Montes est 9. Mensium.

26. Gratia si neutri impetrata de tempore quo beneficium non vacat remanet inefficax.

27. Et resoluitur ex clausula in ea contenta, dummodò non sit alteri Jus quæsitum.

UVA.BHSC

non sit alteri Jus quaesitum.

28. Gratia restitutoria adversus non factam publicationem resignationis in tempore non praeiudicat illi, qui medio temp.e per gratiam si neutri Jus quaesivit.

Limita si gratia si neutri signata fuerit antequam lapsum esset p.mum tempus ad publicandum n.o 30.

29. Publicans resignationem in temp.e prorogato habetur ac si intra p.mum ternum publicasset.

31. Gratia restitutoria ad.sus non factam publicationem dicitur.

Subreptitia si non fuerit expressa mors Resignantis.

Quomodo id intelligendum veniat n.o 32.

33. Gratia si neutri impetrata occasione litis super non facta publicatione, debet par publicari.

Contrarium n.o 34.

Declara n.o 35.

Negativa publicationis gratiae si neutri ex quibus probetur n.o 36.

Romana Pecuniaria, seu Locorum Montium.

Ven. 24. Junij 1697.

Decisio LIX.

Argumentum

Statutum Urbis praesumens solutionem infra terminum 16. annorum cessat concurrentibus praesumptionibus, et coniecturis in contrarium. Filius ergo heres agendo procedit etiam respectu Matris.

Summarium

1. Recipiens pecuniam cum obligatione investiendi tenetur ad sortem, et fr.us usquequo doceat de Investimento.

2. Statutum Urbis ex acquiescentia 16. annorum praesumit satisfactionem.

UVA.BHSC

3. Limita p.mo in credito iurato ob Cameralem obligationem
4. Limita 2.o concurrentibus Conquestionibus intermedijs Creditoris etiam extraiudicialibus.
5. Conditio Debitoris attendenda est in inuestigando an solutio sequuta fuerit.
6. Solutio præsumi nequit in eo, qui negat debitum
7. Notabilis Summæ fieri non solet sine quietantia.
8. Solutio excluditur ex omissa petitione quietantiæ, si debitor in alijs Casibus solitus est illam reportare.
9. In Libris Secretariatu. Locorum Montium solent resignationes, et translationes distinctè adnotari facere.
10. Petens certam quantitatem sibi non præiudicat in residuali, si petitio non est cum aliqua dictione taxativa
11. Producens jura sua in actis censetur ea magis uoluisse custodire.
12. Resignatio Locorum Montium potest incontinenti probari
13. Versio excluditur ex mera possibilitate in contrarium.
14. Filiatio probatur ex fide Baptismatis, et depositionibus Testium.
15. Regula filius ergò Hæres agendo procedit etiam respectu Matris.

Romana, seu Portuen. Tenutaru
Lunæ 17. Junij 1697.

Decisio LX.

Argumentum

Clausula Constituti tribuens Emphyteutæ quodcumque remedium possessorium, quamuis non operetur postquam Emphyteuta cecidit à jure suo, attamen per moræ purgationem reuiuiscit. Damnorum refectio antè illam dicitur adimpleta per cautionem, si illorum probatio saltem in genere non præcedat, et sub eorum generali denominatione veniunt etiam fructus;

UVA.BHSC

Moræ autem purgatio in Contractibus emphyteuticis admittitur in pluribus casibus, et signanter in altero non solutionis Canonum, quando defectus provenit ex domesticis angustijs Emphyteutæ.

Summarium

1. Mandatum H. de voto Rotæ est nullum, si in decisionibus, et in voto nil de illo determinatum fuit.
Limita, ut in n.° 2°.
3. Clausula constituti in Investitura contenta tribuit omnibus ad Emphyteusim vocatis omne remedium possessorium.
4. Non tamen postquam Emphyteuta cecidit à jure suo.
5. Purgatio moræ operatur, quod omnia jura ante caducitatem competentia reviviscant.
6. Participat beneficium restitutionis in integrum.
7. Refectio damnorum, si debet moræ purgationem præcedere, non dicitur adimpleta per cautionem præstitam de illis reficiendis.
Limita quando illorum probatio saltem in genere non præcedat n.° 9.
8. Decretum pro refectione damnorum debet intelligi, prout de jure.
10. Fructus veniunt sub generali denominatione damnorum, et interesse.
11. Relatum inest in Referente cum omnibus suis qualitatibus
12. Idem est, quod aliquid nominatim exprimatur, ac per relationem.
13. Amplia si agatur de ipso actu sustinendo.
14. Officium Notarij fideiussionem recipientis remanet pro illa obligatum.
15. Idoneitas fideiussionis non attenditur ubi Pnlis sit solvendo.
16. Actus factus ad unum effectum non est ad alium diversum tribuendus.

17.

UVA.BHSC

17. Purgatio moræ in Contractibus Emphyteuticis est de æquitate canonica.
18. In quibus casibus à Rota admittatur, et nº. 19.
20. Facilius dandæ est quando agitur cum Ecclesia Domina directa.
21. Damnum proveniens ex Lucro, quod quis cum iniuria alterius captauit, non est attendendum.
22. Purgatio moræ aduersus caducitatem incursam ob non solutos Canones requirit celerem illorum Satisfactionem.
23. Dilatio in soluendis canonibus excusatur ex angustijs, in quibus Emphyteutæ Domus posita fuit, et nº. 24.
25. Emphyteuta dicitur celeriter Canones Satisfecisse si per ipsum non stetit, quominus celerius satisfecerit.

Romana, seu Portuen. Tenutar. Super fructibus

Lunæ 17. Junij 1697.

Decisio LXI.

Argumentum

An, et pro quo tempore teneatur Dominus directus in Sequelam purgationis moræ aduersus caducitatem ab Emphyteuta incursam restituere fructus ex rei Emphyteutica medio tempore perceptos.

Summarium

1. Contractus Emphyteuticus non obstante declaratione caducitatis potest ex beneficio purgationis moræ reuiuisci
2. Et Emphyteuta hoc interim tanquam bonæ fidei Possessor facit fructus suos.

Limita in casu, quo post declaratam caducitatem possessio fuerit per Dominum directum apprehensa nº. 7. et nº.

UVA.BHSC

Quomodò hæc Limitatio intelligenda sit n°. 8.

3. Per purgationem moræ cessat Caducitas, ac si non esset incursa, et n°. 9.

Et remanet Emphyteutæ confirmatus titulus faciendi fructus suos n°. 10.

4. Nec accipitur nova Inuestitura, sed continuatur antiqua

5. Emphyteuta non tenetur fructus restituere si post declaratam caducitatem patiente Domino directo possedit.

6. In fructuum restitutione totum facit bona, vel mala fides.

11. Possessio capta non citato Possessore, illum sua possessione non privat.

Similiter si non fuerint eiecti Coloni, et Possessor in sua possessione continuauit n°. 13.

12. Amplia etiamsi intercesserit authoritas Judicis.

14. Quandò actio directa est in rem fructus sunt restituendi à die motæ litis, nulla habita distinctione an Possessor iustam, vel iniustam litigandi Causam habuerit, et n°. 17.

Siue respetatur propria, siue uti debita n°. 30.

15. Judicis officium dat solam actionem personalem.

16. Limita ubi Judicij natura actionem in rem directam expostulet.

18. In judicio purgationis moræ debentur fructus à die illius petitionis, et qua ratione.

19. Æquitas non patitur quod Dominus directus in purgatione moræ teneatur restituere fructus, quos titulo consolidationis dominij utilis cum directo perceperat.

Contrarium n°. 23.

Declara, ut in n°. 24.

20. Restitutio in integrum gratiosè à Principe concessa non extenditur ad fruum perceptorum restitutione.

Limita si petatur ex aliqua iusta Causa, ut in n°. 26.

21. Purgatio moræ non datur ex simplici gratia, sed ex æquitate juris canonici.

22. Tribunalia Ecclesiastica, et præsertim Rota, tenentur æquitatem sequi.

25.

UVA.BHSC

25. Argumentum ab æquiparatis desumitur.
27. In iudicio renouationis debitæ Proximioribus debentur à die, qua fuit petita.
Et qua ratione n.º 28.
29. Purgatio moræ non retrotrahitur ad auocandos per Emphyteutam fructus à Domino perceptos à die eius naturalis possessionis usque ad motam Litem.
31. Depositum canonum pro obtinenda purgatione moræ haberi debet pro facto, si per Dominum stetit, quominus perficeretur.
32. Et sufficit illius oblatio, cum successiva perfectione quando Domini consensus fuit ex re iudicata suppletus.

Baren. Moderationis Monitorij
Ven. 21. Junij 1697.

Decisio LXII.

Argumentum

Causa clerici quamuis debeat à Iudice Ecclico cognosci, hoc tamen non procedit quoad credita, pro quibus agi valeat in Concursu coram Iudice Laico efformato, et an, et quando ob Supervenientiam Clericatus pendente iudicio debeat ad Iudicem Ecclesiasticum remitti.

Summarium

1. Clerici debent coram Iudice Ecclico conueniri.
2. Possessio non potest continuare in bonis abdicatis.
3. Manutentio dari non potest non habenti possessionem.
4. Reseruatio nullum ius tribuit de nouo, sed anteà competens conseruat.
Intellige, vt in n.º 5, et 6.

UVA.BHSC

7. Inclusio dominij, et possessionis unius est exclusio dominij, et possessionis alterius.
8. Confessio non potest à Confitente impugnari.
9. Actus iustus, et rationabilis nequit de coactione redargui.
10. Nec debet referri ad Causam, quæ jam euanuit.
11. Causa contrà Collitigantem effectum clericum lite pendente coram Judice Laico, debet remitti ad Judicem Ecclesiam.
12. Limita si clericatus fuerit assumptus in fraudem judicatorum n. 14 an fraus excludatur per seruitium in Seminario.
13. Necnon ubi agitur unicè de perficienda executione.

Cracouien. Spolij
Merc. 26. Junij 1697.

Decisio LXIII.

Argumentum

Quæ probationes admittantur in judicio possessorio

Summarium

1. Manutentio debetur possidenti.
2. Testes examinati coram Judice incompetente non probant.
3. Limita ubi consensus contrà articulantes coram eodem Judice intervenerit.
4. Limita 2°. in Judicio manutentionis, in quo leuiores probationes admittuntur
5. Fortius quandò depositio est aliundè adminiculata
6. Possessio ex facto Judicis firmior euadit.
7. Possessio vnius rei non extenditur ad aliam.
8. Instrumenta antiqua non probant continuationem possessionis usquè in præsens si non constat de Successi-

va

UVA.BHSC

va continuatione.

9. In iudicio manutentionis nudum factum attenditur.

10. Testes examinati pendente Lite, et absque citatione Partis non probant.

11. Testes numero plures, adminiculati, et proprij dicti Causam reddentes cæteris præualere debent.

Cracouien. Spolij Super remissoria
Merc. 26. Junij 1697.

Decisio LXIV.

Argumento
non indiget

Summarium

1. Remissoria in prophanis conceditur, quamvis rele=vantia non sit omnino certa.

2. Suspicio Calumniæ excluditur concurrente fumo materiæ articulatæ.

3. Remissoria conceditur, vbi nullum Collitiganti præiudi=cium affertur.

Viterbien. Legitimæ
Merc. 26. Junij 1697.

Decisio LXV.

Argumentum

Redditio rationis, ex quibus per Tutricem censeatur facta. Legitima debetur Nepotibus in bonis Auiæ,

UVA.BHSC

etiam de eo, quod Heres per viam Transactionis acquisiuit, et ad hunc effectum disceptatur quando nomine Heredis, vel proprio transegerit.

Summarium

1. Tutrix non potest Debitrix constitui nisi reddita ratione
2. Peritia negotij fieri super administratione Tutelæ, siue Libro tutelari?
3. Ex quibus reddita ratione per Tutorem facta presumatur, et nº. 4.
5. Legitima debita est negotiis in vniuersij bonis, iuribus, et actionibus Auiæ.
6. Heredis postquam fuit adita efficitur proprium Patrimonium Heredis.
7. Renuncianti non datur regressus ad bona renunciata.
8. Heres quidquid capit ex Libris à Defuncto promotis non sibi sed Heredi etiam ad commodum Legitimarioꝝ acquirit.
9. Quamuis etiam declarauerit nolle ius aliquod cuicumque alteri acquiri, et nº. 10.
Declara, ut in nº. 11.
12. Possessio titulo Hereditario à principio capta eodem titulo continuata censeri debet.
13 Transactio ex quibus dicatur nouus Hereditarius factus.

Romana Saluiani
Ven. 28. Junij 1695.

Decisio LXVI.

Argumentum

Saluianum Creditori concedit probatis extremis

UVA.BHSC

data possessori retentionem pro melioramentis, et creditis anterioribus, si res commodum patitur diuisionem; Et contractus extra Patris presentiam à filio familias gestus dicitur validus si ob emancipationem publicè sui juris reputabatur.

Summarium

1. Statutum de duabus intelligitur de sententijs validis, et iustis.
2. Retentio debetur ex creditis anterioribus, et potioribus.
3. Non tamen ex creditis illiquidis, quæ non nequeunt Immissionem retardare.
4. Melioramenta iustificari debent per probationem status antiqui, et moderni.
5. Declara, ut procedat in melioramentis ~~antiquis~~ utilibus, non autem in necessarijs.
6. Meliorans pro rata Melioramentorum facit fructus suos
7. Retentio aliàs competens pro credito anteriori non denegatur ex consequutione paruæ summæ, quæ de facili liquidari potest.
8. Immissio in Saluiano conceditur, et vna simul possessori retentio unicuique tamen pro sua rata.
9. Limita in Emptore, qui intendit totam rem retinere donec fuerit de eius creditis anterioribus satisfactus.
10. Declara Limitationem, ut procedat in præiudicium Debitoris, non autem aliorum creditorum concurrentium.
11. Præsertim quando res patitur commodam diuisionem.
12. Filius emancipatus potest extra Patris presentiam validè contrahere.
13. Emancipatio facta in absentia filij, et sine rescripto Principis est nulla.
14. Limita quando nec Pater, nec filius donec vixerunt dictam nullitatem allegarunt.
15. Contractus gestus à filio familias, qui publicè sui juris reputabatur haberi debet pro valido.

UVA.BHSC

16. Sententia ob non seruatos terminos substantiales est nulla.

17. Immissio ex Saluiano concedit concurrente credito cum hypotheca, nec antiqua, et moderna possessione.

Romana Oeconomiæ, seu Redditionis rationis

Ven. 28. Junij 1697.

Decisio LXVII.

Argumentum

Hæres, qui rationem non reddit de bonis hæreditarijs, beneficio Inventarij non gaudet.

Summarium

1. Hæres non minus actiuè, quàm passiuè repræsentat personam defuncti.

2. Actiones eædem dantur contrà hæredem, quæ competebant contrà defunctum.

3. Hæres cum beneficio Legis, et Inventarij conueniri non potest in bonis proprijs.

4. Intellige dummodò de bonis hæreditarijs rationem reddat.

5. Hæres non reddens rationem habetur prò hærede simplici.

6. Assignari non debet nouus terminus hæredi, qui segniter distulit in terminis jam datis rationem reddere.

Romana Alimentorum

Ven. 28. Junij 1697.

Decisio LXVIII.

Argumentum

Alimenta, an, et in quibus casibus sint fratri per fra=

UVA.BHSC

fratrem augenda.

Summarium

1. Fratri contrà fratrem competit actio pro alimentis.
2. Alimenta debent augeri auctis facultatibus & cessatione onerum.
3. Limitatur dummodò cum diminutione eorum diminuti quoque non fuerint redditus.
4. Diminutio redituum correspondere debet oneribus cessatis.
5. Alimenta eo magis sunt augenda, ubi alimentarius ob nuptias potest agnationem conservare.

Patrina Doris

Ven. 28. Junij 1695.

Decisio LXIX.

Argumentum

Debitum Uxoris ex administratione Expeditalis Viri plenè, et concludenter probari debet ad retardandam satisfactionem creditoris dotalis.

Summarium

1. Res judicata resultat ex defectu Commissionis, intrà annum, et actor transportatione intrà biennium.
2. Restitutio in integrum non datur concurrentibus validitate, et justitia judicati.
3. Dos cum Quarto Dotali & Viri præsumitur esse Uxori restituenda.
4. Creditum dotale præsumitur satisfactum ex administratione Expeditalis Viri.
5. Intelligo dummodo ad manus Uxoris vel bona perve-

UVA.BHSC

rint, ex quibus poterit commodè satisfieri.

6. Peritis judicialiter, et de consensu Partium electis deferendum est.

7. Relatio ultimi periti à qua non fuit appellatum impugnari non potest.

8. Creditum dotale non admittit exceptiones incertas, et illiquidas.

Barchinonen. Parochialis, seù Vicariæ Castri Fidelium Lunæ 2ma Julij 1697.

Decisio LXX.

Argumentum

Confirmatur decisio, quæ est suprà in Ordine La 40. in qua præcæteris Lis super titulo Beneficij, et pluribus circumstantijs excluditur; Et rursùs quæritur an et in quibus casibus Beneficium efficiatur Litigiosum

Summarium

1. Lis sup. unione beneficij non causat litem sup. illius titulo, et n. 6.

2. Commissio Rotæ directa non immutat qualitatem litis præexistentis.

3. Amplia non obstante clausula quam, et quas, quæ in Litem non deducit ius anteà appellanti non competens, vel ad speciem non deductum.

4. Lis dicitur super titulo Beneficij, quotiès vertitur sup. nominatione alterius ex Provisis.

5. Litigiosum non efficitur Beneficium dum lis principaliter fit à Collatoribus.

6.

UVA.BHSC

6. Unio non extinctiua tituli quid operetur.
7. Concursus fieri debet etiam in Parochialibus de jure patronatus ecclico
8. Qualitas Litigiosi dignoscitur ex iure Actoris.

Ferrarien. Decimarum super
jure Vniuersali Decimandi
Lun. 2a. Julij 1697.

Decisio LXXI.

Argumentum

Donatio Iuris decimandi facta à non habente potestatem validatur ex apostolica confirmatione in forma specifica obtenta, quæ forma in decisione etiam ex coniecturis probatur. Vniuersale Ius decimandi, ex quibus concludatur.

Summarium

1. Donatio Iuris decimandi facta ab Epo est nulla.
2. Limita vbi accesserit confirmatio apostolica;
3. Confirmatio apostolica idem operatur, acti concessio facta fuisset sub initio ab eodem Pontifice.
4. Intellige, dummodò illa non prodierit in forma communi.
5. Ex quibus confirmatio Aplica dicatur facta in forma specifica, et no. 6. et 7o.
8. Donatio vniuersalis Iuris decimandi, quod quis habet, non concludit, nisi constet dictum Ius vniuersale ad Donantem pertinere.
9. In Concessionarium transire non potest, quod non constat concedenti pertinuisse.
10. Obseruantia probari debet in casibus præcisis, et indiuiduis.
11. Epus, uti Parochus vniuersalis Suæ Diœcesis habet Ius

UVA.BHSC

exactionis Decimarum in universum.

12. Pertinentia universi Juris xmandi, ex quibus deducatur et n.° 18.

13. Duplicitas, et diversitas actuum non presumitur.

14. In Causa universali probata observantia in parte consurgit Jus quoad totum.

15. Ex actibus particularibus nullo alio comparente infertur ad universalitatem causæ.

16. Libri Legaliter tenti, et adminiculati probant favore Scribentis.

17. Exceptio firmat regulam in non exceptis.

19. Testibus de auditu prævalet probatio resultans ex publicis documentis.

20. Observantia induci nequit ab eo, qui per litem iam fuit in mala fide constitutus.

Ferrarien Decimarum
Super re iudicata
Lun. p.a Julij 1697.

Decisio LXXII.

Argumentum
Satis deducitur ex Summario

Summarium

1. Res iudicata resultat ex tribus conformibus.
2. Justitia probatur ex decisionibus.
3. Restitutio in integrum non datur sine Lætione.
4. Certus modus percipiendi Decimas potest præscribi, et per consuetudinem induci.
5. Stante titulo universali magis attenditur Causa actus, quam ipse actus.

Mo

UVA.BHSC

Moguntina Canonicatus
Lun. 1.a Julij 1697.
Decisio LXXIII

Argumentum

Ex quibus inducatur Beneficiorum incompatibilitas, ut inde ob non factam alterius demissionem infra bimestre dicatur utrumque vacare.

Summarium.

1. Canonicatus in Collegiatis requirunt personalem residentiam
2. Vacatio utriusque Beneficij incompatibilis inducitur si alterum post bimestre à die illorum assecutionis non fuit dimissum.
3. Incompatibilitas tollitur ex consuetudine retinendi duo Residentialia Beneficia in diversis Ecclesijs
   Limita 1.mo ubi dicta Consuetudo non sit Legitimè prescripta n.o 6.
   Ex quibus d.a Consuetudo excludatur n.o 7, et 8.o
   Limita 2.o ubi Servetur Concilium Tridentinum d.a Consuetudinem quamvis Immemorabilem reprobans n.o 9.
4. Incompatibilitas non inducitur ex residentia causativa.
5. Canonicatus actu residentiales per destructionem Ecclesiae evadunt residentiales dumtaxat habitu.
   Limita ubi adsit Spes probabilis reparationis n.o 15.
7. Apostolicae dispensationes sup. incompatibilitate Beneficiorum passim conceduntur in Germania.
8. Concilium Tridentinum servatur in Germania
10. Cappellaniae simplices residentiam non requirunt.
11. Concilium Tridentinum quoad personalem residentiam derogat cuicumque Statuto in contrarium.
12. Limita in Statuto condito in Limine fundationis.
13. Limita 2.o si Statutum fuerit à Sede Apostolica in forma specifica confirmatum.
14. Privatio poenalis à jure inducta declinatur ex bona fide.

UVA.BHSC

16. Modicitas redditum non eximit à Residentia personali
17. Neque excusat ab incompatibilitate
18. In nova Beneficij prouisione debent necessariò exprimi iam obtenta.

Bononien. seu Imolen. Bonorum
Lun. 1.ma Julij 1697.
Decisio LXXIV.

Argumento
Non indiget

Summarium

1. Fructus debiti sunt in quolibet judicio possessorio
2. Et in iudicio manutentionis sunt restituendi quamuis de illis in decreto mentio facta non fuerit.

Leodien. Attentatorum
Merc. 17. nouris 1697.
Decisio LXXV.

Argumento
non indiget

Summarium

1. Gesta post expeditam, et presentatam inhibitionem Rotalem sunt attentata.
2. Et ideò circumscribi, et reuocari debent.

Romana Separationis Thori
Lun. 9. Xbris 1697.
Decisio LXXVI.

Argumentum
Ob Ciuiles contentiones inter Coniuges exortas
datur

UVA.BHSC

datur quidem Thori Separatio ad tempus, non autem perpetua, quemadmodum neque ea conceditur ex viri Sevitia, nisi haec sit magna, et intolerabilis, atque ex actuum frequentia desumatur.

Summarium

1. Pendente Lite super Separatione Thori Mulier cogi debet ad obsequia Matrimonialia.
2. Limita dummodo Separatio à Muliere non petatur ob Sevitiam Viri.
3. Limita n°. Si agatur de Separatione ad tempus, quae Leviori etiam, ac Summaria informatione conceditur.
4. Quod magis procedit si aliae etiam adsint Lites inter Virum, et Uxorem
   et de ratione n°. 5.
   Declarantur contraria n°. 6.
7. Probationum relevantia in materia Separationis Thori remittitur arbitrio Judicis.
8. Sevitia ad effectum perpetuae Separationis Thori debet esse intolerabilis, et magna.
9. Et quae implacabile viri odium praeseferat.
10. Vani timoris nulla habetur consideratio.
11. Juste timere dicitur, qui timet quod etiam constantes timere solent.
12. Causa Separationis Thori tanquam gravis exigit Concludentes probationes.
13. Ex quibus Sevitia Viri satis non concludatur.
14. Honestas insignis Matronae non exigit pro suitutione magnam sollicitudinem viri.
15. Non dedecet viros ad evitandam Suspicionem Uxoris Domi custodire.
16. Mulieribus vagari non convenit.
17. Commendandae sunt Mulieres, quae Domi se detinent, reique familiari Incumbunt.
18. Sevitiae probatio desumitur ex actuum frequentia.

UVA.BHSC

19. Non concluditur ex aggressione Viri cum ense, nisi probetur animus occidendi, vel feriendi Uxores, et n.° 20.

21. Testes de auditu non probant.

22. Minæ prolatæ à viro, qui non sit natura terribilis, nec sæuitiam de præterito, nec periculum in futurum concludunt.
Ex ratione de qua in n.° 23.

24. Amplia ubi emanaverint à viro discreto, et emendatæ vitæ

25. Reconciliatio abluit præteritas animi amaritudines.

26. Facilius præsumitur ubi dissidia processerint ex Leuibus causis.

27. Lites Ciuiles ad perpetuam Thori Separationem debent capitale odium, et irreconciliabilem inimicitiam causare.

Ferrarien. Pecuniaria
Ven. 10 Januarij 1698.
Decisio LXXVII.

Argumentum

Contractus in Scriptis non redactus ex quibus adminiculis, præsumptionibus, et coniecturis desumi valeat, et dici concludenter probatus.

Summarium

1. Iudex valet probationes elicere ex adminiculis præsumptionibus, et Coniecturis.

2. Verisimile non est, quod quis velit conspicuam quantitatem anticipatè persoluere, nisi præcessit tractatus.

3. Solutio ex quibus probetur.

4. Referri debet ad Causam à Contrahentibus cogitatam, non autem ad possibilem, et imaginariam.

5. Vir angustijs rei familiaris oppressus credibile non est, quod creditum suum non exegisset quando fuisset verum.

6.

UVA.BHSC

6. Vel cum alio eius debito non compensasset.
7. Non dispunctis rationibus, quis dici non potest Liquidus debitor.
8. Iudicatum, quod remansit inexequutum non attenditur.
9. Debiti incertitudo, desumitur ab instantia pro redditione rationis promota.
10. In Examine Testium servanda est praxis Iudicis delegantis non delegati.
11. Defectus Testium supplentur ex illorum pluralitate.
12. Item ex adminiculo aliarum probationum.
13. In facto difficilis probationis admittuntur Testes familiares, et minus idonei.
14. Testes in substantia non discordantes debent quantum fieri potest ad concordiam redigi.
15. In summa maiori continetur minor.
16. Simulatio sine causa non datur.
17. Confessio Patris adoptiui contra filium adoptatum venit maximè attendenda.
18. Metus allegari nequit in actu palam, et publicè gesto.
19. Nec ubi patens est recursus ad Iudices.
20. Protestationes deseruiunt ad probationem metus.
21. Interest socio consocij decoctionem impedire.
22. Probationes singulariter imperfectæ iungendæ sunt ad constituendam plenam probationem.
23. Contractus non concluditur ex simplici tractatu.
24. Contractus solo Contrahentium consensu perficiuntur
25. ~~[illegible]~~ scriptura præsumitur uolita ad illius faciliorem probationem.
26. Contractus a voluntate Contrahentium legem accipiunt.
27. Anticipata solutio ex qua ratione sit pretio æstimabilis
28. Minus est id, quod tardius soluitur.
29. Plus est, quod statim recipitur.
30. Quis potest duplicem Procuratoris, et Socij repræsentare.

Romana

UVA.BHSC

Romana, seu Portuen. Tenutarum super Fructibus

Ven. x. Januarij 1698.

Decisio LXXVIII

Argumentum

Emphyteuta facit fructus suos etiam post incursam caducitatem ob defectum solutionis canonum, si Dominus directus patitur illum per longum tempus possidere recipiendo etiam illorum partem, et interim idem Emphyteuta obtineat ob moræ purgationem admitti. Et conversò Dominus directus, quamuis eosdem fructus suos facit ex utriusque dominij consolidatione ab Emphyteuta non impugnata, illos tamen tenetur restituere à die incohationis iudicij sup. purgatione moræ, quam successiuè idem Emphyteuta impetrauit.

Summarium

1. Emphyteuta tenetur ad restitutionem fructuum à die declaratæ caducitatis.
2. Cum ab eo tempore euaserit malæ fidei Possessor.
3. Limita si ex post Dominus directus passus est Emphyteuta per longum tempus possidere et canones percipit.
   Sublimita in casu quo receptio canonum facta fuerit cum præservativa Iurium n. 12.
   Intellige sublimitationem, ut in n. 13, et seqq.
4. Emphyteusis non resoluitur ob incursam caducitatem nisi Domino volente, et n. 20.
5. Ad euitandam caducitatem sufficit simplex credulitas, et quælibet minus iusta causa.
6. Possessio clandestina non privat Possessorem suâ naturali possessione.
7. Possessio ciuilis à sciente, et patiente alium etiam per modicum tempus possidere amittitur.

8.

UVA.BHSC

8. Fructus sunt restituendi per Emphyteutam post declaratam caducitatem à die quo res cecidit in commissum.
9. Contrarium, quod non debeantur nisi à tempore declaratæ, et acceptatæ caducitatis.
11. Ex quibus cesset titulus Domino petendi fructus perceptos post acceptatam caducitatem.
16. Purgatio moræ confirmat Emphyteutam in suo antiquiori titulo, ac si moram non contraxisset, et nº. 31.
17. Et operatur, quod fructus bona fide consumptos non teneatur restituere.
18. Assignatur ratio
19. Emphyteusis quousque mora purgari potest, non dicitur resoluta.
20. Emphyteuta post moræ purgationem non arctatur suscipere nouam Investituram.
21. Effectus purgationis moræ restringi debet ad casum quo Emphyteuta, in quo moram celeriter purgare curet.
22. Admissio ad purgationem moræ innititur æquitati.
23. Celeriter satisfecisse dicitur qui quam cito potuit satisfecit.
24. Impotentia soluendi excusat retardatam Canonis solutionem.
25 Cessante caducitate per moræ purgationem cessare etiam debet caducitatis effectus.
26. Emphyteuta volens purgare moram tenetur ad refectionem omnium damnorum, et interesse.
27. Et per consequens etiam ad restitutionem fructuum.
28. Sub nomine damnorum, et interesse in hac materia veniunt ea dumtaxat, ex quibus ius Domini fuit effectum deterius.
29. Nec comprehenduntur fructus bona fide, et iusto titulo percepti.
30. Declarantur contrariæ authoritates
32. Purgatio moræ non operatur pro acquirendis

UVA.BHSC

fructibus Emphyteutæ in præteritum, sed tantummodò in futurum.

Intellige, ut in nº 33, et 34.

35 Dominus directus ob consolidationem utriusque dominij ab Emphyteuta non impugnatam facit fructus suos.

36. Lis dicitur contestata à die reproductionis Commissionis

37. A die Litis contestatæ fructus restituendi sunt in quolibet judicio possessorio.

38. Et specialius in judicio associationis.

39. Et in alio renovationis Investituræ petitæ à Proximioribus ultimi Defuncti.

40 Dictio quandò importat conditionem.

41 Sententia purgationis moræ an retrotrahatur, et nº 42.

43. Declaratur decisio in Mediolanen. Bonorum coràm bo: me: Emerix.

44. Fructus restituendi sunt à die prolatæ sententiæ super moræ purgatione, et non à die incohatæ Litis.

Contrarium nº 47, et seq.

45. In judicio retractus nec Litis incohatio, nec Judicis sententia obligant ad fructuum restitutionem, nisi depositum pretij præcesserit, et nº 46.

49. Quod sic non est in Judicio contractus ab initio de sui natura revocabilis.

Minusquè in altero restitutionis in integrum nº 51.

50. Purgatio moræ æquiparatur restitutioni in Integrum

52. Oblatio Canonum quando in odium Domini recusantis habeatur prò actuali deposito.

53. Debitor per solam oblationem non solùm purgat moram, sed creditorem in ipsa mora constituit.

54. Quandò contrarium procedat.

Romana Alimentorum

Lun. 13. Januarij, 1698.

Decisio LXXIX.

Argu-

UVA.BHSC

Argumentum

Quantitas alimentorum, quæ est Judici arbitraria, augendum est ab aucto facultatibus alere debentis, quamvis illa debita sint iure actionis, dummodò ab hoc jure non dependeat illorum quantitas, neque in hoc casu quærendum est an Alimentarius aliundè habeat.

Summarium.

1. Alimenta debent augeri auctis facultatibus & cessatione onerum.
2. Diminutio perpetua reddituum non probatur ex dislocationibus, quæ dicuntur accidentales.
3. Status, et certitudo patrimonij non potest æstimari sinè libris domesticis.
4. Nemo debet commodum ex propria culpa reportare.
5. Alimenta debita jure actionis augeri non debent. Limita quandò ab iure actionis non dependet illorum quantitas. nº. 3.
6. Quantitas Alimentorum reposita est in arbitrio Judicis.
8. Alimenta debita iure actionis non cessant quamuis Alimentarius debeat aliundè.

Romana Nominationis
Lun. 13. Januarij 1698.

Decisio LXXX.

Argumentum

Habens facultatem eligendi ad fideicommissum incertum de certo genere personarum non potest electum aliquis onere gravare quamuis in casu non facta electionis datus fuerit à Testatore substitutus.

Summarium

1. Habens facultatem eligendi non potest electum

UVA.BHSC

aliquo onere grauare.

2. Nec præmium reportare pro nominatione

3. Limita in Electione uoluntaria.

4. Electio tunc uoluntaria dicitur, quando tributa est facultas eligendi incertum de incertis.

5. Non autem quando facultas restricta est ad incertum de certo genere personarum.

Ratio huius distinctionis assignatur n°. 6.

7. Posita in augumentum non debent diminutione operari.

8. Testator censetur prohibuisse eligenti appositione oneris, dum mandauit totam eius hæreditatem ad electum deuolui.

9. Reprobatur Authas Castaldi consult. 99. sub n°. 6.

10. Electio prouenire dicitur à liberalitate Eligentis si in casu omissæ electionis datus fuit substitutus.

Contrarium n°. 11.

12. Declarantur contrariæ Authoritates.

13. Conditio ad eludendam Testatoris uoluntatem in electione apposita uitiatur quidem, sed electione non vitiat.

Romana, seu Anconitana Dotis
Merc. 15. Januarij 1698.

Decisio LXXXI.

Argumentum

Firmatur in hac decisione, quod statutum Urbis etiam in partibus decisoria respicientibus, comprehendat, forenses, et contractus extra Urbem celebratos, dum quæstio versatur in ijs, quæ ex post facto oriuntur.

Summarium

1. Contra Bona in dotem assignata executiuè agi non potest contra tertios.

2.

UVA.BHSC

2. Limita in Urbe ubi adest Statutum viam executivam dotalibus creditis tribuens
3. Statutum Urbis respiciens decisoria regulariter non comprehendit Forenses, nec contractus celebratos extra Urbem, eiusque Districtum.
4. Limita in ijsque oriuntur ex post facto, videlicet per moram, aut negligentiam Debitoris in soluendo.
5. Mora autem, et negligentia ex quibus ad hunc effm inducatur.
6. Rota non solet refricare rescripta Signaturæ Iustitiæ.
7. De incompetentia viæ executiuæ disceptandum non est, quando iudicium uertitur in 3a instantia.

Florentina Pensionis
Ven. 24. Januarij, 1698.
Decisio LXXXII.

Argumentum

Discutitur formiter articulus, An secundæ pensionis reseruatio non facta mentione primæ ex probabili, et iusta illius ignorantia, sustineatur, vel possit proportionabiliter reduci, et pro negativa in utraque parte resoluitur.

Summarium

1. Iustitia sententiæ Rotalis desumitur ex decisionibus
2. Reseruatio pensionis non facta aliarum expressione est nulla, et subreptitia.
3. Limita si expressio omissa fuerit ex probabili, et iusta ignorantia.

Contrarium nº 7º.

Declarantur contrariæ Authes nº 8.

4 Impetrans beneficium non facta mentione alterius

UVA.BHSC

sibi ignoranti ab Episcopo collati non dicitur. Subreptitiè impetrasse.

Intellige, ut in n.° 9. 10. et 12.

5. Gratia non vitiatur si veri taciturnitas prouenit ex ignorantia, et n.° 26.

Declara, ut non procedat, ubi gratia simpliciter pendet à voluntate concedens n.° 24.

6. Pensio per longum tempus non exacta potest iustè presumi extincta.

11. In Litteris Apostolicis fieri debet mentio de iure quesito, non autem de iure ad rem, seu quærendo.

15. Papa non censetur duplici onere uelle Ecclesiam grauare

16. Ignorantia non excusat à reticentia eorum, quæ de iure, et stylo Datariæ exprimenda sunt.

17. Nullitas pensionis ob non factam mentionem antiqua est nulla ipso iure, non autem ope exceptionis.

18. 2.a Pensio substinetur ob ignorantiam antiquæ, quoties beneficium utriusque sit capax.

Contrarium n.° 19.

20. In materia subreptionis attenditur stylus Principis desumptus ex alijs Litteris ab ipso concessis.

21. In ijs quæ de iure, et stylo Datariæ exprimenda sunt, non attenditur an Papa facilius, vel difficilius concessisset.

22. Voluntas Pontificis regulanda est iuxtà consuetudinem, et stylum antecessoris.

23. 2.a Pensio quandò substineatur ob præsumptam deductionem antiquæ pensionis à valore expresso, et n.° 25.

24. Onus ignotum censeri non potest ab expressione valoris deductum.

26. Clausula Dummodò remaneant centum non debet in odium titularis retorqueri.

27. Clausula non obstantibus Constitutionibus tollit quodcumque Impedimentum.

28. Non tamen tollit defectum subreptionis.

29.

UVA.BHSC

29. Praesertim in reservatione 2ae. portionis, nisi adsit alia ala = Praesens, et aliae desuper assignatae pensiones non excedant.

30. Probatio valoris percutere debet tempus reservationis novae pensionis.

31. Testes ignorantes bona, et redditus Eccle, non probant illius valorem.

32. Ad probandum valorem deducenda sunt onera Beneficij, expensae necessariae pro recollectione fructuum.

33. Probatio valoris debet esse perfecta, et concludens pro justificat. clausulae, Dummodo remaneant centum.

34. 2a. Pensio reduci debet quotiens prima non fuerit dolose reticita.

Contrarium n°. 36.

35. Pensio reducenda est ubi valor sine dolo fuit falsè narratus.

Contrarium n°. 37.

Romana Exequutionis Apocae
Ven. 24 Januarij 1698.

Decisio LXXXIII.

Argumentum

Confirmatur Decisio edita sub die 17 Maij 1697, quae est supra in ordine La 53, in qua stabilitum fuit contractum initum à Debitore post sibi interdictam administrationem remanere nullum, seu ob non implementum conditionis in eo contentae resolui, et arrogationem factam sine Principis rescripto ab habente facultatem arrogandi non sustineri, cum tale indultum importet solam facultatem authorizandi arrogationes ab alijs factas.

Summarium

1 Debitor post legitimum Concursum à creditoribus effor-

UVA.BHSC

matum non pot ualidè alienare.

2°. Amplia si eidem fuerit ex facto Principis interdicta administratio.

3. Consensus venditoris est in Venditionibus necessarius.

4. Is, cui distractio impedita est venditioni consentire non potest.

5. Debitor interdictus prò maiori commodo creditorum potest judicialem deliberationem praeuenire.

Intellige, ut in n°. 6. 7. 8. et 10.

9. Debitor cui est interdicta bonorum administratio non prohibetur acquirere.

11. Debitor cui per Principem datus est oeconomus sub certa forma administrandi nequit sub poena nullitatis alienare.

12. Alienatio contra formam à Principe statutam nedum à creditoribus, sed etiam ab ipso debitore alienante impugnari potest.

13. Venditor promittens validitatem contractus tenetur in casu nullitatis ad damna, et interesse

14 Limita si Emptori innotuit qualitas venditoris alienare prohibiti

15. Contractus resoluitur si conditio, quae illi causam dedit, adimpleri non potest.

Amplia etiamsi non implementum prouenerit ex facto Principis n°. 17.

16. Implementum conditionis non resultat ex eodem effectu, si vis non stat in eo solum, sed in causa plurium effectuum productiva.

18. Actio Implementi perimitur si res rediit ad statum à quo amplius incipere non potest.

19. Re integra competit debitori actio ad Lucendum pignus per viam Juris offerendi.

20 Emptor non potest contra venditorem agere pro implemento eius, quod ipse implere neglexit.

21 In Contractibus correspectiuis altero sublato ceteri deficiunt.

22. Arrogatio sine rescripto Principis est nulla.

23.

UVA.BHSC

23. Principis authoritas, et Causæ cognitio debent pro forma in arrogatione intercedere.
24. Nec dicta solemnitas valet arrogantis juram.to suppleri.
25. Privilegium arrogandi importat solam facultatem confirmandi arrogationes ab alijs factas.
26. Habens facultatem adoptandi, et emancipandi potest etiam quoad semetipsum authoritatem interponere.
27. Non autem in arrogatione, in qua aliena authoritas requiritur.
28. Quis invitus cogi non debet ad adoptandum, seu arrogandum filios.
29. Successio per pactum inter vivos deferri non potest.

Romana Census
Lunæ 27. Januarij 1698.
Decisio LXXXIV.

Argumentum

Solutio, in quam causam facta censeri debeat, et an, et quando fructus dotis in quantitate constitutæ dici valeant licitè exacti.

Summarium

1. Extinctio Census probari debet per nitidas iustificationes, quæ ad alias causas referri non possint.
2. Debitori Licitum non est creditore absente describere ex intervallo, in quam causam cesserit solutio.
3. Creditor non censetur approbasse solutionis causam, quam ipse ignorabat.
4. Solutio referenda est ad titulum præexistentem.
5. Et ad causam certam, et expressam, non autem ad possibilem, et immaginariam.
6. Referens sine relato non probat.
7. Diuturna fruum solutio præsumitur cessisse in causam omninò licitam.

UVA.BHSC

8. Dos in quantitate consistens soluto Matrimonio, non pot parere fructus, et si qui fuerunt exacti veniunt in sortem imputandi.

9. Limita concurrentibus requisitis Pauli de Castro.

10. Dicta requisita in Urbe habentur pro facile probatis

11. Fructus conventi in Transactione ratione dati, et remissi non possunt de usura labe redargui.

12. In quibus casibus debitor arctari non debeat ad rigorosam probationem Indebiti.

13. Effectus obligationis Cameralis retardari non debet per exceptiones altioris indaginis.

Bononien. seu Imolen. Bonorum
Super portione Sororis M.ae Cælestis
Lunæ 27. Januarij 1698.

Decisio LXXXV.

Argumentum

Statutum requirens in donationibus aliquam solemnitatem pro forma, potest etiam per æquipollens adimpleri, si certum effectum respiciat, et quando idem effectus habeatur. Oblatæ Tertij Ordinis S. Fran.ci quamvis non subsint Laicali Statuto, utpote gaudentes privilegio Fori, possunt tamen validè contrahere absq. Licentia Superiorum, eò quia non sunt verè Religiosæ, Et an, et quando Ecclici per voluntariam subiectionem statuto teneantur illius dispositione servare

Summarium

1. Ubi militat eadem ratio, eadem esse debet iuris dispositio

12.

UVA.BHSC

2. Donatarius in omnibus personam Donantis representat.
3. Statutum Joni Julij in donationibus requirit, quod ante insinuationem Judex secreto exploret voluntatem Donantis.
4. Statutum annullans actum aliter factum imponit formam.
5. Statuti forma non servata Contractus remanet ipso iure nullus.
6. Et valet nullitas allegari potest etiam ab Hæredibus.
7. Donatio facta cum Judicis decreto habet præsumptionem validitatis.
8. Solemnitas requisita pro forma adimpleri non potest per equipollens.
9. Limita ubi desinat certum effectum
10. Effectus per equipollens quibus desumatur
11. Qui certus est ulterius certiorari non debet
12. Reiterata Declaratione deliberatam Donantis voluntatem præferunt, et nº. 36.
13. Exclusa suspicione fraudis solemnitates ad illam vitandam præscriptæ non requiruntur.
14. Donatio consecutiva etiam sine solemnitatibus subsistit.
15. Cessante fraude, quæ dedit causam Statuto cessare debet etiam Statuti dispositio.
16. Oblata tertij Ordinis S. Franci sunt à Laicali dispositione exempta.
17. Personæ Ecclesiasticæ non ligantur Statutis Laicalibus
18. In donatione Religiosæ debet Superioris consensus intervenire.
19. Vel saltem Licentia Syndicorum Monasterij.
20. Limita, ut procedat in veris Religiosis, secus verò in oblatis S. Franci, et num. 22.
21. Omnia jura, et bona veri Religiosi secuta professione Monasterio acquirunt.
22. Oblatæ tertij Ordinis non emittunt professionem

UVA.BHSC

cum tribus Substantialibus votis.

23. Possunt habere bona in particulari

24. Et de illis testando, et contrahendo ad libitum disponere.

25. Ecclesiasticus per voluntariam subiectionem statuto tenetur illud adamussim servare.

26. Solemnitates, quas Contrahentes servare voluerunt intelligi debent de iis, quae de iure communi requiruntur.

27. Mulier de iure potest etiam absque solemnitatibus donare.

28. Clausula omni meliori modo operatur, quod actus eo meliori modo, quo potest substineatur.

29. Procurans decretum Iudicis censetur voluisse maiori securitati consulere.

30. Per Iudicis decretum omnia praesumuntur rite, et recte gesta.

31. Donatio inter vivos revocari amplius non potest, et n.o 37.

32. Pactum non revocandi Donationem importat exclusa facultatis revocandi.

33. Ratifficatio superventa re amplius non integra non praeiudicat iuri tertijs medio tempore quaesito

34. Ratificatio actus nulli non retrotrahitur.

35. Ratificatio Mulieris praesumitur fraudolenta ex illius traductione extra locum suae habitationis.

Augustana Iurispatronatus
Sup. negocio principali
Lun. 12. Februarij 1698.

Decisio LXXXVI.

Argumentum

An, et quando Iuspatronatus comprehendatur subcessione loci, cui est annexum, et annexio ad hunc effectum

ex

UVA.BHSC

ex quibus probetur.

Summarium

1. Sub cessione Loci, cui annexum est Iuspatronatus censetur comprehensum etiam ipsum Iuspatronatus.
2. Amplia si cessio facta sit cum omnibus pertinentijs, et Iuribus.
3. Villa dicitur unitas Domorum sine muris.
4. In permutatione Universitatis Bonorum venit etiam Iuspatronatus.
   Limita si permutatio Legatur taxativè, et specialiter ad aliqua bona n°. 6.
   Declara tamen quod expressio aliquorum bonorum in generali cessione non praeiudicat universalitati, cum censeatur demonstrativè apposita n°. 10.
5. Iuspatronatus non venit in permutatione bonorum non probata illius annexione.
7. Iuspatronatus esse de Iuribus, et pertinentijs alicuius Loci quomodò probetur.
8. Et quando ad hunc effectum probatio annexionis pernecesse requiratur.
9. Taxativa non excludit connexa, quae veniunt in consequentiam.
11. Observantia deducitur tam ex dictis, quam ex factis
12. Plurimum operatur ad probandam comprehensione Iurispatronatus in cessione.
13. Amplia quando cessionis verba capacia sunt intelligentiae ab observantia traditae.
14. Exceptio firmat regulam in non exceptis.
15. Confessio emissa ab altero ex Contrahentibus in actu proportionato plenè probat.
16. Voluntas nunquam trahitur ad incognita.
17. Cessio universalis cum omnibus Iuribus, et pertinentijs comprehendit etiam Iuspatronatus, quamvis ignotum.
18. Ignorantia Iurispatronatus ex quibus excludatur.

UVA.BHSC

19. Iuspatronatus ex fundatione acquiritur absque alio ministerio Hominis.
20. Scientia Iurispatronatus ex quibus colligatur.
21. Unio importat translationem Iurium in Ecc.ae cui facta est.
22. Nemo potest excipere de Iure Tertij.
23. Nec impugnare factum sui Authoris.

Augustana Iurispatronatus
Super reintegratione
Lun. 17. Februarij, 1698.
Decisio LXXXVII.

Argumentum

Reintegratio ad Iuspatronatus non conceditur quando fuit Spolio renunciatum, nec allegabilis est praesumptio ignorantiae, si agitur de facto publico, et notorio et scientia ex alijs Circumstantijs desumi valeat.

Summarium

1. Reintegratio non conceditur ei, qui facto proprio ab antiqua cecidit possessione, et n.o 7.
2. Exemptio facta in renunciatione probat caetera fuisse renunciata.
3. Spoliatus restituendus est ad sua iura reiectis omnibus exceptionibus ad petitorium.
Limita, ubi exceptio non iuris Spoliati sit notoria, et incontinenti probata n.o 5.
4. Renunciatio Spolij praesumitur coactè facta.
6. Expenditur Text. in cap. Sollicitè de restit. Spoliator. et num. Seqq. usque ad num. 11.
9. In permutatione facta cum Epo favore Ecclesiae cessat praesumptio violentiae, et metus.
10. Amplia etiamsi Epus sit dominus temporalis illius Loci.

11.

UVA.BHSC

11. Renunciatio Spolij dicitur ratificata, & Spoliatus Longum tempus non fuit conquestus.
12. Spolium in renunciatione non comprehenditur, & non probat. Renunciantes dicitur Scientiam habuisse.
13. Ignorantia praesumitur in Expede.
14. Presertim in facto antiquo 42. annis.
15. Scientia praesumitur in facto publico, et notorio.
16. Ignorantiae praesumptio, ex quibus non sit allegabilis
17. Maior Scientia probatio dari non potest quam ex propria confessione.
18. Renunciatio Juris sibi competentis ex quibus desumatur.
19. Heres non potest sui Autoris donationem impugnare.
20. Ex oblationibus factis alicui Ecclesiae, non acquiritur Patronatus illius Domino.

Rugubina Doris
Ven. 21. Februarij 1698.

Decisio LXXXVIII.

Argumentum

Transactio sub praetextu Lesionis impugnari non potest, nisi haec plenè, et concludenter probetur, minusque ex defectu Solemnitatis Statutariae, & pro extinguendis debitis Expedicarijs, ad restituendam dotem inita fuit.

Summarium

1. Frustrà petis, quod intus habes.
2. Epistolae informes nihil ponunt in esse.
3. Relationi Testium standum est donec de errore doceatur.
4. Credito illiquidato ex quibus desumatur.
5. Donec concludenter constet de Lesione militat praesumptio pro iustitia contractus.
6. Epistola scripta a Tertio nihil probat.
7. Renunciativa praetensionum Ad.ti facta in Epistola nihil probat contra scribentem.
8. Confessio emissa in precibus Porrigi petitis, ut praeiudicet constare debet, quod manat Confitentis, vel de

UVA.BHSC

illius mandato conscriptæ fuerint.

9. Dictio in circà excludit certam quantitatem.

10. Verificari valet in sexta parte minùs

11. Et etiam in quarta parte.

12. Læsio ad annullandam Transactionem requiritur quod sit longè ultra dimidiam

13. Qualitas Hæreditaria desumitur ex possessione bonorum Hæreditariorum et perceptione fruum.

14. Hæres ob confusionem actionum nil prò suis creditis consequi potest.

15. Transactio à minore inita sinè solemnitatibus Statutarijs est nulla.

16. Limita si ob causam necessariam stipulata fuerit.

Bononien. Fideicommissi de Burzanis
Ven. 21. Februarij 1698.

Decisio LXXXIX.

Argumentum

Detractiones nequeunt Immissionem Fideicommissario retardare si ob alienationes sinè Inventarij confectione non potest firmari Status cum negativa existentiæ aliorum bonorum. Dotes constitui, et restitui non debent ex bonis Fideicommissarijs, si existunt bona libera, quamvis Testator mandaverit fœminas ex bonis suis dotari.

Summarium

1. Hæredi Fideicommissario probatis Fideicommissi existentia, ac bonorum identitate Immissio concedi debet.

2. Detractiones dicuntur consumptæ ex alienationibus sinè confectione Inventarij.

3. Detractiones turbidæ, et illiquidæ non debent retardare Immissionem.

4. Probatio consumptionis detractionum an incumbat Fideicommissario, seu potiùs teneatur Gravatus illam excludere.

5.

UVA.BHSC

5. Pecuniæ præsumuntur remansisse in hæreditate viri retinentis publicam Tabernam.
6. Status hæreditarius firmari debet per negativam existentiæ aliorum bonorum.
7. Prò restitutione, et constitutione dotium competit hypotheca supp. bonis fideicommissarijs
8. Limita existentibus bonis Liberis.
9. Prò dotibus non competit retentio bonorum fideicommissariorum si Gravati consensum præstiterunt alienationi bonorum Liberorum.
10. Dispositio fideicommittentis de dotandis Fœminis intelligitur quatenus illæ aliundè dotari non possint.

Amplia, ut in n°. 11.

Gerunden. Beneficij
Ven. 28. Februarij 1698.

Decisio XC.

Argumentum

Satis patet ex Summario

Summarium

1. Patronus potest alterum ex pluribus ab Ordinario in concursu approbatis ad vicariam præsentare.
2. Inferiori Collatori pertinet institutio eius quem Epus digniorem repudiaverit.
3. Qualitas Patronalis ex quibus remaneat exclusa.

Romana Separationis Thori
Merc. 5. Martij 1698.

Decisio XCI.

Argumentum

Durantibus Litibus Mulier cogenda non est ad præstationem obsequiorum Matrimonialium; quemadmodum

UVA.BHSC

neque admittenda venit perpetua separatio Thori ex capite Sæuitiæ Viri, nisi hæc fuerit atrox, et probabiliter timeri possit atrocior in futurum.

Summarium

1. Mulier pendente iudicio super Thori separatione, vel penè honestam Matronam, vel in Monasterio reponenda est, donec illud terminetur.
2. Durantibus Litibus Mulier cogenda non est ad redeundum cum Viro.
3. Nè Luctuosior euadat reditus, quam fuerit discessus.
4. Appellatio suspendit effectum Sententiæ.
5. Testes singulares, et plures patientes exceptiones non probant Sæuitiam.
6. Prò perpetua thori separatione necessaria est atrox Sæuitia de præterito, et probabilitas quod vir atrociter sæuiet in futurum.
7. Castigatio Leuis, et moderata Vxoris Viro Licita est.

Romana, seu Albanen. Vineæ
Lun. 10. Martij, 1698.

Decisio XCII.

Argumentum

Hæres Beneficiatus post Inventarij exhibitionem citandus est ad reddendam rationem, ut possit in bonis proprijs condemnari, et siqui defectus contra Inuentarium opponuntur debent in iudicio petitorio cognosci.

Summarium

1. Hæres cum beneficio L. et Inuentarij valet retinere bona sibi iure proprio spectantia.
2. Hæres beneficiatus postquam Inuentarium exhibuit, non potest in bonis proprijs condemnari, nisi citetur ad reddenda rationem.
3. Limita, ut procedat si agatur vigore actionis simpliciter personalis, non autem personalis in rem scriptæ.

Intellige hanc Limitationem, ut in n. 4, et seqq.

7.

UVA.BHSC

7. Restitutio in integrum aduersus inuentarium intra legitima tempora non confectum passim conceditur.
8. Citatio in confectione Inuentarij executa sub uno nomine sustinetur debet sub alio, quando eadem est Persona.
9. Omissiones oppositæ ad.tus inuentarium sunt discutiendæ in petitorio, et interim processum executiuum contra Hæredem retardant.

Colonien. Nullitatis Matrimonij
Supp. Expensis
Lun. 10 Martij 1698.
Decisio XCIII.

Argumento
non indiget

Summarium

1. Expensæ regestri, Citationum, Sportularum, et similium integraliter reficiendæ sunt.
2. Aliæ consistentes in Honorarijs defensorum, et copijs solent taxari in ...tis 10. pro qualibet instantia.

Romana Oeconomiæ, seu redditionis
Rationis
Ven. 14. Martij 1698.
Decisio XCIV.

Argumentum
patet ex Summario

Summarium

1. Partitæ Sacri Montis Pietatis probant pro Tertio con. Tertium.
2. Testis deponens de facto proprio facit plusquam semiplenam probationem.

UVA.BHSC

3. Solutio residui etiam non ex libita quietantia ex quibus probetur.
4. Partitæ Solutionum sine quietantijs non probant.
5. Amplia si sint decerptæ ex Libro Administratoris confusè tento. et n 6.

Sutrina Dotis

Ven. 24 Martij 1698.

Decisio XCV.

Argumentum

Si ex relationibus Peritorum Ratio Administrationis tutelæ per Mulierem gestæ reddita est, vel incertum remanet, quantum ad illius manus pervenerit, restitutio eius crediti dotalis non potest retardari.

Summarium

1. Dotis restitutio non potest sub prætextu administrationis tutelæ retardari, nisi constet tot bona ad Mulieris manus pervenisse, ex quibus potuerit commodè satisfieri
2. Præsumptio satisfactionis in Muliere excluditur ex relatione Peritorum.
3. Relationes Concordes trium Peritorum maximum habent fomentum veritatis.
4. Præsertim quandò potuerunt aliundè habere probationes ad supplendos defectus Librorum, super quibus Peritiæ conficiebantur.
5. Error in partitis non præsumitur.
6. Mandatum prò restitutione dotis nequit redargui de injustitia sub prætextu erroneæ redditionis rationis factæ à Muliere.
7. Peritiæ à qua non fuit reclamatum deferendum non est.

Romanæ

UVA.BHSC

Romana Pecuniaria, seù Locorum Montium

Lun. 11. Aprilis 1698.

Decisio XCVI.

Argumentum

Plura adducuntur in hac decisione exclusiva præsumptionis solutionis infrà Lapsum 16. annorum à Statuto Urbis inductæ.

Summarium

1. Statutum Urbis cap. 158. Lib. 1. inducit præsumptionem solutionis ex Lapsu 16. annorum.
Quamuis agatur de credito iurato n°. 3.
2. Iuramentum Creditori regulariter actionem præservat usq. ad 40. annos.
4. Præsumptiva solutio à Statuto Urbis inducta ex contraria præsumptione excluditur, et n°. 6.
5. prout etiam ex solis extraiudicialibus Interpellationibus.
7. Præsumptio exclusiva solutionis resultat etiam ex Testibus singularibus.
8. Singularitas non obstativa fidem Testibus non adimit.
9. Animus non remittendi ius suum colligitur etiam ex Testibus de auditu.
10. Præscriptio Statutaria Urbis non currit antè diem, quaquis euadit debitor.
11. Et cessat quando ~~verificatur certus modus solutionis, quus~~ præscriptus solutionis modus nullatenus verificatur.
12. Statutum Urbis cap. 158. non admittit multiplicationem præsumptionum à iure improbatam.
13. Pecuniæ Identitas remanet improbabilis ex summæ disparitate, et distantia temporis.
14. Præsumptio cedere debet veritati
15. Solutio intrà breue tempus redditur inuerisimilis in debitore oberato.
16. Solutio non modicæ summæ non præsumitur facta absque quietantia.
17. Aut sine aliqua adnotatione in Libris memoriarum.
18. Solutio fieri non potest breui manu stante absentia Creditoris.

UVA.BHSC

19. Debitum non presumitur satisfactum nullo exhibito documento transmissionis pecuniæ ad locum ubi creditor degit.
20. Probatio qualitatis Expectativæ filij respectu Matris non concluditur ex eo solum quod filius veniat agendo.

Calagurritana Decimarum
S. Petri Manrique
Lun. 14. Aprilis 1698.

Decis. XCVII

Argumentum

Episcopus, qui sit universalis Parochus in sua Diœcesi, et Curam exerceat per beneficiatos, habet iuris assistentiam pro exigenda omnium Decimarum ratâ cum ipsis ab initio conuentâ, nec beneficiatis suffragari potest consuetudo in contrarium, nisi sit quadrigenaria cum titulo, aut immemorabilis, quæ tamen latissimè excluditur in hac Decisione, ubi etiam firmatur non posse eosdem beneficiatos eleemosinas facere ex cõmuni Decimarum acervo, contraria etiam consuetudine non obstante

Summarium

1. Parocho debentur omnes Decimæ ex fructibus recollectis intrà limites suæ Parochiæ.
2. Et signanter ex Pullis, Suibus, Leguminibus, Lino, Canapis, et similibus et num. 3.
4. Item ex fructibus noualium, bonorumque annexarum et num. 5.
6. Onus Decimarum tanquàm bonis infixum non tollitur ex immutatâ qualitate possidendi.
7. Assistentia Iuris pro omnium Decimarum perceptione in quibus casibus suffragetur Episcopo, et num. seqq.

UVA.BHSC

10. Exercens Curam Animarum nomine Episcopi non habet iuris assistentiam in perceptione Decimarum.
11. Sed tenetur ostendere titulum uel assignationis sibi factæ ab Episcopo uel possessionis quadrienariæ cum titulo, aut immemorabilis sine titulo.
12. In petitorio iudicii Decimarum non sufficit Exercens possessio, Sed Iuris etiam assistentia requiritur.
13. Testes inter se contrarij non probant.
14. Consuetudo absque scientiâ, et patientiâ induci non potest et num. 33.
15. Liber ualoris Episcopatus Calagurritani sufficienter probat
16. Ad interrumpendam immemorabilem etiam solus rumor sufficiens est.
17. Centenaria æquipolet immemorabili.
18. Immemorabilis ab actibus incompatibilibus eruitur.
19. Confessio collitigantis preualere debet testium depositioni.
20. Exceptio firmat regulam in non exceptis.
21. Verba ex cæteris fructibus important totalitatem sine alicuius fructus exclusione.
22. Interpretatio non intrat ubi uerba sunt clara.
23. Confessio Collitigantis supplet omne genus probationis.
24. Verborum uniuersalitas debet omnia comprehendere.
25. Dicta testium explicanda sunt iuxtà tenorem scripturæ, ad quam se referunt
26. Constitutio Synodalis promulgata de consensu totius Cleri est omnino attendenda.
27. Administrator uel consciis non potest contra Dominum seu compartícipem etiam per immemorabile tempus præscribere
28. Respondetur contrarijs auctoritatibus
29. Administrator non potest inuito Domino Ejectionem facere.

UVA.BHSC

30. Eleemosina fieri debet de proprio, et non de alieno.
31. Eleemosina facta ex re aliena reputatur species furti
32. Administrator tenetur expensas facere ex rata sibi assignata pro illarum onere.
34. In materia facultatiua eleemosinarum non potest allegari prescriptio.
35. Declarantur contrarij auctoritates.

Calagurritana Decimarum
De Inestrillas
Ven. 18. Aprilis 1698. Dec. XCVIII.

Argumentum
Est idem cum precedenti

Summarium.

1. Episcopo, qui sit uniuersalis Parochus debentur omnes Decimæ tàm in specie quàm in quantitate.
2. Decimæ debentur de fabis, aliisque minutis.
3. Item de Vino turbido uel jo' Scolladura.
4. Et pariter ex bonis annexis, aliisque per Dalos possessis.
5. Ministro uel Socio non licet per quodcumque tempus prescribere aduersus Dominum uel Consocium.
6. Liber ualoris Episcopatus Calagurritani plenè probat.
7. Constitutio Sijnodalis de communi consensu edita seruari debet pro lege particulari.
8. Obseruantia aliorum locorum operatur contrà Particularem concurrente titulo uniuersali.
9. Sententia in Causa uniuersali facit Statum quoad omnes.
10. Onus Decimarum tanquam bonis infixum non uariatur ex mutatione possessoris.
11. Administrator tenetur expensas facere ex rata sibi pro illarum onere assignata.
12. Stante mala fide nec prescriptio, minusque consuetudo allegari potest
13. Administrator tenetur quandocumque uallicationis suæ rationem reddere

UVA.BHSC

Vilnen Iurisdictionis

Lunæ 21. Aprilis 1698.

Decis. XCIX.

Argumentum

Confirmatur Decisio quæ est supra in ordine LXVI. in qua concluditur Monasteria Vilnensia non esse exempta ab ordinaria Iurisdictione, quamuis Congregationi S.ti Saluatoris fuerint aggregata.

Summarium.

1. Episcopus seclusa exemptione habet ius exercendi suam ordinariam iurisdictionem super omnibus Regularibus et Monasteriis suæ Dioecesis.
2. Limita in spectantibus ad Statuta Regularia, et Monasticam disciplinam.
3. Congregatio Lateranensis S. Saluatoris habet amplissima priuilegia exemptionis.
4. Priuilegijs concessis alicui Ordini gaudent omnia Monasteria a dicto Ordine dependentia
5. Monasteria Vilnensia sunt segregata a Congregatione Lateranensi S. Saluatoris.
6. Exemptione concessa alicui Ordini gaudere nequeunt Monasteria quæ cum illo unionem non faciunt.
7. Nec sufficit ad hunc effectum, quod dicantur de eodem Ordine nisi etiam sint illi unita, et ab eodem capite gubernentur.
8. Exemptio Monasteriorum excluditur ex reseruatione ordinariæ auctoritatis facta in actu fundationis.
9. Exceptio firmat regulam in non exceptis.
10. Episcopo quoad conseruandam curam animarum competit iurisdictio in Monasterijs etiam absque reseruatione.
11. Reseruatio iurisdictionis ordinariæ intelligitur ultra ea, quæ curam animarum concernunt.
12. Episcopus non potest absque Capituli consensu exemptionem concedere.

UVA.BHSC

13. In iurisdictionis materia plurimum defertur obseruantiæ. XIX

14. Iuditio Prælatorum Regularium spectant conuer-
-nentia Regularem Disciplinam etiam in Mo-
-nasterijs Ordinario subiectis.

15. Sententia in iudicatum transacta non potest
impugnari.

16. Sententia lata contra unum Monasterium affi-
-cit cætera ab eo dependentia.

17. Lata super statu facit ius quoad cætera eius-
dem Ordinijet qualitatis.

18. Monasterij aggregatio facta Religioni exemptæ
probat negatiuam illius exemptionis.

19. Lite pendente, regressata remanet nulla, et at-
-tentata.

20. Aggregatio non unius Conuentus, sed totius Con-
-gregationis à solo Abbate Generali, sine Apposto-
-licæ Sedis indulto, non sustinetur.

Gerunden Beneficij
Lun. 21 Aprilis 1698.

Dec. C.

Argumentum.

Simultaneus concursus Capitularium in præsen-
-tationibus expiendis per Archipresbyterum
ex quibus excludatur.

1. Prælatus Collegiatæ Ecclesiæ non potest sine Capituli

UVA.BHSC

consensu presentationes esse.

2. Limita si ad illius favorem concurrit vel expressa iuris presentandi reservatio, vel presumptiua ex antiquissima consuetudine.

3. Pertinentia patronatus probatur ex enunciatiua antiqua, iuncta observantia vnacum aliis adminiculis.

4. Prælatus non potest citra Capituli consensum aliquid ad se spectans distrahere.

5. Ab uno ad aliud fieri non debet illatio.

6. Observãtia longæua absque reclamatione probat pertinentiam priuatiuam iuris patronatus

7. Enunciatiua quod ius patronatus spectet ad solum Archipresbyterum excludit simultaneum concursum Capitularium

8. Donatio facta de aliqua Ecclesia cum uniuersis Iuribus comprehendit etiam ius patronatus Limita si non probetur illud tunc temporis pene Ecclesiam resedisse n. 11.

9. In presentationibus per Archipresbiterum explicis presumitur Capituli consensum tacitè intercessisse

Limita si illæ factæ fuerunt per longum tempus a solo Archipresbytero n. 14.

10. Vltimus status inducitur ex ultima vacatione.

12. Ius presentandi per tempus bis centum annorũ

UVA.BHSC

remanet prescriptum

15. Veritas prevalere debet presumptionibus

15. Sede vacante nullum potest inferri prejudicium Prelato

16. Tantum censetur prescriptum, quantum possessum

17. Ex collitigantis confessione perfecta oritur probatio

18. Presentatio alicuius Patroni prodest etiam alteri ad conservandam quasi possessionem

19. Vltimus status absorbetur ex contrario statu anteriori

20. Jus simultanee collationis quando censeatur quæsitum per secularizationem, et erectionem Monasterij in Collegiatam

21. Archipresbyteri in Ecclesiarum Secularizatione Succedunt Abbatibus in ijs, quæ expresse mutata non sunt

22. Transactio per Capitulum solemniter facta non potest impugnari

Bononien, seu Imolen. Bonorum
Super portione Succ. Mariæ Celestis
Lunæ 28 Aprilis 1698.

Decisio CI.

Argumentum

Disputatur in hac decisione an, et quando statutum, seu consuetudo introducta ab Ecclesiasticis una simul cum laicis afficiat etiam Ecclesiasticos, et confirmatur decisio, quæ dit supra in ord. La 85., in

UVA.BHSC

qua deciditur Oblatas tertij Ordinis S. Francisci non subesse Statuto Fori Iulij requirenti in donationibus solemnitatem, quod Iudex teneatur donantis uoluntatem secretò explorare

Summarium

1. Donatarius in omnibus iuribus donatis repræsentat Donantem
2. Statutum Fori Iulij mandat quod Iudex secretam interrogationem uoluntatem donantis exploret
3. Oblatæ tertij Ordinis S. Francisci non sunt a legibus regularibus solutæ
   Limita si collegialiter, seu claustraliter uiuunt n. 7.
4. Statutum ordinatum ab Ecclesiasticis una simul cum laicis afficit etiam personas Ecclesiasticas et n. 8.
   Limita si Ecclesiastici intercedant tanquam Barones habentes iurisdictionem temporalem n. 9, et 10.
   Amplia limitationem si in editione Statuti de personis Ecclesiasticis nec facta fuit mentio n. 12.
5. Consuetudo inducta tam à laicis, quam Ecclesiasticis, afficit etiam Ecclesiasticos
   Intellige si fuerit introducta cum approbatione Superioris Ecclesiastici n. 14.
6. Obseruantia est optima interpres cuiusuis dispositionis
11. Statutum Vobis non afficit personas Ecclesiasticas, quia non est confirmatum a Papa uti capite Ecclesiæ
13. Inter Statutum, et consuetudinem maxima est differentia
15. Obseruantia non inducitur ex actibus gestis lite pendente
16. Ecclesiasticis prohibitum non est uti Statutis laicalibus

UVA.BHSC

per modum priuilegij

17. Ex actibus facultatiuis non potest inferri ad obseruantiam coactiuam

18. Ecclesiasticus sponte se subijciens Statuto Laicali tenetur illud obseuare

19. Intellige ubi adsit expressa, et indiuidua declaratio

20. Solemnitas a Statuto pro forma requisita non potest per equipollens adimpleri

Limita in casu, quo Statuti dispositio respiciat effectum n. 24, et 26.

21. Iudex decretum interponens, presumitur ea omnia, ad quæ tenetur expleuisse

22. Præsumptio potentior est omnibus preferenda

23. Donatio facta extrà conspectum Iudicis, et decretum interpositum absente donante, non tollunt, quin Iudex potuerit illum paulò antè interrogare

25. Decretum Iudicis supplet defectum insinuationis

27. Confessiones reiteratæ concludunt deliberatam uoluntatem donantis perseuerandi in actu iam expleto

28. Ratificatio requirit solemnitates, quæ necessariæ sunt in ipsius actus celebratione

29. Et quidem cum scientia nullitatis eiusdem actus

30. Voluntas donantis declaratur etiam ex actibus nullis

31. Donatio facta sorori ab alia sorore præsumitur libera et uoluntaria

32. Circumuentio ex quibus excludatur

33. Cessio, re non integra, reportata non suffragatur

34. Cessio enormissimè læsiua nullum titulum, nec possessionem transfert.

UVA.BHSC

Vener. 2. Maij 1698.

Decisio CII.

Argumentum

Ecclesię Parochiales quamuis unitę debent concursum conferri, et ita de facto centum annorum fuerit obseruatum.

Summarium

1. Parochiales Ecclesię ex dispositione Sac. Con. Trid. debent præuio concursu ab Ordinario Collatore conferri.
2. Limita si fuerint unitę alicui Capitulo, seu immemorabili.
3. Sublimita, si post unionem contraria obseruantia centum annorum intercesserit.
4. Obseruantia infertur ex decreto irritanti contento in Bulla B. Pij V. de 47.
5. Limita in obseruantia centenaria.
6. Centenaria equiparatur immemorabili.
7. Obseruantia non potest dici erronea, si constat de illius præcedenti titulo, et n. 8.
9. Beneplacitum Apostolicum præsumitur in actu laudabili, et tendente ad maius bonum Ecclesię.
10. Concursus solet quandoq: præcipi a Pontificibus in deputatione Vicariorum non obstante unione.

Auellina, seu nullius Prestationum.

Vener. 9. Maij 1698.

Decisio CIII.

Argumentum

Sententia ex quibus dicatur nulla. Census quando imponi possit ex fructibus. Imponitus ab Ecclesia quas solemnitates requirat, et quando. Præsumptio

UVA.BHSC

Beneplaciti Apostolici quantum tempus exportet, et quando intret. Census ex defectu numerationis pecuniæ nullus an possit sanari et in quibus casibus

Summarium

1. Sententia sive nulla, sive iniusta debet revocari
2. Sententia lata adversus transactionem Apostolica authoritate confirmata absque eius apeitione est nulla
3. Et similiter si fuerit lata contra Sententiam in iudicatum transactam absq: illius revocatione
4. Sententia continens materiam dividuam sustineri potest in parte, quamvis respectu alterius partis fuerit invalida
5. Sententia nulla nondum executa facilius confirmatur in ea parte, quæ vere debita est
6. Sententia redditur individua tam ratione actionis, quàm ex voluntate partis, et Judicis sub unico capitulo proferentis
7. Sententia continens materiam complicatam, si est nulla in parte annullatur etiam quo ad dependentia
8. Sententia absolutoria secum trahit executionem
9. Nec potest revocari in parte, quin revocetur in totum
10. Fructus non possunt converti in sortem
11. Potest tamen census constitui ex annuis prestationibus debitis tanquam sors, et capitale
12. Prout etiam prescindendo a constitutione Liana requirente actualem numerationem pecuniæ, creari valet ex fructibus alterius census a debitore non solutis
13. In impositione census facta ab Ecclesia requiritur Beneplacitum Apostolicum una cum illius utilitate
14. Prout etiam in quacumq: alienatione rerum Ecclesiæ
15. Ecclesia potest validè censum imponere absq: solemnitatibus ad evitandam Subhastationem, et n. 16.

UVA.BHSC

17. Minor potest ex causa necessaria etiam sine solemnitatibus alienare

18. Necessitas imponendi censum excluditur, quando debitum solui potest ex redditibus Ecclesiæ

19. Beneplacitum Apostolicum præsumitur ex lapsu triginta annorum cum obseruantia

20. Et talis obseruantia ex quibus probetur

21. Compensatio habet uim solutionis

22. Solutio probata in parte denotat obseruantiam contractus in totum

23. Obseruantia contractus non deducitur ex sententia lata postquam prodierat iudicatum super illius nullitate

24. Compensatio concurrente uoluntate partium intrat absque Iudicis ministerio

25. Beneplacitum Apostolicum non præsumitur ex obseruantia, si contrarium resultet ex inspectione Instrumenti impositionis census

Contrarium nº 27.

26. Beneplacitum Apostolicum non præsumitur nisi concurrente centenaria iuxta constitutionem S.ᵉ M.ᵉ Vrbani VIII.

28. Limita in contractibus initis inter duas Ecclesias

29. Census ex defectu numerationis pecuniæ est nullus

30. Clausula arbitrio Rotæ contenta in commissione sanationis census tribuit facultatem remittendi aliquid de Iuris rigore

31. Rota solet arbitrium pro sanatione census interponere, quando constat de uero credito

32. Pontifex non præsumitur uelle ius tertio quæsitum tollere, nisi deroget regulæ de iure quæsito non tollendo

33. Commissio sanationis census cum clausula arbitrio Rotæ non tollit ius tertio quæsitum per sententiam

UVA.BHSC

34. Sententia nulla non meretur nomen Sententiæ

35. In commissione Sanationis census præsumitur Pontificem noluisse jus tertii ex Sententia quæsitum derogare, si constet de illa præcedentem Scientiam habuisse

36. In gratia de sui natura præiudiciali, derogatio Juris tertij subintellijitur

37. Commissio Sanationis census remanet frustratoria, si iudicatum super illius nullitate a Pontifice non ignoratum obtinet

38. Expediri solet cum clausula constito de vero credito, ubi nulla adest Sententia suæ census nullitate

39. Et cum clausula arbitrio quando suæ nullitate fuit pronunciata

40. Iudices ex facti circumstantijs solent vijore clausulæ arbitrio decretum Sanationis interponere; etiamsi census fuerit declaratus nullus

41. Sententia nulla habetur ac si non emanasset

Cracovien. Archidiaconatus

Lun. 12. Maij 1698.

Decisio CIV.

Argumentum

Obreptio, & Subreptio ex quibus excludantur

Summarium

1. Obreptionem non causat expressio Pontifici facta, si non sit dolosa, nec eum a concessione retraxisset, et n. 12.

2. Obreptitia dicitur gratia cum falsa expressione obtentæ dispensationis retinendi incompatibilia

Intellige ut n. 3. et seq.

4. Assertio facta absque juris necessitate non causat subreptionem.

5. Erout neque expressio, cuius reticentia Principem non redidissent difficiliorem et n. 10.

6. Reticentia duplicitatis beneficij non vitiat gratiam, si duo

UVA.BHSC

Beneficia fuerunt pro spatium 40. annorum tanquam de unico prouisa

7. Vltimus Status non attenditur in concursu proprietatis clare Distingue ut in n. 8 et seq:

9. Ad obreptionem euitandam sufficit Pontifici exposuisse statum, in quo Beneficium reperiebatur de tempore impetrationis

11. Vltimus Status saluat gratiam ab obreptione

13. Subreptionem non inducit reticentia quod Beneficium sit residentiale, si residentia pendeat a simplici arbitrio Episcopi

14. Residentia dicitur precisa, si habet annexam penam priuationis

15. Et potest in causatiuam commutari, uel abrogari ab Ordinario, si lex fundationis non resistit

16. Subreptionem allegans debet concludenter probare

17. Impetratores Beneficiorum sunt legibus exosi

Cugubina, seu Senogalien

Deuolutionis super fructibus

Ven. 16. Maij 1698.

Decisio CV.

Argumentum

Agitur de liquidatione fructuum, et de probando illorum quantitate, et valore

Summarium

1. Liquidatio fructuum est difficilis probationis
2. Fit etiam ex presumptionibus, et conjecturis
3. Quantitas fructuum probatur ex relatione iurata Colonorum
4. Et ex Testibus scientie causam reddentibus
5. Testes ad perpetuam junctis adminiculis magnum prebent indicium veritatis
6. Liquidatio remittitur arbitrio Judicis
7. Adminiculatur ex valore bonorum
8. Et ex partitis publicis Calmerij
9. In stabiliendis quantitate fructuum attenditur tempus

UVA.BHSC

medium inter Supremum, et infimum pretium

10. Et detrahi debet expensa exportationis illorum ad locum venditionis

11. Quomodo Iudex regulare debeat liquidationem inter fructuum restitutionem.

Compostellana Parochialis

Iun. 2. Iunij 1698.

Decisio CVI.

Argumentum

Medietas Iuris patronatus ex quibus comprobetur ad Compatronum pertinere, ut inde litteræ derogationis alteriùs medietatis a præsentato obtentæ dici possint iustificatæ

Summarium

1. Sententia lata citatis omnibus patronis, et in iudicatum transacta probat pertinentiam iuris patronatus

2. Cessionarius non potest sententiam a Cedente acceptatam impugnare

3. Pertinentia patronalis probatur ex duabus præsentationibus effectuatis, et tempus centum annorum excedentibus

4. Quod etiam ex antiquissimis enunciatiuis Ordinariorum

5. In Patronorum pluralitate præsumitur quemlibet pro æquali portione nominasse

6. Clausula in solidum distribuit æquale ius inter omnes

7. Testes ad perpetuam examinati nihil probant

8. Consensus collitigantis tollit omne genus probationis

9. Archivium privatum Monasterij contra non Subditos non probat

10. Vnio ex quibus appareat ineffectuata

11. Gratia pro Præsentato dicitur uerificata ex medietate uocum ad favorem impetrantis

12. Vltimus status desumitur ex Sententia lata in ultima uacatione

Limita in Sententia nulla n. 14.

13. Sententia lata contra dignitatem de tempore uacationis est nulla et n. 16.

UVA.BHSC

15. Sumptum de sumpto nihil probat
17. Visitationes Ordinariorum factæ absentibus Patronis, non præjudicant pertinentijs Juripatronatus
18. Liber non autenticus, nec legalis, et sine Consule nullam facit fidem
19. Testis de auditu non probat
20. Testes non reddentes causam scientiæ nullam fidem merentur
21. Argumentum certum deduci non potest ex uaria, et incerta quantitate
22. Gratia pro præsentato intellijitur a Pontifice concessa cum intentione quod Patroni reperiantur in quasi possessione præsentandi
23. Sententia nulla priuare nequit Patronos eorum anteriori possessione

Comportellana Parochialis

Super remissoria, et Compulsoria

Lun. 2. Junij 1698.

Decisio CVII.

Argumentum

Agitur de relevantia articulorum, et Scripturarum ad effectum obtinendi remissoriam, et compulsoriam

Summarium

1. Remissoria conceditur ob relevantiam articulorum
2. Prout etiam compulsoria, probatis existentia, et relevantia scripturæ
3. Probationes non sunt restringendæ
4. Pro concessione remissoriæ sufficit quod articuli quoquomodo faciant ad causam
5. Relevantia Scripturarum resultat ex quo ab illis dependeat victoria causæ
6. Existentia Scripturarum ad effectum compulsoriæ probatur etiam per indicia, et conjecturas
7. Remissoria, et compulsoria quarelæ Rotam sæpè concedantur cum retardatione, uel sine

Romana Stagni

Vener. 18. Junij 1698.

Decisio CVIII.

UVA.BHSC

Argumentum

In uenditione generaliter facta, an, et quando Seruitutes, et iura comprehendantur, et quando non?

Summarium

1. Emptor non habet actionem ad Iura in uenditione non comprehensa
2. Sub denominatione rei uenditæ comprehendi non potest id, quod extrà illius limites existit
3. Nomine Successorum in concessione Ecclesiæ ueniunt dumtaxat Successores Sanguinis
4. In uenditione non ueniunt nisi ea, quæ ad uenditorem pertinent
5. Nomine Jurium, et annexorum ueniunt ea, quæ Seruituti rei uenditæ adiecta sunt
6. Declara, si illorum addictio est perpetua, et inseparabilis
7. Et sine illis usus rei uenditæ remaneret inutilis
8. Relcuatio ab onere, cui quis se uoluntariè subiecit, prætendi non potest.
9. Quæ nominatim expressa non sunt in uenditione non ueniunt.
10. Appellatione Iurium, et pertinentiarum non ueniunt Seruitutes, si contrahentes se retulerunt ad Instrumentum, in quo de illis mentio facta non est

Romana Litterarum Cambij

Lun. 16. Junij 1698.

Decisio CIX.

Argumentum

Confirmatur decisio, quæ est supra in ordine La 51., in qua firmatur transmissorem litterarum cambij eo ipso liberari, quo mandatarius debens sibi ipsi soluere eandem litteras acceptat.

Summarium

1. Litteræ cambij soluendæ in Nundinis non solent ante illas acceptari. et n. 4.
Possunt tamen adimpleri etiam antè illarum aduentum, si ita uelit eius Mandatarius n. 5.
Præsertim si litteræ sint sibimetipsi solubiles n. 6.
2. Litteris cambij non adimpletis datur regressus contra Scribentem

UVA.BHSC

3. Et etiam contra illarum transmissores
7. Procurator in ijs, quę interesse respiciunt unus, et idem cum principali reputatur
8. Ex implemento litterarum Transmissor liberatur
9. Acceptatio litterarum cambij resultat ex illarum pacifica retentione et ex alijs circumstantijs, ut in num. 10. 12. 13, et 17.
11. Verbum contici importat numerationem pecuniæ
12. Verba sopra di' noi inducunt recognitionem in debitorem
14. Nemo adeo facilis est ad soluendum pro alio
15. Scutum auri marcanum solet pluris, aut minoris uendi iuxta majorem, aut minorem pecunianum indigentiam
17. Illius tamen uariatio solet esse modica
18. Littera cambij dicitur adimpleta ex sola acceptatione, si ille sit ipsi acceptanti soluibilis
19. Declaratur Rot. Januen. dec. 2.

Romana concursus, seu dotium

Lun. 16. Junij 1698.

Decisio CX.

Argumentum.

Creditor defuncti quando sit preferendus creditori Heredis eiusdem defuncti. Negotium continuantis, et creditor Sociorum in quibus casibus preferri debeat creditori Societatis

Summarium.

1. Creditor anterior cum hypotheca preferendus est chyrographario posteriori
2. Limita si chyrographarius sit creditor defuncti, et hypothecarius sit creditor heredis
3. Contrahentes cum ratione negotij non ultra quam per annum ex præcepto defuncti duraturo, dicuntur creditores heredis
4. Declarantur contrarij authoritates
5. Simplex creditor Sociorum non est preferendus creditoribus Societatis
6. Limita 1.° si creditum descriptum fuerit in libris Socialibus
7. Limita 2.° si pecuniæ uores fuerint in utilitatem negotij
8. Versio ad hunc effectum ex quibus probatur, et n. 15.

UVA.BHSC

9. Mercatorum attestatio ut attendatur, debet omnes circumstantias ad unguem continere

10. Decoctioni proximus non potest in preiudicium creditorum vel alicuius debitorem declarare

11. Intellige si declaratio in continenti, vel ij breue tempus ante decoctionem sequatur

12. Versio in quibus casibus probanda sit cum locupletatione creditoris, et debitoris iactura et n. 13. et 14.

Bononien. Cuictionis

Ven. 20. Junij 1698.

Decisio CXI.

Argumentum

Statutum Bononiæ de duabus conformibus non comprehendit Forenses, nec Clericos. Cuictio quando sit prestanda Condividenti, seu permutanti, quamuis non sit promissa

Summarium

1. Duæ conformes ex Statuto Bononiæ habent uim trium

2. Quod tamen non procedit in Forensibus

Minus q: in causis, in quibus alter ex collitigantibus sit Clericus n. 4

3. Statutum Bononiæ non est a Papa confirmatum in forma specifica

5. Cuictio debetur condividenti, seu permutanti proportionabiliter, quamuis promissa non sit

limita 1.° ut non debeatur nisi sit stipulata, quando illius periculum notum erat partibus n. 8.

Notitia autem ex quibus excludatur n. 10.

limita 2.° si adsit speciale pactum de illa non prestanda n. 9.

Quod tamen declara, ut pactum debeat esse expressum, et clare n.° 11.

6. Æqualitas in contractibus, et in iudicijs semper seruanda est

7. Cuictio pro re assignata in diuisione, si communi est uni ex partibus ita communis esse debet et alteri

12. Dicitur promissa, si adsint uerba generalia totam dispositionem qualificantia

13. Et hæc aperte id suadeant

14. Pactum in uno casu adiectum non debet ad alium contrarium extendi

UVA.BHSC

15. Nec ad moderandam obligationem diuersam, quam Contrahentes sibi præseruarunt
16. Præsertim si de una ad alium casum diuersa sit ratio
17. Cautum euictionis non potest censeri diuersum a supra expresso, si conceptum sit cum dictione relatiua ut supra
18. Intellige tamen, ut euictionem non limitet ad eadem bona
19. Bona, quæ in causam detractionum ad commune transeuntium commodum fuerunt a Fideicommisso separata, si posteà causa commodioris diuisionis penes aliquem ex illis remanserunt, retinent eandem naturam ac si fuissent æqualiter diuisa
20. Nemo locupletari debet cum alterius jactura

Bononien. Fideicommissi

Sen. 23. Jun. 1698.

Decisio CXII.

Argumentum

Sententia quando dicatur discordare à decisionibus, et an propter hoc sit nulla, uel debeat reformari. Renunciatione Fideicommissi facta a Transeuntibus. De Scientia in ea requisita quando probetur, et quando non, et quando excludatur talis probatio

Summarium

1. Sententia continens pluraquam in decisionibus firmatur, debet reformari
2. Contrarium quod debeat in totum tanquam nulla reuocari
3. Declara ut non procedat in ea parte, quæ sit iusta, et a decisionibus non discrepet.
4. Sententia subsequens declaratur a decisionibus
5. Sententia nundum executa potest in parte excessiua reformari, et in reliquis confirmari
6. Sententia, et decisiones quando dicantur inter se discordare
7. Immissio pro restitutione dotis consistentis in quantitate debet concedi ex remedio utilis Saluiani
8. Actis, et transactionem perempta reuiuiscere non potest, niti

UVA.BHSC

transactio fuerit in suo Iudicio rescissa

9. Scientia fideicommissi requiritur certa, et individua, ut sit consonum contrahentes voluisse super illo tranijsse, et n.° 23.

10. Ignorantia Fideicommissi est uerisimilis in minore, et mulier

11. Scientia fideicommissi excluditur si transigentes mentionem fecerunt de alijs fideicommissis, et non de illo, quod ignoratum dicitur

12. Item ex quo bona ad fideicommissum spectantia reperita fuerint inter bona libera

13. Amplia, si hæc libertas afferat prejudicium vocatis, qui tranijerunt et eo magis transactio facta fuerit cum authoritate interjenium Juris Consultorum et n. 20.

14. Præsumitur aliquem non scientem, sed in errorem in propriam perniciem compirasse

15. Scientia fideicommissi præsumitur ex scientia Legatorum in eodem Testamento contentorum

16. Fallit primo, si Legatorum scientia aliunde haberi potuit

17. Fallit 2.° si Legatorum circumstantiæ fuerint erroneæ in transactione descriptæ.

18. Immò ex hac mala descriptione constabitur ignorantia Fideicommissi

19. Cognitio perfecta haberi non potest ex principijs falsis, et erroneis

21. Verba pregnantia robur tribuunt transactioni quoad expressa, non autem quoad ea, de quibus non fuit cogitatum

22. Amplia si transactio celebrata sit a minore, uel muliere

24. Iudex non censetur authoritatem interponisse super re sibi non exposita

Dertusen. Beneficij
Iun. 23. Junij 1698.

Decisio CXIII.

Argumentum

Simonia quando dicatur in presentatione intercessisse, et ex quibus censeatur exclusa

Summarium

1. Litteræ obrepticiæ non ueniunt exequendæ

UVA.BHSC

2. Institutio debita est presentato a majori parte Patronorum.
3. Presentatio dicitur Simoniaca, si Patroni fuerunt oblatione pecuniæ sollicitati.
4. An magis exactæ probationes Simoniæ requirantur in auferendo beneficio, quam in aquirendo
5. Testes ad perpetuam, lite pendente, examinati non probant
6. Deponentes de publica uoce, et fama in materia Simoniæ non attenduntur, nisi probetur Famam a uiris grauibus, et probis ortum habuisse
7. Testis de crimine particeps non meretur fidem
8. Et multo minus deponens de auditu ab illo
9. Pacta inter presentantes, et consanguineos Presentati reum de Simonia eundem Presentatum non constituunt
10. Presentato non est uetita aliqua attributio ob gratitudinem erga Presentantes
11. Sed ut Simoniaca dici possit constare debet de precedenti illius pactione
12. Presentatio non potest ob patroni contemptum annullari, si causa contemptus non fuerit intra debitum tempus prosequuta

Melcuitana Beneficij
Lun. 23. Junij 1698.

Dec. CXIIII.

Argumentum.

Litteræ pro presentato ex quibus dicantur iustificatæ, et ius patronatus quando censeri debeat potius hereditarium, quã Gentilitium

Summarium.

1. Litteræ iustificatæ ueniunt exequendæ
2. Pro Presentato dicuntur iustificatæ, si presentatio facta fuit a medietate, uel majori parte Patronorum existentium in

UVA.BHSC

quasi possessione presentandi

3. Presentationes effectum non sortite nequeunt quasi possessionem presentandi tribuere

4. In iure patronatus gentilitio soli descendentes presentare possunt

5. Iuspatronatus in dubio presumitur hereditarium

6. Amplia si addatur uniformis obseruantia

7. Et talis obseruantia ex quibus desumatur

8. Iuspatronatus quamuis ab initio gentilitium, ob defectum illorum de familia euadit hereditarium

Romana, seu Spoletana census

Sun. 23. Junij 1698.

Dec. CXV.

Argumento non indiget

Summarium

1. Res iudicata desumitur ex tribus sententijs conformibus cum taxatione expensarum

2. Admittens se ad causam in statu, et terminis, facit sibi communes sententias in causa prolatas

3. Collitigans debet proportionabiliter contribuere expensas litis

Dertusen. Beneficij sup attentatis

Sun. 23. Junij 1698.

Dec CXVI.

Argumentum

Satis patet ex Summario

1. Attentatum ob malecaptam possessionem dicitur sufficienter purgatum ex renunciatione facta eidem possessioni

2. Attentatum facti uenit rigorose purgandum

3. Et debent ab attentante reffici omnes expense usq: ad obitum

4. Commissio appellationis post lapsum tempus ad appellandum obtenta, non operatur quod medio tempore gesta diei debeant attentata

UVA.BHSC

Dertusen. Beneficij super expensis

Lun. 23. Junij 1698.

Dec. CXVII.

Argumentum

In purgatione attentatorum quenam expensę sint reficiendę et quomodo liquidentur

Summarium

1. Attentata Iuris operantur nullitatem actus, non autem refectionem expensarum
2. Attentata facti reuocari debent ꝓ uiam priuilegiatam attentatorum
3. Et taliter attentans debet reficere omnes expensas
4. Propina solui non debet pro decreto interlocutorio

Romana Saluiani

Ven. 27. Junij 1698.

Dec. CXVIII.

Argumentum

Excluditur antidata ex pluribus circumstantijs, et nonnulla habentur circa litteras cambij, et contrapositiones partitarum in libris Mercatorum. Presumptio solutionis inducta a Statuto Vrbis ex quibus elidatur, et quomodo refellantur coniecturę, quę solent adduci ad inducendam presumptam solutionem de Iure communi

Summarium

1. Immissio in Saluiano debita est creditori anteriori, et non posteriori
2. Hypotheca in litteris cambij ex obligatione Camerali ob illarum inadimplementum oritur a die illarum datę
3. Recognitio litterarum cambij passim ex Testibus fieri solet
4. Veritas partitarum probatur ex libris legalitèr tentis
5. Antidata excluditur ex optima qualitate personę, cui obijcitur
6. Magis uerò si scriptura fuit alias in iudicio canonizata
7. Litterę cambij describuntur in libris Mercatorum Summariè, et succintę

UVA.BHSC

8. Mercatorum attestationi prestatur fides in ijs, quæ spectant ad eorum officium

9. Contrapositio partitarum facta in libris ex causa litterarum cambij semper intelligitur facta, quatenus solutio sequatur

10. Solutio presumitur facta in causam duriorem, et antiquiorem

11. Limita, si secus constat ex facto partium

12. Relationi Periti deferendum venit

13. Testibus singularibus creditur si singularitas sit solum adminiculativa

14. Præscriptio non intrat in credito cum obligatione camerali nisi sit 40. annorum

15. Presumptio solutionis inducitur ex statuto Urbis ob lapsum 16. annorum

16. Cessat tamen etiam ob extraiudiciales instantias

17. Item ob allegatum titulum verum, postea insubsistentem detectum

18. Solutio presumitur ex coniecturis

19. Sed coniecturæ debent esse graves, certæ, et concludentes

20. Protextus litterarum cambij ad effectum habendi regressum non requiritur, si scribens assumpsit in se onus docendi de solutione illarum

21. Transmissio spacciorum ad nundinas non est necessaria pro habendis cambijs, et interesse, si ea conventa sunt in casu non implementi litterarum cambij

22. Coniectura solutionis fundata in lapsu temporis est levissima

23. Eo magis si creditum est fructiferum

24. Creditor in admissione debitoris ad beneficium cæs Odoardus, non tenetur suam actionem fundare

25. Opulentia debitoris ad presumendam solutionem probanda est

26. Sollicitudo creditoris in exigendo non arguit solutionem, quando creditum est fructiferum

UVA.BHSC

Romana Manutentionis

Ven. 27. Junij 1698.

Dec. CXIX.

Argumentum

Judex Ordinarius ad differentiam aliorum Judicum potest sententiam a se nulliter latam reuocare. Deliberatio annulatur ex capite excessus, si facta est pro credito cambij, cuius fructus fuerant precedenter excessiuè exacti

Summarium

1. Judex postquam sententiauit, non potest manum amplius in causa apponere

Limita in Judice Ordinario, qui potest sententiam a se nulliter latam reuocare n. 3.

2. Nullitas prioris sententiæ operatur, quod etiam secunda sit nulla

4. Fructus cambij excessiuè exacti extenuant sortem

5. Adiudicatio excessiua est nulla

6. Et contra illam succurritur spoliato per uiam manutentionis

7. Usuras totidem fuisse receptas presumitur, si ad certam quantitatem antea conuentæ, uel solutæ sint

8. Confessio iudicialis plenè probat contra confitentem, et habentes causam ab eo

9. Deliberatio in aliqua parte excessiua corruit in totum

Calaguritana Decimarum de Aguilar.

Ven. 27. Junij 1698.

Dec. CXX.

Argumentum

Decimæ debitæ Episcopo tanquam Parocho uniuersali totius Diœcesis in certa quota non possunt neque per immemorabilem consuetudinem a Parochis subalternis ad certas tantummodò

UVA.BHSC

species reduci

Summarium

1. Episcopus qui sit Parochus uniuersalis sue Diœcesis habet iurisdictionem pro exigendis decimis omnium bonorum Dignitatis et n. c.
3. Etiam si bona affecta sint beneficijs Curatis, et Fabricæ
4. Statutum conditum in præiudicium Mensæ Episcopalis sine Episcopi assensu non sustinetur
5. Confirmatio Statutorum sub falsa narratiua reputata est nulla, et subreptitia
6. Clausula Sine præiudicio iurium confirmantis in Statutorum confirmatione apposita operatur, quod detecto præiudicio, euanescat
7. Immemorabilis non dicitur probata, si Testes non deponant de usu p lapsum 40. annorum
8. Recollectio omnium decimarum non concluditur ex quo in aliquibus libris adnotata fuerit certa illarum quantitas, cum potuerit in alijs libris adnotari
9. Administrator, seu particeps decimarum non potest contra dominum, seu compartipem super illis neque p immemorabilem prescribere
10. Deductiones in casu et actus communi non debentur Beneficialis. Terracinen. Expensarum.

Ven. 27. Junij 1698.

Dec. CXXI.

Argumentum satis patet ex Summario

Summarium

1. Expensæ sunt reficiendæ pro rata ab omnibus, qui fuerunt in sententijs condemnati
2. Etiam si aliquis transegerit medio tempore, si nihilominus causa etiam suo nomine prosequuta fuit
3. Mandatum præsumitur in procuratore, qui fecit plures actus

UVA.BHSC

iudiciales, et plures expensas

4. Et presumitur collusum ab eo, qui in causa habere poterat interesse

Spoletana Bonorum

Ven. 4. Julij 1698.

Dec. CXXII.

Argumentum

Emptor scienter emens rem hypothecatam non potest agere de evictione, etiamsi de illa specialiter sibi caverit, quando pretensa est ab ipso emptore. Jura deducuntur ad probandam incompetentiam detractionum, et ad inducendam qualitatem hereditariam

Summarium

1. Restitutio in integrum sine lesione non datur
2. Contrahens adimplere debet omnia in Instrumento conventa
3. Emptor scienter emens rem alicui oneri obnoxiam non potest agere de evictione
4. Limitatur quando emptor specialiter sibi cavit de evictione
5. Sublimitatur in casu, quo evictio pretensa sit ab ipso emptore, quia tunc non debetur, nisi in eo casu individualiter promissa sit
   Et assignatur ratio n. 7.
6. Promissio evictionis intelligi debet juxta subjectam materiam
8. Ad probandum actum mentis occultum admittuntur ij Testes, qui haberi possunt
9. Inimicitia quoties non est capitalis Fidem Testibus non adimit
10. Nec pariter Singularitas, ubi non sit obstinata
11. Bona alienata in causam detractionum cadunt libera a Fideicommisso
12. Solutio ex lapsu temporis 30 annorum omnino presumi debet

UVA.BHSC

13. Quod nunquam exstitit, alienatum dici non potest
14. Fideicommissario incumbit onus firmandi statum fideicommittentis ad probandam consumptionem detractionum, quando alienationes sunt modicæ
15. Heres non potest authorij factum impugnare
16. Aditio hereditatis probatur ex retrorenditione rei hereditariæ
17. Pretendens aliquid ex persona alterius fatetur esse illius heredem
18. Heres heredis dicitur heres primi authoris
19. Diuturna bonorum possessio regulariter aditionem hereditatij inducit

Romana fideic. de Palazzolis
Ven. 4. Julij 1698.

Dec. CXXIII.

Argumentum

Late examinatur quæstio an testator uocando filios uoluerit de conformare statuto excludente feminas propter masculos. Quæritur super requisitis substitutionis reciprocæ linearis tacitæ, et demum quæritur an dotans uoluerit dotare de proprio, seu potius de bonis fideicommissarijs

Summarium

1. Ægidiana semper intrat, ubi agitur de sententia immissionis lata inter laicos
2. Filij debent æqualiter succedere, si æqualitèr sint substituti
3. Appellatione filiorum veniunt tam masculi, quam feminæ
4. Limitatur tamen ubi adest statutum prout in urbe feminas excludium ob præsumptam conformationem Testatoris cum eodem statuto
5. Declara limitationem, ut non soleat admitti, ubi alia coniectura exclusiua feminarum non concurrat
6. Declara 2°. ut patrobitum masculorum non impediat talle

UVA.BHSC

reintegrationem seminarum in exclusionem Substituti extranei

7. Femina ad successionem reintegrata plus consequi non potest quam consequi potuisset, si ab initio una simul cum masculis successisset

8. Fideicommissum reale ex quibus inducatur

9. Fideicommissum reale afficit omnes vocatos, ut teneantur alteri restituere, donec hereditas perueniat ad ultimum gravatum.

10. Reciproca linearis tacita quando constituatur

11. Heres gravatus non potest fideicommissum uni tantum deferre in preiudicium alterius ex vocatis

12. Primatus si quis fuit intellijtur primo loco vocatus

13. Substitutio non dicitur facta ultimo morienti, si ordinata fuit ex obitum omnium collectiue vocatorum
Contrarium procedit in descendentibus. n. 15.

14. Ratio est quia reciproca in descendentibus facilius inducitur

16. Dotans dicitur extraneus, si dotatam non habet in potestate

17. Extraneus censetur dotare animo donandi, si nullum sibi ius reseruat

18. Qui profitetur dotare de proprio excludit animum dotandi in causam fideicommissi

19. Filij in conditione positi consentur ex statuto verbis dispositiue vocati

Cesenaten. Immissionis
Ven. 4. Julij 1698.

Dec. CXXIV

Argumentum.

Immissio ad particulare fideicommissum non retardatur ab exceptione detractionum nisi ex negatiua coarctatam cum exclusione etiam possibilis in contrarium constet bona libera easdem detractiones non adequare

UVA.BHSC

Summarium

1. Detractiones non sunt faciendæ ex fideicommisso particulari, ubi non constat de insufficientia aliorum bonorum
2. Status hereditarius in defectum inuentarij ut legitimè dicatur firmatus requirit concludentem probationem negatiuæ existentiæ aliorum bonorum
3. Testis, qui fuit adhibitus in consultorem ad testificandum non admittitur
4. Consanguineus non est Testis integræ fidei
5. Testes uiles, et mercenarij sunt de subornatione suspecti
6. Testes non probant statum hereditarium, dum se referunt ad documenta inepta ad illum probandum
7. Negatiua existentiæ aliorum bonorum coarctari debet per exclusionem etiam possibilis in contrarium
8. Immissio non potest retardari nisi per claras et nitidas exceptiones
9. In iuditio immissionis exceptio detractionum reseruatur particulari Iudicio, si clare non constet bona libera non esse pro illis sufficientia

Leodien. Vicariæ
Ven. 4. July 1698.

Dec. CXXV.

Argumentum

Inter duos electos præfertur ille, qui fuit electus a Canonicis præsentibus, reiecto illo, ad cuius fauorem cæteri ad Capitulum suffragia in scriptis transmiserunt, nisi constito de contraria consuetudine, quæ tamen specificè probanda est.

Summarium

1. Electus a majori parte suffragiorum uenit præferendus
2. Canonici legitimè impediti possunt per procuratorem capitularibus electionibus interesse

UVA.BHSC

3. Sed non possunt suffragium in Scriptis ad Capitulum transmittere.
4. Assignatur differentiæ ratio
5. Consuetudo transmittendi votum in Scriptis ad capitulum observatur in aliquibus Religionibus
6. Consuetudo probanda est specificè, et in casu individuo
7. Clientium nota ubi in duas se diviserunt partes, via gratificationis præfertur illæ, qui majoribus pollet meritis

Romana Cambiorum.

Ven. 28 Novembris 1698.

Dec. CXXVI.

Argumentum.

Complimentarius rationis Bancheriæ etiam sine speciali proponentis mandato potest eius nomine pecunias ad cambium recipere. Et cum propriat pecunias rationi crediderit, potest, sicut cæteri creditores ab ea satisfactionem capetere, et si non constiterit de illarum versione, nec adhuc fuerit reddita ratio de pecunijs administratis

Summarium.

1. Ratio Bancheria obligatur ex contractibus initis cum complimentario
2. Ad hunc tamen effectum probari oportet pecunias erogatas fuisse in utilitatem negotij
3. Declara, hanc probationem requiri in Institore Tabernæ mercium, non autem in Complimentario mensæ nummulariæ
4. Complimentarius non dicitur creditor rationis Bancheriæ usquequò rationem non reddiderit
5. Complimentarius ratione adhuc non reddita agere potest tanquam tertius creditor
6. Qui duplicem repræsentat personam consequi potuit ex una repræsentatione quod sibi ex altera non competeret

UVA.BHSC

7. Exceptio & sententiam alias rejecta, iterum in iudicio proponi non potest, et n. 8.
9. Quod semel placuit amplius displicere non potest
10. Exceptio competens aduersus principalem obstat eius creditoribus

Romana Pecuniaria

Lun. 1. Decis 1698.

Dec CXXVII

Argumentum

Creditum, quod Testator exigi mandauit mediante compensatione annui Legati debitori relicti, si illud naturaliter, et ciuiliter deberetur non censetur remissum ex quo hæres Legatum soluere, et non compensare promiserit, præsertim si ex uerbis promissionis, et alijs circumstantijs appareret hæredis renunciationem respicere modum exactionis, non uero substantiam crediti

Summarium

1. Partitæ Banci publici plenè probant
2. Cessionario eadem competit actio, quæ competebat cedenti
3. Renuncians compensationi sibi competenti remittere etiam censetur creditum, cum quo compensatio fieri deberet
   Declara in credito naturali tantum, secus in credito naturali, et ciuili n. 8.
4. Demonstratio unius speciei ceteras species non excludit
5. Argumentum a paritate rationis procedit etiamsi casus non euenerint, dummodò euenire potuerint
6. Pro credito naturali non competit actio, sed solum exceptio
7. Sublata exceptione competente pro credito naturali extinguitur ipsummet creditum
9. Actus præsumitur gestus eo modo, quo ab initio valere potuit
10. Renuncians alicui actioni potest ex nouo titulo illam experiri
11. Exceptio, quæ cedenti non obstaret, nec cessionario opponi potest

UVA.BHSC

Cessionarius repræsentat in omnibus personam cedentis, ibidem.

Romana, Seù Albanen. Vineę

Ven. 1. Decēris 1698.

Dec. CXXVIII.

Argumentum.

Agitur in præsenti decisione de constitutione Sa. me. Clementis VIII. in ordine 41 edita pro creditoribus Baronum, Reconsetur, quinam fuerint causę eiusdem constitutionis. Quam facultatem habeat Congregatio Baronum. et quo ordine debeant creditores dimitti. Firmaturq; quod qualitas Baronalis non attendatur, si ante contractum debitum, cessauerit; Secus tamen si de tempore contractę obligationis in debitore concurreret, aut ex post supereniret, licet deinde ante motum iudicium dimissa fuerit

Summarium.

1. Census impositus super bonis fideicommissarijs est ab initio nullus
2. Saltem resolvitur secuto obitu imponitoris hęredis gravati
3. Impositus super bonis fideicommissarijs a Barone potest is subtinetur ac si fuisset impositus super bonis liberis, attenta constitutione 41. Sa. me. Clementis VIII.
4. Constitutio, de qua n.° precedenti, non comprehendit debita post cessatam Baroniam contracta, et n. 11.
5. Disporitio dictę Constitutionis locum non habet, ubi qualitas Baronalis defecit de tempore contracti debiti, et mori iudicij et n. 10.

   Contrarium n. 12. 14, et 20.
6. Relata constitutio dicitur odiosa, et exorbitans

   Intellige respectu successorum in fideicommissis, secùs respectu publici commercij n. 29.
7. Strictè est interpretanda.

UVA.BHSC

8. Restringenda est ad limites causæ finalis ob quam fuit edita, et n. 30.

9. Cuius fuerit illius causa finalis et n. 31.

12. Qualitas Baronalis superuenta post contractum debitum, uigore eiusdem Bullæ inducit bonorum libertatem fauore creditorum

13. Qualitas Baronalis, quatenus requiraretur de tempore motiui iudicij, uerificatur, si ij, qui rem obligatam retinet esset Baro

14. Bona q Baronem possessa subiecta remanent hypothecis, quamuis ante motum iudicium Baroniam dimiserit

15. Eo ipso ac quis efficitur Baro omnia eius bona subiacent dispositioni Bullæ Clementinæ

16. Bona q Bullam Baronum semel effecta libera sub fideicommissij amplius non reincidunt
Amplia quamuis debitor Baroniam dimiserit n. 29.

17. Obligatio Cameralis comprehendit tam bona presentia, quam futura

18. Hypoteca legitimè contracta tolli aut mutari non potest ex facto uoluntario debitoris et n. 21.

20. Bulla Baronem operatur derogationem fideicommissij a die illius editionis, non a die, qua Congregatio apponit manus

23. Verba presentis temporis trahi nequeunt in futurum

24. Creditores in Congregatione Baronum dimittuntur in acta eorum anterioritatem, et potioritatem

25. Congregatio Baronum non procedit contra personas, sed contra Bona

26. Hypoteca semel bonis infixa non mutatur ex eo, quod mutetur qualitas personæ

27. Bona Baronis subiacent dispositioni Bullæ Clementinæ quamuis transierint in heredes fideicommissarios, qui non sint Barones

28. Sine in aliis extraneos baronali qualitate destitutos

29. Fideicommissorum usus quo tempore inceperit

UVA.BHSC

31. Refertur quę fuerit causa finalis Bullę Baronum, et quę fuerint causę impulsiuę

Cesenaten Immissionis

Ven. 8. Decris 1698.

Dec. CXXIX

Argumentum

In hac decisione firmatur, quod constituto fideicommisso super certis bonis, alijsquè specialitèr enumeratis sublibera heredis dispositione relictis, siquidem pretorea nulla adessent bona, adhuc fideicommissum dicitur particulare, et ex eo consequenter non fiunt detractiones, quę regulariter presumuntur consumptę si non fuerit confectum inuentarium, nec redditus ratio de bonis hereditarijs, ita ut heres de illis opponens teneatur, et probationes concludentes iustificare quę bona in hereditate extitissent de tempore obitus Testatoris

Summarium

1. Fideicommissum dicitur particulare, si non est ordinatum in quota hereditatis, sed in certa specie bonorum
2. Fideicommissum constitutum super bonis, ultra quę alia bona non adessent, dicitur uniuersale
3. Heres in certis bonis liberè institutus, in alijs quibusdam grauatus habere dicitur duas portiones hereditarias distinctas
4. Legatum relinqui debet antè institutionem
5. Testator decedere non potest pro parte testatus, et pro parte intestatus
6. Legatum quandoq; stat loco institutionis
7. Legatum filio relictum quandoq; accipitur pro institutione
8. Ex fideicommisso particulari non fiunt detractiones
9. Detractiones non debentur heredi grauato non conficienti inuentarium
10. Vel nisi per concludentes probationes firmatus fuerit status hereditarius

UVA.BHSC

11. Presumuntur consumpte de illis bonis, de quibus non redditur ratio

Dicuntur turbide usquequò sit incertum an bona ad hæredem peruenta illis equiualeant ibidem

12. Iura, mobilia, et semouentia presumuntur relicta a Viro nobili

13. Descriptio bonorum facta in Testamento si non fuerit concepta uerbis taxatiuis non excludit existentiam aliorum bonorum

14. Probatio respiciens tempus preteritum non coarctat negatiuam in futurum, et è contra n. 15.

16. Testes exceptionibus notati integram fidem non merentur

17. Testes inducti ad probandam non existentiam bonorum, excludere debent possibilitatem contrariam

18. Se referentes ad scripturas non probant plusquam scriptura ipsa relata

19. Detractiones turbide non retardant immissionem

Leodien. Vicarie

Mercur. 10 Decembris 1698.

Dec CXXX.

Argumentum

Electio ad Canonicos spectans fieri debet Capitulariter, et absentes legitimè impediti, licet possint Procuratores ad eligendum constituere, non tamen ualent eorum Suffragia ad Capitulum transmittere; nec contraria consuetudo admittitur, nisi fuerit quadragenaria, et legitimè probata

Summarium

1. Presentatus a majori parte Electorum prefertur aliis Presentatis

2. Electio spectans ad Canonicos ad eos pertinere dicitur uti universos, non uti singulos.

3. Canonici absentes a Capitulo non ualent uotum pro electione transmittere

UVA.BHSC

Amplia etiam accedente consensu Capituli n. 4.

Amplia quamuis ~~non~~ fuerint Legitimo impedimento detenti n. 6

5. Non possunt per litteras suffragium mittere, cum uota debent uiua uoce proferri

7. Legitimè impediti constituere uolent procuratorem ad præstandum Suffragium in capitulo

8. Assignatur differentia, quare Canonicus Legitimè impeditus possit procuratorem constituere, non autem uotum in Scriptis transmittere

9. Opinio Ostiensis, et aliorum Sentientium absentes posse suffragia in Scriptis transmittere, reprobatur

An saltem procedat ubi absens procuratorem non inueniat ibidem

Admittitur concurrentibus Constitutionibus, uel consuetudine Legitimè introducta ibidem

10. Dispositio Conc. quia propter de elect. an locum habeat in electionibus dignitatum inferiorum

11. Suffragia Canonicorum prestanda sunt capitulariter etiam ubi non requiritur forma Scrutinij

12. In electionibus faciendis per scrutinium uotum oretenus proferri debet

In quibus forma Scrutinij non seruatur uotum proferri valet alijs audientibus, ibidem

13. Consuetudo admittendi uota absentium in Scriptis transmissa seruanda est

Contrarium n. seq.ti

15. Consuetudo circa modum eligendi probata in electione Officialium non se extendit ad electionem Canonicorum

16. Consuetudo probanda est in casu præciso, et individuo

17. Non extenditur de casu ad casum

18. Resultat ex pluribus actis effectum sortitus

19. Iuri communi contraria non inducitur nisi spatium 40 annorum

UVA.BHSC

20. Duobus pariter electis locus est gratificationi
Est preferendus is, qui maioribus pollet qualitatibus ibidem.
21. Vel qui a Summo Pontifice gratiam obtinuit
22. Additio aliqua cancellata, et in exemplatione & Notarium omissa, presumitur erroneè in matrice adiecta

Romana Saluiani.

Merc. 10. Decris 1698.

Dec. CXXXI.

Argumentum

Debitor, qui litteras cambij creditori pro soluendo, consignauit, eis non solutis remanet in priori obligatione. Recognitio Scripturæ priuatæ resultat ex Testibus habentibus notam manum, præsertim iunctis adminiculis. Statutum urbis presumens solutionem per lapsum 16. annorum, non est allegabile, ubi uera solutio fuisset apposita, aut si contrariæ urgeant coniecturæ d.am presumptionem elidentes

Summarium

1. Hypoteca initium sumit a die emissæ obligationis
2. Recognitio manus scriptis resultat ex Testibus habentibus notam manum
3. Scriptura adminiculis roborata, falsitatis suspicionem non admittit
4. Litteræ cambij creditori consignatæ non inducunt debiti compensationem, si debitor illarum solutionem promiserit
5. Solutiones factæ in unam causam, cedere non possunt in extinctionem alterius debiti
6. Allegans solutionem ueræ factam, allegare non potest alteram a Statuto presumptam
7. Dispositio Statuti urbis presumentis solutionem per lapsum 16. annorum non procedit, si intra dictum tempus creditor coactiue iudicialiter pro satisfactione intenterit
8. Presumptio cedere debet ueritati

UVA.BHSC

9. Retentio secundo creditori non competit ex credito turbido, et il-
liquido

10. Nec alicui alteri possessori

Bononien. Cuictionis
Vener. 12. Decris 1698.

Dec. CXXXII.

Argumentum.

Cuictis bonis in transactione, seu in diuisione assignatis, emetrio-
nem passus repetere potest tantundem, si eorum intuitu alia bona
dimiserit, nec aliter suis Iuribus renunciauerit. Eo certius, si
promissa fuerit liberatio a molestijs, quo circa si aliqua super-
esset ambiguitas ea semper sumi debet interpretatio, qua magis inter
diuidentes resultet equalitas

Summarium.

1. Transijens seguta Cuictione bonorum contransijenti obuentorum,
refundere tenetur totum id, quod eorum intuitu perceperat.
2. Pacta eo magis sunt exequenda, cum iuris dispositioni conueniunt
3. Cuictio non debetur pro illis bonis, quę in transactione non fuerint
translata, sed tantum dimissa, et relaxata in manibus possessoris
4. In permutationibus debetur cuictio etiam si non fuisset conuenta
5. Cuictionis dammum debet esse diuidentibus commune
6. Card. de luc. disc. 3. n. 14. et disc. 50, n 51. de emphit. declaratur
7. In eis dispositionibus, in quibus ordinata fuit specialis correspe-
tiuitatis effici non debet illatio a exteris transactionis partibus
8. Verba generalia non admittunt restrictionem
9. Pacta intelligenda sunt eo modo, quo Iuris dispositionem non
ledant
10. Ad interpretationem pactorum attenditur prę exteris observantia
11. Subrogatum retinet eamdem qualitatem eius, in cuius locum
subrogatur
12. Prescriptio non valentibus agere non obstat
13 Interpretatio non habet locum, ubi verba sunt satis clara
14 Confessionis error probari debet per evidentissimas probationes

UVA.BHSC

Bononien. Fideicommissi.

Ven. 9. Januar. 1699.

Dec. CXXXIII.

Argumentum.

Sententia excessiua, siue difformis a decisionibus, dummodò contineat materiam diuisibilem uenit reformanda, non autem in totum reuocanda. Remedium Saluiani non est incompatibile cum actione hypothecaria, et possunt in uno, eodemque libello contineri. Transactio quantumuis generalis non se extendit ad fideicommissum, quod non fuisset a partibus precognitum et super quo transigere non crediderant. Fructus ab herede grauato percepti, dummodò non sit filius primi gradus cedunt in consumptionem quartæ Trebellianicæ

Summarium.

1. Sententia Rotalis difformis a decisionibus attentis constitutionibus Apostolicis est nulla
   Intellige in ea parte, in qua adest difformitas n. 7.
2. Dum materia est diuisibilis, et nundum processum fuit ad executionem, Rota reformare solet sententias excessiuas
3. Sententia licet sit indiuidua ratione formæ, si tamen diuisa continet materiam, potest scindi et in parte confirmari
4. Æquitas in iudicijs non patitur reuocari id, quod eodem contextu decernendum ueniret
5. Sententia dicitur diuisibilis propter separabilitatem materiæ
   Idem dicitur de contractibus ibidem
6. In rebus separatis uitium unius ad aliam non transit
8. Decisiones Sacræ Rotæ et Sententiæ intelligendæ sunt secundum petitionem, et acta
9. In iudicio Saluiani immisso conceditur ut creditor ex fructibus satisfiat
10. Remedia Saluiani, et actionis hypothecariæ non sunt inter se contraria, et Iudex potest super eorum qualibet pronunciare
11. Actio hypothecaria præfert effectum subhastationis ad dif-

UVA.BHSC

ferentiam Saluiani

12. Clausula omni meliori modo in libello exarata petitionem extendit ad remedium magis utile
Etiam si esset expresso contrarium ibidem

13. Renunciatum censeri non potest fideicommisso, de cuius exis=tentia partes in Transactione non cogitarunt

14. Presumendum non est, quod contrahentes aliud habuerint in mente, aliud uerbis expresserint

15. Enumeratiua Testamenti et descriptio legatorum indicant scientiã fideicommissi in eodem Testamento ordinati

16. Limita, ni non constat de Scientia Legatorum certa
Presertim in mulieribus, et minoribus ibidem

17. Scientia fideicommissi presumitur ex aliqua speciali prouisione circa idem fideicommissum facta

18. Ea, que non fuerunt specialiter determinata regulantur secundum dispositionem generalem

19. Ex generalissima Iurium omnissime renumeratum censetur fide=icommissũ non expresso

20. Intellige de eo fideicommisso super quo partes transigere pro=fiteabantur, secùs si de eo non cogitabant

21. Iudicis decretum cadere non potest super causa a partibus non precognita, aut non cogitata

22. Census proprio, et procuratorio nomine simul impositus ab utroque pro uiili debetur

23. Transigentes, sine habentes causam ab eis non possunt a transactione recedere non docto de errore

24. Heres grauatus suum creditum non detrahit ex bonis fidei-commissarijs, si Testator uoluerit ex fructibus satisfiat

25. Successores in fideicommisso impugnare possunt obligationem ex falsa causa ab eorum authoribus contractam

26. Dispositiones, que habent particularem correspectiuitatem, stare non possunt correspective ad alias transactionis partes

27. Heredi grauato competit detractio Trebellianice

UVA.BHSC

28. Trebellianica prohiberi potest tam expressè, quam tacitè

29. Heredes grauati imputant fructus hereditatis in quantam Trebellianicam

Limita in filijs primi gradus

Amplia in nepotibus ceterisque descendentibus etiam primum gradum obtinentibus ibidem

Amplia etiam in nepotibus Trebellianicam detrahentibus ex persona filiorum

30. Fructus imperterum decursi ab eo presumuntur exacti, qui antea illos percesserat

31. Qui se fatentur creditores residui tacitè confitentur exactionem alterius Summæ

Florentina Pensionis

Lun. 12. Januar. 1699.

Dec. CXXXIV.

Argumentum

Pensionarius, qui exegit pensionem nulliter reseruatam tenetur restituere totum id, quod exegit à die reseruationis. Quod etiam generaliter procedit ubicumq: exactio processerit ex titulo omninò invalido, et decolorato, nec non in annuis Legatis, ceteriq: prestationibus, quæ si non petantur accessoriè uti fructus rei in iudicium deducti, sed principaliter, et tanquam sors, debentur ab initio ante litis contestationem, siue debitor extiterit in bona siue in mala fide, et quamuis exinde locupletior effectus non fuerit

Summarium

1. Reseruatio nouæ pensionis absque mentione antiquæ obtenta dicitur nulla ex defectu uoluntatis

2. Pensionarius, qui exegit pensionem nulliter reseruatam restituere tenetur omnes pensiones ab initio exactas

3. Et titularis Beneficij solutum repetit, quia conditionis indebiti

4. Percipiens fructus ex titulo omninò invalido, totam Summam, quam exegit restituere tenetur

5. Possessor constituitur in mala fide a die litis contestatæ; et ab

UVA.BHSC

eo tantum tempore ad litis contestationem condemnatur

6. Ante motam litem ad euadendam restitutionem fructuum sufficit abesse malam fidem
Mala fides cessat concurrente titulo putatiuo ibidem

7. Prouisus ab Ordinario de beneficio reseruato ante litis contestationem facit fructus suos

8. Possessor bonæ fidei non tenetur restituere fructus consumptos

9. Nisi ex eis factus fuerit locupletior

10. Pensiones non petitæ accessoriè, sed principaliter tanquam sors debentur ante motam litem et n. 16.

11. Legata annua debentur a die obitus Testatoris, non autem a die petitionis

12. Amplia in cæteris annuis præstationibus, et alimentis

13. Pensiones ex titulo inualido exactæ sunt restituendæ etiamsi non constet Pensionarium effectum fuisse locupletiorem

14. Decisio 74. coram Sa: me: Gregor. XIII. explicatur

15. Fructus ante motam litem exacti non restituuntur si adesset titulus coloratus; secus si titulus esset omninò infectus.

17. Pensiones decursæ dum petuntur a Pensionario petitæ censentur tanquam sors, si uero a Titulari considerantur accessoriè ad tituli resolutionem
Contra n. seqti

19. Titularis petens pro ~~caput~~ Caput separatum restitutionem soluti, pro ea agere dicitur principaliter

20. Dictio Successiuè quandoq: refertur ad ordinem successiuum, non autem importat accessionem, et consequentiam

21. Titularis consensus adhibitus in reseruatione pensionis non impedit repetitionem soluti, nisi ipse fuerit conscius nullitatis

UVA.BHSC

Pisauren. Successionis

Sun. 12. Januar. 1699.

Dec. CXXXV.

Argumentum.

Dos presumitur precedenter filiæ soluta, si ipsa cum cæteris sororibus bona Parentis æqualiter diuiserit; alijs presertim iunctis adminiculis. Heres creditor defuncti per imaginariam Solutionem aquisisse censetur totidem bona hereditaria, eorumq: fructus percipit iure proprio, pro eis tamen creditis competentibus ante aditam hereditatem, secùs uerò pro alijs postea aquisitis. Heredi dimittenti creditores hereditarios cum hypoteca competit retentio pro integra Summa, dimittenti autem creditores cum actione hypotecaria competit retentio tantum pro uili.

Summarium.

1. Inæqualitas inter diuidentes pares in gradu non presumitur
2. Assignatio residui, supponit reliquam partem fuisse precedenter translatam.
3. Aquisitio referenda est ad titulum precedentem
4. Heres creditor defuncti pro instanti quantitate sui crediti sibi appropriare censetur tot bona hereditaria
   Eorum fructus percipit iure proprio ibidem
5. Intellige si heres fuerit creditor de tempore Successionis
   Secus si fuerit effectus creditor post aditam hereditatem
6. Solutio imaginaria heredi facta censetur ab ipsamet hereditate nomine defuncti.
7. Post secutam aditionem figurari non potest quod ipsa hereditas nomine defuncti debita persoluerit
8. Heredi dimittenti creditores hereditatis competit retentio bonorum hereditariorum.

UVA.BHSC

9. Heredes pro actione personali tenentur pro uirili

10. Heres dimittens creditorem cum actione personali, retentionem habet tantum pro sua portione

Dertusen. Beneficij
Super attentatis
Ven. 16. Januar. 1699.

Dec. CXXXVI.

Argumentum

Perceptio fructuum Beneficij positi sub sequestro, est attentata; ea tamen satis remanet purgata, si procurator Summam exactam deposuerit, et pro expensis fecerit depositum cum obligatione soluendi residuum seguta liquidatione

Summarium

1. Durante sequestro perceptio fructuum est attentata
2. Attentata fructuum exactio quomodo dicatur purgata
3. Purgatio attentatorum resultat ex eo, quod omnia fuerint in pristinum reposita
4. Procurator renunciare non potest attentatis absque uero, et speciali mandato procuris
5. Dictum mandatum satis presumitur si Procurator de facto persoluerit summam attentatè exactam
6. Attentata purgata non remanent ex solo deposito, sed requiritur effectiua solutio
   Limita si beneficium esset sub sequestro n. 8.
7. Pro purgatione attentatorum non admittitur renunciatio conditionalis
9. Pro expensis attentatorum satis est, quod fiat depositum parui summe cum obligatione soluendi residuum, seguta liquidatione

UVA.BHSC

Tudertina Census

Lun. 19. Januar. 1699

Dec. CXXXVII.

Argumentum

Extinctio census debet concludenter ab allegante iustificari, nec sufficiunt probationes informes, prout hic reputantur: exemplum a matrice discordante, depositio unius Testis, et temporis lapsus. Processus Testium licet debeat transportari ad firmandam iurisdictionem Iudicis ad quem, si tamen fuerit deperditus, satis ad eundem effectum reputatur eius summarium per Notarium ab originali depromptum

Summarium

1. Extinctio census ex concludentibus probationibus constare debet
2. Dictio tantum est taxatiua, et dispositionem restringit
3. Verbum residui totius summę solutionem includit
4. Ex duobus exemplis standum est ei, quod cum matrice collationatum concordat
5. Testis unicus, et singularis nihil probat
6. Solutio debiti in ingenti summa non presumitur facta absque quietantia
7. Testis deponens inuerisimilia dicitur suspectus de falso
8. Scriptura non presumitur ex incendio aut ruina deperdita, nisi probetur precedens illius existentia
9. Confessio dicitur erronea ex probationibus contrarijs
10. Confessio erronea non preiudicat confitenti
11. Multoq: minus tertio uenienti ex propria persona
12. Declaratio intelligenda est secundum illum actum, seu scripturam, ad quam fit relatio
13. Debitum ex solo creditoris silentio presumitur satisfactum
14. Conjectura elicita ex creditoris taciturnitate, alijs non concurrentibus passim reijcitur

UVA.BHSC

15. Negligentia Officialium Iuuenitati non preiudicat
16. Processus originalis casu deperditus, seclusa partis preiudicio litis prosequutionem non impedit.

Bononien, seu Imolen Bonorum
Super portione Sororis Mariæ Celestis
Ven. 23. Januar. 1699.

Dec. CXXXVIII.

Argumentum

Oblatæ tertij Ordinis S. Francisci emittentes votum castitatis licet non sint sub clausura, gaudent tamen priuilegio fori Ecclesiastici, et altero exemptionis a Statutis Laicalibus. Statuta condita tum ab Ecclesiasticis, tum a Secularibus, tunc ligant Ecclesiasticos, si ipsi pro interesse Ordinis intercesserint, seeus si tanquam Conciues, Proceres, aut Barones Solemnitates a Statutis Laicis requisitæ, et in contractibus Ecclesiasticorum adhibitæ an probent eorundem Statutorum obseruantiam contra Ecclesiasticos

Summarium

1. Oblatæ tertij ordinis S. Francisci subiacent Statutis Laicalibus Intellige de his, qui nullum castitatis votum emittunt.
2. Statuta condita cum interuentu Ordinis Ecclesiastici, ligant etiam personas Ecclesiasticas
   Declara ut n. 9. quando scilicet interuenerint pro interesse Ordinis, secus si intercesserint tanquam cæteri Laici, et membra Communitatis
3. Obseruantia probat subiectionem Ecclesiasticorum
4. Aduocatis Testantibus de consuetudine Tribunalium ni quibus uersantur credendum est
5. Consuetudo probatur ex Instrumentis
6. Professæ religionem approbatam a S. Sede sunt personæ Ecclesiasticæ, gaudent priuilegio fori, et sunt exemptæ a Statutis

UVA.BHSC

Secularibus

7. Tertiarię uitam cęlibem uouentes etiam extra claustra gaudent priuilegijs fori, et exemptionis n 8. declara si nullum votum emittunt.

9. Ecclesiasticorum interuentus in condendis Statutis non operantur eorum subiectionem, nisi interceserint pro interesse ordinis Ecclesiastici

10. Consuetudo mixta introducta tam ab Ecclesiasticis, quàm a Secularibus omnes equaliter comprehendit et declaratione ibidem

11. Solemnitas, quę de Iure non fuisset necessaria, adhibita censetur pro maiori actus securitate

12. Ecclesiastici uti ualent Statutis laicalibus ex modum priuilegij

13. Contractus ex Clericum celebratus absque solemnitatibus requisitis a Statuto Laicali, quas ipse seruare proposuit, est nullus

14. limita si solemnitates requisiuerit ad maiorem cautelam

15. Ad hoc ut clericus se obliget ad contrahendum iuxta dispositionem Statuti laicalis, requiritur declaratio explicita, et indinicua

16. Oblatę certij ordinis S. Francisci contrahere tenentur cum interuentu, et authoritate Ordinarij, seu Superioris Regularis Contra n. 8egti

17. Secreta Iudicis interrogatio, ante contractum ab aliquo Statuto requisita, an suppleatur per Epistolam Iudici scriptam = = remissiuè

Romana Saluiani

Ven. 23. Ianuar. 1699.

Dec. CXXXIX.

Argumentum

Solutio refertur ad casum diuiorem, nisi contrarium partes statuerint. Retentio aduersus petentem immissionem non competit pro creditis pensionibus, uel sine hypotheca, aut saltem turbidis, et illiquidis

UVA.BHSC

Summarium.

1. Referens sine relato non probat
   Limita si referens perfectam contineat obligationem n. 5
2. Solutio referenda est semper ad causam duriorem
   Limita stante contraria partium uoluntate n. 6.
3. Debitum durius dicitur illud, quod debetur ex obligatione Camerali
4. Retentio debetur alleganti creditum anterius
5. Litterę cambij inter Mercatores plenam fidem faciunt
7. Pro creditis turbidis et illiquidis non datur retentio aduersus petentem immissionem
8. Per lapsum 30 annorum, legatum presumitur satisfactum
9. Legata relicta ei, qui cum Testatore habitabat, presumuntur statim consignata
10. Solutio presumptionibus, et coniecturis probari potest
11. Pretia rerum in dies mutantur
12. Valor rei euictę probari debet de tempore sequtę euictionis
13. Retentio aduersus petentem immissionem non competit pro creditis carentibus hypotheca, aut posterioribus

Calaguritana quarti
Beneficij de quel
Lun. 26. Januar. 1699.

Dec. CXL.

Argumentum.

Reprobatus ab Examinatoribus Episcopi, si post interpositam appellationem fuerit in nouo examine approbatus, et cęteris coopositoribus dignior appareat, institutionem consequetur, quamuis alius fuisset ab Episcopo institutus

Summarium.

1. Beneficium curatum conferri debet ei, qui majoribus pollet qualitatibus
2. Pendente appellatione aduersus iudicium Examinatorum, procedendum non est ad presentationem, minusq: ad institutionem

UVA.BHSC

3. Alias approbatus ad audiendas confessiones, presumitur idoneus ad exercendam curam animarum

4. Approbatus in secundo examine presumitur idoneus de tempore primi examinis, licet in eo fuisset reprobatus

5. Per appellationem ad Rotam transfertur quoq: ius conferendi

6. Rota ex pluribus oppositoribus digniorem preligere debet

Romana domus

Ven. 30. Jan. 1699.

Dec. CXLI.

Argumentum

Ex duobus possessoribus petentibus manutentionem, quamuis alter esset anterior, si tamen possessionem aquisiuerit ex titulo inualido, et simulato, preferri debet posterior habens titulum uerum, et legitimum. Exceptio simulationis in Iudicio possessorio opposita non attenditur, nisi fuerit in continenti probata. Recensentur coniecturę, et circumstantię ex quibus probata, aut exclusa remaneat simulatio

Summarium

1. Manutentio conceditur Possessori

2. Debetur habenti possessionem antiquiorem

3. Possessio nulla licet anterior non est manutenibilis in concursu habentis possessionem legitimam

4. Possessio aquisita cum clausula sine preiudicio habentium meliora, et potiora Iura, non est manutenibilis constito de bono Iure alterius

5. Dominium non transfertur ex actu simulato

6. Simulatio contractus probatur ex confessione partis

7. Probata simulatione contractus cęteri actus consequtiui, pariter simulati censentur

8. Exceptio nullitatis tituli admittitur in Iudicio possessorio, quatenus de ea concludenter constiterit

9. Coniecturę ad probandam simulationem debent esse efficaces, et

UVA.BHSC

omninò concludentes

10. Apoca trino teste subscripta vim habet publici Instrumenti
11. Testis personalibus exceptionibus notatus fidem non meretur
12. Ex scripturis convictus de mendacio, nullam fidem facit
13. Depositio Testis in causa interessati non admittitur
14. Testis deponens de his, quæ gesta fuerunt de tempore suæ infantiæ statis an faciat fidem
15. Notarij negligentia circa ea, quæ ad proprium officium pertinent, partibus non præjudicat
16. Ad excludendam suspicionem antidatæ apocæ habentis vim publici Instrumenti, quælibet summenda est interpretatio.
17. Mulieri nullum præjudicium resultat ex enunciativa emissa sine solemnitatibus statuti
18. Exceptio antidatæ non admittitur in apoca trino Teste subscripta
19. Falsitas in Notario non præsumitur
20. Testi bene informato, et scientiæ causam reddenti, fides præstanda est
21. Datio in solutum præsumitur simulata, si antiquus dominus percoluerit canones rei in solutum datæ
22. Item si illam locaverit, illiusq; pensiones exegerit
23. Nec non si de ea successivè disposuerit
24. Simulatio unius actus contrarij alteri, istius realitatem comprobat
25. Exceptio simulationis si non fuerit in continenti probata, manutentionis remedium non retardat.

Romana Majoratus, et Primogeniturę
de Cęsarinis Super exponis
Ven. 6. Febr. 1699.

Dec. CXLII.

Argumentum habetur ex num.°

1. In refectione expensarum, victor tantum recuperat id, quod necessario impendit
2. Expensæ quæ ex actis justificantur sunt victori restituendæ

UVA.BHSC

3. Rota taxare solet expensas extraiudiciales pro honorario in scutis decem.

Romana Pecuniaria

Lun. 16. Febr. 1699.

Dec. CXLIII.

Argumentum.

In taxandis alimentis futuris Iudicis arbitrium regulari debet inocta qualitatem personarum, et loci consuetudinem. In preteritis uero attenditur quid uere, et realiter fuerit impensum quidue partes super eorum ualore, et quantitate conuenerint, presertim inter sanguine coniunctos, et ubi probabiliter quantitas conuenta expensis correspnderet, quibus concurrentibus circumstantijs, conuentio attenditur, quamuis cum procuratore, uel administratore fuisset inita.

Summarium.

1. Iudex in decernendis alimentis regulam desumere debet a qualitate persone, et a consuetudine loci.
   Intellige in alimentis futuris n. 3.
2. Alimenta quandoque taxata fuerunt in mentruis scutis 200. quandoque 400.
4. Quando agitur de alimentis iam prestitis, repetitio non competit nisi pro summa uere impensa.
5. In taxatione alimentorum non intrat Iudicis arbitrium, si super eorum ualore, et quantitate partes ipse conuenerint.
6. Conuentio ueritimilis a nobili matrona confecta admittitur saltem ad uiam declarationis, et depositionis.
7. Alimenta, que inter plures unitim distribuuntur, minorem requirunt expensam.
8. Alimenta pro nobili Romano quandoq; taxata fuerunt in annuis scutis 180.
9. In taxandis alimentis per coniunctum prestitis, inspicitur quid uere fuisset impensum, non quid alimentarius in propria

UVA.BHSC

domo impendisset

10. Alimenta a Parentibus vxoris in propria domo subministrata Genero, qui commodè ad suam domum vxorem traducere non valebat censentur donata

11. Vel in augmentum dotis prestita

12. Argumentum de majori ad minus in Jure validum est

13. Confessio emissa in pactionibus, donec doceatur contrarium, probat contra ponentem

14. Ratihabitio presumitur, si Principalis pluriès conuentus, dissensu non opposuerit

Cameninen. redditionis rationis

Ven. 20. Febr. 1699.

Dec. CXLIV.

Argumentum

Licet cedens bonis regulariter stare nequeat in iudicio, neque agendo, neque excipiendo, hoc tamen limitatur, si eius bona nondum fuerint distracta, nec creditoribus adiudicata

Summarium

1. Cedens bonis, neque agendo, neque excipiendo stare potest in iudicio

2. Habetur pro mortuo

3. Limita si bona nondum fuerint distracta, sed adhuc remaneant penes debitorem

4. Quousque bona non fuerint distracta, aut creditoribus adiudicata cedens bonis potest à cessione resilire

5. Cedens bonis consequitur id, quod superest satisfactis creditoribus

6. Remissâ causa cum clausula in statu et terminis, approbata censentur omnia ante remissionem facta

Romana Immissionis

Lun. 23 Febr. 1699.

Dec. CXLV.

Argumentum

Transactio cum herede fideicommissario celebrato, impedit

UVA.BHSC

quominus ipse immissionem obtinere ualeat super bonis in transactione deductis, nisi per concludentes probationes de enormissima lesione constiterit. Vxor ex quibus coniecturis satisfacta presumatur de prestationibus sibi per uirum ad ornatum promissis. Mater, siue alter extraneus constituendo augmentum dotis mulieri iam congruè dotatæ, id fecisse censetur animo potius donandi, quam repetendi

Summarium

1. Transactio parit exceptionem rei iudicatæ, et impedit litis ingressum
2. ligat ne dum transigentes, sed etiam successores
3. Enormissimam continens lesionem non indiget restitutione, sed est ipso iure nulla
4. Lesio aduersus transactionem opposita debet clarè, et concludenter probari
5. Agens pro immissione impugnare non potest factum fideicommittentis
6. Lesio ut dicatur enormissima debet esse ultra bessem
7. Frater Patris heres tenetur dotare sororem
8. Prestationes a Viro ad uxoris ornatum promissæ presumuntur satisfactæ eo ipso quod uxor constante matrimonio ornata incessit
9. Maxime si uxor in bonorum administratione se ingesserit
10. Dotis augmentum presumitur donatum, si sponsa congruam dotem de bonis proprijs habebat
11. Maximè si dotem augens esset mater
12. Si dotis reuersio ad augentis commodum non fuerit conuenta
13. Si bonis proprijs dotare expresserit
14. Si demum quousque uixerit repetendi animum non patefecerit
15. Legitima debetur de bonis per Parentes ex causa lucratiua distractis
16. Transactio per uiam exceptionis impugnata, satis est, quod sit

UVA.BHSC

in implicito statu validitatis, ut ex ea retardetur immissio

Romana Separationis Thori

Ven. 13. Martij 1699.

Dec. CXLVI.

Argumentum

Durantibus inter uirum, et uxorem litibus, qui dederunt causam Separationis Thori, decernenda non est cohabitatio

Summarium

1. Sententia in iudicatum transacta pro ueritate habetur
2. Circumscripta Sententia non dicitur perempta instantia.

Spoletana census

Lun. 16. Martij 1699.

Dec. CXLVII.

Argumentum

Cessionarius, qui in casu molestiarum sibi reseruauit regressum ad primeua Iura, seguta euictione, siue in iudicio possessorio, siue petitorio, statim agere potest pro consegutione primi crediti, et sufficit quod lis fuerit contestata, et intimate molestie. Periculum nominis debitoris cessi cedere debet in damnum cedentis, si diligentie, quas cessionarius facere tenebatur, non fuissent profuture

Summarium

1. Seguta euictione bonorum, creditor, qui illa in solutum recipit cum reseruatione regressus ad primeua Iura, recte agit pro consegutione primi crediti

UVA.BHSC

2. Cessionarius, ut agere possit contra cedentem tenetur diligentias facere contra debitorem cessum

3. Intellige quando agat contra cedentem ex capite inexigibilitatis, secus si ex causa molestiarum passarum

4. Et etiam quando diligentiæ essent profuturæ et n. 10.

5. Cessionarius non præsumitur scire ius petendi renouationem fideiussoris in Instrumento census conuentum.

6. Maximè si esset mulier

Amplia quamuis in cessione fuerit Instrumentum census indicatum n. 8.

7. Ignorans ius suum reputatur ac si facultatem agendi non habeat

9. Scientia generalis, et uaga non sufficit ubi agatur de Iure amittendo

11. Dominium, et possessio rei p Saluianum euictæ adhuc perseuerare dicuntur penès primum dominum, et possessorem

12. Euictio debetur etiam in casu Saluiani, si ea fuerit promissa etiam in iudicio possessorio

13. Pro obtinenda liberatione a molestijs sufficit quod lis fuerit contestata

14. Siuè fuerit iusta siuè iniusta, dummodò fuerint denunciatæ molestiæ

15. Cessio facta p uiam dationis in solutum transfert periculum in Cessionarium

16. Limita si fuerint in casu molestiarum reseruatæ actiones

17. Vel si creditum, propter quod fuerit facta cessio prouenerit ex causa dotis

Cauallicen. Homagij

Ven. 20. Martij 1699.

Dec. CXLVIII

UVA.BHSC

Argumentum

Bona quecumq: presumuntur libera, et allodialia, et Baro pretendens habere dominium directum uniuersale super omnibus bonis in eius Territorio sitis, tenetur hanc Subiectionem per concludentes probationes iustificare, nec illæ admittuntur, quæ iurisdictionem, aut personarum obsequia, aut bona particularia respicerent

Summarium

1. In presentatione homagij noua forma inducenda non est, sed seruari debet antiqua
2. Actor probare debet suæ intentionis fundamentum
3. Bona uteumq: iacent sub alicuius iurisdictione, de Iure tamen adhuc presumuntur libera
4. Et contrarium asserens tenetur probare
5. Per probationes concludentes
6. Baro habens iurisdictionem in toto eius feudo non propterea dicitur Dominus uniuersalis bonorum omnium in Territorio existentium
7. Aliud est habere iurisdictionem, aliud dominium prediorum
8. Denominatio bonorum cum qualitate libertatis, et allodialitatis directè repugnat feudalitati
9. Aliquibus bonis existentibus de dominio directo particularium exindè excluditur dominium uniuersale Baronis, et n. 16. 33. et 35.
10. Et etiam ex recognitione in dominum ergà Baronem restricta ad certas personas
11. Verba declaratiua, seù causatiua uniuersalitatis adiecta omnes comprehendunt
12. Bannimenta probant ad fauorem Baronis illius dominium directum
13. Limita si non fuerint effectum sortita

UVA.BHSC

14. Ex particularibus aquisitionibus factis a Barone cum Iure directi dominij, excluditur idem ius penès cum anteà resedisse

15. Confessiones emissę in actibus proportionatis prejudicant etiam Successoribus

17. Dominium directum personę inferioris tanquam subalternum stare potest compatibilitèr cum dominio directo Baronis

18. Et ex aquisitionibus ab isto factis cum concessione directi dominij non arguitur pro exclusione dominij directi uniuersalis

19. Intellige si de eodem dominio directo uniuersali aliundè constaret

20. Homines, qui ab eorum originario Statu seruitutem ergà Barones prestare tenentur subditi presumuntur tum quo ad personas, tum quo ad bona

21. Et reputari debent tanquam coloni

22. Maximè uigente consuetudine habendi Baronem in dominum directum

23. Limita si seruitia prestari potuerint ex causa Iurisdictionis

24. Vel si ea conuenta fuerint ex aliqua alia causa particulari

25. Presertim ubi non uigeat contraria consuetudo seruitutis inductiua

26. Homagium prestari debet a vassallis, nedum ratione feudi, sed etiam ratione iurisdictionis

27. Ex prestatione homagij non excluditur presumptio libertatis

28. Generalis expressio subiectionis tàm quoad personas quàm quoad bona uerificari potest relatiuè ad dominium iurisdictionale tantum

29. Actus denotantes altum dominium expleti cum particularibus personis, si fuerint in ingenti numero id presumere faciunt de reliquis bonis in eodem Territorio existentibus

30. Contra quod scilicet non probent dominium uniuersale

UVA.BHSC

31. Etiam si fuerint in magno numero
32. Ex solutione Laudemij facta Baroni in aliquibus alienationibus idem dominium non infertur
34. Testes in alio Iudicio, et inter diuersas personas inducti non probant
36. Confessio emissa a Procuratore carente mandato procure, domino non prejudicat
37. Domini approbatio si percutiat actum principale non refertur ad alium enunciatiuum ultroneè a Procuratore emissum
38. Consensus ab uniuersitate prestitus non omnibus nocet in his, que singulorum interesse respiciunt
39. Signanter si fuerit lesiuus
40. In ecclesię dominio precipuè omnia bona presumuntur libera et allodialia

Romana Beneficij

Ven. 20. Martij 1699.

Dec CXLIX.

Argumentum.

Institutio concedenda est presentato ab eo, qui ex pluribus presentationibus effectum sortitis reperitur in quasi possessione presentandi. Vltimus status non efformatur ex presentationibus non effectuatis, seù expletis inscio uero Patrono; et quamuis de eo legitimè constaret, adhuc tamen non attenditur, docto de contraria Iurispatronatus pertinentia.

Summarium.

1. Ex presentationibus effectum sortitis quis constituitur in quasi possessione presentandi
2. Institutio concedenda est presentato ab existente in quasi possessione presentandi
3. Presentatio expleta inscio, et absente uero Patrono, non

UVA.BHSC

inducit ad favorem presentantis statum

4. Idemq: procedit de presentatione non effectuata

5. Pretendens ius patronatus gentilitium ad se spectare, probare tenetur descendentiam a Fundatore

6. Descendentia probatur ex fide Baptismatis, Testium depositionibus, et ex antiquis enunciativis

7. Et ex arbore iustificata, et admissa in aliqua celebri Universitate

8. Constito de clara pertinentia Iuris patronatus, contrarius ultimus status non attenditur

9. Decisiones Sacre Rote ex laudabili stylo veniunt supponende

10. Exceptio de Iure tertij non admittitur

11. Sequestrum apponitur, quoties de petentis bono Iure constat

Romana, seu Albanen. Vinee

Lim. 23. Martij 1699.

Dec. CL.

Argumentum

Clementina constitutio in ord. la 41. reducens bona vinculata ad statum Liberum operatur usq: ab initio eius editionis et locum habet etiamsi qualitas Baronalis in debitore supervenerit post contractum debitum, vel si ante petitam executionem cessaverit

Summarium

1. Constitutio Clementina suum operatur effectum usque ab initio eius editionis

2. Lignus super certis bonis contractum, nequit ex facto voluntario debitoris dissolui

3. Qualitas Baronalis requisita à dicta constitutione opus est quod concurrat de tempore contracti debiti, et petite executionis

UVA.BHSC

4. Contrarium quod qualitas Baronalis superueniens sufficiat
5. Voluntaria mutatio status debitoris creditoribus non preiudicat.
6. Iura creditoris non extinguuntur nisi per solutionem, aut alio modo equipollenti
7. Hypotheca constitui non ualet super bonis fideicommissarijs in preiudicium uocatorum
8. Obligatio Cameralis refertur etiam ad bona futuro tempore aquisita
9. Cessante causa cessat effectus
10. Quenam fuerit causa edendi d.ª constitutionem
11. Eâdem urgente ratione, eadem seruanda est dispositio

Sabinen. Fideicommissi
Super consignatione
Ven. 27. Martij 1699.
Dec CLI.

Argumentum

Creditor pro consequtione sui crediti recte agit contra heredem sui debitoris possidentem bona sibi obligata, uel alia in eorum locum subrogata, siue habentem in causam depositi pretium ex ipsis retractum

Summarium

1. Bona debitoris, siue alia in eorum locum subrogata remanent semper eius creditoribus affecta
2. Qualitas hereditaria desumitur ex possessione bonorum
3. Et ex solutione debiti hereditarij
4. Hereditas uiuentis non datur
5. Dote super certis bonis recuperata, non potest super alijs illius exactio pretendi
6. Depositum subiacet hypothecis, quibus afficiebantur bona

UVA.BHSC

ex quorum pretio illud processit

7. Heredes condemnari non possunt, nisi senatis terminis

Limita in bonis non alio, quam hereditario titulo possessis n.° 9.

8. Instrumentum publicum dicitur in se habere debitoris condemnationem

Cracouien. Decimarum

Lun. 6. April 1699.

Dec. CLII.

Argumentum

In causa prophana, qualis reputatur causa decimarum concedenda est remissoria etiam sine fumo, data articulorum releuantia quoquomodo probabili

Summarium

1. Causa decimarum dicitur prophana ad effectum concedendi remissoriam

2. In causa prophana, data releuantia articulorum, remissoria conceditur sine fumo

Quoquomodo releuantia ipsa probabilis appareat n.° 6.

3. Immemorabilis prebet meliorem titulum de mundo

4. In materia decimarum ut plurimum consuetudini deferri solet

5. Parochus intra limites sue Parochie habet Iuris assistentiam percipiendi decimas

6 Remissoria conceditur, quoquo modo releuantia sit probabilis

Romana pecuniaria,

seu locorum Montium.

Lun. 4. Martij 1699.

Dec. CLIII.

Argumentum

In hac decisione omnia recensentur, que pro ualiditate

UVA.BHSC

Inuentarij requiruntur, et etiam firmatur omissionem aliquam tunc illius nullitatem inducere, quando in herede probetur scientia rerum non descriptarum, et processerit ex malo animo occultandi in preiudicium Creditorum.

Summarium.

1. Quæ requirantur ad hoc ut Inuentarium dicatur legitimè confectum.
2. Omissio bonorum Inuentarium uitiat, si fuerit dolosa, et processerit ex malo animo fraudandi creditores, et n. 5. et 16.
3. Mobilia tàm diligenter describenda sunt in Inuentario, ut exinde dignosci possit eorum ualor.
   Contra n. 4.
6. Inuentarium præsumere facit non existentiam aliorum bonorum donec contrarium probetur.
7. In hereditate illius, qui debitis reperiebatur inuolutus, non præsumitur extitisse mobilia magni ualoris.
   Nec etiam Scripturas illius Patrimonium augentes n. 13.
8. Existentia mobilium in Inuentario non descriptorum eo minùs præsumitur concurrente heredis legalitate.
9. Heres non describens in Inuentario pecunias, potest ad duplum condemnari.
10. Omissio non dicitur dolosa, si scientia in herede non probetur.
11. Confessio tendens ad proprium commodum non probat.
12. Decisio Sacræ Rotæ, aduersùs quam fuit concessa noua audientia statum non firmat.
14. Reseruata in Inuentario facultate addendi, defectus integræ descriptionis potest ex post suppleri quandocumq; et n. 15.
17. Creditores dubij, et litigiosi satis est, quod in confectione Inuentarij citentur per Proclama.

UVA.BHSC

Romana Cambiorum

Sum. 11. Maij 1699

Dec. CLIV.

Argumentum

Fructus cambij debentur ad eam rationem, qua fuerunt conuenti, nec faciendæ est diminutio ex causa prouisionum spectantium ad debitorem, qui in se cambiandi onus assumpsit, si de hac precisè expressum non fuerit in Instrumento

Summarium

1. Fructus cambiorum debentur in summa, quà fuerunt ab initio conuenti
2. Verbum compresoci inclusionem denotat
3. Verbum Liberi importat exemptionem ab omni onere
4. Carpense cambiorum principaliter consistunt in prouisionibus
5. Subsequta obseruantia declarat partium intentionem
6. In his quæ concernunt mercaturam deferendum est iudicio Mercatorum

Leodien. Vicariæ

Sum. 11. Maij 1699.

Dec. CLV.

Argumentum

Lectiones quæ ad Capitulum spectant, siue respiciant dignitates primi ordinis, siue inferiores, semper explendæ sunt collegialiter, et Canonici quamuis legitimo detenirentur impedimento, non possunt eorum uotum & schedulas prestare

UVA.BHSC

Summarium

1. Canonici absentes, non possunt eorum votum & schedulam ad Capitulum transmittere et n. 7.
2. Nominatus a Canonicis capitulariter congregatis est præferendus
3. In collationibus Inferioribus non requiritur forma prescripta a Cap. quia propter de elect.
4. Consensus Canonicorum in quacumq electione est capitulariter prestandus
5. Canonici uti singuli ius eligendi non habent
6. Simplices attestationes fidem non faciunt
7. Canonici impediti possunt constituere Procuratorem ad prestandum suffragium
8. Consuetudo non extenditur de casu ad casum
9. Consuetudo non inducitur ex unico actu
10. Testes interesse habentes in causa fidem non faciunt
11. Testibus deferri non solet in his, que probari possunt &c scriptura.
12. Interuentus alicuius Canonici excluditur ex eo, quod non fuerit & secretarium adnotatus
13. Deponenti circa rem spectantem ad propium officium plurimum deferri debet
14. Documentum ab inducente procuratum contra eundem plenè probat
15. Variatio nominationis probanda est concludenter
16. Gratia Beneficij a Dataria impetrata absque mentione litis dicitur Subreptitia

Spoletana Census super fructibus

Ven. 15. Maij 1699.

UVA.BHSC

Dec. CLVI.

Argumentum.

Fructus census debentur loco damnorum, et interesse, etiam si creditor censuarius factus fuerit dominus fundi censiti, si postea idem fundus remanserit a Tertio evictus, et sufficit quod in hoc casu evictio sequatur etiam per simplicem determinationem in Judicio Saluiani, quotiès Venditor census illum promisit exigibilem manutenere tàm in petitorio, quàm in possessorio Judicio

Summarium.

1. Promittens exigibilitatem census tenetur ad fructus a die quo exigibilitas cessauit loco damnorum, et interesse
2. Amplia si obligauit se in forma Camerę
3. Census extinguitur si creditor censuarius effectus fuit dominus fundi censitę
4. Intellige si fundi dominium fuerit irreuocabiliter quæsitum non autem si reuocationi obnoxium remanet
5. Reminiscentia census non datur ob auocatam solum detentationem fundi censiti a manibus creditoris censuarij
6. Limita si census exigibilitas promissa sit etiam in casu particularis euictionis, et in omni iudicio petitorio, et possessorio
7. Dos post solutum matrimonium usuras non parit
8. Regressus ad primeua Jura reseruatus ad majorem cautelam non inducit nouationem
9. Quod in augmentum positum est diminutionem non operatur

UVA.BHSC

Compostellana Parochialis

Sun. 9ª Junij 1699.

Dec. CLVII.

Argumentum.

Iuris patronatus pertinentia probatur ex Sententijs inter Latronos latis, et ex titulo aquisitionis, alijsq: coniecturis. Non probatur tamen ex Sententia nulla, aut ex documentis informibus. In Parochialibus de Iure patronatus an seruanda sit forma concursus a Sac. Conc. Triden.ª demandata.

Summarium.

1. Sententiæ latæ citatis Latronis probant pertinentiam Iuris patronatus
2. Duos Latroni presentantes censentur equale ius presentandi habere
3. Pertinentia Iuris patronatus probatur ex coniecturis
4. Proprietas Iuris patronatus absorbet ultimum Statum, si res fuerit integra
5. Sententia nulla statum non firmat
6. Lata contra mortuum est nulla
7. Lata a Iudice suspecto allegato pariter est nulla
8. Lata inter Presentatos Latronis non nocet
9. Nunciatiæ emissæ ab Ordinarijs in Visitationibus non preiudicant Latronis absentibus
10. Testes contra inducentem plenè probant
11. Archivium robur non tribuit Scripturis informibus
12. Testes de auditu non probant

UVA.BHSC

13. Probatio, quę ex confessione habetur, omnes alias antecellit
14. In Parochialibus de Jure patronatus mixto non requiritur forma concursus, sed sufficit Examinatorum approbatio

Pisaurens. Successionis
Lun. 7ª Junij 1699.
Dec. CLVIII.

Argumentum

Hęres pro sufficienti redditione rationis tenetur concludenter iustificare totum id, quod ad commodum hęreditatis impendisse prętendit

Fructus bonorum stabilium ad quam rationem sunt calculandi

Summarium

1. Hęres ut agere possit aduersus hęreditatem probare tenetur uersionem
2. Versio pecunię mutuo receptę non pręsumitur, si actus non fuerint contemporaneè gesti
3. Agens actione de in rem uerso suam intentionem probare debet concludentèr
4. Extinctionem proprij debiti hęres non potest ~~ad debitum~~ ad debitum hęreditatis adscribere
5. Libri priuati non probant, nisi aliundè iustificentur
6. Hęredis assertio non probat in pręiudicium hęreditatis
7. Fructus bonorum iuxta antiquam taxam computantur ad rationem quinque pro centenario
8. Iuxtà modernam uerò ad rationem quatuor

UVA.BHSC

Urbeuetana Fideicommissi

Superrestitutione in integrum

Ven. 5. Junij 1699.

Dec. CLIX.

Argumentum

Negatiua existentię aliquorum bonorum concludenter probanda est ab eo, qui aduersus inconsulte aditam hereditatem petit restitui in integrum ad effectum agendi contra tertios possessores, nec sufficit inuentarium tutelare, presertim si illud defectuosum, et non integrum apparcat

Summarium.

1. Rota solet etiam post demandatam causę expeditionem denuò succumbentes audire, si uictor in tempore prestituto causam non expedit
2. Restitutio in integrum aduersus inconsultè aditam hereditatem ad effectum agendi non datur, nisi formato statu cum negatiua cxistentię aliorum bonorum
3. Testes non excludentes possibilitatem cxistentię aliorum bonorum, non probant statum hereditarium
4. Inuentarium tutelare attenditur inter pupillum, et Tutorem
5. Non autem pro pupillo contra creditores hereditarij
6. Inuentarium confectum post triennium a die obitus Testatorij non probat certitudinem status hereditarij
7. Amplia si contineat descriptionem rerum in folio, et sit in alijs defectuosum
8. Heres non potest amplius allegare Inuentarium, quod irritum

UVA.BHSC

et defectuosum agnouit

9. Probatio, quæ debet esse nitida, et concludens non potest desumi ex coniecturas, et adminicula

10. Lesio pro obtinenda in integrum restitutione metienda est a statu hereditario

11. Redditio rationis fieri non potest sine Inuentario hereditario

Ostunen. Primogenitur.

Ven. 12. Junij 1699.

Dec. CLX.

Argumentum.

In hac decisione late firmatur, quod ex uerbis perpetuitatem denotantibus, aliisq: concurrentibus conjecturis censeri debeat ordinatum fideicommissum progressiuum ad alios descendentes quamuis unius substitutionem Testator expresserit, et pariter habetur quod onus ab herede grauato impositum, fideicommissario non præiudicet, et ex quibus illius acceptatio inefficax reputetur

Summarium.

1. Heres fideicommissarius non tenetur ad factum heredis grauati

2. Verba coll'istessi pesi, e uincoli repetunt modum, et ordinem succedendi in priori dispositione expositum

3. Clausula ut supra inducit repetitionem Primogenitur. antea ordinat.

4. Relatio fieri debet ad precedentia, si ratio non repugnat

5. Et præcipuè ad proxima

UVA.BHSC

6. Vocatio resultans ex coniecturis expresse equiparatur
7. Vna Testamenti pars alteram declarat
8. Prelatio presupponit plurium uocationem
9. Omnes, inter quos Testator prelationem seruari mandauit, censentur uocati gradatim
10. Ex grauamine imposito magis dilecto, bene infertur fuisse etiam grauatum minùs dilectum
11. Dispositum in uno censeri debet et in alio dispositum, si par disponendi ratio concurrat
12. Obseruantia subsecuta plurimum confert ad probandam fideicommissi perdurationem
13. Substitutio uulgaris ex admissionem primi expirat
14. Dispositio in qua Testator successiuum fideicommissum ordinauit continere dicitur substitutionem fideicommissariam
15. Vocatio primogeniti ex numerum singularem excludit admissionem simultaneam non successiuam
16. In exceptione majoratus inueritimile est, quod fuerit unus gradus consideratus
17. Dictio nel caso predetto regulatur à ueritimili mente Testatoris
18. Conjecturæ ad augendam uoluntatem Testatoris considerandæ sunt coacernatim, non singulariter
19. Judicis arbitrio remittitur intellectus dispositionis dubiæ, et obscuræ
20. Vbi agitur de fideicommisso declarando leuiores admittuntur conjecturæ
21. Facultas alienandi concessa in uno casu in alio censetur denegata
22. Dispositio ad fauorem fratrum, et sororum restricta, ad filios, et alios descendentes heredis grauati non extenditur
23. Acceptio oneris inutilè appositi facta a Minore absque

UVA.BHSC

solemnitatibus non subtinetur

24. Ex sola mentione Instrumenti, non arguitur scientia ~~omni~~ precisa omnium ibidem contentorum

25. In acceptatione requiritur scientia precisa, et individualis

26. Maximè si res fuerit dubia

27. Et acceptans esset minor

28. Onus ab herede grauato imperitum non subtinetur, si tantumdem, quod illud rependeret, non reliquisset

Perunden. Prioratus

Lun. 15. Junij 1699.

Dec. CLXI.

Argumentum.

Beneficiati reputantur a Capitulo extranei, prout mensa Capitularis diuersa dicitur à massa communi. Et propterea unio facta Capitulo, seu mensæ Capitulari ad solos Canonicos primitiuè quoad Beneficiatos spectat, quod mirùm in hac decisione firmatur ex alijs circumstantijs ex Bulla decerptis

Summarium.

1. Beneficiati non sunt de capitulo, nec veniunt sub nomine Canonicorum

2. Actus ad illius favorem presumitur expletus, cui rei dispositio tribuitur

3. Gratia ei dicitur concessa, cui dirigitur absolutio

4. Supportatio onerum respicit rei dominium

5. Cognitio facta in una gratia ad aliam non extenditur

6. Pietà seu arguit similitudinem, et conformitatem

7. Ad cuitandam instantaneam correctionem quelibet

UVA.BHSC

sumenda est interpretatio

8. Mensa Capitularij tanquam generica omnes Ecclesiæ massas comprehendit

9. Intellige in ijs Ecclesijs, ubi distincta non adesset massa Capitularis

10. Carx procurialis dubia declarationem sumit a dispositiua

11. Anniuersaria non ueniunt sub appellatione distributionum quotidianarum

12. Obseruantia potior resultat ex subsequta aquiescentia post litem introducta

Spoletana Census

Mercur. 17. Junij 1699.

Dec. CLXII.

Argumentum

Reseruato in casu molestiarum, et inexigibilitatis regressu ad primæua Iura commissa dicitur stipulatio eo ipso, quod cessionarius in quocumq: iudicio molestiæ fuerit passus, aut quoquomodo debitor cessus euaserit inexigibilis, maximè si ille fuisset creditor ex causa dotis, pro qua semper competit regressus

Summarium

1. Superuentis molestijs locus fit regressui ad primæua Iura in actu dationis in solutum reseruato

2. Cautio non debetur, si molestiæ non percutiant substantiam census cessi

3. Limita si fuerit promissa illius exigibilitas

UVA.BHSC

4. Exigibilitas sufficit quod uerificetur de tempore cessionis
Limita ubi ex uerbis appareat promissam fuisse perpetuam exigibilitatem n. 6.
Limita si cessio facta fuerit pro credito dotali n. 7.
5. Stante conuentione regressus ad primeua Jura exigibilitas censetur promissa etiam de futuro
8. Ob euocationem secutam ex Saluiano, dominium, et possessio remanent penes antiquum dominum, et possessorem
9. Cuictio debetur etiam ex Saluiano, si fuerit promissa in quocumque Judicio
10. Vel si fuerit in casu molestiarum reseruatus regressus
11. Regressus ad primeua Jura competit ex molestijs passis super re cessa, quamuis cessionarius alia bona potuisset excutere

Urbinaten. seu Senogallien.

Emphyteusis

Sum. 22. Junij 1699.

Dec. CLXIII.

Argumentum

Finita emphyteusi, manutentio concedenda est Emphyteutæ quoties ius deuolutionis esset dubium, aut aliqua superesset probabilis renouationis spes. Indultum Vrbani 8.i prohibens ammensationem bonorum Emphyteuticor. editum pro Statu Vrbini ea reponit in pristinam libertatem: Ideoq: ibidem Emphyteusis est transitoria etiam ad manus mortuas, et dominus directus renouationis

UVA.BHSC

semper concedere tenetur

Summarium

1. Possessio capta vigore mandati nulli dicitur spoliativa
2. Mandatum de manutenendo relaxari non potest ad favorem eius, qui nullitèr possessionem apprehendidit
3. Quando devolutio est clara, dominus directus potest exercere pactum capiendi possessionem propria authoritate
4. Secùs si esset dubia
5. Aut superesset probabilis spes petendi renouationem
6. Sinè aliqua alia competeret defensio
7. Indultum Vrbani 8.i prohibens in Statu Vrbini ammen-sationem bonorum emphyteuticorum ea etiam reducit ad instar allodialium
Eorumq: alienationem permittit n. 12.
8. Et operatur, quod transire possint in manus mortuas n. 14
Vijantius contrarium tenens explicatur n. 10.
9. Renouatio emphyteusij est quedam species successionis
11. Enunciatur quis fuerit mens Pontificis in promulgando dicto Indulto
13. Mentio Laicorum in eodem indulto facta stare dicitur demonstratiuè, non taxatiuè
15. Actus, qui in magno numero concurrant non presumuntur facultatiui
16. Renouationes non dicuntur processisse ex voluntate domini directi stante d. indulto illas demandante
17. Pactum de non petendo renouationem fuit in eodem Indulto reuocatum
18. Lex a Papa condita comprehendit etiam contractus iuratos
19. Indulto predicto non potest a partibus renunciari

UVA.BHSC

Contra Conciol n. 20.
Reijcitur n. 21

Capuana Beneficij
Lun. 22. Junij 1699.
Dec CLXIV.

Argumentum

Nominatio, seu presentatio spectans ad uniuersitatem fieri debet preuia omnium eligentium conuocatione, eisque congrue expectatis. Consuetudo conferendi beneficia personis nobilibus est a iure damnata

Summarium

1. Testes contra inducentem plene probant
2. Testes plene probant contra eum, qui illos in actis produxit
3. Dispensatio presupponit impedimentum
4. Habentes ius nominandi expectandi sunt post uerosimilem notitiam uacationis
5. Et si agatur de Iure patronatus Laicorum expectanti sunt per integrum quatrimestre
6. Precipue non concurrente causa contraria
7. Absentes uocandi sunt in electione collegialiter facienda
8. Alias electio dicitur nulla
9. Stante electione persone spretę electio eo minus substinetur
10. Ad faciendam nominationem requiritur specialis conuocatio
11. Consumptâ uacatione locus non est noue presentationi
12. Consuetudo conferendi beneficia duntaxat personis nobilibus est de Iure damnata

UVA.BHSC

Capuana Beneficij

super remissoria

Lun. 22. Junij 1699.

Dec. CLXV

Argumentum habetur ex Summario

Summarium

1. Consuetudo conferendi beneficia personis nobilibus, ut pote a Jure damnata reputatur materia irrelevans pro obtinenda remissoria
2. Remissoria non conceditur contra propriam confessionem

Romana donationis

Vener. 26. Junij 1699.

Dec. CLXVI.

Argumentum

Ad probandam nullitatem donationis solemniter celebratæ ex eo quod fuerit malis artibus, et fuim extorta requiruntur probationes omninò concludentes, et Testes precisè deponere debent de actibus ipsis dolosij, et violentijs

Summarium

1. Associatio debetur ex clausula constituti
2. Donatio palam gesta habet prò se veritatis præsumptionem et n. 11.
   Et contrarium asserens tenetur concludenter probare
3. Confessio donantis tendens in evertionem donationis non attenditur
4. Surdus qui proprie dicatur
5. Testes reducendi sunt ad concordiam

UVA.BHSC

6. Testij unicus
7. . . amicus } non probant
8. Deponens de auditu
9. Ad probandum metum requiritur quod Testes deponant de ipsis actibus violentis
10. Vis non presumitur illata a Sacerdote optimæ famæ
11. Et ubi donatio contineret dispositionem ordinatam, et esset palàm celebrata
12. Ex interventu personæ interesse habentis excluditur donationem fuisse vi, vùm extortam
13. In conflictu probationum sumenda est interpretatio, quæ dolum excludit et n. 14.
15. Personæ Ecclesiasticæ non ligantur statutis Laicalibus
16. . . . Vti valent sanctionibus Laicorum ex modum privilegij
17. De hoc tamen fieri debet declaratio in ipso donationis actu, et quidem expressè n. 19.
18. Subiectio Statuto non desumitur ex eo, quod fuerint aliquæ Solemnitates adhibitæ
20. Insinuatio non requiritur in donatione ob causam
21. Suppletur juramento in donatione prestito
22. Testes deponentes non recordari non impugnant Instrumentum
23. Solemnitas nolita censetur quatenus de Jure requireretur

Carpentoracten. hereditatis

Ven. 26. Junij 1699.

Dec. CLXVII.

Argumentum.

In hac decisione firmatur primo quod Equites Hierosolymi-

UVA.BHSC

tani ad differentiam aliorum Religiosorum possunt post emissam professionem de licentia magni Magistri Testamentum condere, quin imò anterius revocare

2.° quod iidem milites possunt absque solemnitatibus a Jure requisitis testari

et 3.° declaratur nullam esse transactionem initam super Jure claro, aut absque licentia magni Magistri, sive cum lesione enormissima

Summarium

1. Immissio debetur heredi scripto in Testamento legitimè condito
2. Testamentum anterius per posterius revocatur
3. Religiosi post emissam professionem evadunt intestabiles Reputantur pro mortui n. 7.
4. Nec valent alis Testamento priorem dispositionem revocare, et n. 8. Amplia etiam de licentia Summi Pontificis in bonis ad heredem translatis n. 18.
   Contrà n. 5
6. Intellige priorem opinionem respectu religiosorum claustralium et n. 16.
9. Limita in Equitibus Hierosolymitanis, qui obtenta licentia a Magno Magistro possunt quandocumq: Testari
10. Concessa d.ta licentia, sublata remanet inhabilitas contracta & professionem et n. 11.
12. Et concessa censetur etiam ad effectum revocandi Testamentum ante professionem conditum et n. 17.
    Contra, quod requiratur expressio prioris Testamenti n. 14.
    Quodq: aliàs eadem licentia dicatur subreptitiè obtenta, n. 15.
    Intellige in Religiosis strictam paupertatem professis n. 21

UVA.BHSC

Limita in militibus Hierosolymitanis n. 20.

13. Testamentum est de sui natura usque ad mortem revocabile et n. 19.

18. Morte naturali tantum confirmatur, non autem per professionem

22. Miles dum est in castris, et in expeditione potest sine solemnitatibus Testari

23. Secus dum permanet in civitate

24. Milites Hierosolymitani etiam extra expeditionem valent Jure militari Testari

25. . . Habent facultatem testandi per schedulam

26. Deponens de respectante ad proprium officium plenam fidem meretur

27. Actus continuati consuetudinem denotant

28. Ex subsequta transactione renunciatum censetur Juri habendi hereditatem ex 2.° Testamento

Limita in transactione nulla n. 29.

30. Transactio inita super Jure claro, nulla est

31. Dubietas litis super qua cadit transactio debet esse probabilis

32. Dubietas articuli Juris, qui de facili decidi potest iustam transactionis causam non tribuit

33. Hereditas Religioso delata, Religioni aquiritur

34. Et super ea Religiosus non potest ex se transactionem inire

35. Transactio enormissime lesiva est ipso Jure nulla

Tudertina manutentionis

Merc. 9.ma Julij 1699.

Dec. CLXVIII.

Argumentum

UVA.BHSC

Falsitas causæ, ob quam facta fuit datio in solutum, eius nullitatem ipso Iure inducit, adeo ut ea mediante nihil censetur translatum, quid quid dicendum esset si datio in solutum nulla esset ex defectu solemnitatum.

110

Summarium

1. Datio in solutum facta ex erronea causa remanet nulla
2. Ex contractu nullo dici non potest aliquem de pro spoliato habuisse
3. Possibilitas erroris contraria
   Causæ Falsitatem excludit
4. Limita si eadem possibilitas esset omninò improbabilis
5. Ex contractibus inter se incompatibilibus dicitur facta novatio

Tarraconen. Præpositure

Mercur. 6ta Julij 1699.

Dec. CLXIX.

Argumentum

Manutentio in possessione Parochialis concedenda est Parocho nulliter, uel iniustè spoliato
Nullitas autem præter alias causas desumitur ex eo, quod non fuerit seruata forma a S. Concil. Trid. prescripta; Iniustitia uerò conijcitur ex legitimo impedimento, quo ille de tempore priuationis detinebatur

Summarium.

1. Possessio probatur ex sententia priuationis
2. Manutentio debetur spoliato ex facto Iudicij nulliter, aut iniustè procedentis

UVA.BHSC

3. Citatio ad Sententiam omni Iure requiritur
4. Limita in Regnis Hispaniarum, ubi proceditur per viam conclusionis in causa
5. Conclusio in causa remanet circumducta ex productione, et admissione nouorum Iurium
6. Idquè etiam procedit in citatione ad sententiam
7. Sententia priuationis lata contra Parochum non seruata forma S. Con. Trid. dicitur ipso Iure nulla
8. Contra Parochum longè distantem cum majori diligentia procedendum est in eius priuatione
9. Deponenti de re ad propriam artem spectante plenè est deferendum
10. Ex approbatione articulorum resultat confessio Iudicialis
11. Absens a loco residentiæ reuocandus non est cum uitæ periculo
12. Durante licentia absens pro præsenti habetur
13. Facultas non residendi incipit currere a die illius presentationis

Tarraconen. Prepositure
Super remissoria
Mercur. 6.ma Julij 1699.
Dec. CLXX.

Argumento non indiget

Summarium

1. Articuli non admittuntur, si materia articulata non esset releuans
2. Conclusio in causa repeti debet, si prior ex productione nouorum Iurium fuerit circumducta

UVA.BHSC

Romana census

Mercur. 6ta Julij 1699.

Dec. CLXXI.

Argumentum habetur ex Summario

Summarium.

1. Cessionarius in locum cedentis subingressus, omnia remedia, quæ huic competebant, valet experiri.
2. Solutio facta a Fideiussore probatur p confessionem creditorij.
3. Fideiussor in actu solutionis reportans a creditore Jurium cessionem translatiuam, potest importerum fructus exigere.

Gerunden. Beneficij

Merc. 2. Xbris 1699.

Dec. CLXXII.

Argumentum habetur ex Summario

Summarium.

1. Præsentatis executorialibus servatis solitis terminis, et non docto de partitione relaxanda est declaratoria.
2. Defectus liquidationis impedire non valet declaratoriam, si de ea tempore habili non fuit oppositum.
3. Quando debitum in genere est certum ad euitandam declaratoriam requiritur depositum alicuius summæ cum obligatione soluendi residuum.

Romana, seu Carmen.

Jurispatronatus

Ven. 4. Xbris 1699.

Dec. CLXXIII.

UVA.BHSC

Argumentum

Jus patronatus ad favorem descendentium reservatum ad eum pertinet, qui se talem probaverit, si vero fuerit mixtus pro heredibus et descendentibus utrag: qualitas concurrere debet, at hereditaria non est in omnibus gradibus probanda, sed sufficit eam in primo tantum justificare

Summarium

1. Jus patronatus Descendentibus ei debetur, qui hac pollet qualitate
2. Descendentia probatur ex fidibus Baptismatis, Testium depositionibus, et enunciativis
3. Presertim in antiquis
4. Filiatio probatur ex Patris Testamento
5. Jus patronatus relictum heredibus, et Successoribus dicitur mixtum
6. In Jure patronatus mixto probanda est descendentia, et qualitas hereditaria
7. Testis unicus contra inducentem probat
8. Probata qualitate hereditaria in primo gradu, respectu aliorum descendentium sufficit eos esse in gradu Successibili
9. Instantia de Jure canonico est perpetua
10. Pupillo competit restitutio in integrum adversus Lapsum temporis
11. Mandatum concessum sine prejudicio habentium meliora Jura resolvitur ob compassionem illius, qui legitimum jus habeat
12. Possessio clandestina, et turbativa non attenditur neque ad effectum manutentionis
13. Fides Baptismatis etatem non filiationem probat

UVA.BHSC

14. Non habens qualitatem a Testatore requisitam, non censetur in dispositione nominatus

Romana Testamenti

Lun. 7. Xbris 1699.

Dec. CLXXIV.

Argumentum

An, et quando Medicus heres institui possit.

Fiduciaria institutio quomodo sit probanda, et quę requirantur ad illam inducendam, et demum ex quibus coniecturis non presumatur. Late in hac decisione discutitur

Summarium

1. Constitutio Cyciliana locum habet solum in sententia valida et iusta
2. Testamentum, in quo fuit institutus Medicus nullum est
3. Limita 1.° si institutio processerit ex causa antiquę amicitię et in remunerationem beneficiorum
4. Limita 2.° si Testator ꝛ considerabile temporis spatium superuixerit
5. In tabe rogitus factus ab aliquo Iuuene notario Inseruiens nomine eiusdem Notarij substinetur
6. Contrà si nomine proprio
7. Ad arguendam fiduciariam institutionem requiruntur uerba et causa sufficiens
8. Quę ab allegante concludenter probanda sunt
9. Incapacitas succedendi sumitur pro legitima causa fiduciandę dispositionis
10. Ex inuerisimilitudine dispositionis non arguitur fiduciaria institutio

UVA.BHSC

11. Timor dissipationis hereditatis non est causa legitima fiduciariæ Institutionis
12. Testes informati, et reddentes causam Scientiæ plenè probant
13. Testium contrarietas in accidentalibus non attenditur
14. Omnis sumenda est interpretatio ad effectum reducendi Testes ad concordiam
15. Testes ad probandam falsitatem actus desinere debent de tempore præciso
16. Ex duabus contrarijs confessionibus, præferenda est illa, quæ facta iurata, et emissa in formali examine
17. Legatarius est Testis idoneus in causa Testamenti
18. Testes inter se contrarij fidem non merentur
19. Amplia quamuis fuerint Sacerdotes, et Regulares
20. Ad probandam fiduciariam Institutionem Testes percutere debent de tempore Testamenti
21. Testes numero plures, et majis informati præsumuntur
22. Maximè si in eis adesset Notarius, qui de Testamento rogatus est
23. Testes contrarijs Testibus conquassantur
24. Fiduciaria Institutio non præsumitur, si ille, qui uerus hæres diceretur, non fuisset Testatori carus
25. Aut si hæres scriptus nullam fecerit declarationem (V. n 2).
26. Fiducialitas non consideratur nisi in uniuersa hereditate

Romana Testamenti

Super sumptibus litis

Lun. 7. Xbris 1699.

Dec. CLXXV.

Argumentum habetur ex Summario

UVA.BHSC

Summarium

1. Sumptus litis non subministrantur, ubi non constat de bono iure, et paupertate petentis

Bononien. Fideicommissi.

Ven. 11. Xbris 1699.

Dec. CLXXVI.

Argumentum

In hac decisione examinatur Textus in L. Iubemus C. ad Trebellianicam, permittens filijs fructuum perceptionem, absque eo, quod illos in Trebellianicam teneantur imputare, et firmatur hoc priuilegium heredibus primi gradu tantum competere, non uero ceteris descendentibus, quamuis ex persona filij Trebellianicam detrahere uelint

Summarium

1. Debitum communi nomine contractum debetur pro uiribus
2. Heres confessionem sui authoris impugnare non potest et n. 6. limita si ex falsa, et erronea causa processerit n. 4. & 7.
3. Pro legato, quod Testator persoluì iussit ex fructibus, alienanda non sunt capitalia
5. Accolatio debiti correspectiua ad aliquod onus non debet ad alium diuersum trahi
8. Filij primi gradus non imputant fructus hereditarij in Trebellianicam
9. Limita in alijs heredibus
10. Amplia limitationem, si isti ex persona filij primi gradus Trebellianicam detrahere uelint et n. 11. et 13. Innocent, aliq: DD. contrarium tenentes explicantur n. 14. et 16.

UVA.BHSC

12. Quidquam ex Jud.ᵒ Testatorij percipitur in Trebellianicam imputatur

15. Fructus ab extraneo, et non uocato dici non potest, quod percipiantur Jud.ᵒ Testatorij

17. Trebellianica hereditatem minuit

18. Intellige uolente herede

Urbevetana, seu Montis Falisci

Immissionis

Lun. 14. Xbris 1699.

Dec. CLXXVII.

Argumentum

Testamentum confectum nuncupatione implicita & consignationem schedulæ ualidum de Jure reputatur. Ejusdem autem schedulæ identitas ex quibus probetur, etiamsi in alio folio ea regeriatur inclusa late in hac decisione examinatur. Pariterq: recensentur requisita, quæ concurrere debeant, ad hoc, ut heres ex causa antiquioris fideicommissi, ualeat immissionem impedire.

Summarium

1. Ejdianæ constitutioni locus est in Judicio immissionis constito de ualiditate, et iustitia sententiæ, et lite inter laicos uertente.

2. Defectus primæ citationis suppletur ex seruatione terminorum substantialium.

3. Immissio concedenda est ex Testamento ualido.

4. Testamentum confectum nuncupatione implicita, tradendo schedulam, ualidum est n. 14

UVA.BHSC

5. Notarius non presumitur quod schedulam sibi a Testatore consignatam mutauerit, uel alterauerit

6. Notario fides tribuitur, quoties de actu consignationis schedulæ coram Testibus rogatur

7. Maximè si ipsa schedula fuerit ab alio non ab ipso Notario conscripta

Et si sigilla, quæ obsignabant folium inuoluens fuissent intacta in illius aperitione reperta n. 10.

8. In confessario Testatoris non admittitur fraudis suspicio

9. In materia probationum non dantur presumptiones presumptionum

11. Falsitas commissa non presumitur in breui temporis spacio

12. Nec ubi dispositio contineret materiam uerisimilem

13. Rogitus Notarij fieri valet in folio inuoluente scripturam Testamenti

15. Ad probandam Testamenti identitatem Testium subscriptio non requiritur

16. Error diei adscribi non potest nimiæ festinationi scribentis

17. Error Notarij in conscribendo Testamento partibus non præiudicat

18. Quæ requisita concurrere debeant ad effectum impediendi immissionem ex causa antiqui fideicommissi

19. Cassatio fideicommissi sumenda est de manu hæredis

20. Identitas bonorum probanda est ab hærede fideicommissario in continenti

21. Non probatur per Testes de auditu

22. Libri priuati memoriarum regulæ contra scribentem probant

23. Probatio ex confessione resultans omnes alias probationes superat.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

211

UVA.BHSC

116

DECISIONES
ILL.MI ET REV.MI DNI
DEL OLMO
SACRÆ ROTÆ AVDITORIS
TOMVS PRIMVS

UVA.BHSC

UVA.BHSC

DECISIONES
ILL.mi ET REV.mi DNI
DEL OLMO
SACRÆ ROTÆ AVDITORIS
TOMVS PRIMVS

Palentina Canonicatus
Lunę 6 Februarij 1696.
I.a

Vacante Sede Aplica per obitum fel. rec. Alexandri VIII. die 18 maii 1691 diem clausit extremum q; Didacus Caluo de Ordas Can.cus Ecc.e Palentinę, et quamvis col: lario Canonicatuum, et Prębendarum d.e Ecc.e prò tempore vacantium ad Epum, et Capitulum simultanee, seu alternatiuè spectaret, cessantibus affectionibus, et reseruationibus Aplicis, et Capitulum tunc reperiretur in turno conferendi ptum Canonicatum prò sua alterna vice, cessante regula reseruatoria mensium propter Sedem Apostolicam vacantem, attamen Epus d. Canonicatum, et Prębendam per se solum die 19 eiusdem mensis contulit Ferdinando Ramiro, aesti ad ipsum unicè spectaret provisio Verum reluctans Capitulum collationi negauit Proviso possessionem vsque ad diem 9 Augusti eiusdem anni.

UVA.BHSC

quo (forsan habita iam notitia felicissimę assumptionis Smi Dni nri Innocentij XII. Sequutę die 12. Julij d. anni) per concordiam consensit, quod Provisus ab Epo admitteretur ad possessionem præfatę Prębendę. Cum autem eundem Canonicatum uti reseruatum sub regula 68 Cancell. à Smo Dno Nro impetrauerit Josephus, commissa Causa huic Sacro Auditorio per commissionem manu Sanctitatis Suę signatam, coràm me subrogato in locum Rmi Zamorensis, propositum fuit in hodierna audientia per contradictas dubium = An Litterę Apostolicę sint exequendę, quod fuit per DD. affirmatiuè resolutum.

Constitit enim de illarum iustificatione quia obitus Vidaci in do mense maii probatur ex partita Capitulari, et ex ipso Instro concordię Sum.o n.o 4. et 5.

1. Litt. E. Reseruatio vero resultat ex vacatione in pto

2. mense Aplico vigore regulę 9.ae mensium, et ex non validè facta provisione ab Epo, nec à Caplo de do Canonicatu, et Prębenda, durante vacatione Sedis Aplicę

3. iuxtà reg. 68. Cancell. undè necessario veniunt ~~conv~~ exequendę cap. si quando de rescript. et cap. si capitulo 55. ibique glos. verb. exequatur de concess. preben. in 6. Rot. coram Caualer. de 145. et 363. et coram Sa:me: Alex. VIII. de 187. n.o 7. et de 140 n.o 2. et coram Ninot dec. 6.

Nam licet Sede Aplica vacante esset regula

4. reseruatoria mensium, et omnes menses sint ordinarij, possintque Ordinarij collatores providere tanquam ad ius commune redeuntes, de Beneficijs vacantibus in quolibet mense Simonett. de reservat. quęst 58. n.o 4. Garz. de Benef. p.o 5. cap. 1. n.o 645. Gonzal. in reg. 8. Cancell. §. 5. proem. n.o 46. Massobr.

in

UVA.BHSC

in prax. haben. concurs. reg. 7. dub. 43. Barbos. de offic. et potest. Episcop. alleg. 57. n.° 62. unde infertur Cho: Kier. in reg. Cancell. in proem. n.° 22. et in reg. 1. n.° 23. et in reg. 8. in proem. n.° 18. et glos. 5. n.° 1. de Luc. de Benefic. disc. 31. n.° 3. et 5. et disc. 32. Rot. coràm Merlin. d.° 192. n.° 4. et Segg. et in rec. d.° 33. n.° 2. et 3 p.° 14. d.° 185. n.° 3. et d.° 215. n.° 4. et 5. p.° 17. et iuxtà ali: 5.
quorum DD. antiquam opinionem Beneficia vacantia, Sede Aplica vacante in mense alias Aplico, non cense: atur reseruata per Superuenientem regulam mensium novi Pontificis, licèt adhuc vacent, et quod regula so: lum reseruat Beneficia vacatura, et non vacantia Gonzal. §. 1. proem. ex n.° 60 Garz. de Benef. p.° 5. cap. 1. n.° 440. 537. et 646.

Attamen eatenus Ordinariorum Collatorum Ius restituitur vacante Sede Aplica, quatenus ipsius va: cationе durante, prouisio Sequatur, cum nouus Ponti: 6.
fex in crastinum Suę assumptionis omnia Beneficia vacata, et non prouisa, seù minus validè disposita, alias sub Aplicis reseruationibus cadentia Suę pro: visioni, ac dispositioni reseruet, decernens irritum &c ut ex d.ª reg.ª 68 Cancell. nouiter addita ex Urbano 8.° et ab eius Successoribus usque ad presens condita, ut referunt Massobr. in prax. haben. concurs. requi: sit. 1. dub. 10. n.° 2. Barbos. de offic. et potest. Episc. Loc. Sup. citat. Cokier. in reg. in proem. n.° 22. de Luc. de Benef. disc. 25. n.° 5. et in Summ. n.° 28. Rot. coram Ca: valer. dec. 145. et 184. quod, et seruauit Stammus Dnus noster, ut videre est ex regulis sub initio Sui Pon: tificatus impressis, sicuti antè d.ª reg. 68. Constitu: 7.
tionem, quandoque Romani Pontifices reseruare con:

UVA.BHSC

sueuerunt omnia beneficia, quæ vacaverant in mensibus Apticis Sede Pontificia vacante, de quibus Ordinarij Collatores tempore assumptionij ad Summi Apostolatus Apicem non disposuerant, præsertim quando Sedes diù vacauit, ut fecit Gregorius XIV. referente Rokier. in d.o procem. n.o nn. vers. interim, et Gonzal. par. in procem. ad reg. 8. n.o 74. Et etiam Leo XI. ut refert Canall. d.o 145. et 184. ubiq; n.o 1. et pariter Paulus V. in Bulla ad favorem Conclavistarum sub dat. prid Kal. Aug.ti 1605. ut testatur Garz. d. p.e 5. cap. 1. n.o 646. Barbos. d.o allegat. 57. sub n.o 62. Rokier. in d.o procem. n.o 11.

Nec obstat quod Epus adhuc vacante Sede
8. Aptica Canonicatum contulerit Ferdinando, quoniam d.a Sede vacante solus Epus succedat in mensibus Apticis tanquam Ordinarius Collator Gonzal. d.o 5. 5. procem. à n.o 46. Garz. d.o p.e 5. cap. 1. n.o 645. Barbos. d.o allegat. 57. n.o 62.

Quia collatio facta ab Epo apertè digno scitur insubsistens, et valida. Nam omisso quod etiam
9. de jure in Ecclesijs Cathedralibus Collatio Canonicatuum ad Epum, et Capitulum simultaneè spectat, iuxtà opinionem communiorem, et in Sacra Rota recepta, prò regula c. cum Ecclesia Ultrana 31 de elect. c. postulasti de concess. Præb. latè Fagnan. in d. c. cum Ecclesia n.o 12 cum segg. Gonzal. ibidem n.o 4. et seq. Barbos. de Canon. cap. 14. n.o 2. Lauer. de re beneficiali. lib. 2. quæst. 2. de Sue. de Benefic. disc. 1. n.o 25. et 26. et disc. 28. n.o 29. Rotæ coram Gregor. dec. 9. et dec. 530 et 531. p.o 4. to: 3. rec. et consequenter non potuit Epus spretis Capli ad collationem deuenire.

Cessat

UVA.BHSC

Cessat in pnti quelibet difficultas, quia cum
collatio Canonicatum in hac Ecc.a ex consuetudine,
et concordia, ut supponitur à Sede Aplica confirmata, 10.
sit divisa per Turnos, itaut una vice provideat Epus
et altera Capitulum Sum.o n.o 5. et refert Garz. d.a p.e 5.
cap. 1. n.o 234. 240. et 715. et quod valeant similes con- 11.
suetudines super simultanea alias de iure competente,
sunt iura in cap. fin. de supplen. neglig. Prelat. c.
ea noscitur de ijs, que fiunt à Prelat. c. pustulasti
de concess. Preben. c. à collatione de appell. in 6. et no-
tant Lotter. de re benef. lib. 2. cap. 21. n.o 9. et 10 Barbos.
de Canon. cap. 14. n.o 1. Gonzal. in d.o cap. cum Ecc.a 31. n.o
6. de elect. Nine dum Caplum, et non Epus erat in 12.
Turno ad illud solum spectabat dispositio Canonica-
tus Clem. 2. de Iurepatr. Gonzal. in reg. 8. glos. 45. §
1. n.o 27. et 28. et §. 3. à n.o 42. Garz. d.a part. 5. cap. 1. n.o
235. 241. 709. et 720. et p.e 10. cap. 3. n.o 139. Rot. dec.
616. n.o 2. p.e 4. divers. et d.e 58. n.o 2. apud Vivian. de
Iurepatr. et d.e 14. n.o 3. p.e 12. rec. quia ille qui est 13.
in Turno dicitur solus Dominus, et solus Collator Put.
decis. 107. lib. 3. Achill. de Grass. dec. 2. de Iurepat.
Gonz. d.a Glos. 45 §. 3. n.o 42. et pro illa vice dicitur 14.
totum habens Gonzal. cad. Glos. §. 1. n.o 16. Turnusque 15.
Epi tunc intrat quando Turnus Capituli est consum-
ptus d.a clem. 2. §. ut facilius, et ibi Glos. verb. alternis
vicibus de iurepatr. c. final. de concess. preben. et ibi
glos. verb. statuto Gonzal. d.o §. 3. n.o 2. et in Turno Ca- 16.
pituli Epus habet prorsus manus ligatas, quia non potest
pretendere, nisi alternis vicibus cum Capitulo Gonzal.
d. Glos. 45. §. 1. n.o 4. 5. et 10. et solum cum iste existit 17.
in Turno, dicitur habere liberam collationem Gonz. ubi s.a n.o 16.

UVA.BHSC

Minus autem subsistit altera obiecti pars, quod in mensibus Apostolicis succedat solus Epus, uti Ordina-
18. rius Collator, Quoniam sub nomine Ordinarij Collatoris venit quoque Capitulum, quando illi competit facultas providendi virtute simultaneæ collationis cum Episcopo, quamuis illius exercitium fuerit diuisum per Turnum Rot. coram Seraphin. d.e 980. n.o 5. et seq. Gonzal. in reg. 8. Glos. 45. n.o 37. et §. 1. n.o 37. de Luc. de Benef. disc. 31. n.o 15. et 18.

Nil relevante consensu dato per Capitulum
19. sub die 9. Augusti d. anni 1691. ut prouisus ab Epo admitteretur ad possessionem pti Canonicatus, quasi huoi ratificatio operaretur perindè acsi ab initio consensus interuenisset ad Tex. in l. vltim. C. si maior fact. alien. Gratian discept. for. 488. n.o 11. Rot. d.e 304. n.o 11. p.e 15.
20. et collatio ubi est simultanea si fiat per vnum ex Collatoribus altero non contradicente, immo consentiente, remaneat in statu validitatis Barbos. de Canon. d.o cap. 14. n.o 4. Lotter. de re benef. lib. 2. q.e 12. n.o 26. Achill. de Grass. d.e 4. ex n.o 11. Seraphin. d.e 980. n.o 16.

Etenim consensus Capituli prestitus fuit quando iam Smus Dnus noster ad Pontificatum assumptus concordiam prævenerat reseruando cuncta Beneficia à die obitus Sa: me: Alex. VIII. usque ad d. diem 12. Julij vacantia, de quibus per Ordinarios Collatores, vel nullo
21. modo, vel minùs validè fuerat dispositum, unde cum prestitus fuerit de tempore quo actus collationis perfici non poterat, nequit in præiudicium sedis Aplicæ retrotrahi ad tempus, quo legitimè per Capitulum dari potuisset ad tradita per Grat. discept. for. 667. n.o 13. Carleual. de Judic. tit. 13. disput. 113. à n.o 15. Salgad. in

Labyr.

UVA.BHSC

Labyr. Credit. p.e 1. c. 32. n.o 42. in fin. Rot. dec. 165. n.o 9. p.e 14. et d.e 304. n.o 12. p.e 15. rec. Tum etiam quia approbatio Capituli nullum Jus tribuit provisioni factę ab Epo, ei obstante reseruatione Aplica cum decreto irritanti, quod Ligat etiam ignorantes, et operatur propterea nullitatem actus Gonral. in reg. 8. in proem. §. 1. à n.o 55. et glos. 66. n.o 17. et 18. de Luc. de Benefic. disc. 11. n.o 10. Rot. coram Coccin. dec. 51. et coram Burat. dec. 527. n.o 13. 22.

Et ita per contradictas &c.

Valentina Beneficij
Super Gratia Subrogationis
Ven. 17 Febrij 1696.

II.

Confirmandam esse censuerunt Domini Sententiam Rmi D. mei Decani concedentem restitutionem in integrum Joanni Brondel aduersùs aliam pręcedentem Rmi Turonensis, cuius vigore Marcus Antonius Barutel obtinuerat exequi Litteras eius gratiosę Subrogationis; Quia cùm validitas probaretur ex actis, iuxtà uulgat. decis. Caputaq. 260 p.e 2. Iustitia iterum resultare visa est ex duplici capite quo ptę Litterę reddebantur inexequibiles iuxtà firmata in dec. 18. martij anni pręteriti coram Rmo D. meo Decano quę dm Sententiam pręcessit. 1.

Primo Siquidem quia de tempore gratię Subrogationis cessauerat lis Super controverso Beneficio obassecutionem pacificam, ac perfectam Canonicatus, et Cantorię Ecclesię Cathedralis Oscen incompatibilium 2.

UVA.BHSC

per quam tacita resultat renunciatio Liti Ros. de execut. Lit. Apost. cap. 16. n.º 136. de Luc. de Benefic. disc. 92. n.º 37. Adden. ad Buratt. d.º 307. n.º 9. et d.º 927. n.º 34. Rot. d.º 599. n.º 23. p.º 4. to: 13. rec. et d.º 281. n.º 17. p.º 19 Si:
3. ne lite autem non datur gratiosa Subrogatio, cùm ipsa sit basis, et fundamentum regulæ de Subrogandis Ros. d. cap. 16. n.º 6. 7. et 9. de Luc. de benefic. disc. 72. n.º 4. Rot. coram Dunoz Jun. d.º 71. n.º 9.º et d.º 972. n.º 2. et in rec. d.º 217. n.º 10 p.º 16.

Nec obstat, quod Litis extinctis desumi non possit ex incompatibilitate Canonicatus, et Cantoriæ cùm Cappellania pta, cum istius residentia non fuerit ordinata per Testatorem, qui proindè censetur se vo:
4. luisse conformare cum consuetudine universali, iuxtà quam Simplices Cappellaniæ residentiam non requirunt Larr. de Cappell. lib. 2. c. 8. n.º 42. et 52. Gonzal. super reg. 8. Cancell. glos. 5. à n.º 78. Lotter. de re benef. lib. 2. q.º 47. n.º 35. Rot. d.º 335. à n.º 25. p.º 19. rec. Sed
5. per executorem, qui contra huoi consuetudinem, et præsumptam voluntatem Testatoris non poterat adijcere Legem residentiæ personalis Cap. tua nobis 17. et cap. Joannes 19. de testam. Carp. de execut. testam. lib. 2. cap. 5. n.º 4. Viviam de Jurepatr. p.º 3. lib. 14. cap. 3. n.º 10. Rot. d.º 210. à n.º 2. p.º 19. rec.

Subsistit enim responsio data in præterita d.º Rmi Dni mei Decani §. Nec subsistere, quod immo
6. residendi conditio est conformis Juris dispositioni, cum de iure communi etiam Simplices Cappellaniæ requirant residentiam cap. ad hæc 13. de præben. et dignit. cap. peruenit 28. de appell. Lar. de Cappell. lib. 2. cap. 8. an. p.º Pax Jordan. to: 2. elucubrat. lib. 10. tit. 40.

n.º 110

UVA.BHSC

n.° 10. Gonzal. in cap. Conquerente n.° n. de cler. non resid.
Amostaz. de caus. pijs lib. 3. cap. 11. n.° p.° et n.° Panimol.
d.° 130. n.° 15. Rot. d.° 483. n.° n. p.° p.° diuers. Undè testator 9.
censetur potiùs se cum ea conformare voluisse Pa:
nimoll. d.° d.° 130. n.° 15. cum de facili res reuertatur ad 8.
suam naturam per quam non dicitur sedi, nec deterior
fieri status beneficij l. si vnus n 8 §. pactus in fine,
et ibi glos. in verb. redditur ff. de pactis l. filius quem
pater n 3. vbi glos. in verb. Sed redditus ff. de liber.
et posth. Canon. ab exordio dist. 38. ibique glos.
verb. revolvit.

Hinc cum testatoris expressa dispositio non
contrarietur, utique potuit executor illius mentem 9.
supplere, declarare, atque interpretari, et ipsius
declaratio est omninò attendenda Rot. coram Merlin.
d.° 456. n.° 1. et d.° 371. n.° 15. p.° 18 pec. et in terminis Euius
fundationis d.° 817. n.° 6. et 7. p.° 15. et in eadem Valentina
Beneficij 8 februarij 1683. §. Sed iuuat coram Rmo
Iuronen, potissimum quia conditio ipsa residendi cum 10.
respiciat fauorem, et commodum animæ defuncti, cuius
interest residentia Cappellani Lar. d. cap. 8. n.° 68. et
per eam magis consulatur seruitio Ecclesiæ cap. 11.
p.° et tot. tit. de Cleric. non resid. eamdemque approba- 12.
uerit Ordinarius pro validè, et rectè apposita censen:
tur Gonzal. ad reg. 8. Glos. 5. n.° 58. Corrad. prax. benefic.
Lib. 2. cap. 11. n.° 17. et 18. Rot. d.° 1122. p.° 13. diuers. et ple:
nè in Casalen. Beneficij 18 9mbris 1687. §. Domini enim
cum seq. et §. ad illud quod dicebatur coram Rmo Arelliezo
Mediolanen. Et rursùs quia cum Cappellanis assigna: 13.
tæ fuerint pro dote decem regalia pro qualibet die suf:
ficientia ad Congruam Beneficiati Sustentationem

UVA.BHSC

poterat in ipsius fundatione onus residendi adijci, ut generaliter tradunt Larr. de anniuers. et Cappell. d. cap. 8. n.o 9. et 66. Alphons. de Leon. de offic. Cappel. p.e p.a q.e 4. prax. p.a n.o 100. Spin. de testam. glos. 2. n.o 72. Barbos. de Iur. Eccles. Lib. 3. cap. 5. n.o 39. in fin. Garz. de Benefic. p.e 3. cap. 2. n.o 11. et 12. et p.e 7. cap. p.o n.o 82. et 88. Amostaz. de Caus. pijs Lib. 3. cap. 11. n.o 72. de Luc. de Benefic. disc.
14. 58. n.o 4. Panimoll. d.e 130 n.o 11. Ex defectu enim sufficientis sustentationis introductum est, ut in simplicibus Beneficijs, nulla residendi necessitas detur Gonzal. in d.o cap. Conquerente n.o 2. de Cler. non resid.

Neque urget replicatio quod ex verbis erectionis Cappellæ, seu Beneficij non intelligatur imposita resi:
15. dentia precisa, sed causatiua, quæ non causat ali:
16. quam incompatibilitatem, cum non sit adiecta pena priuationis tituli ob non residentiam, sed solummodo fructuum, et emolumentorum Hosid. de Benefic. incompatib. p.e p.a cap. 17. n.o 34. Tondut. quest. benef. p.e p.a cap. 12. n.o 3. Amostaz. de Caus. pijs Lib. 3. cap. 11. n.o 74. de Luc. de Benef. disc. 58. n.o 4. Rot. dec. 489. n.o 9. et 2. p.e 2. rec.

Tum quia in erectione Cappellaniæ residentia
17. personalis absolutè, et præcisè fuit imposita, et non sub pena priuationis fructuum ibi = teneatur residere personaliter in d.a Ecc.a S. Martini, et interesse diuinis officijs, excepto tamen primo instituto beneficiato, qui non adstringitur ad ptam residentiam personalem = quæ verba necessariam, et præcisam residentiam important Clem. exiui de Paradiso §. Item ordo de verb. signif. Garz. de Benefic. p.e 7. cap. p.o n.o 88. Chokier. in reg. de Annal. posses. n.o 50. Barbos. diction. 405. Rot. d.e 286. n.o
18. 2. p.e p.a rec. Tum etiam quia Cappellanus habet onus inser:

viendi

UVA.BHSC

viendi in Choro cum participatione distributionum quotidi-
anarum, ex quo residentia dicitur precisa, et inducit
incompatibilitatem cum Canonicatu Garz. de benefic.
p.e 11. cap. 5. n.o 143. in fin. Alphons. de Leon. de offic. Cap-
pell. quest. 4. prax. p.a n.o 103. Barbos. de Jur. Eccles. Lib.
3. cap. 5. n.o 28. et in Sum.t Apost. decis. verb. distributio-
nes collect. 258. n.o p.o Pignatell. consult. can. 122. n.o 5. to. 9

2.o ex capite Subreptionis visa quoque fuit ine-
xequibilis gratia Subrogationis, quia nimirum reticita
fuit Pontifici Lex fundationis de Conferendo Cappella-
niam Clerico pauperiori, qualis dici non potest Mar- 19.
cus Antonius post impetrationem Canonicatus, et Canto-
riæ in Cathedrali Oscen. annui redditus fere ∇ 1000.
Rot. d.e 177. n.o 1. et 7. et per tot. et d.e 91. n.o 6. et 7. p.e 17. rec.
Si enim Papæ Lex p.ta fundationis innotuisset, vel nullo 20.
modo, vel saltem difficilius gratiam Subrogationis
concessisset Cap. Super Litteris 20. de rescript. Rot.
coram Buratt. d.e 55. n.o 6. et d.e 94. n.o 61. p.e 7. rec. Cum
beneficia debita certo generi personarum, etiamsi in 21.
eis prætendatur reservatis, conferri debeant personis
habentibus qualitates requisitas in fundatione Lot-
ter. de re benefic. Lib. p.o q.e 134. n.o 17. Ros. de execut.
Litt. Apostol. cap. 5. n.o 181. Rot. coram Bich. d.e 189. n.o
16. præcipuè cum qualitas p.ta paupertatis in Ju- 22.
re ita reperiatur privilegiata, quod etiam de Jure
communi in Collatione Beneficiorum pauper prefer-
ri debeat diviti, vel habenti aliud Beneficium
cap. is cui 19. cap. Si pauper 30 de preben. in 6. Velasc.
de privileg. pauper. p.e p.a q.e 7. Leoncill. eod. tract.
privileg. 38. Amostaz. de Caus. pijs Lib. 3. cap. 9. n.o 30. Rot.
coram Pen. d.e 388. n.o 3. et d.e 177. n.o 3. p.e 12. rec.

UVA.BHSC

Non refragante quod ad effectum iustificationis
23. 1.ae gratiae Subrogationis, satis sit quod de tempore pri:
mae verificatur paupertas Marci Antonij ad tradita
per Ros. de execut. Litt. Apostol. p.e p.a cap. 6. n.o 113
Rot. coram Dunorett. d.e 133 n.o 4. et 5. et d.e 148 n.o 3.
24. Quia cum prima gratia non habuerit effectum, et
ob id obtenta sit noua Subrogationis, de tempore
istius 1.ae concurrere debet requisitum paupertatis
cap. 1. pauper. 30. de preben. in 6. et ibi glos. verb. pau:
per Ros. d. cap. 6. n.o 114. Duran. d.a decis. 148 n.o 4.
et firmat praefata dec.o R.mi Decani §. ulterius.

Et ita unica tantum &

Valentina Beneficij
Super Bulla Sixtina
Vener. 17. februarij 1696

III.

Occasione particularis disputationis habitae
Super controverso Beneficio coram R.mo D. meo Decano
die 18 Martij praeteriti inter Marcum Antonium Cle:
ricum Aragonensem uti gratiosè Subrogatum in Iuri:
bus Ambrosij Collitigantis praedefuncti, et Ioannem
Clericum Valentinum à Patronis per obitum d. Ambro:
sij praesentatum, quaesitum quoque fuit ad istantiam
eorumdem Patronorum, nec non Sindici, et Deputato:
rum Regni Valentiae, qui ad Causam admitti impetra:
runt. An Beneficium de quo agitur in futuris va:
cationibus esset conferendum Clericis Aragonensibus

Super

UVA.BHSC

Super quo articulo negatiua prodijt resolutis, inauditis tn Deputatis regni Aragoniæ: His autem successiuè etiam ad Causam admissis, et commissa hoc interim in gradu appellationis Causa inter DD. Prouisos ad Em̄ D. Cardinales Taurusium nuper nostri ordinis Auditorem emeritissimum, et postea ad me in eius locum subrogatum, proposui in hodierna audientia una cum dubio super confirmatione, vel infirmatione sententiæ fauore Joannis à Rmo Dño Decano prolatæ, etiam hoc alterum, An sit standum, vel recedendum à decisis, quod fauore Valentinorum fuit resolutum.

Nam vltra quod de Iure Beneficia Ecclica Indigenis, et Oriundis de Regno, vbi fundata sunt, non autem Clericis Exteris sunt conferenda Cap. Hortamur 71. distin. cap. bonæ 4. ibi = quia non poteramus salua conscientia eidem Ecclesiæ de persona alterius Regni providere = de potest. Prælat. cap. Te nobis de Cler. pereg. l. in Ecclesijs C. de Episc. et Cler. S. Thom. 22. q.e 63. art. 2. ad 4. Azor. instit. moral. p.e 2. lib. 6. cap. 4. q.e 25. Cassan. in Catalog. glor. mund. p.e 11. consid. 22. vers. etiam de iure Solorzan. de Indiar. guber. to. 2. lib. 3. cap. 19. n.o 11. et 12. Gonzal. in d.o cap. Te nobis à n.o 4. Salred. de leg. polit. lib. 2. cap. 15. n.o 18. Rot. coram Merlin. d.e 814. n.o 3. et coram Carill. d.e 321. n.o 5. et 6. et d.e 66. n.o 3. et 4. et in rec. d.e 28. n.o 7. p.e 15. Hoc absque dubio procedit, et seruari debet ubi ex particularibus legibus, et Indultis ita sancitum reperitur Couarr. pract. quest. cap. 36. n.o 3. Paris. de resignat. lib. 4. q.e 7. Gonzal. in reg. 8. Cancell. glos. 9. § p.o n.o 3. et seqq. Garz. de Benefic. p.e 7. cap. 9. à n.o p.o Viuian. de iure patr. p.e 2. lib. 6. cap. 11. n.o 11. et lib. 12. cap. 9. n.o

1.

2.

UVA.BHSC

17. Corrad. in prax. benefic. Lib. 2. cap. 10 n.º 39 Rot. diuer. d.º 413. n.º 4. p.º p.ª Crescent. d.º 4. de privileg. Pen. d.º 391. et 1182. n.º 10 Peuting. d.º 30 Carill. d.ª dec. 32. et 66. Merlin. d.ª dec. 814. n.º 3. Rot. in rec. d.º 28. n.º 2. et per tot. p.º 15. d.º 338. n.º 3 p.º 16. et d.º 217. n.º X.º p.º 17.

3. Sanè in Regno Valentiæ id cautum habetur ex constitutione Sa: me. Sixti V. in ordine 64. Bullar. nou. tom. 2. excludente Alienigenas huius Regni à quibuscumque Beneficijs in eo fundatis, ut obseruat pta decisio Rmi D. mei Decani §. Agitur enim, excepto casu Seruandæ promiscuitatis, ut nimirum pti extranei oriundi essent ex alijs Hispaniarum Regnis, in quibus Valentini ad Similia Beneficia assequenda admitterentur iuxtà limitationem in eadem Constitutione insertam §. 6., de quo Regni Valentiæ privilegis meminerunt etiam Azor. to: 2. Instit. moral. p.º 2. Lib. 6. cap. 4. q.º 25. Salgad. de Leg. politic. Lib. 2. cap. 15. n.º 6. et 7. Cresp. obser. 6. §. 2. per tot. Gonzal. in d.º cap. Te Nobis n.º 5.º adfin. de Cler. peregrin.

4. In Aragonum autem Regno satis constat exclusos esse Valentinos, et quoscumque alios exteros à Beneficijs Ecclesiasticis obtinendis, et in Specie de Valentinis notat Cresp. d.º §. 2. n.º 59. et generaliter de alijs tradunt Calix. Ramierez. tract. de Leg. Reg. Aragon. §. 26. n.º 64. et §. 30. n.º 55. Azor. instit. moral. d.ª q.º 25. vers. Sixtus V. Salred. de Leg. polit. Lib. 2. cap. 15. n.º 27. Solorzan. de Indiar. guber. to: 2. Lib. 3. cap. 19. n.º 5. Cancer. var. res. to: 3. cap. 14. n.º 62. et 63. Sess.

5. dec. 167. Sicuti et in Regnis Castellæ, et Legionis ex Bulla Sixti IV. Leg. regn. 14. 16. et 17. tit. 3. Lib. p.º recompil. de Benedict. in cap. Raynutius in u.º et

vxorem

UVA.BHSC

vxorem à n.º 482. de testam. Paris. de resignat. Lib. 4. q.e 7. n.º 2. Mart. de iurisdict. p.e 4. Cent. p.a cas. 46. n.º 14. et 15. Corrad. in prax. benefic. Lib. 2. cap. 10. n.º 44. et passim VV. Regnicolæ.

Quod et insuper comprobatur, quia cum per Regem Aragonum Alphonsum V. declaratum fuisset sub verbis Naturalium, Subditorum, et Vassallorum contentis in eius privilegio dat. Vertusiæ 15 martij 1420 ad instantiam totius Regni expedito, et confirmato Valentiæ 6. Julij 1426. quod insertum reperitur in Curijs muri veteris ann. 1428. Foroz. tit. quod officia Regni non conferantur extraneis fol. 22. in extravag. comprehendi non solum, quia nati essent in Regno Valentiæ, sed etiam qui in Aragonia, et Principatu Cathaloniæ for. 3. dict. tit. Quod officia Regn. &c fol. 23. eo forsan quod Alienigenæ, et Peregrini appellari non possent, qui sub uno sociabantur Rege Borell. de magistr. edict. Lib. p.º cap. 5. n.º 23. Postea Imperator Carolus V. in Curijs Valentiæ anni 1537. decreuit ad supplicationem Regni, quod p.ta verba intelligerentur de solis naturalibus Regni Valentiæ exclusis oriundis de Regnis Castellæ, et Aragoniæ, et de Principatu Cathaloniæ, ut in d. foro 3. eod. tit. et refert Cresp. d.º §. 2. n.º 59. quia licet ista regna sub uno essent Rege, proprijs tamen legibus, et moribus reguntur, et gubernantur, ac si uniuscuiusque tantum Rex dominatum haberet Sot. de iust. et Iur. Lib. p.º q.e p.a art. 2. vers. at verò regna Suarez de legib. Lib. p.º cap. 7. n.º 14. Sanchez. Consil. moral. Lib. 2. cap. p.º dub. 9. n.º 5. Solorzan. de Indiar. guber. d. cap. 19. n.º 48. 50. et 51.

Neque etiam hodie releuare visa sunt obiecta

6.

7.

8.

9.

UVA.BHSC

in preterita propositione excitata à Marco Antonio Clerico Aragonensi, et confutata in decisione Rmi D. Decani. Non quidem primum quod Antonius Fundator Beneficij in suo testamento declarauerit, quod Patroni eligant, et nominent in Cappellanum Clericum Civitatis Valentiæ, seù aliorum Locorum, sub quibus verbis censeatur data facultas presentandi Alienigenam. Quod enim verba illa seù aliorum Locorum intelligenda sint de alijs Locis præter Ciuitatem, sed intra Limites Regni Valentiæ existentibus, iterum Do-
10. mini desumebant, tum ex natura dictionis aliorum, quæ est repetitiua similium l. quidam relegatus, et ibi Bart. ff. de reb. dub. l. 3. et ibi Glos. C. de Seruis fugit. Barbos. dict. 16. Rot. d.e 3. n.o 7. et d.e 167. n.o 7. p.e 14. rec. Sum
11. quia presumitur Testatorem voluisse se conformare cum Legibus Ciuitatis, et Regni vbi fundauit Cappellaniam, et sita erant bona prò eius dotatione, quando illius verba hanc interpretationem patiuntur, nec Sermonis proprietas repugnat, ut præter allegatos in preterita dec.e firmant Alex. in l. hæredes mei 57. §. cùm ita sub n.o 11. ff. ad Trebell. Alerat. de præsumpt. reg. 3. præsumpt. 32. n.o p.o Menoch. eod. tract. Lib. 4. præsumpt. non. n.o 10. Mantic. de Coniect. Lib. 6. tit. 7. n.o 4. et 10. Rot. dec. 335. n.o 27. p.e 19. rec.

Nec similiter 2.m quod Egidius del Rey administrator Bonorum Fundatoris nominatus à Vicario Generali, et cum eius appropriatione apposuerit Legem in fundatione Beneficij, quod alternatiuè conferatur
12. Clerico Valentino, et Aragonensi, undè vocatis exteris in fundatione, isti non comprehendantur in prohibitione ptæ Bullæ Sixtinæ, ut expressè tenet Cresp. d. obseru.

6. §.

UVA.BHSC

6. §. 2. n.º 70. ex ea generali ratione quod in qualibet 13.
dispositione noui iuris inductiua semper preseruatur
contrariæ fundatorum ordinationes Clement. quia contin:
git 2. §. ut autem de relig. domib. Cap. Eleutherius
30 §. hæc igitur 18. q.º 2. Concil. Trid. Sess. 22. cap.
p.º de reform. Louer. de re benef. lib. p.º q.º 32. n.º 18.
Cresp. d. n.º 70 Vivian. de Iurepatr. lib. 2. cap. 8
Tum quia executor nec de Vicarij Generalis 14.
approbatione poterat alterare voluntatem fundato:
ris, et manutenere de vno personarum genere ad alte:
rum cap. tua nobis 17. de Testam. d.ª Clem. q.º con:
tingit de relig. domib. iuxta dictum Apostoli Lo:
minis confirmatum testamentum nemo spernit, aut
superordinat Larr. de annivers. et Cappell. lib. p.º
cap. 24. n.º 20 et Segg. Carp. de execut. testamen. lib.
2. cap. 5. n.º 4. et lib. 3. cap. 4. à n.º 13. et 35. et cap. 5. à n.º 10.
Rot. dec. 136. n.º 3. et 4. p.º 13. d.º 33. n.º 7. p.º 15. et d.º 210. n.º 3. p.º
19. rec. Tum quia p.ta administratoris, seu executoris dispo: 15.
sitis tamquam contraria legibus particularibus Regni
Valentiæ seruari non debet, cum conditiones contra perpe:
tuam legum prohibitionem illas improbantium reiciantur
de fundatione Beneficiorum, etiamsi consentiat Ep.us L.
Conditiones 14. cum L. Seq. ff. de Condit. instit. Louer. de
re benefic. lib. p.º q.º 32. n.º 25. 30. et 32.

Accedente presertim, quod in p.ta Constitutione
Sixtina solum excipiuntur exteri, qui sunt de genere,
et familia ipsorum fundatorum, ut possint habere bene:
ficia, quæ ex fundatione deferuntur eorum Consangui:
neis non ita excipiantur, qui non solum sunt Alienigenæ
sed extranei à familia fundatoris, et exceptio firmat regu: 16.
lam in contrarium uulg. L. quæsitum §. Denique ff. de

UVA.BHSC

17. fund. instruc. Barbos. axiom. 75. n.º 4. Et quia respicit publicam utilitatem, et interesse Reipublicæ, quod beneficia conferantur originarijs, et naturalibus Regni Azor. instit. moral. d.ª q.ᵉ 25. vers. et certè Gonzal. d.º cap. 4. n.º 6. de Cleric. peregrin. Solorzan. de gubern. Indiar. d.º cap. 19. n.º 27. et 28. Navar. disc. polit. 17. Lotter. de re benefic. lib. 2. q.ᵉ 39. n.º 29. Rot. coram Carill. d.ᵉ 66. n.º 6. et 7. et
18. coram Merlin. d.ᵉ 814. n.º 2. et 3. Hinc ex privata fundatione in casu non exceptato in Bulla Sixtina tolli non debet privilegium in favorem totius Regni editum l. Jus publicum ff. de pactis l. 2. §. Sed quia veremur C. de iur. iurian. Covar. in cap. quamvis pactum p.ᵉ 2 §. p.º n.º 5. et 6. de pact. Guttier. de iuram. confirman. p.ᵉ p.ª cap. p.º à n.º 2. Cresp. observ. d.º §. 2. n.º 95. et 96.

Ultimo demum non turbat contraria observantia elicita ex admissione Aragonensium ad controversum beneficium. Quia decretum irritans contentum
19. in Bulla Sixti V. tollit facultatem deducendi non usum, vel contrarium usum, ut firmat præterita dec.º §. Final. et in terminis Indulti conferendi Beneficia naturalibus, et oriundis Rot. coram Crescent. d.ᵉ 4. n.º 3. et 6. de privileg. et coram Peuting. d.ᵉ 30 n.º p.º et per tot. et coram Merlin. d.ᵉ 814. n.º 4. et 5.

Et ita decisum est unica tantum Parte informante, altera autem pluries vocata, et diù expectata.

Firmana Edificij
Ven: 6 Aplis 1696.

IV.

Jure veteris divisionis Domum unam Joanne Bernar:

UVA.BHSC

Bernardino, et Hieronimo inter se possidentibus, Cum Ioannes Bernardinus cuius pars inferior obvenerat, ędificare cepisset super quodam atrio eidem domui adiacente, quod emerat à Rainaldo, ac idcircò per noui operis nunciationem iudicialitèr fuisset inhibitus à Hieronimo partem alteram domus superiorem possidente, Controversia hęc per Concordiam sopita remansit, qua prę cęteris cautum fuit = Che al sudetto Gio: Bernardino sia lecito di fabricare nel Cortile da esso compro dal Rainaldi dietro la Cucina vecchia, per quanto portano le sue stanze, purche non appoggi nella facciata grande verso Stefano Monti, nella quale concordano non si habbi da aggiungere innouazione alcuna = Quod quidem deindè pactum, conditione negatiua appodij sublata, fuit in fauorem Ioannis Bernardini per nouum superadditum Capitulum ità ampliatum ibi = Item al med.° Gio: Bernardino sia lecito alzare detta fabrica nuoua per quanto tengono le stanze possedute dal med.° con appoggio de Traui quanto bisogna = Rebus hoc modo per transactionem compositis, cum Ioannes Bernardinus ptum atrium, qua parte tenditur ad domum Stephani in nouum ędificium eleuauerit, immissâque trabe in murum, ubi pars inferior antiquę domus ad illum spectans terminabatur, muro eidem trabi superedificato, superioris partis ad Hieronimum spectantis prospectum obumbrauerit; Hinc noua desuper contentione suborta, eaque ad Rotam per appellationem à sententia A.C. coram me deuoluta, proposui in hodierna audientia dubium. An sit locus demolitioni, et An, et quomodo liceat ele:

UVA.BHSC

vare, cui Domini responderunt, esse locum demo-
litioni, et non licuisse, neque licere fabricare ultrà
trabem immissam.

Ratio resolutionis fuit, quia satis clarum,
et expressum videbatur pactum in memorata tran-
sactione initum, per quod limitata fuit Ioanni Ber-
nardino facultas altius tollendi ultra fines in
ea designatos ibi = per quanto tengono le sue stan-
ze = et inferius in alio Capitulo ibi = per quanto
tengono le stanze possedute dal med.o = Undè cum
ex oculari iudicialis moduli inspectione Domini com-
pertum fuerit, partem edificij iuncto tigno su-
perstructi excedere limites in transactione prefi-
1. xos, indè sequitur, ut per demolitionem non li-
citè superedificati, fabrica ad eosdem conuentos
limites reducenda sit ad text. in l. fideicommis.
11. §. si quis illicitè ff. de leg. 3. Iason. in l. Cetera 413.
n.o 7. ff. de leg. §.o et in terminis latè firmauit Rota
in Asculana Seruitutis dec. 348. et 394. §.o 17. et
2. d.o 69. §.o 18. rec. ubi concordantes. Potest enim, si-
uè per Conuentionem, siuè etiam per consuetudinem,
vel per Statutum prescribi certus modus in edifi-
3. cando l. §.o C de edific. priuat. et eleuatio domus
alias à iure permissa etiamsi vicini luminibus offi-
ciatur in l. cum eo ff. de Seruit. Urban. prad. et in
4. l. altius C. de Seruit. et aqu. licita non est, quando
contra edificare volentem inducta fuit per pactum
Seruitus altius non tollendi d. l. cum eo ff. de Seruit.
Urban. prad. et l. si quis C. de Seruit. et aqu. Cepoll.
de Seruit. cap. 16. sub n.o §.o et cap. 17. n.o 6. et 7. Cald.
de Luc. eod. tract. disc. 1. n.o 11. et disc. 3. n.o 13. Citiae.

controu.

UVA.BHSC

controu. 28. n.° 29. Sperell. d.e 55. n.° 42. Rot. d.e 29. n.° 1. p.e 15. et d.e 819. et 820. utrobique n.° 1 et 3. p.e 18. rec.

Non obstat quod prohibitio altiùs tollendi fuerit solum conuenta, quatenùs Joannes Bernardinus vellet ędificare per appodium, scù per immissionem tigni in superiorem partem parietis designati, ideòque cum ipse non curet hanc immissionem, sed per congruam statutariam intercapedinem à p.to pariete, fabricam super proprijs muris eleuauerit, impediri non possit, quo minus extra casum in transactione non preuisum, utatur in ędificando facultate sibi à Jure concessa, cum in hac materia odiosa 5.
seruitutum, prohibitum in uno casu non censeatur prohibitum in alio l. non modus C. de seruit. et aqu. Surd. cons. 17. n.° 7. et 8. Ciriac. controu. 310. n.° 149. et seqq. Rot. in rec. d.e 596. n.° 3. et d.e 611. n.° 4. p.e 5.

Quoniam pręterquamquod obiectum in eo etiam sensu, quo prohibitio p.ta caderet super sola eleuatione cum vsu appodij solum procederet, si nouum ędificium fuisset à fundamentis inceptum cum eadem statutaria distantia nullo in murum antiquę communis domus immisso tigno, nam tunc iuxtà p.tum sensum licuisset Joanni Bernardino per non vsum facultatis sibi concessę ex dispositione iuris communis ędificium ad libitum eleuare, secus autem in hoc casu, in quo 6.
ipse utendo facultate sibi per concordiam concessa immittendi tigni seruare etiam debebat conditionem limitatę eleuationis in eadem concordia pręfinitum l. si ita stipulatio in fin. de oper. libert. l. nam absurdum de bon. libert. Surd. cons. 107. n.° p.° Buratt. d.e 146. n.° 9. Bich. d.e 182. n.° 12. et in Eugubina Saluiani

UVA.BHSC

15. Februarij 1686. & fin. coram R.pd. meo Ursino.

Ulteriùs ex relato tenore concordiæ animadver-
sum fuit quod tam in casu denegatæ visus aggodij
iuxtà primum capitulum, quam in casu quo fuit per-
missus iuxtà alterum, semper generaliter, ac indè
finitè vetitæ fuit elevatio ultra limites inferioris
partis antiquæ domus ad Joannem Bernardinum Spec-
tantis, quodque solum præsupposita iam sit limi-
tata elevatione pro suo effectu in n.° ex relatis
capitulis permissum fuit aggodium ibi = per quanto
bisogna = quæ uti præsuppositiua, ac consecutiua
præcedentis generalis dispositionis de per se stantis,
7. eamdem non immutant, sed imò restringuntur ad
ipsam dispositionem, et Causam, ob quam fuerunt
adiecta, et iuxtà eam intelligenda sunt Barbos.
tract. var. axiom. 111. n.° 30. Castill. contr. Jur. lib.
4. cap. 40. n.° 11. Dunoz. Jur. d.° 451. n.° 11. Burat. d.° 319.
n.° 4. Merlin. d.° 609. n.° 9. Rot. in rec. d.° 153. n.° 19. p.° 11.

Atque ità intellexisse Tranzigentes suadebat
etiam Dominis sponderatio, quod cum finis ipse limitatæ
elevationi non aliùs esse potuerit, nisi euitandi præ-
iudicium Hieronimo obuenturum si cum vlteriori
elevatione eius luminibus officeretur, et hæc ipsa
ratio militet alterutro ex prænarratis modis d.° vl-
8. terior elevatio sequatur, vtique ex identitate
rationis censetur etiam tacitè prohibitum eorum
id ob quod dictus finis destrueretur Cirn. cons. 90.
9. sub n.° 32. lib. 11. Ciriac. contron. 118 n.° 19. absque
eo quod aliqua induci videatur seruitutis exten-
sio, ut in proposito obseruat Rot. ind.° Asculana
seruitutis d.° 348. n.° 11. cum segg. et d.° 394. sub

n.° 2.

UVA.BHSC

n.° 2. p.° 17. et d.° 69 à n.° 6. p.° 18

Neque contraria interpretatio desumi potest ex quadam attestatione Annibalis praefatae Concordiae mediatoris, et extensoris asserentis, non fuisse in ea cognitum de eleuatione edificij facienda sine appodio. Tum quia est simplex fides lite pendente procurata, quae nihil probat Burat. d.° 821. n.° 14. Tum quia se habet relatiuè ad eamdem Concordiae apocam, cuius litteralis sensus pati non potest hanc restrictionem, et declarationem, l. ille, aut ille ff. de leg. 3. Tum demum quia ut supra dictum est versamur in casu, in quo Ioannes Bernardinus verè vsus fuit beneficio appodij, et sic etiam iuxtà figuratam hipothesim mediatoris seruare debuit legem limitatae eleuationis ex iuribus supra allegatis

10.

11.

12.

Et ita utraque &

Aretina, seu Ciuitatis Castelli
Manutentionis
Lun. 9. Aprilis 1696

V.

Approbantes hodie Domini fundamenta decisionis in hac Causa editae sub die 10 Junij praeteriti coram R. p. d. meo Scotto iterum existimarunt constare de bono Iure Antonij, etiam ad effectum manutentionis: Cum enim ab intestato decesserit Marchionissa Antonina, quia non iure fecit te:

1.

UVA.BHSC

stamentum l. p.ª ff. de suis, et Legitim. hęr. l. eam quam Cod. de fideicom. Instit. de hęred. quę ab intestat. deferun. Thes. quęst. forens. Lib. 2. q.ᵉ 18. n.º p.º
2. Gonzal. in cap. p.º de Success. ab intest. n.º 4. ad eius hęreditatem, nullis ascendentibus relictis, vocatur Antonius illius frater ex Iuris dispositione in l. p.ª l. Consanguinitatis 3. et auth. cessante Cod. de Legit. hęred. §. Si igitur defunctus auth. de hęred. ab intest. venient. Couar. de Success. ab intestat. n.º 7. Rot. coràm Cerr. d.ᵉ 1133. n.º 5.

Non iure quidem conditum fuit testamentum Antonię, quia in eo substituti primo loco leguntur Comes Martius Felix illius vir, eiusq. descendentes Masculi, et 2.º loco filij, et descendentes Marchionis Asdrubalis Soceri sub Conditione quatenus Asdrubal non reuocasset Codicillos a se factos de mense Settembris anni 1691, in quibus ipsi Testatrici legauerat annua ₰ 300. cum alia expressa Conditione dummodo eadem Antonina rogare faceret ptum Testamentum, cuius copiam sibi consignauerat, illudque non alterasset, sed fir-
3. mum, et ratum semper haberet, Euoi enim dispositiones uti alienę voluntatis captatorię expresse reprobantur ex Sen. cons. Libonian. in l. Captatorias, et l. illę autèm institutiones ff. de hęred. instit. l. p.ª ff. de his quę prò non Script. haben. Couar. in cap. cum tibi 15. de testam. n.º p.º et 2. Gonzal. ibidem n.º 12. ad medium Mart. de Success. Legal. p.ᵉ 4. q.ᵉ 11. art. 2. à n.º p.º Castill. contr. iur. Lib. 2. cap. 6. n.º 3. et Seqq. Actolin. resol. 106. n.º 56. de Luc. de Testam. disc. 42. n.º 7. et de Fideic. disc. 60 n.º 4. Rota coràm

Seraphin.

UVA.BHSC

Seraphin. d.e 359. n.o 11. et Segg. et d.e 542. à n.o 10 p.e p.a
diuers. et d.e 73. n.o 14. p.e 11. rec. etiamsi aliæ fuerint 4.
expressæ Causæ amoris, mutuæ affectionis, et similes,
quæ ità demum attenderentur si nulla fuissent su:
peraddita conditio coactiva ad sic disponendum, se:
cùs ubi ex verbis inferiùs referendis, hæc prò potis:
sima, et finali Causa dispositionis fuit adiecta
Gratian. discep. for. cap. 908. n.o 5. et 6. Rota coram
Seraphin. d.e 359. n.o 22. et coràm Cerr. d.e 321. n.o 3.

Neque subsistere visum est repetitum obiectum
quod captatoria conditio solum insit substitutio:
ni fauore filiorum d. Marchionis Asdrubalis, non
autèm præcedenti fauore Comitis Martij Felicis, et
eius descendentium, undè stante diuersitate sub: 5.
stitutionum solum habeatur prò nulla, quæ sub
captatoria conditione concepta est, et in reliquis
omnibus testamentum substineatur l. p.a ff. de his
quæ prò non script. haben. l. unic. §. in prims, et §. n.o
Cod. de Caduc. tollen. Odd. cons. 2. n.o 12. Peregrin. cons.
31. n.o 19. et Segg. et cons. 32. n.o 6. et Segg. Fusar. cons.
43. n.o 38. et de substit. q.e 503. n.o 42. Actol. resol.
106. n.o 57. Mart. de Success. legal. p.e 4. q.e 11. art. 2. n.o 8.

Perpenso siquidem integro testamenti conte:
xtu, p.t fieri debet, ut indè germana testatoris vo: 6.
luntas colligatur l. nummis 73. in fin. ff. de leg. 3.
l. mævia 44. ff. de manumis testam. Mantic. de co:
niect. ultim. volunt. lib. 3. tit. 13. n.o p.o Surd. d.e 210.
n.o 11. rursùs existimabant Domini conditionem ca:
ptatoriam percutere tam primam substitutionem
Comitis Martij Felicis, quàm alteram Marchis:
nis Asdrubalis, tum quia apposita legitur in fine 7.

UVA.BHSC

post vtramque Substitutionem sub una periodo, et continuata dispositione ibi = Ogni qual volta però che esso Sig.r Marchese non reuochi il Codicillo dal med.o fatto nel mese di Sett.re 1691. p. rogito dime &c. l. quę conditio 39. et ibi Bartol. et alij ff. de condit. et demonstr. Bald. cons. 179. lib. p.o Gabriel. cons. 117. n.o 34. et Segg. lib. p.o Decian. respons. 70. n.o 19. et Segg. vol. 3. Menoch. de presumpt. lib. 4. presumpt. 178. n.o 19 Tusar. de Substit. q.e 449. n.o 14. et in pręterita dec. R. p.d. Scotti §. obiectum enim, regulare

8. enim est quod conditio apposita in fine dispositionis non solum refertur ad immediatè proxima, sed ad omnia pręcedentia continuatiuè prolatà l. 3. §. Filius inter medias ff. de liber. et post. l. fin. ff. de reb. dub. Altograd. cons. 88. n.o 18. lib. p.o Rota coram Merlin. d.e 897. ex n.o 1. et in Romana Donationis 30 Januarij 1690. §. Quę fortius coram bo. me. Benincasa. Tum etiam quia Marchionissa in plurali numero explicauit voluntatem captandi sub his verbis = et essi non faccino cosa contraria alla sopradetta dispositione = quę necessariò referri debent non solum ad Marchionem Asdrubalem, sed

9. etiam ad Comitem Martium Felicem, quia pluralis numerus saltem dualitatem requirit, nec uns contentatur cap. pluralis locutio 40. de reg. iur. in 6. l. ubi numerus 12. ff. de testib. Tusar. de Substit. q.e 358. n.o 11. Barbos. axiom. 179. n.o 11. Rot. in d.a Romana Donationis §. quę fortius coram bo. me. Benincasa.

Idque clarius resultare videbatur ex dispositione Codicillari Marchionis Asdrubalis directa, nedum ad captandam Substitutionem faciendam eius

fauore

UVA.BHSC

fauore per Marchionissam, sed et totum testamen- 10.
tum, et consequenter substitutionem Comitis Martij
Felicis, et eius descendentium tanquam partem ip-
sius testamenti, ut ex verbis relatis in præterita dec.
§. Et proximius. Ex hac enim quemadmodum, vel
sub spe lucrandi legatum, vel timore illud perdendi
auferebatur Antoninæ facultas immutandi testam-tu
etiam in parte respiciente substitutionem Martij
Felicis, ità infertur quod una dispositio fuerit Cau- 11.
sa finalis alterius, et ambæ uti in omnibus suis par-
tibus correspectiuæ vitientur, ut latè obseruat
Mart. de Success. leg. p.e 4. q.e 9. art. 1. à n.o 15. usque
ad fin. Hodiern. ad Surd. d.e 68. n.o 16. et 17. Rot. coràm
Seraphin. d.e 359. n.o 13. et seqq. et in rec. d.e 350. n.o 3. p.e
6. et firmat dec.o præterita d.o §. Et proximius.

Ex his patet non aduersari dispositione cita- 12.
tarum legum, nam in l. p.a ff. de his, quæ prò non scripta
habentur, ideò substitutio remansit in suo robore,
habita prò non scripta institutione, quia non eodem
vitio laborabat substitutio, ac institutio, hæc enim
ex facto hæredis euasit inualida, quia ipse se scri-
psit hæredem in testamento contra prohibitionem Sen.
Consulti, à quo improbatur institutio scripta ab
ipso hærede, eo modo quo improbatæ sunt illæ institu-
tiones captatoriæ = qua ex parte me Titius hæredem
scriptum in Tabulis suis recitauerit, ex eâ parte
hæres esto = quæ perindè habentur acsi insertæ inte-
stamento non fuissent, ita Gloss. in figuratione
Casus et ibidem Bartol. n.o p.o et 1. firms alioquin
remanente eodem testamento in parte non vitiata;
Quare cum è conuerso in nr̃o casu vtique expręnar-

UVA.BHSC

ratis substitutionibus Asdrubalis, et Martij Fe:
licis, captatoria conditio adiecta legatur, non est
cur utraque tanquam pari vitio infecta annulla:
ri pari sorte non debeat ex ratione, et censura eius:
dem legis, et sub ijsdem terminis d. legis primę lo:
quuntur Peregrin. et Fusar. in obiecto allegati, imò
in eodem casu contrarium per text. in l. p.ª C. de his
quę pœnę nomine §. pœnę quoque instit. de legat.
tenuerunt cum Senatu Mantuę Menoch. cons. 699.
n.º 11. et per tot. Surd. d.e 7. et 232. idem Fusar. de
13. Substit. q.e 503. n.º 43., Similiter in l. unica §. In
primis, et §. prò n.º Cod. de Caduc. tollen. sustinetur,
et admittitur substitutus prò non scripto habito,
seù caducato primo gradu institutionis, quia in
substitutione cessat caducitatis causa, quę mili:
tabat in institutione, ut in eadem l. §. Et cum tripli:
14. ci, quo fit, ut sublato primo gradu testamentum
incipere dicatur à n.º vel alio ulteriori non ca:
ducato l. Cohęredi 41. ff. de uulgar. et pupill. Substit.
l. Thais 41. §. Spendoforus ff. de fideic. libert. Me:
noch. cons. 106. n.º 376. et 391. Fusar. de Substit. q.e
469. sub n.º p.º 38. et 49. Qui termini longè distant
ab articulo controuerso, ut de se patet.

Nec magis urget replicatio, quod substitu:
tio fauore Martij Felicis, et alia Asdrubalis stent
de perse, nullamque inuicem habeant dependentiam,
cum ambę regantur diuerso verbo, et explicatę
sint duabus distinctis, et separatis orationibus,
diversasque contineant personas, ideoque conditio
immediatè adiecta substitutioni Asdrubalis re:
ferri non debeat ad precedentem (Martij) Felicis,

etiamsi

UVA.BHSC

etiamsi orationes sint continuatæ per copulam et, 15.
quæ posita inter duas orationes perfectas non opera:
tur quod qualitas uni apposita, alteram quoque qua:
lificet Peregrin. art. 16. n.º 9. Catoll. controu. iur. Lib.
1. cap. 4. n.º 134. Rot. coram Priol. d.º 59. n.º 11. et 12. et
d.º 195. n.º 4. et 5. p.º 18. Cum enim ut suprà demonstra:
tum est plura concurrant argumenta, quæ maximè 16.
suadent comprehensionem omnium casuum præce:
dentium sub conditione captatoria explicata in
fine dispositionis, parum refert quod versemur
in distinctis, et separatis orationibus, quando sen:
sus recti sermonis diversam non patitur determi:
nationem magis in una, quàm in altera Menoch.
cons. 117. n.º 73. et seqq. et cons. 116. n.º 192. Castill.
d.º cap. 4. n.º 138. Grat. discept. For. 773. n.º 28. et 29.
Et respondendo huic obiecto firmauit Rot. d.º 280. n.º
17. p.º 10. et d.º 243. n.º 12. et 13. p.º 17. rec. et in d.ª Ro:
mana Domationis coram Co: me: Benincasa §. quo
enim ad coniunctionem.

Minusque contra argumentum desumptum
à correspectiuitate Codicilli Asdrubalis replica:
re iuuat, quod vitium captationis in illis expressum, 17.
aptum non sit influere in dispositionem Testamen:
tariam Antoninæ ab eodem Codicillo captatam,
iuxtà receptiorem sententiam, de qua Fusar. de
Substit. q.º 503. n.º 49. Duran. de condit. impossib.
p.º 3. cap. 5. n.º 28. et seqq. Torr. de pact. fut. succes.
Lib. 3. cap. 6. n.º 44. præsertim in præiudicium Mar: 18.
tij Felicis, ne alias in cuiusvis facultate sit
per propriam captatoriam dispositionem impedi:
re, ne tertius institui possit Duran. vbi

UVA.BHSC

Suppa d.o n.o 28. vers. 3.o Surd. dec. 63. n.o 5. Et eo magis
quia ex eadem ratione hoc ipso captatorio vitio nota:
ri possent tam institutio facta ab Antonina fauore
filiorum, quam ultima Substitutio fauore Antonij
Amadei Fratris, quod dicebatur absurdum.

Quidquid enim sit de veritate ptæ opinionis
19. cum contrariam sequi videantur Barry de Suc:
cess. lib. 1. tit. 5. de capt. dispos. n.o 8. in fin. et alij
apud Hodiern. ad Surd. d.e 63. n.o 1. et seqq. adhuc illa
in sensu Doctorum Suppa allegatorum procederet
20. ubi ex solo Codicillo Asdrubalis captantis disposi:
tionem Antoninæ inferri vellet ad istius consimile
nullitatem, verum cum hæc principaliter dedu:
catur ex declarata voluntate Antoninæ in suo
met testamento, quod valere noluit si Codicillus
Asdrubalis corrueret, potuit istius factum, ita
ipsa Antonina Testatrice mandante, etiam tertio
21. præiudicare, dispositio namque captatoria semper
est nulla, etiamsi fiat ad commodum Tertij L. Si
fratres 53. §. idem respondit il p.o ff. pro Socio L. illæ
autem 71. ff. de hæred. instit. Fusar. de Substit. d.a
q.e 503. n.o 10. Surd. d.a dec. 63. sub n.o 6. Rot. coram
Coccin. d.e 1000. n.o 1. et 3. et coram Cerr. d.e 321. n.o 12.
cum alijs in præt.a dec.e §. Hocque rejecta.

Absurdum autem, quod sequi dicebatur, ex
quo captatoria influeret etiam tam in Institone
filiorum Antoninæ, quos primo loco vocauit, quam
in posteriorem Substitutionem Antonij fratris, ces:
22. sare visum est, quia cum ipsa filios non haberet,
nec probabiliter esset habitura ob eius ingraue:
scentem ætatem L. Si sterilis v. in principio ff.

de action.

UVA.BHSC

de action. emphyt. l. Si quis mater in. C. de Leg. hęred.
Narbon. de ętat. ann. 45. q. unic. Et Antonius fra:
ter fuerit inuitatus ad Successionem post extinctas
lineas Asdrubalis, et Martij Felicis, et sic in tem: 23.
pus remotissimum, hę dispones potius videbantur
appositę ad palliandam captatoriam inductam quoad
alias Substitutiones l. cum falsa C. de Iur. et fact.
ignor. l. Si Ancillam C. de contraren. empt. Surd. de
68. n.o 6. ad med. et de 98. n.o 7. Immo quoad Antonius
particulariter obseruandum se offert, quod Te:
statrix post Substitutiones respicientes familiam
de Montautis adiecit Captatoriam, addita Succes:
siuè alia posteriori Substitutione fauore fratris,
quod Sanè denotat ipsam passiuè captando Codi: 24.
cillos Adsrubalis, quę pręoculis habuisse solos
Substitutiones eiusdem Asdrubalis, et Martij
Felicis, quę captatoriam conditionem pręcesserant,
non illam Antonij fratris, quę subsequebatur iuxta
terminos d. l. p.e ff. de his, quę prò non Script. ha:
bentę et distinctionem Peregrin. cons. 31. n.o 26. in fin.
et cons. 32. n.o 8. ad med. Fusar. de Substit. q.e 503. n.o 42.

Cęterum ad ea, quę repetebantur super
non identitate Testamenti, ac non existentia Co:
dicillorum plenè occurrit ptâ dec.o §. Quę autem
et §. Seq. Ac ulterius quoad testamentum adde:
batur, quod dum illud, de quo discepatur eandem
captatoriam continet continet conditionem, nil refert
quod non sit primum, cuius meminisse dicitur As:
drubal in Codicillis, sed alterum eiusdem reuoca:
torium, quia potius ex hac iterata dispositione 25.
captatoria magis apparet enixa voluntas Anto:

UVA.BHSC

ninę captandi controuersum legatum l. Ballista ff. ad Trebell. l. si mulier C. ad Velleian. Castill. controu.
26. Iur. lib. 4. cap. 51. Potissimum cum huius 1.di testamenti copia reperta fuerit pęnes Asdrubalem, quod indicat mutationem, si quę accidit, de illius consensu, et approbatione euenisse Gabriel. de presumpt. conclus. 1. n.o 3. Rot. coram Ludouis. dec. 331. n.o 9.

Et ita resolutum fuit vtraque parte acerrimè informante.

Vilnen. Iurisdictionis
Ven. 11. maii 1696

VI.

Subrogatus (R. P. D. meo Scotto adhuc absenti) proposui dubium, An, et in quibus casibus competat exemptio à iurisdictione ordinaria, tam respectu personarum, quàm Conuentuum Canonicorum Regularium Lateranensium Ordinis Sancti Augustini Dięcesis Vilnen., et fuit resolutum Prępositis, et Canonicis Regularibus non competere vllam exemptionem à Iurisdict.e ordinaria exceptis tantum his, quę concernunt disciplinam regularem, et gubernium mo-
1. nasteriorum, quia cessante priuilegio exemptionis Episcopus de iure communi habet fundatam intentionem exercendi Iurisdictionem in regulares, et monasteria intra suam Dięcesim existentia cap. peruenit cap. qui verè 16. q.e p.a cap. Abbat. cap. monasteria, cap. non semel 18. q.e 1. cap. de Xenodoch.

3 cap.

UVA.BHSC

3. cap. constitutus 6. cap. cum venerabilis 7. de relig. domib. Fagnan. in cap. cum dilectus n.° p.° et 12. cum seqq. de relig. domib. et in cap. tuarum de privil. Gonzal. in cap. Graue n.° 9. de offic. ordin. Tamburin. de Iur. Abbat. to. p.° disput. 15. quest. 2. Lotter. de re benefic. lib. p.° quest. 21. n.° 5. Card. de Luc. de iurisdict. disc. 28 n.° 8. Rot. coram Coccin. d.° 157. 316. et 1007. à n.° 7. et d.° 78. p.° p.ª diuers. et in rec. d.° 20 p.° p.ª d.° 390 n.° 3. p.° 13. et d.° 330 n.° 2. et per tot. p.° 15. et Allegantibus Monasteria esse exempta onus probandi incumbit, ac de sufficienti exemptione docere cap. cum olim 18. de prescript. cap. cum dilectus 8. de relig. domib. cap. ex ore 17. de priuileg. cap. cum personę 7. eod. tit. in 6. Chokier. de iurisdict. in exempt. p.° 2. q.° 23. et 24. Fagnan. ind. cap. cum dilectus n.° 14. et 15. Themud. decis. Portugall. 97. 31. et 32. Rot. coram Buratt. d.° 140. n.° p.° et coram Priol. d.° 338. n.° 11. 2.

Tantum verò abest, quod in pnti allegetur aliquod exemptionis privilegium, quod immo in contrarium concurrit primo quod in ipsamet fundatione Monasterij Diœcesis Vilnen. expressè fuit reseruata Iurisdictio Episcopi, et exemptio Sum.° Episcopi n.° 5.° ibi = Præfatam Ecclesiam Ecclesiam, et Xenodochia à nostra, successorumque nostrorum Iurisdictione visitationibus, correctionibus, cęterisque Iuris dispositionibus, quibus cęterę Ecclesię Parochiales, et Baptismales subiectę sunt nullatenùs eximentes = cuius pręseruatiuę virtus est, ut conseruet illud Ius, quod antea competebat L. qui in utero ff. de Stat. Homin. Lotter. de re benefic. lib. p.° q.° 14. n.° 35. de Luc. de Iurisdict. disc. 14. n.° 2. Rot. coram Coccin. d.° 797. 3.

UVA.BHSC

n.º 8. et d.e 444. n.º 19. p.e 14. Et exemptio nunquam ope:
ratur quoad reseruata Rota coram Cerr. d.e 566. n.º 26.

Non releuante quod Episcopi Vilnen. in Fun:
dationibus aliorum monasteriorum d.æ Diœcesis nul:
lum Ius, nullamque iurisdictionem sibi reseruaue:
rint, nisi illam ex Sacro Concilio Tridentino com:
petentem, uisitandi scilicet Ecclesias Parochiales, in
his, quæ curam Animarum concernunt Sum.º Præpositi
4. à n.º p.º usque ad 7.m, reseruatio autem unius actus
fauore Episcopi arguat Iurisdictionem in cæteris ad
fauorem Præpositi l. nam quod liquidæ §. Fin. ff. de
pen. legat. d.e 321. n.º 5. Rota in rec. d.e 71. n.º 5. et 6. p.e 14.
et d.e 107. n.º 8. p.e 18. In p.tis siquidem Fundationibus
non indigebat Ep.us ulla reseruatione suæ ordinariæ
Iurisdictionis, uti de iure competentis, dictaque
particularis expressio quoad Parochialia non stat
5. restrictiuè, seu limitatiuè, sed declaratiuè, ac uti
facta in fauorem Episcopi non debet in eius præiudici:
um retorqueri Rota coram Coccin. d.e 1734. n.º 24. et d.e 157
6. n.º 5. p.e 6. rec. Cum enim exemptio sit stricti Iuris,
et Episcopis odiosa Chokier. de iurisdict. exempt.
7. p.e p.a q.e 2. n.º 7. et q.e 4. Si expressè concessa non legan:
tur, non potest per subauditum intellectum dedu:
ci Chokier. d.a p.e p.a q.e 8. et 9. n.º 10. Tambur. de Iur. Ab:
8. bat. disput. 15. quæst. 5. n.º 8. Quodque expressè alteri
concessum non est, Episcopo nunquam censetur adem:
ptum, sed eidem dicitur preseruatum cap. Si Papa
vers. his enim de priuil. in 6. Rota coram Roy. d.e
218. n.º 23. et in rec. d.e 70. n.º 30. p.e 13. et d.e 191. n.º 8.
et 9. p.e 19. et in Barchinonen. Iurisdictionis 2. maij
1681. §. In d.e coram bo: me: Card.lis Matthæis, præ:

sertim

UVA.BHSC

sertim quia nec posuisset Epus adeò grauè prejudicium 9.
inferre propriæ ordinariæ iurisdictioni absque consensu
Capituli cap. cum nos, et cap. Sua cum Seq. de his, quæ
fiunt à Prælat. sine consen. Capituli Sambuin. de
Iur Abbat. to: 2. disput 15. q. 13. n. 3. et Seqq. Rota d.
382. n. 8 p. 2. rec.

Rursùs exemptio penitus excluditur ex Senten:
tia lata de anno 1611. à Cardinalibus Bsanctæ, et
Millino Specialitèr à Sede Aplica delegatis, per quam
declaratum fuit Præpositum, Canonicos, et Conuentu
in Casimiria Cracoviæ esse subiectos Iurisdictioni, obe:
dientiæ, et correctioni Episcopi Cracoviensis, nullamq;
eis competere exemptionem, quæ Sententia transitum fe:
cit in rem iudicatam, et executioni fuit demandata, ac
semper obseruata Sum. Epi n. 3. et 4. Unde cum sit lata 10.
contra monasterium, quod supponitur esse caput totius
Ordinis in Polonia, et super Statu, et in omnibus mo:
nasterijs vigeat eadem ratio facit ius etiam quoad hæc
monasteria Vilnensia l. ingenuum 45. ff. de Stat. homin.
Abb. in cap. quamuis 2. n. 19. et Seqq. de Sent. et re
iudic. Couar. pract. quæst. cap. 13. n. 5. vers. primum et
Fagnan. in cap. Sector. n. 33. qui filij sint legitimi Gon:
zal. in d. cap. quamuis sub n. 9. Roc. coram Cls. d. 300.
n. 4. et d. 613. n. 8. et in. p. 18. rec.

Contra quam Sententiam, non obstat quod 11.
non sit in forma probanti, cum sit sumptum de
sumpto l. Sancimus 8. Cod. de diuers. rescript. Vbi in
Auth. Si quis in aliquo C. de eden. Ludouis d. 482.
n. 2. Roc. in rec. d. 619. n. 9. et Seq. p. 18 nec insimul 12.
exhibeantur eiusdem acta ad tex. in l. exceptionibus
19. ff. de probat. Eiusque obseruantia, vel non probet

UVA.BHSC

13. per solam attestationem Cancellarij Curiæ Episcopalis actualiter inseruientis Episcopo l. etiam Iure Cod. de testam. vel non concernat nisi sola Iura Parochialia

14. Quod enim sit sumptum de sumpto nihil interest, vbi in ppti. constat de illius originali per eadem acta Archivij, per quæ fuit lata Adden. ad Ludovis. d.e 432. n.o 9 Rot. d.e 465. n.o 3. p.o p.a rec. et d.e 18. sub n.o 2. p.e 2. ac insuper

15. concurrit obseruantia, quæ dat robur Scripturæ etiam informi Rot. coram Ludouis. d.e 469. n.o 5. et ibi Adden. litt. B. et coram Buratt. d.e 219. n.o 2. et d.e 422. n.o 6. p.e 18. rec. Prout nec refert, quod sit sine actis. Tum quia

16. cum sit antiqua sine actis, probat Cancer. var. Lib. 3. cap. 11. n.o 81. Antonell. de temp. legal. lib. 2. cap. 112. n.o 12. Rot. coram Coccin. d.e 1867. n.o 52. et 53. coram Ninott. d.e p.a n.o 6. et d.e 204. n.o p.o p.e 19. rec. Tum quia æquè ad:

17. mittitur in Rota Sentia sine actis, quando prout hic adducitur per viam exemptionis, Rota coram Ubag. d.e 16. n.o 10. Attestatio autem Cancellarij Curiæ Epalis Vilnen. est de totali Iurisdictione penès Epum, et non de his solum, quæ concernunt Iura Parochia:

18. lia Sum.o Epi n.o 6. Cumque deponat de facto proprio à 30, et vltra annis de re iuri conformi, ac de spectantibus ad suum officium plenè probat Valenzuel cons. 41. n.o 71. Rot. d.e 398. n.o 6. p.e 16. et d.e 186. n.o 20. p.e 19. rec.

Neque prò substinenda exemptione ptis mo:

19. nasterijs suffragari visa sunt privilegia concessa Cong.ni Lateranensi à Summis Pontificibus Paschali n.o Bullar. to: p.o eius constit. n.a § 2. Martino V. in sua Constit.e 7. § 14. et à Sixto IV. in Constit. x. § x. et xi. et testantur Barbos. de offic. et potest.

Episc.

UVA.BHSC

Episc. p.e 3. alleg. 115. sub n.o 15. vers. Canonici Regu:
lares. Tambur. de iur. Abbat. to. p.o disput. 15. quæst. 4.
n.o 4. Nec non communicatio exemptionis Ordinibus men:
dicantium competentis fauore Congregationum Regula:
rium S. Augustini ex Constitutione B. Pii V. 41 Bull.
to. 2. Ex qua participatione ferè omnes Regulares eua: 20.
sisse exemptos à Iurisdict.e Ordinaria obseruat. Card.
de Luc. de Iurisdict. disc. 18. n.o 4.

Prædictæ enim Apostolicæ Constitutiones loqu:
untur de Canonicis Regularibus S. Augustini Con:
gregationis Lateranen. S. Saluatoris, ac de expressè
vnitis ptæ Cong.ni per Summos Pontifices sub ijsdem
priuilegijs, et exemptione, et sub vno capite gene:
rali per modum unius Religionis Constitutis, intèr
quæ non referuntur monasteria Vilnen., nec alia
Poloniæ existentia d.a Constit. 7. Martini V. §. p.o
Undè sub eius neutiquam venire possunt, nec à Iu: 21.
risdictione ordinaria eximi virtute talium privi:
legiorum, cum independenter, et de per se regantur
per diuersam Congregationem ex traditis per de Luc.
de Iurisdict. d.o disc. 18. n.o 9. et disc. 37. n.o 5. Exten:
sio autem Privilegiorum mendicantium demandata 22.
in allegata Constitutione B. Pij V. similiter est de:
terminatè restricta ad Canonicos Regulares S.
Augustini d.æ Cong.nis S. Saluatoris, ac S. Crucis Olim:
brien., et in d.a Constit.e §. 1. et 3. et refert Kokier.
d.a p.e p.a q.e 17. n.o 26.

Minus demum obstare visum est, quod horum
Conuentuum administratio, Gubernium, et Cura tàm
quoad personas, quam quoad ipsamet monasteria
semper extiterint penes Præpositum Generalem

UVA.BHSC

Visitatores, et Capla Generalia respectiuè, ut con:
stat ex pluribus actibus datis in Sum.° Præpositi
23. n.° 5. præseferentibus tempus sufficiens ad præscriben:
dam Iurisdictionem contra Epum cap. cum personæ
de priuileg. in 6. Panimoll. d.e 11. n.° 13. Rot. d.e 109. n.° 7.
24. et 8. p.e 11. rec. Ex his enim non excluditur Iurisdictio
ordinaria Epi, quia quæ concernunt disciplinam,
et Statum Regularem, et regimen monasteriorum,
ut sunt relati actus, subijciuntur judicio Præla:
torum regularium etiam in monasterijs, in qui:
bus jurisdictio ordinaria pertinet ad Epum cap.
p.° 1. et 3. et cap. Abbates 18. q.e 1. cap. corripiantur
14. q.e 3. cap. ad nostram, et cap. reprehensibilis n. 6.
de appellat. cap. fin. de Stat. monach. Abb. in cap.
p.° eod. tit. n.° p.° Fagnan. in cap. de Prior. n.° 28. de
appellat. Latè Salred. de Leg. politic. lib. p. cap. 15.
n.° 13. et seqq. per tot. Tambur. de Iur. Abbat. dis:
put. 15. q.e 1. n.° 1. Lotter. de re benefic. lib. p.° q.e 12.
n.° 6. Gratian. discept. Forens. 170 n.° 4. Pignatell. to:
p.° consult. 136. n.° 4. Rot. d.e 78. n.° 1. p.e p.a diuers. et
d.e 15. n.° 12. et 13. et d.e 17. n.° 2. p.e p.a rec. et coram Cocc.
d.e 157. n.° 2. d.e 316. n.° p.° et d.e 1007. n.° 8. et 18.

Hinc propterea ne Episcopus prætextu suæ
ordinariæ iurisdictionis ea abutatur in his, quæ sunt
propria Prælatorum Regularium censuerunt Domi:
ni esse addend resolutioni, quod Episcopus non ex:
tendat suam iurisdictionem ad ea, quæ concernunt
disciplinam regularem, et gubernium monasteriorum.

Et ita utraque &

Vilnen

Vilnen. Jurisdictionis
Super attentatis, et manutentione
Ven: 11. maii 1696.
VII.

Orta lite coram Rmo Nuncio Poloniæ de anno 1692. inter Epum Vilnen., et Præpositum, et Canonicos Regulares Lateranenses S. Augustini Conuentuum existentium in illius Diœcesi. Super eorum exemptione à Jurisdictione Ordinaria, eaque per Commissionem appellationis ad nostrum Tribunal deuoluta, propositum fuit dubium die pa Julij anni præteriti coram R. pd. meo Scotto, sed non resolutum ob Jurisdictionis declinatoriam interpositam ab Episcopo ad Sac: Cong.nem Immunitatis. Causa autem sic in Rota pendente Rmus Nuncius die 18 d. mensis Julij ad instantiam Instigatoris Curiæ Epalis Vilnen. cum habitum esset Capitulum Generale ptorum Canonicorum Regularium, et electi noui Præpositi, et Visitatores monasteriorum Poloniæ, et Lithuaniæ, expediuit inhibitionem sub pœna priuationis officiorum, et vocis actiuæ, et passiuæ, ne fieret Visitatio monasteriorum, nec mutatio Præpositorum. Undè dubitatum fuit coram me in locum R. pd. Scotti absentis subrogato, An constet de Attentatis, et An concedenda sit manutentio, et quoad primam dubij partem resolutum est Constare de Attentatis purgandis, non per viam privilegiatam Attentatorum, sed per viam nullitatis, et iniustitiæ; Attentata enim sunt notoria cum gesta sint coràm Nun= 1.

UVA.BHSC

cio lite pendente in Rota, nimirum post presentatam inhibitionem, et propositam Causam iuxta dispositionem Textus in cap. non solum 7. de appell. in 6. et tot. tit. ff. nihil innovari appellatione interposita Lancell. de attent. p.e 2. cap. 12. Limit. 40. n.o 14. et cap. 20. ampliat. 11. Rot. coram Peuting. d.o 460. et d.o 306. et 386. coram Priol. et d.o 274. n.o 13. p.e 17. rec. et d.o 485. p.e 18.

Non relevante, quod absque vitio attenta-
2. torum bene potuerit Rmus Nuncius pendente appellatione, inhibendo providere, ne Epus in sua possessione turbaretur Cap. cum teneamur 17. de appell. Lancell. de attent. d. cap. 12. Limit. 4. n.o 3.
3. Scacc. de appell. q.e 3. n.o 33. et expedire, quæ tendunt ad faciliorem expeditionem appellationis cap. tua 4. de Spons. duor., præsertim dum inhibitio fuit limitate ad tres menses per modum provisionis, et sine præiudicio iurium partium, ut interim recurri possit ad nostrum Auditorium Sum.o Episcopi n.o p.o Lit. A. Quoniam cum Episcopus non esset in quasi possessione eligendi, et mutandi Visitatores, et Præpositos, sed quidem Capitulum Generale d. Ordinis Sum.o Præpositi super dubio principali n.o 5. Cessat ex hoc capite prætextus
4. excusandi attentata, perturbationem siquidem possessionis appellatione pendente dici non potest facilius expediri instantia appellationis Dec. in d. cap. cum teneamur 17. n.o 2. de appell. et ibi-
5. dem Gonzal. pariter n.o 2. Neque per modum provisionis Rmus Nuncius poterat se ingerere in hac Causa Lancell. de attent. p.e 2. cap. 20. n.o 34. etiamsi

addiderit

UVA.BHSC

addiderit verba præservativa = Sine præiud.° Iuriu 6.
partium = Verba enim hæc sunt contraria facto, quod
fuit in præiudicium gubernij regularis Superioribus
ordinis Spectantis, et vis non stat in verbis, sed in eo 7.
quod iure agitur. Cap. dilecti filij 52 de appell. latè
Castill. controu. Iur. lib. 5. cap. 107. à n.° 17. Rot. coram
Cerr. d.° 691. n.° 4. et d.° 631. n.° 6. p.° 18 rec. Et quamuis 8.
per breuius tempus, quàm trium mensium fuis:
set concessa inhibitio, saluari nunquam poterat
à vitio attentatorum ex rub. ut lit. pend. nihil
innou. Lancell. de attent. p.° p.° cap. 4. ampliat. x.
Rot. d.° 634. n.° 8. et 10. cum seq. p.° 18. rec. ac sem:
per intrat spretus Iurisdictionis Tribunalis, dum
expedita fuit in eo lite pendente.

Quo verò ad manutentionem decisum fuit
dandam esse Episcopo respectiuè, ac Præposito,
et Canonicis Regularibus. Episcopo scilicèt in
exercitio ordinariæ suæ Iurisdictionis, quia funda:
tam habet suam intentionem contra ptos re:
gulares, et eorum monasteria intra limites suæ
Diœcesis existentia, tam ex Iuris dispositione, et
reservatione Iurisdictionis Ordinariæ facta in
fundatione Conuentus Vilnen., quàm ex senten:
tia in iudicatum transacta, et actuali possessi:
one ex deductis in alia decis.° hac eadem die edita
super negocio principali, quibus stantibus 9.
ei denegari non potest manutentio pendente
lite super exemptione, donec cognoscatur de iuri:
bus Præpositi, et Canonicorum, et ipsi doceant de
titulo claro exemptionis cap. cum personæ 7. de
priuileg. in 6. Tamburin. de Iur. Abbat. disp. 15

UVA.BHSC

quæsit. 8. à n.° p.° et per tot. Post. de manut. obser: 45. n.° 6. cum Seqq. Pignatell. consult. Canonic. 85. to: 6. Rot. d.° 491. p.° p.ª d.° 505. p.° 1. d.° 310. p.° 4. to: 1. et d.° 530 p.° 18 rec.

Præposito autem, et Canonicis in actibus con:
10. cernentibus disciplinam regularem, et regimen mo:
nasteriorum, et in quasi possessione eligendi Visi:
tatores, et Præpositos regulares, ac per eos visitan:
di, et gubernandi monasteria, quia constat de
eorum quasi possessione hæc omnia peragendi ex
quampluribus actibus Capitularibus Sum.° Su:
perdubio principali n.° 5. Tambur. d.° quæsit. 8.
n.° 6. et Seqq. Post. de manut. obser. 10 n.° 41. et Seqq.
et d.ª obseru. 45. n.° 34. Rot. post eumdem d.° 438. n.° p.°
et per tot. et coram Buratt. d.° 140. n.° p. et 7. et d.° 111.
p.° 19. rec. Concurrente etiam assistentia Juris
11. Communis, iuxta quam electio Prælatorum re:
gularium non spectat ad Ep.um, sed votis per:
agitur Monachorum, seu Cong.nis etiam in Re:
ligionibus non exemptis à Jurisdictione ordinaria
cap. Abbas. et cap. quam tit. §. defuncto, Cap.
Abbatem 18. q.° 1. Gonzal. in cap. p.° n.° 1. et per tot.
et in cap. cum Monasterium 13. n.° 5. de elect. et elect.
potest. Tamburin. de iur. Abbat. disput. 5. quæsit.
p.° Latè Salzed. de Leg. politic. Lib. p.° cap. 16. n.° 12.
et per tot. et Lib. 1. cap. 11. n.° 26. Rot. coram Coccin.
d.° 1464. n.° 2.

Nil prorsùs obstante actu ex parte
Ep.i dato in eius Sum.° n.° 2. Cum potiùs foueat
Præposito, et Canonicis, quia ex illo constat quod
ab ipsis electus de anno 1688 P. Makioski in Præ:

positum

UVA.BHSC

positum Slonimensis Ecc.ae post completum trien:
nium Sui Antecessoris presentatus fuit Episcopo 12.
prò examine, et admissione ad Curam Animarum
iuxtà formam Concilij Tridentini Sess. 25. de regul.
cap. 11. Tamburin. de Iur. Abb. to. p.o disp. 15. ques.
7. n.o 46. Confirmatio autem Subsequuta de anno
1691. quam elapso triennio procurauit ab Epo p.tus
P. Makioski non est attendenda, quia est actus qui 13.
dedit Causam Liti Posth. de manut. obseruat. 17. n.o 44.
Rot. post eius tract. d.e 132. n.o 8.

Et ita utraque &

Placentina pnsę Collegialitatis
Ven. 1. Junij 1696
VIII.

Reuocata hodie ad examen decisione edita
coram R. P. D. meo Scotto die 20 Junij Superioris
anni, Domini perstiterunt in decisis ex rationibus
in ea deductis: Et quidem quoad obligationem Submini:
strandi per Societatem Smi Sacramenti Ecclesię
Sanctorum Nazarii, et Celsi Beneficiatis ornamen:
ta ad cultum diuinum necessaria constare visum est
de bono Iure dictorum Beneficiatorum, tum ex decreto
arbitramentali bo: me: Zandemarię Epi Placentini
edito de anno 1674. ad sedandas controuersias ortas
inter Beneficiatos, et Societatem, ut in §. 11 Lau:
di ibi = Che dalla d.a Ven: Cong.ne si diano li paramen:
ti necessarij alli Signori Beneficiati, et à quell.

UVA.BHSC

ele vanno à celebrare la Santa messa in d.a Chiesa de Santi Nazario, e Celso per diuotione = Tum ex consuetudine, et subsequuta obseruantia prestandi ornamenta Beneficiatis per Societatem, ut constat ex decretis visitationum dictæ Ecclesiæ factarum per Episcopos Placentinos de annis 1657. et 1690, in quibus habetur, quod Societas tenetur subministrare omnia paramenta, quæ sunt necessaria ad cultum diuinum, et providere de omnibus, quibus indi-
1. get Ecclesia, ꝑ nam quando super prestatione ornamentorum prò seruitio Ecc.æ, et cultus diuini necessariorum, adest concordia, vel consuetudo, hæc omninò seruari debet, ut in puncto firmant Surd. cons. 62. n.o 5. et 16. Campanil. diuers. Iur. Canon. rubr. 12. cap. 13 sub n.o 19. Tondut. quest. benefic. p.e p.a cap. 39. n.o 9. et seqq. Beller disquis. cleric. tit. de cleric. debit. §. 13. n.o 4. Sperell. d.e 68. n.o 9. Frances. de Eccles. Cathed. cap. 20. n.o 3. Mostar. de caus. piis lib. 5. cap. 6. n.o 79. et 95. et pret.a dec.o R. pd. Scotti § Constare, et seqq.

Accedente insuper, quod Ecclesia Sanctorum Nazarii, et Celsi, et plura eiusdem Beneficia sunt de iurepat.s d.æ Societatis, ex quo pariter resul-
2. tat illius obligatio subministrandi ornamenta necessaria prò cultu diuino, cum non constet fuisse à principio constitutam congruam dotem prò his oneribus can. placuit 2. q.e 1. can. nemo 9. de consecrat. distinct. 1. Vivian. de Iurepatr. p.e 1. Lib. 2. cap. 4. n.o 3. et seqq. Sperell. d.e 68. n.o 11. de Luc. de Iurepat. disc. 52. sub n.o 12. Panimoll. d.e 6. ad not. 8. n.o 19. et in decis. quæ confirmatur §. clarescit.

Neque

UVA.BHSC

Neque subsistere visum est quod præfatum decretum arbitramentale non fuerit acceptatum per Societatem, sed per Rectores, qui non habebant facul: 3.
tatem ad hęc peragenda, iuxta formam statuti ipsius Cong.nis, ideoque ex actu isto universa Societas ligari non valeat ex l. nulli 3. ff. quod cuiusque univers. l. illa decreta 3 ff. de decret. ab Ordin. facien. Rot. coram Coccin. d.e n. 145. n.o 6. et d.e 797. n.o 12 p.e 18. rec. præcipuè cum Societas de iure prætendat non esse obligatam ad prestanda ornamenta ex cap. 1. de Eccles. edific. et tradit. per Barbos. de potest. Episc. alleg. 64. n.o 1. et Sperell. d.e 63. n.o 17.o et 17. et d.e 68. n.o 15. et huiusmodi obligatio sapiat alienationem de iure prohibitam. 4.

Quoniam cum omnes sex Rectores nomine Societatis, et sic cum mandato presumpto intervenerint concordię desuper, et de d. anno 1674. stipulatę et acceptauerint d. decretum, ut patet ex toto contextu instrumenti, ut in principio ibi = Ordini fatti, e stabiliti tra il Sig.r Prevosto di Santi Nazaro, e Celso di Piacenza, e la Compagnia di d.a Chiesa = et paulò inferius ibi = come Rettori, et à nome della Veneranda Congregazione = et rursùs in fine ibi = li quali ordini sono stati accettati dalle parti = vtique idem est, ac si tota Societas intervenerit, et d. decretum acceptauerit l. 2. et 3. ff. quod cuiusque univers. nomin. c. is, cui, ibique Glos. de preben. in 6. Bartol. in l. 3. §. si decuriones in princ.o eodem tit.o Valeron. de transact. tit. 4. q.e 1. n.o 31. præsertim quia Societas ad formam d. Concordię per lapsum viginti annorum, et vltra 5. 6.

UVA.BHSC

Subministrauit Sacram Supellectilem Beneficiatis, undè quando etiam de dª acceptatione aliquo modo posset dubitari, Suppleret eiusdem concordiæ ratificatio, quæ per huiusmodi Subministrationem censetur intercessisse l. quod si Specialiter ff. ubi Bald. de minor. c. contingit 3. de transact. Valeron. eod. tract. tit. 6. q.ª 3. n.º 16. Rot. dª dec. 108 n.º 8. p.º 18 rec. cum
9. ipsa ornamentorum Subministratio imponeret ratificationem ex facto, quæ potentior est illa, quæ ex verbis deduceretur l. non tantum ff. rem ratam haben. c. dilecti filij il p.º de appellat. Barbos. axiom. 93. n.º 16. et Segg. Valeron. de transact. d. quæst. 3. n.º 19. et Segg. Rot. dª dec. 108. n.º 10. p.º 18.

Quin obstet quod Societas de iure non teneatur Subministrare ornamenta, quodque huiusmodi Subministratio sapiat alienationem de iure prohibitam. Quia cum ut supra firmatum est teneretur ad assignationem paramentorum, redditi ut Patrona Ecclesiæ, sed etiam ex consuetudine illa Subministrandi promanante ex memorato decreto visitationis edito de anno 1651. Sicque per 17 annos antè stipulatam d. concordiam, quod tempus plusquam sufficiens est ad inducendam consuetudinem in favorem
8. cultus divini, qualis est illa Subministrandi Sacra ornamenta Frances. de Eccles. Cathed. cap. 45. n.º 311. Rot. dª 360. n.º 7. p.º 1. rec. cum
9. ad hunc effectum etiam solum decennium exuberet Rot. coram Bich. dª 541. n.º 17. et Segg. et dª 102. n.º 10. p.º 10. rec. exindè patet quod Rectores
10. in nihilo plus obligarunt Societatem, quam ad illud quod adimplere tenebatur, et per cons.

quens

UVA.BHSC

quens huoi prestatio non inducit alienationem à Iure
prohibitam, sed permissam ex l. 1. ff. de fund. dotal.
l. alienationes 13. ff. famil. erciscund. Olea de cess.
iur. tit. 2. q.e 2. n.o 6. Valeron. de trans. tit. 4. q.e 1. n.o 57
et Segg. maximè cum transactio sit facta median- 11.
te Prelato prò firmanda pace, et quiete, et adeui-
tandas differentias inter Beneficiatos, et Socie-
tatem c. de cetero de transact. Valeron. eod. tract.
tit. 4. q.e 1. n.o 30 Rot. coram Merlin. dec. 480. n.o 1.

Neque urget, quod onus Subministrandi
ornamenta intelligi debeat prò Solis Beneficia- 12.
tis de Iurepatronatus Societatis, et non prò
aliis, qui licet erecti in d.a Ecc.a, sunt de Iure-
patronatus aliorum ex d.o can. nemo 9. de consecr.
dist. 1. Quia cum decretum arbitramentale sit
generale, et non solum referatur ad omnes Be-
neficiatos, sed etiam ad alios Sacerdotes, qui ce-
lebrarent in d.a Ecclesia, nullam propterea pati
debeat restrictionem, signanter quia per sub- 13.
sequutam obseruantiam Confraternitas semper
subministrauit ornamenta omnibus Beneficiatis
cap. contingit 3. de transact. Tondut. d.o cap. 39. n.o 11.
Valeron. de transact. tit. 6. q.e 3. n.o 30. et Segg.

Quo vero ad 2.m dubium super quo dictum fuit
quod Beneficiati se possent congregare cum Rec-
tore in Sacristia d. Ecclesiæ propertractandis nego-
ciis, ibidemque retinere capsam Scripturarum,
pariter visum est constare de bono iure Benefici-
atorum; quamuis enim non probetur Ecclesiam esse
Collegiatam, tamen Beneficiati Ecclesiæ Paro- 14.
chialis, licèt non faciant Capitulum, nec formale

UVA.BHSC

collegium constituant Franc. de Eccles Cashed cap.
15. nn. n.° 51. et Segg. Rot. d.° 1136. p.° 16. rec. possunt fa-
cere Congregationem ex c. dilecta 14. de excess. Pr.
lat, et ibi Gonzal. n.° 1. Hieron. Gonzal. ad reg. 8
Cancell. glos. 19. n.° 15. Lotter. de re benef. lib. 2.° q.°
14. n.° 59. Franc. d. cap. nn. n.° 75. Card. de Luc. de
For. comp. disc. 113. n.° 7. Rot. d.° 1413. n.° 116. p.° 16.
16. rec., et quidem in Sacristia, in qua solitum est
congregari ipsos Beneficiatos ad tractanda
negocia communia c. cum nobis de election.
c. qua fronte 15. de appell. Gonzal. in c. cum Ser-
ra 14. n.° 8. de elect. Barbos. de Canon. cap. 13. n.°
11. Passerin. de elect. cap. 10. q.° 1. n.° 1. et ut quæli-
17. bet Universitas ibi capsam communem habere
l. 1. §. quibus autem ibi = Arcam communem
ff. quod cuiusque univers. Wesemberg d. tit. n.° 12.
in fin. Gonzal. in c. ea noscitur n.° 6. de his quæ fi-
unt à Prælat. sub n.° 1. Franc. de Eccles. Cashed.
d. cap. nn. n.° 66. de Luc. d. disc. 113. n.° 7.

Non relevante quod Beneficiati nullam ha-
beant necessitatem se congregandi ad pertractanda ne-
gotia, ex quo Societas tamquam Patrona Ecclesiæ
administret illius reditus, quodque locus ubi ædi-
ficata fuit Sacristia emptus sit nomine Societa-
tis, et cum illius pecuniis. Quoniam ultra respon-
sionem datam in prætexta decisione §. Non obsta-
re cum seq. nullum hucusque exhibitum fuit do-
cumentum pro firmanda administratione bonor
Ecclesiæ penes Societatem, cum tamen licet ex-
hiberetur non valeret excludere quod Præpositus, et
Beneficiati possent congregari in eadem Sacri-

stia

UVA.BHSC

stia pro ordinandis rebus spectantibus ad cultum
diuinum, alijsque communibus negociis. Nec subsis:
tit in facto quod situs Ecclesiæ emptus sit nomine So:
cietatis, et de illius pecuniis, quia in Instro dato in
Sum.° Societatis n.° 13. tale quid non legitur, sed po:
tius dicitur, quod fuit acquisitus nomine Ecclesiæ, illi:
usque pretium solutum per aliquos vicinos, nulla
facta mentione Societatis, quæ nihilominùs neque in ca: 18.
su pnsæ emptionis, et ædificationis posset dictæ Sacri:
stiæ dominium retinere, cum sit locus Sacer Vetian
cons. n 4. n.° 33. Lib. 6. Frances. de Eccles. Cathedr. cap. 20.
n.° 29. et 95. minusque prohibere Præposito, et Beneficia: 19.
tis, ne in eadem Sacristia congregari valeant pro trac:
tandis negociis, cum non sit Sacristia Congregationis,
sed ipsius Ecclesiæ de Luc. de præmin. disc. 12. n.° 8. Frances
de Eccles. Cathed. cap. 25. n.° 313. Rota coram Merlin. dec.
632. et sit locus solitus, in quo post illius constructio: 20.
nem congregantur Beneficiati ad tradita per Passerin.
d. cap. 12. q.° 1. n.° . . et seq. Gonzal. in d. cap. cum Torra n.° 8. de elect.

Denique respectu tertij dubij, super quo resolu:
tum fuit quod Beneficiati præferendi sint in celebrati:
one Anniuersariorum, et Funerum, Presbyteris extraneis,
satis elucescere visa est iustitia resolutionis: Tum ex
cap. 5. d. decreti arbitramentalis Sum.° Præpositi n.° 2.
tum ex constitutione Synodali edita anno 1589 d. Sum.°
n.° x. per quam conceditur prælatio Beneficiatis, et
Presbyteris Ecclesiæ, in qua celebrantur Anniversaria,
et Funeralia, e datur dumtaxàt arbitrium illorum nu:
meri hæredibus defuncti, vel alijs convocantibus, tum 21.
demum ex Iuris dispositione cap. vnic. §. Final. de
cleric. non resid. in 6. ibi = Canonicis, et aliis Bene:

UVA.BHSC

ficiatis, et Clericis Ecclesiarum ipsarum tribuantur=
can. nullus can. obiectum 61. distinct. Pignattel. consult.
nos. n.º 3. 4. 6. et 39. Rot. d.e 413. n.º 1. p.e 1. divers. et coràs
Merlin. d.e 685. pariter n.º 1. et in d.e R. p.d. Scotti §. De:
mum. Non attenta replicatione quod p.ta Constitutis Sy:
nodalis loquitur tantum de Ecclesijs Cathedralibus,
et Collegiatis, ideòque non sit amplianda ad alias Ec:
clesias, quia ex ipsius lectura apparet illam esse gene:
ralem, et indistinctè disponere etiam in favorem Be:
22. neficiatorum Ecclesiæ Parochialis, cum tamen
certum sit, quod Ecclesiæ inferiores ab Ecclesijs
Cathedralibus mores recipiunt Frances. de Eccles.
Cathedr. cap. 22. n.º 26

Ex quibus evanescit obiectum, quod debe:
at esse in libertate Societatis vocare Presbyte:
23. ros sibi benevisos prò Anniversarijs, quæ ip:
sa tenetur celebrare facere ex traditis per Bac:
bos. de offic. Paroch. cap. 26. n.º 57. Panimoll.
decis. 5. adnotat. 70 Pignattell. d. consult. nos. n.º 26.
ubi quod est in arbitrio hæredum convocare ad fu:
nus Clericos, quos voluerint, prout etiam in facul:
tate Parochi, quando hæredes illos non nominant.
24. Quoniam allegatæ auctoritates non procedunt
respectu Clericorum eiusdem Ecclesiæ, qui in An:
niversarijs in illa celebrandis habent prælatio:
nem Presbyteris exteris, nedum ex Iuris dispositio:
ne, sed etiam ex conventione intèr Partes sta:
bilita Gratian. discep. ~~forens.~~ 492. n.º 7. Pignattell.
consult. nos. n.º 4.

Et ita vtraque &

Perusina

UVA.BHSC

Perusina Liberationis à molestijs
Ven. p. Junij 1696
IX.

Comes Bigarrinus pro credito ₰ 3000 quod consequi debebat ab hereditate Joannis Menghi obtinuit sibi assignari in solutum a Corinda istius matre, et Donataria vniuersali nonnulla bona, et signanter vineam in vocabulo delli Cappuccini. Verum cum superuentis super d.ª vinea molestijs, ijsque denunciatis Mariæ Ursulæ, et Sororibus de Menghis hæredibus d. Corindæ, reportauerit Comes in Tribunali A.C. m̃tum prò libera restitutione ₰ 694:43. Solutorum Gentili ad impediendam executionem mandati de immittendo per istum obtenti super memorata vinea hinc reclamantibus Sororibus reis conuentis ab Eoc iudicatato, contigit hodie ad normam commissionis mihi directæ disputari dubium, An m̃tum A.C. sit exequendum = cui Domini negatiuè responderunt.

Moti ex vnica ratione, quia nimirum cum in Instrumento præfatæ assignationis promissa non legatur euictio, nec consequenter prò ea pactum aliquod fuerit adiectum secum ferens remedia executiua, non potuit A.C. citra vitium nullitatis via executiua procedere ad relaxationem m̃ti ex regula quod illa non competit, nisi in casibus à Iure expressis, vel in executionem obligationis Cameralis, seu alterius pacti illam importantis Zacch. de oblig. cam. q.e 2. n.o 8. Card. de Luc. de credit. disc. 162. n.o 3. et de empt. et vendit. disc. 42. n.o p.o Rot. coram Ludouis. d.e 362. n.o 5. et coram Duran. dec. 37. n.o 6. et post Zacch. d.o tract. d.e 33. n.o 6.

Non releuante quod in p̃ta assignatione

UVA.BHSC

2. ut potè translatiua actionis, et dominij in Comitem As:
Signatarium promissio euictionis subintelligatur de iu:
re, et ex natura eiusdemmet Contractus l. pacta conuen:
ta ff. de contrahen. empt. l. non dubitatur C. de euict. Si:
raquell. de retract. consanguin. §. 19. gloss. vlt. n.° 4. Card.
de Luc. de empt., et vendit. disc. 11. n.° 6. Rot. coram Bu:
rat. d.° 381. n.° 9. Ideoque obligatio Cameralis sub qua
contrahentes teneri voluerunt ad obseruantiam om:
nium in Instro promissorum operatur etiam pro
his, quę veniunt in necessariam consequentiam, et
ex Iuris interpretatione.

Aliud enim est quod Corinda siuè illius hęredes
teneantur de euictione ex vi, et natura contractus, quod
in suo ordinario iudicio experiri potest Comes, cum Pa:
tres super hoc articulo nihil certi hodie statuere vo:
luerint. Aliud verò, quod eidem Comiti competat
3. remedium executiuum, quod non intrat, nisi pro his
quę leguntur, et expressè promissa sunt in Instro
ipso Camerali obligatione vallato Corn. cons. 141. n.°
6. Lib. 3. Zacch. de oblig. Cam. q.° 31. n.° 38. et ante eum
Galles. sub n.° 14. et 15. Rot. post eumdem d.° 77. n.° p.° d.° 84.
n.° 1. et d.° 134. n.° p.°

Absque eo quod suffragari possint ad inducen:
dam promissionem euictionis sub pactis executiuis
verba transactionis successiuè initę inter Comitem
Actorem, et hęredes Corindę ibi = Che restino fermi
e validi gl'oblighi d'euittione della vigna de Cap:
puccini nel med.° instromento &. Ex his enim patet ni:
hil circa euictionem in hoc n.° Instrum.to fuisse parti:
culariter dispositum, sed tantum presuppositiuè re:
seruata iura ex p.° enunciato contractu prouenientia

quo

UVA.BHSC

quo stante cum ex premissis in primodicto Instro expressa non fuerit obligatio de euictione, relatio secundi remanet erronea, et unicè attendi debet relatum etiam in his, quę pendent à solo consensu referentis Rip. in l. admonendi n.° 36. de iur. iuran. Dec. cons. 63. n.° 6. Rot. d.° 121. n.° 6. p.° p.ª et d.° 40. per tot. p.ª 2. diuers. et in rec. d.° 262. n.° 6. et seq. p.° 16. Reseruationis enim ea est natura, ut iura alias competentia conseruet, non autem ut alia, quę non adsint, de nouo tribuat l. si in venditione in fin. Cod. Commun. pręd. Crauett. cons. 15. sub n.° p.° Rot. d.° 418. n.° 5. et 6. p.° 18. et in Cęsenaten. Census 17. Aprilis 1682. §. Et quamuis coram Rmo D.mo Decano.

4.

5.

Et ita utraque &

Romana Donationum
Lun. 4. Junij 1696.
X.

Postquam in Causa vertente inter Ven: Monasterium Sanctorum Dominici, et Sixti ex persona Sororis Marię Eleonorę Alaleonę in Seculo Hortentię nuncupat, et Fulvium, et Ioannem Baptistam de Seruantijs super Successione Bonorum, quę Paulus Alaleona Francisco eius ex germans fratre nepoti donaverat contemplatione matrimonij inter ipsum, et Claricem Riualdam contracti, pęuijs duabus decisionibus coram bo: me: Verospio aditis altera sub die 28 Januarij 1656, quę est decisis 116. p.° 12. rec. et altera

UVA.BHSC

25. maii 1657. per diffinitiuam Rotalem Sententiam declaratum fuit omnia, et singula bona donata spectare ad monasterium vita naturali durante d.ae monialis, et successiuè etiam lis fuerat de eodem anno per amicabilem concordiam terminata nouissimè defunctis fratribus de Seruantijs, supervenit Comes Eustachius de Confidatis, ac uti nepos Palminij ex prędefunctâ Catharina filia in controversis donationibus vocatus, iudicium via executiua introduxit coràm A.C. contra monasterium prò consequendis bonis, ut suprà donatis, sed remissa causa ad Rotam tanquam in prima cum facultatibus A.C. proposui in hodierna audientia dubium = An mandatum sit relaxandum, vèl potius obstet transactio, quod negatiuè quoad eius primam partem fuit resolutum.

Nondum enim purificata fuit substitutio fauore Eustachij, vivente adhuc sorore maria Eleonora, quę tanquam filia Francisci, et Clariciis Coniugum expressè vocata fuit in donatione Pauli emissa in Capitulis matrimonialibus ibi = promette far liberam.te à fauore di d.o Sig.r Francesco, e figlioli, che nasceranno da lui, e detta Sig.ra Clarice maschi, et
1. in difetto de maschi le femine &c. quę promissio de donando quemadmodum vim, et effectum habet verę, et perfectę donationis, maximè fauore matrimonij Olea de cess. iur. tit. p.o q.e 6. à n.o 4. et 11. Torr. de pact. fut. succ. lib. 11. cap. 37. n.o 8. et 55. Card. de Luc. de Fideic. disc. 138. n.o 11. Rot. d.e 58. p.e 61. rec. et d.e 364. et 448. p.e 14. cum alijs relatis in n.a dec. bo. me. Vero
2. spij §. p.o tribuitque Ius irreuocabile, nedum fauore coniugum, sed etiam fauore filiorum vtriusque sexus,

cum

UVA.BHSC

cum omnes tanquam Donatarij pñles fuerint contem-
plati Thes. q.e For. lib. 4. q.e 1. Fontanell. de pact. nupt.
claus. 4. glos. 9. p.e p.a Sub n.o 10. vers. Secùs autem est
Torr. ubi supra n.o 55. et de luc. n.o 5. Rot. coram Leuting.
d.e 406. n.o 5. et seqq. et in rec. d.e 364. n.o 4. et d.a dec. 448.
n.o 6. p.e 14. et in p.a dec. huius Causæ 116. n.o p.o 14. et seq.
p.e 12. Eamdem vim consequenter operatur fauore mo- 3.
nasterii, cui per professionem monialis unicæ ex d.o ma-
trimonio superstitis, omnia iura, et bona professæ
acquisita fuerunt Auth. de Sanctis Episc. §. si
qua mulier Cap. quia ingredientibus, et cap. Quia
mulier 19. q.e 3. Olea de cess. iur. tit. 13. q.e 9. n.o 33.
Rota d.e 272. p.e 15. rec. et dec. 153. p.e 16. Et competit 4.
possessio bonorum Fideicommissariorum durante vita
monialis vocatæ, quoties alioquin capax sit possi succe-
dendi, nec disponentis voluntas contrarietur argum. l.
Statius Florus 48. §. Cornelio Felici ff. de iur. Fisc.
Peregrin. de Fideic. art. 78. n.o 81. Fusar. de Substit. q.e
430. de luc. de Fideic. d.o disc. 138. Sub n.o 4. et 15. in fin.
Rot. d.a decis. 116. n.o 2. et 9. et d.e 433. n.o 14. et seqq. p.e 12.
rec. et dec. 73. n.o 31. p.e 15.

Neque obstare visum est quod cum in Capitu-
lis matrimonialibus reseruata fuisset expressa facul-
tas adijciendi in Instro postea celebrando Substitu-
tiones, et vincula ibi = con le proibitioni d'alienazi-
oni, e sostitutioni, non essendoci figlioli d'esso Sig.r
Francesco da specificarsi nell'istesso Istro & et in
subsequuto Instro donationis antè celebrationem
matrimonij, confecto moriente Francisco sine filijs,
vel cum filijs, qui alios non haberent, vocauerit do-
nans descendentes Palminij seruantij addito onere

UVA.BHSC

descendentibus Francisci gestandi cognomen, et
5. arma gentilitia domus Alaleonę, onus hoc habea:
tur ac si in ipsis capitulis matrimonialibus fuisset
insertum cum in illis fuerit reseruatum l. Item quia
4. §. fin. ff. de pact. l. Titia 134. §. p.° ff. de verb. oblig.
Tondut. q.e Ciuil. p.e 2. cap. 110. n.° 11. in fin. cum Seqq.
Antunez de reg. donat. lib. p.° prelud. 2. n.° 12. in fin.
cum Seq. Rot. coram Cocc. d.e 2267. n.° 11. et post Torr.
de pact. fut. succes. d.e 46. n.° p.° et Seqq. et in rec. dec.
6. 277. n.° 16. p.e 17. et d.e 616. à n.° 19. p.e 18. et operetur etiam
vita durante monialis, monasterij exclusionem, ut
tenent Tusar. de Substit. q.e 429. n.° 55. Cresp. obseru.
117. n.° 125. olea de cess. iur. tit. 3. q.e 4. n.° 28. Roxas
de incompatib. p.e 7. cap. 5. n.° 93. Torr. de maiorat.
p.e p.a cap. 13. n.° 9. Rot. d.e 433. n.° 15. in fin. et Seqq. p.e 12. rec.

Quoniam ultra quod, ut dicebat unus ex Do:
minis onus gestandi nomen, et arma fuit iniunctum
dumtaxat descendentibus masculis Fran.ci, non autem
Fęminis ibi = volens etiam quod d.s Franciscus
Donatarius, eiusque descendentes masculi reti:
nere debeant cognomen, et Arma &c. Nunc etiam
placuit responsio alias data in hac Causa si:
mili obiecto, scilicet quod pactum addendi pro:
hibitiones alienandi, et Substitutiones restrictum
fuit ad solum casum, quo non existerent filij
Francisci, ut denotant illa verba = non essendo:
7. ci figlioli di esso Sig.r Francesco = quare cum
Franciscus obierit relictis filijs Paulo, et Hor:
tentia moniali, facultas reseruata operari non pot
ultra casum expressum Fontanell. de pact. nuptial.
claus. 4. glos. 9. p.e p.a n.° 12. Tusar. de Substit. q.e

414.

UVA.BHSC

414. n.º 10. Card. de Luc. d.º disc. 138. n.º 6. et 7. Rot. coram Cerr. d.º 753. n.º 1. et 11. et in d.ª d.º 116. n.º 3. p.º 12. rec. et in n.ª dec. Verosp. §. Hinc obstare.

Hinc parum urget replicatio quod dum Donans pntibus Francisco Donatario, et fratribus Sponsę onus ptum deferendi cognomen, et arma adiecit in Instro donationis correspectiuo ad Capitula matrimonialia, indè desumatur quod talis usque ab initio fuerit intentio eiusdem donantis, maximè cum in testamento, et in alia subsequenti donatione propriam voluntatem excludendi monasteria repetierit Tusar. de Substit. q.º 430. n.º 9. Card. de Luc. de Fideic. Scribens pro ipso monasterio in d.º disc. 138. n.º 15. Rot. d.º 616. n.º 23. p.º 18. Nam semper occurrit quod facultas reseruata addendi substitutiones ptas concepta est in solo casu non existentię filiorum Francisci, ergo in alio casu existentię filiorum stand omninò est donationi, quę filios francisci vtriusque sexus vocat, ut in terminis argumentatur Fontanell. de pact. nupt. claus. 4. glos. 9. p.º p.º n.º 12. Et cum in capitulis matrimonialibus ius certum quęsitum sit tam filijs masculis, quam fęminis, et consequenter monasterio ex persona Hortentię, nec potuit Donator ex intervallo, siuè per nouum actum inter viuos, siuè per vltimam voluntatem primam donationem reuocare, nec pactum aliquod in illius pręiudicium apponere l. perfecta 4. Cod. de Donationibus, quę sub mod. Olea de cess. iur. tit. p.º q.º 6. n.º 11. et Segg. de Luc. de fideic. d.º disc. 138. n.º 5. et d.º donat. disc. 4. n.º 4. Rot. apud Torr. de pact. fut. Succes. d.º 47. n.º 11. et d.º 293. n.º 6. p.º 5. rec. d.º 54. n.º 42. p.º 6. et d.ª dec. huius Causę 116. n.º 14. et Segg. et in eius confirmatoria §. Hinc obstare, et §. Neque

8.

9.

10.

UVA.BHSC

testamentum, minusque per eorum pntiam, et consensum id assequi voluerunt franciscus Donatarius, et
11. fratres Sponsę, cum bona donata pertineant ad filios, et filias francisci, et Claricis, non uti hęredes, sed tanquam filios independenter, et ęquè principaliter donatarios Fontanell. de pact. nupt. d. claus. 9. p.e p.a n.o 5. et Segg. de Luc. de donat. d. disc. 4. n.o 4. et de fideic. d. disc. 138. n.o 6. Rot. coram Seraph. d.e 472. n.o 12. et coram Cerr. d.e 568. n.o 7. et per tot. et in rec. d.e 393. n.o 8. p.e 5. et d.e 58 n.o 46. p.e 6. et d.a dec. 116. n.o 4. et Segg. p.e 12. et in 2.a dec. Verospij, §. nec urget.

Demum non obstat quod sicuti in donatione etiam
12. contemplatione matrimonij emissa favore filiorum, et descendentium potest Donator ex interuallo per aliud Instrum restringere vocationem ad ~~alios~~ solos masculos, excludendo Feminas, ut in specie tenent Cutell. de donat. tract. 2. disc. p.o Specul. 7. n.o 27. et Segg. Molin. de Rit. nupt. lib. 3. q.e 24. n.o 295. Fontanell. de pact. nupt. claus. 4. glos. 5. n.o 12. Mier. de maiorat. p.e p.a q.e 44. n.o 16. Ros. consult. 69. n.o 108. Rot. d.e 277. n.o 9. p.e 17. rec. Ita quoque potuerit Paulus virtute facultatis sibi reseruatę per adiectionem oneris deferendi cognomen, et arma exclu-
13. dere Fęminas moniales. Obiectum enim in sensu DD. supra allegatorum procedit, ubi dubium est, an sub nomine filiorum, et descendentium comprehendantur fęminę, ut propterea in eo casu merito recurratur ad subsequutam Donantis magis explicitam voluntatem favore masculorum ut obseruat Cutell. vbi supra n.o 30. et 31. et Fontanell. n.o 12. Quod non contingit in pnti,
14. vbi cum fęminę non sub nomine collectiuo descendentium, sed nominatim sint vocatę, earum vocatio

non

UVA.BHSC

non est de casu dubio, qui declaratione indigeat ità Fontanell. d. glos. 5. n.º 13. et 14. Rot. d.e 874. coram Seraphin. et in rec. d.e 277. n.º 9. p.e 17. et d.e 377. n.º 13. p.e 18 Facultas enim, quàm sibi reseruauit in donatione Paulus adden: di Substitutiones, non fuit pura, et absoluta, sed conditio: nalis, et expressè restricta ad casum, quo non adessent filij Francisci, ut toties supra dictum est. 15.

An verò mandatum saltem relaxandum esset Su: per proprietate, reseruato interim vsufructu monasterio ad vitam monialis, censuerunt Domini non esse p.ntis inspectionis, nec viuente moniali competere vocatis Eusi prœuentiuum iudicium iuxta Tex. in l. Litigatores 11. §. Fin. ff. de recep. arbitr. Molin. de primog. Hispan. Lib. 3. cap. 14. ibique Adden. n.º 10. Peregrin. de Fideic. art. 41. n.º 4. Fusar. de Substit. q.e 607. per tot. Rot. d.e 216. n.º p. et Segg. p.e 19. rec. Prout quoque Superfluum visum est dis: putare de 2.a parte dubij super transactione cum ad Euc ea Sęclusa mandatum ex p.tis non sit relaxan. 16.

Et ità utraque.

Bononien Aquarum
Ven. 8 Juny 1696.

XI.

Sententiam Rotalem R. p.d. mei Molines, qua pronunciatum fuit Communitatem villę Fontanę non teneri ad excauationem Fouei, de quo agitur, mi: nusque ad refectionem damnorum obuentorum ob non factam d. excauationem, hodie Domini confirmandam

UVA.BHSC

esse censuerunt, eo iterùm innixi fundamento, quod obligatio suscepta per Communitatem in actu venditionis bonorum factæ Blanchinis à quibus causam habet Comes Camillus Maluetius actor, recipiendi in eius prędijs inferioribus aquas claras, et turbidas defluentes ex prędijs superioribus, et manutenendi ad hunc effectum foueas excauatas sub obligatione damnorum, et interesse, comprehendat tantummodo aquas claras ex fouentibus defluentes, et turbidas conflatas ex pluuialibus, non autem illas, quę ex irruptione fluminis Quadernę per totalem deuastationem
1. Aggerum eruperunt, cum in stipulatione damni infecti non committatur stipulatio quoties damnum prouenit ex casu fortuito, qui nullo modo potuit pręuideri iuxta Tex. in l. fluminum 24. §. vitium ff. de damn. infect. quem latè expendit Pecch. de aquęduct. to. 2. cap. 11. q.e 10 n.o 2. et seqq. irruptio
2. enim, et deuastatio Fluminum est adeò extrinsecus contingibilis, ut illi occurri non valeat d.a l. Fluminum §. vitium vers. quod enim Rot. in d.e Eiusq causę 28 Januarij 1695 §. quod autem coram Rpd. meo Molines.

Huoi intellectus de per se claros validior redditur ex quatuor ponderationibus accuratè per Dnos examinatis. Quarum prima est quod obligatio Communitatis emissa fuit ad effectum recipiendi aquas, quę proueniunt ex defluctu Bonorum Comitis, seù ut vulgò dicitur, lo Scolo, vt sonant verba contractus ibi = perquę reliqua ipsius Communitatis Terrena ab aquis claris, et turbidis excolantur, et ex eo labuntur prò excolendis Terrenis =

Qua=

UVA.BHSC

Quapropter non debet extendi ad aquas, quę erumpunt 3.
ex Flumine, cum excolaticiorum natura sit, emittere
tantummodo aquas illas, quę vel naturaliter, vel ex
pluuiis defluunt ob locorum pendentiam, vt tradit
Pecch. de aqued. d.o to. n. cap. 10. in prin. n.o 1 et seqq.

Secunda est quod de tempore stipulationis con:
tractus bona vendita Blanchinis erant superiora, et
dominantia, alia verò, quę remanebant in proprie:
tate Communitatis erant inferiora, et valliua, et
de hac bonorum situatione habita fuit à Contrahenti:
bus specialis consideratio, undè cum ex deuastatione, et
irruptione d. Fluminis, bona, quę erant valliua, et in:
feriora ex materia ibidem asportata effecta fuerint
sublimiora, ideòque minùs aptas ad recipiendas aquas,
utique dicendum est, quod ab hac conuentione rema:
net prorsùs exclusus casus pnsorum damnorum, cum 4.
obligatio intelligi debeat rebus in eodem statu per:
manentibus Rot. in Asculana Aqueductus n.s. februa:
rij 1695. §. Fin. et n.7. Junij d. anni §. Quin turbet
coram R. p.d. meo Muto, et in d.a dec. R. p.d. mei
Molines §. Fin.

Tertia est, quod in d.o Instro venditionis con:
venta fuit sola manutentio, et excauatio Scola:
ticiorum, quod pariter conuincit Contrahentes non
prequidisse casualem Fluminis irruptionem, minusq.
totalem deuastationem Aggerum, tum quia Scola: 5.
ticia aptę non sunt recipere aquas taliter erum:
pentes, tum etiam quia si dictus casus fuisset prę:
visus, facilius, et proprius fecisset stipulare
manutentionem, seu reparationem Aggerum, qui 6.
sunt instra solita ad cohibendas Fluminum ir:

UVA.BHSC

ruptiones, ut inquit Tex. in l. Saccularij §. sunt quædam, ibique glos. verb. Niloticam ff. de extraord. crimin. Gobb. de Aqu. q.e 21. n.o 25.

Quarta demum est, quod Communitas vendidit Blanchinis dicta Terrena, quæ erant quantitatis tornaturarum ferè 400. pro vilissimo pretio librarum 5000. quod quidem apertius concludit, quod Communitas ultra Seruitutem recipiendi aquas claras, et turbidas, et excauandi foueas in se susceptam, noluerit pro tam viti pretio teneri etiam ad casus insolitos,
7. et non cogitatos, cum quantitas pretij sit regina interpretationum ad exquirendum, quid Contrahentes voluerint in venditione includere, ut in terminis aquarum tradit Pecch. de Aquæd. d. to. 2 cap. 9. q.e 7. n.o 27. et 49. et q.e 8. n.o 54. et generaliter Surd. d.e 257. n.o 6. Rot. coram Card. Seraph. d.e 932. n.o 13. et coram Burat. d.e 471. n.o 4. et d.e 797. n.o 5.

Neque contrarium sensum concludere valuit pactum quod Communitas teneatur excauare foueas etiam in casu, quo penitus deficerent, ex quo inferebant Scribentes pro Comite, quod sicuti illarum totalis deficientia euenire non poterat, nisi per irruptionem Fluminis, ita obligatio fuerit ex voluntate Contrahentium extensa etiam ad hunc casum tanquam specificè provisum. Quoniam totalis deficientia fuit potiùs considerata in casu quo Communitas negligeret illarum expurgationem, et ita paulatim depositis Terræ illas repleret, ac proindè obligatio Communitatis trahi non potest
8. ad vsum inopinatæ irruptionis Fluminis, cum in materia Seruitutis de una ad aliam inferre non

liceat

UVA.BHSC

Liceat l. non modus Cod. de Seruit. et aqu. l. ex meo ff. de Seruit. rust. Menoch. cons. 43. n.º 1. Ciriac. controu. 310. n.º 150. Rot. d.e 611. n.º 4. p.e 5. et d.e 61. n.º 10. et Seqq. p.e 17. rec. et in d.a dec. R. p.d. mei Molines in princ. et in dubio contra illam tanquam odiosa 9.
cadere debeat interpretatio Pecch. de aqu. to: 1. cap. 3. q.e 11. n.º 9. Rocc. disput. Iur. Select. cap. 175. n.º 41. Rot. d.e 31. n.º 15. p.e 17. rec.

Minusque illum concludere potest particularis obseruantia deducta ex Sententijs latis contra Communitatem prò excauatione fouearum, et ex successiua Solutione damnorum per ipsam facta. Quia cum non probetur tunc temporis Flumina talitèr erupisse, ut rerum Status penitus immutatus euaserit, quemadmodum euenit in casu p.ntis controuersiæ, dixerunt Domini nullam ex dictis actibus erui posse contrariam obseruantiam, quæ non deducitur nisi ex actibus 10.
omninò præcisis, et indiuiduis respectu casus, qui venit in controversiam Crauett. cons. 96. n.º 4. Surd. cons. 254. n.º 26. Mans. consult. 446. n.º 22. idem Surd. d.e 131. n.º 16. Rot. coram Greg. d.e 162. n.º 1. et Seq. coram Greg. d.e 162. n.º 1. et Seq. coram Manzaned. d.e 553. n.º 10. et Seq. et in rec. p.e 17. d.e 272. n.º 32. tametsi ageretur de obseruantia 11.
interpretatiua Pacion. de Locat. et conduct. cap. 47. n.º 59. et Seq. Rot. coram Dunorett. Iun. d.e 345. n.º 9. et coram Greg. d.a d.e 162. n.º 4.

Hinc non obstat quod sub appellatione aquarum turbidarum ex communi usu loquendi in Comitatu Bononiæ veniant etiam aquæ Flu-

UVA.BHSC

minum inundantium. Quia instra, et attestationes ad
hoc probandum exhibitę loquuntur in contractibus lo:
cationis, in quibus hęc interpretatio sumi potest uti
12. conformis dispositioni Iuris, iuxtà quam Locator
promittens remissionem pensionis in casu aquarum
turbidarum, multo magis tenetur illam remittere
in casu irruptionis Fluminum, ut est Tex. in l. ex
Conducto §. si vis tempestatis ff. locat. Rot. coràm
Burat. d.e 110. n.o 1. et Segg. et in illius confirmato:
13. ria, ut in dec. 359. coram eodem. Sed in casu pro:
missę servitutis, tamquam contrarię cuiuscum:
que Iuris dispositioni tam lata fieri non debet
interpretatio, sed potius curandum est, ut illa
quantum fieri potest restringatur Bald. in d.a l.
non modus n.o 1. C. de Servit. et Aqu. Rot. coràm
Vbag. d.e 110. n.o 7. et in rec. d.e 61. n.o 12. p.e 17. et d.e 819.
n.o 16. p.e 18.

Nec subsistit, quod repletio fovearum eve:
nerit ex culpa, et negligentia Communitatis, ex
quo non curavit reficere Aggeres propè Ripas d.i
Fluminis Quaderna: Quoniam ad huoi reparati:
14. onem Communitas non tenebatur, vel quia non
fuit in pactum deducta, vel quia ex confessione
eiusdem Comitis est omninò impossibilis, ut prose:
quitur decisio R. p.d. mei Molines §. prout nec
Communitati. Quinimo apposita negligentia
est potius adscribenda eidem Comiti, qui aperuit
Cloacam prò introducendis aquis turbidis in pro:
prias Terras, quique concessit, ut vicini eidem
Flumini Quaderna construerent quemdam Ag:
gerem, qui fuit precissua Causa irruptionis dicti

Fluminis

UVA.BHSC

Fluminis, ut propterea idem Comes, qui adeò cul- 15.
posè se gessit non valeat repetere à Communitate
refectionem damnorum, ut in eadem decisione R. p. d.
mei Molines §. Final.

Demùm nec subsistit, quod Communitas
teneatur saltem excauare Foueam dello Schiauo
per quem aquæ prædiorum Comitis adhuc feliciter
defluent. Quia cum d.s Foueus sit Communis, ut 16.
potè inseruiens alijs prædijs ipsi adiacentibus l.
adeò §. Insulam ff. de acquir. rer. dom. Gratian.
discep. 480 n.o 1. Gobb. de Aq. q.e 4. n.o 1. et seq.
exindè patet, quod illius excauatio cadere non
potest sub obligatione per Communitatem susce- 17.
pta excauandi Communalia excolatoria, cum
hæc intelligi debeat de excolatorijs ipsius Commu-
nitatis, ut aduertit decisio R. p. d. mei Molines
§. neque adduci. Et in omnem casum cum hodie sit
inter partes incontrouersum dictum foueum fuis-
se quoque repletum ex d.a repentina irruptione
Fluminis Quaderna, semper recurrit eadem
responsio, quod Communitas, si quæ etiam obliga-
ta reperiretur, non teneatur amplius ad dictam 18.
excauationem, cum ex casu fortuito, et om-
nino inopinato, non dicatur commissa stipu-
latio, ut in durioribus terminis tradunt
Gratian. discept. 195. n.o 7. et seqq. Sabell. va-
riar. resol. cap. 97. n.o 5. et seq. Rota coràm
Buratt. decis. 110. n.o 8. et seq. et decis.
359. n.o 5.

Et ita utraque C

UVA.BHSC

Romana Secuniana
Ven: 8. Junij 1696

XII.

Vendidit de anno 1685. Ursula fantonia vid relict. q. Francisci Panserij, tam prò eius Iuribus dotalibus, quam uti Iurix, et Curatrix Stephani Panserij eius filij, negocium piscatorium ad usum coriandi pisces, alias per eius virum exercitum, Marco de Carolis cum expressa renunciatione dominij pro pretis ℔ 1955. in totum conuentis fructibus compensatiuis ad rationem ℔ 5. prò quolibet 100 donec d. pretij fieret integralis Solutio, Sed cum ex post dictus Marcus prò removenda Sequestratione posita Super Cymbis eiusdem negocij coactus fuerit Soluere ℔ 1000. cuidam Nicolao de Oliua creditori d. q. Francisci, atq. propterea decreuit iudicium contra Ursulam venditricem prò Liberatione à molestijs, et refectione damnorum deuentum fuit de anno 1687. ad transactionem in qua bonificatis eidem Marco dd. ℔ 1000. iste iterum se obligauit Soluere residuum pretij d. negotij, illiusque fructus recompensatiuos Sum.o Usu. Lq n.o 12. et cum Successiuè de anno 1689. ex causa æris alieni carceribus emancipato d.o Marco prò illius excarceratione fuisset opus distrahere eadem Cymbas, atque prò huiusmodi effectu impetrare ab Ursula renunciationem dominij iam sibi Super illis reservati, hinc prò maiori cautione pretij d. negotij obligationi accesserunt fauore d. Ursulæ, Romas, aliique fratres de Carolis una cum illorum matre, qui

parifor:

UVA.BHSC

pariformitèr promiserunt d. residuum soluere cum illius fructibus compensatiuis d.° Sum.° Ursulę n.° 4.°

Cum tamen his non obstantibus ijdem de Carolis toties promissam solutionem remorarent, fuerunt per d.m Ursulam in iudicium vocati coram A.C. qui tam prò sorte, quàm prò fructibus mandatum executiuum contra illos, et Michaelem Saulum in ptis Instrij pār obligatum relaxauit à quo cum per signaturam Iustitię appellationis causa mihi fuit commissa cū cta si quid exequendum, dedi dubium commissioni conforme, quod prò executione mandati uti validi, et iusti resolutum fuit.

Sanè validitas depromebatur ex actis, Iustia verò resultare visa fuit ex prenarratis tribus Instrij, in quibus litteraliter obligati reperiuntur dd. Marcus, 1.
et alij de Carolis ad solutionem residui, et fructuum compensatiuorum, et quidem in ampliori forma R. C. A. Rot. d.e 192. et d.e 222. n.° 5. post Zacch. de oblig. cam. et d.e 411. n.° 1. p.e 19 rec.

Non obstat quod in d.a venditione fuerint comprehensa duo credita alterum scilicet ₰ 400. alterum verò ₰ 450. prò quibus tanquam in fructiferis nulli debeantur fructus compensatiui, et si quis soluti fuerint, ut potè 2.
illiciti, et usurarij veniant in sortem imputandi, quia cum fuerit venditum universale negocium, nempè utensilia, Belluę, et credita una simul cum omnibus quomodocumque ad illud pertinentibus, dubium vtique 3.
non est, quod fructus iuxta conuentionem indistinctè debeantur etiam pro creditis pecuniarijs, et in fructiferis sine labe vsurariæ prauitatis, cum propriè non dicantur fructus, pecunię, sed universi negocij, ut

UVA.BHSC

firmat Argel. in eius voto impresso post decisionem
Remboldi vot. 1. nº 40 et Seq. et tenuit Rota in
rec. d.ª 516. nº 16. d.ª 540 n.º 11. p.ª n. d.ª 34. nº 6. et Segg
p.ª 14. et d.ª 175. nº 7. et 8. p.ª 16. Sarum relevante quod
credita ipsa proveniant ex Causa mutui, quæ propte-
rea nullam habere valent connexionem cum d. negó-
cio. Etenim ultra quod ipsi Contrahentes in Instro
venditionis facti fuerunt eadem credita ad negoci-
um spectare, ut colligitur, nedum ex pacto proxi-
ali ibi = deliberasse d. negocium piscationis alienare,
et nonnulla credita pro eodem negocio acquisita cedere,
sed etiam ex parte dispositiva ibi = Item pari Jure &
cessit, et renunciavit eidem V. Emptori credita super
Cymbis ad eius negotium spectantia = Illud certum
est, quod cum idem negotium exerceri nequeat sine
suoi pecuniarum mutuatione, cum ex illa arcten-
tur piscatores ad tradendum pisces mutuantibus ad effectum
contrahendi, ut de stilo testantur Contractores Sum.º Ur-
4. sulæ nº 8. Sequitur per consequens quod dicta credita
sint pars dicti negotij uti precisè necessaria ad illius
commercium ex firmatis per Rotam d.ª dec. 175. n.º 6. p.ª
16. rec. ubi concordantes.

Minusque obstat quod venditio negotij facta fue-
rit per caput separatum ab altera creditorum, adout
conventis fructuum restringatur tantummodo ad
illius pretium, non verò ad credita: Quippè cum ex pre-
missis clarè pateat d.ª credita habita fuisse inter
Contrahentes tanquam pars ipsius negotij, ulteriùs
verò ex tota Instrii serie evidenter constet devolu-
tum fuisse ad universalem totius negotij venditio-
nem, ut de præsenti, tùm ex verbis suprà enun-

ciatis

UVA.BHSC

ciatis, tum ex constitutione pretij per modum unicæ venditionis ibi = hanc autem venditionem negotij & fecit pro pretio æstimando, dictumque pretium adiectis Peritij declarandum, et respectiuè latiùs pntis venditionis, et cessionis creditorum & emptor soluere promisit = tum denique ex modo soluendi inter Partes convento, et reservatione fructuum recompensatiuorum ibi = residuum vero d. pretij & sicut etiam summam creditorum cessor & soluere, et exbursare promisit & interim verò quia pro d.o residuo pretij ut supra non licet retinere rem, et pretium, eo magis quod d. negotium ut supra venditum, est de sui natura fructiferum & d.s marcus promisit soluere fructus compensatiuos & ~~et~~ non hesitarunt Domini Sæpedictam conuentionem fructuum comprehendere credita, non secus àc pretium negotij cum amborum unica, et eadem determinatio esse debeat, ut in terminis firmat Rot. d. dec. 275. n.o 4. et seq. p.e 16. rec. 5.

Quin urgeat responsio, quod credita fuerint singillatim æstimata, illorumque pretium distinctim expressum: Quia non indè sequitur duplicem celebratum fuisse contractum, quando ut in casu Partes expresserunt deuenire ad unicam tantum venditionem, ut notat Decian. cons. p.o n.o 5. et seq. lib. p.o Rot. coram Caualer. d.e 428. n.o 3. repetit. in p.e 4. rec. to. 1. d.e 514. n.o 4. nam æstimatio creditorum facta censetur ad effectum dignoscendi illorum quantitatem distinctam ab alijs rebus, non autem ad diuersificandum contractum gestum super negocio, et illius partibus, ut in puncto aduertit Argel. ind. vot. 2. post Rembold. n.o 20. 6. 7. 8.

Et cessat difficultas, quia ipsimet fratres de Carolis de unicitate contractus non dubitarunt, quia

UVA.BHSC

non in unico, sed in duobus Instris Sum.o ursulę d. n.o
1. et 4. fassi fuerunt emisse negotium piscatorium
prò ∞ 1955., quę comprehendebant pretium nedum uten:
silium aliarumque rerum, sed etiam Creditorum, de
quibus est controuersia, et prò residuo d. Summę se obli:
garunt soluere fructus compensatiuos, ex quo Domi:
ni censuerunt non esse amplius super hoc immoran:
9. dum, vbi adest pręcisa Adriorum confessio, qua nulla
maior probatio dari potest l. cum de la 1. C. de transact.
Rot. dec. 80. n.o 16. p.e 16. rec.

Et ita utraque &

Cauallicen. Pecuniaria
Ven. 15 Junij 1696
XIII.

Reclamante Antonio Thibaud à tribus senten:
tijs conformibus duabus scilicet in partibus, et 3. in Cu:
ria ab A. C. Thomato prolatis ipsum condemnantibus ad
soluendum Spiritui Riccard residuale pretium qua:
rumdam mercium sibi consignatarum vsque de anno 1672
prout ex apoca desuper confecta, Signatura Iustitię
reiciendo ulteriorem appellationem in suspensius, cam
mihi delegauit cum cla sine pręiudicio trium con:
formium. Quare assignato ad normam commissionis dubio =
An constet de reiudicata, seu potius de Causis restitu:
tionis in integrum affirmatiue quoad primam partem,
et negatiuè quoad secundam responsum fuit.

1. Quemadmodum enim ex conformitate dd. trium

judicatorum

UVA.BHSC

judicatorum constituitur res iudicata l. unic. Cod. ne li:
ceat 3.° prouoc. Clem. ut calumnijs de Sent. et re iudic.
ità concurrente ulterius illorum validitate, et iustitia,
cessat quęcumque lęsio, sine qua petitę restitutioni in 2.
integrum locus esse non potest cap. p.° de in integr. restit.
Rot. d.e 1913. n.° 1 p.e 18. et in Romana Transactionis 15.
gmbris 1694. § Non constat coram Rmo P. meo Decano.
De validitate nulla fuit quęstio, iustitia autem, quę
sola impugnabatur resultare visa est ex pta apoca
ab Antonio debitore exarata, et nunquam in iudicio 3.
controversa, quę plenam, et certam constituit illius
debiti probationem, non secus ac publicum Instrum
Pamphil. d.e 348. n.° p.° et d.e 377. n.° et seq. ibiq. Add. n.° 10.

Contra quod probationis genus non subsistit
allegata eiusdem debiti satisfactio principaliter
elicita ex depositione sex testium, quorum duo de:
ponant occasione nouę Societatis de anno 1685. inter
has partes initę intervenisse mutuam, et finalem li:
berationem, cęteri verò referant se audivisse Spiri:
tum creditorem asserentem eius creditum aduersùs An:
tonium prò residuo prę notatę Apochę ascendere ad Sum:
mam Librarum 300. vel 400. Quoniam ultra quod ex
hoc ipso quod primi de mutua, et finali liberatione,
alij verò de residuali debito in pta exigua summa
deponant, inuoluitur manifesta contradictio, quę red: 4.
dit incertam probationem ex eorum dictis resultantem
Cap. licet causam ibiq. Glos. verb. contradicant de
probat. Gratian. discept. forens. cap. 889. n.° 19. Sa:me:
Gregor. XV. d.e 510. n.° 1. Bich. d.e 175. n.° 1. Cels. d.e 352.
n.° 4. cum tamen ad probandam solutionem debiti ad: 5.
versus certum, et publicum documentum ęquè certa

UVA.BHSC

et omninò concludens probatio requiratur L. p. Cod. de pro:
bat. Burat. d.e 199. n.o 12. Bich. d.e 562. n.o 19.

Ulteriùs agendo de primis eorum fides prorsus ad:
mittitur, ex quo cum eædem partes de anno 1687. hujus
postremæ Societatis computa solidauerint expressè præ:
seruarunt solidationem illorum, quæ proueniebant ex
6. apocha 1672. hæc autem preseruatio frustratoria fuis:
set si partes de d.o anno 1685., ut aiunt testes se mu:
tuò, et finaliter liberassent. Rursùs alter illorum
est pauper, et affinis Antonij debitoris, quæ utraque
7. circumstantia, illius fidem diminuit, ut de paupert.
obseruat Glos. in l. 3. in princ. verb. egens ff. de
testib. plenè Mascard. de probat. conclus 1160. n.o p.o
8. et seqq. et de affinitate est tex. in cap. Consangui:
nei, et in cap. Accusatores 3. quæst. 5. Abb. in cap. fin.
sub n.o 12. de iur. iur. Cocc. d.e 2117. n.o 8. Alter verò
9. uti nimis vagè, et generaliter loquens non concludit
quod partes in mutua liberatione intellerint de p.to ne:
gocio anni 1672. l. non hoc Cod. undè legittim. cap. in pre:
sentia de probat. Soccin. Jun. cons. 88. n.o 18. et seq. lib.
2. Alex. cons. 88. n.o 10 lib. 5. Crauett. cons. 98. n.o 3.

Similiter nec attendendi videbantur alij quatuor
deponentes de confessione extraiudiciali Spiritus calcu:
lantis proprium creditum in lib. 300, vel 400; quamuis
10. enim de æquitate Canonica seruanda præsertim in Tri:
bunalibus Ecclesiasticis confessio extraiudicialis plenam
probationem contra sic confitentem constituat excumula:
tis per Gabriel de confess. conclus. p.a n.o 46. Put. d.e 53. n.o
p.o lib. 2. Sa:me: Gregor. XV. d.e 408. n.o 2. Duran. d.e 188.
11. n.o p.o Attamen id demum procedit ubi de huiusmodi confessio:
ne certa alioquin habeatur, et perfecta probatio, ut

cæteris

UVA.BHSC

cęteris relatis obseruat Card. de Luc. de credit. disc. 79 n.° 5.
Quę Sanè non resultat ex mox dd. testibus, Tum quia 12.
dubitatiuè deponunt circa quantitatem ibi = dicendo:
gli una volta che tal resto potrebbe importare 200.
ò 300 Lire, et un'altra volta da 300, ò 400 lire, et ideò
non attendendi Rota coram Zarat. d.e 99. n.° 21. et in rec.
d.e 483. n.° 4. p.e 5. to: 2. dec. 45. n.° 25. p.e 6. et d.e 753. n.°
13. p.e 18. Tum quia cum non deponant de confessione 13.
emissa à Spiritu cum taxatiua certę, et limitatę
quantitatis, talis confessio non concludit quin eidem
plus deberetur Bartol. in L. Siquidem Cod. de transact.
Crauet. cons. 313. Sub n.° p.° Leoncill. decis. Ferrar. 63. n.°
7. Rot. coram Sa: me: Greg. XV. d.e 317. n.° 4. Tum de:
mum quia eorum duo tanquam de auditu ab alijs non 14.
maiorem fidem merentur quam illi à quibus audiue:
runt Rot. coram Arguell. d.e 8. n.° 13. et in rec. d.e 308. n.°
11. p.e 6. et alibi sepè alij verò non sunt contestes de loco tem:
pore, ideoque uti singulares coniungi non possunt ad
probandam d. extraiudicialem confessionem, quę tanquam 15.
actus momentaneus non successiuus probari debet per
duos saltem testes de loco, et tempore contestes Glos. in
L. fin. Cod. famil. Erciscun. Bald. in L. p. vers. quilibet ac:
tus C. de testib. Rot. coram Merlin. d.e 170 n.° 3. et coram
Priol. d.e 52 n.° 19. et d.e 93. n.° 4. et in rec. d.e 52. n.° 2. et
pluribus sequen. p.e 15. et d.e 171. n.° 24. et seq. pred. 17.
et d.e 263. n.° 5. p.e 18. Imms cum ptam extraiudicialem
confessionem ipsemet Antonius toties impugnauerit 16.
negando totum, et integrum debitum, potuit à confiten:
te re integra reuocari, Marescott. var. resol. Lib. 2. cap.
44. n.° 8. et Segg. Card. Albic. de inconst. in iudic. q.e
24. n.° 114. Post. dec. Bonon. 51. n.° 17.

UVA.BHSC

Neque ad supplendam singularitatem dd. testium, ac imperfectam probationem ex eorum dictis resultantem alicuius ponderis visę sunt coniecturę, quę cumulabantur ad inducendam controuersi crediti satisfactionem Non prima deducta ex diuturnitate temporis, Quoniam cum in apocha partes conuenerint de solutione protrahenda usquequo Antonius pretium ex mercibus ipsis sibi consignatis retraxissent ibi= quando sarò pagato in
17. denari, ò in lettere &c exindè consequitur quod tempus non à die confectę apochę, sed à die purificatę conditionis est mensurandum, non enim nisi ipsa conditione adueniente spiritus agere potuisset Glos. in l. in omnibus obligationibus ff. de reg. iur. Gomez. var. res. Lib. 2. cap. 11. sub n.o 21. vers. quod tn p.o Card. Cerr. d.o 568. n.o 9.

Non etiam 2.a desumpta ex solita diligentia
18. utriusque spiritus nimirum inexigendo, et Antonij, in soluendis proprijs debitis. Quia cum spiritus admittat se recepisse ad computum librarum 12m et successiue iudicialiter toties insteterit prò residuo Quemadmodum satis ipse propriam sollicitudinem probauit ita è conuerso sui debitoris duritiem expertus est in Judicio usq. ad rem iudicatam protracto.

Nec demum 3.a ex posteriore contractu societatis inito de anno 1685. inter easdem partes nulla facta
19. mentione reliquatus debiti antecedentis; nullam enim posterior hic contractus, connexionem habet cum precedenti, undè ex eo quod contraxerunt ex nouo titulo, et causa omnino diuersa inferri non potest ad presumptam alterius separati negocij solidationem ad Tex. in l. si de certa Cod. de transact. Surd. cons. 418. n.o 11. et seqq. Rot. coram Bich. d.o 492. n.o 20 et d.o 631. n.o 19.

Prędictisque

UVA.BHSC

Prędictisque omnibus pręualerunt apud Dominos plura argumenta exclusiua allegatæ Solutionis, tum videlicet probatio per eumdem debitorem admissa quod ipse adhuc debitor existat in libris 300 vel 400 quod per necesse supponit nullam adhuc prędecessisse Solidationem l. non solum §. Si verba liberationis in fine ff. de liber. legat. Tum rursus maxima inverisimilitudo quod Antonius non procurauerit, vel apochę obligatorię lacerationem, vel finalem debiti quietantiam l. cum de indebit. 25. ff. de probat. Rimin. Jun. cons. 489. n.o 9. Mart. Medic. examin. 53. n.o 33. Bich. d.e 272. n.o 21. et Segg. et d.e 488. n.o 11. p.e 18. rec. Tum denique reseruatio de p.to anno 1687. à partibus emissa, et quidem in actu proportionato Solidationis alterius negotij ibi = Senza pregiuditio de Conti, che detti Sig.ri Riuard, et Antonio Thibaud hanno da fare dell'anno 1672. per Causa delle loro mercantie &c. quę verba satis clarè excludunt prę existentiam finalis liberationis, et tanquam factum earumdemmet partium pręponderant tam dictis testium, quam alijs pręsumptionibus, et coniecturis in contrarium excitatis l. Cum te C. de transact. l. generaliter Cod. de non num. pecun. Gabriel de testibus conclus. 4. n.o 77. Rot. coram Coccin. d.e 2341. n.o 4. et alibi passim

Et ita utraque &c.

20.

21.

22.

23.

Romana Transactionis
Ven: 15. Junij 1696

XIV.

Orta controversia inter Franciscum Gottifredum, et Bonifatium Pertum Fabrum murarium super

UVA.BHSC

fructibus residualis Summę, cuius idem Petrus creditor euaserat prò laboreriis Fabricę Palatij nobilis in Urbe constructi alias inter ipsos ad rationem ₰ 4. 50 prò quolibet 100 conuentis Partes de anno 1678. deuenerunt ad concordiam, in qua dd. fructus sub prętextu quod essent excessiui reduxerunt ad Summam ₰ 4. Sed cum Gottifredus pretendendo nouum excessum, vlteriorem peteret reductionem noua etiam fuit ad instiam Bonifatij instaurata, in qua reportatis hinc indè pluribus iudicatis fauorabilibus, causa tandem ad instantiam illius hęredum, mihi delegata, proposui dubium, An, et ad quam rationem debeantur fructus, seù potiùs obstet transactio, et Domini fructus deberi ad rationem ultimo loco taxatam, et transactionem obstare responderunt, moti ex ipsa fructuum reductione inter easdem Partes stabilita, et solemniter in transactionis Instro acceptata, quę sicuti parit exceptionem litis finitę ita etiam operatur quod fructus ad hanc rationem soluendi sint ad Text. in l. non minorem C. de transact. Card. de Luc. de vsur. disc. n 8. n.º 4. et seq. Rot. dec. n 60. n.º 1. pp. 19. rec.

1.

Nec Dominos ab Eu̅oi resolutione remouere potuit obiectum p̄nsi excessus, ex quo Palatium ędificatum non reddit fructus ad ro̅nem 4. Sed tantum 2. prò quolibet 100., ut proindè ijdem fructus non nisi ad hanc ratam debeantur, et quidquid interim ro̅ne illorum exactum fuit veniat in sortem imputandum Quoniam obiectum cessare visum fuit ex duplici responsione. Altera nempè, quod valor d. Palatij non fuit sufficienter probatus, minusque illius annua pensio, prout opus erat prò regulandis illius fructibus

2.

bus

bus, nam quoad valorem, omissis quibusdam computis,
et quietantiis Artificum per Gottifredum exhibitis, quę 3.
ut potè informes nihil ponunt in esse iuxtà Text. in
L. Instrumenta C. de probat. Rot. d.e 816. n.o 16. p.e 18. rec.
inductus fuit quidam Peritus, cuius relatis vltraquam
quod exquisita fuit prò instructione animi Iudicis
tantum, nullum apta est probationis gradum consti:
tuere, quia estimatum fuit Palatium per cęmenta, 4.
nullo habito respectu ad Pensiones, quę annuatim
retrahebantur, qui modus est contra normam Legales
traditam ab hoc nostro Tribunali, ut coram Seraph.
d.e 665. n.o 8. coram Dunor. Iun. d.e 686. n.o 13. et in rec.
d.e 788. n.o 11. et Seq. p.e 16. et d.e 94. n.o 6. p.e 18. et in Ro:
mana Falcidię 31. Iuarij, 1684. §. ad quem effectum
et §. Communis coram bo: me: Rondinino.

Quo verò ad annuas pensiones d. Palatij hę pari:
formiter non apparent iustificatę, tum quia affertur
unica tantum Locatio ad nouennium prò ₰ 700 an:
nuis, quę ob pręuentiuam Solutionem factam nota:
bilis Summę ₰ 1700. ex partium conuentione non nisi
minutatim excomputandam verum fructum conclu:
dere non valet, cum ipsa anticipata Solutio propter 5.
commodum Locatorij sit pretio estimabilis, ut per
Tex. in §. Plus instit. de act. l. debitor ff. de Legat.
1. Rot. in rec. d.e 41. n.o 10 et Segg. et d.e 309. n.o 11. p.e 9.
et coram clar. me. Card. Carr. d.e 820 n.o 4. Minimè
attenta posteriori Locatione facta Marchionissę de
maximis causam habenti à Iacobatio primo Conduc:
tore, in qua Palatij pensio reducta fuit ad ₰ 500.
quia hęc dici non potest noua Locatio cum fuerit
stipulata de tempore, quo altera per triennium

UVA.BHSC

adhuc durare debebat, ideòque nec suffragatur allega:
tus defectus Conductoris, qui maiorem pensionem ob:
6. tulerit, quia cum marchionissa fuerit heres media:
ta d. Iacobatij primi Conductoris, poterat vtique co:
gi ad continuandam Conductionem Palatij prò annua
pensione ab eius Authore conuenta ad Tex. in §. Final.
instit. de locat. et Conduct. Pacion. de locat. cap. 61. n.º
1. et seq. Rot. coràm Priol. d.e nn 5. n.º 8. et seq. et d.e
n 50. n.º 10. p.e 19. rec.

Tum etiam quia prò regulanda fructuum
quantitate, non solum attendi debent illi, qui actu
7. percipiuntur, sed etiam ij, qui percipi possunt, si:
gnanter ex commoditate, et oblectamento prenobili:
um ornamentorum, quibus d.m Palatium reperitur
constructum, ut tradit Gabriel. cons. 74. sub n.º 5.
et 6. Lib. p.º et Firmat Rota in Romana Associatio:
nis 5. Julij 1694. §. Parum releuante, et 7. Februarij
1695. §. Tantoque ~~magis~~ certiùs coràm R. p.d. meo
8. Pio, cum ad effectum statuendi excessiuitatem fru:
ctuum compensatiuorum opus sit, quod excludatur
quevis possibilitas maioris redditus, nam alias fir:
ma remanente presumptio militans prò iustitia
contractus, ut in d.a Romana Associationis 7. Febru:
arij 1695. §. Et nihilominus coram R. p.d. meo Pio.

Altera vero quod obiectum pnsi excessus inap:
plicabile prorsùs detegitur in pnti hypothesi, nam
9. etsi in iure certa sit conclusio quod fructus com:
pensatiui debeantur iuxta quantitatem, que ex
re percipitur ad tradita per Soccin. in l. de diui:
sion. n.º 13. cum seq. ff. Solut. matrim. Gatrian. di:
scep. 716. n.º 1. Rota coram Sa: me: Alex. VIII. d.e n.

n.º 1. et

UVA.BHSC

n.º 1. et Seq. et in Romana pecuniaria 25. Junij 1694.
§. Fin. coram R. p.d. meo Priolo, nihilominus ~~ad~~ ani:
maduertebant Domini, quod controuersi fructus fue:
runt in contractum deducti cum expressa reseruatione
dominij Super Palatis, et Laborerijs, et Successiuè in=
ter partes mitius taxati per viam transactionis, in 10.
qua ratione dati, et remissi inducitur quædam mu:
tua compensatio, quæ nunquam subesse potest Sus:
picioni damnati fœneris licet Summa conuenta, et ta:
xata excederet fructum annuatim perceptum, ut fir:
mant Vrceol. de transact. q.e 40. n.º 10. et Seqq. Mantic.
de tacit. Lib. 8. tit. 18. n.º 29. Gratian. discept. 679. n.º 36.
Card. de Luc. de vsur. disc. 28. n.º 8 Rot. d.e 236. n.º 6. et d.e
330. n.º 9. p.e 13. d.e 74. n.º 4. et Seq. p.e 14. d.e 676. n.º 1. p.e
18. et dec. 260 à n.º 3. p.e 19.

Certoque certius quia in antedicta transact.e
fuerunt apposita quamplura pacta, et conditiones val: 11.
dè prægravantes, et incommodæ Fabro muraris, inter
quas satis notabiles reperiuntur illæ, quod licitum
sit Gottifredo minutatim, et ad ipsius purum arbitrium
sortem persoluere, quodque Pertus nunquam possit
illum cogere ad Satisfactionem, exorbitantia, quippe
pactorum efficere Solet, ut de iure conueniri va:
leat recompensatio citra vsurariam prauitatem,
cum hæc Sint onera, quæ mutui naturam exce:
dunt, ut notat Leotard. de vsur. q.e 98. n.º 57. Grat.
discep. 33. n.º 35. Surd. d.e 259. n.º 17. vbi de creditore
qui ex pacto pecuniam mutuatam repetere ne:
quit Rot. post Bonden. colluc. Legal. d.e 63. n.º 5.

Nec placuit responsis, quod hũdi onera non 12.
alterant naturam contractus reseruatitij, ut

UVA.BHSC

propterea Gottifredus maiori fructuum onere gravari non debeat. Quoniam quidquid sit si ageretur de congrua dilatione data debitori ad soluendum, vel de alio licito pacto prò mutua contrahentium indemnitate apposito, in quibus terminis loquitur Card. de Luc. de vsur. disc. 32. n.º 1. in obiectum allegatus, certum est quod concurrente conuenta irrepetibilitate impensi una cum obligatione recipiendi incomputum sortis quidquid fuerit arbitrio debitoris minutatim traditum virtute iustitiæ distributiuæ contractus transire debet de vna specie ad aliam prò maiori fructuum perceptione, qui in compensationem dd. onerum cedere solent ex auctoritatibus superius allegatis.

Et ita utraque &

Bononien manutentionis
Merc. 10 Junij 1696
XV.

Cum alias de anno 1301. Communitas Althedi obtinuisset à Regime Ciuitatis Bononiæ, cuius Territorij ipsa est membrum, sibi impartiri facultatem hauriendi aquam ex flumine Sauena pro vsu quorumdam eius molendinorum, ità tamen quod (sunt verba concessionis) ipsum Commune, et homines de Althedo debeant, et teneantur soluere, et satisfacere iusto pretio omnibus, et singulis per quorum terram conduceretur d.ª aqua secundum æstimationem faciendam & successiuè Molendina ipsa cum aqueductibus

UVA.BHSC

tibus ad normam præfatæ concessionis iam perfectis eadem Communitas de anno 1310 transtulit in Romeum de Pepulis. Quamuis autem mutato Alueo d. Fluminis inutilis consequenter euaserit pro usu aquæducendæ Alueus particularis dicti Aquæductus, Attamen Successores pti Romei continuarunt in illius pacifica possessione prout ex actibus inferius referendis prò eius quidem effectu cum nouissimè Comitissa Elisabetha Maria Causam habens ab eodem Romeo nonnullas arbores plantari fecisset super quodam situ d. aquæductus iamdiù exiccati, orta exindè est iudicialis contentio inter ipsum, et nonnullos possessores prædiorum adiacentium pretendentes illam excludere ab allegata sua possessione; Cumque in summarijssimo manutentionis iudicio duæ in partibus emanauerint sententiæ manutentionem in universum decernentes Comitissæ, exceptis nonnullis locis particularibus, quorum possessionem pænitasi quos ex dictis Collitigantibus constitit reperiri, Hinc ex rescripto Signaturæ Iustitiæ contigit in hodierna audientia disputari dubium An constet de dicabus, super quo affirmatiua prodijt resolutio, assenta illarum validitate, et iustitia, quibus concurrentibus duæ conformes in Ciuitate Bononiæ habent vim trium, et rem iudicatam constituunt, tùm ex dispositione illius statuti in rubr. de appellat. §. præterea, de quo Rot. de 358. n.o p.o p.e 15. rec. et de 226 n.o 1. p.e 19. et alibi sepè, Tum etiam vigore particularis sanctionis sa. me. Gregorij XV. comprehendentis etiam causas, et personas Ecclesiasticas confirmatis per Rot. in Bonon. Fid.si de Ghislerijs p.a martij 1693. in princ.

1.

2.

UVA.BHSC

coram bo. me: Benincasa, et in Bononien Votis 27. Junij anni preteriti coram Rpd. meo Muto.

Sanè iustitia, quę unicè cadit in questione constitit Dominis, quia possessio controuersi situs penès Comitissam eiusque Auctores probari visa est tum ex primordio illius acquisitionis ad effm excauandi aquęductus ad usum ~~mod~~ molendini de:
3. stinatas; ex possessione siquidem semel adepta, inducitur continuationis presumptio l. siuè possi: detis l. de probat. Menoch. de presumpt. pres. 64. nº 117. Lib. 6. Burau. dº 158. nº 13. Duran. dº 74. nº 36. Tum successiuè ex multiplicatis actibus ab ip: sa, eiusque auctoribus post exsiccatam iàm aquę: ductum peractis occasione, vel concessionis alicuius partis in liuellum prò ibidem construendis ędificijs, siuè plantationis plurium arborum in diuersis il: lius partibus prout recognouerunt Periti in eorum iudiciali accessu, ac deponunt plures testes exami: nati tam de anno 1554. quàm nuper ad perpetuam rei memoriam de anno 1691. Tum demum ex actu: ali possessione per eandem Comitissam apprehensa de mandato Judicis anno 1666.; ex his enim omnibus quem: admodum satis certa reddebatur possessio Comitissę,
4. ut de ędificatione domorum tenent Eugen. cons. 47. nº 23. Lib. 1º Tusch. in V. possessio concl. 416.
5. nº 38. Posth. de manut. obseru. 25. nº 6. et de planta: tione arborum tradunt Laderch. cons. 95. Sub nº 6. Pe: regrin. de fideic. art. 44. nº 15. et seqq. Posth. de ma: nut. dª obseruat. 25. nº 1º Thomat. dº 15. nº 7. et dº 30.
6. nº 2. et 3. Rot. coram Coccin. dº 1816. nº 4. et de posses: sione capta vigore mandati Judicis Rota coram

Arguell.

UVA.BHSC

Arguell. d.e 51. n.o 4. ita in huius sequelam recte vide- 7.
batur eidem decreta manutentio l. p.a et tot. tit. ff. uti
possidetis l. unica C. eodem et §. retinendæ instit. de interdict.

Nil aduersante, quod plures actus possessorii
super ius relati non percutiant nisi aliquam partem
dicti longissimi tractus olim ut præfertur ad usum
aquæductus destinati, ideoquè ad limites dumtaxàt 8.
probatæ possessionis manutentio concedi potuerit
Marescott. var. res. lib. p.o cap. 11. n.o 18. Post. de ma:
nut. obseru. 73. n.o 172. Rot. d.e 610 n.o 30 coram Mer:
lin. Cum enim totus iste tractus usque ab initio il:
lius destinationis ad usum aquæductus consideratus
fuerit per modum unius, et tamquam corpus inte:
grale, et constitutiuum eiusdem aquæductus, indè 9.
fit ut probatis actibus possessorijs respectu partis
ijdem influant ratione uniuersalitatis tituli ad
possessionem totius, præsertim ad effectum manu:
tentionis Pasett. cons. 15. n.o 5. et cons. 16 n.o p.o Pereg.
de Fideic. art. 48. n.o 74. et seqq. Gratian. discept. 176
n.o 22. et discep. 425. n.o 38. Post. de manut. d. obseru.
73. n.o 63. et seqq. Rot. post eundem d.e 188. n.o 5. et 6. et
d.e 469. n.o 3. et coram Caualer. d.e 641. n.o 11. et 12.

Non urgente replicatio, vel quod non probetur
identitas situs olim ad usum aquæductij concessi, vel
quod etiam probata identitate uniuersalitas titu:
li suffragari solum posset in ijs ab eodem titulo de: 10.
pendentibus, nempè ad obtinendam manutentionem d.
situs ad usum aquæductus, secus verò ad alium
effectum omninò diuersum ex cumulatis per
Posth. d.a obseru. 73. n.o 177.

Quod enim attinet ad identitatem, hanc

UVA.BHSC

satis claram ostendunt plura vestigia inuariabilia huius aquęductus recognita per Peritos in iudiciali accessu, et visibiliter etiam descripta in Planta exhibita à Possessoribus prędiorum adiacen-
11. tium, cum tamen ad eam probandam passim admittantur solę pręsumptiones, et coniecturę Surd. de 55. n.o 12. Coccin. de 1873. n.o 47. Tituli autem universalitas frustra restringi contenditur ad Limitatum effectum aquęducendę: Quamuis enim prò huoi usu controuersus situs Terreni fuerit ab initio acquisitus, Attamen cum ex Successiuis actibus possessorijs a Sęculo, et ultrà per Comitissam eiusque auctores exercitis Super Alueo desiccato constet de illorum possessione etiam prętec usum aquęducendę, utique universalitas Tituli equè
12. prò vtroque effectu Suffragari debet in hoc iudicio, in quo nudum factum possessionis attenditur Posth. de manut. obseru. 42. n.o 84. et Segg. Burat. de 378. n.o 7. Card. Cerr. de 313. n.o 11. Rot. in rec. de 242. n.o 2. et de 168. n.o 11. p.e 16. Potissimum vero quia Communitas Althedi auctrix Comitissę non solum Seruitutem aquęducendę, sed pręuijs mensuratione, æstimatione, ac pretij Solutione controuersum situm titulo emptionis adiuersis possidentibus acquisiuit,
13. quod quemadmodum iunctis actibus possessorijs, de quibus Suppa probat translationem dominij in ipsam Communitatem, et habentes ab ea Causam Bart. in L. non ab re n.o 3. vers. viso qualiter Cod. undè vi Verall. de 281. n.o p.o p.e p.a Coccin. de 41. n.o 2. et Segg. et de 1916. n.o 5. et Segg. et in rec. de 54 n.o 2. et Segg.
14. p.e 17. et de 6no. n.o 5. et Segg. p.e 18. ità ex hoc pręambulo

UVA.BHSC

ambulo titulo dominij facilius inducitur possessionis
presumptio Bartol. in l. cum solus in fin. ff. de usucap.
Thesaur. dec. 106. in fin. Rot. penes Posth. de manut.
dec. 656. n.º 5.

Non attento quod dicta universalis possessio
interrupta fuerit per particularium, quam de ali:
quibus partibus d. longissimi tractus terreni habent
nonnulli ex possessoribus prediorum adiacentium Hec
enim possessio aliquorum suffragatur quidem, ut
isti pro parte quam actualiter possident manu:
teneri debeant adversus possidentem titulo uni:
versali, prout in precedentibus iudicatis fuit ad:
missum, sed non impedit quominus Comitissae titu: 15.
lo universali possidenti debeatur manutentio in
reliquis partibus totum integrantibus, quamvis
non doceat de actibus possessorijs in earum quali:
bet gleba exercitis ad Tex. in l. 3. in princ. ff. de
acquir. possess. Bartol. dec. Bonon. 47. n.º 22.
et seq. cum alijs supra allegatis §. Hil adversante.

Minus etiam subsistit quod maior pars situs
controversi habita fuerit pro via publica, cuius commodo 16.
privari nequeant possessores adiacentium prediorum l. 2. §
p.º ff. ne quid in loc. publ. Probationes enim ad id adductae
probant quidem coherentiam dicti situs cum via publica,
non autem quod solum eiusdem situs fuerit publicum,
et in eo via publica constituta, immo contrarium resul:
tat ex attestationibus publicorum officialium deponentium
recognovisse Aqueductum desiccatum tanquam privato
iure spectantem ad Comitissam eiusque Authores licet
in pluribus locis cum via publica coherentem, qui: 17.
bus propterea uti de re ad eorum officium spectante

UVA.BHSC

deferendum est Rot. coram Seraphin. d.e 791. n.o 1. et coram Pen. d.e 903. n.o 5. et in rec. d.e 100. n.o 5. p.e 18. et alibi sepe.

Ceterum quę dicebantur quod Communitas ab initio acquirere non potuerit à possessoribus prędiorum adiacentium, nisi solam seruitutem aquęducendę resoluibilem per subsequutam desiccationem, quodque ipsa seruitutem hanc prohibita fuerit in tertios alienare,
18. et alia huoi dominium concernentia, visa sunt Dominis esse reijcienda ad petitorium, non autem examinanda in hoc iudicio manutentionis Bartol. in l. naturaliter §. nihil Commune n.o 3. ff. de acquir. posses. Menoch. de retin. remed. 3. n.o 655. Card. Cerr. d.e 111. n.o 12.

Et ita utraque &

Colonien Beneficij,
Merc. 17. Junij 1696

XVI.

Sub eo fundamento quod ad controuersum Beneficium fuisset presentatus saltem à medietate Patronorum obtinuit Gaspar Litteras Aplicas gratię prò presentato, et successiuè etiam sententiam in partibus prò illarum executione, à qua reclamante Villelms contendente se unicè presentatum à vero, et Legitimo Patrono, dedi ad normam commissionis mihi directę dubium An intret arbitrium prò illarum retardatione, quod in hodierna audientia fuit affirmatiuè resolutum,
1. quia cum arbitrium reguletur à iure Auth. de iudicib. §. omnis autem glos. in l. qualem 12. verb. videtur ff. de

recept.

UVA.BHSC

recept. arbitr. Bartol. in extrauag. ad reprimendam verb. videbitur n.° 8. Barbos. axiom. 32. n.° 1. et 3. Rot. dec. 148. et 274. vtrobique n.° p.°, et litteræ Apostolicæ quas obtinuit Gaspar non sint iustificatæ 2.
planè intrat arbitrium prò retardatione illarum executionis Rota coram Mantic. d.° 358. n.° 4. coràm Dunorett. Iun. d.° 301. n.° 1. et coràm Cels. d.° 156. n.° p.° et in rec. d.° 371. n.° 1. et 3. p.° 17.

Non enim subsistit, quod ipse fuerit presentatus à medietate Patronorum, quia Iuspatronatus, ut non controuertitur inter Partes, est annexum nobili prædio Feudali Forsthoff, quod cum non ad Vuernerum, à quo Causam habet Gaspar, sed ad Vuillelmum Philippum fratrem natu maiorem, qui presentauit Vuillelmum, unicè spectare doceatur ad ipsum per conse- 3.
quens pertinet dumtaxàt Iuspresentandi iuxtà Litteralem Text. in cap. ex Litteris 7. de Iur. patr. et ibi Berò n.° 43. Fagnan. n.° 11. Gonzal. n.° 1. Lambertin. de Iur. pat. Lib. p.° p.° 1. q.° 5. art. 11. sub n.° 13. vers. nisi Iuspatronatus Viuian. eod. tract. p.° p.° Lib. 4. cap. p.° n.° 11. Barbos. in d. cap. ex litteris n.° 4. et de iur. eccles. Lib. p.° cap. 12. n.° 225. Olea de cess. Iur. tit. 13. q.° 8. n.° 26. Frances. var. res. cap. 8. n.° 26. et Segg. Lagunez. de Fructibus p.° p.° cap. 30. §. 1. n.° n.° 13. et 31. de Luc. de iur. patr. disc. 5. n.° 8. Rot. coram Pamphil. d.° 363. n.° 8. et per tot. et in rec. d.° 697. n.° 1. p.° p.° d.° 399. n.° 13. p.° 1. et d.° 46. n.° 8. p.° 9.

Pertinentia autem dicti Prædij ad solum Vuillelmum Philippum constitit Dominis. P.mo ex Statutis 4.
municipalibus Ducatus Iuliacensis deferentibus successionem in huiusmodi prædijs nobilibus una cum officio Forstarij, et ei annexis ad primogenitum, seu se-

UVA.BHSC

Seniorem in domo Sum.° n.° 14. et 15. quo fit ut Vuerne-
rus tanquam natu minor ad illud aspirare non posset Ma:
rescott. var. resol. Lib. 2. cap. 120 n.° 12. et per tot. Molin.
de Primog. Hispan. Lib. p.° cap. 7. n.° 3. et 4. Boscul apud
de Luc. de Feud. art. p.° n.° 4. et 5. et art. 3. n.° 5. et ibidem
decis. Sicil. de Feud. n.° 28. et 130 Rot. d.° 329. n.° 22.
5. et 22. p.° 15. rec. n.° ex iuramento fidelitatis de anno 1667.
per ipsum Vuillelmum Philippum prestito uti Domino
d. prędij coram Ser.mo Electore Coloniensi, quod denotat
ipsum esse possessorem inuestitum §. Iusiurandum
Auth. de defens. Ciuil. Menoch. de presumpt. Lib. 3.
presumpt. 91. n.° 46. et 47. Spad. cons. 126. n.° 12. Lib.
2. Rot. d.° 404. n.° 44. p.° 19. rec. 3.° quia à p.to tem:
pore citia ipse tanquam unicus, et pacificus pos:
sessor eiusdem prędij fuit citatus ad Conuentus Iu:
diciales absque fratris, vel alterius cuiuscumque
contradictione prout testantur Scriba Iudicialis, et
Iudices Supremi Iuris Lignandi Uvermeisterij Sum.°
n.° 12. et 13. 4.° demum ex confessione ipsiusmet Vuer:
nerij, qui nedum pluries fassus fuit controuersum
Iuspatronatus spectare ad Vuillelmum Philippum
tanquam Seniorem, et possessorem d. prędij, sed ulte:
rius consensit pręsentationi ab isto factę de perso:
6. na Vuillelmi, et mandatum quod antecedenter ipse
dederat Io: Henrics ad pręsentandum reuocauit, quę
reiterata Vuerneri confessis eo magis attenditur,
quo emanauit in ipsius confitentis pręiudicium
Coccin. d.° 194. n.° 2.

Neque ad probandam pertinentiam Prędij pro
medietate ad Vuernerum suffragari visa est Inuesti:
tura fauore vtriusque fratris facta de anno 1654.

Hęc

UVA.BHSC

Hęc enim non habuit effectum, sed quidem altera fauore
solius Vuillelmi Philippi emanata, ut ex actibus supra 7.
relatis, quę propterea, etsi posterior preualere debet prio:
ri non effectuatę Cephal. cons. 367. n.º 9. et 10. de Luc. de
emphit. disc. p.º n.º 23. in fin.

Nil obstante successiua locatione ab eodem
Vuernero facta de anno 1689. Ultra quod enim non idcircò
probatur possessio contra fratrem maiorem quidquid 8.
esset inter locatorem, et conductorem iuxta Tex. in cap.
inter dilectos propè fin. de fid. instrum. Posth. de manut.
obseru. 24. n.º 9. Rot. post eundem d.e 51. n.º 2. et d.e 222.
n.º 4. et passim prò ea non affertur aliquod Instru
Locationis, sed simplex depositio unius testis, quare
cum è conuerso ex depositionibus ipsius met Conduc:
toris, et alterius Consortis in conductione appareat,
quod pta locatio facta fuit per fratrem minorem
ob absentiam Vuillelmi Philippi, ne culturę tem:
pus pertransiret, et nomine ipsius, adiectoque pac:
to, quod reuerso fratre eidem communicarentur Lit:
terę locationis Sum.º Vuillelmi n.º 9. et 10. utique testes 9.
isti tanquam melius informati, et de facto proprio
deponentes praeferendi sunt singulari attestatione
alterius prò Gaspare inducti Rota coram Mantic.
d.e 325. n.º 20. et seqq. et in rec. d.e 13. n.º 4. et d.e 152.
n.º 11. p.e 19. Presertim verò quia cum aliundè con:
stet de dominio, et possessione Vuillelmi Philippi ac: 10.
tus ptus locationis censetur à Vuernero fratre exple:
tus iure familiaritatis, ex quo non acquiritur pos:
sessio manutenibilis maximè in concursu veri Domini,
et legitimi possessoris Mascard. de probat. to: 3. con=
clus 1188. n.º 9. et 10. Post. de manut. obseruat. 26. n.º

UVA.BHSC

nc. et obseru. SA. à nº n. et per tot. vbi nº 16. de actibus iurisdictionalibus à fratre minore exercitis in feudo ad primogenitum spectante Rot. coram Puran. dº nº 68. nº 15. et 16. et coram Ubag. dº 8. nº 6. et in Lucc. dº nº 77. nº 9. pº 8. dº nº 93. nº 10. pº 13. et dº nnn. nº 7. pº 14.

Nec magis urget quod de anno 1673 ambobus: trus presentauerint insimul ad controuersum beneficium,

11. ex qua admissione Vuerneri ad compresentandum ip: so constitutus fuerit in quasi possessione presentan: di in preiudicium admittentis, quamuis presentatio non fuerit effectuata. Quoniam talis quasi possessio non attenditur, quando probus hic legitimè con:

12. stat de iurepatronatus fauore veri Patroni, cum pro: prietas absorbeat possessionem, et veritas profe: ratur presumptioni, quæ resultat ex tali admissi: one ad presentandum Rot. coram Sen. dº 1630. coràm Merlin. dº 354. nº 3. et 4. coram Priol. dº 113. nº 35. et 36. et dº 136. nº 11. et seqq. et in Lucc. dº 64. nº 33. pº 13., et dº 153. nº 6. et 7. pº 18. Non releuante re:

13. plicatione, quod ad hunc effectum necesse sit, ut constet de proprietate, vel per confessionem partis vel per rem iudicatam, vel per instrumentum fundationis adeò clare, ut in continenti appareat de non iure existentis in quasi possessione presentan: di Merlin. dº 354. nº 1. et dº 385. nº 4. Cels. dº 145. nº 4. Rot. in Lucc. dº 362. nº 4. et seqq. pº 58. Tum quia probatio proprietatis fauore Vuillelmi Philippi ori: tur ex dispositione Iuris in d. cap. ex litteris de iurepat.

14. quæ superat quodcumque probationis genus l. non dubium, et not. sit. C. de legib. cap. pº de constit. Tum

15. quia cum Præsentatio Uerneri nullum habuerit

effectum

UVA.BHSC

effectum, quasi possessio presentandi non dicitur
sufficienter probata ad effectum iustificationis gra:
tiæ prò presentato Abb. in cap. Consultationibus n.º
9. vers. quod ego intelligerem de iur. pat. cum ple:
nè cumulatis in d.º 113. n.º 34. coram Priol. et in d.º
17. n.º 3. p.º 18. rec.

Verum ex alio quoque capite videbantur Do:
minis inexequibiles litteræ Apostolicæ Gasparis, quia
nimirum nituntur presentationi de ipso fact.ª à Joe
Henrico eius Patre vigore mandati per Vuerneiu
dati ad presentandam certam personam antequam 16.
Beneficium vacaret, quod uti continens votum ca:
ptandæ mortis reprobatur per Sacros Canones, et ir:
ritat presentationem eius vigore emanatam ad Tex.
in cap. Fin. de concess. preben. cap. ne captandæ eod.
tit. in 6. Marescott. var. res. lib. 1. cap. 33. à n.º p.º
Lotter. de re benefic. lib. 1. q.º 6. n.º 11. Antonell. de
regim. Eccles. lib. 3. cap. 6. n.º 51. Torr. de pact. fut.
succes. lib. p.º cap. 10 n.º 17. Adden. ad Greg. d.º 410.
n.º 9. de Luc. de iur. patr. disc. 64. n.º 34. Rot. d.º 192
n.º 9. et seq. p.º 19. rec.

Quæ nullitas non excluditur, ex quo in manda:
to ad presentandum non solum presentata fuerit
persona Gasparis filij Joannis Henrici Procurato:
ris in eo constituti, sed etiam alij, qui eiusdem be:
neficij fuissent capaces ibi = vel aliam idoneam
personam = Tum quia ipsa nominatio certæ personæ
licet alias tacitè comprehendatur in facultate li:
bera nominandi, est illa qualitas, quæ influit in 17.
nullitatem mandati, cum arguat affectionem, et
prestet votum captandæ mortis, in quo fundantur

UVA.BHSC

DD. ut improbent mandatum presentandi certam expressam personam Vivian. de iur. patr. Lib. 5. cap. 6. n.º 9. cum alijs supra allegatis: Tum quia cùm facultas nominandi etiam aliam personam collata fuerit in arbitrium eius Patris, videtur potius
18. apposita in fraudem prohibitionis Canonicæ: Non enim Pater huiusmodi arbitris verosimiliter usus fuisset excludendo personam filij, ut alios præeligeret l. cum Auus ff. de cond. et demonstr. l. cùm acutissimi C. de Fideic. l. generaliter §. vltimo C. de
19. instit. et substit. Hac autem mandati nullitate stante, potuit Vuernerus etiam re non integra, variare, et presentationi factæ de Vuillelmo consentire Lambert. de iur. patr. Lib. 2. p.º 2. q.º 7. art. 15. n.º 3. Vivian. de iur. patr. Lib. 10. cap. p.º n.º 18. et cap. 2. n.º 4. Rot. d.º 240 n.º 11. p.º 16.

Tandem non subsistit quod Vuillelmus
20. sine ullo titulo, sed propria auctoritate, et de facto possessionem beneficij occupauerit, exindeque remanserit inhabilis ad idem beneficium assequendum vulgat. cap. auaritiæ de elect. in 6. Paris. de resignat. Lib. 7. q.º p.ª n.º 113. Garz. de Benefic. p.º 11. cap. 10. §. 3. n.º 215. et seqq. et ex hac intrusione Pa-
21. pæ narrata competat Gaspari nouus titulus ex claus.ª in litteris adiecta siuè præmisso siuè alio quouis modo Barbos. claus. 172. n.º p.º et seqq. Rot. d.º 309. p.º 2. rec. obiectum enim corruit ex facto, cum Vuillelmus possessionem acquisiuerit vigore Institutionis reportatæ ab officiali Colonien si, cui competit Ius instituendi, ut in illius Sum.º n.º 4. et 5.

Et ita utraque &

Colo:

UVA.BHSC

Colonien. Beneficij
Super Attentatis
Merc. 17. Junij, 1696

XVII.

Post commissam mihi per Signaturam Iustitiæ cum clausula Parito litteris arbitrio causam appellationis interpositæ per Vuillelmum à Sententia lata per Ordinarium Colonien. Super executione litterarum Apostolicarum fauore Gasparis Melchioris, et expeditas etiam literas citatorias, et compulsorias, easque in partibus notificatas, recursum habuit idem Vuillelmus ad Serenis.m Electorem Palatinum, et ab eo obtinuit mandatum de manutenendo in possessione controuersi Beneficij, et de consignando eidem fructus usq. ad decisionem Rotalem: undè proposito dubio = An constet de attentatis in Sequelam alterius resolutionis captæ in hac eadem audientia Super negocio pnli, negatiuè responsum fuit: Dum enim ex deductis in pta alia hodierna decisione clarè constat de bono Iure Vuillelmi attentatis, non est locus purgationi attentatorum Lancellot. de attent. cap. 24. q.e 1. n.o 65. Gratian. discept. for. cap. 960. n.o 14. Rot. d.e 531. n.o 16. coram Bich. d.e 159. n.o 11. et d.e 396. n.o 8. et 9. coram Cerr. d.e 321. n.o 4. et 7. p.e 16. rec. et d.e 64. n.o 42. p.e 17. 1.

Potissimum quia recursus Vuillelmi ad Ser.m Electorem factus fuit ad euitandas molestias sibi illatas per Gasparem, qui vigore mandati de immittendo eiusdem Electoris se confouere cu-

UVA.BHSC

rabat in possessione, quàm in executionem Sentiæ Iudicis executoris non obstante appellatione ex parte Vuillelmi interposita, apprehenderat, et
2. ideò cum sit actus continuatiuus, et consequutiuus possessionis iàm captæ, et prò eius manutentione potuit absque vitio attentatorum expleri Lancell. de attent. p.e 1. cap. 4. Limit. 1. n.o 39. et cap. 12. Limit. 4. n.o 3. et Limit. 26. n.o 40. Scacc. de appell. q.e 3. n.o 33. Posth. de manut. obseru. 6. n.o 31. et Segg. Coccin. annot. 10. n.o 4. Rot. d.e 785. n.o 3. p.e 1. diuers. d.e 43. n.o 1. et 6. post Zacch. de obligat. Cam. et coram Arguell. dec. 39. n.o 17 et 18. Suffra:
3. gante etiam ad id regula, quod qui continuat non attentat iuxtà glos. in cap. non solum de appellat. in 6. de qua Lancell. d. Limit. 1. n.o 12. Scacc. d. ques. 3. n.o 70. Rot. coram Pen. d.e 1683. n.o 4. coràm Manraned. d.e 660. n.o 1. coram Arguell. dec. 31. n.o 3. et in rec. d.e 174. n.o 3. p.e 14.

Eoque magis dum in recursu præfato videbatur potius implorata auctoritas Electoris non tanquam Iudicis, et Superioris, sed tanquam Principis iuuare potentis eundem Vuillelmum, non secus ac si quis, ne ab alio de propria domo expelleretur, invocaret consilium transeuntis per viam et de facto Ser.mus Elector mandando eum manuteneri in possessione non processit uti Iudex per modum ordinariæ cognitionis, sed per modum extraiudicia-
4. lis defensionis, quæ propterea ad hunc effectum ità considerari debet, ac si ipsemet Vuillelmus propria auctè suam defendisset possessionem Lancell. de attent. p.e 1. cap. 4. ampliat. 1. n.o 14. Posth. de

manut.

UVA.BHSC

manut. d.a obseru. 6. n.o 26. et Segg. ubi Concordantes Afflict. d.e 24. n.o 9. vers. undè quando proceditur Rot. coram Ubag. d.e 54. n.o 13.

Neque subsistit quod Vuillelmus non posside: ret, quando obtinuit manutentionem, quę ideò etiam 5. ex hoc capite euaserit attentata Lancell. d.a p.e 2. cap. 4. Limit. 1. n.o 13. et 100. Rot. coram Arguell. d.e 31. n.o 6. et Segg. Contrarium quippè resultat, cum ex ipso actu apprehensionis vigore Institutionis ab officiali Colonien. reportatę Sum.o Vuillel: mi Super bono iure n.o 4. et 5. tum etiam ex manda: 6. to de immittendo relaxato ad fauorem Gasparis, ex regula quod qui petit immissionem fatetur Ad: versarium possidere Rota coram Coccin. d.e 1465. n.o 44. et d.e 64. n.o 17. p.e 19. rec.

Et ita utraque &

Auenionen. Legati
Merc. 4. Julij 1696

XVIII.

Marchionissa de Guigonet in computum pre: tij duorum rurium nuncupat la Gallicè, e la gran Bastie hęreditariorum Juliani de Grillet, quę emerat à Duce Alberto de Gondis illius hęrede accol: lauit in se onus Soluendi Legatum perpetuum in aureis 120 annuis per memoratum Julianum Su: per omnibus eius bonis relictum Capitulo, et Cano: nicis S. Agricolę, cum quibus orta desuper contro:

UVA.BHSC

versia circa modum Soluendi d. Legatum de an:
no 1596 eadem Marcliomissa deuenit ad Conco:
diam, qua medianoc renunciauit omnibus, et
quibuscumque exceptionibus aduersus d. Lega:
tum propositis, obligando eius bona presentia, et
futura in forma R. C. A. Sum.° Capituli n.° 3.

Prefatus Marcliomissæ Successit mediatè
Abbas Franciscus de Bonfils, qui sub eadem
Cameciali obligatione ad formam prescriptam
in testamento Legantis, et latè approbatam in
dicta Transactione de anno 1639 huius Legatum
eidem Capitulo in perpetuum Soluere promisit
Sum.° illius n.° 4. Sed cum paulo post d. Abbas ex
causa æris alieni passus fuerit Subhastationem
dictorum duorum ruriuum ad instantiam Petri
Alpheranti, qui illa pro eius credito sibi adiudi:
cari obtinuit, curarunt Capitulum, et Cano:
nici prò termino dicti Legati decursis, et non
Solutis contra eumdem Alpheranum iudicium
instruere, et ex interdicto utilis Saluiani adpræ:
fata duo rura immissionem petere, qua obten:
ta à R. P. D. meo Lancetta tunc A. C. locumte:
nente, causa in gradu appellationis delegata
fuit R. I. D. meo Scoto, in cuius adhuc ab:
sentis Locum Subrogatus, proposui dubium=
An Capitulo, et Canonicis sit danda immissio,
quod affirmatiuè resolutum fuit.

Constat enim de omnibus requisitis in hoc
iudicijs necessarijs, nam creditum cum hipotheca, et
possessio ruriuum penes debitorem latè resultat
tum ex antedicto Instrumento Transactionis, tum

etiam

UVA.BHSC

etiam ex altero rogato de anno 1679. Possessio verò Al- 1.
pherani Rei conuenti optimè iustificatur ex litis sub-
stentatione, quam adhunc effectum sufficere firmat
Rota coram Caputaquen. dec. 372. p.e 2. d.e 2. n.o 2. post
Pacific. de Salu. interd. et in rec. p.e 19. dec. 362. n.o 5.
adeout his omnibus concurrentibus immissio ex Euōi 2.
interdicto denegari non debeat iuxta Bartol. in l. p.a
n.o 3. ff. de Salvian. interdict. Rot. coram Gregor. d.e 491.
n.o 6. coram Cels. d.e 243. et in rec. p.e 18. d.e 124. utro:
bique n.o 1. et in Tarantina Saluiani 27 Junij prox.ti §.
clarior coram R. p.d. meo Muto.

Nec petitę immissioni aduersari visum fuit obiec:
tum, quod Capitulum, et Canonici prò solutione huius
Legati comparuerint in iudicio Concursus Creditorum
efformati super bonis d.i Abbatis de Bonfils vltimi
possessoris rurium, ideoque non possint variando, no:
uum iudicium instruere contra Alpheranum moder:
num possessorem. Quia cum promissio perpetuę so: 3.
lutionis d.i Legati vallata fuerit obligatione Camerali,
hęc utique tribuit Canonicis facultatem variandi
nedum de uno Iudicio ad aliud, sed etiam de perso:
na ad personam, ut in praxi testantur Vestr. Lib.
2. cap. 4. sub n.o 2. Ridolphin. p.e p.a cap. 1. n.o 127. et
firmant Cyriac. controu. 318. n.o 46. Zacch. de
oblig. Camer. q.e 11. n.o 25. Rot. post eumdem dec. 163.
n.o 5. et latè in rec. p.e 6. dec. 161. n.o 4. et seqq.

Non releuante quod obligatio Cameralis,
in cuius forma Abbas ptus voluit teneri ad so:
lutionem Legati, utpotè emissa de anno 1679 sit val:
de posterior credito, pro quo Reus conuentus obti:
nuit sibi adiudicari eadem iura; Quoniam facultas

UVA.BHSC

variandi competens Capitulo, et Canonicis desu:
mit eius primordia ab alia antiquiori obligatio:
ne in forma Camerę Similiter facta de anno 1596
à Marchionissa eius Autrice in Sepedicto Tran:
sactionis Instro Sum.o Capituli n.o 3. quę quidem
antiquior obligatio non tollitur ex posteriori fac:
4. ta à d.o Abbate, quia hęc fuit superaddita in con:
firmationem prioris, et potiùs ad maiorem Capituli
cautelam, quod antecedentem obligationem non in:
nouat l. fin. C. de nouat. Honded. cons. 40. n.o 25. et
Segg. Lib. 2. Ramon. cons. 441. n.o 8. Rota coram Cerr.
d.e 706. n.o 8. coram Merlin. d.e 636. n.o 20. et in Rec. p.e
5. d.e 150. n.o 21.

Et in omnem casum huoi variatio licita est
Capitulo ex alio non minus Iuridico fundamento, cùm
5. enim pro Solutione dicti Legati habeat hipothecam su:
per omnibus bonis Iuliani Testatoris, tam ex dispo:
sitione Iuris per Tex. in l. p.a C. Commun. de Legat.
6. quam ex voluntate eiusdem Testatoris, nulli dubi:
um est, quod tametsi prò consequenda Satisfactione
egerit in generali concursu contra alios effectus,
valet iudicium variando convolare ad alia bona
sibi obligata etiam contra tertios possessores, us:
quequo satisfactionem ex integro obtineat, ut com:
muniter tenent Scapuccin. de Saluian. Lib. 2.
q.e 15. per tot. Andreol. controu. 170. n.o 2. Carol.
Anton. de Luc. ad Gratian. discept. 593. n.o 5. et Seq. de
Marin. quotid. resol. Lib. 2. cap. 58. n.o 5. et Segg. Ro:
mat. dec. 99. n.o 59. et Segg. Rot. in Rec. d.a dec. 161. n.o 24.
et Segg. p.e 6. et d.e 343. n.o 21. et Segg. p.e 10. et in pun:
cto creditoris hypothecarij, qui deserendo concursum

formatum

UVA.BHSC

formatum superbonis debitoris possit tertium rei hypothecariæ possessorem conuenire coram alio competente Judice, Latè defendunt Salgad. in Labyr. cred. p.e 1. cap. 17. n.o 44. Gottierer. pract. lib. 1. q.e 148. n.o 61. et seqq.

Et ita unica tantum Parte informante, altera vero diù expectata, et frustra nunc dilationem petente, resolutum fuit

Nullius seu Orbitellen. Jurispat.
Merc. 4 July 1696

XIX.

Post resolutionem captam sub die 13 Januarij præteriti coram R. P. D. meo Scotto fauore Francisci de Julianis, non acquiescentibus Clemente Puccio Patrono, et Alexandro Novio ab eo presentato, hodie reproposita fuit causa coram me in p.dti Collegæ absentis subrogato, et Domini steterunt in decisis ex tenore siquidem Fundationis controuersi Jurispatronatus in defectum descendentium ex linea masculina familiæ de Paganis vocantur ad beneficium descendentes ex linea fæminina, ideòque cum hæc qualitas concurrat in Francisco, utique præferri debet Alexandro eam non habenti quamuis à p.to Patrono presentato Canon decernimus 16. q.e 7. Garr. de Benefic. p.e 7. cap. 16. n.o 4. et seqq. Larr. de Anniuers. et cappell. lib. 11. cap. 11. Vivian. de iur. patr. p.e p.a lib. 11. cap. 8. n.o 4. Amostar. de Caus. pijs lib. 13. cap. 8. n.o 31. et 74. Rot. coram Seraph. d.e 774. et post Vivian. d.e 57. n.o 11. et seqq. et

1.

UVA.BHSC

coram Merlin. d.e 803. n.o 4. et in rec. d.e 156. n.o p. et n. p.e 13. Non enim poterat Clemens dispositioni Fundatoris contrauenire, sed tenebatur presenta:
2. re Franciscum, cuius spes certa ex precisa d.i Fundatoris voluntate promanans, ita regulatur, ac si effectus sequutus fuisset ex l. ità vulnera: tus cum ibi notat. ff. ad l. Aquiliam Rot. d.a dec. 156. n.o n. p.e 13. et in pręt.a dec. §. Fundamentum.

Non obstante antiquo obiecto quod descen: dentes ex fęmina non sint vocati, ex quo verba de stipite Fęminino in parte narratiua fundationis adiecta referantur ad Iuspatronatus actiuum
3. dumtaxat, non autem ad passiuum, et potiùs at: tendenda veniat narratiua, quam dispositiua Rot. dec. 155. n.o 8. coram Caual. d.e 160 n.o 11. et 12. coram Cels. et d.e 117. n.o 12. p.e 10. rec. cum sit supplicatio
4. fundatoris, qui in limine fundationis potest appo: nere conditiones, et pacta sibi beneuisa cap. prę: tereà 13. de Iurepatr. Vivian. d.a p.e p.a lib. 1. cap. 8. Burat. d.e 71. n.o 1. et 6.

Ultrà quod enim nulla assignari valeat ratio quare in narratiua fundationis p.ta ver: ba de stipite Feminino, referri debeant potius ad Ius:
5. patronatus actiuum, quam ad passiuum, cum imò tanquam sub vnica oratione post vtrumque Iuspa: tronatus adiecta ęqualitèr utrumque determinare debeant ex vulgat. reg.a in l. Iam hoc iure 4. ff. de vulgar. et pupill. Rot. coram Bich. d.e 138. n.o 17. et seq. et d.e 129. n.o 10. p.e 8. et d.e 98. n.o 14. p.e 18. maximè
6. cum ex sola vocatione ad Iuspatronatus actiuum desumatur maioritas rationis ad passiuum Card.

de Luc.

UVA.BHSC

de Luc. de Iurepatr. disc. 45. n.º 4. et 5. Bich. d.ª decis. 138.
n.º 1. in pręt.ª decis.ᵉ R. P. D. mei Scotti §. Adstipu:
lantibus. Obiectum prorsùs remoueri visum est ex
Litterali vocatione dd. descendentium ex fęminis ad
vtrumque Iuspatronatus passiuum scilicet, et acti: 7.
uum in parte dispositiua, quę propterea attendenda
est, et pręualet narratiuę, ut pręter relatos in pręt:
terita dec. §. Quoniam probat Torr. de primog. Ital.
p.ᵉ 1. q.ᵉ 54. n.º 33. et dixit Rota coram Buratt. d.ᵉ 843.
n.º 4. et coram Sa:me: Alex. VIII. d.ᵉ 165. n.º 41. et d.ᵉ
123. n.º 12. et 26. p.ᵉ 17. rec.

Concurrente ulterius tum declaratione Iu:
liani de Paganis Successoris in Patronatu, qui erecto
huoi beneficio in Canonicatum pręuis augumento do:
tis, voluit ad illum presentari debere in defectum
masculorum, descendentes ex fęminis, quę declaratio 8.
in actu augumenti dotis, maximè attenditur ad inter:
pretationem pręcedentis fundationis, ut benè obseruat
pta decisis §. Adstipulantibus in fin. Tum etiam uni:
formi obseruantia cum in subsequentibus vacationi: 9.
bus admissi fuerint descendentes ex fęminis, ut pręt:
ter relatos in d.ª dec.ᵉ §. Accedente, tradunt ex l. mi:
nimè 14. et l. si de interpręt. 30 ff. de Legib. Lotter.
de re benefic. p.ᵉ 1. q.ᵉ 47. n.º 30 Vivian. de Iurepat.
Lib. 6. cap. 6. n.º 39. et seqq. Duran. d.ᵉ 185. n.º 17. Mer:
lin. decis. 803. n.º 12.

Nec refert quod verba narratiuę sint pre:
ces à fundatore porrectę Ordinario, ideòque potiùs
attendenda: Quia ut supra dictum est non discordat 10.
Narratiua cum dispositiua, cum verba de stipi:
te fęminins adiecta in narratiua ad vtrumque

UVA.BHSC

Iuspatronatus referri possint ex traditis per Lotter. de re benefic. Lib. 3. q.e 2. n.o 41. Rot. d.e 780. n.o 2. p.e 2.
11. rec. et si aliquod dubium contingat pta verba narrativę debent interpretari secundum clarè posita in parte dispositiva L. qui Filiab. 17. ff. de legat. p.o Valenzuel. cons. 613. n.o 171. vol. p.o Cyriac. contr. 391. n.o 19. et contr. 289. n.o 4. Regula enim quod ex forma
12. petitionis, seù Supplicationis interpretanda est concessio, ut in § Pręterea instit. de inutil. Stipul. pro:
13. cedit, nisi ex confessione aliud clarè colligatur, Abbas in cap. inter dilectos 6. n.o 4. vers. nota bonam limitationem de fid. instrum. Sa: me: Gregor. d.e 522. n.o 8. et decis. 36. n.o 18. p.e § 50: p.o rec.

Non subsistit autem, prout iterum opponebatur, quod neque in parte dispositiva contineatur Iuspatronatus passivum favore descendentium ex latere fęminino, sed dumtaxat activum iuxta illa verba = Pro uno perpetuo Rectore, seù Cappellano de Familia de Paganis, seù ex linea fęminina, aut extranea, et indefectum à Societate Misericordię vocando = ponderando quod sicuti Societas misericordię non potest intelligi vocata, nisi activè, cum sit
14. incapax Iurispatronatus passivi, eodem modo tanquam sub eadem oratione intelligatur vocata linea Fęminina L. p.a ff. de legat. p.o Barbos tract. var. axiom. 14. Nam ultrà responsionem datam in pręterita decis.e § Fin., obiectum corruit in supposito quia ad sensum mox relatę dispositionis ad Iuspatronatus passivum non invitatur Societas, sed quidem persona ab ea nominanda ibi = et indefectum à Societate
15. misericordię vocando = quę cum clara sint contra:

riam

UVA.BHSC

riam non admittunt interpretationem vulgat. l. ille, aut ille ff. de legat. 3.°

Prout demum minus rectè impugnatur quod Franciscus descendat ex Linea Fęminina Fundatoris, ex quo testes licet probent eiusdem Fundatoris descendentiam usque ad Sanctem, non deponunt tamen Sanctem fuisse Patrem Francisci. Quoniam omisso 16.
qualitatem ptam descendentię, vix controuerti posse à Clemente, et Alexandro, qui huc usquę in pręteritis propositionibus illam admiserunt l. generaliter Cod. de non numer. pecun. Rot. d.e 133. n.o 21. p.e 18 rec. hodiè ad illam verificandam dantur Fides Baptismatis, et alię testium depositiones, ex quibus 17.
plenè probatur Filiatio, et descendentia Escobar. de purit. Sang. p.e p.a q.e 6. §. 4. à n.o 45. et q.e 11. §. 2. n.o 40. Rot. d.e 399. n.o 7. et Segg. p.e 18 rec. et d.e 24. n.o 10. p.e 19. ubi Concordantes.

Et ita utraque Parte audita, et Suffragantibus ex Dominis 5.o et 6. resolutum fuit &c.

Firmana Ædificij
Ven. 6 July 1696
Rota memorialium

XX.

In iudicio nunciationis noui operis vertente inter Hieronimum, et Ioannem Bernardinum de Montibus, prodijt in secunda instantia Sententia Tribunalis A.C. revocatoria alterius de partibus

UVA.BHSC

qua declaratum fuit non Licuisse, neque licere Jo: anni Bernardino eleuare controversam fabricam ultra inferius appartamentum Domus magnæ ab ipso possessum, minusque de novo aperire binas portas in pariete magno versus domum Stephani respicientes, et posteriora d. fabricam in parte dd. limites excedente fore demoliendam, nec non claudendas portas ind.o pariete apertas. A qua Sententia devoluta in gradu appellationis Causa ad nostrum Tribunal, decisum fuit coram me Sub die 6. Appilis preteriti esse Locum demolitioni, et non licuisse, neque licere Jo: Bernardino fabricare ultra Trabem immissam Cum autem hodie in relatione Causarum instaret Hieronimus pro expeditione: E contra verò Joannes Bernardinus peteret novam audientiam, ex eo etiam ut in nova Causæ propositione examinaretur iudicatum A Qin ea parte, qua pronunciatum fuit portas esse claudendas Domini aliquin existimantes firma subsistere fundamenta iam captæ resolutionis, Quod attinet ad portas, mihi demandarunt, ut extensa hac brevi decisione declararem Licuisse Joanni Bernardino illas aperire, et cum hac declaratione causa super omnibus expedirem.

Prædictæ siquidem apertioni videbatur Dominis non resistere dispositionem concordiæ inter has partes initæ super limitata novi ædificij eleuatione; Quamvis in in casu A. cautum expresè fuerit ne in pariete domus Stephani respiciente, aliquid innouaretur ibi= nella quale concordano non si habbia da aggiungere innovatione alcuna= Attamen pactum hoc præcisè ibi fuit adiectum consecutiuè ad aliud, per quod omninò denegabatur Joanni Bernardino usus appodij ad d.m pariete prò eleuatione novi ædificij, ut ex verbis per extensum

relatis

UVA.BHSC

relatis in principio dictę decisionis; verum cum Subin:
dè Partes ab hac lege recedendo per nouum Separatum Ca:
pitulum conuenerint de usu dicti appodij, ibi = con ap:
poggio de Traui quanto bisogna = Domini ex hac ap:
podiatione ita litteralitèr permissa, Subintelligendam
esse existimarunt aperitionem portarum necessariam
prò communicatione ueteris cum nouo ędificio, siuè
procedatur cum Sensu quod prędictus paries fuerit 1.
communis, cuius usus uni condomins permitti solet
in ijs, per quę paries ipse non lęditur, nullumque
preiudicium alteri Condomins inferatur per Tex. in l.
quidam Hiberus §. Parietem, et in l. Fistulam ff. de
Seruit. Urban. pręd. Cępoll. de Seruit. urban. pręd. cap.
40. Sub n.° 10, et cap. 51. n.° 9.° Quando pręsertim prout
hic ex pta determinatione partium conuenientium
de appodio pro noua fabricæ eleuanda paries ipse vide:
tur ad usum communicationis inter vetus, et nouum
ędificium expressè destinatus, quo casu potior est con: 2.
ditio aperire volentis, quàm impedientis, ut in Simi:
libus terminis per Tex. in l. cum duobus §. Item mela
ff. prò Socio, et l. Si ædes ff. commun. diuid. distin:
guendo firmat Thes. d.e 13. n.° 9.° et Segg. et d.e 41. n.° 14.
Rot. d.e 153. n.° 69. p.e 7. cum concordantibus apud Card.
de Luc. de Seruit. disc. 6. Sub n.° 3.

Siuè prout verius videtur, non agatur de parie:
te communi, qualis proprię dicitur quando constitutus 3.
est inter duo ędificia, vel causa diuidenda, vel prò
sustinendo communia Signa, et Tecta l. parietem ff.
de Seruit. urban. pręd. l. Arbor. in princ. ff. Commun.
diuid. et l. prò regione ff. de acquir. rer. domin. Cępoll.
de Seruit urban. pręd. d. cap. 40. n.° 11. Sed potius de

UVA.BHSC

pariete unius domus diuisę, in appartamenta, itaut
4. quilibet suum dominium, suamqua possessionem dis:
tinguat in parte singulis per diuisionem obuenta
non secus ac si tot essent domus separatę, quot
sunt appartamenta diuisa Borgnin. dec. 19. et seqq.
p.e 2. Adden. ad Burat. d.e 520. n.o 15. cum alijs apud Card
de Luc. in d. tract. de Seruit. disc. 10 ferè per tot. Quo ca:
su cessantibus terminis communionis quemadmodum
licuit Hieronimo Fenestras in proprio superiori
appartamento aperire, immo, et licuisset noua ędifi:
cia superimponere, dummodo inferius grauiori ser:
uitute non oneretur, quam pati debet, ità è conuerso licuit
5. Jo: Bernardino in parte inferiori sibi per diuisionem obuenta
controversas portas prò sui maiori commoditate aperire, ut
per Tex. in l. cuius ędificium ff. de Seruit. urban. pręd. tra:
dunt ibidem Doctores, et firmat Cepoll. d. cap. 40. n.o 10. Quod
sane cum non alio iure impedire valeat Hieronimus, nisi
ob pericum debilitationis parietis superiorem partem
6. domus sustentantis, huic pericolo satis consultum est
per cautionem de damno infecto, de qua partes in eadem
concordia conuenerunt ad tradita per Card. de Luc. de
Seruit. d. disc. 10. in fin.

Et ita

Cavallicen. Pecuniaria
Lun. 19 9mbris 1696

XXI.

Postquam Antonius Thibaud aduersus iusti:

tiam

UVA.BHSC

tiam iudicatorum ipsium condemnantium ad residua:
le pretium per Peritos liquidandum quarumdam mer:
cium receptarum à Spiritu Riccard exceperat de in:
tegra illarum solutione, et mutua, ac finali quietan:
tia, quam intercessisse allegabat occasione nouæ Socie:
tatis aliarum mercium inter eos sequutæ, hodie non re:
cedendo tamen à prioribus exceptionibus plenè confuta:
tis in decisione edita coram me sub die 25. Junij præ:
teriti nouam proposuit, quod nempè solutionis dies
nondum advenerit eo quia non constet de exactione
nominum debitorum, quibus merces ipsæ fuerunt
venditæ. Verumhis non attentis Dni steterunt in resolutis

Quod enim attinet ad replicatum obiectum mutuæ,
et finalis quietationis, prò qua rursùs ponderabantur
dicta non nullorum testium de ea deponentium. Do:
mini transeuntes cum responsionibus assignatis in
præterita decisione, iterum animaduerterunt, quod
dum in solidatione alterius Societatis facta de anno
1687. partes ipsæ intacta reliquerunt computa
facienda pro mercibus controversis anni 1672 ibi =
Senza pregiuditio de Conti, che detti Riccard, et An:
tonio Thibaud hanno da fare dell'anno 1672. per Cau:
sa delle loro mercantie = hoc factum posituum par: 1.
tium in Scriptis redactum, prævalere debet Testi:
bus contrarium deponentibus l. Census ff. de probat.
Glos. in cap. p.° §. Postquam verb. in Scriptis in fin.
de Censibus in 6. Surd. cons. 60. n.° p.° Rot. d.° 266. n.°
7. et Sub n.° 9. p.° 2. rec. et d.° 185. n.° 10. p.° 6. cum alijs
in d.a præterita decisione in fin. Parum relevante
quod idemmet Antonius paulò antè se opposuisset
huic observationi, quia dum postea Instrumento eam 2.

UVA.BHSC

continenti subscripsit absque in contrarium emissa de-
claratione illam in omnibus approbasse censetur, ut
cæteris relatis dictum fuit in Romana Pecuniaria 12
Junij, 1682. §. Non relevante coram bo:me: Paulucci,
et Romana Assecurationis 4 Julij, 1685 §. Quoniam
coram Rmo Turonen. Id etiam suadente maxima
inverisimilitudine, quod quemadmodum deponere
conantur dicti Testes occasione novæ Societatis Spi-
ritus oretenus liberaverit suum debitorem, et ta-
3. men nihil in scriptis desuper fuerit redactum, sed
imò è converso salva pœnes creditorem remanserit
apoca debiti, quæ vel Cancellari, vel debitori re-
stitui debuisset l. huoi 86. §. Si ita legatum ff. de
legat. p.o l. dissolutæ Cod. de Condit. ex l. Decian. cons.
2. n.o 212. vol. p.o Andreol. controv. 135. n.o 6. et 7. Pal.
Jun. in vot. decis. impress. post alleg. to: 3. n.o 46. Rota
d.o 267. n.o 8. p.e 14 rec.

Neque maior fides tribuenda videbatur alijs
testibus super eo quod idemmet Spiritus extraiudi-
cialiter pluries confessus fuerit eius residuale cre-
ditum adversus Antonium versari in libris 300
vel 400. Nam ultra exceptiones quas dicti Testes,
tam circa dicta, quam circa eorum personas patiun-
tur ut observat præterita decisio §. similiter, adhuc
admissa etiam veritate dictæ confessionis, ex hoc ipso con-
4. sequitur, quod solidatio computorum, et mutua, aè
finalis quietatio nondum præcesserant ad notata per
R. p. d. meum Ansaldum de Commerc. et mercatur.
5. disc. 34. n.o 14. Cumque illa concepta non fuerit per
ullam dictionem taxativam non excludit quin factis
melioribus calculis idem Spiritus posset maioris

summæ

UVA.BHSC

Summę creditor remanere Rota coram Ludovis. d.e 317. n.o 4. et coram Duran. d.e 419. n.o 8. et in rec. d.e 115. n.o 11. p.e 7. 171

Deficientibus autem probationibus super controuersi debiti integra solutione, minoris obseruantię visum est obiectum, super quo pręcipuè in hac audientia insistebant informantes prò Antonio, quod nimirum dies solutionis aduenisse spiritus nondum probauerit per implementum conditionis, sub qua apoca ipsa concepta fuit ibi = Le quali 87. Balle promettò pagargliele quando sarò pagato ò in denari, ò in lettere = Tum quia Antonium exegissa nomina debitorum dictarum mercium, Domini satis resultare existimabant ex hucusque per ipsum allegata, quamuis non probata debiti solutione, cum tri: 6.
tum sit quod allegans solutionem pręsupponit, ac fatetur proprium debitum Bald. in l. Cum Papinianus n.o 8. Cod. de Sent. et interlocut. omn. Judic. Roman. cons. 77. sub n.o 13 vers. et quod hoc sit verum Mart. medic. examin. 60 n.o 1. Rot. coram Pouting. d.e 361. n.o 1. coram Bich. d.e 50. n.o 113. et Segg. et d.e 166. n.o 1. et coram Dunoreu. Jun. d.e 551. n.o 7. et coram Sa: me: Alexand. VIII. d.e 16. n.o 113. Tum quia, vel ex lapsu annorum 14 decursorum à data apochę vsque ad pns, maxima insurgit pręsumptio, quod Antonius verè nomina debitorum exegerit, vèl saltem ipsi Antonio incumbit onus contrarium probandi, quodque 7. 8.
eorum inexigibilitas ex nulla sui culpa processerit l. litis 37. §. Si pecunię ff. de negoc. gest. l. non est necesse 11. ff. de probat. l. p.a §. Si ma:

UVA.BHSC

gistratus vers. probatio autem ff. de magistrat. conuenien. ibique Glos. in verbo fuisse Surd. cons. 540. n.° 25. latè Gratian. discep. For. cap. 225. n.° 33. et seqq. cum alijs infra allegandis.

Absque eo quod probatio hęc desumi valeat ex quo idem Antonius conuentus in iudicio exceperit de non exactione per ea verba = hauendo ricuperato la maggior parte delle somme contenute nelle polize, ò lettere di Cambio alli riserua di qualcheduna inesigibile per l'insolubilità de debitori = Ultra quod enim iuuari ipse
9. non potest exceptione non aliundè probata, quam per propriam assertionem l. qui testamentum ff. de probat. l. omnibus Cod. de testib. Peregrin. de fideic. art. 513 n.° 61. Rot. coram Dunozett. Iun. d.e 797. n.° 4. pręsertim cum ab ea recessisse videatur articulando integram pretij satisfactionem, et inducendo super ea plures testes, qui licet
10. ob exceptiones, quas patiuntur non probent contra Spiritum ex plenè allegatis in pręterita decisione, plenam tamen probationem contra inducentem constituunt Rot. d.e 120. n.° 10. p.e 17. d.e 249. n.° 8. p.e 18. et d.e 229. n.° 11. p.e 19. et in Romana Pecuniaria 10. martij 1681. §. Iustitia coràm 60. me: Guaxardo.

Adhuc recurrit responsio quod utraque negatiua exactionis, et inexigibilitatis debitorum mercium admittatur, non exinde tamèn perempta remanet actio Spiritus contra Antonium, nisi pro istius parte ulterius probatum sit, quod à principio debitores essent soluendo, et eorum

inexigibilitas

UVA.BHSC

inexigibilitas absque propria culpa superuenerit
cum alias ipsi imputandum sit, si vel à prin: 11.
cipio debitoribus minus idoneis merces sibi cre:
ditas vendidit, vel ex post ipso negligente exac:
tionem, inexigibiles euaserunt, ut probant
Iura supra allegata, et est Sex. in l. Procura:
torem 11. Cod. mandati, Gratian. discept. Forens. d.
cap. 125. à n.º 33. usque ad fin. Gobb. consul. 27.
n.º 8. et Segg. Rot. d.e 253. n.º 1. p.e p.a rec. et coràm
Roxas d.e 189. n.º 3. et Segg. et coram Bich. d.e 135.
sub n.º 27. et Segg. Quis enim verba illa = quan:
do sarò pagato & sint conditionalia, conditio 12.
tamen ipsa habetur prò impleta in damnum eius
per quem stetit, quominus per effectiuam exac:
tionem adimpleretur l. Labeo scribit 50 ff. de
contrahen. empt. l. Iure Ciuili ff. de condit., et
demonstrat. Roman. cons. 434 sub n.º 5. Soccin.
Sen. cons. 273 sub n.º 7. vol. 1. Surd. cons. 540. n.º 27.

Quinimò probationem hanc allegatæ inexi:
gibilitatis addebant aliqui ex Dominis non esse
pntis inspectionis unicè uertentis super sub:
stantia crediti spiritus in genere, sed respi:
cere eius liquidationem iuxta prescriptum
trium præcedentium iudicatorum iàm in partibus
demandatam, in cuius examine experiri pote:
rit Antonius, quanti valeant nomina de:
bitorum, quæ inexigibilia remansisse con:
tendit.

Et ita utraque &

UVA.BHSC

Romana Dotis, et Lucri
Sun. 16 gmbris 1696.

XXII.

Nupsit Lucia Berta de anno 1676. Francisco Lucco cum dote sibi à Regilia matre tutoris nõe constituta ℳ 3000 prò cuius conservatione, et restitutione se obligarunt tam ipse Franciscus quàm Dominicus eius Pater: Prædefuncto autem Franco, superstite Victoria filia, hanc in ultimis suis Tabulis Dominicus Aurus dotari mandavit in ℳ 2000. pro omni, et toto eo quod super eius hereditate prætendere posset, legata Luciæ Aurii habitatione in sua domo, à qua si recederet, voluit, quod solam dotem, et quantum consequeretur: Mortua deinde Lucia, Victoria eius filia, quæ dotem sibi ex avita dispositione debitam, iam fuerat consequuta, iudicialiter instetit in Tribunali A. C. prò consequendis tam dote, quàm Lucro eius matris ab hereditate Dom.ci debitis, et mandatum obtinuit, à quo commissa mihi per Signaturam Iustitiæ Causa cum clausulis suspensivis, dubitavi hodie ad normam commissionis = An mandatum A. sit exequendum = et cum respectu Lucri Dominus non fuerint concordes, affirmativa quoad dotem prodijt resolutio.

Cum enim super dicti mandati nullitate nulla caderet disputatio, illius instantiam quo ad dotis restitutionem desumabant Domini, tam ex clara obligatione assumpta per Dominicum in prænarrato Instro dotali, quam ex successivis

quietantijs

UVA.BHSC

quietantijs probantibus eiusdem dotis solutionem ulterius resultantem ex demandata per ipsum Dominicum restitutione in eius testamento, quæ cum importet certam eius debiti confessionem eo certiore reddit iustitiam iudicati A. C. cum in iure nro nulla maior dari possit debit probatio, quam propria eiusdem debitoris confessio l. cum de indebito 25. §. Sed hæc ff. de probation. l. generaliter Cod. de non num. pec. l. unic. Cod. de confess. Rot. coram Cerr. d. 236. n.o 4.o 1.

Non aduersantibus obiectis in contrarium excitatis, non quidem p.o quod cum dos prò rata ꝛ 2000 tradita fuerit in tot Censibus, et nõibus debitorum pro fundo dotali assignatis, nequeat illius restitutio prætendi in quantitate, sed sola actio competat Victoriæ ad eorumdem bonorum vindicationem Bald. in l. promittendo vers. p.o casu ff. de iur. dot. Rot. d. 249. n.o 33. p.e 11. rec. et d. 277. n.o 9. p.e 15. cum alijs passim: ultra quod enim respectu maioris illorum partis apparent distractæ per Dominicum, adeoùt inanis videatur quæstio An dos in quantitate, vel in fundis dotalibus fuerit constituta, ubi Dominicus per istorum alienationem certus debitor eorum æstimationis euasit ad Text. in l. plerumque 10. in fin. ff. de iur. dot. Mantic. de tacit. lib. 12. tit. 28. n.o 2. Rot. d. 239. n.o 5. et Segg. p.e 10. d. 19. n.o 21. et Segg. p.e 16. et d. 591. n.o 2. p.e 18. rec. 2. 3.

Domini prò totali obiecti eliminatione animadverterunt non in fundo dotali, sed verè in quantitate dotem fuisse constitutam, idque apprimè desumebatur ex modo in illius constitutione seruato incipiendo nimirum à quantitate ꝛ 3000. et successiuè designando bona ex quibus quantitas promissa efformari 4.

UVA.BHSC

debuerat, cum ita videatur quantitas p.° et pnlitei in obligatione deducta, Species verò in Solone, et pro successiuis premissorum adimplemento iuxta Theoricam Bartol. in l. Si quis stipulatus fuerit ff. de Solut. et firmata in terminis per Corn. cons. 92. n.° 8. Lib. 4. Natt. cons. 650 Sub n.° 3. Mantic. de tacit. lib. 12. tit. 28. n.° 5. Boss. de dot. cap. 16 §. p.° n.° 23. Card. de Luc. eod. tract. disc. 57 n.° 6. et disc. 158. n.° 8. Rot. coram Cocc. d.° 257. n.° 6. coram Buratt. d.° 287. n.° 2. et in rec. d.° 77. n.° 11. et 12. p.° 16. et d.° 98. n.° 7. p.° 18. et in Romana dotis 3 martij 1687. §. Et Similiter coram R. p. d. meo Molines.

Parum releuante duplici pacto immediatè apposito, quod bona stabilia, vel Census, seu loca montium, in quibus constituta dos assignari, vel investiri debuisset perpetuo stare deberent obligata et hypothecata prò assecuratione d. dotis, ac pro fundo dotali, et rursùs quod eueniente casu restitutionis dotis, hec esset facienda in illius met bonis, et pecunijs respectiuè p.t assignata fuerit. Pacta enim hec
5. videbantur quidem Dominis importare Specialem hypothecam Corporum assignatorum prò maiori securitate eiusd. dotis fauore vxoris, itaut Signr expressis fundi dotalis intelligenda esset largè, et impropriè ad ptum effm Specialis hypothecæ, non autem verum, et proprium fundum dotalem, cuius dominium penes vxorem remanserit, ut in terminis consimilis expressionis firmat ferè omnes supra allegati, et tradunt Facch. in controu. iur. Lib. 12. controu. 74 per tot. Couar. pract. quest. cap. 28. Sub n.° p.° Adden. ad Ludouis. d.° 573. Sub n.° 16. vers. itaut Christoph. med. decis. Senen. exam. 30. n.° 14. Rot. d.° 277. n.° 21. p.° 15. rec.

Quod

UVA.BHSC

Quod eo certiùs comprobatur, tum ex ipsa cele-
renter adiecta conuentione, quod d.ª bona stabilia affecta,
obligata, et hypotecata remanerent prò eiusdem dotis as-
securat.ne hoc ēn dedicto opponitur qualitati voti fun-
di dotalis, quicūs pleno iure domini, spectet ad vxorem eiꝰ 6.
nec obligari, nec hypothecari ꝓt l. Si rem aliena ff. de
pignorat. action. l. neque pignus ff. de reg. iur. Rot. d.ª d.ª
ann. n.º 14. p.º 15. rec. et cæteris relatis dictum fuit in
Romana, seù Viterbien Camby, 15 Junij 1685. S.
præsertim quia, et 10 xmbris 1688. S. R.ma ēn in fin. coram
Em.º D. meo Mediolanen. Tum ex successiua, ac gnāli om- 7.
nium bonorum Soceri, ac mainri obligat.ne, quæ ꝑr mor
ex eadem allegata cōne est exclusiua fundi dotalis Rot.
dcis. Dg. sub n.º 5. et seqq. p.º 5. rec. d.ª dec. ann. n.º 11.
et 13. p.º 15. dec. 15. n.º 4. p.º 17. dec. 98 n.º 16. p.º 18. et
in Romana Romes 10. maii 1684. S. Nihilominus
coram bo: me Rondinino, et in Terracinen dotis
16 Junij 1686. S. Cui intellectui coram bonem. Alberato,
et ind.ª Romana dotis S. Cursùs coram R. p.d. meo Molines
Tum iursus quia cum extra controuersiam tax dotis
ꝟ 1000 in quantitate fuerit constituta, hoc idem sta- 8.
tuendum est de residuo, ne eadem, et unica dos di-
uerso iure censeat. Honded. cons. 91 n.º 11. vol. p.º Fac.
et Rin. d.ª controu. 24. S. 6. quia Lib. in. Rot. d.ª 40. n.º 4.
et seqq. p.º 15. rec. et d.ª dec. 98. n.º 19. p.º 18. et ind.ª Ro-
mana Dotis coram R. p.d. Molines S. Conuincitur
tum demum ex subsequuta obseruantia, nam, et dom.cus
occasione consignonij censuum, et nonum debitorum si-
dem facit prò complemento integræ dotis ex præsertim
quietantia de quantitate ꝟ 1000, et iursus cen-
sum ꝟ 1000. in compensum d. dotij assignatum liberè

UVA.BHSC

retrouendit absq. interuentu Luciæ, et non curato amplius
9. investim.to prò ass. fundo dotali, quod quemadmodum de
iure explere non valuisset Dom.cus, si plenum Censuum do:
10. minium in ipsum non transiuisset, ità ex hac obseru.a
rectè arguitur, qualis ab initio fuerit mens Contra:
hentium Rot. d.e 15. n.o 5. et d.e 241. Sub n.o 26. et
Seq. p.e 17. et d.a d.e 219. n.o 33. et Seq. p.e 18, et in Romana
Seu Sabinen. manutentionis 13 Januarij præteriti
§. Quod autem coram R.pd meo Priolo.

Quibus ità efficaciter concurrentibus
prò constit.e dotis in quantitate nil magis urget
finalis promissio restituendi dotem in illis met
bonis, et pecunijs in quibus consignata fuerit: Nam
11. et hoc unicum argumentum destruitur ab alijs Su:
pra enumeratis prò exclusione fundi dotalis
Card. de Luc. de dot. disc. 55. §. Fin. et ulterius cum in
priore parte Instri explicitè conuentum fuerit
ibi = quod (in euentum restitonis d.æ dotis) liceat
Luciæ redire ad p.ta Instra, et se reualere super
frubus cum cla Consti, et hoc citra præiud.m gnalium
obligationum &c = hoc pactum facultatiuum Luciæ
12. vel agendi ad inuestim.ta, et bona assignata, vel pro:
sequendi alia bona Dominici, et Fran.ci ad restit.m ob:
ligata, nedum aduersatur inuariabili constitoni fundi
dotalis l. fin ff. de pact. dot. l. quod si fundus 11. et l.
Seq. ff. de fund. dot. DD. in l. si æstimatis 51. ff. Solut.
matrim. sed ad conciliandam Contrahentium disposi:
13. tionem operatur, ut subsequens promissio ita in:
telligenda sit, quat.s Lucia vtendo facultate si:
bi tributa vellet bona recuperare, quæ per Euoi
pactum eidem specialiter hypothecata reman:

serunt

UVA.BHSC

serunt iuxta plene firmata in d.a Romana Domus coram bo: me: Rondinino §. In hac igitur.

Minus itidem obstat quod n.o loco contra iustitiam nti pnliter opponebatur ratam dotis ∠ 1000. ad manus Fran.ci Sponsi peruenisse, ita ut obligatio 14
Dominici eius Patris prò restit.e in puram, et simplicem Fideiussionem resoluatur Gabriel. cons. 63. n.o 11. et Seqq. lib. 2. Surd. cons. 20 sub n.o 27. et Seqq. Arias de mesa var. resol. lib. 2. cap. 12. n.o 15. Rot. d.e 42. n.o p.o p.e 7. rec. Cuius vigore quemadmodum il: 15.
lius hereditati competeret releuatio aduersus heredes filij §. Si quis autem Instit. de Fideiuss. l. ex mandato ff. mandat. ita cum Victoria talem se decla: 16.
rauerit, repellatur notissima exceptione Tex. in l. vindicantem ff. de curet.

Quoniam cum d.m dotis portionem ad Fran.cum filium peruenisse, non aliundè desumatur quam ex Instro Concordiæ, in quo ipse, et Lucia vxor transigendo cum alijs coheredibus Patritij, istius Patris ad alium effm asseruerunt remansisse iam satisfactos de ∠ 1000 in computum, et diminutionem sortis pntis controuersæ dotis, quod sanè non concludit solonem potius filio, quam Dominico Patri factam fuisse, utique huic adeò 17.
æquivocæ deductioni præualet legalis, et fortior præsumptio, quod pecuniæ ad Patrem peruenerint, penès quem gubernium, et administratio Bonorum filij sub potestate existentis reperiebantur l. si cum dotem 23. §. Transgrediamur ff. Solut. matr. ibique Petr. Barb. n.o 7. vers. Sed contrarium Boss. de dot. cap. 12. n.o 23. et 25. Card. de Luc. eod. tract. disc. 162. sub n.o 25. Surd. d.e 47. n.o 6. Qua stante verior, et 18.

UVA.BHSC

communior sentia est, ut uirtute obligonis ab ipso Patre susceptę non uti fideiussor filij, sed tanquam pnlis debitor pro dotis restit.e conueniri possit DD. in l. Sicum dotem §. Transgrediamur ff. Solut. matr. Bois. de dot. d. cap. 11. Sub n.o 19 Paschal d.e 165. n.o p.o et Segg. Rot. d.e 68. n.o 3. p.e 19. rec.

Presertim verò quia d.a legali presumptioni assistit euidentia facti, tum ex eo quod Dominicus occasione finalis quietantię totius dotis professus est se adhuc remanere Creditorem ∇ 1000. pro residuo dotis,
19. quod verbum pro residuo non obscurè indicat ad eius manus reliqua ∇ 1000 peruenisse l. ex pluribus 89. ibique Glos. in v.o reliquum ff. de Solut. Angel. de confess. lib. p.o q.e 3. n.o 16. et 17. Rot. d.e 557. n.o 1. p.e 4. to: 3. rec. et in Romana Successionis su per partis Crediti Fran.ci 19 Junij 1680. §. Loquendo autem coram bo: me: Emerix. Tum et certius ex magis distincta Dom.ci confessione emissa in testam.to, in quo pręcipiendo Donato eius hęredi controuersę dotis, et lucri re-
20. stitonem, ex hoc pręcepto, propriam obligonem agnouisse videtur Glos. in l. Cum de indebit. 15. §. Sed hęc verba exposuit ff. de probat. Rot. in Romana Vineę penes Marchesan. de Commiss. p.e p.a §. 1. Sub n.o 8. Fol. mihi 1031. et coram Cocc. d.e 1171. n.o 8. et 9. et coram Carr. d.e 117. n.o 10.

Et ita utraque &

Romana educationis Superauentatis
Lun. 3 Xmbris 1696

XXIII.

Pendentibus in nrs Tribunali pluribus contro-

versijs

UVA.BHSC

versijs inter Fratres de Cornovaglia, et D. Christinam Columnam, ista sub die 8. 8bris prox.ti in Spretum litis pendentiæ, et inhibitionis, quæ vigore commissionis mihi directæ eidem fuerat intimata, expediuit in Tribunali Emi D. Card.lis Camerarij parte non citata mtum de perquirendo, in cuius execōnem libros in Domo fratrum de Cornouaglia repertos ad officium Notarij illius Tribunalis asportari fecit, de quo habito per fratres recursu ad R. pd. Auditorem Smi, qui omnia remisit ad Rotam cum facultate purgandi attentata, prosequi in hodierna audientia dubium An constet de attentatis, quæ veniant purganda, cui Domini affirmatiue respondere non hæsitarunt: Quia inexcusabilia à vitio attentatorum visa sunt omnia gesta per Christinam in Spretum tam litis pendentiæ 1.
in nro Tribunali, quam inhibitionis Rotalis, et propterea celeri, et expedito remedio purgationis omnia sunt in pristinum reponenda, ut ita, et Partis, quæ attentatum passa est preiudicium, et nostri ordinis læsa maiestas, ac iurisdictio reparentur Cap. non solum de appellat. in 6. Lancellott. de attent. p.e p.a cap. 4. Limit. 2. n.o 52. et seqq. Rota coram Buratt. dec. 181. n.o p. et coram Peuting. d.e 133. n.o p.o et per tot. in rec. d.e 52. p.e 10. d.e 321. p.e 18. et d.e 109. p.e 19. per tot.

Absque eo quod excusari valeant, siue quia Causæ in Rota pendentes essent omninò diuersæ ab illa, 2.
quæ coram Camerario introducta fuit, et ad quam directa erat Librorum perquisitis, siue quia data etiam identitate Causarum potuerit stante metu occultationis ad quemlibet Iudicem recurri ad firmata per Rotam d.e 226. coram Cocc. et d.e 362. p.e 16. rec. 3.

UVA.BHSC

Non enim primo subsistit allegata Causarum diversitas, nam quidquid sit de pnso monitorio per quod dicebatur à Christina etiam nomine filiorum nouum introductum Judicium Separationis Bonorum prouenientium à Vidaco Seniore fid.te, et super rescissione respectiuè diuisionis initæ inter Joem Baptam Pa-
4. trem Pupillorum, et fratres reos conuentos, quod tamen, uti nec usque adhuc parti presentatum minusque in actis reproductum aptum non erat inducere incloationem iudicij Ridolphin. in prax. iudic. q.e 1. cap. 4. n.o 38 Rota coram Buratt. d.e 651. n.o 1. et coram Sa:me: Alex. VIII. d.e 128 n.o p.o Adhuc cùm occasione litis in nro Tribunali vertentis super administratione, tutela, et cura eorumdem Pupillorum, et alimentis eisdem prestandis actum pluries fuerit de statu tam memorati Vidaci Sen. fideicom.tis quam ptorum fratrum condividentium, et exquisitum etiam desuper Peritorum Judicium, nemo non uidet quanta
5. sit utriusque Causæ connexio, quæ operatur ut non posset Christina citra vitium Attentatorum aliò iudicium diuertere, quod in Sacra Rota ipsa consentiente licet in diuersa actione introductum reperiebatur Lancell. de attent. appell. pend. Litnit. 1. n.o 13. et 14. plenè Rota coram Cerr. d.e 169. n.o 5. et Segg.
6. Idque nedum ratione euitandæ diuisionis continentiæ Causarum ad text. in l. Nulli 10. Cod. de Judic. glos. in l. cum fundum 18 ff. de vi, et vi armat. Verum
7. resistente insuper cla quam, et quas in commissione adiecta, quæ ad omnia quomodocumque connexa, vel dependentia protenditur Ridolphin. in prax. p.e p.a cap. 12 n.o 390, et Seq. Rot. coram Ludouis. d.e 399. n.o 13. et Segg. et

coram

UVA.BHSC

coram Cerr. d.a d.e 169. sub n.o 5. et in rec. d.e 485. n.o 6. p.e 18. et d.e 109. n.o 3. p.e 19.

Firmata autem ex mox dictis identitate Causarum, debile omninò videbatur refugium à releuantium scripturarum dilapidationis, siuè occultationis metu desumptum: Ultra quod enim nihil usque modo dominis constitit, quod figuratur suspicionis, aliquod preberet indicium, quin maximum potiùs haberetur prò ea excludenda deductum ex probata apud DD. Patruorum erga nepotes pupillos beneuolentia: utcumq. exageratus timor subsisteret, utique remedium perquisitionis, quod ab Auditore Emi Camerarij expiscauit Christina, expetere debuisset à Rota, quę 8.
cum de eo tempore expletis iam ferijs gnalibus Ius ministrare cepisset, æquè facile, ac quicumque alius Iudex adiri poterat, ut ad rem ponderatum fuit in d.e 485. n.o 5. et 6. p.e 18. et d.e 109. n.o 10. et 11. p.e 19. rec. Contrarium dumtaxat procedente ubi commoditas hęc adeundi 9.
Iudicem Competentem non adfuisset, ut erat in Casibus d.e 2116. coram Coccin. et d.e 361. p.e 16. rec.

Et ita utraque parte audita &c

Isclana Beneficij
Merc. 5 Xmbris 1696
XXIV.

Domini dixerunt confirmandam esse sentiam Rotalem R. p.d. mei de la Tremoille decernentem executionem Litterarum Apostolicarum Iosephi

UVA.BHSC

illamque denegantem Michaeli, attenta illius validitate, et Iustitia, quarum prima cum ex actis non potuisset in dubium reuocari, secunda apparuit ex binis decisionibus eamdem sententiam Rotalem de more precedentibus. Et quidem quod attinet ad Litteras Iosephi, iustissima visa fuit illarum executio, cum satis iustificatę remaneant in narratiua facta Pontifici, quod ipse presentatus fuerit à medietate Patronorum, super qua unica oriebatur contentio, quippè cum docuerit nominatum fuisse à Dominico, et alijs fratribus de Baldaya, qui pro medietate vocum existunt in quasi possessione presentandi, ac prò se habent ultimum statum, indubitata utique resultat narratiuę iu-
j. stificatio, quia quando agitur inter Provisos prò verificatione pertinentię Iurispatronatus, dicta ultima, ac immediata quasi possessio unicè attenditur ad notissimum Text. in cap. consultationibus de Iurepatr. Marescott. var. res. Lib. p.º cap. 55. n.º 12. Vivian. de Iurepatr. par. 7. Lib. 11. cap. 6. n.º 12. et seq. Rot. coram Priol. decis. 115. n.º 18. et decis. 471. n.º 20. et seq. p.º 4. rec. to. 2.

Quod autem fratres de Baldaya reperiantur in d.ª quasi possessione, clarissimè emergit ex eo, quod ipsi causam habent à Francisco illorum Patre, qui in ultima vacatione de anno 1650 tanquam obtinens medietatem vocum presentauit Ioannem Paulum Garritum per eius obitum successit vacatio controversa, ut ex dicto Fran.co originem sumunt à Petro Antonio, et alijs de Baldaya, qui in penult.ª vacat.ª habita notitia, quod Iacobus Ant.s

alijque

UVA.BHSC

aliyque de Manso presentauerant ad Beneficium de quo est questio Joannem Vincentium pariter de Manso, statim, et de anno 1617. ad illud nominarunt Cesarem de Baldaya, qui impetrata à Summo Pontifice derogatione medietati vocum in concursu cum precitato Joanne Vincentio per sentiam in iudicatum transactam obtinuit sibi dictum Beneficium adiudicari: Ex his enim duabus presentationibus plenissimè effectum sortitis, dubium non est quin perfecta resultat vltimi status, et quasi possessionis probatio, cum etiam ex vnica tm 2.
presentatione acquiratur cap. Cum Eccles.ª Sutrina de elect. Garr. de Benef. p.ª 5. cap. 5. n.º 55. Rot. coram Bich. d.º 188. n.º 5. et alij quos citat p.ª dec.º R. pd. de la Tremoille §. Hec autem.

Non releuante quod illi de Baldaya moderni Patroni non reperiantur actu in quasi possessione, nec illis suffragari valeat possessio Francisci, aliorumq. ascendentium, nisi illam acquisiuerint mediante vsu, et exercitio presentationis. Quia licet quasi possessio quoad factum non continuetur in heredes modernos 3.
Patronos, nisi actualiter apprehendatur, continuatur tamen quoad effectum, ut scilicèt verificetur pertinentia Patronatus in illarum personis citra necessitatem noui vsus, et exercitij, ut firmant vivian. de Iurepat. p.ª 1. lib. 11. cap. 5. n.º 100. Adden. ad Burart. d.º 831. n.º 4. Rot. coram Merlin. d.º 798. n.º 1. et in rec. d.º 73 n.º 35. et seqq. et dec. 374. n.º 23 et seqq. p.ª 11. et plenè in n.ª decis.º R. pd. mei de la Tremoille §. probato, et seq. vbi declarantur contrarie auctoritates.

UVA.BHSC

Neque ultimo Statui adeò Solidè impresso officere potest obiectum, quod constet de anteriori Statu ex quadam Sententia, quę dicitur emanasse usq. de anno 1621. Super proprietate Iurispatronatus, in qua declaratum fuit duas ex tribus vocibus pertinere ad hęredes q. Alexandri, et q. Ioiellę, à quibus desumunt ass. descendentiam moderni de Manso, qui Michaelem presentarunt. Quoniam pręmisso quod ad effectum ut Status anterior destruere
4. possit quasi possessionem acquisitam ab ultimo Statu contrario, debet per dilucidas, et concludentes probationes verificari Lotter. de re benefic. Lib. 3. q.e 34. n.o 19. et Segg. Rot. coram Ninot. d.e 39. n.o 9. et Segg. in Mediolanen. Prępositurę 18 martij 1695 §. Demum coram R. p. d. meo Muto, et in d.a Barchinonen. Parochialis del Prat 2.a xmbris eiusdem anni §. quapropter coram Rmo D. meo Decano.

Tantum abest quod ex d.a Sentia huoi probatio habeatur, ut potius contrarium resultet ex duabus Subsequutis vacationibus, in quarum prima cum presentatio facta ab illis de Baldaya obtinuerit in iudicio canonizari, in secundo verò presentatus a Francisco pariter de Baldaya sine ulla controversia institutionem reportaverit, concludendum est quod eadem Sententia, vel tanquam inverisimilis non meretur attendi, cum nimis improbabile videatur quod si fuisset lata principaliter super pertinentia Iurispatronatus, non fuisset in duabus ultimis vacationibus producta, et de ea congruo tempore oppo-
5. situm, vel tanquam exactis non iustificata, et omnimoda effectuatione carens, non valet allegari ad probandum

pertinentia

UVA.BHSC

pertinentiam Iurispatronatus, et ultra adductos in decisionibus R. p. d. mei de la Tremoille Rot. in rec. d.e 673. Sub n.o 1. p.e 1. coram Carill. d.e 777. n.o 9. et post Viuian. de Iurepatr. d.e 143. n.o 16. et Seqq.

Atque ex his clarior apparuit Iustitia Sentiæ Rotalis in altera parte, in qua denegata fuit executio Litterarum Michaelis, quia cum et ipse narrauerit fuisse presentatum à medietate Patronorum et ex premissis apertè constat dictos Patronos non esse in quasi possessione presentandi, deficit statim ipsarum Litterarum iustificatio, cum illas Summus Pontifex concedere non soleat, nisi cum intentione quod Patroni reperiantur in quasi possessione presentandi Rota in rec. d.e 471. n.o 11. p.e 4. to. 1. d.e 169 n.o 17. p.e 10. et coram Reuting. d.e 166. n.o 11. et Seqq. coram Arguell. d.e 87. n.o 9. et Seq. et coram Dunorett. Iun. d.e 76. n.o 3. 6.

Et ita Josepho tantum audito resolutum fuit &

Aurien. Cantoriæ
Lun. 10 Xmbris 1696
XXV.

Obtenta per Ioannem de Oxea commissione appellationis cum cla = Parito Litteris arbitris = à Sententia lata à R. P. D. meo de La Tremoille prò Litterarum Apostolicarum executione fauore Ioannis de Arnesto, denegata immissione ab Oxea petita ad formam decisionis coram eodem emanatæ sub

UVA.BHSC

Sub die 8 Junij proximè elapsi, hodie dedi dubi-
um = An instet arbitrium = quod negatiuè fuit
1. resolutum: Quia cum arbitrium reguletur à Iu-
re iuxta doctrinam Bartol. in extrauag. ad eui-
tandum v. videbitur n.° 8. vers. 3. Barbos. claues. 10.
n.° 11. Rot. d.° 378 n.° 5. et 6. p.° 18. dec. et Litere
2. Apostolice iustificate de iure veniant exequen-
de cap. Si Capit.° 5. ubi Glos. verb. exequatur cap.
Si Solib. de corrects. prieben. in 6. Rot. d.° 73. n.° 11.
p.° 13. dec. et d.° 150. n.° 3. p.° 17. consequens esse ut
3. nullum prò retardanda illarum executione insta-
re possit arbitrium Rot. d.° 154. n.° 7. p.° 11. dec. d.° 83.
n.° 2. et 11. p.° 17. d.° 413. n.° 11. p.° 18. d.° 811. n.° 2. et d.°
151. n.° 11. p.° 19.

Quod autem Litere sint iustificate appa-
ret quia d. Arnesto Cantoriam sibi conferri obti-
nuit a Sede Apostolica ex eo quod Orea, qui eam-
dem dignitatem alias d. Arnesto à Laurentio Ono-
rio resignatam impetrauerat ob non factam pub-
licationem Litterarum ad formam Constitutionis
Sa: me: Gregorij **XIII**. in eumdem ineidit defec-
tum, cum nec ipse suas Litteras Legmi publicaue-
4. rit: Non enim, ut Instrm exhibite publicatio-
nis indicat in ea fuit expressus casus vacationis
ob non publicatam gratiam primodictæ resignatio-
nis, prout exprimi debuisset iuxta d. Litteraliter
disposita in d.a Gregoriana Constitutione vers. illo-
rum verò, et notant Gauz. de benefic. p.° 11. cap. 3. §.
4. n.° 301. — Couer. de re benefic. Lib. 3. p.° 11. n.° 11.
Card. de Luc. de Benef. disc. 41. n.° 3. Rot. coram Cerr.
d.° 111. n.° 11. et d.° 400 n.° 11. et in dec. d.° 173. n.° 7.

p.°

UVA.BHSC

p.° 18. cum alijs in pręterita decisione R. P. Dnoi de la Tremoille S. D autem, sed alia vocatio per obitum scilicet Ioannis Fernandez de Castro à notario publicante fuit denunciata, quod cum à veritate prorsùs distet, et dignitas veritas obmissa publicationem vacare diceretur, ut pręter mox all. legatos firmant Paris. de resignat. lib. n. q.° 7. à n.° 54 Rot. coram Coqe. d.° 1509. n.° 15. et coram Cels. d.° 1717. n.° 8. d.° 1911. n.° 13. et 10. et d.° 1111. n.° 3. et in Rec. d.° 5139 n.° 15. p.° 4. to: 3. et d.° 14. n.° 45. p.° 10 et d.° 1111. n.° 14. p.° 11. perinde est ac si Oxea suam gratiam minimè publicauerit, illamque propterea potuit Arnesto tanquam de nouo vacantem impetrare iuxta firmata in d.a pretenta Dec. S. Consequens. 5. 6.

Neque obstare visum fuit etiam hodie, quod publicatio sit actus reiterabilis, ita ut ex una publicatione minus validè expleta, non excludatur, quin alia validior, et legitima superuenerit Rot. coram Ludouis. d.° 110. n.° 3. et ibi Adden. n.° 6. coram Burat. d.° 948 n.° 5. et 6. Dum ên ut obseruat pręt.° dec.° S. Minus verò, Oxea hanc publicationem produxit ad effm iustificandi suam gratiam, utique ex ista productione excluditur existentia alterius validioris cum semper quis meliorem titulum produxisse presumatur Gav. de Benef. p.° 11. cas. 3. n.° 319. Lotter. de re benefic. lib. 3. quęst. 11. n.° 38 Rot. coram Penia d.° 361. n.° 3. 7. 8.

Nullius que momenti est quod nec Arnesto posteriores suas litteras publicauerit intrà termi: num sex mensium in Constitutione Gregoriana

stabilitum: Quia cum aduersus d. temporis lapsum
nouam ipse gratiam restitutionis in integrum obti:
9. nuerit, et successiuè intra terminum inea proro:
gatum demandatam publicationem expleuerit pe:
rindè est acsi in p.º termino à Constitutione prefixo
dictas litteras publicasset, ut observant Paris. de
resignat. lib. 11. q.º 7. n.º 68. et Seqq. vers. limit. 1. Lotter.
d.ª quest. 11. n.º 35. de Luc. de Benefic. disc. 36. n.º 9. Ros.
de execut. Litt. Apost. cap. 14. n.º 156. Rot. coram Cels.
d.e 311. n.º p.º et coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 154
n.º 8. et in rec. dec. 108. n.º 6. p.e 9. dec. 14. n.º 14. et d.e
111. n.º 4. et Seqq. p.e 10. Absque eo quod Oxeę suf:
fragari possit clausula ptæ gratię reualidatorię
adiectę, dummodo alteri non sit ius quęsitum: Quo:
10. niam ultra quod intelligitur de iure valido Barbos.
claus. 44. n.º 10. Rot. d.e 331. n.º 14. p.e 15. rec. cuiusmodi
non esse dignoscitur ex ptis illud quod ipse usque
adhuc exhibuit exfirmatis in pręterita dec.e §. Fin.
11. obiectum procederet si medio tempore nouam impe:
trasset gratiam ob iam lapsum tempus ad publi:
cationem primo loco assignatum, ut in terminis
tenent Paris. dicta quest. 7. n.º 81. Lotter. d.ª q.e
11. n.º 35. Chokier. in regul. de public. resign.
sub n.º 18 Barbos. de Iur. Eccles. lib. 3. cap. 15.
§. 6. n.º 194. Ros. de execut. d. cap. 14. n.º 157. et se:
quen. Mantic. decis. 113. n.º 1. Carill. decis.
183. n.º 10.

Et ita fuit resolutum Informante tan:
tum Arnesto, altera Parte sępiùs ci:
tata &

Albanen

UVA.BHSC

Albanen Laudi seu Transactionis
Lun. 14 Januarij 1697

XXVI.

Sub eo potissimum fundamento, quod Jacobus Minellus præpositus administrationi tutelæ Antonij eius nepotis Pupilli separare neglexerit in istius fauorem bona, quæ contemplatione certi matrimonij particulari titulo Donationis Joés communis Author in Joém Petrum eiusdem Pupilli Patrem transtulerat, ac inexcusabili culpa permiserit illorum usumfructum percipi à Laura Uxore Donantis, à quo ipsa usufructuaria omnium bonorum in Testamento relicta fuerat, censuit Rota iustum esse Laudum, per quod Hæredes Jacobi condemnati fuerunt ad Solutionem ∇ 1116. ut ex decisione edita die 4. Maij Superioris anni coram bo: me: Emerix, à qua in hodierna audientia coram me in Locum defuncti Collegæ subrogato recedendum esse Domini existimarunt.

Nam cùm ex novitèr in facto animadversis compertum fuerit, memoratam Donationem, neè in vita Donantis, neè Successiuè ꝑ Sexennium, quo Donatarius eidem Supervixit ullum fuisse effectum sortitam, ac rursùs nonnisi post lapsum annorum sexdecim in publicum Instrum fuisse redactam, ex: indè rectè colligi videbatur, Jacobi culpæ minimè adscribi posse, si nullam de bonis in Patrimonis Pupilli non repertis rōnem reddidit ad notata per Glos. in l. Tutor qui repertorium ff. de administr. Tut. Bart. consil. n 139. nº pº Lib. pº Rot. dec. 485. nº 17. et Segg. coram Peuting. et decis. 380. nº 5. et 6. pº 4. tom.

1

UVA.BHSC

n. rec., sed immò iustam subesse causam, ob quam rationabilis redditur in Jacobo ignorantia Iurium Pupillo ex ptâ donatione competentium, quod sufficit ad hoc ut de omissa bonorum donatorum
2 separatione non teneatur ad Tex. in l. nomina vbi Glos. et DD. C. Arbitr. tutel. Bart. in d. l. Tutor qui repertorium sub n.º 15. ff. de administr. tut. et cons. 150. n.º 3. Lib. p. Abb. cons. 73. n.º 8. et 9. p.e 3. Curt. Jun. cons. 139. n.º 18. Grat. cons. 25. n.º 5. et seq. Lib. 2. Honded. cons. 35. n.º 24. et 25. Gutierez. de tutel. et cur. p.e 2. cap. p.º n.º 7. Rot. coram Pen. d.e 768. n.º 3. et d.e 805. n.º 6, et coram Merlin. d.e 240 n.º p.º et generaliter dictum fuit in Bonon. redditionis rationis 6. Aprilis et 4. Julij 1685. in principio coram bo: me: Emerix.

3 Non obstat, quod scientia donationis in Jacobo optime deducatur ex illius notorietate tanquam facta contemplatione certi matrimonij, et ex arcta sanguinis coniunctione, et cohabitatione Tutoris tam cum donante, quàm cum donatario ad tradita p. Honded. d.º cons. 35. sub n.º 25. et seqq. Gutierez. ubi supra n.º 8 cum alijs in preterita decis.e bo: me: Emerix § non suffragante.

4 Presumptio enim, que alias pro arguenda scientia ex ptis circumstantijs elici solet in actibus successivis, que fiunt domi, et oculari inspectioni subsciuntur, non sic in momentaneis, qui p. Instra, et contractus celebrantur Bonden. colluct. Legal. 21. n.º 37. to: p.º Joseph Ludovic. decis. Perus. 19. n.º 24. Rot. post Cenc. de Cens. d.e 298. n.º 15. et 16. et in rec. d.e 541. n.º 43.

et

UVA.BHSC

et Segg. p.e 5. tom: 1. et coram Sa: me: Alex. VIII.
d.e 173. n.o 20 Prorsus cessare in proposito visa est,
5 Tum excessante allegata cohabitatione cum de tem:
pore factæ donationis, Jacobus tunc ætate minor
extra Patriam commoraretur cap. cum in tua qui
matrim. accus. poss. Bart. in l. Is potest 18. n.o 17.
ff. de acquir. hæred. Becc. cons. 111. n.o 18. Bonden
d. colluct 11. n.o 35. et Seq. Rot. coram Bich. d.e 169.
6 n.o 11. Tum ex ipsa minoritate, quæ sola plurimum
attenditur prò arguenda in minore ignorantia
Actuum, qui præsertim ipso absente perficiunt
Glos. in Auth. de Incestis nuptijs in verb. Sciens
Alex. cons. 116. n.o 7. lib. 7. Rot. dec. 713. n.o 10 p.e 1.
rec. et dec. 175. n.o 13. p.e 14. Tum demum ex non
usu d.æ donationis per Sexennium, quo Donatarius
donanti superuixit, si enim regulare est, quod igno:
rantia Jurium defuncti præsumatur in eo, qui in
7 Jus alterius succedit l. qui alterius ff. de reg. Jur.
cap. Is qui in ius succedit eod. tit. in 6.o, eo magis
procedere debet in hypothesi ubi obseruantia de:
8 functi facto contraria eiusdem facti scientiam
excludit in successore argum. tex. in l. ex vsu ff. de
tritic. vin. et oleo legat.

Atque hinc redargui non valet Jacobus quod
prò muneris sibi iniuncti adimplemento indagare
omiserit iura ex donatione pupillo competentia: Quo:
niam sublata ex ptis illius verisimili scientia, nec
9 tenebatur Jacobus perquirere super his, de quibus
in hæreditate Jo: Petri nullum documenti vestigium
reperiebatur ad notata per Bartol. in d. l. Tutor qui
repertorium n.o 10. vers. 1.o concludo ff. de adminis. tut.

UVA.BHSC

Cancer. var. resol. p.e 3. cap. 2. Sub n.o 39. Surd. dec. 222.
n.o 8. et 9. Minusque damnandus est si iura pupillorum ne:
glexerit, quę eorum Pater per sexennium viuens non curave=
10 rat, cum ex hac circumstantia opponi ipsi non possit,
quod partes diligentis Patris familias non expleuerit
p.t requireretur pro eo condemnando Bald. cons. 149. n.o 2.
et cons. 150. n.o 3. lib. p.o Cancer. var. res. lib. p.o cap. 7. n.o iii.
et concordant omnes in principio allegati.

Pręterea cum respectu proprietatis bonorum
donatorum nullum considerari posset pręiud.m pupilli, ex
quo illa iuxtà pręceptum donantis conferenda erat in divi:
sione facienda à filijs post obitum Communis Authoris;
Quoad fructus, cum ex accurata Periti desuper edita
relatione constiterit Dominis agi de modico regno,
itaut detractis alimentis, quę Ant.o eiusq. Matri, ac
geminis Sororibus per totum tempus tutelę, et Curę
Iacobus subministrauit, nulli superesse possint be:
neficio pupilli in investimenta cumulandi, ex his
11 per consequens magis certa redditur iniustitia con:
troversi Laudi, quo fit vt ▽ 1000, quę pro illius
executione Antonius à Iacobi filijs, et hęredibus exe:
git, eisdem sint restituenda l. 4. §. condemnatum
ff. de re iudic. cum plenè allegatis in d.e 412. n.o 31. et
seqq. p.e 26. rec. et in Melevitana Laudi 13. Junij
1692 coram R. P. V. meo Pio.

Et ita omissa discussione aliorum grava:
minum, quę contra eiusdem Laudi iustitiam cu:
mulabantur resolutum fuit vtraque Parte informante.

Vrba=

UVA.BHSC

Vrbanien Canonicatus
Merc. 23 Januarij 169
XXVII.

Causa hęc, in cuius facti expositione, vel ex inconstantia Defensorum, vel ex novorum Iurium in actis productorum additamento in omnibus eius propositionibus ut plurimum variatum est, diversas quoque iudiciorum vicissitudines sortita fuit, Primò siquidem coram R. p. d. meo Muto non sine resolutionum dissidio prodijt sententia denegans Executionem Litterarum Apostolicarum, quas obtinuerat Sanctes, easdem vero successivè in gradu appellationis exequendas esse pronunciavit R. p. d. meus Caprara, de cuius sententię viribus cum in hodierna audientia coràm me Judice 3.ae instantię fuerit dubitatum, Domini prò illius infirmatione responderunt.

Transeuntes enim cum presupposito fundamentali principio earumdem contrariarum resolutionum, quę d.m posteriorem sententiam de more pręcesserunt, quod iuspatronatus, de quo est quęstio in sui fundatione reservatum fuerit alternativè ad Communitatem Vrbanię, et ad Confraternitatem Misericordię, seù S. Sebastiani, quamvis respectu Confraternitatis adhuc mordicus negaretur à Piccino pro Ordinarium proviso; Et rursus quod in suppressione eiusdem Confraternitatis istius iura plenariè transiverint in Capitulum Cathedralis, non exindè tamèn probari existimarunt utramque narrativę partem, cui nititur Aplica provisio favore Sanctis, quod nimirum pro obitum

UVA.BHSC

Marij ultimi possessoris præsentatio ad ipsum Capitulum pertineret, quodque ob negligentiam Patronorum in præsentando intra tempus sibi à Iure assignatum provisio Canonicatus devoluta fuerit ad S. Sedem. Quandoquidem quod attinet ad primam partem, cum Capitulum Successor in Iuribus Confraternitatis Suppressæ istius gnalem administrationem Episcopo renunciaverit, inde fit,
1 ut cum universitate bonorum eidem Episcopo delatum quoque fuerit controversum Iuspatronatus Fagnan. in cap. ex litteris n.o p.o et ff. tot. de Iur. patr. Lambertin. de Iur. patr. p.e 1. Lib. p.o q.e 10. art. 3. Lotter. de re benefic. Lib. 1. q.e 9. n.o 50. Rot. coram Seraphin. d.e 725. Sub n.o p.o coram Ninott. d.e 11. n.o 7. et in Lunen. Sarranen. Beneficiorum 17. Januarij 1687. §. quia cum Sententia coram bo: me: Benincasa, et 5. xmbris eiusdem anni §. Exclusio igitur coram Rmo P. meo Decano, ac virtute huoi cessionis non Capitulum præsentare, sed Epi:
2 scopus illius cessionarius Canonicatum conferre potuerit Piccino Alex. in l. vir uxori ff. de donat. inter vir. et uxor. Bald. in l. emptor C. de hered. vel action. vendit. Crauett. cons. 191. n.o 3. Olea de cess. iur. tit. 6. q.e p.a in exord. Rot. coram Bich. d.e 258. n.o 13. et d.e 128. n.o 4. p.e 18. rec.

3 Earum adversante responsione contrariarum decisionum R. p. d. meæ Capparæ, quod utcumque Iuspatronatus transeat cum Universitate bonorum, id intelligendum veniat quando dispositio fit universaliter de bonis, et Iuribus, secus verò si restricta fuerit ad bona simpliciter, quorum

nomine

UVA.BHSC

nomine iura incorporalia non comprehenduntur
Salgad. in Labyrinth. Credit. p.e 13. cap. 5. n.o 31. et
Segg. Panimoll. dec. 10. adnot. 3. n.o 92. Rot. coram
Seraphin. d.a dec. 725. n.o 2. et 13. et coram Zarac. d.e
94. n.o 8. et in rec. d.e 149. n.o 13. p.e 10.

4 Propositio siquidem in se vera non vide:
batur vv. applicabilis ppti hypothesi eo quia re:
nunciationem factam à Capitulo non restrictiuè
ad sola bona materialia, et Corporalia, sed indefi:
nitè de omnibus Iuribus ipsi Capitulo anteceden:
ter à suppressa Confraternitate quæsitis intelligen:
dam esse apprimè desumebatur ex ipso actu re:
nunciationis, in quo nulla facta mentione bonorum
generaliter renunciatum est administrationi Con:
fraternitatis suppressæ, sub cuius generica compre:
hensione cadit quoque Ius præsentandi ad tradita per
Lotter. de re benef. Lib. 2. q.e 14. n.o 45. et Segg. de
Luc. de Iur. patr. disc. 81. n.o 2. Rot. d.e 521. n.o 7. p.e p.a
rec. et coram Priol. d.e 104. n.o 8. et Segg. Potissimum
reflectendo, quod quemadmodum dubitari non con:
tingit, quin ex concessione Apostolica, non solum
bona, sed etiam Iura omnia d.a Confraternitatis in
Capitulum fuerint precedenter translata, ita
censendum est quod Capitulum ptam administra:
tionem à se abdicando sub eadem generalitate Epi:
scopo renunciauerit, sub qua a Summo Pontifice
acceperat; renunciatio enim indefinitè, et ge:
5 neraliter facta omnia complectitur ex doctrina
Bald. in l. Accusatorem C. de ijs qui accus. non
poss., præsertim cum Capitulum nihil exceperit,
6 et potuerit excipisse l. p.a §. Generaliter ff. de

UVA.BHSC

legat. prestan. cap. quia circa de privileg. et ibi Glos. in verb. indefinitè Fagnan. in d.o cap. ex litteris sub n.o 17. de Jur. patr. Lotter. de re benef. Lib. 1. q.o 9. sub n.o 47. et firmat ultima dec.o R. p.d. mei Muti 14. Januarij 1695 §. Final.

Absque eo quod allegata restrictio ad sola
7 bona materialia sustineri possit ex quo delata ad Sac. Congreg.m negotijs Episcoporum, et Regularium propositam, controversia super administratione bonorum Confraternitatis suppressæ, ea quidem attributa fuerit Episcopo, sed cum enunciata expressione verbi Bonorum, quod iuxtà verum, et proprium significatum iura honorifica non comprehendit ex superius allegatis, præsertim cum
8 Juribus ipsis non congrueret ratio periculi deteriorationis bonorum, quam fuisse finalem Causam etiam tunc controversæ renunciationis, Epus ipse hac occasione Sacræ Congregationi per suas Litteras exposuit, ut observat prima decisio R. p.d. mei Capparæ 17 Januarij 1696 §. Final. et altera 17 Junij eiusdem anni §. Opponebant n.o

Omissis enim, quod si super bonis admi-
9 nistrandis excitata solum tunc fuit a Capitulo controversia, mirum non est quod Sac. Congregatio solummodo super quæsitis proprium responsum ediderit; Ulterius addebatur rectè inter se compati, et expressam finalem Causam deteriorationis bonorum, et quod Capitulum, ut releuaretur ab eorum administratione, et oneribus eidem infixis omnia, et bona, et iura transtulerit in Epum, ut ita onera, emolumentum, et honores consequerentur

ad Tex.

UVA.BHSC

ad Text. in l. continet §. Sed vim accipimus ff.
quod metus Caus. l. p.a §. Sed an id ff. de collation.
bonor. cap. ex Litteris de pignor. et cap. pastoralis
10 de decim. Atque ita verè factum fuisse denot obser-
vantia, nam ut de anno 1681. occasione qua Epus
assignauit Seminaris nonnullos Census olim add.
Confraternitatem Suppressam Spectantes, Capitu-
lum vocauit ipsum Episcopum Administratorem
bonorum, et Iurium Suppressæ Sum.o Piccini n.o 22.
et rursùs cum Capitulum ante præcitatam renun-
ciationem tanquam Successor in Iuribus eiusdem
Confraternitatis deputaret Magistrum Cappellæ,
et Hospitalarium, nec non Subsidia dotalia distri-
bueret, postea verò omnia hæc explevit Episcopus,
Solaque electis Magistri Cappellæ redijt ad Capi-
tulum ex noua facultate illi tributa per Episcopum
d.o Sum.o n.o 26. quæ sanè obseruantia dat intelligere
quid partes in præmissa renunciatione comprehendere
voluerint l. si de interpretat. ff. de Legib. Bald.
cons. 245. Sub n.o 2. Lib. 3. Crauett. cons. 211. n.o 8.
Rot. coram Cerr. d.e 723. n.o 4. et in rec. d.e 9. n.o 19. p.e
19. adeout illa intelligi debeat eo modo quo fuit par-
tibus declarata, et obseruata, licet per possibile con-
11. trarius intellectus videretur de jure verior Hon-
ded. cons. 92. n.o 30 Lib. 2.o Adden. ad Gregor. decis.
184. n.o 8. Rot. coram Dunorett. Iun. d.e 966. n.o 17. et
in Barchinonen. Vexilli 16 februarij 1615. §. Cæte-
rum coram Rpd. meo Horez. et in Marsicana,
seu Montis Cassinen. Iurisdictionis 22. martij
1686. §. Final. coram Card.li Matteis.

12 Cuius quidem renunciationis interpretatis

UVA.BHSC

in Eachypothesi eo facilius largè facienda est, quia versamur in materia benignius, et favorabilius interpretanda favore Episcopi renunciatarij, nam fit reditus ad ius commune, et beneficium eximitur à vinculo servitutis Abb. in cap. si diligenti n.° 11. de prescription. Rot. d.° 109. sub n.° 4. et 7. p.° 1. divers.

Ceterum ubi circa p.ta dubitari contingeret adhuc Dominis corruen. visa est 1.a pars narrativæ Apostolicæ provisionis istius videlicet devolutionis ad S. Sedem ob non factam infra debitum tempus presentationem à Capitulo asserto patrono: Nam cum Episcopus non solum ex titulo sibi ex præfata renunciatione delato, sed, et iure quoque ordinario Canonicatum Piccino contulerit, et sic eo validiori jure quo fieri poterat d.° Sum.° n.° 19. Hinc
13 est quod collatio ab eo facta censeatur sub ea etiam tacita conditione si Patronis placuerit Rot. d.° x n.° 13. et p. tot. de Iur. patr. in antiquis cum alijs infra allegandis, et consequenter cum adversus illam Capitulum ne dum non reclamaverit, sed ultrò provisum inter Concanonicos admiserit, et successivè in punctatore elegerit d.° Sum.° n.° 20, utique admis:
14 so etiam in illo Iure patronatus, consensus ex prædictis actibus elicitus, quamvis superuenerit, potuit collationis actum validare Paris. cons. 144. n.° p.° et p. tot. Lib. 4. Ferrett. cons. 111. n.° 5. Garz. de Benef. p.° 5. cap. 9. à n.° 138. usque ad fin. Lotter. de re benefic. Lib. 1. q.° 14. n.° 65. 71. et seqq. cum plenè cumulatis apud Vivian. de iur. patr. Lib. 11. cap. 5. n.° 1. et seqq. et Rot. d.a d.° 10. n.° 13. de iur. patr. in antiq.

Nec

UVA.BHSC

15 Nec obstat quod Capitulum ratificare non potu-
erit quod suo nomine gestum non est, ut argumenta-
tur Gabriel. cons. 185. n.° 16. et seq. Lib. 1. Quoniam
argumentum urgeret ubi ad perfectionem actus ab
Episcopo gesti necessaris concurrere debuisset v.g.
ab initio Patroni consensus. Verum cum Episcopi col-
lario ex iure suo ordinario, et originario subsistat, sat
est quod Capitulum ipsum infra tempus datum ad sen-
16 tiendum non contradixerit, adeo ut illa, isto non
acclamante sustineatur, ut reprobatu Gabriel. d.° cons.
185. Firmant Tarz. vbi supra in fin. et cæteri supra
allegati eo magis verò dum suum consensum prestitit
ex predictis.

Ita vtraque

Romana Assecurationis Nauis
S. Bonauentura
Lun. 18 Januarij 1696.
XXVIII

Cum Nauis S. Bonauentura directa à Cap.
Petro Cella Ianuense è Smirnis ad Portum Siburni,
vndè soluerat, reuersura prope Insulam Scira à
Piratis Siculo capta in Portum Messanæ fuisset
tradueta, egerunt eiusdem Nauis Condomini
aduersùs nonnullos Vibis Mercatores prò recupe-
randis Summis conuentis in quatuor apocis as-
securationis, quibus isti, receptis conuenta mercede,
subscripserant. Cumque ab A.C. Romano fœnorabilia

UVA.BHSC

decreta reportauerint, et Signatura Iustitiæ commissione appellationis mihi direxerit cum clausula sine præiudicio ad effectum deponendi, proposui in hodierna audientia dubium an sit factus locus Assecurationi, et cui sint consignandæ pecuniæ, et Domini dilata resolutione quoad quartam apocam loquentem de Naui S. Nicolas de Solentino, in reliquis prò assecuratis responderunt.

Quemadmodum enim iuxtà amplissimas clausulas, quibus conceptæ leguntur apochæ assecurationis, Assecurantes teneri voluerunt super corpore Nauis, et naulis d'ogni caso di mare di rappresaglie di mare, ò rubbarie d'Amici, ò Inimici, ed'ogni altro disastro, e Sinistro impedimento. Ita licèt deprædatio facto Amicorum euenerit, hæsitandum non videbatur, quin contrà promittentes commissa fuerit stipulatio ad tex. in l. fænerator. vers. si Nauis ff. de nautic. fæn. l. Centum ff. de eo quod cert. loc. Stracc. de assecurat. in præfat. n.º 58. Stanter. eod. tract. p.e 13. n.º 9. Rota Januen. d.e 101. in princ. Ubag. d.e 99. sub n.º 7. Rot. in Rec. d.e 74 in princip. et d.e 54. n.º p.º p.º 6. et in Romana assecurationis 4. Junij 1682 §. subsistit, et 19. Januarij 1687. §. p.º coram bo: me: Emerix, cuius effectus est ut ij, qui assecurarunt sub spe lucri, itidem damnum, si quod euenit, patiantur, cum contrariorum eadem sit disciplina l. Sciendum 15. §. Final. ff. qui satisd. cog. l. Pomponius x. §. Sed, et is ff. de procurat, et Assecuratores dicantur emptores periculi, et cuiuscumque oneris auersi l. Periculi pretiu ibique

Bald.

UVA.BHSC

Bald. ff. de nautic. fenor. Castren. in l. nauem ff. Locat. Stracc. vbi supra in prefat. sub n.° 46. Mastrill. d.° 197. n.° 11.

Neque casum sinistri euentus iustificari posse visum est, ex quo depredatio ipsa iniusta declarata fuerit per sententiam in Tribunalibus Siciliæ prolatam condemnantem Predatores ad eiusdem nauis, et naulorum restitutionem itaut cum
4 spes probabilis effulgeat predam recuperandi commissa. Adhuc non dicatur stipulatio ad tradita per Scacc. de commerc. et ~~merent~~ Camb. §. p.° q.° p.ª n.° 144. et seq. Rocc. de assecur. not. 66. n.° 242. et seqq.

Quoniam cum obligatio Assecurantium fuerit
5 generalis, ac illimitata, nec determinabilis à iustitia, vel iniustitia depredationis, ut ex supra relatis verbis colligitur, et inferius ex alijs ibi = e se in dd. Corpi, ò noli interuenisse alcun disastro, li sottoscritti assecuratori
6 debbano dare, e pagare & illudque verbum disastro nō fatale nauis infortunium, sed illius quoque detrimentum importet l. p.ª §. deteriorem ff. de flumin. Stracc. de assecur. glos. 27. n.° 7. Rocc. disput. Iur. cap. 97. n.° 7. Card. de Luc. de Credit. et debit. disc. 106. n.° 11 et 12. Rot. coram Dunoz. Iun. d.° 460 n.° 2. Inde fit ut pro-
7 bato quod nauis, et si iniustè ab amicis passa fuerit infortunium, orta statim dicatur Assecuratis actio prò repetendo ab Assecuratoribus pretium ad quod se obligarunt ex Iuribus, et auctoritatibus in principio allegatis, et concordat Rota coram Priolo decis. 470 n.° 3. et 4. et in recen. decis. 369. n.° 7. presertim quia generalis compre-
8 hensio cuiuscumque casus adversi clarior emergit

UVA.BHSC

ex eo, quod Assecurantes excipiendo unum Casum Barattariæ ibi = dichiarando che dalla Barattaria del Padrone in fuori li Sottoscritti Assecuratori à tutti gl'altri risichi, casi Sinistri, et infortunij voglions esser tenuti & satis apertè denotarunt, quod in reliquis omnibus firma subsistere eorum obligatio Glos. in l. si quis fundum ff. de Locat. et conduct. Bald. cons. 395. n.º 6. Lib. 2. Rota diuersor. dec. 717. Sub n.º 4. par. 4. et in recent. decis. 114. n.º 1.º et seqq. par. 6. et decis. 369. n.º 6. par. 19. cum alijs passim.

In nihilo refragante supramemorata sententia, per quam dicebatur in tuto posita navis in Portu Messanæ, et incolumis à quacumque desuper passo infortunio. Nam ultra quod ut potè per appellationem suspensa redditur inexequibilis, et habetur ad hunc effectum, ac si non emaisset Scacc. de appellat. quest. 17. in princip. n.º 65 cum Concordantibus in Bononien. Votis, et Antephati super negocio principali 6. Aprilis superioris anni coram R. pd. Meo Muto. Adhuc cum ab Assecurantibus nauis, et naulorum incolumitas promissa fuerit copulatiuè cum qualitate accessus ad Smirnas, et successiui redditus ad Portum Liburni: Altero ex his deficiente prout deficit, cum salua ad Portum Liburni non appulerit, illico commissa dicitur stipulatio, et ex ea validè potest agi Stracc. de Sponsion. §. Item quærit Paul. de Castr. et de assecurat. Glos. 31. n.º 3. et 4.º Stantern. eodem tractat. par. 3. n.º 53. et seqq. Rot. Ja-

UVA.BHSC

Januen. d.e 101. n.o p.o Rot. in rec. d.a d.e 24. n.o 6. et 7. p.e 6. decis. 400. sub n.o 4. et 13. p.e 17. et d.a dec. 369. n.o 7. et 8 p.e 19.

Hinc etiam parum relevat, quod deprę:
11 datio culpę nauarchi adscribenda sit propter onerationem mercium ad Hębreos spectantium, quarum traductio p loca subdita Hispaniarum Regi est prohibita Odd. cons. 31. n.o 34. Stracc. de assecurat. glos. 31. n.o 2. in fin. Rocc. eod. tract. n.o 386, et seqq. Muta decis. Sicil. 4. n.o 10. et 11. Tum quia verior videtur sententia, et ab iisdem Regi:
is Tribunalibus passim recepta, quod simplex
12 et necessaria traductio mercium Hębreorum sub ditione Principum Christianorum viventi:um p loca Catholicę Regi subdita à regiis pragmaticis non prohibeatur, quoties cum iisdem Principibus commercium non fuerit interdictum Lanar. cons. 84. n.o 12. de Pont. cons. 97. n.o 16. Lib. p.o Molfes. cons. 17. et seq. plenè Mastrill. d.e 254 p tot. de Marin. ad Reverter. d.e 76. n.o 4. et in ob:serv. ad decis. 545. à n.o 3. usque ad fin. quod et agno:verunt ipsimet Iudices Sicilię qui ad instantiam Nauarchi contra Prędatores sentententiam pro:tulerunt. Tum quia utcumque deprędatio ob al:legatam causam subsisteret, cum ex supra ani:maduersis non quamlibet culpam Nauarchi, sed solam istius Barattariam ab eorum obligatione as:securatores exceperint, hanc autem intercessisse
13 non probetur deficiente tum pręexistenti ma:chinatione nauarchi, tum dolo pręordinato ad ca:sum sinistrum nauis, rerumque assecuratarum

UVA.BHSC

quorum utrumque ad eam committendam requiri, est communis sententia, de qua Stracc. de assecurat. glos. 31. n.° 9.° et seq. Joann. de Cuia in Labyr. commerc. naual. cap. 14. n.° 24. et 28. Lib. 3. Rot. d.° 470. n.° 7. coram Priol. d.° 54. n.° 4. p.° 14. et d.° 420. n.° 7. p.° 16. et d.° 369. n.° 57. et seq. p.° 19. cum concordantibus apud Rocc. disput. Jur. cap. 97. n.° 15. et seqq. et Rpd. meum Ansald. de Commer. et mercat. disc. 70. n.° 18. et 19. consequens est, ut hâc seclusa
14 quæuis alia nauarchi culpa iuxta Legem assecurationis ipsorum assecurantium damno cedere debeat Santer. de assecurat. p.° 4. n.° 18. in fin. et n.° 19. Stracc. eod. tract. glos. 2. n.° 24. Rot. Januen. d.° 166. n.° 4. Priol. d.a d.° 470. n.° 8. et 9. Rot. in rec. d.° 54 n.° 19. p.° 6. et d.a dec. 420 n.° 5. et 21. p.° 16.

Absque eo quod ab intentata repetitione pretij adversùs Assecuratores repelli possint Assecurati, eo quia iudicium introduxerint contra depredatores, et fauorabile iudicatum, ut premissum est, reportaverint, quâ viâ electa, ad aliam
15 conuolare non possint ad Sex. in l. fin. C. de Furt. et Ser. corrupt. Mastrill. d.° 284. n.° 45. et seqq. Rot. coram Bunor. Jun. d.° 460 n.° 7.

Obiectum enim primò cessare VV. videbatur in facto, quia nimirum Judicium prò nauis recuperatione non ab Assecuratis, sed ab ipso nauis Magistro, et à Consulæ nationis Januensis introductum fuit Panormi, ut colligitur ex actis ab utraque parte in Sum.° exhibitis. Et rur-
16. sùs nec etiam releuare in iure, siuè quia

UVA.BHSC

obligatio Cameralis, qua apochę controversę
munitę fuerunt operatur, ut licita quando:
cumque sit favore Creditoris variatio de uno
ad aliud iudicium, de re ad personam, ac de per:
sona ad personam, ad plenè notata p. Galles. de
oblig. Camer. q.e 11. et 12. et ibidem Zacch. in ad:
dition. Rot. post eumdem d.e 163 p. tot., et coram
Seraphin. dec. 1107. n.o 13. et in Avenionen. Legati
4. Julij pręteriti § nec petitę coram me, sive
17 etiam quia cum Assecuratores facultatem
dederint Assecuratis in quocumque ex ad:
versis casibus instandi eorum sumptibus
ac periculo pro huiusmodi recuperatione,
nedum omnes actus prędicti, quatenus ab
Assecuratis fuerint gesti ipsis mandan:
tibus tribui debent, quamvis de mandato
nulla fuerit facta mentio Bartol. in l. qui
in alieno §. Si is qui putabat ff. de acquir.
hęred. Surd. cons. 19. n.o 30. Lib. p.o Rot. coram
Ludovis. decis. 471. n.o 8. et in recent. decis.
64. n.o 4. par. 6. Sed insuper facultas hęc quam
18. assecurati sibi reservarunt tanti est,
ut usque ab initio ipsi censeantur renun:
ciasse favore Assecurantium, ut vulgò
dicitur All'incetta Rota coram Dunoz.
Jun. decis. 460. n.o 6. et decis. 470. n.o 19. par.
16. recentior.

Et ita resolutum fuit Partibus
informantibus.

UVA.BHSC

Romana Donationis
Merc. 30 Jan. 1697
XXIX.

Concessa in prima instantia per decretum Rotale manutentione Ven: Hospitali Dementium de Vrbe ex persona Franciscæ Scarnattæ dementis super istius bonis, quæ Francisca Cittadina eiusdem Curatrix donauerat Albertinus prævia decisione emanata coram R. pd. meo Muto sub die 17 Junij anni præteriti, provocauit Albertinus ab hoc decreto, et cum Signatura Justitiæ Causam mihi delegaverit cum facultate manutenendi quem de iure, dedi dubium, An, et cui sit danda manutentio, quod in hac 1.a propositione fauore Hospitalis ex persona Dementis fuit resolutum: Quamuis enim ex nouiter deductis corruat primum fundamentum decisionis præcedentis instantiæ, quod scilicet non doceretur de actuali possessione Albertini, cuius contrarium hodie ostendunt documenta relata in illius Sum.o n.o 1. 3. et 4.

Attamen subsistere visum est alterum defectus nimirum facultatis in Cittadina Curatrice transferendi p. actum Donationis possessionem Bonorum mentecapti, nedum ob expressam Juris resistentiam in L. fin. ff. de Curator. furios. quod commune est omnibus Tutoribus, et Curatoribus, qui de iure prohibentur donare bona suorum minorum L. Tutor. ad utilitatem 11. L. Lucius Titius 46. §. fin. ff. de administr. tut. vel curat. L. p.a §. p.o ff. de tutel. et ration. distrah. L. non in omni 16. C. de administr.

1

2

UVA.BHSC

Tutor. Galganet. de tutor. et Curat. Lib. 1. tit. 7. n.º 9. Gal:
ter. in prax. tutel. p.e 1. rubr. 4. n.º 14. Guttier. de Tu:
tel. et Cur. p.e 1. cap. 6. Balthas. Tomas. de tut. et
curat. tract. p.º tit. 19. cap. 5. Gonzal. in cap. Cæterum
3. de donat. sub n.º 6. Verum etiam ex hominis prohibi:
tione, cum à Judice fuerit deputata Curatrix præci:
sa conditione adiecta non alienandi sub quovis præ:
textu, vel causa, nisi ad effectum reinvestiendi,
et donare non solum sit alienare sed perdere l. Fil.
3 familias 7. ff. de donationibus Guttier. de Tutel. de
6. n.º 1. Pic. ad Stat. Urbis glos. 7. n.º 17. Cyriac. con:
trou. 319 n.º 56. et seqq. Rot. coram Dunor. Sen. d.e
344. n.º 1. et seq. et d.e 306. n.º 6. p.e 18 rec. Quo stan:
te actualis possessio donatarij ex defectu consensus,
4 et facultatis in donante non est manutenibilis Posth.
de manut. obser. 37. n.º 4. et obser. 44. à n.º p.º Hogue:
rol. alleg. 3. n.º 16. Valeron. de Transact. tit. 3. qu.e 1.
n.º 53. Add. ad Greg. d.e 136. n.º 13. et in rec. d.e 151 n.º 8.
p.e 6. et d.e 547. n.º 18. p.e 18. et in Terracinen. Bonor.
10. Januarij 1687. 3. minusque coram bo: me: Rondi:
nino, Et è converso manutentio debetur Hospita:
5 li ex persona dementis, quæ nullatenus ex prædicta
invalida donatione suam possessionem amisit Po:
sth. d.a observ. 37 sub n.º 4. et post tract. Rot. d.e 554. n.º 19.

Vim utriusque legis, et hominis prohibitionis
sentiebant Defensores Albertini, eamque evitari
posse dicebant ob utilitatem, quæ favore dementis
in p.ta donatione concurrere supponebatur, tum
ex præsumptione legali resultante ex interpositio:
ne decreti Judicis prævio examine duorum testium
6 de eadem utilitate deponentium iuxta doctrinam

UVA.BHSC

Menoch. de præsumpt. Lib. 2. præs. 75. n.º 12. et seqq.
Balthas. Thomas. de tut. et curat. tract. 7. tit. 19
n.º 3195. Rot. d.e 479. n.º 2. coram Caual. et in rec.
d.e 113. n.º 13. p.e 14. d.e 107. n.º 9. p.e 15. et d.e 169. n.º 5. p.e 16.
Tum etiam ex quo donatarius recipiendo bona annui
redditus ℔ 47. iuxta Calculum ab eo exhibitum, se
obligauerit ad præstanda Dementi alimenta Longè
ptum annuum redditum Superantia. Qua vti:
7 litate, et decreto Iudicis concurrentibus donatio
Bonorum Furiosi ab illius Curatore facta etiam
de iure substineatur in d.a L. fin. ff. de Curat. Furios.
ibi = nisi ex magna vtilitate Furiosi, hoc cum
cognitione Iudicis fiat = Guttier. de tut. et Cur.
p.e 2. cap. 5. n.º 60. Thomas. de tut. et curat. d. cap. 5.
n.º 104. Et ipsa Iudicis prohibitio de non alienando
intelligenda sit ad instar prohibitionis Legalis, ut
semper excepta censeatur utilis alienatio ex glos.
8 p.a in L. p.a ff. de Curat. Furios. Hart. cons. 375. n.º 6.
vers. nam respondetur Gratian. discept. for. cap.
139. n.º 19. Ciriac. controu. 330. n.º 19. Bonden. Colluct.
Leg. 26. n.º 74. to. 2. Ursell. conclus. 166. n.º 58. Rot.
d.e 408. n.º 74. p.e 16. rec. et d.e 36. n.º 3. et 5. p.e 17.
Verum quemadmodum præsumptio iustitiæ
9 et validitatis actus ex decreto Iudicis elicita
contrarijs eliditur probationibus, quas si con:
stet alienationem potius in damnum, quam in Furi:
osi vtilitatem fore cessuram, interpositum decretum
nihil operatur L. magis puto 5 §. non passim ff. de
reb. eorum Thomas. de tut. et curat. d. tract. 7. tit.
19. decad. 3. n.º 3193. Rot. d.e 852. n.º 3. p.e 4. diuers.
10 cum generaliter prohibitum sit Curatoribus Fu:

UVA.BHSC

Furiosorum, et minorum donare etiam cum decreto
1 Judicis, nisi adsit evidens utilitas d. l. fin. ff. de
Curat. Furios. l. fin. §. Cum autem C. si maior fact.
alien. rat. hab. ibi = neque cum decreto, d. l. non
omni 16. C. de administr. tut. Paul. de Castr. cons. 468
n.° 3. vol. p.° cum alijs in principio allegatis, eo magis
quia, ut aiebat unus ex Dominis, decretum emana:
11. vit ex falsa Causa, quod nimirum Donatarius uti
proximior esset Successurus dementi ab intestato (ex
quo etiam hodie conabatur deffendi pt.ª donatio) et con:
sequenter corruit ipso iure d. l. magis puto §. si ex
alienum ff. de rebus eorum l. et si Preses ubi glos. et
DD. C. de pred. minor. Gratian. discep. for. cap. 961
n.° 75. Ricc. p.ª 3. collect. 3164. Thomas d.ª decad.
3. n.° 3205. Rot. divers. d.ª decis. 852. p.ª 4. et coram
Ludovis. d.ª 496. n.° 11. et 12.

Ita in hypothesi evidens, et magna utilitas
cessat, Alimenta siquidem fatuæ per Donatarium
prestanda illi sufficienter suppetebant ex bonis ip:
sis donatis, quorum redditus ascendere ad annua
scuta 120 constat ex veriori calculo exhibito in
Sum.° Hospitalis n.° 8. quod iustificatur non solum
ex confessione Cittadinæ, à qua Causam habet Do:
natarius, emissa in Instrumento Donationis, sed et
12 ex depositione duorum testium uniformiter depo:
nentium patrimonium dementis esse annui redditus
ꝛ 100. qui testes ut pote ab ipso Albertino inducti
plenè contra ipsum probant Rot. coram Cæsar.
de Grass. d.ª 3. n.° 2. de preben. et coram Burratt.
d.ª 198. n.° 14 ibique Adden. Lit. B. ijsque redditibus
si addantur alij eidem fatuæ debiti ex hæreditate

UVA.BHSC

Petri Ciuadini, sive iure proprio, ut habetur ex illius inuentario, siue Iure hereditario eiusdem Petri, cui ipsa pro 3.a parte successit, remanet utiq. ex his comprobata ueritas d. Calculi.

Quinimmò quatenus etiam bona hæc pro alimentis fatuæ non sufficissent, cum aliunde subministrari non possent, Donatarium nihil in bonis proprijs possidentem, hinc est quod alterutro ex prænarratis modis Dementi non magis consultum per donationem, quam antea fuerit, quodque per consequens nulla ipsius utilitas considerari potuerit in hoc contractu, de qua quando etiam dubitare contingeret, nihilominus cum exceptio nullitatis ex parte Hospitalis opposita, sit clara, et elicita ex ventre Donationis, turbiditas autem sit in re-
13 plicatione Donatarij, attendi non debet ad effm impediendi manutentionem debitam Hospitali ex persona dementis Posth. de manut. obser. 42. n.o 143. Rot. in Romana pensionis super manutentione 5. Julij 1694. §. non obstat coram bo: me: Emerix Decano.

Præterea cum in depositione Cittadinæ in Curatricem eidem prohibitu fuerit à Judice alienatio sub quouis prætextu, et Causa, nec etiam videbatur allegabilis prætextus utilitatis, quia licet Dominis prohibitio intelligi debeat ad normam legalis prohibiti-
14 onis, attamen ubi, ut in pnti, utraque concurrit, non potest fieri alienatio etiam in Casibus à iure permissis Thusc. Litt. L. conclus. 28. n.o 10. et 11. de marin. alleg. Jur. 6. n.o 9. Card. de Luc. de emphyt. disc. 48. n.o 2. et 3. Rot. coram Ludovis. d.e 529. n.o 13. et 14. et coram Merlin. d.e 583. n.o 31. et coram

UVA.BHSC

sa: me: Alexandro VIII. dec. 115. n.º 12.

Atque ex his cessat alterum obiectum,
15 quod cum expressè ab Albertino suspensum fue:
rit Iudicium petitorium, ei concedi debeat manut.º
ad statum possessionis, nulla habita tituli dis:
cussione Marescott. var. resol. Lib. p.º cap. 36.
n.º 3. Posth. de manut. obseru. 7. n.º 21. Rot. coram Ubald.
d.º 512. n.º 2. to. 2. et in rec. d.º 148 n.º 6. et d.º 257. n.º
6. p.º 18. Quoniam cum ex ipso Instro donationis in
16 continenti constet de nullitate tituli, petitori:
um absorbet possessorium, exceptioque nullitatis
tituli impedit manutentionem Menoch. de reti:
nen. remed. 3. n.º 683. Marescott. var. res. d.º cap.
36. Posth. d. obseru. 7. n.º 83. et obser. 42. n.º 146.
et Segg. Card. de Luc. de Cens. disc. 11. n.º 7. et de
pension. disc. 30. n.º 6. et Segg. Rot. d.º 698 n.º 3. p.º
2. rec. et coram Bich. dec. 418. n.º 20. et 21. et dec.
620 n.º 4. et in Romana pensionis super manut.º
5. Julij 1694 §. p.º coram bo: me: Emerix, et 9 xbris
1695 in princ. coram R. p. d. meo Scotto.

Tandem non subsistit, quod Hospitali
nulla competat actio standi in iudicio prò Demen:
te, neque illi ex istius persona concedi valeat ma:
nutentio: Quia cum pta mulier de mandato
Emi Cardinalis Protectoris in Hospitali rece:
pta fuerit, vbi adhuc retinetur, et alitur, et
introducto iudicio p Cittadinam super tutela,
et administratione Bonorum, emanauerit Sen:
tentia fauore Hospitalis, quod, et pro Legitimo
illius defensore in pnti Iudicio habitum fuit
17 ab ipsomet Donatario; Iam hesitandum non est

UVA.BHSC

quin tanquam vices gerens Curatoris possit stare in iudicio l. generaliter, et l. tutoris precipuum ff. de administr. tutor. Gutier. de tutel. et Cur. p.e 2. cap. 4. Thomas de tut. et Curat. tract. p.o tit. 18. cap. 4. à n.o 55. et seqq. Eodemque iure non nomine proprio, sed uti de:
18 fensor, et Curator Dementis obtinere manutentionem Posth. de manut. obseru. 37 sub n.o 4. et obser. 52. n.o 27. Rot. d.e 310 n.o 6. et d.e 487 n.o 3. p.e 18 rec. cum aliis relatis in preterita decis.e R. p. d. mei Muti §. Ex his resolutio.

Et ita resolutum fuit utraque

Avellina, seu nullius Prestationum
Lun. 4. Febr. 1697

XXX.

Postquam per concordiam initam inter Hospitale Smæ Annunciatæ Neapolis, et Monacos montis Virginis ordinis S. Benedicti fuerunt à ministris eiusdem eiusdem Hospitalis relaxata fauore monacorum bona, et redditus, necnon monasteria, seu Prioratus cum facultate ea usque ad certum numerum prophanandi, quæ auctoritate Aplica iam pridem cum simili limitata facultate eidem Hospitali unita fuerant, et correspectiuè ad hanc dimissionem Monaci se obligarunt soluere annuos ducatos 387. orta successiuè fuit lis super validitate

dictæ

UVA.BHSC

dictę Concordię, quę tamen per tres conformes totales Sententias Fisci, Cordubę, et Scrapellini, canonizata remansit. Verùm quia in alis desuper instructo iudicio La fuit, & contradictas à bo: me: Hinot Sententia absolucns Monacos à Solutio: ne tam dictę annuę prestationis duc. 387. quàm alterius duc. 105. de qua tamen hic non est questio. Hinc reassumpta nuper pro parte Hospitalis causa appellationis coram R pd. meo de La Tremo: ville, prodijt Sententia d. precedentij revocatoria, quam esse confirmandam Vv. in hodierna audientia responderunt.

Moti ex ijsdem fundamentij tum nulli: tatis, tum iniustitię Sententię bo: me: Hinot. plenè comprobatis in decis. edita sub die 30 Ja: nuarij anni proximè elapsi coram R pd. meo de La Tremoville: Non attenta mirsus excepti: one quod prestatis duc. 387. promissa fuerit cor: respectiuè ad facultatem propfanandi monaste: ria, quę tamen ob Superuentas Aplicas Consti: tutiones B. Pij V. et Gregorij XIII. perficci non potuit.

Tum quia cum talis propfanatis adonus Hospitalis reservata non fuerit, sed facultas il: lam explendi translata in monacos eo modo quo vigore ptę unionij Hospitalis fuerat attributa, sibi imputent monaci si eadem facultate usi non sunt, antequam prodirent Aplicę consti: tutiones illam ucrtentes, factum enim Princi: pis Superueniens quemadmodum casui fortuito adscribitur Franc. Ansald. cons. 26. nº 26. Afflict. d. 54. nº 2. Mastrill. d. 199. nº 10. et 134. Cappyc.

UVA.BHSC

Latr. d.e 171. n.o 4. Rot. coram Sa:me: Gregor. dec
371. n.o 5. ita in illius damnum cedere debet, qui
2 fuit in mora ad Text. in L. si pecuniam propè Fin.
ff. de condit. caus. dat. Abb. in cap. fin. n.o 4. de
deposit. Manent. cons. 111. n.o 9. et seq. Altograd
cons. 45 n.o 9. Lib. 2. Rota coram Gregor. d.e 146.
n.o 11. et coram Peuting. d.e 99. n.o 9.

Tum quia vel correspectivitas ipsa non
3 subsistit, cum promissis annuę prestationis po:
tius deferatur ad dimissionem reddituum, et
Prioratuum, ut ex tenore Instri observat
pręt.a decisio §. Obiecta verò cum seqq. vel sal:
tem cum ęquè principaliter alię causę fuerint
contemplatę, sufficit quod istę tanti sint, ut
earum intuitu obligatio monacorum valeat
sustineri §. affinitatis Instit. de nuptijs Ti:
raquell. in tract. cessante causa Limit. 22. n.o p.o
et seqq. Cephal. cons. 81. n.o 12. Rot. d.e 348 n.o 2.
p.o 4. to: p.o rec. cum alijs in d.a pręt.a dec. §. Final.

Et ita resolutum fuit unica tantum Par:
te informante &

Corduben. Cappellanię
Lun. 25. Februarij 1697
XXXI

Confirmandam esse censuerunt hodie
Domini Sententiam Rotalem R. p.d. mei Muti
confirmatoriam decreti Rmi Hispaniarum

Nuncij

UVA.BHSC

Nuncij adiudicantis controversam Cappellaniam Jo:
anni Florentis ad exclusionem Pascalis ab Ordi:
naris Cordubense provisi: De illius enim validita:
te nulla aderat controversia concurrentibus vul:
gatis requisitis iuxta decisionem Caputaq. 260.
p.e 2. et iustia plenè resultare visa est ex dua:
bus decisionibus in causa editis coram eodem
R.pd. Muto sub diebus 26 martij, et 4 Julij an:
anni proximè elapsi: Quandoquidem cum Joannes
probaverit eius descendentiam à Hieronima de
Blancas, cuius descendentes Andreas Fundator
præferri voluit in nominatione passiva huius
Cappellaniæ, utique ipsi adiudicanda videbatur,
excluso Paschali penitùs extraneo, quia tanquam
1 de certo genere personarum in fundatione contem:
plato ità reputari debet acsi ab eodem fundato:
re nominatus, et præsentatus fuisset Alphons. de
Leon. de offic. Cappellan. q.e 4 prax. 4. n.o 166. Vi:
vian. de jur. patr. p.e 2. Lib. 12. cap. 9. n.o 11. et 15. de
Luc. eod. tract. disc. 18. n.o 3. a Mostar. de Caus. pijs
Lib. 3. cap. 8. n.o 31. Rot. d.e 325. n.o 2 p.e 17. et pœnes Tondut.
de pension. d.e 78. per tot. cum alijs cumulatis in p.a
huius Causæ decisione in principio, et in n.o 5 ex
his promanat.

Non obstante unico rursùs repetito obiecto
2 incapacitatis Joannis ex eo deductæ, vel quia de
tempore vacationis non esset Sacerdos, minùsque in
ætate habili ad suscipiendum Sacerdotium infra
annum, prout requiri opponebatur in hac Cappella:
nia ex præsupposito, quod tam ex mente Fundatoris,
quam ex successivo facto executorum esset Sacer:

UVA.BHSC

dotalis, vel saltem quia nec reperiretur in ætate
annorum 14. quæ ad minus fuisset necessaria prò
obtinendo ecclico beneficio iuxta Concil. Trid.
Sess. 23. de reformat. cap. 6. et quæ licet hoc inte=
3 rim superuenerit attendenda non esset in præiudici:
um tertij, validè ab Ordinario provisi Lar. de
Cappell. Lib. 2. cap. 9. n.º 59. Valenzuel. cons. 25. n.º 53.
Narbon. de ætat. ann. 25. q.º 56. n.º 9. de Luc. de Iur.
patr. disc. 45. n.º 6. Amostar. de Caus. pijs Lib. 3. cap.
3. n.º 29. et cap. 8. n.º 74 Rot. coram Cels. d.º 159. n.º 6. et 7.
Nam quod attinet ad p.am obiecti partem tm
4 abest, ut ex lege fundationis, et ordinationibus
executorum requisita fuerit in ingressu, vel qua:
litas sacerdotalis actu, vel aptitudo ad illam
Infrà annum assequendam, quin potius contra:
rium Domini iterum desumebant, tum ex permis:
sione fundatoris, ut Petrus primo nominatus ad
Cappellaniam illius redditibus frui posset, donec
ad sacerdotium promoveretur; tum quia defun:
cto eodem Petro ad Cappellaniam admissus fuit
Antonius illius frater, licet tm Clericus mino:
5 rum ordinum, quæ obseruantia proxima fundatio
nis optimè præcedentem dispositionem interpreta:
tur Rot. coram Bich. dec. 396. n.º 26. et d.º 215. n.º
4. p.º 19. rec. Tum quia fundator ipse in descen:
dentibus à Hieronima eius nepote pro eorum Ca:
pacitate tantummodo requisiuit, quod essent Ec:
clesiastici, ibi = dummodo sint Ecclesiastici = qd
6 verificatur etiam in Clericis in minoribus ordini
bus constitutis Cap. Cleros 21. distinct. Cap. Cle=
ricum 32 distinct. Cap. de persona in fin. 11. q.º p.ª

Bellett.

UVA.BHSC

Bellett. disquis. clerical. par. p.ª tit. de disciplin. Cleric. §. n.º n.º p.º et rursus quod haberent ętatem ut nominarentur ad Cappellaniam ibi = Si habuerint ętatem ut nominarentur, illam scilicet, quę sufficeret de iure iu-
8 xta tradita per Harbon. de ętat. ann. 1. q.º 15. ann. 14. q.º 54 vbi concordantes, Amostaz. de causis piis lib 3. cap. 2. n.º 4. et cap. 3. n.º 27. et seqq. Tum demum quia si qualitatem ptam requisivisset Fundator, vtique non dedisset executoribus facultatem determinandi tempus, intra quod Cappellani essent ad Sacerdotium promovendi, quia ętas est prescripta à iure Clement. generalem de ętate, et qualit. Concil. Trid. Sess. 23. de reformat. cap. 12.

Absque eo quod in aliquo adversentur facultas
9 hęc executoribus attributa, et factum ipsum executorum, qui ętatem annorum 25. Cappellanis prò tempore præfixerunt ad assumendum Sacerdotium ibi = Cappellanus, qui de pnti est, et imposterum fuerit, quatenus non sit Sacerdos teneatur completis 25 annis se ordinare ordine presbiteratus intrà annum unum = Verba enim hęc important quidem obligationem suscipiendi Sacerdotium in progressu, quando scilicet Cappellanus ad eam ętatem peruenerit, non verò preseferunt quod nominandus de tempore vacationis in ea ętate debeat esse constitutus ad firmata per Rotam in dec. 325. sub n.º 11. vers. nam intelligenda sunt p.º 17. rec. et in pręteritis causę decisionibus coram R.pd. meo Muto.

Nec similiter releuat iuxta alteram obiecti partem defectus annorum 14. in Joanne de tempore vacationis Cappellanię: Nam cum provisis Ordinarij fauore Paschalis fuerit dupliciter nulla, p.º scilicet tanquam
10 facta absque pręcedenti edictorum affixione, quę

UVA.BHSC

omninò requirebatur ex dispositione Sex. in cap. fin. de elect. in 6.° Lambert. de iur. patr. p.e n. lib. n. q.e 6. art 12. Lar. de Cappellan. Lib. n. cap. 10. à n.° 89. Vivian. de iur. patr. p.e n. Lib. 9. cap. 8.° n.° 6. Lotter. de re benef. Lib. n. q.e 113 n.° 113. Amostaz. de caus. pijs Lib. 3. cap. 113. n.° 42. Rot. d.e 1373. per tot. coram Rembold. etiamsi
11 Ius patronatus actiuum expiraret, cum dispositio d. cap. fin. indistinctè procedat in omnibus beneficijs debitis certo generi personarum, in quibus adesse possunt oppositores, et contradictores, ut in specie tradunt Lambertin. de iur. patr. d. q.e 6. art. 5. 6. 16. et 19. Vivian. cod. tract. p.e n. Lib. 12. cap. 6. n.° 5. et seqq. Lotter. de re benef. d.e q.e 113. n.° 10. et seqq. Amostaz. d. cap. 113. n.° 42. et Lib. 4. cap. 4. n.° 15. Et rursus fuerit nulla
12 uti facta fauore extranei, Spectu Hiacinthi Ioannis fratre, et requisitam etatem tunc temporis labente, qui coram Ordinario comparuit, et se opposuit ad Sex. in can. decernimus 16. q.e 7. Amostaz. de caus. pijs Lib. 3. cap. 8. n.° 74. Rot. dec. 15. n.° 9. p.e n. rec. d.e 97. n.° 3. p.e 3. et coram Scrapelin. d.e 1370. n.° 1. et coram Rembold. d.e 1373. n.° 9. Hinc est quod Cappellania adhuc pro vacanti debeat reputari, et consequenter, re integra, meritò ad illam admissus fuerit Ioannes, qui etatem à Sac. Conc. Trid. prescriptam medio tempore superauit cap. illud de iur. patr. cap. non prestat impedimentum de reg. iur. in 6. Lotter. de re benef. Lib. n. d.e q.e 113. n.° 54. et 55. Rot. d.e dec. 97. n.° 5. p.e 3. rec. et coram Rembold. d.e dec. 373. n.° 1. et 3 10. et 11. et coram Cels. d.e 341. n.° 3.

Et ita resolutum fuit utraque Parte audita.

Palen:

UVA.BHSC

Palentina Beneficij
Lun. 15. Febrij 1697.
XXXII

Pro obtinenda restitutione in integrum adversus rotalem sententiam R. p. d. mei Muti in iudicatum transactam decernentem executionem Litterarum Apostolicarum fauore Emmanuelis duplici fundamento conabatur Ioannes probare illius iniustitiam, quibus tamen non obstantibus VV. in hodierna audientia constare de re iudicata responderunt.

Non enim subsistit primum, quod Emmanuel non iustificauerit coram Executore in Litteris deputato obitum Thomæ, in cuius iuribus obtinuit à Sede Aplica subrogari: Quippè contrarium resultat ex documentis datis in illius Sum.o responsionis n.o 3. et 4. et ex eodem processu originali fol. 49. à tergo, et tamen licet in partibus coram d.o executore exhibita non fuissent, sat esset
1 quod ea successiuè produxerit in actis rotalibus, ut sic Rota iuxta suas ordinarias facultates procedere possent ad executionem Litterarum Apostolicarum vigore Clem. Auditor de rescript. Coccin. annot. 175 n.o 11. Rot. coram Cerr. d.e 581. n.o 4. et passim alibi.

Prout neque releuat n.dum quod Ioannes de hoc eodem beneficio tanquam non excedente valorem annuum ducat. 24. provideri anteà obtinuerit à Rmo Nuncio Hispaniarum: Omisso enim quod documenta à Ioanne exhibita non concludunt valorem Beneficij computatis certis, et

UVA.BHSC

incertis in duc. 24. per non excessum, quod tamen
2 tanquam illius gratiæ fundamentum esset ab ipso concludenter probandum, quamuis facto executoris à Nuncio deputati possessionem Beneficij fuisset adeptus Rot. coram Sa: me: Alexandro 8.° decis. 172. n.° 9. et Segg. coram Arguell. d.° 110. n.° 25. et in rec. dec. 296. n.° 9. et 25. et d.° 355. n.° 9. et Segg. p.° 16. ubi concordantes.

Ulterius cum nec copulativè ostendatur,
3 quod collationem Nuncij præcesserit Eu.oi Limitati valoris iustificatis, prout expressè cauetur in eius facultatibus relatis per Garz. de Benef. p.° 5. cap. 3. n.° 83. et 84. hinc est quod eadem col:
4 latis ob decretum irritans in illis oppositum nulla prorsus remanserit, et invalida ad firmata per Rotam in Gerunden Beneficij S. Petri Piscatoris ij. Xmbris 1686 §. final. coram Rmo Turonensi, in Segobien Beneficij 16 februarij 1688. §. Iustificatis in fin. coram Emo Mediolanen, et in alia Gerunden Beneficij 12. Xmbris 1689. coram pto Rmo Turonen cum alijs in decisionibus Eiusdem causæ 30 Januarij, et 26 Martij Superioris anni coram R. pd. meo Muto, nec consequenter ex ea Ioannes effici po:
5 tuerit Legittimus contradictor ad impediendam executionem Litterarum Apostolicarum fauore Emmanuelis Rot. coram Sa: me: Alexandro VIII. dec. 172. n.° 9. decis. 90 n.° 9. p.° 17. rec. et dec. 189. n.° 10. et 11. p.° 18. et concordant omnes præallegatæ decisiones.

Eoque procliviores Domini in Eac Sentiam

conuene:

UVA.BHSC

conuenerunt, quia tantum abest ut narratus valor in duc. n. 4. per non excessum à Joanne fuerit concludenter probatus, quin potius contrarium constiterit tum ex alijs testibus valorem tritici, et centeni à decennis magis distinctè referentibus in maiori summa, quam expresserant illi inducti à Joanne cùm additamento aliorum fructuum incertorum, qui præter triticum, et centenum à Beneficiato prò tempore percipi consueverunt Sum.° respons. Emmanuelis n.° 4. Tum etiam quia compertum est idem Beneficium in postremis vacationibus à Sede Ap.lica fuisse collatum, et in concursu collationum factarum à Francijs semper provisos Apostolicos obtinuisse, quo fit ut stante hoc
6 ultimo statu fauore Pontificis Indulgentis, Eic omninò veniat attendendus prò sustinenda eius provisione contra ministrum Indultarium, ut in specie dictum fuit coram Sa: me: Alexandro VIII. d.a d.e 171. n.° 14. et d.e 111. n.° 8. et 9. et coram Arguell. dec. 110. n.° 18. et firmat ultima dec.° R.pd. Muti §. Final.

Et ita resolutum fuit utraque &

Romana, seu Sabinen. Pecun.a
Ven. p.a Martij 1697

XXXIII

Impugnante iamdiù Statis de Simeonibus uti creditore Alphonsi Bernabei dationem in

UVA.BHSC

Solutum nonnullorum bonorum, quam idem Al:
phonsus ex diuersis Iuribus fecerat Francisco Ma:
rii, delegata fuit contentis clar. me: Card. Celso, co:
ram quo usque, et sub die 17. Januarij 1683. dispu=
tato dubio = An eidem Francisco competeret reten=
tio, et pro qua Summa = prodijt resolutis affirma:
tiva pro dote, et fructibus, ac pro legitima sibi
debita in bonis Bellisarij alterius filij premortui,
negatiua verò respectu Aconcij, nulla facta men:
tione quarti dotalis, ac reseruata ex tunc dispu:
tatione super alimentis in dom. viri post disolu:
tum matrimonium receptis, ut in dec. 107. inter
illius impressas. Causa post hæc ulteriorem discussio:
nem non habuit, sed illa nuper resumpta coram
me in eiusdem Cardinalis locum subrogato, dedi
ad instantiam fratrum de Simeonibus filiorum,
et hæredum dicti Scatij, dubium = An sit Stan:
dum, vel recedendum à decisis, an quantum dota:
lia debeatur, et an alimenta censeantur compen:
sata cum fructibus, quod iuxta modum in scriptis
proponendum fuit hodie resolutum.

Exordiendo siquidem ab ijs, quæ prima
dubij partem concernunt, quo ad dotem Domini
constituerunt Standum in decisis, nam omissa
antiqua inspectione super illius realitate de
qua inter Partes hodie cessabat disputatio, obiectum
præsumptæ satisfactionis elicitæ ab administra:
tione Francisci, visum fuit peritus insubsi:
stens ad impediendam retentionem. Quippè cùm
per Instrumenta paulò post obitum Joannis Vincen:
tij viri celebrato, appareat Bernabeum illius fra:

trem

UVA.BHSC

tiem suscepisse universale Bonorum ministerium, in illoque continuasse usque ad annum 1656 quo diem clausit extremum, absque eo quod in ipsa administratione unquam se ingesserit Francisca, quę in eodem Instro simplicem filiorum curam, et educationem sibi reseruauerat; In administratione verò post illius interitum gesta, cum nullibi doceatur pęnes Franciscam aliquid minimum remansisse, indè quęlibet cessat satisfactionis pręsumptio, quę nunquam solet admitti, nisi ultra effectiuam
1 administrationem concludenter probetur ad manus mulieris tot bona peruenisse, ex quibus de integra dote potuerit commodè satisfieri, ut pręter adductos in d.a dec. Card. Cels. 407. sub n.o 11. tradunt Posth. resolut. 74. n.o 30. et seq. Bonden. col. Luct. Legal. 43. n.o 12. Gratian. discept. 119. n.o 40. et seq. Zacch. de oblig. camer. quęst. 17. n.o 47. Merlin. de pignor. Lib. 4. quęst. 178 n.o 19. Rot. coràm Buratt. dec. 541. n.o 1. et coram Bich. d.e 131. n.o 22. et in Bononien. Dotis, et Antephati super negocio principali 6 Aprilis 1696. §. Satisfactionis coram R. P. D. meo Muto.

Neque Euoi probatio haberi potest ex actibus per eosdem fratres exhibitis, nam gemina Instra celebrata de anno 1659 continent acquisitiones per Matrem factas fauore filiorum de quibusdam Bonis, quę in d.a datione in solutum eisdem filijs dimisit. Aliud verò Instrumentum subaffictus cuiusdam Macelli, seu Salsamentarię stipulatum de anno 1657 prò annua quantitate ₰ 55. probat
2 quidem Franciscam administrationis actum

UVA.BHSC

gessisse, ut firmat Rota coram Sa. me. Alexandro
VIII. dec. 100. n.º 2. non autem concludit, quod ad il:
3 lius manus aliquid peruenerit in satisfactionem
propriæ dotis, tum quia non iustificatur subsequ:
uta exactio pensionum, ut sequitur Rota in alle:
gata Bononien. dotis, et antephati §. prout admini:
stratio coram R. p.d. meo Mutu, tum etiam quia
detractis ab illarum tenui quantitate alimentis
alijsque impensis pro pupillis verisimiliter factis,
4 euidenter patet, quod illis etiam exactis, nil pror:
sus superesse poterat, quod Mulier valuisset
in propriam utilitatem conuertere ut considerat
Ros. consult. 37. n.º 16. et seqq. Rot. coram Bich. d.e
466. n.º 29.

Indeque nil releuat, quod Alphonsus
in Instro dationis insolutum absoluerit Franci:
scam Matrem à redditione rationis, quia cum
in eodem actu declarauerit, nil penes Mulierem
remansisse, protestando etiam quod illa non nisi
purum nomen habuerat in administratione, ab:
5 solutis à redditione rationis videtur potius ob:
tenta ad maiorem cautelam, quæ præiudicium ali:
quod afferre non potest, iuxta regulam, de qua
tex. in l. testamentum C. de testam. Carpan. ad
stat. Mediol. lib. 1. cap. 332 n.º 10 Bonden. collu.
Legal. 38. n.º 112. to. 2. Rot. coram Cerr. d.e 105. n.º 182

Recessum fuit tamen à decisis quoad fru:
6 ctus dotis, quoniam statutum Vrbis, cui Partes
subsunt, disponit quidem illorum quantitatem
deberi viduæ post moram non restitutæ dotis, sed
tamen illos decernit loco alimentorum ut in cap.

UVA.BHSC

137. Lib. 1. quapropter cum Francisca à die obitus
7 viri, usque ad diem stipulatę dationis in solutum
pęnes filios continuo moram traxerit abeisque
alimenta fuerit semper consequuta, quemadmo:
dum pręsumitur in muliere, quę pro se alendo
non docet aliunde habuisse iuxta tradita ꝑ Surd.
de alim. tit. 6. quest. 23. n.º 20 Mascard. de probat
conclus. 716. n.º 1. Menoch. de pres. Lib. 6. pręs. 71. ꝑ
tot. Rot. post Mel. ad Castill. de alim. d.º 25. n.º
8 19. hinc proindè non potest hodie pro dd. fructibus
retentionem opponere, cum isti in dd. alimentorum
causam cedere debeant Franch. d.º 559. n.º 16. Ciar:
lin. controu. 45. n.º 38. et seq. Bonden. colluct.
Legal. 21. n.º 25. to: 1. Rot. coram Pęn. dec. 1237. n.º
3. et seq. et in Romana, seu Tiburtina Transac:
tionis 22 Martij 1688 §. Licet enim circa medi:
um coram bo: me: Emerix. Non relevante quod
Francisca potuerit alimenta percipere iure pro:
pris tum ex materna hęreditate sibi devoluta,
tum ex fructibus Legittimę, quam acquisivit in
bonis Bellisarij filij prædefuncti, tum demùs
ex causa usus fructus sibi à Bernabeo Cognato
Legati, nam presupposita delatis maternę hęre:
ditatis, non fuit huc usque iustificata, fructus
9 vero Legittimę fuerunt eidem mulieri ad un:
guem bonificati in sępedicta datione in solu:
tum, et denique usum fructum eadem Mulier
sibi reservavit unacum Iuribus consequendi
illum pro toto tempore à die obitus Legantis de:
curso, undè palam fit, quod si de primo non constat,
de alijs verò omnibus, vel fuit ex post satisfacta.

UVA.BHSC

vel sibi respectivè reseruauit Iura, Sum.° Eeredu
n.° p.° non potuit utique ex illis alimenta percepisse.

10 Quò verò ad Legitimam Domini processe:
runt cum fundamentis preteritæ decisionis, cum
enim illa debeatur matri in bonis filij prede:
functi iuxta Text. in auth. presbyteros C. de
Sacros. Eccles. cum aliis relatis in d.a dec. 407. n.°
15. coram Card. Cels. exindè sequitur quod prò
illius quantitate dubio procul concedenda est
retentio, absque eo quod notari valeat de exces:
su, ex quo liquidata fuit in ₰ 1000., quia cum
hodie de illo non constet, et de cætero in iure non
presumatur, standum est prò iustitia iam factæ
assignationis, donec de tali excessu concluden:
11 tem probationem Actores exhibeant Cyriac. con:
trou. 5. n.° 13. Adden. ad Buratt. dec. 368. n.° 10 Rot.
coram Priol. dec. 416. n.° 7. et dec. 454. n.° 2.

Pariformiter fuit perstitum in decisis
12 quoad acconcium, nam stante presumptione quod
illud post lapsum decennij consumptum extiterit
Carpan. ad Statut. Mediol. cap. 300 n.° 57. Lib. 1. Rot.
coram Duran. dec. 192. n.° 10. et latè in rec. dec. 44.
n.° 5. et seqq. p.° 9. et quidem periculo vxoris ob illi:
13 us non factam æstimationem iuxtà Text. expres:
sum in l. plerumque ff. de Iur. dot. Fenzon. ad Stat.
Urb. Lib. 1. cap. 133. n.° 29. et seq. R. P. D. Zaul. ad
Stat. Fauen. rubr. 24. n.° 2. Lib. 3. Adden. ad Greg.
dec. 80. n.° 12. Rot. in rec. dec. 44. n.° 4. p.° 9. cum con:
cordantibus in præterita dec.e Card. Cels. sub n.° 19.
profectò post triginta, et ultra annos decursos
à die contracti matrimonij nullum potest ex illo

UVA.BHSC

14 retentionis Jus Franciscæ competere, dum crediti extincta causa d. Jus pariter cessat Palm. dec. Lucen. 65. n.º 113. Rot. dec. 487. n.º 13. p.º 18. rec. et post Torr. de pact. futur. Succes. d.º 2. n.º 7.

15 Respectu autem quarti dotalis, quod respicit 2.am dubij partem, ex ipso dotis Instro PP. non deberi responderunt, cum in eo habeatur expressa illius renunciatio mutuò inter Partes emissa, quam fieri posse cautum reperitur ex dispositione eiusdem Statuti Urbis cap. 131 Lib. 1.

16 Postremo quoad 3.am dubij partem ex præadductis in §. recessum affirmativè resolutum fuit, alimenta scilicet compensanda esse cum fructibus dotis: Quin valeat dupliciter obijci, p.mo nempè quod dicta alimenta fuerint data in premium educationis, et tutelæ filiorum per matrem exercitæ, et 2.º quod in omnem casum censeantur eidem matri per filios donata: Nam quantum ad primum illud neutiquam subsistere visum fuit, quia tutela

17 est officium gratuitum, ex quo illam exercentes nequid minimum quomodolibet acquirere possunt l. à Tutoribus §. principalibus ff. de admin. Tutor. l. qui negociationem in fin. ff. eodem gloss. in l. in eos verb. datis ff. de Tutel. Cyriac. contr. 503. n.º 1. et Segg. Surd. de alim. tit. 1. q.º 47. n.º 6. et Seq. Guttier. de Tutel. par. 3. cap. 2. n.º 2. cum infinitis cumulatis per Zacch. de Salar. q.º 87. n.º 1. et Segg. et in

18 terminis precisis, quod mater cogi valeat per condictionem ob turpem causam ad restituendum perceptum ex causa officij tutelaris tradit Tondut. quæst. et resol. Civil. cap. 76. n.º 2. et Seq.

UVA.BHSC

19 Quantum verò ad secundum, tametsi Doc:
tores valdè inter se discriminent super quest.e, an
alimenta Matri per filios præstita dici debeant do:
nata ex congestis per Rot. coram Cerr. d.e 361. n.o 4. et
seqq. et in hypothesi tamen præsupposita donatio ex
20 facto ipso excluditur, quia cum filij tenerentur ex
statuto, vel ad præstationem alimentorum, vel ad so:
lutionem fructuum, alimenta controuersa censeri
debent præstita in adimplementum præcedentis ob:
ligationis, non autem cum intentione, et animo donan:
di, ut post Surd. de alim. tit. 6. quæst. 8. n.o 46. et
seq. firmauit Rot. in allegata dec. 361. n.o 8. co:
ram Cerro.

Et ita prætermissa indagine super præten:
so fideicommisso Nicolai, tanquam non presentis et
inspectionis, resolutum fuit vtraque &

Lauden. Pensionis super expensis
Lun. 4 martij 1697
XXXIV.

Cum in sequelam rei iudicatæ super nulli:
tate controversæ pensionis processum fuerit ad ta:
xationem expensarum in ∇ 111. 32. aduersus Rpd.
Vidonum, qui in causa succubuit, delegata est mi:
hi ad eiusdem provocationem ulterior cognitio super
pretensa taxationis excessivitate, de qua tamen nõ
constare in hodierna audientia conclusum fuit.

1 Nam quod attinet ad expensas, quæ viuæ

UVA.BHSC

appellantur, quæ consistunt in regestris, citatio:
nibus, commissionibus, extractione iurium, et simili:
bus, cum omnes exactis appareant iustificatæ, conse:
quenter, nec de aliquo excessu redargui potuerunt,
2 Sed à Victo sunt integraliter Victori reficiendæ ad
uulg. tex. in l. properandum §. Sivè autem C. de iudic.
plenè Rot. coram Bich. d.e 73. n.o p.o et seqq. et in Ro:
mana multiplici 13. gmbris anni mox elapsi coram
R.p.d. meo Ansaldo, et in Albanen expensarum
13. Januarij præteriti coram R.p.d. meo Molines;
3 Idemque visum est quoad alias extrajudiciales
prò honorarijs Procuratoris, Sollicitatoris, et copijs
scripturarum, quæ in scutis decem prò qualibet
4 instantia taxatæ fuerunt, cum in hac moderata
summa semper consueuerit Rota illas taxare,
ut aduertunt mox allegatæ decisiones, et millies
alibi.

Et ita altera tantum &c.

Romana, seu Albanen Vineæ
Lun. 11. Martij, 1697
XXXV.

Super vinea, quam emerat Cardinalis Pau:
lus Sabellus tunc in minoribus constitutus im:
potuit ipse Censum fauore Primogeniturę de Bu:
balo, et donec vixit fructus persoluit, sed cum
post eius obitum modernus Princeps Julius de:
fecerit in solutione sub prætextu quod Census non

UVA.BHSC

substineretur super d.ª vinea, quam in iure fidei:
commissi à q. Paulo Troppa instituti ad se specta:
re contendebat, hinc re delata ad Judicium obtinuit
Marchio Octavius in Tribunali A.C. mandatum de
associando ad ptum fundum censitum, de cuius vi:
ribus cum hodie coram me fuerit dubitatum sub
consueto dubio, An mandatum A.C. sit exequendum,
affirmativa favore marchionis prodijt resolutio

Cum enim super validitate mandati nul:
la caderet controversia, Justitia satis emergere vi:
sa est, quia probata possessione vineæ penes Car:
dinalem Paulum de tempore impositionis Census,
ex clausula constituti, quæ pari modo attenditur
1 contra constituentem, ac intra habentes Causam
ab eo Menoch. cons. 139. per tot. Adden. ad Buratt.
d.ᵉ 145. in fin. tum etiam ex diuturna Canonum So:
lutione, et ex depositione duorum testium ad per:
petuam de plano consequitur, ut virtute eiusdem
2 clausulæ tribuentis constitutario facultatem ca:
piendi auctoritate propria possessionem rectè
3 decreta fuerit Actori associatio ad fundum censi:
tum L. pignoris 10. C. de pignorat. act. Cenc. de Cens.
q.ᵉ 94. n.º 13. et Segg. Merlin. de pignor. Lib. 4. tit.
4. q.ᵉ 120 n.º 18, et Segg. Rot. coram Bich. d.ᵉ 310. n.º
3. et Segg. et in rec. d.ᵉ 174. n.º 4. p.ᵉ 19. et in Romana
Associationis 13 martij 1687. § Justitia autem co:
ram bo: me: Emerix, et in alia associationis 9 maij
1689 §. admittebant coram bo: me: Benincasa.

4 Non adversante duplici exceptione, altera
quod Census à principio nulliter impositus fuerit ob
deficientiam consensus Principis Bernardini Patris

UVA.BHSC

Cardinalis, de quo in actu acquisitionis expressè cautum fuit in casu, in quo Cardinalis vivens dispositurus esset de Vinea in extraneos; Et altera quod saltem per
5 obitum eiusdem Cardinalis resolutus remanserit obfideicommissum à pto Paulo Troppa precedenter ordinatus, et ad fauorem moderni Principis purificatum ad tradita per Cenc. de Cens. q.e 19. n.o p.o

6 Prima siquidem corruit, quia consensus Principis Bernardini volitus non fuit ad integrandam personam filij contrahentis, sed quidem prò solo interesse eiusdem Patris, quo fit ut quemadmodum non nisi ab ipso Patre eiusque heredibus nullitas Census ex pto capite allegari potuisset Surd. cons. 523. n.o p.o et Segg. Osasch. decis. 94. n.o 23. et Seq. Rot. decis. 133. n.o 12. p.e 2. divers., et in rec. d.e 385. n.o 4. p.e p.a et d.e 51. n.o 4. p.e 6. et d.e 88. n.o 7. et Segg. p.e 7. et in Romana Lucri dotis 6. martij 1682. §. Respondebant Domini, et Seq. coram bo: me: Rondinins, ità nec modo allegabilis sit à
7 Principe Iulis quamuis illius herede, resistente alia qualitate hereditaria Cardinalis Pauli, qua impeditur libertatem fundi ab ipso in impositione promissa impugnare uulgata Leg. vindicantem ff. de euict. Castrens. cons. 166. sub n.o 3. Lib. 2. Boer. d.e 23. sub n.o 13. p.e p.a Rot. coram Coccin. d.e 2039. n.o 13. et in rec. d.e 293. n.o 8. et 9. p.e 19.

Atque ex hac eadem ratione nec etiam relevat n.a resolutionis d.i Census ob assertam qualitatem fideicommissariam fundi Censiti; Dum enim Princeps, ut prefertur, extitit heres Cardinalis Impositoris tenetur Authoris sui factum observare, etiamsi contendat se fuisse heredem cum beneficio

UVA.BHSC

8 Legis, et Inventarij, quia cum beneficium hoc pre:
servet dumtaxat à damno in bonis proprijs, quatenus
hereditarie vires non suppetant ad notata communi:
ter per scribentes in l. fin. §. et si prefatam Cod.
de Iur. deliber. Paitell. exped. ciuil. 71. n.º 3. Surd. d.e
155. n.º 17. Rot. coram Caualer. d.e 430 n.º 6. et coram
Cerr. dec. 550. n.º p.º et coram Sa: me: Alexandro VIII.
d.e 105. n.º 17. et 18. et d.e 16. n.º 1. et 3. p.e 19. et indu:
9 bio hereditas semper presumatur opulenta, donec
contrarium per legittima documenta probatum fue:
rit Couar. in cap. si heredes sub n.º 9. de testamen.
Conciol. de hered. art. p.º n.º 111. Rot. d.a dec. 105. n.º 16. co:
ram Sa: me: Alexandro VIII. utique eo iuuari non
10 potest D. Princeps quousque preter legitimi in=
ventarij exhibitionem de bonis inventariatis rone
reddiderit Coccin. d.e 696. n.º 1. et d.e 1075. n.º 7. Priol.
d.e 374. n.º 7. Rot. post Zacch. de oblig. camer. d.e 169.
n.º 10. et 11. et in rec. d.e 147. n.º 14. et seq. p.e 11. et
d.e 610. n.º 4. et 5. p.e 18. ubi concordantes.

11 Absque eo quod eidem interea suffragetur
allegare se fuisse heredem beneficiatum, ne pati
debeat executionem super vinea fideicommissaria
ad ipsum iure proprio devoluta, donec preuentiue
conuentus fuerit ad reddendam ronem de bonis he:
reditarijs Cardinalis iuxtà praxim traditam à
Salust. Tiber. in practic. Iudic. Lib. p.º cap. 44. n.º
14. et seqq., quam sepe sequuta est Rot. ut in d.e
39. n.º 8. et seq. p.e 16. rec. et d.e 611. n.º 13. et seq. coram
Bich. et alibi frequenter.

12 Tum quia cum nullum exhibuerit Inuenta:
rium, sine quo ratio reddi non potest Rot. d.e 104

UVA.BHSC

n.º 4. p.º 14. rec. et in Romana Prelaturę de Vecchia:
rellis 18. Jan: prox.ti §. Hoc posito coram R.pd. meo
Muto, nec etiam prequentiuè citari debuit ad redden:
13 dam Ronem ex precitata praxi Tiberij; quam in
his terminis non seruari dixit Rot. d.e 106. n.º 13.
et Segg. et d.e 108. n.º 10. coram Arguell. et generali:
ter in dec. 139. sub n.º 8. post Zacch. de oblig. cam.
et in Bonon. Predij, seu fid.si de Victorijs 5. xmbris
1681. coram bo: me: Rondinino §. est etiam. Tum
quia praxis pta ita demum seruaturũ ubi heres
conuenitur in persona, et bonis proprijs, et sic in
actione simpliciter personali, secus verò ubi
ut in hypothesi actum est in actione personali in
rem scripta adversùs fundum censitum, quo ca:
14 su heres possessor excipiendo de Iuribus proprijs nõ
admittitur ad impugnandum factum sui Authoris,
nisi per redditionem rationis doceat de non existen:
tia bonorum hereditariorum, ut distinguendo inter
unum, et alterum casum obseruat Card. de Luc. de
donat. disc. 45. n.º 18. et 19.

Et ita omissis alijs veluti Levioribus, vel
tanquam ad Causę decisionem non necessarijs reso:
lutum fuit vtraque Parte informante.

Palentina Can.tus Super declaratoria
Lun. 11. Martij 1697
XXXVI.

Domini dixerunt concedendam esse declara:

UVA.BHSC

toriam, obtentâ enim per Josephum in Audientia Contradictarum Sententia Rotali prò executione Litterarum Apostolicarum Canonicatus Cathedralis Palentinę, eâque ob non interpositam appellationem in iudicatum transactâ, ac Successivè expeditis Litteris executorialibus, ijsque non semel Decano, et Capitulo intimatis, Cum tam Ipsum Capitulum, quam Vicarius Generalis, et Ferdinandus Possessor intrusus servatis de more quatuor terminis ad docendum se paruisse, de paritione non docuerint, utique his peractis visum fuit esse Locum contra ptos Huic Subsidiaris remedio in eisdem Litteris executorialibus comminato iuxta dispositionem Sac. Canonum in cap. dilecto, et cap. Alma mater de Sent. excom. in 6. et in Can. absit 11. q.e 3. et notoriam praxim nostri Tribunalis, de qua Felin. in cap. ad probandum n.o 6. de Sent. et reiudic. Vestr. in prax. Lib. 8. cap. ult. n.o 19. Rot. coram Coccin. de 1059. n.o p.o et seqq. et in rec. de 308. n.o p.o p.e 16. et in nullius, seu Conversanen. Immissionis 8. febr. 1692. coram Emo D. meo Archiepo Mediolanen.

Nil obstante quod Vicarius, et Decanus nomine Capituli promptos se exhibuerint ad parendum, quoties vel ipsemet Joseph personaliter accessissent ad possessionem capiendam, vel saltem p Legmum Procuratorem, qualem dicebatur esse non posse Petrum Ortiz, qui tanquam Ordinis militaris Joannis Hierosolimitani, et per consequens verus Religiosus adnotata per Fagnan. in cap. Cum et plantare n.o 11. de privileg. Escan. in Propugnacul. Hierosolymit. discept. 6. cap. 2. n.o 13. et 4. vbi innumeri

UVA.BHSC

concordantes Gratian. discep. for. cap. 457. n.º 13. et
14. Rot. coram Caccin. d.e 888. n.º 19. cum alijs quos
refert, et sequitur eadem Rota in Lithuana Donatio:
nis 5 maij 1688. §. agitur enim coram d.o Emo Medio:
3 Lanen, mandatum hoc acceptare non poterat absque
suorum superiorum licentia per Tex. in cap. 1. de
postulando Can. monachi il 1. 16. quest. p.a et clem.
Religiosus de Procurator. cum concordantibus apud
Barbos. de Jur. Eccl.ic. univers. Lib. p.º cap. 43. n.º
41. Rot. d.e 503. n.º p.º et seq. p.e 3. rec.

Quemadmodum enim dubium non est quod
4 Joseph absque obligatione personalis interessentiæ
poterat etiam per procuratorem assequi possessionem
sui Canonicatus, ut in ipso mandato Rotali Cauc:
tur, et est de iure in Leg. p.a §. per procuratorem
ff. de acquir. posses. quod seruatur etiam in bene:
ficialibus, ut in cap. accedens 14. de preben. ubi
Abbas, et scribentes communiter Glos. in cap. si
tibi absenti verb. habuerit eodem tit. in 6. Rot.
coram Buratt. d.e 59. et 67. utrobique n.º p.º Ità eo
minus reijci poterat in pto actu possessionis ex:
plendo sub recitato prætextu regularitatis; quid
quid enim sit, an iura ad id allegata loquantur
5 solum de procuratione exercenda in iudicio, prout
ex eorum littera sentire videntur Archid. in d.
cap. Monachi in principio Lambertin. de Jur. patr.
Lib. 1. p.e p.a quest. 1. art. 11. n.º 12. Vivian. eod tract.
p.e 1. Lib. 5. cap. 3. n.º 16. Sanchez. in præcept. decalog.
Lib. 6. cap. 13. sub n.º 41. Passerin. de Stat. Homin.
to. 1. q.e 187. art. p.º n.º 32. Franc. marc. decis. delphin.
1377. n.º p.º et seq. tom. p.º Virgil. de Legitim. Person.

UVA.BHSC

cap. 113. sub n.º 58. in fin. Pellisar. tract. 6. cap. 12. n.º 17. Pignatell. consult. can. 82. sub n.º 113. to: 9. et in similibus terminis observat de Luc. de testam. disc. 56. n.º 11. et de regul. disc. 63. n.º 8., et an locum
6 habeat necnè in Equitibus Hierosolymitanis, quibus ab eorum statutis, et consuetudine quęcumque species contractuum non est interdicta, ut ad rem ponderat Escano in d.º Propugnacul. Hierosolim. discep. 9. cap. 4. n.º 5.º Hering. de Fideiuss. cap. 7. n.º 265. et seq.

Sanè versamur in pnti extrà omne dubium,
7 Tum quia Pror constitutus ad capiendam possessionem est quidem frater Cappellanus Religionis Hierosolimitanę, sed de ijs, qui ut potè non conventuales, sed recepti extra conventum magistralem citrà gestationem Crucis, vel habitus non differunt à Presbyteris, et Clericis Sęcularibus, ut
8 expressè cauetur in Constit.e Sa. me: Pij IV. quę incipit circumspecta in ord.e Lag. §. 52. et consequenter tanquam non veri Religiosi non veniunt sub dispositione Iurium allegatorum in obiecto excumulatis apud Virgilium de legitim. person. d.º cap. 113. n.º 6. Tum quia utrumque possessio ex hoc
9 capite remansisset nulla, non exindè tamen arceri poterat d.s Pror ab illius apprehensione, reservata cognitione oppositę nullitatis Iudicis Sacrę Rotę, ut in proximis terminis contra non parentes sub prętextu nullitatis, vel iniustitiæ Iudicati Rotalis dixit eadem Rota dec. 664. n.º 19. pęnes Posth. de manut. dec. 1402. n.º 12. coram Coccin. dec. 397. n.º 11. et seqq. coram Bich. et dec. 413. n.º 9. coram Cerr.

Pręsertim

UVA.BHSC

10 Presertim quia tam ex antecedentibus, et concomitantibus, quam ex alijs, quę de novo supervenerunt, non obscurè deprehenditur, quod pta oppositio non alio animo fuerit adinventa, quàm ad captandum tempus, confovendum intrusum in sua minus valida possessione, et ad eludendam executionem mandatorum Rotalium; Quippe ad effectum de quo agitur, quilibet actus
11 attenditur, ex quo dignosci possit animus non parendi Rota dec. 1133. n.º 6. coram Coccin. d.º 174. n.º 13. et 4. coram Sa: me: Alex. VIII. d.º 470 n.º 3. et d.º 657. n.º 5. coram Card. Cerr. et in rec. d.º 776. n.º 6. et 7. p.º 18.

Quamvis autem eò inexcusabilior reddatur
12 contumacia non parentium, quò maior est in Ecclicis personis obligatio mandatis Rotalibus, seù verius Apostolicis obedientiam prestandi Cap. in memoriam 19. distinct. Rot. coram Cels. d.º 49. n.º 8. et coram Cerr. dec. n. 44. in fin. et d.ª decis. 470. n.º 4. Adhuc Domini benignius agendo voluerunt eos iterum ad obsequium iustitię debitum invitare cùm præfixione novi
13 termini trium mensium à die intimationis ipsis faciendę, et cum hac modificatione, nisi scilicèt intra d.m tempus paruerint, ferendam esse sententiam declaratoriam, conclusum fuit prout alias seruauit Rota in d.º 1114. in fin. p.º 16. et d.º 670. n.º 9. p.º 18. et in Wormatien Canonicatus 14. februarij 1687. coràm Emo Mediolanen, et novissimè in una Cracovien Bonorum 8. Currentis coram Rmo D. meo Decano.

Et ita &

Romana

UVA.BHSC

Romana Dotis, et Lucri
Rdner. 15 martij 1697
XXXVII

In disputatione Causæ habita coram me die 26 9mbris prox.ti decisum fuit mandatum A. C. esse exequendum, quoad dotem, dilata resolutione ob discrepantiam suffragiorum quoad Lucrum dotale, super quo reassumpto hodie examine sub eodem originali dubio, an mandatum A. C. sit exequendum, negativa prodijt resolutio, quia ex nullo titulo visum fuit DD. deberi Victoriæ Lucrum dotis Luciæ matris ab hæreditate Dominici Aui. Non quidem ex persona eiusdem Luciæ, cuius fuit hæres Victoria; Quoniam statutum
1 Vrbis in cap. 131. lib. 1.o, cui partes stare convenerunt Sum.o Victoriæ n.o 1.o, marito decedente relictis liberis non defert uxori superstiti Lucrum dotale, nisi quoad usum fructum tantum ad notata per Fenzon. in d.o cap. 131. n.o 35. Spad. cons. 388. n.o 4. lib. 2.o Rot. coram Cerr. d.e 417. n.o 14. coram Sa:me: Alexandro VIII. d.e 178. n.o 5. coram Vbag. d.e 39. n.o 19. et 20. et in rec. d.e 86. n.o 1.o p.e 8. d.e 306. n.o 2. p.e 17. d.e 508. n.o n.o 9. et d.e 676 n.o 7. et 8. p.e 18. Cumque ususfructus morte usufructuarij finiatur L. 3. §. final. ff. quib. mod. ususfr. amitt. §. Finitz Instit. de usufruct., ad victoriam
2 uti filiam, et hæredem transmitti non potuit Spad. d. cons. 388. n.o 7. Rot. coram Coccin. d.e 1981. n.o 3. et 2. et coram Ludouis. d.e 398. n.o 8. et in rec. d.e 653. n.o 1.o in fin. p.e 2. et d.e 117. n.o 1.o p.e 6. Sed consolidatus fuit cum proprietate, quæ propter existentiam
3 filiorum, nunquam auulsa est ab hæreditate Do-
4 minici

UVA.BHSC

minici, à qua fuit debitum Lucrum Spad vbi supra n.º 5. Card. de Luc. de dot. disc. 130 n.º 14. et disc. 133. ad med. Reuert. d.º 113. ubi Add. in fin. Rot. coram Coccin. d.ª dec. 1981. n.º 1. et 5., coram Pouting. d.º 138. n.º 4. Coram Ubag. d.ª d.º 39. n.º 10. et in rec. d.ª dec. 653 n.º p.º p.º 1. d.ª dec. 117. n.º 3. et 7. p.º 6., d.º 86. n.º p.º et 1. p.º 8. d.º 177. n.º 5. et 6. p.º 15. et d.º 508. n.º 9. et dec. 676. n.º 8. p.º 18.

Non etiam iure hereditario Francisci Patris, quia cum dos matris non Francisco, sed Dominico Auo soluta fuerit, ut inter partes non controuertitur, et probatur in decis.º edita super ar.lo dotis d.ª die 16 gmbris prox.ti §. Quoniam, et seq. ipse Auus, non autem Pater, remansit Lucri debitor, neque potest Victoria pretendere uti heres Patris, quod nunquam fuit de bonis, et substantia defuncti de Marin. resol. iur. cap. 15. n.º 9. Lib. p.º et cap. 11. n.º 1. Lib. 1. et in terminis probat Card. de Luc. de dot. d.º disc. 133. per tot.

5

Neque demum illud consequi potest ex persona Dominici Aui, penes quem remansit proprietas, cum illius heres non fuerit, et Lucrum dotale non debeatur filijs, sed tanquam heredibus Patris de Marin. resol. iur. d.º cap. 11. n.º 10. et seq. Lib. 1. Card. de Luc. de dot. disc. 50 n.º 3. d.º disc. 130 n.º 14. et d.º disc. 133. per tot. de Franc. dec. 106. n.º 7. Reuert. d.ª dec. 113. et ibi Adden. n.º p.º et 1. Rot. coram Coccin. d.ª dec. 1981. repetita post Tenron. d.º 79. per tot. et coram Sa: me: Alex. VIII. d.º 178. n.º 6. et in rec. d.ª d.º 117. n.º 3. et 6. p.º 6. et dec. 64. n.º 15. p.º 15.

6

Quibus non obstat, quod quartum dotale ex dispositione p.ti Statuti Urbis matri debeatur quoad vsumfrum, et filijs quoad proprietatem Rot. d.º 306.

7

UVA.BHSC

n.º 1. p.º 17. rec. et dec. 171. n.º 1. p.º 18. adeoquod licet
8 sit extractum ex fideicommisso, post mortem matris
illud reverti non debeat, sed spectet ad filios ex eodem
matrimonio natos Rot. d.º 109. p.º p.ª rec. et coram
Rembold. d.º 144. n.º 1. et coram Roxas d.º 439. n.º 19.

In pred.º siquidem statuto non dicitur quod fi:
nito usufructu, lucrum restituatur filijs ex commu:
ni matrimonio susceptis, sed quibus de iure, quare
cum de iure sit, quod terminato usufructu, lucrum
9 redeat pleno iure ad hereditatem, à qua nunquam
fuit abdicata proprietas, ut in terminis Rota d.ª d.º
653. n.º p.º p.º 1. rec. et d.ª dec. 117. n.º 5. 14. et 15. p.º 6.
et coram Coccin. d.ª dec. 1981. n.º 1. et 1. indè sequitur
10 quod proprietas lucri tunc quidem devolueretur
ad filios eiusdem matrimonij, si lucrum ipsum pro:
cederet ex substantia paterna, et filij essent he:
redes patris, secus autem ubi ut in pnti lucrum
processit ab hereditate Auita, et Victoria non
fuit heres aui, cum in hoc casu dici non possit pro:
prietas abdicata ab eius hereditate, et multo mi:
nus quod reverti debeat pleno iure post mortem
matris ad filios: Atque ex his eatenus lucrum ex:
tractum ex fideicommisso spectaret ad filios, nec
ad illud reverteretur, quatenus pleno iure ab eo
abdicatum fuisset, non ita si tantum avulsum
sit quoad usumfructum remanente proprietate
in fideicommisso. Rota coram Rembold. d.ª dec. 144.
n.º 5. coram Ubag. d.ª dec. 39. n.º 10. et in rec. d.º 86.
n.º 1. p.º 8. et d.º 678 n.º 8. p.º 18.

11 Nullius denique momenti est quod Dominicus
Auus de restituendo lucrum se obligaverit, adeout

ex

UVA.BHSC

ex hac promissione recte illius hereditas conueniri
possit, quin valeat se reuertere pro releuatione ad-
versus ipsam Victoriam Francisci heredem, vel quia
ipse Dominicus solus dotem receperit, vel quia pnlr
se obligauerit ad restitutionem vnacum filis in sua
potestate constituto ex Leg. Sicum dotem n 3. §. trans-
grediamur ff. Solut. matrim. Boss. de dot. p.e n. cap.
11. §. n. n.o 1. Osasch. d.e 44. n.o 11. Surd. dec. 47. n.o 8.
12 Tum quia huoi promissis intelligenda est ad formam
Statuti, p.t explicite dictum fuit in ipso instro, et
sic quoad vsumfrum tantum, pro quo ipse poterat
conueniri, ut in terminis Rota coram Rembold. d.e
144. n.o 5. et d.e 44. n.o 15. p.e 9. rec. ne alias dicatur
13 se obligasse ad id, ad quod non tenebatur, quod
non presumitur L. cum de Indebito ff. de probat.
Bald in L. p.a Sub n.o p.o C. de error. Calc. Alex.
cons. 101. Sub n.o 8. Lib. p.o Tum quia promissio
14. nunquam censetur apposita animo nouandi Lega-
lem provisionem L. 4. §. Si ex conuentione ff. de re
iudicat. Surd. cons. 34. n.o 34. Thomat. d.e 13 n.o 7. et
seq. Rot. d.e 391. n.o 3. et 4. p.e p.a rec. et d.e 44. n.o 14
p.e 9. et coram Dunoz. Jun. d.e 610 n.o 6.

Et ita resolutum fuit utraque.

Bononien, seu Imolen Bonorum
Lun. 18 Martij 1697

XXXVIII.

Delegata mihi in gradu ulterioris appella:

UVA.BHSC

tionis à Marchione Germanico, et Fratribus de Savor-
gnanis interpositę adversùs ultimam Rotalem Sen:
tentiam bo: me: Emerix Decani acerrimâ controver:
sia principaliter vertente super nullitate cessionis,
quam fres pti de anno 1677. certo tunc conuento
pretio reportarunt à Procuratoribus Comitissę Zan:
nettę; et aliorum de Partistagnis de portione istis
prò quatuor ex duodecim uncijs debita in Succes:
sione intestata Marchionis Francisci Marię Ria:
rij, Domini articulo in tribus causę propositio:
nibus undiquè maturè discusso hodie tandem conue:
nerunt in rescriptu, Sententiam Rotalem esse
confirmandam, iterum existimantes memoratus
contractum siuè cessionis, siuè etiam fuerit
transactionis, fuisse Partistagnis ęnormissimè Lę:
siuum tale scilicet, ut considerata conspicua quan:
titate bonorum, et iurium, quę venerunt in cessione
comparatiuè ad incertum, et dubium litis euentum,
cui supponebantur Sauorgnani coequale Ius ad
ptam intestatam Successionem proportionabiliter ha:
bentes, cedentium damnum tanti ęstimandum veni:
at, ut isti absque cessione consequuturi fuissent ul:
1 tra dimidiam eius, quod occasione ipsius cessionis
actu consequuti fuerunt, iuxtà Theoricam, quam
prò indaganda Lęsione in huoi contractibus tra:
dunt Cagnol. in L. 1. Cod. de rescind. vendit sub n.o 78
Abbas cons. 64. sub n.o 3. in fin. lib. p.o Crauett. cons.
151. n.o 17. Gabriel. conclus. p.a n.o 10. tit. de empt.,
et vendit. Fontanell. de pact. nuptial. claus. 1.
glos. 9. p.e 5. n.o 106. et Segg. Urceol. de transact. q.o
q 4. n.o 16. et 13. Balducc. ad Ramon. cons. 61. cap.

4.

UVA.BHSC

4. n.º 97. to. 13. et approbauit altera ex decisionibus huius Causæ edita in priori instantia coram Rmo D. meo Ursino Decano 12 Junij 1693. §. nam præmisso.

Neque ad declinandam hanc communem theoricam visa fuit attendenda allegata impossibilitas illius applicabilitatis ad hypothesim, eo quia Lesis
2 consideranda de tempore contractus ad Tex. in l. Si voluntate Cod. de contrahen. empt., vel nullo modo ca-
3 dere possit in his, quæ si ratione dubij futuri litis euentus incerta sunt, neque certam æstimationem recipere possunt Larr. decis. Granat. 68. n.º 14. Seraphin. d.e 638. n.º 9. Rot. d.e 715. n.º 7. p.e 2. rec. Vel saltem in proposito minus rectè desumpta fuerit ex his, quæ superuenerunt, quando de tempore contractus non liquebat quantitas Patrimonij, in abscondito erant iura fideicommissariorum, qui vniversam, vel saltem longè maiorem partem patrimonij absorbere contendebant, instabant V. Card.lis Bonsius, et Comites de Herculanis, qui alios hæredes ab intestato etiam ex titulo fid.si Galeatij excludeminabantur, et demum imminebat magna litium moles in omnibus ferè Italiæ Tribunalibus agitandarum, et sic ex his omnibus contractus ad damnum, æquè ac ad lucrum tunc temporis se habere poterat, quod
4 propterea vnicè spectandum sit pro determinanda illius iustitia, non autem quod successiuè litibus dissipatis propria industria fratres de Sauorgnanis in rei veritate acquisiuerunt Bart. in l. Si quis cum aliter 33. n.º 5. ff. de verb. oblig. et in l. 2. n.º 7. C. de rescind. vendit.

Quemadmodum enim regula, quam habe:

UVA.BHSC

mus traditam à Dñis in principio relatis super mo:
do diiudicandi iustitiam, vel Lesionem Euoi contrac:
tuum in necessarium antecedens supponit, quod non
obstante dubio incertoque litis euentu, Judices iu:
5 risque periti eorum iudicium interponere valeant
ponderando ipsam incertitudinem, quantum fert, siuè
magnitudo siuè modicitas difficultatum, quę tran:
sactioni, uel, cessioni causam debere, ut in specie
de mente Bartoli in d.a L. si quis eum aliter
explicat Soccin. Jun. cons. 129 sub n.o 48 Lib. p.o
Manent. cons. 142 n.o 12. et seq. Rolan. cons. 28.
sub n.o 27. Lib. 2. Barbos. vot. decis. 25. n.o 94. et
6 seq. Lib. 2. et quidem absque eo quod opus sit implo:
rare auxilium Peritorum, quando ijdem Judices
per semetipsos hanc Provinciam assumere non dedi:
gnentur, quod securius esse, et iuri magis consen:
taneum admittunt Cagnol. in d.a L. n.a sub d. n.o 78.
C. de rescin. vendit Statt. cons. 144. sub n.o 10. et no:
uissimè post alios dictum fuit in Saonen Immissio:
nis 23 Januarij prox.ti coram Rpd. meo Molines.

Ità proprius accedendo ad rem nostram non
absolutè ex ijs quę superuenerunt, sed perpensis in:
simul omnibus superius excitatis difficultatibus Lę:
sionem esse in probatis Domini autumarunt; Quan:
titas siquidem conspicui Patrimonij ferè ascendentis
ad ₰ $\frac{m}{400}$, quodque subductis portionibus fideicom:
missarijs ad Marchionem Octauium Riarium spectan:
tibus remansit liberè inter hęredes ab intestato di:
uidendum iuxta relationem Periti in scutis 1196 n 5,
vel usque tunc transigentibus perspecta fuit, vel
saltem esse debuit, quippè bona immobilia, quę neq.

occultari

UVA.BHSC

occultari potuissent ultrò innotescebant ex Inventarijs, et Sequestris magistratuum auctoritate confectis, et appositis, pecuniæ extabant Venetijs apud nummularia Zecchæ, quamplura, et pretiosa mobilia palam descripta fuerunt in Palatijs Bononiæ, et Viridarij, quamobrem si portio superhis omnibus in quatuor vncijs Partistagnis obuentum trascendebat valorem iuxta enunciatam Periti relationem ∽ 76m, nemo non videt, quàm imparfuerit sola portio ∽ 1171 ipsis in transactione assignata, quodque ob id si rei,
7 quam gesserunt mulieres fuerunt ignaræ iusto auxilio sint succurrendæ L. 2. §. fin. ff. de iur. fisc. L. de die §. Si seruus ff. qui satisd. cogant. Gurtier. de iuram. confirm. p.e 2. cap. 2. n.o 24. Si scientes rem ma-
8 lè egerunt tanquam enormissimè læsæ legum præsidio iuuari debeant L. 2. C. de rescind. vendit. dicitur en
9 abesse animus ab actu ratione doli impliciter resultantis ab ipsa læsione ad trad. per Ant. Perez. cons. 35. n.o 6. Fontanell decis. 64. n.o 8 Rot. dec. 617. n.o 10. coram Corr. cum concordantibus in decisionibus Causæ 12. Junij 1693. §. Resolutioni coram Rmo D. meo Decano, et 28 Januarij 1695. §. Validitas enim coram bo: me: Emerix.

Neque læsio euitari potest, ex quo bona pta decrementum reciperet à memoratis iuribus ad huc incertis fideicommissariorum, à quibus timeri poterat quod totum, et integrum patrimonium Liberum Francisci Mariæ absorbuissent. Nam cum non
10 quælibet incertitudo è vanis quæstionibus, vanisq; timoribus producta veniat in æstimatione dubij, litis euentus, sed quæ probabilium rationum funda-

UVA.BHSC

mentis nitatur, ac eiusmodi sit, ut Iudicantium oculis subiecta, allegata diminutio probabiliter timeri potuisset ad Tex. in L. vani ff. de reg. iur. Jas. cons. 18. sub n.° 16. circa fin. lib. 5. Andreol. controu. 188. n.° 102 et concordant VV. in principio allegati. Porrò eiusmodi non fuisse iura per fideicommissarios deducenda satis apertè demonstrat subsequutum factum eorumdem Cessionariorum, siuè quia paulò post ijs ferè difficultatibus adhuc vigentibus unicam unciam alio cohęredi pro eorum portione assignatam valutarunt in ₰ 11100, et sic quasi dimidio pluris, quanti in hoc contractu valutatę fuerant quatuor uncię, siuè quia in diuisione ab ipsis inita cum marchione Octauio hęrede fideicommissario patrimonium hęredibus ab intestato remansurum, et quod isti actu perceperunt, repertum est in relata summa scut.
11 ferè $\overset{m}{\overline{130}}$, hęc enim geminata, et conformis earumdem partium obseruantia cum tam notabili diuersitate à conuentione in pnti contractu stabilita, et minuit estimationem oppositę incertitudinis, et per consequens magis certam reddit lęsionem eidem contractui inhęrentem, ut obseruant omnes decisiones Causę coram bo: me: Albergato, et Emerix, et R.mo Dno meo Decano.

Absque eo quod prior ex his actibus tribuendus potius sit voluntarię liberalitati fratrum de Sauorgnanis, posterior verò eorumdem industrię, nec non instris de nouo repertis, perquę Iura fideicommissariorum passa fuerit decrementum ab initio non prę uisum, et respectiuè conditio hęredum ab in-
12 testato melior effecta fuerit. Siquidem ultra prę-

sumptionem

UVA.BHSC

sumptionem de iure militantem pro iustitia vtriusq.
actus Felin. in cap. Super litteris 20 sub n.o 12. et seqq.
13 de rescript. Et in priori excluditur motiuum Liberali:
tatis ubi status hereditarius à Peritis postea stabili:
tus indicat, quod immò exigente necessitate, et adequa:
litatem distributionis seruandam ita fieri debuisset
per Tex. in L. 3. §. Verum ff. de manumiss. et L. fin. Cod.
de alim. pupill. prestan. Crauett. cons. 149. n.o 12. Dunoz.
Jun. d.o 576. n.o 38. Et quoad 1.um dum constat ex tenore
eiusdem diuisionis tam Sauorgnanos ex titulo inte:
statę successionis, quam marchionem Octauium hę:
redem fideicommissarium id principaliter egisse, ut
bona libera à fideicommissarijs segregarentur prout
in specie obseruat dec.o in hac causa edita sub die
18 Aprilis 1692. §. Domini siquidem, et seqq. coram
Em.o V. meo Card.li Caccia Archiep.o Mediolanen., vtiq.
factum hoc separationis dat normam ad arguendam lę:
sionem controversę cessionis non tanquam quid de
nouo repertum, sed tanquam liquidatio eius, quod
aderat iam de tempore eiusdem cessionis, licet quoad
ipsam separationem factum successiuum expectaret
14 argum. Text. in L. et si sine §. quęsitum ff. de mi:
nor. Natt. cons. 548. sub n.o 36. Odd. de restit. in integr.
q.o 57. n.o 22. et seqq. et optimè ponderat decis. bo: me:
Emerix §. Augeturq. robur.

Parumque urget replicatio, quod de facto
plura ex bonis fideicommissarijs in dicta diuisione
cesserint ad commodum fratrum de Sauorgnanis, et si:
gnantèr bona Galeatij Senioris, quę Julius eius filius
nouo supposuerat fideicommisso per eum ordinato ad fa:
uorem Familię Riarię de Sauona. Aliqua enim

UVA.BHSC

cesserunt correspectiuè ad totidem bona libera, quæ
prò faciliori executione divisionis assignari oportuit
hæredibus fideicommissarijs, quo proindè factum est,
ut reciproca inter eos promissio euictionis super bo:
nis cuilibet obuentis intercesserit, ut obseruat præ:
citata decisio edita coram Emo Mediolanen. §. Fin.
Quo vero ad assertum fideicommissum Julij super bonis
Galeatij, satis illius inefficaciam ostendunt omnes præ:
cedentes decisiones, et signanter n.o Rmi V. mei Decani
11. Januarij 1694 p. tot. ut propterea computari non me:
reatur ad æstimandam incertitudinem iuxtà præmissam
15. regulam, quod in illius æstimatione non ueniant ea, quæ
non obstatura in iudicio, Judex ipse cognouerit, ut præ:
ter supra allegatos nouissimè firmatum fuit in Firmana
Successionis 16 Januarij, 1696. §. Ita pariter coram Rpd.
meo Priolo, et in Saonen. Immissionis 14 maij eiusdem
anni §. nec visum est coram Rpd. meo Molines confir:
mata 13 Januarij, prox.ti coram eodem.

Eademque ratio. nil itidem timendum erat à
16 concursu Emi Bonsij, et Comitum de Herculanis, quip:
pe qui tanquam remotiores in gradu arcebantur ab inte:
stata successione, et veluti cognati aspirare non pote:
rant ad fid.sa agnatitia, quæ expiraverant in Fran.co
maria vltimo defuncto, ut pluries iudicauit nostrum
Tribunal, nil prorsus obstante lite adhuc cum ijsdem
vigente in Tribunalibus Januæ super Locis montium
valoris ferè $\frac{m}{100}$ Cùm enim ex ijsdem indiuiduis fun:
damentis, alias ut præmissum est, et in Rot recognitis
constet usque ad euidentiam de bono iure VV. fratrum
de Sauorgnanis, aliorumque in eodem gradu coere:
dum ab intestato ad exclusionem V. Cardinalis Bonsij,
et consortum quemadmodum, et recognouerunt ipsi

UVA.BHSC

Judices Januę in eorum voto promulgato usque de anno 1683, hinc protractis in illis recuperandis videbatur potius tribuenda affectatis dilationibus eorumdem Actorum, ut sub hoc Clypeo se arcerentur adversus Judicium lęsionis contra ipsos promotum, nullamque parere incertitudinem, quę influere posset ad ipsam lęsionem arcendam, non enim presumi debet, quod Judices aliter essent iu-
17 dicaturi, quam secundum tramites iuris, ut in specie ponderat Andreol. contr. nn 8 n.o non.

Nouerant Sauorgnani ineuitabilem reddi iuxta supra efformatum calculum iniustiam, et lesionem contractus, idcirco rursus repetebant, quod cum duę ex quatuor uncijs ab ipsis retentę fuerint ex causa expensarum litium, et euentualitatum, quibus lites ipsę subesse potuerant; hinc ad indagandam lęsionem ponderandę solummodo essent alię duę uncię, quarum estimatis in ∇ 1171. per ipsos soluendis etiam ubi quid minimum ex pta hęred. recuperassent, lęsiua nequaquam fuerit Partis tagnis, si cum hac summa iungatur
18 maximum, et inęstimabile lucrum, quod quis consequitur, ubi à litibus, earumque grauaminibus incommodis recedit, ac liberatur ad late tradita per Vicecol. de transact. q.e 1. n.o 12. Cyriac. controu. 586. n.o 19. et no Rot. in Rom.a Fid.si de Maximis 12. xmbris 1681. §. inter istas coram Card.li Matteis, et alibi sępe.

Quandoquidem procedendo etiam cum opposita distinct.e non exinde contractus ab impieta lesione saluari pot; Nam si ut prefertur priores duę uncię assignatę fuerunt in cam expensarum, incommodi, laborum, incertiq. exitus litium, et sic omnium difficultatum, quę per possibile preuideri potuerunt à transigentibus, cum tn nec incertitudo ex huc usque firmatis vel ad quid minimum reduceretur, nec expensę à cedentibus subeundę, vix medietatem unius uncię pro earum virili attinge:

UVA.BHSC

reposseni, palam indefit, ut reliquę duę uncię promeruerint estimationem à calculo per Peritum efformato desumptam, quippè diminui non poterant à relatis difficultatibus, et incommodis litium, quę in prioribus uncijs etiam non sine enormi excessu calculatę fuerant, ut sensui patet.

19 Hoc autem stante, quemadmodum ineuitabilis redditur Lesio ultra bessem, ex quo pro $\overset{m}{\text{Z}}\,38$ quanti etiam iuxtà relatum sensum Partis subductis subducendis æstimari debuerat portio DD. de Partis tagnis isti per transactionem consequebantur sola Z 11711. de marin. rés. iur. cap. 133. n.° 10 Lib. 1. ità ęquè certum est, ut transactio ipsa tanquam contractus de sui natura indiuiduus infecta remaneat in totum ad Text. in L. meuius §. Final. ff. Famil. erciscund. et in L. p. Cod. Commun. diuid. Surd. cons. 117. n.° 13. et Segg. Cocc. d.° 170. n.° 2.

20 Atq. ex ptis omnibus corollariè sequitur, omninò corruere assumptum, quod contractus inspectu tempore, quo fuit celebratus se habuerit ex parte vtriusque Contrahentis ad Lucrum ęquè ac ad damnum, nam, et cedentes consequendo ~~triplo~~ in transactione plusquam triplo minorem partem quam litigando actu fuissent consequuturi in manifesto versati sunt damno, et è conuerso Cessionarij consequuturi conspicuam quantitatem $\overset{m}{\text{Z}}\,56$ prò solo pretio Z 11711. et cum expensis quas alioquin prò recuperandis proprijs portionibus subyssent Lucrum certum, et nimium exorbitans perceperunt.

Et ita approbando in reliquis fundamentum aliarum decisionum in pręcedentibus instantijs editarum resolutum est utraque Parte informante, et omnibus Dominis suffragantibus.

UVA.BHSC

Bononien, seu Imolen Bonorum
Super portione Sororis Mariæ Cęlestis
Lun. 18 martij 1697

XXXIX.

Quamuis in priori decisione huius Causę edita 18 martij 1686. coram bo:me: Albergato indefinitè resolutum fuerit constare de bono iure Sororum de Partistagnis Super portionibus ipsis ab intestato debitis in hęreditate marchionis Francisci Mariæ Riarij, cessionemque ab earum Procuratoribus factam marchioni Germanico, et fratribus de Sauorgnanis ex capite enormissimę lęsionis fuisse nullam, Attamen quia in Successiuis Causę propositionibus dubium apud DD. emersit Super quota tangente Sor. Mariam Cęlestem, quam ex particulari titulo donationis Comitissa Zannetta eius germana Soror, et Comes Antoninus istius vir sibi fuisse delatam asserebant, Hinc ordinata desuper particulari disputatione, in hodierna audientia responsum fuit constare de bono iure Sororis Mariæ Cęlestis, et quoad Donatarios resolutio iterum dilata fuit

Bonum Siquidem Ius Sororis Mariæ Cęlestis promanat ab ijsdem fundamentis, per quę in alia hodierna decisione coram me ędita firmatum fuit contractum cessionis initum de anno 1677. fauore fratrum de Sauorgnanis fuisse cedentibus ęnormissimè lęsiuum; Quamobrem cum pares sint tituli, quibus ipsa ad hęreditatem minus validè cessam, erat consuccessura, parem quoque Sortem in iudicis rescissoris eiusdem cessionis sortiri debet ad vulg. reg.ª tex. in l. iam hoc iure ff. de vulg. et pupill. et in l. illud ff. ad l. Aquiliam.

UVA.BHSC

Et ita relatiuè in omnibus ad aliam hodiernam decisionem resolutum est utraque Parte informante, et omnibus Dominis Suffragantibus.

Barchinonen. Parochialis seu Vicariæ Castri Fidelium

Ven: nn. Martij 1697

XXXX

Vacante Vicaria perpetua Parochialis Ecclesiæ S. Mariæ Castri Fidelium in mense Augusti 1694. ad eam uti unitam monasterio S. Cucuphati Vallen. ordinis S. Benedicti nominatus fuit per Abbatem Ioannes Cambelles, qui successiuè tanquam nominatus obtinuit de ea prouideri à Sede Aplica, à qua etiam impetrauit aliam gratiam si neutri. Econtra verò Epus Barchinonen. prætendens d. Vicariam esse liberæ collationis, concursu indicto illam contulit Raymundo Pedros, qui eamdem posteà permutauit cum Andrea Selles, et iste iura iuribus addendo nouam desuper impetrauit gratiam à Sede Aplica iure deuoluto iuxtà notissimam constitutionem B. Py V. Causaque super ptis mihi commissa, dedi dubium = An sit adiudicanda Raymundo, vel potius quænam gratia sit exequenda, quo hodie proposito responsum fuit Parochialem non esse adiudicandam Raymundo, et gratiam si neutri non esse exequendam, quo verò ad gratiam Andreæ iniunctum, ut particulariter videretur.

1 Ratio resolutionis quoad primam partem desumpta fuit ex quo vacatio contigit in mense Augti.

UVA.BHSC

Sedi Apostolicæ reservato, Ideoque non poterat Episco:
2 pus per se ipsum collationem explere, sed tenebatur,
indicto concursu ad formam Concilij Tridentini Sess.
24. de reformat. cap. 18., et præelecto magis idoneo præ:
electionem huiusmodi ad Curiam transmittere, et inde Ray:
mundus in concursu præelectus debuerat infra termi:
3 num sex mensium à Piana Constitutione præfinitum
provisionem Apostolicam impetrare, ut expressè
cavetur in d.a Constitutione in ordine La 33. §. 4. Garz.
de Benef. p.e 9. cap. 2. n.o 152. 173. et 224 Barbos. ad Con:
cil. Sess. 24. cap. 18 n.o 139. Card. de Luc. de Benef. disc.
14. n.o 5.o modernus Pignatel. consult. 77. n.o 110 to: 9. Rot.
d.e 576. n.o 22. et Seqq. p.e 18 rec., et latius in Barchino:
nen Hebdomadariæ p.a Junij anni præteriti §. 3.o demum
coram Rmo D. meo Decano, et in alia Barchinonen La:
rochialis de Albinyana sub eadem die §. Certius coram Rpd.
meo Muto.

Quin suffragetur quod mensis Augusti quam:
4 uis ex dispositione Regul.a 8. sit reservatus, attenta
nihilominus alternativa, qua Epus Barchinon gaude:
bat, effectus fuerit Ordinarius Garz. de Benef. p.e 5. cap.
p.o n.o 22. Gonzal. ad reg. 8. glos. 43. n.o 106. Alternativa
5 siquidem solum comprehendit beneficia Liberæ col:
lationis eiusdem Epi, non autem ea, quæ ad aliorum præsen:
tationem aut nominationem pertinent, ut litteraliter dis:
ponit ead. reg. 8.a ibi = ad Liberam ipsorum dumtaxat
non autem aliorum cum eis dispositionem & et tradunt Garz.
de Benef. d. cap. p.o n.o 475. Gonzal. ad eamdem reg. glos.
42. n.o 5. et glos. 45. à n.o p.o Card. de Luc. de Benef. disc. 17.
n.o 4. et disc. 93. n.o 4. Buratt. d.e 805. n.o 13. Gregor. d.e 314. n.o 3. et
seqq. ibiq. Add. Rot. in rec. d.e 31. n.o 7. et Seqq. p.e 10.

UVA.BHSC

6 Quo verò ad secundam partem moti sunt Domini ex deficienti præexistentia litis super titulo beneficij, sine qua gratia si neutri sustineri non potest Lotter. de re benefic. Lib. 2. q.e 54. n.o 86. et seqq. Amayd. de Styl. Dat. cap. 23. n.o 15. et 16. Ros. de execut. Litter. Apost. p.e p.e cap. 17. n.o 17. et seqq. Add. ad Pamphil. d.e 116. §. prout Sa: me: Gregor. d.e 94. n.o p.o et ibi Adden. Litt. A. Tunoz. Jun. d.e 5. n.o p.o Parum releuante lite iam introducta contra Raymundum ab Abbate S. Cucuphatis, et Joanne per eumd Abbatem nominato: Hæc enim tanquam vnicè vertens super articulo unionis, cuius vigore Joannes instabat sibi uti nominato Vicariam conferri, ut pat ex commissione data in summ.o Joannis n.o 2.o apta non est stabilire litem super titulo beneficij, nec consequenter sufficit ad iustificandam ptam gratiam si neutri Gonzal. ad d. reg. 8. glos. 5. §. 7. n.o 17. Turricell. de union. cap. 4. n.o 18. et firmauit in terminis Rot. in una Legionen Præstimoniorum de Palacios 16 Januarij 1695. coram Pamphil. impress. penes Garz. de Benef. p.e 12. cap. 2. n.o 32. Seraphin. d.e 1355. n.o 7. Sa: me: Gregor. d.e 174. n.o 7. et d.e 335. n.o 14. Caualer. d.e 472 n.o 4. Manzaned. d.e 891. n.o p.o et 2. et Sa: me: Alex. VIII. dec. 263. n.o 13. et seqq.

8 Neque obstare visa est clausula quam, et quas in pta commissione appellationis apposita per quam dicebatur inducta quoque lis super titulo ad effectum iustificationis gratiæ si neutri ex traditis per Barbos. claus. 121. n.o 24. Rot. coram Cocc. d.e 899. n.o 8. Coram Cels. d.e 179. n.o 6. et in rec. doc. 305. n.o 14. p.e 9. Quia cum Commissionem nullus

UVA.BHSC

alius titulus precesserit preter solam nominationem
per Abbatem vigore pretense unionis expletam, quem:
9 admodum exea inferrinon pot quod lis caderet su-
per titulo beneficij ex auctoritatibus supra allega-
tis, et in specie Rot. in d.a Legionen. Prestimoniorum
apud Garz. ubi supra n.o 32. Adden. ad Dieg. d.e 174. n.o 7.
Ita ex eodem Jure neque hunc effm operari potest clau-
sula quam, et quas & prout quidem operatur si non
impugnata existentia Vicarij ab altero collitigante
proviso tanquam de vero Benef.o parochiali precessij
set collatio, et per consequens adesset materia pre-
existens, ut vicaria peti potuisset per Raymundum
tanquam sua, secus autem cum per solam Abbatis
10 nominationem peti non potuerit nisi uti debita Rot.
coram Bunoz. iun. d.e 45. n.o 5.o et Segg. coram Bichis
d.e 180. n.o 8. Coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 140 n.o 10. et
in Ilce. d.e 417. n.o 13. et 17. p.e 18. to. 1. Quamuis enim pta
11 clausula apta sit comprehendere quodcumque Jus in
judicio deducendum, si tamen Jus ad speciem non de-
ducatur, non mutat judicium inceptum, nec porrigi-
12 tur ad ea super quibus Actori nullum jus competeb-
bat Rot. coram Rembold. d.e 88. n.o 5. et coram Ubad. d.e
88. n.o 5. et coram Manrane. d.e 891. n.o 4. et Seq.

Et ita utraque &

Romana Salviani
Ven. nn. Martij 169
XXXXI.

Adversus duo judicata alterum in Tribunali

UVA.BHSC

A. C. et alterum in nostro Auditorio prolata, quibus decreta fuit Baroni Angelo immissio in Salviano ad Tenutam nuncupat. Turris in Petra, tria oppo:nebantur in hac audientia à D. Falconerio illius pos:sessore, P.mo scilicet quod immissio generalitèr conces:sa fuerit ad ptam Tenutam tanquam generaliter
1 obligatam nulla precedente executione fundi censi:ti specialiter obligati contrà censuram Tex. in l. 2.
2 Cod. de Pignor. et hypoth. n.o quod possessori competeret retentio prò summa ∇ 306.m que Horatius illius Author persoluit creditoribus anterioribus Cardinalis Peretti originarij debitoris l. si rem. §. omnis ff. de Pignorat. action. l. quamdiu C. de distract. pignor. Posth. resol. Ciuil. 43. n.o 29. et 30. Rot. d.e 125. n.o 8. et seqq. p.e 6. rec.
3 et 3.o quod sub Cessione reportata ab Authore Baro:nis contra bona hereditaria d.i Cardinalis non compre:hendatur hec Tenuta, que ut potè ab ipso Cardinali adhuc viuente alienata in illius hereditate remanere non potuit l. nihil 24. ff. de verb. signif.

Quibus tamen non obstantibus Domini à me
4 consulti de viribus ptorum iudicatorum sub dubio ad normam Commissionis assignato, an sit procedendum ad legittimam executionem, affirmatiuè responde:runt, quia concurrunt omnia extrema necessaria in hoc possessorio iudicio Salviani, Creditum nempè cum hypotheca, et possessio tam antiqua debitoris de tempore impositionis controversi Census, quam moderna rei conuenti ex plenè deductis in decisionibus Causæ R. pd. mei Pij sub diebus p.a Julij, et 12 xmbris 1695.

Neque adversari visa sunt ptà in contra:rium nuper excitata obiecta, non quidem primum

UVA.BHSC

de excussione proprius facienda super fundo censitu;
5 Ultra quod enim in hoc iudicio Salviani huoi exceptio attendi non solet, tanquam de genere illarum, quę uti requirentes altiorem indaginem in iudicijs possessorijs non admittuntur Bartol. in l. fin. Cod. quor. bonor. Surd. cons. 4. n.º 36. Gratian. discept. For. cap. 38. n.º 1.º et 2.
6 Rot. coram Cerr. d.º 408. n.º 2. ea penitus cessat ex obligatione Camerali, sub quae debitor Censuarius teneri voluit, quę inter cętera operatur, ut indistinctè, absque ulla necessitate pręcedentis discussionis rei specialiter hypothecatę valeat Creditor prosequi bona sibi generaliter obligata Pacific. de Salvian. interdict. inspect. 2. cap. 2. n.º 23. et 24. Gratian. discep. For. d.º cap. 38. n.º 7. Rot. post Zacch. de oblig. Camer. d.º 22. n.º 3. et 4. et d.º 55. n.º 4. et coram Priol. d.º 350. n.º 45. et d.º 373. n.º 3. p.º 19. rec.

Similiter non obstat 2.m de competentia retentionis prò 2 $\overset{m}{306}$. solutis ab Horatio creditoribus Anterioribus: Quoniam cum Tenuta empta fuerit pro pretio 2 $\overset{m}{326}$, et ex his $\overset{m}{20}$ absque controversia erogata fuerint in dimittendo Creditore posteriore, utique prò rata huic summę correspondenti, prò qua dumtaxat immissio concessa fuit beneficium retentionis suffragari non potest, quemadmodum nec suffragaretur ijdem Creditori dimisso, ne plus Iuris competat
7 Cessionario, quam competeret ipsi cedenti l. eum qui a debitore 19. ff. qui pot. in pign. hab. Pacific. de Salvian. interdict. inspect. 3. cap. 2. n.º 438. Rot. post eund. d.º 83. n.º 7. et seqq. Add. ad Burat. d.º 420. sub n.º 11. Caualer. d.º 652. n.º 4. et 5.

Quin urgeat replicatio quod pro parte Acto:

UVA.BHSC

ris probatum non sit tenutam hodie tanti valere, quanti
empta fuit ab initio, imò cum ex lapsu temporis valoris
8 mutatio presumatur l. pretia rerum ff. ad leg. falcid.,
hoc sufficiat, ne stante incertitudine pretij, possit
9 creditor immissionem obtinere Posth. resol. Civil. 43
n.º 17. et 18. Thomat dec. March. 106. n.º 40. et Rota
Lucen. in Add. ad Buratt. Ramon. cons. to. 4 d.e 69. n.º 18. et 19

Habet siquidem Actor intentionem fundatam
in valore in pto instro emptionis determinato, ulteri:
10 us confirmatam ex generali presumptione, quod
mutatio, si quæ accidit in augumentum potiùs eve:
nisse censeatur Posth. resol. 17. n.º 51. Pacion. de locat.
et conduct. cap. 19. n.º 161. Thomat. d.a dec. 106. n.º 45. Rot.
divers. d.e 63. n.º 11. p.e 4. Quamobrem cum reo, et
possessori, qui in sua exceptione est actor incum:
11 bat allegatæ diminutionis probatio vulgat. Leg.
in exceptionibus ff. de probat. Rot. in Bonon. seù
Imolen. Bonor. 18 Aprilis 1691. §. Quamuis en
coram Emo Dno meo Cardinali Caccia Archiepo
Mediolanen. cum vulgaribus passim; Nequit ipse
hoc interim agentem ex salvians repellere, sed
12 pati debet immissionem prò rata, quæ creditoribus
anterioribus non fuit soluta, ut præter suprà
allegatos magis in terminis dixit Rota d.e 135.
n.º 14. et seqq. p.e 6. rec. et concordant Rot. Lucen.
d.a dec. 69. n.º 110 Posth. d.a resol. 43.a n.º 16. ad fin.
quidquid contrarium tunc procederet, vel in Credito:
13 re iuris pignoris possidente, qui adversùs posterio:
res allegaret retentionem prò minori credito, donec
sibi de eodem integraliter satisfieret, iuxta firma:
ta per Posth. dicta resol. 43. n.º 19. et 30 cum ibi

UVA.BHSC

allegatis, vel etiam in emptore, ubi tamen nulla ea:
beretur certitudo valoris, et sic agenti in saluiano in:
cumberet onus probandi quod valor ipse excederet sum:
mam solutam creditoribus anterioribus vt distingu:
unt Doctores supra citati.

Non subsistit denique 3.m de cessione restricta
14. ad bona, quę remanserunt in hęreditate Cardinalis
originarij debitoris, quia imò in facto compertum
est in Authore Baronis translata fuisse omnia,
et quęcumque iura, quę creditori cedenti compete:
bant p.t ex lectura cessionis ibi = et alia quęcumque
competentia, et competitura cessit, transtulit, et re:
nunciauit ponens &c et per consequens etiam ius agen:
di contra hęc bona à Cardinali possessa de tempore eius
obligationis, contra quę non est dubium quin cedens
agere potuisset iuxta naturam cessionis, de qua Bald.
in l. ex legato sub n.o n. C de legat. Molfes. de re:
nunc. q.e 6. n.o 5. Olea de cess. iur. tit. p.o q.e p.a n.o 86.
et seqq.

Et ità utraque &c

Bononien Aquarum
Ven. 19 Aprilis 1697
XXXXII.

Quamuis in hodierna causę repropositione ad
euertendum principale fundamentum decisionis coram
me ęditę 8 Junij proximè preteriti Informantes prò Comi:
te actore dupli, ac repetito medio conarentur ostende:

UVA.BHSC

re, quod in obligatione suscepta per Communitatem re:
cipiendi in eius prędijs inferioribus aquas claras, et turbi=
das, comprehendantur etiam illę, quę erumpunt ex fluminis
1 deuastatione, tum scilicet ex eo quod fluminis irruptio in
Comitatu Bononię non sit adscribenda inter casus fortui:
tos ob inundationes, ut plurimum contingentes, de qui:
bus testantur periti in Sum.º Comitis n.º 10. et 11. et Rota
ipsa in dec. 115. n.º 7. p.e 16. rec. tum rursus quia appella:
2 tione aquarum turbidarum veniant indiscriminatim plu:
viales, et alię, quę ob excrescentiam è flumine exierunt
ut monet Buccafer. cons. 100. n.º 15. et seqq.

Domini tamen in decisis persistere non hęsita:
runt, quia cum terrena Communitatis, in quibus susce:
pta fuit seruitus ex materia ab inundationibus asportata
mutauerint statum, et affecta fuerint superiora,
ac dominantia, profectò utcumque fluminis irruptio
habenda sit siuè pro casu fortuito, siuè opinato, et
utcumque sub appellatione aquarum turbidarum
comprehendi valeant erumpentes è flumine, locus es:
se non potest prętensę seruituti scolaticiorum cum
obligatio per Communitatem emissa intelligenda
3 sit rebus in eodem statu permanentibus, non autem
illis mutatis, ut notat Pecch. de aquęd. Lib. 2. cap.
9. q.e 3. n.º 8. et 9. Castill. controu. Lib. 4. cap. 59. n.º 12.
et seqq. Rot. coram Bich. d.e 5. n.º 9. et in Asculana
aquęductus 25. februarij 1695. §. Final. et 27. Junij
eiusdem anni §. quin turbet coram R. p.d. Muto,
et in decisione, quę confirmatur §. Secunda est.

Nec urget repetita exceptio, quod mutatio
status potuerit prę uideri ex eadem Fluminis vicim:
nate, quę probabilitèr suadere poterat inundationem

Quoniam

UVA.BHSC

4 Quoniam pro omnimoda obiecti eliminatione animaduersum fuit, quod inundatio Fluminis, aut connumeranda est inter casus fortuitos, quem admodum communiter tenent DD. per Text. in l. Fluminum §. hæc Stipulatio ff. de damn. infect. Bald. in l. Si quis Fortuitis col. 1. C. de fignorat. act. Surd. cons. 197. n.° 8. Lib. n. Pacion. de Locat. et Conduct. cap. 49. Sub. n.° 91. Rot. coram Burratt. d.° 110. n.° 2. et Seq. et in Asculana Aquæductus Super reseruatis quoad damna 11. martij proximè elapsi §. præterea coram R. p. d. Muto, et tunc firmum remanet assumptum præteritæ decisionis, quod mutatio Status ex illa prouenies minimè potuerit præuideri, cum de ijs, quæ pendent ab insolito euentu, humanus intellectus præcogitare non valeat ad Text. in d. l. 5 Fluminum §. vitium ff. de damn. infect. l. quæ fortuitis §. C. de fignorat. act. Pacion. de Locat. d.° cap. 49. n.° 54. cum alijs in d.° mea præteritæ decisione in principio.

6 Aut connumeranda est inter casus Solitos et ordinarios, adeoùt Contrahentes de Status mutatione potuerint cogitare, et tunc dum emptor nullatenus curauit consulere propriæ indemnitati faciendo super dicta mutatione, quam potuit præuidere, sibi ipsi imputare debet, ne hoc interim Seruitus, quæ est odiosa, et strictissimi iuris in damnum, et præiudicium communitatis extendatur iuxta Text. in l. non modus C. de Seruit. et aqu. Cyriac. contr. ou. 310 n.° 149. Surd. cons. 17. n.° 7. Rot. coram Ubag. dec. 10. n.° 7. et in

UVA.BHSC

rec. p.e 5. d.e 596. n.o 3. et d.e 31. n.o 15. et seq. p.e 17. rec.

Neque ex eo quod Communitas se obligauit conficere Scolatoria etiam de nouo, si penitus deficerent, dicendum est mutationem terrarum fuisse à Contrahentibus effectiue prouisam, quia cum in huoi obligatione videatur solum precogitata ea Scolaticiorum deficientia, quae euenire poterat ex repletione ob neglectas excauationes, seù ob alia impedimenta, non potest d.a precogitatio extendi ad mutationem terrarum tanquam casum omninò, aè penitus diuersum Bartol. in d.a l. non modus Cod. de seruit. et aqu. Cyriac. d.a controu. 310. n.o 150. Rot. in rec. d.e 611. n.o 4. p.e 5. et in Firmana edificij 9. Aprilis 1696. §. non obstat coram Me. Id potissimum suadente etiam substantia pacti, nam dum Communitas promisit perpetuam seruitutem Scolaticiorum specificè per ipsius terrena inferiora prò excolandis terrenis superioribus Alexandri emptoris, plusquam euidens est, quod illorum noua confectio fuit solum considerata, et in stipulationem deducta, quoties terrena Communitatis remanerent in statu inferiori, non autem in casu quo ob fluminis deuastationem euaderent superiora, ac dominantia.

Exclusa ex his obligatione Communitatis quoad seruitutem in genere, adhuc non subsistere visum fuit obiectum strictius ex parte Comitis reassumptum, quod eadem Communitas teneatur saltem ad excauationem foueae dello Schiauo. Quippè cum fuerit solum promissa

manutentio

UVA.BHSC

manutentio Scolaticiorum, quæ pertinent pri:
vatiuè ad Communitatem, ut clarè conuincitur
ex pacto coarctato ad Seruitutem aquæductus
per bona ipsius Communis, utique in huoi ob:
ligatione comprehendi non potest manutentio,
seù excauatio dictæ foueæ, quia hæc tanquam
intermedians bona ipsius Communitatis cum
terrenis aliorum possidentium in altera parte
ripæ, ex defectu aliarum probationum circa
illius dominium, et pertinentiam, dicitur com:
8 munis inter adiacentes, non autem propria
eiusdem Communitatis iuxtà glos. in l. n. §. præ:
terea verb. confinio ff. de aqu. pluu. arc. Alex.
cons. 54. n.º 4. Lib. 5. et cons. 112. per tot. Lib. 7. Gra:
tian. discep. 480. n.º 2. Pacichell. de distant. cap.
8. n.º 11. Pecch. de aquæd. Lib. 2. cap. 11. q.e 9. n.º 15.
Rot. post eumdem Pacichel. d.e 19. n.º 10.

Nil releuante quod ex depositionibus Te:
stium, et Plantæ desuper exhibita appareat
super bonis Communitatis non extare alia excola:
toria, in quibus effectum suum sortiri posset
pactum de illis expurgandis. Nam omisso quod
probatio ex illis emergens uti facta iuxta sta:
tum pntem, nequit post 140 annos concludere
non adfuisse alia Scolatoria de tempore factæ
venditionis, sanè contrarium patet tam ex ip:
sius uenditionis Instro, quam ex tenore inter:
pellationis per Comitem factæ usque, et de
anno 1635. illius Sum.º n.º 5. in quorum quoli:
bet cum excolatoria fuerint semper expressa in
9 numero plurali, qui de uno non contentatur

UVA.BHSC

l. vbi numerus ff. de testib. c. pluralis Locutio de reg. Iur. in 6. Gratian. discep. 565. n.o 75. Barb. axiom. 179. n.o 1. Rot. in rec. d.e 743. n.o 15. p.e 4. to. 3. d.e 704. n.o 2. p.e 5. et d.e 714 n.o 8. p.e 18, Satis Superque deprehenditur, quod tametsi hodie bona immutauerint Statum, aderant tamen antiquitus alia excolatoria, in quibus enunciatum pactum valeret adimpleri.

Et ita approbando in reliquis fundamenta preteritę decisionis resolutum fuit utraq. &

Monasterien. Iurisdictionis
Ven: 19 Aprilis 1697
XXXXIII.

Post quatuor uniformes Sententias Iudicum de partibus condemnantes Ioannem Adamum Cappellanum Ecclesię Collegiatę S. Martini ad Solutionem 50 Librarum Cerę, eoquia in Ecclesia Parochiali S. Seruatij absque proprij Parochi Licentia matrimonio interfuerat, admisso etiam ad Causam in duabus postremis instantijs Capitulo ptę Collegiatę, Signatura Iustitię causam mihi commisit cum clausula Parito iudicato, quo adimpleto mediante Solutione Solutione dictę pœnę, et Sumptuum Litis, in pnti audientia proposui dubium = An constet de Causis restitutionis in integrum, quod negatiuè resolutum fuit, quia constitit de validitate, et iustitia Sententiarum, et

per

UVA.BHSC

per consequens cessat Lesio, sine qua restitutio in
1 integrum non datur iuxta Sex. in cap. p.o de restit.
in integr. Gonzalez in cap. cum inter 13. de Sent.
et re iudic. Odd. de restit. in integr. q.e 73. n.o 78.
et Segg. Rot. coram Cels. d.e 181. n.o 13. et d.e 6 nq. n.o 2. p.e 18.

Neque ualiditati Sententiarum, quæ resul:
2 tat ex reuolutione actorum, aduersantur duæ
in contrarium oppositæ nullitatis, non quidem p.a
quod Archidiaconus Cisaquentis Iudex primæ
instantiæ nulliter processerit contra Ioannem
Adamum, postquam iste tanquam subiectus Iu:
risdictioni Decani p.tæ Collegiatæ Ecclesiæ S. Mar:
tini, fori declinatoriam exceperat, et ab ulterio:
ri processu in Causa appellationem interposuerat
ad tradita per Ioannem Garr. de nobilit. Glos.
p.a sub n.o 15 Scacc. de appell. q.e 17. Limit. 6. memb.
7. n.o 47. Carleual. de Iudic. tit. 2. disput. 5. n.o
8. et Segg. Ridolph. in prax. iudic. p.e p.a cap. 7. n.o 50
3 quæ prioris Sententiæ nullitas influat etiam
in alias subsequentes confirmatorias Clem. Pa:
storalis in fin. de Sent. et re iudic. Rot. d.e
180. n.o 10 p.e 18. rec.

Quoniam quidquid sit de iurisdictione De:
cani p.tæ Collegiatæ in Io. Adamum tanquam
illius Cappellanum, adhuc ista videbatur
Dominis rectè se compati cum iurisdictione,
quam in eumdem exercere valuit Archidiaconus
4 ratione delicti, quod in Ecclesia Parocchiali S.
Servatij sibi subiecta Io. Adamus patrauit
prestando assistentiam matrimonio absque pro:
prij Parochi licentia cap. postulasti 14. et cap.

UVA.BHSC

fin. de for. compet. cap. final. de raptor. cap. si
illic in fin. 13. q.e 4. l. p.a Cod. ubi de crimin. agi
oport. leg. 2.a in fin. Cod. de priuileg. Scholar. Gon:
zal. in d. cap. postulasti n.o 3. Carleual. de Iudic.
Lib. p.o tit. p.o disp. 1. n.o 716. Oliua de for. Eccl.
p.e 3. q.e 10 n.o 1. Card. de Luc. de Iurisd. disc. 57.
n.o 1. Sanfelic. d.e 336. n.o 1. Clericus enim tametsi
5 exemptus, si extra Ecclesiam exemptam delin:
quat puniri potest ab Ordinario illius Loci
ubi delinquit Cap. cum Cappella 16. de pri:
uileg. cum ibi notatis per Fagnan. n.o p.o et per
Gonzal. n.o 4. cap. p.o eod. tit. in 6. Spad. cons. 156.
n.o 3. et 5. Lib. p.o Barbos. de pot. Episc. alleg.
113. Oliu. de For. Eccles. d.a q.e 10. n.o 5. et ex hoc
6 solum quod exemptus turbet iurisdictionem
Iudicis competentis efficitur illi subditus,
et ab eo rectè punitur iuxta Glos. in cap. p.o
de offic. delegat. Bellett. disquisit. cleric. p.e
1. tit. de Fauor. Cleric. real. §. 5. n.o 13. Card.
de Luc. de Iurisd. disc. 19. n.o 4. et disc. 36. n.o 3.
Sperell. decis. 86. n.o 3. Immo in precisis termi:
7 nis quod propter assistentiam prestitam ab
exempto sine licentia Sarochi matrimonio Iu:
dex ordinarius validè contra illum procedat
ad penam loquitur Tex. in Clem. p.a de pri:
uileg. et tenent Aloys. Ricc. in prax. var. res.
110 n.o p.o vers. duodecimo Cokier. de iurisd. in exemp.
p.e 1. q.e 45. n.o 94. Barbos. de offic. et potest. Episc.
8 allegat. 105. n.o 68. Cuius clementinæ dispositionem
procedere nedum in Epis, sed in quocumque
Iudice Ordinario ex littera tex. obseruant in

Specie

UVA.BHSC

Specie Sanchez de matrim. Lib. 3. disput. 29. n.° 8. Tamburin. de Jur. Abb. disput. 8 quesit. p.° n.° 6. vers. idem dicendum.

9 Minusque attendi meretur 2.° ex defectu Citationis ad Sententiam iuxtà Clement. Sepè §. Sententia verò de verb. Signific. Vant. de nullit. ex defectu Citationis n.° 56. Ubert. de citation. cap. 13. n.° 23. et 24. Tum quia cum post Causæ discus-

10 sionem fuerit conclusum in causa Sum.° Archidiaconi n.° p.° omissio citationis ad Sententiam non reddit eam nullam Vant. de nullit. cap. fin. n.° 107. Gonzal. ad Reg. 8. glos. 9. §. p.° n.° 154. et Segg. Rot. penes Marchesan. de Commiss. p.° 3. §. p.° n.° 4. fol. mihi 593. et post Posth. de manut. d.° 415. n.° 7. Tum quia cum in tribus Subsequentibus

11 instantijs de illius defectu non fuerit oppositum hodierna oppositio tanquam nimis Serotina non attenditur Rot. dec. 176. n.° 11. ibique Adden. n.° 14. et Segg. coram Ludovis d.° 87. n.° 14. coram Manzaned. d.° 127. n.° p.° coram Cerr. et in rec. d.° 346. n.° 4. p.° 2. et d.° 180. n.° 22. p.° 8. et in Vicen. Parochialis 24. 9mbris 1694 §. Clarius coram Rpd. meo Muto, et in Colonien. præcedentiæ 4. Junij anni præteriti §. plures coram

12 eodem Præsertim verò cum p.ta Sententiæ transierint in rem iudicatam mediante rescripto Signaturæ Justitiæ Parito Judicato, quo Stante eo minùs de p.ta nullitate excipi potest iuxta doctrinam Franch. in cap. dilecto n.° 120 de appell. Rot. coram Cerr. d.° 127. n.° 2. et 3. et in rec. d.° 312. n.° 6. p.° 5. et in Barchinonen. Be:

UVA.BHSC

neficij 11 Februarij 1693 §. Validitas coram R. p.d. meo Pio, et in Juden. Parocchialis 24 maij eiusdem anni §. Quidquid enim sit coram R. p.d. meo Caprara confirmata 15 Junij 1694. coram R. p.d. meo Molines, et in marsicen. decimarum 15 martij 1695 § nullitates verò coram R. p.d. meo Scotto.

Vindicatis ita Sententijs ab oppositis nullitatibus, manifesta itidem ex iam dictis visa est illarum iustitia, nam cum Joannes
13 Adamus deliquisset assistendo celebrationi matrimonij in p.ta Parocchiali Ecclesia S.ti Seruatij sine Parochi Licentia contra formam a Sac. Concil. Tridentino Stabilitam in Sess. 24. cap. p.o de reformat. Sanchez. de matrim. Lib. 3. disput. 19. Sub n.o 1. et Barbos. in collect. ad idem Concil. n.o 158 utique puniri debuit
14 ab Archidiacono iurisdictionem ordinariam habente in p.ta Ecclesia Cap. Final. §. Final. de clandestin. de Spons. d.a Clem. p.a de priuileg. Conc. Trid. d. cap. p.o uers. Si quis Late Tamburin. de iur. Abb. to: 1. disp. 8. quæs. 3. et concordant cæteri supra allegati.

Nil obstante quod Jo: Adamus vocatus fuisset à Custode p.tæ Ecclesiæ allegante facultatem quam sibi dederat Parochus S. Lamberti (cui tanquam viciniori incumbebat cura istius Ecclesiæ tunc vacantis) ut ipso impedito uel absente vocare posset quemcumque Sacerdotem pro administrandis Sacramentis
15 Sum.o Decani n.o 30, Cui Custodi, uti de facto

proprio

UVA.BHSC

proprio deponenti, ubi non agitur de præiud.o
tertij, nec aliter veritas haberi possit defe:
rendum sit ex traditis per Farinac. de Testib.
q.e 63. n.o 225. et Segg. Rot. post Posth. de manut.
dec. 44. n.o 7. et dec. 750 n.o 10 p.e p.a divers. et decis.
477. n.o 5. p.e 2. rec.

16 Siquidem præmisso quod opponente Archi:
diacono Iudice ordinario præfatæ Ecclesiæ defec:
tum Licentiæ Parochi, incumbit Ioanni Adams
plenis, et concludentibus probationibus de
illa se sufficienter munitum ostendere Ma:
scard. de probat. conclus. 985. n.o 3. Sanchez
de matrim. d. Lib. 3. disput. 37. n.o 5. Barbos.
de offic. Paroch. p.e 2 cap. 21. n.o 78. et de potest.
Episc. alleg. 32 n.o 136. presertim cum illam
17 minimè intercessisse præsumatur eo ipso quod
non exhibetur partita ex libris Parochi ex:
tracta, ex qua constet matrimonium hoc
de eius licentia fuisse celebratum Barbos. de
offic. Paroch. p.e p.a cap. 7. n.o 6. et Segg. Sanchez.
d. Lib. 3. disput. 15. n.o 22. Rot. divers. d.e 750. n.o
p.o et 12. et d.o 340 p.e 2.

Porrò ad assumptum probandum vel nul:
lo modo attendenda videbatur p.ta Custodis as:
18 sertio, cum regulariter credendum non sit
dicenti se habere Licentiam à Parocho, ut
alienus Sacerdos Sacramento matrimonij
intersit, nisi vel certa signa afferret, vel
persona affirmans esset valde fide digna
ut in specie tradunt Sanchez de matrim. d.a
disput. 37. n.o 3. Tamburin. de Iur. Abb. to. 2.

UVA.BHSC

disput. 8. quęs. 1. n.º 1. Barbos. de offic. Paroc.
d. cap. 11. n.º 76. Gonzal. in cap. 3. de clandestin.
19. de Spons. n.º 9., et generaliter quod non credatur
unico testi. de facto proprio deponenti, ubi trac=
tet de se exonerando tradit Farinac. de testib.
d.ª quęst. 63. n.º 119. et Rota d.ª decis. 750 n.º 8. p.e
p.ª diuers. p.t neque si de commission. sibi fac:
20 ta testetur Idem Farinac. ubi supra n.º 131.
Parexa de instrum. ędit. tit. 1. resol. 5. sub
n.º 50 et 51. Adden. ad Sanfelic. d.e 411.

Vel ubi etiam Custodi in ijs quę depo:
21 nit Fides esset adhibenda, eius dictum super
facultate assistendi matrimonijs à vicini:
ori Parocho habita non concludit. Cum enim
ut ipsemet Custos deposuit facultas habita
à Parocho S. Lamberti vocandi alienum Prę:
sbiterum restricta esset ad Casum, quo
ipso absente vel impedito aliquod Sacramen:
tum occurreret ministrandum intelligi
proprie debet de Sacramentis Confessionis,
et Eucharistię, quę sunt maximę necessi:
tatis, non autem extendi ad celebrationem ma:
trimonij, quod poterat per aliquod tempus
differri Sanchez de Matrim. d. lib. 3. disput.
35. n.º 8. Rot. diuers. d.e 643. in fin. p.e p.ª et co:
22. ram Dunor. Sen. d.e 308 n.º 8. quidquid contra:
rium procederet ubi concessa fuisset Licentia
administrandi omnia Sacramenta sine ulla
restrictiua, in quibus terminis loquuntur
Fagnan. in cap. quod nobis n.º 17. et Seqq. de
clandestin. de Spons. Gonzal. in cap. 3. n.º 9.
eod.

UVA.BHSC

eod. tit. Barbos. de offic. Paroch. d. cap. 21. n.º 71. et 72. et de offic. et potest. Episc. d. alleg. 32. n.º 1. 127. Tamburin. de iur. Abb. d. disp. 8. ques. 2. Card. de Luc. de matrim. disc. 6. n.º 8. Rot. d.e 750. n.º 2. p.e p.a diuers. eod.e 431. n.º 5. p.e 4. to. 2. rec.

23 Neque subsistit quod Archidiaconus Cisaquentis imponere non posset pœnam pecuniariam, sed illam dumtaxat suspensionis, seu excommunicationis præscriptam in d.a Clement. p.a de priuileg. et à Concil. Tridin. cap. p.a sess. 24. de reform. Quoniam cum etiam in pœnis

24 à iure impositis sit locus Judicis arbitris, qui ex iustis et rationabilibus causis potest eas minuere, vel commutare l. quid ergo 13. §. pœna ff. de his qui notant. infam. cap. de his 26 q.e 7. Tiraquel. de Pen. tempor. in præfat. n.º 19. Couar. var. res. Lib. 2. cap. 9. n.º 8. Menoch. de Arbitr. Lib. p.º q.e 96. n.º 20. Gonzal. in cap. 4. §. illis n.º 2. et 6. de offic. et potest.

25 Jud. delegat. et Judices Ecclici generaliter in puniendis delictis uti ualent pœnis pecuniarijs Cap. dilectus 18 de offic. ordinar. Barbos. de potest. Episc. alleg. 107. Latè Gonzal. in cap. irrefragabili 13. §. prouideant n.º p.º et 2. de offic. ordinar., et in cap. licet 3.º n.º 2. de

26 pœnis, eas applicando locis pijs ibi existentibus, ut monet Conc. Trid. Sess. 24. de reformat. cap. 3. ubi Barb. n.º 24. Card. de Luc. in annot. ad idem Conc. disc. 42. n.º 3. Indè

27 est ut potuerit Archidiaconus ad recitatam pœnam procedere contra Jo: Adamum

UVA.BHSC

ob interessentiam ab ea prestitam matrim.° contra formam ab Ecclesia prescriptam ad Tex. in cap. Cum inhibitis §. Final. de clan: destin. despons. Conc. Trid. d. cap. p.° Sess. 24. de reformat. Concil. Tolet. Sub Sixto 4.° cap. 17. in fin. Menoch. de Arbitr. cas. 417. n.° 8. Barbos. de offic. Paroch. Lib. 1. cap. 11. Sub n.° 106.

28 Haud denique aduersus validitatem et iustitiam processus in uniuersum releuare visum est, quod in Ciuitate, et diœcesi Monasteriensi in Ecclesijs Parochialibus vacantibus nulla quoad curam animarum competat Archidiaconus Iurisdictio, sed ea tota spectet ad Epum, et eius Vicarium, à quibus nominari soleat Parochus vicinior, vel alter Sacerdos pro exercitio Curæ in Spiritualibus: Quia quidquid sit de veritate assumpti adhuc stat simul, quod Archidiaconus nullam habeat Iurisdictionem pro nominanda persona, quæ curam animarum exerceat, sed illa resideat penes Epum iuxta Conc. Trident. Sess. 24. de reformat. cap. 18. et nihilominus punire potuerit ptum Cappellanum ratione delicti commissi in Ecclesia suæ Iurisdictionis Cap. fin. de for. compet. cum alijs supra allegatis.

Et ità resolutum est utraque Parte informante &

Romana

UVA.BHSC

Romanæ Restitutionis Dotis
Lunæ 11. Aprilis 1687
XXXXIV.

Agente Comite Fran.co Maria Petronis cessionaris nomine Mariæ Lauræ eius Sororis prò restitutione ₰ 1300, quæ occasione istius ingressus in Ven. Domum Turris Speculorum ex titulo Dotis siuè eleemosinæ dotalis eidem Domui soluta fuerant, resolutum fuit sub die 16 Januarij anni præteriti coram R.pd. meo Scouo, constare de credito Comitis quoad ₰ 1000, et quoad reliqua ₰ 300 iniunctum, ut coadiuuarentur probationes; Cumque inhodierna audientia coram me in absentis Collegæ locum subrogato reassumptum fuerit examen, tam super decisis, quam super reservatis, affirmatiua in omnibus fauore Comitis prodijt resolutio.

Loquendo enim super resolutis firma undequaque subsistere visa sunt fundamenta præteritæ decisionis, tam super actione Co. Fran.co Mariæ competente cessionaris nomine eius Sororis, quam super repetibilitate controuersi crediti Quin ad excludendam actionis competentiam attendi meruerit, quod sub generali omnium Iurium cessione, quam Comes in Constitutione nouæ dotis prò contrahendis in Sæculo nuptijs a Sorore reportauit nequaquam comprehendi potuerit ius repetendi huoi dotale subsidium, quando presupposita illius irrepetibilitas, videtur fuisse potissima Causa, ob quam Maria Lau:

UVA.BHSC

ra contenta esse voluit dote ₰ 4000. renunci:
ando illud plus, quod usque ad summam ₰ 8000.
ex paterna dispositione pretendere potuisset,
ne alias preter cedentis intentionis in manife=
stum Lucrum Cessionarij conuertatur, quod
1 unicè ad occurrendum damno ex duplicata dotis
constitutione ipsi obuenturo stabilitum fuit
argumento Tex. in l. Aliquando ff. de cond. et de
mostr. et l. proculus art. ff. de damn. in fect.

Ultra quod enim dum ex totius instri con:
textu non constat quidquam fauore monasterij
vel alterius fuisse determinatum, id ipsum
ostendit illud venisse in generali, et amplissi:
ma cessione fauore Comitis facta omnium Iu:
rium, actionum, et nominum debitorum ad ce:
dentem quomodolibet spectantium, et pertinen:
tium sub qua generalitate comprehendi hoc Ius
2 repetendi dotem benè firmat decisio, quę confir:
matur §. non attenta. Pręterea nec etiam subsis:
tit quod finalis causa cessionis ducta fuerit
à presupposita irrepetibilitate istius crediti,
et à certo damno exinde Comiti euenturo, nam
etsi enunciata fuerit quantitas ₰ 1300, quam
ipse prò sorore in causam dotis soluerat Mo:
nasterio ad illam tamen relatę non fuerunt quę:
relę super iactura, quę sibi ex inconstantia
sororis irrogabatur, sed ad cęteras expensas,
quas occasione eius ingressus, et oblationis
subire coactus fuerat, ut indicant verba In:
3 stri ibi = hà il Sud.o Sig.r Conte fatto insopporta:
bili spese oltre la dote di ₰ 1300 nell'atto

dell'

UVA.BHSC

dell'ingresso, e dell'oblazione à segno tale che se volesse computare le sudette spese rese frustratorie, perche essa non ha volsuto perseuerare nel d. Monastero &c = ex quibus recte colligitur quod dos ipsa connumerata non fuerit inter expensas cessioni, seu renunciationi correspectiuas, ponderando dictionem illam oltre, quæ separat, et excludit unum ab alio sub eadem dispositione contento ad Tex. in l. si ita legatum 68. ff. de leg. p.o Rot. d.e 460 n.o 12. p.e 9. rec.

4 Firmata actionis competentia æquè certa visa est crediti repetibilitas nam si iuxta leges cum quibus in hoc monasterio uiuitur, vota, quæ in actu oblationis emittuntur, non arctant oblatam, quin possit priorem sæculi libertatem repetere ad differentiam aliorum monasteriorum sub regula Religionis approbatæ viuentium, in quibus professio est irretractabilis, ut præter relatos in præt.a dec.e §. Quoniam in specie de hoc monasterio obseruant Marant respons. 65. n.o 23. et seqq. p.e 3. Pistach. de vot. to: 2. tract. 12. cap. p.o n.o 6. Card. de Luc. de dot. disc. 5. n.o 2 et 3. Consequens fit

5 ut facultate p.ta ad actum perducta p egressum oblatæ, ista recuperet dotem, quam accessoriè ad personam, et sub implicita conditione perseuerantiæ in proposito in monasterium transtulit Bald. cons. 240 per tot. lib. 5. Natt. cons. 180. n.o 3. Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 5. cas. 436. n.o 26. Jul. Capon. discept. 278. sub n.o 19. et controu. For. 11. n.o 2. Donat. prax. reg. to: 2. tract. 13. de

UVA.BHSC

oblat. relig. q.e 12. n.o 2. Sanfelic. d.e 191. per tot.
6 exemplo eius quod seruatur in PP. Societatis
Iesu, qui si post emissa tria vota simplicia
à relig.e recedant omnia bona recuperant, quæ
intuitu, et contemplatione eorum ingressus in
Collegia transtulerunt ad tradita per de Marin.
resol. Lib. 2. cap. 195. n.o 15. et 16. Cutel. de donat.
tract. 2. disc. 2. p.e 4. n.o 23. Torr. de pact. fu:
tur. Succes. Lib. 2. cap. 25. n.o 104. et plenè dictum
fuit in Auenionen. Pecuniaria 17 martij 1692
coram Em.o Card. Caccia Archiep.o Mediolanen.
7 Quodque obseruari mandat Sac. Trid. Conc. Sess.
25. cap. 16. de regul. in nouitijs, à quibus in:
specta potestate exeundi, et nubendi discrepare
non videntur huoi oblatæ.
8 Neque obstat quod etsi ex Instituto
Eiusdem Monasterij permittatur, seù toleretur
Oblatarum recessus, iste tamen illicitus, et
peccaminosus reddatur tanquam contra votum
perpetuæ stabilitatis in actu oblationis emis:
sum adnotata per Pignatell. consult. 197. n.o 17.
to: 4. Eo enim ipso quod Leges, et statuta Mo:
nasterij libero egressui non resistunt, sta:
tim consequitur quod iste ad actum licitè per:
9 duci valeat, ne alias dicere velimus quod rem
illicitam permittendo statuta ipsa sint nu:
tritiua peccati ad tex. in l. Libertas 38
ubi glos. in v. Licebit ff. de manumis. Cap. di:
lectus il p.o de preben., et dignit. Non resis:
10 tente voto perpetuæ stabilitatis, nam quemad:
modum eo non obstante oblatio remanet resolu:
bilis

UVA.BHSC

bilis, itaut votum ipsum, quod est causa for:
malis, et effectiua eiusdem oblationis, quodque
emissum fuit cum relatione ad Leges, et Consuetu:
dines Monasterij, prout non aliter emissum cen:
seri firmat Fagnan. in cap. ut priuilegia n.º
15. de priuileg. Marant. respons. 65. n.º 18 to: 3.

Atque hinc votum illud nequaquam ope:
11 rari potuit irretractabilem dotis aquisitionem
fauore Monasterij, ducto argumento abeo, quod
seruatur in Religionibus approbatis, inquibus
dos monialium ab instanti eodem emissę pro:
fessionis statim monasterio acquiritur, nec illam
recuperant, etiamsi auctoritate Aplica, vel
alias Licitè ad aliam Religionem similiter ap:
probatam transferantur Nauar. cons. 55. n.º 4.
et 9. de regular. Lib. 3. Cap. alleg. 61. n.º 6. Ro:
drig. quęst. regular. to: 1. q.ª 79. n.º art. 1. Cabed.
d.ª 163. n.º 1. p.ª p.ª Quidquid enim sit de uerita:
12. te huius opinionis, cuius contrarium incertis Ca:
sibus tueri videntur Condut. quęst. benef.
p.ª p.ª cap. 14. n.º 5. et 6 et cap. 65. sub n.º 11. et
seqq. Capyc. Latr. d.ª 193. Ad huc ratio dispa:
ritatis est manifesta, nam ideò in Religioni:
bus approbatis per professionem dos statim effi:
13. citur irrepetibilis, quia ita expostulat irre:
vocabilitas actus eiusdem professionis ut ob:
seruat Tamburin. de Iur. Abbat. disput. 11. q.ª
7. n.º 1. §. hęc ratio, et seqq. undè cum è con:
verso in nr̃a hypotesi oblatio, quę loco pro:
14. fessionis in hoc monasterio succedit sit reuo:
cabilis, eamdem propterea reuocabilitatis na:

UVA.BHSC

turam induxit dos illius intuitu constituta,
cuius assignatio habet implicitam conditionem
15 si in religione perseuerauerit usque ad obi:
tum Capon. controu. 178. n.º 10. et Sub n.º 14.
cum cæteris supra relatis §. Firmata.

Eademque ratione applicabile non est exem:
16 plum aliquorum oblatorum, qui perpetuo, et ir:
retractabiliter se, et bona sua afferunt alicui mo:
nasterio, à quo si recedant, bona tamen oblata
non recuperant ad notata per Felin. et Imol. in cap.
in presentia de probat. n.º 4. et ibidem Abb. n.º 5.º et
Segg. Idem Abbas in cap. quod à Te n.º 5. in princ. de
17 Cleric. coniug. Istinamque loquuntur in hypothesi quod
tam ex instituto, quam ex vi voti oblatio prædictorum
esset irreuocabilis, quod secus contingit in hoc mo:
nasterio, et supra animaduersum est.

Prout nec rursus meruit attendi præiudicium,
quod monasterium subiret si oblatæ iam senio confec:
tæ ab eo recederent repetendo dotem ultro in earum
alimentis absumptam. Tum quia argumentum à
18 damno vel præiudicio euitando desumptum non suf:
fragatur ad declinandam contrariam iuris dispositio:
nem, l. nemo ff. de regul. Iur. Tum quia vel alim.ta
19 oblatoris sufficienter suppetunt ex fructibus ex
ipsa dote investienda percipiendis, vel ab ea in
omnem casum suppleri oportet de proprio ab ipso
monasterio, in cuius obsequiis illæ donec ibi per:
seuerauerint, famulantur Lauret. de Franc. in tit.
de var. quæst. q.º 50 et ibi Pasqualig. alios re:
ferens Peyer. de offic. Prælat. regul. 60: n. q.º
3. cap. p.º §. 4. n.º 105. Dian. oper. coord. 60: 7. tract.

primo

UVA.BHSC

p.º resol. 165. Donat. in prax regul. to: n. tract. 9. de nouit. recept. q.º 14. n.º 7. Barbos. de Iur. Eccl. univers. Lib. p.º cap. 41. n.º 176. Tondut. resol. benef. p.º p.ª cap. 14. Sub n.º 4. Tum demùm quia multo

20. maius comparatiuè iterum videbatur damnum quod sentiret oblata si timor amittendę dotis eiusdem libertatem recessus impediret ex allegatis in pręt.ª decis.º § Final. cum alijs apund Tondut loco mox citato.

Quę hucusque dicta pro repetibilitate scut.

21 mille solutorum de tempore oblationis procedere quoque dixerunt Domini quoad alia ₰ 300 soluta de tempore susceptionis habitus tanquam eiusdem dotis appendicia: Absque eo quod contraria determinatio suaderi possit, ex quo illa de tempore oblationis, et in causam dotis expressam, hęc autem in actu vestitionis, et titulo eleemosinę soluta fuerint, ideoque in his tanquam ex motiuo pietatis in monasterium collatis nulla supersit spes recuperationis Sanchez cons. Lib. p.º cap. 5. dub. 5. n.º 56. vers. at eleemosina Castropal oper. moral. to: p.º tract. 6. disp. 1. punct. 4. n.º 5. Gratian. discept. For. cap. 131. n.º 15.

Quoniam cum animadversum fuerit ex nouis

22 etiam documentis nuper exhibitis summam hanc scutor. 300. inuariabiliter solui ab omnibus hoc monasterium ingressuris, expresso quoque aliquando titulo eleemosinę dotalis, ex hac circumstantia rectè assequimur, quod quemadmodum summa hęc non ex pura dantis liberalitate, sed ex necessitate Instituti à qualibet oblata persoluitur, ita vel ~~assumpsam~~ assumpserit qualitatem,

UVA.BHSC

et naturam ipsius dotis, tametsi solutio subtit.° Eleemosinę concepta sit, prout passim fieri con: sueuisse in his dotibus Spiritualibus obseruat Rot. decis. 396 n.° 8. et 9. p.e 12. rec. vel saltem de illa
23. iudicandum sit, ac de omnibus ijs, quęsi monaste: rio contemplatione, et intuitu ingressus à moni: ali deferantur ab eadem licitè exeunte repe: tuntur ut pręter supra relatos §. Firmata tra: dunt Menoch. cons. 184. n.° 13. Gratian. discep. fo: rens. cap. 96. n.° 24. resol. benef. p.e p.a cap. 14. n.° 6.
Et ita resolutum fuit utraque &

Romana Fid.si de Maffiolis
Lun. 22. Aprilis 1697
XXXXV.

Appellante Francisca à 4.a Sententia lata in Causa à R.mo D. meo Decano preuijs duabus de: cisionibus coram ipso editis sub diebus p.a Julij 1695. et 9 Aprilis 1696. & quam concessa fuit Bernar: dino, et Josepho de Floresijs immissio ad bona Verga: ni prò rata valoris ₰ 875. 50. confirmando in hac parte Sententias bo:me: Vallati, et Vicentini, si: mulque prò medietate 3.a partis ad domum, et Vineas positas in Territorio Ortę iuxtà ptas Sententias et aliam de voto Rotæ ab E.mo Card. Albano pro: latam, et demum ad consimilem ratam Census ₰ 300 in sorte impositi fauore fabricę S. Fran.ci de Orta, Signatura Justitię commissionem mi:
hi

UVA.BHSC

hi dixerit cum clausula = Constito de tribus quoad bo:
na Vergani, Constito quod sit Lecus ęgidianę quoad Cen:
sum, et in reliquis sine pręiudicio rei iudicatę = ad
cuius normam assignato congruo dubio, eoque in hodier-
na audientia proposito, responsum fuit constare
de tribus quoad bona Castri Vergani, dilata in re:
liquis ob discrepantiam suffragiorum resolutione.

Concurrit enim Conformitas Sentiarum
quia ad pta bona Vergani emptipretio ₰ 6000 prior
Sentia bo: me: Vallati concessit immissionem Floresijs
prò medietate, et sic prò ₰ 3000. Altera bo: me Vi:
centini pro 3.a huius medietatis parte, videlicet
prò ₰ 1000 Postrema demum Rmi P. mei Decani
utramque Sententiam confirmauit prò sola ra:
ta ₰ 875. 50 Ideoque pro hac summa tanquam
1 minori Floresijs habent tres conformes, quia in
minori quantitate omnes consenserunt l. diem
proferre 31. §. si plures ff. de recept. arbitr. l.
si inter pares 38 in fin. ff. re iudicat. cap. p.o de ar:
bitr. in 6. Couuar. Lib. p.o var. resol. cap. 1. n.o 6.
Scacc. de Iudic. Lib. 1. cap. 1. n.o 575. vers. 3.a aduer:
tentia cum Segg. Gonzal. in cap. p.o n.o 6. et 11. de arbitr.
et in cap. Final. n.o 6. de Sent. et re iudic. Rot. coram
Cerr. d.e 66. n.o 18 et in Rec. d.e 571. n.o p.o et Segg. p.e 18.
et in Bononien Euictionis 16 Junij 1693. §. parum
releuante coram R. p.d. meo Priolo, cum in maiori
2 summa minor inesse dicatur l. p.a §. Etsi stipulan:
ti ff. de verb. oblig. l. quoties 9. §. 2. ff. de hęred. in:
stit. l. in eo 100. ff. de reg. iur. ubi latè Faber et
Gothofred. Barbos. axiom. 115. Rota decis. 13. n.o
17. et dec. 83. n.o 19. coram Cerr. et d.e 51. n.o 10 p.e 18. Rec.

UVA.BHSC

Validitas itidem earumdem Sententiarum non controuertitur, et resultat ex actis, Iustitia verò perspicua redditur ex latè congestis in Supr̃is decisionibus, quia nimirum hęc bona tanquam ac:
3 quisita p. Iulium viuente Antonio Patre fideicom: mittente, quemadmodum cadunt sub illius pręce= pto de communicandis pro medietate Bernardino fratri, et cohęredi omnibus acquisitionibus per ip: sum Iulium factis, et faciendis, ità, et pro in: tranti quantitate debentur Floresijs Actoribus d. Bernardini nepotibus, et consequenter ad fid.sum Antonij inuitatis, ut latius ponderat p.a ex dictis decisionibus §. hęc quoad 1.a et seqq.

Nec obstare iterum visum est unicum re: petitum obiectum, quod pręceptum Antonij cen: seatur restrictum ad solas acquisitiones proue: nientes ex proprijs pecunijs, et effectibus p. Iulium Filium administratis per ea verba = poiche in: tendo che il tutto sia stato impiegato dell' beni et entrate, redditi, e denari miei proprij = non autem protrahatur ad p.ta bona Vergani, quę licèt empta in vita Testatoris, soluta tamen fuerint respectu quantitatis controuersę post il: lius obitum ex fructibus bonorum hęreditariorum, qui
4 post aditam hęreditatem ad ipsum heredem spec: tabant l. In Fideicommissaria 18 ff. ad Trebellian. Rocc. disput. iur. cap. 47. n.o 34. et seq. Rot. decis. 98 n.o 6. coram Arguell. et d.e 536. n.o 1. coram Bich.

5 Prò responsione siquidem ponderabant Domini p.o gnalitatem pręcepti ipsius Testatoris, quod vti verbis absolutis, et indefinitis conceptum

de

UVA.BHSC

de bonis acquisitis, et acquirendis, vtique proten:
ditur ad bona, quæ ipso viuente testatore compara:
ta fuerunt, et si prò controuerso residuo posteà solu:
ta fuerint ab hærede ad Text. in l. si Chorus 77 ff.
de legat 3.° Barbos. axiom. 106. n.° 2. Rot. d.e 251 n.°
16. et 24. p.e 19. rec. Ea siquidem ratione quia
vis acquisitionis stat in ipso actu emptionis, à qua
titulum desumit, non autem in solutione, cum do:
6 minium rei uenditæ etiam habita fide de pretio
in acquirentem transferatur l. quod uendidi 19.
l. ut res 53. ff. de contrahen. empt. l. procura:
toris §. planè ff. de tributor. action. §. venditæ
instit. de rer. diuis. Cancer. var. resol. Lib. p.° cap.
13. n.° 2. Gratian. discep. for. cap. 523. n.° 9. et seqq.
Carleual. de Iudic. tit. 3. disput. 8. n.° 61. in fin.

2.° idem intellectus suadebatur, ex quo Iu:
lius diù bona Patris administrauerat, et signan:
ter distraxerat 22. loca montium, vndè quemadmo:
dum correspectiuè ad debitum huiusmodi administratio:
nis, et successiuam illius liberationem præceptum
communicandi videtur fuisse à testatore ordinatum,
ita dato diuerso intellectu, fuisset in facultate Iu:
lij præceptum Patris eludere, consequendo nimi:
rum liberationem legatam, et nihilominus ap:
positè dilata bonorum viuente ipso Patre ac:
quisitorum solutione conuertere in proprium
commodum reliquatum administrationis, à quo
7 per simplicem liberationem à reddendis rationibus
liberatus non fuit l. si quis rationes, et l.
Aurelio §. Cairus ff. de liberat. legat. l. si ser:
nus vetitus ff. de leg. p.° Comer. Lib. p.° var. cap.

UVA.BHSC

12 n.º 83. Cancer. Lib. 3. cap. 3. n.º 457. Escobar. de ratiocin. cap. 5. n.º 13. et seqq.

3.º demum rursus urgere videbatur dilem:
8 ma ponderatum in 2.ª decisione Rmi D. mei Vecani §. Haud relevante, quod vel Testator erroneè credidit integrum pretium ipso vivente fuisse solutum, et cum eatenus liberaverit Julium à redd.e rationis, quatenus successivè voluit ab ipso communicari acquisitiones Bernardino Fratri, et coheredi, hinc si heredes Julij Legato liberationis fruuntur, tenentur quoque correspectivè communicationi bonorum acquisitorum succumbere Rot. dec. 122. n.º 13. p.e 18. rec. Vel scivit verè nõ fuisse solutum, et dum adhuc gravamen indefi:
9 nitum imposuit Julio tenebatur iste illud omninò servare l. unum ex familia §. Si rem ff. de Legat. 2. Covar. in cap. 5. sub n.º 3. de Testam. Ant. Gomez. var. res. Lib. p.º cap. 12. n.º 14. Menoc. de presumpt. Lib. 4. pres. 117. Rot. coram Coccin. d.e 1623. n.º 1. et 5.

10 Atque hinc vana detegitur opposita aestrictio ex quo Testator consideraverit investimenta facienda ex proprijs redditibus iuxtà verba superius relata ibi = delli beni, entrato, e denari miei proprij = Tum quia cum Julius, ut premissum est, remaneret debitor reliquatus administrationis, et pretij locorum montium distractorum, non dicitur soluisse controversa bona de proprio, sed veriùs ex effectibus Testatoris per equipollentem proprij debiti extinctionem, à quo non nisi correspectivè ad preceptum communicandi

verisimilitèr

UVA.BHSC

verisimiliter Liberatus fuisset. Tum quia non est
nouum quod ex fructibus bonorum hæreditariorum
teneatur hæres Soluere debita illius à quo proce:
dunt, quando ex verbis Testatoris ita colligitur
Add. ad Buratt. decis. 509 n.º 6. Rot. d.º 1371. n.º 20.
11 p.º 15. rec. Neque enim ex eo quod bona transeunt
in hæredem mutant naturam, quin Subiace:
ant oneri a Lege vel ab ipso Testatore iniuncto
L. quod Scitis Cod. de bon. quæ Liber. Giurb. d.º
5. n.º 45. vers. non enim Rot. coram Coccin. d.º 1674. n.º 13.

Ex quibus neque Subsistit allegata inæ:
qualitas inter hos fratres Si Julius quidquid
acquirebat cum fructibus Suæ portionis com:
municare debuisset Bernardino, et è conuerso
iste ad Consimilem communicationem erga frem
non teneretur. Attento Siquidem peculiari
debito Julij erga Patrem prò rebus, ut præ:
fertur administratis, maxima potius insur:
12 rexisset inæqualitas, si ab ipso non communica:
rentur fratri bona ex pretio Liberationis sibi
Legatæ acquisita L. illud C. de Collation. Ve:
Lasc. de partition. cap. 7. n.º 5. et Segg. et in fin.
Rot. d.º 344. n.º 1. et Segg. p.º 19. rec.

Et ita cum in ijs, quæ in præceden:
tibus decisionibus, et Sententijs Stabilita
fuerunt fauore Actorum prò immissione ad
domos Urbis pro 7586, nulla inter partes
extiterit controuersia, nec hodie pro parte
Franciscæ reuocentur in dubium conclusum
fuit utraque &

UVA.BHSC

Callien Bonorum
Ven: 26 Aprilis 1697
XXXXVI.

Anno 1688 Angelus de Felicibus vendidit prędium nuncupatum Cagirolamo Vincentio, et fratribus de Berardis, à quibus loco pretij reportauit promissionem annuę prestationis ♃ 80 eius vita durante: Verum quia prefatę venditioni idem Angelus per solum quinquennium superuixit, Hector, et alij de Felicibus illius heredes pretendentes, ideò contractum fuisse Lesiuum, petierunt coram A.C. immissionem ad prędium, quam cum obtinuerint à R. p.d. meo Lancetta tunc illius Locumtenente, delegata mihi in gradu appellationis Causa, proposui sub die 14 maij proximè elapsi dubium = An constet de Lesione, ita ut sit danda immissio = Sed tunc quia Rei conventi relationem tertij Periti in priori instantia electi, ut potè minus validè, ac precipitanter editam mordicus impugnabant, dilata fuit illius resolutio, ac demandatum, quod idem Peritus validè referret citata Parte, cumque iste quamvis grauatus ad nouam relationem deuenire hactenus recusauerit, denuò in hodierna audientia consului Dominos meos super eodem dubio, cui tamen constare de Lesione, atque immissionem dandam esse responderunt.

1 Fundamentum resolutionis fuit, quia seposita etiam relatione tertij Periti contractus vndequaque Lesiuus apparuit; Quoniam valor d.i

prędij

UVA.BHSC

prędij iuxtà relationem Nicolai Bartoli à Berar-
dis electi, quam ipsos neutiquam impugnare possit tra-
dit Alciat. in L. 1 §. Final. n.° 5. in Fin. ff. de verb. oblig.
Rot. coram Buratt. d.° 60. n.° 8. coram Bich. d.° 619.
et coram Card. Cerr. d.° 646. utrobique n.° 18 ascendit
ad Summam ₰ 890. pręter animalia, et mobilia va-
loris aliorum ₰ 179. ut habetur ex Instris, et deposi-
tionibus Testium relatis in Sum.° actorum n.° 6. et seqq.
Undè cum Berardi correspectivè ad Summam ₰ 80.
non solverint de proprio nisi ₰ 40. annuatim,
sicque per totum quinquennium quo venditor
superuixit non nisi ₰ 200, nam alia ₰ 40 annuæ
retrahebantur saltem ex fructibus d. prędij exceden-
2 tis valorem ₰ 1000 iuxta taxam ₰ 4 prò centenario
à nr̃o Tribunali amplexam in Asculana dotis 6.
martij 1684. §. quo vero ad secundum coram cl.
me: Card. Mattheio in Romana Cambiorum 7. maij
1688 §. nec secunda, et in Bononien. Prędij 20 fe-
bruarij 1690 §. quantitas coram Rm̃o D. meo Decano
3 quorum retentio licita non erat Berardis ob pre-
tium non solutum ex æquitate Tex. in L. Cura-
bit C. de act. empt. ad euidentiam patet eundem
Angelum fuisse enormissimè læsum, et ultra
4 bessem, cum valdè minus receperit quàm tertia
pars iusti pretij ut notat Faber. in Cod. lib. 4.
tit. 13. definit. 3. Fontanell. dec. 66. n.° 6. et
seq. Card. de Luc. de empt. et uendit. disc. 44. n.° 8.
Rot. coram Cels. d.° 335. n.° 4. et in Romana, seu
firmana Successionis 28 februarij 1695 §. quod autem,
et in Saonen. Immissionis 14 maij 1696 §. quo vero
et 23. Januarij proximè pręteriti §. vltra Falsi-

UVA.BHSC

ratem coram Rpd. Molines.

5 Non obstat quod ptus venditor valeret diutius superuiuere, et consequenter dum contractus ab initio poterat tendere tam ad lucrum, quam ad damnum videatur quodammodo venditum fuisse iactum retis, in quo nulla considerari potest Lesio ad Text. in l. si à Lege C de usur, l. si iactum retis ff. de act. empt. Gratian. discept. 356. nº 8. et Seq. Torr. de pact. fut. Success. lib. 3. cap. 9. nº 138. et 39. Cyriac. contro. 1. nº 85. Rot. dec. n 81. nº 3. pt. C. dec. 374. nº 13. pt. 13. et in Asculana Iurispatronatus, et legatorum 13. Januarij 1696. S. absque eo quod coram Rpd. meo Sio.

6 Quandoquidem quidquid sit, an prò dimetienda Lesione dum venditor de tempore contractus erat sexagenaris maior, illius vita calculanda fuisset iuxta censuram celebris Tex. in l. hereditatem ff. ad l. Falcid. prout oppugnabant Scribentes prò actoribus, nam illius dispositio, quidquid dixerint Adden. ad Greg. dec. 186. in fin. Gratian. discep. 356. nº 8. et Segg. Scacc. de iudic. lib. 2. cap. 2. nº 177. vers. hucusque Surd. de alim. tit. 9. quest. 11. nº 17. Rocc. disput. Iur. Select. cap. 151. nº 17. et Segg. aliique per eosdem Scribentes allegati, quod non intret in contractibus tueri videtur aliorum Doctorum, et nostri Tribunalis Sententia, ut pgnes Mangil. de Subhast. quest. 41. nº 1. et Segg. Rodoric. de annuis redditibus lib. 1. quest. 5. nº 17. Afflict. dec. 34. per tot. Card. de Luc. de regal. disc. 30. nº 5. de donat. disc. 54. nº 17. de empt. et uendit disc. 19. nº 5.

Addon.

UVA.BHSC

Adden. ad Burat. d.e 675. n.o 14. Molin. de primog. Hispan. Lib. 1. cap. 19. n.o 40. R. p.d. meus Ansald. de commerc. et mercat. disc. 99. n.o 18. Rot. post Cenc. de Cens. d.e 514. n.o 8. et in rec. d.e 408. n.o 6. p.e 16., et nouissimè in Pisauren. Pecuniaria 23 Martij 1696 §. nec obstat coram R. p.d. meo Pio.

8 Hoc unum Domini prò responsione ponderarunt, quod scilicet cum ex post facto habeatur certitudo lesionis ultra dimidiam ob superuiuentiam debitoris per quinquennium dumtaxàt, sola hec veritas ex euentu declarata spectanda est, non autem quid ab initio poterat presumptiuè sperari, ut est Tex. expressus in l. cum Titio ubi glos. in figuratione casus ff. ad l. falcid. Alex. et Castren. in eadem l. utrobique n.o 1. Bartol. in l. hereditatum n.o 2. ff. eod. Surd. cons. 451. n.o 38 Bartholom. Cepoll. cons. 14. n.o 4. vers. et hec intelligo Gratian. discept. 756. n.o 49 et seq. Rot. post Merlin. de Legitim. dec. 126. n.o 15. et seq. et d.e 128. n.o 4. et in d.a Pisauren. Pecuniaria §. nec obstat in fin. coràm R. p.d. Pio.

Presertim quia in hypotesi cessat etiam presumptio quod contractus ab initio æquè posset tendere tam ad lucrum, quàm ad damnum. Quoniam venditor percipiendo annuatim ₰ 40, nec minus sperare poterat integram satisfactionem iusti pretij in summa ₰ 1000, nisi per spatium saltem vigintiquinque annorum superuixisset, quod sicuti erat admodum inuerisimile in sene ferè septuagenario, qui preter naturalem morbum ingrauescentis ætatis

UVA.BHSC

erat debilis complexionis, et in parum felici
9 valetudine versabatur, ut testantur medici,
quibus in hac re uti ad eorum officium spectan:
te venit plenè deferendum l. Septimo mense ff.
de Stat. homin. Soccin. iun. cons. 183. n.º 11. Lib. 2.
Rot. post Zacch. quest. medicolegal. d.º 43. n.º 6. et
d.º 84. n.º 10. et coram Burat. d.º 778 n.º 2. ita etiam
manifestum reddit, quod idem Angelus semper
fuisset in damno, atque è conuerso Berardi nun:
quam remanere poterant destituti spe su:
perlucrandi, adeout in hisce circumstantijs Pa:
tres non dubitarunt, quin lesio inesset etiam ab
10 initio contractus, cum illa potissimum depen:
deat ab equitatiuo, et rationabili iudicantis ar:
bitrio Scacc. de commerc., et camb. §. 1. quest. 1.
p.º 1. n.º 199. Molin. de primog. Lib. 1. cap. sub ign.º
39. vers. Sed quamuis Adden. ad Burat. dec.
675 n.º 14. Card. de Luc. de regal. disc. 30. n.º 7.
Torr. de pact. fut. Success. Lib. 3. cap. 9. n.º 34. Rot.
coram Dunoz. Sen. d.ª dec. 127. n.º 5.

Nec releuat quod venditor post factam
venditionem illam in quadam epistola Lauda:
verit, et approbauerit, omisso etenim quod d.ª
epistola scripta fuit immediatè post decem dies
que proindè plus non valet operari quam In:
strumentum ipsius contractus sanè cum non
appareat eumdem venditorem lesioni renunci:
asse, quinimò nec de eadem laesione scientiam
aliquam habuisse, approbatio, que ex actu huoi
eruitur non potest importare lesionem remis:
11 sionem, cum id quod ignoratur censeri non

valeat

UVA.BHSC

valeat in approbatione comprehensum Bartol. in l. qui Romæ §. duo fratres n.º 11. ff. de verbor. oblig. Altograd. cons. 9. n.º 21. Lib. 2. Gratian. discept. 565. n.º 45. Gobb. consult. decisiu. 122. n.º 42. Rota coram Bich. d.e 338 n.º 10.

12 Cum itaque ex ptis venditis, de qua est questio contineat Læsionem enormissimam, de plano consequitur, quod illis de Felicibus succurrendum sit remedio immissionis, quia cum contractus cuaserit ipso iure nullus, non impedit venditori seu illius hæredibus, quominus valeant ad d. remedium admitti iuxta Sex. in l. eleganter 7. ff. de dol. Card. de Luc. de empt., et vendit. disc. 44. n.º 10. Rot. in Bononien. seu Imolen. Bonorum super bono iure 12. Junij 1693. §. resolutioni coram Rmo D. meo Decano in d.a Romana seu firmana Successionis 28 Februarij 1695. §. Hec obstat coram Rpd Molines, et 16 Januarij 1696. §. nec dicta Sententia coram Rpd. Priolo, et in Saonen. Immissionis 14 maij proximè præteriti § quo verò coram eodem Rpd. Molines.

Et ita utraque &

Romana Dotis, et Luci
Ven: 26 Aprilis 1697.

XXXXVII.

Mandatum quod prò restitutione dotis materne, Lucro dotali, et fructibus obtinuit Vic:

UVA.BHSC

erat debilis complexionis, et in parum felici
valetudine versabatur, ut testantur medici,
9 quibus in hac re uti ad eorum officium spectan:
te venit plenè deferendum l. Septimo mensef.
de Stat. homin. Soccin. iun. cons. 183. n.º 11. Lib. 2.
Rot. post Zacch. quest. medicolegal. d.º 43. n.º 6. et
d.º 84. n.º 10. et coram Burat. d.º 778 n.º 2. ita etiam
manifestum reddit, quod idem Angelus semper
fuisset in damno, atque è conuerso Berardi nun:
quam remanere poterant destituti spe su:
perlucrandi, adeout in hisce circumstantijs Pa:
tres non dubitarunt, quin lesio inesset etiam ab
10 initio contractus, cum illa potissimum depen:
deat ab equitatiuo, et rationabili iudicantis ar:
bitrio Scacc. de commerc., et camb. §. 1. quest. 1.
p.º 1. n.º 199. Molin. de primog. lib. 1. cap. sub ign.º
39. vers. Sed quamuis Adden. ad Burat. dec.
675 n.º 14. Card. de Luc. de regal. disc. 30. n.º 7.
Torr. de pact. fut. success. lib. 3. cap. 9. n.º 34. Rot.
coram Dunoz. Sen. d.ª dec. 127. n.º 5.

Nec releuat quod venditor post factam
venditionem illam in quadam epistola lauda:
verit, et approbauerit, omisso etenim quod d.ª
epistola scripta fuit immediatè post decem dies
que proindè plus non valet operari quam In:
strumentum ipsius contractus sanè cum non
appareat eumdem venditorem lesioni renunci:
asse, quinimò nec de eadem laesione scientiam
aliquam habuisse, approbatio, que ex actu Euoi
eruitur non potest importare lesionem remis:
11 sionem, cum id quod ignoratur censeri non

valeat

UVA.BHSC

valeat in approbatione comprehensum Bartol. in
l. qui Romæ §. duo fratres nº 11. ff. de verbor. oblig.
Altograd. cons. 9. nº 11. Lib. 2. Gratian. discept.
565. nº 45. Gobb. consult. decisiu. 111. nº 41. Rota
coram Bich. dº 338 nº 10.

Cum itaque ex pactis venditis, de qua est
12 questio contineat lesionem enormissimam, depla-
no consequitur, quod illis de Febribus succurren-
dum sit remedio immissionis, quia cum contractus
cuascitò ipso iure nullus, non impedit venditori
seù illius hæredibus, quominus valeant ad d. reme-
dium admitti iuxta dicta in l. elegantèr 7. ff.
de dol. Card. de Luc. de empt., et vendit. di se. 44.
nº 10. Rot. in Bononien. seù Imolen. Bonorum
super bono iure 18. Junij 1693. §. resolutioni
coram Rmo D. meo Decano in dª Romana seu fir-
mana Successionis 18 Februarij 1695. §. Hæc ob-
stab coram Rpd Molines, et 16 Januarij 1696.
§. nec dicta Sententia coram Rpd. Priolo, et
in Saonen Immissionis 14 maij proximè præteriti
§ quo verò coram eodem Rpd. Molines.

Et ita utraque

Romana Dotis, et Lucri
Ven: 16 Aprilis 1697.

XXXXVII.

Mandatum quod prò restitutione dotis
matrimq, Lucro dotali, et fructibus obtinuit Vic.

UVA.BHSC

toria in Tribunali A.C. exequendum esse respondit Rota quoad dotem sub die 16 9mbris anni proxi: ti, et successive denegata illius executione quoad lucrum in audientia habita die 15. (martij) pro: ximè elapsi, quærendum tandem superfuit, an etiam exequendum esset pro fructibus dotis super quo Domini à me hodie de more consulti affirmativè responderunt.

1 Fructus siquidem deberi Victoriæ visum est non quidem ex solo titulo retardatæ resti: tutionis d.æ dotis, sed ratione lucri cessantis, ex quo scilicet præcedente legitima interpella: tione apta ad constituendum debitorem in mora, constitit ulteriùs de prompta occasione inuesti: endi Capitale restituendum per attestationes pro: ventuarum in actis productas, et debitori ind.a in: terpellatione denunciatas ad vulgata requisi: ta Castrensis in l. 3. ff. de eo quod certo loco Menoch. de arbitr. cas. 119. sub n.o 3. Gratian. discept. for. cap. 444. n.o 10. et cap. 311. n.o 22. et 23. Rot. Januen. d.æ 37. sub n.o 11. et dixit Rota nostra in d.æ 401 n.o 5. et 6. pt.e 18. et in Spoletana dotis cùm pecuniaria 16 maij 1695 S. Final. coram R.do meo Molines, et alibi frequenter.

2 Nec obstare primò dixerunt quod inter: pellatio non fuerit personalis, quinimo executa fuerit in dom.o Prorij sufficienti Prorg manda: to destituti. Quoniam cum habeamus in iure casum, quod ad efficacem p.tum pro forma substantiali requiratur interpellatio perso: nalis, sed ista cæteris desideretur, quate:

mus

UVA.BHSC

nus exinde certa habeatur probatio, debitorem monitum fuisse de voluntate, et potestate proxima lucrandi sui Creditoris, quod propterea adimpleri posse per aequipollens obseruat Leotard. de usur. q.e 81. sub n.o 12. Card. de Luc. eod. tract. disc. 34. n.o 5. et 10. firmauit Rota d.e 269. n.o 1. coram Sa.me Alex. VIII. et d.e 152. n.o 3. et seqq. coram Cels. et in Rec. d.e 194. n.o 2. et seqq. p.e 18. et in Romana dotis super integra restitut.e quoad reseruata n.o 8 Aprilis 1690 §. Etenim obiectum coram Rmo Heruault Archiepo Turonen: Hinc est quod dum supradictae interpella-
3 tioni contemporaneè successerunt tam ex parte creditricis iudiciales instantiae prò assequendis dote, lucro dotali, ac ijsdem met fructibus, quam correspectiua ex parte debitoris sustentatio litis mediante eodem Prore, ut profertur, interpellatio perindè habeatur ac si debitrix ipsa fuisset personaliter interpellata, ut in similibus circumstantijs firmant mox praecitatae decisiones, et dictum fuit in Romana Fabricae 4 Julij anni praeteriti §. Finali coram Rmo D. meo Decano, non enim credibile est quod Pror
4 qui toties in iudicio comparuit, et defensioni litis per plures annos incubuit, principalem in re adeò graui non certiorauit Roman. cons. 481. sub n.o 8. Seraphin. d.e 1113. n.o 4. Cocc. d.e 703. n.o 6. et 7. Cels. d.a dec. 152. n.o 8.

Neque etiam ex eo vel quod victoria pe-
5 tendo dotem et lucrum plus verè debito petierit, vel quod adhuc sub Judice sit, an dos

UVA.BHSC

ipsa debeatur, inferri valet, quod Debitrix iustam litigandi Causam foueret, ideoque constitui non potuerit in mora ad effectum condemnationis ad fructus ratione damnorum, et interesse ex traditis apud Mans. consult. 58 nº 51 et
5 Seqq. Quidquid enim sit an iusta Causa litigandi debitorem excuset à mora, cuius contrarium relatis concordantibus probat in his terminis R. pd. meus Ansaldus in eius tract. de commerc. et mercat. disc. 34 nº 51. et Seqq. Obiec-
6 tum in proposito remoueri penitus videbatur quia cum dos, et lucrum sint credita inter se distincta, et quod attinet ad dotem eam deberi primo decreuerit A. C. et successiuè prò comperto habuerint Domini in decisione edita
7 n 6 gmbris prox.tis, id ipsum non patitur quod iustam litem sustituisse dicatur mulier, quæ semper in iudicio succubuit, et habet contra se apertam sui Authoris obligationem ex instro dotali, eiusque testamentaria dispositione depromptam L. nemo 81. §. Fin. ff. de verb. oblig. L. cum qui temerè 79. ff. de Iudic. Natt. cons. 599. Sub nº 2. Rot. dº 351. Sub nº 5. pº pª diuers. et obseruat prælaudatus R. pd. meus Ansaldus d. disc. 34. nº 51.

8 Non subsistit denique quod attestatio Proxenetarum super inuestimentis faciendis nimis vaga fuerat, et generalis, et consequenter minus apta ad concludendam potentiam proximam, et certam lucrandi, qualis requiritur ex auctoritatibus in principio relatis

UVA.BHSC

Latis. Nam cum Proxenetæ testati fuerint habere
9 in promptu, qui petitam Summam, et imò maio-
rem actu recepissent ad Limitatum Cambium
ꝟ 4. cum dimidio prò quolibet Centenario, et
anno, hoc Sufficit, ut dicatur esse in proba-
tis prompta, et indiuidua occasio Lucrandi, etiam
si expressa non fuerint nomina eorum, cum qui-
bus designatum inuestimentum perfici debuis-
set Lup. de vsur. comment. p.º §. 6. Sub n.º 117. Sera-
phin. dec. 714. Sub n.º 11. et d.ᵉ 711. Sub n.º 13 cum
alijs apud R. pd. meum Ansald. in d. tract. de
commerc. et mercat. disc. 63. n.º 18. præsertim verò
10 in hac Alma Urbe ubi negotiorum affluentia
fidem ipsam Proxenetarum coadiuuat.

Et ita conclusum est utraque &c

Auellina seu nullius prestationum
Lun. 19 Aprilis 1697

XXXXVIII.

Commissa mihi Causa appellationis a Sen-
tentia R. pd. mei de La Tremoville reuocatoria
alterius bo: me: Ninot, contradictas promulgatæ,
quæ absoluebat Ven: Cong.nem Montis Virginis à presta-
tione annui Census ducatorum 105. alias promis-
si, et respectiuè impositi fauore Hospitalis
Smæ Annunciatæ Neapolis, ac desuper proposi-
to die 4. Februarij proximè præteriti dubio super
confirmatione dictæ Sententiæ R. pd. de La Tre-

UVA.BHSC

mouille, affirmativa prodijt resolutio quoad annuam prestationem ducatorum 387 cui cum acquieverint Monachi enunciatæ Congnij, atque è converso aggressi disputationem super d.o annuo censu ducat. 105. die 15. Martij proxime preteriti proponi curaverint dubium = An Sententia bo: me: Rinot sit confirmanda quoad annuam prestationem ducat. 105. dilata fuit illius resolutio, et quia Monachi pro opponebant nullitatem adversus memoratam Sententiam R.mi d. de La Tremoville, ex quo generaliter infirmat alteram bo: me: Rinot, non obstante, quod in decisione die 30 Martij superioris anni ab ipso edita inspectio dicti Census fuerit specificè reservata, et rursus quia ab Hospitali obtenta fuerat Commissio Sanationis d. Census mihi a Smo directa cum clausula Arbitrio Rotæ, fuit mihi eadem die iniunctum, ut proponerem dubium = An et quæ Sententia totaliter sit confirmanda, vel infirmanda, et an sit locus arbitrio pro Sanatione = Super quo hodie Rota consulto edidit responsum, Sententiam bo: me: Rinot esse infirmandam, et esse locum Sanationi.

Ratio sic decidendi quo ad primam dubij partem desumpta fuit ab eiusdem Sententiæ nullitate, de iniustitia, quarum prima xxx fuit xxx plenissimè comprobata ind.o decis.o R.mi d. de La Tremoville, ad quam Domini remissivè se habuerunt, secunda amersit ex eo, quia census de quo agitur non fuit conflatus ex fructibus per viam renovationis damnati fœnoris, quæ saperet speciem anatocismi, quemadmodum suppositus

fuit

fuit in d.e 55. coram Ninot, quę illius Sententiam
pręcessit, Sed constitutus fuit ex dictis annuis pręs-
stationibus ducat. 387. per quadriennium decursis,
et non Solutis, quę à monachis debebantur tanquam
Sors, et capitale, quo in casu censum tanquam
validum Sustineri, illiusque fructus citra usu-
rarum Labem debitos esse communiter concordant
DD. et Signanter Ruin. cons. 55. Sub n.o 18 Lib. 2.
Honded. cons. 40 n.o 28 Lib. 1. et cons. 34. n.o 7. et 79
Lib. 2. Borgnin. Caualcan. d.e 21. Sub n.o 30 p.e
1. et d.e 14. n.o 24. p.e 2. Gratian. discep. 987. n.o 3 et
Seq. Roderic. de ann. reddit. Lib. 3. q.e 7. n.o 28 Leo-
tard. de usur. q.e 5. n.o 17. Card. de Luc. de camb.
disc. 3. n.o 8. vers. verum Castill. d.e 22. n.o 46 et Seq.
Giurb. dec. 24. n.o 35. Rouit. dec. 9. Sub n.o 30 et 36.
Milanen. d.e 8. n.o 352. Lib. 1.

2 Quo autem dictę annuę pręstationes debe-
rentur tanquam Sors, et capitale ad euidentiam
conuincitur, quia Monachi p.ti illas promise-
runt annuatim, et in perpetuum Soluere Loco
pretij Bonorum Prioratus S. Guglielmi ipsis in
Solemni transactione celebrata de anno 1567.
ab Hospitali præfato assignatorum, et conse-
quenter cum hu.oi promissio facta fuerit in
eorumdem Bonorum compensationem, utique fa-
tendum est, quod illorum Loco Sępedictę pręsta-
tiones Successerint, et naturam Sortis, ac capi-
talis assumpserint, ut in proximis terminis
firmauit Rota d.e 74. n.o 4. et Seq. p.e 14. et dec.
260. n.o 5. p.e 19 rec.

3 Neque urget defectus Beneplaciti Apo-

UVA.BHSC

stolici, quod in impositionibus Censuum factis ab Ecclesia necessarium esse Statutum fuit in extra: uag. ambitiosę de reb. Eccles. non alien. Cenc. de cens. quęst. 88. Sub n.º 15. vers. prout etiam Census Fagnan. in c. nulli n.º 18. de reb. Eccles. non alien. Card. de Luc. de alien. disc. 1. n.º 38. Leotard. de vsur. quęst. 51. n.º 35. et Seq. Rot. coram Bich. dec. 502. n.º 3. et 4. etiamsi dd. impositiones fiant fauore alterius Ecclesię seù Loci Pij, ut tenent de Luc. d. disc. 1. n.º 104. Rot. dec. 229. n.º 8. p.e 8. et d.e 234. n.º 11. et Segg. p.e 12. rec.

Tum quia d.s Census fuit creatus ad eui:
4 tandam imminentem deliberationem bonorum ipsius Cong.nis Montis Virginis executatorum pro dictis quatuor annatis decursis, sicque ex Causa omninò necessaria, quę pro Census validitate huoi Solemnitatem non exposcit Fagnan. in c. nulli n.º 27. de reb. Eccles. non alien. Olea de cess. iur. tit. 2. q.e 2. n.º 6. et 7. Rot. post Pic. ad Stat. Urb. d.e 31. n.º 5. coram Greg. d.e 227. n.º 11. et post Merlin. de pignor. dec. 97. n.º 14. et in Romana Census 16 Junij 1683 §. Secundum in fin. coram bo: me: Albergato, et 19 Maij 1685 §. aduertebant coram bo: me: Benincasa. Maximè quia, ut legitur in Instro illius impositionis Monachi reportarunt à Gubernatoribus remissionem dd. prestationum decursarum per quindecim annos, quod operatur ut pręter Solemnitatem, quę Suppletur ab actu necessario concurrat etiam utilitas, quę
5 in huoi alienationibus de iure requiritur c. sine exceptione 12. q.e 2. cap. et hoc ius 10. q.e 2. Fa:

gnan.

UVA.BHSC

Fagnan. in d. cap. nulli n.º 7. de reb. Eccles. non alienan. Rot. coram Cavall. d.e 288. n.º 1. coram Coccin. d.e 374. n.º 4. et in rec. d.e 275 n.º 1. p.e 10

6 Tum etiam quia ex lapsu 30, et ultra annorum ab illius impositione cum observantia solutionis fructuum, intrat presumptio, quod Beneplacitum intervenerit glos. in c. pervenit de empt. et vendit. Marescott. var. res. Lib. 1. cap. 13. n.º 9. de Luc. de alienat. d. disc. 1. n.º 84. Urceol. de transact. q.e 24. n.º 47. Rot. post Torr. de pact. fut. Succes. d.e 45. n.º 2. et in rec. d.e 256 n.º 1. et seq. p.e 18. et d.e 139. n.º 3.

7 p.e 14. potissimum quia fuit à Partibus expressè reservatum quatenus opus esset Urceol. d.a q.e 24. n.º 47. Rot. post Pic. d.a d.e 31. n.º 13. et in rec. d.e 175. n.º 14. p.e 5 Non obstante Constitutione 157.

8 Urbani VIII. per quam sublata est quevis Beneplaciti presumptio, nisi deducta fuerit ex centenaria; quoniam illius dispositio non procedit in contractibus initis inter duas Ecclesias, cum in his cessat presumptio usurpationis, quae dedit Causam constitutioni Ros. de execut. Litter. Apostolic. p.e 1. cap. 4. n.º 298. de Luc. de alien. et contract. prohib. d. disc. 1. n.º 98. et disc. 2. n.º 3. Urceol. de transact. q.e 24. n.º 52. Pacion. de Loc. cap. 14. n.º 8. Rot. coram Priol. d.e 231. n.º 6. et in rec. d.e 10. n.º 12. et d.e 209. n.º 7. p.e 14. et in Carpentoraten. Laudemij 20 Junij 1693. Final. vers. quia coram Emo Caccia.

10 Minimè attenta replicatione, quod observantia non fuerit per tricenaria completa, ut proindè ea deficiente corruat etiam presum-

UVA.BHSC

ptio Beneplaciti, cùm requiratur copulatiuè per totum dictum tempus continuata Card. de Luca d.o disc. 1. n.o 88. Urecol. d.a q.e 74. n.o 48. Adden. ad Bu: ratt. d.e 45. n.o 8. et ad Ludouis. d.e 354. n.o 18 Rot. coràm Cocc. d.e 301. n.o 3. coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 220 n.o 22. et 23. et d.e 259. n.o 11. et Segg. et in rec. d.e 309. n.o 9. et 10 p.e 15. et d.e 582. n.o 12. p.e 18. quippe cum iura
11 ex quibus dicta obseruantia enervari pretenditur non sint de actis nulla de illis habenda est ratio, cum dicantur esse extrà mundum Beltram. ad Greg. d.e 224. n.o 6. Ridolph. in prax. p.e 1. cap. 2. n.o 119. Rot. coram Cocc. d.e 631. n.o 4 et d.e 1524. n.o 8. et d.e 1784. n.o 14. et in Cracovien. Praepositurae Seù Parochialis 28 Junij 1684 §. Et demum coram cl. me: Card. Mattheio praeterquam quod neque ex illis destrui videbatur allegatae obseruantiae complementum

Minusque urget, quod d.s Census fuerit
12 creatus sine pecunia numerata, quae fuit alia nullitas amplexa in d.a dec. 55. coram bo: me: Ni: not, ut ibidem n.o 4. Quia cum Gubernatores Hos: pitalis impetrauerint Commissionem Sanationis aduersus dictam nullitatem arbitrio nostri Tri: bunalis, Domini iuxta secundam dubij partem illi locum esse autumarunt, nam quoties ut
13 in hypothesi census conflatus est ex verò, et reali credito, semper intrat arbitrium prò temperando rigore Pianae Constitutionis Caren. resol. 101. n.o 6. Card. de Luc. de Cens. disc. 3. n.o 5. Urecol. de transact. quaest. 41. n.o 25. Rota in Neapolitana Censuum 20. Aprilis 1693. §. neque cum Segg. coram Rmo Archiepo

Tu-

UVA.BHSC

Turonen. Quin releuet quod idem arbitrium re:
gulari debeat à Iure, et propterea dum ex disposit.e
d. Bullæ Pianæ Sancitum est, quod census non alias
imponi valeat, quam mediante pecunia numerata,
illud proindè mensurandum veniat iuxta tenorem
dictæ Constitutionis, quoniam cum commissio ema:
nauerit in Signatura Gratiæ, quæ semper gratiosè
rescribit, maior ex illa tributa fuit facultas
14 nro Tribunali amplectendi æquitatem, ut sus:
tineatur Census proueniens ex vero credito, alias
enim si numeratio pecuniæ interuenisset ar:
bitrium, nihil operaretur, ut latè considerat
Rot. in rec. d.e 311. n.o 7. et Segg. p.e 17. et d.e 52.
n.o 1. p.e 18. et in allegata Neapolitana Cen:
suum §. et iure quidem.

Nec refragatur quod d.m arbitrium non
15 intret quando super huoi nullitate fuit in Iu:
dicio pronunciatum, ne alioquin eueniat, quod
unico, et eodem tempore Sanatus remaneat Cen:
sus, et condemnetur debitor iam per sentiam
liberatus Card. de Luc. de Cens. d.o disc. 3. n.o 4.
Rot. d.e 311. n.o 12. p.e 17 et in d.e 356. n.o 9. p.e 18.
et in Baren. Census 4 Julij 1663. §. Siquidem
arbitrium coram bo: me: Verospio. Duplici
16 siquidem responsione remouetur obiectum;
Altera nempè quod sententia promulgata
super nullitate Census, de quo res est, detec:
ta fuit nulla ex defectu Iurisdictionis, ut
in decisionibus huius Causæ tam coram R.pd.
de la Tremoille, quam coram me editis, quæ
ideò sententiæ nomen non meretur ac si non

UVA.BHSC

emanasset Vant. de nullit. ex defect. Iurisdict. n.º 6. Scacc. de Sent. et re iudic. glos. 7. q.º 1. n.º 13. Card. de Luc. de Iudic. disc. 36 n.º 3. Rot. d.º 130 n.º 28 p.º 16. rec. Altera vero quod cum fuerit Smo
17 expositum dictam Sententiam contrariam emanasse, et nihilominus Commissionem pro Sanatione Signauerit, censetur Pontificem Iuri Monachis quesito qualecumque illud fuerit, voluisse derogare Rot. d.º 194 n.º 2. p.º 6. rec. et d.º 601. n.º 4. p.º 18. et in d.ª Neapolitana Censuum §. absque eo quod coram Rmo Turonen.

Atque hinc Superfluum Patres iudicarunt examen, an huoi contractus resoluatur in Simplicem dationem in Solutum, quoniam si hucusque dicta Locum Sibi vindicant in Censu, eo fortius procederent quoties d.s contractus esset Simplex datio in Solutum, quia citrà vsura-
18 riam Labem Licitum est percipere annuos redditus prouenientes ex bonis in Solutum assignatis, tanquam fructus procedentes ex re propria Honded. cons. 30 n.º 36 Lib. 1. Gall. de Fructib. disput. 24. n.º 9. Mans. consult. 169. n.º 5. Palm. nep. alleg. 212. Sub n.º 8. Seraphin. dec. 1284. n.º 1. Rot. d.º 16. n.º 14. p.º 11. rec.

Et ità utraque &

Hydruntina

UVA.BHSC

Hydruntina Cappellaniæ
Ven: 10 maij 1697.

II.

Antequam Franciscus Lubellus solemnem emitteret professionem in Religione Patrum Discalceatorum de anno 1694. renunciauit Franco eius fratri Cappellaniam Sacelli S. Francisci Assisij, sitam in Ecclesia Parochiali Oppidi Vggiani, quam tamen cum Archiepus Hydruntinus in actu visitationis prætenderet sibi deuolutam, ex quo intra quadrimestre Renunciatarius non obtinuerat ab ipso institutionem die 30 Xmbris eiusdem anni præuia sententia super deuolutione prolata illam contulit Marco Antonio de Marco, qui die 9. Januarij sequentis anni non attenta oppositione ex parte Franchi hoc interim facta, et ab eodem Archiepo admissa, illius possessionem adeptus fuit, ac monitorium coram AC super obseruatione dictæ collationis desuper expediuit Cum autem his non obstantibus idem Francus ab actibus possessorijs non desisteret, orta propterea fuit coram Rpd. meo Lancetta tunc eiusdem AC Locumtenente non leuis contentio super attentatis, quæ hinc indè iactabantur patrata, qua tandem prò purgatione definita fauore illius de Marco, cum mihi per Signaturam Iustitiæ commissa fuerit appellationis causa aduersus dictam sententiam ordinarij, cum facultate etiam purgandi dicta attentata, disceptandum proposui dubium = An, et cui sit adiudicanda Cappellania = quod unacum alis super pretensis attentatis ad par:

UVA.BHSC

tes dato fauore dicti Franchi fuit resolutum.

Ex lege siquidem Consalui Lubelli Fundatoris controuersę Cappellanię resolutionis fundamentum emersit, cum enim ipse post institutum hęredem d.m Sacellum S. Francisci ordinauerit, quod d.a Cappel: lania in perpetuum obtineretur à filijs Didaci, et Francisci patrui de Lubellis ibi= Clesia eleto subito per Cappellano doppo la sua morte alla suddetta Cappella uno delli figli di linea masculina del Sig.r Diego Lubelli, e della Sig.a Anna maria sua moglie, e doppo la morte di d.i Loro figlio, che sia eletto per Cappellano della suddetta Cappella uno delli figli del Sig.r Francesco Lubelli, e doppo la morte delli figlio del Sig.r Francesco sia eletto uno delli altri figli del Sig.r Diego Lubelli, e cosi corri per sempre alli altri suoi figli di linea masculina= consequens fit quod Francus, qui
1 est filius Didaci, ut potè expresse à testatore vocatus Cappellaniam consequi debet excluso Marco Antonio genitij extraneo iuxta firmata per Rot. coram Cavill. d.e 113. n.o 1. et in rec. p.o 11. dec. 68 n.o 1. et Seq. et in Militen Transactionis 11. Junij, 1683 §. nec subsistit coràm R.do Horer et in Marsicen. Beneficij, 4 Julij 1696. §. Quarum prima coram R.do meo de la Tremoille

2 Neque obstat quod Francus infra quadrimestre non reportauerit ab Ordinario Institutionem, atque ea propter Cappellania tanquam ad ipsum devoluta spectet Marco Antonio conferri ad Sext. in cap.o Benefic. de Regul. in 6. cap. Licet de Suppl. negligen. Prelat. cum

alijs

UVA.BHSC

alijs per Vivian. de Iurepatron. Lib. 14. cap. 6. n.º 17. et Seqq. quia cum ex his, quæ hinc indè circumferebantur dicta Cappellania visa fuerit potius Simplex Legatum pium cum onere missarum, non autem
3 Beneficium Ecclesiasticum, opus non erat Francæ Institutionem ab Ordinario reportare, ut tenent Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. n.º 35. Amostar. de caus. pijs Lib. 3. cap. 1. n.º 1. et Seq. Garr. de Benefic. p.e 1. cap. 1. n.º 101 Rot. in Pamphilonen. Cappellaniæ 15 Maij 1646 §. Final. coram cl. me. Card. Corrado, et in Senogallien. Cappellaniæ 6 Aprilij 1696. §. Exclusa coram Rpd meo Molines.

4 Quo autem d.a Cappellania sit potius Legatum pium, quam Beneficium Ecclicum Domini desumebant potissimum ex defectu erectionis cum auctoritate, et consensu Archiepi, sine qua Beneficij qualitatem assequi non potest iuxta Tex. in cap. ad hæc de relig. domib. Gloss. et DD. in clement. 1. de Decim. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. d. gloss. 5. n.º 7. et Seqq. Vivian. de Iurepatr. Lib. 1. cap. 1. n.º 61. Lotter. de re benefic. Lib. 1. q.e 5. n.º 39. et Seqq. Card. de Luc. de fideic. disc. 8. n.º 1. Rot. coram Manzaned. d.e 1813. n.º 8. coram Dunorett. Iun. d.e 101. n.º 1. et Seq. et in d.a Pampilonen. Cappellaniæ §. verum Domini coram Corrado, et in d.a Senogallien. Cappellaniæ §. Etenim pro tali coram Rpd Molines.

5 Ulterius qualitas pij Legati, seu Laicalitas d.æ Cappellaniæ resultabat ex confessione eiusdem Ordinarij, qui anno 1680 in iudiciali decreto confirmationis Cappellani enunciavit

UVA.BHSC

controuersam Cappellaniam, tanquam prium opus, non autem uti Beneficium Ecclicum ibi = Seruata forma piæ dispositionis Supti q. Consalui = Euti enim confessio uti emanata ab eo, qui præsumitur informatus de Statu Beneficiorum suæ diœcesis, quique in hisce rebus cautè prospicere solet, ne aliquod præiudicium inferat propriis Juribus, plurimum confert ad probandam Laicalitatem dictæ Cappellaniæ Felin. in cap. aduersus n.º 15. de rescript. Rot. coram Duran. d.º 413. n.º 3. et in rec. d.º 30 n.º 11. p.º 6. dec. 151. n.º 5. et seq. p.º 7. d.º 165. n.º 34. p.º 8. d.º 184. n.º 4. p.º 14. et d.º 147. pariter n.º 4. p.º 7.

6 Rursus apparebat ex voluntate ipsius Testatoris, quia cum mandauerit semper eligi in Cappellanum alterum ex filijs Didaci, et Francisci eius fratrum, absque eo quod requisiuerit consensum Ordinarij, vel alterius Personæ in Ecclica dignitate constitutæ, signum euidens est quod illius voluntas alia non fuit quam instituendi Cappellaniam Laicalem, ut præ cæteris firmauit Rot. in allegata Pampilonen. Cappellaniæ 15 may 1646. § Quinimò coram cla. me: Card. Corrado, ea irrefragabili ratione, quod alias electio ad Beneficium Ecclesiasticum sine eiusdem ordinarij consensu, et approbatione adimplementum obtinere non potest, c. Siquis deinceps ibique glos. 16 q.º 7. Azor. instit. moral. p.º 1. Lib. 3. cap. 9.º vers. Tertiò quæritur ex quibusnam Lambertin. de Jurepatr. Lib. 9.º q.º 9. art. 3. sub n.º 10. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. d.ª glos. 5. n.º 10. Amostaz. de caus. pijs Lib. 3. cap. 1. par

sub

UVA.BHSC

Sub n.º 10. Panimoll. d.e 71. n.º 3 Rot. coram Buratt. d.e 774. n.º 3. et in Senogallien. Cappellaniæ p.a Julij 1686. § Omisso namque coram Rmo Hervault.

8 Certius ex quo non assignavit controversæ Cappellaniæ certam, et determinatam dotem perpetuò duraturam, quæ est alterum ex principalibus requisitis ad essentiam Ecclesiastici Beneficij ex traditis per Lambertin. de Jure patr. p.e 1. clib. 1. q.e 5. art. 7. n.º 3. Rot. in rec. dec. 7. n.º 11. p.e 13. et d.e 187. n.º 17. p.e 18 et d.e 1. n.º 4. et seq. coram Buratt.

Et fortius quia post Concessam Cappellanis pro tempore administrationem omnium bonorum, ipsis de cætero illorum alienationem expresse prohibuit, quod utique superfluum
9 fuisset, quatenus Testator habuisset in mente fundationem Beneficij, cum alienatio Bonorum Ecclesiasticorum satis interdicta reperiatur ex dispositione Sacrorum Canonum, ut in extravag. ambitiosæ de reb. Eccles. non alienan. Rot. divers. p.e 4. d.e 300 n.º 7. in rec. d.e 755. n.º 7. p.e 7. d.e 770. n.º 5. p.e 4. d.e 350 n.º 74 et seq. p.e 5. et coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 770 n.º 15.

Ac demum Cappellaniæ Laicalitas desumebatur ex conformi observantia elicita tum ex Sequestris obtentis per Rev: Fabricam S. Petri Superfructibus controversæ Cappellaniæ, quæ non leve præbent argumentum, quod sit simplex legatum cum Privilegia,
10 et facultates istius Sacri Tribunalis non extendantur ultra limites piarum dispositi:

UVA.BHSC

onum, ut animaduertit. Rub. de testam. cap. 84. n.º 174. et Segg. Card. de Luc. eod. tract. disc. 113. n.º 3. et in relatione Roman. Cur. disc. 110. n.º 6. tum etiam ex quo Archiepus Hydruntinus anno 1680 confirmauit primam, et unicam electionem Cappellani in personam Francisci Lubelli, qui in ętate duodecim annorum dumtaxàt reperiebatur, si enim Cappellania fuisset ordinaria auctoritate in Beneficium erecta, non potuisset vicarius ad huoi confirmationem deuenire, cum Benefi:
11 cia obtineri nequeant ab illis, qui ętatem 14. annorum nondum fuerunt assequti iuxta dispositionem Sac. Concil. Trid. Sess. 113. de reform. cap. 6. Viuian. de Iurepatr. Lib. 6. tit. 6. n.º 7. Card. de Luc. eod. tit. disc. 110. n.º 3. et de benefic. disc. 95. n.º 6. Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. d.ª glos. 5. n.º 90 et 95.

Neque his omnibus contraponi merebantur ea, quę ad effm probandi qualitatem Ecclesiasticam opponebat Marcus Antonius. Nam quod Cappellania fuerit addiecta certo Altari, certumque fuerit adiectum onus missarum parum aut nihil concludere visum est, quia ta:
12 metsi hęc connumerentur inter materialia Beneficij Abb. cons. 47. n.º 1. Lib. 1. Rot. coram Cęsar. de Grass. d.ª 113. n.º 3. et Seq. de Pręben. et in rec. d.ª 154. n.º 1. p.ª 1. non valent tamen Sim:
13 plex Legatum pium in qualitate Eccl.ca constituere nisi fuerit erectum in Beneficium cum consensu, et auctoritate Ordinarij iuxta glos. in clem. 1. verb. beneficiorum in fin. de decimis Marescott. var. res.

Lib. 1.

UVA.BHSC

Lib. 2. cap. 3. n.º 1. et Seqq. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. d.ª glos. 5. n.º 70 et Seqq. Lotter. de re benefic. Lib. 1. q.º 5. n.º 39. et Seqq. Rot. coram Manzaned d.º 334. per tot. et in rec. p.º 5. d.º 138. n.º 2. et in d.ª Pampilonen. Cappellaniæ 25. maij 1646 §. Nam primum coram Card. Corrado.

Nec dicatur quod de erectione Cappellaniæ in Beneficium satis constet, ex quibusdam Litteris Institutionis d. Francisci renunciantis à Vicario Hydruntino subscriptis de anno 1682. in quibus enunciatur facta dicta erectio cum consensu Archiepi. Quoniam omissis ijs, quæ ex parte Franchi Fusius cumulabantur adversus illarum legalitatem, de qua etiam Patres quodammodo dubitarunt, nedum ex eo quod diametraliter repugnant confirmationi ab Archiepo antecedenter factæ, in qua Franciscus tunc annorum 17. fuit simpliciter confirmatus ad formam piæ dispositionis q. Consalui Testatoris, sed etiam ex quo non constat de præcedenti supplicatione, minusque probatur postmodum dd. Litteras fuisse executioni demandatas, eumdemque Franciscum vigore illarum nactum fuisse Cappellaniæ possessionem.

14 Adhuc illâ supposita subdebantur Domini quod prætensa erectio ex dictis Litteris non probetur, et quatenus probaretur non releuaret, non utique probatur, nam in illis de ass. erectione continetur simplex enunciatiua, quæ vbi prout hic principaliter de enunciato fit dubium, nec semiplenam probationem con-

UVA.BHSC

stituit Ruin. cons. 170 n.º 10. vers. non nocet
Lib. 13. Burat. d.e 394. n.º 4. Peuting. d.e 111. n.º 15.
Sa: me: Alex. VIII. d.e 117. n.º 11. Pamphil. dec.
136. n.º 6. et 8. et in rec. d.e 363. n.º 7. p.e 18. Proba:
15 ta verò non releuaret, quoniam Epus necetiam
de consensu Patroni potest erigere in Benefi:
cium Cappellaniam ex mente Testatoris cum
qualitate Laicalitatis relicta, nam alias es:
set euertere defunctorum voluntates Garz.
de Benefic. p.e 1. cap. 11. n.º 105. et Segq. Gonzal.
ad reg. 8. Cancell. d.a gloss. 5. n.º 41. Vivian. de Iu:
repatr. p.e 3. Lib. 14. cap. 13 n.º 46. et Seq. Pani:
moll. d.e 11. n.º 5.º Rot. d.e 181. n.º 3. et 4. p.e 18
rec. et in Mediolanen. Beneficij 4. Februarij
1681. §. Neque huic voluntati coram Rmo
16. Manuel, non aduersantibus auctoritatibus
in contrarium allegatis, cum illæ procedant
quando non constat de contraria voluntate
Testatoris, quem in hoc casu noluisse Cap:
pellaniam in titulum fundare superius pro:
batum est.

17 Quemadmodum nec qualitatem Eccle:
siasticam concludit, quod Testator mandauerit
eligi Cappellanos, ex quo verbum illud eligere
supponere videatur nominationem facien:
dam esse coram Ordinario, quia cum electio
accipi valeat etiam pro libera collatione, nul:
lum ulterius ministerium requirente, non
repugnat Laicalitati Cappellaniæ, ut his
ferè uerbis appositè respondit Rota in Sæ:
pecitata Pamphilonen. Cappellaniæ §. Hinc

etiam

UVA.BHSC

etiam tollitur coram Card.li Corrado. Praut

18 Prout nec refert perpetuitas seruanda tum in adimplemento oneris missarum, tum in electione Cappellanorum, quos Testator voluit permanere in possessione usque ad obitum, nam talis perpetuitas non efficit Beneficium Ecclicum, quoties approbatum, et Spiritualizatum, non sit ab Epo, cum etiam Cappellaniæ perpetuæ, quæ fundatæ non sunt cum auctoritate Ordinarij, remaneant sub pia dispositione Fundatoris Garz. de Benefic. p.e 1. cap. 1. n.o 101. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. d.a gloss. 5. n.o 10. Rot. in d.a Pampilonen. Cappellaniæ §. Secundum vero Cora Card.li Corrado.

19 Minusque refert, quod dicta Cappellania in renunciatione facta ad fauorem Franchi denominata fuerit Beneficium Almaticum quidquid enim sit an dicta denominatio importet verè satisfactionem, quemadmodum apponebatur per illum de Marco, sanè cùm ad dignoscendam naturam Beneficij attendi debeat essentia, et qualitas substantialis, quæ requiritur ad illius constitutionem, curandum non est de simplici nominatione, ut potè non apta Cappellaniæ statum immutare Felin. in cap. in nra n.o 9. de rescript. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. d.a glos. 5. n.o 17. et seqq. Rot. coram Pen. dec. 125. n.o 7. iuxtà impress. Lugdunen. coram Buratt. d.e 114. n.o 5. et in rec. p.e 1. d.e 154 pariter n.o 5. et in d.a Pampilonen. Cappellaniæ §. hinc etiam.

Multoque minus obest quod Ordinarius Hydruntinus contulerit d.a Cappellaniam uti Beneficium sepè nominato Francisco Lubello, ex quo desumi prætenditur ultimus status ad terminos Text.

UVA.BHSC

in cap. consultationibus de Iurepatr. Siquidem ultraquamquod pnsa collatio non alibi deducitur, quam ex asserta institutione facta à Vicario, quæ quando etiam fuisset undique Legalis, et effectum
20 sortita, non tamen valeret huoi Legato imprimere qualitatem Beneficij Ecclici in præiudicium vocatorum ad Tex. in clem. quia contingit §. ut autem de relig. domib. Rot. in d.a Pampilonen. Cappellaniæ §. quartum verò, et seq. coram Card. Corrado, et in Senogallien. Cappellaniæ 6 Aprilis 1696 §. nec ex eo coram Rpd. Molines, certum est, quod cum ex Lege Fundatoris, et prætermissa erectione cum consensu Ordinarij, constet de Statu anteriori Laicalitatis Cappellaniæ, ultimus Status non attenditur
21 cum causa possessionis absorbeatur à proprietate ut in his præcisis terminis firmavit Rota coram Buratt. d.e 224. n.o 7. coram Dunozett. Jun. dec. 101. n.o 4. et sequ. et in Rec. dec. 182. n.o 13. et 14. p.e 18. ac generaliter in alijs casibus in Romana Beneficiatus S. Laurentij in Damaso 6. febr. 1688. §. et in omnem casum coram Rmo D. meo Decano, et in Cracovien Parochialis 14 Maij 1696 §. sive etiam coram Rpd Pio.

His itaque sic se habentibus, Licet Patres satis exclusam crediderint prætensam Cappellaniæ devolutionem, ulterius tamen progredientes ponderabant, quod ubi etiam per impossibile Laicalitas dici posset dubia, adeout non petita institutione intra quadrimestre locus fieri valeret d.æ assertæ devolutioni cum hæc tamen fiat semper cum sua causa, ut scilicet Beneficium etiam in illius

casu

UVA.BHSC

casu conferatur Personis illis, quæ specialiter fuerunt à Testatore in Fundatione consideratæ, sequi-
22 tur per consequens, quod Ordinarius non poterat Cappellaniam conferre Marco Antonio pœnitus extraneo, sed tenebatur illam adiudicare Franco uti altero ex illis, quos Testator voluit semper in electione præferri ex inconcussa Rotæ opinione, ut in decis. 1420. n.º 2. et seq. coram Seraph. dec. 2005. n.º 9. coram Coccin. et in rec. d.e 375. n.º 5. et 6. p.e 4. to. 1. dec. 127. n.º 14. et seq. p.e 9. dec. 343. n.º 12. et seqq. p.e 16. dec. 665. n.º 14. et seqq. p.e 18. et in Valentina Beneficij super gratia Subrogationis 17 Februarij 1696 §. Secundo coram Me, et in Coiduben. Cappellaniæ 26 Martij, et 4 Julij eiusdem anni utrobique §. p.º coram R.p.d. meo Muto.

23 Haud refragante quod post quadrimestre à Iure præfinitum Patronis ad præsentandum Epus valeat cuicumque Beneficium conferre, absque eo quod teneatur requirere dictos Patronos an velint præsentare, et vocatos an velint sibi collationem fieri ut firmant Corrad. in prax. Benefic. Lib. 2. cap. 9. n.º 70 Garr. de Benefic. p.e 7. cap. 15. n.º 10 Corrad. Card. de Luc. de Iurepatr. disc. 89. n.º 4. Rot. d.e 343. n.º 18. p.e 16. rec. et in Maioricen. Præceptoriæ 26 Januarij 1692 §. Et quamuis coram R.p.d. meo Cappara quia cum ad hunc effectum requiratur in Patro-
24 nis alijsque vocatis scientia vacationis perfecta, et concludenter probata, nam alias quadrimestre in illorum præiudicium non currit Lotter. de re Benefic. Lib. 2. q.e 6. n.º 23. et seq. Card. de Luc. de Iurepatr. disc. 1. n.º 4. et seq. disc. 60. n.º 5. Rot. coram Coccin.

UVA.BHSC

dec. 1289. nº 24. et seq. et coràm Buratt. d. 18. nº 3 et 10.

Huòi pnsa Scientia non iustificatur ex simplici
25 attestatione lite pendente procurata, quia tametsi
hęc pręseferat Jo: Leonardum illiusque matrem ha:
buisse notitiam Professionis emissę à Francisco, et
probabilitèr potuisse etiam scire resignationem
factam favore Franchi, nil tamen dicit respectu
Jo: Thomę alterius ex pręsentare debentibus, un:
dè propterea prò evitanda devolutione Cappellanię
sufficit etiam quod sola istius scientia non re:
maneat iustificata, cum hoc interim totum Jus uti
individuum conservetur in illius persona Vivian. de
Jurepatr. Lib. 5. cap. 1. nº 22. et lib. 7. cap. 1. nº 13. Bar:
bos. de offic. et potest. Episc. pº 3. alleg. 72. nº 137.
Corrad. in prax. benef. lib. 4. cap. 1. nº 74. in fin. vers.
et est notandum Antonell. de temp. legal. lib. 3. cap.
15. nº 5. Card. de Luc. de Jurepatr. disc. 64. nº 7. Rot.
dª dº 1289. nº 27 et seqq. coram Coccin. et in omnem
casum ultra scientiam vacationis, opus fuisset mar:
26 co Antonio probare, quod nedum Francus renun:
ciatarius, sed etiam omnes Patroni scivierint spe:
cificè qualitates Ecclesiasticas controversę Cap:
pellanię, alias enim cum ista valuerint corripi
ignorantia, quę hodie ex superius firmatis redditur
innegabilis, ex hac sola pariformitèr, quęvis ne:
glegentia excluditur, ac pnsa devolutio remanet
impedita ex adductis per Lotter. de re benefic. lib.
1. quęst. 24. nº 17. Rot. dª dec. 1289. nº 26. coram Cocc.
et dº 518. nº 7. pº 14. rec.

Non etiam relevante, quod Turnus Didaci
ob electionem Francisci iam effectum sortitam

remanserit

UVA.BHSC

remanserit consumptus, ac proindè totum Ius Succedendi in Cappellania pertineat filijs alterius Francisci, quos Testator voluit alternatim cum alijs Didaci de eadem Cappellania prouideri. Quia cùm idem Testator voluerit semper illam obtineri à descendentibus Didaci, et Francisci, non ex eo quod hodie ex vocatis alterius Lineæ vel non reperitur capax vel illi non se opponunt renunciationi factæ ad fauorem Franchi, ratio, et æquitas patitur, ut isto neglecto in electione preferri debeat extraneus, signanter quia exceptio huiusmodi est de iure Tertij, qua
2) neutiquam iuuari debet Marcus Antonius, iuxta regulam de qua Rota coram Zarat. dec. 35. nº 30. et passim alibi.

Et ita utraque &c.

Hydruntina Cappellaniæ
Super attentatis
Ven: 10 may 1697

L.

Post resolutionem hac eadem die captam fauore Franchi Lubelli super adiudicatione controuersæ Cappellaniæ, de qua in alia mea decisione, aggressi Domini disputationem super attentatis ab utraque parte pretensis sub congruo dubio = An et quæ attentata veniant purganda = de illis non constare responderunt: Quantum enim ad attentata, quæ ab eodem Franco prætenduntur commissa, ex quo

UVA.BHSC

Cappellaniæ fructus percepit etiam post captam illius possessionem à Marco Antonio vigore collationis obtentæ ab Ordinario, visum fuit de illis non constare ex antecedenti possessione dictæ Cappellaniæ, in qua idem Franchus reperiebatur, ut probant documenta exhibita in illius Sum.° Super hoc dubio n.° 3. et Segg. propter quam tametsi post sibi presentatam inhibitionem A.C. et huius Sacri Tribunalis adhuc fructus percepit, nihilominus

1 ut potè in d.a eius possessione continuans ab attentatorum incursu venit excusandus Rota coram Priol. d.e 340 n.° 13. et in Ferrarien. Restrictionis Ghetti Super attentatis 30 Aprilis 1694 §. in hac hypothesi, et in illius infirmatoria 13 Martij 1696. §. 1. et Seq. coram R.pd. meo Muto, et in Colonien. Beneficij Super attentatis 17. Junij proximè præteriti §. potissimum coram me.

2 Presertim quia ex deductis in alia præcitata mea hodierna decisione clare constat de bono iure eiusdem Franchi, undè quando etiam dici posset ipsum incidisse in huoi attentatorum delictum, adhuc tamen instantia ex hoc capite foret omninò reijcienda Grat. discept. 960 n.° 24. Lancellott. de attent. cap. 24. quæst. 1. n.° 65. Rot. coram Card. Cerr. d.e 396. n.° 8. et Seq. et in d.a Ferrarien. Ghetti Super attentatis 13 Martij 1696. §. Final. coram R.pd. Muto, et in d.a Colonien. Beneficij Super attentatis in principio coram Me.

3 Quantum verò ad alia, quæ Franchus prætendit commissa fuisse à Marco Antonio, illorum exclusio resultat ex quo ipse nactus est fuit Cappellaniæ possessionem vigore collationis factæ ab Ordinario, illamque continuavit in vim mandati de manutenendo obtenti à R.pd. meo Lancetta, quod proindè

attentatum

UVA.BHSC

attentatum non causare firmauit Rota in Asculana Aqueductus Super attentatis 17. Januarij 1696. §. P.º coram R.pd. meo Muto.

Non releuante quod d.ª possessio capta fuerit postquam Franchus die 5. Januarij 1694 comparuerat coram Ordinario, et protestatus fuerat nihil fieri nisi ipso citato; Quia cum idem Ordinarius mandauerit d. comparitionem intimari Marco Antonio, Solumque die 10. eiusdem mensis d.ª intimatio fuerit illi executa, postquam die precedenti iam d.m possessionem obtinuerat, hec Sanè non potest attentatorum vitio Subesse, cum antedictam intimationem Lis dici non posset introducta Rota coram Duran. dec. 317. n.º 3. et in rec. p.º 16. dec. 68. n.º 10. et in omnem casum adhuc Sufficeret Marco Antonio, quod pretensa attentata aliquo modo redderentur dubia ad effectum, ut prò illorum exclusione esset omninò pronunciandum Rot. coram Merlin. dec. 10. n.º 15. et sequ. et coram Priol. d. d.ª 340 n.º 15. et in d.ª Ferrarien. Restrictionis Ghetti Super attentatis 30 Aprilis 1694. §. quandoquidem coram R.pd. muto, et in allegata Asculana Aqueductus Super attentatis §. Fin. coram eodem.

Et ita utraque &

Romana Litterarum Cambij
Lun. 13. may 1697

LI.

Cum die 9 July 1697. Heredes Julii Caroli

UVA.BHSC

Guidetti Mercatores Mediolanenses mandassent Andreæ, et Laurentio del Rosso Mercatoribus in Vrbe, ut in proximis Nundinis Nouij remitterent ₰ 3000. auri marcarum solvend all'ordine S. P. diessi hæredi, ijdem Andreas, et Laurentius die 19. eiusdem mensis fecerunt remissam ₰ 3141. et inter cætera recapita transmiserunt dictis Hæredibus Litteram Cambij ₰ 1050 auri similium scriptam ab Andrea Laurentino in Urbe pariter Mercatore, et directa Procuratori dd. hæredum, ac prò reimbursatione fecerunt tractam prò totidem in Ciuitate Mediolani, quam præfati Hæredes punctualiter adimpleuerunt. Huoi Litteram Guidetti girarunt Petro Paulo Varesio, qui cum in Nundinis nemo comparuerit qui illius pretium persolueret, emisit solitum protestum, de illoque eosdem Hæredes certioravit. Quia verò hoc interim Foro cessit Laurentinus in Urbe, Franciscus Maria Corsanesus, et Bartholomæus Granellus d.ᵉ Urbis Mercatores, uti Creditores dd. hæredum intentarunt regressum contra eosdem del Rosso, et mandatum executiuum pro memorata summa ₰ 1050 reportarunt, quod tamen uti iniustum hodie coram Me in gradu appellationis exequendum non esse Domini responderunt.

1 Moti ex defectu actionis, quam non competere visum fuit Hæredibus Julij Caroli debitoribus dd. Corsaneghi, et Granelli aduersus præcitatos del Rosso, cum enim illi acceptauerint Litteram Laurentini sibi ab eisdem del Rosso transmissam, illumque dumtaxat in debitorem re:

cognouerint

UVA.BHSC

cognouerint, ut mox apparebit ex inferius subnec:
tendis, inde fit, quod quemadmodum mediante tali
acceptatione ortum fuit Litterę complementum
ut in Specie tradunt Bursatt. cons. 39. n.º 4. vers.
solent tamen Mercatores, et n.º 5. et Seq. Lib. 1. Ro:
vit. cons. 71. n.º 2. 11. et Seqq. Lib. 2. ibique Altimar.
n.º 4. Rocc. Respons. legal. to. 2. in tractat. de Litter.
Camb. notat. 34. n.º 88. et Seq., ita etiam quęlibet
2 actio dd. hęredum fuit totaliter extincta, adeout
ipsi cra eosdem Litterę transmissores ullum re:
gressum amplius habere non valeant ad Tex. in l.
quoties §. Item ff. de negot. gest. Rot. coram Amat.
Dunor. d.e 526. et in rec. d.e 83. p.e 19. vtrobique n.º 3.

Litterę autem acceptatio ab Hęredibus fac:
3 ta remanet prorsus incontrouertibilis, primo ex il:
lius retentione, absque eo quod ipsi ullo modo in
contrarium reclamauerint, quod ad hunc effectum
superabundare firmant Angel. in l. filius fami:
lias in fin. ff. ad Macedon. Amat. resol. 47. n.º
40 Gen. de Script. priuat. Lib. 3. tit. de Litter.
Camb. n.º 79. et Seq. Turr. de Camb. disput. 2.
q.e 9. n.º 37. Rocc. de Litter. Camb. notat. 83. n.º
215. Franch. d.e 303. n.º 5. ibique de Luc. n.º 10. Scacc.
de Commerc. et Camb. §. 2. glos. 5. n.º 336. Rot. d.e
811. n.º 11. et 35. ubi quod sufficit retentio per
unum diem p.e 1. diuers. et d.e 664. n.º 2. p.e 1. rec.

2.º ex quo Guidetti girarunt d. Litteram
Cambij Petro Paulo Varesio his verbis ibi = ex
noi al Sig.r Pietro Paolo Varese contici = quod
quidem presupponit antecedentem acceptationem,
tum quia dicti Hęredes, qui duplicem repre:

UVA.BHSC

sentabant Personam, Girantis nempè, et acceptare debentis, ne girata careret effectu debebant per: necesse cum acceptatione d. giratam prevenire, quidquid sit, an ista possit fieri etiam ante acceptationem quando Girans, et acceptare debens sunt Personæ diversæ. Tum etiam quia verbum
4 illud Contici, sive importet veram, et realem numerationem, sive presumptam, et fictam, pro: bat tamen Guidottos habuisse à varesio equi: valentem summam pro pretio giratæ ad tradita per R. p. d. meum Ansaldum de commerc. et mer: cat. disc. 1. n.º 131. et Segg. Rot. in Bononien. Litte: rarum Cambij 17 Februarij 1691. §. et compro: batur coram Rmo D. meo Decano confirmata 16 Junij 1693. §. ultra quod coram Rmo Manuel, illamque per consequens obtinuisse sub præce: denti acceptatione, cum alias credendum non sit quod Varesius, qui iam noverat Litteram Cambij solvendam esse ab ipsismet Guidottis, voluisset vel verè vel fictè illius valorem numerare, ni: si precessisset eorum positiva acceptatio, ut sen: sui patet.

5 Rursus aè 3.º ex duabus epistolis scriptis ad Fratres del Rosso In his siquidem hæredes re: clamando contra eosdem fratres, ex quo præter illorum ordinem fecissent tractam Mediola: num, reiteratè fuerunt protestati, quod de dam: nis passis prò eadem tracta se se reintegrassent super remissa ∇ 3141. ibi = e si valeremo del nro rimborso sopra li ∇ 3141. ci rimetto, atque ulteri: us ibi = e però come dettovi si valeremo sopra li

∇ 3141.

UVA.BHSC

ꝛ 3141. per il nostro rimborso = id quod profecto conuincit in Guidettis præcedentem acceptatione, quia neutiquam poterant se releuare superdictis ꝛ 3141. nisi acceptassent in debitorem eumdem Laurentinum prò controuersa Littera Cambij, quæ illorum partem constituit.

Ac demum 4.º ex alia epistola directa eidem Laurentino, in qua Guidetti responderunt = nel mentre si è notato, e ricapitato à suo luogo il Carico destinatoci, è tutto sopra di voi = dum enim ipsi voluerunt totum debitum ind.ª Littera Cambij contentum esse supra Laurentinum, utique apertius declararunt voluisse illius mandatum acceptare, eumque in debitorem recognoscere, ut omissis generalibus in precisis terminis verborum sopra di voi probat Bursatt. d. cons. 139. sub n.º 4 Lib. 1. alias quippè non potuissent hæredes ad debitum Laurentini scribentis huoi tractam adnotare, nam scri-
6 bens tunc solum obligatur fauore illius, cui litteræ diriguntur, quando iste in vim mandati vel soluit, aut soluere promittit L. si me et Titium ff. si cert. pet. Rocc. de Litteris Camb. notat. 40. n.º 107. Rot. Gen. dec. 168. n.º 1.

Nec subsistit obiectum, quod præcitata verba = si è ricapitato, e notato à suo luogo il Carico destinatoci = referri debeant ad tractas per Guidettos factas Matritum prò computo Laurentini. Quoniam contrarium deprehenditur ex temporum combinatione, cum enim Epistola hæredum, in qua habentur prænotata verba, scripta fuerit Mediolani die 30 Julij 1691. in res-

UVA.BHSC

ponsionem alterius exaratę à Laurentino in Urbe die 19. d. mensis, in qua monebat hęredes detracta 2 noso ad euidentiam ostenditur, quod dicta verba habent pręcisè relationem ad litteram Cambij, de qua fit quęstio, eo magis verò, quia dum Guidetti faciebant tractas Matritum prò computo Laurentini debebant quidem in casu illarum adimplementi constituere creditorem eumdem Laurentinum, non autem poterant illarum ineffectuationem eius debito adscribere, nisi doceatur ex parte Hęredum ipsos antecedenter illarum pretium persoluisse.

Prout nec refert quod Littera Cambij contineret mandatum de Soluendo in Nundinis Nouij, aè proindè Guidetti nequiuerint per pręambulam acceptationem sibi ipsis Soluere, quia nullibi cautum reperitur, quod quis anticipatè non valeat suscipere mandatum de Soluendo in certam diem illudque etiam mediante actuali Solutione adimplere, quinimò quod de Iure possit per Text. in l. si mandauero ff. mandat. latè tuentur Spad. cons. 162. nº 1. et 5. Lib. 3. R. p. d. Meus Ansald. de commerc. et mercat. disc. 79. nº 15. et seq. Rot. post Turr. de camb. dº 6 nº 3.

Multoque minus refert, quod acceptatio in omnem casum intelligenda sit facta sub conditione Solutionis effectiuè in Nundinis adimplendę, atque ea propter illa non sequuta Litterę transmissor, adhuc obligatus remaneat iuxta Sensum Carleual. de iudic. Lib. 1. tit. 3. disput. 6. nº 24. Merlin. Lib. 4. tit. 5. qº 150 nº 58 Camuncul.

UVA.BHSC

cul. dec. Bononien 1. n.º 5. et seqq. Capyc. Latr. consult. 42. n.º 2. et seqq. Rot. d.e 183. n.º 11. et seqq. p.e 9. rec. d.e 49. n.º 2. et 3. et d.e 51. n.º 1. post Pacific. de Saluian. interdict.

Quandoquidem conclusio tunc demum procedit quando solutio per eum, cui Littera Cambij dirigitur facienda est tertio, non autem quando ut in hypothesi tracta soluenda est sibimet ipsi
9 hoc enim in casu eo ipso quod mandatarius in Litteris descriptus acceptat tractam, inducitur illius complementum, et ille ad cuius instantiam Litterę fuerunt confectę ad nihilum amplius tenetur, ut firmant auctoritates superius allegatę in §. moti in principio, et consonat etiam universale Mercatorum Iudicium, cui in his, quę pertinent ad materiam cambiorum, solet Sacra Ro-
10 ta deferre, ut in d.e 47. n.º 4. p.e 7. d.e 123. n.º 3. p.e 13. dec. 400 n.º 15. p.e 17. rec. et in d.a Bononien Litterarum Cambij 19. Junij 1690 §. hoc autem, et 27 februarij 1692. §. nec contrarium coram Rmo D. meo Decano, et 26 Junij 1693. §. ultra quod in fine coram Rmo Manuel.

11 Neque his contrariatur Rot. Gen. in d.e 2. quoniam ibi transmissor Litterarum Cambij erat debitor illius, cui Litterę dirigebantur sibi ipsi solvendę, undè propterea sola creditoris acceptatio non sufficiebat ad effectum, ut idem debitor remaneret liberatus, nam eadem acceptatio habebat intrinsecam conditionem quatenus seque-
12 retur effectiua solutio, vel contrapositio partitarum aduento tempore solutionis, nec Lit-

tera

UVA.BHSC

tera censebatur prò Soluto acceptata ex adductis per Rpd. meum Ansald. in d. eius tract. de com: merc. et mercat. disc. 1. n.º 28. Card. de Luc. decre: dit. disc. 64. n.º 9. Rot. coram Card. Celf. d.e 54. n.º 13. et coram Priol. d.e 397. n.º 8. et 9. et in rec. d.e 47. n.º 5. et seq. p.e 10. quod cum in casu nostro omninò deficiat, nam illi del Rosso neutiquam debitores reperiebantur Hæredum de Guidettis, adeout isti acceptando intellexerint recipere Litteram Cam: bij prò Soluto, eosdemque del Rosso Liberare, sed ex post asseruntur debitores ex Causa illorum tractæ ab ipsis hæredibus mediolani adimpetæ, vtique ex hac circumstantia adeò diuersificatur
13 unus casus ab alio, ut de uno ad alterum illatio non sit admittenda uulgata L. Papinianus ff. de minorib.

Et ita utraque &c.

Romana Assecurationis Nauis
S. Bonauentura
Lun. 13. maij 1697.

LII.

Sub eo fundamento quod Nauis S. Bonauen: tura in recessu è Smirnis ad Oras Liburni, et Ianuæ deprædata fuerit à Pirata Siculo pro: pè Insulam Scira, indèque commissa fuerit stipulatio contra Assecuratores, qui in tri: bus distinctis Apochis Superd.a Naui, eiusque

Corpore

UVA.BHSC

corpore, et naulis certam summam assecurauerant, resolutum fuit sub die 18 Januarij Currentis anni, esse factum locum Assecurationi, et pecunias esse consignandas assecuratis, dilata resolutione, quoad aliam posteriorem Apocha conceptam cum denominatione Nauis S. Nicola di Tolentino super qua reassumpto in hodierna audientia particulari examine, fauorabile quoque Assecuratis prodijt responsum.

1 Quamuis enim in hac posteriori apocha Nauis super qua Mercatores urbis assecurarunt denominata fuerit S. Nicola di Tolentino, attamen cum attentis pluribus circumstantijs mox referendis certo constiterit de identitate Corporis in substantia cum Naui S. Bonauentura, quę in prioribus apochis fuerat assecurata, vtique attendenda non est diuersitas, quę per errorem in hac 4.a apocha super vocabulo irrepsit ad Tex. apertum in l. 5. §. Cum in rem ff. de rei. vind. et l. Si in nomine Cod. de Testam. Alex. cons. 108. n.o 2 Lib. 7. Rot. Januen. d.e 101. n.o 4. in fin. Rota coram Ubald. d.e 354. n.o p.o et seqq. Sed quoad istam quoque recurrunt prò assecuratis ea omnia, ex quibus euenisse casum promissę assecurationis Nauis S. Bonauentura plenè probat d.a prętcrita decisio super hoc articulo supponenda.

2 Sanè identitatem Corporis Nauis in substantia desumebant Domini, tum ex identitate illius Gubernatoris, nimirum Capitanei Petri Cella Januensis, quem de eo tempore Naui S.

UVA.BHSC

Bonauenturę dumtaxat præfuisse probant offi:
ciales Maritimi, alijque testes eorum dicti opti:
mam causam reddentes ex hac enim notabili cir:
cumstantia maximum oritur argumentum prò
concludenda nauis identitate, ut in Specie di:
xit Rota d.e 151. n.o 1. p.e 6. rec. Cum rursus ex
3 identitate mercium itineris, et premij assecu:
ratoribus distributi, seruata proportione inter
illos, qui prò accessu, et recessu, et alios, qui
successiuè pro solo recessu assecurauerant, tum
4 demum ex negatiua existentię alterius suppo:
sitę Nauis S. Nicoladi Tolentinę, de qua pari:
ter deponunt p.ti testes, ulterius indicantes
originem, qualitatem, et dominium controuersę
nauis, ex quibus omnibus recte videbatur iden:
titatem esse in probatis, quando regulariter
5 ad eam probandam duę demonstrationes suffi:
ciunt ad notata per Bartol. in l. demonstratio
Falsa n.o 14. et 15. ff. de Cond. et demonstrat. Paul.
de Castr. in d.a l. si in nomine n.o 4. l. de testam.
Alex. cons. 108. n.o 13. Lib. 7. Rot. d.e 319. n.o 5. p.e 4.
rec. et in terminis assecurationis nauis d.e 197.
n.o p.o coram Mantica.

6 Nec est cur ad excludendam identitatem
diuersitati denominationis superaddi mereatur
diuersitas, et temporis, et itineris, ex quo prio:
res apocę loquentes de naui S. Bonauentura
procuratę fuerint de mensibus Julij, et Au:
gusti conuento itinere à Portu Liburni ad Smir:
nas, et successiuo redditu è Smirnis ad eumd
Liburni portum, in hac autem posteriori sti:
pulata

UVA.BHSC

pulata de mense Octobris actum fuerit de so:
lo redditu ex Smirnis ad portum Januę. Tantum
enim abest ut allegata temporis diuersitas apta
sit influere in diuersitatem nauis, ut potius hic
denotet Causam, quare in posteriori apocha
pro solo recessu procurati fuerint Assecuratores,
quandoquidem cum de mense Octobris nauis assecu:
rata ad portum Smirnarum iam appulisset, utique
illius condomini non nisi de redditu, et poterant
et debuerant esse solliciti; Quod autem in con:
troversa apoca redditus ad portum Januę fue:
rit designatus, quando iuxtà designationem fac:
tam in precedentibus dirigi debuisset Liburnum
nullam causat diuersitatem in itinere, cum uter:
que portus reperiatur in eadem linea et naui è
Smirnis redditurę, idem prorsus sit iter, siuè
Liburnum, siuè Januam attingere velit.

Posita identitate frustra denique oppone:
batur, quod ex diuersitate denominationis com:
mitti potuerit fraus ab Assecuratis in pernicie
Assecurantium, si sequuto felici redditu Na:
uis S. Bonauentura allegatum fuisset infor:
tunium alterius nauis S. Nicola di Tolentino
Eadem quippe argumenta, quę modo prospiciunt
assecuratis ad demonstrandam Nauis identitatem,
ęquè facilè adduci potuissent ab Assecuratoribus
ut figuratum infortunij casum detegerent, recur:
rente semper regulari axiomate quod constito
de Corpore Falsa demonstratio non vitiat etiam
in contractibus ex iuribus in principio relatis, et con:
cordat Rot. d. 176. n. 1. et 3. coram Cels. et de 311. n. 1. p. 16. rec.

Et ita utraque

UVA.BHSC

Romana Executionis Apochæ
Ven: 17 maij 1697

LIII.

Sa: me: Alexander VIII. annuendo precibus Principis D. Flavij Ursini, cuius omnium bonorum administratio, urgentibus Creditoribus iam pridem collata fuerat in Æconomum à Congregatione Baronum deputatum, ut quo magis fieri posset, salva etiam eorumdem Creditorum indemnitate, occurreret damno, quod ex necessaria bonorum Licitatione irreparabiliter eidem Principi timebatur, postulatæ dilationi sex annorum indulsit, firma de cætero remanente Æconomo, ut præfertur deputato, infra quod tempus cum minori patrimonij, huius præclarissimæ, æquè ac nobilissimæ domus iactura conveniri posset de dimittendis Creditoribus etiam per effectiuam bonorum alienationem opportunè procurandam, attributa super hoc amplissima facultate Thesaurario Generali pro tempore cum voto memoratæ Congregationis Baronum.

Verum sexennij ~~tempore~~ termino iam ferè labente, et pluribus adhuc remanentibus Creditoribus, cum denuo perhorresceret Princeps Ursinus lugubre distractionem sub hasta faciendam insignis præcipuè Ducatus Bracciani, aliorumque bonorum eius familiæ; Hinc habito tractatu cum Principe D. Livio Odescalco, deuenerunt sub die prima maij 1695. ad confectionem apochæ priuatæ ab utroque subscriptæ, in qua ordinata Capitulorum serie primo loco sub expressa reseruatione Apostolici Benepla-

citi

UVA.BHSC

citi vendita fuerunt Principi Odescalcho omnia, et Singula bona tam allodialia, quàm feudalia, seù Iurisdictionalia, nec non Iura quæcumque, et actiones ad ipsum Principem Ursinum quomodolibet pertinentia certo Statuto pretio in 7 $\frac{m}{450}$ peremptorem erogandis indimittendis Creditoribus Domus Ursinæ, eaque insuper inter cæteras per Speciale pactum adiecta Lege, quod Venditori preseruata Semper remanerent quousque viueret omnimoda Iurisdictio, Dignitas, Titulus, et præeminentia Super Ducatu Bracciani, et alijs quibuscumque bonis Feudalibus, seù Iurisdictionalibus in præfata venditione comprehensis. 2.º reseruato itidem Simili Apostolico Beneplacito conuenta fuit arrogatio D. Principis Odescalchi in Filium D. Principis Ursini naturali Prole destituti, per quam ille ita in familiam Ursinam cooptatus istius dignitatem, et Splendorem, quod Commune omnium hominum votum est, ministerio Legis posterioritati conseruaret. Et 3.º demum consecutiuè ad hanc arrogationem promissa fuit Principi Odescalcho vniversalis Successio ab Intestato in bonis, et Iuribus Patris Arrogatoris, imò ex tunc per irreuocabilem donationem eadem bona, et Iura in Filium arrogatum translata fuerunt.

Quibus ita per hanc Apocham Camerali obligatione munitam Stabilitis Cum intereà terminato iam Sexennio, et dilata adhuc plurimum Creditorum Satisfactione: Isti denuò in Cong.ne Baronum instetissent prò Subhastatione, et deliberatione bonorum domus Ursinæ, hinc Sub

UVA.BHSC

hasta iudiciali deuentum est ad deliberationem Du:
catus Bracciani, quę cum fauore eiusdem Princi:
pis Odescalchi tamquam maioris, et ultimi obla:
toris sequuta fuerit, inde factum est, ut Princeps
Ursinus dignitate, titulis, et pręeminentijs huic
pręclarissimę Feudo inhęrentibus, quorum Conser:
vationi prospicere flagrantissimè concupiuerat iu:
diciali auctoritate spoliatus remanserit.

Successiuè verò, cum Princeps Ursinus
pro recuperandis tenutis à Collegio Germanico
Occupatis, ad quas reintegrari in Judicio obti:
nuerat, deposuisset Summam ∇ 1 n n 50 pro satis:
factione Canonum decursorum, et Princeps Ode:
scalchus se opposuisset offerendo d.m Summam per:
soluere ad formam obligationis, quam in Apocha
memorata susceperat, grauis propterea, et iudici:
alis orta est inter eos contentio Cumque A Cre:
iecta instantia, seù oblatione dicti D. Principis
Odescalchi, decreuerit ut Collegium reciperet pe:
cunias à D. Pnpe Ursino oblatas, appellauit ille ab
hūoi decreto, et adita Signatura Justitię hęc rescri:
psit cum clausula = de appellatione firma re:
manente possessione D. Principis Ursini, et cum
facultate apponendi Aeconomum = Ad cuius com:
missionis normam, cum hodie proposuerim dubium
= An apocha sit exequenda, et ad cuius fauorem
sit locus oblationi, et an sit apponendus Aeconomus =
prodijt in omnibus fauore Principis Ursini negati:
ua resolutio.

1 Et sanè, quod attinet ad priorem dubij, par:
tem, à qua posteriorum resolutio est consecu:

tiua

UVA.BHSC

tiua quamuis DD. toto contextu Apocæ attentè perpenso contractus in ea stabiliti, ita visi fuerint inter se correspectiui, ut unusquisque eorum alterius necessarium adimplementum inuolueret, prout apertissimè conuincit præter unicitatem Scripturæ tam numerica series Capitulorum, quam expressa relatio habita in posterioribus ad proximè præcedentem contractum, quo stante ad Causæ decisionem satis putauerint alterutrius insubsistentiam ostendere, cum uno corruente, et vitiato necesse sit, ut corruant alij correspectiuè ad illum initi ob unicam, et eademque finalem rationem, qua eorum singuli informantur, et diriguntur ad tex. in l. etiam §. ex Causa ff. de minor. l. Emptor. ff. de rescind. vendit. Crauett. consil. 461. n.º 39. cum Segg. Decian. cons. 32. n.º 116. vol. 2. Altograd. cons. 105. n.º 18. cum Segg. Lib. 2. Capon. de Stipulation. q.e ult. de diuid. et indiuid. dub. 3. n.º 12. et 13. Giurb. d.e 85. sub n.º 20. Rot. d.e 36. n.º 3. coram Pamphil. et in rec. 371. n.º 55. p.e 11. d.e 273. n.º 25. p.e 16. d.e 604. n.º 3. et Seq. p.e 18. et in Melevitana Laudi 13. Junij, 1692. §. Iniustum quippè coram R. p.d. meo Pio.

Adhuc assumendo examen memoratæ Apocæ per singulas Contractuum species, quibus constituitur ex duplici, et utroque insanabili defectu corruere videbatur prior Pars continens venditionem omnium bonorum domus Ursinæ fauore Principis Odescalchi, et quidem primo ex capite nullitatis, quia omissis pluribus, ex quibus scribentes pro Principe Ursino illam deducere cona-

UVA.BHSC

bantur, siuè attendamus primordialem appositionem manus Congregationis Baronum, quę attento concursu à Creditoribus efformato, Aeconomum iamdiù super omnibus bonis præfati Principis deputauerat, siuè successiuum factum Sa: me: Alexandri VIII, qui in eius Chirographo, quo sexennalem dilationem ad dimittendos Creditores eidem indulsit, nedum preseruatam voluit d. Aeconomi deputationem Verum prospiciendo casui alienationis faciendę omnium, vel alicuius Partis bonorum pro dictis creditoribus satisfaciendis plenariam desuper auctoritatem in Thesaurarium generalem pro tempore contulerat, nullo etiam eiusdem Principis intercedente Consensu; Cum ex his plenè constiterit abdicatam prorsus fuisse ab illo proprij Patrimonij administrationem, ut ponderata sola dispositione Clementinę Constitutionis §. 3.° dixit Rota decis. 589. n.° 14. et 15. coram Bich. utique eidem non licuit aliquem super predictis bonis inire contractum, quemadmodum nec probabilius licuisset, ubi etiam secluso facto tum Congregationis Baronum, tum Summi Pontificis, unicè super ijsdem bonis penderet vniuersalis Creditorum Concursus ad Text. in l. is qui bonis ff. de Cess. Bonor. l. is cui ff. de verb. oblig. l. Item si unus ff. de receptis arbitr. Valenzuel. cons. 119. n.° 43. et Segg. Lib. p.° et cons. 111. n.° 7. et Segg. lib. 2. Gratian. discept. for. cap. 768. n.° 8 et Segg. Salgad. in Labyrinth. Credit. p.e p.a cap. 14 n.° 4. et Segg. et n.° 20, et 21. Vrceol. de transact. q.e 33. n.° p.° et Seg. Rot. d.e 85. n.° 11. p.e 15. rec.

2

3

4 Absque eo quod potestas in Principe Ursino

Super

UVA.BHSC

super præmissis deduci velit, ex quo debitor, qui
passus fuerit executionem, et cuius pignora capta
sint de iure non impediatur iudicialem venditionem
eorumdem pignorum prævenire, dummodo pretium ex:
inde retrahendum in dimittendis creditoribus conuer:
tatur per Tex. in l. Si quis ante ff. de acquir. posses.
in l. 2. Cod. de distract. pignor. Rebuff. de Præcon.
art. 2. gloss. unic. n.° 16 Mangil. de Subhastat. q.e
190 n.° 2. et Seq. Salgad. in Labyr. Credit. d.a p.e p.a
cap. 14. n.° 63. et 66. Olea de cess. iur. in addit. ad
tit. p.m q.e p.a n.° 20 Rot. coram Duran. d.e 364. n.° 69.
et 70, et coram Buratt. d.e 480 n.° p.° et Seq. d.e 612.
n.° 46 coram Caualer. et d.e 336 n.° 17. et 18 p.e 4. 60.
5 2. rec. ea ratione, quia Creditoribus ipsis nul:
lum inferatur præiudicium, imò in eorumdem ma:
ximam utilitatem uergat, quodità absque Litium
incertitudine, et expensarum incommodo pecuni:
am sibi debitam assequantur.

6 Utcumque enim id permissum videatur,
ubi bona Debitoris nondum sub sequestro, et
executione posita fuerant, in quibus terminis lo:
quuntur decisiones Buratti, Caualer. et p.e 4.
7 rec. Uel etiam pendente uniuersali Creditorum
Concursu, et bonis iam subhasta positis, ita tn
ut in his quoque Casibus venditio ipsa, Curiâ
permittente, sequatur Salgad. d. cap. 14. n.° 4. et
Seq. Scacc. de Commerc. et Camb. § n.° gloss. 5. n.°
339. et 445. Gratian. de Credit. cap. 13. tit. 3 n.° 34
Olea de Iur. Cess. tit. p.° q.e p.a n.° 34. et Seq. et
8 pretium, vel effectiuè Creditoribus distribuatur,
vel saltem penes actuarium, siue alium a Iudice

UVA.BHSC

designandum deponatur, ut explicant idem Re:
buff. de Pręcon. art. p.º glos. 2. n.º 16 Papon. de
arrest. Lib. 18. tit. 6. arrest. 19. Mangil. de Sub:
hast. q.ª 190. n.º p.º et Seq. Posth. eodem tract. inspect.
18 n.º 182.

9 Profecto facultate hac omninò destitutum
reperiri Principem Ursinum, oritur ex facto
potentiori Summi Pontificis, quidum factum Con:
gregationis Baronum illi administrationem inter=
dicentis, non solum in pręcitato Chirographo con:
firmauit, verum, et illam pregnantissimis Clau:
sulis transtulit in Thesaurarium, cuius faculta:
tes in hac re gerenda ampliores voluit ijs, quę Tu:
tori, vel alio cuicumque Legali Administratori
à Iure suppeditantur ibi= di fare tutto quello
che può fare di più un Tutore, ò altro Legale
Amministratore sopra il Patrimonio amministrato=
Consequens fit, ut resistenti ha Supremi Prin:
cipis adeò effrenata prohibitione, et respectiuè
dispositione Contractus quicumque à Principe Ur:
sino gestus super ptis Bonis, manifesto nullita:
tis vitio laboret ad Tex. in l. Is cui Bonis 6. ff.
de verb. oblig. C. Furiosi 41. ff. de reg. Iur. l.
Iulianus ff. de Curat. Furios. Bartol. in l. mu:
lier ff. de Leg. commissaria Cancer. var. res. Lib.
n. cap. 4. n.º 49. Salgad. d. p.ª p.ª cap. 14. n.º 5. et seqq.
Guidopap. d.ª n. 10. in fin. idem Salgad. de reg. potest.
p.ª 4. cap. 7. n.º 170

Atque ob id frustra contendebatur memo:
ratum contractum Saluari, vel pręextu uti:
litatis, et ratione euitandi maioris creditorum

pręiudicij

UVA.BHSC

10 praeiudicij, vel quia non nisi ab ipsismet Cre:
ditoribus impugnari posset, ex quo eorum fauore
et intuitu interdicta fuerit administratio Surd.
cons. n 84. n.º 6. et Segg. Salgad. d. p.ª p.ª cap. 14. n.º
61. et 63. Rot. d.º 179. n.º 5. p.º 5. rec. Secus autem
11. à Principe debitore non valente proprium factum
controuertere ad Tex. in l. Cum vir ff. de usucap.
l. si Creditoribus Cod. de Seru. pign. dat. manum.

Quoniam quidquid sit de vtilitate Cre:
ditorum domus Ursinae, quae nec videbatur concurre:
re in p.ta integri Patrimonij, sui debitoris distractio:
ne prò limitato pretio ₰ 450 m cum ita adhuc incerta
remaneret eorum omnium satisfactio, et quando
multo pluris forè aestimandum, satis ab euentu
compertum est, Hoc unum certum DD. opinabantur
à p.torum Consensu, vel dissensu pendere non po:
tuisse Subsistentiam h.ti Contractus, qui tam:
12 quam in radice infectus, et à Legibus reprobatus
ob Sepedictam à Summo Pontifice prohibitam Prin:
cipi Ursino administrationem ab ipso quoque quan:
documque potuit reuocari ad Textum in l. quem:
admodum C. de Agricol. et Censit. lib. x. Bart.
in l. 1. ff. de except. rei Iudicat. Tiraquell. in l.
si unquam verb. reuertatur n.º 356. et Seq. C. de
reuocan. donat. Surd. d.º 108. n.º 15. Joseph de Ros.
consult. 13. n.º 46 Salgad. in Labyr. cred. p.º p.ª cap.
33. n.º 11. Dunoz. Iun. d.º 595. n.º 4.

Praeter nullitatem, quae ex p.tis inexequibi:
lem reddit Apocham in hac parte venditionem bo:
norum, et Iurium domus Ursinae continente, con:
currit etiam istius contractus resolutio; Quan:

UVA.BHSC

doquidem cum Princeps Ursinus pro finali Causa
id potissimum intenderit, ut imminenti ptorum
Bonorum, et Iurium coactę distractioni per Subha:
stationem faciendę occurreret, et insimul dignita:
tes titulos, aè pręeminentias insigniori Brachia:
ni Ducatui adnexas à maioribus Sibi partas in=
tegras ad obitum usque conseruaret, indè est, ut
dum ipse proposito Sibi fine frustratus reman:
sit, eo quia Ducatus ptus iudiciali Subhasta
expositus ad eumdem Principem Odescalchum, uti
tertium, et ultimum oblatorem peruenit, ex hoc
13 ipso resultet, ut redacto actu ad Statum impos:
sibilis executionis, actus ipse habeatur prò resolu:
to per implicitam remotionem consensus eius, qui
alias non contraxisset l. 2. §. Final. ff. de donat. Bald.
in l. Patre furioso n.º 3. ff. de his, qui sunt sui, vel
alieni Iur. et in l. Gaudentius uers. aut deuenit
ad impossibile tempus Cod. de contrah. empt. Alto:
grad. Iun. contr. 44. n.º 42. Capic. Galeott. contr. 10. n.º
30. et 34. Lib. 2. Rot. coram Buratt. d.e 106. n.º 11. et
in rec. d.e 23. n.º 15. et Seq. p.e 15. et d.e 138. n.º 7. p.e 18. et
virtute pacti resolutiui per ea verba explicati ibi=
in modo che non s'intenda fatta la vendita se non
condette riserue, e non altrimente, perche cosi=
14 quod operatur, ut conditione non adimpleta contractus
perindè habeatur ac si nullo modo fuisset gestus,
quasi precisa sit Contrahentium mens non esse
aliter contracturos l. necessario §. p.º ff. de pericul.
et commod. rei vendit. l. pecuniam ff. Si cert. petat.
Marescott. var. resol. Lib. p.º cap. 9. n.º p.º et Seqq. Gra:
tian. discept. forens. cap. 307. n.º 4. et Seq. Capyc.
Latr.

UVA.BHSC

Latr. d.e 30. n.o 7. et 8. Rot. post Zacch. de oblig. Cam. d.e 160 n.o 6. et d.e 159. n.o 19. coràm Sa: me: Alex. VIII. et d.e 21 n.o 13. p.e 17 rec.

15 Quod si procedit tametsi solius Suppemi Principis facto deliberatio pta, et consequutiua impossibilitas implementi contractus tribuenda forent l. cum te fundum Cod. de pact. inter empt. et vendit. plenè Buratt. d.a d.e 106. n.o 13. Eò magis ità statuendum videbatur, cum veriùs in effectuatione causam dederit idemmet Princeps Odescalchus Tum videlicet quia neglecta ab ipso satisfactione Creditorum Domus Ursinę, ad quam loco pretij in uenditione se obstrinxerat, ita factum est, ut ipsis urgentibus, illa pernecesse iudicialitèr expleri debuerit: Tum rursùs quia tantum abest

16 ut actui deliberationis se efficaciter opposuerit, prout equidem potuisset per viam Iuris offerendi, quod Debitori aduersus illam conceditur ad Text. in l. 1. ff. quib. mod. pignor. et hypoth. solu. l. 1. §. si plurisff. de pignor. Schettin. de Iur. offeren. p.e p.a cap. p.o Fers. p.a n.o p.o Quin potiùs uti tertius eidem deliberationi adhęsit, curando illa ad proprium commodum perfici cum titulo, et plenaria istius pręclarissimi Feudi Iurisdictione, quę tamen iuxta sępedictam conuentionem Principi Ursino reseruari debuerant; Factum enim hoc, vel importat, quod idem Princeps Odescalchus pręcedentem venditionis contractum habue-

17 rit prò resoluto, cum rei proprię emptio consistere non possit l. neque pignus ff. de reg. iur. l. Cum res. Cod. de contrah. empt. Menoch. de pręc-

UVA.BHSC

sumpt. Lib. 3. præsumpt. 117. ferè per tot. Paitel. exped. Caus. Ciuil. exped. 84. n.º 14. Torr. de pact. fut. Success. Lib. p.º cap. 15. n.º 6. et 7. Rocc. disput. Iur. cap. 161. n.º 19. Rot. pœnes Mans. consult. 377. n.º 10 vel certè cum sit destructiuum Finalis Causæ, sine qua Princeps Ursinus satis apertè explicuit se non aliter fuisse contracturum, operatur, ut ipse de hac eadem resolutione contractus, etiamsi
18 fuerit nominatus excipere valeat Roland. cons. 69. n.º 38. et Segg. Lib. 4. Surd. cons. 563. n.º 4. Bellon Jun. cons. 13. n.º 41. Torr. de pact. fut. Success. Lib. p.º cap. 31. n.º 130 Urceol. de transact. q.e 88. n.º 13. Caren. resol. 210. n.º 8. et Segg. Adden. ad Greg. d.e 130 n.º 5. Rot. post Zacch. de oblig. Camer. d.e 160. n.º 4. et Segg. et post Bonden. colluct. Legal. d.e 96. n.º 10. et in rec. d.e 183. n.º 14. et 15. p.e 9. d.e p.a n.º 4. et d.e 519. n.º 22 p.e 14.

Quibus ita se habentibus aduersari mini-
19 mè videbatur, quod defectus adimplementi ex ptis Principi Odescalcho adscriptus potius tribuendus esset iudicialibus quærelis à bo: me. D. Lelio Ursino, et à Duce Grauinæ promotis, per quas ulterior contractus venditionis perfectio suspensa fuit; ultra quod enim siuè ptis extraneis Oppositoribus, siuè etiam Supremo Principi, ut præmissum est, ineffectuatio foret adscribenda, quoquo modo finalis Causa contractus remoueatur, necesse est, et ipsum corruere contractum ex supra allegatis: Hoc præterea certum est quod, vel citatæ oppositiones non alligabant Principem Odescalchum, quominùs ipse

deliberatione

UVA.BHSC

deliberationem impedire non potuisset per imple:
mentum promissorum, et signanter per dimissionem
Creditorum, à quibus timerè poterat Subhastatio,
vel quod saltem defecisse videtur, statimàc nulla
20 adiecta preseruatione Iurium, quę fauore Princi:
pis Ursini in contractu venditionis fuerant re:
seruata deliberationem ~~contractus~~ Ducatus purè,
et liberè in proprium commodum stipulatus fuit
Surd. cons. 145. n.º 15. Amat. resol. 50. n.º 17. et
Seq. Rot. d.ᵉ 711. n.º 9. 15. et 16 p.ᵉ 18. rec.

Quin implementum Contractus ex parte
Principis Odescalchi deduci velit ab ipso fac:
tu deliberationis illius fauore expletę, ac si per
illam resultauerit idem Finis in venditione
volitus, tum videlicèt dimittendi Creditores
Domus Ursinę; Tum rursùs uniendi Ducatum
ptum Fortalitio Poli, quę dicebantur potissi:
ma Causa stabilitę venditionis; Tum demùm
quia nèc defuerint Principi Ursino Iura
honorifica in eadem venditione reseruata, tàm
virtute declarationis à Principe Odescalcho
antè deliberationem emissę, quàm successiuè
post ipsam iàm consumatam repetitę.

Quamuis enim Princeps Ursinus, et
Creditorum satisfactionem, et unionem Duca:
tus Fortalio Poli sibi præposuerit, utcumque
tamen fore sequuturum per viam iudicialis Sub:
hastationis, constantissimè abhorruit; Quamobrem
cum ideò ad Contractum venditionis deuenerit, ut
pręuentiuè occurreret actui mox dictæ Subhastatio:
nis, quam urgentia Creditorum ineuitabiliter

UVA.BHSC

minabatur utique dici non potest, quod finem vo:
litum fuerit assequutus, ex quo, et Creditorum di:
missionem, et mediatam unionem produxerit Subse:
quuta deliberatio, quando istam enixè, et totis vi:
ribus evitare Sategit.

Neque Similiter cum pta deliberatione se
compatibiliter habent pacta cum Clausulis reso:
lutivis in venditione adiecta, Non quidem ex eo,
quod deliberationem ipsam precesserit quoddam
mtum Prorę Principis Odescalchi preservativum
primodictarum Conventionum, Quoniam cum Subse:
21 quuta deliberatio illius favore expleta minimè
fuerit virtute huius mti; Sed in exequutionem
alterius, quod Saluono tradiderat cum ampliori:
bus facultatibus etiam dae reservationis exclu:
sivis, consequens fit, ut posterior iste actus om:
ninò incompatibilis, et adversativus cum primo,
et cuius vigore fuit perfecta deliberatio preva:
lere debeat alteri non effectuato, à quo ita re:
cessisse clarius explicare non poterat ad Tex.
in l. Cum in plures 62. §. Locator Horrei ff. de
Locat. et Conduct. l. reprehendenda Cod. de Instit.
et Substit. Bald. cons. 8. in fin. Lib. 1o Riminald.
cons. 529. no 44. et Seq. Surd. de 134. no 9. Rot. dec.
138. no 35. pe 17. rec. non etiam ex declarationibus,
quę deliberationi Successere, quandoquidem ista
iam perfecta per plenariam Dominij, et Juris:
dictionis d. Ducatus translationem authorizante
Summo Pontifice factam in Principem Delibe:
ratarium, Statim Principi Ursino quęsitum
fuit Jus non facti adimplementi, et resolonis

contractus

UVA.BHSC

22 contractus, quidenus absque nouo utriusque
Contrahentis consensu reuiuiscere non potuit
ad Tex. in l. cum autem §. Iubent Adiles ff. de
edil. edict. Cyriac. contr. 139. n.º 18. Seraph. d.e 547
n.º 7. cum alijs in d.e 43. n.º 10. coram Hinot. Speciale
23 namque est in materia emptionis, et venditionis,
ut si res deuenit ad manus vnius ex Contrahentibus
ex titulo diuerso, non potest ab isto coactè retro:
cedi aut restitui ei ad cuius fauorem fuit contrac:
ta primeua actio, seù primeum Ius iam resolu:
tum, nec potest cogi ille ad acceptandum ex tit.º
aut stipulatione prioris conuentionis iam reso:
lutę ad Tex. in l. habere licere tit. de euict. Bo:
nat. Ant. de Marin. resol. iur. Lib. p.º cap. 108 n.º
18. Card. de Luc. de empt. et vendit. disc. 135 Carol.
Ant. de Luc. animaduers. ad Gratian. discept.
22. n.º 11. et Vincent. de Franch. d.e 145. n.º 2.

Eo ipso autem, quod Apoca non meretur
exequi respectu contractus venditionis Con:
ventionalis, inutile videbatur super aliorum,
qui subsequuntur examine immorari, siuè,
quia dubium, quod disputatur restrictum sit
ad effectum consequutiuum solutionis Canonum
faciendę Collegio Germanico occasione enunci:
atę recuperationis Tenutarum Galerię princi:
paliter procedentem ab ipsa venditione, siuè
quia correspectiuitas Contractuum in Apocha
celebratorum operetur, ut unus ex ijs corruente
cęteri subsistere non possint ex allegatis in princ.º

24 Verum ulterius etiam progrediendo adhuc
per se ipsam corruere visa est arrogatio, per

UVA.BHSC

quam V. Princeps Odescalchus in filium Vni Principis Ursini fuit civiliter allectus, quippè quæ facta dignoscitur auctoritate privata ipsorum met Contrahentium, quando illam vel præcedere, vel concomitari debuerat Supremi Principis auctoritas, vel rescriptum, ut sunt aperta Jura in §. Adoptio autem Instit. de Adoption. l. Generalis l. nam, et fæminæ ff. eod. tit. et l. arrogationes 6. Cod. eod. Jason. in l. Si arrogator sub n.º 7. ff. de adoption. Ruin. cons. 163. n.º 13. Lib. 5. Gabriel. cons. 113. in princ. vol. p.º Corn. cons. 34. n.º p.º et 4. vol. p.º Michalor. de fratr. p.e 13. cap. 10 p. tot. Antonel. de temp. Legal. Lib. 2. cap. 9. n.º 4. Bellon. de Jur. accrescen. cap. 10. q.e 4. n.º 50 Rot. in Romana hæreditatis de Pomis 16. Februarij 1680. §. Nihilominus coram bo: me: Albergato.

25 Haud refragante Imperiali Diplomate Ferdinandi 2.di per quod dicebatur impartita facultas Paulo Jordano Ursino, eiusque filijs ac descendentibus explendi per se ipsos huoi actus arrogationis, adoptionis, Legitimationis, emancipationis, aliosque similes ibi = similiter damus, et concedimus sibi supradº Principi Paulo Jordano Ursino, ac filijs et descendentibus suis ut supra amplam potestatem, et facultatem quod possitis, et valeatis Tutores, et Curatores confirmare, dare, et constituere, ipsosque Causis Legitimis subsistentibus amouere, necnon filios vtriusque sexus, et cuiuscumque ætatis, ac status adoptare,

et arrogare

UVA.BHSC

et arrogare, et eos adoptiuos, et arrogatos fa:
cere, constituere, et ordinare; Insuper filios Legi:
timos, et Legitimandos, adoptiuos, et adoptandos
emancipare, et adoptionibus, et arrogationibus,
et emancipationibus quibuscumque omnium, et
Singulorum etiam infantium, et Adolescenti:
um consentire, veniam aetatis supplicantibus
concedere, auctoritatem, et decretum in om:
nibus interponere, et seruos manumittere &c=
Omissis enim pluribus, quae citrà opportunita:
tem super Legalitate, aè interpretatione huius
Caesarei priuilegij cumulabantur à Scribenti:
bus pro Principe Ursino, illud prò compertu ha:
buerunt Domini nequaquam referri posse ad
ptos actus voluntariae Iurisdictionis per ip:
sosmet Concessionarios passiuè explendos, sed
verius importare facultatem auctorizandi,
et confirmandi eos, quos per alios fieri contige:
ret, ut in terminis consimilis Indulti per eadem
~~dam~~ ferè verba explicati est magistrale
consil. Ancharan. 13no sub n.o 5. et seqq. quem
sequuntur Ludouic. de Sard. de Legitim. p.e 4.
principal. q.e 5. et Rosell. eod. tract. in cap. de
caus. material. Legitimat. incipien. modo
viso de Causa n.o 11. et seqq. ex ea patenti, ac
26 efficaci ratione, quod nemo possit, nisi sit
Princeps Supremus Legibus Solutus, sibimet
ipsi Ius dicere, et proprium actum, vel contrac:
tum auctorizare, iuxtà gloss. communitèr
receptam in l. prima in figuratione Casus
ff. de auctorit. et consen. Tutor. Archidiacon.

UVA.BHSC

in cap. in uenditione 17. p.e 4. n.o 8. Felin. in cap. ex litteris 3. sub n.o 10. de probat., et generaliter tradiderunt Tiraquel. ad ll. Connubial. L. 16 glos. 8. n.o 115. Berlich. pract. concl. p.e 1. concl. 17. n.o 28. et seqq. Carprou. de Iurisprud. for. p.e 1. constit. 15. defin. 23. et 24. Joachin. Wibel. de Contract. mulier. cap. 6. n.o 22. 23. et 27. Coler. dec. german. 12. n.o 52.

27) Minusque refert, quod rescriptum Principis in confirmationem arrogationis valeat superuenire per Text. in l. adoptio 38 ff. de adoption. illudque teneatur Princeps Ursinus
28 exui parti à Summo Pontifice procurare p.t fuit reseruatum l. quidam cum filium ff. de verb. oblig. Jason. Cons. 141. n.o 128. Lib. 4. Seraphin. de privil. Juram. privil. 74. n.o 9.o Gratian. discept. for. cap. 915. n.o 19. Paul. Christin. decis. Belgic. 322. n.o 324. p. tot. vol. p.o

Prò responsione siquidem animaduersum fuit, quod tametsi rescriptum Principis superueniens arrogationem sine eo nulliter factam conualidet, illud tamen non est operatiuum, nisi ex nunc, et quando ipsa accederet confirmatio ob eam rationem, quod cum in confirmanda arrogatione necessario, et prò forma intercedere debeat causæ cognitio,
29. hæc autem haberi non possit, nisi habito iterum Contrahentium consensu, ut apertè decidit Tex. in l. nam ita 39. ff. de adoption. Gloss. in d. l. adoptio in figuratione casus, et alij scribentes communiter Jason. in d.a l. si

Arrogator

UVA.BHSC

30 Arrogator n.º 3. ff. eod. tit. ex his sequitur quod
isti ex actu nullo, nullam contraxerint obligonē
l. 4. §. Condemnatum ff. de re iudicat. l. itautem
5. ff. de administr. et pericul. Tut. Cap. non prestat
31. impedimentum de reg. Iur. in 6. quodque ante:
quam superaccedat auctoritas Principis pro
forma requisita, quilibet ex contrahentibus po:
tuerit penitere Salgad. in labyr. Credit. p.e p.a
cap. 33. n.º p.º et seqq. Adden. ad Greg. d.e 410. n.º 8.
Rot. in rec. d.e 755. sub n.º 1. p.e 1. et d.e 408. n.º 33.
et seq. p.e 16. cum alijs per R. pd. meum Ansald.
in suo tract. de commerc. et mercat. disc. 53. n.º 11.

Ità corruente n.º arrogationis contractu
32 haud ullo modo substineri potest 3.us promissæ suc:
cessionis in bonis Pnpis Arrogatoris, minùsque
universalis donationis favore Principis Arro:
gati ex eo inevitabili dilemmate, quod vel suc:
cessio, et donatio conventæ fuerunt tamquam
ipsius arrogat.is effectus, et sequela, prout
verius Domini existimabant ex verbis Apochæ
hic opportunè referendis, quæ utramque par:
titionem præcessere ibi = E perche si deve de
iure al Figlio arrogato, la successione uni:
versale ab Intestato in tutti i Beni, raggioni,
et arrioni del Padre arrogatore, quindi e che =
et utique ex ptis nulla fit arrogatio, illius
nullitas influit in omnes actus ad eam conse:
quutivos l. pecuniam C. de Condit. ob Causa
Honded. cons. 81. n.º 56. Lib. p.º Rot. d.e 78. n.º 9. et
seqq. p.e 4. to. 1. rec. et coram Bich. d.e 435.
n.º 1. sive iuxta minus rectam contrariam

UVA.BHSC

interpretationem considerandę sunt abstrac:
33. tiuè ab eadem arrogatione, et tunc successio
quidem tamquam delata per pactum inter
viuos à iure reprobatum non substinebitur
l. hęreditatum Cod. de Codicill. l. pactum, quod
dotale, et l. fin. ubi gloss. in verb. pacisci Cod.
de pact. Menoch. cons. 1018. n.º 8. Peregrin. de
fideic. art. 33. n.º 50 Torr. de pact. fut. Succes.
Lib. p.º cap. 1. et 4. per tot. Tondut. resol. ci:
vil. 96. n.º 8. Lib 1. Rot. d.e 106. et 154. fere per
tot. p.e 9. et d.e 317. n.º 16. p.e 18. rec. Universalis
verò donatio ijsdem nullitatibus subeit
quibus, et subesse contractum venditionis
iam superiùs probauimus.

34 Adversus quę frustrà demum in uni:
versum opponebantur amplissimę clausulę
in proemio, et fine Apochę adiectę, per
quas dicebatur cogendum esse Principem Ur:
sinum ad obseruantiam memoratorum contractu:
um, et ad pręcisum factum prestandum pro illorum
sanatione impetranda ex allegatis supra §. Mi:
nusque refert. Duo siquidem prò totali obiecti
eliminatione recurrunt, Alterum, quod cum in
omnibus contractibus in Apocha stabilitis induc:
ta fuerit à Iure certa forma prò eorumdem inte:
35 gritate, et substantia, hac non seruata, nec
Ciuilis, nec naturalis oriri potuerit in con:
trahentibus obligatio l. Cum lex ff. de fideiussor.
l. p.a et l. 3. §. Si vir ff. de donat. inter vir. et mulier.
Hauar. cons. 9. de empt. et vendit. n.º 6. et 7. Lib.
3. Roman. cons. 12. et 437. utrobique n.º 4. Fenzon.

ad Statut.

UVA.BHSC

Statut. Urb. cap. 151. n.º 46. et Segg. et n.º 85. Cancer. var. resol. p.e 1. Cap. p.º n.º 59. Rot. coram Duran. d.e 18. n.º 15. et 16. et coram Bich. d.e 100 n.º 5. ubi agebatur de contractu iurato; Et alterum quod resoluto, ut supra probatum est etiam ex facto Principis Odescalchi contractu venditionis, cui cæteri sunt correlatiui, et famulantur res redacta
36 est ad eum statum, à quo amplius incipere non potest, quo casu nec etiam iurans cogi potest adimplementum Corn. cons. 101. sub n.º 7. et 8. Lib. p.º Faber. de Iur. iur. conclus. 8. n.º in fin. Marescott. var. resol. cap. 90 n.º 9. ne alias contra omnes Iuris regulas ex contractu, quem quis non
37 adimplet lucrum, et commodum consequatur Seraphin. d.e 109. n.º 1. Rot. in Rec. d.e 117. n.º 1. p.e 18. et alibi passim.

Quæ cum ita sint, et Apocha in nulla sui parte executionem mereatur succedit de plano negatiua quoque resolutio in secunda, et 3.a posteriori parte propositi dubij, cum, et desit titulus, quo Princeps Odescalchus admitti debeat ad oblationem Canonis Collegio Germanico Soluendi pro Tenutis Galeriæ, nullumque ipse Ius habeat per quod ad illius instantiam sit apponen. Œconomus.

Et ita oibus Dnis Suffraganibus, et utraque Parte audita conclusum fuit.

Toletana

UVA.BHSC

Toletana Iurispatronatus
Merc. 5. Junij 1697

LIV.

1 Censuerunt Domini constare de re iudicata, non autem de Causis restitutionis in integrum, cum enim Bernabeus, et Executores non appellauerint intra decendium a Sententia ultimo loco lata per Rmum D. meum Decanum, qua prequia decisione emanata coram bo: me: Emerix 10 Februarij 1696 inter alia pronunciatum fuit non constare de Iurepatronatus fauore D. Bernabei de Ottalora sed illi tantum competere eius vita durante facultatem reuidendi, an opus pium adimpleatur iuxta voluntatem testatoris, lis dubio procul transitum fecit in iudicatum iuxta Tex. in cap. Concertationi 8. de appellat. in 6. Auth. hodie C. de appellat. Scacc. eod. tract. quest. 17. Rot. post eumdem dec. 117. et in rec. dec. 664. n.o 1. p.e 18. et cum eiusdem Sententiæ æquè concurrat validitas,
2 et Iustitia, excluditur lesio, sine qua petitæ in Integrum restitutioni locus esse non potest cap. p.o ubi Abb. n.o 7. de restit. in integr. l. verum 17. §. Sciendum ff. de minoribus Rot. d.e 31. n.o 1. et 7. p.e 19. rec. et in Cauallicen. Pecuniaria 15. Junij Superioris anni §. quemadmodum coram Me.

Validitas siquidem resultabat ex actis, neque obumbratur ab opposita nullitate, ex eo quod decisio bo: me: Emerix quoad bona assignanda Hospitali prò dote legati, de quo agitur, mandauerit seruari mentem Testatoris, quæ est, ut

pro eade

UVA.BHSC

prò eadem dote assignaretur domus per eumdem Te:
statorem possessa in Villa Matriti, Sententia autem
Rmi Decani simpliciter confirmet alteram de partibus,
qua pronunciatum fuit dm domum vendendam esse, qua:
tenus annuo censu, vel Canone grauata reperiretur
ad effectum inuestiendi pretium, exindè inferendo,
quod da Sententia ut difformis à decisione non pos:
sit à nullitatis vitio salvari. Quandoquidem da Sen:
tentia de partibus non impedit assignationem domus
ex precepto Fundatoris faciendam do Hospitali, sed
presuppositiuè tantummodo, et quatenùs eadem do:
mus aliquo censu, vel Canone grauata reperire:
tur iniungit illius pretium, quod sicuti non est
difforme verisimili voluntati Testatoris, qui dum
etiam mandauit fieri supplementum ad summam le:
gatam, utique si domus subiecta reperiretur huoi
oneribus verisisimilitèr ordinasset illud idem, quod
prudens Iudex de partibus decreuerat, ita nec etiam
dicendum est, quod da Sententia Rmi D. mei Decani,
quæ est alterius confirmatoria, sit difformis decisi:
oni bo: me: Emerix, ex quo hæc mandat seruari volun:
tatem defuncti, sed potiùs dici debet, quod decisis
sit declaratiua da Sententiæ, ut nempè distractio
domus facienda sit ad asseruandam illius volunta:
tem ex principio prorsùs indubitato, quod Senten:
3 tiæ semper recipiunt declarationem à precedenti:
bus decisionibus Scacc. de Sent. et re iudic. glos.
14. quæst. 17. no 72. Rot. coram Burat. de 3 n7. no 1.
et in rec. dec. 177. no 4. pe 19.

Iustitia verò pariter elucescit quoad omnes
4 sui partes, quod enim nullum Iuspatronatus com:

UVA.BHSC

petat Bernabeo, optimè fundat decisio bo: me: Emerix in §. quo enim, et seq. tum ex qualitate dispositionis, tum etiam ex mente disponentis. Et quidem attenta qualitate dispositionis, nam cum Thomas Testator non fundauerit, aut dotauerit Hospitali S. Joannis Dei, sed solum illi assignauerit dotem congruam ducat. 1200 annuorum prò augumento sex Cubilium ad effectum, ut in illis ~~curauerit~~ curentur infirmi, illius dispositio non potest referri ad dotationem, qua mediante Iuspatronatus acquiritur, sed potius ad
5 quamdam speciem eleemosinæ, quæ d.m Ius non importat Abb. cons. 59. n.o 3. Lib. 2 Adden. ad Buratt. d.e 931. n.o 8 Card. de Luc. de Iurepatr. disc. 55. n.o 17. et 20, et
6 fortius attenta mente Testatoris, qui eo ipso quod deputauit d. Bernabeum in simplicem reuisorem, ut scilicet curaret adimplementum ipsius voluntatis, declarauit etiam nolle ad eius fauorem Iuspatronatus reseruare, sed velle tantummodo illi tribuere Ius honorificum, seu facultatem reuidendi quomodo opus pium tam per executores testamentarios, quam per Patres memorati Hospitalis executioni demandetur, prout indicat verbum illud reuisor ad tradita per Ambros. Calepin. Thesaur. Ling. Latin. eod. verb. Thusc. Litt. R. conclus. 313. et 315. Escobar. de ratiocin. cap. 41. n.o 28. Gutierez. de Gabbell. q.e 168. n.o 10. et Segg. Scacc. de appell. q.e 19. remed. 3. sub n.o 34.

7 Atque hinc cessat discursus quamplurimis exemplis comprobatus, quod non repugnet acquiri Iuspatronatus ex fundatione, et dotatione etiam super dictis sex cubilibus quamuis sitis in Hospitali

UVA.BHSC

pitali alterius fundatoris, quodque licet ex Testamento non appareat animus Testatoris acquirendi Iuspatronatus, illud tamen ex sola fundatione, et dotatione suppleatur à Iure iuxta firmata in Augustana Iurispatronatus super negocio pnli 31 Januarij 1695 et 10. Junij eiusdem anni utrobique in principio ec-
8 ram Rmo D. meo Decano. Quia cum presupposita dotatio ex premissis deficiat, ut potè potius referenda ad titulum eleemosinæ quemadmodum præsefert eiusdem subiectæ materiæ qualitas, cessat pnsa acquisitio Iurispatronatus ex utroque titulo, cum illud nunquam inducatur ex fundatione, et dotatione quando utraque ex his ex solo pietatis motivo facta dignoscitur, ut communiter tenent DD. in c. Significavit de testib. et alijs relatis Card. de Luc. de Iurepatr. disc. 55. n.o 20.

Quod verò deputatio Bernabei in Revisore
9 importet facultatem honorificam revidendi an adimplementum operis pij effectum sortiatur iuxta voluntatem Testatoris, pariformiter resultat ex decis. bo: me: Emerix §. et hinc cum seqq. et hodie redditur incontrovertibile ex facto ipsorum Patrum, qui huoi revisionem amplius non negant. Quodque demum eadem facultas durare debeat solum in vita eiusdem Bernabei, remanet probatum ex qualitate nudi, et simplicis ministerij revisoris, quod cum nulla habeat adnexam iurisdictionem, præsefert Testatore voluisse eligere Personam, et industriam ipsius Bernabei, non autem aliorum ad Text. in cap. final. §. ultim. de offic. delegat. cap. nos quidem de Testam. cap. exijt qui seminat §. in eo vero casu de verb. Signif.

UVA.BHSC

glos. in cap. fin. verb. mortuo de Testam. in 6. late
Carp. de execut. testam. Lib. 3 cap. 7. n°1. et seq. ac
Rot. et Lib. 4. cap. 1. n°13. et 4. Balthas. Thom. de execut.
vltim. volunt. tract. 4. tit. 14. cap. 8. n°107. Rot. co:
ram Roy. d° g3. n° 14. et seq. et in dec. 60: me: Emerix
S. nec viceversa.

10 Nec quidquam facit quod Bernabeus acquisiue:
rit facultatem reuisoris titulo legati, atque ideò uti
sibi competentem nomine proprio illam transmittere
possit ad suos hæredes ex l. illud §. ff. de option. Le:
gat. Rot. coram Rox. d° dec. 93 n°10. 11. et 17. cum seqq.
et in rec. d° 301. n°7. et 12. p° 14. Quoniam cum officium
11 reuisoris, ut præmissum est, imponat nudum mini:
sterium executionis voluntatis testatoris, non pot
utique operari, quod idem Reuisor habeat debeat tan:
quam legatarius, minusque quod dictum officium
competat illi nomine proprio, cum ipse Executor testa:
mentarius neutrum ex pris valeat usurpare, ut do
p°. Bartol. Angel. et Castren. in l. Si quis sitio
ff. de legat. 1. ibique Peralt. n°1. et seq. et Sarmient.
n°2. Carp. de execut. testam. Lib. 1. cap. 1. n°31. et
seqq. et do n°. idem Carp. Lib. 3. cap. 7 n°7. et seq.
12 quin contrarium concludant auctoritates in obiec:
tum allegatæ, nam in d° 93. coram Rox. execu:
tori testamentario fuerat legatum Jus nomina:
di in perpetuum, et nomine proprio, ut in n°11. et in
dec. 301. p°14 rec. tribuenda erat facultas executori
substituendi alios in eius locum, ut in n°11. quæ seq.
13 delegandi facultas extra voluntatem testatoris
non competit executori, nec reuisori ex l. nulli C. de
Epis. et Cler. Carp. de execut Lib. 1. cap. 19. n°2.

et seqq.

UVA.BHSC

segg. et lib. 3. cap. 7. nº 1.

14 Demum minus obstat, quod officium Revisorij
sit directum ad executionem voluntatis defuncti,
proindeque sicuti ista habet tractum successivum
etiam ultra vitam d. Bernabei, ita etiam debeat ta-
lis facultas ultra dictum tempus durare Anelaran.
cons. 19. nº 7. Rot. coram Rox. d. dec. 93. nº 11. et firmant
alij Laudati in d. dec. 60. me: Emerix S. neque ista. Quis:
15 sic hoc procederet si revidendi munus fuisset in per-
petuum à Testatore concessum, cum enim Rot.
16. in prealleg. dec. 93. coram Rox. contrarium firma-
vit, quia cum Testatori alteri executorum tri-
buerat ius nominandi Capellanos in perpetuum,
17 alias nunquc officium executorij quoties ageretur
de oneribus perpetuis semper fuisset perpetuum, et
transmissibile ad heredes contra omnia iuris prin-
cipia, de quibus glos. in cap. fin. verb. motus de Testam.
in 6. Carp. de execut. lib. 3. cap. 7. Balthas. Rom.
cod. tract. cap. 8.

Et ita utraque parte informante resolutum fuit.

Toletana Iuris patronatus
super prestationibus decursis
Mens. 5. Iuny 1697

LV.

Consulti Domini super prestationibus decursis
annui legati ducat. 1200. per Thomam de Ataloa
relicti Hospitali S. Ioannis Dei villæ Matriti

UVA.BHSC

de quo in alia decisione coram me hac eadem die edita
responderunt illas non debere dicto Hospitali, moti
non minus ex natura ipsius Legati, quam ex defectu
acceptationis illius.

Ex natura inquam Legati, quia illud non est
1 simplex, et absolutum, aut relictum gratiam dicti
Hospitalis, sed est onerosum, et correspectivum, ut
probè facetum intuitu, et contemplatione oneris sic
curationis Pauperum infirmorum, unde cum Hospi:
tale, et illius Patres immunctum onus habentes non
adimpleverint, sicque deficiat causa finalis, qua
Testator fuit motus ad sic Legandum, non debent DD.
ad perceptionem decursorum admitti ob resistentiam
voluntatis Testatoris, qui verisimiliter sine oneris
adimplemento d.m Legatum non fecisset l. Seio amico
10 ff. de ann. Legat. l. quidam Reipublicæ 17. ff. de
usu, et usufr. Legat. l. alumnæ 30 §. Seia 1. ff. de
adimen. Legat. Dec. cons. 485. n.° 10. et 11. Ruin. cons.
46. n.° 3. et per tot. lib. 1. Galganett. de condit. p.e p.a
cap. 18. Gaspar. Anton. Thesaur. Lib. 1. q.e 86. n.° 6.
et 7. Lib. 1. Antonell. de tempor. legal. lib. 1 cap. 43.
n.° 14. Surd. de alim. tit. 5. q.e 5. et tit. 18. q.e 6. n.°
11. Castill. de alim. Lib. 8. cap. 40. et 41. Barry
de Succes. lib. 17. tit. 19. n.° 4. post med. Pasqualig.
de Sacrific. non. legquest. 104 q. n.° 1. 13. et 8. 60. 1. Card.
de Luc. de legat. disc. 31. n.° 15. vers. quarta Benin:
tend. dec. ultim. n.° 1. Legati siquidem cessante
2 causa, cessare debet, et ipsum Legatum l. cum Pa:
ter 77. §. dulcissimis ff. de legat. 1. l. illis Liberti ff.
de condit., et demonstrat. Mantic. de coniect. ultim.
volunt. Lib. 6. tit. 13. n.° 14. et 15. Surd. de alim.
tit. 5. q.e 5. n.° 1. Castill. eod. tract. cap. 40. n.° 1. et 10.

Hæc

UVA.BHSC

3 Nec dubitari potest quin relictum huoi fac:
tum fuerit intuitiue, et ad contemplationem pti one:
ris; Quoniam ultra quod de iure legatum illius in:
tuitu semper presumitur factum l. Nesennius, et
seq. ff. de neg. gest. l. illius libertis in fin. ff. de condit.
et demonstrat. Guttier. de tutel. p.e 1. cap. 22. n.o 3. Surd.
de alim. tit. 8. priuil. 23. n.o 6. Castill. eod. tract. cap.
40. n.o 4. in fin. Card. de Luc. de legat. disc. 22. n.o 6. cessat
omne dubium ex lectura testamenti, cum enim te:
stator nullo modo respexerit vtilitatem Hospita:
lis, et Patrum, sed dumtaxat voluerit Sacerdotibus
pauperibus, et verecundis honoratis in illorum infirmi:
tatibus subvenire ibi = Item mando quod dotentur
in Hospitali S. Ioannis Dei huius Curie sex Cu:
bilia ad effectum curandi ab omnibus infirmita:
tibus ad rationem 100 ducatorum pro quolibet
cubile, que inseruire debent prò Sacerdotibus pau:
peribus, et pauperibus verecundis honoratis, et
quatenus non adsint utrique inseruiant dd.
Cubilia prò quibusuis pauperibus, et inter illos
preferri debeant famuli, qui mihi forsan inser:
uierunt = Sequitur per consequens quod legati cau:
sa finalis fuit commodum dictorum Pauperum,
quodque illorum contemplatione testator ita di:
4 sposuit, quemadmodum semper fit, quando legatum
respicit vtilitatem alicuius tertij, et non legata:
rij l. Titis centum in princ. ff. de condit., et demonst.
Bartol. et Castren. in l. 2. §. fin. ff. de donat. Tira:
quell. in tract. cessante causa limit. 1. n.o 41. et 52
Mantic. de coniect. lib. 6. tit. 14. n.o 14. post med. Surd.
de alim. tit. 5. q.e 5. n.o 3. et d.e 38. n.o 5.

UVA.BHSC

5 Et Sensus iste magis confouetur ex eo, quod hic versamur in legato omninò correspectiuo, ut potè quia onus manutenendi sex Cubilia si non Superat, saltem adequabit emolumentum annuorum ducatorum 1200. quapropter cum Hospitale, et PP. nullum ex illo valeant unquam sperare lucrum, in vanum opponitur quod d. legatum illorum commodum, et fauorem respiciat l. filiusfam. §. Marcellus ff. de legat. 1. Bartol. in l. Pamphilo §. duas ff. de legat. 3. Menoch. cons. 146. nº 13. Arias de Mesa lib. 2. var. cap. 5. nº 29 Card. de Luc. de legat. disc. 113. nº 13 vers. tertiam ponderabam Benintend. d. d. ult. nº 7.

Quin assumpti efficacia elidi valeat expensa excessiuitate emolumenti ducat. 200. pro quolibet cubile, deducta ex eo quod in minori summa ducat. 100. alterum ex illis manuteneri possit, uti agnouit Emus Camerarius, qui occasione exemptionis decimarum Papalium taxauit expensam prò manutentione cuiuslibet infirmi in annua summa ₰ 40.

6 Quia cum ad effectum taxandi expensas, precipuè in causam alimentorum potissimum inspicienda sit qualitas personalis percipere debentium, et loci vbi subministranda sunt, ut cæteris adductis dixit Rot. in Bononien dotis, et Antephati super negocio pnli 6. Aprilis 1696. §. Fin. coràm R. p. d. Muto utique annua summa ducat. 200. qui conflant ₰ 116. monetæ, dici non potest excessiua prò manutentione et curatione Sacerdotis infirmi, facienda in regia villa matriti, in qua regularitèr omnia magis rigoroso pretio venundantur, uti etiam concordant Testes in Sum.º executorum nº 15 neè resistit

præallegata

UVA.BHSC

praeallegata taxa Emi Camerarij in ♃ 40 annuis tum quia se refert ad omnia Hospitalia Religionis in genere, et proindè attendenda non est in loco particulari Matriti, tum etiam quia non percutit precisè expensas infirmorum, quas detrahi mandauit in sua Epistola Emus Camerarius, sed cadit super sumptibus prò victu, et vestitu cuiuslibet Religiosi, quas ad effm euitandi taxationem decimarum Papalium detrahendas esse testantur Bellenr. de charitatiu. Subsid. q.e 38. n.o 68. Monet. de decim. cap. 9. quest. 1. n.o 31. et seq.

8 Nec subsistit, quod impedimentum executionis pijs operis prouenerit ex facto Bernabei, et executorum, pretendendo Iuspatronatus, et propterea cum per eosdem PP. non steterit quominùs Legatum adimpleretur, debeant nihilominùs ad illius perceptionem admitti l. si Titio 95. ff. de Legat. 1. Menoch. cons. 146. n.o 31. vers. Secundus casus Pasqualig de Sacrific. nou. Leg. quest. 1032. n.o 8. to. 2. quoniam tantum abest, quod prefecti Bernabeus, et executores sint in culpa ex non adimplemento dicti operis, ut potiùs illa adscribenda sit pertinaciae dd. PP., qui postquam fuerunt per Executores interpellati ad declarandum an vellent Legatum acceptare, et postquam Iudices in partibus pronunciauerant super facultatibus reuidendi, voluerunt semel, atque iterum appellare, donec ex eorum facto causa usque ad presens protracta fuit, ex quibus omni-

9 bus quamlibet executorum culpam penitùs excludi habetur ex cap. fin. ibique gloss. verbo

UVA.BHSC

currit de elect. cap. damnum de reg. Jur. in 6. Menoch. cons. 146. n.º 31. Rot. coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 110 n.º 12. et 13. et in rec. d.e 158. n.º 12. p.e 13. et d.e 534. n.º 13. p.e 14. et d.e 320 n.º 13. p.e 17.

Ex defectu verò acceptationis d. Legati DD. dixerunt illius prestationes decursas non deberi, quia cum dicti PP. fuerint requisiti ad instia executorum de mandato visitatoris an vellent Legatum, acceptare deliberarunt illius acceptationem, quatenus tamen Stipulatio Instrifieret cum pacto quod officium Revisoris nullum importaret Jus honorificum, sed solum tribueret facultatem pro unica vice revidendi an fuerit facta dotatio, alias fuerunt protestati ipsos dissentire Stipulationi d. Instri dotationis, quod sanè pactum cum sit omninò contrarium, nedum sententijs in partibus promulgatis, sed etiam resolutionibus rotalibus, quæ d.m facultatem revidendi prorogarunt durante vita Bernabei, inficit quamcumque acceptationem per eosdem Patres emissam, signan-
10 ter ob clausulas resolutivas, quæ in casu contrario removent consensum ab actu Gloss., Bald., et alij in l. Siquidem de exceptionibus Barbos. de claus. claus. 81. n.º 4. et Segg. Rot. d.e 113. n.º 6. et 7. p.e 19. rec. et per consequens operatur etiam, quod prestationes debitæ non sint, cum Legatum
11 non debeatur nisi per legatarium sit agnitum l. si tibi homo §. Cum Servus ff. de Leg. 1. Molin. de Hispan. Primog. Lib. 1 cap. 12. n.º 14 Mantic. de coniect. ultim. volunt. Lib. 7. tit. 10. n.º 31 Thesaur. quæst. for. 75 n.º 14. Lib. 4. Pasqualig. de

Sacrific.

UVA.BHSC

Sacrif. nou. leg. quest. 1088. n.º 1. in fin. Card. de Luc.
de legat. disc. 18. n.º 1. et disc. 19. pariter n.º 1. Surd.
dec. 16. n.º 15. et d.º 269. n.º 1. nec intrant regulæ quod
12 legatum recta via transeat in legatarium, quodq.
fructus legati debeantur à die obitus testatoris,
13 qui intelliguntur quando idem legatarius legatum
14 acceptauit, ut subdit Mantic. de coniect. lib. 7. tit.
10. n.º 31. et seq. Barry d.º tit. 17. n.º 4. ad med.

Absque eo quod acceptatio argui valeat tum
15 ex petitione, et instantijs factis pro consequutione
legati, tum ex quo cum agatur de legato relicto
Ecclesiæ, illa intelligatur facta stipulante Deo
citra aliquam humani operis necessitatem, nam
primum cessat ex qualitate instantiarum, quæ
cum semper fuerint restrictæ ad exclusionem re-
visionis in præiudicium Bernabei, non possunt ali-
quam acceptationem inducere ex regula quod le-
16 gatum non potest pro parte acceptare, et pro
parte repudiari l. legatarius ff. de legat. 1. l.
neminem cum seq. ff. de legat. 1. Card. de Luc. de
legat. disc. 18. n.º 7. et disc. 43. n.º 2. Secundum
vero non applicatur in pnti hypothesi, quia cum ex
17 firmatis legatum sit onerosum, et correspectiuum,
presumptio acceptationis fauore piæ causæ induc-
ta destruitur, cum locum dumtaxat sibi vin-
dicet, quando legatum est lucratiuum, ut dis-
tinguunt Card. de Luc. de legat. d.º disc. 18. n.º 5.
Rot. coram Rox. dec. 314. n.º 11. et in rec. d.º 280
n.º 8. et seqq. p.º 11. et alijs plena manu congestis
in Romana donationis 14 maij 1685. §. Frustrà
coram clar. me: Card. Matthæis.

UVA.BHSC

18 Hęc quoad resolutionem dubij propositi
quia vero VV. ulteriùs ponderabant Testatorem
instituisse hęredem Animam suam, omniaque eius
bona mandasse erogari inter pauperes absque eo
quod designasset modum quod id fieri debuisset
pręter iam superiùs enarratum sex cubilium,
censuerunt ideò huiusmodi prestationes decursas ero:
gari posse per executores in alijs sex Cubilibus
separatis, quę manuteneri debeant tot annis
quot sunt dictę prestationes decursę, cum ita
consultum sit voluntati Testatoris eodem modo
quo opus ab ipso demandatum fuisset à princi:
pio adimpletum Rot. coram Peuting. d.° 176. n.° 11.
19 Sic enim practicatur in legato Missarum an:
nuarum, quoties per aliquot annos illarum ce:
lebratio fuerit omissa Tambur. de Sacrific. Miss.
Lib. 3. cap. 1. §. 3 n.° 86. et 88. Pasqualig. de Sacrific.
nou. leg. q.° 1085. et seq. to. 1. et pariformiter in le:
20 gato relicto prò construendo monasterio, vel alio
pio opere, quando ex aliquo impedimento in:
structio perfecta non fuerit, nam tunc fructus
medij temporis debentur d.° monasterio, seù operi
pio cap. nos quidem 3. de Testam. l. si ità re:
lictum §. Pegasus ff. de legat. 2. gloss. ibique
in verb. sine diminutione Abb. n.° 7. Joann.
Imol. n.° 16. Fagnan. n.° 8. Bald. cons. 57. Man:
tic. de coniect. Lib. 7. tit. 10. sub n.° 10. vers. et
ex hoc deducitur Grat. discept. For. cap. 358. n.° 15
et seqq. et cap. 400. n.° 35. Rot. d.° 682. n.° 13. ad med.
vers. et in fortioribus terminis p.° 1. rec.

Et ita utraque &

Auen

UVA.BHSC

Avenionen. Fid.si Super Immissione
Lun. 10 Juny 1697.
LVI.

Immissionem quam ex remedio l. fin. Cod. de edict. Diu. Adrian. toll. petebat Laurentius Serra ad bona fid.ria Alexandri Sen. eius Patrui principaliter se opponebant Patres Doctrinæ Chistianæ hæredes Alexandri Junioris p.ti Testatoris ex Filis nepotis sub eo fundamento quod quamplura ex ijs posita in Territ.o S. Cecilię tanquam propria Francisci eiusdem Testatoris Filij nullatenus fid.so paterno remanerent obnoxia. Verum cum Domini perspecto totius dispositionis tenore verius crediderint Patrem Testantem etiam propria bona filij sub eius fid.si ordinatione comprehendere voluisse dum cęteroquin de potestate nulla aderat contentio per ea, quę allegantur in alia mea hodierna decisione edita super articulo manutentionis §. et sane hinc favorabilis pro immissione danda Laurentio prodijt resolutio.

1. Et quidem inanis visa est oppositio quod subiectio bonorum filij Fid.so emanaverit in gratiam solius Lineę effectivę, ab eo descendentis, ex quo progrediendo Testator ad successivam vocationem Collateralium istos solum in proprijs bonis, et hęreditate substituerit ibi = e venendo tutta la detta famiglia, e descendenti dal d.o Testatore à finire, et estinguersi in detto caso ha sostituito à tutti i suoi beni, et eredità li figli del Sig.r Nicolò Serra fratello del Testatore = quę

UVA.BHSC

Substitutio restricta ad propria bona Testatoris ex proprietate Sermonis non sit complexiua eorum, quę ad filium hęredem iure proprio spectabant Menoch. de presumpt. lib. 4. presumpt. 117. Sub n.º 10 Cyriac. con: trou. 283. Sub n.º 42. et Sequen, et contr. 284. n.º 13. et Seq. Rot. d.e 910. n.º 26. coram Dunor. Jun. et d.e 630 n.º 8. coram Bich.

Nam prò responsione ponderabant Domini quod Suppositio bonorum hęredis volita à Te: statore fuit ab ipso per modum regulę ab initio demandata cum uerbis connotantibus integritatem patrimonij adaucti ex accessione dd. bonorum ad eius hęredem iure proprio Spec: tantium, quamobrem cum per hanc ità ex: plicatam voluntatem utramque bonorum Speciem Testator ipse consideraverit uti propriam, indè consequitur, ut Successiua vocatio Collateralium ad bona propria con: Sequutiuè ad priorem Substitutionem factam
2 in descendentibus, protendatur etiam ad ea quę ex d.a illius preordinatione in unum col: lecta, et confusa, ac incorporata voluit cum proprijs Soccin. Jun. cons. 68. n.º 19. vol. 4. Laderch. cons. 111. n.º 5. et 4. Menoch. de presumpt. lib. 4. presumpt. 197. n.º 22. Rota in Romana seu ve: rulana Fid.si 10 maij 1690 §. nec in dubium cum Seq. coram R.pd. meo Caprara; Quęuè ita magis efficaciter Subiecta remanserunt per acceptationem Francisci primi hęredis graua: ti, ut prosequitur mox citata decisio §. nec vis et efficacia

Hinc nulla vis fieri valet in discreti:
3 va Locutione desumpta ex quo p.ta Comprehen:

sio

UVA.BHSC

sio bonorum hęredis expressa legatur in priori parte
Testamenti, ubi de vocatione descendentium actum
fuit, non sic in 2.a loquente de transuersalibus.
Dispositio siquidem in prima parte expressa de
bonis hęredis fuit absolutè necessaria, ut certò
constaret de voluntate Testatoris illa sub fid.so
comprehendendi, quę necessitas cessabat in progres:
su aliarum substitutionum tanquam consecu:
tiuè ad primam ordinatarum, et quę ideò de sui
natura comprehendebant eademmet bona, et iura
quę sub d.a prima dispositione veniebant l. 3. ff.
de fund. instruct. l. 9. Cod. de impub. et alijs sub:
stit. Menoch. cons. 106. n.o 300 Idem de presumpt.
d.a pręs. 197. n.o 17. et 21. Peregrin. de fideic. art.
6. n.o 6. Fusar. de substit. q.e 649 n.o 4. Rot. d.e
646. n.o 1. et 6. pręsertim accedentibus dictionibus
4 uniuersalibus tutti intieram.e totalitatem,
et integritatem denotantibus, quę magis osten:
dunt animum disponentis comprehendi in hac
ulteriori substitutione totum id quod expres:
serat in pręcedenti Actolin. res. 41. n.o 25.
et 26. Seraphin. decis. 451. n.o 4. et seqq.
5 Istique intellectui famulatur tum
identitas rōnis ex eo quod subiectio bonorum
hęredis volita à Testatore uestita fuit ea
rōne ut pta bona conseruarentur in familia
sub qua idcircò prospexisse quoque videtur
Agnatis transuersalibus, quos in defectum
descendentium ordine Primogeniturę inuita:
uit. Tum etiam maxima inverisimilitudo quod
Testator in his bonis pręferri voluerit extra:

UVA.BHSC

neos hęredes descendentium ad exclusionem con:
sanguineorum quos prędilexisse ultrò patefit
ex ipsa eorum substitutione ad tex. in l. hęre:
des mei §. Fin. ff. ad Trebell. Rot. d.e 168. sub
n.o 12. p.e 3. rec.

Cętera, quę addebantur super competen:
tia detractionum satis dilecta remanent &
deductis in dec.e edita super articulo manu:
tentionis, quorum propterea inutilis est re:
petitio.

Et ita utraque &

Auenionen Fid.si super manut.ne
Lun. 10. Juny 1697

LVII.

Domini dixerunt esse dandam manutentio:
nem Laurentio, cum enim purificato ad illius fauore
fid.so ab Alexandro Seniore eius Patruo constituto,
1 ipse possessionem apprehenderit Bonorum fideicom:
missariorum existentium in Territorio Massani,
rectè videbatur eidem ad limites captę possessi:
onis decernenda manutentio uulg. §. retinendę
Institution. de Interdict. l. p.a et tot. tit. ff. et Coduti
possidetis, tametsi capta fuerit non citatis Pa:
tribus Doctrinę Christianę hęredibus Alexandri
Junioris vltimi grauati, è quorum manibus Lau:
2 rentius possessionem accipere teneretur iuxtà
apertam dispositionem tex. in l. p.a ff. quorum

Legatoru

UVA.BHSC

Legatorum ubi PP. communiter Peregrin. de fi:
deic. artic. 47. n.º 7. et Segg. Rot. decis. 1110 n.º 11. et
Segg. p.º 1. diuers. et coram Sa:me: Gregor. d.º 206. n.º 5.

3 Quandoquidem ubi p.t hic fideicommissum
est clarum, certa itidem illius purificatio, et Bono:
rum identitas, nulleque hæredibus grauatorum
ex istorum persona competunt detractiones, ea
communiter apud Suprema Tribunalia, et præ:
sertim in nro Auditorio inualuit Sententia, ut
fideicommissarius etiam in hac clandestina possessi:
one ad euitandos inutiles circuitus interdicto pos:
sessorio manutentionis defendatur Gorradin. cons.
93. n.º 3. Argel. de legitim. contradict. q.º 10. art. 5.
n.º 60 Joseph. de Ros. consult. 40. n.º 14. Card. de Luc.
de Fideic. disc. 198. n.º 12. Rot. d.º 443. n.º 13. coram Ro:
xas d.º 740 n.º 6. coram Dunoz. Jun. d.º 757. n.º 7. coram
Cerr. et in rec. d.º 116. n.º 3. p.º 3. d.º 358 n.º 11. p.º 15. dec.
18. n.º 17. p.º 17. et in Beneuentana manutentionis
4. Julij anni præteriti §. Quia rigor coram Rpd.
meo de la Tremoville.

Sanè incompetentia detractionum, quarum
unico fundamento contendebant Patres excludere
casum Limitationis alioquin nec ab eorum defen:
soribus controuersæ patere visa est ex Lectura
Testamenti in quo cum Alexander Sen. instituto
Francisco Filio illum grauauerit restituere Alex:
andro iuniori istius filio, et respectiuè eiusdem
Testatoris nepoti omnia, et quæcumque eius bo:
na, à quibus separari noluit illa, quæ vel iure
dotis maternæ, vel ex hæreditatibus transuersa:
lium ad hæredem iure proprio fuissent delata

UVA.BHSC

siuè deferenda, addita ulterius cuiuscumque le:
galis detractionis strictissima prohibitione per
ea verba = Senza detrattione, ne diminutione d'
alcuna quarta di legittima, falcidia, trebelliani:
ca, ne d'altra quarta qualunque = repetita
etiam inferius quoad legittimam famigerata cau:
thela Soccin. Iun. in cons. 122. n.º 8 Lib. p.º quam
pariter docuit Durant. de art. testand. tit. 6. cauthel.
21. n.º 6. Ex his quemadmodum certa redditur te:
statoris voluntas aduersatiua detractionibus à
Patribus postulatis, ita minus dubitandum su:
4 perest de illius potestate ex ea indubitata regu:
la quod testator potuit grauare heredem in
re propria quando emolumentum cumulatis ac:
cessionibus, seu fructibus medij temporis equi:
valet grauamini ad Tex. in l. Imperator 72. §.
si Centum et §. Cum quidam ff. de leg. 2. et l. cum
Pater 79. §. Titio fratri ibique Bald. in princ. eod.
tit. Bart. in d.ª l. Imperator n.º p.º et 4. ibique etiam
Imol. n.º 3. Gabriel. cons. 102 n.º 8. et seqq. Lib. 2.
Peregrin. de fideic. art. 33. n.º 47. et 49. Mellin. ob:
servat. 144. n.º 22. Card. de Luc. de fideic. disc. 134.
n.º 14. et seqq. cum alijs latissimè cumulatis in vo:
tis editis in Causa Ferrarien. Fideicommissorum de
Turchis altero à bo: me: Emerix Decano 19. Au:
gusti 1687. §. hęc sufficere, et altero à R. pd. Her:
vault Archiepo Turonensi 30 Augusti 1688. §
non solum autem, et sequuta est Rota in Roma:
na, seù Verulana Fid.si 10 maij 1690 §. nec ad impe:
diendam coram R. pd. meo Caprara.

5 Absque eo quod mox relatæ prohibitionis effus

restringi

UVA.BHSC

restringi velit intrà terminos p.o Substitutionis fauore descendendium ordinatæ non sic autem extendatur ad Casum, in quo defecta descendentia Testatoris fieri debuit transitus ad Lineam transversalium n.o Loco vocatorum, ita etiam suadente presumpta maiori affectione eiusdem Testatoris erga proprios descendentes, quàm erga consanguineos Collaterales ut in Simili obseruat Coccin. d.e 1955. Sub n.o 1. vers. et pta.

Huoi siquidem sic Limitatum effectum non patitur ordo eiusdem Testamentariæ dispositionis, in qua cum prohibitio detractionum fuerit per verba ~~interd~~ indeterminata, ac indefinitè concepta, ut indè pinguior euaderet Primogenitura, ad quam Testator p.o descendentes, et Successiuè Transuersales inuitauit, non est cur vertendo litteram Testamenti ex eo Solum quod Testator p.o descendentibus prospexerit, et deinceps prò conservanda familia deflexerit ad Collaterales, interpretari velimus, ut Legitimæ detractio ab initio, et in propria Sede non volita reassumeretur in ulterioribus restitutionibus contra voluntatem ipsius Legittimarij, qui acceptando hæreditatem onus quoque in Legitima absque alia declaratione acceptasse eamque Fid.so Supposuisse censetur ubi in istius prohibitione Seruata fuerit Cauthela Soccini Bellon. Iun. cons. 65. n.o 44. et Segg. Duran. de art. testand. d. tit. 5. cauthel. 31. Sub n.o 6. Fusar. de Substit. q.e 196. n.o 61. Merlin. de Legittim. Lib. 3. tit. 1. q.e 10. n.o 14. et 15. plenè Rota in Bonon. Transactionis impressa apud Angel. Rodulphin.

6

UVA.BHSC

allegat. 115. n.º 56. et 57. et in rec. d.º 119. n.º 1. et seqq. p.º 14. et d.º 49. n.º 16. et 17. p.º 18. Et quando cætero:
7 quin regulare est quod prohibitio detractionum facta p.º gradui, vel respectu primi gradus habeatur prò repetita in gradibus successiuis, ut per Vrceol. consult. 38. n.º 5. Altograd contr. 71. n.º 46. Condut. resol. Ciuil. p.º 1. cap. 151. n.º 15. Seraphin. d.º 153. n.º 9. et d.º 570 n.º 1. et seq.

Quæ certiora redduntur ex verbis quibus explicata fuit restitutio facienda ipsis Collateralibus post expletam lineam descendentium ibi = à tutti i suoi beni, et eredità = et paulò inferiùs = goda intieramente i suoi beni, et eredità =
8 Hæc enim tanquam totalitatem, et integritatem bonorum, et hæreditatis deferendæ præseferentia clariùs explicare non possunt animum Testatoris, ut integra à detractionibus etiam ad Collaterales hæreditas perueniret argumento Tex. in l. qui totam 45. ff. ad Trebell. et relatis concordantibus etiam in debilioribus terminis firmauit Rota in Fulginaten. Fid.si impressa apud Torr. de pact. Fut. Success. d.º 37. n.º 7. confirmata 15. Junij 1681. et 17 maij 1683. coram bo.me Guaxard. et 29 Januarij 1685. coram bo.me Pauluccio, et in Romana Immissionis 5. Julij 1688. §. Sed re vera coram R.pd. Heruault Archiepo Turonen.

Haud refragante discretiua elicita ex præ:
9 sumpta maiori affectione Testatoris in proprios descendentes. Tum quia præsumptio cedere debet apertæ voluntati, quæ ex ptis patefacta remanet prò indefinita detractionum prohibitione

l.

UVA.BHSC

L. penult. §. Mulier. ff. de probat. Tum quia maior
Testatoris affectio erga descendentes suum plenarium
effectum assequitur in ipso ordine Successionis, cum
non nisi post consumptam illius hereditatem descen:
dentiam Transversales fuerint inuitati: Tum de:
mum quia ex eodem argumento maioris affectionis
potius inferri videbatur ad prohibitas detractiones
etiam in casu transitus Primogeniturę ad transver:
10 sales, quos Testator prędilexisse Censetur hęre:
dibus extraneis, quorum beneficio alias ipsę de:
tractiones cessissent ex deductis apud Tondut. d.o
cap. 151. n.o 15. et Segg.

Cęterum ubi pta non essent adeò certa, pt.
certiora etiam euadunt ex allegatis in alia mea
hodierna decisione contemporaneè edita sub du:
bio Immissionis, cessaret in proposito quęuis diffi:
cultas, nam cum in facto compertum fuerit quam:
plures ab hęredibus grauatis factas fuisse alie:
11 nationes ultra Summam $\frac{m}{10}$ consequens fit, ut
istę imputandę essent in pretensas detractiones
ad Tex. in L. Marcellus § resque, ff. ad Sen. Cons.
Trebell. Peregrin. de Fideic. art. 39. n.o 4. Merlin.
dec. 383. n.o 15. et 16 Rot. in rec. decis. 554. n.o 10 p.e 18

Quin urgere visum fuerit exageratum Pa:
trimonium Testatoris in $\frac{m}{40}$ ex quo dicebatur ptas
alienationes minimè adęquare detractiones tum le:
gitimę tum dotis maternę debitas hęredibus gra:
12 uatis. Ultra quod enim ex omissione Inuentarij
coniuncta cum recitatis alienationibus oritur
præsumptio, quod multo plura bona tum mobilia,
tum immobilia hęredes grauati subtraxerint

UVA.BHSC

integras detractiones absorbentia Rot. d.a Dec. 554. n.o
no p.e 18. et relatis concordantibus dictum fuit in Ro:
mana fid.si 4. februarij 1689. §. unicum tamen coram
bo: me: Emerix Preterea cum bona super quibus peti:
tur manutentio valorem ∇ 16 m non excedant Sum.o Lau:
rentij n.o 15. exinde assequimur, quod utcumque bona
fid.ria essent asserti valoris ∇ 40 m adhuc nequeant Pa:
tres excipere de detractionibus, quas vel ultrò conse:
querentur in ceteris bonis fid.rijs, vel si hec non re:
periuntur ultro consumpserunt eorum auctores
in illorum dilapidatione in detractiones, semper
imputanda ex mox allegatis.

Et ità resolutum est utraque &

Aurien. Cantoriæ
Ven: 14. Junij 1697.

LVIII.

Producta nuper per Joannem de Oxea Gratia
si neutri, quam à Sede Aplica impetraverat usq.
sub die 17. Aprilis anni 1693., novam audien:
tiam successivè à Dominis meis obtinuit ad:
versus decisionem coram me editam sub die
x. xmbris prox.ti favore Joannis de Arnesto, et
una simul iniungi quod daretur dubium super
d.a gratia si neutri, ad cuius rescripti tenore
Patres aggressi in pnti audientia utriusque
assumpti disputationem responderunt standum
esse in decisis, et gram si neutri non esse exequendam

Respectu

UVA.BHSC

Respectu namque primæ partis processerunt cum fundamentis deductis tam in antedicta mea decisione, quam in alia precedenter edita sub die 8 Junij anni preteriti coram R. p. d. meo de La Tremoille, nec subsistere visum est, quod Arnesto non verificauerit Clericatum, et valorem obtentorum expressum inducat n4. auri de Camera.

1 Probatio siquidem Clericatus resultat tum ex confessione emissa ab Oxea in positionibus, et articulis, cum qua concordant Testes ab ipso super

2 ijsdem articulis producti tum ex obtentorum retentione, quæ assequi nequiuisset Arnesto, nisi fuisset clericali caractere insignitus iuxta Tex. in cap. Cum adeò de rescriptis Rot. dec. 40. n.º 4. p.º 18. rec. Tum rursus ex munere Inquisitoris

3 Apostolici aduersus hæreticam prauitatem per ipsum exercito in regnis Indiarum, quod iuxta Cartam accordatam Consilij Supremi ac Generalis Inquisitionis Hispaniarum requirit ordine Sacrum; Tum denique ex noua gratia Sanatoria

4 per eumdem successiuè obtenta in forma gratiosa, quæ à Vatarìa non datur, nisi precedat Clericatus iustificatio Ros. de executor. Litter. Apost. cap. 2. n.º 70. et 71. Rot. d.º n54. n.º 3. p.º 13. et d.º n89. n.º 8. p.º 18. rec. Valor verò obtentorum ultro probatus

5 videbatur ex depositione duorum Curialium, cum tamen ad effectum de quo agitur, quæuis etiam imperfecta probatio passim admittatur Ros. d. tract. cap. 6. n.º 135. et Segg. Rot. Coram Cels. d.º 31. n.º 11. et in rec. d.º 6n. n.º n7 p.º 10. d.º n03. n.º 1n p.º 11. et d.º n9n. n.º 10. p.º 14.

UVA.BHSC

6 Prout nec obstat repetitum obiectum quod Arnesto non iustificauerit negatiuam publicationis Litterarum Apostolicarum Io. de Oxea, quas tamen uti propriæ gratiæ fundamentum debuisset plenè, et concludenter probare Paris. de resignat. lib. 11. q.e 14. n.o 5. et per tot. Card. de Luc. de Benef. disc. 94. n.o 11. Adden. ad Burat. d.e 948 sub lit. A. Rot. coram Ludouis. d.e 113. n.o 9. et 10. ibique Adden. n.o 12. et coram Cerr. d.e 400 n.o 6. et in rec. d.e 412. n.o 15. p.e 18. et quidem vel confessionem Partis, aut coarctando quod litteræ non fuerint expeditæ infra tempus præfixum ad publicandum Lotter. de re Benef. lib. 3. q.e 71. n.o 14. et 15. Ros. de execut. cap. 6. n.o 13. et seqq. Rot. coram Ludouis. d.e 110. n.o 4. coram Burat. d.a d.e 948 n.o 6. et coram Roxas d.e 98. n.o 4.

8 Placuit siquidem responsio in præteritis duabus decisionibus assignata, quod nimirum negatiua dictæ publicationis concludenter probata remaneat ex illius Instro ab eodem Oxea coram Executore producto, in quo cum tacito vero vacationis modo ob non publicatam resignationem, quam Arnesto obtinuerat ab Ossario, expressa fuerit alia vacatio per obitum Ioannis Fernandez de Castro, perindè est acsi publicatio fuisset penitus omissa ex deductis in p.a dec.e Rpd. me: de La Tremoille §. At verò cum seqq. et in altera coram me §. Quod autem

9 Absque eo quod illa adhuc defendi prætendatur, ex quo notarius in eius actu indefinitè testetur de publicatione Litterarum Aplicarum ibi = publicaui alta, et intelligibili voce

quamdam

UVA.BHSC

quamdam Bullam Gratiæ Suæ Sanctitatis = Cui
cum integra fides prestanda sit Paris. de resign.
d. Lib. 11. q.e 6. n.o 51. 52. et 65. Gavr. de Benefic. p.e 11.
cap. 13. n.o 302. Ros. de execut. cap. 14. n.o 168. Rot. d.e
594. n.o 7. coram Buratt. et d.e 140. n.o 11. p.e 11. rec.
10 credi quoque debeat, quod ea omnia expleuerit, quæ
pro validate publicationis fieri opportuit, et con:
sueuerat Paris. d.a q.e 6. n.o 57. Rot. d.e 118. la p.a n.o
13. p.e 9. rec., ita ut illam iam per p.tum actum per:
11 fectam non vitiat successiua erronea vacati:
onis expressio Paris ubi supra n.o 53. et 54. Rot.
coram Coccin. d.e 373. n.o 10 et in rec. d.e 129. n.o 4. et
d.e 339. n.o 8 p.e 18.

Obiectum enim procederet, ubi ex p.to actu
notarij saltem per possibile colligi posset,
quod ipse vel integrum litterarum tenorem,
vel saltem earum substantiam publicasset,
verum cum hoc apertè excludatur ex illius re:
latione contrarium expressè preseferente ibi
= publicaui alta, et intelligibili voce Bul:
lam gratiæ Suæ Sanctitatis, dicens qualiter no:
ster S.mus Pater Innocentius XI. per antedictam
Bullam originalem, gratiam, et fauorem fe:
cerat præbendæ dignitatis Cantoriæ d. S. Eccl.iæ
Cathedralis, quæ reperiebatur vacans per obi:
tum Licentiati D. Joannis Fernandez de Castro &c =
12 Inde sequitur, ut quamuis alias error notarij
in nomine, vel pronomine non vitiet publicatio:
nem, quando constat de certitudine personæ, se:
cus verò sit, quando prout hic non solum er:
ratur in Corpore l. quoties, et l. in ambiguis ff.

UVA.BHSC

de hered. instit. l. si in nomine Cod. de testam.
Paris d.a q.e 6. n.o 52. et seq. Ros. de execut. cap. 5.
à n.o 169. Rot. coram Cels. d.e 126. n.o 3. et coram
Vbald. d.e 354. à n.o p.o sed in tota substantia gra:
13 tiæ Apostolicæ exprimendo vacationem per obi:
tum quando litteræ fuerant impetratæ ob non
factam publicationem, ut benè prosequitur deci:
sio Rpd. mei de la Tremoille §. quia in n.ro casu.

Nec pariter substineri potest sub fun:
damento quod Cantoria tunc temporis revera
vacaret per obitum dicti Fernandez, quia vi:
delicet quamvis Laurentius, qui illam hoc modo va:
cantem obtinuerat, eius possessione nondum adepta
postea resignasset ad favorem Arnesto, cum tamen
resignatio sine effectu remanserit ob non verificatio:
nem clausulæ in ea adiectæ = dummodo resignans ali:
undè commodè vivere valeat = per consequens vica:
14 ria adhuc vacare diceretur, ut prius per obitum d.
Fernandez Rot. coram Cavaler. d.e 114. n.o 1. coram Coe:
cin. d.e 1433. sub n.o 4. et d.e 1509 n.o 5. et seqq. et n.o 11.
coram Burat. d.e 830 n.o 3. et 4. et ibi Adden. Lit. A.
coram Merlin. d.e 538. n.o 8. coram Sa: me: Alexan.
VIII. d.e 106. à n.o 8 et in rec. d.e 92. n.o 12. p.e 6. et d.e
85. n.o 7. p.e 10

15 Tum quia eius impetratio Oxeæ, quæ factum pub:
licationis exigebat prodierit ex titulo vacationis
propter non publicatam gratiam resignationis
Arnesto, non aliter quam ex hoc preciso titulo pub:
licari debuerat, ut habetur in Constitutione Gre:
goriana §. quinto, et observatur Paris. d. lib. 11. q.e
7. n.o 53. et seqq. Lotter. de re benef. lib. 3. q.e 21.
n.o 22.

UVA.BHSC

16 qua preterea constitutione attenta, beneficium resi:
gnatum non dicitur amplius vacare uti prius,
sed ob non factam publicationem Ros. de execut. cap.
14. n.° 169. et seq. Rot. coram Cels. d.e 191. n.° 4. et 5. et
d.e 322. n.° 13. coram Bich. d.e 358. n.° 14. et 21. coram Ca:
rill. d.e 283. n.° 7. coram Roxas d.e 89. n.° 7. et in rec.
d.e 357. n.° 5. p.e 12. Tum etiam quia cum clausula
17 dummodo resignans & solum favorem resignantis
respiciat operatur, ut de illius non iustificatione
ipse solus excipere possit Seraphin. d.e 657. n.° 5. Ro:
xas d.e 89. n.° 10. Cerr. d.e 227. n.° 5.

Multo minus demum suffragatur quod
18 p.tum Instrum publicationis tanquam per Oxe:
am ad alium finem in processu de partibus coram
executore productum non coaret et negativam alte:
rius magis validę publicationis Rot. coram Bich.
d.e 479. n.° 12. et seqq. et in rec. d.e 141. n.° 10. p.e 15.
quam intercessisse ulterius presumatur, tum
19 ex favorabili sententia quam ab eodem Judice
executore ipse reportavit ad firmata per Rota
d.e 155. n.° 20 coram Manzaned. et d.e 412. n.° 17. p.e
20 18 rec. Tum etiam ex triennali possessione Canto:
rię, in qua successive permansit, ut argumen:
tatur Paris. de resignat. lib. 11. q.e 14. n.° 26. Lot:
ter de re benef. lib. 3. q.e 21. n.° 13. Torr. de pact.
fut. succes. lib. 3. cap. 8. n.° 92. Chochier. ad
reg. Cancell. 34. n.° 32. Rot. coram Mantic. d.e 68
n.° 8. et coram Rox. d.e 80. n.° 2. et d.e 98. n.° 5.

Quoniam obiectum cessat ex facto, Instrum
siquidem p.tæ publicationis tam p.° in Judicio in
partibus inchoato, quam in eodem in Rota postea

UVA.BHSC

prosequuto exhibitum fuit ab Oxea pro iustificati:
one suarum litterarum, quo stante iuuari ipse
non potest presumptione elicita ex sententia p.
executorem non citato Arnesto prolata, queque
suspensa remansit per rescriptum Signaturæ
Iustitiæ = Ad Rotam circumscripta possessione,
et apposito Œconomo = cum præsumptis cedere debeat
21 veritati l. Imperatores n. 9 §. Mulier ff. de pro:
bat. Barbos. axiom. 186. Rot. d.e n. 11. n.o 15. p.e 15.
et d.e n. 19. n.o 9. p.e 19. Et ex hac eadem ratione non
22 releuat p.ta triennalis possessio, quia ubi non
constat de legitima publicatione, nec etiam decen:
nalis suffragaretur, ut habetur in d.a Constitu:
tione Gregorij XIII. §. Quod Siquidquam Paris. de
resign. lib. 11. q.e 6. n.o 91. 93. et 111. et q.e 7. n.o 19.
Choclier. d.a regul. 34. n.o 131. Præterquam quod
cum à Signatura Iustitiæ circumscripta fuerit
per memoratum rescriptum, et ipse in Rota in:
23 steterit pro immissione, quæ possessionem exclu:
dit Rot. d.e 33. n.o 1. p.e 16. et d.e 64. n.o 7. p.e 19. nullum
24 prorsus fundamentum fieri valet super alle:
gata triennali possessione Paris. d.a q.e 6. n.o 116. Card.
de Luc. de Benefic. disc. 91. n.o 9. 11. et 113. Rot. coram
Cels. d.e 130. n.o 9. et 10.

25 Quò verò ad gratiam si neutri duplici
ex ratione illam non esse exequendam Domini
censuerunt, primo quia cum de tempore illius
datæ Arnesto iam impetrasset suam gratiam ex
capite non factæ publicationis, et istius fauore
adhuc penderet terminus 9. mensium ad publi:
candum præfixus in litteris Apostolicis ultra montes,

ut ex

UVA.BHSC

ut ex Constitutione Gregoriana observat Ros. de
execut. cap. 14. n.º 140. Rot. d.e 135. n.º 5. p.e 13. rec. indè
26 fit ut Cantoria tunc temporis non vacante, li:
cèt etiam postea vacatio superuenisset, gratia
ptã omninò inefficax remanserit Paris. de resignat.
lib. p.º q.e 4. n.º 26. et lib. 2. q.e 27. n.º 7. Lotter. de re
benefic. lib. 2. q.e 54. n.º 79 Amayden. de styl. Datar.
lib. p.º cap. 23. n.º 13. Ros. de execut. cap. 17. n.º 13. Rot.
d.e 824. n.º p.º p.e 3. diuers. Quodque tanquam habens
in ventre conditionem resolutivam = dummodò de
tempore datę, non sit alterius quęsitum = reso:
27 luta fuerit per ius, quod ut præfertur Arnesto
collitiganti competebat Garz. de benef. p.e 6. cap.
2. n.º 211. Lotter. de re benef. d.a q.e 54. n.º 79. et Segg.
et n.º 127. Amayden. d. cap. 23. n.º 17. Ros. d. cap.
17. n.º 22. et Rota decis. 726 n.º p.º p.e 2. rec.

28 Nec in contrarium facit quod gratia quam
impetrauit Arnesto nulla itidem, et resoluta
remanserit, ex quo illam nec publicauit, nec il:
lius executionem petijt intra terminum à Sepedic:
ta Constitutione Gregoriana præfinitum, cuius
prorogatio per nouam gratiam restitutoriam obten:
ta eidem Arnesto prodesse non possit in preiu:
dicium Oxeę, qui per gratiam si neutrime:
dio tempore Ius quesiuerat Paris. de resignat.
lib. 11. q.e 7. n.º 79. et Segg. Choclier. ad reg. Canc. 34.
n.º 28. et 29. Rot. d.e 252. n.º 15. p.e 8. rec. Quan:
29 doquidem, cum ob lapsum tempus ad publican:
dum Arnesto ptam gratiam restitutoriam
obtinuerat, eiusque vigore, et legitimam pub:
licationem expleri curauerit, et successiuè litte:

UVA.BHSC

nas Aplicas coram executore reproduxerit perin:
dè habetur, ac si hęc omnia in primo termino à
Constitutione prefixo expleuisset, ut pręter
relatos in alia mea decisione §. Fin. dixit Rota
coram Carillo d.e 1813. n.o 8. et in rec. d.e 141. n.o 34.
p.e 6. et d.e 141. n.o 134. p.e 16. Non obstante gratia
si neutri medio tempore p Oxcam impetrata
quia tanquam signata ante lapsum primum
tempus datum Arnesto ad publicandum nullum
30 illi ius acquirere potuit tametsi publicatio non
intra d. tempus, sed in alia postea prorogato sub:
sequuta fuerit, ut in puncto tenent Paris. de resi:
gnat. lib. 1. q.e 17. n.o 16. et lib. 11. q.e 7. n.o 44. Amayden.
de Styl. Patar. d. cap. 113. n.o 19. vers. Si vero.

Nec subsistit replicatio quod p.ta gratia
31 restitutoria fuerit subreptitia, ex quo Arnesto
in ea non narrauerit obitum Laurentij Resignan:
tis iuxtà tradita p Paris. d. lib. 11. q.e 7. n.o 68. 74.
et 78. Ros. de execut. cap. 14. n.o 159 Rot. coràm Cels.
d.e 1311. n.o 1. et 13. et in rec. d.e 156. n.o 11. et seq. et
d.e 1357. n.o 1. et seqq. p.e 11. Quia obiectum pro:
32 cederet si ipse Arnesto illam obtinuisset, ex
quo p.tas litteras resignationis in tempore non
publicasset, in quibus terminis loquuntur mox
relatæ auctoritates, secus autem cum impetra:
verit ad effectum publicandi nouam gratiam
unicè fundatam in defectu publicationis lit:
terarum Oxeę.

33 N.o pro deneganda exequutione Gratię
si neutri concurrit, quod rursus Oxca neque
nouam hanc gratiam publicauit, quę pro:
pterea

UVA.BHSC

ptereà etiam hoc capite remanet inexequibilis, ut colligitur ex Constitutione Gregorij §. illorum vers. Is quoque in quem, et vers. et quicumque sic impetrans Castropal. oper. moral. p.e n. tract. 13. disput. 6. punct. n. §. 6. n.o 8 et in terminis Rot. dec. n. 73. n.o 11. p.e 18. ubi concordantes.

34 Huoi publicationis defectus frustra salvari contendebatur, vel quia non foret necessaria ex deductis in d.e n. 7. n.o 18. et 19. coram Cerr.

35 Vel quia expleri non potuerit cum Litterę Aplicę nondum ab Oxea fuerint expeditę. Quia decisio Cerri excludit quidem obtinentem gratiam sine utri à Iure prelationis, de quo in eadem Constit.e §. 5.o, non autem à necessitate illam publicandi, Expeditio autem Litterarum neglecta ab Oxea tm abest ut ipsum eximat ab onere publicationis,

36 quinimmo hoc sit potissimum argumentum ad probandum eiusdem publicationis negativam, ut preter allegatos supra in §. Prout nec obstat tenent Hercul. tract. de negativa n.o 60 et 318 Paris. de resignat. lib. 11. q.e 6 n.o 47. Chocrier. ad reg. 34. de publ. resign. n.o 36. Card. de Luc. de Benefic. disc. 36 n.o 5. et disc. 94. n.o 14.

Et ità resolutum fuit utraque &

Romana

UVA.BHSC

Romana Pecuniaria Seù
Locorum Montium
Ven: 14. Junij 1697

LIX.

Mandatum alias ab A.C. relaxatum fauore Lucretiæ Paulinæ de Rosis prò Sorte, et fructibus ₰ 1000. adversùs bona hæria q. Cæsaris Brozoli hodie ad instantiam Augusti Rosæ filij, et hæredis dictæ Paulinæ hoc interim defunctæ exequendum esse conclusum fuit, cum enim dictus Cæsar recognoscendo bonam fidem de anno 1677. in quadam Apoca obligatione Camerali vallata fassus fuerit habuisse breui manu ab eadem Paulina ₰ 3000 monetæ, illorumque rata in Summa ₰ 1000 implicasse in tot locis montium in sui faciem Cantantium, obligando se desuper in casu illorum resignationis ad aliud Successiuum reinuestimentum, atque interim ad interesse ₰ 4. prò quolibet Centenario, absolutum est, quod quousque doctum fuerit de huiusmodi
1 asserto inuestimento in tot locis montium, ac de Subsequuta illorum resignatione in Personam dictæ Paulinæ, tenentur hæredes memorati Cæsaris restituere dicta ₰ 1000 unacum fructibus, ut est Tex. in l. idemq. §. Si Procurator ibique DD. ff. mandat. et firmant in Specie R. p.d. meus Ansald. in eius tract. de commerc. et mercat. disc. 61. sub n.o 53 vers. alium Procuratorem et n.o Segg. Rot. d.e n 81. n.o 1. p.e g. rec.

2 Neque adversatur unicum obiectum Statutariæ prescriptionis Urbis præsumentis Solutionem debiti ex acquiescentia sexdecim annorum. Quoniam

dispositio

UVA.BHSC

dispositio dicti Statuti non operatur in hypothesi, tum
3 ob iuramentum contentum in obligatione camerali,
quod crediti actionem præscriuat usque ad 40 annos
Alex. in l. nemo potest circa fin. ff. de legat. 1. Ce-
phal. cons. 724. n.º 35. lib. 5. Rolan. cons. 25. n.º 19. vol.
2. Rot. coram Manzaned d.e 613. n.º 12. coram Dunozett.
Jun. d.e 724. n.º 21. et in rec. d.e 35. n.º 8. p.e 15. d.e 283. n.º
9. p.e 19 et in Romana, seu Ciuitatis Castelli Potis
17 martij 1681. §. 2. coram bo: me: Albergato, tum
etiam ob conquestiones, et instantias reiteratè
4 Paulinam factas Hæredibus prò traditione littera-
rum patentium, vel Solutione controuersæ Summæ,
de quibus deponunt testes adducti in illius Sum.º n.º 6.
et Seqq. quæ quidem sicuti de facto excludunt præ-
suppositam acquiescentiam, ita etiam cessare faciunt
statutariam præscriptionem quantumvis extraiudici-
aliter emissæ fuerint, ut cauetur in eodem Statuto
Urbis cap. 158. lib. 1. et aduertit ibi Fenzon. n.º 27.
Bou. de Stat. Urbis prescript. gloss. 16. n.º 6. et gloss.
21. n.º 1. et 6. Rocc. disput. iur. Select. cap. 93. n.º 35.
Rot. coram Merlin. dec. 124. n.º 5. coram Card. Carr.
dec. 147. n.º 8. et Seq. et in rec. dec. 285 n.º 18. p.e 18.

Certius autem ob geminas facti circumstan-
tias, quæ contrariam præsumptionem magis excludunt.
Quarum altera est, quod Brozzolus reperiebatur di-
versis debitis involutus, et revera post paucos menses
à die emissæ obligationis obijt decoctioni proximus, un-
de est nimis verisimile, quod in huiusmodi angustijs præ-
termisso inuestimento in tot locis montium eroga-
verit ₰ 1000 in proprios usus, atque per consequens
eo minus ad pnsam satisfactionem deuenire value-

UVA.BHSC

5 rint, cum ad hunc effectum attendenda sit condi=
tio personę debitoris Mascard. de probat. conclus.
13 n. 5. n.º 18. Mart. Medic. d.e 84. n.º 3. Post. resol. 50.
n.º 19. Conciol. alleg. ciuil. 8. n.º 15. Rot. post Merlin.
de pignor. d.e 113. n.º 7. Post verò illius obitum, Hęre=
6 des negant debitum, ac proinde d.a Satisfactio nequit
presumi ex illorum Personis ad Tex. in l. asseue=
ratio 10. C. de non numer. pecun. Riminald. iun. cons.
171. n.º 16. vers. 1.º mouetur Rocc. disput. Iur. Select.
cap. 93. n.º 39. Rot. coram Dunoz. Iun. d.e 548. n.º 11. et
d.e 551. n.º 6. et coram Bich. d.e 50. n.º 13.

Altera vero oritur ex defectu quietantię
tam publicę quàm priuatę, non enim est creden=
dum, quod si processum fuerit ad Solutionem dictę
Summę, vel ad traditionem Litterarum patenti=
um, noluissent tam debitor quàm illius Hęredes,
qui sunt diligentissimi in Romana Curia Causarum
7 Patroni quietantiam reportare, cum Solutio notu=
bilis Summę sine illa fieri non soleat Post.
d. resol. 50. n.º 16. Mart. Medic. examin. 53. n.º 33.
Palm. nep. allegat. 69. n.º 11. Rot. coram Cels. d.e 184.
n.º 8. et in Rec. d.e 488 n.º 11. et in Fauentina Votis 13.
Januarij 1696. §. nec maiorem coram R. p. d. meo
Caprara, et in Cauallicen. Pecuniaria 15 Junij
eiusdem anni §. Final. coram Me. Presertim
quia in consignatione Apochę originalis cuiusdam
Cambij cum Marchione Betto contracti ex alijs
∇ 1000 per Brorrolum eodem tempore a Paulina re=
ceptis procurata, et obtenta fuit quietantia ex pub=
8 lico Instro, ideoque clarè argui potest, quod d.s
debitor si ad assertam Satisfactionem deuenisset

Similem

UVA.BHSC

Similem quietantiam omninò procurasset Crauet. cons. 313. Sub n.° 5. Andreol. controu. 135. n.° 7. Conciol. d. allegat. 8. d. n.° 13. vers. quod eo magis Rot. d.e n.° 59. n.° 6. p.e 6. rec.

Et euidentius quia satisfactio controuersæ summæ nec minus expleri potuit breui manu nam Lucretia quousque Broorulus in humanis egit semper fuit absens ab Urbe, dum morata fuit Pisis, proindeque si aliter effectum sortita fuisset, aut mediante traditione pecuniæ ad Ciuitatem Pisarum, aut ex consignatione Litterarum patentium locorum montium, utique de d.a traditione constaret vel ex libris alicuius nummulariæ, vel ex adnotationibus inter scripturas eiusdem debitoris, vel ex epistolis quibus Paulina fassa fuisset pecunias recepisse, et de p.ta consignatione appareret saltem ex regestis Secretariarum, in quibus resignationes, et translationes dd. locorum montium exactissimè adnotantur, ut advertit Rot. coram Greg. d.e 188. n.° 4. et seq. et in rec. d.e 378. n.° 13. p.e 18.

Hinc non obstant nonnullæ coniecturæ ex parte hæredum pro corroboratione statutariæ præscriptionis conglomeratæ, non quidem prima quod Lucretia receperit apocam originalem memorati Cambij, deque illa quietantiam exposuerit, absque eo quod mentionem fecerit de dictis locis montium, quandoquidem ultra quod satis probabile est, quod mulier ex tunc acquieuerit ob promissiones hæredum tradendi Litteras patentes statim ac loca montium fuissent reperta, cessat huiusmodi præsumptio ex eo quod petens simpliciter certam quantitatem

UVA.BHSC

non indè sibi præiudicat in alia residuali, quæ remanet, quoties petitionem non facit cum aliqua dictione taxativa, vel restrictiva l. si ex maiore 7. C. de except. l. inter 6. C. de Solut. Surd. cons. 454. n.º 37. Cyriac. controv. 225. n.º 19 plenè Olea de cess. iur. tit. 6. quest. vlt. Miscellan. n.º 132. et Segg. Rot. coram Greg. d.e 317. n.º 4. et in rec. p.e 18. dec. 22. n.º 11.

Non etiam secunda quod d.a Lucretia in extinctione dicti Cambij cum Marchione Berto inseruerit in Instro quietantiæ apocam originalem Brozzoli, exindè inferendo, quod si ad huc fuisset creditrix locorum montium curasset potius penes se dictam apocam custodire, quoniam id fieri opus erat pro indemnitate Marchionis, ut nempe satisfactio Cambij appareret legitimè facta mulieri, in cuius faciem non cantabat, sed eiusdem Berto Brozzoli debitoris, atque ea propter id minimè præiudicauit eidem mulieri, quæ propria iura ex huiusmodi pro-
11 ductione in actis censetur potius voluisse magis custodire, et approbare ex traditis per Rot. d.e 472. n.º 12 p.e 13. rec. et alibi passim.

Nec demum 3.a deprompta ex eo, quod cum
12 in Inuentario bonorum hæreditariorum d. Brozzoli non reperiantur descripta d.a loca montium, ista verisimiliter Paulinæ fuerint resignata, tum quia recurrit eadem responsio, quod de huiusmodi resignatione facile esset hæredibus docere, quatenùs verè sequuta fuisset, tum etiam quia ex ptis deficere visum est principale suppositum quod scilicet ⅁ 1000 revera inuestita fuerint in tot locis montium

non

UVA.BHSC

non releuante, quod idem debitor de tempore fac:
tę confessionis possideret sex loca montium Sum.° re:
plicationis hęredum n.° unico, quia cum d.ª loca em:
pta fuerint vsque ab anno 1633. et illorum pretium
non superet quantitatem ₰ 600., probabile id circò
non est, quod illorum emptio facta fuerit ex pecunijs
dictę mulieris, cum nedum concurrat disparitas
summę, sed etiam intercedat longa quatuor annorum
intercapedo à die emptionis dictorum sex Lorum
13 ad diem emissę recognitionis bonæ fidei, quando ad
effectum excludendi versionem sufficit etiam quę:
libet mera possibilitas in contrarium R.pd. meus
Ansald. in d.° eius tract. de commerc. et mercat.
disc. 45. n.° 26. Rot. d.e 64. n.° 11. p.e 18. rec. vltra
quamquod cum paulò post factam dictam confessio:
nem idem Brozzolus resignauerit dicta sex loca
montium, obiectum nullius remanet animaduersionis
quousque illius Hęredes doceant, vel resignationem
fuisse effectuatam in personam Lucretię, vel preti:
um ex illa retractum fuisse eidem mulieri consignatum.

Eliminatis itaque omnibus his, quę obiectam
14 prescriptionem concernunt, nullius etiam momenti
reputabatur defectus Legitimationis Personę Au:
gusto oppositus, nam se esse filium Lucretię con:
cludenter docet ex Fide Baptismatis, et ex Testium
depositionibus, quas filiationem probare firmauit
Rot. in rec. d.e 132. n.° 2. p.e 2. d.e 511. n.° 1. et Segg. p.e 5.
dec. 282. n.° 6. p.e 17. et coram Cels. d.e 109. n.° 3. et coram
Bich. dec. 434. n.° 6. et Sequ. Titulum verò Hęredita:
15 rium incontinenti probat ex hac ipsamet instantia,
in qua tanquam hęres matris comparet, ut de ve:

UVA.BHSC

riori Bonden. colluct. Legal. p.ª n.º 95. et seqq. vol. 1. Posth. resol. 18 per tot. ubi n.º 4. et seq. aduertit contrarios procedere quando quem esse hęredem matris allegatur à Tertio Menoch. de adipisc. remed. 4. n.º 676. Mantic. de coniect. Lib. 11. tit. 10. n.º 3. Rot. coram Cels. d.ª dec. 109. n.º 4.

Et ita utraque &c.

Romana, seu Portuen.ª Tenutarum Lunę 17. Junij 1697.

LX.

Decretum ab A. C. de voto nostri Auditorij prolatum super admissione D. Principis Don Flauij Ursini ad equitatiuum remedium purgationis morę aduersus caducitatem ob non solutos Canones incursam, nec non illius associatione ad possessionem Tenutarum, de quibus agitur, impugnabant hodie coram me in gradu restitutionis in integrum Defensores Collegij Germanici Domini directi ex duplici nullitatum videlicet, et Iniustitię titulo: Verum cum in utroque assumpto Collegium non esse in probatis PP. existimauerint, hinc prodijt rescriptum non constare de Causis restitutionis in integrum.

1 Et quidem ex nullitatibus, quę proponebantur omnino insubsistens visa est prima, quod A. C. pro effectu purgationis morę concesserit Dno Principi mtum de associando ad possessionem Tenutarum

tarum, quamuis de eo, nec in precedentibus Causę decisionibus, nec in voto ad illarum normam promulgato, quod pręcisè in omnibus sequi tenebatur quicquam à Rota fuisset determinatum ad notata per Fęlin. in cap. Sciscitatus n.º 10. de rescript. Vant. de nullit. ex defec. Iurisdict. n.º 152. Marchesan. de Commiss. p.ª 2. tit. de Suspect. Iudic. §. 2. n.º 33. pag. mihi 394. Coccin. in annot. 185. n.º p.º Rota coram Burat. d.º 29. n.º 16. et ibi Add. Lin. V. Eo ipso

2 enim, quod Rota suum votum protulit pro admissione V. Inspis ad purgationem morę, quemadmodum in necessariam consequentiam, et implicitè voluit, quod illius effectus haberetur per ea Iuris remedia, quę Emphiteutę competunt ad recuperandam suam naturalem possessionem. Ità in nihilo excessit A. C. concedendo V. Principi associatio-

3 nem virtute clausulę Constituti in Instris Investiturarum appositæ efficaciter tribuentis tam primo, quam omnibus alijs successiuè ad emphyteusim vocatis omne remedium possessorium retorcendę, seu recuperandę, ut omissis generalibus in terminis tradiderunt Ger. Spin. cons. 49. n.º 34. et cons. 52. n.º 7. vers. respond.r p.º Fulgin. de emphyteus. tit. de diuers. quest. emphyt. q.º 13. n.º 18. Rot. coram Sa:me: Gregor. d.º 437. n.º p.º ibique Add. n.º 5. et 6. Et post Paitell. exped. Ciuil. d.º 76. n.º 10. et coram Dunor. Iun. d.º 993. n.º 19. et no.

Absque eo quod operatio Constituti ineffi-

4 cax pretendatur postquam emphyteuta cecidit à Iure suo, et consolidatum fuit dominium vtile cum directo per effectiuam possessionem à

UVA.BHSC

a Collegio adeptam, et qualem agnouisse dice:
batur eadem Rota, quę in Superiori Instantia
manutentionem, et reintegrationem pro parte
D. Principis petitam denegauit, ut in decisio:
nibus bo: me: Emerix 5 maij 1687. et 2 xmbris
1693. in principio. Quoniam cum Successiuè
idem Emphyteuta receptus fuerit ad purgati:
5 onem morę, hęc operatur, ut illius fauore cum
Instro concessionis reuiuiscerent omnia iura,
quę exindè antè caducitatem incursam ipsi com:
petebant, ut in Specie Gabr. cons. 75. n.o 6. et 7. lib.
2. Cephal. cons. 25. n.o 44. lib. p.o mantic. de tacit.
lib. 22. tit. 33. n.o 17. cum cęteris adductis in ultima
decisione bo: me: Emerix 25 Junij 1694. §. Ste:
terunt Siquidem, et alia mea hodierna decis.e
Superfructibus §. Prioris Partis, Ducto argum.to
6 à restitutione in integrum, cuius participat be:
neficium hoc purgationis morę, ut obseruant Cor:
bul. de emphyt. tit. de caus. priuat. ob non solut.
Canon. Limit. 20 n.o 7. lib. p.o Rot. d.e 46. p.e 3. coram
Verall. et d.e 252. n.o 7. p.e 12. rec. Heque contra:
rium statuerunt decisiones bo: me: Emerix,
in quibus remedium manutentionis, et rein:
tegrationis respuè eatenùs denegatum fuit,
quatenus principaliter petebatur ex Causa
Spolij, et nullitatis Judicij deuolutionis, et
sic adversatiuè ad purgationem morę, quę
in Iuris Subsidium ab eodem Principe petita
fuit, ut ex eisdem decisionibus patet.

7 Non etiam obstat n.a, quod loco refectionis
damnorum, et Interesse, quam Rota in eius voto

prę:

UVA.BHSC

præcedere voluit effectu purgationis moræ AC
mandauerit per Principem præstari cautionem
de illis reficiendis, quando debuerat præfigere
terminum Collegio ad illa liquidanda iuxtà pra:
xim in simili tentam in mediolanen Bonorum
4 martij 1695. coram bo: me: Emerix. Quoniam
8 cum Sensus Rotæ circa ptam refectionem in:
telligi debeat, prout de iure, quatenus scili:
cèt de ijsdem damnis, vel in specie, vel sal:
9 tem in genere constaret, iuxta distinctionem
communiter in praxi seruatam, de qua Add.
ad Buratt. d.e 169. n.o 15. Hinc ijs nullo pacto
ex parte Collegij probatis sola Cautio p Prin:
cipem præstari debuit, cum nèc intret præfi:
xio termini prò illorum liquidatione, quando
saltem eorum probatio in genere non præcedat Ful:
gin. de emphyt. tit. de meliorat. q.e 3. n.o 6. Bor:
gnin. Caualcan. d.e 336. n.o 456. p.e 11. Rot. d.e 352.
n.o 12. et 20. et d.e 366. n.o 30. et d.e 406. n.o 13. p.e 19.

Minùs refragatur 3.a quod Vnus Princ:
10 ceps, vel nullam, vel minùs idoneam dederit
cautionem pro fructibus; Quia tametsi Cau:
tio cantet pro damnis, et interesse, neque nomi:
natim specificet fructus, attamen vel isti ve:
niunt de sui natura sub generali obligatio:
ne damnorum, et interesse, iuxtà sensum Ro:
tæ in dec. huius Causæ 10 xmbris 1693. §. Fin. co:
ram bo: me: Emerix, vel vtique sub eadem com:
11 præhenduntur virtute relationis habitæ ad de:
cretum AC iuxta regulam desumptam à l.
arse toto ff. de hæred. Instit. de qua Rota d.e

UVA.BHSC

50 n.º 3. coram Coccin. et d.e 1110. n.º 3. et 8. coram
12 Priol. cum alijs passim; nulla enim adest dis-
crepantia, quodquid nominatim exprimatur, vel
per relationem Rota coram Coccin. d.e 480. n.º 1.
presertim, ubi agitur de Substinendo ipso actu
13 Seraphin. d.e 616 n.º 5.

Idoneitas verò Cautionis, vel talis repu-
tari debet de tempore, quo fuit prestita, dum re-
14 cepta fuit per notarium habentem officium
proprium, et pro ipso Fideiussore obligatum iu-
xtà reformationem Pauli V. et tradunt Angel.
in §. Sed hoc iure notab. ultim. Instit. de Attil.
Tutor. Rot. post 1. vol. cons. Farinac. d.e 45. n.º 1.
et 3. et d.e 443. n.º p.º p.e 4. 60. 1. rec. vel ea minimè
attenditur, ubi cæteroquin Principalis ipse est
15. soluen.s Glos. in l. mulier. Cod. de Iur. dot. et ibi
Bald. n.º 1. Ruin. cons. 49. n.º 8. vol. 5. Aretin. de
Fideiuss. p.e 1. Sect. 7. cap. 1. n.º 16. et Segg. de Franc.
d.e 480. n.º 1.

Neque demum relevat 4.ta quod admissum
fuerit depositum Canonum decursorum in Summa
= 11250. et sic etiam prò tempore quo Colle-
gium integros fructus sibi deberi contendit, Suc-
cessivè verò ex officio Judicis intercesserit fi-
nalis quietantia involvens implicitam ptorum
fructuum remissionem Quietantia siquidem
hæc tamquam Suppleta à Judice in Contumacia
Creditoris non comparentis prò effectu necessario
liberationis debitoris prò Summa, quæ ab eo Sol-
vebatur operari non potuit ob clausularum

ampli:

UVA.BHSC

amplitudinem voluntarium recessum Collegij à
prętensionibus excitatis super integram dd. fru:
ctum restit.e ex regula, quod actus factus ad unum
16 effectum non est trahendus ad diuersum, argum.
Text. in l. Si de Certa Cod. de transact. et in l. Ju:
bemus Cod. ad Valleiman. Gabr. conclus. 4. n.o 22.
et seqq. de regul. Iur. Coccin. d.e 1375. n.o 9.

Vindicatis Judicato A. C. eius quę subse:
quuta executione ab oppositis nullitatibus, quod
attinet ad Iustitiam meritorum PP. reassumen:
tes, quę plenius firmata fuerunt in primis du:
abus decisionibus bo: me. Emerix sub diebus 5 maij
1687. et 2. Xmbris 1693. iterum conuenerunt in
17 sensu D. Principem fuisse omnino admittendum
ad implorandum presidium purgationis morę
ex ęquitate Iuris Canonici in Cap. potuit de Lo:
cat. et Conduct. cui cum nostrum Tribunal. Sem:
per constantissimè adhęserit, tàm antè quàm
post executam sententiam super deuolutione,
18 quoties vel Ius Domini non sit effectum de:
terius, vel si damnum aliquod illatum est em:
phyteuta illud reficere velit, ut omissis alijs
dictum fuit in Romana reuolutionis domus p.a
Iulij 1689. §. purgatio siquidem coram bo: me:
Emerix, et in mediolanen. bonorum 3. Xmbris
1691. §. Fin. et 21. Aprilis 1692. per tot coram
Emo Mediolanen., et nisi cum recusationibus
19 Canonum concurrat euidens, et inexcusabilis
dolus, aè proteruia ex parte emphyteutę, ut
videre est in dec. 799. n.o 24. coram Dunozett. Iun.
d.e 185. n.o 30 coram Bich. d.e 119. n.o 11. p.e 9. et d.e

UVA.BHSC

155. n.° 9. ff. 19. rec., et latiùs probant decisionem
20 prioris instantiæ coram bo: me: Emerix: Debitorem Seruari videbatur in hypothesi, quia agitur cum Ecclesia, quæ tanquam pia Mater debet esse contenta, quòd Ius Suum non sit effectum deserius, non autem ex aliena iactura, et infortunijs huius, nobilissimæ, Familiæ ditescere ad Sex. in l. planè ff. de petit. hæred. Verall. de 131. n.° 13. ff. n. Bacion. de locat. et conduct. cap. 61. n.° 39. et 40. et prosequitur n.a decisio bo:me: Emeriæ S. admittendus autem.

Nil releuando damno, quod passurum est Collegium, si admissa purgatione moræ condemnetur ad refundendum fructus, quos abinitio huius Litis percepit, ut in alia mea ho-
21 dierna decis. Super fructibus edita; Quia cum damnum hoc proueniat ex Interesse lucri, quod Collegium captauit cum iniuria alterius, qui ob illius resistentiam in admittendo purgationem moræ damnum, non meretur attendi ad effectum de quo agitur, ut per Sex. in l. is cui S. vltimo ff. de furt. probant in terminis Decian. cons. 84. n.° 113. vol. 1. Riminal. Iun. cons. 643. n.° 11. et segg. Bacion. de locat. et Conduct. cap. 55. n.° 11. et seq.

22 Nouum nec refert, quòd reddatur inexcusabilis contumacia debitoris in soluendo causa ex ipsa dilata illorum Solutione per decennium quod post incursam, seù declaratam caducitatem effluxit vsque ad adeptam bonorum possionem per Collegium, et respectiuè petitam à D. Prin-

cipem

UVA.BHSC

cipem purgationem moræ, idque adversetur illi celeri Satisfactioni, quam requirit Jus Canonicum in d.o cap. potuit de Locat. et conduct.

23 Notoria siquidem, et maxime rei familiaris angustia, in qua tunc temporis versabatur D. Princeps ob urgentiam quamplurium Creditorum, quibus premebatur, et difficultatem vendendi aliquod Corpus insigne, ex quo es alienum dissolui posset, plusquam Satis probat Causam excusandi oppositam contumaciam ad Tex. in l. hoc amplius q. ff. de damn. infect. §. n.do vers. aliud est si forte tit. quæ fuit prima Causa Be-

24 nefic. admitt. Lib. n. de Feud. Cum inter Causas quæ preseruant Emphiteutam à pena, illa passim admittatur, quam necessariam reddit debitoris impotentia iuxta doctr. Bald. in cap. querelam in fin. vers. quero an Conductor de Jur. Jur. Corbul. de emphit. tit. de priuat. ob non Solut. Canon. Lim. 29. n.o p.o Fulgin. eod tract. tit. de Solut. Can. q.e p.a n.o 379. Rot. d.e 373. n.o p.o p.e 13. Cum cæteris adductis in prima decis. coram bo: me: Emerix §. Cæterum placuit, et in n.a §. Et causæ quidem. Quæ præterea operatur

25 ut celeriter Satisfecisse videatur, per quem non stetit quominus, et celerius fuisset Satisfacturus, si patrimonij vires id Sustulissent ad Reg. Tex. in l. Si interdict. ff. ne vis fiat ei.

Et ità resolutum fuit utraque parte acerrimè informante, et omnibus DD. Suffragantibus.

UVA.BHSC

Romana, seu Portuen. Tenutarum
Super Fructibus
Lun: 17. Juny 1697.

LXI.

Postulante de anno 1684. D. Principe Don Flavio Ursino iudicialiter se admitti ad Beneficium purgationis morę adversus caducitatem incursam ob non solutos Canones Collegio Germanico Urbis domino directo, obtentoque desuper iuxta votum nostri Tribunalis decreto favorabile ab A. C. Signatura Justitię ad provocationem Collegij rescripsit = ad Rotam de Causis restitutionis in integrum sine prejudicio rei iudicatę = cuius rescripti vigore recuperata per Principem naturali possessione Tenutarum, de quibus est questio Inde coram me, duo principaliter venerunt in disputatione: Alterum super validitate, et Justitia pręcitati decreti admissionis ad purgationem morę, de quo in alia decisione Vni Principis ędita, et alterum super frustructuum restit.e hinc ab utroque Collitigante pnsam iuxta distinctionem temporum inferius ordinatim referendam, in quo auditis omnium VV. Suffragijs responsum accepi = fructus non esse restituendos p Principem sed per Collegium iuxta modum =

1 Prioris partis resolutionis ea fuit ratio, quia loquendo de primo, et n.o tempore effluxo à die incursę, et respuè declaratę Caducitatis usq. ad instrumentalem possessionem quam de anno 1677. Idem Collegium apprehendit cum declaratione

pta

UVA.BHSC

pta non obstante contractus emphyteuticus non fuerit ita resolutus, quominus ad huc reuiuiscere non posset per admissionem D. Principis ad Beneficium purgationis morę ex equitate scripta Iuris Canonici in Cap. potuit de Locat. et conduct. quam in his terminis latè expendunt Bero. ibidem n.º 143. et Io: de Imol. n.º 19. Rimin. Sen. cons. 421. n.º 19. Lib. 3. Gabriel. cons. 75. n.º 6. et 7. Lib. 1. Cephal. cons. 15. n.º 44. Lib. p.º Soccin. Sen. cons. 167. n.º 9. Lib. 1. Bardellon. cons. 55. n.º 14. Lib. p.º Mantic. de tacit. Lib. 11. tit. 33. n.º 17. Rot. dec. 1088. n.º 14. et 15. coram Coccin. et d.e 413. n.º 11. coram Hinott. prout, et euentus ipse declarauit in Iudicio p. rem iudicatam fauore Principis feliciter absoluto, et probant decisiones Causę, quę votum rotale precesserunt sub die 5 maij 1687. §. Cęterum placuit, et 1. Xmbrij 1693. §. admittendus autem Cum tribus seqq. coram bo: me: Emerix Decano, indè assequimur ad assumptum petitionis Collegij pęnitus aduersatiuum

2 quod Princeps ita ex iusto titulo, et bonę fidei possessor remanserit, ut propterea fecerit fructus suos, ut omissis generalibus Rota d.e 361 n.º 74. p.e 11. rec. Adeò enim verum est quod contractus Emphyteuticus non resoluatur in totum post incursam, et declaratam caducitatem, durante tempore, seu spe purgandi moram, ut per

3 admissionem ad illam cesset caducitas seu deuolutio perindè ac si non esset incursa iuxta firmata per Rot. in d.e 183. n.º 1. et 8. coram Sa: me: Alex. VIII. et d.e 419. n.º 13. coram Dunorew. Iun. et

UVA.BHSC

4 emphyteusis non dicatur noua, sed antiqua, ac eadem, ut priùs, ideoque pro ea non accipitur noua Inuestitura, sed continuatur antiqua Jas. in l. 1. n.º 126. in fin. Cod. de Jur. emphyt. Mantic. de tacit. et ambig. Lib. 11. tit. 133. n.º 17.

Potissimum verò cum spem conceptam adau:
5 xerit factum ipsorum Rectorum Collegij, tam negatiuum quippè ipsis patientibus V. Princeps etiam post incursam, et declaratam caducitatem Jenutas pacificè possedit, quod sufficere ad excusandum emphyteutam à fructuum restit.e tradunt Facchin. contr. Jur. Lib. p.º cap. 94. versic. non obstant Amic. de Jur. emphyt. q.º 72. n.º 5. Hodiern. ad Surd. d.º 29. n.º 7. Christin. decis. Belgic. Lib. p.º d.º 321 à n.º 4 usque ad 12. et Lib. 3. d.º 120. n.º 5. Quam etiam positiuum resultans ex Canonum subsequutam receptionem, quæ quidquid sit an induxerit remissionem eiusdem caducitatis præcedenter declaratæ certum est quod iustam præbuit causam V. Pnpi credendi illam vel sibi fuisse remissam, vel remissuram soluente reliquos Canones, quod satis est ad effectum
6 lucrandi fructus, cum in hac materia totum faciat bona, vel mala fides precipientis, ut in specie firmat Gall. de fructib. disput. 11. art. p.º n.º 60. et probant decisiones hujus causæ coràm bo:me: Emerix

Non obstat, quod pta demum procedant,
7 ubi declarata caducitas non perducitur ad effm, secus autem, cum illam subsequuta fuerit possessio per V. directum apprehensa, per quam

resoluto

UVA.BHSC

resoluto Iure emphyteutę, dominium utile conso:
lidatum cum directo ab illo abstulit, et titulum,
et bonam fidem aptam ad producendum fructus
eiusdem fauore ad notata per Felin. in cap. de
quarta Sub n.° 33. de prescript. Soccin. Sen. cons.
167. n.° 12. Lib. 2. Cost. de Iur. et fact. Scient. et
ignor. tit. commun. utriusque reg. 3. n.° 3. et seq.
Clar. in §. Emphyteusis q.° 9. in princ. Corbul. de
iur. emphyt. tit. de caus. priuat. ob non So:
lut. canon. ampliat. 45. Sub n.° 2. Borgnin. Ca:
valcan. d.° 43. n.° 47. Lib. p.° Benintend. decis. Bo.
8 non. 37. n.° 15. et seq. quia cum designatus ef:
fectus deuolutionis non fuerit irreuocabilis, p.t
talis euasisset, si vel effluxum fuisset tempus
ad moram purgandam, vel de illa emphiteuta
nullatenus curasset, in quibus terminis intel:
ligendi sunt VV. in contrarium adducti, prout
ita se explicant in Specie Soccin. Sen. d.° cons.
167. Sub eodem n.° 12. Cost. de iur. et fact. Scient.
et ignor. d. reg. 3. in fin. Corbul. d. tit. de caus.
priu. ob non Solut. Canon. ampl. 38. Quin potiùs
de facto reuocatus fuerit per admissionem em:
phyteutę ad purgationem morę per hanc sicuti
9 Princeps restitutus fuit in pristinum adversùs
incursam, et declaratam deuolutionem, acsi
ista nunquam fuisset inducta Iason. in l. 2.ª
n.° 126. in fin. Mantic. de tacit. Lib. 22. tit. 33.
n.° 17. Rota coram Seraphin. d.° 1496. n.° 2. et coram
Sa: me: Alex. 8.° d.° 185. n.° 2. et 8.° d.° 277. n.° 9. p.° 11. rec.
et Concordat allegati in principio, ita ex eodem
10 Iure ipsi remansit confirmatus titulus faciendi

UVA.BHSC

fructus suos, ut probant decisiones Causæ bo: me: Emerix n. xmbris 1693. et 15. Junij, 1694. utrobique §. Fin.

11 Sub eadem Censura cadunt quoque frus quos iuxtà 3.m tempus D. Princeps percepit à die instrumentalis possessionis p. Collegium adeptæ de anno 1677. usque ad diem 10 may 1681. in quo naturalem possessionem fuit assequutum nam cum illa capta fuerit non citato in eo actu D. Principe, minusque obtenta à Colonis recognitione in Dominum, et quod plus est successiuè Collegium passum fuerit D. Principem continuare in sua præcedenti naturali possessione non referibili ad assertas Contradictiones ministrorum eiusdem Principis, de quibus nullum exhibitum fuit documentum quemadmodum exindè remansit imperfecta, et prò non capta ad omnes Iuris effectus, nec priorem possessorem sua possessione priuauit, ut de possessione capta non citato possessore est Text. in l. quod meo §. Fin. et l. peregrè §. Fin. de acquir. possess. cap. licet Causam de probat. Post. de manut. obseruat. 10. n.o 85. et obseruat. 11. n.o 35. et pluribus Segg. ubi Concordantes Rota apud eumdem d.e 411. n.o 3. et coram Buratt. d.e 146. n.o 1. ubi etiamsi intercesserit auctoritas Iudicis, et

12 coram Birch. d.e 168. n.o 11. et in terminis Domini directi d.e 1073. coram Coccin. et in nullius, seù Seno: gallien. Bonorum super manut.e 13 Junij, 1695. §. Absque eo quod coram R. pd. meo Muto, et de capta non

13 citatis Colonis, si prior Possessor adhuc continuauit

in

UVA.BHSC

in Sua naturali possessione Honded. cons. 11. n.º 15 Lib. 1. Posth. de manut. observat. 11. n.º 41. et 53. et obser. 71. n.º 18. post eumdem d.ª dec. 411 n.º 3. et d.ª 334. n.º 1. p.º 1. coram Verall. et in ult.ª dec. 60. me. Emerix §. et ex his recesserunt Ita etiam in necessariam consequentiam nihil magis operari potuit quam antecedens declaratio devolutionis de cuius inefficacia ad effm de quo agitur supra disseruimus.

Absoluto ex ptis V. Pnpe à Fructuum restit.e per Collegium pnsa DD. transeundo ad 1.am partem resolutionis concernentem fructus per Pnpem è conuerso aduersus Collegium petitos, quamuis deberi minimè crediderint à die 10 maij 1681. usque ad diem 3. martij 1684. quo commissa fuit causa super purgatione morę (et in hoc stetit resolutionis modus) illos tn omninò debitos autumarunt à pta die 3 martij 1684 usque ad annum proximè elapsum, in quo Princeps ad suam naturalem possessionem fuit restitutus ex eo fundamentali principio, quod quando actio
14 est directa in rem fructus sunt restituendi à die motę litis nulla habita distinctione an possessor iustam, vel iniustam litigandi causam habuerit cùm ad istum effm, nec sit necessaria mala fides vera, quę resultat ab explicita rei alienę scientia sed sufficiat presumpta, et ficta ex litis contestatione proueniens ut sunt iura aperta in l. videamus 38. ff. de vsur. l. si Ædiles 15 §. Item sciendum ff. de ędilit. edict. l. Item veniunt 11. §. petitam, et l. sed, et si 15. §. si antè litem ff. de petition. hęred. l. nemo rem 81. §. primo ff. de verbor. ob. lig. l. Julianus 17. ff. de rei vindicat. l. 13. Cod. eod.

UVA.BHSC

de fruct. et lit. expens. Peregrin. de Fideic. art. 49. n.º 137. Cancer. var. res. p.e 3. cap. 16. n.º 77. et Seqq. Fontanell. d.e 72. n.º 5. et d.e 106. n.º 12. Rot. coram Burau. d.e 184. n.º p.º et coram Merlin. d.e 663. n.º p.º et d.e 22. n.º p.º p.e 11. rec.

Neque aduersus legalem hoc fundamentum
15 obstare visa sunt plura in contrarium excitata obiecta; non primum, quod Emphyteutæ pro admissione ad purgationem moræ competat simplex Iudicis officium, quod secum fert solam actionem personalem, non autem rei persecutoriæ interdictum, of-
16 ficium quippè à Iudice interponendum benè se compatitur cum exercitio actionis in rem directæ ubi istam naturam Iudicij expostulet iuxta doctrinam Bart. in l. p.a n.º 14. ff. de leg. p.a ibique Rip. n.º 66. Pacific. de Saluian. inspect. 3. cap. 4. n.º 196. Negus. de pignor. p.e 2. membr. 4. n.º 196. Merlin. eod tract. lib. 5. cap. 14. n.º 3. et Seqq. Ciass. recept. sent. tit. de legat. q.e 76. n.º 3. optimè Caldas. de renouat. emphyt. lib. p.º q.e 10. n.º 17. §. Ex quibus Quamobrem cum ut in alia mea hodierna dec.e probatum fuit rectè per A.C. decreta fuerit associatio, vtique in istius necessariam sequelam veniunt in
17 restitutione fructus à die motæ litis, ut probant Iura supra allegata, et dixit in specie Rota d.e 455. à n.º p.º ad 7. p.e 9. rec. et d.e 170. n.º 15. p.e 15. Ex ea quidem ratione specialiter etiam militant
18 in hoc Iudicis purgationis moræ, quod quemadmodum si ista ab initio Collegium fuisset admissa, D. Pn.ps possessionem bonorum recuperando ab eo tunc fecisset fructus suos, ita, et suos

fecerit

UVA.BHSC

fecerit, si per Collegium stetit, quominùs effm remedij sibi à iure impertiti assequi non potuit, quia lex in hoc casu supplet ministerium hominis iniustè illam denegantis, cum eadem imò maiori plenitudine, ut generaliter tradunt Castren. cons. 338. in fine lib. 3. Fulgin. de iur. emphit. tit. de contr. emphit. q.e 33. n. 4. Rot. coram Dunozett. Jun. d.e 143. n.o 1. et 3. et in Rec. d.e 46. n.o 34. et d.e 143. n.o 14. p.e 10. d.e 143. n.o 15. et d.e 441. n.o 18. p.e 18. et magis in Specie San: felic. d.e 114. n.o 7. lib. p.o Girr. in addit. ad Capyc. Latr. d.e 30. n.o 10 Rot. d.e 361. n.o 74. p.e 11.

Non 2.o quod utrumque assumptum pro: cederet, ubi purgatio moræ admittenda foret de iure, secùs autem sit, ubi, ut in casu admissa dicebatur ex quadam indulgentia, et benignita: te æquitativa nostri Auditorij, ac proindè equi: tas non patiatur, ut Dominus directus ultra
19 damnum, quod patitur reintegrandi Emphiteu: tam de re devoluta debeat ulterius restituere fructus quos titulo consolidationis dominij utilis cum directo perceperat Card. de Luc. de emphit. disc. 41. n.o 10 Rot. Lucen. d.e 35. sub n.o 18. post Ra: mon. cons. tom. p.o Carol. Ant. de Luc. in meliorat. ad resolut. de marin. to: p.o meliorat. 171. n.o 10. et seqq. Rota in Romana Domus 12 Junij 1665. in principio coram cl. me. Card. Tay. et in me: diolanen. bonorum 4. marty 1693 §. Ac denique coram bo: me: Emerix exemplo restitutionis in
20 integrum, quæ si gratiosè à Principe concedatur non extenditur ad fructuum perceptorum restitu: tionem ad tradita per Cod. de restit. in integr.

UVA.BHSC

q.e 45. n.o 11. et q.e 99. art. 14. Guarrin. de confisc. concl. 38. n.o 21. Giurb. d.e 89. n.o 4. Quoniam cum
21. fundamentum admissionis ad purgandam moram non innititur simplici gratiosę concessioni, sed equitatiuę dispositioni Iuris Canonici in d.o cap. potuit de Locat. et Conduct, quàm Ecclesia
22 Tribunalia, et presertim nostrum ex debiti officio sequi tenentur Bartol. in l. per hanc divinam Sanctionem n.o 15. Cod. de temp. appell. Fagnan. in cap. Antigonus n.o 19. de pact. Riminald. Iun. cons. 185. n.o 13. et seqq. Coccin. d.e 1065. n.o 5. consequens fit, ut eadem
23 aequitas, perquam ex necessitate obstringebatur Collegium ad admittendum D. Pnpem ad imploratum beneum eiq. restituen. ex eo tunc bona emphyteutica, eadem inquam postulet, ut iniustè denegata bonorum restit.e refundat emphyteutę fructus, quos is habiturus esset si statim iudicij accepti temp.e res ei reddita fuisset, ut sunt verba I. C. in l. restituere 35. ff. de verb. oblig. et concordant iura supra allegata cum alijs relatis p. Cald. de renouat. Emphyt. lib. 1.o q.e 10. n.o 17. §. Ex quibus.

24 Neque in contrarium urget auctas Card. de Luc. cum ceteris in obiecto relatis loquuntur enim in 3nis fruum, quos Dnus directus percepit antequam Emphyteuta peteret se admitti ad purgandam moram, et sic in tempore, in quo habuit iustum titulum illos percipiendi, cum nondum per contestat.m litis fuisset positus in mala fide, et in contumacia restituendi rem emphiteuticam, ut ex lectura.

25 Minusque ex combinat.e 3norum applicabatur exemplum gratiosę restitonis, de qua Odd. et ceteri

Supra

UVA.BHSC

supra allegati, quinimo si ab aequiparatis, licet desumere argumentum ad Tex. in l. si quaecumque ff. de offic. eius cui l. et eleganter ff. de dolo, validissimum
26 profecto resultat, tum ab ipsa rest.e in integrum, quae si ex aequitate, vel aliqua iusta causa puta absentiae, ignorantiae, minoris aetatis, et simili concedatur, fructus veniunt usque ab initio ad Tex. in l. quod si minor §. restitutio ff. de minor. Gratian. discept. for. cap. 807. n.o 22. Cancer. var. resol. p.e 3. cap. 16. n.o 102. Card. de Luc. de emphit. d. disc. 41. n.o 10. Christin. d.e Belgic. 123. n.o 4. et 6. vol. 2. Tum, et fortius ab alio exemplo renouationis, quae ex aequitate Bart. in l. p.a §. permittitur ff. de aq. quotid. et aestiu. vel alia in iure non scripta, et sic
27 ex off.o Iudicis debita sit proximiori, in qua par. fr.us à Dno directo sunt restituendi à die petitae renouationis, non alia rone, nisi quia hic moram fecisse videtur, qui
28 litigare maluerit, quam quod iustum erat restituere, ut ait Tex. in l. nemo rem 82. §. p.o ff. de verbor. oblig. et in 3nis latè exornat Cald. de renouat. emphyt. lib. p.o d.a q.e 10. n.o 16. et seq. ubi testatur ita iudicatum fuisse in Senatu Lusitaniae Franc. Pinchir. de Cens. et emphyt. q.e 2. disp. 7. Sect. 13. sub n.o 56. Rot. d.e 140. n.o p.o coram Priol. et in rec. d.e 162. n.o p.o et seqq. p.e 13. et d.e 143. n.o 17. 19. et 20 et d.e 441. n.o 24. p.e 18. to. 2. rec.

Non 3.o quod purgatio morae operetur solummodò
29 à die quo per Iudicem fuit admissa, non autem retrotrahatur ad obuiandum damnis, quae emphyteuta passus fuerit in praeteritum, obiectum siquidem procedit in damnis, seu fr.ubus, quos Dnus directus percepit à die naturalis eius possessionis usque ad incroatum Iudicium super purgatione morae quos Beneficio retrotractionis emphyteutam ouocari non

UVA.BHSC

posse etiam hic Dni existimarunt, ut supra dictum est, et in his 3nis loquuntur Beym. de mor. §. 18. Picard. eod. tract. disput. 5.a Sub n.o 125. et alij, qui in contrarium allegabantur, secus autem in his quos non ui retrotractionis, sed ex natura iudicij veniunt post litem contestatam, in qualt actione rei persecutoria, siue petatur res uti propria, siue uti debita l. si fundus §. in vindicat. ff. de pignor. Rot. d.e 156. n.o 11. apud Losth. de manut.

30

Nec denique 4.o quod ad constituendum in mora Collegium ad effm lucrandi frus, debuisset praecedere effectiuum depositum Canonum decursorum necnon omnium damnorum, quae ex illorum dilata solut.e Collegium ipsum passum fuerat. Ham cum semper istud usque ab initio se opposuerit Instantiae à V. Pnpe promotae praetendendo non esse locum petitae admissionis. Non est cur hodie eidem Pnpi opponatur defus d. realis depositi, tamquam id prouenerit ex iusto impedimento Dni directi, cuius respectu haberi debet, ac si fuisset actualiter factum, ut in terminis Fontanell. d.e 74. n.o 13. Cum Seqq. Mastrill. d.e 148. n.o 7. Rot. d.e 161. n.o 8. p.e 13. n.o 18. et Seqq. et d.e 441. à n.o 10 usque ad fin. p.e 18. rec. satisq. fuit, ut illud toties verbaliter fuerit oblatum, et deinde ad effm perductum, quando ex auctore rei iudicatae contradicentis consensus fuit suppletus Char. in §. Emphyt. q.e 8. versic. donec. Corbul. de emphyt. tit. de caus. priu. ob non solut. Can. limit. 37. n.o 4. Surd. d.e 6 ff tot. Rot. d.e 140. n.o 9. coram Priol. et in Romana Castri Porciliani 11. Jan: 1685. §. Fin. et 14. maij eiusdem anni §. Quod demum coram bo:me: Rondinino.

31

32

Et ita resolutum fuit utraque &

Ba-

UVA.BHSC

Baren. Moderationis Monitorij
Ven. 11 Junij 1697

LXII.

Tribus conformibus iudicatis moderatum fuit monitorium quod in Curia Archiepali Baren. reportauerat Clericus Fortunatus super manutentione in bonis controuersis prò rata ducat. 1500, quibus non acquiescentibus tàm præfato Clerico, quàm altero Clerico Guglielmo eius fratre successiuè in progressu Iudicij ad causam admisso, Signatura Iustitiæ causam mihi commisit cum clausula = Sine præiudicio rei iudicatæ = ad cuius rescripti normam proposito hodie consueto dubio = An constet de re iudicata, vel potiùs de Causis restitutionis in integrum = Domini constare de re iudicata responderunt.

Non enim subsistere visa sunt duo, quæ rursùs opponebantur à memoratis Clericis adversùs iustitiam ptorum iudicatorum plenè comprobatam in decisione edita 6. Februarij anni præteriti coràm R. pd meo Scotto, Non quidem primum quod Fortunatus in donatione facta fratribus sibi reseruauerit ptam ratam bonorum valoris ducat. 1500 cuius ideò respectu non potuerit ipse tanquam Clericus facto Iudicis Laici sua possessione priuari, sed debuerit coràm Ecclico Iudice, à quo præcitatum monitorium obtinuerat conueniri, ut sunt iura aperta in cap. decernimus, cap. si Clerici, cap. cum ab homine, et cap. si diligenti de for. competen. Auth. statuimus C. de episc. et Cleric.

Quoniam Domini tenore enunciatæ Dona:

UVA.BHSC

tionis attentè perpenso, quemadmodum ex illius generalitate rursùs colligebant, quod Fortunatus integrè omnia bona à communi Patre sibi antecedenter donata in fratres transtulerit ibi = Con tutte le raggioni, attioni, e membri, et intiero stato nel modo, e forma come li furono datati dal d.o Pietro Giacomo ad esso Chierico Fortunato, et rursus infra = ita che da oggi auanti, et in perpetuo li sopradetti beni, ut supra respectiuè assegnati passino in loro pieno dominio, potesto, e possesso = Ita ex hoc ipso agnouerunt, quod contemporanea reseruatio constituerit quidem ipsum donantem creditorem prò summa reseruata ducat. 1500, pro qua agere poterit in concursu super pretio rei deliberatæ

2 non autem operata fuerit continuationem illius dominij et possessionis bonorum, quæ à se penitùs abdicauerat §. hic itaque discretis Instit. de action Duran. decis. 40. n.o 12. quo propterea fit ut rectè Iudex Ecclicus remiserit quoad bona causam ad Iudices Laicos, moderando monitorium super manutentione, quæ Fortunato facto

3 proprio possessione aè dominio destituto decerni non poterat Ruin. cons. 32. n.o 8. lib. p.o Menoch. de retinen. remed. 3. sub n.o 180. Gratian. discept. For. cap. 503. n.o 27. et seqq. Posth. de manut. obseruat. 57. n.o 2. et seqq. Rot. post eumdem decis. 576. n.o 6. et 7. et coram Cerr. d.e 94 n.o 26. et in rec. dec. 300. n.o 4. p.o 17.

Atque hinc inane erat refugium, quod quantitas duc. 1500. veriùs adiecta fuerit ad designandam onem ratam ipsam bonorum, quæ Donator pro sua

virili

UVA.BHSC

4 virili portione sibi reseruare intellexitur, non autem
ad efformandum illum de nouo creditorem in pecunia
iuxta naturam reseruationis, quę nullum Ius de
nouo tribuit reseruanti, sed conseruat illud, quod ei
antea competebat Soccin. Sen. cons. 187. n.º 1. vol. 1.
Becc. cons 74. n.º 6. et 134. vol. p.º Cancer. var. resol.
p.º p.ª cap. 8. Sub n.º 71. Surd. decis. 8. n.º 15. et d.º 171.
n.º 11. Rot. decis. 663. n.º 1. p.º 13. rec.

Vtrunque enim id procedere posset vel in do:
5 natione de solis bonis stabilibus, in qua per mox
allegatam rationem expressio quantitatis reserua:
tę importare videtur reseruationem dominij ac pos:
sessionis respectu illorum portionis, quę eidem quan:
titati respondeat, ut erat casus dictę decis. 668.
p.º 3. rec. et sequitur Card. de Luc. de donat. disc. 59
n.º 9. et 10, vel etiam ubi contextus ipse donatio:
nis hanc intelligentiam pateretur, secus profecto
statuendum videbatur in donatione vniuersali
6 de qua agitur, Tum quia cum sit comprehensiua
omnium bonorum iurium, et actionum nulla adest
implicantia, quin Donans virilem portionem,
quam sibi reseruauit in quantitate, et mobilibus
pręelegerit, ut obseruat pręt.ª decisio R. p.d mei
Scotti §. quibus in proposito: Tum quia cum
verba donationis superius relata nimis apertè
pręseferant voluntatem donantis nihil retinen:
di de bonis, sed eorum dominium plenariè transfe:
rendi in fratres Donatarios, satis indè euincitur,
quod reseruatio cadere non potuit super re inte:
7 grè in alios translata ex regula, quod inclusio do:
minij, et possessionis unius est exclusio dominij

UVA.BHSC

ac possessionis alterius ad Sex. in l. Sicut certo §. Si duobus vehiculum ff. commodat. Cap. Licet Causam de probat. Menoch. de retinen. remed. 3. n.º 740 Posth. de manut. observ. 71. n.º 9.º et seqq. ubi cæteri concordantes.

Potissimum verò accedente facto successivo eiusdem Clerici Fortunati, qui cum primum decretum tam super moderatione monitorij, quam super explicita declaratione, quod ipse simplex ac purus Creditor remanserit quantitatis reservatæ à Curia Baren. promulgatum acceptaverit, renunciando appellationi, quam adversùs illud interposuerat, ita rei anteà gestæ veritatem
8 fassus est, istoque propriæ confessionis novo vinculo obstrictus ab ea recedere amplius non potest l. generaliter Cod. de reb. credit. cap. per tuas de probat. Cravett. cons. 61. n.º 3. Rota coram Pamphil. d.º 544. n.º 9.º et coram Coccin. d.º 164. n.º 3. et in rec. d.º 1113. n.º 19. p.º 7. d.º 139. n.º 9.º p.º 14. et d.º 17. n.º 9.º p.º 17.

Quin acceptatio hæc moderationis moderationis monitorij censeri debeat coacta, ut nimirum Fortunatus obtineret liberationem Petri Jacobi eius Patris à carceribus, quibus per Judices laicos fuerat mancipatus. Tum quia id urgere posset quando acceptatio fuisset iniusta, et lesiva, sed cum undequaque
9 iusta, et rationabilis dignoscatur ex Instro donationis, non est ulterius de illius opposita coactione inquirendum ad firmata per Rot. post Cenc. de Cens. dec. 131. n.º 8. et 9. et dec. 192.

n.º 13.

UVA.BHSC

n.º 13. Tum etiam quia obiectam suspicionem
remouet concordantia temporum, liberatio enim
Petri Iacobi è Carceribus p duos menses, et ultra
præcessit controuersum actum acceptationis, quæ
10 ideò referri non debet ad Causam coactionis, quæ
iam euanuerat Priol. decis. 185. n.º 13.

Eiusdemque irreleuantiæ visum quoque
11 est alterum principale obiectum innixum Clerica:
tui Guglielmi alterius ex Donatarijs Fortunati,
cuius intuitu contendebatur causam esse re:
mittendam ad Iudices Ecclicos, postquam per su:
sceptionem ordinis Clericalis ipse à potestate
et Iurisdictione Iudicis Sæcularis omninò exempt.
euasit Mart. de Iurisdict. p.e p.a cent. p.a cas.
34. n.º 24. Grass. de effect. Cleric. effect. p.º n.º 1074.
Gratian. discept. 116. n.º 40. et seq. de marin.
resol. Iur. cap. 54. n.º 8. et 9. Bian. resol. moral.
p.e 4. tract. p.º de immunit. res. 38.

Quandoquidem cùm extra controuersias
12 sit Guglielmus Clericatum supervenisse post con:
sumatam executionem, et postquam tàm in parti:
bus, quàm hic in Curia coram A. C. monitorium
moderatum fuerat, quemadmodum ex hoc rectè
concluditur, quod ipse id peregerit in fraudem,
ut nimirum eluderet Sæculare iudicium, in quo
succubuerat ad text. in l. vltim. ff. de re militar.
Dyn. in l. Ulpianus ff. de excusat. tutor. Io. Andr.
in cap. magnus n.º 19. de oblig. ad ratiocin. ordin.
vel non. et ibidem Fagnan. n.º 135. et seqq. Couarr.
pract. quæst. lib. unic. cap. 32. sub n.º 4. vers.
Fraus verò, consequens propterea fit, ut cum non

UVA.BHSC

agatur de inquirendo in eius personam, in quibus
terminis loquuntur, et sunt intelligendi DD. in
13 obiecto allegati, sed de ulteriori executione perfi-
cienda in bonis super quibus legitimè Judex Lai-
cus preuenerat, Clericatus superueniens in qua-
quam ei suffragetur, ut distinguendo casus do-
cent Bartol. in l. p.a n.o p.o et seq. ff. de pign. Bald.
in l. Si quis postea in fine. ff. de iudic. Anchar. in
cap. ea quæ n.o 19. de reg. iur. in 6. Couar. ubi supra
sub d.n.o 4. vers. 3.o conclusis, et relatis alijs anti-
quioribus de mente Sac. Cong.nis Concil. probat. fa-
gnan. in d.o cap. magnus n.o 18. 30. 54 et fere per
tot. de obligat. ad rationem. ordin. olim. de for.
Eccles. p.e n. q.e 19. n.o 8. Panimoll. decis. 14. annot.
3. n.o 18. cum alijs in præcitata decis.e R. pd. mei
Scotti S. Minus quoque.

14 Absque eo quod ad excludendam fraudem
attendi mereatur quod Guglielmus ab eius ado-
lescentia in Seminarijs educatus diuturnum
seruitium Ecclesiæ Metropolitanæ præstiterit,
ex quo arguebatur illius præcedens animus a sus-
mendi Sacram militiam: Documenta enim ad
ad exhibita, quidquid sit de eorum relevantia
non probant assumptum, cum exhis non resul-
tet Guglielmum in eodem Ecclesiæ seruitio
continuò permansisse usque ad tempus, in
quo Litis iam contestata, et reali executione
per Judicem Laicum perfecta ipse Clericali
Ordini curauit se adscribi.

Et ita utraque &

Laco.

UVA.BHSC

Cracovien. Spolij
Merc. 26 Junij 1697

LXIII.

A mandato Rotali per quod decreta fuit monialibus Zuierzinecen. manutentis in possessione Sylvæ Grotovæ, prævia decisione edita sub die p.a Julij 1695. coram Rmo V. meo Vecans, Signatura Iustitiæ ad provocationem monasterij Zynecensis ordinis S. Benedicti causam mihi delegavit cum clausula = Alteri qui ad Legmam = Quamobrem assumpta in hac audientia sub consueto dubio commissioni uniforme, disputatione super validitate, et iustitia mandati Rotalis, Domini procedendum esse ad illius Legittimam executionem responderunt.

Validum quippè apparuit ex actorum revolutione, et iustum ex quampluribus actibus possessorijs tam ab antiquo, quam in his modernis temporibus à monialibus semper in hac Silva exercitis per eiusdem cæduarum arborum incisionem, aliosque usus Dominis, et possessioni consequtivos, prout ijs singillatim relatis deponunt sexdecim testes examinati in Iudicio coram Ordinario Cracoviensi, hac superaddita circumstantia, quod si quandoque monachi Tynecenses possessionem eiusdem Silvæ invadere conati sunt, id clandestinè, et armata vi peregerunt, et ob id controversia ad Iudicium delata, victoria stetit prò monialibus, monachi verò Iudicatis acquieverunt

UVA.BHSC

exhis enim quemadmodum certa redditur ea:
rumdem monialium possessio, ità æquè solidadi:
1 gnoscitur iustitia decretę manutentionis prò
illius confirmatione, et defensione ex vulg.
§. retinendę instit. de interdict. Rot. coram
Sa: me: Gregor. d.e 58 n. n.o p.o et pęnes Post. de
manut. d.e 631. n.o p.o et Segg. et d.e 754. n.o p.o p.e 19. rec.

Quin efficacia probationis depositionibus
præfatorum Testium auferatur, ex quo fue:
2 rint examinati coram Iudice incompetente,
qualis dicebatur Epus Cracoviensis respec:
tu monachorum exemptorum; omissis enim ijs,
quę ad sustinendam validitatem istius Exami:
nis prò monialibus deducebantur ex eo signan:
ter quod monachi in examen ipsum contra ar:
3 ticulando consenserant cum eorumdem Testium
depositio visa fuerit naturalem saltem consti:
tuerit probationem, hęc sufficit in hoc summa:
4 rijssimo manutentionis iudicio, quod levioribus
et alias imperfectis probationibus contentatur Me:
noch. de retinen. remed. ult. n.o 34 Burat. d.e 591.
n.o 3. et d.e 817. n.o 6. Cerr. d.e 813. n.o 13. Rot. pęnes
Post. de manut. d.e 441. n.o 1. et 3. cum alijs ab
eodem Post. cumulatis in observ. 38. n.o p.o et plu:
ribus Segg. presertim cum sit adminiculata tum
5 ex alijs testibus examinatis de anno 1646. de:
ponentibus de antiqua usque tunc temporis pos:
sessione monialium, Tum etiam ex consimili
mandato de manutenendo, quod eodem anno mo:
6 niales obtinuerunt Rot. coram Pęnia d.e 1395.
n.o p.o coram Cavaler. d.e 717. n.o 1. Coram Burat.

decis.

UVA.BHSC

decis. 566. n.º 5. et in Colonien. Præcedentiæ 4 Junij) anni præteriti §. Crescitque coram Rpd meo Muto.

Neque subsistit quod ex ijsdem testibus habeatur quod monialium possessio, vel fuerit à monachis contradicta, vel procurata ab illarum ministris cum muneribus, quibus monachorum colonos quibus corruperunt. Contradictio siquidem, ut aiunt testes, fuit clandestina, et violenta et de tempore proximo motæ liti, imo cum contra eam Judices pronunciauerint, inde est, ut interuertere non potuerit præcedentem pacificam monialium, quæ ita facto Judicis firmior et stabilior euasit Felin. in cap. illud n.º 17.
6 de prescript. Seraphin. d.e 1017. n.º 6. Cerr. d.e 690. n.º 7. Buratt. d.e 1712. n.º 16. cum concordantibus ind.a Colonien. Præcedentiæ sub eodem §. Crescitque Confirmata 11. martij prox.ti coram eodem Rpd. meo Muto. Impedimenta verò superata cum muneribus à ministris monialium cum non respiciant usum, et possessionem Siluæ Grottuæ, neque accessum ad illam per Pontem, et viam propè ripam Fluminis Histulæ, postquam antiquiorem viam aquarum impetus subripuerat, sed percutiant transitum per quemdam Hortum pariter monachorum, quem uti viam breuiorem quandoque monialium Coloni muneribus redemerunt allegari non merentur ad statum pntis controuersiæ super d.a noua ac breuiori via non
) vertentis L. 13. ff. de acquir. possess. Bald. in L. fin. n.º 8. Cod. Commun. utriusq. Judic. Paris. cons. 37.

UVA.BHSC

n.º 17. Lib. 13. Gratian. discept. For. cap. 415. n.º 17. Post. de manut. obseru. 713. n.º 59. et Rot. penes ipsum decis. 321. n.º 30. et coram Coccin. d.e 30 n.º 13.

8 Minusque aduersantur antiquiora Instra ex quibus Monachi contendebant ostendere titulum eorum possessionis, de qua deponunt nonnulli testes nuper ab inducti: Quandoquidem vel Instra ipsa tametsi dominium concluderent de tempore quo leguntur rogata nimirum de annis 1530, et 1575. apta tamen non essent ad eiusdem dominij probationem post Seculum si non constet de Successiua illius continuatione Paris. cons. 104. n.º 8. 113. et 114. Lib. 4. Mascard. de probat. conclus. 537. n.º 6. Vel certe in Concursu possessionis monialium ex iam dictis probatę attendenda non

9 sunt in hoc iudicio manutentionis, in quo non curata tituli discussione nudum factum possessionis attenditur Bald. in l. Ordinarij Iuris n.º 7. Cod. de rei vindic. Ferret. cons. 7. n.º 7. Post. de manut. obseruat. 15. n.º 19. et no. et alibi millies Rot. coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 208 n.º 14. et coram Cerr. d.e 313. n.º 13. Nullamque fidem merentur precitati Testes de monachorum possione deponentes

10 Tum quia sunt examinati lite pendente absque citatione partis postquam Monachi in Iudicio succubuerant Rot. coram Coccin. d.e 1996. n.º 4. et coram Cerr. d.e 418. n.º 6. et d.e 691. n.º 9. et in rec. d.e 509. n.º 17. p.e 18. et d.e 316. n.º 15. et no. p.e 19. Tum quia eorum dictis prevalere debent

11. illi monialium tanquam numero plures, eorum dispositionis securiorem causam reddentes, et adminiculis aliarum probationum Fulcrti Cap. Licet Causam de probat. Coc. d.e 1714. n.º 6. et d.e 1734. n.º 17. Card. de Luc. Cerr. d.e 180. n.º 3. Rot. in rec. d.e 2. n.º 7. p.e 18. et d.e 118. n.º 2. p.e 19.

Et ita utraque &

Cra:

UVA.BHSC

Cracovien. Spolij
Super remissoria
Merc. 26 Junij 1697.

LXIV.

Agnita à Monachis Tynecensibus insubsistentia eorum probationis super possessione Siluæ Grotouæ, quam unicè deducebant ex quatuor Testibus lite pendente, et ad perpetuam rei memoriam examinatis, curarunt propterea, ut una cum dubio super manutentione proponerem etiam alium super remissoria, prò cuius concessione annuendum esse Domini censuerunt, non retardata interim manutentione fauore monialium Zuierrinecen. iam decreta.

Versamur enim in materia prophana, et depositiones Testium loco articulorum in actis productæ tanquam tendentes ad excludendam pacificam possessionem monialium, et insimul probandam illam monachorum, conferre possunt ad decisionem controuersiæ inter has partes vertentis, quo fit ut iuxta inconcussam praxim nostri Tribunalis nunquam coangustandi probationes, etiamsi releuantia non esset omninò certa, sed quoquomodo probabilis, remissoria sit concedenda Caualer. decis. 232. n.º 2. S.m. Alex. VIII. d.º 98 n.º 13. Merlin. d.º 706. n.º 2. Cerr. d.º 407. n.º 3. et nouissimè in Asculana Aquæductus 13. maij proximè præteriti coram R.p.d. meo Muto.

Nec obstat quod huiusmodi instantia monachorum uti ad vltimam instantiam protracta sapere videatur calumniam: Cum enim ex ptis Testium depositionibus resultet fumul materiæ articulatæ ex

UVA.BHSC

hoc solum quęlibet suspicio calumnię dissipatur Rot. coram Corr. d.e 402. n.o 7. et d.e 934. n.o 3. et d.e 164. n.o 10. p.o 12. rec.

3 Cęterum eo libentius Dominis monachorum instantię placuit adhęrere quo nullum considerabile pręiudicium affertur monialibus, quę interim manutentionis sibi decretę complementum assequentur iuxtà praxim de qua Rota in Romana multiplici super articulis 18 Junij 1694. in fin. coram R.pd. mea Caprara in una firmana manutentionis coram R.pd. meo Muto.

Et ita utraque &c.

Viterbien. Legitimę
Merc. 26 Junij 1697.
LXV.

Immissionem Bentiuolo, et alijs Fratribus de Ondedeis in pręcedenti instantia à R.pd. meo Muto decretam prò Legitima in duabus ex nouem partibus, tam super bonis hęreditarijs Comitissę Eleonorę eorum Auię quam super alijs ex hęreditate Comitis Antonij Francisci Balleoni eidem Comitissę delatis, impugnabant acriter hodiè coram me Iudice appellationis Fratres de Bussis illius filij ex 2.dis nuptijs progeniti, et hęredes in testamento instituti iterum contendentes p.o in vniuersum excludere Actores Legitimarios, ex quo Comitissę hęreditas pęnitus absorberetur à debitis per ipsam in administratione Tutelę eorumdem filiorum

contractis

UVA.BHSC

contractis; Et n.º quod saltem in illius hereditate calculanda minimè forent bona libera Comitis Balleoni, quippè quę iam pridem ab eadem fuerint renunciata fauore Comitum de Marsianis; et ab istis successiuè particulari titulo transactionis in reos conuentos translata: Quibus tamen non obstantibus censuerunt Domini Sententiam rotalem esse confirmandam.

Irreleuans siquidem visa est prior ex relatis
1 oppositionibus, nam quemadmodum Comitissa nequit constitui debitrix administratę tutelę ab ipsa de anno 1670 terminatę, nisi precesserit redditio rationis, ex qua certo constet de debito eidem Comitissę impicto Alex. cons. 191. n.º 1. Lib. 7. Facchin. controu. Iur. Lib. 8. cap. 58. vers. Sed hoc fundamentum Surd. dec. 184. n.º 1. Burat. d.e 1113. n.º 6. et d.e 595. n.º 1. Rot. in rec. d.e 316. n.º 3. p.e 18. Ita illud non rectè desumunt fratres de Bussis ex relatione Periti sub initio huius Iudicij ab ijsdem procurata: Tum quia tanquam facta sine
2 Libro Tutelari, quem tamen remansisse penes ipsos Bussios heredes ostendit decisio Causę in alia precedenti instantia edita coram Rpd meo Cappara 4. Iunij 1694. §. Et eo fortius apta non est inducere legmam ac perfectam redditionem rationis l. fin. §. Inter Cętera ff. de liberat. legat. Rot. coram Cerr. d.e 5. n.º 5. et in rec. dec. 159. n.º 9.º p.e 17. Tum quia cum ijdem fratres usq.
3 de anno 1671. contra matrem iudicium ad reddendam rationem promouerint, ab indè verò citrà, et eidem integram suam dotem iudice mandante restituerint, et annuos affictus ex bonis dotalibus per ipsos in locationem retentis usque ad eius obitum indesinenter persoluerint, non leue insurgit argumentum, quod ab eo

UVA.BHSC

tunc agnouerint filij matrem propris muneri satisfe:
cisse, alias enim vel verisimiliter ceptum iudicium
fuissent prosequuti, vel instetissent Suppositum de:
4 bitum administrationis cum ptis annuis pensionibus
compensari, ut benè prosequitur Laudata decisio
R pd mei Capraræ §. Sed quod à Dominis.

Non etiam Subsistit n.a Cum enim fratres
5 actores fundatam habeant intentionem prò consequen:
da Legitima ex uniuersis bonis, Iuribus, et actioni:
bus defunctæ Auiæ competentibus §. p.o Aut. de
iureiurand. à morient. præst. utique illis etiam de:
betur ex bonis hæreditarijs Comitis Balleoni, cuius
hæreditas in Comitissam ab intestato delata, et ab ea:
dem adhuc viuente per aditionem apprehensa effec:
6 ta fuit proprium ipsius adeuntis patrimonium iu:
xtà Tex. in l. p.a §. veteres ubi glos. in verb. per unum
ff. de acquir. possess. Crass. de Success. in §. hæredi:
tas n.o p.o q.e n. Menoch. de adipisc. remed. 6. n.o 14.
Rot. d.e 359. n.o 3. p.e 17. et in p.a decis. R pd. mei Muti
prima Julij 1695. §. respectu autem.

Neque ipsis iterum obesse visa est renunci:
7 atio ab eadem Comitissa expleta fauore Comitum de
Marscians, per quam illa dicebatur regressum
habere non potuisse ad controuersa bona sub re:
nunciatione cadentia, ut firmatum fuit in dua:
bus decisionibus inter ipsam, et renunciatarios
~~eidem~~ editis in Viterbien. seu Balneoregien. Suc:
cessionis 11 Junij 1688. et 4 maij, 1689 coram
bo:me: Emerix Decano Quandoquidem cum decesse:
rit Comitissa Eleonora pendente duplici Lite con:
tra eam à marscianis promota, altera circa fid.su

Alberti

UVA.BHSC

Alberti, altera circa fid.sum Successionem liberam Antonij Francisci, de qua est quęstio, et Bussi eiusdem Comitis: sę Filij, et hęredes transigendo cum Marscianis pretio ₰ 5000 utramque litem redemerint, inde fit ut de: tracta proportionabiliter hac Summa As hęredita:
8 rium Comitissę ita ex reliquo d.ae Successionis li: berę adauctum remanserit, ut prò rata cedere quo: que debeat commodo aliorum consuccessorum, quales sunt fratres de Hondedeis, quantum capit Legitima portio ipsis in bonis Auię, sicuti prefertur, de iure debita Valeron. de transact. tit. 5. q.e 6. n.o nn. et Segg. Rot. coram Cerr. d.e 650. n.o n. et in rec. d.e 306. n.o 6. p.e 5. et dec. 86. n.o n. et per tot. p.e 15.

Absque eo quod Sustineri valeat Bussios nego:
9 cium dumtaxat proprium in transactione gessisse, eo quia non expresso nomine hęreditarię protestati fuerint nolle per illam ius aliquod acquiri cui: cumque 3.o Creditori, aut alijs pretensoribus ex plenè cumulatis apud Urceol. de Transact. q.e 8n. n.o 35. et Segg. Rot. d.e 75. n.o n. et Segg. coram Ninot. et in rec. dec. 34 n.o 8. et 9. p.e 7. et d.e n 41. Sub n.o 19. p.e 14. et d.e 4n. n.o p.o et Seg. p.e 16.

Prędictę siquidem declarationi ad alium ef: fectum in fine transactionis adiectę, ut ponderat n.a decisio R. pd. mei Muti n Xembris 1695. §. penultimo, prevalere debet titulus hęreditarius, quo ijdem Bussi ad transactionem deuenire pro: fessi sunt ibi = Sopra la lite già vertente nella Sa: cra Rota trà detti Sig.ri Marsciani, e la Fel. me. del: la Sig.ra Contessa Eleonora Marsciani madre di dd. Sig.ri fratelli Bussi, tanto sopra il Fid.so quanto

UVA.BHSC

Sopra l'eredità della Fel. me: del Conte Antonio Fran:
cesco Balleoni = ita etiam regulando voluntatem
à potestate, quemadmodum enim ipsi non aliter
litem prosequi poterant cum Marscianis, quàm
iure hæreditario Matris, ita nec alio iure cadere
inter eosdem poterant termini transactionis, quæ
10 non à quocumque 3.º, sed eorum dumtaxat commodò,
quorum agebatur negocium perfici debuerant
iuxtà cons. Bald. 171. n.º 5. lib. 1. Marscard. de
probat. concl. 44. n.º 15. Valeron. de transact. tit. 5.
q.e 7. sub n.º 1. Card. de Luc. de fideic. disc. 171. n.º 4.
Rot. coram Cerr. d.e 650 n.º 7. dec. 109. n.º 10 et seq.
et d.e 414. n.º 9. et 10. p.e 19. rec. cum aliis relatis in
d.a postrema decis. R. p.d. mei Muti §. Quandoqui:
dem cum seq.

11. Potissimum verò, quia quidquid esset dicen:
dum in alio casu, in quo hæres transigens non possi:
deret, in quibus terminis loquuntur aliqui, qui in
contrarium allegabantur, vel quando Ius hæredita:
rium esset omninò insubsistens, ut erat Casus
decisionis 147. p.e 14 rec., hoc utique certum est
quod si ut in hypothesi, Iura hæria sub Iudice sint,
et sic versentur in incerto, ac mediante concordia hære:
dis possessio confirmetur, ista referri nequeat nisi
ad titulum hæreditarium, sicut enim possessio à prin:
12 cipio capta fuit hoc titulo, ita eodem titulo, et non
ex novo presumitur confirmata ad tex. in l. si pro fun:
do Cod. de transact. Surd. cons. 418. n.º 17. et 18. Menoch.
cons. 1136. n.º p.º et seqq. Molin. de primog. Hispan. lib. 4.
cap. 9. n.º 11. in fin. et ibi Adden. eod. n.º 11. et 12. et d.e
109. n.º 13. p.e 19. et in Romana Fid.si de Boncompagnis

26. Febr.

UVA.BHSC

26. februarij 1666. §. Final. coram Beuilacqua.

13 Magisque hic animus Contrahentium transigendi titulo hęrio matris confirmatur ex mutua remissione expensarum occasione litis, quę inter illam, et Marscianos intercesserat, si enim non aliter fratres de Bussis ad ptas expensas in casu ulterioris, et finalis succumbentię condemnari poterant erga Marscianos quam uti ptę eorum matris hęredes, ita nec alio titulo illarum remissionem reportasse censentur, ut benè prosequitur relata ultima decisio R. pd. mei muti §. quandoquidem cum alijs supra allegatis.

Et ita utraque &

Romana Saluiani
Ven. 28 Junij 1697

LXVI

Appellante Joanne Dominico Ferro à duabus sententijs conformibus, quarum posterior pręuia vnica dec.e lata fuit à R. pd. mei Muto, decernentibus immissionem fauore Comitissę Vincentię Boccapadullę de Carandinis pro sorte, et fructibus Cambij ₰ 500 super quadam domo Dominici Longhi illius debitoris ab eodem Joanne Dominico detentam obtinuit a Signatura Justitię mihi ulteriorem causę cognitionem committi cum cta constito quod sit locus statuto de duobus, ad cuius normam assignato conformi dubbio, cum Patres agnouerint dictas sententias esse in quadam parte iniustas, conuenerunt

UVA.BHSC

in Sensu, non esse Locum Statuto de duabus, sed Sentias esse confirmandas iuxta modum.

Quod enim attinet ad iniustitiam Sententiarum,
1 quę impedit effectum Statuti, quod de duabus Senten:
tijs non minus validis, quam iustis semper intelli:
gendum venit Gratian. discept. 691. n.º 27. Rot. coram
Cerr. d.º 913. n.º 3. coram Priol. d.º 123. n.º 6. et in rec.
p.º 7. dec. 179. n.º 1. illam domini desumebant ex denegata
retentione Joanni Dominici prò nonnullis suis cre:
ditis anterioribus, nempè ₰ 116. prò sorte, et fructi:
bus cuiusdam Societatis officij, cuius iurium mo:
dernus Possessor cessionem reportavit à Canonico
Cesare Parisio uti filio, et hęrede q. Matthęi, qui
ptam Societatem, obtenta pariter cessione Iurium
extinxerat Sum.º Ferri n.º 3. 4. 5. et 6. aliorum ₰ 225.
impensorum prò refectione domus, quę ruinę proxima
reperiebatur, ut iustificatum fuit ex quietantijs
Architecti, et relatione Periti de mandato huius
Sacri Tribunalis electi d.º Sum.º n.º 8. et 9. ac demum
₰ 37. prò Canonibus decursis de tempore possessionis
penes Dominicum debitorem de propriis Solutorum
d.º Sum.º n.º 6. Litt. B. his enim creditis, ut pote ante:
2 rioribus, et respectivè potioribus quibuscumque ali:
js omni iure debita est possessori domus retentio
Pacific. de Salvian. interdict. inspect. 13. cap. 2. n.º 442.
Rot. coram Cerr. d.º 134. n.º 7. et d.º 665. n.º 3. et coram Sa:
me: Alex. VIII. d.º 155. n.º 21. et in rec. p.º 19. d.º 185. n.º 8.

Reiectis tamen alijs prętensis creditis ₰ 250.
ex causa cessionis cuiusdam census reportatę per
Joem Dominicum à Lucia Forti, et ₰ 45. prò alijs
ass. melioramentis in domo factis, quia cum d.s Census

hucusque

UVA.BHSC

hucusque non fuerit iustificatus mediante Instro illius impositionis, melioramenta verò non sint hactenus liquidata, huiusmodi pensa credita tanquam turbida
3 non valent petitam immissionem retardare Rot. coram Arguell. d.e 36. n.o 5. et d.e 48. n.o 10. coram Card. Carr. d.e 740. n.o 6. et in rec. d.e 740. n.o 10. p.e 18. et d.e 770. n.o 9. p.e 19.

Nec retento pro dictis anterioribus creditis impe:
4 diri videbatur ab exceptione, quod partita 7 775. prò melioramentis iustificanda sit ex probatione anterioris status domus, ut videri possit quid, et quantum fuerit melioratum, atque ideò sit quid minus reficiendum iuxtà Theoricam Cels. in l. in fundo ff. de rei vindic. Siquidem cum versemur in melioramentis prò necessaria reparatione domus confec:
5 tis, illorum refectio regulanda non est iuxtà probationem status dictæ domus, sed ab eo precisè quod fuit impensum, quidquid sit in melioramentis utilibus iuxtà distinctionem gloss. in d.a l. in fundo verb. consuevisti communiter amplexam ut per Post. resolut. 44. n.o 76. et seqq. Barz. dec. 73. n.o 16. Adden. ad Thesaur. dec. 751. Litt. A. Rot. dec. 397. n.o 70. et seq. p.e 17. et d.e 537. n.o 8. et seqq. p.e 18. rec.

Minusque ab altera quod ex Pensionibus
6 domus à die motæ litis perceptis eadem credita effecta fuerint illiquida, cum enim saltem prò rata dd. melioramentorum ipse Ferrus pensiones fecerit suas iuxta æquiorem DD. opinionem, de qua Afflict. d.e 87. n.o 6. Surd. d.e 781. n.o 30 Franch. d.e 705. per tot. ibique Ricc. in addit. Borgnin. Caualcan. d.e 32. n.o 17. p.e 1. Adden. ad Gratian. decis. March. 9. n.o 7. et formiter dis:

UVA.BHSC

cusso articulo Rot. coram Coccin d.e 1273. n.o 1 et in rec.
d.e 359. n.o 4. et Seq. p.e 2. et d.e 564. n.o 12. et Segg. p.e 18.
aliæque superextantes tanquam modicæ correspectiue ad
7 dicta credita, quæque faciliter liquidari possunt, non
operantur quominùs ijs imputatis pro dictorum creditorum
residuo concedi debeat retentio, ut appositè Rota d.e
455. n.o 15. p.e 18 rec.

Quod verò spectat ad confirmationem dictarum
sententiarum, resolutionis ratio desumpta fuit à
quantitate creditorum Io: Dominici rei conuenti
quæ cum sit longè minor valore dictæ domus, visum
propterea fuit easdem sententias confirmandas esse
iuxtà modum, ut scilicèt immissio in illis decreta
8 sustineatur prò indiuiso, ac super rata domus exce:
dente eadem credita, iuxtà non minùs æquitatiuam
sententiam a Sacra Rota amplexam, de qua testan:
tur Merlin. de pignor. lib. 4. tit. 2. quæst. 44. n.o 16.
et Segg. Thomat. dec. 206. n.o 54. et Rota ipsa in dec.
652. n.o 5. coram Caual. d.e 949. n.o 11. coram Amat. Du:
noret. d.e 83. n.o 8. et Seq. post Pacific de Saluian. in:
terdict. d.e 520. n.o 4. p.e 18. et d.e 151. n.o 24. p.e 19. rec.

Absque eo quod dici valeat huiusmodi tempera:
9 mentum non practicari in emptore, quiuti tertius
ratione indiuiduitatis hypothecæ intendit retine:
re ~~proprium~~ totam domum, donec fuerit satisfactus de
eius creditis anterioribus ex auctore Card. de Luc.
disc. 21. n.o 3. et Segg. de credit. aliorumque in con:
trarium allegatorum, quoniam conclusis equidem
10 procedere solet in præiudicium debitoris, cuius
respectu creditoris hypotheca remanet indiuidua
non autem in damnumnum aliorum concurrentium

ut optimè

UVA.BHSC

ut optimè distinguit Adden. ad Buratt. d.° 4no. n.° 11. Merlin. de pignor. d.ª quest. 44. n.° 113. et magistraliter Rot. coram Ubald. Sen. d.° 849 n.° 9. et seqq. ubi reijciuntur omnes contrarij, presertim quando pro:
11 ut in hypothesi domus commodam patitur diuisione ut subiungit Add. ad Buratt. citato n.° 11. in fin. Merlin. de pignor. d.ª quest. 44. n.° 115. Rot. d.° 559. n.° 5. p.° 1. rec.

Neque adversus iustitiam sententiarum in hac
12 parte attendi amplius merebatur obiectum nullitatis obligationis Dominici debitoris, ex quo Cambium contraxerit extra Patris presentiam, quippè cum tunc temporis iam esset emancipatus, nulla Patris interessentia prò validitate contractus requirebatur, ut occursum fuit in decisione R. p.d. mei Muti in hac causa edita 4. Julij Superioris anni §. neque ex eo.

Et licet Scribentes prò Ferro mordicus etiam
13 insisterent super invaliditate dictæ emancipationis tamquam gestæ in absentia filij sine rescripto Principis, Domini tamen non immorantes super illius disputatione, satis iterum crediderunt validitati obligationis consultum tum ex eo quod
14 nec Pater, nec filius donec uixerunt huiusmodi nullitatem allegarunt, tum etiam ex quo idem filius in vim præfatæ emancipationis fuit publicè, et palam reputatus Pater familias, quo stante omnis
15 æquitas, et bonæ fidei ratio, cum qua Comitissa contraxit, postulant, ut prò validitate pronunciandum sit ex plenè deductis per Rot. coram Dunozett. Sen. d.° 14. ferè per tot. et in allegata dec. R. p.d. mei Muti §. Finali.

UVA.BHSC

16 Minusque attendi promerita fuit asserta nullitas posterioris Sententiæ opposita per Curatorem hæreditati d.i Dominici debitoris in n.a instantia ad causam admissum, ob non Seruatos contra illum terminos Substantiales, quia esto etiam quod iudicium contra eumdem Curatorem instructum undique nullum existeret, non utique tamen inficeret iudicium Salviani interdicti adversus occupatorem domus intentatum, cum in illo Comitissæ Sufficiat probasse existentiam crediti

17 cum hypotheca, nec non possessionem debitoris de tempore obligationis, atque actualem Rei conuenti de tempore motæ Litis Rot. in Romana Saluiani, Scu Canonum 16 Maij 1697 §. creditum coram Rmo Heruauult, et in Auenionen Legati 4. Julij 1696 §. Constat enim coram Me, absque eo quod adversus debitorem teneatur eius actionem dirigere

Et ita utraque &c

Romana Economiæ Scu Red.i Ir.onis
Ven: 28 Junij 1697

LXVII.

Postquam Gelius Parentius incassum vindicare Satagerat hæreditatem Bernardi eius Patris à debito occasione reliquatus administrationis quorumdam Bonorum per istum contracto fauore Marchionis Julij ex Comitibus Guidis à Balneo successiuè, ne tanquam eiusdem sui Patris hæres

mandati

UVA.BHSC

mandati executionem in persona, et bonis proprijs
pateretur, exhibito coram R. p.d. meo Molines Judi:
ce posterioris instantiæ inventariæ obtinuit subdele:
gari Judicem in partibus, ut ita Ser. Ser. rationem red:
deret de bonis hæriis in eodem Inventariæ descriptis,
verum cum nec in primo minusque in ulterioribus
terminis semel, iterum, ac tertiò sibi prorogatis
assumpto muneri satisfecerit, hinc decretum fuit
contra illius personam, et bona propria exequatur
quo per Signaturam Justitiæ suspenso, dubitavi
hodie ad normam commissionis mihi directæ, An
exequatur rotale sit exequendum, et affirmativum
responsum à Dominis meis accepti.

Quemadmodum enim non dubitatur Gelium
fuisse Bernardi Patris hæredem, ut indicat actus
aditionis ab ipso iudicialiter expletus, ita æquè
certum visum est, cum pati oportere in persona, et
bonis proprijs executionem pro debito defuncti, cu:
1 ius factum non minus activè, quam passivè per
aditionem in ipsum hæredem transivit ad Sex.
in l. unic. Cod. ut action. ab hæred. et contr. hæred. in:
cip. ut propterea iste eadem via executiva con:
2 veniri possit, et debeat, qua poterat conveniri de:
functus l. postulante ff. ad Trebell. Natt. cons. 430.
n.o 1. Zacch. de oblig. Camer. q.e 4. n.o 8. et 16. Rot. coram
Coccin. d.e 709. n.o 13. et d.e 343. n.o 15. et seq. p.e 10 rec.

Nec eidem quidquam suffragari potest qd
3 paternam hæreditatem adiverit cum beneficio
Legis, et Inventarij: Cum enim Inventarij præsidi:
um eatenus præservet hæredem, eiusque patrimonium
4 ab obligationis defuncti, quatenus ille de bonis in

UVA.BHSC

ipso Inventario descriptis rationem reddat, et hæreditariæ vires non suppetant, ut communiter tradunt scribentes in l. Final. §. Etsi præfatam Cod. de Iur. deliber. Ranucc. de Invent. p.e 5. n.o 69. Coccin. d.e 1863. n.o 7. et seq. et d.e 107. n.o 6. et seqq. et novissimè dictum fuit in Romana, seu Albanen. Vineæ 11. Martij prox.ti §. Atque ex hac eadem coram me; Inde est ut cum Gelius intra tempus sibi à Iudice præfinitum ptam rōnem non reddiderit perindè habeatur, ac si nullo confecto Inventario paternam hæreditatem simpliciter adiuisset Bald. in d. l. fin. §. In computatione Cod. de iur. deliber. Card. de Luc. de hæred. disc. 111. n.o 5. et 6. Rot. coram Merlin. d.e 711. ff. tot. Rota post Zacch. de oblig. Camer. d.e 169 n.o 11. et d.e 39. n.o 8. et 9. p.e 6. rec. et in Perusina Census 6 Aprilis 1696. §. Validitas coram R.pd. meo Cappara, et in Romana Census 13. Currentis §. Verum responsum fuit coram R.pd. meo Ansaldo, et in Potentina Census 5. pariter currentis §. Replicatione coram R.pd. meo Muto.

6 Frustraque iterum hodie prò parte Gelij instabatur prò noua termini præfixione, intra quem paratum se aiebat rationis redditionem perficere. Perpendentes siquidem Domini, quod ipse illam dispungere segniter protraxerit in tot terminis sibi prorogatis, hinc merito existimarunt denuò postulatis non esse annuendum, ne diutiùs ulterioribus debitoribus diffugijs creditor fatigetur.

Et ita Auctore solum informante contra Reum sepiùs monitum, et ptas moratorias exceptiones in hac penultima aud.a deducentem resolutum fuit &

Romana

UVA.BHSC

Romana Alimentorum
Ven: 28 Junij 1697

LXVIII.

Abbas Philippus Sannesius, cui alias decreta fuerunt alimenta à V. Duce eius fratre prestanda in annuis ₰ 450, ut ex decisione edita 22. Junij 1682. coram bo: me: Emerix vbi alia precedentia iudicata referuntur, illa sibi augeri hodie postulabat sub duplici fundamento, altero quod V. Duci cessauerit onus subministrandi annuas prestationes, et alimenta Ducissæ Matri, Sorori, et filiæ, eiusque unico filio masculo respectiuè predefunctis, et altero ut destituto V. Duce prole masculina, et ad nouas nuptias contrahendas se imparatum dicente, possit ipse tanquam secundogenitus cogitare de ijs parandis prò conseruatione agnationis ab eorum maioribus enixè volita; Cumque utriusque respectu instantia V. Abbatis visa fuerit iuri consentanea, hinc pro augumento alimentorum usque ad annua ₰ 650 firmo remanente usu habitationis, et remissæ Domini in hodierna audientia responderunt.

Moti sunt, quia presupposita actione Vno
1 Abbati competenti in iudicio executiuo prò consequendis alimentis à fratre, super qua nec ulla aderat hodie controversia, eamque probant decisiones alias inter easdem partes editæ, et signanter la 241. p.e 19 rec. cum catenus illa in primodicta summa ₰ 450 fuerint præfinita, quatenùs patrimonium Ducis oneribus ptis

UVA.BHSC

tunc grauatum vlteriori augumento impar repertum fuit, congruum propterea visum est
2 ut auctis ex post illius facultatibus per eorumdem onerum cessationem proportionabiliter etiam alimenta augeantur Alimentaris per Sex. in l. Ius alimentorum ff. vbi pupill. educ. deb. Brun. in tract. de augument. et diminut. Conclus. 10. n.º 10. et 11. Salgad. in Labyr. credit. p.e p.a cap. 25. n.º 37. et Seqq. Jos. de Ros. consult. 28. n.º 28. Capyc. Latr. d.e 176. n.º 15. et Seqq. lib. 1.

Non obstat vnicum obiectum quod si di:
3 minuta fuerunt onera, diminuti quoque re:manserint redditus, tum ob notorium locorum montium decrementum, tum ob alia Capitalia primogeniturę, vel deperdita, vel difficilioris exactionis effecta. Quippè cum allegata hęc
4 redditum diminutio non fuerit ex parte Ducis probata in quantitate, quę correspondeat one:ribus, quibus antea, ut præfertur, ipse prę:mebatur, non tollit propterea efficaciam assum:pti, ne destruit intentionem Abbatis Philippi fundatam in certa, et innegabili sępè dictorum onerum cessatione, quę necessario influit in au:gumentum facultatum D. Ducis.

Eoque facilius Domini in hanc sententiam
5 convenerunt cum ita per vberiorem assignatio:nem D. Abbas consulere possit conservationi agnationis ab Institutore Primogeniturę exop:tatę parando nuptias per quas Testatoris volun:tas valeat adimpleri iuxtà latiùs firmata in Romana Alimentorum de Ruspolis 27 Nouem:

bris 1693.

UVA.BHSC

bris 1693. et 5. Martij 1694 coram bo: me: Emerix
Et ita partibus auditis resolutum fuit &c

Lutrina Dotis
Ven: 28 Junij 1697.
LXIX.

Responsum fuit constare de re iudicata, non autem de Causis restitutionis in integrum; Illa enim resultare visa est, quia Francisca Litisque Con:
1 sortes, nec intra annum causam committi, minusq; intra biennium actorum transportationem fieri cura: runt, quę duplex omissis Causę desertionem, eiusq; transitum in rem iudicatam operata est, ut omissis generalibus dictum fuit in Romana Census 29. Apri: lis 1686. in principio coram Emo D. Cardinali Caccia Archiepiscopo Mediolanen, et in Camerinen Census 25 Junij, anni pręteriti §. moti quoad rem iudi: catam coram R. pd. meo Molines; Restitutioni verò in integrum locus esse non potest concurrentibus vali:
2 ditate, et Iustitia Iudicati, adversùs quod recla: matur cap. 1o de restit. in integrum cum con: cordantibus in Cavallicen Pecuniaria 15 Junij anni pręteriti §. quemadmodum enim coram me

Super validitate autem ut pote ex actis probata Domini parum immorantes iustitiam mandati favore Annę relaxati adversus bona hęreditaria Francisci viri prędefuncti prò restitutione suę do: tis, et 4o dotali recognouerunt ex Instro, et capitu=

UVA.BHSC

lis matrimonialibus, in quibus, et dos constituta fuit in ♈ 1200, et adiecta desuper quarti dotalis conuentio, quamobrem cum preterea ex successiuis quietantijs de eiusdem dotis integra solutione
3 constiterit, haud utique hesitandum supererat, quin dissoluto matrimonio per viri predecessum dos cum quarto dotali esset vxori superstiti restituenda iuxta Tex. in l. 1. ff. Solut. matrim. l. vnic. §. cum autem in exactione Cod. de rei. vxor. action.

Nec momenti esse dicebatur quod anna tanquam Filiorum Tutrix bona hēria viri administrauerit, ex quibus intret presumptio proprij dotalis crediti satisfactio, donec peractę administrationis rationes reddiderit iuxta opin. Soccin.
4 Sen. cons. 126 sub n.° p.° et per tot. Quandoquidem etsi prò hūoi exceptionis remotione satis esse videretur quod ex parte excipientis probatum non fuerit tot bona occasione ptę administrationis ad manus mulieris peruenisse, ex quibus ipsa commodè potuerit satisfieri, prout omninò opus fuisset, ut eidem doti repetenti adversaretur opposita computorum exceptio, ut per tex. in d.a l. vnic. §. exactio Cod. de rei vxor. act. reprobato Soccino probant Negusan. de pignor. memb. p.° p.e 5. n.° 36. et 37. Caren. resol. 135. per tot. de Marin allegat. 123. n.° 7. Adden. ad Pamphil. d.e 24. n.° 12. et sepissimè dixit Rota, ut in d.e 1455. n.° p.° et seqq. coram Seraphin. d.e 862. n.° 3. et seqq. coram Buratt. d.e 665. n.° 18. coram Cerr. decis. 131. n.° 22. et seqq. coram Bich. d.e 376. n.° 130. p.e 14. rec. et cęteris relatis in Romana, seu Sabinen. Pecuniaria

prima

UVA.BHSC

prima Martij prox.ti §. exordiendo Siquidem coram Me.

6 Ulteriùs quamcumque Satisfactionis præsumptionem Submouent relationes trium Peritorum constituentes mulierem Creditricem nedum pro Suis iuribus dotalibus, verum etiam ratione eiusdem administrationis, quæ cum emanauerint à Peritis iudicialiter ac de consensu partium electis, ijs utique deferend est l. hac edictali §. Illud Cod. de Secund. nupt. VV. communiter in cap. proposuisti de probat. Rot. d.e 165. n.o 7. coram Ludouis. d.e 418. n.o 5.o coram Caualer d.e 429. n.o 9. coram Burat. et d.a d.e 376. Sub n.o 30. p.e 14. rec. prescitim ubi prout in p.nti ab ultima relatione non

7 fuit appellatum, quo propterea fit, ut pars quæ ita acquieuisse censetur, non docto de grauamine illam amplius impugnare non valeat Rot. d.e 7. n.o 15. coram Same: Alex. VIII. d.e 393. n.o 2. p.e rec. et d.o roi. n.o 4. p.e 18.

Atque hinc attendendos esse minimè dixerunt VV. plures defectus, quos in priori instantia, et coram præcitatis Peritis rei conuenti cumulaunt aduersùs redditam per Actricem rationem suæ administrationis siuè quia eorum insubsistentia fuerit iam ab eisdem Peritis recognita, siuè quia cum hodie unicè quærendum sit an exceptio administrationis apta sit retardare dotis restitutionem à muliere Auctrice in p.nti iudicio petitam, de oppositis defectibus plenius disseri poterit in peculiari iudicio

8 redditionis r.onis, cum interea o.ia iura clament, ut creditum dotale mulieris tanquam omninò certum, et Liquidum, aè sub pactis executiuis ipsi debitum non admittat exceptionem debiti, vel minùs subsistentis, vel saltem adhuc incerti, et illiquidi ex su-

UVA.BHSC

perius allegatis, et nouissimè dictum fuit in Pe:
rusina restitutionis dotis 26 currentis in fine
coram R. p. d. meo Cappara.

Et ita altera tantum &

Barchinonen. Parochialis
Seu Vicariæ Castri Fidelium
Lun. p.a Julij 1697

LXX.

Domini approbando decisionem coram
me editam sub die 22. martij prox.ti iterum
censuerunt non constare ex parte Joannis de
præexistentia litis super titulo controuersæ Paro:
chialis, ideoque illius gratiam si neutri non esse
exequendam, non enim lis super titulo induci
visa est ex Commissione, quam Rotæ directam
ipse Joannes impetrauit appellando à colla:
tione facta per ordinarium fauore Raymun:
di; Quippe cum lis coram Ordinario agitata
versata fuerit super nominatione, quam Joan:
nes reportauerat ab Abbate S. Cucuphatis
tanquam de Ecclesia eius mensæ monaste=
1 riali unita, quemadmodum hæc Causare
non potuit litem super titulo, cui ipsamet
unio est totaliter aduersatiua Sarnen. in reg.
de Triennal. q.e 8. per tot. Mandos. in reg. de
union. in ordine la 22. q.e 13. n.o 18. Garz. de

Benefic.

UVA.BHSC

Benef. p.e 12. cap. 1. n.o 32. et probat pta mea
Decisio §. Quoverò ad 2.am ita nec subsequens Com:
2 missio Rotæ directa, quæ non immutat qualita:
tem litis præexistentis, sed importat prioris instan:
tiæ continuationem, ut in terminis observat Rot.
in Legionen. præstimoniorum coram Pamphil. pæ:
nes Garr. d. cap. 1. n.o 31. vers. Quia 1.a in:
stantia, et d.e 14. n.o 10. et 11. p.e 8 rec. Etiamsi
3 munita fuerit clausula Quam, et quas & per
quam nunquam censetur in litem deductum Ius,
vel quod antea appellanti non competebat, vel
quod postea ad Speciem non fuit deductum, benè
Rota coram Manzaned. d.e 891. n.o 6. coram Carill.
d.e 134. n.o 5. coram Dunoz. Sen. d.e 148. n.o 3. et co:
ram Dunoz. Jun. d.e 45. n.o p.o et seq. cum alijs in
præterita mea decisione §. final.

Nec obstat quod unio non fuerit pnalr in
4 litem deducta per Abbatem, sed solummodo per
Joannem ad canonizandam propriam nominationem
ab ipso Abbate reportatam, quæ ideò apta sit ad
tribuendum nominato Ius super titulo Benefi:
cij iuxta firmata per Rotam coram Seraphin. d.e
690 n.o 3. et coram Cels. d.e 107. n.o 3. et seqq. et in
Illerden. seu Tarraconen. Beneficij 13 martij
1689 §. Nec subsistit coram bo:me: Emerix.

Ultra quod enim verba Commissionis satis
apertè convincunt quod immo idemmet Abbas uni:
onem contendens fuerit pnalis in Causa Joannes
5 verò comparuerit accessoriè tanquam ab illo
nominatus, quo casu beneficium nunquam effi:
citur litigiosum ad tradita per Cap. allegat. 136.

UVA.BHSC

n.º 2. Card. de Luc. de Iurepatr. disc. 63. n.º 9. coram Burat. d.e 59. n.º 12. et d.e 1663. n.º 16 coram Sa:me: Alex. VIII. Preterea obiectum procedere posset ubi non controversa qualitate collativa Beneficij Abbas nominationem suam expleuisset uti Patronus, in quibus terminis loquuntur decisiones in contrarium allegatę. Verum cum ad illam deuenerit suffultus titulo vnionis, hęc uti incompatibilis cum titulo Beneficij non potuit super eo ex parte Ioannis litem inducere cum iste illud assequi non posset nisi tanquam prędium titulo unionis Curricell. de union. cap. 4. n.º 18 et seqq. Rota coram Verall. d.e 349. n.º 2. p.e 3.

Quin urgeat replicatio quod Abbas prętenderet quidem Parochialem extitisse suo monasterio unitam, sed ea unione per quam non extincto titulo perpetuo Beneficij, istud remanserit in statu collativo ad ipsius Abbatis nominationem, iuxta nouissimè firmata in Barchinonen. Parochialis S. Stephani de Palau Sordera p.ma Junij 1696. coram Rmo P. meo Decano, et in altera Barchinonen. Parochialis de Albyniana sub eadem die edita coram R.pd. meo Muto.

Quoniam etiamsi in mox relatis decisionibus recedendo à contrarijs, quę pro unione tituli extinctiua fauore istiusmet Abbatis prodierant coram bo:me: Emerix, et R.pd. meo Scotto, resolutum fuerit de tali pretensa unione non constare, sed eam resolui in simplex Ecclicum

Iuspat.s

UVA.BHSC

Iuspatronatus; Veritas tamen est, quod Abbas quemadmodum, et in ptis decisionibus sustinere sategerat, ita, et in pnti Ius Suę nominationis deduxit ex unione tituli extinctiua, ut patet ex hoc ipso quod se opposuit concursui per Ordinarium indicto, qui tamen seclusa pta unione etiam in Patronatu Eccliico fieri debuisset ex Concil. Trid. cap. 18. Sess. n4. de reform. Ex quibus, siuè lis fuerit pnalr super canonizatione unionis, siuè etiam super nominatione ex hoc capite fauore Ioannis expletę neutromodo percutere potest titulum Beneficij, qui ita per veram unionem pręsupponebatur resolutus ex supra allegatis.

7

Cęterum multo minus suffragari potest Ioanni quod Beneficium euaserit litigiosum ex parte Raymundi ab Ordinario prouisi; Quia cum ad dignoscendam qualitatem litigiosi Ius ab Actore metiri debeamus, consequens fit, ut si ex parte Ioannis, qui erat Actor, lis ex suptis adesse non potuit super titulo, ita nec ipsi ad effectum, de quo agitur prodesse valeat Ius Raymundi Collitigantis, et rei, ut in terminis probat Garr. de Benefic. d. pe. 12. cap. 7. no. 30 et seq. Adden. ad Ludouis de. 174. no. 7. Idem Ludouis. de. 338. no. 13. Bellamer. de. 616. per tot. Manzaned. de. 691. sub no. 6.

8

Et ita omissis alijs ad Causę decisionem non necessarijs resolutum fuit utraque &

UVA.BHSC

Ferrarien Decimarum Super
Iure Universali Decimandi
Lun. p.a Julij 1697

LXXI.

Ius universale decimandi, quod monasteris, et monachis Cong.nis Oliuetanæ Ecclesiæ S. Georgei Ferrariæ aduersus Possessores Bonorum intrà fines Plebatus eiusdem Ecc.æ quæ etiam Parolis existit, competere definitum fuit per Sententiam Rotalem R.mi D. mei Decani confirmatoriam alterius quam protulerat R. p.d. meus Lancetta cum in Tribunali A.C. L.ntis munere fungeretur, impugnabant hodie coram me in gradu appellationis Possessores p.ti iterum contendentes elidere efficaciam titulorum, quibus munitum reperiri monasterium in duabus decisionibus, quæ iudicatum rotale precesserant, satis fuerat demonstratum: Verum Sedulò rursùs perpensis utriusque partis iuribus ac fundamentis, B.ni prò confirmatione rotalis Sententiæ respondendum esse firmitèr autumarunt.

Visum enim fuit stare inconcussum fundamentum decisionum huius Causæ p.nlitèr desumptum ex perpetua aè irreuocabili donatione, quam de anno 1237. Ecc.lia p.ta S. Georgij olim Cathedralis, et matrix, et tunc temporis regimini Canonicorum regularium S. Augustini Subiecta à Garredino electo Ferrariensi cum interuentu, et assensu Septem Canonicorum Cathedralis Ecclesiæ reportauit de uniuersa, et integra

decima:

UVA.BHSC

decimatione intra fines eius plebatus tam in plu:
ribus speciebus fruum ibidem enunciatis, quam
in alijs omnibus, de quibus Sac: Canones decimas
dari iubent: Quę sanè donatis tametsi impugna:
1 ri posset uti vel à non habente potestatem, aè
sine causa, vel quia non accedente totius capi:
tuli Cathedralis assensu fuerit expleta, cùm
2 subindè illius tenore per extensum relato fue:
rit multiplici summorum Pontificum Innocen:
tij IV., et Innocentij VIII. confirmatione com:
munitæ cum pregnantissimis clausulis quorum:
cumque defectuum suppletiuis vim planè as:
sumpsit apostolicę concessionis, ita ut non tàm
3 ex actu confirmato, quam ex ipsa efficaciori
apostolica dispositione superueniente, in qua
nullę solemnitates requirebantur Bald. in l.
rescripta Cod. de precib. Imper. offer. Paris.
cons. 5. n.o 7. et Segg. lib. 4. Rot. coram Seraphin.
dec. 1027. n.o p.o et Seq. coram Coccin. d.e 1708. n.o 12.
et 13. Rot. diuers. d.e 1027. n.o 2. et 6. p.e 4. et in rec.
d.e 413. n.o 136. p.e 12. Ecclesia concessionaria prę:
fatum ius decimandi obtinuisse dicatur ad Tex.
in cap. si apostolicę ubi glos. in verb. confir:
mamus de pręben. in 6. Hostien. in cap. p.o n.o 7.
de transact. Coccin. d.e 1763. n.o 5. Merlin. d.e 743.
sub n.o 12. Corr. d.e 860 sub n.o 2. cum alijs in p.a
decisione R.mi Decani 8 Iunij anni pręteriti
§. Et adaugetur.

4 Quin huoi sedis apostolicę confirmatio:
nes prodijsse videantur in forma communi ex quo
nulla causę cognitio pręcesserit, minusque

UVA.BHSC

Summis Pontificibus Confirmantibus innotuerint defectus, qui in Superius Laudata donatione intercesserant; Nam si ex ipso solo donatio-
5 nis tenore apostolicis diplomatibus inserto rectè conijcitur, quod causa cognita, et ex certa Scientia papales confirmationes in forma specifica emanauerint ꝑ Tex. express. in cap. Venerabiles de confirmat. util. vel inutil. ibiq. glos. verb. tenor, ead. glos. in cap. pastoralis §. preterea verb. ex certa Scientia de offic. delegat. Gabr. cons. 100. n.º 7. lib. 1.º et cons. 183. n.º 14. lib. 1. Rot. d.ª d.e 1763. n.º 8. coram Coccin. et d.ª d.e 860. n.º 1. coram Cerr. et in Rec. d.e 338. et 339. vtrobique n.º 1. et dec. 1161. n.º 3. p.e 19. Tanto ma-
6 gis ità censendum est, Tum quia prior ex ptis confirmationibus Innocentij IV. edita fuit de tempore proximo donationi, in quo facilius credi potest, quod eidem Pontifici nota fuerit potest Episcopi Donantis, notus itidem numerus Canonicorum integrum eius Cathedralis Ecc.ª Capitulum constituentium: Tum preterea acce-
7 dente plurium Seculorum obseruantia, tam in iudicio quam extrà, quę facit presumere intercessisse in pto actu ea omnia, quę ad illius validitatem erant necessaria Rot. coram Seraphin. d.e 1073. n.º 1. et d.e 1115. n.º 3. et coram Coccin. d.e 1734. n.º 11. cum pluribus cumulatis apud Valeron. de transact. tit. 4. q.e 1. n.º 68. et passim alibi.

Validitate donationis, illiusque confirmationum ita ab obiectis nullitatibus vindi-

cata

UVA.BHSC

cata, quod attinet ad relevantiam, duo princi-
paliter hodie opponebant possessores Bonorum,
ut à prestatione decimarum eximerentur: Al-
terum quod cum donatio facta dignoscatur de
8 omnibus decimis ad Sacristiam spectantibus,
exindè non resultet, quod controversum uni-
versale Jus decimandi ad ipsam Sacristiam
pertinere Alex. cons. 78. n.º 7. Lib. 1.º et cons. 57.
n.º 2. Lib. 7. Roland. à Vall. cons. 82. n.º 11. et seqq.
Lib. 2. Priol. d.º 318. n.º 23. et 24. Rot. in rec. decis.
679. n.º 9. et seq. p.º 18. Minusque inferri pos-
9 sit quod in Ecclesiam concessionariam transie-
rit, nisi aliundè certò constet, quod illud in conceden-
te anteà resideret Olea de cess. Jur. tit. 7. q.º p.º n.º 1. Rot.
coram Sa: me: Gregor. d.º 579. n.º 1.º et ibi Adden n.º 4. et
coram Merlin. d.º 113. n.º 1.º et 4. et coram Carill. d.º 174. n.º 4.
Et alterum quod observantia deducta tum ex pluribus
iudicatis, quæ adversùs nonnullos possessores pro certa
Decimarum perceptione in determinata fruum specie
monasterium obtinuit, tum ex subsequuta eorumdem
iudicatorum effectuatione, ut potè referibilis ad par-
ticulares titulos, qui vel antiquiori iure Parochiali-
tatis ipsi Monasterio antè donationem competebant,
vel postea ex donationibus particularium personarum
acquiri potuerunt, apta non sit ad stabuendum ius
universale decimandi indefinitè quoad omnes possesso-
res intra fines d. plebatus, et de quacumque fructuum
specie, quod virtute ptæ donationis in monasteri-
um transijsse prætenditur, cum regulare sit obser-
10 vantiam non attendi nisi probata fuerit in Casi-
bus precisis, et individuis ad quos allegatur iux-

UVA.BHSC

tà Bartol. in l. p.ª §. Hoc interdicto ff. de itin. actuq. priuat. Surd. cons. 354. n.º 26. Buratt. d.e 119. n.º 6. Rot. rec. d.e 172. n.º 32. p.e 17. et d.e 227. n.º 9. p.e 19.

Pro remotione siquidem prioris obiecti premissa Iuris assistentia, quę Epo donanti competebat uti Parocho universali suę diecesis prò exactione Decimarum in universum per Tex. in cap. cum contingat, cap. cum in tua, et cap. quoniam de decim. Abb. in cap. cum contingat. n.º 7. Monet. in tract. de decim. q.e 7. n.º 4. et 7. et q.e 14. n.º 2. et sepissimè dixit Rota in ut de Eccles. Palentina d.e 74. n.º 8. coram Zarat. et de Hispalensi d.e 397. n.º 4. p.e 19. rec. et de Calaguritana in Calaguritana Decimarum de Nalda 30 Ianuarij, prox.ti §. retentonamque cum ibi allegatis, et in specie de hac met Ecclesia Ferrariensi observant Riminald. iun. cons. 431. n.º 16. et seqq. et Pigant. ad Stat. Ferrar. in annot. ad Bullam Bonifaciana n.º 135. et animaduersum fuit in p.ª d.e Rmi Decani §. Et sanè; Ac rursus ponderata indefinita illarum concessione, quam fauore Monasterij Idem Episcopus expleuit de omnibus fructibus, de qbus Sac. Canones Decimas dari iubent: Inde satis emergit quod expressa earumdem Decimarum pertinentia ad Sacristiam dicatur esse in probatis, cum illa tanquam promanans à Iure universali Epo, et Canonicę competente, ex quorum destinatione potuit à Sacristia precario nomine possideri, ijsdem Iuris assistentię, actitulis innitatur, quibus ipsamet Cathedralis Ecclesia fulciebatur l. quod meo ff. de acquir. possess. cum vulgatis

Atque

UVA.BHSC

12 Idque præter generalitatem concessionis
præseferentis universalitatem tituli per ea
verba = Et de alijs omnibus, de quibus Sacri Ca:
nones decimas dari iubent = comprobavit subse:
quuta observantia, adversus quam frustrà n.º
loco opponebatur, quod esset æquivoca, veluti ad
alios particulares titulos referibilis, præter
quam ad universalitatem causæ: Incipiendo si:
quidem à Sententia, quæ de anno 1575. lata
fuit à Vicario gnli Ferrarien, ex ea patet,
Ius decimandi in universum favore Ecclesiæ
S. Georgij intra fines illius Plebatus fuisse
determinatum, et quidem expressè adiecto titulo
Donationis, cuius mentio meritò referenda est
13 ad illam de qua est controversia ex præsumptione
semper exclusiva duplicitatis, ac diversitatis
actuum de qua Felin. in cap. cum Ioannes n.º 7. de
Fid. instrum. Corn. cons. 186. n.º 7. Lib. 3. Menoch. de
præsumpt. Lib. 6. præs. 15. n.º 6. Afflict. d.º 113. n.º 2.

Eamdemque tituli universalitatem ostendunt
aliæ Sententiæ de annis 1422. 1436. 1498. et 1506.
in quibus omnibus per verba universalitatem de:
notantia ius decimandi in controversis Villis ptæ
Ecclesiæ gnalr adscribitur. Huiusmodi enim iudicata,
quantumvis emanaverint auditis dumtaxat
particularibus possessoribus firmant tamen sta:
14 tum quoad omnes; Tum quia in illis expressa fuit
ex parte exigentis causa universalis, quo fit
ut probata observantia perceptionis Decimarum
in parte consurgat Ius quoad totum Rot. decis.
15 180. n.º 6. p.º 15. rec. Tum quia etiam ex actibus par:

UVA.BHSC

particularibus inferri debet ad vniuersalitatem causę nemine alio comparente, qui ex consimili vel alio diverso titulo easdem decimas sibi deberi contendat Rot. coram Coccin. d.e 1378. n.o 6. et d.e 1413. n.o 5. et in Leodien. Iurisdictionis 13. Junij 1684. §. Cęterum coram Emo Card.li Caccia Archiepo Mediolanen.; Tum demum quia ptę iudiciali obseruantię sunt uniformes actus effectiuę exactionis ab omnibus possessoribus usque ad initium Labentis Seculi, quemadmodum ostendunt partitę formiter
16 extractę ex libris monasterij, qui cum sint legaliter tenti, ac pręterea titulo donationis totq. iudicatorum adminiculis roborentur probant etiam fauore Scribentis Butr. in cap. cum Causam n.o 10 de probat. Post. de manut. obseruat. 135. n.o 34. Surd. d.e 199. n.o 11. et Seq. Rot. decis. 989. n.o 11. coram Dunoz. Iun. et in Romana Mercium 13. Junij 1687. coram pto V. Card.li Caccia.

Nil releuante quod in ptis alijsque intermedijs iudicatis, vel decima restricta fuerit ad certam fruum speciem, de quibus illa percipi consueverat, vel alias exempta fuerit a decimatione quota pars bonorum, quę ad usum Hortorum et Pergulariorum redacta fuerant, ut in Sententijs annorum 1426. et 1435. Quemadmodum enim, ex quo possessores bonorum in certa fruum specie fuerint condemnati inferri non potest ad exclusionem aliarum, nisi insimul ex parte eorumde possessorum probatum sit, quod controuersę species extiterint, quodque Decimatores eas exigere voluerint, et ipsis obsistentibus denegata

UVA.BHSC

gata fuerit Solutio; Ita peculiaris exceptio, siuè
exemptio concessa quibusdam bonis ex particulari
titulo transactionum iuxtà enunciatas Sentias
17 quę preseruata quoque extitit in pnti iudicio ma:
gis confirmat regulam gnalem quoad non excepta
l. quęsitum §. Denique ff. de fund. instr. Alex.
cons. 35. n.o 10. Lib. 4. Natt. cons. 159 n.o 30. et 31. Rot.
coram Buratt. d.e 391. n.o 3. et in rec. d.e 158. n.o 5. p.e 16.

Nec magis refert quod ante donationem
Garredini Ecclesia S. Georgij aliqua bona in:
tra proprię Parochię fines descripta decimaret:
Tantum enim abest ut titulus Parochialitatis,
quo anteà prò certa decimarum portione pta Ec:
clesia utebatur destruat illum, qui per Sepe:
dictam donationem eidem Ecclesię Superuenit,
18 ut immò cum exindè resultet Ius natiuum de:
cimandi, quod ex Iuris Censura ipsi anteà com:
petebat, aptior idcircò fuerit ad acquirendum
Ius in uniuersum, quod pro toto plebatu in eam
transtulit Garredinus, ut latiùs probant deci:
siones Causę coram Rmo Decano prima nempè
§. Consimilis autem, et n.a edita 10 Xmbris prox.ti
§. Iterum namque.

Minusquè Superiùs probatam obseruan:
tiam eliminant (testes in decursu pntis Iudicij)
prò parte possessorum examinati pręter exceptio:
nes, quas in eorum dictis, ac personis patiuntur,
de quibus in prima ex relatis decisionibus Causę
§. Final. urget pnlr dilemma, quod vel deponunt
19 de tempore anteacti Sęculi, et eorum dictis de
auditu, auditus pręualere debet probatio, quę

UVA.BHSC

prò indefinita decimarum exactione resultat ex
Sententijs, alijsque documentis supra ponderatis
Glos. in cap. 3.° loco verb. testium de probat. Sera:
phin. d.e 1460 n.° 3. Bich. d.e 533. n.° 11. Rot. in rec. d.e
166. n.° 18. vel deponunt de Seculo iam labente,
et cum ab istius initio pro parte Monasterij in:
structum fuerit Judicium universale contra
Possidentes bona in villis contioversis, quod subin:
dè pluribus ab hinc annis Monachi instau:
20 rarunt, hec posterior observantia introducta
postquam pti possessores in iudicium vocati con:
stituti iam fuerant in mala fide, est prorsùs
inefficax ad prescribendum ius diversum ab eo
quod in anteactis Seculis titulorum preponderan:
tia, tot iudicatorum auctoritas, ac magis diu:
turna observantia stabiliverant ad Tex. in l.
Mela 14. vers. Sed si alimenta ff. de aliment. et
Cibar. Legat. Rot. coram Buratt. d.e 689. n.° 17. et
18. et coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 16. n.° 14. et 15. et
in rec. d.e 166. n.° 11. p.e 15. et d.e 310. n.° 13. p.e 16.

Cæteris etiam hodie inutiliter repetitis
Satis occurrunt laudatæ decisiones Rmi D. mei Ve:
cani cum quibus Domini transierunt utraque &

Ferrarien decimar. Super re iudicata
Lun: p.a Julij 1697

LXXII.

Monasterium, et Monachi Cong.ni Oliuetanæ
Ecclesiæ

UVA.BHSC

Ecclesiæ Parochialis S. Georgij Ferrariæ duo iudicata sibi fauorabilia obtinuerant in partibus super iure percipiendi integras decimas omnium fructuum aduersùs sex particulares Possessores antequam in iudicium vocarent omnes Possidentes bona intra fines illius plebatus, contra quos promoto subinde uniuersali Judicio hic in Curia, ad quam in gradu appellationis deuoluta fuerat Causa in ptis particularibus possessoribus, in utroque iudicio Monachi remanserunt victores tam coram Rpd. meo Lancetta tunc Lnte AC. quàm successiuè in Rota coràm Rmo V. meo Decano, Cumque ad prouocationem ptorum sex possessorum Signatura Iustitiæ causam mihi commiserit cum clausula = Sine præiudicio rei iudicatæ = proposui hodie dubium commissioni uniforme = An constet de re iudicata, vel potiùs de Causis restitutionis in integrum, et affirmatiua quoad primam partem prodijt resolutio =

1 Quemadmodum enim post tres conformes sententias, et decretum de illas exequendo ordo iudiciarius exposcit, ut res iudicata ultrò dicatur esse in probatis, ita cum eorumdem iudicatorum iustia
2 uberius comprobata videretur tam in decisionibus præcedentis instantiæ coram Rmo V. meo Decano, quàm in nouissima hac eadem met die edita coram me super iure uniuersali decimandi aduersùs omnes possessores, nulla consequenter ex parte istorum
3 sex Collitigantium visa est allegabilis lesio, quæ fuisset plenè, et concludenter probanda ut ipsis præsidio restitutionis in integrum foret Succurrendum Innocent. in cap. ex litteris de restit. in integr. Abb.

UVA.BHSC

ibidem Sub n.o 5. Burat. decis. 323. n.o p.o et Segg. Rot. in rec. d.e 126. n.o 3. p.e 16. et d.e 194. n.o 11. p.e 19. cum aliis passim.

Neque iterum attendendam esse duxerunt Domini allegatam observantiam, quæ dicebatur vigere super diminuta decimæ solutione in certa dumtaxat
4 fructuum specie: Quamvis enim per consuetudinem induci vel præscribi possit certus modus solvendi Decimam in certa parte etiam minori fructuum ad terminos Text. in cap. in aliquibus §. Final. de decim. Covar. lib. p.o var. resol. cap. 7. n.o 8. cum aliis concordantibus per Rot. d.e 407. n.o 7. p.e 18. rec. Attamen cum ut fuit animadversum in tota hodierna decisione §. Nihil relevante, opposita observantia non probetur à possessoribus reis conventis cum qualitate, quod in alia diversa specie fructus fuerint recollecti, immunesque extiterint à decimatione, intereà suffragari debet Ecclesiæ Juris assistentia, quam habet prò omnibus fructibus de iure decimabilibus, itaut per exactionem Decimarum in parte dicatur sibi conservasse ius etiam pro reliquis
5 ob eam rationem, quod probato titulo universali magis attenditur causa actus, quam ipsius actus exercitium Bald. in l. p.a n.o 14. vers. tu dic Cod. de emancip. Liber. Felin. in cap. auditis sub n.o 19. de prescript. Marescott. var. resol. lib. p.o cap.o 11. n.o 17. et Segg. Rot. coram Coccin. d.e 134. n.o p.o

Et ita remissivè in reliquis ad latius deducta in alia mea hodierna decisione conclusum fuit utraque &

Moguntina

UVA.BHSC

Moguntina Canonicatus
Lun. p.ª Julij 169
LXXIII.

Responsum fuit procedendum esse ad Legitimam executionem Litterarum Apostolicarum Nicolai, quia iterum iustificatus videbatur modus vacationis in eis expressus, super quo unicè residet articulus controuersiæ, quod nimirum Joannes Petrus nulla ex intercedente Aplica dispensatione retineret duo incompatibilia Canonicatum nempè cum Decanatu in Collegiata Ecclesia S. Andreæ Wormatien, et alterum Canonicatum Collegiatæ Ecclesiæ S. Bartholomei Francofurti ad Mænum, quorum uterque
1 cum personalem, et precisam requireret residentiam iuxta propriam Sanctionem S. Concilij Tridentini in cap. 12. Sess. 24. de reformat. et ibidem relatis concordantibus obseruat Barbos. in annot.
2 n.º 53. et Segg. per non dimissionem primi intra bimestre à die adeptæ possessionis secundi inducta fuit ipso iure utriusque vacatis tam ex antiquiori Iuris determinatione in cap. de multa de preben. et in extrauag. execrabilis §. Si verò deinceps eod. tit.º quam ex nouissimâ Sacri Concil. Trident. in cap. 4. Sess. 7. et cap. 17. Sess. 24. de reformat. plenè Fagnan. in cap. referente sub n.º 8. et in d.º Cap. de multa n.º 8. et 25. de preben. Rot. in Colonien Pastoratus 13 Januarij 1687. §. aut allegatur, et 28 Junij 1688. §. de non iure coram R. p.d. meo Molines, et cæteris adductis probat decisio Causæ edita in Superiori instantia 6. Aprilis anni præteriti §. Qualitates autem coram Rmo

UVA.BHSC

V. meo Decano.

Neque incompatibilitas ptorum Canonicatuum
3 à iure Conciliari inducta excludi iterum visa est,
vel in universum ex generali contraria consuetudine
Germaniæ retinendi plures Canonicatus, et prebendas
residentiales in diversis Cathedralibus, et Collegiatis,
de qua Amayden. de Styl. Datar. Lib. p.º cap. 17. Sub
n.º 16. et 19. Layman. oper. moral. Lib. 4. tract. 1. cap.
6. n.º 1. et cap. 8. Sub n.º 6. in fin. Henric. Perin. in com:
pend. Jur. Canonic. Lib. 3. tit. 4. § 3.º et Lib. 3. tit. 5.
§. 5.º Sess. 5.ª in fin. Claud. Puritan. de redit. Eccles.
q.e 3. vers. quare, et q.e 6. per tot. Vel ex particulari
statuto Ecclesiæ S. Andreæ Vvormasiæ per quod dice:
4 batur requisita solummodo residentia causativa
non autem precisa, et personalis incompatibilitatis in:
ductiva Gonzal. ad reg. 8. Cancell. glos. 15. n.º 10. et
Segg. Pax Jordan. elucubrat. to. 1. Lib. 10. tit. 18. n.º
16. et Segg. Rot. d.e 483. n.º p.º et Seg. p.e p.ª divers. et
d.e 13. n.º 3. et Segg. coram Bich. Vel demum quia
5 destructa per bellicas irruptiones hac Collegiata
Ecclia, residentia personalis redacta fuerit ad
statum impossibilis implementi, ita ut illius Ca:
nonicatus habitu dumtaxat, non autem actu re:
sidentiales, desierint esse incompatibiles cum
altero verè residentiali Barbos. de offic. Paroch.
p.e p.ª cap. p.º n.º 50, et 5... Rot. coram Bich. d.e 198.
n.º 50. et in rec. d.e 341. n.º 3. et 4. p.e 15.

Quandoquidem contra ptam gnalem consue:
tudinem Germaniæ duplex occurrit responsio Altera
6 quod illa minimè probatur cum suis requisitis le:
gitimè prescripta ex auctoritatibus in contrarium

Laudatis

UVA.BHSC

laudatis, Tum quia excepto Amayden, qui etiam fatetur loqui contra sensum Rotæ in d.e 600 coram Manzaned. quam refert per extensum, cæteri non excludunt quin requiratur Apostolica dispensatio, quam passim concedi in Germania observat Kochier. ad reg. Canc. 51. de dispens. n.o 5. et 6. ex rationibus quas affert Card. Pallavic. in hist. ad Conc. Trid. Lib. 24. cap. 12. n.o 11. circa fin. Fagnan. in cap. dudum n.o 29. de elect. Tum quia contrarium apertè convincunt tot resolutiones nostri Tribunalis, quod nunquam retentionem plurium Canonicatuum in Cathedralibus, et Collegiatis Ecclesijs Germaniæ tam sub eodem quàm sub diverso tecto admisit, nisi Aplica præcesserit dispensatio, et utramque tam iuris communis, quàm Sac. Conc. Triden. dispositionem servari in illis partibus præsupposuit, ut præter decisiones allegatas in præterita decisione §. Et quidem patet ex novissimè firmatis in d.a Colonien Pastoratus 13. Januarij 1687. et 28 Junij 1688. coram R.do meo Molines et in Colonien Canonicatus 19 Junij 1693. §. Nec Bernardus coram eodem. Et ex his promanat altera responsio, quod videlicet consuetudo p.ta etiam probata non relevaret, et summa quidem ratione cum illam prorsus inficiat Concil. in d. Cap. 12. Sess. 24. ita ut nec attendi immemorabilem ex mente Sac. Cong.nis Conc. præter allegatos in præt.a decisione §. nec ad evitandam firmant Fagnan. in cap. cum omnes n.o 31. et seqq. de Constit. quem refert, et sequitur Modern. Pignatell. Consult. Canonic. 114. n.o 9. et 10. et consult. 115. n.o 11. tom. 9.

Non item officit particulare statutum Ecc.æ

UVA.BHSC

S. Andreæ: Tum ex eo quod prohibeat Canonicis non residentibus medietatis fructuum perceptionem, cum non loquatur per verba taxativa, non exindè sublata videtur Juris dispositio pœnam privationis superin-
10 ducens, quidquid secus esset si versaremur in simplicibus Cappellanijs sub Conciliari sanctione non venientibus, quæ seclusa peculiari lege fundationis ex universali consuetudine residentiam non requirunt, et de his loquuntur auctoritates in obiecto allegatæ, et dictum fuit in Valentina Beneficij super gratia subrogationis 17. Februarij anni præteriti §. nec obstat coram me: Tum etiam quia
11 cum dispositio Conciliaris inducens præcisam, et personalem residentiam in Canonicatibus collegiatarum deroget, ut præfertur, cuicumque statuto, vel consuetudini in contrarium, consequens fit, ut præcisa lege in limine fundationis adiectâ, quam unicè
12 esse attendendam advertit Card. de Luc. in annot. ad Concil. disc. 4. sub n.º 12. illud minimè attendi de-
13 beat nisi ostendatur fuisse Aplica auctoritate in specifica forma, et ex certa scientia confirmatum Fagnan. in cap. Licet n.º 62 de præben.

Potissimum verò quia contra assertam dispositionem statutariam stat propria eiusdem Jo: Petri confessio, qui monitus à Capitularibus Ecclesiæ Collegiatæ S. Bartholomei, ut vel dimitteret primodictum Canonicatum, vel desuper Apostolicam impetraret dispensationem, hanc se impetraturum spopondit: Factum enim hoc, nedum adversatur utrique, et generali, et particulari consuetudini in contrarium, verum præterea excludit ea

bonam

UVA.BHSC

14 bonam fidem, per quam pœnalem privationem à Iu:
re inductam declinare potuisset, ut benè prosequi:
tur præterita decisio Rmi Vecani §. Demùm.

Vevastatio denique ptæ Collegiatæ, ex qua
15 inferebatur residentiam evasisse habitualem non re:
levat, dum adhuc affulget spes illius probabilis re:
parationis ad latè deducta per Fagnan. in d. Cap.
de Multa n.o 44.

Præterea frustrà repetebat Jo: Petrus prò
evitanda vacatione in litteris Nicolai expressa
quod non probetur ipsum possedisse utrumque Ca:
nonicatum cum actuali fructuum perceptione, qui:
nimmo id aperte excludatur ex quo paucos quos ex
priori percipit in Ecclesiæ Beneficium erogave:
rit, possessio verò secundi interversa fuerit per
litem cùm Capitulo habitam. Quoniam perceptio
fructuum primi probata remanet ex hoc ipso quod
illos in pios usus impendit, et ex eorum modicitate
16 quemadmodum Canonicatus ab adnexo onere residen:
tiæ non evasit exemptus ut relatis resolutioni:
bus Sac. Cong.nis Concilij observat Pignatell. con:
sult. Canon. 115. n.o 8. et seqq. to: 9. ita nec tollitur
17 illius incompatibilitatem cum altero Fagnan. in
cap. Super inordinata n.o 8. de præbend. Lis autem
super n.o non probatur ex informibus documentis
et probata non relevaret, uti percutiens suspen:
sionem fructuum postquam iam præcedenter fue:
rat inducta vacatio, ut etiam observat pta
decisio Rmi Vecani §. minusque relevabat.

Et ita absque eo quod opus fuerit desu:
18 mere vacationem resultantem ex quo Jo: Petrus

UVA.BHSC

in noua provisione Controversi Canonicatus S. Bartholomei mentionem non fecerit tam pti Canonicatus S. Andreæ, quam alterius ab ipso pariter obtenti in Collegiata S. Leonardi ff. Sex. in Cap. si motu proprio, et cap. non potest de præben. in 6. Rota in Valentina Vicariæ 7. Junij 1694. coram Rmo V. meo Decano resolutum fuit vtraque parte audita.

Bononien. seu Imolen. Bonorum
Lun. pa Julij 1697

LXXIV.

In sequelam mandatorum de manutenendo quæ Comitissa Zannetta de Partistagnis obtinuit super portione sibi ab intestato de iure debita in bonis, et vniversa hæreditate Marchionis Francisci Mariæ Riarij petijt ipsa sub die 16 Xmbris 1695. coram bo: me: Emerix, aliud relaxari mandatum tam pro reintegratione ratæ capitalium, quæ Marchis, et fratres de Sauorgnanis lite pendente distraxerant, quam pro fructibus eidem intestatæ portioni sibi tangenti correspondentibus, prodijtque rescriptum pro electione Periti, cuius relatione successiuè in actis exhibita dubitatum fuit hodie coram me in locum defuncti Collegæ subrogato = An petitum mandatum sit concedendum = et in utraque sui parte affirmatiuum responsum à Dominis meis accepi.

Quo enim ad reintegrationem capitalium alienatorum

UVA.BHSC

natorum, cum ista per Peritum ab utraque parte Col:
litigantium approbatum recognita fuerint ascendere ad
summam ₰ 44083.30, de plano sequitur, ut pro rata ₰
3673.60 quę ductis calculis Comitissę Zannettę obtigis-
set habita ratione ad portionem eidem in pta intestata
successione decretam concedenda sit reintegratio, ne
alias frustranea euadat in hac parte manutentio, quam
per plura iudicata rotalia ipsa in omnibus bonis Libe:
ris Marchionis Francisci Marię pro una ex duode:
cim uncijs fuit assequuta, ut refertur in vltima
decisione edita 18 Januarij 1695 coram bo:me: Emerix

Atque equè facilis visa est resolutio pro fru:
ctibus ab alio Perito liquidatis in ₰ 7359.88 habita
similiter proportione ad ptam unciam Comitissę Zan:
nettę in mandatis de manutenendo decretam, cum ni:
1 mis tritum sit, quod frus in quolibet interdicto ge:
neraliter debentur à die motę litis ad notata per DD.
in l. 13. ff. de interdict. quodque in hoc iudicio manu:
tentionis speciali est, ut restituendi sint tanquam
pars, et commodum possessionis, quamuis de illis
2 nulla in decreto facta fuerit mentio Post. de ma:
nut. obseru. 74. n.o 14. Rot. post cum dec. 17. n.o 3. et
coram Sa:me: Alex. VIII. d.o 166. n.o 6. et Segg. coram
Merlin. dec. 366. n.o 5. coram Cerr. d.o 751. n.o 11. et in
rec. p.e 11. dec. 160. n.o 12 et Segg.

Et ita pro Comitissa Zannetta informante
resolutum fuit omnibus Dominis suffragantibus.

UVA.BHSC

Leodien. Attentatorum
merc. 17. 9mbris 1697

LXXV.

A Sententijs fauore Mariæ Silurus prolatis commissa primò fuit Causa in gradu appellationis Judicibus de partibus, ijsque in Suspectos allegatis emanauit de anno 1692. Commissio auocatoria directa Rmo Præsuli Zamoren. tunc nostri ordinis Auditori, cuius vigore expeditis consuetis Litteris inhibitorialibus, ijsque semel, atque iterum Alteri ex ptis Judicibus presentatis, se abstinuit primo iste à processu in Causa, sed deindè de mense februarij currentis anni protulit sentiam aliarum præcedentium confirmatoriam; Cumque prò illius executione decretæ fuerint Litteræ executoriales ab officiali Leodiensi, postquam tam ipsi, quam Mariæ præsentatum fuerat duplicatum Litterarum Rotalium, quod Agnes appellans expediri curauerat coram me in locum præ laudati Auditoris suffecto hinc proposui hodie ad eiusdem Agnetis instantiam dubium an constet de attentatis, quod affirmatiuè absque hæsitatione resolutum fuit.

1 Cum enim ex documentis ex parte Agnetis productis constiterit pta omnia fuisse gesta post expeditam aè presentatam parti ex Judicibus de partibus inhibitionem Rotalem, utique à vitio nullitatis, et attentatorum excusari non possunt Cap. non solum in fin. de appell. in 6. Lancell. de attent. post inhibit. p.e n. cap. no ampliat. 11. n.o p.o

et seqq.

UVA.BHSC

et Leg. 7. Rot. coram Cels. d. 107. n.o p.o et in Burgen. Iurisdictionis 19 martij 1688. coram Emo Caccia Archiepo Mediolanen., et tanquam in Spretum Rotalis
2 siue verius apostolicæ iurisdictionis peracta circumscribi, ac reuocari omninò debent Rota dec. 740. n.o p.o coram Buratt. et in alia Leodien. Attentatorum 7. februarij 1695. coram R.pd meo Pio cum alijs passim.

Et ità per Contradictas.

Romana Separationis Thori
Lun. 9. Xmbris 1697
LXXVI.

Marchionissa Petronilla, quæ post diuturnam cum viro cohabitationem de ipsius consensu, Summoque Pontifice authorante de anno 1690 ab eo diuerserat ingressura monasterium monialium Spiritus Sancti Subprætextu, ut Genitrici ibidem ægrotanti filiali obsequio subveniret, controversiam super alimentis sibi à Marchione Francisco eius viro in eodem monasterio prestandis nuper iudicialiter excitauit coram Emo V. Card.li Vrbis Vicario, Huiusque litigij forsan occasione grauior emersit inter hos coniuges contentio super Separatione Thori, cui locum esse, ob Sæuitiam viri alijsque de causis in processu desuper compilato adductis ex parte mulieris proponebatur. Verum cum Emus Vicarius suam tulerit sententiam, in qua absoluto marchione

UVA.BHSC

ab impetita per vxorem perpetua Thori Separatione, eamdem tamen cogendam minimè esse declarauit ad redeundum cum viro, quousque vigerent aliæ Lites, quæ inter eosdem coniuges efferbuerant. Hinc deuoluta per appellationem ab utroque Collitigante interpositam Causa ad nostrum Tribunal, illiusque commissione mihi delegata, cum eo non minùs instaret Marchio, ut sibi decerneretur manutentio in exigendis ab eius vxore matrimonialibus obsequijs, quo acrior erat contentio super articulo Separationis in petitorio, datum propterea fuit dubium utriusque articuli complexium, An scilicèt danda sit manutentio, vel potius sit Locus Separationi Thori, super quo Domini, re maturè discussa, non esse dandam manutentionem, nec esse Locum Separationi Thori in hodierna audientia rescripserunt

1 Quod enim attinet ad manutentionem, quamvis pendente iudicio super Thori Separatione videatur hoc interim cogenda mulier ad matrimonialia obsequia viro prestanda, iuxta Tex. expres. in cap. Ex transmissa, et cap. Litteras de restit. spoliat. ibique Abbas n.º 7. Cap. 1. ut Lit. penden. Sanchez. de matrim. Lib. 7. disput. 1. sub n.º 15. Campanil. divers. iur. canon. rub. 6. cap. 3. sub n.º 44. vers. Subsistit Igitur Adden. ad Burat. de 815. in fin. Castald. consult. 166. n.º 6. Rot. post eamdem Consult. in Venafrana matrimonij 5 martij 1653. coram verospio per tot. et coram Bich. de 411. n.º 13. et in Romana Separationis Thori 3. martij 1694. §. Multum quippè coram R. pd. mes Priolo

2 Si tamen Separatio ex Causa Sæuitiæ viri à

mulieri

UVA.BHSC

muliere postuletur, ac probationes super ea fuerint in promptu coram Judice exhibitę communior in Tribunalibus inoleuit praxis reponendi mulierem in loco tuto, quousque iudicium ipsum Separationis diffinitiuè fuerit terminatum Zabarell. cons. 9. n.º 7. Valenzuel. Velasq. cons. 144. sub n.º 52. Guttier. q.e Canonic. Lib. p.º cap. 24. n.º 6. et 7. Campanil. divers. iur. Canon. rubric. 6. cap. 3. sub n.º 44. Gonzal. in cap. p.º sub n.º 12. de diuort. Sanch. de matrim. Lib. x. disput 18. n.º 30 Card. de Luc. eod. tract. disc. 11. n.º 2. et 13. et in Supplem. disc. 17. sub n.º 3. et Segg. Rot. coram Merlin. d.e 67. n.º p.º ubi de praxi nostri Tribunalis, et in Colonien. Separationis Thori 18 martij prox.ti in principio coram R. pd. meo Caprara.

Quod et in hypothesi seruandum esse VV. arbitrati sunt, etsi probationes super sęuitia viri à marchionissa inductę alioquin ex inferius subnectendis inefficaces apparuerint ad eum finem admittendę Separationis in perpetuum, nedum
3 quia ubi agitur de illa concedenda ad tempus Leuior etiam ac summaria informatio passim attendi solet, ut argum. Tex. in l. æquissimum ff. de vsufruct. obseruat Nauar. cons. 5. n.º p.º de diuort. Lib. 4. Campanil. divers. iur. canon. d. cap. 3. sub eod. n.º 44. Sanchez. de matrim. d.a disput. 18. sub n.º 30 Verum et ex eo potissimum, quod inter hos
4 coniuges ultra pendentiam Judicij super perpetua Thori Separatione alię insuper insurrexerunt Judiciales controversię, quę ciuiliter coram diversis Judicibus agitantur Tum videlicet super confectione Inuentarij conspicui patrimo=

UVA.BHSC

nij, quod marito in dotem à Marchionessa collatum fuit, Tum rursus super pnsa per Marchionem repetitione expensarum, quas pro vindicandis bonis dotalibus à molestijs in Tribunalibus Regni Neapolis illatis effudisse contendit. Tum etiam super allegata per Marchionissam distractione plurium locorum montium dotalium nullo penitùs, vel minus valido subsequto illorum pretij reinvestimento: Tum demum super pnsa redditione rationis nominum debitorum in genere assignatorum in dotem, prout ex pluribus monitorijs expeditis, et in actis reproductis coram Rpdo V. Gerente, non enim paresse videtur, quod vxor viro restitui oporteat donec, et quousque non fuerint terminatæ omnes, et singulæ præfatæ lites, quæ cum intercedunt, non parui momenti, quæque statum ferè integrum eius dotis percutiunt Crauett. cons. 31 n.o p.o et Segg. Sanch. de matrim. lib x. disput. 18 sub n.o 33. Gratian discept. for. cap. 738. n.o 53. et Segg. Sperell. d.e 139. n.o 55. ea plenè ratione quod si fieret restitutio ante huoi causarum terminationem virforsan sæuiret in vxorem secum litigantem, vel violenter induceret eam ad desistendum à lite, ut notabiliter ait Abbas in d.o Cap. ex transmissa n.o 4. in fin. de restit. spoliat. et concordat ibidem Glos. final. in verb. violentiam.

5

6 Parum releuante dispositione citatorum textuum in cap. ex transmissa et cap. litteras de restit. spoliat. in illij enim contrarium determinatur dumtaxat in casibus, in quibus mulier propria auctoritate, et absque iudicio Ecclesiæ à marito diuerteret

UVA.BHSC

teret; nulloque præterea probationum genere ad:
huc fulcitæ sint Causæ ad impediendam petitam
restitutionem per mulierem propositæ, ut relatis
antiquioribus explicat Capon. controu. for. 61. n.º
9. Ideoque eorum dispositio obstare non potest
marchionissæ, quæ annuente viro, et auctoritate
Summi Pontificis monasterium profecta, Succes:
siuè integrum suarum probationum processum
coram Judice exhibuit, cum cæteroquin ubi ex res:
titutione uxoris facienda marito aliquod illi
irreparabile damnum siuè in personâ, siuè in
bonis timeri contingat, ipsius mulieris custodiam
probæ, ac honestæ matronæ usque ad Causæ
decisionem committendam esse in utroque ex lau:
datis textibus præcipiatur, ut ibidem animaduer:
tunt Glos. et DD. Sanch. de matrim. lib. 10. d.ª
disp. 18. sub n.º 1. cum alijs in principio allegatis.

Hæc autem, quæ exuberare videbantur
ad effm denegandæ manutentionis in materia, in
qua probationum releuantia in arbitrio Judicis
plurimum reposita est Abb. in d. cap. ex trans:
missa n.º 7. Bald. cons. 176. sub n.º 1. vol. p.º Rolan.
cons. 17. n.º 4. lib. 3. Menoch. de arbitr. lib. 1. cent.
1. cas. 135. Pont. de matrim. lib. 9. cap. 13. sub n.º 5.
Card. de Luc. de matrim. disc. 11. in fin. et disc. 17. n.º 3.
et seqq. Rot. coram Seraphin. d.e 116. n.º p.º nequa:
quam sufficere VV. existimarunt prò decernenda
Thori separatione in perpetuum, prout ex parte
mulieris postulabatur

Assumendo siquidem examen probationum
super sæuitia D. Marchionis, ex qua Causas

UVA.BHSC

suę Separationis pręcipuè D. Marchionissa de:
8 ducere conabatur, cum regula sit ut Sęuitia
ad hunc effm debeat esse intolerabilis, et magna
Abb. in d. cap. ex transmissa in princ. et nº 4. Farinac.
cons. 157. nº 4. et 5. Lib. 2. Sanchez de matrim. dª disp.
18. nº 10. Capon. controu. For. 61. Sub nº 3. Buratt.
dº 815. nº 3. Coccin. dº 2011. Sub nº 2. Rot. in rec. dº
270. nº pº pº 13. atque actus, ex quibus ea deduci:
9 tur tales sint, ut ex illis implacabile odium vi:
ri Sęuientis, metumque rationabilem in mulie:
re reclamante Judex conijcere valeat Add. ad
Buratt. dº 815. nº 21. Castald. controu. 266. nº 7.
Rot. coram Coccin. dª decis. 2011. nº 2. et coram
Bich. dº 425. nº pº et in rec. dº 35. nº 11. pº 11. nam
10 vani timoris nulla habetur consideratio l. 3. ff.
ex quibus causis, cum iustè dumtaxàt timere
11 dicatur qui timet, quod etiam constantes timere
solent Bald. cons. 176. nº 2. reol. pº Rot. divers.
dº 278. nº 10. et 11. pº 4. Priol. dº 170 nº 20.

Profecto genus hoc probationis non pręstant quatuor testes à Marchionissa inducti; omisso enim, quod eorum tres sunt pauperes mulieres, et Ancillę D. Marchionissę, quarum testimonio non ita facile deferendum videbatur in
12 hac Causa Separationis, quę tanquam grauis, et ardua necessarias, et omnino concludentes exigit probationes Farinac. de delict. carn. qº 143. nº 203. Sanchez de matrim. dª qº 18. Sub nº 10. Pone. eod. tract. d. qº 23. nº 6. Adden. ad Pamphil. dº 476. la 2. nº 5. Sperell. dº 139. nº 92. Rot. coram Buratt. dec. 711. nº pº et dº 815. nº 2. coram Bich. dº 425. nº 2.

coram

UVA.BHSC

coram Priol. d.e 451. n.o p.o et n. et in rec. d.e 35. n.o
9. p.e 11. Adhuc eorum depositionibus diligenter ri:
matis, nil prorsus ad probationem allegatę Sęui:
tię confert, quodab anno 1681. Marchis Fran:
ciscus nunquam Thorum, et rarò mensam vxori
communicauerit, verbisque contumeliosis in
illam quandoque impetiverit: Vtcumque enim ex
indè argui possit aliqua animi alienatio,
quam peperisse potuit, vel ætatis disparitas,
vel aliquod leue sepè inter Coniuges contingi:
13 bile iurgium, hęc certè nullum argumentum
prestat Sęuitię, qualis requiritur ad dissolu:
tionem mutuę cohabitationis, ex superius alle:
gatis, et latè probat Gonzal. in cap. p.o sub n.o 11.
de diuort.

Prout nec magis Sęuitiam indicant clau:
sura Fęnestrarum, prohibitio discessus in die:
bus festiuis ab Arce S. Angeli, vbi D. Marchis
profecturam exercet, nimiaque eiusdem viri sol:
licitudo, ne vxor, vel recreandi animi causa fre:
quenter alis diuerteret. Nam, et si huius nobi:
14 lis matronę insignis honestas, eiusque candidi
mores prò illius pudicitia tuenda tantam viri
sollicitudinem non exposcerent iuxta tradita per
Tiraquell. de leg. connub. l. 16. glos. p.a p.e 16. sub
n.o 9. Non ideò tamen damnandi de Sęuitia ac:
tus huiusmodi, qui virum potius Zelotypum, pro:
prięque vxoris nimium vigilem asseruatorem,
non autem immoderatè Sęuum ostendunt, viris
15 siquidem euitandę suspicionis gratia vxores do:
mi custodire non dedecet l. consensu §. vir quoq;

UVA.BHSC

ff. de repud. Speculator tit. qui filij sint legit. §.
16 p.o vers. quid si viro absente. Et quemadmodum
mulieribus vagari non convenit, ut inquit Tex.
in leg. p.a Cod. de offic. divers. Judic. cap. mulieres
in princ. de Judic. in 6. ita summopere commen-
17 dandę si domi se detineant reique familiari
sedulo incumbant, ut monet Tiraquell. in x. l.
Connub. glos. p.a p.e x. n.o 11. et 13. Cassan. in Ca-
thalog. glor. mund. p.e 1. Consid. 15. Mastrill.
de magistr. lib. 1. cap. 4. n.o 17. Gratian. discept.
for. cap. 115. n.o 47. et 48. Gonzal. in cap. 6. de sent.
excommunic.

Potissimum verò quia neque hanc custo-
dię severitatem probant testes inducti, cum
imò ex eorum depositionibus colligatur, quod
Marchionissa in diebus feriatis ad diversa mo-
nasteria, et singulis diebus veneris ad Eccle-
siam S. Marię in Vallicella accederet, et ali-
quando etiam cum filijs ad operas scenicas fue-
rit traducta.

Ex quibus cum de irrelevantia prenar-
ratorum actuum apertè constet, frustra
etiam à defensoribus Marchionissę allegabatur
quod vir illam semel alapa percusserit, iterum
denudato ense fuerit aggressurus, ac demum
minas de verberando adversùs illam protule-
rit: ultra quod ~~quod~~ enim Alapę inflictio
ubi etiam probaretur, tanquam unicus actus
attendi non deberet ad inducendam sęvitiam
18 pro cuius probatione actuum frequentia, et
consuetudo inspici solet Rolan. cons. 17. n.o 11.

Lib. 13

UVA.BHSC

Lib. 3. Riminald. Jun. cons. 174. n.º 31. vol. 1. Aldobrand. cons. 71. n.º 8. et seqq. Sanch. de matrim. d.ª disp. 18. sub n.º 16. Capon. controu. forens. 61. sub n.º 3. Castal. consult. for. 166. n.º 8. Bich. d.ª 411. n.º 5. Rot. in rec. d.ª 35. n.º 13. p.ª 11. Buratt. d.ª 815. n.º 9.

19 Quemadmodum, et aggressio cum ense tunc esset considerabilis, ubi in Aggressore probaretur animus occidendi, vel feriendi vxorem l. metum ff. Quod metus caus. glos. in cap. dilectus de

20 his quę vi, secus autem cessante hoc animo, et ad alium effectum, ut exemplificat Ponc. de matrim. Lib. 9. cap. 13. n.º 5. Rot. post secundum vol. Cons. Farinac. d.ª 371. n.º 10. Deficit

21 pręterea utriusque actus probatio, cum de his deponant duo soli testes de auditu alter à famulis, et alter ab ipsa Marchionissa, quos si regulare est nullum constituere gradum probationis Paris. cons. 54. n.º 17. et 14. Lib. 4. Farinac. cons. 157. n.º 6. Lib. 1. Capon. d. controu. for. 61. n.º 5. Rot. d.ª 314. n.º 18. p.ª 6. rec. et coram Priol. d.ª 170 n.º 4. Eo magis ita censendum est cum eorundem destruant alij ab eadem Marchionissa inducti, qui vel coarctant negatiuam cuiuslibet generis percussionum, vel de his, nec verbum quidem proferunt tametsi minutatim retulerint quamplures ineptias parum tamen, vel nihil ad obiectam sęuitiam conducentium.

22 Minę verę, cum non probetur quod V. Marchio sit naturę terribilis, illasque aliquando exequi consueuerit, nec seuitiam de preterito, minusque periculum in futurum probare, sunt

UVA.BHSC

aptę Paris. d. cons. 54. n.º 31. Lib. 4. Roland. d. cons. 17. n.º 21. Lib. 3. Pone. de matrim. d.º cap. 113. Sub n.º 8. Senel. eod. tract. d.ª disput. 18. n.º 13. et 16. Castald. d. consult. 166. n.º 10. Sperell. d.º 139. n.º 17. et Segg. et n.º 44. Bich. d.º 412. n.º 9. Priol. d.º 170. n.º 18. quis

23 possint elusorię minę fieri, ut inqui J. C. in l. hęc autem ff. si cui plus. vbi Glos. in verbo minę, pręsertim cum emanauerint à viro

24 discreto, aè emendatę vitę, cuius probitatis argumentum est illius apud plures Summos Pontifices probata fides, qua toties meritus fuit in Pręfectum Castri S. Angeli confirmari, nam ubi attenta viri consuetudine, eiusque facili à natura indito ingenio, excessus fuerit inopinatus, Sęuitiam non probat, nec est causa iusta petendę Separationis Sanchez. de matrim. d.ª disp. 18. Sub n.º 16. Buratt. dec. 815. n.º 10.

25 Et in universum addebant VV. quod cum omnes ptos actus subsequuta fuerit non modica inter ipsos Coniuges conversatio, hęc utique probat eorum reconciliationem, quę sicuti pręteritas animi amaritudines, si quę intercessere, abluit. Riminald. Iun. cons. 174. n.º 18. Buratt. d.ª d.ge 815. n.º 1. Bich. d.ª d.e 412. n.º 8. et d.e 415. n.º 6. Priol. d.e 170 n.º 11. et 12. ita

26 eo facilius pręsumitur vbi in hypothesi dissidia ex Leuibus Causis et sic ex animi Leuitate processerunt, ut obseruat Bald. cons. 176. Sub n.º 3. vol. 1.º

27 Semoto ex ptis titulo Sęuitię in vanum

recurrebat

UVA.BHSC

recurrebatur ad Lites Ciuiles, quæ posteà inter eosdem coniuges successerunt; Quia cum istæ eo non pervenerint, ut ex illis Capitale odium, et irreconciliabilis inimicitia inter illos oriri potuerit prout ad perpetuam Thori Separationem oporteret ad notata per Crauett. cons. 31. n.º 4. plenè Rot. d.e 1011. n.º 38. et Seqq. coram Coccsatis propterea mulieris indemnitati prospectum esse DD. existimarunt, eidem impartiendo temporaneam à viro Separationem usque quo Lites ipsæ durauerint iuxtà priorem partem resolutionis.

Et ita conclusum fuit utraque &c.

Ferrarien Pecuniaria
Ven: 10 Jan.ij 1698.

LXXVII.

Delegata mihi ad instantiam Curatoris deputati Hæreditatibus iacentibus Tornaquinci, et Belloni Causa restitutionis in integrum adversus geminas res iudicatas absolventes Serenissimum D. Ducem Mutinæ, et Carolum Mariam Frescobaldum, siuè D. Lambertum abeo Causam habentem a Solutione 144 m.tæ Ferrariæ, quæ tametsi originariè debita à præfato Ser.mo Duce in se Successiuè accollauerat Frescobaldus occasione emptionis Tenutæ Diamantinæ, Domini Sedulo Libratis Iuribus

UVA.BHSC

quę contra iustitiam rerum iudicatarum in ho:
dierna audientia proponebantur a Defensoribus
dd. hęreditatum, cum hęc tanti visa non fue:
rint, ut euertere valerent Fundamenta Deci:
sionum, in Causa editarum coram bo: me: Beui:
laqua La 110. p.e 16. rec. et coram Amo D. meo
Vrsino Decano sub die 11. maij 1690, quę de
more iudicata Rotalia precesserunt, hinc ijs
firmiter inhęrendo, non constare de causis
restitutionis in integrum respondere non dubi:
tarunt.

Nulla quidem aderat controuersia, quin
Frescobaldus iuxtà obligationem quam assum:
pserat in emptione memoratę Tenutę, extiterit
liquidus debitor Tornaquinci in relata summa
$\frac{m}{144}$ Ferrariensium spatio annorum duodecim
singulo quoque anno pro æquali rata soluen:
dorum, quemadmodum pręseferunt publica In:
strumenta exhibita in sum.o impresso Frescobal:
di n.o p.o et n.o sed huic instrumentali obligatio:
ni eumdem Frescobaldum satisfecisse con:
stabat ex subsequuta illius nouatione vi
cuius dicebatur à debitore insimul, et cre:
ditore electa via anticipatę solutionis ducat.
$76664\frac{1}{3}$ mon. venetę in p.o anno integrè soluen:
dorum, quę cederet in totalem prioris debiti
extinctionem, huiusque partiti ita à partibus
stabiliti, et ad effectum perducti, probatio
iterum desumpta fuit p.o ex depositione decem
Testium vigore remissorialium Rotalium
Venetijs examinatorum uniformiter de illius

conclu:

UVA.BHSC

conclusione, et stabilimento deponentium; n.° ex fo:
lis manu Tornaquinci asserti creditoris exarato
in quo adnotatę recensentur diversę pecuniarum
summę à Frescobaldo solutę de tempore pręciso
prępositę conventionis nullam aliam certam
causam pręambulam habentes pręter huoi par:
titum, 13.° ex receptis per eumdem Frescobaldum
reportatis à diversis creditoribus Tornaquinci
pręseferentibus titulum solutionis in causam
adimplementi d.i partiti, et adamussim concordan:
tibus cum folis, ut pręfertur per eumdem
Tornaquincium conscripto; 4.° ex ęre alieno
contemporaneè sub usuris per Frescobaldum con:
tracto prò tam ingenti pecunię quantitatę com:
paranda, ut in eandem supra expressam cau:
sam erogaret, 5.° denique ex tribus iudiciali:
bus confessionibus Marchionis Belloni Soceri,
ac Patris adoptivi, Tornaquinci, et in huoi
negocio interessati assumptum itidem miri:
ficè comprobantibus.

1 Quemadmodum enim in materia probationum
non habemus à iure certam, ac determinatam formam,
quin Judex illas decerpere valeat ex adminiculis pręsumptionibus, et coniecturis, quę non secus ac publicum
instrumentum perfectam quandoque, et concluden:
tem probationem constituunt ad text. in l. quęro
§. Final. ff. de ędilit. edict. Gomez var. res. tit. de de:
lict. cap. 11. sub n.° 16. Mascard. de probat. conclus.
1118. n.° 85. Card. Cerr. d.° 86. n.° 11. eius generis profec:
to sunt mox recensita documenta, si pręcipuè non
seorsim, sed coniunctim, prout fieri debet, ea pon:

UVA.BHSC

derare velimus, Quandoquidem tamessi iuxta Sen:
tum Scribentium pro Curatore dubitari vellet, quod
ex depositionibus testium sola traebatur, non
autem stabilisq comentionis certa resultaret
probatio, subsequutam utique effectuationem
dant intelligere contemporaneq solutiones per
Frescobaldum explete adeò conspicuq quanti:
2 tatis, cum imperceptibile sit, quod ipse prouí:
dus, et expertus negociator voluerit cum
tanta sui iactura pecuniam quantitatem Sorna:
guinis anticipatè persoluere, sinon precessis:
set irrevocabilis controversi partiti conclusio
vulg. Leg. cum de indebito ff. de probat. Rot. co:
ram Coccin. d.ª 715. n.º 111. et d.ª 1065. n.º 7. et in Com.ª
Cambij 15. Martij 1686 §. P.ª enim coram Emo Card.li
Caccia Archiepo Mediolanen.

Sentiebant Scribentes pro Curatore vim
et efficaciam huius prequalidi argumenti, utque
illud euaderent, controvertere in primis cona:
bantur factum subsequutæ solutionis, aè pre:
terea cumulare satagebant plures causas, ad
quas verisimilius eædem solutiones essent re:
ferendæ, cuiusmodi dicebatur esse reliquatus,
vel exactionum partitarum ab officio nuncu:
pato dell'Artiglierie a Frescobaldo nomine
Sornaguinei factarum exercitæ, vel aliarum
quamplurium negociationum, quibus ipse
ubi illius procurator profuerat; Verumtamen
3 neutrum assumptorum visum fuit Dominis
esse in probatis, innegabile quidem est fac:
tum controversæ solutionis, quippe quam

ad

UVA.BHSC

ad euidentiam concludunt, tum testes remisso:
riales, quorum etiam plerique exprimunt cau:
sam præambulæ conuentionis de auditu non so:
lum à Frescobaldo, sed ab ipsomet Tornaquin:
cio Sum.º impresso Frescobaldi n.º 5. Tum præ:
citatus calculus à Tornaquincio conscriptus
aliundè pariter iustificatus, vel ex partitis
Banci publici nuncupati del Giro Venetiarum,
per cuius medium solutiones successere, vel
ex quietantijs à creditoribus Tornaquinci
per Frescobaldum reportatis, Tum demum ptæ
tres iudiciales confessiones Belloni alijque
Testes in probationem illarum veritatis ab
eodem Bellono inducti.

Frustra itidem referre contendebatur
has solutiones in alias causas omninò diuer:
sas à partito, de quo est quæstio, Cum enim ha:
bemus causam hanc à Testibus indicatam à
Creditore simul ac à debitore opinatam in
actu plurium solutionum recognitam, cæte:
risque supra enunciatis adminiculis compro:
batam, alia vtique non est allegabilis, ni:
si quæ vera sit, et realis, ac de cuius præexis:
tentia saltem æquè certa habeatur probatio,
longè enim ab his terminis firma remanet re:
gula, quod in concursu plurium Causarum ad
4 eam quam expressam legimus, et à Contrahen:
tibus saltem cogitatam, non autem ad incertam
possibilem, et imaginariam, et de qua partes
cogitasse non constat subsequens actus refer:
ri debeat, ut monet Vulpian. in l. p.ª ff. de

UVA.BHSC

Solution. et tradunt VV. in l. cum ex pluribus ff. eod. Bartol. in l. Si is cui §. Flauius ff. eod. Menoch. de presumpt. lib. 3. pres. 136. n.º 11. Priol. d.º 185. n.º 5.

Imaginaria autem, et prorsus incerta visa est causa exactionum partitarum ab officio dell' Artiglierie Tum quia nullibi ostenditur, quod Frescobaldus debitor ex hac causa remanserit, ut potius contrarium euincatur ex eo quod permittente Tornaquincio ratam vtilium huius negocij in proprium usum conuerterit, cum
5 alias admodum inuerisimile sit, quod data huius crediti veritate Tornaquincius de illius exactione sollicitior non extiterit, ut angustię rei familiaris, qua premebatur occurreret Paris. consil. 83. n.º 17. Lib. p.º Surd. d.º 105. n.º 3. Rot. coram Sa: me: Gregor. d.º 511. n.º p.º coram Arguell. d.º 88. n.º 17. et seq. et in rec. d.º 136. n.º 9. et 10. p.º 10. Quodque è conuerso debitore Frescobaldi in pto folio se descripserit, ac de tempore proximo stabilitę conuentioni deposuerit ad illius creditum per altrettanti
6 summam ducat. 14m quando potuisset exceptionem compensationis cum prefato eius ass. credito proponere, ut animadversum fuit in dec. Causę 12 maij 1690 §. Neque ptarum curam Rmo V. meo Decano, et preter ibi allegatos Andreol. controuers. 57. n.º 13. Rot. in rec. d.º 259. n.º 3. p.º 4. rec. et in Romana fid.si 1. maij 1695. §. Absque eo quod coram R. pd. meo Muto, et in Bononien. fid.si de Gargantis

26 martij

UVA.BHSC

16 Martij 1696. §. Eoque minus coram R. pd. meo
Sio, Tum rursus quia cum gesta a Frescobaldo
occasione talis negociationis respiciant annos
retro elapsos, nec percutiant tempus initæ
conuentionis, vel maxima intrat præsumptio,
quod per antecedentem Solidationem terminata
remanserint, vel Solidatione non præcedente, nec
7 dispunctis adhuc rationibus figurari non pōt
quod Frescobaldus extiterit liquidus debitor
Tornaquinci tam ingentis quantitatis, in
quam Solutiones controuersæ cedere potuerint
ad Tex. in l. de illo ff. pro Socio Alex. cons. 192.
nº 1. et 3. vol. 7. Crauett. cons. 175. nº 13. et Seq.
Escobar. de ratiocin. cap. 11. nº 12. et Seqq. Rot.
d. 611. nº 1. et 3. p. p. rec. et coram Bich. d. 226. nº p.

Eiusdemque generis, magisque vaga digno:
scitur Causa ministerij in pluribus alijs negocijs
Tornaquinciæ per Frescobaldum præstiti: Re:
currit enim eadem mox assignata responsio,
quod impossibile sit ad illam referre controuer:
sas Solutiones, nisi præter allegatum titulus
administrationis concludenter appareat debi:
tum huius occasione efformatum; Ad quod pro:
bandum parum conferunt nonnulli actus
contumaciales, in quibus de anno 1650 Torna:
quincius in Judicium vocavit Frescobaldum, ut
sibi de administratis rationem redderet eum:
demque condemnari obtinuit in ducat 3000.
in computum damnorum, et interesse Sum.º Cu:
8 ratoris nº 16. Tum quia cum huōi iudicatum
in contumaciam proditum nunquam fuerit

UVA.BHSC

executioni demandatum, ad ipsum illius insub:
sistentiam ostendit Crauett. cons. 10. n.os 5. et cons.
n 66. Sub n.o 9. Rot. d.e n 40 n.o 11. p.e 7. rec. et d.e 3 n 8.
n.o 18. coram Bich. Tum etiam quia ex eo datur
9. intelligi, quod si ad Sensum Tornaquincij ra:
tionum calculatio nondum precesserat, neconse:
quenter ipse recepisse potuit Solutiones in
folio descriptas, minusque fresco baldus illas
explere in extinctionem debiti, cuius incerti:
tudinem satis indicat iudicium ipsum pro red:
ditione rationis postmodum à Tornaquincio pro:
motum d.o Sum.o n.o 16. Certoque certius quia
cumulatę insimul omnes exactiones, tam ex
pto officio dell'Artigliarie, quam ex alijs
effectibus Tornaquinci, neque attingunt me:
dietatem Summę super qua vertitur quęstio
ut patet ex Calculo relato in d.o Sum.o Curato:
ris n.o 14. indèque crescit impossibilitas illam
referendi in extinctionem debiti, quod ex con:
fessis per Curatorem longè erat inferius.

Quibus ità animaduersis tam super
effectiua Solutione d.e quantitatis, quam su:
per pręexistentia causę, in quam facta fuit
haud difficile erit refellere exceptiones, quę
adversus singulas ptarum probationum spe:
cies afferebantur: Nam primò omissis ijs,
quę personas testium eorumque examinis
nullitatem concernunt, quippè quia hęc de:
sumi non potest, ex quo iuramentum non fue:
rit delatum seruata forma ordinationum
Venetarum, cum in examine peracto vigore

remis:

UVA.BHSC

10 remissoriæ totalis satis receptum sit, seruan:
dam fuisse praxim Iudicis delegantis, non autem
delegati Card. de Luc. de Iudic. disc. 32. n.º 26. Rota
d.e 170. n.º 13. et dec. 606. n.º 8. coram Burat. et in
Olomucen Iurisdictionis 12 Januarij 1693. §.
Potius, et §. His tamen coram R. pd. meo Muto
Exceptiones verò personales, quod eorum ali:
qui essent Creditores Frescobaldi, alij fami:
liares, et famuli respectiuè, alter Hebreus,
alterque Inquisitus non omnes percutiunt, re:
manentibus Sebastianò Goriolo, Cotto, et
Bentio, quibus nulla ex his maculis impingi
potest, ac præterea nec attendendæ, vel ab eo:
11 rumdem testium pluralitatem obiectorum
defectuum suppletiuam glos. fin. in l. p.a
ff. de testib. Cocc. d.e 140. n.º 7. Priol. d.e 62. n.º 7 Rot.
in rec. d.e 62. n.º 4. p.e 18. vel ob aliarum proba:
12 tionum adminiculum, et Fulcimentum Farinac.
de testib. q.e 65. n.º 141. Mascard. de probat. con:
clus. 85. per tot. vel etiam quia versamur
13 in facto nec omnibus noto, neè indistinctè
omnibus communicabili ad cuius probationem
familiares, cæterique alias minus idonei pas:
sim admitti solent ad tex. in l. quoties Cod. de
Naufrag. lib. XI. Cap. veniens in fin. de testib.
Gabr. tit. de testib. concl. 10. n.º 40. et 41. Mas:
card. de probat. conclus. 534. n.º 15. Priol. d.a decis.
62. n.º 8.

Maioris quidem releuantiæ erat opposi:
ta contrarietas in eorum dictis, affirmantibus
alijs, quod partitum conclusum fuerit de mense

UVA.BHSC

Augusti 1649. alijs verò illius perfectionem referentibus ad mensem Octobris eiusdem anni, de quo tempore Bentius profitetur consuluisse Frescobaldo huius controuersi partiti acceptationem: Verum plenè rimatis omnium Testium depositionibus recognouerunt Domini conuenire in substantia de auditu ab utroque ex contrahentibus super partito anticipatę solutionis ducat. 76664 $\frac{1}{3}$. ab ijs concorditer stabilito de mense Augusti, et effectuato per contemporaneas pecuniarum traditiones, quibus non contrariatur, quod ex duobus partitis prò regulanda hac anticipata solutione propositis altero nempè dello sconto ad usum di piazza delli 9. per cento, et altero ad uso di Zecca del deposito del 14 per cento, Bentius huius posterioris acceptationem de mense 8bris Frescobaldo consuluerit, stat enim simùl, nullamque contrarietatem, vel repugnantiam involuit, quod de mense Augusti stabilitum fuerit partitum anticipatę solutionis alterutrò ex prenarratis modis regulandum, ut deponunt plerique Testes iuxtà 8.m Interrogatorium, quodque sicuti refert Bentius pro consultore Frescobaldus prętulerit regulamentum ad usum Zeccę, hęc siquidem adeò plana interpretatio, cui respondet tum natura negocij, spatio plurium mensium pertractati, in qua salua rei substantia potuit contingere variatio circa modum, tum verisimilitudo quod nonnisi, re irretractabilitèr perfecta, tam celebrem

pecunię

UVA.BHSC

pecuniæ quantitatem minori spatio trium mensium Frescobaldus persoluisset, videbatur etiam Dominis conformis Iuri dispositioni, n.m quam Testes si in Substantia non discordent eos quantum fieri potest conciliari, et ad concordiam redigi oportet, etiam per suppletionem verborum, ut ab obiecta contrarietate vindicentur cap. cum tu fili 16. vbi glos. in verb. benigne de testibus eadem Glos. in cap. dudum 10 verb. substantia veritatis de conuers. coniugat. Rot. coram Sa:me: Gregor. d.e 344. n.o 14. coram Buratt. d.e 844. n.o 15. coram Priol. d.e 334. n.o 18. et in rec. d.e 158. n.o 7. p.e 11. d.e 150 n.o 136. p.e 11. d.e 220. n.o 13. et Segg. p.e 17. et dec. 188. n.o 3. et 4. p.e 18.

14

Vindicatis testibus ab oppositis contrarietatibus, in vanum quoque adversus n.am probationis speciem ex folio manu Tornaquinei exarato deprompta præter iam superius dicta opponebatur, quod illud esset informe, pluribus lituris deturpatum, nullam exprimeret causam, partitasque includeret longè excedentes quantitatem in partito stabilitam: Folium siquidem manu certa Tornaquinei conscriptum recognouerunt publici mercatores sub initio motæ litis, nec non ijdem testes remissoriales, qui vel Tornaquineium scribente vel Frescobaldum de tempore stabilitæ iam conuentionis recitantem viderant Sum.o impresso Frescobaldi n.o 19. Lit. A. lituras itidem casum produxisse testatur notarius Rotalis Sum.o responsionis n.o 11. Rursus causam in eo non expressam supplent testes, aliæque præsumptiones, et adminicula, de quibus supra disseruimus, ac denique

UVA.BHSC

15 partitarum excessus ineptus omninò est ad vitiandum folium, vel quia in Summa maiori minorem contineri dubium non est. Rot. d.e 609. n.o 7. coram Bunor. Jun. et d.e 51. n.o 10. p.e 18. rec. vel quia il euenisse potuit, ex quo stabilita anticipata solutione, incertum ad huc esset sub qua regula an scilicet a Iconte di Piazza vel potius ad uso di deposito di Zecca de falcum esset faciendum, quo propterea fit ut postea Frescobaldus conquestus fuerit de huiusmodi excessu tanquam provenerit ex causa illius adversæ valetudinis, ut ait alter ex testibus d.o Sum.o impresso n.o 19. Lit. A., ac insuper Bentius eo mandante transcripserit ex eodem folio partitas in sola quantitate conuenta ducat. 7564 1/3 ad effm illas inserendi in Instro conuentionis per notarium Piccinum stipulando d.o Sum.o impresso n.o 11.

Haud pariter refragante contra 3. et 4.as probationum speciem, quod tam enunciatiuæ emissæ in quietantijs, quas à Creditoribus Tornaquinci Frescobaldus reportauit, quam epistolæ, per quas idem Frescobaldus requisiuit mercatores eius Corresponsales prò comparandis pecunijs in expressam causam partiti erogandis, utcumque denotent illius animum inceptum tractatum perficiendi afficere tamen non valeant Tornaquincium absentem, ac de his prorsus ignarum iuxta glos. notab. in l. non solum 8. §. Si verba Liberationis ff. de Liberat. Legat. Ultrà quod enim cum easdem partitas à Frescobaldo Creditoribus Tornaquinci persolutas, iste sub ijsdem qualitatibus, modi, loci, et temporis in sepedicto folio

descripserit

UVA.BHSC

descripserit, indè manifestum redditur, quod antecedenter ptas originales quietantias recognouerit; Præterea contrariæ ponderationes forte vrgere possent, ubi tota vis conclusionis huoi tractatus unicè ex ptæ utraque circumstantia desumi vellet, sed cum illas Domini consideraverint in consortium aliarum prò astruenda ex omnibus simul iunctis integra, et perfecta probatione stabilitæ conuentionis, assumptum hoc utique efficaciter coadiuuant, etiam ea, quæ ex parte solius Frescobaldi gesta sunt, quem suaderi non potest sibi confinxisse stabilimentum partiti, vel cum Creditoribus Tornaquinci, à quo illico de mendacio redargui potuisset, vel cum mercatoribus pecuniam sub usuris sibi credentibus
16 cum quibus nulla aderat Causa huoi mendacium simulandi Bart. in l. post contractum n.o 3. ff. de donat. et cons. 65. n.o 4. Lib. p.o Anchar. cons. 226. n.o 2. et seq. Sa: me: Greg. d.e 157. n.o 21. et ibi Add. n.o 27. Coccin. d.e 408. n.o 2. et d.e 1499. n.o 8.

Triplex siquidem denique iudicialis confessio animo deliberato, et in scriptis emissa à Bellono circa eandem conclusionem partiti desumpta ex actibus relatis in sum.o impresso Fre:
17 scobaldi n.o 6. et eò præcipuè attendenda, quo ipse erat socer et pater adoptiuus Tornaquinci, fouebatque in huoi negocio coæquale interesse, iuxta notata per Bartol. in l. p.a §. Etenim ff. de quæst. Rot. d.e 1315. n.o 10. p.e 11. et d.e 1347. n.o 2. et seq. p.e 19. rec. cum alijs concordantibus in decis.e Causæ la 110. n.o 2. et 3. p.e 16. et in alia 16. maij 1690 §. 2.o ad iustificationem coram Rmo

UVA.BHSC

D. Decanus non eneruatur ex præcedenti publico Instro, in quo Frescobaldus de anno 1650, et sic paucos post menses, quibus partitum conclusum dicitur, fassus fuit se debitorem eiusdem Belloni in ducatonis $\overset{m}{70}$ in computum ducat. $\overset{m}{144}$, quæ in emptione Tenutæ Diamantinæ in se accollauerat. Quibus enim artibus ad hanc erroneam confessionem Frescobaldus traductus fuerit, patefacit protestatio per acta publici notarij ab ipso paulò ante emissa, in qua non aliter id acturum se profitetur, nisi ut quamprimum assequeretur liberationem eius effectuum à sequestris, quæ cessionario nomine Tornaquinci idem Bellonus præpotenter extorserat à magistratibus Venetiarum, quæuè necessariò illius decoctionem produxissent d. Sum.o impress. n.o 39. patefaciunt idem aliæ extraiudiciales, et contemporaneæ conquestiones ipsiusmet Frescobaldi, de quibus testantur, tum epistolæ, quibus ipse certiorauit amicos de his violentijs sibi à Bellono illatis, tum idem notarius, qui de pto Instro fuit rogatus d.o Sum.o impresso n.o 63. Ac demùm clarius indicant eædem subsequutæ confessiones ipsius Belloni fatentis debitum à Frescobaldo accollatum remansisse prorsùs extinctum cum anticipata solutione ducator. 7664 $\frac{1}{3}$. ex quo datur intelligi, quod ipsi planè innotuerit inefficacia antecedentis promissionis Frescobaldi.

Quin præfatæ protestationis virtus, metusque futuræ decoctionis in illa expressus, elidi velint, vel quia metus ipse figurari non possit in actu palam, et publicè gesto, et ubi patens

erat

UVA.BHSC

19 erat recursus ad Iudices prò obtinenda Sequestro:
rum revocatione Ondeb. cons. 19. n.º 52. Dunoz. Jun.
d.º 385. n.º 4. Vel etiam quia ipsa Causa metus propriæ
decoctionis desumpta ex illa, quæ timebatur Gorio:
li eiusdem Frescobaldi creditoris, nimiam sapiat
inverisimilitudinem, ac improprietatem, quasi inau:
ditum sit, quod Creditoris decoctio secum trahat
consimile debitoris infortunium. Quandoquidem
20 cum p.ta protestatio ius protestantis preservet,
explicetque illius animum se coactè, metuque fu:
turæ decoctionis iterato obligaturum ad solven:
dum debitum, quod iam præcedenter extinxerat
l. metum Cod. quod vi metusuè Causa Cap. per:
latum eod. tit. Cap. Lotharius §. præterea 31.
q.º 2. et ibi glos. verb. innotuit Rot. d.º 326. n.º
43. coram Sa: me: Greg. d.º 173. n.º 9.º p.º 8. rec. et
latè probat alijs congestis sepecitata decisio
R.mi D. Vecani §. Hæc autem, non est cur indagare
velimus alios modos, qui suppetijssent pro revo:
candis Sequestris, ubi in omnibus subire op:
portebat, necessarias litium dilationes, quæ immi:
nentibus ferijs nundinalibus nimium præiudicij
attulissent Frescobaldo mercatori, prout eventu
compertum est, quippe, remotis Sequestris, plu:
res ipse pecuniarum summas exoluit usque ad
quantitatem duc. 80 m d.º Sum.º impresso Frescobal:
21 di n.º 41., ex quo etiam patefit, quanti eidem in:
tererat impedire decoctionem Gorioli, cum quo
communia erant negocia frumenti cadentis sub
Sequestro argum. Text. in l. p.ª §. nec magis ff.
de pecul. et in l. communis ff. de in ius vocando

UVA.BHSC

Prędicta autem, quę Singillatim opposita adversus Singula fundamenta resolutionum rotalium fuerunt etiam Singulariter reiecta eò certiùs corruunt, si fundamenta ipsa, ut sub initio prę monuimus unitim perpendantur, regu-
22 lare namque est ut probationes alias Singulariter imperfectę sese ad invicem coadiuvent, simulque iungantur ad constituendam perfectam atque integram probationem L. 3. §. eiusdem ff. de testib. Glos. in cap. cum causam verb. adminicula de probat. Castrens. cons. 380. ferè per tot. Lib. p.º et cons. 143. sub n.º 2. Lib. 2. Rot. coram Cocc. d.e 1130. n.º 3. coram Cerr. d.e 183. n.º 17. et 18. et in rec. d.e 168. n.º 31. p.e 10. et d.e 347. n.º 23. p.e 19.

Absque eo quod in universum obesse valeat quod de mense Octobris Partes egerint de redigendo præfatum partitum in Scriptis, obidque iniunctum fuerit notario Piccino, ut desuper instrumenti minutas efformaret, quemadmodum exponit Bentius in relata sua depositione, et concordant minutę informes eiusdem notarij
23 nuper exhibitę, ac si partitum remanserit semper in terminis Simplicis tractatus, et prò sui perfectione Instri Stipulationem expectaret §. p.º instit. de fid. Instrum. L. Contractus Cod. cod. tit. Quoniam cum tractatus de sui
24 natura solo Contrahentium consensu perficiantur, ut notant communiter Scribentes in d.a L. Contractus C. de fid. instrum. Capic. Latr. consult. 11. n.º 4. vol. p.º Castill. controv. Iur. Lib. 3. cap. 26. n.º 3. Rot. d.e 548. n.º 28. et Segg.

p.e 18.

UVA.BHSC

p.e 18. rec. indè est ut cum effectuatione partiti
precessisse constet, tum ex dictis Testium, tum ex
immediatis Solutionibus, alijsque Superius ponde:
25 ratis, ~~[illegible]~~ Scriptura à Contrahentibus volita
intelligatur ad illius faciliorem, magisque tutam
probationem, prout etiam de iure presumitur l.
contrahitur ff. de pignor. l. pactum quod bona fide
Cod. de pact. Glos. in d.a l. contractus verb. in Scri:
ptis Cod. de Fid. instrum. Valasc. de iur. emphyt.
q.e 7. n.o p.o Gratian. discept. for. cap. 842. n.o 10 The:
saur. d.e 197. n.o 4. Pheb. decis. Lusitan. 99. n.o 7. Rot.
d.e 184. n.o 4. p.e 14. et d.e 340 n.o 7. p.e 18. rec.

Istamque fuisse germanam Contrahentium
voluntatem, preterea colligitur ex quo idem Ben:
tius referens mandatum traditum Piccino pro
concordandis minutis unico contextu profitetur
instrum conficiendum tendere ad quietandum
Frescobaldum pro Solutionibus, que in adim:
plementum partiti iam precesserant, ut iu:
xta n.m interrogatorium ibi = dicendomi di ha:
verli già pagata tutta la Somma, e che stava
per stipularne seco l'istro di quietanza =
et inferius ibi = Et il Sig.r Piccini mi disse
che havendo egli discorso col Tornaquinci
di questo Instromento di quietatione = Nam
frustra actum esset de Stipulando Instrum quie=
tationis, nisi precessissent Solutiones super
quibus quietatio cadere debuerat, ut Sen:
sui patet. Parum relevante quod eedem mi:
nute à notario extense preseferant Solutionem
faciendam in actu Stipulationis per effectivum

UVA.BHSC

depositum in Banco publico nuncupato del Giro, et sic pernecesse excludant eiusdem solutionis praeexistentia Sum.o Curatoris n.o 61. Lit. E. Tum quia cum Frescobaldus praeambulas solutiones in pluribus partitis, quorum aliquae cesserunt in commodum Creditorum Tornaquinci expleuisset, mirum non est si in actu stipulationis Instri voluerit de ijs omnibus apparere nouum, ac publicum documentum in pto Banco del Giro, mediante partita ut uulgo dicitur Passatora; Tum quia non quid notarius in minutis informibus, praeter ea quae habuerat in mandatis expresserit, sed quod contrahentes verè, et realiter peregisse con-
26 stat attendendum est cum ab eorum voluntate Contractus Legem accipiant l. contractus ff. de reg. iur. l. p.a §. Si conuenit ff. de deposit. Dunor Jun. d.e 604. n.o 13. et d.e 6nn n.o 10.

Prout parui refert exagerata inuerisimilitudo, quod Tornaquincius acceptando controversum partitum subire voluerit adeò ingentem sui crediti iacturam, quodq. Frescobaldus, qui dicebatur Minister, et Complementarius Tornaquinci tanta negocia proprio nomine suscipere, tantamque pecuniam solvere potuerit. Quoniam respectu Tornaquinci inverisimilitudinem tollunt illius angustiae, quarum testimonium praestat eiusdem paulò post subsequuta decoctio; In hoc enim rerum statu mirum non est si solutioni 1144 m Ferrariensium

faciendae

UVA.BHSC

faciendę Spatio 17. annorum unicam pretulit antici-
patam duc. 7666 1/3. qua prę uisę suę decoctioni cur-
sum sisteret per ea quę generaliter obseruantur à mer-
catoribus persepè viliori aè minus etiam iusto pretio
eorum merces in pnti, et numerata pecunia venden-
tibus, quas dilata pretij solutione carius vendidissent
27 quia intervallum ipsum temporis, et interusurium
huius Spatij minorem facit quantitatem, ut inquit
vulpianus in l. circa legem 66. ff. ad leg. falcid. et
28 quemadmodum minus est id quod tardius soluitur è
29 conuerso plus est quod statim recipitur l. si is cui
in fin. ff. de verb. signific. l. minus ff. eodem l. so-
lidum ff. de solution. Bart. in l. à viuo Pio §. sed si
emptor n.º 1. ff. de re iudicat. plenè Scacc. de Com-
merc. et Camb. §. p.º q.e 7. n.º 76. et seqq. Pheb. decis.
Lusitan. 7. n.º 9. et seqq. et d.e 100. n.º 10.

Respectu itidem Frescobaldi inverisimile
non est quod ipse controuersum partitum peragere
potuerit; Quantumuis enim ex nonnullis actibus
à Curatore cumulatis plenè constiterit, quod ille
aliquando negocijs Tornaquinci prefuerit, eiusq.
procuratorio nomine plures fecerit exactiones
Attamen cum ęquè certum sit ipsum habuisse
nummulariam in proprio prout signantèr denotant
tum eadem mandata procurę, in quibus Tornaquin-
cius illum appellat mercante di nazione fiorentino
e negoriante in Veneria: tum reciproca inter ip-
sos effectuum dispositio in pto Banco del Giro, eo
modo quo inter cęteros mercatores fieri consueuerat
tum Instra publica, in quibus vterque proprio nomi-
ne stipulabatur; tum rursùs contractus, qui siuè

UVA.BHSC

veri, sive ficitij inter ipsos, et Bellonum intercessere, ac tum demum Sequestra, quę super ingenti quantitate frumentorum ab eodem Bellono ipse Frescobaldus passus est, nec non Solutiones, quas revocabis Sequestris ipsemet paulò post favore suorum Creditorum expleuit, Consequens propterea sit, ut ministerio Joinaguinei tribuendi Solummodo sine Contractibus, in quibus Frescobaldus qualitatem ministri, et procuratoris adtribuit, vel alias negocium Mandantis exercuisse etiam aliunde certo constiterit, secùs autem alij, in quibus non alienum, sed proprium nomen expressit, cum nomen non sit, ut quis duplicem gerendo figuram. aliena negocia procuratoris, institoris ac Sociali nomine tractet, et particularia insimul suique propria exerceat ad Sex. in l. Si unus §. Si quis unus ff. prò Socio Rot. d. 194. nº 4. et 5. coram Cerr. et in Romana pecuniaria, seù Cambij, 3. Junij 1689. § non Subsistente coràm bo: me: Benincasa.

30

His fixatis super existentia, et conclusione Controversi partiti, reliquum erat assumere examen super illius validitate, et iustitia, verum cum in hodierna disputatione adversus fixata super hoc articulo in pręteritis decisionibus nihil prò parte Curatoris fuerit allegatum, satis idcircò putarunt Domini approbantes alias dicta ad ea se remissiuè habere. Et ita conclusum fuit partibus auditis, et omnibus Dominis Suffragantibus.

Romana

UVA.BHSC

Romana, seu Portuen. Tenutarum
Super fructibus.
Ven: x Januarij 1698

LXXVIII

Judicium Super purgatione morę quod D. Princeps Ursinus feliciter absoluit recuperando naturalem possessionem Tenutarum Galerię, quas de anno 1682. Collegium Germanicum Vrbis Iure Consolidationis dominij vtilis cum directo occupauerat subsequuta est inter eosdem Collitigantes acerrima de fructibus hinc indè restituendis controversia. Quippè Collegium illos sibi à D. Pnpe refundi postulabat, vel ab anno 1674, in quo Collegium ipsum acceptauit Caducitatem à Pnpe Emphyteuta ob non solutos Canones incursam, vel et eo certius ab anno 1677. in quo eiusdem Collegij Procurator Instrumentalem Tenutarum possessionem apprehendit. è conversò autem D. Princeps instabat prò eorum fructuum restitutione, quos vel à pto anno 1682., vel saltem ab anno 1684, in quo lis Super purgatione morę contestata dicebatur, Collegium abindè citra perceperat; Cumque PP. sub congruo dubio à me requisiti in Rota habita die 17. Junij anni mox elapsi in eo sensu conuenerint, ut D. Princeps non teneretur ad restituendum fructus iuxtà primam controuersię partem per Collegium petitos; imo eidem Principi refundi oporteret à Collegio illos ab anno 1684. citra perceptos Indè ad nouum examen, utraque resolutionis parte in hodierna audientia reuocata iterum Domini eamdem sententiam amplexi, steterunt in decisis.

Quandoquidem loquendo de priori parte Colle:

UVA.BHSC

gij, petitionem tangente, licet communiter recepta vi:
1. deatur propositio, quod emphyteuta teneatur ad restitu:
tionem fructuum perceptorum à die declaratę, et accepta:
tę caducitatis per Dominum directum ad Sex. in l. 1. Cod.
de iur. emphyt. Felin. in cap. de quarta n.º 33. de prescrip.
Facin. contr. Iur. cap. 94. Missing. observ. 83. centur.
6. Barbat. de diuis. fruct. p.e 1. cap. 13. n.º 12. et seqq.
Cost. de fact. Scient. et ignor. Substit. commun. utri:
usque regul. 3. n.º 7. Corbul. de iur. emphy. tit. de caus.
priuat. ob non solut. canon. ampliat. 38. à n.º 9. et
ampliat 45. n.º 1. Cald. eod. tract. cap. 18. n.º 113. Fulg.
eod. tract. tit. de var. caducit. q.e 12. n.º 9. et tit. de
solut. Canon. q.e p.a n.º 135. et 136. Borgn. Caualcan.
d.e 413. n.º 47. Lib. p.º Thesaur. d.e 114. n.º 3. Benintend. dec.
Bonon. 37. per tot. Surd. d.e 16. n.º 17. Christin. dec. Bel:
gic. Lib. d.e 371. n.º 10 et Lib. 3. d.e 126. n.º p.º Quasi ab eo
tunc desierit esse Emphyteuta ob consolidationem
2. dominij vtilis cum directo, et rem alienam contra
Domini voluntatem scienter possidens malę fi:
dei possessor euaserit, et fructus suos facere
non potuerit per Tex. in l. si fundum Cod. de rei vin:
dicat. Fulgin. de iur. emphyt. tit. de solut. canon.
q.e p.a sub 136. Mans. consult. 12. n.º 49

Contrarium nihilominus statuendum vi:
sum est in pnti hypotesi, quia cum post ptam
acceptationem Collegium passum fuerit per longum
tempus Pnpem possidere, et medio tempore ab
illo exegerit portionem Canonum decursorum, et prò
3. illo biennio, prò quo mora incursa fuit, quemad:
modum utraque hęc circumstantia suasit eidem
Principi, quod Rectores Collegij non perduxissent

ad effectum

UVA.BHSC

ad effectum caducitatem præcedenter incursam, et declaratam, ità in eo induxit omnimodam bonam fidem, iustamque credulitatem, quod soluente reliquos Canones, admissa morę purgatione Collegium esset eos recepturum; Quę quidem bona fides, et iusta credulitas eum preseruarunt, ut à iure suo totaliter non ceciderit, ut de utraque circumstantia loquuntur Innoc. in cap. Potuit n.º 1. de Locat. et conduct. ibidem Io: de Imol. n.º 29. vers. Sed contra istam Solutionem Riminald. Sen. cons. 421. n.º 19. 24. et seq. Rimin. Iun. cons. 17. n.º 19. Bardellon. cons. 55. n.º 14. Lib. p.º Magon. decis. Florent. 145. n.º 19. Et ponderando solam Canonum receptionem fulgin. de iur. emphyt. tit. de alienat. q.e p.a Limit. 43. et tit. de var. caducit. q.e 14. n.º p.º Gratian. discep. for. cap. 633. n.º 37. et seq. Buratt. d.e 624. n.º 10. Coccin. d.e 1878. n.º 17. Arguell. d.e 118. n.º 14. Manzaned. d.e 897. n.º 7. et in rec. d.e 708. n.º 6. p.e 4. to: 3. d.e 713. n.º 3. et 4. p.e 10. d.e 408. n.º 91. et 92. p.e 16. et d.e 269. n.º 6. p.e 19. et in Pisaurenn, seu Fanen. Emphyteusis 3. Iunij anni proximè elapsi §. Quinimo coram R. p.d. meo Molines, Indeque eo ipso cum bona fide confirmatus remansit in D. Principe titulus faciendi fructus suos ut pluribus allegatis probat preterita decisio supur hoc articulo coram me edita §. Potissimum vero, ob cessante rationem, quod ipse scienter, reluctante Domino, rem alienam possiderit, cum nonnisi, eodem Domino volente emphyteusis ob incursam caducitatem resoluatur L. 2. Cod. de iur. emphyt. Cephal. cons. 25. n.º 25. Lib. p.º Marescott. var. res. lib. p.º cap. 5. in princ. fulgin. 4.

UVA.BHSC

iur. emphyt. tit. de alienat. q.e p.a n.o 7. et tit. de var. caducit. q.e 1. n.o 50. Rot. coram Cocc. d.e 140 n.o 7. et in rec. d.e 361. n.o 15. p.e 11.

Neque ptis aduersatur, quod patientia Collegij super possessione emphyteutę excludatur nedum ex reiteratis actibus D. Principi intimatis, perquod eidem innotuerit animus ministrorum Collegij non recedendi à precedente acceptatione caducitatis, verum etiam ex subsequuta Instrumentali possessione quam de anno 1677. ijdem ministri apprehenderum.

Quoniam cum actus pti non continuò sed interpolatè gesti fuerint, eo quia à primo actu anno 1674 acceptatę caducitatis biennum effluxit sub silentio, donec iterum Collegium de anno 1676 ad alium deuenit, reportando à Iudice mandatum pro associatione, et quod magis est, neque personaliter, sed domi dimissa copia, D. Princeps fuerit de illis certioratus, utique ponderando presertim intermediam Canonum receptionem auferre non potuerunt eidem Principi iustam credulitatem, quod per illos actus voluerit potiùs Collegium propriam excitare contumaciam ad purgandam moram, quàm perducere ad effectum declaratam caducitatem,
5. pro qua euitanda quęuis etiam nimis iusta causa passim admitti solet. Fulgin. de iur. emphyt. tit. de solut. canon. q.e p.a n.o 81. et q.e 12. n.o 10. Rot. Lucen. d.e 135. n.o 17. et 18. post. Ramon. cons. to. p.o Burat. d.e 614. n.o 1. Rembold. d.e 513. n.o 11. Arguel. d.e 118. n.o 11. Cels. d.e 15. n.o 16. Cerr. d.e 812. n.o 15. Ottobon.

UVA.BHSC

bon. d.e 54. n.o 5. et d.e 110. n.o 12. et in rec. d.e 119. n.o 21. et d.e 286. n.o 12. p.e 9. to: p.o d.e 73. n.o 15. p.e 10. d.e 336. n.o 42. p.e 12. In nihilo attenta præfata Instrumentali possessione anni 1677. quippè quæ tanquam clandestina, sicuti 6.
non priuauit emphyteutam in eo actu non citatum sua naturali possessione, in qua per quinquennium perdurare Collegium patienter sustulit, Rot. coram Burat. d.e 186. n.o 4. cum alijs relatis in præt.a mea decis.e §. sub eadem Censura; Itàne ab illo abstulit spem reuiviscentiæ contractus, minusque bonam fidem, et titulum faciendi fructus suos; maximè quia per p.tam quinquennalem acquiescentiam Ministrorum Collegij, eorumque abstentionem à fructibus percipiendis, præcedens Ciuilis possessio omninò inutilis euasit, cum regulare sit, quod 7.
ista à Sciente, et patiente alium possidere etiam per modicum tempus amittatur, iuxta cons. Cravett. 235. n.o p.o Rocc. disput. iur. cap. 149. n.o 20. Rot. coram Merlin. d.e 18. n.o 4. et 5. et coram Buratt. d.e 730 n.o 6. et coram Bich. d.e 648. n.o 31. et seqq. et decis. 655. n.o 4.

Haud subsistente, quod admissa etiam tolerantia Domini directi super possessione em- 8.
phyteutæ, adhuc iste teneatur restituere omnes fructus post declaratam caducitatem à die, quo res incidit in commissum adfirmata per Speculat. tit. de emphyt. n.o 19. q.e 10. Rip. in l. p.a §. Sihæres n.o 16. ff. ad Trebell. Barbos. in cap. potuit n.o 36. de locat. Soccin. Sen. cons. 167. n.o 12. lib. 2. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. glos. 56. n.o 125. Surd. d.e 25. n.o 27. Siquidem cum iuxta contrariam, et veriorem 9.

UVA.BHSC

sententiam Emphyteuta non à die commissi delicti, sed à tempore declaratę, et acceptatę per Dominum caducitatis ad restitutionem fructuum debeat condemnari, ut reprobando contrarios, tenent Ceuall. commun. contrà commun. q.e 14. Facchin. controu. iur. Lib. p.o controu. 94. per tot. Benintend. d.e 137. à n.o 15. et seq. Cost. de retrotract. cap. 9. cas. 16. cum
10. cęteris in princ. relatis, ex ea potissima ratione quod ille non dicitur cadere à iure suo ob Canones non solutos, nisi Dominus velit per Tex. in d.a l. 2. Cod. de iur. emphyt. cum concordan. supra; Consequens propterea fit, ut vbi Domini tolerantia, et allegata Canonum receptio suadeant Emphyteutę illum non perseueraturum in pręcedenti acceptatione ex
11. eadem ratione, cessat ipsi Domino titulus ad petendum fructus per Emphyteutam bona fide etiam post declarationem, et acceptationem non effectuatam perceptos, ut benè ratiocinatur Riminald. Sen. d. cons. 421. n.o 24.

Prout neque vis intermedię Canonum receptionis tollitur ob clausulam preseruatiuam
12. Iurium ex pręcedenti declarata caducitate Collegio competentium, sub qua illius officiales oblatos Canones receperunt, Berous in cap. potuit n.o 168. Clar. in §. Emphyteusis q.e 10. n.o p.o Mantic. de tacit. Lib. 22. tit. 33. n.o 2. Surd. d.e 317. n.o 25. Et firmatum fuit in d.e huius Causę super articulo purgationis morę edita 2 Xmbris 1693. coram bo: me: Emeric. §. Nec demum officit.
13. Obiectum enim urgere posset, vbi Canonum receptio allegaretur ad excludendam caducitatem

iam

UVA.BHSC

iam præcedenter incursam, et declaratam, in qui:
bus terminis loquuntur allegati in obiecto, et alij
quos ad hunc effm agendo de reintegratione, quam
Princeps postulabat ex capite non acceptatæ caduci:
tatis refert, et sequitur mox citata dec.° bo:me: Eme:
rix d. §. Nec demum officit, secus autem ubi illa so: 14.
lummodo affertur ad confirmandam in V. Principe
iustam credulitatem, quod sibi reliquos Canones
solventi Collegium non esset denegaturum eiusdem
caducitatis remissionem saltem per viam purga:
tionis moræ, per quam euanesceret effectus præce:
dentis acceptationis, ut benè etiam prosequitur d.
decisio bo:me: Emerix §. Et Causæ quidem in fin.

Istamque credulitatem, et bonam fidem eo mi:
nùs tollere valuit d. Rectoris Collegij protestatio,
quo emissa fuit absente, ac inscio V. Principe, à 15.
quo cum ordinem prò solutione Canonum liberè, et
absolutè efformatum præfatus Rector acceptauerit,
attendi non debet quid ex interuallo in actu exactio:
nis Idem Rector protestatus fuit, iuxta firmata
per Amat. resol. 97. n.° 3. et per Rot. d.° 18. n.° 25. in
fin. post Zacc. de Salar.

Prædicta autem fauore V. Principis eo ma:
gis, et quidem principaliter procedere visa
sunt, ex quo ipse fuit successiuè admissus ad
Beneficium purgationis moræ: Hæc enim cùm
eius sit virtutis, et efficaciæ, ut abstersâ ca: 16.
ducitatis macula Emphyteutam in suo anti:
quiori titulo confirmet, non secus ac si moram
nunquam contraxisset Iason. in l. 1. n.° 126.
in fin. Cod. de iur. Emphyt. Gabr. con. 75. n.° 7. et

UVA.BHSC

8. Lib. 2. Soccin. Sen. cons. 167. n.º 9 lib. 2. Riminal. Sen. d. cons. 421. n.º 24 Mantic. de tacit. lib. 22. tit. 32. n.º 17. Put. d.e 66. n.º p.º p.º 3. Ninott. d.e 43. n.º 11. et comprobat dec.º, quæ confirmatur § Non
17. obstat, operatur præterea, ut pendente termino ad illam purgandam D. Princeps, qui in possessione rei emphyteuticæ Domino permittente, continuauit ad restitutionem fructum, non teneatur, quos interim bona fide consumpsit ad tradita per Soccin. Sen. d.º cons. 167. n.º 11. in fin. volum. 2. Barbat. de diuis fruct. p.e 2. cap. 13. n.º 15. ubi tenendo, quod fructus non debeant per Emphyteutam restitui a die incursæ caducitatis subdit ibi = Eoque fortius hodiernis temporibus, in quibus admittitur purgatio moræ adversus non solutum Canonem rei emphyteuticæ, itaut non admittatur deuolutio ipso iure vigore d.æ solutionis non factæ = et n.º 19. Corbul. de iur. emphyt. tit. de Caus priu. ob non solut. canon. ampliat. 18. in princ. ubi explicando materiam ait ibi = Tenetur ad fructus uniuersos a tempore quo non potuit amplius moram purgare, si post d.m tempus Emphyteusim possederit = de Luc. ad Marin. meliorat. 171. sub n.º 11. versic. Neque spes purgationis moræ, Cassiodor. d.e 3. n.º 3. ad fin. de Locat. et conduct. Rot. d.e 361. n.º 74. p.e 11. rec. Non en
28. intra d.m tempus Emphyteuta iure suo omnino priuatus remansit, cum adhuc illi superfuerit spes, quod Ecclesia pia mater caducitatem incursam sibi reliquos Canones soluenti fuisset remissura iuxta notata

per

UVA.BHSC

per Io: de Imol. in cap. Potuit Sub n.° 19 de Locat. et conduct. Butr. ibidem n.° 18. et Berou. n.° 145. ubi quod tunc incipit constare retrofuisse priuatum iure suo, dummodo anteà moram non purgauerit Riminald. Sen. d. cons. 421. n.° 19. 11. et 15. Mantic. de tacit. d. Lib. 22. tit. 32. n.° 17. Cost. de iur. et fact. ignor. comment. utriusque, idest aut sciat, aut ignoret reg. 3. in fin. Mans. consult. 12. n.° 27. Sanfelic. d.e 114. Sub n.° 7. Rot. coram Put. d. d.e 66. n.° p.° et coram Ninot. d. d.e 43. n.° 11. et in alia mea præterita decisione huius Causæ §. Prioris partis cum seqq.

Nec videtur ambigendum quin Emphyteusis non dicatur absolutè resoluta, nec in totum emphyteuta privatus iure suo, donec potest purgare moram, quia id videtur apertè decidere Textus Undè hæc materia profluxit in d.° cap. potuit de Locat. et conduct. ubi dicitur, quod iustè potuisset expelli Emphyteuta, nisi celeri satisfactione sibi consulere studuisset, et sic supponitur in statu, et terminis purgandæ moræ, caducitatem non esse perfectam, siuè consumptam, et iustè interim Emphyteutam possidere, Indèque est, quod post purgationem moræ non arctatur Emphyteuta suscipere nouam Inuestituram, nec Inuestitura huiusmodi post d. tempus dicitur noua, sed antiqua, ut Iason. in d.a L. 2 n.° 126 in fin. Cod. de Iur. emphyt. Mantic. de tacit. Lib. 22. tit. 33. n.° 17. Et quod in hac causa pro effectu admissionis ad purgationem moræ concessa fuit V. Inpi associatio in vim prioris Inuestituræ, ut in decis.e super articulo purgationis die 17 Junij,

19.

20.

UVA.BHSC

Superioris anni edita coram me, atque hodie sup:
ponenda, quod fieri non potuisset, si contractus ab:
solutè resolutus, et caducitas totaliter perfecta,
siuè consumpta fuisset.

Absque eo quod huiusmodi effectus purgationis
morę restringi valeat ad casum, in quo Emphy:
21. teuta intra modicum tempus decursorum Canonum
Satisfactione moram purgasset ad terminos Lau:
dati Tex. in d. cap. Potuit, ibi = nisi celeri Satis:
factione postmodum sibi consulere studuisset = et
prout sentire videntur ibidem Anton. de Butr.
n.º 18. Jo: de Imol. sub n.º 19. Gabr. cons. 75. n.º 7. et 8.
Rot. coram Ninot. d.e 43. n.º 11. et in rec. d.e 14. n.º 7. p.e
18. Quoniam cum iudicata super admissione V.
22. Principis ad purgandam moram innitantur aequi:
tatiuę dispositioni Laudati Textus ad firmata per
Rot. coram Rembold. d.e 5 n 3. n.º 3. coram Manzaned. d.e 386.
n.º 6. et in rec. d.e 14. n.º 8. p.e 18. et d.e 169. n.º 10. p.e 19, quam
esse seruandam etiam in concreto presentis hypothe:
sis latissimè probant decisiones Causę coram bo:me:
Emerix Vecano sub diebus 5 maij 1687. et 11. Xmbris
1693. et alia coram me edita super articulo purga:
tionis morę sub die 17 Junij pręteriti §. vindicatis
et seqq. Dilata Canonum Satisfactio sicuti non
retraxit Dominos quominus admitterent Emphy:
teutam ad imploratum Beneficium, ità impedi:
re non potest, quin ex iam subsequuta purga:
tione succedant effectus, qui sequerentur ac si
breui temporis interuallo satisfactio precessis:
23. set ob eam rationem, quod celeritèr satisfecisse
videatur, qui quamcito potuit satisfecit ad

Text.

UVA.BHSC

Tex. in l. 1. §. Confestim ff. ad Sen. Cons. Tertull.
et in Specie notat. Innoc. in d.o cap. Potuit erga fin.
Impotentia enim Soluendi excusat retardatam 24.
Canonis Solutionem Rot. coram Rembold. d.e 513. n.o 4
et in rec. d.e 33. n.o 9. et d.e 473. n.o 5. p.e 13. cum alijs in p.ta
mea dec.e Super purgatione morę §. Final. et cessante 25.
per purgationem morę caducitate, seu pęna, cessare
etiam debent eiusdem caducitatis, siue pęnæ effus
quorum pręcipuus residet in restit.e fruum argum.
Tex. in l. Generaliter Cod. de Episcop. et Cleric.

Quin pariter obstet, quod emphyteuta vo-
lens purgare moram, teneatur ad refectionem 26.
omnium damnorum, et interesse, quę Dominus di-
rectus passus est excumulatis per fulgin. de iur.
emphyt. tit. de Solut. Canon. q.e 6. n.o 10. et 11. Pacion.
de Locat. et conduct. cap. 55. n.o 76. et per consequens ad
restitutionem fruum post declaratam caducitatem 27.
et ante purgationem morę ab ipso Emphyteuta per-
ceptos, iuxta tradita in terminis per Barbat. de
diuis. fruct. p.e 1. cap. 13. n.o 11. et 43. De Luc. ad de
Marin. d. meliorat. 171. n.o 10. et in append. ad eund.
Meliorat. vers. demum Rot. diuers. d.e 718. n.o 4.
vers. Nec dicatur p.e 4. et generaliter de quolibet
admisso ad purgationem morę, presertim post
litem iam contestatam firmarunt Forcatul. de
mor. tit. de purgat. mor. n.o 14. Pichard. eod. tract.
disput. p.a n.o 125. in fin. Beym. eod. tract. §. 18. vers.
offerri debet in fin. vgo Bonell. eod. tract. cap. 8.
versus finem.

Siquidem cum in hac materia emphyteusis
sub nomine damnorum, et interesse, quę ab emphyteutâ

UVA.BHSC

admisso ad purgationem morę reficienda sunt, ea
28. dumtaxàt veniant, ex quibus Ius Domini fuerit
effectum deterius, ut de expensis in lite erogatis
exemplificat Bartol. in l. Cosi post tres 8. n.º 5. ff. si
quis caution Goradin. cons. 57. n.º 18. Adden. ad Ludovis.
d.e 559. n.º 10. vers. limitatur autem p.º Fulgin. d. tit. de
Solut Canon. q.º 6. n.º 18. Pacion. de locat. et Conduct. d.
cap. 55. n.º 78. Rot. divers. d. d.e 410. n.º 8. p.e 4. et coram Mil:
29. lin. d.e 137. n.º 15. Inde sequitur ut sub ijs non comprehendantur
fructus, quos Emphyteuta bona fide, et iusto titulo per:
cepit, et suos fecit, quia non dicitur Dominus esse in
damno per hoc solum, quod lucrum perdiderit l. si is
cui 73. §. fin. ibi = Interesse autem eius videbitur
qui damnum passurus est, non eius, qui lucrum fac:
turus esset ff. de furtis DD. in l. 1. Cod. de Sent. quę
pro eo, quod interest profer. ubi Rebuff. n.º 16. Bolo:
gnett. n.º 116. et Alciat. n.º 12. Riminald. iun. cons.
643. n.º 11. et Seqq. Pacion. de locat. d. cap. 55. n.º 78. et
firmat dec.º coram me edita super articulo purgationis
morę 17 Junij pręteriti §. Nil relevante. Quinimò
cum sub ptis damnis ab Emphyteuta reficiendis ve:
niant Canones, quorum solutionem ipse neglexerat
ad ipsum excludit fructuum perceptorum restitutio:
nem, ne alias pro uno, eodemque tempore ad fructus
et Canones solvendos Emphyteuta condemnetur.

Neque contrarium determinant DD. in obiec:
30. to allegati Barbat. enim procedit cum supposito
quod devolutio fuisset iam irrevocabiliter ad effm
perducta; Quinimo sub n.º 15. contrarium suppone:
re videtur, quando emphyteuta ad morę purgationem
admittitur, iuxta verba superius relata in §. Pta

autem

UVA.BHSC

autem de Luc. ad de Marin. loquitur in casu, quo Em:
phyteuta absque ullo titulo indebitè fructus percepe:
rit. Rot. d.e 728. p.e 4. divers. articulum decidit ad ter:
minos Text. l. Curabit. Cod. de act. empt. non patien:
tis, quem re, et pretio perfrui posse Forcatul. de:
nique, et alij in tract. de mor. procedendo cum regulis
à Jure Civili traditis loquuntur de mora contrac:
ta per debitorem in solutione proprij debiti, in quo
per interpellationem cessaverit titulus faciendi frus
suos, undè applicari non possunt ad casum, de quo
agitur ab æquitate Juris Canonici regulandum,
et in quo ex superius animadversis speciale est, ut 31.
Emphyteuta ita ad suum primævum, et nunquam
amissum ius restituatur, perindè ac si nulla mora
fuisset inducta Pacion. de Locat. et conduct. d. cap. 55.
n.o 70. Fontanell. d.e 407. n.o 1. Put. d.a d.e 66. n.o 3. Ninot.
d.e 43. n.o 11. cum alijs adductis supra in §. pta autem.

Neque demum plus urget quod purgatio
morę non possit effm suum retrotrahere prò acqui:
rendis emphyteutę fructibus in præteritum, sed 32.
dumtaxat operando ex nunc eidem suffragetur
ad illos lucrandos in futurum, Card. de Luc. de em:
phyt. dis. 41. n.o 20. Carol. Anton. de Luc. ad de Ma:
rin. d. meliorat. 171. n.o 10. et in appendic. ad eandem
meliorat. vers. nec obstare. Nam VV. rursus
distinguendo inter tempus, quo Collegium natura:
lem nactum possessionem in ea absque reclamatione
Emphyteutę permansit, et aliud præcedens, in quo
Domino ipso patiente, et Canones recipiente, Emphy:
teuta possidere non destitit; Admittebant quidem pur: 33.
gationem morę non tribuere Jus eidem Emphyteutę

UVA.BHSC

prò recuperandis fructibus, quos iuxtà primum mem:
brum distinctionis Dominus percepisset, in quo sensu
loquuntur, et intelligendę sunt auctoritates in
obiecto allegatę, nè alias fieret retrotractio in
prejudicium Tertij, qui bona fide fructus consumpsit
contra regulam Tex. in l. p.a ubi Bald. Cod. An Ser:
uus ex suo fact. Facin. contr. iur. lib. p.o d. cap. 94.
versic. Secundò in fine Cost. de retrotract. cap. 9.
cas. 16. n.o 8. De Luc. ad de Marin. in d. append. ad me:
34. liorat. n. 71. vers. declaratio caducitatis, sed diuerso iure
procedendum esse existimarunt quoad aliud tempus
in quo cum nullum considerari valeat prejudicium
Iuris, medio tempore tertio acquisiti, satisfuit
D. Principi, qui in possessione permansit pro lucran:
dis fructibus habere titulum saltem coloratum
et putatiuum, Peregrin. de Fideicom. art. 49. n.o 18.
Ros. consult. 12 n.o 55. Rocc. disput. Iur. 60. p.o cap. 47.
n.o 63. et seqq. Adden. ad Ludouis. d.e 74 Litt. A. Rot.
coram Merlin. d.e 163. n.o 10. et seqq. et d.e 320. n.o
1. p.e 1. rec. Qualem utique prębere potuit toties
repetita credulitas quod Collegium iustà motum
commiseratione erga hanc prestantissimam Fami:
liam, nec perseueraturum in acceptata caducita:
te, minùsque recessurum ab æquitatiua Iuris
dispositione admittente etiam post caducitatis ac:
ceptationem Emphyteutam ad purgandam moram.

Atque ob id transeundo ad secundam partem
resolutionis respicientem Ius D. Principis su:
per fructibus per Collegium perceptis, iustum
omninò videbatur, quod idem Collegium non te:
neretur refundere fructus à diè 10 maij 1682

usque Cronacium

UVA.BHSC

usque ad diem 3 Martij 1684. Cum enim illius officiales possessionem Tenutarum Iurisordine servato sub relata die 10 Maij actu fuissent adepti, utique per ita effectuatam consolidationem 35.
dominij utilis cum directo pro toto d.o tempore a V. Principe non impugnatam, Dominus directus fecit fructus suos, prout sine contradictore in terminis tradiderunt Card. de Luc. de emphyt. d.o disc. 41. n.o 20 Rot. Lucen. d.e 35. sub n.o 28. post Consil. Ramon. 80. p.o Carol. Ant. de Luc. ad de Marin. d. Meliorat. 171. n.o 10. et seqq. Et firmauit Rot. in Romana Domus 12. Junij 1665. in princ. coram clar. me. Card. Taya, et in Mediolanen. Bonorum 4 Martij 1695 §. Ac denique 3.o coram bo. me. Emerix, et in pret.a mea dec.e §. sub eadem Censura, et § Non 3.o

E conuerso autem petitam fructuum restitutionem iterum V. Pnpi PP. decreverunt à pta die 3 Martij 1684. usque ad tempus, quo ad suam naturalem possessionem fuit reintegratus, Cum enim ab eo tunc 36.
Commissionem manu Smi signatam, illiusque reproductionem contestata fuerit lis super purgatione morae ad quam admitti V. Princeps instabat Clementin. 2. ut lit. penden. Card. de Luc. de Iudic. disc. 7. n.o 14. Same: Greg. d.e 94. n.o 2. Coccin. d.e 1936. n.o 3. Cerr. d.e 149. n.o p.o et Rot. in rec. d.e 139. n.o 2. p.e 8. rec. d.e 455. n.o 4. p.e 9. Haesitandum non videbatur quin Collegium refundere teneretur omnes fructus, quos suos facere non potuit, ubi primum per ptam litis contestationem 37.
malae fidei Possessor euasit, Tum ex generali natura omnium Iudiciorum l. Item veniunt 22. §. Petitam, et l. Sed et si 25. §. si ante litem ff. de petition. haered. l. 3.

UVA.BHSC

vbi glos. et Scribentes ff. de Interdict. l. 2. Cod. de fruct. et Lit. expens. l. Certum 22. Cod. de rei vindic. Casanatt. cons. 23. n.º 15. et Seqq. Rot. d.e 246. n.º 3. et 4. coram Priol. et in rec. d.e 189 n.º p.º et Seq. p.e 7. et dec. 139. n.º p.º et Seq. p.e 8. d.e 455. n.º p.º et Seq. 9. d.e 265. n.º p.º et Seqq. p.e 17. et in Auenionen. seu Vasionen. Primog.ae 22. Aprilis 1695. §. Licet enim cum Seq. coram

38. R. p.d. meo Muto, tum ex eo, quod Specialiter Seruatur in Judicis associationis iuxta firmata per Rot. in d.a d.e 455. n.º 5. p.e 9. et d.e 260 n.º 15. p.e 15. rec. Cuius remedium competere emphyteutae purganti moram plenissimè probat Supracitata decisio edita coram me Super articulo purgationis morae modo Supponenda, tum

39. demum ducto exemplo ab alio consimili Judicio renovationis, quae à Proximioribus vltimi defuncti, vel ex aequitate Bartol. vel ex alia in iure non Scripta, implorato Judicis officio, postuletur, ad latè tradita per Cald. de renouat. emphyt. Lib. p.º q.e 10. n.º 16. et Seq. et plenius comprobat decisio, quae confirmatur §. Absoluto, et Seqq.

Quin contestatio Litis Super purgatione morae controverti valeat, eo quia in praetacta Commissione principaliter à D. Principe petita fuerit manutentio, et quatenus opus sit, reintegratio ad possessionem Tenutarum, et Solum in Subsidium insteterit admitti ad purgationem moram ibi = nec non quando necesse foret

40. Super purgationem morae, ac si per illam dictionem = quando = conditionaliter Solum hoc vltimum remedium fuerit imploratum Paris. cons. 81. n.º 6. Lib. p.º Rot. coram Sa. me. Gregor. d.e 428. n.º 2. et in rec. d.e 330. n.º p.º et 2. p.e 10.

Nam etsi modus impetratae Commissionis explicet animum Principis principaliter instituendi Super

remedio

UVA.BHSC

remedio summarijssimo manutentionis, et reintegrationis respectiuè tanquam magis sibi proficuo, ac privilegiato, non inde tamen excluditur, quin accumulatiuè aliud proponere voluerit super purgatione moræ; Quamobrem cum in Judicio consequutiuè ad eandem Commissionem prosequuto utrumque remedium propositum, et discussum fuerit sub dubio = An V. Principi sit danda manutentio, vel potiùs competat reintegratio, et purgatio moræ = Et Rota denegata eidem Principi tam manutentione, quam reintegratione, censuerit Illum esse admittendum ad purgationem moræ: Purificata vtique dicitur d.a conditio, sub qua hoc postremum remedium in Commissione petitum fuit, quo fit, ut quemadmodum 41.
Princeps constituit Collegium in mora etiam ad eff.m Lucrandi fructus in ea petitionis parte, quam Judex iustam agnoverit ad Text. in l. qui solidum, ubi Bart. in princ. ff. de l. 1. Guidopap. d.e 496. in princ. Ita, et subsequens iudicatum retrotraeatur ad diem petitionis, seu commissionis, cum ex tunc dicatur sequuta Judicis condemnatio l. si post acceptam ff. de rei vindicat. Cost. de retrotract. cas. 7. cap. 8. n.o 4. et seq. Rot. coram Bich. dec. 238. n.o 10. et in Romana divisionis 17 Junij 1695 §. Fin. coram bo: me: Emerix. 42.

Atque hinc extranei omninò videbantur termini decisionis in Mediolanen. Bonorum 13 Januarij 1696. coram 43.
bo: me: Emerix, in qua Emphyteuta condemnatus fuit reficere Domino directo expensas usque ad diem quo desistendo ab impugnanda deuolutione bonorum, se restrinxit ad instantiam super purgatione moræ: In illius enim casu cum emphyteuta semper impugnauerit deuolutionem, et in hoc articulo Dominus directus in Judicio obtinuerit

UVA.BHSC

æquum, et iustum erat, ut ipsi in Sequelam victoriæ re:
ficerentur expensæ, At in hypothesi cum de purgatione
moræ usque ab initio actum fuerit, non quidem aduer:
satiuè, sed accumulatiuè, ut præfertur ad aliud reme:
dium manutentionis, quod compatibile est cum purga:
tione moræ ob non solutos Canones per Emphyteutam
incursæ, de plano consequitur, ut si in hac parte vic:
toria stetit pro emphyteuta, iste recuperet fructus
à die desuper incœoatæ litis, ob eamdem rationem, ob
quam in casu d. decisionis Mediolanen, Emphyteuta
absolutus fuit ab expensis post petitam moræ pur:
gationem à Domino directo peractis.

Minus subsistere visum est quod in hoc iudicio
44. purgationis moræ, non à die incœoatæ litis, sed veriùs
à die prolatæ sententiæ veniant fructus, iuxta nota:
ta per Jo. Franc. de Pont. cons. 29 sub n.º 16. Lib. 1. et San:
felic. d.e 108. n.º 33. et seq. Quasi tunc solum incepe:
rit Dominus esse malæfidei possessor, reique alienæ
vsurpator, ubi præcedente actuali refutione Canonum
decursorum, omniumque damnorum, et interesse, in:
tercessit factum Judicis decernentis Emphyteutam esse
admittendum ad purgandam moram, ducto exemplo à Judi:
45. cio retractus ex lege, vel statuto competentis, in quo
neque lis contestata, nec etiam ipsa Judicis sententia
reum obligat ad fructuum restitutionem, nisi vlte:
riùs cum effectu, vel consignatio, vel depositum
pretij, præcesserint per Tex. in l. 2. vbi glos. in verb.
oblatum Cod. de pact. inter Emphyt. et vendit. Bart.
in l. acceptam vers. venio ad quæstionem Cod. de
Iur. Jo. Franc. à Pont. d. cons. 29. à n.º 14. Tiraquell.
de retract. Lignag. §. 15. gloss. 2. n.º 15. Dunor. Sen. de

nos.

UVA.BHSC

nos. n.° p.° et seq.

Obiectum enim utcumque procedat in illis 46.
Iudicijs, in quibus vel agitur ad rescissionem alicu:
ius contractus ab initio validi, et qui in eadem va:
liditate perduret, usquequo per Iudicem rescindatur,
ut sunt matrimonia, emptiones lesiuę, et similes, vel
alias ex parte Actoris nullum adsit subiectum Con:
tractus, vel dominij, cuius vigore possit fructus prę:
tendere, prout contingit in Prelatione, Retractu, Iu:
re offerendi, et similibus actibus, in quibus non id
agit, ut retractetur, aut irritetur, seu ad non esse
reducatur, vel Contractus fauore Extranei, vel ad:
iudicatio fauore Creditoris anterioris, sed solum ut
sibi competat prelatio, et respectiuè Ius offerendi in
quibus terminis loquuntur tam mox allegati, quam
alij quamplures adducti ab Informantibus pro Collegio.

Sanè non valet illatio ad hypothesim: Tum quia 47.
in Iudicio associationis, in quo versamur, peculiare est
ut actio retrotrahatur ad diem motę litis etiam prò
acquirendis fructibus per Reum ad.ª die perceptis per
Tex. in l. Si fundus §. In vindicatione versic. interdum
etiam ff. de pignor. Tum quia ex parte Emphyteutę 48.
qui ad morę purgationem debuit admitti aderat subiec:
tum Contractus, ac dominij, quod ex præfatis non
fuit ab eo totaliter abdicatum, sed erat refirmabile
etiam absque facto iudicis per actualem purgationem
morę, et hoc amplius actum fuit de retrotractanda
et ad non esse deducenda caducitate, restituendoque
Emphyteuta ad suum primęuum Ius, in quibus ter:
minis planum est quod fructus debeantur usque a die
motę litis, ut de Contractibus ab initio de sui natura 49.

UVA.BHSC

reuocabilibus tradit Sanfelic. d. d.e 108. n.o 38. in fin. et de titulo reducendo ad non titulum Roman. cons. 454 Natt. cons. 535. n.o 12. et Seq. Hermos. ad Lopez. gloss. 4. lib. 10. tit. p.o p.e 5. n.o 68. Sanfelic. eadem dec. 108. n.o 41. Mans. consult. 346. n.o 190 et in terminis restitutionis in integrum ex generali cl.a = Si qua mihi iusta causa videbitur, in integrum restituam =

50. Cui in specie equiparatur remedium purgationis morę ad tradita per Corbul. de emphyt. tit. de caus. privat. Limit. 20 n.o 7. lib. p.o Sanfelic. d.e 114. n.o 7. Rot. d.e 96. per tot. p.e 3. coram Verall. et d.e 252. n.o 7. p.e 12. quod fructus sint restituendi à die motę litis est text. in l.

51. Quod si minor §. restitutio ff. de minor. Gratian. discept. for. cap. 807. n.o 22. Sanfel. d. d.e 108. sub n.o 42. cum alijs in preterita mea decisione §. Minusque.

Postremo non releuat, quod Princeps ab initio non deposuerit Canones, ac damna, et interesse, quę ab Emphyteuta admitti volente ad purgationem morę refundi oportebat; Placuit enim rursus responsio, quod cum depositum toties a V. Principe oblatum fuerit, prout signanter preseferunt ipsęmet instantię super morę purgatione implicitę importantes huiusmodi depositi oblationem, Collegium vero usque ad rem iudicatam p.tae purgationi pertinaciter se opposuerit sub obtentu, quod caducitas fuisset irreuocabiliter ad effm perducta immo depositum per Principem in executionem decreti A.C. faciendum cum recursu ad signaturam impediuerit; ut in illius sum.o pręt.ae propositionis n.o 7. Inde est

52. ut in odium recipere recusantis satis fuerit p.ta simplex oblatio absque actuali deposito, Vrsill. ad Afflict. d.e 205. in fin. Capyc. d.e 19. n.o 3. Rot. d.e 143. n.o 18. Segg.

et

UVA.BHSC

et d.e 441. à n.o 10. usque ad fin. p.e 18. et in supta allega:
ta Pisauren., seu Fanen. Emphyteusis coram Rpd. meo Mo:
lines §. Maiori facilitate, cum alijs in preterita mea de:
cisione §. Fin. Debitor namque Constitutus in mora per 53.
solam oblationem, non solum purgat moram, sed et cre:
ditorem in noua mora constituit l. p.a Cod. de Suscept.
proposit. et arcar. lib. 10. gloss. in l. Si seruum 91 §.
Sequitur verb. de bono ff. de verbor. oblig. Angel. in
l. Si mora sub n.o 4 ff. Solut. matrim. et in l. acceptam
19 sub n.o 6. C. de usur. Quidquid contrarium seruand. 54.
foret in terminis prelationis retractus Iuris offerendi
et similium, in quibus ideò actor non consequitur
fructus à die motæ litis, si depositum non precesserit,
quia alias contra omnem æquitatem frueretur re, et
pretio, ut in specie obseruat Fonanell. d.e 73. n.o 7. et
dec. 74. n.o 14. in fin.

Et ita conclusum fuit, suffragantibus omnibus
DD. et vtraque Parte acerrimè informante.

Romana Alimentorum
Lun: 13 January 1698
LXXIX.

Resolutionem coram me editam die 28 Iu:
nij proximè elapsi super augumento alimentorum D.
Abbatis Philippi Sannesij usque ad annua ₰ 650. fir:
mo remante usu habitationis, et remissæ, nouiter ad tru:
tinam reuocatam DD. confirmarunt; Adhuc enim sub:
sistere visum est fundamentum, quod quemadmodum

UVA.BHSC

D. Dux subleuatus remansit ab annua prestatione circiter ₰ 1300 ob prædecessum Ducissæ matris, sororis, filiæ, ac Primogeniti eiusdem Ducis, absque eo quod probauerit diminutos fuisse redditus in quantitate quæ correspondeat cessatis oneribus, ita congrum est, ut
1 D. Abbati augeantur alimenta, quæ in tantum fuerunt alias à nostro Tribunali in minori summa taxata in quantum D. Dux ptis oneribus grauatus adhuc reperiebatur, ut obseruat decisio, quæ confirmatur §. moti, et §. non obstat.

Et sanè D. Dux non probat diminutionem redditu-
2 um in tanta quantitate, nam partita ₰ 64. quæ dicuntur cessasse ex dislocatione Cryptarum, et Domorum in monte S. Spiritus, ponenda non est ad calculum diminutionis, cum dictæ domus, et Cryptæ possint tractu temporis locari, neque ex eo quod in presentia reperiantur accidentaliter dislocatæ deleri debet illarum redditus similiter alia partita ₰ 560 proveniens ex fructibus Census debiti à D. Pnpe Ludovisio, cum enim illa esset difficilis exactionis, etiam de tempore quo alimenta fuerant alias assignata D. Abbati in summa ₰ 450. coram bo:me: Emeriæ, non potest hodie D. Dux tametsi adhuc assequutus non fuerit commodam dictorum fructuum satisfactionem, iterum opponere illorum inexigibilitatem, cum hæc ut potè antiqua non tollat augumentum facultatum D. Ducis innegabiliter postea sequtum ex toties memorata onerum cessatione.

Rursus non subsistit decrementum ₰ 446 ob venditionem Castrorum Tionis, et Goriani, quoniam omisso an Dux potuerit pro vili pretio ducatorum
m
11 nulla pœnitus cogente necessitate utrumque Castrum

vendere

UVA.BHSC

5. n.º 8. et 9. optimè Sadarin. respons. 31. n.º 48. Mo:
9 dernus Foroliu. ad Ramon. d.º cons. 85. n.º 55. et seq. Nec
attendi meretur auctoritas Castald. in consult. 99.
sub n.º 6. ubi firmat electum teneri ad onus sibi impo:
situm ab eligente, quamuis Testator quamcumque
alienationem prohibuerit; Quia ultra quod loquitur
in casu quo nominatus erat etiam hæres nominantis, cu:
ius proindè factum impugnare non poterat, ut ibidem
n.º 5. et 7. contra illum in iudicio decisum fuit, ut te:
statur Palm. nep. ex.so in eadem Causa scribens d.ª alleg. 5. in fin.

10 Atque hinc non obstat quod Testator in casu
non factæ nominationis substituerit locum Pium ex quo
infertur quod quemadmodum Deodata liberam eo magis
habuerat facultatem nominandi, et non nominandi,
ita etiam poterat in actu nominationis electum
grauare ex traditis per Mans. d. consult. 390 n.º 7. Pe:
regrin. dec. 106. n.º 1. et seqq. Quoniam Dominis ex d.ª
11 Substitutione contrarium potiùs argumentum vi:
debatur emergi; Cum enim Deodata adstringeretur
necessitate saltem causatiua ad eligendum unum
ex familijs à Testatore designatis, ne scilicèt
Ecc.ª Substitutæ deuolueretur successio, nullam
videtur in d.ª nominatione liberalitatem exercuisse,
propter quam valuerit in præmium d. reseruatione
adycere, ut firmant Modern. Foroliuien. ad Ramon.
d. cons. 85. n.º 66. et seq. Rodulphin. alleg. 63. n.º 3. et seq.
Rot. in d.ª Romana Fid.si de Zephiris 17 Junij 1696.
12 §. nec turbat coram R. pd. meo de la Tremoille. Qui:
bus non adversantur auctoritates Mans. in consult.
390. et Peregrin. dec. 306. superius allegatæ, nam illæ
procedunt in casu quo facultas eligentis extendatur

UVA.BHSC

ad incertos de omnino incertis, non autem quando re:
stricta est intra limites nominationis faciendæ de
incertis ex certo tamen genere personarum, vt declarat
idem Rodulphin. d. alleg. 67. n.º 7. et Rota ipsa in
d.ª Romana Fid.si de Zephyris §. Final.

Minusque obstat, quod in nominatione adiecta
fuerit conditio resolutiua, et quatenus electus se
non obligaret infra mensem ad reseruandum onus
appositum, nominatio haberetur pro non facta; Tum
quia hodiernum dubium, quod disputatur vnicè re:
strictum est ad validitatem reseruationis, et con:
ditionis adiectæ in nominatione; Undè cum ex ptis
neutra ex illis sustineri valeat, quantum spec:
tat ad resolutionem eiusdem nominationis esset par:
ticularitèr ponderandum presertim quia ad causam
non reperitur Ecc.ª Collis Scipionis, cui ob monia:
lis prædecessum in casu resolutæ nominationis tota
hæreditas peruenire deberet.

13 Tum etiam quia conditio huiusmodi tanquam appo:
sita in fraudem Legis, et ad eludendam indirectè Testa:
toris voluntatem, vitiaretur quidem sed non viti:
aret nominationem iuxta elegantem Tex. in l. Seius
et Agerius n.º 7. ff. ad l. Falcid. quem in his terminis
sequuntur Capon. controu. for. 8. art. 3. n.º 11. vbi
quod d.ª conditio habetur ac si adiecta non fuisset
Torr. de primog. Ital. lib. 1. cap. 17. n.º 138. et seq.
Palm. nep. d.ª alleg. 5. n.º 38. et seq. Sadarin. respons. 32
n.º 59. et seq.

Et ita utraque &

Romana, seu

UVA.BHSC

vendere in præiudicium fratris, hoc unum certum est quod calculando fructus dicti pretij ad tenuem etiam rationem ₰ 3 pro quolibet 100, non potuit asserta venditio decrescere redditus in pnsa Summa ₰ 446. Et demum parui pendenda est diminutio fructuum locorum montium ob illorum reductionem vltimo loco demandatam à Sa: me: Innocentio XI. quia cum dicta loca sint numero Septuaginta dumtaxat, illorum decrementum in totidem ₰tis tantummodo subsistit, non relevante, quod alia diuersa loca distracta fuerint prò monacandis filiabus D. Ducis, quippè cum onus huiusmodi oppositum pariter fuerit coram bo: me: Emerix quinimò cum ob illius precisam causam extunc aucta non fuerint alimenta ad maiorem Summam, vt in decisione edita coram eodem 20 Juny 1681. §. Final. illorum distractio non destruit intentionem Abbatis fundatam in augumento facultatum D. Ducis subsequenter effectuato.

Patet igitur ex præmissis, quod pnsa diminutio fructuum non consistit nisi in modica Summa, et tamen hæc etiam totaliter euanescit si contraponantur fructus capitalis ₰ 4. nuperrimè per Ducem exacti ab Vniversitate Gotiani, qua propter firmo remanente incremento facultatum D. Ducis in allegata summa ₰ 1300, modicum augumentum alimentorum in ₰ 100. in præterita decisione decretum PP. neutiquam tollendum esse visum est.

Neque obstat quod firmatus non fuerit status hæriius, ideoque non possit certa maior summa in causam alimentorum determinari. Cum

3 enim ds. Status firmari non valuerit ex culpa ipsius

UVA.BHSC

D. Ducis, qui semper renuit exhibere libros, ex quibus certitudo patrimonij debebat necessario decerpi, ut aniad: vertit etiam decisio bo:me Emerix §. neque ad evi: tandam, non pot Dux ob illius defectum evadere au: gumentum alimentorum V. Abbatis, ne alias dicen:
4 dum sit quod ex propria culpa debebat commodum reportare, contra regulam, de qua textus in l. Itaque fullo ff. de furt. Mans. consult. 525. n.o 37. Rot. coram Coccin. d.e 978. n.o 16.

Minusque obstat quod d.a alimenta, ut firma:
5 tum fuit in sepedicta decisione bo:me: Emerix de: bita sint iure actionis, atque ea propter augeri non valeant, nam etsi Abbas actionem illa generaliter petendi tanquam secundo genitus desumat ex te: stamento, attamen cum determinatio illorum quantitatis in specie non promanat à iure actionis, sed à prudenti
6 Judicis arbitrio, cui in hac materia deferendum esse notant Palm. iun. alleg. 137. n.o 66. et seq. Rot. coram Dunoz d.e 883. n.o 1. et coram Cels. d.e 67. n.o 7. et in Auxi: mana Alimentorum 4 maij 1681. §. fin. coram bo:me: Albergato, et 9. xmbris eiusdem anni §. quapropter coram Emo V. Card. Caccia, et in Romana Alimentorum 4 Julij 1696. §. pro decernendis coram R. pd. de la Tre: moille, inde sequitur ut sicuti inspectis facultatibus D. Ducis, et possessione in qua Abbas pro con: sequendis alimentis reperiebatur eidem tam in Tribli A. C. quam successive in nostro Auditorio concessa fuit manutentio pro summa ₰ 450 ita auctis postmodum facultatibus per cessationem onerum praeadductorum possit Judex pro eorumdem alimentorum augumento consimile arbitrium interponere.

Nec

UVA.BHSC

5. n.º 1. et Seqq. Modern. Foroliuien. ad Ramon. d. cons. 85. à n.º 53. usque ad 71. Rot. coram Coccin. d.ª d.e 1158. n.º 13. et in rec. d.ª dec. 105. n.º 5. et Seqq. p.e 9. decis 337. n.º 6. et Seqq. p.e 16. et in Romana Fid.si de Zeffiris 17. Junij 1696. §. nec obstat et seq. coram R. p.d. meo de la Tremoille, et in Romana restitutionis hereditatis 1. Aprilis eiusdem anni §. non obstat coram bo: me: Emerix, et 17. Junij proxime preteriti §. quo enim coram R. p.d. meo Lancetta.

6 Et optima quidem ratione, nam in primo distinctionis casu ob liberam facultatem heredis eligendi quem mauult, electus videtur capere hereditatem ab illius liberalitate, et arbitrio, sine quo ad successionem aspirare non potest, quod tamen secus est in casu casu, in quo ob necessitatem qua nominans adstringitur ad eligendum unum ex certo genere electio prouenire dicitur à preceptiuo testatoris iudicio, non autem à voluntate eligentis, cum iste nudum tantum ministerium prestet, nec ullum liberalitatis actum exerceat, ut sunt verba sepecitati text. in d.ª l. unum ex familia §. si de falcidia ff. de Legat. 1. Palm. nep. d. alleg. 5. n.º 1. Card. de Luc. de testam. disc. 46. pariter n.º 1. et disc. 48. n.º 3. de Legit. disc. 17. n.º 5. et de Fideic. disc. 118. n.º 4. Peregrin. d.e 106. n.º 3. Modern. Foroliu. ad Ramon. d. cons. 85. n.º 67. vers. duo etenim et seqq. Rot. d.e 105. n.º 6. et seq. et d.e 314. n.º 6. et 7. p.e 9. et d.e 536. n.º 59. et seq. p.e 14. rec. et in d.ª Asculana Iurispatronatus, et Legatorum 31. Junij 1695. §. Et ea coram R. p.d. meo Pio.

Neque confirmatur ex eademmet disposit.e testatoris; Agnoscens enim ipse tenuitatem proprie

UVA.BHSC

hereditatis tribuit facultatem moniali eximendi no:
minatum ab onere assumendi eius cognomen, et insi:
gnia, prout anteà imposuerat, quod sanè perspicuè
ostendit, quod si idem Testator reposuit in arbitrio
Deodatæ diminuere d. grauamen ab ipso designatum,
quod comparatiuè ad eius bona nimis durum fortasse
præuidebat, noluit per consequens eidem tribuere po:
testatem augendi onus electo mediante d.a reseruat.e
) ne alioquin posita in augumentum operentur di:
minutionem contra regulam, de qua Text. in l.
legata inutiliter ff. de legat. 1. et in l. legata 14.
ff. de alim. legat. Rot. coram Cerr. d.e 906. n.o 9. et
in Romana Trebellianicæ 16 Januarij 1690 § nec
obstat in fin. coram bo: me: Emerix.

8 Ulterius verò prohibuit institutis quam:
cumque alienationem etiam ex causa detractionum,
ex quo voluit nominatum succedere in tota eius here:
ditate ibi = con conditione, che non possino vendere, ne
alienare cosa alcuna della mia eredità, ma tutto
intieramente conseruare per li sostituiti, e l'ultimo
superstite habbia tutta la mia eredità senza alcuna
detrattione, et rursus ibi = quale così nominato voglio
che succeda in tutta la mia eredità proibendo ogni de:
trattione = si ergò Testator adeò strictè detractiones
prohibuit, ut integra eius hereditas perueniret ad sub:
stitutum electum, exindè assequir quod eo minùs
voluerit moniali permittere reseruationem dictorum
centuum, nam alias elusoria remaneret illius dis:
positio, dum integra hereditas ad d. electum non deuol:
veretur, ut in puncto tradunt Molin. de maiorat. et
Primogen. lib. 1. cap. 4. n.o 19. et seq. Palm. nep. alleg.
5. n.o 8.

UVA.BHSC

Nec denique urget quod Abbas assequutus fuerit tanquam unicus hęres totam hęreditatem Ducissę Matris: Tum quia non fuit hactenus doctum quid, et quantum perceperit ex d.ª hęreditate, adeòut discerni valeat an illius redditus sufficiant pro congrua ipsius substentatione; Tum etiam quia cum in
7 hypothesi agatur de alimentis debitis iure actionis, non inde cessarent quantumuis Abbas illa valeret
8 aliundè consequi, iuxta tradita per Alex. cons. in l. de alimentis n.º 7. Adden. ad Burat. d.ª 705. n.º 9. Surd. de alim. tit. 7. quest. 15. n.º 27. Rot. coram Cocc. d.ª 402. n.º 12. coram Cels. d.ª dec. 67. n.º 6. et d.ª 664. n.º 4. p.ª 18. rec.

Et ita spretis oblationibus hinc indè factis dimittendi scilicet omnia bona mediante quadam annua assignatione, cum Partes super illis valeant inter se amicabiliter concordare, conclusum fuit vtraque &

Romana Nominationis
Lun: 13. Januarij 1698
LXXX.

Abbas Paulus Rapacciolus in eius ultimis cum quibus decessit tabulis conditis de anno 1662. institutis sibi hęredibus pro ęquali portione Francisco, et Prudentia de Griffis Moniali Professa in monasterio S. Lucię in Silice Vrbis, eius auunculo, et respectiuè matertera, nec non Martha nupta Paulo Fenzonio, ac Maria Deodata pariter professa in eodem monasterio eius sororibus, ulterius procedendo in hunc, qui sequitur

UVA.BHSC

modum disposuit = Eperche totalm.te confido in suor Maria Deodata sudetta & perciò concedo ad essa la facoltà di nominare à suo arbitrio vn figliuolo del d.o Sig.r Antonio mio fratello, ouero della detta Sig.ra Marta mia Sorella, quale così nominato voglio, che succeda in tutta la detta mia eredità & proibendo ogni detrattione, e con conditione che venendo nominato debba prendere il cognome, et arme di Casa Rapaccioli, altrimette decada dalla detta Eredità, se però la med.a Suor Maria Deodata non giudicasse per la tenuità della mia eredità, ò altre ragioni à suo arbitrio liberarlo da d.o peso di prender cognome, et arma, in qual caso liberandolo essa mi contento resti liberato, et in caso che morisse detta Suor Maria Deodata senza fare d.a nominazione & voglio che tutta detta mia eredità si deuolua, e vada alla Chiesa della Madonna del Colle di Collescipoli qual Chiesa in tal caso sostituisco &

In vim prænarratæ facultatis d.a Maria Deodata, cui cæteri cohæredes iam anteà prædecesserant de anno 1690. nominavit Antonium de Fenzonijs alterum ex filijs d. Martæ, verum quia in actu nominationis sui ac præfati Monasterij, fauore reseruauit tres Census hæriòs dicti Pauli sub ea conditione, quod ubi Antonius infra mensem se non obligaret ad obseruantiam p.tæ reseruationis, nominatio haberetur pro non facta, orta fuit lis super cassatione dictarum reseruationis, et conditionis in Curia Emi Cardinalis Vicarij Vrbis à quo cum Antonius post obitum dictæ Mariæ Deodatæ hoc interim defunctæ fauorabilem sententiam contra Monasterium

obtinuerit

UVA.BHSC

obtinuerit, delata mihi ad istius instantiam appella:
tionis Causa, proposui in hodierna audientia dubium =
An reseruatio, et conditio apposita in nominatione susti:
neantur = quod negatiuè resolutum fuit.

Stetit decidendi ratio in eo, quod cum testator
nudam tribuerit facultatem Mariæ Deodatæ eligendi
scilicet unum ex filijs Antonij, eius fratris, vel Mar:
thæ eius sororis, qui post obitum omnium institu:
torum in tota eius hæreditate succedere deberet, nõ
poterat eadem Maria Deodata sibi ac Monasterio in
Antonij præiudicium memoratos Census reseruare,
1 cum non sit in potestate eligentis grauare electum
aliquo onere, quod sit pretio æstimabile iuxtà
notata per Peralt. in l. vnum ex familia §. sed etsi
fundum n.º 14. et seqq. ff. de Legat. 1. Tondut. quæst.
et resol. Ciuil. Lib. 1. cap. 50. n.º 33. et seq. Adden. ad Mo:
lin. de Primogenit. Lib. 1. cap. 4. sub n.º 10. Palm. nep. al:
legat. 4. n.º 5. et alleg. 5. n.º 8. et seq. Modern. Forolivien.
ad Ramon. cons. 85. n.º 53. Rot. coram Cocc. in d.e 1158.
n.º 10. et seq. Habens enim facultatem nominandi nõ
2 potest præmium prò nominatione reportare, sed illam
gratis facere tenetur, ut est Text. in d. l. unum ex
familia §. et si de Falcidia ff. de Legat. 1. Altograd. Jun.
controu. 66. n.º 19. et seq. et controu. 67. n.º 6. Torr. de
Primogen. Ital. to. 1.º cap. 17. n.º 145. et seqq. Cancer.
var. resol. p.e 3. cap. 6. n.º 384. Galeot. controu. 39. n.º
33. Lib. 1. Capon. controu. 8. art. 14. n.º 11.

Nec releuat quod Maria Deodata potuerit no:
3 minare, et non nominare, atque ideò ob actum volun:
tariæ electionis in Fenronij personam expletum value:
rit illi grauamen d. reseruationis imponere, ut fir:

UVA.BHSC

mant Torr. de pact. fut. Success. Lib. 3. cap. 23. n.° 22. Condut. q.e Civil. d. cap. 50 n.° 35. et Seq. Mans. consult. 390. Sub n.° 7. Castald. consult. 99. n.° 4. et Seq. Peregrin. d.e 106. n.° 3. Fontanell. dec. 94. n.° 6. Rot. coram Coccin. d.a d.e 1158. n.° 23. et Seq. et d.e 105. n.° 7. p.e 9. rec. et in Asculana Iurispatronatus, et Legatorum 13 Junij 1695. §. accedente coram R. pd meo Pio.

4 Nam Domini retenta communi distinctione obiectum procedere posse dixerunt, quod Testator adeò amplam sorori potestatem tribuisset, ut vel incertum de omnino incertis valuisset eligere, vel potiùs non facta electione fideicommissum euanuisset, et bona transijssent liberè ad Sororis hęredes, in quibus terminis loquuntur auctoritates in obiectum laudatę. At cum in hypotesi d.s Testator grauauerit institutos hęreditatem restituere, solumque arbitrio Deodatę reliquerit eligere quam maluisset ex certo genere personarum, adeoùt non facta nominatione in alterum ex filijs Antonij fratris, vel Marthę Sororis bona omnia transire deberent ad Ecclesiam S. Marię Collis Scipionis substitutam, nominatio transit in actum necessarium, in quo licitum non erat Deodatę Tenronium electum grauare ut per celebres Tex. in d. l. unum ex familia ff. de Legat. 2. et in l. utrum §. cum quidam ff. de reb. dub. distinguunt Mans. d. consult. 390. n.° 1. et Seqq. Tusar. cons. 63. n.° 14. et 15. et in tract. de Substit. q.e 511. n.° 1. et per tot. Rocc. disput. iur. Select. cap. 42. n.° 31. et Seq. Torr. de pact. futur. Success. cap. 23. n.° 23. et in tract. de Primog. Ital. p.e 2. q.e 15. à n.° 10. ad 21. Altograd. controu. 63. n.° 3. et Seqq. Pal. nep. allegat. 5. n.° 2.

5

UVA.BHSC

Romana, seu Anconitana Dotis
Merc. 15. Januarij 1698.

LXXXI.

Non acquiescens Comitissa Camilla decreto procedi ad ulteriora in executione mandati A. C. Super duabus domibus ab eadem Comitissa possessis vltimo loco edito à R. p. d. meo Molines pro sorte et fructibus ℔ 700. quę Antonius vir restituere promiserat Julię actrici pro tot suppellectilibus ab vxore titulo dotis receptis, obtinuit mihi causam appellationis committi cum cla alteri qui ad ulteriorem legittimam, ad cuius normam proposito per me dubio commissioni conformi, Domini conuenerunt in sensu procedendum esse ad vlteriorem legittimam executionem.

Prętermissis siquidem hodie omnibus ijs quę in anteacta instantia aduersùs realitatem crediti obyciebantur, nil profuit Comitissę repetere, quod dictę domus fuerint ipsi in dotem assignatę, ac pro-
1 pterea contra illas uti à Tertijs possessas non valeat executiuè procedi, quoniam cum in Vrbe ad-
2 sit Statutum quod in cap. 85. lib. 1. prò creditis dotalibus tribuit vram executiuam etiam contra Tertios, ut notat Fenron. d.o cap. 85. Rot. coram Card. Cerr. dec. 54. n.o 7. utique iure optimo potuit Julia executiuè procedere aduersus Comitissam, vt dictum fuit in Romana, seu Florentina Dotis n.o Junij 1696 §. non autem coram R. p. d. meo Molines, et in dec.e huius causę coràm eodem §. Eiusdem.

3 Licet enim dictum Statutum tanquam res:

UVA.BHSC

piciens decisoria regulariter non comprehendat Fo:
renses, minusque extendatur ad contractus celebratos
extra Urbem, eiusque districtum, ut cæteris adductis
tenet Grass. de effect. Cleric. effect. 1. Sub n.º 134. et
4 firmat Rot. coram Buratt. dec. 40. n.º 3. iterum tn
animadvertebant VV. id benè procedere in ijs, quæ
oriuntur à principio, et ex natura contractus, non
item in ijs, quæ oriuntur ex post facto, et post ipsum
contractum, propter negligentiam scilicèt, vel mo:
ram; Hoc siquidem in casu quoties ut hic solu:
tio collata non est in certum locum, sed simpliciter
fuit facta promissio, tunc attenditur statutum
loci, in quo fuit facta petitio, non autem alte:
rius, in quo fuit stipulatus contractus, ut dis:
tinguendo tenent Bartol. in l. Cunctos populos n.º 18
et seq. C. de Sum. Trinit. Ruin. cons. 117. n.º 11. lib. 5.
Gratian. discep. 42. n.º 41. Rot. post Fenron. d.e 145. §. quo
vero, et d.e 158. §. motifuerunt et latè in decisionibus
huius causæ, altera nempè quæ est decis. 164. par. 19.
rec. à n.º 5. et seqq. et altera coram R.pd. meo Moli:
nes 11. Januarij superioris anni d. §. eiusdem irrele:
vantiæ.

Nec talis assumpti robur eneruari videba:
tur vel ex relatione à Partibus expressè habita ad
statutum Ciuitatis Anconæ, vel ex opposito defectu
negligentiæ, et moræ. Nam cum statutum Anconita:
num respiciat simpliciter modum soluendi dotem,
et lucrum dotale, relatio ad illud expressè habita
non impedit effectum statuti Urbis concernentis or:
dinem Iudicij. Negligentia autem, et mora perperam
controuertebatur in Comitissa, quia cum de anno

1675

UVA.BHSC

1675, et sic usque ab initio causæ una simul cum
Comite Bartholomeo viro fuerit in iudicio citata
et allegando cautelam Angelilitem usque nunc sub
5 stinuerit, ex tanti temporis lapsu dicitur negli:
gens, et plusquam in mora constituta ad Tex. in l.
emptor ff. de nouat. Mans. consult. 58. n.º 17. Rot. in
rec. d.e 38. n.º 4. p.e 5. d.e 161. n.º 11. p.e 17. et d.e 107. n.º 17. et
seq. p.e 19.

Eo autem libentius in hunc sensum inclina:
runt Domini, tum quia Signatura Iustitiæ semèl
atque iterum causam commisit nostro Tribunali
cum cla Alteri qui ad vlteriorem legittimam = ex
quo datur intelligi, quod quemadmodum illa voluit
semper viam executiuam preseruare, et quidem rere:
ctis exceptionibus super illius incompetentia acriter
per Comitissam propositis, ità per nostrum Tribunal non:
6 nisi executiuè procedendum est, cum illi non pertineat
refricare rescripta Signaturæ, in qua Emus illius
Præfectus de mandato Papæ rescripsit, vt testatur
Rot. in rec. d.e 63. n.º 12. p.e 19. in Romana, seu Tu:
sculana Pecuniaria 10 Januarij 1689. §. validitas in
Fin. coram Rmo D. meo Decano, in Anconitana Pe:
cuniaria 31 eiusdem mensis, et anni §. Et cum Si:
gnatura coram Rpd meo Caprara in Firmana Cen:
suum, seu Pecuniaria 12 Januarij 1693. §. quando:
quidem coram Rmo Turonen. et 11. Xembris eiusd.
anni §. nam, et si coram Rpd. meo Priolo, et in
Romana Associationis 4 Juny 1696. §. 12. coram
Rpd. meo Molines.

Tum, et fortius quia ubi etiam in hoc iudi:
cio procedendum fuisset via ordinaria, ad Euc. Su:

UVA.BHSC

mus in casu quo petita mandati vlterior executio retardari non potest, cum enim hodie versemur in 3.a instantia, sicque Comitissa per duas conformes iam fuerit condemnata, sane in hac vltima provocatione constito de iure agentis ad euitandos inanes circuitus curandum non est de incompetentia viæ executiuæ, cum fieri nil vltra potuisset si Partes in iudicio ordinario actitassent, ut his, et alijs rationibus latè probat Carleual. de Iudic. to. 2. Lib. 1.o tit. 2. disput. 8. à n.o 1.o et seqq.

Nec Domini immorandum crediderunt super opposita retentione Domorum ex titulo fideicommissi q. Angeli Senioris, quia cum de illo nulla afferatur probatio, superfluum existimarunt illius questionem assumere.

Et ita utraque &

Florentina Pensionis
Ven: 24 Januarij 1698

LXXXII.

A Sententia R. p.d. mei Molines prævijs duabus decisionibus emanata, confirmatoria alteriùs latæ ab Ordinario Florentino declarantis nullam esse reseruationem trium pensionum factam de anno 1687. super Plebania S. Cecilię de Decimo fauore Laurentij, Benedicti, et Cosmi, denuo provocantibus Pensionarijs commissa fuit mihi Causa appellationis, undè consulti VV. in presenti audientia super dubio = An Sententia Rotalis sit confirmanda, vel

infirmanda

UVA.BHSC

infirmanda = pro confirmatione responderunt.

1 Validitas enim non fuit controversa, et Iustitia satis plene resultare videbatur ex dictis duabus decisionibus in causa editis sub diebus 11. martij, et 17 Junij 1697. coram Rpd. meo Molines, ut respondit Rot. d.e 81. n.o 6. et d.e 173. n.o 1. p.e 19. rec. et passim alibi. Cum enim in reseruatione

2 ptarum pensionum non fuerit facta mentio alterius pensionis annuę ∇ 40 monetæ Romanę, quæ Beneficium ptum grauatum reperiebatur usque ab anno 1670. per fel. rec. Clementem IX fauore Io: Baptistę de Scarlattis, utique dicta reseruatio nullatenus sustineri valet, sed est ipso Iure nulla, et subreptitia, cum non pręsumatur Papam voluisse duplici onere grauare Beneficium Gig. de Pens. q.e 19. Mandos. ad reg. 33. Cancell. quęst. 6. n.o 7. et seqq. Aror. instit. moral. p.e 1. lib. 8. cap. 9. q.e 3. Leo in Thesaur. for. Eccles. cap. 11. n.o 68. Tondut. de pens. cap. 44. Barbos. de Iur. Eccles. lib. 3. cap. 11. n.o 101 Spad. cons. 19. n.o 1. lib. 3. Capon. discept. 143. n.o 18. et discep. 153. cap. 1. n.o 10. Ros. de execut. litt. Apost. par. 1. cap. 4. n.o 109. Card. de Luc. de pens. disc. 4. et 5. vtrobique n.o 1. Rot. coram Merlin. d.e 804. coram Biel. d.e 136. n.o 8. coram Cerr. d.e 101. n.o 7. et d.e 150. n.o 15. et seq. et in rec. d.e 739. p.e 1. d.e 169. n.o 9.o et seqq. p.e 7. d.e 107. n.o 16. p.e 10. d.e 379. n.o 10. p.e 14. d.e 69. n.o 4. et seqq. et d.e 151. n.o 1. p.e 16. d.e 179. n.o 1. et seqq. p.e 17. d.e 113. n.o 1. et d.e 194. n.o 10. p.e 18

Neque ad declinandam d.æ regulę efficaciam subsistere visę sunt binę limitationes per Pensionarios iterum

3 repetitę. Non quidem prima quod d.a regula non procedat quoties prout in pnti mentio primę pensionis omissa fuit non ex dolo, et malitia, sed ex probabili, et iusta ignorantia perea, quę firmat Card. de Luc. de pens. disc. 4. n.o 7.

UVA.BHSC

et Seq. Rot. coram Dunoz. d.e 349 n.o 13. et in rec. d.e 164.
n.o 3. p.e 16. Exemplo impetrantis beneficium à Sede Aplica
4 qui tametsi mentionem non fecerit alterius Beneficij ab
eius Episcopo sibi absenti, et ignoranti antecedenter col:
lati, non tamen vitiat impetrationem iuxta Sex. in l.
5 expressum in cap. gratia 7. de rescript. in 6. cum regu:
lare sit in iure quod gratia non invalidatur, quando
taciturnitas veritatis provenit ex ignorantia cap. Su:
per litteris de rescript. cap. dudum vers. considerantes
de preben. in 6. Fagnan. in d. cap. Super litteris de rescript.
à n.o 52. Rot. in Conchen. Beneficij, 10 may, 1610 n.o 1. co:
ram Sacrat. impress. penes Marchesan. de commiss. p.e
p.a fol. 463. et in rec. d.e 536. à n.o 3. p.e 4. to: 3. d.e 310. n.o
3. et d.e 419. n.o 2. p.e 14. quam Pensionarij in hoc casu de:
6 ducere conabantur ex eo quod cum à principio, et per
spatium 17 annorum d.a antiqua pensio nunquam fuerit
exacta ex tanti temporis lapsu iustè presumi pote:
rat extincta ex firmatis per Rot. coram Buratt. d.e 591.
n.o 9. ubi de solo quinquennio coràm Priolo d.e 266. n.o 22.
et in rec. d.e 152. n.o final. p.e 16. ubi ex solo decennio anti:
qua pensio presumebatur extincta.

7 Siquidem in iure receptum est reservationem
secundæ pensionis esse nullam ob non expressionem primæ
pensionis, sive illius existentiam sciverit, sive igno:
raverit Pensionarius, quia in hac materia non atten:
ditur intentio Partium, sed voluntas Pontificis reser:
vantis iuxta tradita in puncto per Gambar. de auctor.
Legat. Lib. 6. tit. de pens. n.o 231. vers. sed quid dicemus,
quem sequitur Paris. de resign. Lib. 6. q.e 2. n.o 48. Aror.
instit. moral. p.e 2. Lib. 8. cap. 9. q.e 3. vers. sed dubium est
Carrad. prax. Benefic. Lib. 5. cap. 1. n.o 47. vers. qui, Sond.

de pens.

UVA.BHSC

de pens. cap. 44. n.o 7. Rot. in rec. d.e 379. n.o 4. p.e 17. et in
p.a decisione huius causæ §. nam obiectum, et in n.o §.
Quoniam. Quibus non merentur opponi doctrinæ in obiec-
to allegatæ, cum nulla ex illis præcisè fiamet huiùsli-
missionem, ut optimè ostendit n.a decisio R.p.d.
mei Molines §. nec obstant. Ebenim Card. de Luc.
de pens. disc. 4. n.o 8. ideò consuluit non esse faciendam
dam mentionem antiquæ pensionis in resignatione
Ecclesiæ, quia in eiusdem pensionis translatione fac-
ta in vim Indulti aderat vitium intrinsecum an-
nullationum actus, et Translatarius spatio viginti
annorum nunquam illam petierat Rot. coram Dunoz.
Sen. d.e 349. n.o 18. ultra quod loquitur in iudicio (manuscr.)
et in illius casu pro Sanandis nullitatibus obtenta
fuerat gratia perindè valere admisit nullitatem secun-
de pensionis allegari posse à resignatario, et huiùsmo-
di facultatem negat in resignante, quia ex illius
culpa contigerat non fieri mentionem secundæ pensio-
nis. decisio demum 164. n.o 3. p.o 16. rec. tale quid non
firmat, sed solum dicit sufficere publicam vocem, et fa-
mam obitus primi pensionarij ad effm obtinendæ re-
missoriam, quinimo post completum examen propositæ
causæ super negotio principali Rota declaravit igno-
rantiam antiquæ pensionis non excusare à nullita-
te reservationis secundæ, quoties de anteriori omis-
sa fuerit mentis, ut in dec.o 179. n.o 4. p.o 17. rec.

Indeque non obstat quod ex dispositione
in cap. gratia 7. de rescript. in 6. Substineatur im-
petratio Beneficij obtenti sine pensione alterius ob
iustam ignorantiam quod illud fuisset absenti colla-
tum. Quoniam omissis diuersis solutionibus dicto textui

UVA.BHSC

per Doctores datis in cap. Super Litteris de rescript. quas
latè refert Sanchez. de matrim. lib. 8. disput. 21. n.º
60. responsum fuit, quod ideò in illo Textu Subre:
ptis ex Causa ignorantiæ gratiam non vitiauit,
quia cum Beneficium collatum fuerit absenti, et
ignoranti antè acceptationem impetrans non habe:
bat ius in re, sed tantum ad rem cap. Si tibi ab:
11. senti de preben. in 6. et in Litteris Apostolicis fie:
ri debet mentio dumtaxat de iure quesito, non autem
de iure ad rem, seu querendo cap. Si motu proprio eo:
dem tit. de preben. in 6. Clement. gratiæ de rescript;
12 et ita intelligendum esse dictum Text. in cap. gratia
tenent Moez. ibidem Bero. in cap. Super Litteris n.º 42.
de rescript. ibidemque Fagnan. n.º 70 vers. Doctores.
Gonzal. in cap. ad aures n.º 14. eod. tit. Sanchez. de ma:
trim. d.ª disput. 21. n.º 60 Pone. eod. tract. lib. 8. cap.
16. n.º 19. Ros. de execut. Litt. Apost. cap. 5. sub n.º 90.
13 Minusque urget regula, quod taciturnitas
veritatis proveniens ex simplicitate, vel ignoran:
tia non vitiet gratiam ex d.º cap. Super Litteris de
rescript. cum concordan. Tum quia hoc non proce=
14. dit vbi gratia simpliciter pendet à voluntate
concedentis, et suppressio veritatis est fundamen:
tum, vel causa concessionis, ut in d.º cap. Super
Litteris ibi= Si vero= ibique gloss. verb. Litteras
Abb. n.º 4. et 6. et Fagnan. n.º 62. Ros. de execut. Litt.
Apost. cap. 5. n.º 70. et sub n.º 90. Rot. d.e 1. 20. n.º 20. p.e
17. rec. prout contingit in pnti casu, in quo vt dictum
15 est attenditur sola voluntas Pontificis, qui non
censetur duplici onere voluisse grauare Eccle:
siam, nisi de precedenti pensione expressa facta
fuerit

UVA.BHSC

fuerit mentio, ut præter auctoritates superiùs alle:
gatas sunt Tex. in cap. mandatum, cap. litteris de
rescript. et in cap. duobus eod. tit. in 6. Cassador.
d.e 3. n.o 4. de pens. Rot. in Senogallien. Pensionis
p.a Julij 1695. §. ex eodem cum seqq. coram Rmo
D. meo Decano, et in n.a dec.e huius Causæ §. atque
16 hinc superfluum. Tum etiam quia ignorantia, et
credulitas non excusat quoties tacetur id quod de
iure, et de Stylo Vatariæ erat exprimendum cap.
si motu proprio de preben. in 6. Menoch. de arbitr.
lib. 1. cas. 101. n.o 17. Corrad. in prax. dispens. lib.
7. cap. 4. n.o 51. Fagnan. in d. cap. super litteris n.o
58. et 69. Ros. de execut. litt. Apost. d. cap. 5. n.o 51.
quemadmodum succedit in mentione primæ pensio:
nis, quæ de iure, et Stylo Vatariæ omnino fieri
17 debet, adeo quod ea non facta impetratio ipso iure
sit nulla, non autem ope exceptionis Lotter. de
re benefic. lib. p.o q.e 38. n.o 59. Tondut. de pens. d.
cap. 44. n.o 8. et seq. Cassador d.e 3. et d.a dec. 4. utro:
bique n.o 5. de pension. Rot. dec. 169 n.o 1. p.e 7. rec. et
in prima decisione huius Causæ §. stetit enim.
18 Nec valet replicatio quod ob ignorantiam
antiquæ Pensionis semper substineatur secunda
quoties Beneficium utriusque sit capax ad tra:
dita per Paris. de resignat. lib. 6. quæst. 1. n.o 48.
vers. quod quidem Azor. instit. moral. par. 1. lib.
8. cap. 9. q.e 3. vers. sed dubium est. Quoniam ad:
misso etiam quod Plebania, de qua agitur fuis:
set capax utriusque Pensionis, quod cæteroquin
19 non subsistit in facto, attamen sola Capacitas Be:
neficij non redderet validam reseruationem secundæ

UVA.BHSC

quia ob non mentionem primę deficeret voluntas Papę grauandi Ecclesiam vtroque onere, vt pręcisè respondit Rot. coram Merlin. d.e 804. n.o 3. vers. quoniam.

Non item subsistere visa est secunda limitatio elicita ex verisimili voluntate Papę quod etiamsi sciuisset antiquam extare pensiones, adhuc nouas reservasset, tum ex stilo Vatarię de illo tempore vrgente grauandi Parochiales in ea quantitate, quę excedebat summam ducatorum centum prò congrua Rectoris ad formam Sac. Concil. Triden. Sess. 24. de reform. cap. 13. § ad hęc; tum ex particulari stylo grauandi pensionibus ptam Parochialem dum super illa als fuerunt impositę in summa ꝛ 100 auri sum.o

20 Pensionariorum n.o 1. cum ad cognoscendum, quę sint illa, quibus expressis verisimiliter Papa gratiam concessisset attendatur stylus Principis, et vsus Cancellarię, ac aliarum Litterarum per Pnpem Concessarum, vel quę solent concedi Fagnan. in d.o cap. super litteris n.o 57. in fin. vers. ad cognoscendum autem Rot. coram Cels. d.e 346. n.o 9. et 11. et in rec. d.e 536. n.o 6. et seq. p.e 4. to. 3. dec. 162. n.o 43. p.e 12. d.e 310. n.o 6. et d.e 419. n.o 5. p.e 14.

21 Nam cum mentio antiquę Pensionis, ut supra firmatum est fieri debeat de iure, et stylo Vatarię, non attenditur an Papa facilius, vel difficilius concessisset, sed illius taciturnitas vitiat omnino gratiam d.o cap. si motu proprio de pręben. in 6. Garr. de benefic. p.e 8. cap. 3. sub n.o

20

UVA.BHSC

no. Menoch. de arbitr. lib. 1. cas. 101. n.º 17. et seq. Fagnan. in d. cap. super litteris n.º 58. et 69. Adden. ad Ludovis. d.º 150. n.º 11. Si enim subsisteret motivum presumptæ voluntatis Papæ destrueretur regula et semper substineretur secunda Pensio non facta mentione primæ quoties Beneficium esset capax utriusque grauaminis, quod tamen nullatenus dicendum est, et multo minus in casu pnti, nam Pontifex Clemens IX. in reseruatione pensionis facta fauore Scarlatti, licet Ecclesia tunc temporis maioribus gauderet redditibus, noluit tamen illam suum consequi effectum nisi extincta fuisset alia pensio ducatorum 50. antiquitus reseruata reseruata fauore Lapi Nicolini; ex huoi enim consuetudine non grauandi d. Ecclesiam nouis pensionibus, nisi extinctis antiquis, nedum cessat allegatus stylus illam grauandi in ea quantitate, quæ excedit congruam Rectoris, sed etiam excluditur verisimilis voluntas Pontificis reseruantis posterios pen-
22 siones, cum illa semper regulanda sit iuxta consuetudinem, et stilum antecessoris, ut optime obseruant decisiones R. pd. mei molines prima nempe in §. quæ omnia, et secunda in §. nec pro arguenda.

23 Quin suffragetur responsio quod Clemens IX. ideo voluerit d.m pensionem non habere effm nisi alia extincta, quia alias Ecclesia nimis grauata fuisset, ex quo tunc temporis ferebat onus aliarum duarum Pensionum in summa ducatorum quadraginta trium, non autem quia re vera no-

UVA.BHSC

luerit illam grauare in omnibus redditibus vltra congruam Rectoris. vltra quod enim non docetur Papam motum fuisse ex hac ratione, sed ex eò dumtaxàt quod Ecclesia reperiebatur grauata pensione pta ad fauorem Nicolini, et quod magis est in litteris reseruationis Pensionis fauore Scarlatti nec etiam constat, quod tunc durassent binę pręallegatę pensiones, ut in d.o Sum.o Pensionariorum n.o 1. et 2. cessat fundamentum ex eo, quod admissa etiam illarum duratione, adhuc obingentem beneficij valorem de illo tempore remansissent prò Rectore plusquam centum ducati de Camera, undè cum hoc non obstante noluerit d.s Pontifex pensionem habere effectum, nisi alia pręcedenti extincta, signum euidens est quod voluntas Papę non fuit grauandi Ecclesiam vsque ad congruam Rectoris.

Nec d.a verisimilitas voluntas Pontificis desumi potest ex eo quod quemadmodum valor Plebanię longè excedit summam ducatorum biscentum expressam in reseruatione nouarum pensionum ita censendum sit, deductum fuisse ex prefato valore onus antiquę pensionis, nouamq. constitutam fuisse super fructibus in reseruatione expressis iuxtà firmata per Caputaq. d.e 311. alias 312. p.e 2. quem sequitur Paris. de resignat. lib. 6. q.e 2. n.o 59. vers. limita 5.o Quoniam si ignorata fuit antiqua pensio, ut supponunt informantes

24 pro Pensionarijs, non potest dici expressionem valoris factam fuisse deducto illius onere, quod erat ignotum l. manifestissimi C. de furt. Cost. de

fact.

UVA.BHSC

fact. Scient. et ignor. inspect. 85. nº 14. Rot. dº 83. nº
25 15. pº 19. rec. et in omnem casum cum valor tali-
ter expressus in facto non iustificetur, cessat Sup-
positum verisimilis mentis Pontificis, et conse-
quenter nec etiam applicatur dª decisio Caputa-
quen. cuius de cætero nulla esset habenda ratio,
cum Rota ab illa videatur recessisse in dº 313.
alias 314. dª pº 1. coram eodem, ut animaduertit ea-
dem Rota coram Merlin. dº 804. nº 4.

26 Multoque minus Pontificis voluntas ar-
gui pot ex clausula dummodo remaneant centum
pro Rectore in literis reseruationis apposita, quia
cum non respiciat fauorem pensionariorum, sed
ipsius Titularis, non debet in illius odium retor-
queri l. quod fauore ff. de legib. Tondut. de pens. cap.
44. nº 13. et seq. Rot. coram Mantic. dº 93. nº 3. et coram
Millin. dº 179. pariter nº 3. et firmant præcedentes
decisiones, prima scilicet in §. nec defectus, et 2ª
in §. nec prò arguenda.

27 Demum nec elicitur ex alia clausula =
non obstantibus Constitutionibus, et qualibet
alia dª sedis indulgentia, per quam presentibus nõ
expressam vel totaliter non insertam effectus grę
dictę pensionis impediri valeat quomodolibet, vel
differri = quam tollere quodcumque impedimen-
tum firmant in his terminis Paris. de resign. lib.
6. dª qº 1. sub nº 55. vers. et si aderat Caputaquen.
28 dec. 96. nº 8. et seq. pº 1. Nam dicta clausula li-
cet executiua non tollit defectum subreptionis, sed
ea tantummodo, quę possunt obstare expressis Corrad.
in prax. benefic. lib. 5. cap. 1. nº 10. in fin. vers. verum

UVA.BHSC

Rot. d.° 739 n.° 5. p.° 1. rec. et in decisionibus huius
Causæ in §§. proximè citatis. Quibus non contra=
dicunt Paris. et Caputaq. in obiecto allegati, q.ª
loquuntur in terminis quando una cum p.ta cla.
29 aderat alia=præsens, et aliæ desuper assignatæ
pensiones non excedant medietatem fructum=
qua stante sustinetur reseruatio secundæ
pensionis, quamuis non sit facta specifica
mentio antiquæ, quia tunc Papa saltem in
genere de illa creditur cogitasse Paris. d.ª q.e 1.
n.° 53. et seqq. Lotter. de re benefic. lib. 1. q.e 38.
n.° 61. Aror. instit. moral. p.e 1. lib. 8. cap. 9. q.e
3. versic. Sciendum Tondut. de pens. d.° cap. 44.
n.° 11. Card. de Luc. eod. tit. disc. 4. n.° 10. et in alio
tractatu de pens. ad ornatum Constitutionis Sa=
me. Innocentij XI. cap. 10. n.° 11. Rot. coram Verall.
d.e 798. n.° 1.° lib. 1.

Ex his itaque cum reseruatio pensionum
de quibus est quæstio tanquam nulla, et subrepti=
tia ob non factam mentionem antecedentis pensio=
nis nullo modo valeat sustineri, superfluum
DD. existimabant descendere ad aliam nullitatem
promanantem ex defectu probationis valoris in
ducatis 100. de Camera perascentum expressi,
quam latè Rota amplexa fuerat in præcedenti
instantia; Et tamen ex abundanti ut pateat re=
seruationem p.tam esse insanabiliter nullam etiam
ex hoc capite transierunt Patres cum firmatis
in decisionibus R. p.d. mei Molines, quod scili=
cet d.s valor plenè non iustificatur per Pensionarios
30 tum ex eo quod probationes non percutiunt tem=

pus

UVA.BHSC

pus reseruationis nouarum pensionum Lotter. de re benef. Lib. 1. q. 38. n. 69 Tondut. de pens. cap. 44. n. 14. Card. de Luc. eod. tit. disc. 7. n. 5 et disc. 8. par. n. 5. et 7. Rot. coram Bunor. Jun. d. 880 n. 5. coram Merlin. d. 1213. et in rec. d. 1115. n. 131. p. 17. tum etiam

31 quia Testes per ipsos inducti ignorant, quæ bona, et redditus Ecclesia possideat Rot. coram Caualer. d. 383. n. 1. et in rec. d. 680 n. 6. et seq. et d. 798. n. 5.

32 p. 18. nec deducunt onera beneficij, minusque expensas necessarias prò recollectione fructuum Tondut. de pens. cap. 14. n. 14. Palm. nep. alleg. 35. n. 6. Rot. coram Greg. d. 147. n. 1. coram Cerr. d. 125. n. 7. et 9. coram Bunor. Jun. d. 880 n. 6. et coram Biel. d. 325. n. 15. et in rec. d. 6. n. 5. p. 17. et d. 375. n. 15. et seqq. p. 19. et in Calaritana Pensionis 11. Januarij 1697. §. Testes coram R. p. d. meo Mu-

33 to, cum tamen in hoc iudicio petitorio requiratur probatio omninò perfecta, et concludens ad verificationem valoris expressi per ascensum, et prò iustificatione clausulæ = dummodò remaneant centum prò Rectore = Garr. de benefic. p. 1. cap. 5. n. 473. et 475. et seqq. Lotter. de re benefic. Lib. 1. qu. 413. n. 1. et 4. Tondut. de pens. d. cap. 14. n. 1. 11. et seq. Rot. coram Cerr. d. 578. n. 4. coram Peuting. d. 417. et in rec. d. 6. n. 6. p. 17. d. 680 n. 14. p. 18. d. 375. n. 1. et 10. p. 19. et in d. Calaritana Pensionis §. inevitabiliter, et similiter in prima decisione huius Causæ §. final, et in n. §. ultra nullitatem.

34 Non releuante quod vbi censeat suspicio doli, quamuis non sit facta mentio antiquæ pen-

UVA.BHSC

sionis, et ubi expressus non sit verus valor dd.
pensiones debeant proportionabiliter reduci, ut
35 in casu non factæ mentionis primæ pensionis bona
fide tenet Card. de Luc. de pens. disc. 4. n.º 8 in
fin. et in casu non expressionis veri valoris mo:
nent ipsemet de Luc. d.º disc. 4. n.º 6. et disc. 12. n.º
5. Rot. d.º 536. n.º 1. et seq. p.º 4. to: 3. Quia placuit
36 PP. responsio data in ultima dec.e huius causæ §.
final. quod cum memoratæ pensiones in utroq.
casu sint nullæ ipso iure in totum, non valent
ullo modo reduci ad ratam valoris beneficij, ut in
terminis nullitatis ob non expressam anteceden:
tem pensionem firmant in puncto Tondut. de pens.
d. cap. 44. n.º 11. Jul. Capon. discept. 253. n.º 11. et
47. Rot. coram Merlin. d.º 722. n.º 4. et in Rec. d.º
37 279. n.º 15. p.º 17. et in terminis alterius nullita:
tis ob non iustificationem valoris per ascensum
expressi Card. de Luc. de pens. disc. 6. n.º 12. et disc.
12. n.º 3. Tondut. in eod. tract. cap. 15. n.º 5. et seq.
Fagnan. in cap. ad hoc n.º 29 de Solution. Rot. d.º
169. n.º 12. et seq. p.º 7. d.º 187. n.º 34. et 36. p.º 11.
d.º 152. n.º 11. p.º 16. d.º 120. n.º 25. et seqq. et d.º 245.
n.º 32. p.º 17. et in Calaritana Pensionis 1. xbris
1692. §. Cessante igitur, et seqq. coram bo: mem:
Emerix.

Et ita utraque Parte &

Romana

UVA.BHSC

Romana exequutionis Apocæ
Ven: 14. Januarij 1698

LXXXIII.

Amplectentes Domini fundamenta Decisionis editæ coram coram me 17. Maij prox.ti iterum censuerunt denegandam esse exequutionem Apocæ quæ D. Princeps Don Flavius Ursinus sub certis, ac expressis Legibus tres distinctos quidem, sed inter se correspectivos contractus cum D. Pnpe Odescalco stabiliverat. Quandoquidem rea sumendo examen prioris, ac principalis, cui duo in ordine posteriores sunt consequutivi ex duplici capite etiam hodie corruere visa est Venditio, quam de omnibus suis bonis, iuribus, et actionibus Pnps Ursinus favore Pnpis Odescalchi stipulatus fuit, Alterò scilicet defectus potestatis in Venditore, et alterò eiusdem Contractus resolutionis.

1 Defectus quidem potestatis in Pnpe Venditore promanat tum ex eo, quod post vnalem concursum super omnibus ipsius bonis à Creditoribus legitimè efformatum, ijsdemque bonis sub hasta publica iam expositis, bona ipsa pignus Prætorium effecta fuerat itaut super illis non potuerit Pnps absque vitio nullitatis aliquem inire contractum, non tam ob eius interea ptis Creditoribus acquisitum, quam propter læsam Iudicis auctoritatem, qui manus desuper apposuerat Boler. de decoct. debit. fiscal. tit. 3. q.e 3. n.o 1. 4. et seqq. Olea decis. Iur. tit. 1. q.e 1.

UVA.BHSC

n.º 30. et Segg. et in addit. n.º 51. et Segg. Gratian. di:
scept. for. cap. 486. n.º 9. et Seq. Noguerol. alleg.
19. n.º 101. et 138. Jo. Ant. ab Eccles. observ. for. 179.
n.º 18. et Segg. Cum alijs in præterita mea decisione
allegatis §. Adhuc assumendo cum duobus Segg. Tum
2 et magis ex facto potentiori Summi Pontificis Sa: me:
Alex. VIII. qui cum œconomum à Cong.ne Baronum Su:
per bonis Pnpis deputatum firmum, ac ratum habue:
rit, ac præterea per Speciale chyrographum, interdic:
ta eidem Pnpi cuiuslibet generis administratione, hanc
plenariè in Thesaurarium pro tempore tanquam præfatæ
Cong.nis Præsidem transtulerit, indè certior evasit impoten:
tia Venditoris transferendi in alios dominium bonorum,
quorum administratio ipsi fuerat interdicta, ut sunt
aperta iura in l. Fis, cui bonis 6. ff. de verbor. obligat. l.
Furiosi 41. ff. de regul. iur. l. Julianus 1. ff. de Curatore
Furiosi vel prodig. l. Si Sciens 26. ff. de contrahen. empt.
3 ob eam Sanè rationem, quod in venditionibus Consen:
sus Venditoris est necessarius l. in venditionibus ff.
4 de contrahen. empt., is autem, cui bonis interdictum
est, consentire non potest, quia nulla est eius volun:
tas, nec consensus, ut eleganter de more docet Cuiac.
in Comm. ad d. l. Si Sciens 26. in princip. ff. de contra:
hen. empt. Salgad in Labyr. Credit. p.e 1. cap. 14. n.º 5.
Vrcol. de transact. q.e 39. n.º 5. et 6. cum alijs ind.
præt.a decisione §. Profecto.

Neque huiusmodi fundamentorum vis eneruatur ex
quo utraque, et legalis, et Supremi Principis pro:
hibitio tanquam principaliter directa ad pros:
5 piciendum Creditoribus, ne in eorum præiudicium
debitor pignora iam capta dissipet, atque dilapidet,

eumdem

UVA.BHSC

eumdem debitorem non impediuerit, quominus
preueniendo iudicialem deliberationem illa validè
distrahere posset pretium in ipsis Creditoribus di-
mittendis erogaturus, ut sentire videntur Salgad.
in Labyrint. Credit. d. cap. 24. sub n.° 61. et seqq. Man:
gil. de Subhast. q.e 190. n.° 11. et 13. Olea decis. iur. in ad:
dit. ad d. quest. 1. n.° 10. et seq. de Luc. de empt. et vend.
disc. 11. n.° 9. Rot. Florent. penes Vrceol. de transact.
q.e 34. n.° 30 et Rota nra d.e 364. n.° 70. coram Duran. et
d.e 118. n.° 1. et 4. post secundum volumen Cons. Farinac.

Loquendo enim de sola legali prohibitione, ac
distinguendo plures casus frequentius in hac mate:
ria contingibiles, ponderabant Vl. quod aut versa:
mur in debitore, cuius aliquod corpus instanti:
bus creditoribus sub hasta publica positum, pen:
dente termino ad reluendum, debitor ipse distraxe:
rit, unicoque contextu per effectiua dd. Creditorum
dimissionem propriam obligationem extinguat, et
6 tunc quia dominium à debitore nondum est abdica:
tum, nullumque desuper Creditoribus preiudicium
infertur verius videbatur, eidem licitum esse rem
exequutam, et subhastatam distrahere ad tex. in
l. si residuum, et l. si priusquam ff. de distrat. pi:
gnor. l. 11. Cod. debitor. vendit. pign. imped. non poss.
Posth. de Subhast. inspect. 17. n.° 8. Rot. coram Bu:
ratt. d.e 135. n.° 5. cum alijs per Card. de Luc. de empt. et
vendit. d. disc. 11. n.° 4. Aut agitur in concursu quidem
7 vniuersali, sed per Creditorem ipsum efformato absq.
eo quod nec creditores illum actu acceptauerint, mi:
nusque Iudex adhuc apposuerit manus, tuncque
pariter cum res adhuc sit integra, non est euridem

UVA.BHSC

debitor tanquam patrimonij sui liber administrator et Arbiter, illud alio diuertere valeat, in quibus terminis loquuntur Olea de Cess. iur. d.a q.e p.a n.o 13. et seqq. Boler. de decoct. debitor. final. d.a q.e 3. n.o 3 et seqq. et alij apud eos.

8 Aut demum universalis concursus iam est legitimè convocatus, ac mandante Judice integrum patrimonium debitoris stat sub administratione ad commodum Creditorum deputato, proximeque deliberationi sub hasta publica expositum, prout in hypothesi extabant omnia bona Domus Vrsinæ: Et in hoc casu, cuiusmodi est de quo queritur, quantumuis Principi Vrsino non prohiberetur suarum actionum exercitium, puta ad recuperandum bona, et iura, quæ quia incerta, vel nondum ipsi delata sub concursu relata non fuerant, in quo sensu loqui videtur Salgad. in Labyrint. Credit. d. cap. 14. n.o 62. et seqq. prout illum ita explicat Olea de Cess. iur. in addit. ad d. quest. p.a sub n.o 56. non

9 enim acquirere prohibetur, is cui bonorum administratio est prohibita, ut subdit idem Salgad loco citato sub n.o 65. Immo, et Creditoribus ipsis an-

10 nuentibus, siue Judicis Concursus auctoritate accedente, etiam bona ipsa, ut præfertur, sub hasta posita vendere, et alienare potuisset, ut obseruat Mangil. de Subhast. d.a q.e 190 per tot. et in his terminis generalibus procedunt alij allegati in obiecto. Id certè nulliter, ac prorsùs inualidè egit D. Princeps Vrsinus, quia seclusis his circumstantijs quarumcumque actionum exercitium ipsi remanserat interdictum iuxta auctores

in

UVA.BHSC

in principio relatas

11 Quæ si procedunt in terminis solius Legalis prohibitionis, utique, et à fortiori procedere videbantur ob superuentum factum memorati Summi Pontificis qui dum à Pnpe Debitore abdicauit totalem omnium suorum bonorum administrationem, eamque transtulit in Thesaurarium prò tempore cum amplissimis facultatibus = di concordare, e transigere colli med.mi Creditori, e di fare tutto quello può fare di più vn Tutore, ò altro Legale Amministratore sopra il Patrimonio amministrato & certamque insuper adiecit formam administrandi, et inconsulto debitore distrahendo eadem bona; nemo non videt, quod hac forma non seruata, quæuis alienatio facta p Debitorem administrare inhibitum remansit nulla ad notata per Bart. in l. Mulier ff. de Leg. Commissoria Guidopap. d.e 110. in fin. Salgad. de Reg. protect. p.e 4. cap. .. n.o 170 Boler. de decoct. d. tit. 3. q.e 3. n.o p.o et seqq.) et concordant Iura allegata in princi:

12 pio, quodque nedum impugnari potuisset à Creditoribus, quorum integra satisfactio per controuersam venditionem non ponebatur in tuto, ut obseruat præterita decisio §. Atque ob id cum seq. Verum et potuerit à quocumque, et ab ipsomet Principe contrahente, ut præter allegatos in d.a præterita decisione §. Quoniam quidquid sit firmant Tiraquell. de Leg. connub. glos. 8. n.o 98. Hodier. ad Surd. d.e 108. n.o 9. Card. de Luc. de alienat. disc. 37. n.o 5. et 6., et generaliter in terminis Statuti interdicentis administrationem alicui, et certam dantis formam Contrahendi super illius bonis tradiderunt Ruin. cons.

UVA.BHSC

158. n.º 1. et Seq. Lib. 4. Bursatt. cons. 82. n.º 12. et 15. et Seq. Lib. 2. Gorradin. cons. 40 n.º 4. Natt. cons. 262. n.º 11. Gratian. discept. for. cap. 691. n.º 9. et 10. Surd. d.e 268. n.º 8. et 9. Gasch. decis. Pedemon. 166. n.º 7. et d.e 172. n.º 17. et 18.

13 Neque ob id teneri saltem videbatur Princeps Ursinus venditionem hanc ratam habere ratione damnorum, et interesse, ad quæ regulariter tenetur quidem validitate Contractus cavere voluit. Cum enim Pnpi. Emptori certò innotuerit qualitas

14 Venditoris, quodque istius bona reperiebantur sub Œconomo à Cong.ne Baronum, et à Supremo Pnpe deputato inefficax proindè quoad ipsum remansit etiam obligatio damnorum, et interesse per Tex. in l. Si Sciens 26. §. de Contrah. empt. Olea de Cess. iur. d. tit. p.º q.e 1. à n.º 34. et Seqq. Scacc. de Commerc., et Camb. §. p.º q.e p.a Sub n.º 55. vers. Secundus Casus est Hermos. ad Loper. Leg. 19. Glos. 2. tit. 5. p.e 5. n.º p.º

Nullitate venditionis ex ptis resultante, clarior quoque visa est eiusdem Contractus resolutio. Per eam siquidem pntiter Pnpns Ursinus prævenire studuit coactam, ac lugubrem distractionem sub hasta faciendam omnium bonorum, et Iurium eius præclarissimæ Domus, sibique quoad usque viveret, dignitates, titulos, præeminentias, et insignis præcipuè Ducatus Bracciani iurisdictionem, peruetustæ nobilitatis argumenta conservare, verum cum huoi fine potissimum, ac efficaciter volito, frustratus remanserit, ex quo urgentibus Creditoribus memoratum

Feu:

UVA.BHSC

Feudum sub hasta publica expositum eidem Dno Pnpi Odescalco, tanquam tertio, ac maiori ob-
15 latori deliberatum fuit, consequens fit ut, ita defi-
ciente causa finali, et redacto contractu ad statum impossibilis implementi, Contractus ipse habeatur prò resoluto, quasi abesse dicatur voluntas eius, qui alias, et sine tali conditione non contraxisset, ut notabiliter docet Bald. in l. Gaudentius vers. aut devenit ad impossibile tempus. C. de Contrah. empt. Caren. resol. 110. n.o 8. et Segg. Joseph. de Rosa consult. 3. n.o 18. Card. de Luc. de empt. et vend. disc. 12. n.o 4. et 7. Rot. d.e 616. n.o 11. et Segg. p.e 5. rec. et d.e 519. n.o 11. et Segg. p.e 14. cum alijs in d.a præterita decisione §. Præter nullitatem.

Absque eo quod, iterum urgere visum fuerit quod immo potior, et finalis Causa steterit in satisfaciendis Creditoribus, et uniendo Ducatum Bracciani cum Castro, seu Fortalitio Pali per Pnpem Odescalcum possesso, prout præseferre dicebantur verba proemialia apocæ ibi = per so-disfare i suoi Creditori, e dell'Ecc.ma Casa Orsini, dai quali viene astretto in diversi Tribunali, e specialm.te in Cong.ne de Baroni, e per riunire il Ducato di Bracciano al Castello, e Fortezza di Palo, ha deliberato di prevenire la Vendita necessaria giudiciale, et imminente, e con il suo Consenso ora alienare, e vendere. Ideoque cum ex deliberatione iudicialiter expleta uterque effectus prodierit, quem Pnps Venditor ex contro-versa venditione consequuturum sibi proposuerat, cesset propterea allegata impossibilitas implem.ti

UVA.BHSC

et consequutiua huius Contractus resolutis.

Siquidem non negabant PP. utrumque ex recensitis effectibus, Pnpem Ursinum pręoculis habuisse, sed rursus etiam animaduerterunt, quod cum illos primaris, et compatibiliter consequi intenderit, per voluntariam venditionem, ut ea mediante Satisfactis Creditoribus effugeret maius, ac luctuosius damnum ex pta iudiciali, aè imminenti deliberatione, ipsis instantibus, sibi certò obuenturum, iuxtà superius relata verba ibi = ha deliberato di pręuenire la vendita necessaria giudiciale = non est cur ex iudiciali deliberatione processisse dicatur idem effectus,
16 quem produxisset venditis, quando vis non stat in solo effectu, sed in causa huoi effectuum productiua, ipsaque actuum sibi adversantium disparitas dat intelligere, quod vnius, nimirum iudicialis, ac necessariæ deliberationis perfectio implicat alterius, voluntariæ scilicet venditionis adimplementum ad Sex. in l. Valerianus 10. ff. de pretor. stipulat. et notata per Bald. in l. fin. Cod. de nouat. Surd. Cons. 145. n.o 25. Amat. res. 50. n.o 17. et seq. Rot. d.e 312. n.o 15. et 16. p.e 18 rec.

Frustraque pta impossibilitas implementi refundi contendebatur, vel in ipsummet venditorem aè si processerit ex dilata per ipsum rerum venditarum traditione, vel in Cong.nem Baronum, cuius mandato deliberatis successerit. Quemadmodum enim nullibi probatum est, quod à promis-
17 sis Princeps Ursinus defecerit, ità, et multo minùs releuaret, quod facto Congregationis Baronum

UVA.BHSC

ronum, siuè etiam Supremi Principis defectus adimplementi tribuendus foret, iuxtà firmata per Rot. d.e 618. n.o 11. et Segg. Coram Caualer. et d.e 106 n.o 7. et 13
18 coram Burau. ibique Adden. n.o 25., nam quomodocumq. finalis Causa ceciderit eo ipso perimitur actio pro implemento præmissorum, cum res redierit ad eum Statum, à quo amplius incipere non potest Socin. Sen. Cons. 16. Sub n.o 4. et 5. volum. 3. Vrceol. de transact. q.e 88. n.o 13. Rot. d.e 500 n.o 13. et 14. coram Bich. et d.e 519. n.o 22. p.e 14. Rec. et concordant cæteri supra allegati §. Nullitate venditionis.

Potissimum verò, quia ut obseruat præt.a decisio §. Quod si procedit, id potius euenisse patet ex facto tam negatiuo, quam positiuo ipsiusmet Principis Odescalchi Emptoris, cum enim in apoca constitutus fuerit à Venditore Prior irreuocabilis uti in rem propriam, nec Creditores vigentes pro deliberatione dimittere obtulit, minusque proposuit ius offerendi, quod re integra, et ante consumatam deliberati-
19 onem ad luendum pignus competit Debitori ad Text. in l. 1.a ff. quib. mod. pign. et hypoth. Solv. l. si fundus §. si pluris ff. de pign. Negusan. de pignor. p.e 6. membr. 1. Sub n.o 18. vers. quartò limita Posth. de Subhast. inspect. 17. n.o 8. Schitt. de iur. offer. p.e 1. c. 1. Sect. 1. n.o 1. et Segg. imo è conuerso nullis reseruatis Iuribus Principi Vrsino vigore controversæ apocæ competentibus ex nouo titulo contractus venditionis prorsus destructiuo deliberationem Ducatus Bracchiani, cui occurrere poterat, ad sui fauorem per-
20 fici obtinuit, indè est, ut frustra contra Venditorem agat pro adimplemento eius, quod ex parte sua

UVA.BHSC

Emptor ipse adimplere neglexit l. Julianus §. Offerri ff. de act. empt. Cephal. Cons. 407. n.º 18. Lib. 3. Natt. cons. 50. n.º 1. Joseph. Ludovic. conclus. 14. illat. 94. Gratian. discept. for. Cap. 851. n.º 1. et cap. 853. n.º 2. Adden. ad Burat. d.º 54 Sub n.º 17. Rot. in rec. d.º 191. n.º 13. p.º 18. et d.º 246. in fin. p.º 19.

Corruente ex ptis venenditionis Contractu in priori parte apocæ stabilito, eo facilius corruere videbatur tum arrogatio, per quàm Princeps Odescalcus in filium Principis Ursini fuit civiliter adscitus, tum et consecutiva promissio futuræ Successionis, et universalis donationis omnium bonorum, et
21 Jurium Domus Ursinæ favore Principis arrogati, nedum ratione ipsorum Contractuum correspectivitatis id operantis, ut eorum altero sublato cæteri ad eumdem correspectivi omninò deficiant, et corruant l. etiam 29. §. Ex causa ff. de minor. l. final. ff. de acceptilat. Bald. in l. petens n.º 49. ff. de pact. Cravett. cons. 179 n.º 13. Honded. Cons. 82. n.º 56. Lib. p.º Gratian. discept. for. comp. cap. 14. n.º 4. Rot. divers. d.º 677. n.º 2. p.º p.ª et coram Punorett. Jun. d.º 564. n.º 19. coram Ninot. d.º 36. n.º 4. et coram Card. Cerr. d.º 740. n.º 10. Verum quia
22 quod attinet ad arrogationem, hæc tanquam Supremi Principis rescripto, seù magistratus auctoritate destituta, nulla prorsùs, et ad quoscumque effectus invalida remansit, ut sanciuit Imperator in l. arrogationes 6. et l. in adoptionem 8. C. de adoption. Guglielm. de Benedict. in cap. Raynutius vers. et vxorem nomine Adelasia dec. 5. n.º 165. et plur. Segg. de testam. Alex. cons. 141. Sub n.º 1. Lib. 6. Card. Tusc. conclus. 214. n.º 11. Lra A. Cabed. d.º Lusitan. 70. n.º 4. p.º 2. aliisque

relati

UVA.BHSC

relati in d.o, quę confirmatur §. verum vlterius, Idque
23 etiamsi arrogatoris iuramentum intercesserit, cùm
enim Principis, seù magistratus auctoritas requi:
ratur à iure prò forma substantiali arrogationis,
Causaque cognitio necessaria debeat intercedere
ut est Textus apertus in l. si paterfamilias 15 ff.
de adopt. glos. in l. 2. verb. confirmaverint C. eodem
Signorol. de Homod. cons. 39. sub n.o 5. et cons. 127. n.o
3. Berou. cons. 175. versus fin. Gabriel. cons. 23. n.o 3.
24 et Segq. vol. 1. non potuit solemnitas hęc per iuramen:
tum suppleri Silvan. cons. 40. sub n.o 23. Sperell.
d.o 40. sub n.o 15. cum alijs per Torr. de pact. futur. suc:
cess. lib. 1.o cap. 5. n.o 2. et Segq.

Parum rursus attento Cęsareo diplomate Ferdi:
25 nandi II. cuius vigore in pręterita Causę disputat.e
adscribebatur Ducibus Ursinis amplissima facultas
perficiendi huoi arrogationes etiam pręcisis solem:
nitatibus à Iure nostro prescriptis: nam VV. perpen:
sa denuò pti Imperialis Indulti dispositione per ex:
tensum relata in pręterita dec.e §. Haud refragan:
te, illam importare nequaquam autumarunt facul:
tatem autorizandi arrogationes per ipsosmet Du:
ces passiuè explendas, sed solummodo eas coram ipsis
ab alijs ex integro faciendas, easdemque priuata for:
sàn auctoritate iam factas confirmationis robore
communiendi, ea siquidem intèr hos actus voluntarię
etiam Iurisdictionis intercedit differentia, ut si in ijs
nullam siuè Iudex, siuè aliàs priuilegiatus adhi:
26 bere debeantur causę cognitionem, prout accidit in ado:
ptionibus, et emancipationibus filiorum, possint etiam
quoad semetipsos auctoritatem interponere iuxtà

UVA.BHSC

Tex. in l. Si Consul. 3. et l. Magistratus 4. ff. de adopt.
27 Secùs autem sit in legitimationibus, siuè arrogationibus, in quibus cum ex prænotatis, Causæ cognitis adhibenda sit, necessaria videtur distinctis personalis, vt alius sit, qui preces offerat, et alius, qui actus ipsos approbet, vel confirmet ad notata per glos. in cap. per Venerab. 113. §. Rationibus igitur verb. Regi, qui filij sint legitim. Alberic. in d.a l. Si Consul. n.o 5. ff. de adopt. Vec. in l. qui iurisdictioni n.o 15. ff. de Iurisdict. omnium Iudicum Soccin. Sen. cons. 95. n.o 9. vol. 4. Ancaran. cons. 320. sub n.o 5. et 6. Cabed. decis. Lusit. 69. n.o 20. p.e 1. cum alijs laudatis in d.a præterita decis.e §. Haud refragante.

Atque ita constito de nullitate arrogationis ob non seruatam certam formam à Iure traditam, nō benè Iuris remedijs cogendus dicebatur Princeps
28 Ursinus ad illam validè explendam, iustum namque non est, immò bonis moribus adversatur, ut quis cogatur invitus ad adoptandum, siuè arrogandum filios per Tex. in d.a l. vxore 39. §. Hæres ff. de Legat. 3. Gabr. cons. 132. n.o 73. Lib. 1. Duran. de condit. et mod. impossib. p.e 3. cap. 8. n.o 9. Rot. d.e Son. n.o 15. coram Cerr. et in Lunen. Tarranen. Beneficiorum 5 xm̄bris 1687. §. Neque demum, et seq. coram R.mo D. meo Ursino Vec.o

Postremo, et in consequentiam præmissorum nullius subsistentiæ remanet ultima pars controversæ apocæ, continens pactum de succedendo, universalemq.
29 donationem fauore Principis Odescalchi, cum nec successio per pactum inter viuos deferri potuerit l. pactum quod dotale Cod. de pact. glos. in l. Final. verb. pacisci Cod. eod. Peregrin. de Fideic. art. 133. n.o 50.

Mart.

UVA.BHSC

Mart. de Succes. Legal. p.e 3. q.e 4. art. 7. n.o 15. Joseph de Ros. consult. 69. Subn.o 111. Rot. d.e 154. n.o 9.o et 7. p.e 9. rec. Donationi verò resistant ea omnia, per quæ Prin: cipem Ursinum non valuisse eadem bona, et iura iu: xtà priorem apocæ partem per contractum venditionis distrahere superiùs probatum est.

Et ita approbando in reliquis latiùs firmata in præt.a dec.e in contumaciam Vni Principis Odescalchi pluriès moniti, et informare recusantis, responsum fuit omnibus Dominis Suffragantibus.

Romana Census
Lun. 17. Jan.ij 1698
LXXXIV.

Princeps Don Flavius Ursinus, ut evaderet pro: cessum ad legitimam executionem mandati, quod exe: quendum esse ad effectum deponendi decrevit Sacrum Auditorium prò Sorte Census 7.m 10 alias favore Rai: mundi de anno 1679 impositi à Rectore Collegij Roma: ni Donatarij bo: me: P. Fran.ci Ursini iuxtà facultates eidem Rectori attributas à bo: me: Don Paulo Jordano moderni Principis Flavij Prædecessore, ac memorati P. Fran.ci in prætacta Summa 7.m 10 ex Causa iurium Dota: lium Ducissæ Flaviæ communis matris sc debitorem asserente, unicam in hodierna audientia opposuit ex: ceptionem, quod nimirum controversum Creditum, vel totaliter extinctum, vel saltem admodum imminu: tum evaserit, tam ex fructibus, quos ab anno 1615. usq.

UVA.BHSC

ad annum 1679. idem P. Franciscus indebitè ex credito merè pecuniario Dotis maternæ perceperat, quàm ex alijs, quos abinde citrà excessivè præfatum Collegium exegit. Verum Domini comperta ex pluribus præpositæ exceptionis irrelevantia, procedendum esse ad legittimam executionem d.i mandati responderunt.

Præmisso namque quod agitur de credito à Duce Paulo Jordano per Instrum publicum confessato, et longissimo temporis spatio ab eo, eiusque Successore Duce Ferdinando, ac a V. moderno Principe per effectivas fructuum solutiones explicitè confirmato, ut propterea probationes, quæ ad evincendam præambulam extinctionem adversus illud opponuntur, debeant esse claræ, nitidæ, et concludentes, talesque, quæ ad aliam Causam etiam possibilem referri non valeant, Bart. in l. Cum de indebito n.o 4. ff. de probat. Gratian. discept. forens. cap. 920 n.o 32. Leotard. de usur. q.e 76. n.o 45. Urceol. de transact. q.e 86. sub n.o 19. Rot. d.e 220. n.o 31. et 32. et d.e 243. n.o 12. coram Bich. d.e 36. n.o 12. coram Ninot. decis. 256. n.o 4. et 6. coram Priol. sen. et d.e 168. n.o 18. p.e 18. rec. Profecto huoi visæ non sunt, quæ prò fundamento allegatæ extinctionis, sivè diminutionis Crediti iuxtà primum tempus afferebantur.

Non enim in primis subsistit, quod P. Fran.cus ante ptum annum 1679 annua ₰ 500. in expressam Causam fructuum dotis maternæ exegerit; Nam quidquid sit de legalitate Librorum Computistariæ Domus Ursinæ, quos B. Peritus ab obiectis nullitatibus vindicare sategit, adhuc parum relevat ad assumptum partita in eisdem Libris sub his verbis

concepta

UVA.BHSC

concepta ibi = ₰ 1500 mta buoni per li frutti di mesi 18 della Dote dell' Ecc.ma Sig.ra Duchessa Loro madre fel. me: per la parte, che gli tocca dal p.o 9mbre 1615. per tutto Aprile 1617. à ₰ 500 l'anno per ciascuno, conforme sono restati d'accordo = Quia tametsi admittatur ex ea resultare actum effectiuę Solutionis, attamen non exindè probata dicitur qualitas, sub qua ipsa Solutio enunciatur, nisi insimul ostendatur, quod Summas Solutas in expressam Causam
2 P. Franciscus receperit, ne alias in facultate sit Debitoris Creditore absente describere ex interuallo, in quam Causam cesserint pręambulę Solutiones iuxtà notata per Arror. in Summ. rubric. de Solution. et Liberation. de Angel. de confess. Lib. 1. q.e 67. n.o 1. et 12. Rot. d.e 110. n.o 11. p.e 16.

Quin approbatio ipsiusmet Creditoris desumenda sit ex tribus ordinibus, quorum duo pręseferunt mandatum Ducis Pauli Iordani cuidam Dominico Mento, ut soluat P. Francisco certas pecuniarum Summas in Causam fructuum Dotis materną, et in altero mandatur Inquilinis Palatij Campi Florę, ut ex illius pensionibus annua ₰ 500 solvant PP. Collegij Romani hac expressa Causa nimirum = alli quali facciamo pagare dd. ₰ 500 mta per frutti di ₰ 10 m che dobbiamo à d.o Collegio come Donatario del P. Francesco Orsino nostro fratello di simil somma, la quale adesso P. Francesco doueuamo per la portione adesso spettante della Dote della bo: me: della Duchessa nra madre = Nam quoad duos priores ordines, cum pecunias successiuè à Dominico depositatas in Banco Bonanni

UVA.BHSC

et Martelli L. Franciscus exegerit uti sibi de-
bitas absque ulla relatione ad ordines prædictos,
3 vtique dici non potest, quod ipse approbaverit cau-
sas, et qualitates in eisdem expressas, si non constat,
quod ipsi Creditori exigenti innotuerint, ad text.
in l. final. Cod. plus valere quod agitur, Glos. in
cap. Si quis Presbyterorum verb. Subscripserit de
reb. Eccles. non alien. Bart. in l. qui Romæ §. duo
fratres n.° 11. ff. de verbor. oblig. Gabr. de præsumpt.
conclus. 3. n.° 10 Addens. ad Burat. d.° 419. n.° 14. Rot.
coram Bich. d.° 338. n.° 10 Ultimus verò ex minùs
probat, quod Collegium exegerit in Causam fruc-
uum dotalium, immò cum generaliter conceptus
fuerit = per frutti, e Re dobbiamo à d.° Collegio = re-
ferri debet ad Causam iam præexistentem fructuum
controversi Census, quem Collegium favore Rai-
mundi imposuerat, itaut subsequentia verba =
Come Donatario del S. Francesco § remaneant me-
rè demonstrativa originarij debiti dotis, quod ex
tunc in novum contractum transfusum fuerat,
uti de se patet.

Potissimum verò quia numeratis exac-
tionibus, quas vivens S. Franciscus ante donationem
perfecit, recognoverunt Domini illas vel Specia-
liter exprimi in Causam vitæ, et militiæ ali-
mentorum, et Legitimæ, vel generaliter = in conto
4 di quello Segli deue = Quamobrem cum alij præ-
existerent tituli, quibus congruentius referri
potuit memorata annua exactio 500. referenda
Sanè non est ad Causam indebitam, vt firmant
omnes allegati in principio, et generaliter ita:

dic

UVA.BHSC

dit Menoch. de præsumpt. Lib. 6. præsumpt. 4. n.° 1. et Segg. et n.° 30.

Præ cæteris autem validum titulum suppetit assignamentum, quod pro vita, et militia ipsi P. Francisco debebatur, quandoquidem, etsi illud ad normam Codicillorum Ducis Virginij Patris a Perito calculatum fuerit in annuis ₰ 3000, nihilominus cum Dux Ferdinandus assumendo tutelam P. Francisci eius fratris expresserit in ₰ 3500, tutius videbatur Dominis huic Tutoris testimonio adhærere, sivè quia cum post ptos Codicillos Dux Virginius sexdecim annos sic peruixerit, improbabile non est huoi assignamentum, quod antea in testamento in ₰ 5000. stabiliuerat, iterum per nouissimam dispositionem auxisse, siuè etiam quia hoc idem processisse potuit ex concordi inter ipsos fratres conventione: Parum attenta replicatione, quod cum ex ptis Libris constet de certa, ac expressa Causa fructuum dotalium relatiuè ad conventionem desuper inter fratres stabilitam ibi = conforme sono restati d'accordo coll' Ecc.mo Sig.re Duca Loro fratello = admittenda non sit alia possibilis ac imaginaria ad excludendam indebitam ptorum fructuum perceptionem ad Tex. in L. p.a ff. de Solut. Rot. d.e 110. n.° 21. et d.e 401. n.° 26. 34. et Segg. p.e 16. rec. d.e 579. n.° 2. et d.e 643. n.° 10 p.e 18. et d.e 750. n.° 21. p.e 19.

Tum quia ut præmissum est partita librorum utcumque probet factum solutionis, non est tamen apta concludere fauore scribentis causam, in quam cesserit ipsa solutio: Tum et fortius quia eadem met relatio habita ad conuentionem inter fratres

UVA.BHSC

initam, quemadmodum conuentione ipsa non exhibita determinare non sinit, an hęc licita, vel illicita fuerit per Tex. in auth. Si quis in aliquo Cod. de edem. Rot. d.e 388. Sub n.o 1. p.e 2 rec. et coram Dunorett. iun. d.e 465. n.o 5. et Segg. et obseruat R.P.D. meus Ansaldus de commer. et mercat. in disc. gener. Sub n.o 152. ita operatur, ut concurrenti diuturna ptorum fructuum Solutione, isti in Causam omninò licitam cessisse præsumantur ad firmata per Rotam d.e 829. n.o 9. coram Dunorett. Jun. et in rec. d.e 199. n.o 236. utrobique n.o 12. p.e 10. d.e 71. n.o 6. et d.e 229. n.o 11. et Seq. p.e 18. et in Romana Cambij 26. Junij anni proximè elapsi §. Fin. coram R.pd. meo Ansaldo

Atque hinc ubi etiam prędductus titulus vitę, et militię subsistere non posset, et annua ₰ 500. in Libris Domus Ursinę enunciata ad Causam fructuum dotalium necessariò referenda essent, adhuc animadvertebant Domini non exindè concludi ad illorum illicitam perceptionem: In facto siquidem compertum est, quod Vos Ducissę Flauię Matris, cui P. Franciscus unacum alijs sex fratribus erat concessionarius, constituta fuit in conspicua quantitate ₰ 80m quibus addenda sunt alia ₰ 20m eidem Ducissę in Causam Paraphernì, vel Supradotis reseruata; Quemadmodum autem defuncta matre poterant inter eius filios concorditer diuidi stabilia, in quibus vtraq. memorata summa per pactum in Instro dotali adiectum investiri debuerat, non est cur similiter loco huiusmodi divisionis intercedere non valuerit pactio inter fratres, quod loco partis rerum acquisitarum

UVA.BHSC

tarum ex pecunia dotali iisdem à fratre Primogenito assignaretur certa quota valoris, ita ut donec ista cum effectu traderetur, ptus annuus redditus ꝛ 500 solvi opporteret.

8 Nil obstante, quod dos pta vt pote in quantitate consistens dissoluto matrimonio per obitum Ducissæ, neque etiam ex pacto ullos parere potuerit fructus, et soluti imputandi forent in sortem, ad notata communiter per VV. in cap. Salubriter de vsur. Gratian. discept. forens. cap. 417. n.º 19. Card. de Luc. de dot. disc. 161. n.º 60 et seq. Adden. ad Gregor. d.º 573 in fin. Rota coram Priol. d.º 417. n.º 7. et in rec. d.º 19. n.º 6. et 126. p.º 16. et d.º 385. n.º 8. p.º 17. Tum quia si, vt præfertur, Dos tametsi in quantitate constituta investienda erat in rebus fructiferis, potuerunt fratres cum Primogenito pacisci de iisdem effectibus repartiendis, ex quibus licita prorsus euaderet fructuum percipiendorum conventio, ad terminos Text. in l. curabit Cod. de act. empt. et vendit. Tum rursus quia eosdem fructus licitos reddere potuit interpellatio, per quam P. Franciscus certioraverit fratrem de prompta occasione investiendi pecuniam sibi debitam
9 in tot locis montium, vel Censibus iuxta vulgata requisita Pauli de Castro in l. 3. ff. de eo quod cert.
10 loc. quæ in hac Alma Urbe habentur facile pro probatis, ut dictum fuit in Romana Fabricæ 4 Julij 1696. §. et licet cum sequen. coram Rmo P. meo Ursino Decano, et in Romana Dotis, et Lucri 26. Aprilis anni præteriti §. fin. coram me. Tum demum quia cum attento numero septem filiorum, quorum etiam tres paulò post decesserunt longè

UVA.BHSC

maior portio deberetur P. Francisco quam illa in $\overset{m}{\overline{\text{ro}}}$ concorditer Stabilita, improbanda utique non est pta
11 annua prestatio, quæ compensativè ad remissionem residui potuit in Transactione absque labe vsuræ in expressum pactum deduci, ac si in locum Succes: serit maioris Capitalis dimissi iuxta Theoricam Bald. in l. p.a n.o 33. Cod. de Summ. Trinit. et Fid. Ca: tholic. Mantic. de tacit. lib. 8. tit. 18. Sub n.o 29. Card. de Luc. de vsur. disc. 21. n.o 9. et disc. 28. n.o 6. et Seqq. Urceol. de transact. q.e 40. n.o 11. et Seqq. Rot. d.e 236. n.o 1. p.e 13. Rec. et d.e 74. n.o 6. et Seqq. p.e 14.

Idemque procedit quoad bona Stabilia per eam: dem Vicissam Flaviam matrem P. Ursini cum propriis pecuniis acquisita de anno 1591. in territorio Anguil: lariæ pretio ∓ 2000. et Casale Juliani emptum an: no 1603. pretio ∓ $\overset{m}{\overline{\text{no}}}$ Sum.o Collegii n.o 5. et 6. quorum pariter intuitu potuit d.a annua prestatio promit: ti, et exigi ex Supra allegatis.

Quæ eo facilius procedere visa sunt, quia hodie non petitur restitutio dotis vigore primi In: strumenti dotalis adversus, quod opponatur, qd Vos ipsa per Subsequutas fructuum Solutiones
12 extenuata remanserit, in quibus terminis dicebatur non esse arctandum debitorem excipientem ad rigo: rosam indebiti probationem ad firmata per Rotam d.e 526. n.o 13. et 14. p.e 14. et d.e 401. n.o 6. et Seqq. p.e 16. Sed agitur in iudicio exequutivo pro Credito à debitore confessato in ∓ $\overset{m}{\overline{\text{ro}}}$ postquam iam præ: cesserat allegata fructuum solutio, Ideoque non constito per concludentem indebiti probationem, quod Subsequens debitoris confessio fuerit erronea, quæ:

vis

UVA.BHSC

13 vis aliæ probationes altiorem indaginem requirentes admitti non possunt ad retardandum effectum obligationis Cameralis, Rot. coram Puran. d.e 11. n.o 24. et in rec. d.e 540. n.o 10. p.e 2. d.e 166. n.o 10. et 11. p.e 10. et d.e 518. n.o 13. p.e 18. cum alijs in decis.e huius Causæ 28 Aprilis 1692. §. Quoniam coram Emo V. Card.li Caccia Archiepo Mediolanen.

Cæterum quæ dicebantur de fructibus controversi Census excessivè, ut prætenditur post annum 1629. per Collegium exactis, non sunt pntis inspectionis, cum super ijs particularis habenda sit disputatio iuxta ordinem prescriptum in mox relata decisione Emi Mediolanen.

Et ita conclusum fuit utraque Parte &c

Bononien. seu Imolen. Bonorum
Super portione Sor. M.æ Cælestis
Lun. 27 Januarij 1698

LXXXV.

Decisum fuerat coram me sub die 18 martij anni proximè elapsi constare de bono Iure Sororis M.æ Cælestis super portione eidem debitâ in Successione intestata Marchionis Francisci Mariæ Riarij, et quoad illius Donatarios dilata fuit resolutio, sed reproposita Causa in pnti Audientia super eodem dubio, responderunt Domini, constare de bono Iure Sororis Mariæ Cælestis, illiusque Donatariorum: Sanè bonum Ius Mariæ Cælestis ex eo constare visum est

UVA.BHSC

quia cum eius portio comprehensa fuerit in cessio:
ne facta de anno 1677. ad fauorem PP. fratrum de Sa:
vorgnanis, militant eadem fundamenta, perque fa:
vore Comitissę Zanettę eius Sororis eadem cessio enor:
missimè lęsiua declarata fuit per nostrum Auditori:
um, cumque ipsa proculdubio sit in eodem ~~acta~~ gradu
coniuncta, et in eadem Causa succedendi in pta hęre=
1 ditate Marchionis Francisci Marię, intrat regula
Iuris, quod ubi eadem ratio militat, ibi etiam eadem
Iuris dispositio procedit l. Illud ff. ad l. Aquil. Rot.
de 348. n.o 13. pte 17 et de 18. n.o 9. pte 19. rec. et in de huius
Causę 18 martij 1686. §. Constare coram bo: me: Alber:
gato, et coram me 18 martij pręteriti §. Bonum siquidem.

Quo verò ad bonum Ius Comitis Fabij et Comitissę
Zanettę Coniugum Donatariorum, illud apud Dominos
satis perspicuum reddebatur, quia cum sub die 17.
Aprilis 1681. ipsis pntibus, et acceptantibus, pro se,
eorumque hęredibus per puram, simplicem, et irre:
vocabilem donationem inter viuos pta Maria Cele:
stis donauerit omnia, et singula Iura, et actiones
ad ipsam Donantem spectan in hęreditate Riaria
impartiendo eisdem Donatarijs facultatem exercen:
di Iura sua tam contra Comites de Sauorgnanis
quam contra quoscumque alios possessores, et deten:
2 tores de hęreditatis consequens fit, ut in ptos Coniuges
eorumque hęredes transierint omnia Iura Donantis, ita:
ut in omnibus illius personam representent ad text. in
l. Emptor C. de hęred. vel act. vend. ubi gloss. verb. fun:
gitur Barbos. in l. Post dotem n.o 15. ff. Solut. matrim.
Gratian. discept. for. cap. 142. n.o 14. Grass. de excep. in
prelud. à n.o 185. Olea de cess. Iur. tit. 6. in exord. Capic.

Latr.

UVA.BHSC

Latr. d.e 17. n.o 4. Rot. coram Roxas d.e 311. n.o 6. et post Zac.
ch. de oblig. Camer. d.e 187. n.o 16. et in rec. d.e 100. n.o 1 p.e
7. d.e 357. n.o 36. p.e 9. d.e 27. n.o 9. p.e 10. et d.e 127. n.o 10. p.e 15.

3 Non obstante pn̄sa nullitate d.ae donationis de-
sumpta ex quo ad illam deuentum fuerit neglecta solem-
nitate Patrij Statuti Fori Julij requirentis ante Insi-
nuationem explorationem voluntatis Donantis à Judice
faciendam per Secretam interrogationem sub ~~qua~~
pena nullitatis actus, ut cauetur sub rubrica delle
4 donationi cap. 87. et cap. 151. quę cum annullet actum
aliter factum importat formam precisè seruandam Bald.
in l. p.a n.o 2. vers. in contrarium ff. de Liber. et post. Pic.
ad Stat. Vrb. cap. 151. glos. 11. n.o 6. et per tot. Jou. de con-
tract. minor. glos. 15. n.o 10 Rot. coram Ludouis. d.e 395.
n.o 6. coram Burat. d.e 924. n.o 2. et in rec. d.e 294 n.o 13.
5 p.e 6. d.e 547. n.o 12. et 13. et d.e 623. n.o 11. p.e 18. eaque non
seruata contractus donationis remanet ipso Jure
nullus ad Tex. in cap. cum dilecta 22. circa fin. vbi
glos. verb. irritum de rescript. Fenron. ad Stat. Vrb. cap.
180. n.o 58. et 60. Antuner. de donat. Lib. 3. cap. 16. n.o 37.
Pen. d.e 239. n.o 6. Coccin. d.e 1539. n.o 52. Duran. d.e 83. n.o 3.
6 et 4. et d.e 155. n.o 8. et in rec. d.e 153. n.o 4. p.e 19. Istamque
nullitatem rectè allegare possunt fratres de Sauor-
gnanis, ut potè rei, et possessores, et causam habentes
ab eadem Maria Cęlesti ad effm̄ tuendi suam possessio-
nem Vant. de nullit. tit. 4. quis possit dicere de nullit.
à n.o 21. Andreol. controu. 241. n.o 15. Dunor. Jun. d.e 591.
n.o 1. et 2. et d.e 595. n.o 3. Rot. in rec. d.e 76. n.o 12. et decis.
291. n.o 9. p.e 18.

7 Quoniam ultra quod stat pręsumptis pro va-
liditate actus, cum præfata donatis munita reperiatur

UVA.BHSC

Iudicis decreto, ac insinuatione ad Text. in l. 1. Cod. de offic. Ciuil. Iudic. Alciat. praesumpt. 9. regul. 3. n.º 1. Card. de Luc. de alienat. disc. 28. Sub n.º 6. Caualer. d.º 337. n.º 5. et d.º 339. n.º 6. Hinc Secreta interrogatio Iudicis adimpleta fuit per aequipollens, per epistolam nimirum eidem Iudici Scriptam à Maria Celesti, in qua illum certiorauit de donatione liberè ac Spontaneè peractâ eundem propterea supplicando
8 ut Suum iudiciale decretum interponeret nam etsi solemnitas requisita pro forma essentiali actus regulariter adimpleri non possit per aequipollens, sed precisè ea servari debeat Bald. in d.ª l. p.ª n.º 1. et ibidem Iason. n.º x. ff. de liber. et Posthum. mascard. de general. statut. interpret. conclus. 9. n.º 62. Rot. coram Ludouis. d.º 518. n.º 3. et in rec. d.º 294. n.º 13. p.º 6. d.º 356. n.º 1. d.º 416. n.º 4. d.º 547. n.º 11. et seqq. d.º 623. n.º 13. p.º 18. et d.º 71. n.º 5. p.º
9 19. attamen ubi forma respicit certum finem, et effm p.t in pnti, sufficit eam adimpleri per aequipollens, quod illemet effectus sequatur l. Etsi quis mihi bona §. Sed quid si mandauit ff. de acquir. her. l. fin. §. Final. ff. mandat. l. Gallus §. Et quid si tantum ff. de liber. et Posthum. Alderan. mascard. d.ª conclus. 9. n.º 76. latè Marescott. var. resol. cap. 68. à n.º 1. lib. 1. Salgad. in labyr. credit. p.º p.ª cap. fin. n.º 135. cum seqq. Card. de Luc. de feud. disc. 37. n.º 5. et de regal. disc. 13. n.º 4. et de credit. disc. 84. n.º 5. Adden. ad Ludovis. d.º 518. n.º 11. Rota coram Merlin. d.º 306. n.º 5. et in rec. d.º 149. n.º 5. p.º 6. et d.º 416. n.º 9. p.º 18.

10 Secreta quidem Iudicis interrogatio desiderata in donationibus per statutum Fori Iulij non habet alium finem, neque effectum, quam ut per illam Iudex

certioretur

UVA.BHSC

certioretur de Libera donantis voluntate, quę Judicis certioratis, cum iam intercesserit mediante epistola eidem à Donatrice Scripta super eius Libera, ac determinata voluntate donandi satis adimpleta remanet mens Statuti, cum nihil referat, an certioratis sequatur mediante verbali interrogatione, vel per epistolam ad text. in §. Si Scriptum Instit. de inutil. Stipul. L. p.ª C. de contrahen., et commit. Stipulat. Surd.
11 dec. 118. n.º 4. Rot. d.º 118. n.º 15. p.º 6. rec. neque Judex iam certus per d. epistolam de voluntate Donatricis debuit ulterius certiorari per nouam interrogationem ad Tex. in cap. cum qui certo de regul. Jur. in 6. L. p.ª §. fin. in fin. ff. de act. empt. Riminald. Jun. cons. 138. n.º 37. vol. 3. Card. de Luc. de feud. disc. 87. n.º 5.

Potissimum adstipulantibus pluribus ratificationibus ptę donationis desumptis, tum ex publico Instro sub die 31. Augusti 1683., in quo Donatrix donationem ipsam ratam habuit profitendo in ea egisse actum valdè proprium sui amoris, et gratitudinis erga Sororem, et Leuirum, quod Instrumentum quoque reperitur decreto Judicis à Donatrice mediante alia Epistola pro eius interposit.e petito, tum ex Testamento ab ipsa condito sub die 3. 7mbris 1686. et ex alis Instro rogato cum decreto Judicis sub die 10. Julij 1687. in quo rursùs promisit habere ratam ptam donationem, eique nunquam ullo tempore contrauenire; tum denique ex pluribus epistolis per ipsam Donatricem Scriptis Comiti Fabio, et alijs personis qualificatis, ut in Sum.º Actorum a n.º 1. usque ad 7. quę quidem multiplicatæ, et reiteratę declarationes sicuti præseferunt
12

UVA.BHSC

deliberatam, et enixam voluntatem Donantis, omnemq. fraudis, et doli Suspicionem excludunt. l. Balista 32. ff. ad Trebell. l. cum Scimus nn. vers. Sin autem C. de Agricol. et Censit. Gratian. discept. for. cap. 558. n.o 9. et cap. 814. n.o 58. Castill. contr. lib. 4. cap. 52. Gyriat. contr. 182. n.o 87. Rot. d.e 453. n.o 3. p.e l. recen. et dec. 13 163. n.o 18. p.e 5. to. 1. ita operantur, ut Contractus valeat sine Solemnitatibus Statuti, ut in terminis insinuationis donationis tradit Gratian. discept. foren. cap. 531. n.o 31. et dixit Rot. coram Scuting. d.e 133. in fin. coram Burat. d.e 640. sub n.o 7. et 8. et coram Merlin. d.e 80. n.o 17.

Quæ facilius procedunt ex duplici consideratione prima nempè quod non agitur de donatione purè Lucrativa, sed correspectiva, et causativa cum Donatarij Soluerint Mario Celesti ducatos 500. et prò Solutione aliorum ducatorum 3000. aut Linellos, et Census de eorum proprijs capitalibus ei- 14 dem assignauerint, quo stante donatio etiam absque Solemnitatibus Substinetur Rota dec. 155. n.o 13. coram Burat. d.e 40. n.o 4. coram Caualer. d.e 461. n.o 8. coram Burat. d.e 182. n.o 17. coram Sa: me: Alexan: VIII. et in rec. d.e 458. n.o 5. p.e 2. d.e 460. n.o 6. p.e 4. 60. 2. d.e 58. n.o 50. et d.e 118. n.o 11. p.e 6. et altera quod cum donatio, de qua agitur facta fuerit per Sororem ad favorem alterius Sororis, et Scuiri, eorumque Eredum 15 ex iustis, et rationabilibus causis, cessat omninò quælibet fraudis Suspicio, ideoque cessare etiam debet Statuti dispositio Cephal. cons. 16 n. n.o 13 et Segg. Lib. 2. Menoch. cons. 261. n.o 18. Roce. disput Iur. Select. cap. 110. n.o 18. Rot. d. 193. n.o 17. et 18 p.e g. recen.

Maximè

UVA.BHSC

16 Maximè vero cum Maria Cęlestis tanquam Oblata tertij Ordinis S. Francisci collegialiter, seù claustraliter sub obedientia vivens consideretur uti persona Ecclica, gaudeatque privilegio fori, et exemptione à Iurisdictione Laicali ex constit. nn. Leonis X. §. 19 et 20. Tamburin. de Iur. Abbat. disput. 17. q. 6. n.° 2. Leran. in Summ. quęst. regul. to: 2. cap. 14. n.° 5. et 41. Barbos. de iur. Eccles. Lib. 1. cap. 39. §. 2. n.° 41. et cap. 43. n.° 7. Pellizar. de Monial. cap. 9. n.° 8. Fagnan. in cap. nullus n.° 66. et Segg. de for. compet. Pignattell. consult. 34 consult. 34. n.° 29. to: 3. consult. 119. et 197. to: 4. Card. de Luc. de Reg. disc. 1. n.° 126. et Segg. atque ideò quoad donationem ab ipsa factam Locum habere non potest memoratum Statutum Laicale Fori Julij

17 cum ex defectu potestatis à Laicalibus Statutis personę Ecclicę non ligentur cap. quę in Ecclesiarum, et cap. Ecc.ª S. Marię de constitut. auth. cassa, et irrita C. de Sacros. Eccles. Pich. ad Stat. Urb. Lib. 1. cap. 151. gloss. 2. n.° 27. et 30. vbi in terminis oblatarum Tertij ordinis Card. de Luc. de dot. disc. 22. n.° 2 et Segg. Rot. coram Bich. d.° 521. n.° 4. coram Merlin. d.° 901. n.° 1. coram Cels. d.° 258. n.° 7. et Segg. et in Rec. d.° 58. n.° 27. et Segg. p.° 6. et in Romana dotis et fructuum 18. Martij 1694. §. Attamen coram Co: me: Benincasa.

18 Haud subsistente, quod in omnem casum donationem ptam pręcedere debuisset Superioris Ecclici consensus iuxtà notat. pp. in cap. olim il 2.° de privil. Tambur. de Iur. Abbat. disp. 9. ferè pp. tot. Caren. resol. 209. n.° 4. et 5. Sanchez. in pręcep. Decalog. Lib. 7. cap. 31. n.° 27. et 28. vel saltem Licentia Sindicorum Monasterij seù Loci Pij, ut firmauit Rot. in dec.e huius

19

UVA.BHSC

causę 18 martij 1686. §. Et quatenùs etiam coràm
20 bo: me: Albergato Authoritates Siquidem in obiecto
allegatæ Loquuntur de monialibus, quę cum sint
verè religiosę non habent velle, neque nolle sine
Licentia Superioris cap. 1. de Testam in 6. Sanchez.
21 d. cap. 31. n.º 36, et quarum Secuta professione omnia
earum Iura, et Bona monasterio acquiruntur cap.
Siquę mulier, cap. quia ingredientibus 19. q.e 3. auth.
ingressi C. de Sacros. Eccles. §. Si qua mulier auth.
de Sanctis. Episc. §. Illud quoque auth. de monach.
Olea de cess. Iur. tit. 3. q.e 9. n.º 33. Card. de Luc. in
annot. ad Concil. Trident. disc. 34. n.º 11. Secus autem
procedit in huoi Oblatis Tertij ordinis S. Francisci
22 quę propriè, et verè non sunt religiosę, cum non
emittant solemnem Professionem cum tribus Sub:
stantialibus votis Castitatis, Paupertatis, et Obe:
dientię Menoch. cons. 498. n.º 8. Tambur. de Iur. Abb.
disp. 18. n.º 4. q.e 5. Card. de Luc. de iurisdict. disc. 45.
n.º . et de Regular. disc. 1. n.º 126. et Seqq. Pignatel.
23 consult. 129. n.º 1. et cons. 197. to. 4. ideoque possunt
habere Bona in particulari Menoch. d. cons. 948. n.º 9.
24 Cyriac. controu. 504. n.º 13. et testando, et contrahendo
ad Libitum de ijs disponere, cum habeant velle, ac
nolle liberum, et absolutum Henrig. de Fideiuss. cap.
7. n.º 148. Card. de Luc. in annot. ad Concil. disc. 14. n.º
11. et 12. Quamuis autem in citata d.e coram bo: me:
Albergato dicatur mariam Cęlestem nihil agere po:
tuisse sine Licentia Sindicorum id firmatur inciden:
ter, et relatiuè ad decis. 153. n.º 3. et Seqq. p.e 19. confir:
mata 3. Julij 1679. coram bo: me: Emerix, in quibus
agebatur de oblig. facta p. moniales, et contra expres:

sum

UVA.BHSC

sum rescriptum Vicarij requirentis sub pœna nullitatis interuentum duorum Assumptorum monasterij.

Neque validitas donationis excluditur, ex quo videatur Donatricem ipsam uti voluisse pto Statuto, dum in eodem donationis Instro declarauit velle, quod præcederent omnes Solemnitates necessariæ, ac præterea per epistolam à Iudice petijt, ut
25 suum decretum interponeret, ideoque pro hanc voluntariam subiectionem Statuto illud adamussim seruare teneretur, glos. in cap. Nouit. verb. quicumque ad fin. de Iudic. quam ibi sequuntur Innoc. Abb. et alij, Felin. in cap. Ecclia S. Mariæ n.o 81. de Constit. Grass. de effect. clericat. effect. 3. n.o 486. Bellet. disquis. clerc. p.e 1. tit. de exempt. Cleric. à Statut. Secular. §. 1. n.o 4. Oliu. de For. Eccles. p.e 1. q.e 33. n.o 14. in fin. Surd. d.e 10. n.o 9. Sperell. d.e 11. n.o 17. Rota coram Millin. d.e 146. n.o 6. et in rec. d.e 391. n.o 10. et Segg. p.e 18. et firmatur in relata decis.e huius causæ coram bo. me. Albergato d. §. et quatenus in fine. Quoniam neque ex declaratione, quod omnes Solemnitates necessariæ in pta donatione concurrerent inferri potest, quod Maria Cele-
26 stis uti voluerit pto Statuto, cum Solemnitates intelligi debeant, quæ de iure communi in donationibus erant necessariæ, de quibus in l. Donatio 15. l. Data 17. et l. In hac Sacratissima 30 C. de donation. nam
27 de iure communi etiam absque alijs Solemnitatibus poterat pta Mulier donare l. Sed si ego §. p.o l. si prò aliquis ff. ad velleian. Gratian. discep. for. cap. 669. n.o 14. et Segg. Card. de Luc. de donat. disc. 18. n.o 6. Rot. d.e 497. n.o 19. p.e 5. to. 1. rec. minusque ex recursu habito ad Iudicem, ut suum decretum interponeret,

UVA.BHSC

quia illud non requisitiit pro Seruandis solemnitatibus Statuti, sed pro maiori declaratione suę voluntatis, et Securitate donationis, neque Judex interposuit decretum ad formam Statuti, sed iuxta preces donantis sub clausula omni meliori modo d. Sum.
28 n.o 9.o sub Litt. C. quę operatur, ut actus substineatur eo meliori modo quo potest Mart. de claus. claus. 38. n.o 1. Barbos. claus. 95. Rot. d.e 669. n.o 7. p.e 18. recen.
29 et d.e 371. n.o 22. p.e 19. et in procurando decretum Judicis potuit mulier consulere maiori Securitati ipsius donationis tam attenta speciali Juris dispositione de qua in d. l. In hac Sacratissima, et l. Secundum
30 32. C. de donation. quam generaliter regula quod interposito decreto Judicis, omnia rite, et recte gesta praesumuntur l. Ab ea parte in fin. ff. de probat. l. sed si preces l. Siquidem §. Si verò C. de pręd. et alij reb. minor. Pic. ad Stat. Vrb. d. cap. 151. glos. 22. n.o 21. et Segg. Rot. d.e 13. n.o 12. p.e 14. et d.e 169. n.o 5. p.e 16.

Constito ex his de validitate donationis de facili remouetur obiectum, quod Maria Cœlestis eandem donationem reuocauerit, ac insuper ratam habuerit cessionem per fratres de Sauorgnanis reportatam sub die 9. 8bris 1687. Quandoquidem
31 cum donatio facta fuerit irreuocabiliter inter viuos acceptata, et executioni demandata mediante solutione ducatorum 3500, non potuit amplius a Donatrice reuocari l. Si emancipatis 17. C. de donat. l. Perfecta 4. C. de donat. quę sub mod. l. Possessione 3. C. de reuocan. donat. Giurb. obseruat. 413. n.o 1. et Segg. Castill. contr. lib. 3. cap. 10. Rot. d.e 355.

n.o 7.

UVA.BHSC

n.º 7. et Segg. p.e 19. rec. Presertim verò accedente promissione eam non reuocandi sub quocumque prætextu etiam ingratitudinis, nec non approbatione ex
32 supra enunciatis actibus deprompta, pactum enim expressum efficit, ut donationis revocandæ facultas omninò excludatur Alexan. in l. Stipulatio 161. n.º 3. ff. de verb. oblig. Gomez ad l. Tauri 40. n.º 71. Castil. controu. d. cap. 10. n.º 6. Barbos. vot. decis. 30. n.º 6. Hodiern. ad Surd. d.e 111. n.º 11. Rot. d.e 350. n.º 7. p.e 4. divers. et d.e 303. n.º 5. p.e 11. recen.

Minusquè sub prænotata die 9. 8bris 1687. potuit Mulier ratam habere cessionem à fratribus de Sauorgnanis reportatam, nam cum tunc temporis prodijsset sæpe relata decisio nostri Tribunalis edita 18. martij 1686. coram bo: me: Albergato declarans eandem cessionem inualidam ex capite enormissimæ læsi:
33 onis, ratificatio tanquam superuenta, re amplius non integra, nihil operari potuit in præiudicium Donatariorum, quibus medio tempore per donationem fuerat Ius quæsitum, glos. in l. Bonorum ff. rem rat. haber. Altograd. cons. 13. n.º 44. Lib. 1. Cost. de retrotract. cas. 4. cap. 8. n.º 14. Sperell. d.e 155. n.º 8. et d.e 171. n.º 45. Thomat. d.e 110. n.º 13. Rota coram Arguell. d.e 15. n.º 61. et in rec. d.e 304. n.º 11. p.e 15. ratificatio
34 enim actus ab initio nulli non retrotrahitur, ut actus ex tunc valeat, sed solum operatur validitatem, ut ex nunc Gratian. discep. For. cap. 114. n.º 11. et 13. Conciol. alleg. 6. n.º 15. Cost. de retrotract. d. cap. 8. n.º 16. Thomat. d.e 100. n.º 15. Sa: me: Greg. d.e 395. n.º 11. et ibi Adden. n.º 16. Certoque certius, quia tam asserta reuocatio donanis, quam ratificatio cessionis non

UVA.BHSC

emanarunt liberè, ac spontè, sed precibus, suasio:
nibus, ac alijs artibus fuisse à Maria Celeste extor:
tas satis desumitur, tùm ab epistolis per ipsam exa:
ratis, et relatis in d.o Sum.o n.o 6. Lit. B. et V. et sequen.
tum ex depositione Monialium eodem Sum.o n.o 7. ac tùm
demùm ex quo pro stipulando posteriori contractu
ratificationis è proprio monasterio Utini traducta
fuit ad Castrum Flambri Jurisdictionale VV. de Sa:
35 vorgnanis, ut apparet ex eorum Sum.o n.o 6. quę sola cir:
cumstantia reddit actum valdè suspectum, ut obser:
vant Surd. cons. 473. n.o 30. vol. 4. Cyriac. controu.
10. n.o 5. et 6. Rot. d.e 296. n.o 26. p.e 17. et d.e 371. n.o 12. et 13. p.e 19.

Nullius denique momenti visa est enunciati:
va contenta in p.ta Instro ratificationis quod dona:
tio fuerit per Coniuges Donatarios extorta, ipsaque
Donatrix in animo semper habuerit ratificandi cessio:
36 nem favore fratrum de Savorgnanis. Contrarium quippe
conuincitur ex tot declarationibus postea factis in
memoratis Instris, ac epistolis, in quibus Donatrix to:
ties professa est constantem, ac enixam voluntatem
perseuerandi in donatione facta Coniugibus, iuxtà tex.
in d. l. Balista ff. ad Trebell. Rot. d.e 17. n.o 4. p.e 17. rec.
cum alijs supra allegatis, quinimmò quemadmodum non
poterat ipsa donationem irrevocabilem inter vivos expres:
37 sè renovare, ita nec tacitè mediantibus confessionibus,
ac assertionibus enunciatis l. Perfecta donatio C. de
donat. quę sub mod. Surd. cons. 173. n.o 91. Olea de cess.
Jur. tit. 8. q.e 1. Rot. d.e 880. n.o 1. p.e 4. divers. et in rec. d.e
106. n.o 4. in fin. p.e 1. et d.e 88. n.o 5. p.e 11.

Et ita suffragantibus omnibus VV. conclusum fuit
utraque parte audita.

Augustanà

UVA.BHSC

Augustana Iuris patronatus
super negocio principali
Iun. 17. febr. 1698.

LXXXVI.

Commissa mihi Causa appellationis interpositæ à Nob.mo Principe Episcopo Augustano à Sententia R. P. D. mei Decani, qua pequijs tribus decisisnibus editis 31. Ianuarij, et 10 Junij 1695. ac 6 Februarij 1696. Stabilitum fuit competere Baroni Francisco Antonio de Imhoff Iuspatronatus Ecc.æ seù Cappellæ B. Mariæ Virginis Auxiliatricis in Campo Lycis, proposui dubium An Sententia Rotalis sit confirmanda, vel infirmanda, illiusque resolutione dilata ob discrepantiam Suffragiorum Subdiebus 13. Junij et 11 Xmbris anni proximè elapsi, cum ordine in Eae vltima propositione iniuncto, ut viderent Quintus, et Sextus in hodierna audientia re proposita Causa pro infirmatione Sententiæ responsum fuit.

Potissimum fundamentum resolutionis in coste: tit, quia etiam admissa existentia Iurispatronatus favore Reginæ de Imhoff eiusque heredum descendentium legitimorum, et Agnatorum de familia de Imhoff attamen cum in contractu permutationis inito Sub die 10 Xbris 1668. inter Episcopum Augustanum, et Hieronymum Dominicum; ac Io. Baptistam fratres de Imhoff Patrem, et Patruum respectivè Francisci Antonij, isti cesserint Ecclesiæ Cathedrali Augustanæ Locum Diuæ Virginis Auxiliatricis in Campo Lycio, in quo ædificata fuit 1 prædicta Cappella, seù Ecclesia, Sub hac cessione translatum quoque videbatur in Ecclesiam Augustanam

UVA.BHSC

Iuspatronatus ipsis cedentibus competens ex persona Reginę eorum Auię, ut in Specie de cessione fundi vel loci parlaris tenent Zabarell. cons. 122. nº 2. Couar. var. res. Lib. pº cap. 13. nº 13. vers. tertio Mantic. de tacit. lib. 4. tit. 9. nº 25. in fin. Molin. de Iust. et iur. to: 3. disp. 620. nº 6. ad fin. vers. quod quando Garz. de Benef. pº 5. cap. 9. nº 32. et Segg. Campanil. diuers. iur. canon. rub. 11. cap. 13. nº 35. Barbos. in cap. ex litteris nº 2. et 5. ad med. de Iur. patron. et vot. x. nº 15. et de Iur. Eccles. vniuers. lib. 3. cap. 12. nº 228. et seq. Corrad. in prax. benef. lib. 4. cap. 5. nº 4. Seraphin. Martin. de confisc. q. 37. nº 7. Frances. var. res. cap. 9. nº 17. et Segg. Salgad. in Labirinth. credit. pº 3. cap. 5. nº 6. Frass. de Patronat. reg. Indiar. to: pº cap. 42. Rot. dec.
2 46. nº 9. pº 9. rec. Eoque fortius tum attentis verbis = cum omnibus pertinentijs, et iuribus = cum quibus facta fuit cessio, seu permutatio, operantibus, ut in translatione fundi vel loci particularis procul dubio veniat Iuspatronatus illi annexum Bald. cons. 32. nº 2. in principio Lib. pº Abb. ind. cap. ex litteris nº pº Marc. Antonin. Lib. pº resol. 60. nº 13. et Segg. vers. corroboratur Adden. ad decis. 46. nº 25. pº 9. rec. Rot. coram Seraphin. decis. 725. nº 3. et in rec. dº 399. nº 2. pº 2. et dº 314. nº pº pº 4. to: pº Tum, et magis ponderando expressam nominationem loci Campi Lycij, qui cum sit ad instar Pagi, seu villę, eo quia in eo continentur cum supta Ecclesia sexdecim domus unitę super quibus habebant Imhoffiani iurisdictionem Bassam, in quo propriè consistit
3 villa, quę dicitur Vnitas quarumdam domorum sine muris, ut tradit Bertarrol. de claus. claus. 21.

glos.

UVA.BHSC

gloss. n3. Sub n.o 3. vniversitatis permutationem im-
portat, cum qua certiùs reddatur transire Iuspa-
4 tronatus. cap. ex Litteris 7. ibi = Villam, in qua Ec-
clesia sita est = de iur. patr. et ibidem traduns Fagn.
n.o 14. Gonzal. n.o 2. Antonel. de Loc. legal. Lib. 2.o cap. 11.
n.o 2.o et n3. Barbos. de potest. Episc. alleg. 71. n.o 38. et
seqq. et de iur. Eccles. vniuers. Lib. 3. d. cap. 11. n.o n.o 3. et
seqq. Seraph. (Martin. de confisc. d.a q.e 32. n.o 7. Corrad.
in praxi. benef. Lib. 4. cap. 5. n.o 36. et seqq.

Atque ex his cessare videbantur duo fundamenta
pro excludenda translatione Iuispatronatus ponderata
in ultima decisione Rmi P. mei Decani S. demum cum
seq. primum quod non probaretur Iuspatronatus annec-
5 xum rebus permutatis, ai proindè non potuerit sub
simplici rerum permutatione venire absque eo q.d
de illo fieret mentio Lauer. de re benefic. Lib 1. q.e
9. n.o 54. Mantic. d.e 161. n.o 12. Et n.m quod cum permu-
tatio non legatur facta gnâlr, et indeterminatè, sed
taxatiuè, et specialiter ad hospitia, et alia bona,
6 sub eorum permutatione neutiquam translatum
dicatur Iuspatronatus in Ecclesiam Augustanam
Lauer. d. Lib. 1. q.e 9. n.o 52. Barbos. de potest. Episc. p.e
3. d. allegat. 71. n.o 8. Siquidem quoad annexionem,
vltra quod clarè patet ex eo quod in loco Campi
Lycii permutato sitam esse Cappellam de cuius
patronatus agitur, satis ostendunt tum licentia
eam edificandi, et concessio Iurisdictionis Basis
facta ab Episcopo de anno 1604. vbi dicitur eam
concedi ad 450. passus circumcirca Cappellam
Sum etiam Cesareum Diploma Rodulphi II. Impe-
ratoris in publica, et legali forma extractum, in

UVA.BHSC

quo idem Imperator confirmando concessionem d.ae Iu:
risdictionis nuncupauit d. locum certum Spatium,
et districtum in Campo Lycio Situm, cum enuncia:
tiua, quod in eo Regina Cappellam aedificauerit
7 Sum.o Epi n.o 1. 2. et 19. quae omnia declarant Cap:
pellam esse de pertinentijs, et iuribus d. villae, seu
Pagi, ut in Specie firmauit Rota decis. 314. n.o 3.
in fine p.e 4. rec. et d.a d.e 46. n.o 9. et 10 p.e 9. Praeterea
nec opus est probare d. annexionem, cum permuta:
tio directè, et pnlitèr contineat locum Beatae
Mariae Virginis Auxiliatricis in Campo Lycio,
8 tunc enim requiritur probatio annexionis, quando
ceduntur bona Simpliciter Sine vlla Specificatione
Iurium, quae ideò Sub dispositione venire non pos:
sunt, nisi per viam annexionis ad bona nominata,
Secus autem, quando, prout in pnti Iura ipsa de
perse, et uti constituentia diuersam Speciem conside:
rantur Fagnan. in d. cap. ex litteris n.o 61. et Segg. de
Iur. patr. Lambertin. de iur. patr. lib. p.o p.e 2. q.e 5. art.
14. n.o 6. ante medium Rot. dec. 207. n.o 12. et Segg. p.e 6. rec.

Minus Subsistit 2.m quod cessio d. Loci de Campo
Lycio non fuerit facta gnaliter, sed taxatiuè ad hospi:
tia, et bona ibidem expressa. Quamuis enim, vbi etiam
Cessio fuisset particularis, haec esset Sufficiens ad effm
transferendi controuersum iuspatronatus iuxtà Supe:
rius firmata, adhuc illius vniversalitatem planè re:
sultantem ex generali expressione omnium Iurium,
et pertinentiarum, non excludit particularis Specifi:
catio quorumdam bonorum, tum quia facta fuit
per haec verba inter quae &c. Et sic non per modum restric:
tiuum, et taxatiuum, sed demonstratiuum, et declara:
tiuum

UVA.BHSC

9 tiuum aliquorum bonorum; Tum quia taxatiua non
excludit connexa, quę veniunt in consequentiam, et
quę alias venirent ex dispositione Iuris, et ex natu:
ra verborum Rebuff. in l. Pratum vers. Item Li:
mitat, et restringit, et vers. vltimo dictio taxati:
va ff. de verb. Signif. Menoch. cons. 705. n.º 11. Barb.
de diction. usufreq. dict. 401. n.º 6. et de potest. Episc.
p.ª 3. alleg. 101. sub n.º 19. Sanchez de matrim. Lib. 7.
disp. 31. n.º 4. Rot. d.ᵉ 441. n.º 1. p.ᵉ 1. rec. Tum demum
quia stante precedenti gnali cessione d.ⁱ loci vna
cum omnibus iuribus, et pertinentijs, subsequens
expressio Hospitiorum, et Bonorum non preiudicat
10 vniversalitati, sed de iure censetur apposita de:
monstratiuè non taxatiuè, ut explicat Rota in
rec. d.ᵉ 181. n.º 6. et seqq. p.ᵉ 19. et in Lunen. Sarran.
Beneficiorum 13 martij 1681. §. non obstante, et
§. nihilominus coram bo: me: Rondinino, et 4 maij
1685. §. Non obstante, et seq. coram eodem, et in
Gerunden. Beneficij 16 martij 1683. §. paritèr
coram Emo & Card.ⁱ Caccia Archiepo Mediolanen.

11. Eo facilius DD. in hanc sententiam conue:
nerunt attenta subsequuta obseruantia tam ex dic:
tis, quàm ex factis elicita Rot. coram Cels. dec.
15. n.º 11. et coram Carill. d.ᵉ 146. n.º 4. et in rec. d.ᵉ 51.
12 n.º 5. et seqq. p.ᵉ 19. quę plurimum operatur ad pro:
bandum Iuspatronatus fuisse comprehensum in
cessione Rot. decis. 490. n.º 4. coram Peuting. et
d.ᵉ 136. n.º 5. et 6. coram Priolo, et quid in precedenti
Instro partes intellexerint Crauet. cons. 194. n.º
8. Spad. cons. 157. n.º 19. Lib. p.º Rot. d.ᵉ 87. n.º 10. p.ᵉ 9.
13 et d.ᵉ 155. n.º 15. et d.ᵉ 111. n.º 7. p.ᵉ 17. maximè cum verba

UVA.BHSC

ipsa cessionis capacia, et adaptata sint intelligen:
tiæ ab obseruantia traditæ Rot. coram Merlin. dec.
728. n.º 2. et coram Priol. d.e 104. n.º 6. et 7. Ab anno si:
quidem 1668. stipulatæ permutationis Imhoffiani
nunquam prætenderunt Iuspatronatus super d.a
Cappella, immo eadem permutatione iam sequuta
fratres de Imhoff permutantes sub die 10 gmbris
eiusdem anni coram Episcopo Augustano decla:
rarunt quod ante permutationem tria puncta su:
per Cappella sibi reseruauerant ibi = qualiter
nobis ante effectiuè conclusam permutationem
iam recensendam à Celsitudine vestra omnibus
vicibus agnita, et pro iustis habita, tria puncta
humillimè reseruauimus &c = vt in Sum.º Epi
n.º 20. assistentiam nimirum Senioris ex Linea de
Imhoff tam aperitioni Garophylaciorum, quàm
susceptioni rationum redditiuum ptæ Ecclesiæ,
Oratorium itidem in eadem Ecclesia, et Epitha:
phium pro Regina Fundatrice, quæ reseruatio:
nes probant Cappellam cum cæteris alijs Iuribus
14 translatam fuisse in Cathedralem ex natura reser:
vationis importantis gnalem comprehensionem
omnium aliorum Iurium non exceptuatorum l.
quæsitum §. denique ff. de fund. instruct. Castrin.
cons. 70. n.º 13. Lib. p.º Surd. cons. 152. n.º 43. Gonzal.
ad reg. 8 Cancell. glos. 13. n.º 77. Adden. ad decis.
46. n.º 18. et 19. p.e 9. rec. Rot. d.e 101. n.º 10. post Vivian
de iurepat. et coram Coccin. d.e 157. n.º 4. et d.e 375. n.º
11. et coram Priol. d.e 95. n.º 22. et in rec. decis. 69.
n.º 4. p.e p.a

Quod, et clarius indicat alia supplicatis

exhibita

UVA.BHSC

exhibita Episcopo Augustano de anno 1676. per
Jo: Baptistam unum ex Permutantibus, et Patrem
Francisci Antonij Actoris pro habenda confirmatione
ptorum Jurium reseruatorum, in qua expressè fas:
sus fuit in Sepedicta cessione comprehensam fuisse Ec:
clesiam, seù Cappellam ibi = Cum alienatio, et cessio
templi, una cum appertinentijs ad Beatam Virginem
Auxiliatricem in Campo Lycis de Imhoffianis ad Cel:
15 sissimas manus facta fuerit d.o Sum.o n.o 22 = quę con:
fessio cum emanauerit ab uno ex Contrahentibus de
intelligentia contractus plenè instructo, et Auctore
pti Fran.ci Antonij, ac in actu Scris, et proportionato
plenè probat ad Tex. in l. generaliter 13. Cod. de non
numerat. pecun. Bartol. in l. prò hęrede n.o 3. ff. de ac:
quir. possess. Mantic. de coniect. vltim. volunt. Lib.
12. tit. 12. n.o 26. Mascard. de probat. conclus. 43. n.o
9. et conclus. 47. n.o 16. Cyriac. controu. 244. n.o 30. Angel
de confess. Lib. p.o q.e p.a n.o 14. et Lib. 3. q.e 20. n.o 2.

Firmata sic comprehensione Jurispatronatus tam
ex verbis, quam ex mente Contrahentium, nec etiam
attendi merentur alię duę exceptiones in contrarium
oppositę: Non quidem prima desumpta ex probabili
ignorantia Jurispatronatus in permutantibus, ex quo
de illius acquisitione adhuc hodie dubitetur, et Epus
16 semper negauerit illud ad fuisse, cum tamen certum
sit voluntatem contrahentium nunquam trahi posse
ad incognita, seù incogitata ad Tex. in l. ignorans ff. de
locat. l. labeo 7. §. Subero ff. de Suppellect. legat. Mantic.
de coniect. vltim. volunt. Lib. p.o tit. 3. n.o p.o Rot. in rec. d.e
139. n.o 7. et 8. p.e 1. et d.e 172. n.o 4. p.e 5. et d.e 87. n.o 6. p.e 19. et
in Bonon. Fid.si 9. Xmbris 1697. §. Atque hinc coram

UVA.BHSC

17 R. pd. meo Molines. Vltra quod enim cum cessio fuerit vniuersalis de Villa cum omnibus suis iuribus, et pertinentijs, sub ea venit quoque Iuspatronatus, quamuis ignotum, et ignoratum, tanquam eidem Villę annexum Crauett. cons. 117. n.º 11. Menoch. cons. 496. n.º 59. et 60. Galerat. de Renunciat. Lib. 3. cap. 9. n.º 13. vers. sed contrarium Donad. cod. tract. cap. 4. n.º 11. à n.º 13. et seqq.

Viget prętereà quod viri nobiles, ut erant pti fratres de Imhoff, non præsumuntur ignorasse decus, et Iura honorifica eorum familię, necest verisimile quod habeat notitiam de patronatu actor 3.us hęres, quodque eandem non habuerint filij memoratę Reginę Fundatricis, quorum alter erat Consul Augustanus, sub hac qualitate nominatus in Epistola Epi anni 1618. maximè extantibus pęnès ipsos tot documentis exhibitis à Barone pręseferentibus Fundationem Cappellę eiusque consecrationis, ac omnium actuum à d.a fundatrice, eiusque immediatis successoribus gestorum confirmationem cuiusmodi signanter est protestatio ab eadem Regina emissa de anno 1614., in qua specialis, ac indiuidua fit mentio Iurispatronatus super Cappella Sum.º Baronis

18 n.º 11. ex quibus omnibus excluditur ignorantię pręsumptio ad tradita p. Ramon. cons. 117. sub n.º p.º Card. de Luc. de credit. disc. 130. sub n.º 6. et de Iurepatr. disc. 64. sub n.º 5. et 6. Rot. d.e 481. n.º 13. p.e p.a diuers. Atque vlterius de plena scientia eorumdem fratrum permutantium satis constat, Tum ex nonnullis antiquis pretentionibus per ipsos ante permutationem excitatis, referendo Codicillos Reginę, ex quibus illis innotuerat fundatio Cappellę d. Sum.º n.º 8. 9.

10. et 14.

UVA.BHSC

19 10. et 24. cum ex fundatione absque aliquo hominis
ministerio Iuspatronatus acquiratur. Cap. nobis
de Iur. patr. Spad. cons. 6. n.º 3. et cons. 7. n.º p.º to. 1. Vi:
vian. de Iur. patr. p.e p.a Lib. 1. cap. p.º n.º 9. et 123.
Lotter. de re benef. Lib. 1. q.e 7. n.º 4. et seqq. Ricc. in
prax. Archiep. resol. 123. n.º 3. p.e p.a Rot. coram Mer:
lin. d.e 35. n.º p.º coram Bich. d.e 161. n.º 6. coram Arguell.
d.e 117. n.º 13. coram Zaratt. d.e 80. n.º 13. et in rec. d.e 175.
n.º 1. p.e 5. to: p.º et d.e 89. n.º 1. p.e 6. Tum etiam ex quo
ijdem permutantes in supplicatione facta Episcopo
pro concessione, seu confirmatione ptorum trium
Iurium non declararunt, quod eorum Auia fuerat
fundatrix Cappellæ; verum etiam quod ipsi in permuta:
tione sibi reseruauerant, licet in illius Instro inser:
ta non fuerint, huoi tria Iura honorifica, quæ cum
non ex alia Causa pretendere possent, nisi tanquam
20 Patroni ptæ Cappellæ, eorum reseruatio notitiam
Iurispatronatus in acquirentibus præsupponit
Arg. Tex. in l. quædam mulier cum ibi notat. ff. de
rei vindic. l. 1. ff. de vsufr. Crauett. cons. 116 sub n.º 5. et 6.

Multo minus meretur attendi 1.a exceptio ex eo
21 deducta, quod cum controversa Cappella fuerit incor:
porata Ecclesiæ Parochiali Meittingen. Sum.º Ac:
toris n.º p.º per hanc incorporationem separata fue:
rit à bonis permutatis, atque effecta pars integra:
lis eiusdem Parochiæ, et inseparabilis ab illa
Abb. in cap. quanta n.º 5. et 6. de Iudic. Crauet
cons. 818. n.º 13. Mantic. de tacit. Lib. p.º tit. 14. n.º 8.
Merlin. decis. 115. n.º 4. et 5. et d.e 615. n.º p.º Bich. d.e
311. n.º 19. et seqq. Nam quidquid sit de huoi incor:
poratione, de qua non constat nisi ex dispositione

UVA.BHSC

Reginę Fundatricis impediri non poterat ex hoc capite quin Iuspatronatus transiret in Ecclesiam Augustanam per alienationem, seu Translationem Loci, in quo sita est Cappella, Nullumque preiudicium exinde irrogatur Ecclesię Parochiali, quę ex translatione Iurispatronatus, de qua hodie unicè disceptatur, potiùs retrahi vtilitatem, dum Libertatem consequitur et Cappellanus perpetuus d.ae Cappellę citra controuersiam missas celebrat, ac cętera alia iura Parochialia exercet, quę ex incorporatione illi competerent, in Villicos, et Incolas d. Loci Hisque pręterea accedit, quod nec franciscus Antonius huoi exceptionem proponere valet, vel quia est de iure Tertij
22 de quo regulariter nemo post excipere L. p.a C. de except. rei iudic. Rot. coram Coccin. d.e 701. n.o 1 et coram Cerr.
23 d.e 611. in fin. vel quia ipsi tanquam Bonatarius ptorum Contrahentium non liceat permutationem factam à suis authoribus impugnare ad Tex. in L. cum à matre Cod. de rei vindic. Ruin. cons. 118. n.o 16. Lib. 1. Bonden. colluct. Legal. 11. n.o 116. Lib. 1. Rot. coram Cels. d.e 174. n.o 11. et in Rec. decis. 101. n.o 11. p.e 9. et d.e 331. n.o 31. p.e 18.

Et ita utraque &

Augustana Iurispatronatus sup. reinteg.e
Lun. 17. febr. 1698

LXXXVII

A decreto R.mi P. D. mei Decani, per quod ad formam decisionum desuper coram eo emanatarum sub

diebus

UVA.BHSC

diebus 31 Januarij, 10. Junij 1695. et 6. Febr. 1696.
obtinuit Baro Franciscus Antonius de Imhoff rein-
tegrari ad possessionem, seu quasi Patronatus, et iuri-
um patronalium Cappellę, seu Ecclesię Beatę Ma-
rię Auxiliatricis in Campo Lycis, et proeffectu rein-
tegrationis mandari restitui claues dictæ Ecclesię
et Garophylaciorum, nec non monasterioli propè d.
Cappellam ędificati prouocante Ser.mo Pnpe Episcopo
Augustano, et deuoluta ad me per Commissionem Si-
gnaturę Iustitię Causa appellationis vna cum dubio
super negocio pnli Iurispatronatus, consului VV.
an decretum Rotale sit confirmandum, vel infir-
mandum, sed bis suspensa resolutione vtriusque
dubij sub diebus 3. Junij, et 11. Xmbris superioris
anni, tandem hodie videntibus 5.o et 6.o ex Patribus,
rescriptum fuit decretum esse infirmandum.

Cum enim fratres de Imhoff per contractu
permutationis initum de anno 1668. cum Episcopo
Augustano vigore amplissimę cessionis Loci Viuę
Marię Virginis Auxiliatricis in Campo Lycis
cum omnibus suis Iuribus, et pertinentijs in eo
comprehensę in Ecclesiam Cathedralem Augusta-
nam transtulerint Iuspatronatus controuersę
Cappellę receptis per eos nonnullis bonis ad mensam
Epalem spectantibus, ut latè firmatum est in
alia contemporanea decisione super negocio prin-
cipali, frustra hodie ptus Baro de Imhoff preten-
dit reingrationem ad Iuspatronatus, et cętera iura
illius consequutiua, et accessoria ex capite pnsi
Spolij commissi de anno 1624. per vicarium Gnlem
1 Augustanum, dum fratres permutantes illius Auc-

UVA.BHSC

tores sponte dimittendo Iuspatronatus ex facto prop.
ab antiqua possessione ceciderunt, et habuerunt
pro non commisso, vel prò renunciato Spolio Cassa:
dor. decis. 4. n.º 9. et ferè per tot. de restit. Spoliat.
Burat. d.e 136. n.º 20. Cocc. d.e 1642. n.º 2. Peutinger.
d.e 332. n.º 3. Priol. d.e 416. n.º 11. Dunorett. Iun. d.e
735. n.º 5. Rot. in rec. d.e 261. n.º 6. et 7. p.e 17. et in
Toletana executionis Testamenti super manu:
tentione, seu reintegratione 25 Junij 1696 § non
quidem coram bo: me: Emerix Decano.

Eoque fortius dum ex alijs actibus tam
precedentibus d. permutationem quam postea gestis
ab Auctoribus p.ti Baronis abundè constat de Libe:
ra dimissione pretensorum Iurium patronalium sibi
unicè reservatis nullis Iuribus honorificis, quæ eis
concessa nec etiam hodie controuertuntur: Nam de an:
no 1655. p.ti fratres correspectiuè ad facultatem sibi
impertitam ab Ep.o Augustano de ædificando propè
d. Ecclesiam nouum hospitium prò maiori commodo Pe:
regrinantium cum exactione Gabellæ vinariæ, renun:
ciarunt coadministrationi oblationum p.tæ Ecclesiæ
Sum.º Ep.i n.º 13. Eodemque anno 1655. in precibus ei:
dem Antistiti porrectis, nihil aliud Imhoffiani
sibi reseruari curarunt, quam tria puncta inter:
ventum scilicet Senioris eorum familiæ in apeti:
tione Garophylaciorum, et Susceptione rationum,
constructionum privati Oratorij intra ambitum
Ecclesiæ, et inscriptionem Ephytaphii in memo:
riam Reginæ Fundatricis d.º Sum.º n.º 12. 13. et 14. p.t
denique ad hæc sola honorifica iura se restrinxe:
runt in alijs geminatis precibus Ep.o Successori
obla:

UVA.BHSC

oblatis de annis 1668. et 1636 d.° Sum.° n.° 19. cum
tribus segg. ex hac enim particularium Iurium re-
2 servatione, validum insurgit argumentum, quod etc:
et alię rationales ęquipollentię, sine quę competebant
eo de quibus dicebur Spoliata Regina Fundatrixęb
eis fuerint renunciatę Bursatt. cons. 76. n.° 35. Resol.
resol. 5.ª n.° 46. Rot. d.ª 95. n.° 11. coram Priol. de eis. 8 in.
n.° 16 coram Bunoreu. Jun. et in rec. d.ª 76 n. n.° 11. 5.ª 18
cum alijs relatis in dec.ª Super negocio 5.ti S. Cog.
Facilius, in fin.

3 Nec in contrarium facit, quod cum Iudici-
um reintegrationis sit privilegiatum, et introduc-
tum in odium Spoliantis, ante omnia Spoliatus sit
restituendus in suis iuribus pereetis omnibus exce-
ptionibus ad petitorium l. 5.ª ff. de vi et vi armat. leg.
si quis ad Sc Cd. ad l. Iul. de vi publica. cap. ex litte-
ris, et cap. conquerente de restit. Spoliat. Peregrin.
cons. 1313. n.° 5.° et segg. lib. 5. Andreol. controu. 381. n.°
19. Rot. coram Burat. d.ª 731. n.° 6. ibique Adden. Litt.
A. coram Coccin. dec. 113. n.° 8. coram Sa:me: Alexan-
dro VIII. d.ª 104. n.° 13. et 14. et in rec. dec. 365. n.° 10.
5.° 5.ª et d.ª 6 n 11. n.° 10. 5.° 18. et firmant decisiones Cau-
sę 5.ª nempę S. final. et 3.ª S. In consequentiam, adeò
4 quod nec Spolians Spolians audiri debeat licet oppo-
nat exceptionem renunciationis Spolij, quasi hęc
non sponte sed coactè facta presumatur iuxta lex.
expressum in cap. Sollicitè n. de restit. Spoliat.
ibique Bald. in fine. et Gonzal. n.° 5.° Peregrin. cons.
1313. n.° 5.° et segg. Menoch. cons. 660. n.° 7. et de recuper.
possess. remed. 5.° n.° 163. Cyriac. controu. 339. n.° 31.
Super qua Iuris dispositione innituntur decisiones

UVA.BHSC

Ami D. mei Decani et in p.a §. Final. in n.o §. mi-
nusque releuat, et in 3.a §. in consequentiam.

5 Quandoquidem vbi prout hic exceptio non
Iuris Spoliati est notoria, et ostenditur in conti-
nenti, hęc etiam admittitur in iudicio privilegiato Spo-
lij ex traditis per Pontan. de Spol. Lib. 3. cap. 2. n.o 48.
Gabr. de restit. Spol. concl. p.o n.o 94. Rot. d.e 1123. n.o 11.
coram Dunorett. Jun. et d.e 687. n.o 17. coram Merlin. vbi
6 concordantes; non obstante dispositione citati Text. in
cap. Sollicitè de restit. Spoliat. Tum quia non agi-
tur de simplici renunciatione Spolij, sed de cessione
titulo oneroso, et correspectiuo ad alia bona per
mensam Epalem cessa, et a fratribus permutantibus
acceptata, quo casu cessat remedium Canonis rein-
tegrandę, ut in terminis Rot. d.e 1161. n.o 6. et 7. p.e 17.
7 rec. Tum quia dispositio præfati Textus vnicè
se fundat in præsumptione, quod renunciatio fue-
rit violenta, et non libera, ibi = quia non est ve-
risimile quod sponte Iuri suo renunciauerit, qui
iam Spoliatus renunciauit = quę præsumptio cu-
8 cesset in hypothesi ex libera permutatione facta
a fratribus correspectiuè ad tot alia bona per ip-
sos recepta, cessare etiam debet p.ti Textus censu-
ra cap. accepta in fin. de restit. Spoliat. et in eod.
cap. Sollicitè notant Jo: de Imol. sub n.o 7. An-
charan n.o 13. Bald. sub n.o 13. et Gonzal. sub n.o p.o De
Bald. in d. cap. accepta n.o p.o Bellamer sub n.o p.o vers
n.o opponitur, Abb. ibidem n.o 10 et Vagnarecc. in verb.
si vobis constiterit per tot. Menoch. de recuper.
9 poss. remed. p.o n.o 171. Tum rursus quia cum per-
mutatio facta fuerit cum Episcopo fauore Ecc.æ

Cathedralis

UVA.BHSC

Cathedralis per hoc solum adesse præsumitur quæ-
vis violentia, et metus l. fin. ff. de eo quod metus
causa, atque ideo neque habet locum reintegrac,
ut observant Bellamer. in d.o cap. Sollicitè n.o 11.
vers. quartò opponitur, et vers. item quia Zabarell.
n.o 3. in fin. et n.o 4. Abb. ibidem d. n.o 10. Wagnarec. in
d. cap. accepta verb. si vobis constiterit de restit.
10 Spoliat. Menoch. d. remed. p.o n.o 176. Parum attento
quod Episcopus sit etiam Princeps, et Dominus
Loci, et in eo Jurisdictionem temporalem exerce-
at, qualitas namque Ecclica purgat quamcumq.
præsumptionem concessionis, et violentiæ, ut in
subiecta materia Jurispatronatus firmant
Barbos. de Jur. Eccles. univers. lib. 3. cap. 12. n.o
152. et seqq. Corrad. in prax benef. lib. 4. cap. 4. n.o
42. Antonell. de loc. legal. lib. p.o cap. 12. n.o 17. et de
regim. Eccles. lib. 3. cap. 6. Panimol. d.e 10. annot. 1.
n.o 12. Rot. in Olomucen. Jurisdictionis 19. Janua-
rij, et 5. Junij 1693. §. nam non videtur, et seq. coram
R.pd. meo muto, et 5 maij 1694. §. rursùs, et seq.
11. coram R.pd. meo molines. Tum tandem quia præ-
citatus textus in cap. Sollicitè non procedit
quando p.t hic post renunciationem, Spoliatus
per longum temporis intervallum non fuit conque-
stus, quia tunc verisimiliter dicitur ratum sine
metu habuisse quod gessit, et renunciationis actum
fuisse Spontaneum Anton. de Butr. in d. cap. Solli-
citè, et ibidem Barbos. n.o 6. Menoch. de recuper.
possess. d. remed. p.o n.o 178. Paris. de resign. lib. 13.
q.e 5. n.o 41. et seqq.
12 Minusque prò excludenda renunciatione

UVA.BHSC

Spolij suffragari potest, quod non probetur fratres de Imhoff habuisse scientiam Spolij de tempore permutationis, prout requiritur ad hoc ut sub pta cessione, seu renunciatione censeretur comprehensum Bellamer. d.e 550 per tot. Panimoll. d.e 10. n.o 18. Rot. in rec. d.e 139. n.o 7. p.e p.a et d.e 171. n.o 4. p.e 5. et firmat ultima decisio R.mi B. Decani §. Final. sed

13 immò in eis uti hæredibus præsumatur ignorantia cap. præsumitur 47. de reg. iur. in 6. l. verius 71 ff. de probat. l. qui in alterius 43. ff. de reg. iur. Grat. discept. for. 681. n.o 3. Rot. decis. 51. n.o 28. et d.e 429. n.o 15. p.e 12. d.e 258. n.o 16. p.e 16. et d.e 488. n.o 11. p.e 18.

14 maxime cum factum est antiquum ob lapsum scilicet annorum 44. a die pnsi Spolij, usque ad contractum permutationis ad tradita per Marant. in repetit. leg. is patest n.o 227. in 3.a limit. ff. de legat. p.o Gaill. observat. 48. n.o 20. lib. 2. Menoch. de præsumpt. præs. 23. n.o 38. lib. 6.

Nimium siquidem inverisimilis est visa

15 allegata ignorantia, vel ex qualitate facti adeò notorij, cum Spolium patratum asseratur palàm et publicè, ac cum interventu plurium nobilium Sum.o Baronis n.o 11. ut in proposito tradit Menoch. de præsumpt. quest. 8. n.o 2. et 3. lib. p.o et præsumpt. 23. n. 80. et 81. lib. 6. Rot. in recen. d.e 533. n.o 4. p.e p.a, d.e 353. n.o 13. p.e 13. et d.e 532. n.o 30. p.e 14. vel attenta qualitate Iurispatronatus maximi decoris familiæ de Imhoff in Ecclia sita in loco ubi Imhoffiani iurisdictionem exercebant, habebantque hospitia, et proximam habitationem cum exactione Gabellæ vinariæ, vel

etiam

UVA.BHSC

etiam qualitate ipsa personarum nobilium, cum
eorum alter esset Consul Augustanus, ac prę: 378
tercà ambo nepotes Reginę contra quam Spolium
16 commissum dicitur, his enim concurrentibus, non
est allegabilis Ignorantię presumptio Mascard.
de probat. concl. 1199. Menoch. d. presump. n. 13. Lib.
6. et de recuper. possess. remed. 16. n.º 46. et seqq.
Cost. de fact. scient. et ignor. inspect. 64. Rot. in
Romana, seu verulana fid.si 10 maij 1690 §. ad:
debam, pręterea coram R. pd. meo Cyprara. Potissi:
mum verò quia Spolium verè innotuisse fratri:
bus permutantibus comprobatur, ex quo ipsimet in
actu antecedenti de anno 1654. petendo ab Epo
Licentiam ædificandi præfatum hospitium cum
exactione Gabellę vinarię, assertum Spolium
presupposuisse videntur ibi = Non attentis ijs, quę
tempore Auię nostrę in administratione huius Cap:
pellę inconuenienter euenerunt Sum.º Epi n.º 11 =
quę inconuenientia cum nulla alia fuerint preter
remotionem Reginę ob pnsam malam administra:
tionem oblationum Cappellę, resultat exindè
non solum notitia remotionis, sed, et implicita
17 confessio d. Spolij, et quidem ipsorum permutantium
qua nulla maior dari potest eorum scientię pro:
batio l. generaliter Cod. de non numer. pecun. Angel.
de Confess. Lib. p.º q.e p.a n.º 14. et seqq. Rot. d.e 115. n.º 5.
et d.e 147. n.º 4. p.e 13. d.e 17. n.º 9. d.e 446. n.º 1. et d.e 531.
n.º 17. vbi de confessione etiam implicita p.e 14. rec.
et alibi passim.

Et hęc, quę ita se habent quoad Iuspatro:
natus, ac cętera Iura honorifica in illis consequentia

UVA.BHSC

Succedentia, qualia dicuntur esse retentio clavium d.ae Ecclesiae, et Garophylaciorum, custodia Suppellectilium, et administratio oblationum, fortius procedunt pro denegandae reintegratione ad ptum monasterium Fratrum minorum S. Francisci de observantia, ut optime firmat n.a decisio Rmi Dni Decani §. Finali.

Quandoquidem assertum Spolium anni 1674. iam praecesserat pti monasterij aedificatio, ibidemque regularis observantia iam fuerat introducta; Idque apprime resultat ex eo quod in redditione rationum de oblationibus d.ae Ecc.ae Imhoffiani ab anno 1605. usque ad annum 1677. calculaverunt considerabilem quantitatem floren. 4596. erogatam in noua eiusdem monasterij structura, et aliam floren. 2400. ptis Patribus alijsque personis Ecclicis elargitam Sum.o Epi n.o 6. id ipsum confirmat diploma Imperiali Rodulphi II. de anno 1606., ex quo constat quod Imhoffiani exposuerant, quod saepe memorata Regina paucis ab inde annis Cappellam unacum quodam monasterio aedificaverat d. Sum.o n.o 19. Atque hoc demum patefacit protestatio emissa ab ipsa Regina de pto anno 1674. in qua conquerendo de Spolio, quod a Curia Ecclesia Augustana passa fuerat, profitetur se iamdiu ptos regulares admisisse, et ab ijs in Patronam fuisse agnitam Sum.o Baronis n.o 11. Quibus stantibus cum de anno 1663. PP. minores impetrauerint ab Episcopo Augustano non solum facultatem monasterium in ampliorem formam redigendi, sed et usum Cappellae eidem monasterio adhaerentis

praedicti

UVA.BHSC

prędicti verò Fratres de Imhoff nedum huoi concessis:
ni se non opposuerint sed immo de anno 1668. certo
adiecto onere celebrationis Missarum, et anniversari:
orum, ijsdem Religiosis donauerint duas domuncu:
las cum horto annexo, necnon Transitum viarum, si:
ne quibus amplior Monasterij constructio perfici non
poterat, expressa habita relatione ad d.m Epalem
concessionem, et ptæ Cappellę incorporationem d. Sum.o
Episcopi n.o 16. 17. et 18. utique per huoi actum eam:
18 dem concessionem ratam habuisse, ac cuicumque
iuri, quod desuper habebant, ptis PP. renuncias:
se videntur ad tradita per Capic. Latr. consult.
105. n.o 19. et seqq. Rot. d.e 146. n.o 10. p.e 18. rec.

Atque ex his non releuat responsio vltimę
decisionis Rmi P. Vecani in § remanet cum seqq.
quod Baro de Imhoff hodie non impugnet ptarum
domuncularum donationem, sed petat reintegrari
ad alia edificia postmodum expiorum, et Benefac:
torum ęleemosynis constructa, tamquam ptę Ec:
clesię, seu Cappellę accessoria. Quemadmodum
enim ex superius dictis constat quod Fratres de
Imhoff admissioni horum ꝑ religiosorum antiqui:
tus consenserunt, ità nec modernus Baro pręten:
dere potest lapsum annorum 70. et ultra illorum ex:
pulsionem, vel ab antiquo, vel etiam à nouis ædifi:
19 cijs in augumentum vetustioris authorante Epo,
et ptis Fratribus consentientibus, ut præfertur
post ptam donationem ædificatis vulg. leg. cum à
20 matre Cod. de rei vindicat. Pręsertim quia cum
Benefactorum oblationes, et Eleemosynę, ex qui:
bus Monasterium nouiter extructum, siue auctu

UVA.BHSC

asseritur, oblatę videantur non intuitu d. Cap:
pellę, sed quidem Fabricę eorumdem Religiosorum
nullum propterea tribuere poterant Im Eoffianis
titulum acquirendi desuper Iuspatronatus glos.
in cap. pię mentis 16. q. 7. Abbas in cap. 3. n.o 10. de
Iur. patr. Card. de Luc. de Iur. patr. disc. 55. n.o 17.
et no. Rot. coram Coccin. d.e 106. n.o 12. coram Caua:
ler. d.e 159. et in Toletana Iurispatronatus 5 Iunij
anni pręteriti S. Iustitia coram me, et in n.a
decisione huius Causę R.mi Decani S. Demum.

Et ita conclusum vtraque &c

Eugubina Dotis
Ven: 21. Febr. 1698

LXXXVIII.

Occasione matrimonij, anno 1620. contracti
inter Petrum Antonium Ronconum, et Franciscam
de Damianis, Gabriel istius Pater assignauit illi
in dotem ₰ 600. monetę Vrbinatenſ, et vlterius promi:
sit quod post eius ac Magdalenę vxoris mortem d.a
Francisca in quota suæ hęreditatis succedere deberet.
Dissoluto ex post matrimonio per obitum vxoris relic:
cto Hippolito filio, Petrus Antonius vir ad alias con:
volavit nuptias cum Eleonora, ex cuius fędere su:
sceptis alijs duobus Liberis, Tiberio nempè, et Fran.co
Maria, adversus istos de anno 1676. Gabriel Petrus,
et Catarina filij memorati Hippoliti iactabant se
velle agere in iudicio pro solutione dotis Franciscę

et prò

UVA.BHSC

et prò assequenda quota in bonis hereditarijs dicti Petri Antonij ex persona eiusdem Hippoliti Patris, quae tamen suspensum fuit ex amicabili compositione, in qua eisdem filijs assignata fuerunt tot bona stabilia valoris ₰ 1449. quorum rata in summa ₰ 1381. cedere debebat in satisfactionem dictae dotis, et reliqua ₰ 68 una insimul cum nonnullis mobilibus proportione ipsis tangente in d.a hereditate sum.o actorum n.o 8.

Huiusmodi transactio per spatium sexdecim, et vltra annorum fuit pacificè, et religiosè observata, sed vltimo loco sub pretextu, quod illa fuerit lesiua, et nulla praefati Gabriel, alijque fratres Iudicium prò restitutione dictae dotis ex integro instruxerunt coram R. pd. Organo Iudice ab AC deputato, qui transeundo cum supposito, quod bona obventa Franciscae ex successione Patris, vltra dotem iam sibi assignatam in ₰ 600. ascenderent ad alia ₰ 900 mandauit executiuum relaxauit adversus bona hereditaria dicti Petri Antonij pro ₰ 1500. à quo cum Signatura Iustitiae commissionem appellationis mihi direxerit cum clausula sit exequendum = proposui hodie dubium eidem Commissioni conforme, an, nempè, dictum mandatum sit exequendum, quod pretermissa illius nullitate ex opposito defectu viae executiuae, super qua informantes prò hereditate acriter inculcabant ex capite solius Iniustitiae negatiuè resolutum fuit.

Cum enim in sepedicta transactione praenominati fratres actores insolutum pnsae dotis habuerint tot bona valoris ₰ 1381. inde cessare in eisdem videbatur actio petendi prò eodem credito nouum manda:

UVA.BHSC

1 tum, cum ijs obstet vulgata regula frustra pe:
tis, quod intus habes, quam in proposito exornat Rot.
d.e 471. n.o 19. et d.e 670. n.o 3. p.e 18. rec. In nihilum re=
leuante, quod d.a bona ad p.ns non excedant valorem
ꝛ 700, quoniam vltra quod id non probatur ex so:
la partium assertione, minusque ex epistolis, quę
2 dantur in Sum.o actorum n.o 5.o cum tamquam in:
formes nihil ponant in esse Rota coram Cerr. d.e 802.
n.o 4. et in rec. dec. 54. n.o 11. p.e 17. contrarium sanè con:
vincitur ex Peritorum relatione in limine transac:
tionis hinc indè electorum, de qua in Sum.o hęredita:
3 tis n.o 3. cui donec de errore in oppositum doceatur
venit omninò deferendum gloss. in l. Item si unus
§. Principaliter verb. auctoritati in fin. ff. de
recept. arbitr. Rot. coram Ludovis. d.e 770. n.o 4. d.e
168. n.o 5. et seq. p.e 15. d.e 763. n.o 11. p.e 19. rec. et in Ro:
mana Redditionis rationis 6 Junij 1695. §. Secundo
impugnabatur coram R. p.d. meo Priolo.

Nec subsistere visum est obiectum enormis:
4 simę lęsionis, de qua ab actoribus præfata transac:
tio redarguebatur. Quandoquidem cum creditum
dotale, de quo agitur excepta summa ꝛ 600. illiqui:
dum sit, et incertum, eo quia ob defectum probatio:
num adhuc dignosci non potest quid, et quantum ex
successione paterna ad manus Franciscę peruene:
rit, in vanum vtique adversus dictam transactio:
5 nem opponitur asserta Lęsio, nam quousque affe:
ratur plena, et concludens probatio quantitatis cre:
diti, à qua dimetiri valeat quid fuerit pręcisè in
transactione remissum, semper militare debet
presumptio exclusiva Lęsionis, et pro iustitia

contractus

UVA.BHSC

contractus, ut firmant Mans. consult. 579. n.º 77. et seq. Rot. post Bonden. colluct. legal. 60. n. d.e 93 n.º 15. et seqq. et in rec. d.e 141. n.º 10. et seqq. p.e 15. d.e 163. n.º 11. et seq. et d.e 686. n.º 8. et seqq. p.e 18.

Absque eo quod huiusmodi probatio desumi valeat ex binis epistolis exhibitis in d. Sum.º Fratrum n.º 5.
6 nam illarum altera tanquam à tertio conscripta nihil probat l. non epistolis C. de probat. Cyriac. controu. 91. n.º 6. Angel. de confess. lib. p.º q.e 8. limit. 9. n.º 9. Rot. d.e 341. n.º 15. p.e 16. rec. et coram Card. Cerr. dec. 804. n.º 4. Alia verò licet legatur exarata
7 à Tiberio Roncono, adhuc tamen quia solùm refert quid in alia epistola conscripserat quidam Medicus Longhus super asseritis pretentionibus Hippoliti nullam desuper faciendo mentionem illarum valoris, aliquem proindè probationis gradum contra ipsos, aliosque fratres non facit Gratian. discept. 179. n.º 14. Rot. dec. 163. n.º 8. et seq. p.e 18. rec.

Non item dicta probatio deduci potest ex quibusdam precibus nomine Petri Antonij porrectis D. Duci Urbinaten., ut sibi licentiam impartiret distrahendi bona obventa Franciscæ uxori ex hereditate paterna. Etenim etsi in illis enunciatum fuerit dicta bona ascendisse ad ∇ 900. ex duplici tamen ratione illorum certitudo videbatur
8 excludi. Primo nempe quia non probatur dictas preces fuisse conscriptas manu, et charactere eiusdem Petri Antonij, vel de illius mandato fuisse eidem Principi porrectas, quemadmodum de alterutro constare deberet, ne alias esset in alieno arbitrio preces nomine alterius porrigere, illasque

UVA.BHSC

= in proprium commodum postea allegare, ut advertunt Mascard. de probat. concl. 268. n.º 21. Rot. in rec. p.e 6. d.e 273. n.º 8. et seq. d.e 86. n.º 44. p.e 12. et coram Sa: me: Alex.º VIII. d.e 134. n.º 6. et seq. et 2.º quia præfata enunciativa non exprimit precisam quantitatem ₰ 900, sed cum dictione qualificativa
9 in circa, quæ certam, et determinatam quantitatem excludit Ruin. cons. 10. n.º 3. lib. 5. Barbos. dict. 154 n.º 6. Rot. in rec. d.e 73. n.º 3. p.e 2. d.e 1. n.º 9. p.e 17. et d.e
10 46. n.º 4. p.e 19. adeout verificari valeat etiam in sexta parte minus Rot. d.a decis. 1. n.º 11. p.e 17.
11 et secundum alios etiam in 4.a parte ut testantur Corn. cons. 59. n.º 5. et seq. lib. 4. Rot. d.a dec. 1. n.º 10. p.e 17.

At quando etiam transeundum esset cum supposito, cum quo iudicavit Prælatus deputatus ab AC in priori instantia, quod nempè d.a bona revera ascenderent ad summam ₰ 900. ad hoc animadvertebant Domini nequaquam intrare posse oppositam læsionem annullativam contractus, quia cum d. creditum unitim cum alijs ₰ 600. in totum non exuberet summam ₰ 1500. è converso autem actores ex illius titulo habuerint tot bona valoris ₰ 1381. hinc ex calculo aritmetico assequimur, quod læsio subsisteret in modica summa ₰ 119. quæ tamen
12 apta non esset invalidare transactionem, cum ad hunc effectum requiratur, quod læsio sit longè ultra dimidiam, ut tenent Iou. de Solemnit. in contract. minor. gloss. 22. §. 28. n.º 13. vers. verum probabilius Gobb. consult. 79. n.º 24. Capyc. Latr. consult. 152. n.º 16. Ursill. ad Afflict. d.e 220. n.º

1.º

UVA.BHSC

1.° Card. de Luc. de empt. et vendit. disc. 17. n.° 13. vers. hanc tertiam Urceol. de transact. q.° 94. n.° 16. Christin. decis. Belgic. 88. n.° 11. et per tot. vol. 1. Rot. d.° 711. n.° 1. p.° 1. d.° 769. n.° 15. p.° 11. et d.° 741. n.° 11. p.° 15. rec. et coram Caval. d.° 407. n.° 1. ac praesuppositum fuit in Bononien., seu Imolen. Bonorum 18 Martij 1697. coram me:

Certuque certius quia nominati fratres ultra p.ta possident etiam alia bona valoris 768, nec non superius enunciata mobilia ipsis obventa ex portione eiusdemmet hereditatis q.m Petri Antonij Ronconi, et quamuis opponatur eos non potuisse sine solemnitatibus adire illius hereditatem, recurrit nihilominus incuitabile dilemma quod vel ipsi non sunt heredes, quemadmodum pretendum, et in hoc casu tenentur imputare dictam ratam bonorum una cum fructibus perceptis ab anno 1676 quo inita fuit transactio, adeout factis calculis nil prorsus remanere potest, quin remaneat integrè
13 satisfacti. Vel sunt heredes, prout Domini probabilius censebant ex diuturna possessione dictorum bonorum, et perceptione illorum fructuum ad text. in l. qui in alieno §. sed si non adierit ff. de acquir. hered. Cephal. cons. 56. n.° 48. to. 1. Valenzuel. cons. 19. n.° 11. Gratian. discept. 171. n.° 31. Rot. coram Greg. d.° 98. n.° 1. ibique Adden. n.° 7. et in rec. d.° 173. n.° 5. p.° 17. et cum pro tertia parte hereditatis ipsis in
14 transactione obuenta confuserint actiones, nil ultra consequi possunt l. licet C. ad leg. Falcid. Ursell. conclus. legal. 36. n.° 17. et seq. tom. 1. Rot. dec. 711. n.° 7. p.° 18. rec.

UVA.BHSC

15 Eliminato ex his obiecto assertæ Læsionis minoris ponderis visum fuit aliud desumptum ex nullitate transactionis ob non adhibitas Solemnitates à patrio Statuto prescriptas in contractibus minorum

16. Cum enim dicta transactio potissimum inita fuerit ad effectum Soluendi debita hæreditaria ac restituendi controversam dotem, vtique tanquam gesta in causam omnino necessariam Substineri debet etiam non seruatis Solemnitatibus, quæ in actu necessario non requiruntur, ut Sentiunt Conciol. Super hoc eodem Statuto Lib. 1. rubr. 56. n.º 19. Fenzon. ad Stat. Urb. cap. 151. n.º 12. Lib. 1. Bonden. colluct. Legal. 16. n.º 44. et seq. to: 1. Merlin. Pignattel. cap. 34. n.º 38. Lib. 1. Torr. de pact. fut. Success. Lib. 1. cap. 125. n.º 11. Cenc. de Cens. q.e 109. n.º 7. Rot. post Torr. vbi supra d.e 125. n.º 6. et coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 126. n.º 11. et in rec. p.e 9. d.e 1671. n.º 5.

Et ita vtraque &c

Bononien. Fid.si de Burranis
Ven: 12. Februarij 1698

LXXXIX.

Cum Domini in hodierna audientia non minus validam quam iustam dignoverint Sententiam R.pd. mei Molines, in qua prævia decisione edita die 16 Januarij Superioris anni decreta fuit immissis Achilli de Fabris ad prædium nuncupatum Le Sereiane illam confirmandam esse autumarunt validitas

enim

UVA.BHSC

enim undique patebat ex actis: Iustitia vero æquè
clarè visa est resultare ab existentia fideicommis-
si Gabrielis Senioris de Burzanis, eiusque purificati-
one fauore Iacobi, ac ex non controuersa bonorum
identitate, quibus omnibus concurrentibus Actori
1 vt potè causam habenti à d. Iacobo petita Immissio
denari non poterat Rot. d.e 375. n.o 11. p.e 17. rec. et in
Interamnen. Fid.si 4. februarij 1695. §. primo coram
R. p.d. meo Muto, et in Firmana Prędij della Parapi-
na 10 Junij 1696 §. Constito coram eodem.

Neque illam retardare valet opposita reten-
tio ex Causa detractionum tum in quota tum in quan-
titate Alexandro venditori competentium. In univer-
sum siquidem ad Euc placuit responsis, quod cum d.s
Alexander nullum confecerit inuentarium, et ante
alienationem controuersi prędij plura alia bona dis-
traxerit, exinde eueniat, quod dictę detractiones,
2 vel dici debent omninò consumptę ex eo signanter q.a
pręsumitur hęredem grauatum occultasse alia bona
illas ex integro absorbentia ad Tex. in l. Marcellus
§. res quę ff. ad S. C. Trebellian. Bald. in l. cum de
lege ff. de probat. Rot. coram Card. Cels. d.e 335. n.o 9. et
in rec. d.e 399. n.o 18. et seq. par. 5. dec. 193. n.o 11. et seqq.
p.e 19. et in Auenionen. Fideicommissi super manu-
tentione 10 Junij 1697. §. final. coram Me, et in dec.e
3 Euius causæ §. nec ad retardandam. Vel tanquam invol-
ventes turbiditatem, et illiquiditatem ex memoratis
alienationibus, nequeunt immissionem fideicommissa-
ris retardare Rota dec. 185. n.o 9. p.e 10. et dec. 740.
n.o 9. et seq. p.e 18. rec. et coram Card. Cels. dec. 167. n.o
6. et in Perusina Fideicommissi 11 Junij 1695. §.

UVA.BHSC

Final. coram R. p. d. meo Pio.

4 Haud releuante quod vbi prout hic agitur adversus tertium possessorem incumbat onus fideicommissario concludenter probandi omnes detractiones fuisse consumptas; Quia cum alienationes precedenter factæ sint in summa valdè considerabili Librarum $\overset{m}{16}$, quas vna cum presumpta subtractione aliorum bonorum credi potest adequare quascumque pnsas detractiones, vtiq. fideicommissarius non gravatur onere probandi illarum consumptionem, sed Marchesini tertij possessores omnino tenentur mediante firmatione status hereditarij fideicommittentis ~~status~~ excludere presumptionem integræ consumptionis probando negatiuam existentiæ, et alienationis aliorum bonorum, quidquid dicendum esset quoties d.ae alienationes essent modici valoris, et aliunde cessaret verisimilitudo quod illæ adequare possent assertas detractiones iuxta æquitatiuam distinctionem de qua Merlin. de Legitim. Lib. 2. tit. 2. quest. 4. n.o 3. Fusar. de Substit. quest. 561. n.o 2. vrceol. consult. for. cap. 53. n.o 42. et 44. optimè Rocc. disput. Iur. Select. cap. 10. n.o 73. et seqq. Rot. coram Merlin. d.e 633. sub n.o 1. vers. sed multo magis, et duob. seqq. coram Peutinger. d.e 370. n.o 2. coram Bich. d.e 32. n.o 4. et in rec. d.e 133. n.o 5. et 8. et d.e 193. n.o 5. et 13. et d.e 403. n.o 4. et seq. cum alijs in præterita decisione R. p. d. mei Molines §. Itaque.

Nec d.a firmatio status hereditarij, erui potest ex quodam folio bonorum hereditariorum alias p. actores in actis producto; Quoniam omissis alijs responsionibus, cum illud ad alium finem exhibitum non fuerit

quàm

UVA.BHSC

quam ad effectum ostendendi ingentem quantitatem
alienationum, nullam videtur inducere confessionem
d. Actoris respectu ad non existentiam aliorum bonorum,
presertim quia non continet clausulas restrictiuas, ex
quibus resultare valeat negatiua coarctata, nullamq.
5 facit mentionem de pecunijs, et mobilibus quę in homine
industrioso, et retinente publicam Tabernam presu-
muntur remansisse in hęreditate, quę tamen existentia,
6 vel exclusio necessaria est pro firmatione status, per
ea quę tradidit Rot. coram Merlin. d.° 635. n.° 6. in rec.
d. dec. 193. n.° 6. et seq. p.te 19. et in Assisien. Potis 3. Ju-
lij 1684. §. Sane coram bo: me: Rondinino, et in d.a dec.
R. p. d. mei Molines §. nec ad firmandum.

Atque ob id nil refert, quod Facius emptori
controuersi predij, à quo causam habent Marchesini,
inter alias detractiones fuerint sibi cessa iura dota-
lia Julię Bombice, et Elisabettę de Tostinis, Alexandri
venditoris primę, et respectiuè secundę vxoris, ac Ju-
7 lię Burranę eiusdem venditoris filię, quę omnes vi-
gore autł. res quę C. commun. de legat. habebant hy-
pothecata bona Fideicommittentis. Quandoquidem cum
8 d.s Alexander possiderit diuersa bona libera, et si-
gnanter pingue prelegatum Capitalis Artis Sericę
vna cum Juribus Legittimę, et Trebellianicę, in eius-
dem Fideicommittentis hęreditate sibi competentium
ex dd. bonis omnes memoratę dotes presumuntur solutę,
nec possunt ex persona Alexandri debitoris, seu Ga-
brielis eius filij, è fideicommisso deduci ex indubi-
tate iuris regula, quod beneficium d. autł. res
quę est subsidiarium, ideoque non utendum, existentibus
bonis liberis Tusar. de Substit. quest. 531. n.° 131.

UVA.BHSC

Spad. cons. 217. n.º 2. Lib. 2. Rot. post Zacch. de oblig.
Camer. d.º 189. n.º 32. in rec. d.º 48. n.º 6. p.º 12. et in Ro:
mana Fideicommissi 24 Aprilis 1690 §. comprobata, et
21. Junij 1693. §. demum coram R. p. d. meo Molines,
9 quod facilius locum sibi vindicat in hypothesi, nam gra:
vati expressè consensum prestiterunt alienationi bonorum
liberorum, undè ob preiudicium ipsis ex d.º consensu illa:
tum nequeunt Marchesini ex eorum Iuribus retentio:
nem opponere, quantumuis dicti heredes gravati nul:
lam habeant causam à venditore, ut post Vl. ind. auth.
res que, et alios Rot. post Merlin. de pignor. dec. 32.
n.º 4. in rec. p.º 5. d.º 239. n.º 10. et in allegata Romana Fi:
deicommissi 24 Aprilis 1690 §. nec iuuat, et 21. Junij
1693. §. nec replicari coram R. p. d. meo Molines.

Non attenta replicatione quod Testator man:
dauerit feminas dotari, et dotes restitui ex eius bonis
hereditarijs, ex quo infertur, quod dicte dotes non de:
beantur in subsidium, sed ex precisa, et determinata
10 voluntate Fideicommittentis; quia huiusmodi dispositiones
semper intelliguntur iuxta censuram Iuris communis,
quatenus, scilicet feminę, aliundè dotari non pos:
sint, cum dispositio Testatoris succedat loco disposi:
tionis legalis Castren. cons. 64. n.º 4. Lib. 2. Menoch.
cons. 704. n.º 16. Molin. de primogen. Hispan. Lib. 4.
cap. 7. sub n.º 2. Adden. ad Gregor. dec. 543. n.º 5. Rot.
coram Coccin. d.º 862. per tot. coram Bich. d.º 304. n.º 13.
11 et coram Peuting. dec. 114. n.º 7. Tametsi d.s Testator
dotationem iniunxerit faciendam ex eius bonis post:
quam tamen legitimam, et capitale Artis Sericę
Alexandro eius filio prelegaverat, quia ex pre:
citatis auctoritatibus illius preceptum semper

accipiendum

UVA.BHSC

accipiendum est in eo sensu, vt locum habeat quatenus legitima, et alia bona libera de tempore dotationis fuissent consumpta, quod sanè cum in iure non presumatur, esset in omnem casum à reis conuentis concludenter probandum, ut in fortioribus terminis firmavit Rota coram Bich. d.a dec. 304. n.o 6. et seqq. et advertit preterita decisis huius causę §. proindeque

Et ita vtraque &

Gerunden. Beneficij
Ven: 18 Febr. 1698

XC.

Post tres conformes sententias nostri Auditorij adiudicantes controversum Beneficium, seu perpetuam Vicariam S. Marię de Ridaura vnitam mensę Abbatiali monasterij Campi Rotundi Ioanni Solers quæstametsi in concursu ab Ordinario Gerunden. pręelectum Abbas d. monasterij instituere recusauerat, signatura Iustitię ad provocationem Iacobi Casas ptis iudicatis Rotalibus ad huc acquiescere detrectantis causam mihi delegauit cum clausula = sine preiudicio rei iudicatę = ad cuius rescripti normam Domini sub congrus dubis à me in hodierna audientia consulti, constare de re iudicata responderunt.

Nam de validitate sententiarum earumque conformitate nulla emersit inter partes contentio; Iustitia verò quam perspicuam reddunt optima fundamenta decisionum RR. PP. DD. Molines, Scotti, et

UVA.BHSC

Ansaldi, quę de more easdem Rotales Sententias
pręcesserunt, non rectè impugnari visa est ex unico
fundamento, cui hodie nitebatur Iacobus, derelictis
cęteris in pręcitatis decisionibus causę satis iam con-
futatis, quod nimirum Ordinarius Gerundeñ non va-
luerit pręelectum in concursu Abbati instituendum
proponere, sed è converso inter plures in concursu ab
1 eodem Ordinario indicto approbatos, partes essent Ab-
batis tanquam huius Vicarię Patroni, quem maluc-
rit Episcopo præsentare iuxta sancita à Sac. Trid.
Concil. in cap. 18. §. Si verò Sess. 24. de reform. et
referendo resolutionem S. Cong.nis Concilij in una At-
trebatten tradit Garz. de Benef. p.e 9. cap. 2. n.o 264.
Gonzalez ad reg. 8. Cancell. glos. 5. n.o 112. Ventrigl. in
prax. rer. notab. for. Eccles. to. 2. Annot. 5. §. 2. n.o 4. et 5.
Obiectum enim quod tunc demum procederet
2 si probata fuisset in Abbate qualitas patronalis
qui sunt termini, in quibus Sacrum Concilium in-
dulget Prõnis Ecclicis, ut approbatis in concursu al-
terum à se pręelectum ordinario instituendum pręsentent iuxta auctes mox allegatas, non est appli-
cabile ad hypothesim, in qua tantum abest, ut
huoi qualitas in Abbate probata fuerit, quin
3 potius illa ex duplici circumstantia excluda-
tur, Altera quidem quod ex visitationibus, alijsque
actibus per Epos prò tempore expletis constitit Ab-
bates non nominationis, seu præsentationis, sed ve-
rę collationis titulum continuè sibi adscripsisse
se gerendo tanquam inferiores collatores ad quos
pertinet institutio eius, quem Episcopi dignio-
rem reputauerint iuxta notata per Genuens. in

prax.

UVA.BHSC

prax. Curiæ Archiep. neap. cap. 65. n.° 5. iuxtà vete:
rem impress. Ventrigl. dict. annot. 5. n.° 5. Rot. decis.
453. n.° 7. et 8. p.° 18. et firmat vltima decisis causæ
10 Xmbris 1696. §. fin. coram R. pd. meo Ansaldo: Al:
tera vero ex ipsomet titulo unionis, cuius vigore
Abbas fauore Iacobi nominationem expleuit susti:
nendo ius nominandi sibi derivatum non ex titulo
Iurispatronatus, sed ex constitutione S. me: B. Pij V.
La 47. quam tamen cum attendendam minimè esse
recognouerint Domini in concursu alterius posteri:
oris Sa: me: Clementis VIII. præscribentis, ut vi:
caria hæc per concursum provideatur iuxtà plenè
firmata in omnibus præcedentibus decisionibus
super hoc articulo hodie non impugnatis, indè sa:
tis putarunt ad eas remissiuè se habere.

Et ita utraque &

Romana Separationis Thori.
Merc. 5. martij 1698
XCI.

Audito hodiè Marchione Francisco super
resolutione capta die 9. Xmbris prox.ti Domini eandem
sententiam amplexi iterùm censueverunt illi de:
negandam esse manutentionem in exigendis ma:
trimonialibus obsequijs à marchionissa eius vxore,
non tamen fore decernendam perpetuam Thori Se:
parationem, quæ ex parte mulieris postulatur

Ratio primæ partis denuò desumpta fuit

UVA.BHSC

tum ex communiori Tribunalium praxi, vt pendente iudicio Super Thori Separatione, editisque à mulie:re probationibus pro fundamento propriæ intentionis, ista vel penès honestam matronam, vel in Sacro Mo:nialium Cœnobio custodienda reponatur, donec iudi:cium ipsum per rem iudicatam terminetur, sicuti testatur Card.lis de Luc. de matrim. disc. 11. n.o 7. et 3. ventrigl. in prax. rer. notab. annot. 19. §. p.o n.o 35. Ca:pon. discep. for. 29. n.o 51. Seguer. decis. 20. p.e p.a Rot. coram Merlin. d.e 67. n.o p.o cum cæteris adductis in
2 pret.a decis.e §. quo enim Tum etiam ex quo penden:tibus adhuc inter hos coniuges pluribus iudicialibus controuersijs recensitis in d.a præterita decisione §. quod et in hypothesi, quorum etiam aliquæ tendunt ad Stabiliendum integrum ferè Statum dotis Eu:ius nobilis mulieris non videbatur interim arctan:da ad redeundum animo trepidanti cum viro, ne fortè timore futuræ Seuitiæ à promouendis propri:is Iuribus arceatur glos. in l. p.a §. onerandæ verbo metuff. quarum rer. act. non datur. Abbas in cap. ex transmissa Sub n.o 4. in fin. de restit. Spo:
3 liat. et luctuosior euadat reditus, quam fuerit discessus, cui occurrendum esse eleganter monet. Bald. cons. 240. in princ. vol. 3.

Haud releuante quod in principali con:troversia vertente Super confectione Inuentarij bonorum dotalium marchionissæ, ista in priori instantia iam Succubuerit Quoniam cum ab Eu.ti iudicato pendeat appellatio iudicij vlterior pro:gressus est expectandus, appellatio enim Sententiæ
4 vires infringit, illius effectu suspendit, remq.

ponit

UVA.BHSC

ponit in statu quo erat ante ipsam Sententiam
S. p.ᵒ S. propter Hᵗ nihil innovare appell. interpo.
S. appellatione Cod. de appellat. Scacc. de appell. cap.
2. g.ᵒ 3. n.ᵒ 84. Rot. coram Bich. d.ᵉ 585. n.ᵒ 8. et 9. et coram
Crr. d.ᵉ 320. n.ᵒ 8. et 9.

Nec minus validiora visa sunt fundamen-
ta n.ᵃ partis resolutionis, Scilicet namque Marchi-
onis, quę erat potissima causa petendę Separatio-
nis nequaquam resultat ex pluribus actibus à
Marchionissa in preterito Causę disputatione cum-
labis, quippe qui, vel nullo modo probantur à testi-
bus singularibus, plurefque patientibus exceptio-
nes in eorum dictis, ac personis, ut animadvertit
d.ᵃ pręs.ᵃ dcis.ᵒ S. Profecto, vel certè ejusmodi non
sunt, ut exinde aliqui posuerit atrox, et immode-
rata Scilicet de preterito, metusque probabilis
quod D. Marchis atrociter Sequies in futurum,
cum tamen hęc duo copulative necessaria concur-
rere debeant, ut ex capite Sevitię ferenda sit
Sententia super perpetua Mori Separatione Cap.
Literas, et cap. ex transmissa ubi Abbas n.ᵒ 2.
de restit. Spoliat. Hostien. in Summ. de restit.
Spol. S. in casibus n.ᵒ 4. Barbos. in rubr. ff. Solut.
matrim. p.ᵗ 2. n.ᵒ 112. Covarr. de Sponsal. p.ᵗ 2 cap.
7. §. 5. n.ᵒ p.ᵒ et Seqq. Sanchez de matrim. Lib. x.
disp. 18. n.ᵒ 16. Campanil. diuers. iur. Canon. rubr.
6. cap. 3. sub n.ᵒ 46. Jul. Capyn. discep. forens. q.
n.ᵒ 58. Rot. dec. 155. n.ᵒ p.ᵒ et d.ᵉ 311. n.ᵒ 31. et Seq.
p.ᵗ 6. rec. et coram Bich. d.ᵉ 415. n.ᵒ p.ᵒ Lenis Sigui-
dem, et moderata vxorum castigatio viris licitat
licita est, ut illas in obedientia confoueant, et

UVA.BHSC

ad matrimonialium obsequiorum debitum revocari compellant l. si adulterium § Imperator ff. ad l. Juliam de adulter. l. unica Cod. de emendat. propinquor Glos. fin. in cap. quemadmodum de Jur. iuran. cap. placuit 33 q.e 2. Valenz. Velasquez. cons. 144. n.o 43. et Segg. Tiraquell. in p.m Lege Connub. glos. p.a p.e p.a n.o 22. et 24. Rosignol. de effect. matrim. contract. 15. prenotat. 14. Sub n.o 4 Duran. d.e 72. n.o 6. Priol. d.e 170. n.o 8. cum alijs quos refert Jul. Capon. discept. for. 29. n.o 37. et Segg.

Et ita conclusum est in contumaciam Marchionissæ diù expectatæ, et informare recusantis.

Romana, seù Albanen. Vineæ
Lun. 10 martij 1698

XCII.

Exequendum esse mandatum de associando ad possessionem vineæ del Ginestreto relaxatum ab Al. favore moderni Marchionis de Bubalo ad effm se satisfaciendi de fructibus Census in Sorte ₰ 5000 alias à cl: me: Card. Paulo Sabellis super eadem vinea impositi, responsum fuit coram me die 11. martij proximè præteriti, sub eo potissimum fundamento, quod licet vinea pta iure fideicommissi à q. Paulo Troppa ordinati spectet moderno D. Principi Julio Sabello, quia tamen dictus Princeps est hæres memorati Cardinalis, qui eandem vineam sibi pertinere asseruit, nequeat proindè auctoris sui factum impugnare, ut

in

UVA.BHSC

in decisione eadem die edita à S. atque ex hac usque
ad finem. Reproposita autem causa sub die 16 Junij
nuper elapsi, cum Domini ex tunc resolutionem dis-
tulerint, hodie rouiter ad Irubinam reuocata à
decisis recedendum esse censuerunt

Quandoquidem cum reuera compertum fuerit
1 D. Principem fuisse heredem beneficiatum Card.lis
Pauli, ut resultabat ex publicis Inuentariis vltimo lo.
co in actis exhibito, visum exindè fuit, quod idem
Princeps tamquam preseruatus à confusione actionum
valeat retinere bona sibi ex propria persona, et iure
spectantia ad sex. in l. final. S. in computatione
vers. Si verò C. de Iur. delib. Ros. post Merlin. de
pignor. dec. 141. n.o 4. et alibi passim, tametsi de bonis
inuentariatis rationem hactenùs non reddiderit, q.a
cum Princeps hucusque non fuerit citatus ad
docendum de inuentariis, et legitima reddizione rationis
adeò ut negligens, vel morosus cuaserit, non debet
2 hoc interim huiusmodi Legali beneficio priuari, cum ad illud
sibi prescruandum sufficiat inuentarium exhibe-
re vsquequo ad reddizionem rationis specialiter
conuentus extiterit iuxta communem praxim, de
qua Bald. in d.a l. fin. S. in computatione n.o 13. C. de
iur. delib. Salust. Tiber. in prax. lib. 4.o cap. 45.
n.o 17. Rudolphin. in prax. p.e 4.ae cap. 8. n.o 153. et seq.
Salm. nec. alleg. 44. n.o 41. Ros. Post Rosel. de Sub.
hastat. dec. 85. n.o 16. et in rec. dec. 39. n.o 8. p.e 16. et in
Bonon. Predij seu Fid.is de Viscontijs 5 xbris 1681.
S. est etiam coram bo: me: Rondinino, et in Reca-
naten Fideicommissi 16. martij 1696. S. Final.
coram R.do meo Pio.

UVA.BHSC

Absque eo quod obstare valeant hinc re-
sponsiones adductæ in decisione, quæ revocatur
S. Final. Non quidem prima, quod citatio non re-
quiratur non exhibitos prius inventarii, nam
hodie cessat ex facto, cum illud vt diximus fue-
rit nuperrime in actis productum, multoque mi-
nus secunda, quod illa demum necessaria sit, quan-
3 do agitur vigore simplicis actionis personalis,
non item quando vt hic actor intentat actionem
personalem in rem scriptam, quoniam quidquid
sit an hoc procedere debeat quoties indicium diri-
4 geretur adversus bona propria defuncti, et leges
retentionem allegaret pro eius pretensis creditis
in quibus terminis loquitur Card. de Luc. in con-
traria decisione allegatus Sub tit. de donat. disc.
45. n.o 19. Sanè cum in hoc casu quæstio sit super vi-
nea fideicommissaria per Principem iure proprio reten-
ta, super qua Ius defuncti est resolutum, vtique
idem Princeps tanquam commendus in bonis propriis
gaudere debet beneficio Inventarij etiam in ac-
tione personali in rem scripta, cum lex etiam
5 in hoc iudicio non permittat hæredem beneficiatum
condemnari in bonis propriis, nisi præcedenter fuerit
lacessitus ad reddendam rationem, ut generali-
ter tenet idem Card. de Luc. de iudic. disc. 40. Sub
6 n.o 11. alias enim indirectè destrueretur præsis,
quæ adinuenta præcisè fuit ad præseruandum hæ-
redem à quolibet damno, quod pati posset, tam
in persona, sed etiam in bonis propriis, ut mones
D.s Card. de Luc. in disc. proximè citato n.o 12. vers.
et ea probabili Rodolphin. in prax. p.e 1. d. cap.

8.

UVA.BHSC

8. n.º 152.

Nec releuat, quod inventarium confectum fuerit post lapsum temporis à statuto præscripti cum enim illi præcesserit restitutio in integrum intra quadriennium à iure designatum obtenta,
7 quæ passim ex iusta causa concedi solet Card. de Luc. de hered. et hæreditat. disc. 18. n.º 7. Bonden. col. Luct. legal. 11. n.º 3. to: 1. Rota coram Cerr. d.e 380. pariter n.º 1. et in rec. d.e 381. n.º 4. p.e 13. in tempore habili, et citra nullitatis notam confectum dici debet; non attenta replicatione, quod in iudicio d. restitutionis in integrum citatus non fuerit Marchio de Bubalo, tanquam Primogenitus, sed generaliter dumtaxàt sub nomine hæredis Octauij,
8 de Bubalo, quia cum eadem sit persona d. Marchionis primogeniti, ac alia hæredis citatio licet sub vno nomine facta sub alio substineri debet, vt ff. Text. in l. si prædium C. de euiction. Mangil eod. tit. q.e 4. n.º 4. Cancer. var. res. p.e 3. f cap. p.º n.º 138. Rot. coram Seraphin. d.e 415. n.º 1. et seq.

Quemadmodum neque urget, quod in d. In-
9 ventario omissa fuerit descriptio cuiusdam quantitatis pecuniæ ad Principis manus perventæ post obitum Card.lis nam huiusmodi, et alij similes defectus aduersus Inuentarium oppositi uti continentes mixturam, et complicationem petitorij particulariter videndi sunt in iudicio per tres conformes explendo, nec interim locus est processui executiuo associationis, vt in præcisis terminis firmant Card. de Luc. de hered. et hæredit. disc. 11. n.º 7. Rot. Lucen. post Samini:

UVA.BHSC

at. controu. 48. n.º 32 et 33. et Rot. nostra coram Cocc. d.e 151. n.º 3. et post Zacch. de oblig. Camer. dec. 96. n.º 5.

Et ita utraque &

Colonien. nullitatis matrimonij
Super expensis
Lun. 10 martij 1698

XCIII.

In iudicis nullitatis matrimonij, fauore Baronis Io: Arnoldi ad.sus Mariam Emerentianam per rem iudicatam absoluto, R.pd. meus Molines Iudex posterioris instantiæ expensas in Curia factas, et Victori reficiendas taxauit in ▽638. 72. Sed appellante rea ab earum excessiua taxatione, Causaque huius appellationis mihi delegata, sensum Dominorum in hodierna audientia desuper exquisiui, et de nullo excessu constare conclusum fuit.

Ex duplici enim Specie, in qua ptæ expensæ versantur, recognoverunt DD. alias esse iudiciales consistentes nimirum in regestris, citationibus, Iudicium Sportulis, notariorum mercede, et Similibus, quæ etiam
1 viuæ appellari Solent, Cumque ex actis apparéam concludenter iustificatæ, nullus deprehendi valuit excessus, sed illæ integraliter, et absque alia diminutione Victori sunt refici:

endæ

UVA.BHSC

endę tam de iure communi in l. properandum §. Sin autem Cod. de Iudicijs, quam de praxi, et notorio Stilo Curię ut testantur Vestr. in prax. Lib. 8. cap. 18. n.º 11. et Card. de Luc. de Judic. disc. 39. n.º 10. et Sępius dixit Rota, vt in decis. 909. per tot. coram Cerr. et novissimè in Lauden. Pensionis Super expensis 4. Martij anni pręteriti coram me, et in Reatina Fid.si de Clavellonib. 13. Januarij prox.ti et in Tirasonen. Prioratus S. Currentis coram Rpd. meo Lancetta. Extraiudiciales verò, quę est altera expensarum Species consistens in honorarijs defensorum Causę, et copijs Scripturarum, nullum pariter continent excessum cum taxatę fuerint in satis moderata summa ₰ 10 prò qualibet instantia iuxta praxim quam perpetuo observat nostrum Tribunal, vt videre est in mox relatis decisionibus et alibi frequenter.

Et ita altera tantum &

Romana Ęconomię seu
Redditionis Rationij
Ven. 14. Martij 1698

XCIV.

Sub pręextu, quod Carolus, et Bernardus de Parentijs reperiri possent creditores in Summa ₰ 1500. occasione Ęconomię exercitę super bonis clar. mem. Cardinalis Nicolai a Balnes obtinuerunt à mar-

UVA.BHSC

ctione Iulis memorati Cardinalis hęrede in actu dimis=
sionis dictę ęconomię ipsis in Solutum dictæ summę
assignari Palatium positum in Territorio Castri
Candulphi Sum.o illorum de Parentijs n.o 3., Sed cum
ex post in Iudicio redditionis rationis firmatum fue:
rit illorum creditum non excedere ₰ 109. 20. hinc el.
me: Cardinalis Taurusius tunc A.C. Locumtenens
relaxauit mandatum pro tunc contra hęredes dd.
Caroli, et Bernardi pro Summa ₰ 1130, quod Succes:
siuè pręuijs duabus decisionibus editis 24 Aprilis
1693. et 10 maij 1694. mandauit exequi R. pd.
meus Pius, et iterum in illius executione mandauit
procedi ad vlteriora R. pd. meus Molines, vt in
alia decisione die 10 februarij 1696. coram eo edi:
ta, donec tandem d.m mandatum a Signatura Iusti:
tię canonizatum remansit cum clausula Sine
pręiudicio.

Commissa igitur mihi ad instantiam dd. Hę:
redum vlterioris appellationis Causa in Simplici de:
volutivo, congruum Subscripsi dubium = an Scilicet
constet de credito = quod Dominis hodie propositum,
resolutum fuit affirmatiuè iuxtà modum, vt nem:
pè de illo constaret in Summa ₰ 1058: 80.

Tota Siquidem controversia ab Hęredibus illorum
de Parentijs constituebatur in tribus partitis, quas
ipsis bonificandas esse denuò contendebant, quan:
tumuis in decisione R. pd. mei Molines §. Final.
vel tanquam non iustificatę, vel vti excomputandę
cum alijs partitis in Suspenso relictis fuerint
ad partes repositę. Assumpto itaque per Dominos
illarum examine quoad primam ₰ 160. quę fue:

runt

UVA.BHSC

runt depositata in Sacro Monte Pietatis Urbis à Ioanne Mailart Conductore bonorum d. Cardinalis à Balneo, autumarunt dd. hęredibus bonificandam esse, quia cum de annis 1670 et 1671. dictę pecunię fuerint de mandato R. C. consignatę Angelo Andreę de Valentibus tunc Depositario montis Communitatis tertię erectionis in exonerationem debiti eiusdem Cardinalis, vt constat ex publicis partitis d. Sacri Montis, quas facere probationem probatam pro tertio contra tertium pluries dixit Rot. et Signanter coram Cerr. dec. 289. n.º 2. coram Dunorett. Iun. d.e 631. n.º 3. post Zacch. de oblig. camer. decis. 251. n.º 5. et in Romana redditionis rationis 28. Februarij 1695. §. quoverò coram R. pd. meo Priolo, inde sequitur quod illę adscribendę sunt ad creditum illorum de Parentijs; quemadmodum enim Periti calcularunt in eorum debitum omnes affictus decursos, et debitos ab eodem Mailart, ità etiam d.a Summa proveniens ex pręcitatis affictibus, et in vtilitatem Cardinalis conversa venit hęredibus bonificanda, non releuante quod dicti Periti in illorum relatione aliquam eiusdem partitę mentionem non fecerint, nam eatenus illam omiserunt quatenùs tunc temporis ignota erat hęredibus, nec primitùs reperta fuit, quam post completas Peritias, et postquam causa iam agitabatur in secunda instantia coram R. pd meo Pio.

Pariformiter censuerunt credito dd. hęredum addendam esse aliam partitam ₰ 177. prò totidem impensis in Lastricato anno 1667. de mandato Sa: me: Alexandri VII. confecta ante Palatium, et domos præfati Cardinalis existen in Castro Candulphi

UVA.BHSC

Illius enim verificatio resultat tum ex facto innegabili reaptationis, tum etiam ex attestatione equitis Fontanę, qui illam æstimauit etiam in maiori
2 summa, quique tanquam deponens de facto proprio facit plusquam semiplenam probationem Rot. coram Buratt. d.e 289. n.o 1. coram Cerr. d.e 243. n.o 14. et in Romana Pecuniaria super exhibitione 21 Junij 1694 §. et altera coram R.pd. meo Muto, tum denique ex receputa Fabrimurarij cadorum 60 vini in computum dictę Lastricatę ipsi Œconomos consignati, quę tamquam continens solutionem maioris illius partis, iunctis lapsu temporis, silentio officij viarum, et oblatione, quę fit per hęredes de se obligando solvere residuum Fabris murarijs, vel eidem officio si tractu temporis, illorum aliquis huiusmodi pensionem
3 excitaret, sufficientem inducit probationem solutionis residui tametsi hodie illius receputam Parentij non exhibeant ex traditis per Surd. cons. 489. n.o 22. Vrceol. consult. 23. n.o 13. Rot. coram Merlin. dec. 718. n.o 2. et in rec. d.e 285. n.o 5. et seq. et in Romana Cambij 24 Januarij proximè pręteriti §. Fortius coram R.pd. meo Ansaldo.

Hoc ipsum tamen Patres non iudicarunt respectu tertię partitę, quę deductis prędictis ∇ 17. in illa contentis ascendit ad ∇ 246. 78. et conflatę ex pluribus solutionibus tam Operarijs, et ministris, quam ex Artificibus per Œconomos factis, quippe cum de dictis solutionibus nullum exhibitum fuerit documentum, sed tota illarum probatio desumatur
4 à quodam Libro administrationis per ipsos Œconomos confecto, visę propterea non sunt ex illo sufficien-

ter

UVA.BHSC

ter iustificatę, nisi afferantur receputę originales
vt firmat Rot. coram Cels. d.e 1411. n.o 7. et in rec. dec. 405.
n.o 15. et seq. p.e 19. in Romana redditionis rationis 6.
Junij 1695. §. Sed singillatim coram R. p.d. Priolo,
et in decis.e huius causę edita die 10 maij 1694. §.
5 pręterea coram R. p.d. meo Pio, presertim quia dictus
liber Dominorum inspectioni alias exhibitus compertus
fuit confusè tentus, et non legaliter efformatus, qua:
propter partitę in eo descriptę licèt verisisimiles nul:
lum habent probationis fomentum, ut notat Card. de
Luc. de credit. disc. 78. n.o 14. et disc. 94. n.o 3. Rot. Jan.
dec. 173. n.o 13. et seqq. et Rot. nostra in rec. par. 1. d.e 558.
n.o 2. et seq.

6 Nec contrarium statuendum est ex pacto in In:
strumento ęconomię apposito, quod huoi partitę notari
debeant ad creditum in libris ad hunc finem paratis
absque alia iustificatione. Quoniam vltra quod ex ver:
bis dicti pacti apparuit potius illud referendum esse
ad expensas faciendas prò remittendis pecunijs ad Vrbe
ibi = come anche la spesa che andarà per le rimes:
se de danari in Roma vada a spesa di sua Em.a, e
suoi, e di ciò si debba dar credito ne' libri à quest'effet:
to fatti senz'altra giustificazione = Domini dixerunt,
quod vtcumque illud accipiatur semper tamen in:
telligendum est de libris legaliter tentis, non autem
de alijs, qui vt in hypothesi ob illorum illegitimita:
tem nullam probationem in iudicio constituunt.

Coniunctis igitur antedictis prima, et n.a
partitis insimul constituentibus summa ∓ 133 cum
alia partita ∓ 109. no quorum per Peritos fuerunt
Parentij constituti creditores, illorum creditum

UVA.BHSC

ascendit in totum ad summam ₰ 441. 20, quibus contrapositis aliæ summæ ₰ 1500 quæ sub prætextu ass. crediti, ut dictum est ijdem Parentij recepe:runt ab hærede Cardinalis mediante cessione Palatij Castri Candulphi, indè remanet in comperto creditum Marchionis subsistere dumtaxàt prò summa ₰ 1058: 80, non autem in ₰ 1130 prò quibus relatum fuit mandatum in antecactis instantijs

Et ita vtraque &

Sutrina Dotis
Ven: 14. martij 1698
XCV.

Audita hodie Francisca adversus resolutionem ipsa non informante coram me edita sub die 28 Junij anni præteriti Domini steterunt in resolutis;

1 Cum enim illico, et incontinenti non constiterit, quod occasione administratæ tutelæ filiorum tot bona hæreditaria viri ad manus Annæ pervenerint, ex quibus ipsa commodè de sua dote, eiusque quarto dotali potuerit satisfieri, firma remanet regula, quod eidem dotem, et 4.m repetenti ob dissolutionem matrimonij per obitum viri, nequeat exceptio non redditæ rationis impedire promptam præfati eius crediti dotalis consequutionem, iuxtà distinctionem, quam limitando regulam antiquitus mulieribus magis favorabilem desumptam.

ex notis:

UVA.BHSC

ex notissimo textu in l. unica §. ex actio Cod. de rei uxor. action. amplexa est Rota decis. 1455. ferè per tot. coram Seraphin. d.e 131. n.o 22. et d.e 466. n.o 27. et Segg. coram Bich. et in rec. d.e 275. n.o 4. p.e 4. d.e 14. n.o 8. et 9. p.e 5. d.e 283. n.o 11. p.e 14. et d.e 292. n.o 10. p.e 15. plenè Card. de Luc. de dot. disc. 57. et 94. per tot. et præter relatos in decis.e quæ confirmatur § nec momenti, nouissimè etiam dictum fuit in Romana dotis, et Lucri dotalis 26 Februarij proximè elapsi coram Rpd. meo Caprara.

Cuius distinctionis applicabilitatem frustra declinare satagebat Francisca allegando quod actu ad manus Annæ deuenerint effectus hereditarij longè creditum dotale superantes. Quandoquidem cum recognitis partitis dati, et recepti à tribus Peritis in priori instantia de consensu partium electis, isti constituerint Annam creditricem præter eius Iura dotalia in quantitate debitum administrationis excedente, utique affirmari certo non potest, quod ipsa ex administratione consequuta fuerit effectus eius dotale creditum exuberantes, et in eiusdem ex-
2 tinctionem conuertendos, quos iuxtà Peritorum relationes prò alimentis Pupillorum, alijsque oneribus administrationi annexis opportuit erogare ad latè tradita per Excobar. de ratiocin. cap. 21. n.o 12. et pluribus Segg. Buratt. d.e 443. n.o 2. Bich. d.a d.e 466. n.o 29. Merlin. decis. 413. sub n.o 2. et in Romana, seu Sabinen. Pecuniaria p.ma martij anni præteriti §. Neque huiusmodi probatio in fin. coram me.

Nec est cur hodie in medium proferri velit erroneitas Peritiarum, eo quia in illis nulla

UVA.BHSC

fuerit habita ratio, vel de culposè dilata per mulie:
rem Legitimi Inventarij confectione, vel de pluribus
partitis quarum aliquæ dicebantur in Libris Tutela:
ribus ad debitum Pupillorum contra rei veritatem veri:
tatem adnotatæ aliæque itidem consultò omissæ cum
3 maximo eorumdem præiudicio: Vltra quod enim ipsa:
met trium Peritiarum consonantia maximum præbet
illarum veritatis argumentum ad Tex. in l. Item si
vnus 17. §. Fin. et l. diem proferre §. Si plures ff. de
recept. arbitr. Cap. 1.º vbi glos. in verb. duorum de
4 arbitr. in 6. Cum potuerint Periti in compilandis
rationibus aliundè etiam extraiudicialiter quærere
probationes ad supplendos defectus Inventarij, Li:
brisque Tutelaribus impictos Calean. cons. 93. fere
per tot. Adden. d.e 199. n.º 8. Rot. coram Merlin. dec.
569. n.º 5. et in rec. d.e 166. n.º 15. et Segg. p.e 11, et d.e
5 150 n.º 4. p.e 14. Ea præ ceteris placuit responsio quod
vsquequo oppositi errores in suo peculiari Iudicio red:
ditionis rationis dispungantur, et approbentur ex:
6 ceptio vel erroneitatis partitarum non præsumendæ,
vel alias non benè redditæ rationis semper inepta re=
manet, ut ex illa redargui possit de iniustitia mtum
prò restitutione dotis fauore mulieris relaxatum
Caualean. de Tut. et Cur. n.º 119. Rot. coram Duran.
decis. 147. n.º 17. et Segg. coram Merlin. d.e 413. n.º 2. et
3. et coram Bich. d.a decis. 466. n.º 17. et Segg. et in Ro:
mana pecuniaria p.a Julij anni præteriti § Non sub:
sistente coram R. p.d. meo Muto, et concordant cæ:
7 teri in principio allegati; præsertim vero cum ab
vltima ex supradictis peritijs à Francisca appel:
latum, aut reclamatum non fuerit, quo fit vt in:

terea

UVA.BHSC

terea eidem sit omninò deferendum Rot. coram Bu:
ratt. d.e 9 13. n.o 13. coram Sa: me: Alexandro VIII. d.e 7. n.o
15. et in Setina seu Terracinen. Pecuniaria 25 Ju:
nij 1696 §. exactio autem coram R. p.d. meo Cappara
cum concordantibus passim.

Paruique refert quod hodie causa agatur in
deuolutius, cum dos fuerit iam mulieri soluta
in executionem mandati ab A.C. relaxati, cui Signa:
tura Iustitiæ rescripsit cum cl.a sine præiudicio
rei iudicatæ; Quia quemadmodum exinde non tol:
litur quin adhuc versemur in iudicio repetitionis
dotis, cum in p.nti disputetur super validitate, et
iustitia p.ti mandati, ita cum eisdem regulis pro=
cedendo strictè etiam hodie videndum est, an exce=
ptio non benè redditæ rationis ob suprà adnotatos
defectus, potuerit retardare illius relaxationem,
possitque modo infringere rem iudicatam à Signa:
tura canonizatam, et ex duplici capite iuxta ani:
madversa in principio præcedentis decisionis resultantem.

Et ita conclusum fuit utraque Parte.

Romana Pecuniaria seu Locorum Montium
Lun. 11. Aprilis 1698.
XCVI.

Hæredes q. Cæsaris Brozzoli impetrata no:
ua audientia adversus resolutionem coram me editam
14 Junij anni præteriti novissimè impressam post tract.
Cardin. Albiz. de inconstant. in Iudic. in ordine

UVA.BHSC

la 6n. iterum hodie iniustitiam mandati in Tribunali
A.C. contra ipsos relaxati deducere satagebant ex mu:
1 nicipali sanctione Statuti Urbis in cap. 158. lib. p.o indu:
centis ex lapsu temporis annorum 16 cum acquiescentia
Creditoris presumptam cuiusvis crediti solutionem iuxta
notata ibidem per Fenzon. n.o 10. et pluribus seqq. ma:
rescott. var. resol. lib. 1. cap. 67. n.o p.o et seqq. Rot. coram
Dunoz. Jun. d.e 548. n.o 11. et in rec. d.e 346 n.o p.o et 1. p.e 6.
d.e 379. n.o 1. p.e 17. et d.e 150 n.o 16. p.o 16. cuius statuti dis:
positio procedere dicebatur quantumvis ageretur vigo:
2 re apocę iuramento munitę, eo quia licet regulare
sit quod iuramentum Creditori actionem preseruet
vsque ad 40 annos ex allegatis in pręterita decisio:
3 ne §. neque adversatur, effectum tamen huiusmodi non ope:
retur quoties statutum, p.t hic, fidem adimit scriptu:
ris, perimitque actum ipsum undè oritur iuramenti
probatio Boland. cons. 43. n.o 3. cum seq. lib. 3. Fens. in
d. cap. 158. n.o 38. Rot. post eumdem d.e 146. et post Zacch.
de oblig. Camer. d.e 115. n.o p.o et in rec. d.e 379. n.o 4.
p.e 17. et d.e 11. n.o 1. p.e 18. cum alijs concordantibus pe:
nes Add. ad Buratt. d.e 98. n.o 5.

4 Verum cum ex facti circumstantijs in hypo:
thesi concurrentibus PP. denuo recognouerint inappli:
cabiles omninò terminos statutarię prescriptionis
quam statum ipsum excludit si vel contrarium
per creditorem legitimè probetur, vel contraria pre:
sumptio preponderans, ac prevalens adducatur, vt
sunt verba eiusdem statuti circa medium, et
ibidem obseruat Fenzon. n.o 31. et seqq. hin prò con:
firmatione decisionis respondere firmiter censu:
erunt.

Con:

UVA.BHSC

5 Concurrunt enim primò quamplures mulie:
ris creditricis conquestiones, eiusque sæpe repetitæ
extraiudiciales instantiæ pro assequenda ab hæredibus
Brozzoli controversi crediti satisfactione, quas sufficere
ad excludendam prescriptionem Statutariam Vrbis præter
relatos in præcedenti decisione §. neque adversatur in
fin. dixit Rot. in dec. 71. n.º 9. p.º 18. rec. et in Romana
Pecuniaria 9. xbris 1680. §. Finali coram bo: me: Eme:
rix Decano. Parum attento, quod probatio huiusmodi conque:
stionum, siue interpellationum desumatur ex sim:
plici attestatione nonnullorum testium in eorum dicto
singularium, ac de solo auditu à Lucretia Creditri:
6 ce deponentium: Cum enim statutum ad elidendam
præsumptam crediti satisfactionem contrarijs præsum:
7 ptionibus contentetur, hæ profectò resultant quan:
doque etiam ex testibus singularibus adnotata p. DD. in
cap. præterea de testibus feret. cons. 163. n.º 71. Pamphil.
d.º 145. n.º 9. Maxime si actus, de quibus deponunt
8 sint de sui natura reiterabiles, quo casu singu:
laritas in testibus, quæ obstatiua non sit eisdem
fidem non tollit Alex. cons. 53. sub n.º 4. Lib. p.º
Bart. de Stat. Vrb. præscript. glos. 75. sub n.º 9. Ga:
briel. de Testib. conclus. 7. n.º 19. Quod autem pti
testes deponant de solo auditu à Lucretia, vel non
subsistit, cum immò plerique eorum causam pro:
priæ scientiæ deducant, siuè ex quo interfuerint
interpellationibus factis à muliere hæredibus
debitoris, siuè ex quo earumdem interpellationum
mediatores extiterint præt.º sum.º Actoris n.º 9. et seqq.
9 vel etiam non releuaret, cum exindè adhuc innote:
scat animus mulieris non remittendi ius suum

UVA.BHSC

iuxta firmata p Rot. d.a decis. 21. n.o 9. p.e 18.

Sed, et certior apud Dnos reddebatur inapplicabilitas Statuti, quia Apoca super qua disceptatur praesefert confessionem Brozzoli se ex pecunijs receptis à Lucretia emisse tot loca montium, quorum si contingeret resignatio ipse voluit teneri ad novum, ac successivum investimentum favore mulieris, nec non ad fructus ratione damnorum, et interesse, usquequo vel illud non adimpleretur, vel effectiva non sequeretur integri Capitalis investiendi restitutis quamobrem cum obligatio Brozzoli involveret praeexistens factum emptionis locorum montium, atque aliud subsequens eorumdem resignationis, indè plura in consequentiam emergunt assumptum Actoris efficaciter comprobantia, Alterum quod actibus his ex parte Brozzoli sive illius haeredum non adimpletis non potuerit esse locus statutariae prescriptioni, quae incipere nequivit, nisi
10 à die quo per effectivam locorum montium resignationem Brozzolus se in mora constituit atque evasit debitor pecuniarius. Marescott. var. resol. lib. 1. cap. 63. n.o 17. Rot. coram Manzaned. d.e 46. n.o 2. Alterum quod non probata ex revolutione Librorum Secretariae montium tum praeexistentia, tum resignatione locorum montium pro intranti quantitate ₰ 1000. de quibus est questio videtur pernecesse resultare probatio non factae solutionis, per
11 quam tollitur praesumptio à statuto inducta ad notata ibidem per Fenzon. n.o 32. et seqq. Rub. in addit. ad decis. 6. n.o 63. et 64. p.e 3. rec. Post. E. res. 50. n.o 21. Rot. decis. 771. n.o 5. p.e 18. rec. et in Romana

Pecuniaria

UVA.BHSC

Pecuniaria seu Alimentorum 27. Januarij 1687. §. Fin. coram R. pd. meo Molines Et 3.m denique quod quemadmodum ex statutaria dispositione presumi non pot et quod loca montium essent empta, quandoque successiuè distracta fuerint, ita nec presumenda solutio, quę iuxta obligationem à Brozzolo susceptam succedere debuisset, ne contra mentem statuti admittatur multiplicatio tot præsumptionum à iure improbatam l. is qui prò emptore ff. de vsucap. Menoch. de præsumpt. lib. 6. pres. 15. n.o 6. et seqq. Rot. coram Bich. d.e 143. n.o 3. et in rec. d.e 451. n.o 12. et d.e 642. n.o 14. p.e 18.

12

Nil prorsus releuante quod ex libris domesticis ipsius Brozzoli appareat de inuestimento pecuniarum, ut asseritur spectantium ad Lucretiam in locis sex montium de anno 1673. et sic per quadriennium ante confectionem controversę Apocę, quodque itidem constet de eorumdem subsequuta resignat.e vltra quod enim distantia temporis, et summę disparitas admodum improbabilem reddunt pecuniarum identitatem, Adhuc exindè magis augetur ratio excludendi præsumptam solutionem, quia cum non doceatur vel quod pta loca montium fuerint resignata fauore mulieris, vel quod pretium ex illis retractum eidem fuerit consignatum huic patenti veritati cedere deberet allegata in contrarium præsumptis l. cum de indebito §. p.o ff de probat. l. si certis annis Cod. de pact. Rot. d.e 177. n.o 8. et d.e 396. n.o 12. p.e 18. rec.

13

14.

Crescebatque demum preponderantia præsumptionum, et coniecturarum ad exclusionem illius, quam ex vnico lapsu temporis statutum inducit

UVA.BHSC

15 ponderando tum qualitatem debitoris, quem pro:
babile non est in angustia rei familiaris, qua pre:
mebatur, potuisse intra breue tempus, quo superui:
xit ptam Solutionem explere, vt in Simili obseruat
Card.lis de Luca de credit. disc. ing. Sub n.o 14. Tum
16 maximam inuerisimilitudinem, quod idem debitor
neglexerit de huius non modicæ Summæ Solutione
vel quietantiam à muliere reportare, vt in pro:
posito animaduertit Rot. dec. 488. n.o 11. p.e 18. rec.
17 vel Saltem memoriam aliquam in proprijs Libris
inscribere, in quibus cæteras Solutiones consue:
verat adnotare Pacion. de Locat. et conduct. cap.
51. n.o 69. Burau. d.e 73. n.o 11. Rot. in rec. d.e 583.
18 n.o 6. p.e 11. Tum demum absentiam eiusdem mu:
lieris ab Urbe vsque ad obitum Brozzoli ex
quo fit ut quemadmodum ipse breui manu con:
troversum debitum Satisfacere non potuerit, ita
et non satisfecisse præsumatur nullo exhibito
19 documento transmissionis pecuniarum ad Ciuita:
tem Pisarum vbi mulier commorabatur iuxta
plenius notata in præterita mea decisione §. Et
euidentius.

Et hæc cum viderentur Dominis exuberare
ad elidendam vim Statutariæ præscriptionis opus
non fuit iterum refellere nonnullas coniecturas,
quas denuo repetebant hæredes Brozzoli in compro:
bationem eorum assumpti, cum ijs Singillatim
respondeat præterita decisio §. hinc non obstat
cum duobus seqq. Prout etiam Superfluum visum
20 est assumere examen auctor agendo titulo hæ:
reditario matris ex hac ipsa instantia quali:

tatem

UVA.BHSC

tatem huiusmodi probasse diceretur ex allegatis in d.a praeterita decisione § Final. Quia Idem Actor occurrendo difficultati aliquorum ex DD. existimantium qualitatem hereditariam filij respectu matris magis certam requirere probationem ad tradita per Bott. cons. 34. n.o 19. et 20 Altograd. cons. 85. n.o 39 et Segg. Lib. p.o Cyriac. controu. 244. n.o 25. Mart. Medic. examin. 50. n.o 3. et 4. Magon. decis. Lucen. 61. n.o 14. Rot. coram Merlin. d.e 857. n.o 10. et in rec. dec. 165. n.o 49. p.e 7. actum formalis aditionis exhibuit per quam controversia omnis sublata remansit.

Et ita utraque &

Calaguritana Decimarum
S. Petri Manrique
Lun. 14. Aprilis 1698

XCVII.

Cupiens modernus Rm.us Episcopus Calaguritanus in pristinum reducere Iura eius mense Episcopalis in perceptione Decimarum, quas ex incuria Antecessorum quamplures Communitates Beneficiatorum Suae Diecesis tam in quota, quam in Specie bonorum, fructuum, et deductionum usurpare consueuerant Iudicium ferè universale adversùs illas instruxit, inter quas cum in Ius vocauerit etiam Beneficiatos quatuor Ecclesiarum Parochialium existentium in Oppido S. Petri Manrique coram Provisore Gnali Calaguritano

UVA.BHSC

protulit iste Sententiam, quę tamen occasione me
praebuit utrique Parti ab illa appellandi, unde com-
missa Causa in n.ª instantia R. p.d. meo Molines,
victoriam in omnibus obtinuit Epus, nam previa de-
cisione edita 11. Junij Superioris anni pronunciatum
fuit eidem Episcopo deberi integram tertiam per-
tem omnium, et singulorum fructuum decimalium
etiam indistinctè quoad Legumina, Linum, et canapas
decimari solitas in Territorio nuncupato Sexte-
simo del Rio de Vela, nec non etiam Suillorum,
pullorum, novalium, et Rozarum, aliorumque fru-
ctuum provenientium ex bonis annexis, ac aliis spec-
tantibus ad Ecclesias, Confraternitates, Hospita-
lia, et alia opera pia, exceptis tantummodo illis
decimis, quę proveniunt ex bonis, super quibus fun-
data sunt Anniversaria, et Cappellanię ante an-
num 1593. Rursus pronunciatum extitit non li-
cere Beneficiatis aliquam deductionem facere
ex acervo communi, preter Salarium consuetum
dari administratoribus, vel Domus Praefecto pro
labore, et expensis faciendis in collectione, et
conservatione Decimarum, et demum condemnati
fuerunt Beneficiati ad reddendam singulis an-
nis Legalem rationem de omnibus decimis, et ad confi-
ciendum Librum, in quo illę adnotari debeant, ac
prout latius in Sententia, hodierno Sum.º Episcopi
n.º unicę.

Item autem ab hoc iudicato provocantibus
Beneficiatis, cum mihi in ulteriori instantia
commissionem Causę dirigi curaverint, proposui
dubium Suptorum omnium complexivum = An

Sententia

UVA.BHSC

Sententia totalis sit confirmanda, vel infirmanda, quod Domini agnoscentes d.m Sententiam in omni sui parte esse iustam, per illius confirmationem resolverunt.

Et sanè quantum attinet ad illam partem, in qua declarabum fuit Episcopo deberi tertiam portionem omnium decimarum, quas Beneficiati percipiunt in quatuor Ecclesijs S. Petri Mauriqui, et earum annexis, illius iustitia promanare possisimum visa est ab assistentia Iuris, in qua Episcopus fundabam habet intentionem; cum en ipsa in Diœcesi Calagurritana sit Parochus universalis, & quo ibi non adsunt Parochiæ distinctæ curamque animarum exercat per Beneficiatos ab ipso deputatos, hinc sequitur, quod quemadmodum ipsi uti solo Parocho deberentur omnes decimæ iuxta Text. in cap. final. ibique glos. de Paroch. cap. cum contingat ibique Abb. de Decim. Conduct. quæst. et resol. benefic. cap. 56. n.º 1. Monet. de decim. cap. 7. quæst. 1. n.º 10. Barbos. de Paroch. p.e 3. cap. 18. §. 1. n.º 15. Roc. coram Burat. dec. 164. n.º 1. coram Zarat. dec. 14. n.º 1. et 8. coram Priol. d.c 444. n.º 8. et in rec. dec. 661. n.º 3. et segg. p.e 18. cum alijs in Calagurritana decimarum de 8con. 5. maij 1683. §. cum enim coram bo: me: Guazardo, ibà etiam indistinctè eidem debita est illarum quota, quam sibi reservavit in tertia parte & omnibus fructibus decimalibus, et provenientibus & quibuscumque bonis, et signanter in speciebus, de quibus est quæstio, sicubi de decimis percepsis & pullis, et suis bus tradit Barbos. in cap. cum in tua n.º 5. et seq.

1.

2.

UVA.BHSC

de decim. fauore eiusdem Epi firmatum fuit in Ca-
laguritana decimarum 23. Januarij 1694. §. Firmato
coram R. pd. meo Molines in alia Calaguritana De-
cimarum de Zuintanar, et Bascunnana 17. Febrij
1696. §. Etenim, et Seq. et in Calaguritana Decima-
rum del Castil delgado 4 Julij eiusdem anni §.
3. Preterea coram eodem, prout de alijs que ex Legu-
minibus, Lino, et Canapis colliguntur in Territo
nuncupato Sextesimo del Rio de Vela dixerunt
Barbos. in cap. nuntios 6. n.o 6. de Decim. et de offic.
et potest. Paroch. p.e 3. cap. 28. §. 1. n.o 5. et 17. Monet
de Decim. cap. 4. q.e 1. n.o 4. et 7. Rebuff. eod. tract. q.e
5. n.o 4. et q.e 8. n.o 8. Rot. post Condut. de pens. dec. 53.
n.o 3. et Segg. et in Calaguritana decimarum de Lu-
crinis 4 Julij 1696. §. Pariformiter coram R. pd.
4. meo Molines, itidemque de Decimis novalium decisum
habetur ex Tex. in cap. cum contingat 29. cap. cum
in Sua 30 de decim. Monet. d. cap. 4. q.e 13. n.o 52.
Rebuff. de decim. q.e 14. n.o 2 et Segg. et in d.a Cala-
guritana decimarum 23 Januarij 1694. §. Firma-
5. to coram R. pd. meo Molines, et demum de Ceteris
decimis percipi solitis ex bonis Hospitalium, et
Confraternitatum, ac de alijs bonorum annexorum
Latè tenent Barbos. de iur. Eccles. Lib. 3. cap. 26. §.
3. n.o 11. vers. altera Rot. coram Zarat. d.e 74. n.o 28. et
in Calaguritana decimarum de Ocon. 5. maij 1683.
§. que Iuris coram bo: me: Guaxardo, et in Calagu-
ritana Decimarum de Inestrillas 12 martij 1697.
§. Itaut et Seq. coram R. pd. meo Molines, vbi
subdit rationem, quod scilicèt cum anteà de
his bonis tanquam liberis semper solutę fuerint

decimę

UVA.BHSC

decimæ, eæque in acerus communi repositæ, pari:
formiter etiam nunc in eodem acerus reponendæ sunt,
deque illis suam portionem Episcopus percipere
debet, cum onus decimarum tanquam bonis infi: 6.
xum, ac reale, non tollatur ex immutata qualita:
te possidendi, sed bona transeant ad quoscumque cum
suo onere ad tradita p. Trullench. in exposit.
Decalog. Lib. 3. cap. 3. dub. 5. nº 2. Barbos. in cap. cum
sint 18. nº 5. et in cap. cum non sit 33. nº 3. de de:
cim. Rebuff. eod. tit. qᵉ 5. nº 110. Rot. coram Zarat.
dª dec. 74. nº 138. et in dª Calaguritana decimarum
de Ocon. 5 maij 1683. §. quemadmodum coram bo:
me: Guazardo et 16 Martij 1685. §. sed data co:
ram bo: me: Paulucci, et in Calaguritana deci:
marum de Lucrunis 4 Julij 1696 §. adstipulan:
te coram R. pd. meo Molines.

Inalterabilem hanc Iuris Theoricam non
negabant scribentes pro Beneficiatis, sed illam
declinare studebant sub pretextu quod solum proce:
dat, ubi Episcopus ex assistentia Iuris prætenderet 7.
sibi uti Parocho universali deberi vel integras de:
cimas successive dividendas iuxta terminos textus
in can. vobis 23. et can. quatuor 27. in quæst. 2 vel
illarum quartam partem pro eius quota Pontificali 8.
iuxta dispositionem alterius tex. in cap. cum con:
tingat de decim., non autem quando ut in hypothesi
idem Episcopus prætendit tertiam partem ex om:
nibus decimis, tam grossis, quam minutis, quæ
in casu cum nulla afferatur Iuris dispositio, 9.
recurrendum est ad legittimam consuetudinem,
cuius vigore cum Beneficiati reperiantur in

UVA.BHSC

quasi possessione eidem Soluendi tertiam partem Decimarum deductis ex acervo communi in Superius allegatis illarum Speciebus, ipsi propterea relevantur ab onere probandi, quo Jure Communitates illas percipiant, dictumque onus reyciunt in D. Epum, vt omissis generalibus in puncto decimarum firmauit Rot. in dec. 40 n. nº 2. pte 2. rec. et coram Caualer. dª 487. nº 1.

Verum Domini animaduertebant assumptum procedere posse quoties Episcopus in petitione tertiæ partis niteretur aliquo titulo, seu Jure particulari, quo casu reuera teneretur illum concludenter probare, sed cum d. quotam prætendat ex causa, et iure vniuersali tanquam Solus Parochus in tota diœcesi, sequitur per consequens quod eadem Juris assistentia, quæ illi vti Solo Parocho Suffragari deberet ad effectum percipiendi omnes decimas, eidem Suffragari etiam debet pro assequtione illarum integræ tertiæ partis sibi reseruatæ in deputatione Beneficiatorum ad Curæ exercitium, nec potest grauari onere probandi titulum diuersum à dispositione Juris sed ipsi Beneficiati, qui curam non eorum pro-
10. prio, sed Episcopi nomine exercent, et consequenter carent iuris assistentia iuxta firmata in puncto per Rot. coram Zarat. dª dª 54. nº 173. et seq. tenentur concludenter ostendere quotam ipsis
11. assignatam pro Seruitio Ecclesiæ ac Labore Curæ excedere duas tertias partes decimarum, et quidem mediante iustificatione, vel pleni tituli assignationis sibi ipsis factæ ab Epo, vel quadragenariæ possessionis

UVA.BHSC

possessionis cum titulo colorato, ac cum scientia et patientia eiusdem Episcopi, vel immemorabilis sine titulo, ut dictum fuit in d.e 74. n.o 19. coram Zarat. et alijs adductis in Calaguritana decimarum de Inestrillas 12. martij 1697. §. verum cum seq. coram R. pd. meo Molines, et in Calaguritana Decimarum de Haro p.ma Julij prox.ti §. quo enim coram eodem, cum in hac materia decimarum, et in huiusmodi petitorio iudicio sola recens quasi possessio non sufficiat ad effectum relevandi Beneficiatos abonere probandi titulum eorum possessionis, sed copulative requiratur et Iuris assistentia, ut cæteris prætermissis notat Cardinalis Luc. de decim. disc. 16. n.o seq. et in his terminis sunt decisiones 402. p.e 2. rec. et 487. coram Caual. in obiecto allegatæ. 12.

Nec dicatur, quod Beneficiati ex Testium depositionibus habeant pro se immemorabilem consuetudinem non soluendi Episcopo tertiam partem decimarum provenientium ex speciebus superius enumeratis. Quoniam dicta contraria consuetudo non probatur concludenter in facto, nec probata releuaret in Iure. Non quidem probatur in facto respectu decimæ pullorum, et suillorum, nam dicti Testes præterquam quod inter se adinuicem contrariantur, ut referendo eorum dicta distincte iterum recensebant informantes pro Episcopo et propterea nullum probationis gradum constituere possunt Honded. cons. 93. n.o 50. et seq. Lib. 2. Gratian. discep. 144. n.o 4. Rot. in rec. d.e 152. n.o 40. et d.e 266. n.o 8. p.e 18. et d.e 73. n.o 20. p.e 19. et in Hor: 13.

UVA.BHSC

tana, seu Harnien. Alluuionis 18. Junij 1696. §.
absque eo quod coram R. pd. meo Molines, defici:
unt etiam in necessarijs requisitis ad illam iu:
stificandam, cum nullus ex dictis Testibus de:
14. ponat de Scientia, et patientia Episcopi, sine
qua pnsa consuetudo in illius preiudicium allegari
non potest Rot. d.e non. n.o 8. coram Seraph. d.e 149.
n.o 10. coram Peuting. dec. 74. n.o 37. coram Zarat.
dec. 350. n.o 11. et Segg. p.e 11. rec. et in Calaguri:
tana decimarum de Octo 5 maij 1683. §. prete:
rea coram bo: me: Guaxardo, et in Calaguritana
decimarum de Halda 30 Januarij 1697 §. preter:
quam quod coram R. pd. meo Molines, et in d.e
huius causæ §. nec pta.

Rursùs illis obstat aliud essentialissi:
mum requisitum quod nunquam aliquid visum,
seù auditum fuerit in contrarium. Etsi enim non:
nulli ex illis ausi fuerint id precisè deponere, merentur
tamen de mendacij nota redargui, quia tam ex libris
partitionum repertis in Archiuis ipsorum Beneficiatorum,
ac ex quibusdam apocis de recepto per administratores
dicti Episcopi ad illorum fauorem confectis preterito
illius Sum.o n.o 6. et 7. quàm ex Testibus ad instantiam
Beneficiatorum examinatis de anno 1604. contra Com:
munitatem Loci del Vallexo d.o Sum.o n.o 8.o ac etiam ex
pluribus Instrumentis publicis, et ex libro valoris
15. Episcopatus d. Sum.o n.o 3. et Segg. quem sufficientem
probationem facere firmauit Rot. in d.a decisione huius
causæ §. cessare; et demum ex Instrumento concordiæ
inter eumdem Episcopum, et Beneficiatos stipula:
to de anno 1613. d. Sum.o n.o 9. concludenter iustificatæ

dictum

UVA.BHSC

dictum Episcopum hanc etiam decimarum speciem per:
cepisse, quod quidem penitus destruit contrariam con:
suetudinem immemorabilem, cum ad illam interrumpendam 16.
etiam unicus actus, quinimò, et solus rumor sufficiat
ad Text. in cap. illud ibique gloss. verb. inconcussè de
prescript. Surd. cons. 93. nº 14. Adden. ad Ludovis dec.
198. nº 13. Rot. coram Sa: me: Alex. V. dec. 159. nº 6. et
seq. coram Zarat. dicta dec. 74. nº 36. coram Pamphil.
dec. 304. nº 1. et in Calaguritana decimarum de Haro p.ma
Julij prox.ti §. est quoque coram R. pd. meo Molines
cum alijs adductis in dec.e quę confirmatur §. et vl:
terius.

Nec refert quod Testes in d.o processu fabri:
cato de anno 1604. deponant tantummodo decimari
agnos minores, hędos, porcos, et pullos, illarumque
specierum partem valdè modicam esse, non autem dicant
de illis fuisse consuetum tradi eius tertiam partem
Episcopo, quia cum dicti Testes firment eumdem Epum
habere eius quotam de omnibus fructibus, licet precisè
non individuent sues, et pullos, ex generalitate tamen
verborum illorum depositio etiam de istis tanquam in:
ter fructus decimales connumeratis intelligenda venit,
pręmaximè animadvertendo, quod alij Testes per Be:
neficiatos inducti in illorum Sum.o nº 6. ad excludendam
solutionem partis decimarum ex pullis, et suibus ex:
pressè deponunt Episcopum habuisse decimam de agnis,
et hędis, undè cum Testes in d.o antiquo processu copula:
tivè loquantur de agnis, hędis, pullis, et suibus, vtique
patet, quod in d.a generali eorum depositione intellexe:
runt probare Episcopum decimasse etiam sues, et pullos.

Minusque refert obiectum adversus Libros

UVA.BHSC

repartitionum, ac cætera prædicta documenta iterum inculcarum, quod scilicet cum hæc omnia emanarint ante centum annos, adhuc illis admissis nulla:
17. tenus præscribatur immemorabilis, cum adhuc remaneat centenaria, quæ eidem immemorabili æquipollet. Gabrill. de præscript. concl. 1. n.° 38. et 80. Rocc. dec. 153. n.° 6. et seq. pt.e 113. d.e 631. n.° 15. pt.e 18. et d.e 1136. n.° 5. pt.e 19. dec. nam prætermisso quod nec centenaria justificatur in hypothesi, quia tam ex d. processu fabricato de anno 1604. quam ex concordia inita de anno 1613. successivè etiam confirmata de anno 1641. Sum.° Cpi n.° 9. Litt. C. illa fuit pluries interrupta, adhuc placuit responsio, quod cum dicti actus præferentes Episcopum participasse etiam de controversiis decimis ostendant falsum, ac commentitium esse id, quod ex dicta centenaria, velimmorabili probari contenditur, licet emanati à centum, et ultra annis suum tamen operantur effectum, et
18. æquam incompatibiles cum asserta consuetudine immemorabili illam prorsus eruerunt. Molin. de primogen. Hispan. Lib. 1. cap. 6. Sub n.° 63. Roderic. de annuis, reddit. Lib. 1. q.e 17. n.° 8. Rocc. disput. jur. Select. cap. 167. n.° 44. Castill. quotid. controv. Lib. 6. de cert. decim. cap. 16. n.° 37. Rot. in Calagurritana Decimarum de Haro p.mi Julij prox.ti S. Quoniam tunc coram R.P.d.mo Molines cum aliis in decisione huius causæ S. non relevante.

Hinc parvi aut nihili faciendos esse existimabant Patres quosdam Libros repartitionum pro administrandis depositionibus testium ab Archivio Beneficiatorum compulsatos: Quandoquidem licet ex

illis

UVA.BHSC

illis non appareat ab anno 1570. diuisas fuisse decimas pullorum, et suum, nihilominùs quia illarum diuisio fieri potuit in libro separato, vtique per hoc non sequitur, quod aut de illis non fuerit data pars Epo, aut quod priuatiuè fuerint inter ipos Beneficiatos diuisę, vt occurrendo obiecto ex dictis libris desumpto firmauit Rota in Calaguritana decimarum de Aguilar 13. Januarij, proximè pręteriti §. nec ad coadiuuandam coram R. pd. meo Molines, certius autem quia tametsi in dictis libris nullum habeatur dictę diuisionis verbum ex superiùs tamen deductis negari non potest Episcopum de annis 1570. 1571. 1572. et 1578. de controversa decimarum specie suam quotam percepisse.

Firmato itaque ex his quod contraria immemorabilis consuetudo non probetur respectu pullorum, et suum, illa multo minùs concluditur quoad decimas leguminum lini, et canapis percipi solitas in sextesimo del Rio de Vera. Quidquid enim dicant testes super eo quod dictę decimę percipiantur ab altero ex Beneficiatis, qui in d.o sextesimo inhabitat, illiusque Incolis Sacramenta administrat, obstat in omnem casum contrarię consuetudini geminata Beneficiorum confessio, quę testium depositionibus, 19.
semper pręualere debet ad tradita per Felin. in cap. cum tu n.o 9. et seqq. de testib. Dec. in l. 2. §. Creditum n.o 18. ff. si cert. petat. Aymon. cons. 171. n.o 10 Rot. coram Buratt. d.e 317. n.o 8. coram Cerr. d.e 421. n.o 12. coram Sa: me: Alex. V. dec. 200 n.o 25. et seq. coram Cels. d.e 40. n.o 16. et in rec. d.e 52. n.o 9. p.e 16.

Ipsi enim in responsione ad positiones fassi fuerunt Episcopum ex omni specie decimarum

UVA.BHSC

etiam minutarum solitum esse eius tertiam partem
percipere, cumque solum exceperint pullos, et suillos,
absque eo quod mentionem fecerint de lino, canape, et
leguminibus, absolutum est quod hęc omnia volue:
20. runt in generali expressione comprehendere, cum ex:
ceptio firmet regulam in non exceptuatis, ad Tex.
in l. nam quod liquidè §. Final. ff. de pęn. legat. Alex.
cons. 125. n.º 5. vers. pręterea lib. 2. Roman. cons. 100. n.º
2. Mans. consult. 31. n.º 13. to. p.º Rot. d.e 265. n.º 6. p.e 11. et
d.e 258. n.º 5. p.e 16. rec. ulterius verò in d.a concordia
cum Episcopo stipulata de anno 1623. paciscendo
super decimis annexis dixerunt d. Episcopum habere
illarum tertiam partem sicuti de cęteris fructibus,
quod quidem pręsefert illorum positiuam confessio:
nem de decimis leguminum, aliarumque, de quibus
21. est sermo, nam verba illa ex cęteris fructibus im:
portant totalitatem sine alicuius decimę exclusi:
one iuxta Tex. in l. cęterorum 160 ff. de verb. signif.
et in l. cum exceptione §. penult. et §. Fin. ff. quod
met. caus. Marc. Antonin. var. resol., resol. 70. n.º 18
lib. p.º cum cęteris in decisione R. p.d. mei molines
§. collimatque.

Non attenta replicatione, quod allegatę con:
fessiones intelligendę sint de omnibus decimis soli:
tis reponi in communi horreo, non autem de his mi:
nutis, quę per singulos beneficiatos colliguntur
in particulari sextesimo de vera. Cum enim dictę
confessiones fuerint verbis, indefinitis, generalibus,
omniumque decimarum comprehensiuis emissę, inap:
plicabilis propterea visa fuit Dominis huiusmodi inter:
22. terpretatio, cum numquam admittatur quoties ver:

ba ob

UVA.BHSC

ba ob eorum claritatem illam non recipiant iuxta Tex. in l. ille aut ille ff. de Legat. n. cum alijs à Iure vulgatis.

Non item dicta immemorabilis consuetudo concluditur adversus decimas, quæ percipiuntur ex bonis novalibus. Omisso siquidem, quod in hac decimarum specie præscriptio sit inallegabilis ob impossibilitatem verificandi possessionem Beneficiatorum, quemadmodum firmat decisio R. pd. mei Molines §. Tantoque certius, cessat difficultas ex d.a responsione Beneficiatorum ad positiones sibi datas ab Episcopo, quippè cum in illi medio iuramento expressè fassi fuerint eumdem Episcopum etiam de his decimis habuisse eius tertiam partem d.o Sum.o n.o 1. Litt. B., elisa vtique remanet quæcumque contraria consuetudo, cum confessio collitigantis superet omne genus probationis ad Tex. in l. cum precum C. de liberal. caus. l. cum Te La n. C. de transact. Michalor. de posit. cap. 1. n.o 13. Surd. cons. 6. n.o 1. Gabriel. de Test. conclus. 4. n.o 75. Rot. coram Greg. d.e 375. n.o 3. et in rec. p.e 18. d.e 367. n.o 1. dec. 515. n.o 5. dec. 675. n.o 1. dec. 783. n.o 6. decis. 815. n.o 18 et p.e 19. dec. 155. n.o 15. 23.

Confessio autem huoi conciliari non potest cum depositionibus Testium, ita ut intelligenda sit de decimis novalium factorum à personis privatis Laicis, non autem de novalibus factis ab operibus pijs, et Communitatibus Laicorum, iuxta distinctionem, quam faciunt dicti Testes in eorum depositionibus. Quia cum ea præseferat quotam Episcopi traditam fuisse de omnibus decimis novalium, non potest ex vniuersalitate verborum ad dicta Testium restringi, sed quæcumque novalia 24.

UVA.BHSC

generaliter comprehendere debet iuxta Textum Litteralem in l. Iulianus 66. ff. de Legat. 13. et in cap. Solitæ in fin. vbi gloss. in verb. quodcumque de maiorit. et obed. mans. consult. 605. n.º 12. Tiraquell. de retract. Lignag. §. 1. gloss. 7. n.º 20. Rot. coram Bich. d.º 158. n.º 11. et in rec. dec. 303. n.º 4. p.º 11. dec. 811. n.º 1. p.º 18. et coram Card. Cerr. d.º 28. n.º 20.

Demum nec contraria consuetudo probatur respu decimarum, quæ colligi solent ex bonis Confraternitatum, Hospitalium, Ecclesiarum, Cappellaniarum, Anniversariorum, ac alijs bonis annexis. Nam Testes ad hunc effectum per Beneficiatos inducti vnanimiter se referunt ad d. concordiam inter Partes Stipulatam de anno 1623., unde cum in illa stabilitum fuerit, quod ex decimis, quæ percipiuntur ex bonis Anniversariorum, et Cappellaniarum fundatarum ante annum 1593. tradenda non sit tertia pars Episcopo d.º Sum.º n.º 9. Litt. B. C. iam patet, quod probatio ex dictis testibus elicita non concludit exemptionem Beneficiatorum, nisi ab illis decimis colligi solitis ex bonis Anniversariorum, et Cappellaniarum fundatarum ante d. annum 1593., non autem à traditione decimarum, quæ percipiuntur ex alijs Anniversarijs, e Cappellanijs fundatis ex post, et ex bonis Hospitalium, Ecclesiarum, et Confraternitatum, cum dicta præfatorum Testium sint intelligenda, et explicanda ad formam eiusdem transactionis, ad quam se referunt l. in asse toto ff. de hæred. instit. Auth. si quis in aliquo C. de eden. Dec. cons. 63. n.º 6. vers. nam tali casu Rot. d.º 62. n.º 7. et d.º 262. n.º 6. p.º 16. d.º 191. n.º 12. p.º 19. rec. et in decisione huius causæ §. nec quidquam; Potissimum quia ipsimet

Beneati

UVA.BHSC

Beneficiati ad tuendam pertinentiam Decimarum annexarum
unicè pro eorum titulo allegarunt d. concordiam anni 1623.
Sum.° Epi n.° 9. Litt. A. et C. quę fit vt ex eisdem Decimis an-
nexis prętendere non possint nisi Decimas Anniversario-
rum, et Cappellaniarum Fundatarum ante annum 1593.
quę dumtaxat in prętacta concordia ipsis Beneficiatis
pręseruantur.

Constito igitur, quod pn̄sa immemorabilis consu-
etudo respectu cuiuslibet Specici nullo potiatur legiti-
mę probationis fundamento, ea profecto quoties etiam
in universum fuisset concludenter probata non rele-
varet in iure. Primo quia in dięcesi Calaguritana ad-
est Constitutio Synodalis promulgata de anno 1620, in
qua expressè statuitur, quod omnes Decimę, quę re-
colliguntur ex bonis decimatorijs poni debeant in horreo
communi, ut de illis Episcopus suam quotam consequa-
tur Sum.° replicationis Episcopi n.° unico, cumque Con- 26.
stitutio huoi condita, et publicata fuerit de communi con-
sensu totius Cleri tamquam Ius particulare totius
dięcesis venit omninò attendenda Gonzal. ad reg. 8. Can-
cell. glos. 9. §. 1. n.° 18. Rot. coram Zarat. d.e 74. n.° 20. in
Calaguritana Decimarum de Ocon 1. maij 1683. §. sed
etiam coram bo. me: Guaxardo, et 10 xm̄bris 1687. § ex
ijs coram bo. me: Benincasa, in Calaguritana Decimarum
del Castil delgado 4. Julij 1696. §. nec à prestatione, et
in Calaguritana Decimarum de Inestrillas 11 Martij
1697 § Insuper ptis coram R. pd. meo Molines.

Secundo autem quia Beneficiati non possident
controuersas Decimas nomine proprio, sed tanquam ad-
ministratores, et consocij Epi, quapropter vti tales 27.
non potuerunt contra Dominum, vel comparticipem eas

UVA.BHSC

praescribere etiam per tempus immemorabile iuxta glos. in l. p.ª § ad hec C. de annal. except. Felician. de Societ. cap. 31. n.º 75. Rota coram Zarat. d.ª dec. 74. n.º 33. et seq. coram Card. Cerr. d.º 544 n.º 11. et in d.ª Calaguritana Decimarum de Ocon 10 Xmbris 1687 § obstare coram bo. me. Benincasa, in Calaguritana Decimarum de Lucrinis 4 Julij, 1696. § neque sub obtentu coram R. p.d meo Molines et in Calaguritana Decimarum de Halda 30 Januarij 1693 § absque eo quod coram eodem, nec adversari visa sunt ea, quae in contrarium fuerunt adducta; procederent enim
28. quando non constaret de conventione adversus prescribere volentes, vel prescriptio in aliquo legitimo titulo fundaretur, non autem locum sibi vindicant quoties ut hic conventio tradendi Epo tertiam partem omnium decimarum resultat ab initio, tum ex documentis superius recensitis, tum etiam ex propria confessione ipsorum Beneficiatorum.

Haec quoad illam sententiae partem, in qua pronunciatum fuit deberi Epo integram tertiam partem omnium Decimarum. Transeuntes autem Domini ad aliam, in qua dictum fuit non licere Beneficiatis aliquam deductionem facere ex acervo communi praeter salarium administratorum, et Domus Praefecti, ac alias expensas necessarias pro colligendis, et conservandis decimis, illius iustitia clarior apparere videbatur ex eo quod cum maior illarum pars consistat vel in praestationibus voluntarijs, prout sunt eclemosynae tritici nuncupati Caierexo, ac aliae quas Beneficiati facere praetendunt Religiosis, pauperibus, ac Confraternitatibus, vel in expensis respicientibus cultum Ecclesiasticum, et administrationem Sacra-

mentorum

UVA.BHSC

mentorum, in quarum classe sunt Salaria Sacristæ, Archipresbyteri, et Confessarij in loco de Armeaun, iure merito decisum fuit nullas ex illis fieri posse ex acervo communi, quoniam primæ tanquam dependentes à voluntate Episcopi, qui est verus Decimarum Dominus, non debent fieri eo invito à Beneficiatis, qui sunt simplices administratores, sed idem Epus debet consequi suam quotam immunem à quacumque simili deductione iuxtà Tex. express. in cap. Tua nobis ibi = cum nulli sit licitum aliena cuique concedere præter Domini voluntatem = ibique Barbos. n.º 1. et 6. de decim. Abbas. cons. 76. sub n.º 2. p.º 1. ubi quod eçlemosyna debet fieri de propriis, et non de alieno optime Cyriac. controu. 378. à n.º 71. ad fin. ubi n.º 76 subdit reputari speciem furti de re aliena eçlemosynam elargiri Rebuff. de decim. q.ª 13. n.º 7. Mostaz. de caus. pijs lib. 7. cap. 11. n.º p.º et seqq. Rot. in Calaguritana Decimaz de Haro p.ª Julij 1697. §. Final. coram R. p.d. meo Molines et in decis.º prioris instantiæ §. præterea. 29. 30. 31.

Aliæ verò fieri debent ex portionibus spectantibus ad Beneficiatos, ex optima ratione, quod cum Episcopus eisdem assignauerit duas tertias partes Decimarum pro seruitio, et cultu Ecclesiæ ac pro administratione Sacramentorum, indubitatum est quod Beneficiati teneantur ad omnes expensas respicientes huiusmodi onus, ut firmatum fuit in omnibus his causis coram R. p.d. meo Molines, et signanter in Calaguritana Decimarum 13 Januarij 1694. §. Transeuntes, in Calaguritana Decimarum de Inestrillas 12 Martij 1697 §. quo verò, in Calaguritana Decimarum de Haro p.ª Julij eiusdem anni §. Stabilito, et in decisione huius causæ §. Simi- 32.

UVA.BHSC

Liter, concurrente presertim consimili obseruantia ali:
arum Ecclesiarum Parochialium huius diœcesis, quæ
vti promanans ex titulo vniuersali suffragatur Ego
etiam quoad Ecclesias Parochiales S. Petri Marique,
vt firmant omnes Superius citatæ authoritates.

Nec Beneficiatis opitulari potest contraria
consuetudo, quam respectu cælemosynarum etiam in
pnti instia deducere conati sunt. Nam cæteris præ:
termissis adhuc vrgebat penes Dominos ineuitabile
dilemma, quod aut d.a consuetudo introducta fuit clan:
33. destinè, et absque aliquo consensu, et patientia Episco:
pi, et quæcumque illa sit eumdem afficere non potest,
vt præter Superius adductos in §. nec dicatur tradunt
Posth. de Manut. obseru. 10. n.o 101. Rot. coram Card.
Cels. d.e 44. n.o 8. et in rec. d.e 23. n.o 5. p.e 6. et in Ca:
laguritana Decimarum 23. Januarij 1694. §. nec ad
euitandam coram R. pd. meo Molines, et in Calaguri:
tana Decimarum del Castil delgado 4 July 1696 §.
quibus non adversantur coram eodem, aut vero eleemosy:
næ factæ fuerunt cum Scientia, et approbatione antecess:
sorum, et non potest consuetudo obligatoria in præiudi:
cium Episcopi induci, cum in materia facultatiua
34. regulariter nulla allegari valeat prescriptio, vt præ:
ter citatos in decisione huius causæ §. absque eo quod
tenent Natt. cons. 106. n.o 9. Bursatt. cons. 360. n.o 82.
Cyriac. controu. for. cap. 460 n.o 28. Card. de Luc. de
Seruit. disc. 13. n.o 2. et de decim. disc. 14. n.o 14. et in
terminis eleemosynarum Valasc. de priuileg. Pauper.
p.e 2. in proem. n.o 32.

Contrarium verò nequaquam firmant Mostar.
35. de Caus. pijs Lib. 8. cap. p.o n.o 12. Trullench. in expo:
sit.

UVA.BHSC

sit. decalog. lib. 13. cap. 3. dub. 3. sub n.º 11. à Spiritu Sanct. oper. moral. tit. de decim. tract. 3. disput. 1. sect. 4. sub n.º 139. Nam Mostaz. ibidem à n.º 10. relata divisione temporum, quibus Ecclesiæ redditus fuerunt diversimodè distributi, subdit solum n.º 11. advenisse tempus, quo Episcopi reservata sibi tertia parte decimarum, reliquas concedebant Rectoribus cum onere fabricæ, vestimentorum sacrorum, et insimul cum obligatione elargiendi eleemosynas, et licet inferius dicat standum esse consuetudini, hoc tamen subiunxit respectu quotæ decimarum, quæ ob Ecclesiarum diversitatem in maiori, vel minori quantitate divisa reperitur; unde d.s Mostaz. videtur potius favorabilis quàm contrarius Epo, cum in substantia firmet illius portionem immunem esse ab hisce eleemosynis, easq; ex reliquis partibus faciendas esse. Trullenc. autem iuxtà cuius sensum intelligendus est etiam à Spiritu Sancto, qui illum simpliciter citat Rot. d.e 1111. n.º 113. p.e 15. et d.e 603. n.º 3. p.e 18. rec. loquitur in foro conscientiæ, et administratorem excusat à peccato, si inscio Domino consuetas eleemosinas distribuerit, non autem firmat in foro externo, et Dno prohibente illas fieri posse, ut patet ex illius lectura.

Postremo quoad redd.m rōnis, ad quam cogendos esse Beneficiatos decernit Sentia Rpd. mei molines in ultima eius parte, illius iustia resultat ex fundam.tis sæpecitatæ decis.is coram eodem editæ in §. Fin. adversus quam cum Beneati in hac parte nil prorsus hodie deduxerint ad illam Patres remissivè se habuerunt.

Et ita utraque parte acerrimè informante conclusum fuit.

UVA.BHSC

Calaguritana Decimarum de Inestrillas
Ven: 18 Aprilis 1698

XCVIII.

Renuentibus Beneficiatis Ecclesiæ Parochialis Villæ de Inestrillas tradere Rmus D. Epo Calaguritano medietatem decimarum, quas percipiunt ex Fabris, auenis, alijsque fructibus minutis, nec non medietatem vini nuncupati Escorreduras, pie, traspie, et vinaras, aliarumque decimarum provenientium ex bonis spectantibus ad ipsosmet Beneficiatos, et Curatum, alijsque possessis per nobiles vulgo Idalgos, coactus fuit ds Epus con eosdem iudicium promovere, quo in prima instantia terminato coram Provisore Calaguritano, delata re in gradu appellationis Rpd. meo Molines, decisum fuit medietatem decimarum ex omnibus supradictis speciebus deberi Epo, nec licere Beneficiatis ex horreo communi deductiones facere præter portionem administratorij deputati in colligendis fructibus, pensionem horrei, ac salarium Ministri, qui illas metitur, et dividit, condemnatis de cætero ijsdem Beneficiatis ad reddendam rone imposterum de omnibus decimis mediante Legali Libro, in quo fideliter adnotari debeant, vt in decisione coram eodem Rpd meo Molines edita die 12. martij 1697, ad cuius normam prolata sententia definitiua, cum hodie de istius viribus ob appellationem per Beneficiatos interpositam coram me, dubitare contigerit pro illius confirmatione responsum fuit.

Præsupposito siquidem, quod Rmus Epus sit Parochus universalis in tota diœcesi, curam tamen exercens per Beneficiatos ab ipso deputatos, isque

propterea

UVA.BHSC

propterea habeat assistentiam Iuris ad effectum 1.
percipiendi omnes decimas tam in Specie, quam in quan:
titate, quemadmodum firmatum fuit in omnibus decisio:
nibus fauore eiusdem Epi in alijs causis emanatis coram
R. pd. meo Molines, et nouissimè in proxima præterita
Rota diei 14. currentis mensis in Calaguritana de:
cimarum S. Petri Manrique §. Et Sanè coràm me, Sum:
ma equidem ratione in Sententia dicti R. pd. mei
Molines declaratum fuit medietatem decimarum, quam
Epus sibi reseruauit in deputatione Beneficiatorum
ad Curam Animarum Loci de Inestrillas, comprehendere
non minus decimas prouenientes ex fabis, auenis, ali:
isque minutis, et ex vino nuncupato piè, transpiè, et
vinaras, quàm alias colligi solitas ex bonis annexis, et 2.
spectantibus ad Beneficiatos, alijsque possessis per Idal:
gos, cum decimæ debeantur indistinctè de omnibus fructi:
bus, et ex quibuscumque bonis, vt in Specie de fabis, alijsq. 2.
minutis Monet. de decim. cap. 4. nº 4. Barbos. de offic. et
potes. Paroch. pte 3. cap. 28. §. 1. nº 5. Rebuff. de decim.
quæst. 5. nº 4. Rot. post Condut. de pens. dº 53. nº 3. et seqq.
et in Calaguritana Decimarum 23. Januarij 1694 §.
Firmato coram R. pd. meo Molines, et de vino turbido 3.
seù ut vulgò dicitur escorreduras confecto ex vuis
communiter decimatis est Tex. in cap. non est de deci:
mis, et in præcisis terminis dixit Rota ind.a Cala:
guritana Decimarum d. §. Firmato in Calagurita:
na Decimarum de Nalda 30 Januarij 1697 §. quare
coràm R. pd. meo Molines, et optimè in decisione huius
causæ edita coram eodem 12 Martij §. Prout etiam, et de 4.
bonis annexis, quæ spectant ad Communitates Beneficia:
torum, et de alijs possessis per Idalgos plenè Rota in

UVA.BHSC

in d.a Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique 14 Currentis mensis §. Et sane in fine coram me cum alijs in citata decisione huius causæ § Itaut.

Nec Beneficiatis suffragari potest contraria consuetudo, ad quam unicè in omnibus his causis confugere solent. Quoniam post habitis exceptionibus, quas patiuntur Testes ad hunc finem inducti, quarumque nonnullas enumerat decisio R. pd. mei Molines §. Quibuscum seqq. recurrit semper fatalis illa responsio, quod cum dicti Beneficiati controuersas decimas non percipiant nomine, et iure proprio, sed tanquam administratores, seu comparticipes Episcopi, nequeunt utique illas prescribere etiam per immemora-
5. bile tempus, cum ministro, vel socio prescriptio huiusmodi vetita sit adversùs Dominum, vel Consocium, ut sensit Rota coram Carr. d.e 544. n.o 11. et in Calaguritana Decimarum del Castil delgado 4 Julij 1696. §. absque eo quod coram R. pd. meo Molines, in Calaguritana Decimarum de Haro p.mi Julij, 1697. §. et ita coram eodem et in d.a Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique §. Secundo autem coram me, ubi etiam contrarijs respondetur.

Præterquam quod pnsa contraria consuetudo destrui penitus videbatur, tum ex eo quod Episcopi de facto controversas Decimas minutas pro medietate usque ab anno 1563. arrendarunt, ut constat ex Libro
6. valoris Epatus, qui plenam in iudicio probationem constituit, ut de hoc ipsomet Libro dictum fuit in Calaguritana decimarum S. Petri Manrique 11 Junij 1697. §. cessare coram R. pd. meo Molines, et in d.a Calaguritana decimarum de Haro p.ma Julij eiusdem anni

§. ma-

UVA.BHSC

§. maximè quia coram eodem. Tum ex Constitutione Synodali edita de anno 1610. in qua Statutum fuit quòd omnia bona sint decimatoria, omnesque fructus, qui colliguntur, reponi debeant in Eorreo communi, talisque constitutio dubium non est quin veniat attendenda cum tanquam condita, et publicata de communi totius Cleri, et Beneficiatorum consensu seruari debeat prò lege particulari huius diœcesis Rot. coram Zarat. d.e 54. n.o 10. coram Card. Cerro d.e 544. n.o 11. et in Legronen. Decimarum 13. Martij 1679 §. Final. et 18. Januarij 1680. §. 1. coram cl. me. Card. Vicecomite, et in Calaguritana Decimarum de Aguilar 16 Januarij 1697 §. quæ omnia coram R. pd. meo Molines. 7.

Tum etiam ex obseruantia omnium ferè alior. Locorum, tradendi scilicèt eius quotam Epo etiam ex controuersis decimis, quæ cum simus in ~~tuto~~ titulo uniuersali, valdè operatur ad sus Ecclesiam particularem de Inestrillas Rota in Calaguritana Decimar. de Aguillar 13. Januarij prox.ti §. prædictaque corà R. pd meo Molines, et in decisione huius causæ §. Potissimum, et demum ex Sententijs, et iudicatis ab Epo reportatis adversus plures alios Beneficiatos renuentes eidem tradere suam quotam decimarum quæ tanquam promulgata in causa paritèr uniuersali faciunt Statum quoad omnes vulgata Leg. Ingenuum ff. de Stat. homin. quam in terminis exornat Rot decis. 74. n.o 18. coram Zarat. et fauore eiusdem Episcopi in d.a Calaguritana Decimarum de Aguilar §. prædictaque in fine. 8. 9.

Hæc autem si indiscriminatim procedunt respectu decimarum, quæ ex omnibus bonis Beneati

UVA.BHSC

percipere solent, potiori Iure procedere dicebant Domini respectu illarum, quas colligunt ex bonis possessis per nobiles, seu Idalgos. Cum enim dicta bona antequam per ipsos possiderentur essent decimatoria in horreo communi, et Episcopus de illorum decimis suam dimidiam dubio procul perciperet, nulla est assignabilis ratio, quare illis deuentis ad nobilium manus dictæ decimæ in horreo communi
10. reponi non debeant, quando cautum in iure est decimarum onus esse bonis infixum, ac reale, quod per mutationem possessoris non variatur Rot. in rec. p.e 1. d.e 341. n.o 1. coram Card. Cerr. d.e 544. n.o 16. coram Zarat. d.e 48. n.o 2 et d.e 74. n.o 38 et pluribus alijs cumulatis in Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique 14 currentis mensis §. et Sanè in fine coram me, alias enim si Beneficiati deberent dictas decimas priuatiuè percipere oriri posset nimis detestabile absurdum, quod Epus in futurum à participatione dd. Decimarum penitus excluderetur, cum tractu temporis dari valeat, quod omnia bona oppidi de Inestrillas per nobiles, seu Idalgos possideantur, quod tamen nullo modo permittendum est, ut patet ad sensum.

Patefacta ex his iustitia iudicati R. pd mei Molines, in ea parte, in qua adiudicat Epo dimidiam omnium decimarum, iusta pariformiter apparuit illius sentia quoad deductiones. Nam pretermisso examine super eo quod ex acerus communi conflato ex omnibus fructibus tam melioribus, quam mediocribus, et infimis detrahenda sit undecima pars pro administratore, et expensis per ipsum faciendis in recollectione

decimarum

UVA.BHSC

decimarum, nec non iusta, et rationabilis pensio pro horreo, et denique Salarium ministri, qui illas metitur, et diuidit, cum in hac parte Epus d.m Sentiam non impugnet, sanè quantùm pertinet ad deductionem Salarij Curati, et Sacristę, omnis ratio expostulat illam faciendam esse ex sola Beneficiatorum medietate, nam cum Epus pro se eximendo ab incommodo, et expensis, quas secum fert actuale exercitium Curę Animarum, d.m medietatem eisdem Beneficiatis assignauerit, utique omnes expensę respicientes d. actuale Curę Animarum exercitium fieri debent ex portione Beneficiatorum Rot. in Calaguritana Decimarum 23 Januarij 1694 §. Transeuntes coram R. pd meo Molines, et in d.a Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique coram me §. alię vero. 11.

Adstipulante pręsertim superius citata constitutione Synodali litteralitèr demandante Salarium huoi ex quota Beneficiatorum persoluendum esse, et rursùs consimili obseruantia totiùs ferè Diœcesis, tradendi nempè eius portionem Epo immunem à quacumque deductione, et demum pluribus iudicatis etiam in hac parte per eumdem Epum reportatis adversùs alias Communitates Beneficiatorum, ut hęc omnia singillatim ponderando tenuit Rota in d.a Calaguritana Decimarum 23 Januarij 1694. § Hoc ipsum, et in decisione pręcedentis instantię §. Eoque fortiùs.

Neque his obstat contraria consuetudo, quam pariter in hisce deductionibus Beneficiati allegabant coram R. pd. meo Molines. Quia cum ex quodam libro per eosdem Beneficiatos producto appareat solum ab anno 1653. fuisse introductam consuetudinem

UVA.BHSC

deducendi ex acerus communi d. Salarium Curati, et Sacristę, illudque per anteà fuisse continuè persolutum ex portione Beneficiatorum, Euoi moderna consuetudo non pōt ijsdem in aliquo opitulari cum preexistentia Synodalis Constitutionis contrarium Statuendis po:
12. siti fuerint in mala fide, propter quam nec prescri:ptionem, minusque aliquam consuetudinem potue:runt inducere, vt per Tex. in cap. fin. extra de prę:script. firmant Cyriac. contr. 321. nº 48. Gratian. di:scept. 2. nº 26. Andreol. controu. 65. nº 4. pº 1. Bonden colluct. Legal. 20. nº 171. to: 2. Afflict. dec. 368. nº 10 Rot. coram Card. Caual. dº 91. nº 10. coram Seraph. dº 707. nº 6. coram Card. Cerr. dº 469. nº 14. et in rec. pº 12. dec. 283. nº 12.

Denique iusta visa est Sententia quoad red:ditionem rationis, ad quam Beneficiati mediante con:fectione Librorum fuerunt condemnari, nam cum ipsi sint simplices administratores Epi tenentur tanquam tales semper, et quandocumque exactam villicationis suę rationem reddere iuxta firmatum in decisione Rpd mei Molines S. Finali.

Et ita Episcopo dumtaxàt informante &c.

Vilnen Iurisdictionis
Lun. 21. Aprilis 1698

XCIX.

Reuocata ad nouum examen decisione coram me edita 11 maii 1696., in qua firmatum

fuit

UVA.BHSC

fuit nullam competere exemptionem à Iurisdictione or-
dinaria Præposito et Canonicis regularibus Diœcesis Vil-
nen, nisi in his quæ concernunt disciplinam regulare
et gubernium Monasteriorum, visum est Dominis
persistere in resolutis, quoniam stat firma conclusio,
quod secluso privilegio exemptionis, habet Epus 1.
intentionem fundatam exercendi suam ordinariam
iurisdictionem super omnibus regularibus, et mo-
nasterijs suæ diœcesis cap. Abbates, cap. quidam
monacorum, et cap. monasteria 18. q.e 2. Fagnan.
in cap. nimis praua n.o 3. de excess. Prelat. Sanchez
consil. moral. Lib. 6. cap. 9. dub. p.o Frances. in Pa-
storal. regular. p.e 2. q.e 2. à n.o 8. usque ad fin.
Card. Albiz. penes Card. de Luc. de Iurisdict. discep.
2. per tot. Rot. decis. 78. p.e p.a diuers. et in rec. d.e
15. 17. et 20 p.e p.a d.e 520 n.o 2. p.e 5. to. 2. d.e 330 n.o 2. et
seqq. p.e 15. et d.e 530 n.o p.o p.e 18. cum alijs relatis in
præcedenti decis.e in princ.o; exceptis tantummodo 2.
his, quæ spectant ad regularia statuta, et mo-
nasticam disciplinam, in quibus Prelatis regu-
laribus subyciuntur cap. p.o et seqq. 18. q.e 2. Ro-
drig. quest. regular. to. 2. q.e 2. art. 8. Donat. in
prax. rer. regular. q.e 7. n.o 3. et 5. Card. Albiz. d.a
discept. 2. à n.o 26. et obseruat d.a pret.a dec.o §.
penult. vbi cæteri concordantes.

Haud iterum suffragante amplissima
exemptione concessa Cong.ni Lateranensi S. Salva-
toris, tum per Specialem Constitutionem Sa: me: Six- 3.
ti IV. in ord.e La X. §. X. tum etiam per commu-
nicationem Privilegiorum Mendicantium expres-
sam in Constit. 41. B. Py V. ac per alia notissima

UVA.BHSC

Summorum Pontificum privilegia relata per Fa:
gnan. in cap. Suarum n.° 10. de privileg. undè argue:
4. batur etiam ad exemptionem Monasteriorum Vil:
nensium tanquam dependentium ab universo ordine
cui p.ta privilegia fuerunt concessa ad tex. in l.
si Chorus ff. de Leg. 3. Spad. cons. 134. n.° 17. et 18. Lib.
p.° Card. de Luc. de Jurisdict. disc. n 8. n.° 6. Rot. d.e
566. n.° 7. p.e 5. to: n. rec. Siquidem cum Monasteria
5. Vilnensia sint omninò segregata à Cong.ne Late:
ranensi S. Salvatoris, aè independenter ab illa per
suos proprios prælatos gubernentur, et moderentur,
6. utique potiri non possunt exemptione concessa Cor:
pori, cum quo unionem non faciunt Cap. cum
Cappella ubi glos. verb. in quantum de privileg.
ad effectum enim fruendi privilegijs exemptivis
præfatæ Cong.mi concessis non sufficit de illo ordine
7. dici, ac denominari, sed opus est quod sub illo corpore
vivant, atque ab eodem Capite, eodemque Capitu:
lo gnali regulentur, ut clarè desumitur ex Consti:
tutione 7. Martini V. ubi apparet, quod exemptio
concessa fuit Monasterijs viventibus sub uno
Generali, et per modum unius Religionis, eaque
nominatim recensentur, nulla habita mentione
de erectis in Regno Poloniæ, et notat Card. de Luc.
de Jurisdict. disc. n 8. n.° 9. et disc. 37. n.° 5. ex qua
ratione neque etiam prodesse potest extensio
privilegiorum mendicantium cum, et ipsa pa:
riter restricta sit ad p.tam Cong.nem Salvatoris
ut animadvertitur in præt.a decisione S. Prædictæ
enim in fine.

Hæc autem, quæ de per se satis apertè

excludunt

UVA.BHSC

excludunt Monasteria Vilnensia ab exemptione Cong.ni Lateranensi S. Salvatoris concessa, fortiora euadunt ex pluribus, quę iterum VV. placuerunt ad comprobandam illorum plenariam subiectionem Jurisdictioni Ordinarię. Et primo quidem ex ipsamet fundatione monasterij Diecesis Vilnen. ordinaria auctoritate peracta, in qua expressè reseruata fuit Episcopo Jurisdictio. Nil releuante quod cum respectu monasteriorum Bikovien. et Antozollen. reseruatio respiciat concernentia Curam animarum, exceptio hęc firmet contrariam regulam in non exceptis ex cap. cum contingat de for. compet. Seraphin. d.e 1025. n.o 6. in fin. Rot. in rec. dec. 15. n.o 4. 7. et 10. p.e p.a d.e 181. n.o 19. et Segg. p.e 11. et d.e 9. n.o 16. p.e 19. Quoniam ut latius respondet pręt.a decisio § Non releuante, cum in concernentibus curam animarum tanquam de competentibus Ep.o ex notissima dispositione Sac. Concilij Trident. nulla opus esset reseruatione, hęc operari debet preseruationem gnalem quoad cętera etiam ultra curam animarum eidem Episcopo de Jure communi debita, maximè quia Ep.us, neque potuisset absque Capituli consensu exemptionem concedere ad tradita Tamburin. de Jur. Abbat. to. p.o disp. 15. q.e 13. n.o 7. et Segg.

8.

9.

10.

11.

12.

2.o ex subsequuta obseruantia, quippè tam in p.ta monasteria Diecesis Vilnen., quam in alia diecesis Cracovien. Ep.i utriusque Diecesis suam ordinariam Jurisdictionem exercuerunt, uti praeseferunt actus relati in pręterito Sum.o Ep.i n.o 4. et 6. et in hodierno n.o p.o Cui quidem obseruantię plurimum in hac materia deferri solet Card. de

13.

UVA.BHSC

Luc. de Iurisdict. disc. 5. in fine, et disc. 28. n.º 9. vers. hinc proindè Rot. decis. 536. n.º 10. et seq. p.e 18. et decis. 9. n.º 19. et 20. p.e 19. Quin obstent visitationes monasteriorum peractæ per Visitatores Generales ordinis, et determinationes factæ in Capitulo Generali, de quibus in Sum.º impresso Regularium n.º 5. Omnes namque isti actus tanquam directi ad stabilimentum disciplinæ regularis, et regimen religionis, non excludunt subiectionem Ep.º in reliquis, quæ sunt ordinariæ Iurisdic-
14. tionis, ob eam rationem, quod etiam in monasterijs subiectis ea, quæ regularem obseruantiam, et regimen Religionis, seu monasteriorum respiciunt, iudicio Prelatorum Regularium sunt definienda ex plenè allegatis in præt.ª decis.e §. Penultimo, et in altera super manutentione eadem die edita §. Præposito.

3.º ex antiqua sententia Cardinalium Blanchetti, et Millini lata usque de anno 1611. declarante alteri monasterio Cracovien. nullam competere exemptionem, ut in præt.º Sum.º Ep.i
15. n.º 3. quæ cum transitum fecerit in rem iudicatam adversus eam nihil amplius opponi potest per tex. in l. post rem iudicatam 56. ff. de Iudic. Rot. d.e 164. n.º 4. et 5. coram Priol. Sen. et d.e 201. n.º 2. p.e 16. rec., cessante penitùs obiectione, quæ per prius adducebatur, quod illa non esset in forma probanti, cum hodie allatum fuerit originale cum regestro Actorum pnti Sum.º Ep.i n.º 2.

Nil obstante quod pta sententia, velq.ª indefensis iuribus monasterij, nullisque ad-

ductis

UVA.BHSC

ductis privilegijs Cong.nis Lateranensis, vel quia contra unicum monasterium Cracoviense prolata, afficere non valeat alia postmodum erecta sub eodem Instituto, ac sub ijsdem Superioribus in forma Cong.nis viuentia. Vltra quod enim ex ptis parum profuisset monasterio Cracoviensi allegatio privilegiorum Cong.nis Lateranensis S. Salvatoris, à qua illud seorsim, ac independenter gubernabatur, preterea ex actorum reuolutione constat producta fuisse plura privilegia mendicantia, et non mendicantium, nec non allegatum celebre mare magnum sub quo omnia continentur, d. Sum.o Epi n.o 3. Quando tamen cum longè antè sententia emanasset, et in Urbe maximè essent notoria, valida urget præsumptio quod illa ptis Cardinalibus in materia versatissimis innotuerint. Prędicta autem sententia tametsi lata contra unicum monasterium Cracoviense cętera quoque afficere apta est, tum quia cum hęc erecta fuerint dependenter ab eodem p.o monasterio non debent diuerso Iure censeri ad Tex. in cap. recolentes §. Cęterum ubi glos. et VV. de Stat. monac. tum quia ut potè lata super Statu facit Ius quoad Cętera eiusdem Ordinis, et qualitatis vulg. l. ingenuum ff. de Stat. homin. absque eo quod quidquam iuuet, quod ipsa quoque redacta sint ad formam Cong.nis et Universitatis, quando non probatur quod faciant unum, et idem cum Cong.ne S. Salvatoris, in quo stat potissimum fundamentum denegandi postulatam exemptionem. 16. 17.

Et 4.o denique ad excludendam pnsam mo:

UVA.BHSC

nasteriorum Vilnensium exemptionem confert ip:
samet Aggregatio, quam nouissimè de anno scili:
cet 1694. reportarunt ab Abbate Gnli ptę Con:
gregationis S. Salvatoris iuxta facultates eidem
Abbati attributas in Constit.e 7. Martini V. §. va:
18. leant, quę quidem aggregatio sicuti ostendit, qd
pta monasteria quoad se non potiebant allegata
exemptione, ita hodie in vanum afferebatur ad il:
lam assequendam, tum quia tanquam reporta:
19. ta lite pendente nulla est, et attentata, aè Iuribus
Epi non vocati pręiudicare non potest, ut in si:
mili facta à Capitulo Lateranensi vigore Consti:
tutionis Sixti V. La 19. novissimè resolutum fuit
in Sutrina Iurisdictionis 21. Februarij, 1698. §.
verum totum cum seqq. coram R. pd. meo Ansal:
do, et generalitèr tradit Tamburin. de Iur. Abbat.
disput. 15. quęst. 18. n.o 35. et 36.; maximè cum procu:
rata dignoscatur ad solum finem obtinendi Communi:
cationem Privilegiorum, non autem ad constituendum
unicum corpus cum Cong.ne Aggregante, à qua inde:
pendentèr, ut pręfertur, regitur, et guberna:
tur: tum quia cum non agatur de aggrega:
20. tione unius dumtaxat Conuentus, sed totius
integrę Congregationis id perfici non potuit
sola Abbatis Generalis auctoritate, sed
speciale Indultum Sedis Apostolicę omni:
nò requirebatur iuxta Tex. in cap. unico §.
Final. de Religios. domib. in 6. Fagnan. in
cap. recolentes de Stat. monac. n.o 25. et seqq.
Et ita utraque Parte &

Gerunden

UVA.BHSC

Gerunden. Beneficij
Lun. 21. Aprilij 1698
C.

Quamuis ad Simplex Beneum Diaconale nuncupatum in Paroli Ecc.a S. Petri de Figuerijs ab antiquo temp.e nullo adhibito monacorum consu, praesentare consueverint Abbates Monrij S. Mariae de Villa Bertrando servato tn ord.e alternatiuae iamdiu cum Confratribus S. Michaelis de anno 1405. concorditer stabilito Idemque post pti monasterij Secularirationem, eiusq; erectionem in Collegiatam obseruauerint Archipri pro temp.e, contenderunt nihil.s eiusdem Collegiatae Ecc.ae moderni Can.ci in novis. d.i benevij vacat.e non potuisse Archiprum ipsis irrequisitis validè suam nominationem explere; verum delata controversia inter hinc indè praesentatos ad nrum Tribunal, definitum fuit per Sentiam à R. pd. meo Priolo prolatam, Beneum esse adiudicandum Palissae habenti praesentat.m Archipri, cui iudicato non acquiescente adhuc Gabba per Captum nominato dubitatum fuit hodie coràm me appellationis Iudice; an Sententia Rotalis sit confirmanda, vel infirmanda, eamque uti validam, et iustam confirmandam esse Domini responderunt.

Validitate siquidem ex actorum reuolutione resultante, Iustitia satis clara enituit ex multiplici actuum serie, quibus probatum remanet tam in statu regularitatis, quam post Secularirationem Ecc.ae de Villa Bertrando Ius praesentandi ad controversum Beneum pertinuisse p.o ad Abbates, et successiuè ad Archipros pro tempore privatiuè quoad monacos

UVA.BHSC

et Canonicos respuè quemadmodum disertè probant decisiones in Causa editę sub diebus 10 Xmbris 1696. et 26 Aprilis ꝑ Superioris anni coram R.pd. meo Priolo, quo fit ut quamuis Canonici habeant regulam

1. pro se non valeat Prelatus Collegiatę Ecc.ae absque consensu sui Capituli huoi presentationes explere, sed istę esse debeant simultaneę inter Prelatum ipsum, et Capitulum per Tex. apertum in Cap. ea noscitur de his quę fiunt à Prelat. sine cons. capit. contrarium nihilominus statuendum sit vbi ut in hypothesi fau.e

2. Archipri concurrit, vel expressa controversi Iuris reseruatio, vel presumptiua ex antiquo, et approbata consuetudine elicita sicuti ad limitationem contrarię regulę admittit precitatus Text. in Cap. ea noscitur vers. nisi ex antiqua, et approbatę consuetudine, et tradit ibidem Glos. in verb. Libertate eadem glos. in cap. cum Ecclesia Vlterrana verb. postulauit circa medium de election. Gonzal. in d.o cap. ea noscitur sub n.o 8. Lambertin. de Iur. patr. p.e p.a Lib. 2. q.e 2. art. 12. in fin. Cassador. d.e 22. de preben. Coccin. decis. 1378. n.o 5. et d.e 1423. n.o 3. cum alijs in p.a decisione R.pd. mei Prioli §. non obstat p.o et in 2.a §. Quoniam prò remotione.

Animadvertendo autem, quod hic non constat de initio acquisitionis istius Iurispatronatus, undè erui possit vtrum soli Abbati, vel simultaneè cum monacis illud fuerit acquisitum, huoi probationis genus satis suppleri per DD. videbatur, primo ex antiquissima enunciatiua emissa in præfata Concordia anni 1405, in qua cum accedente Capitularium consensu Abbas transegerit cum Confratribus S. Michaelis de Figuerijs super Iure presentandi alternis vicibus, sibique tanquam vnico Patrono, nulla

monasterij

UVA.BHSC

monasterij siue monacorum habita ratione alternativa
præsentationem reseruauerit, hęc vtique enunciatiua in an- 3.
tiquis tanti valet, ut iuncta presertim obseruantia cum
alijs adminiculis, de quibus infra plenam constituat
pertinentię patronalis probationem Adden. ad Buratt. d.e
17n. Sub n.o 113. vers. verum licet Idem Buratt. d.e 3n13.
Sub n.o 9. Concin. d.e 1108 Sub n.o 17. et post viuian. de
Iur. patr. d.e 16. n.o 8.

Haud releuante consensu, quem huic actui
prestiterunt ipsimet monaci, quia cum de Iure non
valeat Prælatus absque consensu Capituli Ius ali- 4.
quod ad se spectans distrahere, quamuis illud nul-
lum habeat interesse super iure distracto Cap. Iua
nuper, et cap. Pastoralis de his quę fiunt à Prę lat. si-
ne cons. Capit., indè est ut ex pto consensu monaco-
rum adhibito pro adimplenda iuris solemnitate, vbi
actum fuit de alienatione, seù admissione Confra- 5.
ternitatis ad Ius presentandi inferri non possit ad
simultaneam pertinentiam fauore Capituli, et mo-
nacorum, de quibus nulla quoad eamdem pertinentia
fuit habita ratio argum. Sex. in vulgat. leg. Papi-
nianus ff. de uulgar. et pupillar.

Ptę antiquissimę enunciatiuę conformis est
subsequuta invariabilis obseruantia, de qua loquen-
do in statu regularitatis, testimonium perhibent tum
visitationes ab Epis Gerundensibus prò tempore
peractę in annis 1474. et 1476. et 1590., in quibus
expressa legitur pertinentia nominationis ad controver-
sum Beneum fauore Abbatum, tum etiam plures ac-
tus, vel nominationum, vel consensuum in resignationes,
quos Abbates ipsi explicarunt de annis 1547. 1549. 1553

UVA.BHSC

et 1577. Posttransitum vero ad Statum Secularem te:
stantur consimiles actus Archipresbyterorum de annis
1604. 1610. 1611. 1629. 1630. et 1646, hec enim adeo lon:
6. ga, et uniformis observantia, absque eo quod unquam
Capitulares à ptis actibus reclamaverint, probat
pertinentiam privativam Iurispatronatus ad illos,
quorum favore ita fuisse observatum dignoscitur
Rip. in cap. Cum Ecc.a Sutrina sub n.o 11. in fin. de
caus. posses. et propriet. Post. de manut. observat.
73. n.o 43. Rot. in rec. d.e 285. n.o 2. p.e p.a d.e 251. sub n.o
4. p.e 2. dec. 429. sub n.o 4. et 6. p.e 4. to. p.o et d.e 4. n.o 17. et
18. p.e 10. presertim cum in aliquibus ex dictis actibus enun:
7. cietur omnimoda dispositio ad solum Abbatem, et Archi:
presbyterum respective, quod eo magis excludit simul:
taneum Capitularium Concursum Gloss. in Clemen.
p.a verb. omnimodam de For. compet. Soccin. Sen. cons. 43.
n.o 12. lib. 4. Garr. de Benefic. p.e 5. cap. 5. n.o 117. Rot. d.e
296. n.o p.o p.e p.a divers. et coram Bich. d.e 448. n.o 7. et d.e
474. n.o 8 cum alijs in 2.a decis. R. p.d. mei Prioli
§ Quoniam in fin.

Quin observantiæ virtus adimi velit, vel q.a
antiquitus de anno ~~16~~ 1149. controversum Iuspatro:
8. natus transierit in Monasterium vigore donationis,
quam illius favore stipulatus fuit Epus Gerundens
de Ecc.a S. Petri de Figuerijs, in qua Beneum si:
tum est, cum omnibus primitijs, decimis, et Iuribus
universis; vel quia in Successivis præsentatio:
9. nibus p Abbates, et Archipros, ut præfertur,
expletis consensus Capituli, qui expressus non
legitur, tacitus intercessisse præsumatur ex Tex.
in d. cap. noscitur de his, quæ fiunt a Prælat. si:

ne

UVA.BHSC

ne cons. Capit. Vel demum quia Capitulares actu con:
sensisse probetur in duabus permutationibus huius be:
neficij de annis 1431. et 1661., ex quarum postrema
opponebat preterea nominatus à Capitulo induci vltimum 10.
Statum in beneficialibus attendendum ex vulg. cap. Con:
sultationibus de Iure patr.

Incipiendo siquidem à pta donatione anni 1149.
cum incertum sit an tunc temporis adesset hoc Ius pat.s,
ideoque non constet de illius pertinentia per prius fauore
Epi donantis, hac non probata, inferri non potest ad 11.
illius transitum in monasterium donatarium Rot. coram
Duran. de 14. n.o 11. et de 91. n.o 12. Ultra quam quod assum:
ptum etiam probatum non releuaret, resistente semper
subsequuta biscentenaria consuetudine presentan:
di fauore solius Abbatis, per quam precedens mona: 12.
corum Ius, si quod adfuit, remansisset penitus
prescriptum, et abrogatum Menoch. de presumpt.
lib. 3. pres. 131. n.o 44. Rot. de 167. n.o 10 p.e 16 d.e 169.
n.o 10. et seqq. p.e 10. et in Barchinonen. Hebdomada:
rie maioris p.a Junij 1696 §. vltra, et seq. cum
alijs in p.a decis.e R.pd. Prioli §. non obstat p.mo et
in n.o § ex his quoque

Qua consuetudine attenta, nec etiam intra:
re videbatur allegata presumptio taciti Capitula:
rium consensus, huic enim simplici presumptioni 13.
prevalere debet veritas in contrarium ex tot multi:
plicatis actibus comprobata, ut explicat Glos. in d. cap.
ea noscitur verb. intelligi debet: Non enim veri:
simile est, quod spatio duorum seculorum Capitulum
passum fuisset Abbates, et Archipres respectiue 14.
pro se solos presentare si Beneum fuisset simul:

UVA.BHSC

tanq; nominationis Bald in l. 11. nº 41. Cod. de Seru. Rot. coram Sa: me: Alexandro VIII. dº 115. nº 8. et 9.

Prout nec attendendi oppositi Capitularium consensus de annis 1431. et 1661. Nam cum de vtroque
15. tempore Sedes Abbatialis reperiretur vacans, nullum exinde resultare potuit preiudicium Prelato pro vacationibus contingentibus, Sede plena, ad firmata per Rot. penes Posth. de manut. dº 563. & tot. et post Vivian. de Iur. patr. dº 88. in fin. ex regula quod cen-
16. seatur tantum prescriptum, quantum possessum vt advertit vltima decº R. pd. mei Prioli §. fin. Potissimum quia primodictus consensus anni 1431. prefert explicitam eorumdem monacorum confessionem, quod ptum Iuspresentandi, monasterio pleno, ad Abbatem pleno Iure spectabat, illud sibi dumtaxat debitum asserendo quoties Sedes Abbatialis vacare contigisset pretº Sumº Palissæ nº 6. Lit. A., ex qua monacorum confessione emis-
17. sa capitulariter, et in actu adeò proportionato, certior redditur probatio privatiuæ pertinentiæ fauore Archipresbyteri ad Tex. in l. Cum Te Cod. de transact. et in l. Generaliter Cod. de non numerat. pecun. Garr. de Benefic. pº 11. cap. 11. nº 176. et seqq. vbi refert plures Sac. Rot. decis.es Sa: me: Gregor. dº 451. nº 11. ibique Adden. nº 11.

Cæterum eo minus suffragari pot. Capitulo vltimus status desumptus ex pto consu prestito a Canonicis in permutatione anni 1661. Tum quia adest posterior status de anno 1676., quo controuersum Beneficium provisum fuit ad præsentationem Confraternitatis S. Michaelis, ad quam Iure Iurnaris

Ius

UVA.BHSC

Ius presentandi pertinebat, eius siquidem presentatio prodest etiam Archipp̃o compatrono ad conservandam illius quasi possessionem Sa: me: Gregor. d.a d.e 452. n.o 9. Coccin. d.e 1177. n.o 4. Rot. in rec. d.e 175. n.o 7. p.e 2. d.e 174. n.o 10. et d.e 486. n.o 7. p.e 5. et d.e 204. n.o 21. p.e 12. Tum quia cum ex antecedenti plusquam bis: centenaria observantia, immo ex ipsa Partis confessione anterior contrarius Status favore solius Archipp̃i fuerit legitimè prescriptus, hic causam novissimæ possessionis absorbet, et operatur qd ultimus nullius remaneat efficaciæ, quando præsertim nulla sequuta fuit institutio ad favore presentati ab existente in pn̄sa quasi possessione iuxta notata communiter per VV. in d.o cap. Consultationibus de Iur. patr. Rot. post vivian. de Iur. patr. d.e 42. n.o 5. et 6. et latissimè coram Priol. Sen. d.e 113. n.o 34. et seqq. et d.e 139. n.o 23. 18. 19.

Quæ legitima præscriptio favore Archipp̃i inducta etiam ex actibus in Statu regularitatis ab Abbatibus explicatis frustra enervari contenditur, quasi illa non sit allegabilis, postquam suppressa regularitate ex novo titulo Secularizationis, atque erectionis d. monasterij in Collegiatam universo Capitulo quæsitum dicebatur ius simultaneæ collationis, ut de iure administrandi firmavit Rota in Gerunden̄ administrationis inter Archipp̃um, et Capitulum huius Collegiatæ d.e 373. ferè per tot. et signantèr n.o 12. et 13. p.e 5. rec. Nam Domini recurrentes ad tenorem Bullæ Secularizationis relatur in principio decisionis 358. d.a p.e 5. rec. emanatæ super iure conferendi Canonicatus eiusdem Ecc.æ re- 20.

UVA.BHSC

cognoverunt Beneuorum dispositionem fuisse Archi:
presbiteris reservatam, prout priùs Abbatibus com:
petebat, undè quemadmodum possessio privatiuè pre:
sentandi per duo fermè Secula per Abbates legitimè pre:
scripta eisdem in Statu regularitatis suffragaretur,
21. ita, et prodesse debet Archipris, qui in ijs, quę expressè
mutata non sunt antiquis Abbatibus successerunt
ut admittitur in d.a decis. 358. n.o 6. et 7. p.e 5.

Ptaque demum eo clarius fauore nominati ab
Archipro cedere visa sunt ob subsequutam tran:
sactionem, quam prò componendis dissidijs super
Iure administrandi redditus huius Collegiatę
Ecc.ae in nro Tribunali vertentibus Archipr, et
Canonici inierunt de anno 1663, quamuis Apostolica
confirmatione roborauit Sa: me: Alexander VIII. In
ea namque cum Archipro, eiusque Successoribus re:
seruata fuerit Iura patronatus ad quęcumque Bene:
ficia, quę ratione tam dignitatis, quam officiorum
Plattarię, et Camerarię ipsi, eiusque Prędecessoribus
competierant, Capitulo verò, et Canonicis ad officia,
quę ad mensam Capitularem spectabant, indè
22. patens fit non posse modo Canonicos impugnan:
do transactionem solemniter cum eorum Autho:
ribus stabilitam pretendere Iura patronatus ad
Beneficia, quę transactis ipsa soli Archi:
presbytero reseruauit l. pręses in Cod. de transac.
Gratian. discept. for. cap. 867. n.o 47. et seqq. Rot.
decis. 159. n.o 5. p.e p.a recent. et decis. 312. n.o 3.
p.e 12. cum vulgaribus passim

Et ita utraque

Bononien

Bononien, seu Imolen Bonorum Super portione Sororis Mariæ Cælestis Lun. 28 Aprilis 1698

C. I.

Confirmarunt Domini decisionem coram me editam 27 Januarij Currentis anni, nam cum debono Iure Sor. Mariæ Celestis Super duodecima portione bonorum sibi obventa exhæreditate Marchionis Fran.ci Mariæ Priarij ab intestato defuncti nulla hodie inter partes caderet dubitatio, illud DD. Coniugum de Antoninis eorumque hæredum Super eadem duodecima portione denuo resultare visum est ex amplissima ac irrevocabili donatione, quam à pta muliere reportarunt de omnibus iuribus, et actionibus ad ipsam ex titulo ptæ hæreditatis Spectantibus, per quam Donatarij in ptis Iuribus Subingressi Donatricis personam in omnibus representant, ut præter relatos in præcedenti decis.e §. quo verò firmat Rot. d.e 107. n.o 3. in fin. et d.e 560 n.o 9. p.e p.a rec. d.e 487. n.o 4. p.e 4. to: 1. dec. 548. n.o 16. et d.e 550. n.o 9. p.e 4. to: 3. dec. 349. n.o 33. p.e 6. d.e 74. n.o 3. p.e 7. d.e 419. n.o p.o et d.e 440. n.o 3. et 7. p.e 14. decis 301. n.o 15. d.e 34. n.o 15. et d.e 363. n.o 3. p.e 17. 1.

Quin relevet etiam hodie repetita obiectis omissæ Solemnitatis Secretæ interrogationis faciendæ p Iudicem ad explorandam Donantis voluntatem, quemadmodum Sub pœna nullitatis actus fieri mandat patrium Statutum Fori Iulij Sub rubrica de donationibus Cap. 87. et 151. quod Servandum fuisse à pta muliere dicebatur, vel quia Licet oblata Tertij Ordinis S. Francisci non censeretur ad hunc effm 2. 3.

UVA.BHSC

persona Ecclica, nec consequens a Legibus Secularibus
Soluta ad tradita per Paris. cons. 40. n.º 14. et 15. vol. 3.
Vel quia Statutum ipsum tanquam ordinatum à Parla:
4. mento Generali Patriæ Fori Julij, quod ex Prælatis Ec:
clesiasticis nobilibus, et Civibus componitur Sum.º
DD. de Savorgnanis n.º 6. et 7. etiam personas Ecclicas
afficiat ut in puncto tenent Fermosin. in cap. 10. q.e
56. n.º 3. de Constit. Pignatell. consul. 79. n.º 2. to. 4.
Giurb. d.e 116. n.º p.º et in terminis consuetudinis in:
5. ductæ tam à Laicis, quam ab Ecclicis tradunt
Tiraquell. de Leg. Connub. Leg. 16. glos. 8. n.º 173. et
de retract. Lignag. §. p.º glos. 13. n.º 2. Chassan. in
consuet. Burgund. rub. 4. §. 7. n.º 59. et rub. 9. §. 9.
n.º 31. Alderan. Mascard. de Statut. Interpret. con:
clus. p.a n.º 247. Sperell. d.e 14. n.º 7. præsertim concur:
rente observantia, de qua generaliter quoad per:
sonas Ecclicas testantur Jurisconsulti Collegiales
Utini d.º Sum.º n.º 8., et in Specie oblatarum Huius
tertij ordinis testimonium perhibent nonnulla Instra
donationum de annis 1689. 1690. et de currenti anno
1698. d. Sum.º n.º 9. Cum regulare sit observantiam
6. esse optimam cuiusvis dispositionis Interpretem,
eamque ad intelligentiam Statutorum passim adhi:
beri per Tex. in l. minimè 22. ff. de Legibus l. cum
de re in rem verso 6. ff. de usur. Giurb. d.a decis. 116.
n.º 7. Rot. in rec. d.e 59. n.º 11. et d.e 720. n.º 13. p.e 18. d.e
99. n.º 8. et 9. et d.e 185. n.º 11. p.e 29.

Approbantes eñ Domini responsiones quibus
hoc obiectum in præcedenti decisione sublatum fuit
et signanter Sororem Mariam Celestem esse de nu:
mero Oblatarum, quæ collegialiter, seu claustra:
liter

UVA.BHSC

liter viuunt, indeque tanquam personam verè Ec- 7.
licam iuxta Constitutionem Sa: me: Leonis X. Statutis
Laicalibus non ligari, vt in terminis Bald. cons. 60. n.º 1.
vol. 5. Bertazzol. de claus. claus. 7. glos. 19. n.º 15.
vbi reicit Paris. in obiecto allegatum, Lambertengh.
de contract. glos. 1. à n.º 57. ad 75. Carpan. ad Stat. me:
diol. cap. 318. n.º 34. et seq. Pic. ad Stat. Vrb. Lib.
p.º cap. 151. glos. 1. n.º 30. Bellet. disquisit. Cleric. tit.
de exempt. Cleric. à Stat. Secular. §. p.º Sub n.º 43.
in fin. Card. de Luc. de reg. disc. p.º n.º 176. Sperell.
d.º 16. n.º 43. cum alijs in præterita decis. §. maximè
vero, hoc sic posito nullius momenti existimarunt
novissimam contrariam animadversionem, quod in
compilatione memorati Statuti tam Laici quam
Ecclici interfuerint, quantumuis enim pta tria
Brachia, ex quibus componitur Parlamentum re- 8.
presentent totam Universitatem, et eorum Statuta fac:
ta censeantur à toto Populo in dd. Statibus seu Brachi:
is representato, omnesque obligent ad Tex. Leg. nulli
ff quod cuiusque Universit. Fontanel. de pact. nupt.
claus. 3. glos. 3. n.º 69. et seqq. qui loquitur de Princi:
patu Catalonię Mastrill. de magistr. Lib. 5. cap. 15.
n.º 18. et per tot. vbi de regno vtriusque Sicilię, Fer:
mosin. d. cap. 10. q.º 56. n.º 3. de Constit. Pignatell. d. con:
sult. 79. n.º p.º et seqq. to: 4.

Nihilominus cum Prelati Ecclici non assi:
stant semper in parlamentis vti Ecclici pro iure
Ecclesię sed aliquando tanquam Proceres, et pnles
personę reipublicę, et ut plurimum vti Barones ha: 9.
bentes Iurisdictionem temporalem in pluribus Castris,
ac prò bono regime Provincię, seu Communitatis

UVA.BHSC

Azor. instit. moral. p.e p.a lib. 5. q.e 14. in fin. del Ben.
de Parlament. dubit 22. n.o p.o in fin., Consequens fit
ut ex aliquorum Ecclicorum interessentia in Comitijs
10. ptis concludi non possit quod Ligatę remanserint
omnes personę Ecclicę ad observantiam statutorum
in eis ordinatorum, ut in puncto observat Pignatell. to.
4. consult. 79. n.o 13. vers. immo neque illud; Quod com:
probatur à fortiori exemplo statutorum Urbis, et status
11. Ecclici, quę regulariter non afficiunt personas Ec:
clesiasticas, quia non sunt edita, seu confirmata
à Papa tanquam Capite Ecclesię, sed uti Principe Sę:
culari Cirocch. discep. 54. n.o 39. et 40. Card. de Luc. de
dot. disc. 22. n.o 6. et de donat. disc. 60. n.o 47. et 48. ubi
de statuto Urbis certam solemnitatem prescribente
in Donationibus, et alibi, Adden. ad Buratt. d.e 422. n.o 17.
Sperell. d.e 135. n.o 70. et Segg. Rot. d.e 90 n.o p.o et Seq. coram
Merlin. et in Rec. d.e 682. n.o 27. et Seq. p.e 4. to. 3. d.e 58.
n.o 6. et d.e 264. n.o 4. p.e 12. Eo magis quia neque in
12. controverso statuto facta fuit mentio de personis
Ecclicis, ut gnaliter observat Giurb. d.a d.e 116. n.o 6.
et in terminis statuti Urbis tenent Card. de Luca
de dot. d.o disc. 22. n.o 2. Merlin. d.a dec. 901. n.o 3. Rot.
in Rec. d.e 58. n.o 25. p.e 6. d.e 52. n.o 18. et d.a d.e 264. n.o p.o
et Segg. p.e 12. et d.e 528. n.o 9. p.e 18.

Haud refragante argumento ducto à Consue=
tudine, quę si mixta sit Clericorum, et Secularium
omnes æqualiter Ligat, maxima siquidem interce=
13. dit. differentia inter statutum, et consuetudinem
ut ~~notant~~ notat Fagnan. in Cap. ad audientiam n.o
13. de cler. non resid. Gonzalez. in Cap. quę Ecclesiarum
7. n.o 13. de constit. et in Cap. ad nostram 3. n.o 17. de

consuet.

UVA.BHSC

consuet. Ac præterea vbi illa recepta sit tam à Laicis quam ab Ecclesiasticis, quoad istos, non ideò attenditur quia à Laicis, sed quia ab ipsis met Ecclicis cum approbatione Superioris fuerit introducta Gonzal. in d. cap. 3. sub n.º 17. de consuet. 14.

Prout nec magis refert allegata observantia huius statuti etiam quoad personas Ecclesiasticas. Nam vel illa inducitur ex actibus superius relatis ab anno 1689. citrà, et cum tunc temporis in nostro Auditorio dubitatum iam fuerit, an ab istis oblatis controversum statutum foret servandum vt videre est in decisione edita super bono Iure 18 Martij, 1686. §. et quatenus coram bo:me: Albergato, nulla ex actibus ptis lite hac pendente gestis constitui valuit observantia Abbas in cap. licet ex quadam 47. n.º 3. de testib. Rot. d.e 188. n.º 5.º p.e 6. Rec. et d.e 195. n.º 24. Coram Bich. vel potius induci contenditur ab alijs actibus de anno 1658. proximioribus compilationi eiusdem statuti, et adhuc placuit responsio quod cum Ecclis vetitum non sit vti secularium statutis per modum privilegij Bellet. disquis. cleric. p.e p.a tit. de exempt. Cleric. à statut. secular. §. n.º n.º 136. Card. de Luc. de regal. disc. 89. n.º 4. de credit. disc. 116. n.º 16. et de dot. disc. 22. pariter n.º 16. Surd. d.e 170. n.º 6. Rot. d.e 38. n.º 15. p.e 19. et Late in Bononien. Manutentionis p.a Julij 1697. §. adhuc tamen vbi concordantes coram Rpd. meo Pio, non potuit ex huiusmodi actibus facultativis inferri ad observantiam coactivam Ecclesiasticorum ad servandam solemnitatem statuti Laicalis Castrens. in l. qui luminibus sub n.º 2. ff. de servit. 15. 16. 17.

UVA.BHSC

Urban. præd. Menoch. de arbitr. cas. 160. n.o 9. Rot. coram Merlin. d.e 8 n.s in fin. et in rec. d.e 308 n.o 12. p.e 17. et d.e 354. n.o 19. p.e 19.

Atque in vanum iterum replicabatur quod Donatrix in hoc præciso actu videretur se sponte subijcere
18. voluisse patrio statuto, indeque illud omnino observare teneretur ut præter supra relatos tenent ex cap. si adiutorium distinct. 10. Bellett. disquisit. clerical. p.e p.a d. tit. de exempt. cleric. a stat. Laic. §. n.o n.o 40. Surd. d. 20 n.o 9. Sperell. d.e 11. n.o 26. Rot. coram Cerr. d.e 773. n.o 14. et in rec. d.e 343. n.o 36. et 37. p.e 12. d.e 369. n.o 12. et 13. p.e 16. et d.e 371. n.o 1.o p.e 19. Simplex enim mulieris declaratio de contrahendo cum sollemnitatibus necessarijs tanquam referibilis, vel ad maiorem voluntatis donandi propalationem, vel ad solemnitates à Iure communi præfinitas ptam subiectionem statuto non importat, cum adhunc effm requireretur donantis
19. seu alias contrahentis expressa, ac magis individua declaratio Rot. coram Cerr. d.a dec. 773. n.o 14. et in rec. d.e 52. n.o 19. cum seqq. p.e 12. et d.e 369. n.o 14. p.e 16. et in Romana Saluiani 23 martij 1696 § absque eo quod coram R. p. d. meo Pio, et in Romana hereditatis 27 Januarij eiusdem anni 1696 §. non urgente coram eodem et in Bononien. manutentionis primi Julij 1697 § minusque obstare pariter coram eodem R. p. d. Pio.

Verum ubi etiam procedendum esset cum supposito quod Maria Cælestis subiecta esset solemnitatibus statuti Laicalis, cuius contrarium ex suptis verius videbatur, non exinde subsistere autumarunt Domini defectum secretæ interrogationis a statuto præscriptæ, quantumuis opponeretur quod tan:

quam

UVA.BHSC

quam Solemnitas requisita pro forma Substantiali 20.
eiusdem donationis adimpleri haud posset per equipol:
lens ad firmata per Antuner. de Donation. reg. p.e 3. cap.
16. à n.o 47. et à n.o 60 qui loquitur in terminis interro:
gationis faciendæ per Tabellionem Testatori tempore
consignationis Testamenti de Iure Lusitano Altimar.
de nullit. rub. 6. q.e 8. Sub n.o 22 et 27. Cirocch. disp.ti
54. n.o 6. Capyc. Latr. consult. 80 n.o 40. Thomat. decis.
march. 162. n.o 2. et Segq. Rot. coram Duran. d.e 225. n.o
14. et 15. et in rec. d.e 21. n.o 5. p.e 19.

Tum quia cum huiusmodi Secreta interrogatio res:
piciat actum explendum ex parte Judicis, ut constat
ex ipso Statuto ibi = Si debbano dal Giudice insinuare
con interrogar prima il Donante à parte Secretamente
della sua volontà = ptaque donatio reperiatur insi:
nuata ac decreto Judicis munita, intrat præsumptio 21.
quod idem Judex ea omnia expleverit ad quæ tenebatur
ne alias in suo munere defecisse dicatur, ac inter:
vertisse Solemnitates, quas pro actus validitate
oportuit adhiberi Leg. ab ea in fin. ff. de probat. l. 2. Cod.
de offic. civil. Judic. Alciat. de præsumpt. reg. 3. præs.
10. Pic. ad Stat. urb. Lib. p.o cap. 151. glos. 21. n.o 21. et
Segq. Card. de Luc. de alien. disc. 31. n.o 5. et disc. 36. n.o 6.
Rot. coram Merlin. d.e 397. n.o 3. et in rec. d.e 564. n.o 6.
p.e p.a d.e 314. n.o 13. p.e 13. d.e 302. n.o 8. p.e 16. d.e 730. n.o 3.
p.e 18. et firmat præt.a dec.o §. Quoniam, quæ quidem
præsumptio cæteris potentior est, ac omnibus præfe: 22.
renda Roland. cons. 61. n.o 27. Lib. 3. Ruin. cons. 72. n.o
4. to. 2. Cyriac. controu. 308. n.o p.o Rot. decis. 617. Sub
n.o 2. in fin. p.e p.a divers., et d.e 529. n.o 32. p.e 18. rec.
parum obstante quod donatio facta fuerit extra con:

UVA.BHSC

23. Spectum Judicis, et decretum interpositum absente
Maria Cęlesti, quia hoc non tollit quin Judex paulo
antè, vel etiam contemporaneè interrogare potuerit
ptam mulierem etiam per se ipsum, quodque Episto:
la solummodo registrata fuerit à notaris, ut magis
certò constaret de voluntate donantis ad notata per
Rotam decis. 451. n.o 5. et decis. 548. n.o 3. p.e 18. 60. n.

Tum etiam quia cum prętacta solemnitas à
statuto volita sit pro euitandis fraudibus, ac vbi
24. Judici plenè constet de libera voluntate donantis, de:
nuo exuberare videbatur, quod illa adimpleta fue:
rit & æquipollens, per Epistolam nimirum, qua dona:
trix de hac donatione liberè, ac sponte facta Judice
certiorauit ad Tex. in l. quoniam indignum Cod. de te:
stam. Honded. cons. 58. n.o 69. cum Segg. Lib. p.o Ciroch.
discept. 54. n.o 3. Card. de Luc. de feud. disc. 87. n.o 5. Cassa:
dor. dec. 26. n.o 2. de Reg. Cancell. Seraph. d.e 1413. n.o 3.
Cels. d.e 157. n.o 2. Sa: me: Alex. VIII. d.e 269. n.o 3. et 4.
Rot. in rec. d.e 498. n.o 4. p.e 5. d.e 465. n.o 5. p.e 9. d.e 254. n.o 7.
p.e 14. d.e 416. n.o 10. et 17. vbi etiam aderat decretum irri:
tans, et d.e 623. n.o 9. p.e 18. cum aliis in pręt.a mea dec.e
§. quoniam, et in terminis Insinuationis quę à lege de:
sideratur in donationibus pro fraudibus euitandis, qd
25. decretum Judicis usque pntia suppleant huius so:
lemnitatis defectum tradunt Alex. cons. 157. n.o 2.
Lib. 2. Adden. ad Speculat. Lib. 2. tit. de Instrum. edict.
§. 14 col. 6. Barz. decis. Bononien 25 n.o 54. et Segg. Rot.
coram Ludovis. d.e 391. in fin. et decis. 387. n.o 62. et Segg.
p.e 9. rec. quod et admittunt DD. in obiecto allegati,
26. quando prout in pnti solemnitas requiritz à statuto
ad certum finem, et effm, et in specie Duran. d. decis.

225.

UVA.BHSC

225. n.º 16.

Istamque aequipollentiam eo facilius admittendam esse dicebatur quo libera Donatricis voluntas ulterius patefit ex tot declarationibus ab ipsa in plurium annorum decursu repetitis praeseferentibus huiusmodi actus spontaneam approbationem tam in nonnullis Epistolis, quas recenset praecedens decisis §. Potissimum quam in publicis Instris editis 31. augusti 1683. et 10. Julij 1687. nec non in Testamento condito 13. 7mbris 1686; hae siquidem reiteratae confessiones concludunt enixam, et 27.
deliberatam Donantis voluntatem perseverandi in actu iam praecedenter expleto Cirocl. d.ª discept. 54. n.º 31. Rot. coram Arguell. decis. 13. n.º 20. coram Sa: me: Alex. VIII. d.ª 133. n.º 20. et in rec. d.ª 529. n.º 19. p.ª 14. d.ª 190. n.º 6. et d.ª 379. n.º 16. p.ª 15. d.ª 41. n.º 14. p.ª 16. d.ª 25. n.º 10. et d.ª 101. n.º 14. p.ª 17. et quamvis deservire non possent pro valida Donationis ratificatione ex regula quod in ratificatione eadem requi: 28.
ritur solemnitas, quae in priori actus celebratione Bellon. Jun. cons. 61. n.º 6. Menoch. cons. 80. n.º 68. Gratian. discept. for. cap. 589. n.º 11. et 15. Hodiern. controv. Lib. p.º cap. 43. n.º 13. Seraphin. d.ª 1242. n.º p.º Ludovis. d.ª 395. n.º 11. Zarat. d.ª 42. n.º 18. Arguell. d.ª 13. n.º 19. Cum scientia nullitatis eiusdem 29.
actus cuius praetenditur facta ratificatio l. mater §. Caeterum ff. de inoffic. testam. Surd. cons. 49. n.º 32. Rot. in rec. d.ª 632. n.º 4. p.ª 4. d.ª 80 n.º 3. p.ª 10. d.ª 98. n.º 7. p.ª 11. d.ª 130. n.º 21. et Segg. p.ª 16. d.ª 352. n.º 20 p.ª 17. et d.ª 42. n.º 10. p.ª 18. deserviunt tamen ad eliciendam veram, ac ab omni fraude vacua

UVA.BHSC

30. Donantis voluntatem, quę etiam ex actibus invalidis declaratur l. fin. ff. de reb. dub. l. in testamento ff. de Fideic. libert. Card. de Luc. de Iur. patr. disc. 63. n.º 9. Rot. coram Ludovis. dec. 6. Sub n.º 3. et in rec. dec. 214. n.º 11. et 113. p.º 18.

Attentis præmaximè duabus facti circumstantijs relatis in d.ª præt.ª dec. §. quę facilius, quę VV. Iterum placuerunt; Altera quod sub Donatione venerunt dumtaxàt Iura Donatricis competentia super hæreditate Marcellinis Riarij ab aliis possessoribus opera, et sumptibus Donatarij recuperanda, et quidem correspectivè ad summam duc.at 3500. quorum pars in contanti, et residuum in aut Censibus, et Livellis mulieri assignabatur: Et altera quod agebatur de Donatione facta a Sorore Sorori, à Muliere mulieri, quo casu leges præsumunt actum Liberum,

31. voluntarium, et cuiuslibet doli, seu fraudis suspitionis innoxium, ut præter cumulatos in decisione, quę confirmatur notant Ann. cons. 108. n.º 16. Marscian. disput. 54. n.º 11. Sanfelic. in prax. Sect. 17. n.º 48. Rot. post Torr. de pact. fut. Success. dec. 87. n.º 15. et coram Sa: me: Alex. VIII. dec. 138. n.º 16. et coram Cerr. dec. 324. n.º 14. ubi quod ex verisimili excluditur Simulatio.

Absque eo quod pœa Libera Donatricis voluntas excludi velit, vel ex quo post modum in aliis Instris de annis 1687. et 1688. expresse donationem hanc revocaverit sub obtentu quod ad illam malis artibus, et importunis vexationibus fuerit, vel ex recursu Successivè nomine ip-

sius

UVA.BHSC

sius mulieris habito ad magistratum Advoca:
toris Communis Venetiarum, neà Comitissa
Zanetta eius Sorore ex causa controversæ Dona:
tionis molestaretur. Quoniam cum ex Superi:
us demonstratis perseuerantia mulieris in Do: 32.
natione satis apertè resultet ex pluribus ac:
tibus eidem Donationi proximioribus, et absente
Sorore Donataria peractis in istorum concursu
spernendi omninò videbantur cæteri magis
remoti, et de non integra mulieris Libertate
suspecti præcipuè cum eorum postremus ema:
nauerit, muliere ipsa extra monasterium, in
quo morabatur ad Castrum Jurisdictionale DD.
fratrum de Sauorgnanis traducta, quod magis
circumventionis suspicionem adauget, ut animadver:
sum fuit in præterita decisione §. Minusque in fin.
et tradit Card. de Luc. de donat. disc. 70. n.º 13. Rot. d.e
17. n.º 20. p.e 13. et nouissimè in Romana, seu Janu:
en. Laudi 26 februarij currentis anni coram Rpd.
meo de la Tremoille. Parum quoque attento pto
enunciato recursu ad magistratus venetos; vel
quia eamdem habuerit originem, quam cæteri pti ac:
tus de circumventione suspecti, vel quia post
septem annos à die Donationis, maioris efficaciæ
esse non possit quam cessio, re ampliùs non inte: 33.
gra per Sauorgnanos reportata, quam nullius
momenti esse latiùs firmat d.a præt.a decisio § mi:
nusque, et seqq. et probant in terminis Roland.
cons. 54. n.º 10. usque ad fin. vol. 2. Cost. de Scient.
et Fact. ignor. inspect. 55. n.º 6. et 7. Rocc. disput.
Jur. cap. 24. n.º 23. Rot. d.e 560. n.º 5. coram Buratt.

UVA.BHSC

et in rec. d.e 305. n.o 7. p.e 3. quæque tanquam ex
34. capite enormissimæ lesionis patenter nulla, si:
cuti nullum titulum, nullamque possessionem
transferre valuit in VV. de Sauorgnanis, vt latè
firmant decisiones editæ super articulo manu:
tentionis coram bo: me: Albergato, et Emerix, Rmo
P. V. meo Vrsino Decano, et R. pd. meo Molines, ità
nec tribuere apta est eisdem aliquod Ius per quod
huoi sic infectam possessionem tueri possint.

Et ita Partibus auditis, et omnibus VV. Suf:
fragantibus resolutum fuit.

Tarraconen. Parochialis, seu Vicariæ
Ven. 11. maii 1698
CII.

Ecclesiam Parochialem Oppidi de Vingols,
alias de anno 1561. aplica auctoritate Capitulo
Cathedralis Ecclesiæ Tarraconen., eiusque mensæ Ca:
pitulari perpetuò vnitam, et à Vicario Curæ Ani:
marum præposito ad nutum eiusdem Capituli amo:
vibili pro tempore administrandam successiuè de
anno 1574. Card.lis Ceruantes Archiepus occasione
Visitationis suæ diœcesis Capitulo pto annuente in
vicariam perpetuam erexit, eamque de Vicario per:
petuo per oppositionem seruata forma Sacri Tri:
dentini Concilij imposterum provideri mandauit:
Consueuit ab indè citra ad hanc parochialem depu:
tari Vicarius in concursu ab Archiepo indicto præ:

electus

UVA.BHSC

electus, donec in nouissima vacatione moderni Capitulares antiquæ vnionis iura reuoluentes Hyacinthum Casas in Vicarium perpetum nominarunt instando apud Rev.m D. Archiepum pro illius approbone qua denegata eodem Archiepo hoc interim procedente ad indictionem Concursus, et ad Successiuam Josephi Monyart præelecti institutionem, appellarunt Canonici, eorumque appellationis commissione mihi directa, dedi dubium, an sit danda immissio nominato à Capitulo, et an imposterum vicaria sit providenda per concursum, vel potiùs per simplicem nominationem Capituli, In cuius hodierna disputatione Domini responderunt, non esse dandam immissionem, et provisionem esse faciendam per Concursum.

Ratio sic decidendi desumpta fuit ex notissima Sacri Tridentini Concilij Sanctione in Sess. 24. cap. 18. de reformat. iuxtà quam Parochiales Ecclesiæ, cæteraque beneficia, quibus Cura imminet Animarum, præuio Coopositorum Concursu per Epum indicendo ab Ordinario Collatore conferri debent, quod expressè etiam Sanciuit Sa: me: B. Pius V. in eius Constitutione 33 incipien. In conferendis &c et obseruat passim Rota vt in d.e 190 n.o p.o coram Pamphil. d.e 104. pariter n.o p.o coram Decin. decis. 106. n.o 2. coram Merlin. d.e 317. p.e 16. et d.e 32. p.e 18. rec. vtrobique n.o p.o, et alibi frequenter.

Parum obstante Superius Memorata vnione ~~[illegible]~~, cuius vigore dicebatur prouisionem Euoi Vicariæ nullo præcedente concursu faciendam esse

UVA.BHSC

2. ad Simplicem electionem, et nominationem Canonicorum quorum mensę Capitulari unio ipsa facta dignoscitur, quemadmodum cautum habemus in alia Constitutione Sa: me: B. Pii V. in ord.e La 47. et tradunt Gonzal. ad Reg. 8. Cancel. Glos. 5. §. 3.o n.o 53. Garz. de benefic. p.e 9. cap. 1. n.o 189. et seqq. Barbos. in annot. ad Concil. Trid. Sess. 24. de reformat. cap. 18. n.o 16. et de Paroch. cap. 1. n.o 19. et 20. Rot. in Rec. d.e 101. n.o 5. p.e p.a d.e 330 n.o 9. et seq. p.e 9. et d.e 148. n.o 11. et 13. p.e 13. cum alijs uulgatis. Quoniam cum post ptam unionem de eiusdem Capituli consensu Card.lis Ceruantes Archiepus Vicariam hanc erigendo de manuali in perpetuam statuerit, quod imposterum provideretur per oppositionem, quod idem sonat ac per Concursum et abinde citra in successiuis vacationibus hęc forma fuerit per centum et ultra annos inconcussè ob-
3. seruata, utique attenta hūoi plusquam Centenaria obseruantia presupponi iure merito potest, vel quod precedens unio consimili Aplica auctte remanserit abrogata, vel quod alius quicumque titulus supervenerit eiusdem unionis prescriptiuus Turricell. de Union. cap. 21. n.o 21. Rot. coram Priol. decis. 377. n.o 15. in Alerien. Parochialis 16 maij 1689. §. verum etsi hęc non sufficerent coram Rmo manuel Episcopo Zamoren., et in Barchinonen. Hebdomadarię maioris de Palau Tordera p.a Junij 1696. §. His autem premissis coram Rmo D. meo Decano, et in Barchinonen. Parochialis de Albiñana sub eadem §. Conuenerunt, et seqq. coram R. p.d. meo Muto, et in Gerunden. Parochialis 4 Julij 1696. §. Non obstat coram bo: me: Emerix, confirmata

nB

UVA.BHSC

13 Januarij 1697. § Tum etiam quia coram Rpd. Mutu
Quin in contrarium urgere visa fuerit replica-
tio quod pta procederent, vbi vel de ipsa vnione à prin-
cipio dubitari contingeret, vel alias de illius effectu-
atione nullum exhiberetur documentum, secus autem,
vbi prout hic in hypothesi unio erat de per se satis cla-
ra, eiusque effectuatio deducebatur ex ipsomet Instro
erectionis Vicariæ de manuali in perpetuam, quasi in
hoc casu non esset allegabilis obseruantia, quam infi- 4.
ceret decretum irritans in Piana Constitutione 47.
adiectum ut omissis generalibus tradunt Lotter. de
re benefic. Lib. 1. q. 31. n.o 15. et seq. Card. de Luc. de
Paroch. disc. 10. n.o 10. et firmauit Rot. d.e 106. n.o 5. et
seqq. et d.e 115. n.o 16. coram Merlin. Quantumuis
enim Domini non dubitarent, quin vsque ab initio
controuersa unio suum plenarium sortita fuerit
effectum, Attamen cum non versemur in simplici,
et regulari obseruantia, quæ seculum non attige- 5.
rit, et aduersus quam militarent allegata in
obiecto, sed obseruantia pro indictione concursus
centenariam excedat, inde est ut decretum irritans
in pta Constitutione Piana oppositum aptum non sit
elidere contrarium statum per centenariam obser-
uatum ex ea quidem ratione, quod centenaria equi- 6.
paratur immemorabili, eiusque efficaciæ est vt cum
illa melior titulus de mundo valeat allegari
ad Text. in l. si quis diuturno ff. si seruitus vin-
dicetur cap. cum in tua 30. de decim. Gabriel. com-
mun. conclus. de præscript. conclus. p.a n.o 44. Rot.
coram Pamphil. d.e 153. n.o 14. et in rec. d.e 155. n.o 9. p.e
16. d.e 574. n.o 10. d.e 709. n.o 11. d.e 749. n.o 13. et decis. 770.

UVA.BHSC

n.º 10. p.º 18.

Crescitque vlterius virtus istius observantiæ illius originem desumendo à pto actu Arc. Tiepi Cervantis formam providendi Vicariam per Concursum de consensu Capituli determinante; Ita enim nedum
7. excluditur quod observantia subsequuta irrepsisse potuerit per errorem iuxta firmata in d.ª dec.ª 106. n.º 8. coram Merlin., quia constat de præexisten-
8. tia tituli oppositæ erroneitatis omnino destructivi, ut in simili animaduertit Rota in d.ª Barchinonen. Parochialis de Albinyana p.ª Junij 1696. §. Certius quia in fine coram R. pd. meo muto, sed immo actus ipse tanquam laudabilis, acten-
9. dens ad maius bonum Ecc.ª, magisque conformis œcumenicis Sanctionibus Sac. Tridentini Concilij habet præsumptionem pro se, quod Apostolicæ Sedis beneplacito fuerit approbatus, potissimum cum
10. novum non sit summos Pontifices aliquando non obstantibus similibus unionibus Vicariorum deputationes præcepisse fieri per concursum, vt de Constit.ª Sa: me: Gregorij XIII. videre est in Colonien. Pastoratus 15 martij anni præteriti coram R. pd. meo Lancetta confirmata 4 Decembris subsequentis coram R. P. D. meo Priolo, et de alia Sa: me: Clementis VIII. in decisionibus Gerunden. Beneficij 10 februarij 1696 coram R. pd. meo Scotto 10 Xmbris eiusdem anni coram R. pd. meo Ansaldo n.8 Junij superioris anni coram R. pd. meo Molines, et n.8. februarij proximè elapsi coram me.

Et ita conclusum vtraque &

Avellina

UVA.BHSC

Avellina, seu Nullius Præstationum
Veneris 9 may 1698
CIII.

Domini approbando fundamenta decisionis coram me editæ sub die 29 Aprilis superioris anni iterum censuerunt sententiam bo: me: Ninot esse infirmandam, et esse locum sanationi census. Quoad infirmationem sententiæ iterum moti sunt ex illius nullitate, et iniustitia, cum sentia sive nulla, si- 1.
vè iniusta sit, necessariò debeat revocari l. p.ª Cod. de sent. et inter loc. omn. Judic. Rot. coram Sa. me. Alexandro VIII. d.e 63. n.o 13. et in rec. d.e 148. n.o 4. et d.e 293. n.o 4. p.e 19. Nullitas autem ex duplici defectu promanat, tum videlicet quia postquam Congregatio Montis Virginis de anno 1563. per transactionem, Apostolica auctte confirmatam cum clausula sublata, et decreto irritanti promiserat solvere Hospitali Smæ Annuntiatæ Neapolis annuam præstationem duc. 383, non licuit Judici contra eiusdem 2.
transactionis validitatem sententiam proferre non obtenta prius commissione super aperitione oris à Signaturæ Gratiæ Rub. in singular. claus. 798. ubi concordantes Card. de Luc. de Judic. disc. 20. n.o 10. et in relat. Curiæ disc. 30. n.o 17. Burart. d.e 336. n.o 9. Carill. d.e 131. n.o 13. et firmata decisio causæ edita coram Rpd. meo de la Tremoille 30 Januarij 1696. §. Nullitas siquidem; tum etiam quia cum favore Hospitalis præcesserint tres Rotales 3.
sententiæ Gipsij, Cordubæ, et Seraphini, alia posterior absque præcedentium contrariarum revocatione

UVA.BHSC

quę in rem iudicatam transierant, remansit nulla ex
l. 3.ª Cod. quando provoc. non est necess. Clem. si ap-
pellationem de appellat. Rot. coram Penia d.e 904. n.o
4. coram Bich. d.e 190 n.o 1. et in rec. d.e 188. n.o p.o p.e 5
d.e 113. n.o p.o p.e 7. d.e 706. n.o 1. p.e 18. et observat d.a dec.o
R. p.d. de la Tremoille §. Rursus nullitati.

Neque nullitas huiusmodi evitari potest ex
quo illa dumtaxat afficiat primam Sententiae par-
tem absolventem Congregationem ab annua presta-
tione duc. 387. ad quam in prioribus iudicatis pro
effectu enunciatę transactionis fuerat condemna-
ta, non sic alteram, quę eamdem Cong.ne absolvit
ab annuo Censu duc. 105. Super quo nulla prodijt
confirmatio Aplica, nec ulla precessit res iudi-
4. cata, ideoque attenta dividuitate materię Sentia
bo: me: Ninot tametsi sub unica verborum struc-
tura concepta, sustineri valeat respectu Census
quamvis respectu precedentis annuę prestationis
sit invalida per Tex. in l. etiam 30 §. p.o ff. de
minor. Roman. cons. 181. n.o 1. Rot. apud Post. de
manut. d.e 157. n.o p.o et segg. et coram Dunoz. Jun.
d.e 116. n.o 10. et 11. maximè cum Sentia ipsa non-
5. dum fuerit exequuta, quo casu facilius in ea par-
te, quę verè debita est, solet confirmari Rot.
coram Zarat. d.e 122. n.o 12 et 13. et in rec. d.e 183.
n.o 15. p.e 9. et d.e 519. n.o 3. et segg. p.e 18.

Ultra quod enim in hypotesi quamvis mate-
ria fuisset dividua, adhuc in omni sui parte sen-
6. tentia individua remansit, tam ratione actionis in-
tentatę, quam ex voluntate partium, et Judicis
sub unico Capitulo, et unica verborum structura

Sentia

UVA.BHSC

Sententiæ proferentis Gratian. discept. forens. cap. 161. n.° 16. Card. de Luc. de Cens. disc. p.° n.° 1. in fine et de Judic. disc. 36. n.° 11. Buratt. d.e 177. n.° 5. et dec. 368. n.° 7. et ibi Adden. n.° 8. Bich. d.e 174. n.° 7. et Segg. Rot. in rec. d.e 183. n.° 10. et Segg. p.e 9. Præterea cum materia ipsa verè sit inter se complicata, et inseparabiliter connexa, quia scilicet annuus Census, de quo est questio, fuit conflatus ex annuis præstationibus, quarum respectu nullitas Sententiæ est innegabilis, hæc pernecessè involvit 7.
nullitatem etiam quoad dependentia, et connexa Menoch. de recup. poss. remed. 9. n.° 311. Giurb. d.e 101. n.° 1. Rot. coram Coccin. d.e 1819. n.° 11. et 12. d.e 313. n.° p.° p.e diuers. et d.e 80. n.° 10. p.e 4. to. p.° rec. præsertim quia, ut aiebat unus ex PP. cum Sententia ipsa ut 8.
potè absolutoria secum traheret executionem Card. de Luc. de Judic. disc. 40. n.° 3. et 4. Rot. coram Peuting. d.e 319. n.° p.° et in rec. d.e 385. n.° 18. et Seq. p.e 18. et d.e 365. n.° 13. et Seq. p.e 19. certiùs videbatur quod non possit reuocari in parte, quin reuocetur in totum 9.
Rot. d.e 519. n.° 5. p.e 18. rec. cum alijs supra in obiecto allegatis.

Iniustitia quoque visa fuit patens, quia Sententia Ninot. fundatur in eo quod de Iure non 10.
poterant fructus conuerti in sortem, nec vsuræ redigi in Capitale ex leg. fin. Cod. de vsuris Ninot d.a d.e 55. in fine, et tamen cum annuæ præstationes ex quibus Census fuit constitutus, deberentur tam- 11.
quam sors, et Capitale, ac uti pretium stabilium in transactione dimissorum nullam implicantiam involuit, quin ex illis validè, et citra labem vsu-

UVA.BHSC

rariam annuus Census constitui potuerit. L. Soci:
um 61. in principio ff. pro Socio Ruin. cons. 55.
n.º 18. et 20. et cons. 56. n.º 13. Lib. 2. Bellon. Jun. cons
25. n.º 8. Leotard. de usur. q.e 5. ex n.º 14. usque ad fin.
et q.e 87. n.º p.º et Segg. Card. de Luc. de Cens. disc. 2.
n.º 8. et 9. Fontanell. d.e 204. n.º 7. et d.e 205. n.º p.º et
firmat dec.º, quæ confirmatur §. Ratio sic deciden:
di cum Segg. præscindendo siquidem a Constitut.e
12. Piana requirente actuale numerationem pecuniæ,
de iure est, ut sustineatur Census ex fructibus al:
terius in simul coaceruatis, et a debitore non solutis
impositus, ob eandem iuridicam rationem, quod
accessiones istæ vicem sortis funguntur Vincent.
de Ann. cons. 48. n.º 18. 12. Lib. p.º Capyc. Latr. con:
sult. 59. n.º 19. Lib. p.º Noguerol. allegat. 12. n.º 189.
Andreol. controu. 210. n.º 10. Donat. Ant. de Ma:
rin. resol. quotid. cap. 199. n.º 2. et 3. Lib. p.º Azor.
instit. moral. p.e 3. Lib. 10. cap. 10. in fin. Auendan.
de Cens. cap. 38. n.º 11. Leotard. de usur. q.e 61. n.º 23.
in fine Card. de Luc. de Cens. d. disc. 2. n.º 4. Alter
de Luc. ad franc. d.e 284. n.º 16. Grivell. d.e 103. n.º 8. et
Segg. Giurb. d.e 24. n.º 34. Fontanel. d.a d.e 204. n.º
7. Christin. d.e 49. sub n.º 9. vers. et hic agitur
Rot. in Romana Cambiorum 22. Junij 1697. §. Quo:
niam ubi concordantes et 13. Januarij currentis
anni §. omissa coram R. p.d. meo Cappara.

Quin iterum abesse visa fuerit duplex nul:
litas adversus contractum hunc Censualem à De:
fensoribus Cong.nis repetita; Non quidem prima
13. defectus Ap.lici Beneplaciti, quod copulatiue
requiri una cum Ecclesiæ utilitate in Constitut.e
Censuum

UVA.BHSC

Censuum dixit Rot. de 501. n.o 5. et 6. coram Bichio
et generaliter de quacumque rerum Ecclesiæ alie- 14.
natione est Tex. in Can. sine exceptione 12. q.e p.a
cap. p.o de reb. Eccles. non alien. Extrauag. Am-
bitiosè eod. tit. Ciarlin. Lib. p.o controu. for. cap. 105.
n.o 11. et Seqq. Card. de Luc. de alien. disc. p.o n.o 8. et
45. Sperell. de 154. n.o 11. Panimoll. de 54. adnotat. p.a
n.o p.o et Seqq. Rot. coram Duran. de 750 n.o p.o coram
Merlin. de 764. n.o 9. coram Cerr. de 692. n.o 5. et Seq.
et n.o 14. et in rec. de 336. n.o 8. p.e 10. de 734. n.o 11. p.e
12. et de 735. n.o 11. p.e 17.

Placuit enim Dominis utraque ex respon-
sionibus in antecedenti mea decisione assignatis,
Altera quod cum certum sit debitum præstationum
iam præcedenter decursarum tanquam proveniens
ex transactione Apostolico Beneplacito confir-
mata, ac pro eo fuisset iam facta executio
super nonnullis effectibus ad Congregationem
spectantibus præterito Sum.o Hospitalis n.o 4.
rectè potuerunt Monachi pro euitanda immi- 15.
nenti iudiciali subhastatione controversum Cen-
sum imponere, ut in terminis Rot. de 97. n.o 14.
post Merlin. de pignor. et in Romana Census 16
Junij 1683. §. Secundum in fine coram bo: me: Al-
bergato et 19. Maij 1685. §. Advertebant coram
bo: me: Benincasa; Idque absque necessitate ob-
seruandi solemnitates à iure præfinitas, quas 16.
in alienatione necessaria rerum Ecclesiæ Ius
ipsum non requiri obseruat Fagnan. in cap.
nulli n.o 17. de reb. Eccles. non alienan. Pani-
moll. de 54. adnot. p.a n.o 13. et Seqq. et de 60. n.o 32

UVA.BHSC

17. et in terminis alienationis factæ à minoribus dic:
tum fuit in Eugubina Potis 11 februarij proximè
præteriti §. Finali coram me: Non attenta replica:
tione quod nulla adfuerit necessitas extinguendi
debitum præstationum penitus infructiferum per
18. impositionem annui Census, ubi id æquè benè, et cum
maiori utilitate Cong.nis debitricis adimpleri potuis:
set, vel cum distractione rerum mobilium, vel cum
redditibus monasterij, ex traditis per Quarant. in
Summ. Bullar. verb. alienatio rerum Eccles.
n.o 36. Ciarlin. controu. For. lib. p.o cap. 105. n.o 63. Non
enim constat de præexistentia pretiosorum mobi:
lium, quæ vendi potuerint, et cum è converso esset
certum, ac irreparabile damnum monasterio sta:
tim obventurum ex deliberatione stabilium fruc:
tiferorum, utique nec etiam redditus monasterij
poterant expectari.

Altera verò quod in omnem casum non de:
19. fuit Beneplacitum Apostolicum saltem præsum:
ptum ex lapsu 30 annorum cum observantia, Card.
de Luc. de alienat. disc. p.o n.o 78. Panimol. d.e 60. n.o
19. Rot. d.e 442. n.o 14. coram Bich. et in rec. d.e 191.
n.o 8. p.e 5. d.e 202. n.o 7. p.e 7. d.e 309. n.o 9. et 10. p.e 15. et
in Rauennaten Bonorum 5. maii 1694. §. Non ob:
stat coram bo. me: Emerix, quæ quidem observantia
in vanum controvertebatur, ex quo non constaret de
20. effectiua annui Census solutione Nam cum
monasterium ex titulo legati pro missarum ce:
lebratione reperiretur creditor Hospitalis in
annuis ducat. 84. compertum fuit monacos alias
instetisse pro huius crediti compensatione cum

annuis

UVA.BHSC

annus Censu de quo est questio, ac de anno 1609. com-
pensationem actu fuisse admissam Sum.° Hospita-
lis n.° p.° Novissimè verò Hospitale pulsatum
per Monacos in Tribunali Rev. Fabricæ Neapo-
lis ad Solvendum dd. annuos & Ducat. 84. excepisse
de Solutione iam Sequuta per Compensationem, et
Judicem Super illa Sententiam protulisse d.° Sum.°
n.° 2. ex his enim videbatur innegabilis Superius
allegata observantia, cum compensatio vim habeat 21.
Solutionis l. Si debitor ff. Qui potior in pign. habeant.
Gob. consult. 130 n.° 2. Capyc. Latr. d.e 25. n.° 3. et 31.
Lib. p.° Rot. coram Coccin. d.e 1463. n.° 3. coram Pam-
phil. d.e 450. n.° 8. et in Rec. d.e 343. n.° 5. p.e 18. et Solu-
tio probata in parte denotet contractum fuisse ob- 22.
servatum in totum Adden. ad Ludovis. d.e 557. sub
n.° 9. Urceol. de transact. q.e 60 n.° 56. Rot. coram Bi-
chio d.e 316. n.° 8. Quin relevet quod Sentia pta
lata fuerit de anno 1693., indeque apta non sit ad 23.
inducendam observantiam contractus, Super cuius
nullitate de anno 1664. prodierat Judicatum bo-
me: Ninot. ad firmata per Rotam coram Sa: me:
Alex.° VIII. d.e 159. n.° 13. ubi concordant, Cum
enim eadem Sentia non importet compensationem
ex nunc, sed secum ferat illam fuisse factam
de præterito, non implicat, quin rectè intelligi
valeat de compensatione precedente ptum annum
1664. potissimum verò quia concurrente expressa
voluntate partium pro compensatione, ista intrat 24.
ipso iure etiam absque alia contentione, aut Judi-
cis ministerio l. cum alter ff. de compens. l. Si Con-
stat Cod. eod. tit. Gratian. discept. for. cap. 515. n.° 31.

UVA.BHSC

Rot. d.e 1213. n.o 11. et d.e 294. n.o 3. p.e 15. Rec.

Haud releuante quod constitu ex inspectione
25. Instri impositionis Census Aplicum Beneplaci:
tum non intervenisse, vel nullo modo subsequens
observantia contractus illius praesumptionem indu:
cat ad latè tradita p Panimoll. d.e 60. n.o 30 et segg.
26. vel saltem nisi concurrente lapsu integri Se:
culi iuxtà praescripta in notissima Constitutione
Sa: me: Urbani VIII. et firmata p Panimoll. d.a d.e
60 n.o 39. Rot. coram Cerr. d.e 673. n.o 12. et d.e 366.
n.o 17. p.e 17. Quandoquidem etsi ubi solemnitas
in actu ipso stipulationis contractus necessario
adhibenda est, subsequens observantia non inducat
eiusdem solemnitatis praesumptionem, secus tamen
27. est quando solemnitas ipsa, prout in hypothesi Bene:
placitum aplicum, praecedere, vel subsequi potuit
tunc enim sola actorum inspectio sicuti non pro:
bat illius deficientiam, ita nec tollit praesumptio:
nem quod potuerit supervenire Gratian discept.
for. cap. 863. n.o 53 Adden. ad Buratt. d.e 120. n.o 42.
Card. de Luc. de alienat. disc. p.o n.o 90 Idque eti:
28. amsi non concurrat lapsus Centenariae, Consti:
tutionem siquidem Urbanam non procedere in hoc
contractu inito inter duas Ecclesias plenè firma:
tum fuit in praeterita mea decisione § Tum et
in fine Panimoll. d.a dec. 60. n.o 40. Rota coram Du:
norett. Jun. d.e 713. n.o 10.

Sublata pirori ex nullitatibus ad.sus contrac:
tum Censualem propositis multo minus releuare
29. potuit n.a deducta ex defectu numerationis pe:
cuniae requisitae a satis nota Constitutione P.

Sa: me:

UVA.BHSC

Sa: me: Beati Pii V. inter eius impressas la 79. de qua latè disserunt Auendan. de Cens. cap. 37. et seqq. Cene. eod. tract. q.e 48. Leotard. de usur. q.e 59. n.o 32. Card. de Luc. de Cens. disc. 4. n.o 2. et in Summa n.o 11. Rot. coram Merlin. d.e 173. n.o 3. et 6. et in Rec. d.e 256. n.o 8. et seqq. p.e 9. d.e 495. n.o 8. p.e 14. d.e 57. n.o 3. p.e 16. d.e 356. n.o 2. p.e 18. d.e 337. n.o p.o et d.e 338. n.o p.o et 2. p.e 19. et in d.e huius Causæ coram Ninot. in ord.e la 55. n.o 4.

Nam cum hospitale citatis Monacis obti: nuerit à Smo D. Nro Commissionem Sacro Auditoris directam pro Sanatione enunciati defectus cum clausula Arbitrio Rotæ Facultatem tribuente 30.
remittendi aliquod de iuris rigore, et amplectendi æquitatem Rot. d.e 284. n.o 5. et d.e 506. n.o 2. p.e 2. Rec. d.e 61. n.o p.o et seqq. p.e 8. d.e 150. n.o p.o et d.e 310. n.o 2. p.e 17. et d.e 769. n.o 2. p.e 18. Placuit propterea Do: minis, iuxta posteriorem resolutionis partem, eo: rum arbitrium pro Sanatione interponere prout 31.
passim fieri solet, quando Cæteroquin de verò credito constet Gratian. discept. forens. cap. 652. n.o 17. Card. de Luc. de cens. disc. 2. n.o 2. et disc. 3. n.o 3. et 8. disc. 35. n.o 4. et 5. et in Summa n.o 20. et in relat. Curiæ disc. 30. n.o 10. Rot. dec. 311. p.e 17. d.e 356. n.o p.o et per tot. et d.e 601. n.o 2. p.e 18.

Parum rursus attento quod nullitate hac in Judicium deducta, et canonizata per Sententiam bo: me: Ninott quæsitum indè fuerit Jus Congrega: tioni debrici, quod Summum Pontificem voluisse 32.
tollere non censetur, nisi expressè deroget regalæ de iure quæsito non tollendo Card. de Luc. de regal.

UVA.BHSC

disc. 4. n.º 10. et de præem. disc. 40 n.º 4. Rot. coràm Buratt. d.e 500. n.º 6. et coram Roxas d.e 336. n.º 14. potissimum cùm in commissione gratia Sanationis non legatur simpliciter, et absolutè concessa
33. cum clausula = Constito de vero creditu, ut erat in casu decis. 194. n.º 1. p.e 6. rec. et d. decis. 601. n.º 1. p.e 18. Sed cum alia Arbitris Rotæ, quæ non tollit Ius 3.º quæsitum per Sententiam, sed remittit tantum determinationem Judici cui rescribit Card. de Luc. de Cens. n.º p.º 1. 5. et 6. Rot. d.e 61. n.º p.º et seq. et n.º 6. p.e 8. rec.

Prò responsione siquidem denuò animadversum fuit, vel quod p.ta Sententia Ninot ut potè ex
34. defectu Jurisdictionis nulla Sententiæ nomen non meretur, vel quod cum illa Summo Pontifici innotuerit, et adhuc Commissionem prò Sanatione signauerit, censetur
35. derogatum Iuri ex eadem Sentia monacis fuerat acquisitum, ut probat pret.a decisis §. nec refragatur, etiamsi non accesserit expressa derogatio regulæ de Iure quæsito non tollendo; In gratia enim de sui natura præiudi-
36. ciali, ubi ut in hypotesi præiudicium tertij absque involucro verborum fuit expositum tacita subintelligitur ad tradita per Adden. ad Buratt. d.e 576. n.º 26. et ad d.s 1. n.º 190. p.e 13. rec. Rot. d.e 174. n.º 1. et 13. p.e p.a rec. Ex ea quidem ratione quod dum Papa intellexit Gratiam non nisi cum præiudicio tertij
37. fore exequibilem rem frustratoriam peregisset, si sententia, de qua fuit certioratus ~~præferret~~ præberet obstaculum Sanationi Rot. d.e 194. n.º 1. p.e 6. rec. d.a decis. 311. n.º p.º et seqq. p.e 17. et d.a d.a 601. n.º 4. p.e 18. cum alijs relatis in præcedenti dec.e §. minusque

urget

UVA.BHSC

urget in fine.

Atque hinc nulla vis constitui potest in discre:
tiuo modo rescribendi, vel cum clausula Constito de vero
Credito, vel cum altera Arbitris: Quamuis enim prior
ex his clausulis apponi Soleat, ubi nulla adest Sentia 38.
ad fauorem debitoris Super Census nullitate, ita ut par:
tes Judicis in alio non Sint, quam constito de veritate
et Realitate Crediti procedere ad Sanationem; Altera 39.
verò ubi Super hac nullitate fuerit à Judice pronunci:
atum, ut obseruat Card. de Luc. de Cens. disc. 3 n.o 5. 6. 9. et
10. et in Summ. n.o 10, et in Relation. Cur. disc. 30. n.o 19.
Rot. d.o 356. n.o 7. et Segg. p.e 18 rec. adhuc certum
est, quod iuxta facti circumstantias etiamsi Super 40.
nullitate prodierint Sententiæ, Judices vigore huius
posterioris rescripti passim petitam Sanationem de:
cernunt, ut nouissimè decreuit Rota in Neapoli:
tana Census 20 Aprilis 1692. coram Rmo Herua:
uult Arciepo Turonen. confirmata 26 martij 1694.
coram bo: me: Benincasa, et in Romana Census 26.
Junij 1693. coram eodem Rmo Turonen. Undè eo
magis quo Sentia, de qua agitur tamquam nul: 41.
la perindè habetur ac si non emanasset Rot. d.o d.e
311. n.o 11. et 12. p.e 17. d.o 52. n.o 6 et d.o 356 n.o 9. p.e 18. rec.

Et ita utraque &

Cracovien. Archidiaconatus
Lun. 12. maii 1698

CIV.

Delegata mihi ex rescripto Signaturæ Justiæ

UVA.BHSC

vlterrori decisione Lrarum Aplicarum, quas de Archidiaconatu Collegiatę Ecclesię Oppidi Sandacen. Joes Puczech impetrauerat, Domini cum recognouerint illas esse in omnibus iustificatas, nec subsistere tria subreptionis, vel obreptionis capita, quibus nitebantur postremę litterę ab Andrea Zielopolski expiscatę, ad dubium in hodierna audientia propositum = An sit procedendum ad legittimam execonem = affirmatiuè respondere non hęsitarunt.

Rem siquidem perstringendo ad vindicandas ptas Lras Joannis ab oppositis obreptionibus, cum in reliquis illarum iustificatio non esset in controuersia, haud subsistere visa est prima desumpta ex quo ille falsò Pontifici exposuerit se ex dispensatione Aplica duos obtinere Canonicatus in Collegiatis Ecclesijs S. Georgij Arcis Cracovien., et Oppidi Scarbinurien., quando tamen perquisitis regestris Datarię nusquam reperta fuit supposita Pontificis dispensatio; omissis enim ijs, quę de prasumenda hac Aplica dispensatione allegabantur in priori decisione edita in pręcedenti instantia coram R. pd. meo Molines 19 Aprilis anni pręteriti §. Hinc minoris cum seqq. hodie ex nouis documentis per Joannem exhibitis, et signanter ex relatione Ordinarij Cracovien. constitit Can.tus huoi tam in sui primęua institutione, quam etiam ab quod imposterum obseruatum est nullam requirere personalem residentiam, sed communiter reputari beneficia simplicia, eosque propterea passim obtineri consuevisse compatibiliter cum alijs actu residentialibus etiam Curatis, quod pariter pręsupposuisse videtur ipsemet Andreas, qui in pro-

prijs

UVA.BHSC

prijs Litteris Scholasteriam Scarbimiriensem ab ipso obtentam Simplex beneficium expressit; quo sic posito cum narrata vel circa incompatibilitatem, vel quoad assertam Aplicam dispensationem praeiudicium Tertij non tangant, nec dolosa, minusque ordinata dici possint ad subripiendam a Pontifice gratiam, quam immo multo facilius concessisset, ubi eidem innotuisset vera qualitas non requisitae residentiae apta consequenter minimè sunt ad causandam illius obreptionem iuxta egregiè notata per Rip. in cap. ad aures n.º 71. de rescript. Rot. coram Puteo d.e 17. n.º 3. lib. 3. coram Bich. d.e 754. n.º 52. d.e 744. n.º 42. et seqq. d.e 325. n.º 75. et d.e 410. n.º 5. et seq. iuncto n.º 14. cum pluribus seqq. et in rec. d.e 161. n.º 16. p.e 18. 1.

Nec est cur obreptio ipsa deduci velit ex hoc solum quod falso expresserit praeexistentiam Aplicae dispensationis iuxta doctrinam Abbat. in cap. Postulasti n.º p.º vers. ex quo colligitur de rescript. Fagnan. in cap. super litteris n.º 52. 58. et 69. de appell. Garr. de benefic. p.e 6. cap. 7. n.º 200. Gutierez. Canon. quaest. lib. 7. cap. 15. n.º 74. et seqq. Rot. coram Verall. d.e 174. n.º 8. p.e 1. et coram Dunozett. Jun. d.e 971. n.º 11. et 12. Obiectum quippè procederet ubi falsitas versaretur circa ea, quae vel necessario essent de iure exprimenda, vel faciliorem Pontificem reddidissent ad gratiae concessionem, prout sanè diceremus de p.ta narrata dispensatione in casu praesupposita incompatibilitatis, in quibus terminis loquuntur Abbas, et caeteri mox allegati; verum cum res tota se habeat in oppositum, quia nimirum nulla ex p.tis concurrente incompatibilitate, nec ulla 2.

3.

UVA.BHSC

aderat necessitas exprimendi dispensationem, neque ob id facilius impelli potuit Pontifex ad gratiam concedendam, sequitur proinde ut ex pta falsa expressione gratia ipsa nullo modo corruere censeatur,
4. ut de assertione facta absque iuris necessitate latè tradit Lotter. de re benefic. lib. 1. q.e 54 n.o 30. et seqq. Adden. ad Sa:me: Gregor. d.e 150. n.o 11. Rot. d.e 158. n.o 1. et ff tot. part. 3. rec. et de alia, cuius reticentia, nec
5. Principem retraxisset, nec difficiliorem reddidisset est Rex. in cap. super Litteris de rescript. et tradit ibi Dec. n.o 4. Lotter. de re benef. d.a q.e 54. n.o 9. Ros. de execut. Litter. Apost. cap. 6. n.o 16. et seqq. Dunor. Jun. d.e 640. n.o 17. Rot. in rec. d.e 158. n.o 10. p.e 7. et in Burgi S. Sepulchri Prioratus 15 Junij 1688. §. Firmata ex ptis coram Emo D. Card.li Caccia Archiepo Mediolan.

Non itidem obstat secundum obreptionis caput in eo repositum, quod similiter falsò narrauerit Joannes se preter Supt.os Can.tus unum dumtaxat possidere Beneficium in maiori Ecclesia Cracoviensi, et tamen non unum, sed duo inter se omnino separata, et distincta esse probetur, tum ex publicis documentis eorum fundationis Summ.o Andreæ n.o 6. tum etiam ex actibus visitationum, quas Ordinarij pro tempore in decursu labentis seculi pluries expleuerunt cum enunciata qualitate eorum duplicitatis eodem Sum.o n.o 7. Quoniam tametsi DD. non dubitauerint, quod iuxta primordialem legem fundationis duo fuerint Beneficia inter se distincta, attamen quia ex ultimo statu quadragenario temporis lapsu legitimè prescripto constat Ordinarios Collatores de illis tanquam de unico dis:

posuisse

UVA.BHSC

posuisse, prout etiam recognitum fuit in altera ex
dd. Visitationibus d.o Sum.o Andreæ n.o 7. Litt. M. in fine
ibi = nisi forte releuet possessorem abonere probatio:
nis ipsa Antecessorum suorum simul iuncta posses:
sio, et præsumpta vnio = cumdemque Joannem sub hoc 6.
ipso vnicitatis præsupposito illud a Nuncio Apostolico
sibi conferri obtinuisse, ut in eius antiquo Sum.o n.o 9.
id exuberare videbatur ad præseruandam gratiam
Archidiaconatus ab impreto vitio obreptionis, vt bene in
terminis firmauit Rot. d.e 776. n.o 1. coram Seraphino
d.e 794. n.o 9. et 10. coram Manzaned. d.e 450. n.o 8. coram
Caualer. et in Rec. d.e 733. n.o 1. in fine p.e 1. et d.e 161.
n.o 31. p.e 11. et d.e 173. n.o 4. et 5. p.e 18. cum alijs in de:
cisionibus causæ 19. Aprilis anni præteriti §. Prout
etiam, et 16 Junij eiusdem anni §. Quamobrem cum
Seqq. coram R. pd. meo Molines.

Parum propterea attento ad effectum, de quo
agitur, quod ex Instro fundationis, alijsque docu:
mentis mox indicatis erroneus detegatur ass. vlti:
mus status, nec ideo attendendus in concursu claræ 7.
proprietatis illum absorbentis per tex. in cap. Cum
de benefic. de præben. in 6., de his enim, alijsque quæ:
stionibus quarum plures ad materiam promouet
Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 45. §. 1. n.o 14. et
Seqq. tunc esset tractandum vbi principaliter
ageretur de exequenda gratia eiusdem beneficij 8.
cuius status modo reuocatur in controversiam, in
quibus terminis loquuntur quoquot in contrarium
allegabantur ad limitationem textuum in cap. Con:
sultationibus de Iurepatr. et in cap. cum de benef.
de præben. in 6. secus autem vbi eadem gratia iam

UVA.BHSC

plenarium suum effectum sortita, incidenter de
9. qualitate eiusdem beneficij disseritur in impetra:
tione alterius, in qua ad salvandam expressione
bona fide factam ab obreptione, sufficit Impetrantem
Summo Pontifici exposuisse statum, in quo benefici:
um reperiebatur de tempore impetrationis ex auctho:
ritatibus in precedenti §. allegatis cum aliis in d.a
vltima decis.e R. pd. mei Molines §. Tum quia:
Potissimum quia sive vnum, sive duplex fuerit be:
neficium cum valor expressus, unde poterat impelli
Summus Pontifex ad concedendam gratiam eorum
retentionis cum Archidiaconatu vere subsistat, re:
10. currit principium, quod non quavis mala expressio
obreptitiam efficit gratiam, sed ea demum, que vel
Principem retraxisset, vel difficiliorem reddidisset
pretei allegatos supra §. nec est cur obreptio in fi:
ne dixit Rot. d.e 453. n.o 5. coram Seraphin. d.e 440. sub
n.o 33 p.o p.e 3. rec. d.e 54. n.o 32 p.e 13. et d.e 186. n.o 1. p.e 16

Neque magis denique meruit attendi postre:
ma obreptio elicita ex quo sive vnum, sive duplex
esset beneficium, narratum non fuerit cum quali:
tate residentiali, quando sive inspiciamus origine
fundationis, sive recurramus ad observantiam, com:
pertum est personalem requirere residentiam, vl:
tra quod enim cum Ioannes de illo tamquam de sim:
plici, et non residentiali provisus fuerit vsque de
anno 1673. ac tamdiu in pacifica illius possessione
11. sciente, ac patiente Episcopo permanserit, vlti:
mus hic status obiectam obreptionis maculam
excludit, ut hucusque demonstratum est, et genera:
liter docet Anchar. cons. 117. per tot. presertim

cum

UVA.BHSC

cum ob id esset esset quicumque excogitabilis 12.
dolus in Impetrante, qui ideò facilius à Subrep:
tione veniret excusandus Rota coram Bich. d.e
375. n.o 24.

Preterea cum tam ex pta fundationis Lege,
quam ex Successivis visitationibus in Eporum ar:
bitrio repositum fuerit ab iniuncto onere residentiæ
dispensare, certumque sit redditus utriusque
beneficij, fuisse adeò imminutos, ut adiectis one:
ribus omninò impares evaserint quemadmodum
testatur Rmus Epus in veteri Sum.o Ioannis n.o
5. indè duo emergunt, alterum quod residentia
ipsa tamquam non imposita à Canone, sed pendens 13.
ab arbitrio Epi, vel purè causativa, vel adeò
incerta debeat reputari, ut illius reticentia
nullam subreptionem inducat, ut omissis alijs
quos refert ultima decisio R. pd. mei Molines
in puncto firmavit Rot. d.e 289. per tot. p.e 2. rec.
Et alterum quod attenta pta redditum dimi:
nutione, presumendum sit quod utcumque
ab initio residentia fuisset precisa ob adiecta
scilicet penam privationis iuxta firmata per Gon. 14.
zal. ad reg. 8.a Cancel. glos. 15. n.o 21. Rot. coram
Bich. d.e 13. n.o 7. et in rec. d.e 140. n.o 5. p.e 4., de:
cursu temporis, vel in Causativam commutata,
vel penitus abrogata fuerit ex aliqua Ordinario: 15.
rum determinatione non resistente, ut prefertur
fundationis Lege, hoc statuere valentium monet.
de commut. ultim. volunt. cap. 11. n.o 115. Lotter. de
re benef. lib. 3. q.e 27. n.o 19.

Predicta autem, ex quibus tria subrepti:

UVA.BHSC

onis, vel obreptionis capita satis dilui videbantur eò certiùs Patres in hanc sententiam traxerunt quo sufficeret illa reddi dubia, ut in hac dubietate contra Andream expiscatorem esset pronunciandum, vel ex generali regula, quod Allegans subreptionem, illam concludenter probare tenetur Glos. in cap. super litteris verbo priori modo de rescript. Paris. cons. 3. nº 50 vol. 3. Rot. coram Sa: me: Gregorio dº 108. nº 1. et coram Bich. dº 645. nº 15. vel etiam propter odibilitatem, quam in Romana Curia præseferunt huiusmodi exosi Impetratores de quibus plura refert Lotter. de re benef. lib. 1. qº 44. per tot.

Et ita conclusum fuit utraque &c

Eugubina, seu Senogallien
devolutionis super fructibus
Ven. 16. maii 1698

CV.

Marcus Antonius, et fratres de Guarrulcis reintegrati per tres sententias conformes a Signatura Justitiæ cum cla sine præiudicis canoniratas ad possessionem nonnullorum bonorum, quæ prætextu eorum devolutionis de anno 1686. Ven: Collegium Germanicum, et Ungaricum Urbis iure directi dominij occupaverat, produxerunt successivè coram me plura documenta pro liquidandis fructibus ad quorum restitutionem idem Collegium in prætactis sententijs

UVA.BHSC

tentijs fuerat condemnatum, datoque desuper du-
bio An, et pro qua summa sit relaxandum mandatum
pro fructibus in hodierna illius propositione responsum fuit
mandatum esse relaxandum pro ₰ 1000.

Nulla enim aderat controversia circa restitu-
tionem fructuum in genere faciendam à Collegio per inte-
grum decennium, quo in possessione permansit illosque
percepisse inficiari non poterat; Quamobrem cum
tota quęstio versaretur super sola liquidatione, quę tam: 1.
quam difficilis probationis leviores probationes etiam ex pręs-
sumptionibus, et coniecturis desumptas admittit iuxta no- 2.
tata per Bald. in l. pa. no. 14. vers. adde Cod. de fruct. et litis
expens. Natt. cons. 510. no. 7. Card. de Luc. de Judic. disc. 33.
no. 18. Rot. coram Cels. de 136 no. 9. in fin. coram Bich. de
580. no. 7. coram Priol. de 81. no. 4. et de 301. no. 3. et coram Cerr.
de 751. no. 4. Domini quoad quantitatem decretam in ₰ 1000
satis se edoctos esse putarunt, quia ex descriptione fac-
ta singulo quoque anno à notario ad relationem iurata
nonnullorum testium, qui tanquam Coloni partiarij contro- 3.
versa bona coluerunt constitit de quantitate, et qualita-
te fructuum recollectorum in suis subalternis specie-
bus, atque ex alijs pręterea testibus eorum scientię cau-
sam reddentibus resultat eorumdem fructum valorem iu- 4.
xta communem æstimationem illarum partium, et tempo-
rum varietates ascendisse ad ₰ 1385. quam probationem
in his terminis passim admittit Rot. ut in de 126. no. 13.
coram Pamphil. de 80. no. 9. et de 301. no. 2. et seqq. coram
Priol. de 113. no. 4. pe. 15. rec. de 361. no. 8. pe. 18. et alibi frequ.

Neque spernenda visa est probatio ex dictis testi-
um elicita, ex quo fuerint examinati ad perpetuam, et
absque interrogatorijs partis: Nam cum negari non possit

UVA.BHSC

5. quin iunctis adminiculis magnum saltem præbeant veritatis indicium Buratt. d.e 306. n.o 6. Card.lis Cerr. d.e 780 n.o 8. et d.e 782. n.o 5. Rot. in rec. d.e 160 n.o 4. p.e 5. præsertim in hac materia Liquidationis, quæ ex superius allegatis Leuioribus probationibus contentatur et Judicis
6. arbitrio remittitur ad plenè firmata per Rot. coram Pamphil. d.e 169. n.o 2. ibique Adden. n.o 7. et seqq. et d.e 70 n.o 5. p.e 15. rec. Adminicula vtique, et quidem vrgentia ad constituendam pleniorem probationem resultant tum à
7. valore Bonorum iustificato in 77000, à quo rectè desumitur ipsorum fructuum proportio, non secus ac si ex fructibus coniecturaliter Bonorum valorem præsumeremus ad Tex. in Auth. perpetua Cod. de Sacrosanct. Eccles. Bald. cons. 223. sub n.o 5. vol. 2. Rot. decis. 276. n.o 7. p.e 16. rec. et d.e 279. n.o 5. 14. et seqq. p.e 17. Tum etiam à
8. partitis publicis Calmeris Segetum pretio regulariter normam dantis Rot. coram Pamphil. d.e 126. ibique Add. n.o 2. et d.a decis. 159. n.o 5. coram Peuting. d.e 494. n.o 6. et in rec. d.e 100. sub n.o 2. p.e 4. to: p.o et d.e 302. n.o 2. p.e 17. Tum denique à reluctantia administratorum Collegij in exhibendo libros Introitus fructuum quos ex bonis ipsis perceperunt, ex quibus si res aliter se haberet potuisset de facili patefieri.

Haud subsistente, quod respectu vini pretium esset regulandum de tempore vindemiæ, et sic habita ratione ad valorem quo mustum venditum dicebatur; Nam cum verius sit in huiusmodi valoris regulamento non
9. tempus recollectionis, minusque aliud quo carius vinum ipsum vendi potuit, sed medium inter hoc supremum, et infimum esse attendendum DD. in l. pretia rerum ff. ad l. falcidiam Excobar. de ratiocin. cap. 17.

n.o 12

UVA.BHSC

n.° 11. et 12. Rot. coram Bich. d.e 86. n.° 13. d.e 456. n.° 6. et 7. et d.e 580 n.° 34. coram Cels. d.e 309. n.° 8. et in rec. d.e 54. n.° p.e XI. et nouissimè dictum fuit in Romana Grani 17. Januarij prox.ti coram Rpd. meo Ansaldo, Hinc Domini hanc mediam viam sequendo conuenerunt quod ab integra summa ₰ n 385., de qua deponunt relati testes, detraherentur ₰ 385. quorum pars cederet prò expensis asportationis omnium fructuum ad locum venditionis, reliquum verò in causam tum deterescentiæ, quam patitur mustum in quantitate antequam ad vini perfectionem reducatur, tum etiam diminutionis valoris eiusdem vini, habita, ut præfertur, medij temporis consideratione. 10. 11.

Et ita conclusum fuit vtraque &

Compostellana Parochialis
Lun. 1. Junij 1698

CVI.

Litteras Apostolicas prò præsentato à maiori parte, seu à medietate Patronorum obtentas à Benedicto de Vega, qui præsentatus reperitur ad Parochialem Ecclesiam S. Mariæ de Cruces duorum Tertiorum nuncupat. ab Archidiacono de Reyna, et à Possessore Vomus, seu Maioratus de Sobran, exequendas esse semel atque iterum pronunciatum fuit per nostrum Tribunal coram RR. PP. VV. meis Molines, et Priolo, cumque ad provocationem Jo: Garriæ præsentati ab Epo per Signaturam Justitiæ commissa mihi fuerit vlterioris appel.

UVA.BHSC

lationis causa cum clausula = Alteri qui ad Legmam, dedi dubium = an sit procedendum ad Legitimam execu:tionem Litterarum Apostolicarum = quod fuit per DD. affirmativè resolutum.

Etenim illarum iustificatio quoad medietatem Iurispatronatus, super qua unica cadebat disputatio iterum per Dominos desumebatur ab antiqua Sentia lata de anno 1506., in qua cum pronunciatum fuerit controversum Iuspatronatus divisum fuisse in quatuor voces, earumque alteram spectare ad Monasterium S. Martini, alteram ad Monasterium S. Pelagij, alteram ad Monasterium de Lampay, quod postmodum annexum fuit Archidiaconatui de Reyna, et alteram ad Ioannem Gonzalez Cana, tanquam possessorem Domus, seu Maioratus de Sobran, indè compertum fuit medietatem dicti Iurispatronatus pertinere ad possessorem dictæ domus, et ad Archidiaconum de Reyna, qui Benedictum præsentarunt, cum dicta Sententia tanquam lata ci:
1. tatis omnibus Patronis, et in iudicatum transacta optimè probat pertinentiam Iurispatronatus, et faciat Ius quo ad omnes, ut firmant decisiones in præteritis instantijs emanatæ, et præter ibi adductos Rot. in Lau:dem Canonicatus 16. Martij 1696 §. quæ omnia, et 17. Junij eiusdem anni §. quod fortius coram bo: me: Emerix.

Præmaximè quia eamdem Sententiam accepta:vit Monasterium S. Martini, quoniam nedum ad il:lius normam de eodem anno 1506. præsentavit Benedictum Perez successivè ab Ordinario institutum, sed de an:no 1644. ad probandam pertinentiam Iurispatronatus illam in iudicio produxit, unde etsi ab ea extunc ap:pellaverit Possessor domus de Sobran alter ex Compa:

tronis

UVA.BHSC

tronis, nequit tamen hodie dictum monasterium, 2.
minusque Archiepus Compostellanus eius cessiona:
rius sub prętextu memoratę appellationis dictam
sententiam impugnare, sed illam uti expressè acce:
ptatam omninò seruare debet, ut sensit Rota coram
Card. Cels. d.e 313. n.o 5. et comprobat decisio R.pd mei
Molines 8 Junij 1696. §. tanto magis et seq.

Certius verò quia concurrit eidem sententię
uniformis obseruantia plenissimè effectum sortita;
vacante enim controversa Parochiali de anno 1527. fuit
à ptis quatuor Patronis presentatus Gundisaluus Mar:
tinez, atque iterum sequuta illius vacatione de an:
no 1570. quia tunc temporis suppressum fuerat mona:
sterium S. Pelagij, reliqui tres Patroni presentarunt
Ioannem Perez de Mondragon, qui ab Ordinario Com:
postellano institutionem reportauit cum subsequuta
sententia, in qua pronunciatum fuit Iuspatronatus
spectare in solidum ad monasterium S. Martini, ad Ar:
chidiaconum de Reyna, et ad possessorem domus de So:
bran; ex his enim duabus præsentationibus plenè effec: 3.
tuatis, et metam unius seculi trascendentibus plena
et concludens oritur probatio pertinentię patronalis ex de:
ductis per dec. cons. 126. n.o 3. Rot. coram Arguell. d.e 87.
coram Zarat. d.e 1. n.o 8. et in rec. p.e 1. to: p.o d.e 176. n.o 1.
et post vivian. de Iurepatr. d.e 63. n.o 1. iunctis potissimum
quampluribus adminiculis desumptis tum ex depositi:
onibus Testium examinatorum de anno 1644. tum etiam 4.
ex antiquissimis enunciatiuis in visitatione, alijsq.
actibus ab Ordinario emissis, quę vbi etiam alias de:
ficeret Iurispatronatus probatio, pro illius iustificat.e
superabundarent Rot. coram Seraphin. d.e 1232. n.o 1. cum

UVA.BHSC

alijs in Gerunden. Beneficij, 26 Aprilis 1697 §. in comprobationem coram R. pd. meo Priolo.

Nec releuat, quod præcitatæ tres sententiæ referant dumtaxat numerum Patronorum non autem determinent quotam, et voces earumque particularem pertinentiam. Quandoquidem ultrà quod vbi plures sunt
5. Patroni præsentantes, semper intrat præsumptio, quod quilibet eorum nominet prò æquali portione Lambertin. de Iurepatr. lib. 1. p.e 2. q.e 1. art. 25. sub n.o 15. Rot. in rec. d.e 268. n.o 8. p.e 15. et post Vivian. de Iurepatr. d.e 65. n.o 2. remouetur difficultas ex facto, quia cum in Sententia lata de anno 1570. clarè appareat omnes superius memoratos esse Patronos insolidum, iam patet penès unumquemque Iuspatronatus æqua:
6. liter residere, cum clausula insolidum, sit talis naturæ, ut distribuat æquale Ius inter omnes ex optimè ponderatis in decisione R. pd. mei Molines §. Absque eo quod.

Prout nec releuat obiectum, quod Tenentia S. Fructuosi, cuius Iura in controuerso Patronatu repræsentat possessor Domus de Sobran annexa sit monasterio S. Martini ex titulo donationis eidem factæ a Rege Ordogno II., ideoque vox spectans d. Tenentiæ eidem Monasterio, et non possessori pro pertineat. Omisso enim quod d.a ass. donatio non alibi deducitur quam ex informi Epistola eiusdem præsentati ab Epo, et quidam Testes inducti ad probandum, quod Tenentia pertineat d.o monaste:
7. rio sunt examinati ad perpetuam, qui propterea donec sint formiter repetiti nullum probationis gradum constituunt Ruin. cons. 46. n.o 2. lib. 2. Rot. d.e 154. n.o 2. p.e 4. diversor. et in rec. p.e 1825. d.e 54. n.o 2. obiectum

diluitur

UVA.BHSC

diluitur ex eo quod quid quid sit an sepedicta Tenen:
tia fuerit reuera vnita eidem monasterio, vel non,
cum tamen ex confessione eiusdem Collitigantis ha:
beatur quod d.a vox antiquitus ad eandem Tenentiam
spectans, transiuit in possessorem Domus de Sobran,
qui pro eadem Tenentia semper presentauit Sum.o Be:
nedicti distributo coram R. p.d. meo Molines 8 Junij
1696. n.o 9. inallegabile prorsus est quodcumque aliud
contrarium documentum, cum confessio Collitigantis 8.
superet omne genus probationis ad tex. in l. precum
Cod. de Liberal. caus. l. cum te la 2. Cod. de transact.
Surd. cons. 6. n.o 1. Gabriel de Testib. conclus. 4. n.o 75.
Rota in rec. p.e 18. dec. 363. n.o 2. et in Calaguritana
Decimarum S. Petri Manrique 14 Aprilis prox.tis §
non item coram Me.

Item non obstat quod monasterium S. Pelagij
cui iuxta precitatas sententias spectabat altera ex
quatuor vocibus, vnitum pariter fuerit monasterio
S. Martini de anno 1492. Tum quia iterum res:
pondetur, quod de presupposita vnione sufficienter
non constat ex documentis extractis à priuato Ar:
chiuio eiusdem Monasterij S. Martini, quod contra 9.
non subditos ad ipsius fauorem non probat ex alle:
gatis in decisione R. p.d. mei Molines §. non obstat;
Tum etiam quia dicta vnio, vel apparet ineffectuata,
vel nil releuat ad intentum Ioannis. Et quidem
ineffectuata apparet, quoniam ex relatis sentijs
annorum 1506. et 1527. constat occasione vtriusque 10.
vacationis tam monasterium S. Pelagij, quam al:
terum S. Martini pro vna ex quatuor vocibus cui:
libet eorum spectante ad controversam Parochialem

UVA.BHSC

praesentasse, quod vtique probabile non esset, quoties allegata vnio fuisset executioni demandata, cum eo casu debuisset unicè Monasterium S. Martini pro vtraque voce propriam nominationem explere; Nil autem releuat ad illius intentum, quia cum d. Monasterium S. Martini ex d.a vnione alteram ex quatuor vocibus valuerit ad Summum acquirere, Semper verum erit, quod remanentibus alijs duabus vocibus penès
11. Archidiaconum de Reyna, et possessorem domus de Sobran Compatronos, verificata remanet gratia Super medietate vocum à Benedicto obtenta, vt praecedenter etiam obseruatum fuit in decisione R.pd mei Molines §. Attamen, et in alia R.pd. mei Prioli 17 Junij 1697 §. nec dicatur.

Denique nec refert Sententia lata de anno 1645., in qua cum declaratum fuerit duas ex tribus vocibus Spectare ad Monasterium S. Martini, et alteram pro medietate ad Archidiaconum de Reyna et pro alia medietate ad Possessorem Domus de So:
12. bran, inde ex illa elici valeat vltimus Status iuxta dispositionem textus in cap. Consultationibus de Iurepatronat. Quippè cum d.a Sententia lata fuerit vacante Archidiaconatu de Reyna, et post habita protestatione per defuncti Procuratorem emissa de nihil innovando in praeiudicium Succes:
13. sorum, donec d.s Archidiaconatus provideretur, vtique eadem Sententia, tanquam nulliter, et invalidè prolata, nequivit dictis Successoribus praeiudicare ad Tex. in cap. ne sede vacante cum alijs in d.a Gerundenn Beneficij 16 Aprilis 1697. §. Et demum coram R.pd. meo Priolo confirmata coram me 11. Aprilis

prox.ti

UVA.BHSC

prox.ti, et consequenter eo minus in illorum detri: 14.
mentum ultimum Statum efformare ad tradita
per Garr. de Benefic. p.e 5. cap. 5. n.o 7. Gonzal. in d.o
cap. Consultationibus Sub n.o 2. et per Rot. in decis.e
R. p.d. mei Prioli edita 17 Junij anni preteriti §
Stante autem. Non relevante quod fuerit in illius
iudicio citatus quidam Ludovicus de Lara tan:
quam assertus Successor in Archidiaconatu, quia
cum hactenus probatum non sit d.m Ludovicum fuis:
se de eadem dignitate provisum, nisi ex quodam 15.
Sumpto extracto ab alio Sumpto, quod nihil probat,
citatio contra ipsum executa nil potuit ad vali: 16.
ditatem actus contribuere ex deductis in proxima ci:
tata decis.e huius Causæ coram R. p.d. meo Priolo
§. absque eo quod.

Indeque attendenda non esse Domini dixerunt
nonnulla adminicula, quæ in comprobationem dictæ
Sententiæ lato calamo adducebantur. Non quidem pri:
mum elicitum ex duabus visitationibus factis de
annis 1601. et 1626., nam ultra quod loquuntur in
confuso, adeout ex illis haberi nequeat distinctio vo:
cum, earumque ratæ, utique tamquam expletæ ab: 17.
sentibus, et non vocatis veris Patronis, nil valent
in eorum præiudicium statuere, ut firmant decisio:
nes huius Causæ altera nempe coram R. p.d. Moli:
nes §. Ulterius, et altera coram R. p.d. Priolo 28.
9mbris 1696. §. nec demum, et in illius confirma:
toria 17 Junij 1697. §. Adversus autem coram eodem
Minusque secundum desumptum ex quadam enun:
ciativa emissa in Libro nuncupato relatio Status
Episcopatus, quia cum d.s Liber, non authenticus

UVA.BHSC

18. nec legalis, ac ignoratur à quo fuerit efforma:
tus, et penès quem resideat, nullam in iudicio, neque
extra fidem facit. Nec tertium fundatum in depo:
sitione Testis inducti de anno 1644. à tunc temporis
Archidiacono de Reyna, quoniam cum d.s Testis lo:
19. quatur tantum de auditu, nullam exinde probationem
constituere potest Rot. d.e 3. n.o 5. et seq. et d.e 194. n.o
18 p.e 18. rec., et in Calaguritana Pensionis 11. Ja:
nuarij 1697. §. Testes coram R. p.d. meo Muto. Si:
cuti nec quartum deductum ex alijs testibus exa:
minatis ad instantiam monasterij S. Martini de eo:
dem anno 1644., cum enim dicti Testes, quorum etiam
maior pars de auditu deponit, in substantia dicant
solum, quod is, qui obtinuisset praesentationem à mo:
nasterio S. Martini controversam Parochialem asse:
20. queretur, absque eo quod reddant causam scientiae eo:
rum depositionis, sane in eorum dicto aliquam fidem
non merentur cap. super litteris de testib. Rot. in
rec. d.e 97. n.o 9. p.e 8. et coram Card. Carr. d.e 285. n.o 6.
Demum nec quintum ex eo desumptum, quod ex
33. mensuris frumenti tradi solitis per Rectores in
recognitionem Patronatus, duas ex tribus partibus reci:
piat Monasterium S. Martini, et alia tertia pars
aequaliter dividatur inter Archidiaconum de Rey:
na, et possessorem Domus de Sobran, quia non recte
argui potest à quantitate annuae recognitionis ad
pertinentiam maioris, vel minoris numeri vocum,
cum praesertim in Parochiali de qua agitur, Colle:
gium Compostellanum tertiam partem fructuum
percipiat, tametsi Ius praesentandi non habeat, et
in omnem casum cum allegata exactio non fuerit

semper

UVA.BHSC

semper uniformis, sed ex actis iudicialibus alias pro:
ductis appareat sepe sepius variata, ratione incer: 21.
titudinis ab illa non potest certum argumentum deduci
ut in decisione huius Causæ coram R.pd meo Moli:
nes §. Sicuti nec monasterium, et in 2.a R.pd mei
Prioli § nec ex eo.

Atque hinc non urget quod Archidiaconus
de Reyna, et possessor domus de Sobran non reperi:
antur in quasi possessione præsentandi, proindeque
Benedictus iuvari nequeat gratia pro præsentato, quæ 22.
à Papa semper concessa intelligitur cum intentione
quod Patroni existant in quasi possessione præsen:
tandi, ut tradit Lotter. de re benef. lib. 2. q.e 108. n.o 106.
et firmat Rota in Isclana Beneficij 15 martij 1696.
§. et quidem confirmata 18 Junij coram R.pd meo de
La Tremoille, et 5 xmbris eiusdem anni §. finali co:
ram me. Quandoquidem cum ex preadductis iam constet
memoratos compatronos usque ab anno 1506. fuisse
in pacifica quasi possessione nominandi quoad medic:
tatem vocum, utique habendum est acsi Benedictus
præsentatus fuisset à Patronis hac qualitate ac:
tualiter pollentibus, cum sententia lata de 23.
anno 1645. tanquam nulla dictos Patronos
privare nequiverit eorum anteriori possessione
Rot. decis. 807. n.o 7. vers. quia pro responsione p.e
1. divers., et post Post. E. de manut. decis. 13. n.o 7.
dec. 45. n.o 1. decis. 192. n.o 2. decis. 233. n.o 1 cum
alijs in decis.e R.pd. mei Prioli 17. Junij 1697. §
Finali.

Et ità utraque (

UVA.BHSC

Compostellana Parochialis
Super remissoria, et Compulsoria
Iun. 1 Junij 1698

CVII.

Quoniam in disputationibus habitis in hac causa coram R.R. PP.DD. meis Molines, et Priolo omnes fieri probationes, quæ adducebantur pro parte Ioannis, fuerunt à Rota reiectæ eo subfundamento quod vel dimanarent ex depositionis testium ad perpetuam examinatorum, vel scaturirent ex documentis non legalibus, et extractis ab aliis sumptis, optimum duxerunt illius Defensores in hodierna vberiori Cau: sæ contentione unacum dubio super negotio principali, disputandi etiam alterum pro obtinenda remissoria, et compulsoria ad effectum examinandi formiter testes, et legaliter extrahendi Scripturas, unde illo desuper proposito Domini quoad vtramque annuerunt, quoniam vbi concurrit relevantia articulorum et Scripturarum, et datur fumus de illarum existentia, tam remissoria quam compulsoria nunquam

1. solent denegari, vt de prima tradit Vestr. in prax. Lib. 6. cap. vlt. n.° 1. Rot. in rec. d.° 503. n.° 1. p.° 1. et coram Manzaned. d.° 688. n.° 1. et Segq. et in Firmana associationis 16 9mbris 1696 S. Siquidem coram

2. R.P.D. meo Molines, et de secunda tradit pariter idem Vestr. in prax. d. Lib. 6. cap. 1.° n.° 11. Scacc. de iudic. Lib. 1. cap. 11. n.° 180. et Segq. Rot. coram Burat. d.° 555. n.° 1.° et Segq. et d.° n.° 180. coram Cocchin. ea ratione

3. quod probationes de iure non sunt restringendæ, vel angustiandæ, vt dispone text. in cap. quoniam vt lit.

non

UVA.BHSC

non contestat. Rot. in rec. d.e 280 n.o 3. et d.e 313. n.o 5. p.e 19. et coram Sa: me: Alex. VIII. d.e 53. n.o 20.

Releuantia siquidem quoad articulos ex eo potissimum deducebatur, quod cum tendant ad proban: dum duas ex tribus ex partibus controversi Iurispa: tronatus pertinere ad monasterium S. Martini, cuius Iura per cessionem obtinuit Episcopus Compostella: nus, qui Ioannem presentauit, vnicam vero vocem spectare ad Archidiaconum de Reyna, et Posses: sorem Domus de Sobran, qui Benedictum colliti: gantem nominarunt, negari sanè non potest, quod pro: batio facienda valde conferat ad exitum Causæ, et tn prò concessione remissoriæ satis etiam est, quod ar: 4.
ticuli quoquo modo faciant ad Causam iuxtà sensum Rot. coram Ubag. d.e 63. n.o 6. coram Priolo. d.e 435. n.o 4. coram Amat. Dunozet. d.e 545. pariter n.o 4. et in rec. d.e 281. n.o 5. et d.e 341. n.o 13. p.e 15. et d.e 33. n.o 1. et d.e 88. n.o 9. p.e 16.

Quo verò ad scripturas compulsandas, quarum descriptio legitur in Sum.o huius dubij n.o 1. itidem illa: rum releuantia desumitur tum ex quo tendunt ad vindicandam sententiam latam de anno 1645. à pnsa nullitate, eo quia promulgata fuerit vacante Archi: diaconatu de Reyna, tum etiam ex eo, quod conferunt ad probandum ex vnione monasterij S. Pelagij, et ex do: natione Tenentiæ S. Fructuosi factis alteri Monaste: rio S. Martini fuisse eidem quesitas duas ex tribus partibus controversi Patronatus, quod quidem osten: 5.
dit quanta sit illarum releuantia, cum ab hac proba: tione multum dependeat victoria causæ Rot. coram Bich. d.e 170 n.o 7. et d.e 449. n.o 1.

Tumus vero existentiæ dictarum scripturarum

UVA.BHSC

satis emergi visum fuit ex illarum transumptis, alijsque documentis exhibitis tam in Sum.° huius dubij, quam in alio hodie pariter distributo super
6. negocio principali, cum existentia adhunc effectu satis probetur etiam per inditia, et coniecturas, vt monet Vestr. in prax. lib. 6. cap. 11. n.° 12. in fine Rot. coram Coccin. dec. 1180 n.° 4.

Ne autem pretextu faciendę probationis protrahi valeat executio litterarum Apostolicarum, de
7. qua in alio dubio hac eadem die proposito, censuerunt ideò Patres concedendam esse d.ª remissoriam et compulsoriam cum retardatione, vel sine arbitrio Rotę.

Utraque Parte audita &c.

Romana Stagni
Ven: 13. Junij 1698

CVIII.

Jura affictus Stagni vulgò nuncupat di Ponente, quod titulo perpetuę locationis locatorum linea durante conduxerat de anno 1656. bo: me: Dux Hieronymus Mattheius per Contractum venditionis modernus D. Dux Alexander istius filius de anno 1683. transtulit in bo: me: Pnpem Stephanum Pallavicinum cum omnibus suis Juribus, et pertinentijs quomodolibet ad præfatum venditorem spectantibus superaddita amplissima euictionis promissione, quia verò prò vsu d.i Stagni idem Dux

Alexander

UVA.BHSC

Alexander de anno 1678. prò se, suisque Succes:
soribus conduxit ab Emo tunc Epo Portuensi Jus
retinendi in illius contigua Silua, seù Tenuta
quasdam Cappannas prohabitatione ministrorum,
Piscium conseruatione, et Stabulo Animalium re:
spectiuè destinatas, nec non Jus similiter ibidem
pascendi prò octo equis, transeundi, lignandi, ali:
aque peragendi, quę vsum, et Seruitium eiusdem
Stagni respicerent, prò annua prestatione vel
Librarum 400 piscium, quos uulgò vocant Alle:
vime, vel ∽ no mtę Hinc V. Ducissa Zagaroli fi:
lia, et hęres Principis Pallavicini Emptoris sub
eo fundamento, quod huoi Jura, ut prefertur per Ven:
ditorem à mensa Epali Portuensi conducta sub pta
venditione comprehenderentur immunia tamen ab
onere prestationis Epis Portuensibus solvendę, id:
circò de anno 1687. V. Ducem Venditorem in iudicium
vocauit, obtinuitque in Tribunali A.C. contra ip:
sum relaxari mandatum ad factum pro liberone
à molestijs ab Affictuario mensę Epalis ex Cau:
sa dictę annuę prestationis sibi illatis. Suspensa
autem per Signaturam Justitię huius mandati exe:
cutione cum cla si quid exequendum, neglectaque
per aliquod tempus ex parte V. Ducis actorum trans:
portatione, subscriptum fuit de mandato VV. Ducu
=an constet de re Judicata, seù potius mandatum
A.C. sit exequendum = In cuius hodierna disputat.e
ex capite Iniustitię d. mandati, negatiua prodijt
resolutio.

Iniustitia sanè visa est patens ex lra
Instri Venditionis, quę cum neque expressè

UVA.BHSC

neque interpretatiuè, seù consecutiuè praeseferat comprehensionem Iurium per Ducem Alexandrum à
1. mensa Epali conductorum, nulla consequenter pro ijs oriri potuit in venditore fauore Emptoris obligatio ad Sex. in l. in vendendo 66. vers. quedam ita demum, vbi glos. in verb. si dicta sunt. ff. de contrah. empt. l. final. ff. de euict. ibique Fulgos. n.º 6. Iason in l. Seruum filij §. si statu liberum n.º 6. ff. de leg. p.º Cepoll. de Seruit. rustic. pred. cap. p.º sub n.º 16. Bertarrol. de Claus. Instrum. Claus. 25. glos. p.ª n.º 5. Burgund. de euict. Cap. 46. sub n.º 5. Saminiat. controu. 65. n.º 19. et controu. 68. n.º 2. Rot. coram Coccin. d.e 1760 n.º 4. et 5.

Expressa quidem nulla legitur in Instro
2. habita mentio ptorum Iurium, que cum aliquod sint extra limites, seù confines rei venditę, subistius denominatione comprehendi non possunt Bald. Cons. 422. lib. 4. Hieron. de Mont. de fin. cap. 15. n.º 2. et seq. et Cap. 101. n.º 4. Rot. coram Dunor. Iun. d.e 609. n.º 12. et in Rec. d.e 236. n.º 8. p.e 6. et d.e 151. n.º 7. p.e 19.

Tacita verò seù consequutiva comprehensio elicita ex indefinita translatione omnium Iurium et annexorum quorumcumque ad venditorem spectantium excluditur p.º metiendo voluntatem à potestate, cum enim Ius conducendi controuersam seruitutem fuerit expressè acquisitum à Duce Alex.º pro se, suisque Successoribus, quousque possederint, et retinuerint d.m Stagnum, Successorum
3. autem nomine in concessione Ecclesię, in qua versamur veniant dumtaxàt Successores San:

guinis

UVA.BHSC

guinis Gob. consult. 11. n.º 4. et 5. et consult. 83. n.º 26. et 27. Gipt. ad decis. Capy. Latr. observat. 126. n.º 55.

Indè sequitur ut quemadmodum per contractum ipsum venditionis Jus Ducis Matthei ad ptam concessionem resoluebatur, ita neque illud transtulisse in Emptorem censendum sit per regulam quod in venditione, vbi non est facta specialis mentio, non veniunt nisi ea, quæ ad venditorem pertinent, et in quibus idem venditor Jus habere probatur l. qui Tabernas ff. de contrahen. empt. Castrens. cons. 418. n.º p.º et seqq. lib. p.º Hermosill. ad Lopez in Addit. glos. 2. l. 28. tit. 5. n.º p.º Grat. discept. for. cap. 657. n.º 27. et seqq. Rot. d.e 612. n.º 13. coram Caualer. d.e 607. n.º 12. et seqq. coram Bich. et d.e 718. n.º 4. coram Cerro. 4.

2.º Quia tametsi regulariter nomine Jurium, et annexorum veniant ea, quæ seruituti, et vsui rei venditæ sunt addicta l. cum fundus 13. ff. commun. præd. l. cum fundo ff. de servit. rustic. præd. Surd. cons. 17. n.º 14. seqq. Olea de cess. Jur. tit. 4. q.e 7. n.º p.º 8. et 9. id tamen intelligendum est de ijs, quæ ita addicta sunt, ut addictio ipsa sit perpetua ac inseparabilis ad Tex. in l. Fundi 18. §. Neque enim vers. Labeo generaliter scribit, ea, quæ perpetui usus causa ff. de act. empt. Cald. de empt. et vendit. cap. 22. n.º 15. et seqq. Mantic. de tacit. et ambig. lib. 4. tit. 15. n.º 14. Antuner de donat. reg. lib. 2. cap. 26. sub n.º 80. Palm. nep. alleg. 46. n.º 28. et 29. Mans. consult. 191. n.º 32. et consult. 680. n.º 16. ac sine quibus res vendita desineret 5. 6. 7.

UVA.BHSC

esse integra, illiusque vsus inutilis prorsùs atque insubsistens euaderet, iuxta Tex. in l. p.a ff. Commun. prędior. et notata per Cuiacc. in d.a l. in vendendo vers. quędam sunt ff. de Contrahen. empt. Castrens. in l. refectionis n.o 3. ff commun. prędior. Surd. cons. 127. n.o 20. Saminiat. Controu. 69. n.o 20 Capyc. Latr. d.e 37. n.o 14. Lib. p.o Quamobrem cum eiusmodi naturę non sint Iura controuersę Seruitutis, cum sine ijs Stagnum ipsum, illiusque vsus rectè consistere valeant, non veniunt propterea sub illa generali Iurium determinatione, ad quorum Conseruationem et Defensionem venditor voluit obligari ex Iuribus, et auctoritatibus mox allegatis.

Atque hinc pnsam comprehensionem operari non possunt verba in Instro venditionis adiecta ibi = cum omnibus alijs Iuribus, actionibus, obventionibus, membris, pertinentijs, et adiacentijs, vsibus, Commoditatibus, introitibus, exitibus, cęterisque alijs annexis, et connexis quibuscumque ad venditorem competen, et Spectan = quia retentis terminis, et Theoricis supra traditis hęc clausularum generalitas aè pregnantia restringi debet ad ea, quę tanquam Stagno vendito intrinsecè, aè inseparabiliter connexa ad venditorem iure Dominij vtilis eiusdem Stagni Spectabant, non sic ea, quę ex accidenti prò commodiori illius vsu à Conuicinis possessoribus conduxerat.

Absque eo quod necessaria aè inseparabilis connexio deduci velit ex ptu Instro Locationis anni 1678. in quo Dux Alexander profitetur sub illa comprehendi (sunt verba Instri) = Facultate

ptam

UVA.BHSC

ptam Silvam transeundi, Lignaque, et Cannas inci:
dendi, aliaque peragendi, quę sunt necessaria prò
vsu, et Seruitio d. Stagni = Quantumuis enim ex in:
dè colligatur animus in conductore utendi re con:
ducta pro ijs omnibus, quę tanquam diligens Pa:
ter familias prò vtiliori gubernio dicti Stagni
sibi proficua, ac necessaria crediderit, non tn
inferri potest, quod iura ipsa conducta reputaren:
tur de necessario connexis cum ipso Stagno, illiusque
Substantiam integrantibus; Id quod manifestum red:
ditur ex duplici circumstantia, altera quod Loca:
tio ipsa non praesefert obligationem in Conductore
utendi re Conducta, quod non solum de directo pugnat
cum pnsa necessaria connexione sed pręterea operatę
vt quemadmodum D. Dux Matthęius potuisset, pos:
sitque modo D. Ducissa iuri eiusdem Locationis
renunciare, nullam consequenter valeat ista re: 8.
leuationem pręsendere ab onere cui ipsa volunta:
riè se subiecit Corn. cons. 325. sub n.° p.° et 3. erga
Fin. Lib. p.° Natt. cons. 181. sub n.° 9. in fine mangil.
de euict. q.° 178. n.° 13. et 14. Et altera quod in Instro
acquisitionis istius Stagni de anno 1656. factę p
Ducem Hieronymum, nulla de hac controversa Ser:
vitute habita fuit mentio, minusque constat quod
possessores Stagni hanc Seruitutem pręsenderint,
Vndè non solum elicitur argumentum prò non com: 9.
pręhensione eorum, quę nominatim expressa non
fuerunt Larrea decis. Granaten. 81. n.° 2. Sed et
magis augetur animus Contrahentium in hoc po:
stremo Contractu non disponendi sub nomine Iurium 10.
et pertinentiarum de sepedicta Seruitute, eo

UVA.BHSC

ipso quod se retulerunt ad iura in pto antiquiori Instro nominata Bartol. in l. Si quis Seruum §. Final. ff. de Legat. n.o Paris. cons. 18. n.o 31. et seqq. Lib. 1. Rot. coram Cerr. d.e 66. n.o 1. et in rec. decis. 429. n.o 1. p.e 1. decis. 49. n.o 19. p.e 15. et decis. 710. n.o 9. p.e 18.

Et ita conclusum fuit vtraque &c.

Romana Litterarum Cambij
Lun. 16 Junij 1698

CIX.

Pro recessu a decisis coram me die 13 maii superioris anni Defensores Corsaneghi, et Granelli potissimum statuebant fundamentum in qualitate litterarum Cambij, de quibus est disceptatio. Dicebant enim illas non versari super Cambio plateali, qd illies, et in ipsis plateis suum obtinet complementum, sed super alio nundinali nuncupato, quod cum precisè destinatum sit pro ipsis ferijs, ne inde eueniat alte-
1. ratio, seu excessus mandati a scribente in litteris attributi, nequit extra illas, et ante earum adventum recipi, et acceptari, ut testatur Scacc. de commerc. et camb. §. 1. glos. 3. n.o 10. et seq., indeque subiungebant, quod cum in hoc casu deficiat receptio litterarum in Nundinis facta ab Heredibus Julij Caroli, seu ab eorum Procuratore, qui illas soluere debebat, intret propterea vulgata
2. regula quod dictis litteris in Nundinis non solutis, nedum competit regressus contra Andream Laurenzinum

scribentem

UVA.BHSC

Scribentem ad Sext. in l. si Literarum Cod. de Solution.
Altimar. ad Rouit. cons. 71. n.° 6. Card.d Carleual. de Judic.
Lib. 1. tit. 3. disput. 6. n.° 113. Gobb. consult 17 ex n.° 5.° Rot.
coram Gregor. d.° n 17. ibique plenè Adden. coram Burat.
d.° 486. et dec. 497. per tot. coram Dunor. Sen. d.° n 50 n.° 1.
et 2. et in Bononien Literarum Cambij 19 Junij 1690.
§. de validitate confirmata 17 Februarij 1691. coram Rmo
Dmeo Visino Decano, Sed etiam contra illos del Rosso ad 3.
quorum instantiam, et computum eædem Litteræ fuerunt
ad Nundinas directæ Turr. de Camb. q.° 13. n.° 138 Burs.
cons. 139. n.° 5. Lib. 1. Gait. de credit. cap. 2. tit. 7. n.° 1391. Card.
de Lue. de Camb. disc. 20. n.° 4. Rot. mens Ansald. de com:
merc. et mercat. disc. 5. n.° 35. et Seq. Merlin. de pignor.
lib. 4. q.° 150. n.° 54. et Seq. Fontanell. d.° 1124. et 1125. per tot.

Hoc tamen non obstante Domini in decisis possis:
tere decreuerunt, quoniam etsi de Stylo mercatorum
Cambia nundinalia non soleant extra ferias acceptari, 4.
et adimpleri, cautum nihilominus in iure reperitur, qd
si is, cui Litteræ diriguntur velit mandatum Suscipe:
re, et perficere etiam ante earum aduentum, id explere 5.
possit, et valeat, iuxta Sex. in l. si mandauero ff.
mandat. cum alijs in decis.° quæ referebatur S prout nei
refert, quod principaliter procedere posse in casu præ:
animadvertebant Patres ex speciali circumstantia
quod Litteræ Cambij non erant soluendæ tertiæ personæ,
sed ipsismet Egredibus, propter quam cum isti duplí: 6.
cem representent personam, et in eorum animo reside:
ret totale Literarum adimplementum, eguè bene value:
runt illas licèt in certo loco, et die soluendas, frequenti:
uè, et ubique acceptare; non refragante, quod acceptatio
facienda esset ab eorum Procuratore, cui Litteræ di:

UVA.BHSC

rigebantur, non autem ab ipsismet Hęredibus, qui so:
lum poterant illarum satisfactionem reportare, quia nō
per hoc impediebantur Hęredes, quin illas licet eorum
Procuratori scriptas possent per se ipsos semper, et
7. quandocumque adimplere, cum Procurator represen:
tet personam principalis, et in ijs quę interesse res:
piciunt, cum eodem principali, unus, et idem reputе:
tur, ut per Tex. in l. ossa ff. de relig. et sumpt. funer.
tradit Golin. de Procurat. p.e 1. cap. p.o n.o 4. et seqq.

Posito itaque quod Hęredes Julij Caroli tamet:
si versemur in Cambio nundinali valuerint illud
etiam ante nundinas acceptare, firmum remanet as:
8. sumptum pręteritę decisionis, quod nempe cum ipsi lit:
teras Laurenzini de facto receperint, nullum proinde habere
valent regressum adversus fratres del Rosso transmisso:
res litterarum, ut in d.a decisione §. moti, absque eo quod
ullo modo dubitari valeat de illarum acceptatione, Etenim
Domini reassumentes fundamenta resolutionis, quę confir:
9. matur, illam iterum deducebant ex litterarum retentione
quin aliquid in contrarium emiserint, ut ex authorita:
te Rocch. de litter. Camb. notab. 83. n.o 215. Scacc. de Com:
merc. et Camb. §. 2. gloss. 5. n.o 336. aliorumque, firmat
decisio, quę reuidetur §. Litterę autem; non subsistente
in facto, quod dd. hęredes reclamauerint ex tam contra
illos del Rosso datores litterarum, quam contra Lauren:
zinum scribentem, mediante transmissione protextus,
nam reclamatio facta adversus illos del Rosso non res:
piciebat personam Laurenzini scribentis, sed pręiudi:
cium dumtaxat, quod sibi ipsis illatum dicebant ex
cambiorum exorbitantia, eo quia contra eorum ordines
prò reimbursatione fecerant tractam Mediolanum;

Protextus

UVA.BHSC

Protextus vero eidem Laurenzino transmissus concer:
nit tractas ab Hęredibus factas Matritum pro eius
computo, atque ideò nil commune habet cum litteris,
de quibus est quęstio.

Rursùs memoratam litterarum acceptationem
desumebant tum ex illarum quata expleta favore Petri
Pauli Varesij per tanti contici, quod pernecesse im- 10.
portat Hęredes preventivè litteras acceptasse, cum im:
perceptibile sit quod Varesius non precedente accepta:
tione voluerit pecuniam numerare, quemadmodum os:
tendit verbum illud contici, quod denotat valutam ad 11.
eosdem hęres pervenisse ex traditis per Turr. de Camb.
disput. 2. q.e 1. n.o 47. Card. de Luc. eod. tract. disc. 33. n.o 3.
Rota in Romana Pecuniaria 27 Januarij prox.ti §. quoni:
am coram R. p. d. meo Molines. Tum ex quo dicti Hę:
redes constituerunt in eorum libris debitorem litterarum
Andream Laurenzinum, ut patet ex eorum epistola
responsiva eidem scripta ibi = mentre si è ricapita:
to, e notato à suo luogo il carico destinatoci, e tutto
sopra di voi = id quod absolutè pręsefert eosdem Hę: 12.
redes recognovisse in debitorem Laurenzinum, cum
alias isto nequivisset debitor constitui, nisi eius lit:
tera fuisset effectum assequuta, ut firmat pręce:
dens decisio § ac demum quarto, et in pręcisis termi:
nis observat Rovit. cons. 71. sub n.o 10 lib. 2. Tum
demum, et fortius ex punctuali adimplemento, quod
Hęredes dederunt tractę ipsis factę ab eisdem del 13.
Rosso prò reimbursatione eiusdem litterę non enim
credendum est, quod nisi acceptassent in debitorem Lau:
renzinum voluissent adeò promptę, et absque ulla
declaratione pretium dictarum litterarum exbursare

UVA.BHSC

14. quia homines non sunt adeò faciles ad Soluendum
prò alis ad Tex. in l. et magis ff. de Solut. cum alijs
adductis per Gratian. discept. for. cap. 150. n.º 75.

Nec dictę acceptationi quidquam repugnat in-
verisimilitudo, quod Hęredes recipere voluerint Lit-
teras, quarum pretium ante Nundinas adhuc erat in-
certum, eo quod Scutum auri marcarum iuxta maio-
15. rem, vel minorem pecuniarum indigentiam pluris aut
minoris emantur, et vendatur, ut notat Turr.
de Camb. disput. 1. q.e 13. n.º 47. et 1 n 4. Quoniam iuxtà
praxim valor marcarum de una feria in aliam,
16. parum, aut nihil variat, indeque huiusmodi modica va-
riatio non obest, quin litterę valeant acceptari etiam
ante ferias, cum id fieri possit prò quantitate
17. marcarum in litteris contenta, reseruata usque ad
Feriarum diem illarum valutatione.

Hinc magis hodie non releuat, quod accepta-
tio in omnem casum dici debeat facta prò Soluen-
do, non autem prò Soluto ob conditionem in litteris
Cambij contentam, quatenus illarum Solutio Sequa-
tur; Eadem quippè Semper obstat responsio, quod
18. cum Solutio litterarum minimè facienda esset Ter-
tio, sed ipsismet hęredibus, concurrente utique illa-
rum acceptatione contractus novatur, et litterarum
transmissor ad nihil amplius tenetur ex deductis
per Bursatt. cons. 39. n.º 4. et Segg. lib. 1. Altimar.
ad Rouit. cons. 71. n.º 4. lib. 2 cum alijs in priori
decisione §. moti, quibus in suis terminis non con-
19. tradicit Rot Ianuen. in dec. 2. quia in tantum ibi
transmissor litterarum non censebatur liberatus, nec
acceptatio dici poterat facta prò Soluto, quia

idem

UVA.BHSC

idem transmissor debitor erat illius, cui solutio fieri debebat, quę circumstantia non concurrit in casu nro, cum Fratres del Rosso non essent debitores Hęredum, non quidem ex solutione tractę factę ab eisdem Fratribus Mediolanum, nam illa fuit posterior transmissioni litterarum, et cessit in illarum reimbursationem, multoque minus ex alia causa, quia Guidetti petierunt ab illis del Rosso remissam nulla facta mentione alicuius eorum crediti, quinimo promiserunt reimbursationem, quę de facto prę existentiam cuiuscumque pnsi crediti excludit.

Et ita utraque &c.

Romana Concursus, seu Votium
Lun. 16 Junij 1698
C X.

Efformato generali Creditorum concursu coram R. pd. Vicesgerente super omnibus bonis Rationis Bancarię olim in Urbe cantantis etiam post istius obitum sequutum de ~~om~~ anno 1662. continuarunt Petrus Pisentes, et Franciscus Ghisalbertus illius hęredes, mandatum de consignando obtinuerunt tam Clara de Bernardinis memorati Franci uxor, quàm Theresia, et alij filij Catharinę pariter de Bernardinis olim dicti Petri uxoris prò restitutione suarum dotium cum solita cautione de restituendo prioribus, et potioribus, à quo tamen provocantibus Creditoribus eiusq Rationis cum Signa-

UVA.BHSC

tura Iustitiæ causam in simplici devolutivo mihi delegaverit, proposui dubium = An mandatum sit confirmandum, vel infirmandum = et pro illius confirmatione rescriptum accepi.

Quandoquidem cum super validitate mandati nulla esset inter Partes controversia, illius instrumenti visa est ex duobus instrumentis dotalibus, quæ cum creditæ mulierum qualificarent non dum in temporis anterioritate, sed etiam in hypotheca, quæ resultat
1. bat ex obligatione camerali in præcitatis Instrij contenta, indè operabantur quod dictæ mulieres præferendæ essent aliis creditoribus simpliciter chirographarijs, et longè in tempore posterioribus l. potior ii. et l. creditor. in ff. qui potior. in pignor. habean. l. Sigeneraliter Cod. eod. (Merlin. de pignor. lib. 4. tit. 1. q. n. n. 1. et per tot. Rot. coram Coccin. d. 1855. n. 11. et seq. et in rec. p. 17. d. no. et d. 1513. utrobique n. 1. et seq.

Neque obstat quod Creditores habeant obligatum patrimonium seu Rationem Zaccariæ Pisentis,
2. ideoque sicut Chirographarij præferendi sint Clarę, et Catharinę, quæ sunt creditrices duntaxat Petri Pisentij, et Francisci Thisalbetti illius hęredum. Quia cum d. Zaccarias in eius testamento inserit solum prędis eius hęredibus, ut negotiationem continuarent per annum post illius obitum ad effectum extinguendi debita, et postea in eorum facultate reposuerit illam terminare, vel continuare, prout eisdem videbitur ibi = e poi tralasciarlo con tutte quelle facoltà necessarie, et opportune à discontinuarlo secondo gli parerà = hinc est quod negotiatio prosequuta post d. annum dotis obitus testatoris

dicitur

UVA.BHSC

dicitur merè voluntaria Hęredum, et consequenter cum bona defuncti obligare nequiverit, indè propterea fit, quod qui cum dicta Ratione post annum contraxerunt dici amplius non possunt creditores Zaccarię, sed Petri Pisentis, et Francisci Ghisalberti, quorum d. anno elapso illius patrimonium effectum fuit liberum iuxta firmata per Rot. coram Cavalier. d.e 41. n.o 7. et d.e 51. n.o 2. et seq. et in proposito tradit Card. de Luc. de fideic. disc. 191. n.o 11. et seqs. Nec applicabiles sunt termini decisionum 7121. coram Dunoz. Jun. 755. coram Carr. et 3no. p.e 113. rec. quoniam in illarum casibus testator, vel pręceperat, vel consuluerat, ut eius nomine negotium continuaretur, id quod prosequtionem negociationis trahebat in actum necessarium, quod tamen deficit in n.ro casu, dum Zaccarias, nec pręceptum, nec consilium prò continuatione negotij eius hęredibus iniunxit. 3. 4.

Vndè propterea parum refert, quod Hęredes sequuto Zaccarię obitu per Epistolas circulares certioraverint corresponsales se sub illius nomine negotium continuaturos. Nam dictę Epistolę conciliari debent, ut nempè valuerint eiusdem Zaccarię negotium obligare per illud temporis spatium, quo ipse negociationem continuari demandavit, sicque intra annum in eius testamento præfinitum, et non ultra.

Quemadmodum nec obstat, quod mulieres sint simplices creditrices Sociorum, proindeque præferendę non sint cęteris creditoribus, qui cum Societate contraxerunt, ut ex tex. in l. Procuratoris §. si plures ff. de tribut. act. innuit Salgad. in Labyr. 5.

UVA.BHSC

credit. p.e 1. cap. 9. n.o 53. et Segg. Carol. Ant. de Luc. de plur. homin. Legal. cap. 8. n.o 4. Duplici enim responsione removetur obiectum, quarum prima ex eo deducitur quod dicti Petrus, et Franciscus in quietantijs factis in actu Solutionis dotium pro istarum assecuratione expressè hipothecarunt nomina debitorum, in quibus unicè negotium consistebat, ac rursus
6. de anno 1686. praefatae mulieres descriptae fuerunt creditrices dictarum dotium in Libris Socialibus Sum.o mulierum n.o 4., undè et si dictae mulieres cum eodem negocio directè non contraxerint tamquam mercatrices, valuerunt tamen hisce medijs praelationem super alios Societatis creditores obtinere ex deductis per Gratian. discept. 964. n.o 9. et Seg. Rot. coram Burat. d.e 719. n.o 1. et Segg. quae est revocatoria alterius decisionis 514. coram eodem in obiecto allegatae.

Secunda vero in eo consistit quod pecuniae
7. dotales appositae fuerunt in communi negotio, ut patet ex partitis lato calamo adductis in d. Sum.o n.o 8. quae sufficienter versionem probant ad
8. effectum obligandi Societatem, licet cum illa contractum non fuerit, ut pluribus adductis tradit Gratian. d.a discept. 964. n.o 11. optimè Capyc. Latr. consult. 105. n.o 31. et Segg. Rot. post Michalor. de fratr. dec. 312. n.o 6. et Seg. et in rec. d.e 146. n.o 21. p.e 18. Quin obstet quod altera ex dictis partitis loquatur = per conto à parte, et subsequenter dicant = vagliano per conto di Pietro Pisenti, e Francesco Ghisalberti = atque ideò particulare creditum importare videatur. Quia verba illa = per conto

à parte =

UVA.BHSC

à parte = apponuntur respectu Vincentij de Bonar:
dimis debitoris, ac ut inde dignoscatur, quod hoc no
erat debitum ratione mercaturæ; Subsequentia
autem verba adnotantur ad designandam quantitatem
Capitalis ab vnoquoque & Socijs in negotio appositi
quæ propter. attendi non meruerunt (mercatorum
attestationes, quæ dantur in Sum.a creditorum n.o in.
quoniam in facto ab ipsis separato deficiunt plures 9.
partes, aliæque circumstantiæ, quæ ad vnguem
exprimendæ erant, ut fides eorum iudicio prosban:
da esset, ut monet Rot.a meus Ansaldus de com:
merc. et mercat. disc. general. n.o 118.

Nec dicatur, quod dies quæ partes non potuerint
in Libris describi à Maritis proximis decoctioni in 10.
præiudicium creditorum. Quoniam illæ fuerunt
separatæ de annis 1664. 1667. 1669. et 1686. Sicque
valde longè antequam creditores eorum iura ac:
quirerent adversus Rationem, ac antequam im:
mineret decoctio vltimo loco Segnura de anno 1695.
et tamen adest.m, ut confessio, declaratio, sivè 11.
alius similis actus ob decoctionis Supervenien:
tiam invalidetur, requiritur, quod decoctio cum
actum incontinenti, vel per breue tempus Segua:
tur, ut post gloss. in l. Si is à quo verb. Eodie ff.
vt in possess. Legat. tradit Gratian. discep. 368. n.o 10.

Atque & his Domini crediderunt mulieres
non esse in casu probandi versionem cum quali: 12.
tate tituli Lucrativi, et locupletationis Socie:
tatis cum earum iactura. Iam fuit animad:
versum hic non agi de conueniendo Subsidiariè ter:
tium nullo modo obligatum & sola æquitate 13.

UVA.BHSC

l. si me, et Titium ff. si cert. petat., in quibus terminis loquuntur Card. de Luc. de credit. disc. 72. Rpd. meus Ansald. de Commerc. et mercat.
14. disc. 44. neque de actionem dirigendo adversus consocium ex contractu ab alio Socio inito sine ulla obligatione effectuum Socialium, quemadmodum decidit Rot. coram Sa: me: Alexandro VIII. de 40. n.o 47. et Segg; et procedunt cæteræ auctes in contrarium adductæ, sed agi contra commune Patrimonium ab utroque Socio specifice obligatum pro restitutione dotium quarum creditum sciente pariter utroque So:
15. cio fuit in libris negocij descriptum, et pecunia dotalis posita fuit in communi capsa, ex quibus circumstantijs sine alio requisito versionem probari firmant auctes superius allegatæ in §. Secunda verò.

Et ita utraque &c

Bononien Evictionis
Ven: 20 Junij 1698

CXI

Duobus conformibus iudicatis, altero in Curia gnali Bononiæ, et altero ab hoc Sacro Auditorio prolatis, obtinuerunt DD. fratres de Aldrovandis sibi decerni immissionem ex Saluiano interdicto ad duo prædia pro D. Principem Borroli, et Comitem Annibalem de Ranutijs respectiuè possessa

UVA.BHSC

sessa tanquam originariè provenientia à Ducissa Anna Maria de Matteis ad effectum consequendi super illis tam prò capitali, quam pro fructibus eidem correspectivis reintegrationem ex causa evictionis, quam passi fuerant in bonis della Fratta existentibus in Dominio Veneto; Delataque mihi ad provocationem reorum Causa appellationis cum cla=constito quod sit locus Statuto de duabus= proposui de consensu partium in hodierna audientia dubium =An sit locus Statuto, vel potius Sententia Rotalis sit confirmanda, vel infirmanda = et placuit DD. Simpliciter respondere = Sententiam Rotalem esse confirmandam.

Non enim intrare visa est dispositio Statuti Bononiæ in rubr. de appellat., mandantes quod duæ conformes habeant vim trium, et rem iudicatam constituant, de quo meminit Rot. d.e 193. in principio, et n.o 8. coram Duran. d.e 358. n.o p.o p.e 15. rec. et alibi frequenter; Vel quia P. Princeps Borroli vti forensis sub illius dispositione non comprehenditur Rolan. à Vall. cons. 24. n.o 17. et Segg. lib. 3. Card. de Luc. de Iudic. disc. 36. n.o 52. Rot. d.e 673. per tot p.e p.a divers. d.e 554. n.o 7. coram Pamphil. et nuper animadversum fuit in Romana Prælaturæ de Vecchiarellis 10 Martij prox.ti coram R.pd. meo Ansaldo; Vel etiam quia cum Statutum laicale sit, nec probetur in forma Specifica à Sede Aplica confirmatum, vt in Specie dixit Rot. apud Post. de manut. d.e 639. n.o 8. Qualitas clericalis alterius ex Collitigantibus eidem vires adimit etiam quoad alios Litis consortes Rot. coram Buratt. d.e 315. n.o p.o coram Sa:me: Alex. VIII. d.e 155.

1.

2.

3.

4.

UVA.BHSC

n.º 9. coram Bich. d.e 480. n.º p.º et coram Priol. Sen. d.e 149. n.º 7. et 8.

Econverso autem Sententia Rotalis confirmationem promeruit ob illius non controversam validitatem, et iustitiam plenissimè comprobatam in decisionibus præcedenter de more editis sub diebus p.a martij, et 9. Xmbris 1697. et 10 martij currentis anni coram R. pd. meo Molines, quarum postrema prodijt super fructibus: Reassumendo siquidem in necessarijs Capitula transactionis initæ de anno 1654. inter memoratam Ducissam Annam Mariam ex vna, et Comitem Herculem ac Marchionissam Victoriam Auctores DD. Fratrum de Aldrovandis partibus ex altera, denuò recognoverunt Domini, quod facta separatione quamplurium detractionum fauore Ducissæ super hæreditate Marchionis Jo: Pauli de Pepulis, residuum huius hæreditatis Assis assignatum fuit alijs Contransigentibus ad illius fideicommissum vocatis, superaddita promiscua, ac satis ampla promissione euictionis super bonis hinc inde vigore eiusdem transactionis repartiendis ibi = obligandosi ad inuicem all' euittione, et alla difesa delle molestie in amplissima forma = sub: indè verò transeundo ad aliud antiquius fideicommissum à Jo: Paulo Manfrono institutum, atque ab eo subductis Lib. 44 c 100 ex Causa detractionum in fideicommisso Pepulo reponendis, quemadmodum Ducissa caueri voluit de exemptione à quibuscumque molestijs sibi quoquomodo inferendis pro bonis status veneti, quæ ipsa p.tis hæredibus fideicommissarijs fuisset dimissura, ità

rursus

UVA.BHSC

rursùs sub strictiori vinculo repetita fuit pro:
miscua euictionis promissio generaliter super bo:
nis ab eadem Ducissa in causam suarum deductio:
num retinendis ibi = Restando intanto ferma per le
altre molestie che potessero succedere su li Be:
ni da ritenersi dalla Sig.ra Duchessa ex Causa de:
ductionum, la promessa dell' euittione ad inuicem co:
me di sopra, e come alle legittime rate, secundum
formam Iuris =

His itaque per transactionem compositis, cum
in subsequuta postmodum ptorum effectuum repar:
titione prò commodiori diuisione loco medietatis
quam rone suarum deductionum de bonis in sum:
ma Libr. 44800 à fideicommisso Manfrono separa:
tis, et alteri Populo adscriptis Ducissa in tot effec:
tibus status Veneti consequi debuerat, eidem assigna:
tum fuerit Equivalens in totidem alijs Comitatus
Bononiensis, Atque versa vice Bona fideicommissi
Manfroni existentia sub dominio Veneto in loco
nuncupato la Fratta prò intranti rata dd. ll
44800 heredes Fideicommissarij penes se reti:
nuerint, consequens propterea videbatur, vt se:
quuta huoi bonorum euictione, hec pro medieta:
te prestanda sit a Ducissa, siuè ab illius here:
dibus, tam ex natura contractus, et Iuris commu:
nis dispositione, quàm ex vi pactorum quibus
transigentes ipsi se ad inuicem obstrinxerunt.

Ex natura, inquam, Contractus, et Iuris
communis dispositione, de Iure namque est, vt in
contractu divisionis, seù permutationis, quorum S.
vtriusque participat ille, de quo disseritur, si

UVA.BHSC

vni ex Condiuidentibus, siuè permutatarijs, res in divisione, vel permutatione obuenta euineatur, teneatur alter quanti interest euictionem tametsi non promissam proportionabiliter prestare L. si familiæ Cod. Famil. erciscund., L. si Fratres Cod. Commun. vtriusq. Iud. Leg. si permutationis Cod. de euict. Peregrin. de Fideicom. art. 52. n.º 53. Gurman. de euict. q.º 22. n.º 10. et Seq. de Franch. d.º 34 n.º 2 Rot. d.º 109. n.º p.º et Seqq. p.º 13. Rec. Idque ratio:
6. ne æqualitatis in Contractibus non secus ac in Iudicijs perpetuò seruandæ L. Providendum Cod. de postul. L. si ex persona Cod. si advers. transact. nimiam autem inequalitatem inuolveret, quod Ducissa, quæ si prò rata suarum deductionum ex fi:
7. deicommisso Manfrono subducendarum bona in statu Veneto recepisset commune euictionis subijsset periculum, è conuerso alia loco illorum in Comitatu Bononiensi recipiendo, quodcumque periculum euictionis euaserit, illudque totum in condiuidentes transtulerit, vt latè prosequitur vtraque decisio R.pd. mei molines primæ nempè sub die p.ª martij anni præteriti §. Quemadmodum, et altera 9. x.mbris eiusdem anni §. ex quibus itaque cum Seqq.

Quin iterum obesse potuerit duplex circumstantia, quæ ad limitationem præmissæ regulæ solet communiter circumferri; Altera quod Contrahentes periculum euictionis non ignorauerint, eaque per consequens, tanquam
8. sequuta ex facto ante transactionem præcognito, non debeatur, nisi expressa stipulatio

fuerit

UVA.BHSC

fuerit interposita, ut apertè decidit Tex. in d.a L. Si Fratres vbi gloss. in figuratione casus, et in verb. agere potestis Cod. Commun. vtriusque Judic. et in L. Si Fundum Cod. de Evict. Et altera quod Speciale pactum adiectum fuerit de eadem euictione 9.
in Subiecta Hypothesi non prestanda iuxtà casum expressum in L. Emptores §. final. de act. Empt. et vendit Tiraquell. de retract. Lignag. glos. p.a n.o 14.

Neutra siquidem visa est applicabilis ad hypothesim, non prima, Scientia namque, quam verisimiliter Transigentes habuerunt de lite iam mota in Tribunalibus Venetijs pro vindicandis bonis Fideicommisso Manfrono Subiectis, non probat eque ipsis innotuisse incompetentiam detractionum, super quibus nulla adhuc tunc temporis cepta fuerit lis, immo si illas vti à p.to fideicommisso ad 10.
aliud Jo: Pauli Pepuli translatas Transigentes ipsi actu inter se diuiserunt, id ipsum apertè denotat eosdem non precognouisse casum huius futurę euictionis, quod sufficit, vt si posteà successerit, debeatur Mangil. de Evict. q.e 10. n.o 19. Michalor. de Fratr. p.e 3. cap. 39. n.o 13. Rot. post Vrceol. de Transact. d.e 47. n.o 7. et d.e 97. n.o 11. p.e 18 rec.
Non etiam secunda; Tantum enim abest, vt Speciali pacto Euictionis fuerit à Condividentibus renunciatum, quod immo seclusa Legis provisione illam ex pacto debitam esse Patres iterum existimauerint, et tamen sufficeret, rem versari in ambiguo, vt dicatur abesse pactum expressum, et clarum, quale requiritur, vt alter ex diuidentib 11.

UVA.BHSC

contra naturam Contractus, et iuris dispositionem
à prestanda euictione sit solutus, vt probant
Text. supra citati §. Ex natura, et tradit Mant.
Medic. Examin. l. 6. n.° 33. et seqq.

Atque hinc transeundo ad alterum assum-
ptum, quod euictio fuerit in expressum pactum de-
ducta, res apud dominos perspicua reddebatur ex
verbis Transactionis superius relatis, tam in priori
parte, in qua relatiuè ad omnia bona, quæ vigore
eiusdem transactionis erant dividenda legitur pro-
miscua, et generalis euictionis promissio cum rec-
iproca communicatione omnium iurium pro de-
fendendis ijsdem bonis diuisis à quocumque gene-
re molestiarum ibi= ò ex capite Successionis,
vero di credito, ò di qualsiuoglia altra causa=
12. quæ tamquam generalium eorum dispositionem qua-
lificans, nec debent queri possunt in alium sensu
eiusdem expressę generalitatis destructiuum Leg.
de Seruitus. ff. Si seruit. vindic. l. Prætor ff.
de si bonor. capt. l. §.° a §. generaliter ff. de Leg.
prestan. glos. in l. Julianus verb. Omne ff. de Leg.
3.° Surd. cons. 179. n.° 17. Peccin. d.° 188. n.° 6. et seqq.
Rot. in Rec. dec. 16. n.° 7. p.° 18. Quam etiam in alio
posteriori, vbi specialiter agendo de deductionibus
super vtroque fideicommisso Manfrone, et Pezulo
ducibus competentibus, ac de bonis hac occasione
per ipsam retinendis, eandem promissam obligo-
magis precisè partes repetierunt per ea verba=
restando in tanto firma & quæ cum aperte casum
13. in quo versamur determinent contrariam inter-
pretationem, non admittunt ad vulgat. Text. in

l. Ille

UVA.BHSC

l. Ille, aut ille §. cum in verbis ff. de Leg. 3. cum concordantibus passim.

Contrà quę non urget, quod per aliud intermedium ~~tem~~ pactum Ducissa Seruari voluerit indemnis ab omnibus molestijs, quas pati contigisset pro bonis existentibus in dominio veneto per ipsam antedictis Com. Herculi, et Marchionissę Victorię respuè dimittendis ibi = Con espressa dichiaratione, che tanto per li beni dell' eredità Manfroni, quanto per altri beni del Marchese Gio: Paolo, quanto per ogn'altra sorte de Beni esistenti sul Veneziano che si rilasciaranno dalla Sig.ra Duchessa alli Med.mi Sig.ri, si debba da questi promettere l'esentione dalle molestie, che in qualsivoglia modo potesse hauere la Sig.ra Duchessa per d.o rilasso de Beni =

Pactum enim hoc quod iuxta sui germanam intelligentiam in decisionibus R. pd. mei Molines latiris comprobatam versatur circa eam bonorum speciem, quę ptis Contransigentibus tanquam vocatis ad utrumque fidei commissum Manfronum videlicet, et Pepulum per Ducissam dimittenda erant, neque etiam hodie aptum videbatur ad comprehensionem aliarum, quę penes eamdem Ducissam ex Causa suarum deductionum erant remansura; Tum quia tanquam in certo, ac pręciso casu conuentum ibi = per detto rilasso de Beni = trahi non potest ad Casum retentionis omninò contrarium argum. Tex. in l. principales Cod. de Iur. Iuran. minusque extendi ad moderandam aliam diversam obligationem, quam Transigentibus sibi pro 14. 15.

UVA.BHSC

cæteris casibus præseruarunt l. quæsitum in. §. De:
nique ff. de fund. instruct. Rot. d.e 93. n.o 18 post vrecol.
de transact. Tum quia diuersa militat ratio, quare,
respectu bonorum dominij Veneti, quæ ex iure fideicom:
16. missorum ptis Contransigentibus dimittebantur Ducis:
sa, quæ nullum commodum correspectiuum add.m dimissio:
nem reportabat, nec etiam subire voluerit periculum
eorum euictionis, atque è converso illud subierit prò
alijs, undè commodum suarum deductionum assequebatur
iuxta regulam desumptam à tex. in l. si filia §. Idem
Papinianus ff. fam. erciscund.

Cui intellectui, qui adeò verbis, et naturæ con:
tractus cohæret contraponi non meretur alia in contra:
rium allata interpretatio, quod nimirum ad euitandas
instantaneam correctionem, et ad salvandam proximè
præcedentem generalem exemptionem Ducissæ à mo:
lestijs prò bonis quoquo modo per ipsam in ditione Ve=
neta dimittendis, subsequens repetita euictionis
promissio intelligenda sit restrictiuè ad bona Terri:
torij Bononiensis, de quibus actum fuerat in alio
priori Capitulo continente generalem eiusdem
euictionis promissionem, ex vi etiam dictionis rela:
tiuæ ibi = la promessa d'euittione ad invicem come
17. sopra = quæ de sui natura importare nequit pac:
tum euictionis diuersum ab eo, quod iam fuerat ex:
pressum Rot. decis. 281. n.o 10. et d.e 178. n.o 3. p.e 17. rec.

Hanc siquidem restrictionem pati non pos=
sunt nimis clarâ verba, quibus concepta legitur
pta posterior euictionis repetita promissio, quæ
cum indefinitè protendatur ad bona ex causa de:
ductionum per Ducissam retinenda ibi = Su li

Beni

UVA.BHSC

da ritersi dalla Sig.ra Duchessa ex causa detractionum
et quidem immediatè postquam actum fuerat de de:
tractionibus ex Fideicommisso Manfrons Separandis,
consequens fit, ut si illa, de quibus agitur non alio
titulo, quam ex causa deductionum per Ducissam re:
tineri poterant necessariò promiscuo euictionis pac:
to debeant preseruari; Parum attenta supra dictione
come sopra, hęc enim repetit quidem promissionem
euictionis ad inuicem, eo ampliori modo, quo supe: 18.
rius fuerat extensa, sed illam non limitat ad ea dum:
taxat bona, prò quibus in antecedenti priori Capitulo
iam satis provisum fuerat, ut bene animadvertit al:
tera ex decisionibus R.pdi mei Molines 9. xmbris
1697 §. multoque minùs cum seqq.

Hęc cum de se plana ex littera transactionis
DD. viderentur multo minùs contrarius intellectus
suaderi potuit ex quo in subsequuta de anno 1655. bo:
norum repartitione controuersa bona della Fratta Her:
culi, et Victorię dimissa fuerint, ac si proindè cadant
sub illa intermedia dispositione, sub quo Ducissa
respectu bonorum dimittendorum nullum subire peri:
culum intellexit: Obiectum enim urgeret ubi hęc
posterior assignatio emanasset coherenter ad ea
quę in pręcedenti transactione fuerant stabilita,
itaut ageretur de illa bonorum specie, quę iure Fi:
deicommissi Manfroni Ducissa Contrantigentibus
dimittebat: Verum cum ista pręlecta fuerint in Cam
detractionum, quę ad commune trantigentium commodum
ab eodem Fideicommisso prò rata libr. 44800. erant se:
parandę, quamuis postea ex Causa Commodioris diuisio:
nis pęnes Herculem, et Victoriam remanserint, id non

UVA.BHSC

19. efficit quin eamdem qualitatem retineant, ac si pro æquali portione, Seruatâ ad Litteram transactione inter eosdem transigentes remansissent divisa ad Tex. in l. Si consensit §. fin. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. Solvan. Bart. in l. Si quis putans §. Si fundus n.º p.º et 4. ff. commun. dividun. Tusar. de Substit. q.º 593. n.º 6. vers. p.º Rot. coram Zarat. d.º 118. n.º 9. et coram Ninot. d.º 17. n.º 7.

Quod certiùs euincitur recurrendo ad titulum, quo bona hæc della Fratta integrè dimittebantur Aldrovandis, et è conuerso aliud æquivalens corpus correspectiuè assignatum fuit Ducissæ in Territorio Bononiæ, nam cum alius non sit assignabilis, quam ille in transactione expressus, nimirum pro detractionibus à Fideicommisso Manfrono, ut præmisimus, separandis, prout etiam disertè legitur in ipso Instro assignationis Sum.º Actorum n.º 3. Litt. G. et H. sublato huiusmodi titulo ex quo scilicet totum Fideicommissum Manfronum comprehensis etiam detractionibus euictum fuit, tolerandum est, quod Ducissa, siue illius hæredes earumdem detractionum commodo fruantur in Bonis Bononiæ, quæ ad ptos hæredes Fideicommissarios Marchionis Pepuli spectassent,

20. atque ita cum istorum exorbitanti iactura locupletentur contra censuram Tex. in l. nam hoc natura ff. de Condit. indebit. l. Si me, et Titium ff. si cert. pet. cap. Locupletari de regul. Iur. in 6. Burat. d.º 714. n.º 4. Priol. Sen. d.º 381. n.º 18. Rot. in Rec. d.º 409. n.º 11. p.º 19.

Ex quibus cum recognoverint Domini Fundatæ Actorum intentionem, tam in Iuris dispositione, quæ in expresso contrahentium pacto, superfluum

putarunt

UVA.BHSC

putarunt iterum refellere quamplures alias repeti:
tas in contrarium ponderationes, quibus doctè, et
singillatim occurrunt relatę decisiones editę corà
R pd meo Molines, sed ad illas etiam quoad arti:
culum fructuum à die passę euictionis restituen:
dorum se remissiuè in omnibus habuerunt. Vtrâque

Bononien Fideicommissi
Lun: 23. Junij 1698
CXII.

Quamvis R pd. Pompeius, et alij VV. Fratres
de Aldrovandis tamquam hęredes Fideicommissarij
Julię de Bentivolis obtinuissent in partibus Sen:
tentiam super immissione ad duo prędia nuncupata
del Crosale, e della Fornace vti hipothecata prò
restitue dotis præfatę Julię eorum Autericis, subduc:
tis tamen ad commodum hęredum grauatorum nonnullis
partitis in eadem Sentia enumeratis, deuoluta ni:
hilominus in gradu appellationis Causa ad Sacrum
Auditorium, in eo quidem conuenerunt Domini cum
iudicato de partibus, vt ptis fratribus decerneretur
Immissio ad bona controversa, sed nolentes assumere
examen partitarum ab enunciato credito dotali sub
ducendarum, illas particulari disputatione reseruan:
das esse duxerunt, ut disertè Legitę in postrema ex
decisionibus R pd. mei Molines edita sub die 9.
xmbris anni pręteriti §. Final. Promulgata postmodum
ab eodem R pd Molines Sententia in omnibus con:

UVA.BHSC

firmatoria alterius de partibus, cum in proxima præ-
cedenti Rota de illius viribus coram me in ulteri:
ori instantia fuerit disceptatum sub dubio = An sit
locus statuto de duabus, vel potius sentia Rota:
lis sit confirmanda, vel infirmanda = Domini non
concordes circa modum rescribendi mihi dederunt
in mandatis ut adderem dubium = An sit danda im=
missio = et causam cum eisdem scripturis in hodi:
erna audientia denuò reproponerem, in qua omnibus
iterum accuratè perpensis, et prætermissis ijs, quæ
priorem dubij partem concernunt ex rationibus insi=
nuatis in alia decisione super articulo euictionis
inter easdem partes die 10 currentis mensis coram
me edita, prodijt resolutio = sententiam rotalem esse
confirmandam iuxta modum =.

Janè placuerunt Dominis fundamenta reso:
lutionum rotalium sub diebus 1.a martij, et 9.a Xbris
superioris anni, quatenus determinant immissionem
in genere DD. fratribus de Aldrovandis pro credito
dotali Juliæ fideicommittentis, reseruata particu:
lari examine discussione, tum veræ quantitatis
eiusdem crediti, tum plurium detractionum, quas
D. Princeps Borzoli reus conuentus, subducendas
esse excipiebat: Verum quia in sentia, quæ ad nor:
mam earumdem decisionum erat proferenda, ulterius
processum fuit in definiendis pluribus ex dd. subduc=
tionibus ad aliam disputationem, ut præfertur, re:
seruatis, iustum propterea visum est sententiam ipsi:
1. sam reformare, habendo prò v. inutiliter scripto
quicquid præter-firmata in decisionibus fuit in
ea superadditum iuxta praxim, de qua in si:

milibus

UVA.BHSC

milibus terminis meminit Rot. in d.e 146. n.o 3. et
Seq. p.e 19. Rec.

Cui modo sic rescribendi in vanum ex parte
D. Principis opponebatur, quod immo sententia p.ta
esset in totum revocanda, ex quo uti transcendens 2.
resoluta in decisionibus, quæ illam de more precesserunt,
patentem involveret nullitatem ex Censura Constitu:
tionum Aplicarum videlicet S. M. Pij 4. constit. 44.
§. 4. Bullar. nou. to et Sa: me: Pauli V. in reform.
Tribunal. sub tit. de Audit. Rot. vers. Auditores
observat Card. de Luc. in relat. Rom. Cur. disc. 50.
n.o 32. et dixit Rot. d.e 151. n.o 2. p.e 16. et d.e 163. n.o 2.
et 3. p.e 18. et in Romana Cambij 31 Januarij, cur:
rentis anni §. ita nec etiam coram R. p.d. meo Ansal:
do, et in Romana Testamenti 14 martij pariter proximè
præteriti §. Et sanè coram eodem. Quandoquidem
summus hic rigor, cum quo in allegatis decisionibus
alias Rota n.ra processit servandus haud videbatur
in hypothesi, quippe cum ex inferius subnecten: 3.
dis satis clara innotuerit Justitia sententiæ quoad
immissionem Actoribus in genere decretam, magis
æquitati consonum redditur, illam in hac parte, in qua
a decisionibus non discrepat confirmare iuxta alias
æque receptas in praxi propositiones, quod ex eisd. 4.
decisionibus sententia subsequens declaratur Rot.
coram Burat. d.e 327. n.o p.o coram Cerr. d.e 518. n.o 4. et
d.e 566. n.o 5. et in rec. d.e 598 n.o 13. p.e 13. Quodque
ubi agitur de confirmatione, vel infirmatione sen:
tentiæ nondum executioni demandatæ, tunc Judex ap:
pellationis ne partes inutilibus circuitu, et expensis 5.
defatigentur potest de stylo, et æquitate illam in

UVA.BHSC

parte excessiua reformare, et in reliquis confirmare Abb. in cap. Raynutius n.° 10. de Testament. Crauett. cons. 140. n.° 8. Rot. coram Carr. d.° n. 17. n.° 4. et 5. et coram Zarar. d.° 1nn. n.° 13.

Neque magis attendenda est altera pariter opposita dissonantia inter decisiones, et sentiam, ex quo in illis concessa fuerit Immissio ad bona hereditaria Juliæ; in sententia verò ad certa bona prò dote eiusdem Juliæ hypothecata, nam recurrendo ad facti historiam latius recensitam in priori decisione favore D. Principis Borroli emana sub die prima Junij 1696. à quà postea in alijs duabus
6. successivè editis recessum fuit, cum exinde; et ex ipsa actorum revolutione DD. recognoverint immissionem fuisse usque ab initio nominatim petitam ad prædia superius enunciata del Crosale et della Fornace, quemadmodum originale dubium tunc disputatum = An sit danda immissio = refertur ad illa~~met~~ met corpora, ad quæ Judex prioris instantiæ inhærendo Actorum petitioni immissionem decernendam esse decreuit, ita ad limites eiusdem disputationis intelligenda est consequutiua resolutio habita in Rota prò decernenda eisdem Actoribus immissione per ea, quæ novissimè animaduertit Rot. in Romana Testamenti 14 martij, proximè præteriti § nondissonans coram R. pd. meo Ansaldo; istamque fuisse veram DD. qui tunc in Turno consederunt intelligentiam convincit subiecta materia, nulla quippè aderant bona dotalia Juliæ, ad quæ fuisset concedenda immissio
7. sed cum illius dos in quantitate consisteret,

nullo

UVA.BHSC

nullo alis modo immissis aut peti, aut concedi po:
tuit quam ex remedio utilis Salviani ad bona pro
illius restit.e hypothecata.

His ita quoad ordinem iudiciarium
constabilitis, aggrediendo merita causæ, nulla
quæstio erat de Fideicommisso Iuliæ, illiusque
purificatione favore Actorum, sed tota vis de:
fensionis ex parte D. Principis iterum consti:
tuebatur in transactione iam pridem inter Autho:
res eorumdem Collitigantium inita, in qua dice:
batur Comitem Herculem, et Marchionissam victo:
riam Authores DD. de Aldrovandis istius fid.si Iu:
ribus sibi tunc iam delatis, vel expressè, vel Sal:
tem tacitè renunciasse, ita ut primæva actione per:
empta hæc reviviscere non potuerit donec in iudi: 8.
cio rescissoris transactio ipsa fuerit de medio sub:
lata ex cumulatis apud Urceol. de transact. q.e 70.
n.o 59.

Verumtamen assumptum in decisionibus
præcedentis instantiæ constanter reiectum, ex quo
in transigentibus non probaretur, illa certa, ac in: 9.
dividua scientia controversi fid.si, qualis necessaria
est, ut super illo partes transigere voluisse cen:
sendum sit, iuxta apertum Tex. in L. de his ff.
de Transact. ubi communiter scribentes non est
ferendus ff. eodem Rip. in L. qui Romæ §. duo
Fratres q.e 5 in fin. ff. de verb. Signific. Torr.
de pact. fut. Success. lib. 2 cap. 40. n.o 45. Card. de
Luc. de Fideic. in Summ. n.o 179. Rot. d.e 119. n.o 4.
coram Brch. cum concordan in decisione Causæ
p.a martij 1697. §. Eatenus enim coram R. pd.mo

UVA.BHSC

Molines, non minori securitate etiam in hodierna audientia Patres reiciendum esse putarunt, Tantum namque abest quod allegata scientia sit in probatis, ut è conuerso pro illius exclusione præter gnãle
10. Iuris præsumptionem, quæ verisimilem reddit ignorantiam in Comite Hercule tunc minore, et Marchionissa Victoria muliere l. qui indebitum ff. de probat. l. fin. ff. de Iur. fisci cum vulgaribus passim, urgeant præ cæteris duo potissima argumenta, quæ rem ponunt in aperto, et demonstratiuè concludunt Iura huius fideicommissi Contransigentibus fuisse pænitùs ignorata.

Alterum quidem est toties repetita, et accurata mentio habita de fideicommissis à Io: Paulo Manfrono et à Io: Paulo Pepulo institutis cum explicita eorum omnium Iurium descriptione, quæ singulis horum fideicommittentium hæreditatibus erant adscribenda, quæve vtraque Transigentium pars, siue Iure vocationis, siuè ex causa, vel titulo detractionum, occasione tamen earumdem hæreditatum, sibi asserere contendebat, si en Transigentes ipsi solliciti de componendis controver-
11. sijs inter eos vertentibus vtriusque memorati fid.si peculiares qualitates secernere non omiserunt, non ne, et idem æquè probabiliter obseruassent quoad fideicommissum Iuliæ, vbi illud verè novissent, et super eo transigere intellexissent argum.tu ducto ab identitate siuè à maioritate rationis l. inter minores ff. de in integr. restit. l. alienum Cod. de procur l. nulli Cod. de Iud. vel etiam à discretiuo modo disponendi iuxta text. in l. vnica §. Si autem Cod. de caduc. tollen. Paris. cons. 50. nº 15. lib 4. Rota dec. 764

nº 4.

UVA.BHSC

n.º 4. p.º 1 n. Rec.

Alterum verò longè validius desumitur, ex quo partes verè ità contraxerunt perindè ac si fideicommissum Juliæ nunquam præextitisset reponendo nimirum inter effectus liberos Jo: Pauli conspicuum residuale creditum libr. 90801., quod à promissoribus Dotis Juliæ adhuc exigendum superat ibi = lire 90801. credito dotale della Sig.ra Marchesa Giulia con li Sig.ri Bentivogli = Sum.º Actorum super articulo evictionis in antecedenti Rota proposito n.º 2 litt. V. manifestam siquidem contradictionem involuit, quod noverint fideicommissum à Julia ordinatum, quodque creditum illius hæreditati adscribendum, et per consequens à patrimonio Libero Jo: Pauli segregandum, in eodem patrimonio, nulla expressa causa aut ratione, liberè, et absque ullo vinculo reposuerint, ut in proximis terminis ex doctrina Angel. in l. p.ª ff. quemadmodum testam. aper. argumentatur Soccin. Sen. cons. 214. sub n.º 4. et seqq. vol. 2. Menoch. de arbitr. cas. 145. in fin. Donad. de renunc. cap. 9. n.º 82. cum seqq. Buratt. d.e 899. n.º 2. et seqq. Priol. Sen. d.e 291. n.º 8. Rot. in Rec. d.e 166. n.º 11. p.º 9. et d.e 735. n.º 20. et 21. p.º 18 12.

Nil adversante quod cum Comes Hercules, et Marchionissa Victoria essent æqualiter invitati tam ad fideicommissum Juliæ, quam ad aliud Jo: Pauli, necessaria non fuerit effectuum utriusque fideicommissi segregatio, quando eorum commixtio nullum damnum p.tis Transigentibus erat allatum: Quoniam cum Ducissæ Annæ Mariæ super fideicommisso Juliæ nullæ competerent detractiones, nisi quatenus ex illo auctum remansisset patrimonium Jo:

UVA.BHSC

Pauli; Quemadmodum innegabile est damnum quod ex
pta commixtione inferebatur Herculi, et Victoriæ,
qui capiendo creditum dotale Juliæ, tanquam hæredi:
13. tarium Jo: Pauli, illud recipiebant notabiliter dimi:
nutum à detractionibus super hac Jo: Pauli hæredi:
tate Ducissæ Annæ Mariæ reseruatis, ita eo verisi:
milior redditur ignorantia in vocatis ob vehemente
14. præsumptionem quod, non scienter, sed per errorem
in propriam perniciem conspirauerint, ut post Castrin.
in l. de his ff. transact. Alex. in leg. qui Romæ §. Duo
Fratres ff. de verb. oblig. prosequitur Soccin. Sen. d.
cons. n. 14. sub n.º 4. vol. 2

Hæc cum maximè urgere Defensores D. Princi:
pis illigerent, rem ducentes ad Calculum aritmeticè
demonstrare satagebant, quod ascendente Dote præfa:
tæ Juliæ ad lib. 137604, cum sola relata quantitas lib.
90801. correspondens detractionibus ex illius integro
asse ad commodum Jo: Pauli subducendis in istius hære=
ditate fuerit reposita, residuum vero librarum 46803.
hæredibus fideicommissarijs dimissum fuerit, hoc ipsum
apertè denotet huius fid.ti comprehensionem sub transac:
tione, cum alias eo secluso integra dos Juliæ in se:
pedicto statu Jo: Pauli reponi oportuerit.

Verum argumentum hoc versatur in manifesto
æquiuoco, vltra quod enim ex ipsa calculi demonstra:
tione undique fallax detegitur, cum in facto non sub:
sistat, quod detractiones Jo: Paulo debitæ super hære=
ditate Juliæ ptam assertam quantitatem attinge:
rent, ut ex calculo efformato à DD. Fratribus de Al:
drovandis super quo disserendum erit in sua peculia:
ri disputatione super liquidatione; Præterea cum

tota

UVA.BHSC

tota transactione perspecta nullibi appareat quod Lib. 46803. fuerint descriptæ vti fideicommissariæ Juliæ, multoque minus quod restitutæ fuerint Herculi, et Victoriæ ad illius Fideicommissum vocatis, patens inde fit, ideò de ijs nullam fuisse habitam ronem, quia uti iam à Jo: Paulo viuente præcedenter exactæ venerunt in generali Calculo illius bonorum, cum quibus remanserunt commixtæ, atque è conuerso ideo lb 90801. fuisse dumtaxat cum peculiari descriptione repositas in Statu Jo: Pauli, non quia calcularentur pro detractionibus eidem competentibus, sed quia vel hæc quantitas, vt præfertur, integrè exigenda remaneret à promissoribus dotis, vel in parte restituenda à Ducissa Anna Maria pro Summa Lib. 74963. quas ipsa Successiuè ab ijsdem dotis promissoribus exegerat, quemadmodum refertur in altero ex folijs in eadem transactione insertis d. Sum.º Actorum Super articulo euictionis n.º 2. Lit. PP.

Sublato ex his potissimo fundamento undè inferri contendebatur ad certam, ac individuam Transigentium Scientiam de hoc fid.so Juliæ, haud pariter releuare visæ sunt cæteræ coniecturæ, quæ ad id assumptum etiam hodie repetebantur.

Non quidem prima ducta ex Scientia Legatorum eiusdem Juliæ, ex qua regulariter valet illatio ad Scientiam aliarum dispositionum in testam.to 15.
contentarum ad tradita perfusar. de Substit. q.e 595 n.º 25. Manzaned. d.e 399. n.º 2. et 3. Bich. d.e 134. n.º 8. Illatio enim hæc de facili spernenda vbi aliunde quam ex ipso testam.to Legatorum notitia haberi potuerit, certius reicienda videbatur in hypothesi 16.

UVA.BHSC

ex ipsamet erronea descriptione qualitatum, quæ
17. iisdem legatis inerant; Quippe Victoria legatum
consequendum ex iure Codicillorum sibi tanquam ex
testamento debitum reservavit, et rursus legatum
prò Cappella construenda, quod ex præcepto testato:
ris adimpleri debuerat ex fructibus per Jo: Paulum
et Juliam Juniorem istius filiam perceptis, descri:
ptum fuit ad debitum Herculis, et Victoriæ, nihil
18. autem magis comprobat ignorantiam alicuius dispo:
sitionis in Transigentibus, quam quod aliter res se
habeat, ac ab ipsis in transactione præsuppositum
fuerit Cagnol. in l. 7. n.º 125. Cod. de rescind. vendit.
Soccin. Sen. cons. 114. Sub n.º 4. vol. 7. Rot. coram
Priol. Sen. d.e 191. n.º 8. cum alijs supra allegatis §§
Alterum vero; Quin immo si adeò fuit erronea
scientia legatorum, quæ pœnitus non ignorarunt
proculdubio fateri oportet totalem ignorantiam
fideicommissi, cuius non meminerunt, ne ex prin:
19. cio erroneo, et falso latentis veritatis, perfectam
cognitionem elicere velimus Jason in l. p.a n.º 20. et
Segg. ff. de transact. Adden. ad dec. 631. n.º 129.
p.e 4. to. 3. rec.

Non n.a desumpta ex inverisimilitudine
quod in Transactione auctoritate Card.lis Legati, et
opera duorum Jurisconsultorum celebrata isti ne:
glexerint indagare iura huius fid.si, à cuius
dispositione plura oriri poterant conducentia ad
rectam eiusdem transactionis præordinationem:
Quandoquidem hæc coniectura potius videbatur
mirabiliter retorqueri, nam si adeò eximij Medi:
atores, quibus planè innotuerat dispositio tex.

in d.a l.

UVA.BHSC

in d. l. de his ff. de transaction. Fideicommissum
Juliæ novissent, utique ad salvandum actum à 20.
nullitate illud litteraliter exprimendum curas:
sent in transactione, eo modo quo fecerunt de Fidei:
commissis Manfrono, et Pepulo, nec preterea sustu:
lissent in damnum mulieris, et minoris Fideicommis:
so Pepulo adscribi, quæ in altero Juliæ reponenda erant.

Minus denique urget 3.ª elicita ex pregnantia
verborum, quibus eadem transactio concepta legitur
cum amplissima renunciatione Jurium hinc indè
quomodolibet competentium, ex quavis causa etiam
non cogitata, nec non renunciatione d. l. de his ff.
de transact. Hæc enim omnia, quæ robur transacti:
oni adjiciunt restrictivè ad ea, circa quæ partes 21.
transigere intellexerunt, eumdem effectum produ:
cere haud possunt quoad casum, nec expressum, nec
cogitatum, immo & præmissis penitus ignoratum
ut pluribus relatis concordantibus probant deci:
siones R. pd. mei Molines sub dictus p.ª martij
1697. §. hæc cum ita sint, et 9. Xm̄bris eiusdem an:
ni §. Atque hinc. Urgente potissimum notabili:
ori circumstantia, quod versamur in contractu mino:
ris, et mulieris, non aliàs quàm cum decreto Judicis, 22.
et plena causæ cognitione celebrando, in quo ver Cu:
rator ignoravit extare controversum fideicommis:
sum, et Fatuum est quærere de illius remissione
quia scientia est præcipuum extremum, et funda:
mentum inducendæ remissionis, vel renunciatio: 23.
nis Fideicommissi, ut præter allegatos supra §.
Verumtamen firmat Censaldecis Lucen. n. 8. n.º 9. et
sub n.º 13. Rot. coram Priol. d.e 19. n.º 13. et d.e 3. n.º

UVA.BHSC

no. et Segg. coram Bich. vel Scivit, et cum id Judi:
ci non exposuerit istius decretum remanet absque
24. operatione, cum non censeatur propriam auctoritate
interposuisse super re sibi non exposita glos. in l.
Tutor ff. de bon. pors. Burat. d.e 361. n.o 1. Rot. in rec.
d.o 331. n.o 10 p.e 17. et d.e 791. la p.a n.o 15. p.e 18.

Et ità conclusum fuit utraque.

Dertusen Beneficij
Lun. 13. Juny 1698
CXIII

Responsum fuit litteras Apostolicas Joan:
nis Baptistę non esse exequendas, sed institutionem
dandam esse Vincentio, Cum enim ille falso expresse:
rit se presentatum à maiori parte, vel saltem à me:
dietate Patronorum, quando Consiliarij Villę de
Vilalba, ad quos ex lege fundationis ob discordiam
Consulum, sive Juratorum eiusdem Villę ius præsen:
tandi fuerat devolutum, pro eorum maiori parte presen:
tauerunt Vincentium, inde sequitur, ut Litterę ob:
1. tentę à Joe Bapta tanquam obreptitię remaneant
inexequibiles cap. super Litteris de rescript. Card.
Zabarell. cons. 40. n.o 7. Rot. coram Bich. decis. 553. n.o
p.o coram Cerr. d.e 313. n.o 7. et 8. coram Priol. Sen. d.e
170. n.o 7. Quodque versa vice Vincentio uti à maiori
2. parte Patronorum presentato omnino debita sit insti:
tutio Cap. 13. ubi glos. verb. qui maioribus de Jur. patr.
Garz. de benefic. p.e 9. cap. 1. n.o 157. Lotter. de re benef.
Lib. 2.

UVA.BHSC

lib. 2. q.e 11. n.o 132. Vivian. de Iur. patr. lib. 12. cap. 8. n.o p.o
Rot. coram Bich. d.e 264. n.o 13. et coram Cerr. d.e 375. n.o 11.

Neque obstare visa est unica exceptio quod presen:
tatio ex p.e Vincentij fuerit Simoniaca, ex quo vota duorum
ex Consiliarijs oblata pecunia sollicitauerit Cap. cum sup. 3.
electione de Confess. Cap. quesitum de rer. permut. cap.
quicumque, et cap. cum in Ecclesie et tot. tit. de Simon.
Gonzal. in cap. insinuatum eod. tit. n.o p.o Lotter. de re
benef. lib. 3. cap. 29. Quidquid enim sit an vbi versa:
mur in acquirendo, non ita exacte probationes Simo: *
nie requirantur, que alias desiderarentur si ageretur
de auferendo iure iam acquisito iuxta distinctio:
nem Rot. d.e 119. per tot. coram Comitul. d.e 214. n.o 7. coram
Bich. cum concordan. in d.e 207. n.o 8. et 9. p.e 17. rec.

Domini rimatis depositionibus testium ex qui:
bus Jo: Bapta Simoniacam labem Vincentio impin:
gere satagebat, recognoverunt nullum ex ijs decerpi
posse etiam semiplene probationis genus propositi
assumpti conclusiuum, nam ultra gnalem exceptionem
quam singuli eorum patiuntur, ut nimirum lite
pendente ad perpetuam, et sine citatione partis fuerint 5.
examinati, quod maximè eorum detrahit testimonio Fe:
lin. cap. Causam que il p.o n.o 18. de testibus Rot. coram
Coccin. d.e 1176. n.o 5. et d.e 1906. n.o 6. et in rec. d.e 18. n.o 27.
p.e 9. et d.e 316. n.o 15. et 20 p.e 19. animadversum fuit,
quod aliqui loquuntur de publica voce, et fama,
que in his materijs non attenditur nisi probetur quod 6.
ortum habuerit à viris grauibus, probis, et fide
dignis, ne alias aperiatur via cuilibet maleuolo
detractori impediendi personis honestis consecutione
Beneficiorum adnotata per Felin. in cap. Testi:

UVA.BHSC

monium n.º 14. de Testib. Barbos. in cap. Omnipotens Sub n.º 2. vers. quę inuenitur de accusat. Fagnan. in cap. vestra n.º 33. et Segg. de cohabit. Cleric. Layman. Theolog. moral. Lib. 3.º tract. 5. p.ª 5. Sub n.º 4. Rot. coram Cels. d.ª 214. n.º 10. et coram Bich. d.ª 408. n.º 19. et 20, et d.ª 663. n.º 11. et 12. et in Romana pensionis 15 Martij 1688. §. praesertim coram bo: me: Rondinino.

Alij vero de auditu ab uno ex ipsismet Consiliarijs, cui opponitur votum Suum Simoniacè praestitisse, qui sicuti tanquam Socius criminis, et
7. delicti particeps nullam mereretur fidem in iudicio Marescott. var. resol. Lib. 2. cap. 35. n.º 35, et in terminis dixit Rota coram Martin. Andr. d.ª 94. n.º 4. et nouissimè in una Compostellana Parochialis 25. Junij, 1696 §. minoris quoque coram R. pd meo Priolo ità nec maior adhibenda est illis, qui ab eo audiue:
8. runt, nec plus credatur copię quam originali Cap. Licet ex quodam de Testibus Cap. filij in fin. de Hęretic. Rot. coram Cerr. d.ª 329. la n.ª n.º 6. et in Rec. d.ª 272. n.º 18. et 19. p.ª 12.

Ac nullus demum deponere audet de aliquo tractatu inter presentantes, et praesentatum, sed omnes pacta si quę intercesserunt refundunt in dd.
9. Praesentantes, et Consanguineos Praesentati, quod non sufficit ad hoc ut Praesentatus ipse in reatum Simonię incurrisse censeatur Rot. coram Martin. Andr. d.ª d.ª 94. n.º 5. et 6. coram Dunorett. Jun. decis. p.ª n.º 4. et d.ª 956. Sub n.º 17. et coram Cels. d.ª decis. 214. n.º 9. et in Rec. d.ª 207. n.º 31. p.ª 17 et in d.ª Romana Pensionis 15. Martij 1688. §. Quo verò ad praecessum coram bo: me: Rondinino.

Nil

UVA.BHSC

Nil releuante quod ex dictis Testium eli:
ciatur subsequutam fuisse ex parte Vincentij
cuiusdam quantitatis pecuniæ traditionem alteri ex
Consiliarijs; Quia quatenus etiam id subsisteret,
cum vetitum non sit huiusmodi retributiones fieri grati 10.
animi ergò Gloss. in cap. quam prò verb. postmo:
dum q.e 3. Rot. d.e 93. n.o 13. et seq. p.e 4. to: 1. rec. d.e
141. n.o 21. p.e 16. et d.a d.e 207. n.o 33. p.e 17. non exindè
inferri liceret ad præcedentem pactionem de illis præ:
standis, prout omninò necessarium foret, vt subse: 11.
quens traditio saperet Simoniam DD. in cap. ve:
niens il p.o de testibus Paris. cons. 30. n.o 1. lib. 4. Ma:
rescott. var. resol. d. cap. 35. n.o 24. et 25. Rot. coram
Seraphin. d.e 1029. n.o 3. et in rec. d.a d.e 141. n.o 20. p.e
16. d.e 116. n.o 17. 18. et 31. et d.a d.e 207. n.o 34. p.e 17.

Exclusa Simonia nullius prorsus momenti
remanserunt, quæ subdebantur de contemptu
alterius ex Consiliarijs ad actum presentationis
non vocati; Nimis namque tritum, et vulgare
est, quod electore ipso sui contemptum intrà de:
bitum tempus non prosequente, neque ad alte:
rius instantiam, nec ex officio Iudicis præ: 12.
sentationis actus hac de causa valeat an:
nullari cap. quod sicut 28. de elect. ibiq.
Abbas, et communiter scribentes Idem Ab:
bas in cap. in Genesi n.o 10. et seq. eodem tit.
Gonzal. in cap. cum inter 18. sub n.o 10. eodem
tit. latè Passerin. de election. cap. 11. n.o 118. et
seqq. ubi concordantes.

Et ita utraque

UVA.BHSC

Melevitana Beneficij
Sun. 18 Junij 1698

CXIV.

Litteras Apostolicas pro presentatu impetra-
tas à Josepho cum derogatione medietatis vocum
tanquam in omnibus iustificatas sequendas es-
se pronunciauit Rpd. meus Priolus sequia de-
cisione edita 8.a Julij superioris anni, à quo in-
dicatu provocante Joanne consimilem Aplicam
gratiam habere consendente, dubitatum fuit Eo-
die coram me, An Sentia Rotalis sit confirman-
da, et pro confirmatione prodijt resolutio.

Reassumpto siquidem statu huius Ju-
rispatronatus quemadmodum in precedenti instia
partes conuenerunt istud in decursu Labentis
Seculi remansisse diuisum in quatuor voces,
ita, ut hodie Domini iursus recognouerunt à re-
presentantibus maiorem earum partem Josephu
sintationem reportasse, eiusque propterea
litteras super reliquis narratis nullitatibus
bus controversas omnimodam executionem pro-
mereri cas. decernimus, et cas. monasterium
vbi glos. in fin. 16. q.e 7. Cas. cum Berboldus
de Sent. et rè indic. cum vulgatis.

Quod sane assumptum manifestum red-
detur, quia 3 quatuor supra enunciatis voci-
bus habet Joseph absque controversia integram
Isabellæ Borgi, et medietatem alterius, nempè
Enthiomi Mallij, ac rursus probat se habere

aliam

UVA.BHSC

aliam integram Laurę Michalef cum fuerit prę:
sentatus ab hęredibus mediatis prò maiori parte 2.
eiusdem Laurę, quorum præsentationes alias ef:
fectum sortitę sunt, quod sufficit ad effm de
quo agitur per Sex. in cap. quęrelam n 4. de elect.
et cap. Consultationibus 19. de Iur. patr. Bich.
d.e 388. n.o 18. Cels. d.e 31. n.o 7. et 8. et d.e 144. n.o 6. Rot.
in Rec. d.e 148. n.o 14. Quippè Maria Blanco
illius immediata hęres testamentaria, à qua
Causam habent Pręsentantes Iosephum de anno
1662. presentauit Io: Antonium Seychel, qui
de anno sequenti possessionem Beneficij adeptus
fuit, et quamuis in alijs successiuis vacationi:
bus siuè per obitum, siuè per resignationem
altercatum fuerit inter Descendentes, et Hęre:
des mediatos ex testamento ptę Laurę super
Iure pręsentandi, nihilominus cum presentati ab
ijs non ex Causa pręsentationum, sed modo in
vim concordię, modo ex titulo gratiosę subroga:
tionis possessionem assequuti fuerint, indè est
vt ex huoi sic intermedijs pręsentationibus vti
non effectuatis nulla acquiri potuerit quasi 3.
possessio pręsentandi, minusque interuerti sta:
tus ex pta antecedenti effectuata pręsenta:
tione anni 1662. Legme efformatus, ut prę:
ter relatos in decis.e Rpd. mei Prioli dic:
tum fuit in Lunen Sarzanen Beneficiorum
13 martij 1682. in fin. coram bon: me: Rondinino

Haud subsistente quod Iuspatronatus
sit gentilitium, seu mixtum, ideòque Hęre: 4.
des mediati Laurę non probata qualitate de:

UVA.BHSC

scendentię iuuari non possint solo titulo hęrio
et præsentatione à Maria eorum Auctrice, ut
præfertur expleta Lotter. de re beneff. Lib. 2.
q.e 11. n.o 41. et 42. Rot. post Vivian. de Iure pat.
d.e 41. n.o 22 et coram Cerr. d.e 102. n.o 7. quandoqui:
dem cum ad probandam qualitatem gentilitiæ
seù mixtam nullum allatum fuerit documen:
tum, placuit iterum Dominis transire cum
5. generali iuris disposit.e, secundum quam Ius:
patronatus in dubio semper præsumitur hęredi:
tarium iuxta Tex. in Clem. plures de Iur.
patr. Coccin. d.e 1289. n.o 6. Buratt. d.e 183. n.o
p.o ibique Adden. Litt. A. Bunoz. Jun. d.e 956
n.o p.o et d.e 983. n.o 7. Bich. d.e 277. n.o 16. prout
6. tale etiam ostendit obseruantia comprobata
tum ex pluribus præsentationibus, quas ti:
tulo simpliciter hęris explicarunt illimet,
7. qui presentarunt Ioannem pręt.o Sum.o Iose:
phi n.o 7.; Tum etiam ex eiusdem Iurispatro:
natus scissura in tot partes, illiusque tran:
situ in Fęminas extra familiam, hęc enim ob:
seruantia dat intelligere, ut quamuis ab initio
fundationis Iuspatronatus fuisset gentiliti:
8. um, seù mixtum defectis illis de familia per
subsequutum contrarium vsum euaserit hę:
reditarium per celebre cons. 81. Ancharan.
passim receptum à Rota, vt in dec.e 667. n.o 11.
et 12. p.e 18. et in Mantuana Beneficij 10 maij
1690 in principio coram Emo D. Card.li Cac:
cia Archiepo Mediolanen.

Ex quibus cum constiterit Iosephum
fuisse

UVA.BHSC

Iuisse à maiori parte Patronorum præsentatum, superfluum etiam hodie visum fuit assumere examen cuius nam fauore cesserint cæteræ vocum patronalium quotæ, prout ex hac eadem ratione indagare omisit Decisis R. pd. mei Prioli, ad quam DD. in reliquis se remissiuè habuerunt.

Altera tantum &

Romana, seu Spoletana Census
Lun. n3 Juny 1698
CXV.

Post quatuor uniformia iudicata alters in Tribunali A. C. et reliqua in hoc Sacro Auditoris prolata, per quæ hæredes bo: me: R. pd. Santarelli absoluti fuerunt à redditione rationis cuiusdam Census in Sorte ⊽ 600, quem iste tutoris nomine Aurelij Rodulphi pupilli acquisiverat à Tolomeo cum fideiussione Alexandri, PP. SS. Simeonis, et Judæ Spoleti in postrema instantia ad causam in statu, et terminis admissi, præfatis iudicatis adhuc non acquiescendo nouam commissionem mihi dirigi à Signatura impetrarunt cum clausula parito iudicato, ad cuius rescripti normam cum hodie proposuerim dubium = An constet de re iudicata, ita ut sit relaxandum mandatum etiam pro alijs expensis = Domini affirmatiuè responderunt.

Quandoquidem de re iudicata dubitari non poterat postquam illam in præcedenti instantia ca:

UVA.BHSC

nonirauit nostrum Tribunal cum decreto Supertaxa-
1. tione expensarum à R. p. d. meo Molines promulgato,
et quidem cum fundamento validitatis, et iustitiæ tri-
um antecedentium iudicatorum, ut latè disserit de-
cisis edita p.ma Julij anni præteriti coram eodem
R. p. d. Molines; Undè cum reliquum esset victos
Succumbere in expensis in executionem rei iudicatæ,
ut præfertur, taxatis, quemadmodum hæredes pupil-
li p.nle interesse fouentes in Causa id voluntariè
expleuerunt renunciando liti, et Suscipiendo in
actis terminum ad Solvendum expensas ab ipsis
pro eorum rata refundendas, ita iustum visum
est pro reliquis mandatum contra p.tos P.P. rela-
xare, cum et ipsi quoque, dum pro Subalterno eorum
2. interesse ad Causam in Statu, et terminis admissi
Sponte se Subiecerunt Sententijs facientibus rem
iudicatam Rot. decis. 431. n.o 5. p.e p.a rec. et coram Sa: me:
Gregor. d.e 303. n.o p.o et coram Zarat. d.e 55. n.o 5. debeant
consequenter contribuere expensas ab ijsdem commen-
3. surativè, ac proportionabiliter debitas ad latè tradita
p. Jo: Baptam Cost. de ration. rat. q.e 138. n.o p.o et Segg.
et q.e 103. ferè per tot. Pamphil. dec. 319. n.o p.o et 12.
ibique Adden. n.o 14. ubi Concordantes.

Et ita altera.

Vertusen. Benevij Super attentatis
Lun. 13 Junij 1698

CXVI

Quemadmodum ex parte Vincentij obtentum
fuit

UVA.BHSC

fuit declarari attentatam possessionem controuersi beneficij, quam Jo: Bapta pendente appellatione ab ipsomet ad nostrum Tribunal interposita apprehenderat, vt ex decisione edita 18 Junij Superioris anni coram Rpd. meo Priolo, ita hodie coram me consimilem declarationem faciendam esse adversus Vincentium Jo. Bapta postulabat, ex quo pariter ille post interpositam appellationem à Sententia eius fauore per Ordinarium prolata in possessionem pti Beneficij antecedenter se intruserit: verum cum ex documentis pro Vincentio exhibitis compertum fuerit ipsum possessioni à se captæ solemnitèr renunciasse, et respectiuè obtinuisse appositione Sequestri pro effectu purgationis attentatorum, quæ ut prædixi Jo: Bapta per posteriorem actum commiserat: Hinc Domini recognoscentes in hac parte Vincentium obiectum sibi crimen purgasse, eumdem tamen condemnandum esse duxerunt ad refectionem expensarum, quas occasione pti attentati Jo: Bapta se subijsse probabit.

Quamvis enim respectu possessionis per ptam renunciationem, et appositionem æconomi factam, et respectiuè obtentam à Vincentio attentata fuerint sufficienter purgata ad firmata per Rotam de 811. no. 1. p.o et 11. p.e 18. rec. et alibi sæpè; Attamen cum questio sit de attentatis facti rigorosè per viam privilegiatam attentatorum purgandis, iustum præterea est, quod Attentãs refundat usque ad obulum expensas, quas subire oportuit ille, qui eadem attentata passus est Lancellott. de attent. p.e 13. cap. 19. no. 31. Pamphil. de 181. no. 11. et ibi Adden. no. 8. Priol. Sen. de 110. no. 7. Rot. in rec. de 517. no. 13. et Seq. p.e 18.

1.

2.

3.

UVA.BHSC

Ceterum in vanum ex parte Jo: Baptæ ulterior attentatorum purgatio petebatur, allegando, quod Sequestrum nondum fuerit executioni demandatum, quodque renunciatio prodierit à non habente speciale mandatum. Quippe cum Sequestrum decretum fuerit ad expellendum Joem Baptam à possessione, quam ipse ex post attentatè apprehenderat, illius non executio potiùs redoleret continuationem posterioris Attentantis in possessione: Renunciationem verò non carere speciali mandato Vincentij, constitit ex illius publico documento in actis exhibito, et in actu eiusdem renunciationis indicato.

Multoque minus redargui valuit uti attentata executio mandati prò expensis quas Vincentius taxari obtinuit prò attentatis à Jo: Bapta patratis: Quia cum de tempore executionis decendium datum ad appellandum longè fuisset præterlapsum, nullaque in actis fuisset legitima appellatio interposita, Com:
4- missio appellationis ~~interposita~~ posteà superuenta, quamuis simpliciter signata operari non potuit vt medio tempore gesta, vitio attentatorum subiaceant Rota coram Dunoz. Jun. d.e 787. Sub n.o 7. et Segg. coram Roxas d.e 371. n.o 17. et 18. et in rec. d.e 51. n.o 19. et no. p.e 11.

Et ità in hunc modum conclusum fuit vtraq.

Dertusen Beneficij super expensis
Lun. 13 Junij 1698

CXVII.

Postquam Jo: Bapta provocaverat à Sentia

decernente

UVA.BHSC

decernente institutionem Vincentis, causamque ap:
pellationis committi curauerat R. p. d. meo Priolo,
quasdam subindè litteras obreptitiè à Sabaria ex:
piscauit, quarum etiam vigore, neglecto iudicio no:
stri Auditorij in possessionem controversi Beneficij
se intrusit, quę omnia cum attentata declaraue:
rit præfatus R. p. d. meus Priolus, prævia decisione
edita 18 Junij, superioris anni, et successiuè etiam
post decretam eorumdem attentatorum purgationem
per appositionem sequestri ad taxationem expensa:
rum deuenerit, quęsitum hodie fuit coram me ad nor:
mam commissionis mihi directę = An constat de ex:
cessiua taxatione expensarum =, et negatiuum res:
ponsum à Dominis meis accepi.

Præsuppositis enim attentatis in hodierna dis:
putatione non controvertendis, nullus quoad expen:
sas in illorum sequelam taxatas considerari valuit
excessus, ex quo ageretur de attentatis iuris involven:
tibus quidem nullitatem actus, non autem rigoro: 1.
sè purgandis per refectionem expensarum ad firma:
ta per Rotam dec. 132. n.o 13. et seqq. coram Cerr. d.e 4 n.g.
n.o 9. p.e 18. rec. et in Burgen. Jurisdictionis 4 Junij
1685. §. Final. coram Rmo Heruault Archiepisco:
po Turonensi. Quandoquidem cum innegabile sit Joe
Baptam non ignarum litis pendentię in nostro Au:
ditorio ad aliud iudicium convolasse, et possessione
Beneuij actu invasisse, attentata facti ob noti:
tiam Inuasoris, et contemptum huius Sacri Tribu:
nalis nequeunt esse clariora, quę ideò sicuti re: 2.
vocanda sunt per viam priuilegiatam attentatorum
iuxta apertam dispositionem Tex. in cap. non solu

UVA.BHSC

§. illa verò de appellat. in 6. et notata ibidem per Glos. verb. reducendum Lancellot. de attentat. p.e 1. cap. 4. in præfat. n.o 1998. ita secum trahunt plenariam omni:
3. um expensarum refectionem, quæ veniunt nomine damnorum, et interesse Rot. coram Coccin. d.e 371. sub n.o 3. coram Roxas d.e 384. n.o 7. coram Bunor. Jun. d.e 825. par n.o 7. coram Cerr. d.e 575. n.o 6. et in Rec. d.e 505. n.o 7. et d.e 634. n.o 15. p.e 18

Minusque opponi potest excessus aliquis in earumdem expensarum partitis: Illæ siquidem, quæ vivæ, et iudiciales appellantur, quæ ex actorum inspectione probatæ remanent frustra ~~controvertuntur~~, ex quo prò
4. decreto interlocutorio nulla solvenda esset propina iuxtà novissimam Constitutionem Smi Dni nri feliciter Regnantis inter eius impressas La 34. n.o 20. hæc en cum loquatur de decretis interlocutorijs, quæ sententiam
5. diffinitivam præcedunt, trahi non debet ad ea, quæ vim habent diffinitivæ cuiusmodi est decretum prò attentatorum revocatione, et appositione sequestri in illorum sequelam ordinati, in quibus contrarium de praxi servatur. Aliæ verò quæ licet extraiudiciales Iudicium tn ipsum respiciunt uti sunt honorarium Procuratoris, merces Copistæ, et similes cum non excedant ducat. 35. circitèr, attento iudiciali processu, et propositionibus in Rota habitis pro dubij resolutione, et expeditione Causæ, visæ sunt BB. admodum verisimiles, ac
6. ulterius satis iustificatæ ex computis, et receptis in actis exhibitis; In hoc enim attentatorum iudicio recep:
7. tum est, ut stante earumdem expensarum verisimilitudine, quæuis etiam levior probatio admittatur Fed. de Sen. cons. 109. n.o 4. Rot. coram Roxas d.a dec.

384.

UVA.BHSC

384. Sub n.° 7. coram Cels. d.a dec. 80. n.° 7. et coram Bich. dec. 534. n.° 9.

Et ita utraque &c.

Romana Salviani
Ven: 17 Junij 1698.

CXVIII

Vandam esse immissionem VV. Fratribus de Iustinianis in parte Domus possessæ à Victoria prò Satisfactione Cambij in Sorte ₰ 5500 eorum fauore à Francisco Mannuccio anno 1661. contracti, responsum fuit die 3. Julij 1690 coram Rmo D. meo Manuel Episcopo Zamoren. Sed reproposita causa coram eodem die 17. Junij 1692. ac iura Sua deducente Marchione Francisco Nunez Sanchez Concreditore ex causa traditionis pecuniarum in annis 1650. et 1651. eidem Mannuccio facta quia exorta fuit disputatio super subsistentia, et realitate crediti Marchionis, ideo eadem die dilata fuit resolutio Causæ, ac demandata Periti electio ad effectum recognoscendi partitas, cuius desuper relatione in actis exhibita, cum Ego in Antecessoris Locum suffectus causam reproposuerim die 3 Martij proxti, Domini tutius procedere volentes quoad depositiones testium inductorum ex parte Marchionis ad comprobandam proprij crediti existentiam, iterum distulerunt causæ resolutionem, atque unitim ordinarunt, quod testes formiter examinarentur. In obsequium igitur dicti rescripti formali examine iam completo, ac denuò

UVA.BHSC

hodie causa reproposita prævio recessu à decisis im-
missionem quam P. Marchio sibi decerni instabat
pro rata eius crediti in summa ▽ 3000 sine præiudicio
maioris summæ ab alijs quibus de iure, et prout Iuris fue-
rit repetendæ eidem dandam esse autumarunt, quia
concurrente anterioritate eius crediti, ipsi, et non
1. Dominis Fratribus de Iustinianis Creditoribus posterio-
ribus posterioribus debita est immissio Bald. cons. 198.
lib. 1.º Gratian. discept. for. cap. 391. n.º 1. et seqq. Paci-
fic. de Salvian. interdict. inspect. 3. cap. 1. n.º 44 n.
Rot. coram Card. Cerr. d.e 870 n.º 1.

Anterioritas autem crediti Marchionis rectè de-
sumi videbatur ab annis 1650. et 1651. cum enim tunc
temporis Mannuccius in satisfactionem quampluri-
um pecuniarum ipsi ut præmissum est per Marchionem
traditarum eidem consignaverit nonnullas litteras Cam-
bij directas diversis personis in Hispanijs degentibus,
ac in illis adiecerit pactum, quod si infra terminum
trium mensium dictæ litteræ non fuissent ibidem solu-
tæ, et infra alios duos menses ipse non exhibuisset in Ur-
be receptas Mercatorum, quibus præcitatæ litteræ sol-
2 vendæ erant, teneretur ad restitutionem pecuniarum, et
ad solita Cambia, et recambia iuxta stylum illarum
partium, obligando se desuper in ampliori forma R. C. A.
Sum.º Marchionis diei 3 martij prox.ti n.º 1. et 3.º indubi-
tatum est quod non secuta litterarum solutione ab eo tem-
pore oritur actio Marchionis prò restitutione pecuniarum,
ac prò Cambijs, et interesse; In nihilum relevante,
quod subscriptio dd. litterarum non fuerit iudicialiter
recognita, proindeque tanquam suspecta de antidata
nullam parere valeat hypothecam in præiudicium ali-

orum

UVA.BHSC

orum Creditorum. Quia cum illarum recognitio facta appareat ex iudicio duodecim Testium de nota manu deponentium, dubium non est, quin ea sufficiens reputanda sit ad effectum excludendi antidatam, cum recognitio 3.
litterarum Cambij passim ex Testibus fieri soleat, ut probat R. pd. meus Ansald. de commerc. et mercat. in disc. generali n.° 124. cum alijs per Rot. in rec. p.e 13. d.e 185. n.° 8. et Segg.

Ad stipulantibus presertim quampluribus adminiculis obiectam antidatę exceptionem omninò excludentibus; Quorum alterum emergit tum ex distincta adnotatione dictarum litterarum in Libris Marchionis de tempore illarum 4.
datę, tum etiam ex descriptione pecuniarum in Libris Acciaioli, et Martelli, qui illas de mandato eiusdem Marchionis memorato Mannuccio persolverunt: Ex his autem libris uti legalitèr tentis veritatem partitarum compro- 5.
bari firmavit Rot. coram Sa: me: Alexandro VIII. d.e 55. n.° 5. et in Corduben. Pecuniaria 13 Januarij prox.ti §. methodicè coram R.mo D. meo Ursino Decano.

Oritur secundum ex qualitate Personę Marchionis, qui cum semper fuerit existimatus optimę, et integrę fidei, verisimile non est, quod voluerit in huoi simulationis delictum incidere, ut pro excludenda antidata consi- 6.
derant Gob. consult. 87. n.° 44. Adden. ad Buratt. d.e 905. Rot. coram Seraphin. d.e 879. et coram Coccin. d.e 1901. utrobique n.° 7.

Et demum resultat tertium ex eo, quod vigore dictarum litterarum Cambij, nedum relaxatum fuit mandatum executivum à R. pd. Patriarca L.nte E.mi Vicarij, sed etiam Marchioni concessa fuit immissis ad domum, de qua agitur, ab E.mo tunc A. C. Cavallarino. 7.

UVA.BHSC

vbi enim Scriptura Semel, vel pluriès in iudicis fuit pro vera, et reali canonizata, magis semper auge=tur præsumptio illius veritatis ex adductis per Crauett. cons. 101. n.º 4. Bertazzol. cons. 511. n.º 22. lib. 2. Rpd. meus Ansaldus de Commerc. et mercat. disc. 35. n.º 17. Rot. d.e 190. n.º 1. et d.e 460. n.º 17. p.e 18. rec.

Vindicata ex his realitate litterarum Cambij ab asserta suspicione antidatæ, parvi ponderis apparuit obiec=tum, quod in libris Marchionis deficiat descriptis obliga=tionis Cameralis, quoniam hæc solum emittitur in litteris Cambij, non autem in illarum descriptione, quæ fieri so=let in libris, in his enim eædem litteræ summariè, et succinctè dumtaxàt registrantur, facta solum declara=tione temporis, debiti, et crediti, eorumque qualitatis, et quantitatis, ut de stylo testantur testantur publici
8. mercatoriis d.º sum.º n.º 10. quibus uti in re ad eorum offici=um spectante plena fides adhibenda venit Rot. d.e 47. n.º 4. p.e 7. d.e 123. n.º 3. p.e 13. et in Romana litterarum Cambij 13 maij 1697. §. Quandoquidem coram Mè, et in Veneta, seù Anco=nitana Pecuniaria 9. maij prox.ti §. de contrapositione coram Rpd meo Ansaldo.

Nec subsistit quod creditum dd. litterarum reman=serit extinctum, et satisfactum tum ex contrapositione par=titarum, tum ex pecunijs ex post per Mannuccium so=lutis. Nam contrapositio partitarum cum proveniat ex eisdem litteris Cambij, quæ non fuerunt in Hispanijs com=pletæ, quæque in illarum traditione iuxta consuetudinem mercatorum fuerunt increditum Mannuccij adnotatæ,
9. nequit importare præsuppositam satisfactionem, cum dicta contrapositio, præsertim quando agitur de litte=ris Cambij, semper facta intelligatur cum conditione,

quatenùs

UVA.BHSC

quatenus scilicet mediante actuali solutione dictæ litteræ adimpleantur iuxta glos. in l. legavi in gloss. magna ad fin. de libert. legat. Capic. latr. consult. 41. n.º 1. Rot. coram Duran. dec. 166. n.º 16. et seq. et dec. 61. n.º 6. p.e 16. rec. et in d.a Romana Litterarum Cambij 13. maij 1697. §. Multoque minus coram Me, et in d.a veneta, seu Anconitana Pecuniaria §. Final. coram R. p.d. meo Ansaldo.

Minusque satisfactionem dd. litterarum inducere valent solutiones factæ ex post à Mannuccio, quia cum ex calculo, et partitis per PP. Fratres exhibitis resultet inter marchionem, et Mannuccium de anno 1659. diversa intercessisse expeditionum negotia, atque in illarum causam allegatas solutiones fuisse confectas, referri sanè non possunt in excomputum dictarum litterarum Cambij, nam et si verum 10.
sit, quod solutio præsumitur facta in causam duriorem, et antiquiorem l. in his verò et l. cum ex pluribus ff. de solut. Corn. cons. 128. n.º 1. lib. 4. Rot. d.e 113. in fin. p.e 1. divers. decis. 364. n.º 3. p.e 11. et dec. 185. n.º 17. p.e 29. rec. contrarium tamen 11
statuitur, quando ex partium consensu fuerunt in aliam certam, et determinatam causam emissæ iuxtà dispositionem Tex. in l. 1. ff. de solut. R. p.d. meus Ansaldus de commerc. et mercat. disc. 14. n.º 29. et disc. 71. n.º 17. Mart. Medic. examinat. 15. n.º 3. Rot. d.e 161. n.º 14. coram Bich. dec. 190. n.º 9. coram Card. Cels. et in rec. dec. 50. n.º 5. et sequ. p.e 17. et d.e 466. n.º 9. p.e 18.

Hoc ipsum etiam convincit relatio Maximilli Scipionis notæ probitatis viri, qui in eius peritia visis, et contrapositis omnibus partitis concludit dictas solutiones imputandas esse in secundum creditum expeditionum, cui quidem relationi donec in contrarium de errore 12
doceatur, venit omninò deferendum iuxta Glos. in l. Ite

UVA.BHSC

si unus §. principalitèr verb. authorit. in fin. ff. de recept. arbitr. Rot. d.e 717. n.o 6. et seq. et dec. 763. n.o 11. p.e 19. rec. et in Romana redditionis rationis 6. Junij 1695 §. Secundo coram R. p.d. meo Priolo, et in Eugubina dotis 11 febrij prox.ti §. Cum enim coram me, et magis id comprobat depositio testium formiter examinatorum, qui ex propria scientia precisè asserunt creditum Marchionis provenire ex controversis litteris Cambij, haud refragante quod dicti

13. testes in aliquo eorum dicto sint singulares, nam cum opposita singularitas non sit obstativa, sed solum adminiculativa, eorum depositioni fidem non adimit Bou. de Statut. Urb. prescript. glos. 75. sub n.o 9. Bellett. disquis. cleric. p.e 1. de fau. cleric. §. 4. n.o 91. et seqq. Rot. in rec. dec. 818. n.o 14. p.e 18. et in Romana Pecuniaria, seu locorum montium 11. Aprilis proximè preteriti §. Concurrunt coram Me.

Denique non obstat prescriptio deducta ex lapsu temporis 30, et ultra annorum decursorum ab anno 1651. usque ad diem motæ litis. Aut enim loquimur de

14 prescriptione inducta à iure communi, et cum agatur de credito cum iuramento contento in obligatione Camerali, illius efficaciam non tollit prescriptio, quæ tempus quadragenarium non attigerit Soccin. cons. 86. n.o 11. Lib. 1. Vecian. cons. 44. n.o 22. Lib. 1. Surd. dec. 64. n.o 33. Rot coram Dunoz. Jun. dec. 725. n.o 22. et in rec. p.e 9. d.e 373. n.o 11. et d.e 738. n.o 9. p.e 19. et in Romana Pecuniaria, seu locorum montium 14. Junij 1697 §. Neque adversatur coram Me quæ nunc reperitur impressa post Albic. de inconstant. in iudic. in ordine la 62.

15 Aut verò agitur de præsumptione inducta à Statuto Urbis præsumente solutionem debiti ex

Lapsu

UVA.BHSC

lapsu 16 annorum, et hęc ex duplici irrefragabili funda:
mento eliditur. Primò nempè quia ex eisdem Sestibus for=
mitèr repetitis habetur, quod Marchio pluries, atque plu:
ries instetit pęnes Mannuccium pro Satisfactione, quodq.
hęc in tantum effectuata non extitit quatenùs idem Mar:
chio alterius deprecationibus lacessitus, nouam semper dila:
tionem eidem elargiebatur, quod sanè exuberat pro euadenda
16 statutaria Sanctione, cum ad illam euitandam sufficiant
etiam extraiudiciales instantię, vt ex litera eiusdem sta:
tuti in cap. 158. lib. 1. firmant Fenron. ibidem n.º 17 Rocc. disp.
iur. Select. cap. 93. n.º 35. Rot. coram Card. Cerr. d.e 147. n.º 8.
et seq. et in d.a Romana Pecuniaria, seù locorum montium
14. Junij superioris anni §. neque adversatur, et in
illius confirmatoria 12 Aprilis prox.ti §. Concurrunt coram
Me; rursùs ac n.º quia Domini Fratres de Justinianis
iam allegarunt veram, et effectivam solutionem, quam
resultare dicebant ex libris, et partitis per ipsos extrac:
17 tis, undè postquam ea detecta fuit inepta, et pęnitus in:
subsistens, non valent amplius recurrere ad titulum prę:
sumptum ex statuto Urbis, vt in puncto tradunt Rocc.
disput. iur. Select. cap. 93. n.º 39. Rot. coram Bich. dec.
50. n.º 10. et seqq. et in rec. dec. 717. n.º 3. p.e 18.

18 Qua propter tam ex his, quam ex alijs inferiùs
recensendis urgere uisę non sunt quamplures coniecturę,
ex quibus aliquando etiam presumi solutionem debiti te:
nent Rimin. cons. 315. n.º vlt.º in fine, et cons. 407. n.º 12.
Paris. cons. 83. n.º 9. lib. p.º Valenzuel. cons. 183. n.º 8. Caren.
resol. 508. n.º 2. Cyriac. controu. 280 n.º 1. Rocc. disput.
iur. Select. cap. 155. n.º 2. Rot. coram Merlin. decis. 30 n.º
4. et dec. 347. n.º 11. p.e 19. rec.

19 Pręmisso siquidem quod ad hunc effectum coniecturę

UVA.BHSC

debent esse graues, certę, ac concludentes, iuxtà monitum Tex. in l. cum pręcibus, et gloss. ibidem Cod. de probat. Palm. nep. alleg. 69 n.º 22. Conciol. alleg. Ciuil. 8. n.º 21. et seq. Rot. coram Gregor. dec. 409. n.º 7. et dec. 89. n.º 12. p.º 17. rec. tales vtique non sunt illę, quę in hoc casu adducuntur. Nam prima desumpta ex eo quod l.rę Cambij non redierint ab Hispanijs protestatę, protinùs ac omninò frigescit, quia in hisce litteris, quę per Hispaniam scribuntur, necessarium non est, quod is, cui de-
20. bent persolui, protextum transmittat, sed potiùs ex pacto, quod scribens in se assumpsit onus docendi infra terminum quinque mensium de subsequuta solutione, ipsi incumbit probare fecisse diligentias, et non inuenisse in loco corresponsalem, cui litterę soluendę erant, ut ex voto Cordubę impress. post Card. de Luc. disc. 21. de Camb. tradit ibidem d.s Card. de Luc. eod. disc. 21. per tot. nõ reluctantibus firmatis in Romana, seu Calaritana Cambiorum 28 Junij 1666. coram bo.me. Bourlemont, quoniam in casu d. decisionis pr.e quipollens docebatur de sufficienti quietantia, ut in §. Illud autem, quę huc usque in casu n.ro desideratur.

21. Secunda elicita ex omissa transmissione spacciorum ad Nundinas prò assequendis Cambijs, et interesse conuentis in casu non adimplementi dd. litterarum, poterat profectò omitti, eo qura elapso termino pręscripto ad reportandas quietantias, illicò scribens constituitur in mora, et in illius pręiudicium Cambia, et interesse decurrunt absque alio Creditoris ministerio, vt in puncto probat Card. de Luc. de Camb. d. disc. 21. n.º 5.

Tertia deducta ex quo post lapsum quinque mensium Marchio in eius libris debitorem litterarum

denuò

UVA.BHSC

denuò non constituerit Mannuccium nullam habet re:
leuantiam, tum quia opus non erat Marchioni pro iusti:
ficatione eius crediti nouam partitam in libris exa:
rare, cum id haberetur probatum ex obligatione restitu:
endi pecuniam à Mannuccio in folijs separatis emissa
q tùm etiam quia de stylo mercatorum huiusmodi noua par:
tita non solet in libris describi, vt de illo testantur
ipsimet Mercatores in Sum.o hodiernæ responsionis
Marchionis n.o 3.o quibus in his materijs deferendum
esse firmatum superius fuit in §. vindicata.

22 Quarta, quæ fundatur in lapsu temporis tan:
quam leuissima, et nullius momenti passim reijcitur à Doc:
toribus, ea ratione, quod alias frustratoria esset præ:
scriptio. Post resol. Ciuil. 50. n.o 11. et seq. Palm. nep. d. alleg.
69. n.o 17. et 18. Cyroc. discept. 75. n.o 24. Andreol. controu. 135.
n.o 1. et seqq. et controu. 136. sub n.o 2. Conciol. d. alleg. 8.
n.o 15. Rocc. discep. iur. select. d. cap. 93. n.o 40. Rot. post
Zacch. de oblig. Camer. d.e 60. n.o 2. et in Fulginaten. Pe:
cuniaria 3 Junij 1683. §. Absque eo quod coram Em.o
23. D. Card. Caccia Archiepo Mediolanen., potissimum
quando prout hic creditum est fructiferum, tacendo
enim Cambia decurrebant, et Marchio sciebat suas
pecunias non iacere demortuas, ut in proposito ad:
vertit Palm. nep. d.e alleg. 69. n.o 19. et in vot. decisiu. im:
press. post to. 3. dd. allegat. n.o 82.

24 Quinta quæ educitur, ex quo dictæ litteræ nõ
fuerunt in iudicio productæ quando Mannuccius admis:
sus fuit ad beneficium Cap. Edoardus de Solut., non
merebatur allegari, quoniam in hoc iudicio non tenetur
creditor legali documento mediante propriam actionem
fundare, sed sufficit, quando debitor ipse fateatur creditoris

UVA.BHSC

actionem, quemadmodum ex litteris iusdem Cap. Odo:
ardus docet Scannarol. de visit. Carcerat. Lib. 3. §. 9.
cap. 3. n.º 10.

25 Sexta denique, et Septima, quæ desumuntur ex
divitijs Mannuccij, et ex diligentia, et Sollicitudine
Marchionis in exigendo, vel non subsistunt, vel ni:
hil prorsus concludunt, et quidem non subsistit opulentia
debitoris, cum potius contrarium constet ex rei famili:
aris angustijs, in quibus ferè decoctus obijt, non autem
26 concludit ass. Sollicitudo Marchionis, cum ea quo:
dammodo considerari soleat quando differens exactionem
relinquit pecunias otiosas, non item quando super
credito currunt fructus, et interesse ex auctoritatibus
superius allegatis.

Et ita utraque &c.

Romana manutentionis
Ven: 27 Junij 1698.

CXIX.

Validam, et iustam, ideoque confirmatione dignam
reputarunt Domini Sententiam Rotalem à R. p. d. meo
Molines prolatam confirmatoriam alterius, per
quam Iudex deputatus ab A. C. in priori instantia
reuocando adiudicationem, seù deliberationem domus
de illius mandato præcedenter consumatam, manu:
tentionem, seù reintegrationem concesserat debitori
eamdem deliberationem nulliter passo.

1 Neque adversus validitatem opponi valuit

quod

UVA.BHSC

quod Iudex prioris Instantiæ, postquam functus fuerat officio suo domum adiudicando Cæciliæ Creditrici, nequiverit adiudicationem retractando, debitori reintegrationem concedere per Tex. expressum in l. à Diu. Pio §. Si post addictum pignus ff. de re iudic. indeq.
2 nullitate hac attentâ, hoc idem vitium contraxerit Sententia Rotalis prædictum antecedens iudicatum confirmans Bart. in l. Si ut proponis 4. in fin. Cod. quom. et quand. Jud. Paris. cons. 106. n.º 16. Lib. 4. Rot. d.e 119. n.º 8. et d.e 346. n.º 4. p.e 1. rec. et d.e 119. n.º 9. p.e 4.

Non enim subsistit nullitas d. prioris iudica-
3 ti, quippè cum Iudex ab A. C. deputatus iure ordinario processerit, in eo speciale est ad differentiam Iudicis delegati, ut potuerit sententiam, et multo magis decretum a se nulliter latum revocare per Tex. in l. Præses Cod. quom. et quand. Jud. Bart. in d. l. à Diu. Pio eodem §. Si post addictum in fin. ff. de re iudic. Ridolphin. in prax. p.e p.a cap. 13. n.º 581. et seqq. Card. Albiz. de inconst. in Iudic. q.e 37. n.º 344. cum seqq. Card. de Luc. de Iudic. disc. 3. n.º 24. Rot. d.e 32. n.º 30. p.e 15. et in Monopolitana Beneficiorum 17. Junij 1685. §. final. coram Emo D. Card. Caccia Archiepo Mediolanen.

Porrò nullitatem, et iniustitiam præcedentis adiudicationis, undè promanant etiam validitas, et iustitia sententiæ illam revocantis, et per consequens iudicati Rotalis Domini iterum hodiè desumebant, ex quo nulla facta præcedente Liquidatione ad eamd. adiudicationem processum fuerit prò credito illiquido, et excessivo, nimirum prò sorte Cambij ₰ 300 illiusq. fructibus in quantitate ₰ 81. quando facta scalari supputatione Cambiorum excessivè ultra Cursum

UVA.BHSC

4 platearum Solutorum, hęc per viam legalis imputatio-
nis Sortem ipsam extenuauerant iuxta regulam de-
sumptam à l. Si non Sortem ff. de condit. indebit. et
l. eos. n 6. §. Super Cod. de vsur. quam relatis concor-
dantibus tradunt, et Sequuntur Merlin. de Pignor.
lib. 5. q.e 45. n.o 80 Olea de Cess. iur. tit. 6. q.e 10. à n.o 36.
et Segg. Rot. coram coram Bich. d.e 151. n.o 10. et 11. et
d.e 101. n.o p.o 11. et 11. et latiùs in rec. d.e 613. per tot. p.e
18. cum alijs in dec.e huius causę edita Super articu-
lo deliberationis 31. Januarij 1695. §. Prout nec ad
5 euitandam coram R.pd. meo Molines, quo excessu stan-
te nullitas tam in mandato, quam in Subsequuta ad-
iudicatione remanet insanabilis, vt propterea debitor
6 facto Judicis, et partis ità nulliter, et iniustè Spolia-
tus in priori Sua possessione manutentionis, vel
reintegrationis remedio Sit reponendus Mangil. de
Subhast q.e 51. n.o 5. Rot. coram Bich. d.e 118. n.o 1. et 3.
Rot. in rec. d.e 493. n.o 3. et Segg. p.e 18. et d.e 331. n.o 1. et
Segg. p.e 19.

Absque eo quod memoratus excessus controverti
potuerit ex nouo calculo per hęredem Cecilię delibera-
tarię hodiè efformato, in quo admissa Sortis reductione
ad ₰ 166. adhuc cumulatis fructibus postea vsque
ad diem deliberationis decursis, creditum Cecilię figu-
rabatur in quantitate trascendente Summam ₰ 381. pro
qua Sequuta fuit deliberatio, siuè adiudicatio.

Erroneitas Siquidem huius noui Calculi clara
detegitur, tum ex eo quod ab anno 1665. usque ad totum
annum 1668. fructus Soluti calculantur in Summa
cursui feriarum correspondente, eo quia quietantię
Creditricis cantent in genericam fructuum Solonem

usque

UVA.BHSC

usque ad certam diem, nulla eorum expressa quantita:
te, et tamèn data præexistenti conuentione ad rōnem
7 ∇ 7. prò Centenario, quodque aliæ quamplures Specifi:
cè factæ reperiantur ad hanc conuentam rationem, cæ:
teræ quoque vniformes in eadem quantitate cursum
feriarum excedente præsumi debent ad Sex. in l. vnica
vbi gloss. verb. primordium Cod. de imponen. Lucratiu.
descript. lib. 10 plenè Rot. d.e 401. n.o 26. et Segg. p.e 16. rec.
Tum, et magis ex iudiciali ipsius mulieris oblatione,
in qua asserendo Sortem in ∇ 300, et residuales fru:
ctus in ∇ 81. prò utraque Summa insimul coacervata
8 obtinuit deliberationem expleri, hæc enim confessio in
actu adeò proportionato, et maximè in iudicio emissa
plenè probat contra confitentem, et habentes Causam
ab ea fructus non excessisse quantitatem expressa
in dictis ∇ 81. Cocc. d.e 494. n.o p.o et 2. et d.e 1242. n.o 5.
9 cum vulgaribus passim, quo fit ut deliberatione
semper respectu Sortis excessiua remanente, pro
Summa, in qua decrementum admittitur, in totum cor:
ruat, et debeat retractari, l. Si Centum vbi communi:
ter Scribentes ff. de Cond. indeb. Duran. decis. 388.
n.o 4. Bich. d.a decis. 218. n.o 16. Rot. in rec. d.e 254. n.o 2. p.e 16.

Atque hinc inutilis prorsus visa est electio no:
vi Periti Calculatoris, quæ ex parte hæredis Cæciliæ po:
stulabatur, quia cum excessivitas deliberationis de:
tecta fuerit tam ex notula sub initio Causæ exhibita
coram Judice prioris instantiæ, adversus quam id unum
fuit oppositum, quod esset locus imputationi, quia age:
retur de Cambijs bona fide perceptis, quam etiam ex facto
eiusdemmet hæredis decrementum Sortis admittentis
in ∇ 266, Periti electio differenda est ad aliud iudiciu

UVA.BHSC

in quo creditor aget prò consequutione crediti quod factis necessarijs Subductionibus residuum erit.

Et ita utraque &

Calaguritana Decimarum de Aguilar
Ven: 17 Junij 1698

CXX.

Cum à Sententia R. p. d. mei Molines, in qua prævijs duabus Decisionibus editis 16 Januarij 1697, et 13. Januarij prox.ti condemnati fuerunt Beneficiati Parochialis Ecclesiæ de Aguilar ad tradendum Rmo Dno Epo Calaguritano, nulla facta deductione ex acervo communi integram medietatem omnium decimarum, quas ipsi colligunt in d.a Parochia, et in locis annexis de Navaxum, et Valdemadera, nec non ad reddendam rationem de omnibus dictis decimis, obtinuerint ijdem Beneficiati causam appellationis mihi delegari, proposui consuetum dubium = An Sententia Rotalis sit confirmanda vel infirmanda =, quod affirmativè in Sui prima parte resolutum fuit, quia cum Super Sententiæ validitate nulla cadere posset dubitatio, illius iustitia
1 resultare videbatur ex qualitate Parochi universalis, qua Epus insignitur in tota diœcesi Calaguritana,
2 illa enim attenta cum idem Epus fundatam habeat intentionem in assistentia Iuris ad effectum percipiendi omnes decimas, quæ colliguntur in universa Diœcesi, hinc est quod illi denegari hodie nequit illarum medietas, quam ab antiquo tempore Semper pacificè percepit

UVA.BHSC

pit, quæque censetur sibi reservata in actu deputationis Beneficiatorum ad actuale Curæ Animarum exercitium, ut firmat p.a decisio R.pd. mei Molines §. assumentes, et seq. Dictaque medietas debita est, nulla facta distinctione decimarum minutarum, aliarumque quæ colligi solent ex bonis affectis Beneficijs Curatis, et Fabricæ, quoniam assistentia Iuris omnes decimas indistinctè comprehendit, ut singillatim omnes illarum species enumerando firmavit Rot. in Calaguritana decimarum S. Petri Manrique 14 Aprilis prox.ti §. et sanè coram Me.

3

Nec d.a Iuris assistentia offuscari visa est ex dispositione Statutorum conditorum ab ipsis Beneficiatis de annis 1647. et 1681. quibus decretum fuit ex decima tritici, et hordei illius solam tertiam partem esse tradendam Epo. Quia eadem statuta tanquam condita sine ullo Epi assensu, atque uti vergentia in maximum epalis mensæ præiudicium, nequeunt de iure substineri, ut advertit utraque decisio R.pd. mei Molines p.a nempe §. Cæterum, et secunda §. Quo enim; Nec relevat illorum confirmatio ab Epo prædecessore reportata, tum quia Beneficiati in actu dictæ confirmationis asseruerunt eadem statuta esse conformia antiquæ consuetudini circa divisionem Decimarum unde cum hoc non sit verum ~~[illegible]~~, indè fit quod confirmatio huiusmodi erroneis suggestionibus extorta, remaneat nulla, et subreptitia Rot. coram Seraphin. dec. 1432. n.o 1. et seq. cum alijs in d.a secunda decisione huius Causæ §. in nihilo, tum etiam quia cum in d.a confirmatione apposita fuerit clausula = Senza pregiudicio delle ragioni, e Iussi della dignità ve-

4.

5

6

UVA.BHSC

scovale = utique detecto præiudicio eidem dignitati exindè resultante, eadem confirmatio ex defectu consensus euanescit, vt occurrendo obiecto respondit Rot. in d.a n.a decisione R. p.d Molines §. in nihilo relevante.

Minusque allegata Iuris assistentia declinari valet ex contraria consuetudine, cuius vigore asseritur nunquam fuisse solitum dari quotam Epo ex certis fructibus minutis, et ex alijs, qui colliguntur in bonis annexis Beneficijs Curatis, et Fabricæ. Nam
7 dicta consuetudo non probatur ex testibus ad instiam Beneficiatorum examinatis, cum vnusquisque ex illis deficiat in essentiali requisito expressè deponendi de visu per spatium 40 annorum, vt tradunt Gabriel. conclus. iur. Lib. 5. tit. de præscript. conclus. 1. n.o 8. Rot. coram Caval. d.e 56. n.o 6. et coram Gregor. d.e 169. n.o 1. et in n.a decis.e R. p.d. Molines §. Quoniam; multoque minus probari potest ex eo, quod in Libris antiquis repartitionum non appareat de dictis decimis traditam
8 fuisse quotam Epo, quoniam dicti Libri non excludunt possibilitatem, quod Decimæ potuissent diuidi, illarumque pars Epo tradi, et in alijs Libris adnotari, vt novissimè dictum fuit in allegata Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique 14. Aprilis prox.ti §. hinc parui coram Me.

Et cessat difficultas ex qualitate ipsorum Be-
9 neficiatorum, qui cum sint simplices Decimarum administratores, seù comparticipes illam nunquam potuerunt adversus Epum tamquam Dominum, seù Comparticipem etiam per immemorabile tempus prescribere iuxta gloss. in l. 1. §. ad hæc Cod. de annal.

except.

UVA.BHSC

except. Rot. coram Zarat. d.e 74. n.o 33. coram Card. Cerr. d.e 544. n.o 11. et in d.a Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique §. Secundo autem, et in Calaguritana Decimarum de Inestrillas 18 Aprilis prox.ti §. nec Beneficiatis coram me.

10 Quò verò ad deductiones, quas Beneficiati prętendebant facere ex acervo communi, et redditionem rationis ab ipsis pręstandam, Domini remissivè se habuerunt ad primam decisionem R.pd. mei Molines editam 16 Januarij 1697. cum ex illius fundamentis satis præfulgeat iustitia sententiæ rotalis, quę confirmatur, et eo magis, quia ipsimet Beneficiati in vtroque capite iam acquieverunt in secunda propositione causę habita coram eodem.

Et ita Ep.o tantum informante &c.

Terracinen. Expensarum
Ven. 17. Junij 1698.

CXXI.

In contentione, quam Livia, et Maria Flaminia, earumque Viri promoverant adversùs Carolum Henricum de Quattrassis pro traditione octuaginta tumulorum Terreni ipsis à Victoria Vara illius Auctrice Legatorum, lata fuit à Rev.mo D. meo Manuel Episcopo Zamoren. favore memorati Caroli Henrici sententia absolutoria, quæ successivè transitum fecit in rem judicatam. Cùm autem ego in locum ejusdem R.mi D. Manuel subrogatus pro illius executione devenerim ad taxationem Expensarum, et mandatum relaxaverim pro ss.tis 132., illudque pro medietate fuerit exequutum contrà Salvatorem Buccium prefatæ Liviæ Maritum, et pro alia medietate adversùs Carolum Antonium Buccium, et Attiliam, Maritum,

UVA.BHSC

ac respective filiam, et Eqredem Mariæ Flaminiæ alterius ex Legatariis, prætendens dictus Carolus Antonius ad ratam ipsum tangentem nullatenùs teneri, instetit pluriès coràm Me pro revocatione dictæ executionis, quo circa facto verbo in Rota cùm Domini mei ordinaverint, quod daretur dubium, an scilicet procedendum esset ad ulteriora in executione mandati, et contrà quem, illo hodiè proposito emanavit rescriptum = Procedendum ad ulteriora contrà omnes comprehensos in Sententia.

1 Et ratio resolutionis fuit, quia cùm omnes fuerint unitim condemnati ad expensarum refectionem, omnis utiq. ratio expostulat, quod unusquisque teneatur pro ejus rata, et contra omnes indistinctè procedendum sit, absque eo, quod Carolus Antonius, qui fuit specificè in præadducta sententia nominatus valeat ab huiusmodi refectione se eximere ad Text. in L. terminato ff. de fruct. et lit. expens. cum alijs in jure vulgatis.

2 Quin obstet, quod idem Carolus Antonius, ejusque Uxor prævia renunciatione cuilibet liti jam præcedenter transegissent cum Quatrassio condonatis hinc indè expensis in causa factis. Cum enim ipsi transactione huiusmodi non obstante semper nihilominùs comparuerint in iudicio successivè ad instantiam Liviæ continuato coràm Rmo D. Manuel, atque in sententia definitiva una cum aliis collitigantibus succubuerint, et ab illa unitim appellaverint, nulli dubium esse potest, quod superventa condemnatio in expensis indistinctè etiam ipsos afficere debet; Nullatenùs relevante, quod omnes dicti actus gesti fuerint à Prore ipsorum mandato totaliter destituto; nam cùm agatur de actibus multiplicatis usque ad finem iudicii, et verisimiliter factis, non sine notabili quantitate expensarum, ex illis mandatum præsumi debet omninò intervenisse, ut firmat Adden. ad Gregor. decis. 314. nº 6. Rota coràm Seraph. dec. 856. nº 5. coràm Cerr. decis. 155. nº 16., et decis. 234. nº 9., et in recent. pe 6. decis. 187. nº 16. præsertim quia Carolus Antonius, eiusque Uxor speciale in causa habere poterant interesse, tùm ex juribus successionis in bonis Liviæ, Attiliæ eorum filiæ competentibus, tùm etiam pro substinenda transactione, in qua pro recessu à Lite summam

cum

UVA.BHSC

rum
7. 800. ab illis de Quatrassis reportaverant, ex qua circumstantia mandatum itidem presum: tradunt Alex. in L. Cum Secus ff. de verb. obl. Surd. cons. 355. nº. 24. Rota coram Card. Cerr. decis. 199. nº. 8.

Et ita utraque &c.

Spoletana Bonorum
Ven. 4. Julii 1698.
CXXII.

In gradu restitutionis in integrum adversus tria iudicata conformia obtinuerunt Virgilius, et alii de Dulcis Filii, et haeredes Josephi hoc interim defuncti, causam mihi per Signaturam Justitiae delegari cum clausula sine praeiudicio, unde proposito in hodierna laboriosa audientia solito dubio = An constet de causis restitutionis in integrum, Domini negativè responderunt.

1 Cum enim concurrere visa fuerit validitas, et justitia dictorum trium praecedentium judicatorum, inde cessare videbatur laesio, sine qua petitae in integrum restitutioni locus non datur ad Text. in c. 1. de in integr. restit. Rota in Ravennaten. Emphiteusis 10. Xmbris 1691. §. Multoque minus coram Emo D. meo Card. Cavallerino, et in Cavallicen. Pecuniaria 15. Junii 1696. §. quemadmodum coram Me. Et sanè validitas statim resultabat ex actis, nec fuit à Partibus in controversiam deducta; Justitia vero emergebat ex Instrumento Emptionis controversi Molendini, in quo cum memoratus Joseph in illius pretii extinctionem accollaverit nonnullos census, ac rursus pro rata scutorum 647. dederit insolutum diversa terrarum petia cum pacto illa redimendi cum pecunia infra triennium, aliasque obligationes latius in eodem instrumento contentas susceperit,
2 jure merito idem Joseph ad istorum omnium adimplementum condemnatus remansit juxta Text. in L. 1. ff. de pact. c. qualiter eodem tit. cum aliis adductis per Rotam coram Coccin. dec. 1951. nº. 5.

Quin relevet iterum opposita exceptio fideicommissi per Sanctem de Dulcis ejus avum ordinati, cuius vigore praetendens dictus Joseph molendinum ad se spectasse ad praeallegatum implementum non teneri contendebat. Quoniam praetermissis iis,

UVA.BHSC

quæ hincindè lato calamo adducebantur circà existentiam dicti fideicommissi, cujus examen iterum Domini supervacaneum existimarunt, ex triplici, et quidem valido fundamento objectum pænitùs eliditur. Primo etenim quia idem Joseph ante emptionem Molendini expressam habebat scientiam relati Fideicommissi, nam dicto molendino venali exposito per Sorores de Stellis, cum iam affixa fuerint publica edicta, et gemini oblatores comparuerint, Joseph ad illos perterrendos dictum fideicommissum propalavit, et exhibuit, ut iidem Oblatores formiter examinati deposuerunt præsenti Summario N.° 2.°

3 Data siquidem hac præcedenti scientia in Emptore absolutum est, quod de illo nequit modo aliquo excipere, cum si quod ius in bonis emptis haberet censeatur remissum per Text. Litteralem in L. si fundum sciens 47. C. de evict. Dijn. in L. Titius ff. quib. mod. pign. optimè Peregrin. de fideicomm. artic. 40. n.° 84. Mangil. de evict. quæst. 151. n.° 15. et Segg. Gomez. var. resol. tom. 2. cap. 2. de empt. et vendit. n.° 8. et 42. Magon. decis. Florent. 51. n.° 7. Rota decis. 457. n.° 2. et Segg. et decis. 469. n.° 9. p.e 9. rec. et coram Cerr. decis. 4. n.° 11. et Seq.

Haud refragante, quod Joseph sibi caverit de evictione,

4 quo in casu illam deberi stante etiam scientia fideicommissi firmant Cardin. de Luc. de dot. disc. 89. n.° 5. de empt. et vend. disc. 17. n.° 8. de feud. disc. 44. n.° 14. Rota in recent. d.e 381. n.° 2. part. 4. decis. 337. n.° 24. et Seq. p.e 5. et decis. 163. n.° 36. p.e 19.; Quia cum hic non agatur de evictione proveniente à Tertio, qui ex fideicommisso prætendat rem fideicommissariam ab Emptore vindicare, in quibus terminis procedere possunt authoritates proximè allegatæ, sed de evictione prætensa ab ipso Emptore, qui sciens fideicommissum iam sui favore purificatum,

5 molendinum titulo emptionis acquisiuit, non sufficit utiq. promissio evictionis in genere, sed requiritur specialis, et indiuidua in eodem casu, de quo agitur, ut post Bartol. aliosque Scribentes in L. si familiæ, C. famil. erciscund. communiter tenent Bursatt. cons. 173. n.° 20. et Seq. Lib. 2. Bec. cons. 24. n.° 33. Cyriac. contr. 325. n.° 16. et Segg. Gratian. discept. 205. n.° 23. et Seq. Peregr. de fideic. artic. 52. n.° 69. Mangil.

de

UVA.BHSC

de evict. quæst. 120. nº 40. Guzman. eod. tractat. quæst. 33. nº 36. Rota in rec. part. 13. decis. 141. nº 7, et seq; et decis. 377. nº 14. et 15. Generalis enim promissio de evictione
6 moderari, et intelligi debet juxta subiectam materiam, ut ait Guzman. dª. quæst. 33. nº 36. vers. idcircò, ideoque si iuxta sensum proximè relatum Fideicommissarius non ignorans purificationem fideicommissi, atque emens rem eidem fideicommisso subiectam omne suum jus censetur donasse, ac protinus remisisse, eadem generalis promissio, nè incompatibilis detegatur
7 cum dª. præsumpta remissione, referenda est ad evictiones, quæ ex aliis titulis provenire possent, non autem ad illam provenientem ex fideicommisso, de quo specialis, et individua mentio ad hunc effectum facienda erat ex authoritatibus superiùs allegatis.

Nec attendi meruerunt exceptiones singularitatis, et inimicitiæ adversùs Testes acrius quàm in alijs superioribus instantijs inculcatæ. Quandoquidem cùm eorum dicta remaneant adminiculata tùm ex depositionibus aliorum Testium, tùm etiam ex verisimilitudine, quod Joseph ipsis ostenderit memoratum fideicommissum, ut indè Oblatores retrahendo ab emptione, molendinum cum pactis favorabilioribus acquireret, tametsi in aliquo dicti Testes appareant defectuosi, eorum tamen depositiones veniant attendendæ, cùm præmaximè
8 agatur de materia difficillimæ probationis, quæ tanquam actus mentis occultus probari valet cum iis Testibus, qui haberi possunt, ut optimè animadvertunt decisiones hujus causæ in præcedentibus instantijs emanatæ, altera nempè coram R.P.D. meo Priolo 26. Martij 1694. §. non controvertebatur et altera coram R.P.D. meo Muto 9. Xmbris 1695. §. parum
9 obstantibus; Tantoque magis quia opposita inimicitia non est capitalis, quæ apta sit fidem Testibus adimere ex congestij per Gomez. var. resol. tom. 3. cap. 12. rub. de prob. delict. nº 14. vers. intellige tamen Farinacc. de Testib. quæst. 53. nº 52. Rota in rec. decis. 309. nº 21. pª 19., et in Romana Pecuniaria

UVA.BHSC

super exhibitione 21. Junii 1694. §. inaniter coram Rpd.
10 Muto; et obiecta singularitas non est obstatiua, sed adminiculativa, quae Testium probationes non destruit, ut per DD. in L. ob carmen §. si Testes ff. de Testib. tenent Bursatt. cons. 218. n.o 2. Rota in recent. part. 18. decis. 218. n.o 24., et in Romana Pecuniaria, seu Locorum Montium 11. Aprilis proximè elapsi §. Concurrunt coram me, et in Romana Salviani 27. Junij hujus anni §. hoc ipsum pariter coram me.

Rursus, ac secundò praeallegata fideicommissi exceptio enervatur ex eo, quod Author sororum de Stellis Venditricum acquisivit molendinum à Scipione Fideicommittentis filio, cui cum plures tam in quota, quam in quantitate competerent detractiones, et signanter pro Legitima, et Trebellianica, pro dotibus Lactantiae Matris, et trium filiarum ejusdem Testatoris ascendentibus ad ₰ta 1250-, ac pro florenis 900-, quos idem Scipio, et alii fideicommittentis filii in generali divisione inita de anno 1557- promiserunt refundere eorum Patruis, et Patruelibus, ex quo ipsij
11. in dicta divisione controversum molendinum obtigerat, indubitati juris est, quod illud euasit Liberum tanquam alienatum in causam dictarum detractionum juxta Text. in L. Marcellus §. res quae ff. ad Sen. cons. Trebellian., ibique Jason. n.o 12. Peregrin. de fideic. art. 49. n.o 8. Merlin. de Legit. Lib. 1. tit. 2. quaest. 3. n.o 37. Rota in recent. p.e 19. decis. 382. n.o 4. Non relevante, quod hodiè memorata summa florenorum 900- utpote nunquam soluta debita sit Virgilio, et aliis de Dulcis vigore fideicommissorum, quae ijdem
12 Patrui, et Patrueles eorum favore ordinarunt, quia cum à die factae promissionis usque ad diem quo Joseph molendinum acquisivit, appareant decursi nonaginta et plures anni, ex lapsu tanti temporis sepedicta summa praesumi debet omninò soluta juxta famigeratam decis. Surd. 105., Rocc. disput. jur. select. cap. 155. n.o 3. Rot. in Camerinen. Census 25. Junii 1696. §. Conjecturae coram RPD. meo Molines.

Nec dictae detractiones dici possunt consumptae ex alienationibus adductis in Summario Virgilii n.o 16. et 17., tum quia facta illarum subductione ab universo asse Fideicommittentis, quod ex his, quae circumferebantur non excedat ₰ 2932., parum

aut

UVA.BHSC

aut nihil superesse poterat in illius hæreditate, ut liquet
ex calculo in responsionibus actorum exhibito, undè invanum
opponuntur præsuppositæ alienationes factæ ex recensito
13 fideicommisso, cum id, quod nunquam extitit, alienatum dici
non possit; Tum etiam quia dæ alienationes omnes ferè dete-
guntur factæ unitim cum Dulce Fratre, cui propterea pro
medietate forent imputandæ; tum demum quia cum in totum
non exuberent summam ꝛ 1138. iam patet illas non adequa-
re ingentem numerum dictarum detractionum, quod tamen
cessante aliundè integræ consumptionis verisimilitudine,
14 atque agendo prout hic adversus tertios possessores, probandum
esset per fideicommissum mediante firmatione status hæredi-
tarij, iuxta distinctionem, quam tuentur Merlin. de Legit.
Lib. 2. tit. 2. quæst. 4. nº. 3. Urceol. consult. for. cap. 53. nº.
42; et 44. Rocc. disput. jur. select. cap. 10. nº. 73; et seq. Ro-
ta coram Bich. decis. 32. nº. 4. coram Peuting. decis. 370. nº. 2.
et in Bononien. fideicomm. de Burzanis 16. Januarii 1697.
§. Quoniam coram RPD. meo Molines, et in illius confirma-
toria 21. Februarij, proxi. §. Laud relevante coram Me, et
dictum fuit in Decisione huius Causæ coram RPD. meo
Muto §. neque ex eo.

Demum ac tertio inallegabilis visa fuit prænotata
fideicommissi exceptio, eo quod Joseph fuit hæres Scipionis Pa-
15 tris, qui molendinum alienavit, ideoque non potest allegando
fideicommissum eius Authoris factum impugnare, absque eo
quod de qualitate hæreditaria valeat ullo modo dubitari, cum
illa signanter resultet ex retrovenditione cujusdam census
paterni cum translatione dominii facta per Joannem
alterum ex filiis dicti Scipionis etiam nomine aliorum
Fratrum, quam quidem non jure creditoris, sed tanquam
16 hæredem fecisse dicendum est, cum retrovenditio rei hære-
ditariæ de facto aditionem importet Bartol. in l. gerit
sub nº. 24. ff. de acquir. hæredit. Vinc. de Franch.

UVA.BHSC

decis. 80. n.º 1. Rota in rec. p.e 9. decis. 399. sub n.º 34.
et licèt opponatur Joseph non ratificasse dictum retrovendi-
17 tionis actum, nihilominùs quia ex eius Persona illi de
Dulcis prætendunt in controversis Bonis etiam portionem
Joannis, indè fatentur eundem Joseph fuisse illius hære-
dem ex firmatis in proximis terminis per Rotam coram
Ludovis. decis. 7. n.º 5, et in recent. p.e 2. decis. 638. n.º 2.
atque per consequens fuisse etiam hæredem Scipionis Patris,
18 ex trita juris regula, quod hæres hæredis dicitur hæres primi
Authoris ad Text. in L. final. C. de hæred. instit. Surd.
cons. 212. n.º 17. Rota coram Buratto d.e 279. n.º 2., Id quod
de cætero verificatur etiam ex facto eiusdem Joseph, qui
19 donec vixit bona paterna semper possedit; Ex hac enim
diuturna bonorum possessione regulariter aditionem indu-
ci probant Bonden. colluct. Legal. 39. n.º 55., et colluct.
47. n.º 1. Lib. 1. Rota in recent. p.e 11. decis. 73. n.º 15, et
part. 18. decis. 618. sub n.º 8. certoque certius coram Me.

Et ita utraque &c.

Romana Fideicom.li de Palazzolis
Lun. 4. Julii 1698.

CXXIII

Iure particularis Fideicommissi à Cæsare Sen.
de Palazzolis super centum Locis Montium ordinati,
immissionem in Tribunali AC. ad eorum medietatem
sibi decerni obtinuit Marchionissa Angela Testato-
ris proneptis adversùs Margheritam ejus Sororem, et
Cæsaris Jun. communis Fratris prædefuncti hæredem;
A quo judicato cum Signatura justitiæ ad prouocationem
Margheritæ causam appellationis mihi delegauerit cum
clausula Constito quod sit Locus Ægidianæ, dedi ad nor-
mam commissionis dubium, An sit Locus Ægidianæ,
et

UVA.BHSC

et respectivè an sit danda Immissio, eoque in hodierna ultima audientia proposito, prodiit responsum, esse locum Ægidianæ, et dandam esse Immissionem iuxtà modum.

Sanè Ægidianæ Constitutioni locus esse videbatur
1 eo ipso quod actum fuit in Judicio possessorio Immissionis inter personas laicas de bonis merè laicalibus, ac sententia favore Actricis prolata, valida, et iusta dignoscitur, ut ex littera prædictæ Constitutionis observant Vestr. in prax. lib. 7. cap. 3. n.° 5 Marescott. var. resol. lib. 2. cap. 75. n.° 2. et seqq. Rota decis. 881. n.° 2. coram Coccin. d.e 10. n.° p.° coram Cels. d.e 15. n.° p.mo coram Priol. sen. d. 218. n.° 2.° p.e 19. recent., et alibi millies. Super validitate nulla fuit inter partes contentio, Justitiam verò perspicuam reddidit Dominis Dispositio ipsa Testamentaria Cæsaris sen. fideicommittentis; hic enim Joanne Francisco unico filio hærede instituto, eidem per hæc verba substituit = Al quale sostituisco, e voglio che succedano li suoi figli legitimi, e naturali, et anche lasciando figli se quelli morissero senza figli legitimi, e naturali, e non altrimenti sostituisco, e voglio, che succedano volgarmente pupillarmente, e per fideicommisso in cento luoghi di Monte la Casa, ò Monastero delle povere Zitelle sperse. Quamobrem cum Jo: Franciscus obierit relictis post se Cæsare juniore unico Masculo, necnon Angela, Margherita, et Barbara filiabus, de plano sequitur, ut quemadmodum verba prædicta apertè præseferunt vocationem filiorum Jo. Francisci; ità dum hodiè ex his unicè supersunt Angela, et
2 Margherita, ijs consequenter pro æquali deferatur Avitum fideicommissum, ad quod omnes illius filii fuerunt æqualiter substituti §. Sed si plures instit. de Hæred. instituen., ubi gloss., et DD. Leg. Quotiès §. Si duo ff. eodem tit.

UVA.BHSC

Mantic. de coniect. ult. volunt. Lib. 4. tit. 10. n.º 2. 4. et
5.º Tusar. de Substit. quæst. 477. n.º 1.mo, et Seq. Gratian. di-
scept. forens. cap. 585. n.º 4.º Rota decis. 98. n.º 1.º p.e 17. rec.
3 Regulare enim est, quod appellatione filiorum, et præsertim
in ultimis voluntatibus compræhenduntur tam masculi,
quam fæminæ per Text. apertum in L. si ità Scriptum 46.
ff. de Leg. 2. Gloss. in L. Filii appellatione verb. omnes
ff. de verb. Signific. Tusar. de Substit. quæst. 311. n.º 1.º, et
seqq. Donat. Ant. de Marin. resol. quotid. 126. n.º 4.º Lib.
2. Bonden. colluct. Legal. 34. n.º 12. Lib. 1.mo Rota d.e 223.
n.º 12. coram Priol. et in recent. d.e 60. n.º 13. p.e x. et d.e 88.
n.º 6. et 7. p.e 19. et in Bononien. fideicommissi de Sala
28. Junij 1677. §. Siquidem in fine coram bon. me. & merix
Decano.

Neque obstare visum est, quod nomin.º Filiorum
4 Jo. Francisci Testator intellexerit de Solis masculis ex
præsumpta illius conformatione cum Statuto Urbis fæmi-
narum exclusivo, adeout per existentiam Cæsaris junioris
fæminæ illius Sorores remanserint perpetuò exclusæ ad sæpè
firmata per Rotam, ut coram Coccin. d.e 639. n.º 7. coram
Dunoz. jun. d.e 837. n.º 5. coram Duran. d.e 126. n.º 25.
cum Seq., coram Cerro d.e 948. n.º 5., et Seq. coram Arguel.
d.e 65. n.º 27., et in recent. d.e 176. n.º 15. et Seq. p.e 16.

Ultràquod enim, ubi prout in Hypothesi Testator
5 indefinitè favore filiorum disposuit, cessante qualibet
alia conjectura, quæ fæminarum exclusionem inducat,
ea quæ à Solo Statuto deducitur, non solet attendi, ut
dixit Rota decis. 126. n.º 26. coram Duran., et in ter-
minis Statuti Urbis contrà hæredem ultimi masculi favo-
re fæminarum decisum fuit in decis. 40. post Censal.
ad Peregrin., et decis. 50. n.º 5., et Seq. p.e 8. recen. Huic

præ-

UVA.BHSC

praetereà simplici praesumptioni foeminas excludenti praevaluit apud DD. alia longè validior pro earumdem foeminarum comprehensione, quandoquidem cum in casu deficientis filiorum Joannis Francisci sinè Filiis Testator ulteriùs progrediendo, proùt indicant verba superiùs relata, Locum Piu substituerit, indè datur intelligi, vel quod aequè Masculos, ac foeminas ad sui successionem invitaverit, vel quod istae solùm temporaliter, masculis scilicet existentibus, exclu-
6 sae, ijs posteà deficientibus ad eandem successionem ex iudicio Testatoris fuerint reintegratae ad exclusionem Extranei ultimo loco substituti, et consequenter minùs dilecti iuxtà notissimam dispositionem L. cum Avus ff. de condit. et demonstr., et in terminis consimilis Statuti latissimè tradiderunt Castrens. cons. 409. sub nº. 2. versic. si verò substitutus fuerat Extraneus Lib. 2. Ruin. cons. 152. nº. 3. et seq. Lib. 2. Cephal. cons. 45. sub nº. 9. et 14., et cons. 46. sub nº. 19. vers. non obstat, et relatis quampluribus Concordantibus Mantic. de coniect. ult. vol. Lib. 11. tit. 14. nº. 7. seqq., ubi sub nº. 8. assignat differentiam inter substitutum de genere Testatoris, et alium qui sit Extraneus, Gratian. discept. for. cap. 866. nº. 28., et conferunt firmata per Rotam decis. 1216. nº. 5., et seqq. coram Seraphin. et d. 148. nº. 5mo, et seq. coram Dunoz. Sen.

Istamque fuisse veram, ac germanam Testatoris intelligentiam, nedùm conforme est recitatae Juris dispositioni, sed neque impugnari posse videtur ab ipsamet Margherita rea conventa, quippe quae procedendo cum opposito contrario sensu tanquam in eodem pari gradu constituta cum Marchionissa Angela, par quoque infortunium subire cogeretur, restituendo substitutis integra loca Montium, à quorum consuccessione

UVA.BHSC

ipsa æque ac ejus Soror repellenda foret, ubi admissa perpetua fœminarum exclusione, earum superviventia post obitum ultimi masculi non operaretur suspensionem conditionis si sinè filiis favore Monasterii appositæ ex ijsdem authoritatibus in objecto allegatis.

Absque eo, quod Margheritæ suffragari valeat, quod à Cæsare Fratre fuerit hæres instituta, ac si ideò eidem saltem competat retentio tum portionis ipsius Cæsaris, tum alterius portionis Barbaræ, quæ ex istius renunciatione eidem Cæsari obtigisse dicebatur, nè aliàs Marchionissa Angela reintegrata ad successionem plus consequatur, quàm consequi potuisset, si una simul cum Fratre, et cæteris sororibus ab initio consuccessisset, ex traditis per Card. de Luc. de fideic. disc. 37. n.º 7. Rota d.e 133. n.º 17. et seq. p.e 9. et d.e 274. n.º 30. et seq. p.e 18.

Præmittendo siquidem, quod respectu Barbaræ, ista ab ejus renunciatione excepta esse voluit bona, quæ ad ipsam in futurum devolui contingeret Summario Margheritæ N.º 2.º Objectum pænitùs diluitur ex duplici responsione; Altera quod ipsa postrema substitutio Monasterij, post obitum omnium primò vocatorum, et quidem per verba respicientia effectus
8 hæreditarios nimirum controversa loca Montium id operatur, ut censeatur inductum fideicommissum reale, quod propte-
9 reà afficit omnes præcedenter vocatos, qui tenentur per fideicommissum alteri restituere, donec relictum perveniat ad ultimum substitutum Bald. in L. precibus n.º 65. Cod. de impuber. Gabriel cons. 117. n.º 34. Lib. p.mo Mantic. de coniect. ult. volunt. Lib. 8. tit. 2. n.º 6. et relatis aliis concordantibus plenè Rota in rec. d.e 366. n.º 3. et 4. p.e 4. tom. 2. et d.e
10 216. n.º 15. et 16. p.e 5. Et altera, quod cum concurrant notissima requisita, quæ ad inducendam tacitam reciprocam inter vocatos desiderantur à DD. in L. hæredes mei 87. §.

Cum

UVA.BHSC

Cum ità ff. ad Sen. Consult. Trebell., et in L. Titia Seio 89.
§. Seia Libertis ff. de Leg. 2. nullo modo potuit Cæsar hæres
11. gravatus in præiudicium Marchionissæ Angelæ eius sororis
alteram sororem præeligere per novissimam dispositionem
reciprocæ Substitutionis in fideicomm.o Avito ordinatæ, abrogativam
ad Text. in L. Fideicommissum ff. de cond., et demonstr. Fusar. de
Substit. q.e 472. n.o 19. Mantic. de coniect. ult. vol. Lib. 11. tit. 24.
n.o 19. in fine Rota d.e 85. n.o 3. coram Buratt.

Concursus autem prædictorum requisitorum quemad=
modum ex prædictis controverti non poterat quoad vocationem om=
12 nium filiorum Io: Francisci, qui eo ipso quod fuerant gravati,
necesse priùs est, ut intelligantur vocati L. Sed et si sic 6 ff.
de Leg. 3. L. ab eo Cod. de fideic. Rota d.e 75. n.o 5. p.e 16. rec.
minusque quoad Substitutionem Monasterij, in toto fideicommisso
particulari centum Locorum Montium; ut præseferunt clara ver=
13 ba Testamenti, Ità frustrà opponebatur, quod deficeret 3.us Sub=
stitutionis factæ ultimo morienti, eo quia ista ordinata fue=
rit per obitum omnium collectivè vocatorum, ad notata per Sali=
cet. in L. precibus n.o 49., et 59. Cod. de impuber. Peregrin. cons.
20. n.o 20., et Segg. et de fideic. art. 13. n.o 70. Latè Andreol.
contr. 161. n.o 11. Quoniam quidquid sit ubi ageretur de transver=
salibus, sivè extraneis, certum est, quod in Descendentibus Testa=
14 toris, in quibus ob præsumptam illorum prædilectionem facilius indu=
citur reciproca Peregr. cons. 54. n.o 8. Lib. p.mo Rota coram
Seraphino d.e 969. n.o 11. coram Bich. d.e 271. n.o 25., et d.e 287.
15 n.o 31. nulla ad hunc effectum constituitur differentia, sed
Substitutio facta post mortem omnium collectivè perindè habe=
tur, ac si expressè facta fuisset ultimo decedenti. L. qui duos
ff. de reb. dub. L. penult. Cod. de impuber. Surd. cons. 344.
sub n.o 17. Peregrin. cons. 56. n.o 13. Lib. p.mo, et de fideic. art.
13. n.o 72. Fusar. de Substit. q.e 441. n.o 24. Rot. d.a decis.
271. n.o 24., et Seq., et d.a d.e 287. n.o 28., et Seq. coram

UVA.BHSC

Bich. d.e 501. n.o 8. coram Dunoz. Jun. d.e 79. n.o 5, et d.e 95. n.o 3., et 4. coram Arguell.

Ex quibus cum Domini recognoverint constare de fideicommisso illiusque purificatione pro medietate Locorum Montium, in quibus fuit ordinatum favore Marchionissæ Angelæ, nullum obstaculum præbere potuit, quod Cæsar eidem dotem auxerit in tr.tis 8000., quasi hæc imputanda sint in portione ipsi ex prædicto fideicommisso avito obventuram. Quia cum de hac Cæsaris voluntate faciendi oppositam imputationem nullibi constet, urget in contrarium præsumptio, quod ipse tan-
16 quam extraneus, qualis ad hunc effectum reputatur quilibet non habens dotandam in potestate Soccin. Sen. cons. 121. sub n.o 13. Lib. p.mo Alter Soccin. Jun. cons. 291. n.o 11. Lib. 2. Honded. cons. 91. n.o 79. et seq. Lib. p.o Michalor. de Fratr. p.e 3. cap. 34. sub n.o 2. Rota d.e 41. num. 2. coram Bich.
17 censeatur auxisse dotem de proprio, ac animo liberè donandi, quando nullum Jus sibi per stipulationem reservavit ad Text. in L. unica §. accedit Cod. de rei uxor. act. Ger. Spin. cons. 81. n.o 21. Joseph Altograd. controv. 30. n.o 39., et plenè Rota in Harnien. fideicommissi de Capitonibus 2. Aprilis 1685. §. Verum contraria coram Rev.mo D. Hervault Archiepo Turonen.

Potissimum verò accedente duplici circumstantia denotante animum Cæsaris exercendi actum puræ liberali-
18 tatis; Altera quod ipse professus fuit augumentum prædictum constituere de Bonis propriis, undè apertè excluditur animus illud assignandi in causam fideicommissi Michalor. de Fratr. d.a p.e 3. cap. 34. n.o 14. Rota in d.a Harnien. fideicomm.si de Capitonibus §. 2.o considerandum coram Rev.mo Dno Hervault. Et altera quod adiecit vinculum, quod in eodem augumento succedere non possent, nisi Filii suscipiendi ex Marchione Paleotto, cum quo in Matrimonium Marchionissa

tunè

UVA.BHSC

runè collocabatur, quæ restrictiva vocatio ad Filios certi Matrimonij redditur incompatibilis cum fideicommisso avito, ad quod
19 omnes filij Nepotum, siuè unius, siuè alterius Matrimonii tanquàm in conditione positi perindè habebantur, acsi essent dispositiuè vocati ex notissimo Statuto Urbis Lib. 1.mo cap. 145. Rota d. 100 p. n.o 6., coràm Dunoz. Iun. d. 105. n.o 10. coràm Cerro, et alibi passim.

Quemadmodùm autem ex prædictis assequimur Marchionissæ debitam fuisse immissionem super medietate 100. Locorum Montium sub hoc fideicommisso particulari cadentium, prout per sententiam iudicavit A.C. ita cum eorum aliqua contracta fuerint, eorumque pretium ad libitum Margheritæ, siuè ejus Authoris in alijs effectibus investitum, visum est DD. iuxtà 2.am dubij partem Actrici immissionem decernere ad totidem Loca Montium per Margheritam ex hoc eodem titulo fideicom. retenta quot æquivaleant pretio et numero deficientium ad complendam integram medietatem.

Et ità resolutum fuit utraque Parte &c.

Cæsenaten. Immissionis
Ven. 4. Julii 1698.

CXXIV.

Immissionem, quam ex remedio Leg. final. Cod. de Edict. Divi Adr. toll. sibi decerni obtinuit Virginia primò in Tribunali A.C., et deindè ab hoc Sacro Auditorio per sententiam à R.P.D. meo Priolo prolatam supp. bonis à Mario Camillo Patre particulari fideicommisso suppositis etiam in hac ulteriori instantia coràm Me concedendam esse Dni existimarunt cum rescripto sententiam Rotalem esse confirmandam.

1 Probatis siquidem extremis unica exceptio in præcedentibus quoque instantiis reposita est super competentia detra-

UVA.BHSC

ctionum, quas cum minimè deducendas esse iudicatum fuerit ex hoc fideicomm. particulari, super quo hodierna vertitur controversia, concurrente præsertim ex parte hæredis gravati omissione Inventarii, undè constare posset de insufficientia bonorum liberorum pro subeundo integro onere dd. detractionum, ut latè probant geminæ Decisiones R.pd. mei Prioli, quæ de more judicatum rotale præcesserunt sub diebus x. Maii, et 2. Xmbris superioris anni, Hinc ad instantiam Comitissæ Helenæ reæ conventæ compilatus fuit in partibus processus remissorialis plurium Testium, quos ipsa induxit ad probandum Statum hæreditarium Marij Camilli fideicommittentis, ut indè consequutivè desumi posset allegata bonorum liberorum insufficientia pro dd. Detractionibus subeundis, verum rimatis hodiè per DD. prædictorum Testium depositionibus, ex eis nequaquam resultare visa est concludens probatio negativæ etiam possibilis existentiæ aliorum bonorum, qualis necessaria est, ut in defectum omissi Inventarii Status hæreditarius legitimè censeatur probatus, Rota coram Roxas d. 195. n.o 16. coram Arguell. decis. 48. n.o 5. et 6. coram Cerro, d.e 956. n.o 18. et in rec. decis. 403. n.o 19. et seqq. p.e 18. et in Ariminen. Dotis 3. Julij 1684. § Sanè coram bo: mem. Rondinino, et in Pisauren. hæreditatis super articulis 14. Martij 1695. § Irrelevantia verò coram Rev.mo D. meo Ursino Decano, et super articulo restitutionis in integrum 26. Junij 1697. § eisdemq. defectibus coram eodem.

Omissis enim quampluribus exceptionibus personalibus quæ ad adimendam fidem præd.is Testibus à Defensoribus Virginiæ cumulabantur eo quia eorum alter fuerit ab Helena in Consultorem istarum Litium adhibitus, ideoque non admittendus ad testificandum pro illa Gabr. de Test. conclus. 12. n.o p.o Farinacc. eodem tract. q.e 60. n.o 240. Rota d. 622. n.o 8. et 9. coram Manzaned. et decis 26. sub n.o 16. coram Cerro; Alter verò ejusdem Helenæ Consanguineus, et consequenter non integræ fidei Rota decis. 54. n.o 12. p.e 17. et in Calaguritana Decimarum de Halda 30. Januarij 1697. § Præterquam quod coram R.P.D.

mes

UVA.BHSC

5 meo Molines, Cæteri demum viles, ac mercenarii famuli de subornatione, ut plurimum suspecti Rota coram Buratto d.e 553. n.o 7., et in recent. d.e 132 n.o 7. p.e 15. et in Viterbien. dotis 5. Julij 1698. §. quia visum coram R.P.D. meo Caprara, et in Pisaurens. Hæreditatis X. Decembris 1696. §. Quoad exceptiones coram R.P.D. meo Priolo.

Potissima ratio eorum irreleuantiæ stetit in eo, quod tantum abest, ut coarcent negatiuam existentiæ aliorum bonorum Testatoris præter ea, de quibus ipsi deponunt, ut immo illa manifestè excludatur, tum ex quo, ut plurimum se referunt ad descriptionem factam tam in Testamento, quam in Libris publicis Æstimi et depositariæ Ciuitatis Cæsenæ, necnon ad novissimum in-
6 ventarium post obitum primi Hæredis grauati confectum, quæ omnia cum de per se inepta sint ad probandum statum hæreditarium fideicommittentis, ut animadvertitur in ultima Decisione R.P.D. mei Prioli §. Et præmissa cum tribus seqq., ità inefficacia prorsus remanent dicta Testium ad præfata documenta se referentium, ut cæteris allegatis dictum fuit in Cauallicens. Pecuniaria 15. Junij 1696. §. Tum demum quia coram Me. Tum quia Loquendo de mobilibus semoventibus, Juribus, creditis, et actionibus hæreditarijs Testes, vel de his se prorsus ignaros profitentur, vel cum similiter in aliquibus se remissivè habeant ad prætacta documenta ex eadem ratione negativam coarctatam non concludunt. Tum demum quia plura omiserunt describere, quæ ad Marium fideicommittentem pervenerunt tam ex Juribus hæreditarijs q.m Hiacynthæ Linariæ, quam etiam ex quodam credito contra Carolum Orsinum, necnon ab Hæreditate Francisci germani fratris eiusdem Testatoris hic in Urbe defuncti, ut ex documentis relatis in Summario Virginiæ à n.o 9. ad 13., quæ sicuti describenda fuissent ad augendum as
7 hæreditarium fideicommittentis ità eorum omissio excludit pœnitus probationem negativæ, de cuius natura est, ut coarctetur exclusionem possibilis in contrarium, ut præter suprà allegatos firmavit Rota d.e 400. n.o 15., et 18. coram Bich. d.e 267. n.o 19.

UVA.BHSC

p.e 17. et in Faventina Jurium Parochialium 28. Junii 1697.
§. Siquidem coram R.P.D. meo Ansaldo.

Prædicta autem, quæ videbantur exuberare, nè in præjudicium hæredis substituti ad fideicommissum particulare diceretur concludenter probatus status hæreditarius Marii Camilli fideicommittentis ad commodum hæredis grauati illud absumere contendentis cum detractionibus, eo magis apud DD. prævaluerunt, quo
8 versamur in Judicio Immissionis, cuius complementum retardari non debet, nisi per claras et omninò nitidas exceptiones ex allegatis in decisione edita sup. remissoria 2. Xmbris anni præteriti
9 §. finali coram R.P.D. meo Priolo, ac propterea remanet reæ conventæ integra actio consequendi in suo particulari judicio supplementum illarum detractionum, quibus imparia esse probauerit bona libera Testatoris ad tradita per Peregrin. de fideic. 39. n.o 183. plenè Rota coram Roxas d.e 443. n.o 8., d.e 771. n.o 3. coram Merlin. d.e 155. n.o 13. coram Duran. Junior., et alibi passim.

Et ità resolutum fuit Virginia tantum informante, Helena verò pluriès monita, et diù expectata.

Leodien. Vicariæ
Ven. 4. Julii 1698.

CXXV.

Resolutum fuit Vicariam Ecclesiæ Parochialis Loci de Berlinghen. esse adiudicandam Renero, cum enim extrà controversiam sit, ius ad illam præsentandi spectare ad
1 Canonicos Collegiatæ Ecclesiæ Lossen, et ipse fuerit præsentatus à quatuor ex sex Canonicis capitulariter congregatis utique præseferendus est Christiano, cui alii duo Electores suum præstitere suffragium ad Text. apertum in cap. Quoniam iuncta gloss. verbo maioribus ibique Abbas n.o 13. de Jur. patr. Pamphil. d.e 341. n.o p.mo Cels. d.e 106. n.o 2., et decis. 234. n.o p.mo Rota in recent. d.e 82. n.o 2. p.e 15.

Absque

UVA.BHSC

Absque eo quod Christiano prodesse possint Vota trium Canonicorum Absentium, qui eorum Suffragium in Scriptis transmiserunt; Ultrà quod enim nullibi constat eos fuisse taliter impe-
2 ditos, quominùs ad Capitulum accedere valuissent; Hoc preterea certum est, quod utcumque Absentes Legitimo impedimento detenti possint per Procuratorem Capitularibus electionibus interesse quemadmodum Statuitur in cap. Quia propter de Election. et in cap. Siquis
3 justo 46. eodem tit. in 6°, prohibentur tamen eorum votum in Scriptis ad Capitulum ipsum transmittere, ut in d° cap. Siquis iusto §. Absens quoque, et ibi Ancaran. n°. 6. Rip. in cap. cum Ecclesia Sutrina n°. 13. de Caus. possess. et propriet. Gonzal. in d°. cap. Quia propter sub n°. 12., et in cap. in Genesi verbo communiter de Elect. Lancellott. instit. canonic. tit. de Elect. §. Sed cum absens, Passerin. de Elect. cap. 10. n°. 35. in fine, Boer. decis. p.a n°. 41. Rota coram Buratt. decis. 225. n°. 3., et 4., et decis. 259. n°. 5., et in recent. d°. 156. n°. 14.,
4 et Segg. p.e 12; ob eam disparitatis rationem, quod votum in scriptis missum ad Capitulum est actus perfectus de per se, qualis extrà Capitulum ab Electoribus expleri non poterit, Constitutio verò Procuratoris tendit ad actum perficiendum in Capitulo iuxtà notata per Boer. d.a decis. prima n°. 46.

Nil obstante, quod contraria consuetudine introductum
5 fuerit, ut per Canonicos absentes vota transmittantur in scriptis, prout etiam in aliquibus religionibus observari testatur Hieron. Garcia tom. 2. polit. difficult. 2. dub. p.mo n°. 8., Allegata enim consuetudo, cum vel nullo modo probetur, vel certè non in casibus, in quibus absentes à Capitulo nullo detinebantur impedimento, aderatque
6 Capitularis deliberatio explicandi electionem viva voce, Suffragari non potest tanquam non probata specificè, et in individuo casus controversi Leg. quod verò contrà, et Leg. quodam rationem ff. de Legib., cap. fin. de consuetud. in 6°, Surd. cons. 254. n°. 26. et cons. 382. n°. 41. Rota coram San. mem. Gregor. decis. 162. n°. 4., et coram Priol. d°. 69. n°. 3., et in rec. decis. 278. n°. 5. et decis. 304. n°. 6., et Segg. p.e 12., et in Avenionen. Collegij 24. Januarij 1685. §. Nec observantia coram Em.mo Card.li Caccia Archiepo Mediolanen.

UVA.BHSC

Quam Sententiam eò Securius Dni amplexi sunt, quia ubi etiam cum praecitata consuetudine procedendum foret, dum alter ex absentibus simili modo suffragium dedit Renero, versaremur in casu paritatis votorum, et per consequens Renerus ipse per viam gratificationis praeferendus esset Christiano, tanquam sive ratione Sacerdotij de tempore Electionis, sive ex Causa Studiorum maioribus qualitatibus insignitus Can. si forte 36. dist. 63. Gloss. in cap. Cum Ecclesia vestra il 1o verb. in cap. non consenserit circa medium de Elect., et ibi Butr. no. 25. Rota coram San. me. Alex. 8o decis. 164. no. 19. et Segg., et d. 202. per tot., et in recent. d. 24. no. 22, et segg. p. 9.

Et ita altera C.

Romana Cambiorum

Ven. 28. Novembris 1698.

CXXVI

Jo. Maria Baldinuccius praepositus de anno 1683. complemento sive Administrationi rationis Banchariae olim in Urbe cantantis sub nominibus Benedicti Candulphi, et Caroli de Rubeis plura interpolatis temporibus juxta facultates a Praeponentibus habitas ad succurrendum ejusdem Banchariae indigentijs contraxit cambia cum semetipso, et q. Jacobo eius fratre uti Provinciae Marchiae Thesaurarijs, quorum solutioni cum novissimè se opposuerint creditores Marchionis Baldinotti alterius ex praeponentibus, ac participibus d. Banchariae hinc re ad iudicium delata obtinuerunt fratres de Baldinuccis ab Al. mandatum contra Bona, et effectus Banchariae pro capitalibus Cambiorum in Summa Rum 48., necnon pro fructibus decursis, et non solutis, ac respuè decurrendis; Adversus quod reclamantibus praefatis Creditoribus Baldinotti, et commissa mihi ex rescripto Signaturae Justitiae causa appellationis, proposui hodiè ad instantiam Joannis Mariae agentis tam nomine proprio, quam jure haereditario Jacobi fratris, hoc interim defuncti dubium An mandatum Al. sit

exe-

UVA.BHSC

exequendum, et affirmativa pro Informante prodiit resolutio.

Nam cum super validitate d. mandati nulla occurrere posset dubitatio, Domini illius iustitiae examine assumpto hanc satis perspicuam agnoverunt ex publicis Instris Cambiorum, ex quibus cum Cambia ipsa contracta appareant à Jo. Maria Complementario amplissimam facultatem à Praeponentibus habente sumendi ad Cambium etiam à semetipso quascumque pecuniarum summas, nulli
1 dubium est, quin ex illius facto effectus omnes Bancariae, eiusque Comparticibus remanserint efficaciter in d.is Contractibus obligati, perinde ac si praeponentes ipsi immediate, ac personaliter contraxissent tot. titul. ff. et Cod. de Instit. act. Spad. cons. 45. n.o 31. Lib. p.mo Hermosill. ad Lopez gloss. 2. L. 7. tit. p.mo p.e 5. n.o 5. Ciriac. controv. 544. n.o 9. Amat. Pantomit. resol. 20. n.o 8. et resol. 99. n.o 14. Christin. decis. Belgic. 33. sub n.o 9.o vol. 3. Rota decis. 390. n.o 22. p.e 16. et in Romana pecuniaria, seu Cambij, 21. feb. 1687. 8. Justificatio quippe coram bon. me Usino Decano.

Nulliusque relevantiae visa sunt objecta aliàs coram
2 Al. à Creditoribus Baldinotti excitata: Non quidem primum, quod effectus Bancariae à praed.is Cambijs ex facto Complementarii obligari non potuerint, eo quia non constet de praecisa, ac determinata necessitate, in quam Complementarius pecuniam acceptam convertere debuerit juxta Text. in L. final. ff. de exercit. action. et celebre Cons. Alex. 44. n.o 6. Lib. 2. et plenius firmata per Rotam in d.e
3 64. n.o 10. et Segg. p.e 17. rec., Obiectum enim, quod tunc demum procederet in Institore alicuius Tabernae mercium, vel simili, cui Cambia ex natura ipsiusmet negocij non congruerent, haud applicabile visum est in Complementario Mensae Nummulariae, qui cum non solum ex lege, et natura negociationis, cui praeest, verum et ex mandato Praeponentium haberet expressam facultatem cambiandi, nullam pro his cambijs contrahendis probare debuit indigentiam, sed citra probationem hanc effectus Bancariae potuit validè, atque efficaciter obligare juxta distinctionem, quam communiter tradunt Bonchegall. in L. eandem sub n.o 162. ff. de duobus reis, Rota Januen. decis. 14. sub n.o 89. Felic. de Societ. cap. 30. n.o 24. Michalor. de fratr. p.e 2.

UVA.BHSC

cap. 48. Sub nº. 17. in fine, et discusso formiter articulo firmavit Rota in dª. Romana Pecuniaria, seu Cambii 30. Januarii 1688. Quo verò ad defectum coram bo: me. Visino 3. Junii 1689. §. Quibus præmissis coram bo. me. Benincasa et 14. Aprilis 1690. §. Singulis coram Rmo Manuel Epo Zamoren.

4 Non etiam 2um quod Joannes Maria Complementarius constitui non possit Creditor Banchariæ pro dis Cambiis, nisi prius de pecuniis administratis rationem reddiderit, ut generaliter de quolibet Administratore dixit Rota decis. 443. nº. 2. coram Buratt., decis. 5. nº. 3. coram Cerro, decis. 326. nº. 3; et 7. pe. 18. recent.; et alibi passim: Ultrà quod enim exceptionem hanc aliàs opponibilem contrà ipsum Jo. Mariam se creditorem Banchariæ asserentem ex causa à Complemento, et administratione exercita de-
5 pendente, verius DD. videbatur obiici pari modo non posse eidem hodiè comparenti tanquam Tertio, et extraneo creditori, qui expresso etiam nomine Jacobi Fratris pecunias rationi Banchariæ mutuavit, ut plenè distinguendo observant Capyc. Galeott. controv. 41. nº. 8., et Segg. Lib. pmo Capyc. Latr. consult. 73. nº. 27; et Segg. Borgn. Cavalcan. de Tut., et Curat. nº. 219; et Segg. De Luc. in Add. ad Vinc. de Franch. de. 642. nº. 6. Donat. Ant. de Marin. alleg. Jur. 123. nº. 2º, et Seg. Lib. 3. Card. de Luc. de cred. disc. 62. nº. 2; et S. Rota de. 536. nº. 3; et 4. pe. 3. rec; et de. 352.
6 nº. 17; pe. 19., non enim prohibitum est, quod quis vicem duarum personarum sustinens unam induendo assequatur id quod per alterius repræsentationem sibi denegaretur ad Text. in L. cum quidam C. de administr. Tutor. Magon. decis. Lucen. prima in princ. Rota dª. decis. 536. nº. 3. pe. 3. rec.

Præterea res hodiè versatur extrà omne dubium
7 quippè intermedio hoc tempore citatis tum consocijs Banchariæ, tum creditoribus Baldinotti, discussisque

omni-

UVA.BHSC

omnibus partitis Idem Al. audita desuper relatione Periti de consensu Partium electi pronunciavit benè fuisse per Jo: Mariam de rebus administratis redditam rationem, quæ quidem Sententia, cum ob non interpositam appellationem in iudicatum transierit, eius efficaciæ est, ut exceptio per ipsam reiecta nequeat iterum à Succumbentibus in Judicio proponi Leg. res iudicatæ, et L. Sub specie Cod. de re iudic. cum vulgar.

Atque ex his consecutivè corruit, quod 3°. Loco opponebatur, quod nimirum Jo. Maria violando Leges Societatis, sivè Complementi pecunias ad Cambium receptas prò rata 7um 5m in extraneos, minusque proficuos usus diverterit, atq. pro alia maiori quantitate Marchioni Baldinotto in Computum eius portionis Capitalium, et utilium restituerit. Tum quia semper recurrit responsio quod exceptio hæcuti respiciens redditionem rationis ex Causa administrationis nullo modo sit allegabilis in præsenti iudicio, in quo Joannes Maria proprium creditum desumit à Causa ab administratione penitus di-
8 versa ex suprà proximè allegatis: Tum, et fortius quia nedum Al. irrelevantiam huoi exceptionis detexit in Judicio, ut præfertur, Sententiam in iudicatum transactam absoluto, sed et quod magis urget, hoc idem recognoverunt Participes Bancariæ, qui de tempore non suspecto factum Complementarii, tam respectu Causæ, in quam cessit Solutio 7um 5m, quam respectu restitutionis ratæ Capitalium, et utilium favore
9 Baldinotti iteratò, ac pluries ratum habuerunt, quo fit, ut quemadmodum nec idem Baldinottus, minusque alii Comparticipes impugnare possent factum eorum Complementarii ab ipsis præcedenter approbatum Cap. quod semel placuit de reg. Jur. in 6°. Ita neque id assequi possint Creditores Baldinotti, qui-
10 bus obstat eadem exceptio, quæ eorum principali Debitori, in cujus juribus successerunt, obstaret Surd. cons. 4. N°. 2. Add. ad Buratt. d. 793 litt. A. Salgad. in Labyrinth.

UVA.BHSC

Credit. p.e p.a cap. 9. n.o 60 - Rota decis. 484. n.o p.o p.e 18. tomo 2. recent.

Et ità altera &c.

Romana Pecuniaria
Lun. p.a Xmbris 1698 -

CXXVII

Responderunt Domini confirmandam esse Sententiam Rotalem bon. me. Ursini confirmatoriam alterius latæ à Rmo D. meo Molines Decano condemnantis Abbatem Io: Baptam Sirium ad restituendum Augustino Mariæ Gavotto scuta 2008. in pluribus vicibus sibi à Barone Carolo mutuata, quoniam illius Iustitia, super qua unicè versabatur
1 quæstio, resultare videbatur, tum ex pluribus partitis extractis à Sacro Monte Pietatis, et à Banco S. Spiritus, quæ satis superque existentiam crediti justificabant iuxtà firmata per Rot. in Romana Æconomiæ, seu redditionis rationis 14. Martii Labentis anni §. tota siquidem coram Me. Tum etiam ex amplissima cessione eiusdem crediti, quam Augustinus Maria reportavit ab Angelo universali successore memorati Baronis Caroli, qua stante eidem Actori tanquam
2 subingresso in juribus cedentis dubium non est, quin contra Abbatem competat actio pro restitutione dicti crediti, ut in decis.e hujus causæ edita coram Rmo D. Decano 4. Julii 1696. §. de illius enim, et in p.a decisione bon. me. Ursini edita die 17. Februarij prox.ti §. p.mo

Nec refert unicum, semperque repetitum obiectum, quod quemadmodum Carolus in eius secundo Testamento præcepit d.m creditum non aliàs exigi posse, quam per viam compensationis faciendæ cum Legato annuo Abbati Joanni B.æ relicto, ità Augustinus Maria promittens successivè in quadam apoca dictum Legatum Liberè solvere ad formam

primi

UVA.BHSC

3 primi Testamenti, renunciando juribus, quæ sibi ex posteriori Testamento competere poterant, videatur remisisse exceptionem peremptoriam compensationis, atque ità per consequens renunciasse etiam substantiæ ipsius crediti, ad Text. in L. si quis delegaverit vers. Similis videtur ff. de novat. Bald. in L. venditrici C. de aeb. alien. non alienan. Bartol. in L. si fraudator in prine. ff. de lis, quæ in fraud. credit. Bersan. de compens. cap. 5. quæst. 2. nº. 18.

Objectum siquidem iterum Dominis visum fuit in facto non subsistere, et multo minus in jure relevare. Non enim in facto subsistit, quod Baro Carolus præceptivè demandaverit exactionem controversi crediti non secùs faciendam esse quàm per viam compensationis. Cuoniam ipse per hæc verba disponendo = E perche il detto Sig. Abbate và debitore mio d'alcune somme de danari, voglio, et ordino, che quelli dovuti conseguire per detto Legato debba bonificarli, e scontarli di mano in mano in quelli gli si douria pagare dal mio Infrò Erede per Causa di tal Legato = noluit adimere hæredi actiones directas sibi competentes pro exactione dicti crediti, adeòut in casu, quo Abbas, vel non posset, vel nollet debitum cum legato compensare, æquiuisset eundem per viam actionis compellere ad proprium debitum unica solutione extinguendum, sed demonstrabilè dumtaxat, et per verba ad ipsum Abbatem directa voluit designare modum, cum quo faciliùs, et cum minori incommodo valuisset pecuniam mutuatam restituere. Quamobrem cùm eòdiè compertum habeatur D. Abbatem noluisse uti beneficio compensationis, eo quia in præjudicium conventionis acceptavit solutionem Legati liberè, et cum renunciatione juribus provenientibus ex Dº. Testamento, non remanet utique cur Augustinus non valeat per viam actionis jura ex dicto credito

4 competentia adversùs debitorem proponere, cum una species

solutionis demonstrativè expressa, non excludat alias species exactionum de jure competentes ex authoritatibus congestis in 2ª decisione bon. me. Ursini edita die 20. Junii huius anni §. nec regit.

Et in hunc sensum Domini confirmabantur ex eo, quod sicuti perspecta Testatoris voluntate in casibus, in quibus compensatio redderetur impossibilis, puta vel ob præmorientiam Legatarii, vel per istius obitum antè extinctum debitum per compensationem, aut demum per repudiationem Legati, actio pro assequendo credito nunquam perempta dici posset, ità ex eiusdem Testatoris iudicio eadem actio superesse debet in præsenti casu, quo Syrius compensationem acceptare recusavit, cum nulla sit assignabilis ratio, quare in primis casibus reviviscat, et in hoc postremo remanere debeat perempta; non relevante quod dicti
5 casus non evenerint, quia cum ab iis desumatur paritatis argumentum ad effectum declarandi voluntatem Testatoris satis est, quod illi evenire potuerint, ut optimè firmavit Rota in rec. pe. 18. decis. 276. nº. 25. cum alijs Concordantibus in dª. 2ª. decisione bon. me. Ursini §. crescitque.

Minùs autem in jure relevat, quod Augustinus Maria in apocha conventionis renunciando juribus sibi competentibus ex 2º. Testamento remiserit substantiam ipsius
6 crediti; quoniam cum quæstio non versetur super credito naturali tantum, pro quo de jure non datur actio, sed solum exceptio ad tradita per Bersan. de compens. cap. 1. quæst. 10. nº.
7 17. vers. nisi, qua proindè sublata extinctum censetur, et ipsum creditum, cum nullum aliud agendi suppetat remedium ut sequitur idem Bersan. in dº. Tract. cap. 5. quæst. 2. nº. 18. sed
8 veritas sit, quod sumus in credito naturali, et civili, pro quo, cum præter exceptionem detur etiam actio independens, et separata, exindè sequitur quod ubi etiam dicta renunciatio latiori modo explicata esset extendenda ad exceptionem compensationis, nunquam tamen præseferre posset condonationem ipsius

crediti

UVA.BHSC

crediti, nam remissio huoi exceptionis illius substantiam non tollit, nec perimit ius agendi: ut distinguendo creditum naturale tantum à credito naturali, et civili declarat Gallerat. de renunc. lib. 2. cap. 9. n°. 8. vers. unde peremptoriam, et ex allegatis in contrarium Bald. in l. ultima n°. 21. C. de compensat. Bersan. in d°. cap. 5. quæst. 2. n°. 14., et 18. cum alijs in prima decisione bon. me. Ursini §. final., et in 2ª. coram eodem §., at cum Domini.

Hæcque certiora reddebantur ex dupplici circumstantia; altera nempè, quia cum de tempore initæ conventionis inter Abbatem, et Augustinum Mariam controversum Mutuum ad istum non spectaret, sed adhuc esset sub Judice an unà simul cum aliis bonis Baronis Caroli spectare deberet ad successores. Iois Stephani universalis Donatarii eiusdem Baronis, seu potius ad Augustinum Mariam tanquam istius hæredem Testamentarium, sanè metiendo voluntatem à potestate, sicuti tunc temporis in præiudicium hæreditatis non
9 poterat Augustinus Maria de eodem mutuo disponere, ità nec præsumendum est, quod voluerit illius substantiam, aè iura remittere ad Text. in cap. Pastoralis de donat. Mantic. de tacit. lib. 13. tit. 23. n°. 7. Rota coram san. me. Alex. 8. decis. 195. n°. 19. et in rec. p°. 18. decis. 338. n°. 9; et p°. 19. decis. 380. n°. 32., et in Tyburtina Castrorum 18. Aprilis prox.ti §. hinc exploratum coram Rmo D. meo Molines Decano.

Altera verò quia idem Augustinus Maria hodiè non agit vigore Testamenti Baronis Caroli, dictum creditum spectabat; unde estò etiam, quod Augustinus Maria hæreditario nomine renunciasset exceptioni compensationis, quinimò remisisset etiam substantiam ipsius crediti, non
10 indè sequitur, quod supervento novo titulo impediatur agere pro eodem credito, nam quoad illum dicitur novus homo, ut tenet Rota coram Ubag. decis. 94. n°. 6., et in prima Decis.
11 bon. me. Ursini §. Et quamvis; et quemadmodum Angelo

UVA.BHSC

Mariæ si ad præsens ageret pro illius consecutione, huiusmodi exceptio non obstaret, ità nèc opponi potest Augustino Mariæ, qui illius personam in omnibus, et per omnia repræsentat. l. Si potiores C. de his qui in prior. credit. Loc. Succed. Felician. de cens. Lib. 3. cap. 2. n°. 18., Rota coram Cels. d°. 254. n°. 2. coram Merlin. d°. 810. n°. 3., et in rec. p°. 24. decis. 394. n°. 8.

Et ità approbando in reliquis Latiùs firmata in Decisionibus utriusque præcedentis instantiæ resolutum fuit utraque &c.

Romana, seù Albanen. Vineæ
Ven. S. Ambris 1698.

CXXVIII

Revocatis ad novum examen sub die 9. Iulij præteriti duabus Decisionibus ad invicem pugnantibus coram Me editis sub diebus 11. Martij 1697., et 10. Martii anni jam labentis sub consueto dubio, An sit standum in primo, vel 2°. Loco decisis, cùm nulla capta fuerit resolutio, ob gravitatem Articuli ex notissima Bulla Baronum noviter excitati, iniunctum fuit, ut causa iterum proponeretur accedentibus omnium D. nor. Suffragiis, Quarè renovata Disputatione in præsenti Audientia, in p°. Loco decisis Domini steterunt.

1 Fundamentum resolutionis, prætermissis aliis deductis in præcedentibus Decisionibus, in eo præcisè stetit, quod licet controversa vinea aliàs supposita fuerit fideic. à q.m Paulo Troppa instituto cum prohibitione alienationis, undè pro parte D. Principis Sabelli excipiebatur Censum sup. illa de anno 1647. impositum ab Abbate Claravallensi postea Card.li Paulo Sabello favore Marchionis Pauli de Bubalo, vel usq. à sui initio fuisse nullum

ad

UVA.BHSC

ad tradita per Gratian. discept. foren. cap. 43. n.° 23., vers.
etiam in rebus Cenc. de Cens. quæst. 19. n.° 5., et Segg. Zusar.
de Substit. q.e 706. n.° 2. Rota coram Dunoz. Jun. d.e
622. n.° 4., et in rec. d.e 122. n.° p.° p.e 18. aut saltem resolutum
2 à die obitus Card.lis Pauli Impositoris, et Hæredis gravati
ad Text. in l. final. §. Sin autem sub conditione Cod. com-
mun. de Legat. Cenc. de Cens. d.a quæst. 19. n.° p.mo Zusar. d.a
q.e 706. n.° p.mo Noguerol. alleg. 37. n.° 37. Urceol. consult.
33. n.° 14. Sabell. var. resol. cap. 53. n.° 13. Rota post
Cenc. de Cens. d.e 144. sub n.° p.mo, et post Merlin. de pignor.
decis. 141. n.° p.°, et coram Peutinger. decis. 438. n.° p.°; At-
3 tentâ nihilominùs qualitate Baronali eiusdem Cardinalis,
exceptio præd.i fideicommissi inepta prorsùs remanebat ad impe-
diendam associationem moderno Marchioni de Bubalo supp.
d.a Vinea fundo censito decretam ex notissima Constitutione
san. me. Clementis 8.i in ordine La 41., quæ favore Credi-
torum derogat omnibus vinculis, et fideicommissis, redigitque
bona fideicommissaria Baronum, acsi essent omninò libe-
ra, et allodialia, et capacia cadendi sub obligationibus, et
hypothecis Spad. cons. 18. n.° 25. et cons. 19. n.° p.mo Lib. p.mo
Merlin. de pign. Lib. 2. tit. p.mo quæst. 11. in fin. Cohell. ad
Bull. bon. Reg. cap. 16. n.° 60. Rocc. disput. Jur. Select.
cap. 6. n.° p.°, et Segg. Latè Card. de Luc. de feud. disc. 73., et
Segg. Rota coram Coccin. d.e 1680. per tot., coram Buratt.
decis. 401. n.° 2., et decis. 482. in princ., coram Dunoz. Jun.
decis. 914. n.° 18., coram Cerro decis. 818. n.° p.mo, et decis.
852. n.° 2., et in recent. d.e 66. n.° 9. p.e 11., d.e 331. n.° 5., et 8.
p.e 14., decis. 96. n.° p.° p.e 15., et in Romana Castri Porcilia-
ni 24. Jan. 1685. § non obstante coram bon. me. Rondi-
nino impress. penès Corradin. post tractat. de Jur. prælat.
decis. 3., et in Romana pecuniaria 26. Aprilis 1690.

UVA.BHSC

coram bo: me: Emerix Decano impress. post Card. Albit. de inconstant. in Judic. decis 15.

Quod sane fundamentum licet in se undique tutum tanquam ex litterali ordinatione Pontificiæ Constitutionis depromptum declinare satagebant Defensores D. Pnpis ex eo, quod Card.lis Sabellus de tempore impositionis census per renunciationem Ducatus Ariccia favore D. Principis tunc 2.o geniti qualitatem baronalem à se abdicasset, ideoq;
4 ligari non potuerit vinculo d.æ Clementinæ Constitutionis locum non habentis pro debitis post cessatam Baroniam contractis ad notata in terminis per Card. de Luc. de feud. disc. 84. n.o 6., et Segg., Rot. in rec. d. 11. n.o 14. p.e 13. decis. 138. n.o 38., et Segg. p.e 17., et in Romana Fideicom.i 8. Junii 1654. § ulteriùs usq; ad fines, coram Verospio. Non obstante quod post constitutum census nova qualitas baronalis eidem Cardinali Impositori supervenerit occasione successionis ex Testamento Card.lis Montalti Avunculi
5 sibi delatæ ad Castrum Numenti; Quia cum de tempore moti Judicij hæc etiam nova qualitas per venditionem d.i Castri abijsset, eo ipso, quod neque de tempore impositionis census, neque de tempore petitæ exequutionis Card.lis extiterat Baro, semper in eo defecisse dicerentur termini habiles pro subeundis oneribus d.æ Constitutionis, ut in puncto tenet Card. de Luc. de feud. disc. 74. n.o 10; et disc. 91. n.o 3.

Atque cum hoc sensu potissimum procedendum
6 esse addebatur ex duplici ponderatione, Altera nempè quod cum d.a Constitutio sit odiosa, et exorbitans, et idcircò moderata fuerit per S. me. Urbanum 8. in eius Constit.e 154. ad latè tradita per Card. de Luc. de feud. disc. 73. n.o 28., et disc. 74. n.o 9. Rpd. m. Ansald. de commerc.

et

UVA.BHSC

et mercat. disc. 56. Sub nº. 53. vers. certissimè, extendi
non debeat ad Casum, in quo de tempore contrariæ obligatio=
nis non aderat in debitore qualitas baronalis, et quæ su=
7 pervenerat cessaverat quando executio fuit petita, sed stri=
ctè sit interpretanda tanquam Correctoria juris communis
ad Text. in Leg. Cum quidam ff. de liber., et posth., cap. odia
de reg. iur. in 6., Vermigliol. cons. 377. nº. 1mo. Lib. 1mo.
Rota dª. decis. 3. Sub nº. 14. post Corradin. in tract. de
8 Iur. prelat., Altera vero desumpta ex cessante causa
finali, ad cuius Limites prefatam constitutionem esse
restringendam observat Card. de Luc. de feud. d. disc. 74.
nº. 6. Rota decis. 340. sub nº. 15. pe. 12., et in dª. Romª.
Fideicommi. § nec urget in fine, et Segq. coram Verospis,
et in dª. Romana Castri Porcilian. § Siquidem coram
9 bo: me. Rondinino; nam cum illa emanaverit ad consu=
lendum Creditoribus nè publica fide deciperentur contra=
hendo cum Baronibus, qui attenta forsan feudorum possone
divites reputabantur, ut colligitur ex proemio eiusdem Bullæ
ibi = Iustitiæ ratio, et publicæ fidei causa postulat, neve ob
eorumdem Baronum potentiam vel authoritatem litibus
defatigentur et terreantur, ut prosequitur eadem Bulla
§. 1. ibi = ipsosque ideò creditores dum eorum credita à dd.
Baronibus, et Domicellis exigere conantur, magnos sum=
ptus facere, et Litibus implicari, ad notata per Cohell. ad Bull.
bon. regim. dº. cap. 16. nº. 70. post med. Card. de Luc. de feud.
dº. disc. 74. nº. 7., et disc. 84. nº. 6. R. P. D. meus Ansald. de
commerc., et mercat. dº. disc. 56. nº. 54. Rota coram Coccin.
decis. 1680. nº. 68., et Segq., et decis. 340. nº. 15. pe. 12. rec.,
10 eo ipso, quod de utroque tempore, contracti scilicet debiti,
et petitæ exequutionis non concurrebat in Cardinali quali=
tas baronalis, utique eò minùs allegari possit, quod Credi=
tor vel bona fide deceptus allectus fuerit ad Contrahen.

UVA.BHSC

dum cum Card.li privato tunc titulo se obligante, vel quod potuerit perhorrescere qualitatem baronalem, quæ in debitore non aderat iuxta tradita in specie per Card. de Luc. de feud. disc. 76. n.o 13. in fin.; d. disc. 84. sub n.o 6. et disc. 119. sub n.o 8.

Verum his non obstantibus subsistere Dominis visum est captæ resolutionis fundamentum; Admissâ enim proportione in prima obiecti parte allata, quod Bul-
11 la Baronum locum non habeat pro debitis post cessatam Baroniam contractis juxta firmata per Rotam in d.a Rom.a fideicom.li coram Verospio quidquid contrarium senserit Cohell. in comment. ad Bull. Boni Regiminij cap. 16. n.o 67., cuius opinionem reiectam refert Card. de Luc. de feud. disc. 119. n.o 3.o, et segg.; Dicebant Domini, quod dum, ut præfertur post censum jam constitutum supervenit in Card.li Sabello per successionem in Castro No-
12 menti nova qualitas Baronalis extunc omnia eius bona fideicommissaria vigore d.æ Constitutionis evaserunt libera, et hypothecata pro debitis antè Baroniam contractis quemadmodum pluriès disputato articulo decisum testatur in Cong.ne Baronum idem Card. de Luc. de feud. disc. 73. n.o 19., et disc. 74. n.o 14., ubi quod hodiè est propositio ambulans de plano; non relevante, quod hæc etiam superventa qualitas cessaret de tempore moti judicij, ut ad declarationem contrariæ regulæ observat Card. de Luc.
13 d. disc. 91. n.o 3., et 4. Ultrà quod enim ad exclusionem huius limitationis sufficere videbatur, quod de præd.o tempore moti judicii, et expediti mandati, illiusq. præsentationis in Cong.ne Baronum, d.a qualitas baronalis concurret in D. Principe controversæ Vineæ detentore, ut admittit idem Card. de Luc. dict. disc. 91. sub n.o 3.

Præterea

UVA.BHSC

14 Præterea verius Dni existimarunt prædam qualitatem post contractum jam debitum superventam operari subiectionem Debitoris sub Bulla Baronum, quantumvis ipse de tempore moti iudicii eandem qualitatem à se abdicasset ad tradita per Vermigliol. cons. 377. nº 7. Rot. decis. 82. nº 7. vers. quæ facilius p. 16. recent. Quandoquidem
15 cum eo ipso, quod quis efficitur Baro, Bona per eum possessa, non obstantibus quibuscumq. fideicommissis, remaneant affecta obligationibus et hypothecis favore Creditorum perindeac si essent omninò Libera, Rota coram Buratt. decis. 482. in princ. coram Cerro d. 852. nº 2. cum aliis in d. Romana pecuniaria 26. Aprilis 1690. coram bo: me.
16 Emerix, hæc utique non possunt iterum in fideicommissum reincidere sine consensu Creditoris per alienationem Baroniæ factam à Debitore, cum qualitas libertatis semel infixa in bonis fideicommissariis ex facto Baronis in præiudicium eius Creditorum amplius tolli non possit ad regul. Text. in L. Mulier 22. §. cum proponeretur ff. ad Trebellian. Paul. de Castr. in Auth. resquæ nº 5. Cod. commun. de Legat. Urceol. consult. 6. nº 8. Fontanell. de pact. nupt. claus. 5. gloss. pª. pe 2. nº 49. Salgad. in Labyr. credit. pe 3. cap. 4. nº 28. Rota decis. 158. nº 19. coram Roxas, decis. 52. nº 15. coram Zarat. et in rec. decis. 340. nº 12. pe 16., et decis. 60. nº 6., et seqq. pe 17., Neque hypotheca iam semel
17 validè contracta vigore obligationis Cameralis continentis tam bona præsentia, quam futura debitoris Gratian. discept. For. cap. 391. nº 48. Zacch. de oblig. Camer. qe 5. nº 37. Rota post eundem decis. 187. nº 3., et coram Buratt. decis. 687.
18 nº 4. tolli aut mutari valeat ex voluntaria mutatione status ejusdem debitoris prædictam qualitatem per spontaneam feudi alienationem à se abdicantis ad Text. in L. Debitor 14. ff. quib. mod. pign., vel hypotheca solv. L. Bovem nº 43. §. Siquis cum consilium ff. de ædilit. edict.

UVA.BHSC

et l. si debitor Cod. de distract. pignor. Noguerol. alleg. 22. n°. 44. Salgad. in Labyr. credit. p.e 2. cap. 13. n°. 22. et Segg. Rocc. disp. iur. Select. cap. 49. n°. 93.

Crescit autem hujus fundamenti efficacia, nam si ex eo, quod bona fideicommissaria jam fuerint effecta libera, atque in eis infixa hypotheca favore creditorum,
19 intrat de plano Bulla Baronum pro debitis contractis durante Baronia, tametsi successivè Debitor per distractionem feudi desierit esse Baro, Card. de Luc. de feud. disc. 85. sub n°. 9. Rota in Romana Donationis de Androsilla, in qua recedendo à resolutionibus, quæ per priùs contrà Creditores prodierant coram Cerro d.e 568. et 590. contrarium posteà favore eorum creditorum definivit in d.e 940. coram eodem Cerro, et in rec. d.e 373. p.e 16. decis. 138. p.e 17. decis. 341. p.e 18. et d.e 279. p.e 19. et cum eodem præsupposito pertransiit in aliis Decisionibus eiusdem Causæ, 12. feb. 1685. in princ. 8. Junii eiusdem anni, et 10. Martii 1687. coram Emo D. meo Card.li Caccia Archiep.o Mediolanen.; Ergò et idem dicendum est pro debitis contra-
20 ctis antè Baroniam, licèt qualitas Baronalis medio tempore superventa cessaverit per dimissionem, seù alienationem feudi, cum vigeat eadem ratio, quæ in proximo præcedenti casu, nimirum libertatis à vinculo fideicommissorum per supervenientiam Baroniæ bonis debitoris infixæ ad tradita per Card. de Luc. de feud. d.o disc. 73. n°. 19. et disc. 74. n°.
21 14, quæ ideò per novum, et voluntarium factum eiusdem Debitoris nequiverunt in præiudicium creditorum, quibus jus quæsitum iam fuit, iterum in fideicommissum reincidere ex suprà allegatis.

Potissimum verò ponderando tum quod Bulla Baro-
22 num non operatur effectum derogationis fideicommissorum à sola die, qua congregatio ad instantiam creditorum urgentium pro satisfactione manus apponit, sed equidem ab

initio

UVA.BHSC

initio suæ editionis redigendo absque opera d.ae Congregatio=
nis bona fideicomm.ria per Barones possessa, ad instar liber-
torum, et allodialium capacia quarumcumque obligationum
et hypothecarum per Barones possessores impositarum, prout
suadetur ex duplici irrefragabili ratione. Altera quod san.
mem. Clemens 8. in ea parte Bullæ, in qua derogavit fidei-
23 commissis usus fuerit verbis præsentis temporis ibi = plenissi=
mè, ac Latissimè derogamus, quæ proindè trahi non possunt
in futurum, et ad diem petitionis debiti per Text. in L. si
stipulatus 76. §. Cum stipulamur ff. de verb. obligat. Et
altera quod mandat pretium distribui inter creditores secun-
dum eorum anterioritatem seu potioritatem, signum evi=
dens quod bona considerantur subtracta à nexu fideicom.si
à tempore editionis Bullæ, nam alias si durassent vin=
cula fideicommissorum usque ad diem exequutionis, sivè
decreti de exequendo, omnes creditores, sivè anteriores, sivè
posteriores hypothecam desumerent ab unico instanti,
24 quo per Congregationem Baronum bona capiuntur, et sic
venirent per contributum, non autem secundum eorum
anterioritatem, quemadmodum discusso articulo plenè fir=
mavit Rota in Romana Pecuniaria 5. Maij 1679. §.
Quarum verò, et 19. Junii 1680. coram bo: me: Card.li Taya,
et Latius 12. Martii 1688. §. nec placuit, et 28. Aprilis
1690. §. nec similiter, et seqq. coram bon. me. Emerix Dec.o
impress. post Albit. de inconst. in Jud. d.e 15. n.o 5. et seqq.
et in Romana Multiplicorum super contributione 15.
Januarii 1694. § Reliquis, et 21. Februarij 1695. §. Ulterius quo=
que coram eod. bon. me. Emerix.

25 Tum rursus quod eadem Bulla directa est non
ad personas sed ad bona, adversus quæ tribuitur facultas
Congregationi procedendi ad executionem mandatorum
ut observant Spad. cons. 18. n.o 8 vers. quod autem Lib.
p.o Cohell. ad Bull. Bon. Regim. cap. 16. n.o 64. Card.

UVA.BHSC

de Luc. de feud. d.o disc. 73. n.o 16. Rocc. disput. Jur. Select. cap. 6. n.o 2; et 3. Rota coram Coccin. d.e 1680. n.o 53., 122; et 134. et in rec. decis. 36. n.o 28; et seqq. p.e 5. Unde parum refert, quod postquam bona exempta
26 sunt ab onere fideicomm.i et uti libera subiecta hypothecæ favore debitoris, iste Baroniam dimittat, quia iuxta censuram d.e Constitutionis bona semper retinent libertatem semel acquisitam quamvis qualitas baronalis in persona debitoris mutetur, cum vis non stet in mutatione d.æ qualitatis, sed in duratione hypothecæ, iam semel infixæ in bonis à tempore quo per supervenientiam Baroniæ in ipsa persona Debitoris, eius omnia bona à nexu fideicomm.i soluta evaserunt, ad tradita per Salgad. in Labyrinth. cred. p.e 2. cap. 13. n.o 6., Rota decis. 15. in fine p.e 19. rec..

Id quod tandem comprobatur ex subsequuta
27 observantia, dum pro debitis à Barone contractis Cong. Baronum indistincte procedere consuevit con.s Bona alias per ipsum possessa, sive transierint in hæredes fideicom.rios hanc baronalem qualitatem non habentes Vermigliol. cons. 377. n.o 7. in fin., Rota decis. 1680 n.o 50. et 53. coram Coccino, et d.a decis. 36. n.o 3., et seqq. p.e 5. rec. sive in
28 B.os possessores eadem pariter qualitate destitutos Card. de Luc. de feud. disc. 47. n.o 24., et disc. 85. sub n.o 9., Coccin. d.a d.e 1680. n.o 47. quod necess.o probat non requiri huiusmodi qualitatem de tempore moti iudicii, seu petitionis debiti.

Cæterum nullius relevantiæ putarunt Domini contrarium argumentum desumptum ex regula gen.li, quod scilicet dispositio d.e Bullæ tanquam exorbitans, et odiosa restringenda sit, et ad casum in quo versamur non extendenda; Nam et si respectu Succes-

sorum

UVA.BHSC

sorum in fideicommissis sit odiosa, respectu tamen publici commercii, et Creditorum est favorabilis, præcipuè
29 cum tollat obstaculum fideicommissorum, quæ antè Legem 12. tabularum non erant cognita Leg. verbis ff. de verb. Significat. illorum quippè usus incepit temporibus Augusti Cæsaris §. p.º ad fin. instit. de fideic.; ideoquè reducat materiam ad terminos iuris antiqui, ut observant Spad. cons. 19. n.º 22. Lib. p.º, Card. de Luc. de feud. disc. 73. n.º 29., et disc. 74. n.º 15. et seqq. Rocc. disput. iur. cap. 6. n.º 24. Coccin. d.ª decis. 1680. n.º 68. et in rec. d.ª decis. 36. n.º 44. et seqq. p.e s.; Præterquam quod allegata odiositas
30 et exorbitantia hoc solùm operaretur, quod Bulla non possit porrigi ultrà casus in ea comprehensos, nec ultrà rationem ipsius sivè expressam, sivè præsumptam, ut dixit Rota in d.ª Romana fideicom.ⁱ §. non etiam coram Verospio, non vero quod non extendatur ad casum, in quo debitor Baroniam post contractum debitum acquisitam dimisit, cùm ex suprà firmatis sub dispositione Bullæ, vel saltem sub illius ratione finali sit comprehensus.

Eiusdem irrelevantiæ apparuit alterum elici-
31 tum ex cessantibus rationibus ejusdem Bullæ; Quoniam licet in illa considerentur fides publica, et Baronum potentia tanquam rationes impellentes Pontificem ad ipsius Constitutionis promulgationem, verè tamen non fuerunt causæ finales, sed impulsivæ, ut observant Cohell. ad Bull. Bon. reg. cap. 16. sub n.º 70. vers. et quamvis Rota d.ª decis. 36. n.º 57. p.e s., Causa verò finalis, quæ convenit, et adaptatur etiam pro debitis contractis à Debitore, in quem posteà qualitas Baronalis supervenit, fuit satisfactio creditorum aliàs difficilis propter vincula fideicommissorum, à quibus idcircò voluit Pontifex illa eximere ac liberare Rota d. decis. 36. n.º 46. p.e s., et decis.e

UVA.BHSC

340 n.° 15. et 16. p.e 12. recent; et post Corradin. de Jur. prelat. decis. p.a n.° 7. decis. 3. n.° 11. et Segg. et decis. 4. n.° p.°

Et ità partibus auditis, et omnibus Dominis suffragantibus resolutum fuit.

Cæsenaten. Immissionis
Ven. 5. Xmbris 1698.

CXXIX.

Quamvis Comitissa Helena agnovisse videretur necessitatem firmandi Statum hæreditarium Marii Fideicommittentis, ad hoc ut, probata insufficientia bonorum, quæ liberè ex illius hæreditate ad Petrum Venturam filium pervenerunt, impedire posset exceptione detractionum immissionem, quæ primò in Tribunali A.C., et deindè in hoc Sacro Auditorio decreta fuit Virginiæ super bonis à præd.° Mario eius Patre particulari fideicom.° suppositis, nihilom.s in hodierna audientia reassumendo vetera obiecta per gemina decisiones in præcedenti instantia coram R.P.D. meo Priolo editas latissimè confutata, iterùm excludere contendebat qualitatem fideicomm.i particularis; Verùm quemadmodùm huic assumpto visa sunt Dominis resistere ea omnia, quæ ex contextu Testamenti allata fuerunt in prædictis Decisionibus, ità cum æquè solida apparuerint deducta in novissima decisione coram Me edita sub die 4. Julii Labentis anni super incompetentia prædictarum detractionum ob non sufficienter probatum Statum hæreditarium præfati Marij, in decisis pro confirmatione sententiæ Rotalis Dni responderunt.

Sanè quod attinet ad primum assumptum, cùm Testator instituto Hærede universali Petro

Ven

UVA.BHSC

Ventura eius filio, adiectâque declaratione, quod plura ex corporibus hæreditariis ibidem nominatim expressa, ad ipsum liberè pervenirent, deindè quoad alios certos, et determinatos
1 effectus Virginiam filiam substituerit, nullus remanet dubitandi locus, quin substitutio hæc tanquam non in quota hæreditatis, sed in certa bonorum specie ordinata reputari debeat particularis iuxtà notata communiter per DD. in l. quoties 13. Cod. de hæred. instit. Bart. in l. si quis servum 8. §. final. sub nº. 2. ff. de leg. 2. Alex. cons. 175. nº. 6mo. Lib. 6. Bellon. jun. cons. 56. nº. 12. et seqq. Molin. de Primog. Hisp. Lib. 6mo. cap. 8. nº. 13. et seqq. Card. de Luc. de fideicom. disc. 128. sub nº. 5. et in summa nº. 225. Rota coram Coccino d. 1302. nº. 4. et in rec. d. 399. nº. 15. et seqq. p. 9. tom. 2. cum aliis in prima Decis. causæ coram R. P. D. meo Priolo 10. Maii 1697. §. Quod autem versemur, et in altera 2. Xmbris eiusdem anni §. Particularitas verò.

Neque contrarium suaderi potuit ex verbis præservativis, quibus universalis institutio hæredis restricta fuit ibi = Salva la dichiarazione, e specificazione infrascritte e non in altro modo; ex quibus resultare dicebatur, quod bona in liberam hæredis dispositionem successivè collata, eidem
2 relicta censerentur titulo prælegati, ideoque cum, illis deductis, nihil esset in hæreditate remansurum ultrà bona, in quibus Virginia fuit substituta, fideicommissum necessariò dici debeat universale Surd. cons. 434. nº. 25. Molin. de Primog. Hisp. Lib. 6mo. cap. 10. sub nº. 5. Peregr. de fideic. artic. 7. nº. 61. et 68. Mantic. de conject. ult. volunt. Lib. 7. tit. 7. nº. 9.º

Ultrà quod enim in hæreditate semper remansissent jura, et actiones, in quibus institutio universalis verificari potuisset, Duplex præterea pro totali obiecti remotione occurrit responsio; Prima nempè quod recitata verba præservativa qualificant quidem ipsam universalem institutionem cum declarationibus inferiùs posteà superad=

UVA.BHSC

diris, quod nimirum in dd. bonis specificè enunciatis filius esset Exped Liber, in aliis verò gravatus fideicom. favore
3 Virginis, quasi Testator Expeditarias portiones in filio Exped cum relatis qualitatibus Liberatis, et graviminis respectivè distinctas, qualitate tamen Expeditaria quoad utramq. speciem semp̃ retenta, consideraverit ad terminos Dept. in L. quid ergò La 2do ff. de Legat 3to; et notata ibidem per Bartol. nº 6to. Cocin. decis. 1302. nº 6. iuncto nº 9, ut contextus ipse dispositionis ingessert, non tamen operantur, nec quod bona utriusq. speciei non comprehendantur sub genti Expedis institutione magis ideò latè patente, quam subsequens particularis substitutio, minusq. quòd filius ea, quæ in Liberum ejus dominium, et proprietatem ex patris
4 judicio collata fuere, perceperit titulo prælegati, cum de istius natura sit, quod non contemporaneè, vel postea, sed antè ipsam constitutionem Exped scripto relinquat ad Dept. in L. Marcellus §. quidam Liberis ff. de vulgar. et pupill. substit. L. Lucius Titius 78. §. Pluribus, etibi gloss. in figurabone casus ff. ad Trebellian.

Altera verò responsio est, quod ubi etiam prælatum relictum in titulum prælegati scriptum intelligeremus
5 adhuc cum nullus designatus fuerit Corpus, nec dicamus, quod Testator pro parte testatus, et pro parte intestatus decesserit contrà apertam Juris censuram in Leg. ius nostrum ff. de
6 leg. iur. §. non autem utique Instit. de Exped. instit. Prælegatum ipsum quoad effectum, et substantiam perinde habiti ac si titulo institutionis relictum sit Covarr. in Cap. Raynutius §. 3to nº 9. de Testam. Mantic. de coniect. ult. vol. lib. 5. tit. 5. nº 11. Cyriac. contr. 413. nº 44, et Segg; Bellon. de jur. accresc. cap. 5. qº 9. nº 26. Card. de Luc. de fideic. disc. 108. nº 5. Ureol. decis. Flor. 24. nº 8. Rota coram Sacrameo. Gregor. decis. 244. nº 5, et decis. 408. nº 7. vº Ip. Rec., cum aliis in pª Decisª Causæ 26 Maii 1697. §. Hæc enim coram R.P.D. meo Priolo. Præsertim cum agatur de

testam. 10

UVA.BHSC

testamento paterno, ad quod sustinendum, illudque salvandum à nullitate, quæ aliàs à filij præteritione resultaret filius cui aliquid titulo Legati relictum fuit exercendo personam Legatarij illam hæredis assumit iuxtà gloss. in L. si quis priore rg. verbo ex certis ff. ad Sen. cons. Trebell. Guglielm. de Benedict. in d. cap. Raynutius verbo in eodem testamento relinquens n.° 255. et 258. Rot. decis. 337. n.° 2. p.e p.a rec.

8 Quibus positis quemadmodum certum est fideicom.sum particulare immune à detractionibus esse restituendum ut in prima decisione Causæ §. Sed neque coram R. P. D.

9 meo Priolo, potissimum concurrente ex parte hæredis gravati omissione Inventarij, per quod constiterit de negativa existentiæ aliorum Bonorum, in quibus fieri potuerint detractiones, cum tunc quasi contrahere dicatur cum fideicommissariis, quibus particulare fideicomm.sum integrum præstare tenetur leg. final. §. Sin verò postquam adierint C. de jur. deliber. §. hinc verbis vers. si verò non fecerit Auth. de hæred. et falcid. Alex. in L. Quoties 13. sub n.° 4. Cod. de hæred. instit. Rota coram Dunozett. Jun. decis. 800. n.° 2, et 3., Ità ad

10 supplendum Inventarij defectum frustrà denuò recurrebatur ad alia probationum genera, undè, iuxtà alterum defensionis assumptum, resultare dicebatur certa status hæreditarij fideicommittentis probatio, et concludens negativa etiam possibilis existentiæ aliorum bonorum, qualis necessaria est, ut in subsidium bona particulari fideicommisso supposita oneri detractionum subjaceant ex allegatis in mea præterita decis.e §. Probatis siquidem.

11 Tum quià cum ex eisdem documentis à Comitissa Helena exhibitis habeatur, quod, non computatis mobilibus, semoventibus, aliisque juribus ad hæredem iure institutionis perventis, sola bona stabilia in Testamento enunciata, et in ipsum liberè collata iuxtà valutationem Catastri fere adæquant valorem eorum in quibus Virginia fuit particulariter substituta, de plano succedit, vel quod filius ultrò complementum suarum detractionum fuerit assequutus,

UVA.BHSC

vel quod cum saltem incertum sit an bona libera ad hære=
dem perventa pnsis detractionibus æquivaleant, earum exce=
ptio inepta sit ad impediendam Actrici immissionem ad bona
d.o particulari fideicom.o subjecta, ut firmant omnes decisiones
causæ, et Rot. in rec. d. 336. n.o 25, et 26. p.e 9.

Tum rursus quia percurrendo probationes in contrarium
adductas, nulla ex iis concludit statum hæreditarium Marii
Testatoris; Non p.ma ducta ex descriptione facta ex Testamento,
12 quia nec comprehendit, iura, actiones, Mobilia, et Semoventia,
quæ in hæreditate Viri nobilis, et honesti non modica extitisse
præsumuntur Rota decis. 463. n.o 27. coram Card. Cerro, ac præte=
13 rea cum concepta sit verbis taxativis, multo minus excludit
existentiam aliorum Stabilium, quæ præter ibidem descripta
Testator potuit possidere ad Text. in L. Venditor 39. ff. de act.
empt. Paris. cons. 4. n.o 36. Lib. 4. Seraphin. decis. 474 n.o 4.
Rota in rec. d. 177. n.o 5. p.e 19. Eodemque defectu laborat
2.a elicita ex publico Catastro, et ex assignatione bonorum facta
à Testatore in Cancellaria Civitatis Cæsenæ, præterquam
14 quod loquendo de hac postrema assignatione, cum per decennium
obitum ipsius assignantis præcesserit, utique apta non est ad
coarctandam negativam existentiæ aliorum bonorum quæ in
d.o temporis decursu potuit acquisisse ex allegatis in 2.a decis.
Causæ 2. Ambris 1697. §. Et ita multo minus coram R.P.D. meo
Priolo; Irrelevans quoque est 3.a quæ deducebatur ex novissi=
15 mo inventario post obitum Petri Venturæ confecto, quippe
quod uti post plures annos à die obitus Marij, exaratum
illius statum hæreditarium probare non potest, ut in d.a 2.a
decisione §. finali et dictum fuit in Romana fid.i 3.a
Ambris 1694 §. nec defectus coram bon. mem. Emerix Dec.o
et in Urbevetana fideicom.i super restitutione in integrum
26. Junii 1697 §. Talem autem, et S. Martij Labentis
anni §. Quo vero ad inventarium coram bo. me. Ursino Dec.o

Non denique assumptum concludit 4.a ex

depo-

UVA.BHSC

16 depositionibus Testium remissorialium desumpta; Nam quidquid sit de relevantia plurium exceptionum personalium, per quas eorum dicta integram fidem non mereri statuit preterita mea Decisio §. Omissis enim; Eisdem depo-
17 sitionibus iterum revolutis DD. recognoverant negativam existentiæ aliorum Bonorum non coarctare, et quidem per exclusionem possibilis in oppositum prout est de essentia huiusmodi probationis, ut preter relatos in d.a mea preterita decisione §. potissima ratio in fine dixit etiam Rota in d.a Urbevetana fid.ti 26. Junij 1697 §. eisdemque defectibus, et 5. Martii preteriti
18 § Huic Legali coram bo: me. Ursino, sive quia tanquam generaliter se referentes ad Testamentum, fideicommittentis, Partitas Catastri, et novissimum Inventarium bonorum repertorum penes hæredem gravatum maiorem probationem constituere non possunt ea quæ ex relatis documentis Alex. cons. 134. ante n.us 2. vers. 2.us Testis Lib. 2. Rot. decis. 409. n.o 4. et 5. coram Buratt. et in decis.e, quæ confirmatur d.o §. Potissima ratio; Sive etiam quia interrogati super mobilibus, semoventibus, Iuribus, et creditis, quæ in hæreditate Marii remanserunt, quoad ea se non satis instructos profitentur, respectu namque mobilium, et semoventium eorum quantitatem et qualitatem ignorare responderunt juxta 28. interrogatorium, et quoad iura, et credita nesciunt quid precise ex hæreditate Francisci fratris in Testatorem pervenerit, ut videre est in depositionibus iuxta 17. et 19. interrogatoria, minusque an alia iura, vel credita alicujus generis exigenda Testator ipse reliquerit, ut juxta 30. Interrogatorium, sive tandem quia nihil deponant de bonis, quæ Mario ex hæreditate Hyacinthæ Linariæ obvenerunt, tametsi aliqua ipsi obtigisse probet extinctio census hæreditarij, eiusdem Hyacinthæ Summario responsionis Virginiæ n.o unico.

19 Ex quibus omnibus ponitur in aperto. Supp. eorum dictis haud figi posse pedes ad supplendum vices In-

UVA.BHSC

ventarii, probandumque Statum Hereditarium Marii fi=
deicommittentis, ea certitudine, quæ oporteret, ut exce=
ptione detractionum retardari posset complementum hujus
privilegiati iudicii immissionis ex juribus suprà, et in aliis
præcedentibus Causæ decisionibus allegatis.

Et ità conclusum fuit utraque parte audita.

Leodien. Vicariæ
Merc. 10. xbris 1698.

CXXX.

Vacante per obitum Joannis perpetua Vicaria Ecclesiæ
Parochialis Loci de Berlinghen, Capitulum, et Canonici
Lossenses, ad quos spectat Vicarium eligere, prævia determi=
natione, quod electio fieret capitulariter, et viva voce, de=
venerunt ad nominationem, in qua quatuor ex sex Canoni=
cis præsentibus elegerunt Renerum, cæterique duo no=
minarunt Christianum; alii autem quatuor, qui repe=
riebantur absentes eorum vota ad Capitulum trans=
miserunt in Scriptis, alter nempè, qui ægrotabat,
favore memorati Reneri, alii verò tres favore eius=
dem Christiani. In hac igitur votorum scissura
cum uterq; ex nominatis Litteras præsentatoriales obti=
nuerit, orta fuit inter ipsos non levis contentio super
institutione, qua in Partibus pluriès, sed diversimodè
definita, ea tandem ad Me devoluta dedi Dubium
An et cui sit adjudicanda Vicaria, illoque proposito
sub die 4. Julii prox., ac informante dumtaxat Rene=
ro emanavit resolutio, eidem Vicariam adjudicandam
esse, ut ex decisione eadem die edita, adversus
quam concessa ad preces Christiani nova audien=
tia causam hodiè reproposui, et utrâque Parte audita

persti-

UVA.BHSC

perstitum fuit in decisis.

Cum namque ex facti serie superius recensita incontroversum apparuerit dictum Renerum fuisse præsentatum à quatuor ex sex Canonicis, qui fuerunt præsentes in Capitulo, indè subsistere visum est principale decisionis assumptum, quod eidem adjudicanda sit Vicaria, de qua est quæstio, excluso Christiano ab
1 aliis duobus tantummodò electo, ex regula satis trita, quod præsentatus à maiori parte electorum præferri debeat alteri à minori parte nominato, ad Text. in cap. Quoniam, ibique Felin., aliique DD. de jurepatron. Barbos. de jur. Ecclesiast. Lib. 3. cap. 12. n°. 71. Rota coram Card. Cerro dec. 375. n°. 11, et in rec. p°. 8. decis. 379. n°. 21, et seq. et p°. 12. decis. 345. n°. 1, et p°. 19. decis. 30. n°. 7. cum aliis in decisione huius causæ in principio.

Non relevante, quod Christianus habeat etiam nominationem aliorum trium Canonicorum absentium, qui per schedulas eorum vota ad Capitulum transmiserunt. Nam Domini specialiter animadvertebant, quod cum simus in electione spectante ad Capitulum,
2 quæ nonnisi collegialiter, et omnibus Canonicis in unum congregatis fieri poterat, cum isti uti singuli nullum penitus habere valeant ius eligendi ad Text. in cap. quia propter ibi = præsentibus omnibus de elect., ibique Hostiens. n°. 43. Innocent. n°. 1. Fagn. n°. 37. Abb. n°. 12, et in cap. in Genesi 55. n°. 4, et sub n°. 7. eodem tit., ibique etiam Barbos. sub n°. 2, et 3°. Late Felin. in cap. cum omnes n°. 29. de constit. Tamburin. de jur. Abb. tom. 1. disput. 5. q°. 3. n°. 14. Passerin. de elect. cap. 10. n°. 31. in princip. Castellin. in eodem tract. cap. 5. n°. 65., Rota coram Buratt. decis. 351. n°. 11, ibique Adden. n°. 13., et in rec. p°. 12.
3 decis. 156. n°. 15, et seq. nequiverunt utique memorati tres Canonici singulariter, et seorsim à Capitulo

UVA.BHSC

eorum votum proferre, minusque illud per Schedulas ad Capitulum in scriptis transmittere iuxtà Litteralem text. in cap. Si quis iusto 46. § absens de elect. in 6°, ibiq;
4 Barbos. n°. 15. ubi conclusionem ampliat, ut consensus eligentium etiam volente Capitulo non possit per Litteras prestari gloss. in d°. Cap. quia propter verbo venire in fine optimè Gonzalez in cap. in genesi verbo communiter de elect. P. Sigismund. à Bonon. in eodem tit. p°. 1. cap. 1mo dub. 14. n°. 1. Donat. rer. singular. tom. 2°. p°. 3. tract. 4. quest. 17. n°. 1. Passerin. de elect. d°. cap. 10. sub n°. 31. et n°. 35. in fine Tamburrin. de jur. Abbat. d°. disput. 5. quest. 4. n°. 1. Castellin. de elect. d°. cap. 5. sub n°. 65. et n°. 101. Boer. decis. 1. n°. 41. ubi pariter ampliat ad id, quod etiam volente Capitulo huoi suffragiorum prestatio effectuari non potest Adden. ad Buratt. decis. 351. n°. 12. Litt. B. Rota coram eodem decis. 215. n°. 3. et seq. et decis. 259. n°. 5. et in d°. decis. 156. n°. 12. et seq. p°. 12. recent. premaximè ve-
5 rò in casu huiusmodi, in quo cum iam emanaverit capitularis resolutio, quod vota proferenda essent viva voce, eò minùs poterant Canonici eorum suffragium per Litteras dare ob diversam rationem, quæ intercedit inter actum viva voce explendum, et alium per scripturam expressum, ut egregiè distinguit Ancaran. in d°. cap. Si quis iusto n°. 6. vers. in istis ergò de elect. in 6. Boer. d°. decis. p°. sub n°. 42. et seq.

Idque procedit etiamsi sepedi tres Canonici
6 fuissent Legitimo, iustoque impedimento detenti; quia cum Ius commune in d°. cap. Quia propter § illud autem de elect. et in d°. cap. Si quis iusto in princ. eodem tit. in 6°. satis
7 absentium indemnitati providerit, statuendo scilicet ut sic Legitimè impediti Procuratorem ad suffragium prestandum in Capitulo constituere valeant, ut advertunt Abb. in d°. cap. Quia propter sub n°. 2. ibique Gonzales n°. 11. et

Bar-

UVA.BHSC

Barbos. n.° 37. P. Sigismund. à Bonon. de elect. d.° dub. 14. n.° 2. Lancellott. instit. Canon. Lib. 1. tit. 6. de elect. §. Sed et si quis Donat. rer. Regular. d.° tract. 4. quæst. 16. n.° 1. Castellin. de elect. d.° cap. 5. n.° 101. Tamburin. de iur. Abbat. d.a disput. 5. quæst. 4. n.° 7. idem Barbos. de iur. Ecclesiast. Lib. 1. cap. 19. n.° 100. et de Canonic. cap. 39. n.° 11. Boer. d.a decis. 1. Sub n.° 45. Rota coram Ubald. decis. 580. n.° 4. consequens fit, quod neque in hoc casu valuissent ad alium modum votandi in scriptis recurrere,
8 ex ea valdè notabilis differentiæ ratione, quod in transmissione Suffragii in scriptis eo ipso inducitur perfectio actus, quem eligens extrà Capitulum adimplere non potest; in electione autem Procuratoris dictus actus remanet in fieri, nec perfectionem assequitur nisi de tempore quo idem Procurator nomine sui Principalis præsentialr in Capitulo Suffragium præstat, ut aliàs respondit Io: Andr. relatus à gloss. in d.° cap. si quis iusto verb. exprimendum, cuius verba notanda esse inquit Boer. d.a decis. 1. n.° 46. et sequitur P. Sigismund. à Bonon. d.° dub. 14. Sub n.° 4. ubi refert sic fuisse à Sacra Rota decisum Barbos. in d.° cap. si quis iusto n.° 18. ubi num. seqq. aliis rationibus, et exemplis optimè materiam exornat.

Hinc reijciendam esse Domini censuerunt
9 authoritatem Hostiens. in Summ. de elect. potest. §. quis possit eligere n.° 8. Azor. instit. moral. p.e 1. Lib. 13. cap. 10. quæsit. 2. Portel. respons. moral. par. 2. cas. 1. n.° 5. Garz. politic. Ecclesiast. tract. 9. difficult. 2. dub. 5. n.° 8. in fine intrepide firmantium absentes in scriptis posse ad Caplum eorum suffragia transmittere. Quoniam ultrà quod Hostiens. loquitur in casu, quo absens non potuerit Procuratorem invenire, in quibus etiam terminis contrarium tenent ex professo de Magistr. in prax. Eccles. tom. 1.mo Lib. 1.mo tit. 6. cap. 2. n.° 24. pag. mihi 150. et Donat. rer. regular. d.° tractat. 4. quæst. 17. in princip.

UVA.BHSC

Azor. verò et Portell. se fundare in Constitutionibus Societatis Jesu, et Congregationis S. Joannis Evangelistæ in Portugallia, in quarum peculiaribus terminis dumtaxat eorum auctoritatem procedere posse animadvertunt Donat. in proximè citata quæst. 17. à nº. 2. usque ad fin. Passerin. de elect. cap. 10. nº. 81. circà med. Et demùm Garz. id voluit, ubi adsit Legitima consuetudo, cui standum esse ibidem declarat; in universum præterea concurrit ponderatio, quod eorum singularis opinio est adversativa expressæ sanctioni dicti Text. in cap. si quis iusto, communique Doctorum Sententiæ, pluriès etiam in Tribunali nostro receptæ, proindeque illam iuxtà non esse admittendam monet præsertim Passerin. de elect. d°. cap. 10. sub nº. 81.

Nec fabricet, quod hæc omnia procedant in electione Speciali dignitatum primi ordinis explenda per Scrutinium ad tramites Text. in d°. cap. Quia propter de elect. non item in electionibus dignitatum inferiorum, ob quarum vacationem Ecclesia viduata non remanet. Nam generale est in omnibus explicandis per Capitulum, et Universitatem, ut etiam in his, in quibus forma Scrutinij non exigitur, collegialiter, et simul in unum consensus, vel dissensus præstetur, ut stabilitèr tradit Anton. de Butr. in cap. in genesi nº. 28. de elect. in his verbis se explicans = quæro tertiò quid in electionibus inferiorum dignitatum, vel beneficiorum, in quibus non habet locum forma cap. Quia propter; dicit hic Innoc. quod non vitiabitur electio, licèt non sit communis, et fiet ab omnibus singulariter. Et idem in præsentationibus Rectorum, dummodò si actus ille spectet ad Capitulum, fiat per Capitulum à congregatis ut Capitulum, et simul in unum, aliàs si singulariter, et extrà Capitulum consentirent, eius nullum sequeretur. alii dicunt, quod exigitur etiam in talibus communis electis, licèt non exigatur forma Scrutinij.

Ex-

UVA.BHSC

Felin. in cap. cum omnes nº. 14. de constit. optimè Barbos. in d. cap. Quia propter nº. 9. ubi advertit, quod etiam antè formam huius Cap. exigebatur dus. simultaneus consensus, et in puncto electionis Canonicoꝝ firmavit Rot. in d. decis. 351. nº. 11. coram Burat, et dec. 156. nº. 10; et seqq. pº. 10. recent. Nec contrarium tenuit Boer. in d. decis. 1. nº. 25. et seq., quia ibi solum firmat esse singulare in elec-
12 tionibus faciendis per scrutinium ad formam d. cap. quia propter, ut votum secretus, et non per cartellos exprimatur, quod non servari potuit modum subiungit in aliis agendis per Universitatem, seu Capitulum, cum in his possit quilibet votum suum dicere in communi etiam aliis audientibus; Nunquid autem asserere voluit, quod in casum absentiæ valeant Canonici eoꝝ suffragium ad Capitulum inscriptis transmittere, ut patet ex illius Lectura.

Predictis autem minimè adversari valet opposi-
13 ta Consuetudo admittendi vota absentium in scriptis, qua servandam esse monent Gonzal. in d. cap. Quia propter nº. 10. in fine Garz. politic. Eccleziast. tract. 9. difficult. 2. dub. 8. nº. 8. pariter in fine Passerin. de elect. cap. 10. sub nº. 31. Quandoquidem quidquid sit de illius subsistentia
14. in iure, adversus quam acriter invehunt Ferrett. in c. Cum omnes nº. 56. de rescript. Boer. d. dec. 1. nº. 49. P. Sigismund. à Bonon. de elect. pº. 1. cap. 1. dub. 3. nº. 3, et 9. et dub. 14. nº. 1. in fin., et dub. 111. nº. 6., et priùs illa reprobaverat idem Garz. in politic. Eccleziast. in alleg. dub. 8. nº. 3. vers. Ni menos queden, obiectum cessat in radice, quoniam ex oribus actibus, qui ad astrictam consuetudinem inducendam circumferuntur, ea nullatenùs probatur.

In primis enim, et secundo ex illis agebatur de deputatione ad officium Matriculatii Superioris, quod
15 cum sit servile ipsius Capituli, hinc fit, quod ubi etiam in illius electione admitteretur talis consuetudo, non

UVA.BHSC

tamen ab ea valeret inferri ad consimilem consue-
tudinem servandam in electione Canonicorum ob di-
versitatem rationis inter unum, et alterum casum interce-
dentis, ut in puncto respondit Rot. decis. 278. n.° 9.°,
vers. idque facilius, et seqq., et decis. 304 n.° 6., et seqq.
16 p.e 12 rec. regulare enim est, quod consuetudo non suffra-
gatur quoties probata non sit specifice, et in individuo
casus, de quo agitur cap. fin. de Consuet. in 6. Roland.
cons. 69. n.° 24. Lib. 3. Aym. cons. 96. n.° 4. Marescot.
var. resolut. Lib. 2.° cap. 100. n.° 4., et seq. Rota coram
Dunozett Jun. decis. 945. sub n.° 11. coram Cerr. decis. 380.
n.° 4., et decis. 551. n.° 6., et seq., et in rec. d.a decis. 278.
n.° 5. et in d.a decis. 304. n.° 6. et seq. p.e 12., et in Bono-
nien. Aquarum 8. Junii 1696. § minusque coram Me,
17 cum illa de casu ad casum non extendatur Cravett. cons.
30. n.° 9. Surd. cons. 206. n.° 6. Rot. decis. 513. n.° 17. p.e
5. et d.a decis. 278. n.° 6., et dicta decis. 304. n.° 8., et 9.
p.e 12 rec.

In tertio demum ex dictis actibus, qui emanavit
de anno 1672., licet ageretur de electione Scolastici,
atque alter ex Canonicis suum votum ad Capitulum trans-
miserit, cum tamen sit unicus, et recens, atque item non
probetur effectuatus, nequit legitimam consuetudinem in
18 iudicio admittendam inducere, cum ea solum convincatur
ex pluralitate actuum effectuatorum Bartol. in L. de qui-
bus n.° 10. ff. de legib. Marescott. var. resol. d.° cap. 100.
sub n.° 1. Add. ad Buratt. decis. 497. n.° 2. Rot. coram
Cerr. decis. 551. n.° 18., et seq. coram Bich. decis. 48. n.°
14., et 15., et in rec. d. decis. 278. sub n.° 3., et in d. decis. 304.
n.° 21. p.e 12., et ex diuturnitate temporis, quae in consue-
19 tudine, prout hic iuri communi resistente talis requiritur,
ut saltem attingat spatium quadraginta annorum ad
Text. in cap. final. ubi gloss. verbo legitime de Consuetud.
Marescott. var. resol. d.° cap. 100. n.° 8. Sperell. decis.
89. n.° 25., et seq. Rot. in rec. d.a decis. 278. n.° 16.,

et

UVA.BHSC

et 17. et dicta decis. 304. nº 18. par. 12. et in Gerunden. Administrationis Sede vacante 24 Januarij 1687. vers. nec magis, et 20. Junii eiusdem anni §. Neque demum coram bo: me. Emerix.

His itaque sic firmatis, licet Patres ab oppositis exceptionibus bonum ius Reneri satis vindicatum crediderint, ulterius tamen procedere volentes ponderarunt quod quando etiam connumeranda essent tria vota ab absentibus per schedulas favore Christiani ad Capitulum transmissa, adhuc quia Renerus etiam in hoc casu haberet quinque suffragia, prout habet Christianus, eo quod alter ex dictis Canonicis absentibus ad illius favorem votum pariter
20 in scriptis dedit, eidem utique in hac votorum paritate adiudicanda esset Vicaria, tum quia maioribus est qualitatibus insignitus, qua de causa per viam gratificationis preferendus esset Christiano, ut observat preterita decisio §. final.
21. Tum etiam quia pro alia medietate vocum opportunam derogationem à Summo Pontifice impetravit c. cum cui de probat in 6. Lotter. de re benefic. lib. 2. quest. 23. nº 1. Rota coram Seraphin decis. 318. nº 1. coram Coccino decis. 2318. nº 6. coram Bich. decis. 419. nº 8. coram Cerr. decis. 135. nº 6. et in rec. pe. 7. decis. 275. nº 2.

Non attenta replicatione, quod idemmet Christianus propter quinque relata vota habeat etiam suffragium Decani; Quoniam cum iste nec fuerit presens in Capitulo, nec votum suum prestiterit, ut primo resultat ex publico, et legali transumpto instrumenti electionis per Secretarium eiusdem Capituli edito, in quo apparet sex tantummodo fuisse Canonicos presentes, nulla facta mentione asserti interventus Decani, minusq. illius suffragii; et secundo ex protestatione ab ipso ante nominationem formiter emissa, quod ad illam deveniendum non esset per electionem, sed per concursum, vanum

UVA.BHSC

exindè redditur assumptum, quod etiam illius votum ad favorem Christiani veniat dinumerandum; et quidem tam et si in Matrice dicti Instrumenti Legatur nomen, et Suffragium d. Decani, quia cum utrumque appareat
22 fuisse exposteà cancellatum, dicendum est, quod additio illa fuerit erroneè in Matrice adiecta, quemadmodum omninò censeri debet ad excludendam falsitatem, de qua secùs esset arguere Notarium, qui dictam additionem omisit in exemplari, ut in Specie dixit Rot. in decis. 219. n°. 13. vers., et quod abrasio, ex n°. 14. p°. 16. recent.

Et ità utraque.

Romana Salviani
Merc. 10 xbris 1698.

CXXXI.

Libratis noviter fundamentis utriusque Decisionis in hac Causa editæ, alterius nempe coram Rmo D. meo Manuel Epo Zamoren. sub die 3. Julii 1690. in qua DD. Fratribus de Justinianis concessa fuit Immissio ad partem Domus possessæ à Maria Victoria de Mannuccis, alterius verò coram Me in illius Locum Subrogato Sub die 27. Junii proximè præteriti, in qua prævio recessu à decisis eadem Immissio pro rata scutorum trium mille sinè præjudicio maioris Summæ ab aliis repetendæ decreta fuit favore Marchionis Francisci Nunez, prævaluerunt apud Dominos fundamenta huius posterioris resolutionis, ideoque in Secundo Loco decisis persistere non hæsitarunt.

Iterum siquidem apparuit de anterioritate crediti Marchionis, nam cum Mannuccius communis debitor de annis 1650. et 1651. in satisfactione pecuniarum eidem antecedenter traditarum consignaverit d°. Marchioni nonnullas Litteras cambij, cum expressa obli=

UVA.BHSC

obligatione, et quidem in ampliori forma Rev. Camera Apostolicæ emissa, quod solutione illarum in Hispaniis non secuta teneretur ad pecuniarum restitutionem, et ad soli-
1 ta cambia, et interesse, indubitati juris est, quod non docto de subsecuta extinctione dictarum Litterarum hypotheca favore Marchionis initium sumit à d.o tempore, ut latè habetur in decisione, quæ confirmatur §. anterioritas; non obstante quod subscriptio in dictis Litteris non fuerit iudicialiter, et legitimè recognita, quemadmodum aliàs opponebant DD. Fratres de Justinianis; Quoniam sufficiens recognitio adhuc per Do-
2 minos deducebatur ex depositione duodecim Testium notum Mannuccij caracterem habentium, absque eo quod opus sit ad magis solemnem recognitionem procedere iuxtà sensum Rot. coram Priol. decis. 128. n.o 9. decis. 151. n.o 11. et 13. et in recent. p.e 13. decis. 285. n.o 8. et seqq. præmaximè quià
3 Litterarum veritas adminiculata remanet tum ex optima qualitate Marchionis, quem suspicari non potest voluisse adversùs alios creditores colludere, tum ex illarum descriptione in Libris Acciaioli et Martelli, qui pretium dictarum litterarum de mandato Marchionis exbursarunt, tum demum ex eo, quod pluriès in iudicio fuerunt tanquam veræ et reales canonizatæ, et signanter coram R.P.D. Patriarca, qui illarum vigore mandatum executivum relaxavit, et coram Em.mo tunc A. Cavallerino, qui pro illarum pretio ad controversam Domum eidem Marchioni immissionem concessit; quæ quidem omnia quamcumque penitùs suspicionis umbram excludunt, ut firmat d.a mea præcedens decisio §. adstipulantibus cum duobus seqq.

Neque obstare visum est duplex obiectum, supp. quo aliis omissis iidem Domini Fratres hodiè informare detrectantes valdè insistebant in memoriali pro nova audientia exhibito in Congregatione Rotali die 4 Augusti proximè præteriti; Non quidem primum, quod dictæ Litteræ remanserint jam diù satisfactæ, vel ex contra-

UVA.BHSC

positione partitarum, vel ex pecuniis per Mannuccium successivè solutis; nam quoad partitarum contrapositionem recurrit eadem responsio data in Decisione, quæ revidetur §. nec subsistit, quod nempè cum agatur de litteris
4 cambii, in quibus expressa habetur conditio solutionis effectivè adimplendæ, illa utique operari nequit extinctionem litterarum, quotiès de illarum adimplemento non doceatur, ut firmant Carleval. de iudic. Lib. 1. tit. 3. disput. 3. n°. 24. Capyc. Latr. consult. 42. n°. 2, et segg. Rot. in recent. p.e 7. decis. 74. n°. 4. p.e 9. decis. 183. n°. 11, et segg. et in Veneta, seu Anconitana Pecuniaria 9 Maii prox.e elapsi §. final. coram R.P.D. meo Ansaldo. Quan-
5 tum verò ad solutiones successivè factas, cum hæ cesserint in certam, et determinatam causam expeditionum quemadmodum constat ex Libris Marchionis, et ex relatione Periti, qui illas recognovit, nequeunt idcircò ad hanc diversam litterarum causam referri iuxta Text. in L. 1. ff. de Solut. Paris. cons. 222. lib. 4. Rota coram Cavaler. decis. 165. n°. 2, et 3, et in recent. p.e 11. decis. 343. n°. 10, et par. 19. decis. 150. n°. 11, et decis. 360. n°. 4.

Multoquè minùs refragatur secundum fundatum in præsumpta solutione inducta à Statuto Urbis ex lapsu 16. annorum. Quandoquidem præmisso, quod DD. de
6 Justinianis postquam allegarunt veram solutionem ex prænarratis pecuniis per Mannuccium successivè exbursatis, ea insubsistenti detecta non possunt recurrere ad titulum præsumptum Statuti Urbis ex traditis per Rocc. disput. iur. Select. cap. 93. n°. 39. Rota coram Bich. d.e 50. n°. 10, et segg. cum aliis in mea præterita Decis.e §. aut verò in fine; Obiecto occurrit formale examen quamplurium Testium expressè deponentium Marchionem sæpè sæpius requisivisse Mannuccium pro adimplem.to litterarum, istumq. continuò dilationem expetiisse

quod

UVA.BHSC

quod cum de facto ostendat prætensam Solutione
7 minimè habuisse eius effectum, indè cessat eo ijsò dispo-
sitio Statuti Urbis, ad quam evitandam etiam extraiu-
diciales instantiæ sufficiunt, ut præterè adductos in decis.
d.° §. aut verò notat Rota decis. 21. n.° 9. par. 18. recent.
atque hinc per consequens cessant etiam præsumptiones
et coniecturæ, quæ in comprobationem Statutariæ præscriptio-
8 nis repetebantur, cum illæ debeant cedere veritati in
contrarium per dictos Testes probatæ, L. cum de indebito §. 1.
ff. de probat. Gratian. discept. 225. n.° 4. Mans. consult.
129. n.° 32. Rot. in rec. p.e 18. decis. 177. n.° 8., et in Roma-
na Pecuniaria, seu Locorum Montium 11 Aprilis proximè
præteriti §. nil prorsus coram Me.

Nec immissionem superius stabilitam retardare
potuit exceptio retentionis, sub cuius prætextu Maria
Victoria dilationem in hodierna audientia expostulabat;
Ultra quod enim illa reiecta fuit coram Rmo D. Ma-
nuel, coram quo non obstante illius acerrima oppositione
die 3. Julii 1690. concessa fuit Immissio DD. Fratribus
de Iustinianis; Præterea cum Domini, superventa
relatione Maximilli Scipionij Periti, ex illius tenore re-
cognoverint credita, pro quibus retentionem sibi compete-
re asserebat Maria Victoria, vel esse posteriora iuribus
Marchionis creditoris in conspicua quantitate eiusdem
Mariæ Victoriæ, ejusque Sororum tanquam Debitricum
Francisci Mannucci originarij Debitoris quemadmodum
distinctè refert Peritus; vel non modicam turbiditatem,
et illiquiditatem involvere; animadverterunt ex illis ius-
9 tum titulum emergere non posse, propter quem Rea conven-
ta ad beneficium petitæ retentionis admitti valeat, ut in ca-
su creditoris posterioris est Text. in cap. Qui prior de reg.
iur. in 6. Surd. cons. 4. n.° 41. Lib. 1. Rota decis.

UVA.BHSC

10 157. nº. 24. part. 11. recent., et in terminis alterius habentis creditum turbidum et illiquidum tenet Posth. de Subhast. inspect. 62. nº. 27. Rota in rec. pte. 11. decis. 129. nº. 10. pte. 18. decis. 487. nº. 47., et pte. 19. decis. 531. nº. 24. et in Bononien. dotis 27. Junij 1695. §. finali coram RR. meo Muto.

Et ità Marchione dumtaxat informante, et Maria Victoria dilatione petente conclusum fuit.

Bononien. Evictionis
Ven. 12. Xmbris 1698.

CXXXII.

Amplectentes Domini fundamenta Decisionis coram me editæ, sub die 20. Junii jam labentis anni iterum censuerunt, tam ex natura contractus, et Iuris communis dispositione, quam virtute pactorum, quibus Transactionis contractus legitur celebratus, præstandam fore à Ducissa Anna Maria, sivè ab illius hæredibus evictione pro bonis della fratta in Dominio Veneto existentibus; Cum enim loco eorum medietatis, quæ ad normam Transactionis inter præfatam Ducissam, et Authores DD. fratrum de Aldrovandis initæ eidem assignanda erat ex causa detractionum à fideicom. Manfrono subducendarum, totidem pro commodiori diuisione consequuta fuerit à Contransigentibus ex fideicomm. Pepulo in Comitatu Bononiæ, Utique natura Contractus suadet, et de iure est, ut evictis omnibus bonis fideicomm. Manfroni, et signanter iis, quæ in causam dd. detractionum cesserunt, ipsa commensurativè earumdem detractionum diminutionem patiatur, refundatq; Actoribus illud tantumdem, quod certè non percepisset, ubi casus evictionis præcessisset Transactionis contractu

iuxtà

UVA.BHSC

iuxtà gloss. magistralem in l. Hæredes §. Item curare ff. Familiæ Erciscund. Castrens. in l. si familiæ C. eod. tit. Rip. in l. qui Romæ §. duo Fratres n.° 97. ff. de verb. obligat. Menoch. de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 118. n.° 17. Peregrin. de fideic. art. 52. sub n.° 53. Mangil. de evict. q.° 114. n.° 5.mo et Segg. cum aliis cumulatis in altera ex decisionibus præcedentis instantiæ coram Rmo D. meo Molines Decano 9. Xmbris 1697. §. Ex quibus itaque.

Potissimum verò concurrente expressa, ac litterali conventione de eadem evictione præstanda, tum in genere, ubi actum est de bonis hincindè proportionabiliter ex quocumque capite, vel titulo repartiendis iti = obligandosi in tal caso ad invicem all' evittione, et alla difesa delle molestie in amplissima forma, Tum rursus magis in specie, ubi postquam Ducissa indemnis servari voluit pro iis molestiis, quas fortè passuram præcogitavit ex causa bonorum Status Veneti, quæ ab ipsa penes Contransigentes tanquam ad fid.sum Manifronum vocatos dimittebantur, deindè correlativè ad ea bona, quæ jure suarum detractionum penes eandem erant permansura, repetita fuit ejusdem promiscuæ evictionis promissio pro ea verba explicata = restando intanto ferma per le altre molestie, che potessero succedere sù li beni da ritenersi dalla Sig.ra Duchessa ex causa detractionum La promessa dell' evizzione ad invicem, come di sopra, e conforme alle Legitime rate secundum formam juris; Pacta enim hæc
2 tanquam expressè determinantia casum, in quo versamur, contrariam interpretationem non admittunt, sed eo certius executionem merentur, quo juris communis dispositioni, et Naturæ contractus sunt Conformia Cap. Cum dilecti de Consuet. Felin. in cap. Causam, quæ de rescript. Gratian. discept. forens. cap. ~~Causam, quæ de res~~ 920. n.° 30. Rota coram Peutinger. decis. 69. n.° 6.

Neque ad evertenda hæc solida fundam.ta ob=

UVA.BHSC

obstare visa sunt ea, quibus in hodierna audientia potissimè nitebantur Defensores D. Principis Borroli; Non quidem p.mum quod evictio, quæ aliàs ipso iure, et ex natura contractus præstanda esset, in casu, quo Ducissa Anna Maria cessisset Contransigentibus titulum, et dominium per ipsa super bonis controversis della fratta jam præcedenter habitum,
3 non itidem debeatur dum è converso processum dicebatur per viam relaxationis, seu dimissionis eorumdem bonorum penes ipsos Contransigentes, iuxta distinctionem, quam per Text. in l. si pro fundo 33 Cod. de Transact. itidem communiter tradunt Scribentes, et Signanter Bartol. sub n.o 3 Gabriel. cons. 90. n.o 45. Lib. p.mo Surd. cons. 418. n.o 17., et 18. Mangil. de evict. quæst. 142. n.o p.mo et seqq. Cyriac. controv. 18. n.o 25. et 26. Gomez var. resol. tom. 2. cap. 2. de Empt., et vend. Urceol. de Transact. q.e 66. n.o p.mo et seqq.

Retentis siquidem terminis huius distinctionis, ea quidem officere posset, ubi juxta 2.um membrum versaremur in illa dumtaxat bonorum specie, quæ ex titulo fid.si Manfron: Ducissa Contransigentibus relaxavit, et pro quibus præterea ipsa caveri voluit, ne occasione eorum dimissionis periculum aliquod futuræ evictionis subiret; Verum cum res tota se habeat in oppositum, quippè evictio sequuta est etiam super iis bonis, quæ Ducissa tanquam sibi debita iure suarum detractionum successivè in Contransigentes transtulit, recipiendo ab illis per speciem permutationis æquivalens in tot Bonis fideicomm.si Pepuli ad eos liberè spectantibus, exindè manifestum redditur, nos versari in primo relatæ distinctionis membro, verumque intercessisse permutatio-
4 nis contractum, de cuius natura est, ut evictio, tametsi non conventa debeatur Leg. si permutationis 29. Cod. de Evict. Leg. final. Cod. commun. rer. divid. Gurman. de evict. quæst. 29. n.o 14. Rota decis. 286. n.o p.o et seqq. p.e 13. et concordant omnes in obiecto allegati cum aliis

in

UVA.BHSC

in decisionibus causæ, p.a Martii 1697. §. Quemadmodum, et 9. Xmbris eiusdem anni §. Ex quibus itaque cum seq. coram Reu.mo D. meo Decano, et 20. Iunii Labentis anni §. Ex natura inquam coram Me, ea quidem valida atque efficaci ratione, quod quemadmodum Ducissa si in prædictam Causam suarum detractionum medietatem bonorum della fratta apud se retinuisset infortunium euictionis, quod integro assi hæreditario fid.i Manfroni accidit, pro intranti rata earumdem detractionum evadere non potuisset, ità hoc idem subire oporteat, quamvis alia in Locum evictorum receperit in Comitatu Bononiæ, nè
5 aliàs cum exorbitanti Contrahentium inæqualitate ipsa evadat immunis, et damno, quod commune esse debuerat contrà Censuram Text. in L. Providendum Cod. de postul.; Gloss. in L. Si ex persona Verb. Instauratione Cod. si aduers. transact., et plenè tradit Mangil. de evict. q.e 114. n.o 3.

6 Absque eo, quod ad huiusmodi inæqualitatem evitandam recurri valeat ad cætera transactionis Capitula, in quibus obiiciebatur Ducissam condonasse hæredibus fideicommissariis duplas 800. auri sibi à Viro Legatas, necnon medietatem Bonorum Emphiteuticorum insignis Abbatiæ Nonantulæ, in quibus ad illorum exclusionem ipsa succedere debuisset iuxta firmata per Card. de Luc. in disc. 3. n.o 14., disc. 50., et 51. de Emphit.

Quod enim attinet ad duplas 800. tantum abest, quod Ducissa illas contransigentibus condonaverit, ut immò summa hæc, quam ipsa in hæreditate Viri repertam apud se retinuerat, ideò ad illius debitum in Transactione descripta non fuerit, quia Marchio illius Vir eam sibi titulo Legati remiserat quemadmodum refert in præterito Summ. D. Principis n.o 50.; Quo verò ad Bona emphiteutica recurrit duplex responsio aliàs huic obiecto assignata in 2.a decisione Reu.mi
6 D.ni mei Decani §. Neque ad suadendam, Altera quod Cardinalis de Luca in allegatis discursibus vel non loquitur de bonis in Transactione enunciatis, vel nullo modo statuit eorum pertinentiam ad Marchionissam Iuliam filiam, et Authricem D. Ducissæ ad exclusionem Marchionissæ

UVA.BHSC

Victoriæ, et Comitis Aldrovandi; Altera verò, quod cum respu
Euoi bonorum Contrahentes particularem correspectivitatem
ordinaverint, quippè eorum intuitu Hæredes fideicommissarii
bonificarunt Ducissæ 8ta 2700 - pro omni, et quocumque iure,
quod super illis prætendere potuisset, recurrendum non est
ad aliam generalem, et vagam, quæ aliundè ex aliis Capitu-
lis transactionis omninò disparatis per subauditum intelle-
ctum induci posset Gabriel cons. 75. nº. 11. Lib. 2. Gratian discept.
forens. cap. 786. nº. 19. Rota decis. 286. sub nº. 18. coram
Card.li Cerro.

Haud subsistente, quod 2º. Loco opponebatur,
quod allata juris dispositio innouata fuerit per pactum om-
ninò contrarium, per quod Ducissa in Capitulis Transactio-
nis cauta esse voluit pro quibuscumque molestiis sibi quoquo-
modo illaturis ex causa dimissionis bonorum status Veneti
peneò Contransigentes ibi = Con espressa dichiarazione, che
tanto per d.i beni dell'Eredità Manfroni, quanto per altri
= beni del Marchese Gio. Paolo, quanto per altri beni del Mar-
= chese Gio. Paolo, quanto per ogn'altra sorte di beni esistenti
= sul Veneziano, che si rilascieranno dalla Sig.ra Duchessa di
= Sabioneta alli pred.i Sig.ri Marchesi Pepoli, e Conte Aldrovan-
= di, si debba da questi Sig.ri promettere l'essenzione dalle mo-
= lestie, che in qualsivoglia modo potesse havere la Sig.ra Duches-
= sa per occasione di d.o rilasso de Beni &c, ponderando signanter
ea verba = quanto per ogn'altra sorte de Beni esistenti sul
Veneziano &c, quæ tanquam generaliter comprehendentia
8 quamcumque speciem bonorum per Ducissam Contransigenti-
bus dimittendorum, non videbatur, pati posse restrictionem ad
ea dumtaxat quæ excluso titulo detractionum Ducissa eisdem
Contransigentibus fuisset dimissura Natt. cons. 410. nº. 6.
et seqq. Rota d.e 152. nº. 5. p.e 2 divers., et in recent. d.e
150. nº. 42., et seq. p.e 9., et d.e 77. nº. 5., et seq. p.e 11.

Quandoquidem objectum fortè urgere posset,
ubi quoad bona cadentia sub titulo detractionum

Con

UVA.BHSC

Contrahentes particulari determinatione non providissent, verum quia, ut in altero resolutionis fundamento prenotavimus, postquam generaliter Contrahentes indefinitam emiserunt promiscue evictionis promissionem, successive declarando intermediam Liberationem à molestiis per verba in obiecto mox relata explicatam, firmam quoad detractiones remanere voluerunt antecedentem mutuam evictionis obligationem ibi = restando intanto ferma per le altre molestie. Hinc dilucide insurgit praedam intermediam Liberationem à molestiis favore Ducissae superadditam non percutere bona per ipsam retinenda occasione detractionum, pro quibus Transigentes pactum mutue evictionis preservarunt, sed reliqua bona jure fideicommissorum Contransigentibus dimittenda ita procedendo cum juris communis dispositione, à qua Contrahentium pacta interpretationem recipiunt, ut quo minus fieri potest Jus commune lædatur Leg. si uno ff. Locat. Bero. cons. 51. nº. 14. et 15. Cassador. decis. 3. sub nº. 6. et 7. de Locat. Manzaned. decis. 553. nº. 3. Dunozett. jun. dº. 419. nº. 6. Rota in recent. dº. 42. nº. 37. et 42. pº. 12.

9

Nec est cur posterius hoc pactum ad favorem solius Ducissae fuisse adiectum deduci velit ex contextu Orationis huiusmodi intellectum preseferentis, vel etiam ex observantia dupliciter resultante, tum videlicet ex facto positivo eorumdem Consanguineorum, quorum favore in instro divisionis pro executione Transactionis successive post annum confecto nulla Legitur pro bonis Status Veneti iisdem dimissis repetita evictionis promissio, tametsi e converso illam repetierint quoad bona, que assignabantur Ducissae in Comitatu Bononiensi; Tum rursus ex facto negativo, eo quia licet evictio bonorum della Fratta sequuta fuerit biennio post stipulatam transactionem, nunquam tamen in decursu annorum 40. Heredes fideicommissarij reclamarunt, ac si agnovisse videantur obstaculum Liberationis, ita namque dubia Contrahentium pacta interpretari solemus

10

UVA.BHSC

quemadmodum Contrahentes ipsi per diuturnam observantiam explicarunt, licèt contrarius intellectus verior videretur Rota coram Priolo decis. 335. n°. 21; et in recent. decis. 712. n°. 12. et Seqq. p°. 18. cum aliis passim.

Contextus siquidem orationis tale quid non praesefert, immò e contrà sivè ponderemus utramque dictionem ad invicem et come di sopra, sive alia postrema verba = Conforme alle Legitime rate. undique effulget, hanc evictionis promissionem fuisse repetitam favore omnium Transigentium, itaut ea reciprocè praestari debuerit ad ratam, et mensuram bonorum, quae evinci contingeret, prout in superiori etiam Capitulo quoad bona fideicom. Pepuli fuerat explicatum: Quae cum ità sint, et ex Littera Transactionis manifestentur, parum refert, quod in actu divisionis bonorum haec eadem promissio repetita non fuerit; Nam postquam super bonis ex Causa deductionum Ducissae obventuris, adeò expressa de mutua evictione praestanda in Transactione intercesserat Stipulatio, nullâ opus erat eiusdem repetitione in instrō assignationis consecutivè ad ipsam Transactionem confecto, quamvis propter ibidem conventa Loco bonorum Status Veneti totidem Ducissa receperit in Comitatu Bononiensi, non enim exindè immutatus remansit titulus detractionum, in quarum Causam, cum bona Bononiensia cesserint uti in Locum Venetorum Subrogata, eorumdem etiam qualitatem retinuerunt, ut Latius probant decisiones Causae prima nempè coram Rev.mo D. meo Decano p.ma Martii 1697 §. Quandoquidem, et alia coram me 20. Junii praeteriti §. Haec cum de se plana.

Observantia autem, quae ducebatur ex diuturna mora Contransigentium in exercitio hujus actionis, quemadmodum praescriptiva esse non potuit, si reflectatur, Herculem, qui in minoritate contraxit, brevi exindè tempore obiisse relictis Modernis Actoribus in infantili

aetate

UVA.BHSC

12. ętate, quibus tanquam agere non valentibus nulla ex eorum taciturnitate induci potuit prescriptio L. cum notissimi §. in his et §. illud Cod. de prescript. 30., vel 40. annor. Leg. 7.a §. final. in fin. Cod. de annal. except., Coccin. decis. 517. n.o 8. et decis. 1699. n.o 11., Ita eo minus meretur allegari uti interpretativa, Tum quia cum vivente Comite Hercule tam Marchionissa Victoria, quam Ducissa Anna Maria prosecutę fuerint in Tribunalibus Venetiarum litem pro recuperandis bonis evictis, mirum non est, si quousque aderat spes eorum recuperationis, actum non fuit de illorum evictione prestanda, Tum quia cum promissio de evictione reciprocè subeunda visa fuerit

13. Dnis Litteralis, et clara, contraria interpretatio à sola observantia elicita admitti non debet L. fideiussores Magistratuum 68. §. 1.mo ff. de fideiussor. L. si ità stipulatus §. Grisogonus in fine ff. de verb. oblig. Coccin. d.e 2023., n.o 6. Card. Cerr. d.e 750. pariter n.o 6.

His ità super evictione tam de iure, quam ex vi pactorum prestanda firmatis, insubsistens omninò visum est obiectum novissimè excitatum et Longiori, quam par esset discursu è partibus transmisso exornatum, quod Ducissa Anna Maria nihil consequuta fuerit de detractionibus Lib. 44800 - quod probari dicebatur, ex eo quia licèt summa hęc detracta fuerit à fideicomm.o Manfrono, eaque subindè in fideicom.o Pepulo reposita undè Ducissa in causam legitimę, et Trebellianicę ex persona Juliæ filię, medietatem consequi debuisset, attamen cum in folio in Instro Transactionis insertis, ideò creditum Ducissæ stabilitum fuerit in solis Lib. 85121. 10., quia inter partitas eius debiti describuntur Libræ 22400 - pro medietate detractionum fideicommissi Manfroni ibi = per la metà del credito con li SS.ri Credi fideicomm.rii per li Credità Manfroni da riscuotere Lir. 22400 - hinc desumatur in subsequuta effectiva repartitione, vel Ducissam percepisse pro credito, quod erroneè, ut prefertur

UVA.BHSC

inter illius debita in præcedenti Transactione fuerat connumeratum.

Ultrà quod enim urget in oppositum expressa, et litteralis confessio Ducissæ, cui in instrumento assignationis leguntur dimissa tot Bona in Comitatu Bononiensi æquivalentia illis della fratta, quæ relaxabantur hæredibus fideicommissariis ex causa detractionum à fideicom. Manfrono utriusque partis commodo subducendarum summ. Actorum n.o 3. Litt. G. et H. ibi = et successivè dimisit, et relaxavit d.e D. Marchionissæ Victoriæ et d. Cornelio Procuratori d. D. Comitis Herculis tantam ratam, et partem bonorum sitorum in Statu Veneto in loco nuncupato la Fratta, quantam capiant libr. 44800. debitæ D. Marchioni Joanni Paulo in Statu, et bonis d. D. Manfroni ex rationibus, et causis, de quibus in d.o Transactionis instrumento, et quarum medietas spectabat d.e D. Ducissæ hæredi prædictæ, cui fuit satisfactum de, et cum bonis d. D. Marchionis Joannis Pauli in præsenti Instrumento, quæ explicita confessio eius efficaciæ est, ut nisi concludenter de errore doceatur, con. confitentem, et habentes ab eo causam, superlativam constituat probationem vulg. leg. cum de indebito 25. in fine ff. de probat. Rota coram Sanctæ mem. Alex. 8. d.e 64. n.o 2., et in recent. d.e 194. n.o 11. p.e 18.

14

Præterea fallacia præd. calculi manifesta detegitur recurrendo ad eadem folia in instrumento Transactionis inserta, necnon ad successivam bonorum repartitionem, nam cum ex illis habeatur lib. 44800. à fideicom. Manfrono detractas in Statu hæreditario Jois Pauli Pepuli fuisse repositas d.o Summario Actorum n.o 2.o Litt. D., eo ipso quod ex hoc posteriori Statu Ducissa detraxit suam legitimam, et Trebellianicam, ad evidentiam convincitur, in eius credito redacto ad lib. 85121. 10. includi medietatem

UVA.BHSC

tatem detractionum fideicom.ti Manfroni, undè fideicommissum Pepulum auctum remanserat. Quo sic posito nil refragatur, quod è converso in eisdem foliis Ducissa describatur debitrix Lib. 22400. Quoniam cum subindè in Instrum.to assignationis iterum ipsa æquivalentis summæ Creditrix constituatur d.o Summ.o N.o 3.o Litt. L., eamque actualiter in tot effectibus consequuta fuerit, exindè sequitur, quod si bis eidem fuit datum creditum eiusdem summæ, et semel tantum debitum, necessariò de eo semel fuerit satisfacta.

Et ità approbando in reliquis etiam quoad articulum fructuum à die passæ evictionis restituendorum, fundamenta antecedentium resolutionum coram Rev.mo D. meo Decano, et successivè coram Me editarum, in quibus contraria obiecta plenius diluuntur resolutum fuit utraque &c.

Bononien. Fideicommissi
Ven. 9. Januarii 1699.

CXXXIII

Admisso D. Principe Borroli ad novam audientiam adversùs decisionem coram Me editam sub die 23. Junii anni mox elapsi opportunum duxerunt Domini in nova Causæ propositione procedere etiam ad definitionem quantitatis crediti dotalis Juliæ, quæ in præteritis disputationibus fuerat particulari examini reservata, quamobrem subscripto ad normam huius determinationis dubio, An sit standum, vel recedendum à decisis, et pro qua summa sit liquidandum creditum dotale Juliæ restituendum, eoque in hodierna audientia proposito prodiit rescriptum, standum esse in decisis et creditum dotale Juliæ esse liquidandum in summa Lib. 79406.

UVA.BHSC

Placuerunt siquidem Dominis fundamenta per quæ in præterita mea Decisione conclusum fuit confirmandam esse Sententiam Rotalem à Rmo Dno meo Molines Decano prolatam, quatenùs immissionem in genere DD. fratribus de Aldrovandis debitam esse decrevit ad duo Prædia nuncupata del Crosale, et della Fornace, illam dumtaxat reformando in ea parte in qua transcendendo resoluta in præcedentibus Decisionibus processum fuerat ad liquidationem crediti mox enunciati: Non attentis iterùm oppositis nullitatibus, eâque si-
1 gnanter, quod in Sententia definitus fuerit Articulus liquidationis, qui in dd. decisionibus expressè fuerat præservatus contrà legem, quam scriptam habemus in Constitutionibus Apostolicis S. me. Pii IV. La 44., et San. me. Pauli V. La 71. sub tit. de Audit. Rot., ad quarum normam nostrum Tribunal passim declaravit nullas sententias, quæ à decisionibus antecedentibus dissonabant, ut videre est in decis. 151. nº. 2. pe. 16., de 1683. nº. 2. pe. 18. et in Romana fideicom. de Incoronatis 24. Aprilis 1682. §. Itaque applicando coram bo: me. Rondinino, et in Romana falcidiæ 17. febr. et 27. Junii 1683. coram bo: me. Benincasa, et novissimè in Romana Testamenti 14. Martii proxti. coram RPD. meo Ansaldo.

Nam et si regulariter Rota cum hac generalitate procedere consueverit, ea plerumque ratione, quia præter individuitatem sententiæ ex parte formæ, aderat hæc ipsa met indivisibilitas ex parte materiæ super qua fuit pronunciatum, itaut in parte dumtaxàt vitiata reformari non posset, quin per necessariam materiæ connexionem vitium inhærens uni parti aliam quoque huic indivisibiliter connexam

in

UVA.BHSC

inficeret ad Text. in l. in hoc iudicio 27. ff. famil.
Erciscund.; Attamen ubi materia divisibilis sit, nec
2 sententia sit executioni demandata, persepe etiam ms-
strum Auditorium observavit iudicata ipsa in partes
scindere, et reformando id, quod preter ordinem iudicia-
rium fuit iniuste vel nulliter scriptum, sententias in reli-
quis, que iusta sunt confirmare quemadmodum testatur
Vivius decis 331. nº. pº. et 2º. Lib. 2., ubi etiam de praxi
Tribunalium Vicarie, et Magni Consilii Neapolis, et dixit
Rota coram Pen. decis 490. Subnº. pº. ms, coram Cavaler.
de. 446. nº. 2., coram Duran. decis. 388. nº. 4. coram
Bich. decis. 552. nº. 19., et Segg., et in rec. decis. 381. nº. 14.
et 15. pº. 17., et decis. 164. nº. 3. pº. 18., et in Romana
Census 4. Martii 1697. 8. nec pons, et 8. Quod autem
coram Amº D. meo Molines Decano cum aliis in pre-
cedenti decisione 8. Cui modo sic describen. in fine.
3 Quod non solum conforme est Juris dispositioni, secundum
quam Sententia quantumvis sub unica verborum struc-
tura, et sic ratione forme sit individua, si dividua ma-
teriam et facta separabilia definiat potest à 2ª.
confirmante dividi, et sic in parte confirmari iuxta gloss.
magistralem in dª. Leg. in hoc iudicio verbo non valere
ff. famil. Erciscund. Laderch. cons. 173. in principio
Caill. observ. 63. nº. 8. Lib. pº. ms. Cost. de ration. tab.
Lib. pº. ms. qº. 137. nº. 8. 16. et 19. Calvin. de equit. cap.
24. nº. 6., et Segg. Lib. pº. ms; Sed et maxime convenit
Maiestati Supremorum Tribunalium, cum ista obtun-
cando inutiles circuitus, et superfluas disputationes
Succurratur Litigantium Indemnitati, quorum favore
4 omnis Equitas clamat, nec revocet id, quod unicis
contextui ipsis adscribendum venit iuxta late tradi-
ta per Scacc. de Sent., et de iudic. gloss. 14. qº.

UVA.BHSC

13. nº 10. et pluribus Segg. Cost. plures referens dª q. 137. nº 22. Borgnin. Cavalcan. dº 25. Sub nº 10. et Segg. et firmat Rot. in decisionibus mox allegatis, et presertim in dª decis. 552. nº 19. et Segg. coram Bich. et in dª Romana census coram Rmo D. meo Decano.

Aquibus genlibus Theoricis propius accedendo ad Hypothesim cum immissio decreta in genere DD. Fratribus de Aldrovandis separabilis sit à determinatione capta super qualitate detractionum bonificandarum pro statuenda crediti dotalis Juliæ Liquidatione, ex hoc ipso insurgit, quod sententia utrumque articu-
5 lum definiens propter separabilitatem materiæ dicatur et ipsa divisibilis; et separabilis, ut de Contractibus est Text. in Leg. Stipulationes 72. ff. de verb. oblig. L. Loci 8. si fundus in fine ff. si serv. vend. ubi dicitur promissionem esse individuam, quia res non recipit divisionem, ergo si divisionem reciperet esset dividua, Surd. cons. 150. nº 75. et 76. Scacc. de Sent. et re iudic. dª quæst. 13. nº 15. 17. et Segg. ut proinde parte una vi-
6 tiata, pars altera, in quam vitium non transit debeat sustineri, ut prosequitur Scacc. Loco citato Sub nº 19. 24. 30. et Segg.

Nec est cur ita videamur recessisse à Lege in
7 Constitutionibus apostolicis S. me. Pii 4i. et Pauli V. prescripta, eo enim ipso, quod sententia reformatur in parte, in qua à decisionibus discrepat, Lex prædª dicitur exuberanter impleta, cuius quidem effectus est, ut pro nullo, et non scripto habeatur quidquid in sententia contra vel præter resoluta in decisionibus fuit superadditum, non autem quod par infortunium subeat altera sententiæ pars, quæ si cum eisdem

Deci-

UVA.BHSC

Decisionibus cohæret nullum continet vitium, per quod debeat ex censura dd. constitutionum infirmari ex rationibus, et authoritatibus suprà proximè allegatis.

Sublato priori capite nullitatis multò minùs meretur attendi alterum undè eliciebatur difformitas sententiæ à decisionibus in ea etiam parte, in qua gen̄liter concessa fuit Immissio, quia scilicet hæc in decisionibus concedatur adversùs bona fideicommissaria Juliæ, sententia verò illam decernat super certis corporibus pro dote eiusdem Juliæ hypothecatis; Placuit enim rursùs responsio, quod dum usque ab initio immissio in Libello restrictivè ad hæc certa corpora petita fuit, et cum eadem restrictione à Judice prioris instantiæ concessa, eadem prorsùs retento themate intelligenda est consequutiva resolutio habita in
8 Rota super Immissione actoribus decernenda, ex regula quod decisiones ipsæ, ac sententiæ interpretationem recipiunt à petitione, et ab actis ad quæ referuntur ad firmata in terminis per Rot. d. 239. sub n. 5. p. 17., et d. 164. n. 2. p. 18., et Latiùs in d.a Romana Testamenti 14. Martii præteriti §. non dissonans coram Rpd. meo Ansaldo.

Eiusdemque irrelevantiæ visa est alia nullitas novissimè excitata ex eo, quod in utraque sententia, tam Judicis de partibus, quam Rotali immissio in Salviano supp. certis bonis Actoribus decreta fuerit ad effectum bona eadem subhastandi, ac de pretio se satisfaciendi de dote præfatæ Juliæ, quandò tamen iuxtà
9 naturam huius judicii non aliter creditori Immissio conceditur, quam ad effectum ut ex fructibus minutatim percipiendis illi satisfiat Pacific. de Salv. interd. inspect. 4. cap. p.mo n. 141. et Segg. Posth. de Subhast. inspect. 38. n. p.mo, et Segg. Rota d. 161. n. 14. p. 6. rec., et in Perusina Salviani 27. Junii præteriti §. minùs

UVA.BHSC

adversari, et §. nec pro removendo coram R.P.D. meo Caprara.

Quoniam libellus ità conceptus legitur ut in eo alternativè intentatum fuerit iudicium Salviani, et
10 actio hypothecaria, quæ sanè remedia licet diversa cum tamen non sint inter se incompatibilia, potuit Iudex absque vitio nullitatis sequendo alternativam libelli super altero ex propositis remediis pronunciare, et sic concedere Immissionem ad effectum subhastandi vigore hypothecariæ, ut in puncto Merlin. de pignor. et hypoth. lib. 5. q. 77. n. 33. Posth. de subhast. inspect. 38. in addit. n. 11. Rota post Nigr. eodem tract. decis. 37. n. 5. et decis. 1645. à n. p. ad 7. coram Coccin. et in rec. d. 188. n. 5. et 6. p. 4. tom. 2. et decis. 198. n. 42. et seqq. p. 9.

Quod autem in libello adsit cumulatio utriusq. ex recensitis remediis patet ex lectura, ibi enim petitur immissio ex remedio utilis Salviani seu ex alio quocumque remedio magis utili, ac proficuo, et inferiùs ibi ad effectum vel d.a bona subhastandi, et de pretio sibimet ipsis satisfaciendi de d.a dote, vel consequendi satisfactionem cum fructibus quæ verba satis apertè nedum continent petitionem Immissionis ad effectum satisfa-
11 ciendi ex fructibus, quod est proprium Salviani, sed etiam ad effectum subhastandi, quod est proprium hypothecariæ iuxtà deducta per Negus de Pignor. et hypoth. membr. p. p. p.a in princ. Eugen. cons. 65. n. 86. Lib. p.mo Gait. de cred. cap. 4. quæst. 7. n. 798. Merlin de pignor. d. lib. 5. quæst. 58. n. 5. vers. undè est remedium Mangil. de subhast. q. 181. n. 2. Posth. eodem tract. q. 38. n. 44. et 47. et Rota pœnes eundem decis. 98. n. 9.

Stantibus præsertim salutaribus clausulis

in

UVA.BHSC

in fine eiusdem Libelli appositis = deducens omne ius, ius et iustitiam ministrari, omni meliori modo, quæ operantur
12 ut Libellus non intelligatur restrictus ad unicam tantum actionem expressam, sed censeatur in eo deducta omnis actio omneq; pinguius remedium magis utile, ac proficuum ex pluribus, quæ possent Actoribus competere Pacific. de Salv. inspect. p.a cap. 3. n.o 7. Barbos. de claus. clausul. 66. n.o 2., et claus. 95. n.o 6. De Luc. de Iudic. disc. 8. n.o 8. Mart. Vot. Pisan. 44. n.o 4. Magon. decis. Florent. 111. n.o 2. Rota coram Pamphil. decis. 147. n.o 11. et 12., et d.e 159. n.o 4., ubi ampliat, ut censeatur deductum etiam remedium contrarium expresso, et coram Cels. d.e 125. n.o 3., et coram Dunoz. Iun. d.e 792. n.o 12., et in rec. d.e 359. in fin. p.e x., et in his terminis Coccin. d.a decis. 1645. n.o 1.o, et ult., quam refert, et sequitur Merlin. de pignor. d.a q.e 77. n.o 3. lib. 5.

Vindicata Rotali sententia ab obiectis nullitatibus frustrà etiam contrà Iustitiam decretæ Immissionis iterum opponebatur, quod fideicom.s Iuliæ Authores DD de Aldrovandis expressè, vel saltem tacitè renunciaverint in Transactione iamdiù inita inter ipsos, et Ducissam Sablonetæ authricem D. Principis Borzoli; Quandoquidem perstringendo ea, quæ latius in præteritis decisionibus in reprobatione contrarij assumpti allata fuere, et præsertim in ultima edita coram Me §. Alterum quidem est et quatuor seqq.; Cum ex tenore ipsius Transactionis Patres denuò recognoverint, quod Transigentes cæteroquin adeò solliciti in segregandis bonis inter fid.su Pepulum, et Manfronum, huius fideicommissi Iuliæ nunquam meminerunt; Immò quod magis est considerando bona hæreditaria Iuliæ, tanquam liberè devoluta ad Jo. Paulum Pepulum cum hac libertatis qualitate in illius statu ad commune commodum reposuerunt,

UVA.BHSC

13 hoc factum positivum Partium Transigentium conciliare non sinit Scientiam, et remissionem fideicom.ti in actu, in quo Partes ipsæ ità transegerunt, perindeacsi illud nullo modo præextitisset ad Text. in L. cum putarem 37. ff. famil. Erciscund. Ruin. cons. 267. n.o 5. in fine, et n.o 13 Bec. cons. 90. n.o 9. et Segg. Gratian. discept. for. cap. 788. n.o 2. et plurib. Segg. Urceol. de Transact. q.o 96. n.o 3., Rota coram Bich. d.e 260. n.o 7. in fine, et Segg., cum aliis in d.a præterita mea decisione §. Alterum verò.

Quo sic iacto fundamento adeò manifestè excludente assumptum prætensæ remissionis vanum erat per extranea argumenta, et coniecturas in mente Transigentium quærere eam fideicom.ti Iuliæ certam, ac indubitatam scientiam, qualem requirunt Doctores, ut ex amplissimis clausulis inducatur eiusdem fideicommissi renunciatio ad vulg. Text. in Leg. de Eis ff. de Transact. Nam si bona ipsa in Transactione diviserunt tanquam liberè spectantia ad patrimonium Liberum Jo: Pauli hæredis gravati, nullum argumentum, nulla coniectura suadere possunt, quod fid.sus Huius præsuppositæ libertatis adversativum, et sciverint eique renunciaverint, nè aliàs dicamus, quod aliud gerere
14 animo intellexerint diversum prorsùs ab eo quod verbis et evidentia facti explicarunt ad Text. in L. non Codicillum 24. Cod. de Testam. Gloss. in L. p.a §. final. verbo Conscriptio C. de Latin. libert.

Et tamen contraria etiam argumenta, et coniecturas singulariter percurrendo, non benè ex enun-
15 ciativa Testamenti Iuliæ et descriptione Legatorum, quæ ad pias Causas ipsa reliquit inferri valet ad Scientiam fideicommissi in eodem Testamento ordinati, quasi hæc fieri haud potuerint, nisi integro testamento perspecto iuxtà doctrinam Bart. in L. qui Romæ 122. § duo fr.es n.o 13. in fine ff. de verbor. oblig. Onded. cons. 33. n.o 34.

et

UVA.BHSC

et Segg. Lib. 5. Urceol. de Transact. q. 47. n. 22. Rota coram Bich. d. 6. n. 17., et d. 134. n. 8.

Quantumvis enim argumentum hoc vim fortè aliquam habere posset, ubi Legata in Transactione fuissent descripta cum eisdem qualitatibus à Testatrice in eius Testamento enunciatis, secùs utique est, ubi è conversò patens concurrit difformitas, quippè Legatum Constructionis Cappellæ quod Julia ex fructibus solvi mandaverat, adscriptum fuit in debitum hæreditatis Jo: Pauli, qui cùm per paucos menses Matri supervixerit, aut nullos, aut saltem valdè modicos fructus ex materna hæreditate percepisse potuerat: rursùs aliud Legatum quod Marchionissæ Victoriæ eadem Julia in Codicillis reliquerat, ità descriptum est, ac si illud iure Testamenti fuisset consequutura; Ex hac enim incertitudine, in qua Transigentes versati sunt circà Legata, arguere non licèt ad certitudinem aliarum dispositionum maximè in minore, et Muliere ex reg. Juris 9. ff. de reg. Jur., et ubi agitur de ammittendo ex tali Scientia proprio Jure, ut in specie animadvertit p.a decisio Rmi D. mei Decani p.a Martij 1697. §. nec magis relevat.

Minusque argumentum aliquod scientiæ, et consequutivæ remissionis fideicommissi elici potest ex eo, quod non integra dos Juliæ, Lib. 137604. in statu hæreditario Joannis Pauli reposita fuerit, sed sola rata Lib. 90801., quasi summam hanc consideraverint Transigentes uti cessuram in causam detractionum ad commodum hæreditatis Jo: Pauli ex fideicommisso Juliæ subducendarum, residuum verò remanserit Herculi, et Victoriæ tanquam ad idem fideicommissum vocatis, indeque nulla adfuerit necessitas exprimendi titulum eiusdem fideicommissi, quando ex qualitate dati, et accepti

UVA.BHSC

satis innotescebat illius comprehensio Card. de Luc. de cred. disc. 80. sub n°. 17. et de success. disc. 33. n°. 11. Rot. in recent. d°. 534. n° 5. p°. 2. et decis. 187. n°. 1. p°. 14.

Nam preter ea, que inferius occasione liquidationis crediti dotalis prefatæ Juliæ subnectentur ad convincendam erroneitatem assumpti, quod detractiones pred.ª assertam quantitatem consticuerent, solida rursus visa est responsio, quod nullibi ex contextu Transactionis apparet, quod preter lib. 90801. in statu Jo. Pauli liberè adnotatas uti à debitoribus eiusdem dotis repetendas, reliquum, quod ad integrandum dotale creditum supererat, Hercules, et Victoria fuerint consequuti, immò ex hoc ipso quod de hac residuali summa nulla peculiaris fuerit habita mentio dicendum est eam venisse sub generali calculo bonorum Jois Pauli, à quo vivente fuerat precedenter exacta, ea siquidem que speciali dispositione
18 connotata non sunt, regulare est, quod veniant sub generali aliorum Jurium determinatione per Text. in L. Actione 65. §. renunciare ff. pro socio, cum quod partes ipse non distinxerunt, necnos per fictam, et imaginariam interpretationem distinguere habeamus, gloss. in L. 3. verb. nec distinguitur ff. de offic. Presid. et in L. p.ª verb. simpliciter ff. de Aleator.

Irrelevans demum omninò visum est refugium ad amplissimam jurium communicationem, qua Transigentes se se ad invicem obstrinxerunt cum generali, et reciproca remissione eorum, que vel penitus ignorarent,
19 vel nullo etiam modo cogitare potuissent, unde dicebatur inferri ad remissionem huius fideicomm.ⁱ Julie, quamvis de eo partes non cogitassent ad firmata per Rotam coram San. me. Gregor. d°. 286. n°. 7. coram Buratt. d°. 658. n°. 5. et alibi frequenter; Hec

enim

UVA.BHSC

20 enim verborum et clausularum amplitudo operari quidem poterit remissionem eorum, quæ correlativa sunt ad fideicommissa Manfronum, et Pepulum super quibus partes Transigere profitebantur, tametsi nominatim non fuissent expressa, in quibus terminis loquuntur allegati in contrarium, nunquam autem eius efficaciæ esse potest, ut sub genli dispositione habita super utroque hoc fideicomm. comprehensum intelligamus alterum omninò distinctum, et tanquam sub diversis regulis, et conditionibus præordinatum, diversas quoque, et peculiares exigens determinationes, resistente semper tum ipsorum met Transigentium voluntate, quos figurare non possumus remisisse bona ut fidria Juliæ, quæ uti libera Jois
21 Pauli erroneè reputarunt ex suprà allegatis; Tum etiam potestate, non enim potuit Judex super consensu Mulieris, et Minoris suam authoritatem interponere causa non cognita, immò penitùs ignorata ad Text. in l. etsi præses S. Cod. de præb. et aliis reb. min. cum cæteris relatis in præterita mea decisione §. final.

Ex his, quæ satiùs quam oporteret fuerant deducta in comprobationem validitatis, et iustitiæ Immissionis favore DD. de Aldrovandis decretæ descendendo ad Liquidationem crediti Dotalis Juliæ, eorum Authricis illud in sui constitutione Domini præsupposuerunt in ducatonis 32m constituentibus ad rationem bonon. 86. pro quolibet lib. 137604. à quibus subducendo 1mò Lib 10545. pro tot debitis per Ducissam solutis, tametsi ad dam Juliam Fideicommittentem spectantibus, 2º Lib 42353. pro Legitima, quæ in bonis eiusdem Juliæ, ad mensuram 3æ totius detracto ære alieno Jo: Paulo Pepulo illius filio debebatur, et 3º denique alias Lib. 5300. pro totidem ab ipsa met Julia Legatis, de plano recognoverunt controversum creditum remanere in Lib. 79406., istamq. summam tanquam indebitè ad augendum assem hæreditarium Jo: Pauli

UVA.BHSC

repositam, ab eodem esse repetendam ad commodum hæredum fideicommissariorum præfatæ Juliæ, juxtà Text. expressum in L. Paulus respondit 101., ubi gloss. in verb. intulerunt ff. de Solut. et Liber.

Absque eo quod ad augendam quantitatem æris alieni per Juliam contracti calculari velit Sors integra Census Lib. 6000; aliàs ab ipsa impositi favore Herculis Calli; nam cum Julia nedum nomine pro-
22 prio, verum etiam procuratorio nomine, et gerendo negocium Jo: Pauli Filii huiusmodi censum imposuerit iustum visum est illud ad debitum utriusque pro virili adscribere ad Text. in L. reus promittendo §. cum tabulis ff. de duob. reis, et L. p.ma et 2.a Cod. eodem tit. Cenc. de Cens. q.e 71. n.o 4., et 10. Pacion. de Locat. et cond. cap. 26. n.o 2. Rota decis. 79. n.o 15. p.e 6. recent.; Quemadmodum ità in Transactione servatum fuit, à qua ideò nisi conclu-
23 denter de errore doceatur, non licet Contrahentibus sivè habentibus Causam ab eis resilire, ut relatis concordantibus dictum fuit in Bononien. evictionis 12. Xmbris prox.ti §. ultrà quod enim in fine coram Me.

Prout neque etiam numerus Legatorum Juliæ in diminutionem ipsius hæreditarij assis augendus est vel ex Lib. 4.m pro onere missæ perpetuæ, à Testatrice Legatis, vel etiam ex Lib. 21.m erogatis in Constructionem Cappellæ, ab ipsa pariter Julia ordinatæ. Primum siquidem ex his Legatis Aldrovandi hæredes fideicommissarij tanquam onus successivè adimplendum ex effectibus hæreditariis subire non
24 detrectant; Alterum verò cum ex præcepto Testatricis satisfieri debuerit ex fructibus suæ hæreditatis, eosque Julia iunior Authrix Ducissæ per longum tempus perceperit, non potest in decrementum Capitalis damno fideicommissariorum adscribi ad Text. in L. deducta 68. §. qui post ff. ad Trebellian.

UVA.BHSC

bellian. leg. final. §. Sin autem legata Cod. de bon. liber. Natt. cons. 323. n.º 5. Jo. Anton. Bellon. cons. 31. Sub n.º 48. et Segq. et pluribus relatis Carol. Ant. de Luca in addit. ad Franc. d.e 721. per tot. et signanter n.º 11.

Nil obstante, quod Fideicomm.ii in Sæpedicta Concordia Euoi onus tanquam debitum Fideicomm.ti Hæreditati Jvis Pauli in proprium damnum adscripserint; Nam cum ex Superiùs probatis Fideicommissum Juliæ ignoraverint, ac transierint cum erroneo principio, quod illud ex capitalibus Hæreditatis Juliæ esset explendum, utique hoc manifesto errore detecto non prohibentur Successores in Fideicomm.o obligationem ex falsa causa ab eorum Authoribus contractam impugnare leg. de ætate 11 §. qui iusto errore ff. de interrog. l. non fatetur ff. de confess. Bald. in l. error Cod. de Jur. et fact. ignor. Soccin. Sen. cons. 97. n.º 11. et 17. Lib. 4. Dunoz. Jun. d.e 224. n.º 6. Rota in rec. d.e 346. n.º 15. et Seq. p.e 19.; Quin urgeat replicatio, quod non per errorem sed in reparationem aliorum onerum, quæ subiit Ducissa, præsumendum sit fideicommissarios præfatum debitum in eorum damnum sustulisse; Nam cum onera in Ducissam collata vestita fuerint sua Causa, et peculiari correspectiuitate, utique præter intentionem partium eisdem contraponendum non est hoc aliud ex causa omninò diversa, Licet ex prædictis erronea fideicommissariis adscriptum pro ea, quæ in simili inter easdem partes firmavit Rota in Bononien. evictionis 9. Xbris 1697 §. Neque ad suadendam coram Rmo D. meo Decano, et in eadem Causa coram me 12 Xbris prox.e præteriti §. quod enim attinet, et priùs in alia Bononien. fideicommissi 3. Martij 1692. §. Neque demum cum duobus Segq. coram bon. me Ursino.

Denique nec ad commodum Ducissæ, siue Dni Principis subduci debet Trebellianica, quam Hæredibus

25.

26

27

gravatis jura nostra Sanxerunt in tot titul. ff. et Cod.
ad Trebellian., et in §. Sed quia instit. de fideicomm. hered.
Omissis namq; iis, quæ à Defensoribus Actorum propone=
bantur ad inducendam ex verbis testamenti tacitam huius
28 4.e prohibitionem, quam prohiberi posse non minùs expressè,
quam tacitè etiam filiis p.mi gradus hodiè novissimo iure rece=
ptum est ut omissis generalibus dixit Rota d.e 253. n.o 5.
d.e 611. n.o 2. et d.e 1631. sub n.o 6. coram Coccino, d.e 492. n.o
32. coram Pamphil. et in recent. d.e 137. n.o 2. p.e 15., d.e 375.
n.o 7. p.e 17., et decis.e 51. n.o 11. p.e 18.; Domini securiorem
viam sequuti censuerunt illam remansisse consumptam ex
fructibus ab anno 1629. usque ad annum 1652. per Iuliam
29 Jun. ex Ioanne Paulo filio Testatricis neptem ex perceptis,
seclusis enim filiis p.mi gradus, qui fructus non imputant
in Trebellianicam per Text. expressum in Leg. iubemus
Cod. ad Trebellian., nepotes cæterique descendentes tametsi
per præobitum Patris p.um gradum fuissent subingressi illos
imputare tenentur, ut sequendo gloss. in L. quod Bonis 15 §.
Quod Avus verb. compensabuntur ff. ad L. falcidiam te=
nuerunt Castrens. in L. sed si conditioni 6 §. nepotes ff. de
hered. instit. Cagnol. in L. Papinianus §. meminisse n.o 14.
ff. de inoffic. Testam. Roland. cons. 30. n.o p.mo Lib. p.o Ga=
briel cons. 122. sub n.o 8. Lib. p.mo Peregrin. de fideicomm.
artic. 3. n.o 117; et artic. 49. n.o 62. Mangil. de imput.
quæst. 125. n.o 18. et segg., ubi de communi, Thesaur.
quæst. forens. Lib. p.mo q.e 50. in fine. De Luc. ad Gratian.
discept. forens. cap. 265. n.o 10, et 11., ubi pariter de ma=
gis communi Boer. decis. 44. n.o 19. Vivius decis. 402. n.o
7. 11., et 14. Adden. ad S. me Gregor. d.e 266. n.o 14., et hanc
opinionem perpetuò tenuit Rota etiam in casu quo nepo=
tes ex persona eorum Parentum post agnitam hæreditatem

defunctorum

UVA.BHSC

defunctorum, Trebellianicam sibi debitam contenderent ut coram Comitul. decis. 161. n.° 2. et 3. coram Cavaler. d.° 540. in fin.; post Merlin. de Legit. decis. 20. n.° 14. et 15. et in recent. decis. 142. n.° 12. p.° 19.

Et sanè quod prædicta Julia Junior fructus dotales Aviæ Trebellianicam exuberantes exegerit compertum apud DD. reddebatur tum ex validissima præsumptione quod ipsa, quæ in creditricem eorumdem fructuum à Bentivolis dotis debitoribus fuit recognita, et dispunctis Calculis de anno 1630 Lib. 5049. pro fructibus usque tunc decursis ab eisdem debitoribus exegit, reliquos etiam, qui imposterum decurrêre perceperit Rot. coram S. mem. Gregor. decis. 50. n.° p.mo, et Segg. coram Seraphin. d.° 1245. n.° 6. et coram Dunozett. Jun. decis. 177. n.° 2. et d.° 249. n.° 7. p.° 17. recent.; Tum rursus ex intermediis Solutionibus actu subsequutis opera Caroli Catalan: Conductorum DD. de Bentivolis, qui ad eorumdem instantiam se obligaverat, durante novennio Locationis solvere quolibet anno libr. 12000. in causam crediti dotalis Juliæ, quam summam integraliter fuisse exactam probatur ex partitis exactionum ad instantiam D. Principis extractis, et Bononiæ productis, quarum ultima continet solutionem factam de anno 1645. et sic in fine novennii, et cum expressa declaratione, quod ipsa solutio fieret pro complemento eius, quod præd.s Catalanus se obligaverat solvere ex redditibus DD. de Bentivolis Summ.° Actorum N.° 9; Tum demum ex Calculo per eundemmet Principem Bocculi aliàs exhibito pro consequenda à Bentivolis integra tum Capitalis, tum fructuum satisfactione d.° Summ.° N.° 8.°, in quo se priùs constituendo creditorem capitalis per totum annum 1642. in Summa Lib. 42182; et postea describendo alias exactiones factas à præd.° Catalano Conductore priùs in Causam fructuum, deindè capitalis, ultrò fatetur se remanere Creditorem pro residuo fructuum decursorum

UVA.BHSC

31 tantummodo in Lib. 15834. ex quo satis colligitur, quod reliquos omnes fructus, vel Julia, vel eius Heres iam antecedenter perceperant, de Angel. de confess. Lib. 2. quæst. 74. n.° p.mo Rota decis. 806. n.° 2. coram Coccin. in recent. d.e 262. n.° 3. p.e 9. decis. 172. n.° 4. et seqq. p.e 11. et decis. 275. n.° 2. p.e 16.

Quodque Summæ prædictæ in Causam fructuum per D. Principem Borruli exactæ Trebellianicam consumpserint ex eo apparet, quia cum juxta Calculum, de quo in Summario Actorum n.° X. ascendant ad Summam Lib. 40659. Longè superant Trebellianicam quantitatis Lib. 19851. ac prætereà satis fuerunt pro complendo opere constructionis Cappellæ, quod ex fructibus Testatrix perfici mandaverat.

Quemadmodum autem iuxta Calculum suprà stabilitum certum redditur, quod in Statu Hæreditario Jois Pauli repositæ fuerunt Lib. 79604. quæ per prius ab illo abstrahi debuerant ad commodum fideicomm.i Juliæ, ità cum ex eodem Statu sic indebitè aucto Comes Hercules, et Marchionissa Victoria consequuti fuerint Libr. 37418. comprehensis Lib. 7917. à Debitoribus dotis Juliæ successivè per ipsos exactis, concludebant Domini, non dissentientibus ijsmet Actoribus, Summam hanc, habita tamen rursus ratione decrementi resultantis ex lib. 2375., quas novissimè iidem Actores fratribus de Rubeis exsolverunt pro liberando Dno Principe à molestiis super prædio in sæpedicta Transactione habito illatis, cedere oportere in proportionabilem extinctionem eorum dotalis Crediti, et consequenter pro tanto minori Summa Immissionem esse decernendam.

Et ita Utraque

Flo:

UVA.BHSC

Florentina Pensionis
Lunæ 12. Januarii 1699

CXXXIV

Post editam coram Me decisionem sub die 24 Januarii 1698. per quam confirmata fuit Sententia Rmi D. mei Decani confirmatoria alterius Latæ à Vicario Florentino, qui declaraverat nullam, et invalidam reservationem controversarum pensionum, et condemnaverat Pensionarios ad restituendum omnes terminos decursos, et ab illis indebitè exactos, agnoscentes ipsimet Pensionarii malum Ius fovere, acceptarunt Sententias, et Liti renunciarunt; Unde Ego in executionem rei iudicatæ relaxavi mandatum pro restitutione omnium terminorum nullitèr exactorum, à quo tamen reclamantibus Pensionariis, et prætendentibus ipsos nullatenùs teneri restituere nisi terminos exactos post motam Litem, visum fuit Dominis disputare Dubium = An mandatum sit exequendum etiam pro pensionibus exactis ante motam Litem, quod fuit affirmativè resolutum.

1 Cum enim reservatio pensionum, de quibus agitur, fuerit nulla ex defectu voluntatis Summi Pontificis, ob non factam mentionem anterioris pensionis super eodem Beneficio impositæ, ut præter allegatos in præcedentibus decisionibus huius Causæ firmant Garz. de Benefic. p. 1. cap. 5. n. 561. Tondut. quæst. benefic. Lib. 1. cap. 6. Fagnan. in cap. super litteris n. 67. in fine de rescript. Torr. de pact. futur. Success. Lib. 3. cap. 5. n. 561. Tondut. quæst. benef. Lib. 1. cap. 6. Fagnan. in cap. super litteris n. 67. in fine de rescript. Torr. de pact. futur. Success. Lib. 3. cap. 8. n. 58, atque uti talis declarata fuerit per das Sententias in rem iudicatam transactas, te-
2 nentur utique Pensionarij ad restitutionem omnium ter-

UVA.BHSC

minorum pensionum à principio reservationis per eos indebitè perceptorum, ad tradita per Lotter. de re benef. Lib. 1. quæst. 38. n°. 232. et seq. Torr. de pact. futur. success. d°. cap. 8. n°. 59. Rota decis. 15. n°. 1, et per tot. post Zacch. de oblig. Camer., et coram Dunozett. iun. decis. 658. n°. 6. decis. 688. n°. 1. decis. 729. n°. 10, et decis. 818. n°. 2, et 3. et novissimè in Neapolitana Pensionis 17. Februarii prox.ti §.

3 attamen coram R.P.D. meo Ansaldo, et quidem per viam condictionis indebiti ex quadam æquitate naturali de qua in l. Debiti 15. ff. de condit. indeb. Rota in d.a decis. 15. n°. 1, et seq. post Zacch., et in recent. d.e 245. n°.

4 37. p.e 17. regulare enim est in quolibet actu, quod percipiens fructus vigore tituli invalidi, et resoluti, tenetur illos omnes restituere, quos à die actus nulliter celebrati exegit ad Text. in cap. si quis Presbyterum 6. de rebus Eccles. alien., vel non alien., et in l. 2. Cod. de fid. Instrument. et iur. Hast. fiscal. lib. 10. Cyriac. controv. 331. n°. 10, et seqq. Larrea allegat. Fiscal. 24. n°. 26., et seqq. Posth. de Subhast. inspect. 55. n°. 73. Rota post eundem decis. 46. per tot., et coram Dunoz. Iun. decis. 818. n°. 3., et in recen. decis. 693. n°. 1. in fin. p.e 1. decis. 2. n°. 10, et seqq. p.e 1. decis. 605. n°. 10. p.e 18, et decis. 155. n°. 20. p.e 19.

Legali huic fundamento duæ ex parte Pensio-

5 narior. in oppositum adducebantur Juris regulæ; Prima quod fructus non debentur nisi à die motæ litis, quia possessor ab eo tempore dumtaxat constituitur in mala fide l. Sed et si lege 28. §. Si autem ff. de petit. hered. l. in interdict. 3. ff. de interdict. Ridolph. prax. iudic. p.e 2. cap. 10. n°. 59. Rota coram Buratt. d.e 184., ibique Adden. et coram Merlin. decis. 585. n°. 1, et 2, et coram Bich. decis. 263. à n°. 1, et in recent. decis. 158. n°. 10., et decis. 265. n°. 1, et seqq. p.e 17, et decis. 94. n°. 14, et decis. 611. n°. 6.

6 p.e 18, et ad lucrandum fructus decursos antè motam litem sufficit abesse malam fidem, et titulum putativum, vel etiam nullum adesse ad Text. in d.a l. Sed, et si lege §. Sci-

re

UVA.BHSC

ae ff. de petit. hered. ibique communiter scribentes Noguerol. allegat. 27. sub n.° 7. Add. ad Buratt. decis. 284. litt. B. Rota coram Merlin. decis. 663. n.° 4. coram Buratt. decis. 527. n.° 5., et decis. 714. n.° 6. coram Coccino decis.ᵉ 2202. n.° 5. coram Cavaler. decis. 409. n.° 6. coram Bich. decis. 387. n.° 5., et in rec. decis. 518. n.° 7. p.ᵉ 2., decis. 94. n.° 18. p.ᵉ 15. decis. 265. n.° 6. p.ᵉ 17., et decis. 611. n.° 6. p.ᵉ 18., et in proximis terminis Rota coram Gregor. decis. 74., ubi quod
7 provisus ab Ordinario de beneficio reservato non tenetur ad restitutionem fructuum perceptorum antè motam litem, quia licet titulus prouisionis fuerit detectus iniustus sufficit, quod ab initio provisus habuerit bonam fidem, ut tenent Trances. de intrus. quest. 59. à n.° 19. Rota coram Coccino d.ᵉ 369. n.° 2., et 3.

Secunda verò, quod bonæ fidei possessor non tene-
8 tur restituere fructus perceptos, et non extantes l. sed et loci 4. §. post litem ff. fin. regund. l. qui scit §. vlt. ff. de vsur. l. quæsitum 40. l. bonæ fidei 48. ff. de acquir. rer. domin. l. 2. ff. de fruct., et lit. expens. l. certum C. de rei vendicat. §. si quis à non domino instit. de rer. diuis. §. 1. instit. de offic. Iudic. Donell. lib. 4. comment. cap. 25. in princip. ibidemque Osuald. litt. P. Anton. Fab. lib. 4. coniect. cap. 17. Fachin. lib. 1. controv. cap. 57. vers. quarta postrema sententia sess. decis. 136. n.° 31. Thomat. decis. 282. n.° 3., et 4. Rota coram Dunozett. Iun. decis. 672. n.° 5., nisi ex fructibus con-
9 sumptis probetur factum fuisse locupletiorem l. si me, et Titium ff. si cert. petat. l. item veniunt 20. §. præter hæc vers. eos ff. de petit. hæredit. l. sed si lege §. idem si rem distraxerit l. si rem, et pretium 19. l. seq. ff. eodem tit. l. nam hoc natura ff. de condit. indeb. l. 1. C. de petit. hæredit. Covarruv. lib. var. cap. 3. n.° 6. Menoch. de recuper. possess. remed. 15. n.° 599. Fagnan. in cap. gravis n.° 53. de restit. spoliat., et in puncto Card. de Luc. de pens. disc. 22. n.° 15., ubi quod Collegium Germanicum Urbis non poterat repetere pensiones bona fide exactas, et consumptas à Collegio Græco post extinctam pensionem.

Utraque tamen ex dictis regulis Dominis huic thesi

UVA.BHSC

visa fuit prorsus inapplicabilis. Et quidem non applicatur
prima, quod possessor non teneatur restituere fructus, nisi
à die qua constituitur in mala fide; Procedit enim solum quan-
do fructus petuntur accessoriè ad rem petitam, non autem quan-
10 dò, proùt in præsenti pensiones petuntur principaliter iure domi-
nii tanquam sors principalis, quia in hoc casu illæ debentur etiam
antè motam litem, iuxta distinctionem, quam communiter tenent
Gratian. discept. for. cap. 206. n. 18. et seqq. Cancer. var. resol. p.e 3.
cap. 16. n. 97. Ridolph. prax. iudic. p.e 2. cap. 10. n. 61. Fagnan. in
d.o cap. gravis n. 123. et seqq. de restitut. spoliat. Spad. cons. 105. n.
1. lib. 2. Add. ad Buratt. decis. 284. litt. A. Card. de Luc. de alie-
nat. et contract. prohib. disc. 12. n. 19. et seq. Rota in magistralib.
decis. in Mediolanen. Pensionis coram Merlin. decis. 585. et
decis. 663. aliàs decis. 3. et 281. part. 7. rec. confirmat. coram
Bich. decis. 245. et 256. et coram Priol. d.e 95. repetit. in decis.
384. p.e 12. recent. et coram Pamphil. decis. 592. quæ est etiam
impressa pænès Spad. post d.m Consil. 105. et in rec. decis. 286.
n. 4. part. 14. et decis. 265. n. 12. p.e 17. et decis. 312. n. 6. p.e
19. et novissimè in Bononien. Evictionis super fructibus 10 Mar-
tii 1698. §. proindè coram Rmo D. meo Molines Decano.

11 Proùt etiam servari videmus in annuis legatis, quæ de-
bentur à die mortis Testatoris tametsi decursa sint antè mo-
tam litem, quia non tanquam fructus accessoriè ad fundum, sed
principaliter tanquam sors petuntur ad Text. in L. nec semel in
princ. vers. item Cels. et vers. seq. ubi gloss. verb. omnium ff. quan-
do dies legat. ced. Barbat. de divis. fruct. part. 2. cap. 10. n. 13.
et seq. Fagnan. in d.o cap. gravis n. 125. de rest. spoliat. Card. de
Luc. de alien. et contract. prohib. d.o disc. 12. n. 20. Franch. decis.
634. Rovit. decis. 9. n. 29. Merlin. decis. 585. n. 4. et decis.e
663. n. 8. et seqq. Priol. decis. 95. n. 6. et similiter in decimis,
ut firmant Card. de Luc. d.o disc. 12. n. 20. Rota coram Cels.
decis. 61. n. 9. coram Priol. d.a decis. 95. n. 7. et in rec. decis.
220. n. 20. et seq. p.e 10. et generaliter in omnibus aliis fructi-
12 bus, qui considerantur de per se, ut annuæ præstationes, et ali-
menta, ut per Text. in L. libertis §. manumiss. ff. de alim.
et cibar. legat. tradunt Cancer. var. resol. part. 2. cap.
1. n. 280. Roderic. de ann. reddit. lib. 1. quæst. 13. n. 42.
Fagnan. ubi supra n. 127. et seqq. Card. de Luca
d.o

UVA.BHSC

d.° disc. 22. n.° 20. Franch. decis. 254. Sub n.° 12. Rovit. d.a decis. 9. n.° 24. Fontanell. decis. 205. n.° 5. Panimoll. ad decis. 54. annot. 3. n.° 38. Rota coram Merlin. d.a decis. 585. n.° 4.°, et Seqq. et decis. 663. n.° 11., et 12.

Atque ex his patet etiam inapplicabilitas alterius regulæ resultantis ex præsupposita consumptione fructuum; nam posito ex præmissis, quod termini pensionum petantur
13 tanquam sors principalis, nil refert, quod pensiones exactæ iam fuerint consumptæ, quodque non probetur Pensionarios ex illis fuisse effectos Locupletiores, quia hæc omnia Locum pariter sibi vindicant in casu, quo aliquis petat fructus accessoriè, et incidenter ad rem petitam, non item procedunt in Titulari, qui non contendit sibi deberi pensiones exactas ratione malæ fidei, sed iure dominii, adeout non facta restitutione omnium pensionum etiam antè motam litem exactarum, dici non posset illi integrè restituta res ipsa principalis, quæ solum consistit in ipsis decursis indebitè perceptis, ut in puncto observant Ridolphin. in prax. cap. 10. n.° 61., et Seqq. p.e 2. Rota coram Merlin. d.e 585. n.° 8., et decis. 663. n.° 7. et coram Bich. decis. 245. n.° 5., et in rec. decis. 286. n.° 2., et Seqq. p.e 4., et in d.a Bononien. Evictionis super fructibus 10. Martii prox.ti 8. prout in simili coram Rmo D. Decano.

Quibus non obstat Decis. 74. coram Gregor., illa
14 enim Loquitur de fructibus Beneficii perceptis à Proviso per Ordinarium, qui ideò non tenetur eos restituere antè motam Litem, quia reservatio, de qua ibi agebatur, ut potè haud notoria, nec in corpore iuris clausa, non decoloravit titulum provisionis factæ ab Ordinario, atque ideò Provisus acquirere potuit fructus antè motam Litem bona fide perceptos, ut notat ibidem Rot. Sub n.° 4. In nostro autem casu reservatio pensionum fuit ab initio nulla ob non factam mentionem
15 alterius antiquæ super eadem Plebania reservatæ, ita ut titulus fuerit decoloratus, et redactus ad non titulum, unde termini indebitè percepti restitui debent ab initio exactionis non autem à die motæ litis, ut sequitur in puncto Ro-

UVA.BHSC

ta coram Merlin. d°. 585. n°. 8. et Seq. coram Dunozet. decis. 818. n°. 2. et 3. et in rec. d°. 2. n°. 10. et Seqq. p°. 11. et in Neapolitana Pensionis 17. feb. 1698. 8. attamen coram Bich. meo Ansaldo.

Minusque adversatur doctrina Card. de Luca in allegat. disc. 22. n°. 15. de pens., ubi excusat Collegium Germanicum à restitutione Pensionum bona fide perceptarum post cassationem reservationis. Quoniam auctoritates Cavaler. d°. 646. Buratt. et Add. in d°. 184. ac Merlin. decis. 663., in quibus se fundat, illius assumptum non probant. Nam Cavaler., et Buratt. firmant solum conclusionem generalem, quod ut quis lucretur fructus sufficit abesse malam fidem. Merlin. verò, et Add. ad Buratt. sentiunt pariter, quod quando fructus non percipiuntur accessoriè, sed principaliter, debentur etiam ante moram litem, cumque hac distinctione transit etiam ipse Card. de Luc. in disc. 12. n°. 19. et Seq. de alienat. et contract. prohib. Ultrà quod in subsequuta dubij disputatione habita coram Card. Cerro an scilicet pensio deberetur per Collegium Germanicum, seu potius, quæ Summa esset restituenda, Rota super illius secunda parte articulum reliquit indecisum, ut interè illius decisione in dicd. La 816. 16

Hanc autem distinctionem sic, ut suprà firmatam admittebant tandem Pensionarij, sed illius effectum declinare studebant sub duplici pretextu; 1mo quia fructus, seu termini decursi non petuntur à Pensionarijs contrà Titularem sed contrà Pensionarios à Titulari, qui cum agat ad tituli resolutionem, et consecutivè ad restitutionem terminorum exactorum, intrare non valet alia actio petendi fructus nisi accessoriè ad ipsam tituli resolutionem, ut tenet Card. de Luc. de alienat., et Contract. prohib. d°. disc. 12. n°. 20. Secundò quia restitutio terminorum expressè petita fuit per Titularem in prima instantia. Successivè ad declarationem nullitatis reservationis pensionum, ut in Summario Pensionariorum. n°. unico. 17

Et assumptum in nullo sui parte subsistit. Non in primis; quoniam auctoritates, et decisiones Sacræ Rotæ hucusque allegatæ procedunt precisè in casu, quo Titularis 18

agebat

UVA.BHSC

agebat contrà Pensionarios ad restitutionem terminorum indebitè exactorum stante nullitate pensionis, ut signanter videre est in decisionibus emanatis in causa Mediolanen. Pensionis, ubi Beneficiati Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanen. Titulares obtinuerunt contrà Canonicos eiusdem Ecclesiæ Pensionarios restitutionem pensionum perceptarum antè motam litem à die quo expiravit tempus reservationis, ut in decis. 585. n.º 1. coram Merlin. decis. 245; et 256. utrobique in princip. coram Bich. et decis. 95. pariter in princip. coram Priolo; quinimò conclusio, quod pensiones non petantur accessoriè, sed tanquam sors, procedit fortiùs in Titulari agente contrà Pensionarios, quià ipse non agit ad ius universale exigendi pensionem, et accessoriè ad terminos decursos, sed principaliter ad repetitionem terminorum indebitè exactorum, ut considerat Rota coram Merlin. decis. 663. n.º 15. et seq. et coram Priolo decis. 95. n.º 4. et quamvis Card. de Luc. d.º disc. 12. n.º 20. in obiecto allegatus, in casu resolutionis tituli emptionis Locorum Montium, in quo scripsit, teneat, quod non intret alia actio petendi fructus nisi accessoriè, et consecutivè ad ipsa bona, contrarium tamen ibidem admittit in annua pensione Ecclesiastica, iuxta cit.ª decis. coram Merlino.

Pariformiter nec assumptum subsistit in secunda parte, quod scilicet Titularis petierit terminos indebitè exactos accessoriè, et dependenter ad declarationem nullitatis reservationis pensionum; Quià ut constat ex d.º Summario Pensionariorum num.º unico post petitam dictam declarationem nulli-
19 tatis per caput separatum fuit petita restitutio pensionum sicquè non incidenter, et in sequelam, sed æquè principaliter, ut tenuit Rota in rec. p.ª 12. decis. 384. n.º 5. et coram Merlin. d.ª decis. 663. à n.º 15. et coram Priolo d.ª decis. 95. n.º 4. non relevante, quod Titularis usus fuerit verbo = Suc-
20 cessivè, quià illud importat simpliciter ordinem successivum, non autem quod petitio terminorum exactorum sit accessoria, et consecutiva ad declarationem nullitatis reservationis, ad Text. in L. Auia in princ. ubi gloss. ff

UVA.BHSC

de condit, et demonstr. Surd. cons. 403 nº. 74. Barbos. dict. 386., ubi Concordantes.

Demùm nec pro evitanda restitutione pensionum ex conditione indebiti suffragatur, quòd Titularis postquàm consensum reservationi pensionum, et se obligaverit ad illaz. solutionem in forma Cam. Apost. Tum quia non docet., quod ipse fuisset conscius nullitatis, quodque sciens terminos decursos persolverit, quemadmodùm probari debuisset ad text. in L. quod quis so. ff. de condit. indeb. L. cuius per errorem 54. ff. de regul. iur. 8. is quoque instit. quib. mod. re contrah. oblig. Rot. decis. 688. nº. 11. coram Dunoz. Jun., Tum etiam quia consensus partium non sufficit ad sanandam pensionem nullitèr reservatam, cum id non dependeat à facto, seù consensu Partium, sed à potestate Pontific. Dom. de jact. futur. Success. Lib. 3. cap. 8. à nº. 58. ad 59. Add. ad Ludovis. decis. 440. nº. 8. Rota coram Verall. decis. 309. nº. 2. part. 2., et coram Pen. decis. 655. nº. 6.

Et ità utraque parte informante conclusum fuit.

Pisaurens Successionis

Lunæ 12. Januarii 1699

CXXXV.

Absoluto jam articulo Successionis, quam in bonis Josephi Baroni ab intestato defuncti pluriès in Judicio definitum est debitam esse Liviæ eius Aviæ maternæ æqualitèr cum Victoriæ, Barbaræ, et Octaviæ eiusdem Defuncti germanis Sororibus, Hippolytus Passerus, ut evaderet iudicatorum executionem super Hª. parte Expectativæ portionis, quæ Octaviæ eius Auctrici in divisione cum aliis Sororibus obvenerat, novissimam defensionem unicè reposuit in pluribus detractionibus, à quibus prædª. Expectativam portionem integrè absorberi contendebat. Verùm cum Patres desuperè electi suas ediderint relationes, et in hodierna audientia sub dubio, an constet de sufficienti additione

ra=

UVA.BHSC

rationis, vel potiùs sit exequendum mandatum, et pro qua summa, assumptum fuerit examen super nonnullis partitis per Passerum propositis, visum est Dominij respondere pro nunc non constare de sufficienti redditione rationis quoad partitas inferiùs exprimendas, cæteris particulari disputationi reservatis.

Et quidem haud subsistere visa est prior partita 2.um 3.m pro dote ab Alexandro Patre Octaviæ filiæ legata, quam Passerus allegabat remansisse comprehensam in ea portione quæ ex enunciata divisione bonorum Josephi cum sororibus de anno 1612. ad ipsam Octaviam pervenit. Dotem enim hanc ante divisionem fuisse Octaviæ solutam apud Dominos compertum reddebatur, tum videlicet ex quo cum cæteræ sorores consimilem dotem iam antecedenter fuissent consequutæ, maxima urget præsumptio, quod hoc idem servatum fuerit cum Octavia, quæ alias in præd.a divisione nimium remansisset læsa ac decepta, si in bonis hæreditariis Josephi divisis æqualiter cum sororibus numerasset dotem sibi ex paterno legato debitam longè absorbentem prædictam hæreditariam Patris portionem. Ad absurdum enim adeò magnæ inæqualitatis
1 inter pares in gradu, et in successione evitandum censeri debet, quod ita actum fuerit, ut partes ad æqualitatem reducerentur ex cumulatis apud Menoch. de præsumpt. Lib. 3. præs. 60. n.o 6. et seqq. Gabriel. de præs. conclus. 2.a n.o 30. Rota coram Buratt. decis. 847. n.o 24.

Tum rursùs quia cum hac vehementi præsumptione concordant quamplures facti circumstantiæ, idipsum suadentes. Habetur enim quod de præcedenti anno 1611. electi fuerunt Periti ad effectum æstimandi, et assignandi Bona Octaviæ pro dote in d.a quantitate 2.um 3.m, quodque successivè in ipso actu divisionis inter corpora Octaviæ assignata traditum
2 fuit pro 2.tis 2618. residuum Prædij di Gualdo novo, undè datur intelligi, quod reliqua eiusdem Prædij pars antecedenter

UVA.BHSC

in Octaviam transierit arg. text. in L. Potest reliquorum 95. ff. de verb. Signif. Gloss. in L. Si ex pluribus 89. verbo reliquum ff. de Solut. Hering. de fideiuss. cap. 20. §. 21. n°. 34. Rota coram San. me. Alex°. 8°. decis. 202. n°. 21., et quidem ex preambulo dotis titulo, nulla alia causa preexistente, ad quam illius precedens acquisitio sit referibilis ad notata per DD. in L. Cum ex pluribus 97. ff. de Solut. Rota decis. 852. n°. 9. coram Merlino, et in Rauennaten. Bonorum 5. Maii 1694. §. Licet enim coram bo: mem. Emerix, quod et clarius etiam convincitur, nedum ex Facto Heredum eiusdem Octavie, qui in venditione Euius Predii de anno 1642. illud fuisse de anno 1611. in partem Dotis Octavie assignatum expresserunt, verum etiam ex valore eiusdemmet predii, quod computatis nonnullis dismembrationibus venditum fuit in Summa ferè equante Dotis quantitatem, et insimul ratam illam, pro qua in Subsequenti divisione integrum pervenit ad Octaviam.

3

Quibus premissis demonstrationibus nullius momenti est, quod in promissione dotis Octavie actum fuerit de illa constituenda in portione Bonorum dividendorum, quodque Pretor Pisauri de anno 1613. decernendo immissionem Livie in 4ª parte bonorum Hereditariorum Josephi, Dotes Sororum per prius ab illius asse subduci mandaverit, sicque supposuerit nondum fuisse detractas. Nam quod attinet ad dotis promissionem cum illa divisionem praecesserit, non excludit quin intermedio tempore fuerit ad effectum perducta, ut idem prorsus ordo observaretur, qui tentus fuerat cum Sororibus; Sententia verò Pretoris Pisauri tanquam generaliter definiens articulum Successionis favore

Livie

UVA.BHSC

Liviæ pro virili cum neptibus præterquam ad Bona, quæ pro suis dotibus iisdem neptibus erant debita, importare non potest iteratam Dotis extractionem, quam favore aliarum Sororum jam fuisse perfectam non inficiatur.

4 Non itidem subsistit 2ª, quod beneficio solius Octaviæ, sivè Passeri illius successoris etiam post motam litem cedere debeant fructus hæreditatis Josephi communis authoris pro intranti rata æris alieni per ipsam Octaviam extincti, quasi ab eo tunc per imaginariam solutionem, sivè appropriationem ministerio legis dominium bonorum debitoris commensurativè ad debitum solutum acquisiverit illiusque fructus jure proprio perceperit per Text. in l. si ei cui §. 9mo ff. de evict. Menoch. cons. 183. nº. 35. et seq. Peregrin. de fideicomm. artic. 35. nº. 12. Merlin. de pignor. lib. 5. qº. 14. à nº. 70. et seqq. Conciol. de hæred. art. 1. nº. 366. et seq. Bonden. colluct. legal. tom. 2º. colluct. 20. nº. 179. Gratian. discept. for. cap. 214. nº. 6. et seqq. Rocc. disput. iur. select. cap. 51. nº. 67. et cap. 154. nº. 11. et seqq. Card. de Luca de hæred. disc. 28. nº. 21. Rota decis. 130. nº. 9mo. et seqq. coram Cavaler. decis. 47. nº. 4. et seqq. coram San. me. Alexº. 8º. decis. 376. nº. 23. et 24. coram Priolo Rota diversor. decis. 680. nº. 1. et seq. pe. 1ª. et in recent. 127. nº. 10. pe. 7. decis. 145. nº. 20. pe. 12. decis. 332. nº. 6. et 7. pe. 13. et decis. 45. nº. 5. pe. 17.

5 Nam Domini distinguentes inter hæredem qui tempore successionis, et aditionis erat creditor Testatoris, et alterum, qui post iam aditam hæreditatem solvendo de suo legata, et alia debita hæreditaria effectus fuerit

UVA.BHSC

creditor, admittebant quidem in p.mo eam fictam, et imaginariam Solutionem per quam heres licet non possit aliquod particulare corpus absque facto Judicis à Fideicom. excipere, ità tamen sibi satisfecisse censetur, ut non teneatur restituere fructus pro rata sui crediti perceptos in quibus terminis intelligendæ sunt relatæ authoritates, et in specie observat Rota d.a decis. 332. n.o p.o et Seqq. p.e 13., et decis. 247. n.o 4., et 5. p.e 14. recent., sed aliter statuendum esse authumarunt in r.o, in quo quidquid contrarium senserit Menoch. d.o cons. 183. n.o 35., et Seqq. cum aliis, qui eum sequuntur, verior visa est sententia non admittens hanc imaginariam solutionem favore heredis post jam aditam hereditatem creditoris effecti, ut distinguendo unum casum ab altero p.o tenuit Rota in Bononien. Fideicomm.i de S. Petro coram Blanchetto impress. apud Giovagnon. cons. 73. n.o 69., et Seqq. lib. p.mo, et in alia Bononien. de Bonsignoribus coram Cavaler. ibidem impress. num.o 86., et repetit inter decisiones eiusdem Cavaler. decis. 367., quas reprobatis contrariis sequitur idem Giovagnon. n.o 60., et pluribus Seqq. Caron. resol. 95. n.o 5., et Seqq. Rocc. disput. iur. d.o cap. 51. n.o 56. et successivè eadem Rota in recent. d.e 432. n.o 10. p.e 4. decis. 198. n.o 6., et Seqq. p.e 7., et d.e 329. n.o 24. p.e 10., d.e 517. n.o 3. p.e 14., et decis. 84. n.o 38., et Seqq. p.e 18. Ea quidem diversitatis ratione quæ in primo casu cum hereditas non adita repræsentet defunctum, nè iste per confusionem actionum ex aditione resultantem remaneat in

6 damno, fingitur, quod per imaginariam solutionem preventivè suum creditum consequatur, tanquam ipsa hereditas hæredi solverit, ut ait Paul. J.C. in d.a L. si ei cui

8.

UVA.BHSC

§. 1mo ff. de euict. et tradit Bart. in L. Debitori sub
nº 2. Cod. de Pact. et ibi Castrens. nº 3º, quod non con-
tingit in 2º, in quo post aditionem hæreditatis confusis
jam actionibus nec figurari potest, quod hæreditas effecta pro-
prium Hæredis adeuntis patrimonium hæredi ipsi solvat, ut ob-
servat Caren. d. resol. 95 nº 3, et Rota in omnibus decisionibus
suprà proximè allegatis, et signanter in decis. 84. nº 39. p.
18. recent., nullumque ex confusione actionum, quæ fit in
actu aditionis irrogari valet præiudicium hæredi pro credito
expost acquisito ad tradita per Giovagnon. d. cons. 73. sub nº
62. vers. accedat, et Rota penès eundem in d. Bononien.
Fideicomm. de S. Petro nº 71, et coram Cavaler. d. d. 367. sub nº 2.

Postremò neque ad commodum Passeri calculari
8 posse vira est 3a. quod nimirum super portione hæreditaria
Josephi Octaviæ eius Authrici obventa totidem Bona valeat
retinere, quot æquivaleant debitis hæreditariis post aditam hæ-
reditatem, et subsequutam diuisionem inter sorores Cohæredes
detectis, ac ab eadem Octavia sivè à Passero eius suc-
cessore integrè persolutis, ad Text. in L. Quod si possessor
19. et L. ultima §. Sin autem ff. de pet. hæred. Roman.
cons. 276. sub nº 6. Rota coram Seraphino decis. 1284.
nº 1mo, et coram Merlino decis. 711. nº 1mo, et seqq.
Ultrà quod enim ex parte Passeri doctum non fuit de
assertorum debitorum effectiva solutione; Præterea cum
nec doceatur quod ipse vel Octavia pro his debitis conventi
fuerint in hypothecaria, Quemadmodum adversus Creditores
9 urgentes in actione personali excepisse poterant nonnisi
pro virili conveniri posse, prout apertè decidit Impe-
rator in L. 1ma, et 2. Cod. de hæred. act. Leg. Si te
bonis paternis Cod. de iur. deliber. Leg. Actio qui-

UVA.BHSC

dem Cod. si unus ex pluribus Hered. Surd. cons. 204. n.º 12.; et cons. 415. n.º 14. Thesaur. quæst. foren. Lib. q.º 67 n.º 10. Olea de cess. iur. tit. 4. q.º 6. n.º p.mo Salgad. in Labyr. credit. p.º 2. cap. 11. n.º 41. et Seqq. Gratian. discept. forens. cap. 150. n.º 12. et cap. 323. n.º 3. Afflict. decis. 213. in fine Rota coram Bich. d.º 574. n.º 16.; coram Cels. d.º 171. n.º p.mo et coram San. mem. Alexandro 8.º d.º 47. n.º 2. cum aliis plenè cumulatis per Rocc. disput. iur. Select. d.º cap. 51. n.º 3. et Seqq. iuncto n.º 24. pariter cum pluribus Seqq.; itaut adversus Coheredem cui pro virili debita est in Bonis communis Authoris immissio, nequit Passerus opponere retentionem pro maiori rata debiti soluti, quam quæ eiusdem Coheredis virili portioni correspondeat, ut per text. in d.a L. Quod si possessor ff. de petit. Hered. et L. 2. Cod. de Hered. act. probat Rip. resp. 10. de Substit. n.º 9. et 10. Lib. 2. Parlador. resol. quotid. p.º 4. cap. final. n.º 14. Mart. de Success. Legal. p.º 4. q.º 12. artic. 7. n.º 44. Cost. de rat. q.º 23. n.º 3. Card. de Luc. de Hered. in Summ. n.º 64.

10

Et ità responsum fuit utraque Parte audita.

Dertusen. Beneficij

Super attentatis

Ven. 16. Ianuarii 1699

CXXXVI.

Non obstante Sequestro, quod ad petitionem Vincentij Sacra Rota apponi mandaverat super fructibus controversi Beneficii, in cuius possessionem Ioannes Baptista attentatè se intruserat, quemadmodum distinctè refertur in decisionibus super articulo attentatorum, et expensarum coram Me emanatis 23. Iunii anni

mox

UVA.BHSC

mox elapsi, ausus fuit novissime idem Vincentius exigere nonnullos ex d.is fructibus, qui integrè penès sequestratarium deponi debuerant; Quamobrem conquestus de his apud Rotam Ioannes Baptista curavit per me subscribi Dubium = An constet de attentatis, quæ veniant purganda, quo in hodierna audientia proposito prodiit rescriptum, Constare de attentatis, sed esse sufficienter purgata.

1 Attentata siquidem visa sunt inexcusabilia, cum citrà eorum vitium nequiverit Vincentius durante sequestro in fructibus beneficii sequestrati se intromittere Rota coram Cavaler. decis. 223. sub n.o 3. decis. 545. sub n.o 8. coram Bich. et decis. 154. n.o 2. coram Card.li Cerro.

2 Verum è converso sufficientem illorum purgationem DD. desumpserunt ex quo cum ex documentis à Ioanne Baptista editis habeantur fructus à Vincentio exactos vix constituere ta quinque monetæ Rom.æ, eo ipso, quod eiusdem Vincentij Procurator summam duplo maiorem penès acta deposuit, ac reliquum quod imposterum liquidaretur prævio depositorium iuliorum integrè soluturum se obtulit, atque cum effectu etiam de proprio se obligavit, iuxtà praxim, de qua Rot. d. 1883. n.o 3. coram Coccin. d. 581. n.o 5. coram Ubald., et in recent. d. 357. n.o p.o p.e 3., et decis. 288. n.o 12. p.e 18., statim assequimur ex parte Vincentii ea omnia fuisse adimpleta, quæ exuberant ad inducendam

3 purgationem attentatorum, cum resitâ redacta sit in eum pristinum statum, in quo erat de tempore, quo illa fuerunt commissa, Cap. non solum de appell. Cancellor. de attent. p.e 3. cap. 29. n.o 77., et seqq. Rota coram Pamphil. d. 108. n.o 4. coram Ubald. d. 679. n.o 3. coram Dunozett. Sen. decis. 297. n.o p.o coram Bich:

UVA.BHSC

decis. 651. n°. 4. coram Cels. d°. 80. n°. 5mo., et in recent. d°. 300. n°. 2°. p°. 4. tom. 2., et decis. 71. n°. 4. p°. 9.

Nil obstante, quod ad prædam attentorum renuncia-
4 tionem Pror. Vincentii devenerit nullo præcedente Spe-
ciali Sui principalis mandato. Objectum enim procederet
ubi versaremur in terminis solius renunciationis, verum
ubi renunciationem ipsam concomitatæ actualis solutio sum-
5 mæ, quæ attentatè fuit exacta, necessaria non est specialis
mandati exhibitio, sed sufficit præsumptum ex facto ipso
effectivæ solutionis resultans Ridolphin. in prax. p°. p°.
cap. 13. n°. 363. Cardin. de Luc. de Iudic. disc. 6. n°. 4.
Rota coram Card. Cerr. decis. 155. n°. 16. cum aliis in Ter-
racinen. expensarum 17. Iunii proxi. §. Quin obstet coram
Me.

Minus contrà validitatem prædæ renuncia-
6 tionis opponi valet, quod in materia attentatorum non
sufficiat simplex depositum, sed hæc purganda sint per ef-
fectivam solutionem quantitatis exactæ faciendam ei, qui
attentata passus est, Rota coram Card. Cerr. d°. 531. n°. 3.,
ac præterea cum depositum ipsum fuerit conditionale, nec
integram summam attentatè per Vincentium exactam
contineat ex utroque defectu attendendum non sit ad indu-
7 cendam sufficientem purgationem attentatorum, pro qua
regulare est nullam admitti renunciationem, quæ libe-
ra non sit ad firmata per S. mem. Gregorium decis. 486.
n°. 15., et ibi Add. n°. 19., quæve partis attentatum passæ
usque ad obulum non reintegret iuxta doctrinam Bald. in
Cap. Conquærente de restit. spoliat. Rota coram Coccino d°.
371. n°. 5., d°. 527. n°. 3. p°. 18. recent., et in Dertusen. sup.
attentatis inter easdem Partes edita 23. Iunii præte-
riti §. Quamvis enim coram Me.

Quo-

UVA.BHSC

8 . Quoniam cum pecuniæ per Vincentium exactæ non essent Joanni Baptistæ liberè solvendæ, sed iuxtà legem sequestri deponendæ penès Oeconomum in litteris Rotalibus designatum, nulla utiquè fieri debuit solutio Joanni Baptistæ, sed attentatum satis purgatum remansit per effectivum depositum, per quod lex sequestri quam attentatè Vincentius violaverat fuit in integrum restituta, ut in terminis Rotæ decis. 133. nº. 2º. coram Cels., et decis. 531. nº. 2º. coram Cerr., Atque ob eandem rationem cessat oppositio quod depositum fuerit conditionale, nam cum ea temporis præfinitione factum fuerit, donec, et quousque doceretur sequestrum fuisse in partibus reintegratum de pecuniis exactis per Vincentium ad beneficium spectantibus, hæc temporis limitatio nullam conditionem imponitat, ex qua oriri possit actus renunciationis, et depositi resolutio ut de se patet.

Cæterum quod attinet ad ipsius depositi integritatem, aut illa excludi vult, ex quo Vincentius multò maiores fructus exegerit, et cum ex documentis per Joem Baptistam exhibitis redacta specie ad quantitatem, exactio non probetur nisi in libris quinque, et solidis 8. mtæ Barchinonensis, hæc summa longè utique minor est deposito, quod duplo pluris illam excedit; Aut verò opponitur quod non comprehendat expensas, quas hac occasione Jo. Baptista subiisse potuit, et cum de his nulla usque adhuc exhibita fuerit iustificatio, quantumvis Pror Jo. Baptistæ interpellatus fuerit ad eas liquidandas satis fuit depositum
9 alicuius parvæ summæ cum obligatione illas integrè solvendi superveniente earum liquidatione, prout ex parte Vincentii servatum fuit, ut præter allegatos in principio tradit Card. de Luca de Judic. disc. 18. nº. 11; et

UVA.BHSC

12. S. me: Gregorius decis. 503. Sub n.° 1.mo et ibi Adden. in fine Rota coram Carillo d.e 210. n.° 5. coram Cerr. d.e 531. n.° 4. decis. 547. Sub n.° 3., et decis. 821. n.° 5.

Et ità utraque.

Tudertina Census

Lunæ 19. Januarij 1699.

CXXXVII

Censum in Sorte Rum 500., quem de anno 1630. favore Josephi imposuerat Petrus quondam Antimi, pro medietate extinxit idem Petrus in manibus Officialium Ven. Societatis SSmi Rosarii de Castro Putei memorati Josephi ex Testamento hæredis proprietariæ; Cum verò subindè iidem Officiales in judicium vocaverint debitorem tam pro solutione fructuum alterius medietatis, quam pro præstatione novi fideiussoris ad formam obligationis in instrō Census contractæ, prodijt primò Sententia absolutoria favore debitoris excipientis de integra huius census extinctione, qua tamen successivè in gradu appellationis per novissimum iudicatum revocata, quæsitum hodiè fuit coram me ulterioris instantiæ Judice, An constet de integra extinctione Census, de quo agitur, et in negativam Sententiam Domini convenerunt.

Deficiente siquidem aliquo sive publico, sivè privato documento undè constare posset de asserta extinctione controversæ medietatis, quæ sequuta dicebatur vivente ipsomet Josepho originario creditore, non benè huiusmodi probationis defectus suppleri videbatur ex

pluri-

UVA.BHSC

pluribus argumentis, sivè coniecturis, quæ ab Hæredibus Debitoris cumulabantur ad convincendam prædictam extinctionem, quià admissa primordiali Census impositione, planum est, quod illius extinctio tanquàm quid facti necessarias, et omninò concludentes exigit probationes, itaùt Censum in effectu, et totaliter extinctum remansisse, dubitari nullo modo possit ad Text. in Leg. in bello §. factæ ff. de capt., et post limin. revers. Leg. quingenta ff. de probat. Cenc. de Cens. q.e 98. n.o 84. in fine, Rota post eum decis. 136. n.o 5., et decis. 225. n.o 2.o, et coràm San. mem. Gregor. decis. 157. n.o 14; et 15., et coràm Bich. d.e 482. n.o 5.

Tales profectò non sunt, quæ hodiè in medium proferebantur; Non quidem p.ma ducta ex instrum.to suprà enunciatæ extinctionis alterius medietatis, quam de mense aprilis anni 1636. in manibus officialium Societatis explevit Petrus; Tantum enim abest, quod exindè aliquid erui possit ad assertam primodictam extinctionem probandam, ut immò oppositum apertè colligatur, ex quo post relatam ibidem sortem integri Census in ₰ 500. ad illius extinctionem pro sola medietate devenire Partes Litteraliter expresserunt ibi = Cancellando d.um instrum.tum impositionis d.i Census, ut suprà rogatum respectu tantùm dd. ₰ 250., et non aliter nec alio modo &c.; Dictio namque illa taxativa tantùm clariùs explicare non potest, quod instrumentum pro reliqua medietate remanserit vivum Barbos. tract. var. dict. 462. per tot. Surd. decis. 291. n.o 19. Rot. in rec. decis. 256. n.o 2. p.e 16., cum cæteroquin ea etiam seclusa, nimium inverisimile esset, quod ubi extinctio unius medietatis præcessisset, non curasset debitor illam in hoc posteriori actu referri.

Haud relevante, quod in copia publica d.e ex=

UVA.BHSC

3 tinctionis aliàs per debitorem producta legantur verbum residui, quod regulariter totius summæ debitæ solutionem includit ad Text. in Leg. Si ex pluribus 89. ubi gloss. in verb. reliquum ff. de Solut. Cavaler. decis. 228. n°. 2. Rota in recent. decis. 357. n°. 8. p°. 12.; Quia cum novissimè Actores aliud publicum exemplum à prima originali matrice per Archivistam extractum exhibuerint, in quo assertu verbum residui, nequaquam legitur, illudque Præses Provinciæ requisitus per Judicem præcedentis instantiæ, cum prædo originali nulla rasura vel litura deturpato concordare adinvenerit, jure optimo visum est Dominis deferendum esse
4 huic posteriori exemplo cum Matrice ità solemniter collationato in Concursu alterius copiæ in Substantialibus ab eadem Matrice discordantis, in cuius transcriptione Notarium errasse censetur, iuxtà gloss. in Auth. de Tabellion. §. final. verbo Protocollum Bart. in L. Sempronius Proculo 48. n°. 3. ff. de Leg. 2. Latè Surd. cons. 141. n°. 8., et Seqq. Mascard. de probat. conclus. 711. n°. 48., 49., et 78. Gratian. discept. for. cap. 187. n°. 21., et Seqq. Scacc. de Judic. lib. 2. cap. 11. n°. 392.; et Seqq. Card. de Luc. eodem tract. disc. 26. n°. 27.

Non 2a. desumpta ex depositione unius Testis asserentis, quod vivente Josepho creditore idem Petrus debitor solverit ta 250., quasi hæc necessariò referenda sint in extinctionem controversæ medietatis Census. Omissis enim personalibus exceptionibus quibus idem Testis à Scribentibus pro Societate redarguebatur, hoc unum
5 pro reiiciendo illius Testimonio exuberare Domini animadverterunt, quod nimirum unicus est, et singularis, sicque nullum gradum probationis de jure constituit, ut sunt jura notissima in cap. licet,

Cap.

UVA.BHSC

Cap. veniens, et Cap. Jurisjurandi de Testibus Gabriel commun. conclus. de Test. concl. p.a n.o p.mo, et Segg. nescit causam, in quam allegata solutio cesserit, pluraque inverisimilia deponit circa modum eiusdem solutionis, quam nulla intercedente scriptura, nullis adhibitis Testibus, privatim in Cellavinaria subsequutam
6 commemorat, quod cum maximè inverisimile reddatur respectu Debitoris, quem suaderi non possumus neglexisse de huius non modicæ summæ solutione quietantiam aliquam à Creditore recipiente reportare per Text. in L. cum de indebito 25. ff. de probat. Posth. resol. 24. n.o 20. et 21. et cæteris cumulatis dictum fuit in Cavallicen. pecuniaria 15. Junii 1696. §. final. et in Romana pecuniaria, seu Locorum Montium 11. Aprilis anni præteriti §. Crescebatque demum coram me, consequens propterea fit, ut Testis hæc inve-
7 risimilia deponens potiùs falsitatis ingerat suspicionem, quam fidem mereatur Mascard. de probat. concl. 1410. n.o 8. Scacc. de Judic. Lib. 2. cap. 11. n.o 160. et Seq. Rota coram Ludovis. d.e 510. n.o 4. et coram Coccin. d.e 715. n.o 17. et 18. et in rec. d.e 19. n.o 2. p.e 19. recent.

Nec est, quod Instrumentum quietationis deperditum figuretur occasione, qua de anno 1642. Castro Papiani, igne, ferroque per Milites devastato Domum Petri Debitoris in communi excidio solo æquatam remansisse memoriæ proditum est: Quandoquidem cum nullum de huius quietationis præexistentia, et quidem in Loco commissi incendii documentum, seu indicium aliquod allatum fuerit, quinim-

UVA.BHSC

mò ex dicto contrarii Testis, potiùs excludatur, Longè
ab huiusmodi saltem præsumptiva probatione, frustrà
8 ex allegato incendio ad Scripturæ deperditionem dicitur
argumentum ad notata per Doctores in cap. final. de iis,
quæ vi met. Caus. Marescott. var. Resol. Lib. 2. cap. 10.
nº 4; et per tot. Rota decis. 505. nº 11; et 12. coram Bu-
ratt. et decis. 58. nº 7; et 8. pº 10. recent.

Neque etiam iuvat 3ª. elicita ex confessione
Sabbatinæ hæredis usufructuariæ, Josephi creditoris, quæ
prædm. Censum in Inventario descripsit pro sola summa
ꝟ 300. Quia cum nec Census in præfata summa fuerit
9 constitutus, neque extinctio in solis ꝟ 200. facta præ-
tendatur, et sic ex utroque capite allata descriptio dete-
gatur erronea eo ipso, quod res aliter se habet, quam
fuerit ab ipsa Muliere declaratum Soccin. Sen. cons.
214. sub nº 4. Vol. 2. De Angel. de confess. Lib. 3º. qº.
20. nº 70., et seqq. Rota coram Priol. decis. 191. nº 8.
et in Bononien. fideicomi. 23. Junii præteriti §. Non
10 quidem prima coram Me, nulla ex ea desumi
potest probatio, quæ confitenti præiudicet L. si per er-
rorem ff. de Jurisd. omn. Judic. de Angel. 3ª. qº.
20. nº 97., et seqq.; et qº. 21. nº 5., et pluribus seqq.
Rota decis. 75. nº 6. pº 10., et decis. 121. nº 22. pº 19.
11 et sic multò minùs Societati, ex proprio iure ve-
nienti, Bart. in L. aut qui aliter 5ª §. Et si forte nº 2.
ff. quod vi, aut clam Rota coram Cerro dº. 311. nº 4.
et in recent. decis. 201. nº 7. et 8. pº 18.

Quin obstet, quod eiusdem Societatis officiales
dictum Mulieris ratum habuisse in parte videantur,
superaddendo in calce Inventarij, quod Census ab ea
præsuppositus in ꝟ 300. repertus posteà fuerit in so-
lis

UVA.BHSC

lis 4 250; eo quia de extinctione medietatis integra summæ Petrus illius Debitor exhibuerit Documentum. Quoniam cum Officialium declaratio supervenerit de tempore, quo per suprà relatum Instrumentum de Mense Aprilis 1636. ad extinctionem medietatis d. Census deventum jam fuerat, atque ad illud in hac superaddita prædictorum Officialium declarationem expressa habita fuerit relatio ibi = non sono se non ducento cinquanta come mostrò detto Pietro, et apparisce nell' istromento di Quietanza per mano di Ser Pietro Camiscia (quod est idem cuius suprà meminimus) vel dicendum est, quod intellexerint de extinctione illius medietatis, quam præseferebat instrumentum ibidem enunciatum,
12 vel certè relatio ad illud habita id operatur, ut diversa intelligentia dari non debeat d. declarationi, quam data fuerit Instrumento, ad quod ipsa refertur, L. si ità scripsero ff. de cond. et demonstr. Auth. si quis in aliquo C. de edend. Surd. cons. 313. n. 50. Angel. de confess. Lib. 2. q. 5. n. 7. et seq. Rota coram Cels. d. 368. n. 8. et in rec. decis. 9. n. 15. p. 18.

Nullum denique fundamentum ad præsumendam huius integri Census extinctionem constitui valuit in diuturno Officialium Societatis silentio qui ab anno 1641, quo obijt Sabatina usufructuaria usque ad annum 1659, nunquam pro solutione huius ratæ Census insteterunt, et successivè contrariam in Judicio sententiam tunc passi, ad hæc usque ultima tempora antiquam instantiam reassumere pro-
13 traxerunt, ex qua diuturnâ Creditoris mora in petendo proprium creditum, quod de facili ab originario

UVA.BHSC

Debitore vivente consequi potuisset, eius mali Juris oritur argumentum, quasi data opera tandiù illius petitionem distulerit, ut hoc interim probationes debitoris solutionis jam factæ perirent, ad tradita per Paris. cons. 83. nº. 27. Lib. 1mo. Cephal. cons. 240. nº. 9. Menoch. de præs. Lib. 2. præs. 91. nº. 7., et Lib. 3. præs. 135. nº. 29., et Segg. Seraphin. decis. 604. nº. 6.; Conjectura enim
14 hæc, quam aliis non concurrentibus passim reiicit Rota ubi tantum temporis non intercessit, quod aptum sit inducere ejusdem debiti præscriptionem, ut videre est apud Pen. decis. 914. nº. 1mo., et coram Cels. de. 184. nº. 14., et 15. Rota divers. de. 788. nº. 12., et 13. 2e. 1ma., et in recent. de. 488. nº. 10. 2e. 18. cum aliis pluribus adductis in Romana Saluiani 27. Junij anni præteriti §. 4a. quæ fundatæ, coram Me, eo debilior evadit in
15 proposito, in quo Officialium, et Singulorum negligentia nullum valuit Societati præjudicium inferre gloss. in L. Sicut verb. non debetur ff. quod cuiusq. univers. nom. Alber. in L. nulli nº. 12. ff. eodem Posth. de manut. observ. 36. nº. 27., et Segg. Cavaler. decis. 631. nº. 7. Cerr. decis. 180. nº. 11.

Cæterum in nihilo attendendum esse censuerunt DD. oppositum defectum Jurisdictionis, ex quo neque coram Judice præcedentis Instantiæ, minusq. in actis Rotalibus productus fuerit originalis processus Testium, quos in priori instantia de anno 1659. hæres debitoris induxit: Quia cum loco illius ob recentem fortè Officiorum AC. revolutionem deperditi, exhibitum fuerit summarium per notarium causæ jamdiù ex suo originali depromptum, et parti, ut moris est,

et

UVA.BHSC

et quotidiana praxis edocet, traditum, cessante idcircò quolibet Partis opponentis praejudicio, omissa praed. Originalis transportatio, quam casus deperditionis impossibilem
16 reddit, Sententiam ex defectu Jurisdictionis non vitiat Ursell. concl. 31. n.o 5. tom. 1.o Rota coram Pamphil. d.e 222. n.o 1.mo, ibique Add. n.o 4., et in rec. d.e 658. n.o 21. p.e 18.

Et ità utraque.

Bononien., seù Imolen. Bonorum
Supp. portione Sor. Mariae Caelestis
Ven. 23. Januarii 1699.

CXXXVIII.

Assumpto iterum examine super viribus amplissimae donationis per Sor. Mariam Caelestem inter vivos factae, favore Coniugum de Antoninis, Domini non recedendo à duabus Decisionibus super hoc articulo coram me editis sub diebus 27. Januarii, et 28. Aprilis anni proximè elapsi, pro hac 3.a vice censuerunt constare de bono jure Conjugum Donatariorum.

Quin obstet toties repetita nullitas d.e Donationis ex quo facta fuerit absque solemnitate Statuti Patriae Fori Julij expressè requirentis, quod donationes omnes debeant insinuari, praevia secreta interrogatione facienda Donanti per Judicem circa eius voluntatem causam, et motivum, quo Donans inducitur ad donandum, ut in cap. 87. d.i Statuti tit. de donation.; Quod quidem Statutum afficere dicebatur Sor. Mariam Caelestem, vel quia non sit consideranda uti persona
1 Ecclesiastica à Laicali Statuto exempta, utpotè de

UVA.BHSC

numero Oblatarum 3.ii Ordinis S. Francisci Civitatis Utini, quæ licet habitent in eodem Monasterio, non habent tamen clausuram, neque mensam, aut arcam communem retinent, sed quælibet vivit de per se, habetque liberam administrationem, et dispositionem bonorum in particulari tam inter vivos, quam per ultimam voluntatem Summ. DD. de Savorgnanis n.o P.o, iuxta clement. p.a de religios. domib. Eugen. cons. 26. ff. tot. Tamburrin. de Iur. Abbatiss. disp. 7. q.e 3. sub n.o 4. Barbos. de Jur. Eccles. Lib. p.o cap. 39. §. 2. n.o 43. Card. de Luc. de Jurisd. disc. 45. sub n.o 8.

Vel quia admisso etiam, quod esset persona
2 Ecclica, cum hoc statutum conditum fuerit in generali Parlamento composito ex tribus membris, Ecc.co, nobili, et populari, ligat tam personas seculares, quam Ecclesiasticas Abb. in cap. cum venissent il 3.o de eo qui mitt. in possess. et Baldus ibidem n.o 6., vers. solve, Surd. cons. 2. in fine, Cassan. ad Consuetud. Burgund. rubric. 4. §. 7. n.o 59. ubi loquitur de Consuetudine Status Burgundiæ introducta per tres Status, nempe Ecclicorum, nobilium, et Plebis, et in rubr. 9. §. 9. n.o 31. vers. item et quod plus est in fin. Mastrill. de Magistr. lib. 5. cap. 15. n.o 18., potissimum concurrente illius
3 observantia tam à Laicis, quam à Clericis, et specialr ab ipsis Tertiariis Leg. si de interpretatione cum Leg. sequen. ff. de legib., Leg. sed Julianus §. provide ff. ad Macedonian. Surd. cons. 362. n.o 10. Rota decis. 169. n.o 44. p.e 17., et decis. 749. n.o 7. p.e 18., de qua docebatur,
4 nedum ex authentico testimonio Jurisconsultorum et Advocatorum Civitatum Utini, Patavii, ac Vene-

tiarum

UVA.BHSC

riarum, quibus omninò deferendum videbatur, tanquam deponentibus de Consuetudine Fori, et Tribunalium, in quibus actu versantur ad tradita per Surd. cons. 74. nº. 4. Arias de Mes. var. resol. Lib. 2. cap. 18. Sub nº. 2. Card. de Luc. de Donat. disc. 26. nº. 3. et disc. 46. nº. 6. Rota coram Dunoz. Jun. decis. 498. nº. 3. Verum etsi: mul per Instrumenta Donationum, in quibus servata fuit ab Ecclesiis præd. Solemnitas dº. Tumº. DD. de Savorgnanis nº. 3. perqua secretò etiam comprobatur usus sivè observantia Card. de Luc. de Donat. dº. disc. 26. nº. 6.

5 Obiectum enim in nulla sui parte subsistere denuò visum est: Non quidem in prima. Quia cum Tertiarie Monasterij S. Spiritus Utini, ubi commorabatur Donatrix vivant collegialiter, seù claustraliter subobedientia Suorum Superiorum in religione approbata, emittantque Votum Castitatis, et gestent habitum religiosum, acè in omnibus profiteantur regulam S. Francisci traditam à Nicolao Aº. in eius Constº. 2ª. Bull. nov. tom. pº., ut constat ex ipsa met regula exhibita in publica forma, et relata in Summario Comitissæ nº. 5., controverti nequit, quin sint personæ Ecclesiæ, et gaudeant privilegio Fori, atque à Judicibus Secularibus sint exemptæ, ut expresse habetur in Constitutione an. Leonis x. §. 19. et 20., et tradunt Grass. de Eff. Cleric. effect. pº. nº. 97. Coelier. de Jurisd. in Excempt. qº. 17. nº. 16. pº. pª. tom. 7mo. Castill. controvers. jur. Lib. 5. cap. 81. et cap. 90. nº. 30. et Sq. Jul. Capon. discept. for. tom. 1. cap. 315. nº. 44. Joseph. Cos. consult. 23. nº. 13. tom. 2. Sanfelic. decis. 418. nº. 2. Quando juxtà declarationem eius dº. Leonis X. de anno 1618. Mulieres Tertiariæ, expresse 6 volentes virginalem, seù Celibem, aut Castam

UVA.BHSC

vidualem vitam, et gestantes habitum, etiamsi in propriis, vel Consanguineorum Domibus habitent, propria possideant, ac de propriis liberè disponant, privilegio fori gaudent, et eximuntur à Jurisdictione Ordinarij, uti declaravit etiam Sacra Congregatio Concilii in decreto relato apud Fagnan. in Cap. nullus sub nº. 66. et seq. de For. compet. Hald. in summa verb. clausura nº. 7. Campanil. in divers. jur. Canon. rubr. 12. cap. 13. nº. 174. Cochier. ubi suprà nº. 16. Novar. de Elect. For. qª. 66. nº. 14. et 15. Ciarlin. controv. Lib. 1mo. cap. 18. per tot. modern. Pignattell. consult. 119. sub nº. 2. §. At

8 vero hodiè tom. 4., ubi quod Doctores contrarii loquuntur in terminis, in quibus tales Mulieres nullum votum emittunt, et in hoc sensu intelligendæ sunt Authes in obiecto allegatæ ità Barbos. de Jur. Eccles. Lib. 1º. cap. 39. §. 2. nº. 41. in fin. Tamburr. de Jur. Abbatis. dª. disp. 7. quæst. 3. nº. 8. vers. præfata Constitutio.

Nec pariter subsistit in 2ª., quia, ut respondet

9 2ª. decis. edita coram Me §. nihilominus in his generalibus Comitiis Ecclici non intersunt tanquam componentes universum Clerum, nec pro interesse Ordinis Ecclici, sed uti afformantes corpus politicum pro bono regimine Reipublicæ, et quoad temporalia tantum sivè uti membra conspicua communitatis, vel uti Proceres, et principales personæ, vel demum tanquam habentes in Provincia, et in Statu feuda, et jurisdictionem temporalem in pluribus Castris, ut advertit Modernus Pignattell. consult. 79. nº. 13. vers. immò neque illud tom. 4; et de Monialibus Aquileiæ iustificatur in Summario Comitissæ nº. 3., nil relevante quod

in

UVA.BHSC

in prædº genti Parlamento interveniant tres Præpositi Eccliarum S. Stephani, S. Felicis et S. Petri in Canea qui nullum possident feudum Summario præterito DD. de Savorgnanis nº 7. nam vel si antiquitus ut fertur feuda possederunt, ex jure tunc semel acquisito fortè interfuisse dicendum est, vel non desunt alii mox enunciati tituli ex quibus jus interessendi in his Comitiis potuit prædis Ecclicis competere. Non obstantibus Authoritatibus Surdi, Cassanei, et aliorum in obiecto allegatis, quippè loquuntur

10 de consuetudine mixta introducta tam à Sæcularibus, quam ab omnibus Ecclesiasticis uti Ecclicis, quæ non obligat Ecclesiasticas personas, veluti introducta à Laicis, sed tanquam ab ipsismet Ecclicis, ut in Specie Surd. dº cons. 2. nº 49. in fin; et nº 50 - Cassan. ad Consuet. Burgund. dª rub. 4. §. 7. nº 59. ubi quod talis Consuetudo non solum est Consuetudo Laicorum, sed etiam Ecclicorum

11 Gonzalez in cap. 3. sub nº 17. de Consuet. et observat præterita 2ª decisio §. Haud refragante

Parum rursus suffragante, quod controversum statutum indistinctè fuerit observatum tum à Laicis, tum ab Ecclesiasticis, et specialiter à prædictis Tertiariis Utini. Quia hæc observantia, excepto unico instrumento donationis de anno 1680. non ostenditur nisi per actus subsequutos post decisionem in hac causa emanatam de anno 1656. coram bon. mem. Albergato, in qua dubitabatur an prædi Tertiariæ servare tenerentur hoc statutum, undè est, quod actus, qui successerunt referri debeant ad evitandum tale dubium, et ad securiorem eorumdem Contra-

12 ctuum validitatem; Ultra quod nulla adest implicantia, quod in certis casibus Ecclici uti voluerint solemnita-

UVA.BHSC

tibus Statuti Laicalis, quod ipsis per modum privilegii li-
citum est ad Text. in Cap. Cum venissent de eo qui mitt.
in poss. Bartol. in L. Cunctos populos Cod. de Summ. Tri-
nit. et Fid. Catholic. Rot. decis. 392. n°. 20. et Seq.
p.e 18. recent. cum aliis in preterita 2.a decis.e § Prout
nec magis, et passim firmavit eadem Rota in terminis Sta-
tuti Urb. Lib. p.o cap. 151.

13 Hilque relevat, quod ipsamet Donatrix uti
voluerit Statuto Utini, et juxta illius formam, ac
tenorem disponere, prout deducebatur ex declaratio-
ne ab eadem emissa in ipso Instro donationis ibi = à cui
essa vuole, che concorrino tutte le Solennità necessarie,
e che si habbino per espresse, necnon ex Epistola, per quam
ipsa Judicem, ut suum decretum interponeret requisivit ibi =
et intendendo, che per maggior sua validità; Quo stante
necessaria omninò videbatur Solemnitas Secretæ inter-
rogationis in d.o Statuto prescripta Grass. de Effect. Cleric.
effect. 12. n°. 42. Rot. decis. 377. n°. 32. p.e 17; et decis.
392. n°. 24. p.e 18.; Quoniam dum ex parte DD. de Sa-
vorgnanis pretenditur, quod Donatrix contraxerit non
adhibitis Solemnitatibus statuti, ex hoc ipso constat,
quod eo noluit uti per viam obligationis, sed tantum
14 ad maiorem cautelam, quo fit, ut illarum omissio actum
non irritet, ubi alias actus etiam sine d.a Cautela
subsisteret, ut optimè notat Lamberteng. de Contract.
glos. 2.a verb. Mulierum n°. 58. Card. de Luc. de Dot.
disc. 22. n°. 16. Rot. d.e 377. n°. 33. et Seqq. p.e 17., pre-
15 terquam quod ad effectum se subijciendi Statuto Laicali
magis explicita, ac individua Contrahentis declaratio
requireretur, ut firmat utraque precedens Decisio P.ma

nempè

UVA.BHSC

nempè in §. neque validitas, et 2a. in §. Atque in vanum ubi Concordantes.

16 Exclusa ex prædis. necessitate Servandi Solemnitates Statuti eò minùs officit, quod in controversa donatione non intervenerit sivè Ordinarii, sivè Superioris regularis authoritas, quæ pro illius validitate saltem videbatur necessaria, ut in puncto docet Baldus cons. 60. nº. 2. Vol. 5., quem sequitur Sperell. dº. 16. nº. 43. Quemadmo-

17 dum enim Qualitas Tertiariæ operabatur ne Sor. Maria Cælestis teneretur ad observantiam Sæcularis Statuti, ut tenet idem Bald. dº. cons. 60. cum alijs quampluribus cumulatis in pma. decisione huius Causæ, §. maximè, et 2a. §. Approbantes, Ità cum è converso cautum habeamus, quod Tertiariæ Utini sinè Suorum Superiorum Licentia de bonis propriis liberè disponere valeant, prout quotidiè disponunt, tam inter vivos, quam per ultimam voluntatem, ut in Sumº. Comitissæ nº. 4º. et in alio Trum. de Savorgnanis nº. Pmo. nulla idcircò adhiberi oportuit Superioris authoritas vel præsentia; Parum resistente, quod in casu d. cons. 60. Bald., ubi agebatur de donatione facta à Tertiaria Assisij, Custos Religionis interfuerit; Quod enim in eo casu Servatum fertur sivè ex facti contingentia, sivè ex speciali jure, vel Consuetudine illius Conventus, sivè demum ex honestate, et maiori perfectione religiosa, non efficit, ut hoc idem de necessitate observandum foret in hypothesi, ubi nullum Jus, nulla Consuetudo hanc Solemnitatem præscribunt, quod et probasse videntur ipsimet Savorgnani, qui in novissima donatne. eorum favore per eandem Mulierem explicata Superioris interventum haud requisiverunt.

UVA.BHSC

18 Ex quibus omnibus superfluum existimarunt Dni transire ad 2.um fundamentum præcedentium Decisionum, An scilicet solemnitas secretæ interrogationis faciendæ per Judicem satis adimpleta diceretur per æquipollens mediante Epistola scripta Judici ab ipsa Donatrice, de quo latè in dd. Decisionibus.

Et ità resolutum fuit Partibus auditis, et omnibus DD. suffragantibus.

Romana Salviani

Ven. 23. Januarii 1699.

CXXXIX.

Defensores Mariæ Victoriæ Mannuccie, quæ in Rota memorialium diei 7. currentis mensis obtinuit audiri adversùs binas decisiones coràm me editas diebus 27. Junii, et x. xmbris proximè præteriti, cum facultate denuò extrahendi partitas è libris Marchionis, in hodierna audientia post d.am extractionem jam expletam pro obtinendo recessu à decisis super tribus potissimùm insistebant.

Dicebant siquidem primò, quod litteræ Cambij, ex quibus Marchionis creditum constitui prædenditur, non sunt conceptæ per verba per altrettanti ricevuti contanti, quemadmodum præsuppositum fuit in anteactis propositionibus, sed cum aliis verbis per altrettanti presi qui à cambio dal Sig.r Francesco Nunez Sanchez, quæ cùm relativè se habeant ad cambium iam initum, apta utique non sunt ad probandum prætensum creditum, nisi de eodem Calculo effectivè, et realiter
L constet ex nota regula, quod referens sinè relato non probat, nec referenti standum est, ubi non constet de relato L. si ità scripsero ff. de condit. et demonstr. auth. si quis in aliquo C. de eden. Gratian. discept. for. cap. 946. n.o 1. et

seq.

UVA.BHSC

seq., Rota coram Buratt. decis. 754. n°. 3. coram Zarat. decis. 67. n°. 20., et in rec. p.e 1. decis. 160. n°. 11., et alibi passim.

Secundò opponebant extinctionem crediti Marchionis ex partitis noviter extractis ex ipsius Libris; Cum enim ex his resultet unicum tantum inter Mannuccium, et præfatum Marchionem adfuisse computum, in quo promiscuè ad illius debitum referuntur, nedum litteræ de Cambij, de quibus agitur, sed etiam pecuniæ ob alias causas eidem traditæ, indè subdebant
2 solutiones omnes, quæ in eodem computo leguntur factæ à Mannuccio, et in illius creditum descriptæ absque ulla causæ expressione cedere debere in extinctione dictarum litterarum, ex indubitato Juris principio, quod solutio semper referenda est ad causam duriorem L. 3. et l. cum ex pluribus 97. ff. de solut. Gratian. discept. 224. n°. 5. Ruin. cons. 136. n°. 15. lib. 4. Menoch. cons. 121. n°. 39. Card. de Luc. de cred. disc. 43. n°. 2., et disc. 102. n°. 2. Rota decis. 283. n°. 8. par. 18., et decis. 415. n°. 5.
3 part. 19. rec., qualis in præsenti ea dicitur, quæ promanat ex stipulatione usurarum in eisdem litteris contenta, et camerali obligatione vallata, ad tradita per Gratian. d.a discept. 224. n°. 5. Mascard. de probat. conclus. 1319. n°. 4. Andreol. controv. 135. n°. 34. Card. de Luc. de credit. disc. 45. sub n°. 7. Rota decis. 373. n°. 5. p.e 1. recent.

Ac demum repetebant tertiò, quod præsupposita etiam realitate, ac subsistentia crediti Marchionis, adhuc Mariæ Victoriæ debita est retentio controversæ, domus pro creditis sibi competentibus tum contra Petrum Zacconum eiusdem. Domus antiquum possessorem pro ∂tis 167 solutis Duci Sannesio, ac pro aliis ∂tis 205 exbursatis Caroli Duranti eiusdem Petri Creditoribus tum etiam adversus Annam præfati Zacconi filiam, et hæredem pro ∂ 100. ob totidem per ipsam legata Catharinæ eius sorori, cuius Maria Victoria est hæres, et pro alijs ∂tis 100. ob sequutam evictionem 3.æ partis arundineti eidem Catharinæ ab hæredibus Petri assignatæ, tum demum contra hæreditatem ipsius

UVA.BHSC

4 Mannuccij communis Debitoris, quæ quidem credita cum potiora, et respectivè anteriora comperiantur juribus Marchionis, apta exindè dicebantur ad retentionem obtinendam, ut de creditis potioribus L. 2. ff. qui pot. in pign. hab. Rota in rec. p.e 4., decis. 303. n.o 2.o, et seq. et coram Card. Cerr. d.e 34. n.o 7., et de creditis anterioribus est Texto in L. unic. C. etiam ob chirograph. pecun. Rota coram Mantic. decis. 69. n.o 1. coram Buratt. decis. 858. n.o 3., et post Merlin. de pignor. decis. 69. n.o 13., et in rec. p.e 19., decis. 185. n.o 8.

Sed cum hæc omnia ad Justitiæ trutinam posita nullius ponderis, et relevantiæ reperta fuerint, meritò per Dnos perstitum fuit in decisis; Non enim relevare visum est primum, quod pro justificatione crediti Marchionis pernecesse docendum sit de cambio in Litteris enunciato, quoniam ultrà quod in tribus tantummodò ex dictis Litteris leguntur verba illa per altrettanti presi, qui à cambio, cum cæteræ expressè cantent, vel per altrettanti ricevuti qui dal Sig.r Francesco Nunez, vel per il valore ricevuto qui in Roma dal Sig.r Francesco Nunez Sum.o Marchionis diei 3. Martii 1698 n.o 2.o, cessat præterea difficultas ex eo, quod cum in omnibus præcitatis Litteris indistinctè habeatur obligatio Mannuccii, ut quatenus eædem litteræ infrà trimestre non fuerint in Hispaniis solutæ, subindeque infrà duos alios menses per eundem in Urbe non doceretur de subsequuta solutione, teneretur ad restitutionem pecuniarum unà cum ~~aliis~~ cambiis, et interesse ex hac sanè obligatione in eisdem Litteris contenta quemadmodum resultat pecunias fuisse realiter cambiatas, non autem fuisse initum alium contractum cambii, ità etiam indubitatum redditur, quod pro justificatione controversi crediti necessaria non est alia scriptura, cum

5 illud undiquè verificatum remaneat ex ipsismet Litteris, quæ

si-

UVA.BHSC

signanter inter Mercatores plenam probationem constituunt, ut notat Bald. cons. 190. et cons. 348. vol. 5.mo Zabarel. cons. 183. n.o 2.o Rota Januen. decis. 2. n.o 9. decis. 126. n.o 8. et decis. 181. n.o 3. Boher. decis. 233. sub n.o 8. Mascard. de prob. concl. 990. n.o 4.

Minus autem relevat secundum, quod ex pecuniis p. Mannuccium successivè solutis creditum Marchis tanquam tendens in causam duriorem censeri debeat extinctum; Quandoquidem cum ex eodem computo p. Mariam Victoriam ad partes dato resultet inter Marchionem, et Mannuccium diversa intercessisse expeditionum negocia, cumque conversò ex depositionibus Testium ab eodem Marchione inductorum de mandato Sacrae Rotae in formali examine repetitis constet Mannuccium usq. ab anno 1668. quo inter ipsos negotia iam terminaverant pluries, atque pluries pro adimplemento Litterarum à Marchione expetito instanter dilationem expostulasse jam patet Solutiones omnes in Libris descriptas de consensu Partium cessisse in alias causas expeditionum, non autem in satisfactionem Litterarum, quarum expost Mannuccius mediante petita dilatione, adhuc se debitorem declaraverat, unde propterea corruit objectum, quod dicte Solutiones referendae sint ad extinctionem Lit-
6 terarum, ut potè duriorem Causam redolentium, cum regula potissimum cesset, quando ipsemet Partes in aliam certam, et determinatam Causam illas cedere voluerunt, ut monet Roman. cons. 94. sub n.o 2. Cravett. cons. 158. n.o 13. Mart. vot. 51. n.o 5., Rota coram Bich. decis. 177. n.o 18. cum aliis in decisione huius Causae edita 27. Junii praeteriti § minusque.

Pariformis irrelevantia demum videtur tertium, quod pro creditis anterioribus, et potioribus eidem Mariae Victoriae in omnem casum debita sit retentio; Nam illorum omnium singulari examine per Patres assumpto ea-

UVA.BHSC

dem credita ad hunc effectum visa fuerunt prorsùs inefficacia. Quantum enim ad illorum gemina, quæ prætendunt ex hæreditate Petri Zacconi pro ∂tis 267. Solutis Duci Sannesio, et pro aliis ∂ 205. cuidam Carolo Duranti, animadvertebant Domini, quod cum ad manus Mariæ Victoriæ pervenerint ducati 15m ex creditis hæreditarijs eiusdem Petri, idque probatum habuerint ex instro Transactionis inito cum memorato Duce Sannesio, de anno 1686., in quo dª Mulier cessit eidem Duci tertiam partem dictorum creditorum dº Summº Marchi Nº 12; non potest utique pro allegatis duabus summis retentione opponere, cum vel censeantur solutæ ex pecunijs hæreditariis exactis ex dictis creditis, vel
7 donec de istis rationem reddat, adeò illiquida evadant, ut nequeant ullo modo Marchioni petitam Immissionem retardare ad Sensum Bald. in L. fundus qui nº 5. ff. de rescind. vendit. Negusant. de pignor. pª 5. membr. 1. nº 37. vers. ex quo etiam infertur Mastrill. dº 88. nº 4. Rota coram Coccin. decis. 1785. nº 18. et coram Cerr. decis. 22. pariter nº 15. et in rec. pª 2. decis. 433. sub nº 5.

Quo verò ad alia duo credita, quæ sibi Maria Victoria competere asserit adversùs hæreditatem Annæ, quæ fuit filia, et hæres dº Zacconi, censebant pariter Domini
8 retentionem non esse concedendam, nam Legatum ∂rum 100. præsumi debet omninò solutum ob Lapsum 30., et ultrà annorum qui effluxerunt à die conditi Testamenti juxta firmata per Surd. decis. 105., quam sequitur Andreol. controv. 57. nº 1. Rocc. disput. jur. Select. cap. 155. nº 3. Rota in Spoletana Bonorum 4. Julij Superioris anni 8. rursùs in fine coram Me; adstipulante præsertim duplici circumstantia, altera nempe, quod dm Legatum fuit factum
9 in tot Jocalibus, quæ per consequens Legatariæ in eadem Domo cohabitanti præsumuntur. Statim consignata;

altera

UVA.BHSC

altera verò, quod Maria Victoria in generali Solidatio=
ne computorum habita cum Mannuccio eiusdem Annæ hæredi
nec verbum quidem minimum fecit de huiusmodi Legato; ex qui-
10 bus, vel inducta censetur plena probatio solutionis, quam
etiam ex præsumptionibus, et coniecturis concludi firmant.
Paris. cons. 83. nº 29. Lib. 5º. Afflict. decis. 13. per
tot. Rota coram Merlin. d. 30. nº 10. et in recent. pte 19.
decis. 347. nº 11. et in decisione diei 27. Junii proxti 8 qua-
propter; vel creditum ex d. Legato resultans redditur valdè
turbidum, et consequens inallegabile ad retentionem asse=
quendam ex authoritatibus congestis in alia Decisione huius
Causæ edita coram Me die 10. Ambris anni proximè elap-
si 8. finali.

Alia verò ₰100. ob prætensam evictionem tertiæ
partis Arundineti illiquida similiter apparuerunt ob defe=
ctum probationis valoris rei evictæ, quæ non rectè prætendi=
tur desumi ex instrumento emptionis factæ à d. Petro de
anno 1646., in quo illius pretium calculatum fuit in ₰300.
11 quia cum pretia rerum in dies varientur, inde fit, quod va=
lor rei evictæ probandus sit de tempore præciso evictionis,
12 sicque de anno 1690., non attento quid arundinetum fue-
rit appretiatum in venditione, juxta Text. in l. evicta re
2. ff. de evict. Surd. cons. 52. nº 50. Lib. 1. Tranch.
decis. 297. nº 1. Mangil. de evict. quæst. 120. nº 23.
Card. de Luc. de Empt. et vendit. disc. 16. nº 9. Rot.
post Zacch. de oblig. Cameral. decis. 260. nº 13., coram
Bich. decis. 291. nº 13., et segg. et in recent. pte 4. decis.
626. nº 1. et par. 18. decis. 20. nº 1.

Cætera autem credita, quæ Maria Victoria habere
inquit adversus hæreditatem Mannuccij, cois debitoris, nul-
lius considerationis prorsus fuerunt reputata. Quoniam
præcisivè ab altero ex illis in Summa ₰ru 373. pro totidem

UVA.BHSC

solutis Giribaldo, quod pariter uti illiquidum ob non redditam ratione pensionum controversæ Domus, quas idem Giribaldus per plures annos percepit, Domini reiecerunt;
13 cætera vel carent hypotheca, vel sunt posteriora juribus Marchionis, proindeque ad petitam retentionem totaliter inepta, ut in postrema decisione huius causæ §. final.

Et ità utraque

Calaguritana Quarti Beneficii de Quel
Lunæ 26. Januarij 1699.

CXXXX.

Sequuta vacatione Beneficij 4æ portionis in Ecclesia parochiali Loci de Quel, Indictoq; recursu ad normam notissimæ Constitutionis San. mem. Clementis VIII. editæ super beneficiis Calaguritanæ Diœcesis; Quatuor ex Filiis patrimonialibus d. Loci se opposuerunt, quorum duo approbationem ab Examinatoribus Synodalibus reportarunt, alii verò duo remanserunt reiecti; Verùm cum ex his Petrus Sequenza gravatum se senserit, illicò à præd.a examinatorum relatione appellatione interpositâ, Urbem rediit, et actis transportatis citatoq. Joanne Francisco Ramirez de Arellano, quem uti alterum ex approbatis in examine, et successivè à Beneficiatorum Collegio præsentatum Ordinarius hoc interim in controverso beneficio instituerat, Judicio Examinatorum Emi Urbis Vicarii de mandato nostri Auditorij, se subiecit, à quibus cum idoneus ad curam animarum fuerit renunciatus, pari sorte beneficium sibi esse adiudicandum

in

UVA.BHSC

in hodierna audientia responderi à Dñis meis obtinuit.

Non enim dubitabatur, quod ipse esset filius patrimonialis d.ae Ecclesiae, quemadmodum praescribit relata Clementina constitutio, cum id innotuerit ex declaratione Ordinarij illum admittentis ad oppositionem Sum.o N.o P.mo; Quamobrem cum alterius docuerit se pollere maioribus qualitatibus, quam Ramirez, cum sit Sacerdos, et Senior, et alias ab Ordinario ad audiendas fidelium confessiones in tota Diaecesi fuerit approbatus, dum è converso Ramirez est simplex clericus, et in minori aetate con-
1 stitutus, ex his sequitur, ut in assecutione huius Beneficii eidem sit praeferendus, ut omissis generalibus in specie de his Beneficiis Calaguritanae Diaecesis passim firmavit Rota d. 118. n.o 3. et 4. coram Dunozett. Jun. d.e 215. n.o 1.mo, et seqq. coram Cels. d. 86. n.o 2.o, et seqq. coram san. me. Alex. 8.o decis. 77. pp. tot. coram Ubag. et in Calaguritana Beneficii de Ximilio 4.a Maii 1685. §. Docuit enim coram bo. me. Card.li Caccia, et in Calaguritana Beneficii de Aberesturi 15. Martii 1688. coram bon. mem. Emerix, et in Calaguritana Beneficii de Ocon 23. Februarii 1693. §. optimè enim coram R.P.D. meo Priolo, et in aliis frequenter.

Nec quidquam illi detrahit, quod ab Examinatoribus Synodalibus fuerit reprobatus, et hoc interim Ramirez ubi ab ijsdem approbatus reportaverit praesentationem à Beneficiatis, et successivè etiam institutione
2 ab Ordinario; Quandoquidem cum Petrus à praed.a Examinatorum relatione infrà tempus legitimum appellaverit quemadmodum hac appellatione pendente citrà vitium nullitatis, et attentatorum non licuit Beneficiatis

UVA.BHSC

aliquem presentare, minusque Ordinario instituere Rota d.e 66. n.o 5.mo, et seqq. coram San. mem. Alex.ro 8.o, decis. 5.a n.o 5., coram Arguelles et in Calagurita-na Beneficij della Bastida 9. Maij 1687. §. finali coram bon. me. Rondinino, et in Calaguritana Beneficii de Ausexo 28. Junij 1688. §. non obstat in fine coram bo. mem. Card.li Caccia; Ita cum de irrationabili eorumdem

3 Examinatorum judicio constiterit, tum ex eo, quod Petrus alias ad audiendum Fidelium Confessiones fuerat appro-batus, ut animaduertit Rota coram Seraph. d.e 968. n.o 8. et in d.a Calaguritana Beneficii de Ximilio 4.a Maii 1685. §. non obstat coram bo: me: Card.li Caccia, et in Calaguritana beneficii de Orviro 16. Junij 1690. §. nil

4 obstante coram eodem Tum et magis quia in examine in Urbe de mand.o Rotæ peracto idoneus ad curam anima-rum repertus fuit, ut propterea talem quoque fuisse de tem-pore, quo fuit examinatus in partibus presumatur. Rota d.e 225. n.o 6. p.e 11. recent. et in d.a Calaguritana Beneficii de Oruizo in fin.e coram bo: mem. Card.li Caccia, Utique

5 Rota ad quam vigore d.e appellonis Jus conferendi fuit

6 devolutum ex Clem. Auditor de rescript. eundem Petrum tanquam altero Coopositore digniorem preeligere debet ex authoritatibus suprà allegatis.

Et ità per Contradictas &c

Romana Domus
Ven. 30. Januarij 1699.

CXLI.

Manutentionem, quam Domini in precedenti instantia coram RPD. meo Lancetta dandam esse

autu-

UVA.BHSC

aut Eumarunt Mariæ Hieronymæ in possessione contro-
versæ Domus, Eodiè in Sequelam descripti, cum qua Si-
gnatura Justitiæ appellationis causam mihi delegavit,
eidem Mariæ iterum dandam esse censuerunt, nam do-
cuit de actuali possessione, quam uti Eques Margharitæ
antiquæ Cuius Domus possessoricis de Judicijs mandato
1 apprehendidit, qua stante petita manutentio eidem
denegari non potuit vulg. S. retinendæ insist. de inter-
dict. cum aliis in Bononien Manutentionis 20.
Junii 1696. S. Sanè justitia in fine coram Ille.

Haud relevante, quod P. Dominicus Mancioc-
2 cus in Religione S. Honuphrij professus præpenerit Ma-
riam Hieronymam in occupatione possessionis contro-
versæ Domus, proindeque eidem tanquam anteriori
possessori debeat. manutentio ad tradita per Post. de
manut. observ. 71. nº. 9. Rota coram Buratt. decis.
249. nº. 23, et decis. 346. nº. 2, et coram Merlino d.
3 14. nº. 9º. vers. non obstante. Quia cum illius posses-
sio sit ad evidentiam nulla, ut potè apprehensa cum
suppposito, quod d. domus esset Hereditaria Dominici ejus
Patris, qui tamen revera illam nunquam possedit, apta
utique non est sub præteptu anterioritatis ad retardan-
dam manutentionem posteriori justo, legitimoque titulo
possidenti, Rota post Post. de manut. decis. 16. nº. 4, et
coram Peutinger. decis. 100. nº. 7, et in decisione Cuius Causæ
edita coram R.P.D. meo Lancetta 28. Februarij prox. S.
4 Licet enim; præsertimè quia in mandato, cuius vigore possess.
cepit continetur clausula Sine præjudicijs habentium meliora,
et potiora iura, quæ operatur, ut Eodiè completa potioritate
Juris Mariæ Hieronymæ anterior possessio P. Dominici
nullatenùs sit manutenibilis per ea, quæ tradunt Post.
de manut. observ. 71. nº. 56. Rota coram Duran. d. 84.
nº. 10. coram San me. Alex. 8. decis. 116. nº. 18. cum aliis

UVA.BHSC

in d.ª Decis.e RPD. mei Lancettæ §. finali.

Neque ad probandum controversam Domum fuisse hæreditariam Dominici eius Patris, ab illoque per consequens fuisse possessam usque ad obitum suffragari potest quoddam instrumentum, in quo Margharita de anno 1676. d.am Domum
5 dedit insolutum eidem Dominico. Quoniam cum d.m Instrum.tu innegabili simulationis vitio laboret, quippe quia ad illud p. Margaritam deuentum fuit ob timorem quod privilegia Monasterii Conuertitarum etiam ad ipsius uti obstetricis bona extendi possent, nullum exinde super d.a Domo valuit Manciocco Dominium acquiri Cyriac. contr. 10. n.º 44. latè Cirocch. discept. 47. n.º 54. et seq. Rota coram Duran. d.e 155. in fin. et pœnes Posth. de manut. decis. 14. n.º 9. nec simulatio in dubium reuocari potuit, cum illa perspicuè resultet tum ex sententiis in judicatum transactis Em.i Cavallerini, et Al. Thomati, qui dictam datione insolutum simulatam, et nullam declararunt, tum
6 etiam ex confessione ipsius Dominici, qui in apoca recognitionis bonæ fidei trino Teste munita fassus præcedenter fuerat dationem, seu assignationem Domus sequenti die faciendam nullius fore momenti, tamquam actum confidentialem apparentem, et fictum, adeout ex his non fuerit opus ad dictam simulationem convincendam examinare coniecturas, et causam
6 simulandi alias ad hunc effectum necessarias, cum sola ipsius Dominici confessio sufficiat utpote superans omn.e genus probationis, ut in puncto contractus simulati firmat Rota coram Peutinger d.e 21. n.º 24. et generaliter habetur ex Text. in L. cum te La 2. C. de transact. Surd. cons. 6. n.º 1. Rota coram Greg. decis. 375. n.º 3. et in rec. dec. 155. n.º 15. p.e 19. et in Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique 14. Aprilis 1698. §. non item coram Me.

Magis autem non concludunt trinæ exactiones pensionum, quæ ostenduntur per Dominicum factæ de annis 1676. et 1677. quia uti dependentes ab eodem Instrumento dationis insolutum, et factæ in illius sequelam, prò nullis pari-
7 formiter, et simulatis judicari debent, cum præcedens simulatio dictæ dationis influat in omnes contractus postea subsequutos

UVA.BHSC

sequutos Decian. cons. 104. nº. 36. Lib. 2. Rota coram Merlin. dec. 835. nº. 20., et coram Dunoz. Jun. dº. 705. nº. 17., et in decis. RPD. Lancetta §. Frustrà verò.

Indeque non est cur replicari valeat simulationis exceptionem non esse attendendam in Euoi possessorio Judicio manutentionis, in quo nudum factum attenditur; quippè cum de nullitate dationis insolutum incontinenti constet nedum ex dis. Sententijs in judicatum transactis, sed etiam ex ipsius Partis confessione, quæ rem claram, et manifestam facit, ex-
8 ceptio nullitatis tituli admittitur etiam in possessorio judicio, et rectè manutentionem impedit, ut in specie prosequitur. Rota coram Peutinger. decis. 3. nº. 16., et seq., et dª. decis. 21. nº. 25., et in aliis Casibus latè firmatum fuit in Romana pensionis sup. manutentione 5. Julii 1694. §. 3mo. coram bonmem. Emerix confirmata coram RPD. meo Scotto 9. xbris 1695. §. 2º., et in Romana Donationis 30. Januarii 1697. §. Atque ex his coram Me.

Nec Dominis relevare visa sunt ea, quæ fuso calamo adducebantur ad probandum simulationis labem cadere potius super apoca recognitionis bonæ fidei, utpotè confecta cum antidata ad fraudandum D. Principem Justi-
9 nianum eiusdem Dominici creditorem. Præmisso siquidem, quod simulatio ubi ex defectu confessionis Partis, vel rei judicatæ, desumenda sit ex præsumptionibus, et coniecturis, illas efficaces, dilucidas, ac omninò concludentes requirit, ad notata per Cravett. cons. 145. sub nº. 2. vers., et ibidem Honded. cons. 41. nº. 28. Lib. 2. Felic. alleg. 160. nº. 2. pº. 2. Rota coram Ubald. decis. 89. nº. 2., et coram Dunozett. Jun. dº. 602. nº. 14., et in Senogallien. Emphiteusis 24. Januarij 1697. §. minus etiam coram RPD. meo de la Tremoille;
10 Signanter contrà publicum instrumentum, cuius vim obtinet apoca prædicta tanquam trino Teste munita Crot. cons. 244. nº. 9. Bursatt. cons. 32. nº. 76. Staiban. iun. resol. 103. nº. 4., et seqq. Cyriac. controv. 428. nº. 8.

UVA.BHSC

et Seqq. Rota coram Gregor. decis. 157. n°. 20; et in rec. p°. 17. d°. 54. n°. 8., et d°. 233. n°. 1. p°. 18., et in Asculana fideicommissi, seu Domus 10. Decembris prox. 8. quia cum simulatio coram RPD. meo Pio, tales utique non sunt conjecturæ, quæ ad assumptum afferuntur.

Attestatio etenim Rettrosetti, quod apoca exarata fuerit de anno 1678., quo Dominicus latitabat in Ecclesia S. Joannis Januensium, sicque cum antidata duorum annorum ad solum finem impediendi subhastationem Domus intentatam per d.m D. Principem Justinianum, nullam
11 meretur fidem, tum ob exceptiones personales eiusdem Testis Rota coram Cerr. d°. 742. n°. 2., et in rec. d°. 312. n°. 33.
12. Tum etiam ex quo dicta attestatio mendax, et falsa ad evidentiam dignoscitur ex productione dictæ apocæ facta in actis Rosselli notarii Capitolini sub eadem die 16. Februarii 1676., quo illa confecta fuit L. 2., et L. qui falso ff. de Testib. Farinacc. de test. quæst. 67. n°. 241. Rota coram Merlin. d°. 539. n°. 26. coram Cerr. d°. 739. La 1. n°. 13., et in rec. p°. 13. decis. 235. n°. 24.

Depositiones verò Rectoris d°. Ecclesiæ S. Jois, et quatuor filiarum ipsius Dominici, nil prorsus relevant, nam Rector, nec verbum facit de prætensa antidata; præfatæ autem mulieres ex earum dicto nullam probationem
13 constituunt, vel quia uti renunciatariæ eiusdem Patris Dominici Summario Mariæ Hieronymæ n°. 25., et seq. sunt principaliter in causa interessatæ L. omnibus 9. C. de Testib. Farinacc. eodem tractat. quæst. 60. n°. 4., et 17. Rota coram Gregor. d°. 475. n°. 9. coram Cerro decis. 791. n°. 7., d°. 856. n°. 6. decis. 894. n°. 7., et in rec. p°. 13. decis. 482. n°. 3., vel etiam quia geminæ ex illis de tempore confectæ apocæ, adhuc in pueri-
14 li ætate reperiebantur d°. Summ°. n°. 28., proindeque cum de asserta antidata inditium, et cognitionem tunc temporis verisimiliter habere nequiverint, nec possunt super illa testimonium ferre, ut sentiunt Barthol. in L. 3. §. Lex Julia ff. de Testib.

UVA.BHSC

Testib. Farinacc. de Testib. quæst. 58. n.° 55. Mascard. de prob. conclus. 1252. n.° 1.mo et 11.

Rursus nec obstat relatio Periti quatenus testetur productione apocæ in actis Notarij non fuisse rubricatam, et recognitionem manus non esse descriptam in Libro receptorum sub die 26. Februarij 1636., quo illa rogata apparet, sed solummodò sub die ultima eiusdem mensis; Nam quoad defectum rubricaturæ valida occurrit responsio, quod Notarij negligentia in supplendis his, quæ ad eius officium spectant, non valet Partibus præiudicare, nec fidem adimere potest apocæ, alioquin benè comprobatæ, juxtà notata per Surd. cons. 390. n.° 33. Rot. in rec. p.e 6. decis. 105. n.° 6. et coram S. me. Alex. 8. d.e 251. n.° 50. et seqq. Descriptio autem participata recognitionis manus huic potissimum tribuenda est, quod Margarita subpræcitata tantùm die ultima Februarij 1636. solvit Notario mercedem dictæ recognitionis occasione qua eodem tempore recuperavit apocam originalem, cum ad excludendam antidatam scripturæ habentis vim publici instrumenti sumenda semper sit quælibet possibilis interpretatio, ut habetur ex gloss. in L. Jurisgentium §. quod ferè verb. Contrarium probetur ff. de pact. Conciol. alleg. 88. n.° 1. et 2. Farinacc. de falsitat. et simulat. quæst. 156. n.° 192. et seqq. Rota coram Pamphil. d.e 630. sub n.° 4. ibique Adden. n.° 18. Ac coram Dunoz. jun. decis. 365. n.° 2. et in rec. p.e 2. decis. 241. n.° 29.

Demum neque ulla vis fieri potest in quodam ordine 2.rum 50. ad Inquilinos Domus directo, in quo Margarita enunciavit Dominicum Padrone della Casa. Quandoquidem omissa, quod dicta enunciativa apposita fuerit ex nimia sagacitate Dominici, qui ordinem prædictum exaravit, quodque inaccurata mulier eundem ordinem absque lectura subscripserit, quod tamen ex congestis per Defensores Mariæ Hieronymæ omninò inverisimile haud Dominis apparuit, concurrit præterea ponderatio, quod cum de temp.

UVA.BHSC

quo memoratus ordo confectus fuit, jam simulatio dationis insolutum detecta esset, quinimò, cum per quadriennium antè Margarita jam obtinuisset ab Emo Cavallerino illam in iudicio per sententiam declarari non potuit amplius eidem
17 Margharitæ sine debitis solemnitatibus ex simplici enunciativa præjudicium aliquod irrogari ex dispone statuti Urbis cap. 151. lib. 1., quod latè in proposito exornat Rota coram Coccin. d. 2242. nº 1. et 7.

Hæc autem omnia, quæ ex præmissis suo marte collabescunt, debiliora etiam redduntur ex aliis facti circumstantijs, quæ veritatem apocæ, et simulationem respectivè dationis insolutum ad evidentiam convincunt. Etenim sese offert pmò, quod dª apoca, fuit, ut diximus subscripta à tribus testibus, et ab istis mediante publico Notario successivè recognita, ideoque perperam redarguitur de anti-
18 data, quæ tunc posset solum opponi quando scriptura careret requisitis vulgatæ l. scripturas C. qui potior. in pignor. hab. ut firmat Rota coram Dunozett. Jun. decis. 332. nº 12; et seq. et decis. 430. nº 3.

Secundò habetur, quod dª apoca eadem die qua apparet exarata exhibita fuit, ac producta in actis eiusdem Notarij, d. Summº nº 22; id quod prætensæ antidatæ quamcumque suspicionem removet, ne aliàs velimus arguere etiam
19 Notarium de falsitate, quæ in ipso nunquam præsumitur ut dixit Rota dec. 219. nº 14. pte 16. rec., et in Leodien. Vicariæ 10. xbris proxi 8. finali coram Me.

Tertiò id comprobatur ex depositione Joannis Dominici Pellegrini, qui cum fuerit aliàs Procurator eiusdem Manciocchi ingenuè testatur pluriès ab illo audivisse apocam recognitionis bonæ fidei factam fuisse præcedentèr dationi insolutum, istamque fuisse confidentialem simulatam,
20 et fictam d. Summº nº 30., cui quidem testi de his omnibus plenissimè informato, ac scientiæ causam reddenti dubium non

est

UVA.BHSC

est, quin fides præstanda sit iuxtà Text. in L. Solam ibiq; gloss. C. de Testib. Gratian. discept. 95. n°. 4. Rota coram Cavaler. decis. 92. n°. 10. et coram Amat. Dunozett. decis. 959. n°. 3.

Quartò hoc idem etiam depromitur ex attestatione Caroli Broggi Fabrimurarii, qui pro exoneratione Conscientiæ deponit sibi pro fabrica controversæ Domus fuisse integraliter satisfactum à Margarita solumque ad istius instantiam fecisse de anno 1636. nonnullas receptas favore Dominici Manciocchi cum antidata tamen septem præcedentium annorum d°. Summario N°. 29., Hæc enim circumstantia iuncta etiam notoria ejusdem Dominici paupertate quemadmodum manifestam reddit simulationem dationis insolutum, ad quam non secus deventum fuit quam sub palliato prætextu satisfaciendi debitum cum Dominico contractum ob præsuppositas solutiones ab eo factas Fabromurario, ità etiam consequutivè præsefert realitatem apocæ recognitionis bonæ fidei, ad quam stante simulatione dationis in solutum jam plenè inter ipsos Contrahentes ad conclusionem perducta, Dominicus necessariò devenire debebat.

21 Quintò concurrit, quod Margarita etiam post stipulationem dationis insolutum semper permansit in possone d°. Domus, ut dilucidè apparet ex continuata canonum solutione, ex Locationibus domus unà cum exactione pensionum et reaptamentis in illa factis, ac etiam ex altera eiusd. Domus assignatione subsequenter facta Marchioni Nunez de anno 1659, ut de solutione canonum tradit Posth. de manut. observ. 28. n°. 3., Rota coram Coccin. d°. 1873. n°. 75. coram Cerr. d°. 195. n°. 31. et coram Peuting. decis.
22 253. n°. 1. de Locationibus cum exactione pensionum ac alijs adminiculis notant Pacion. de locat. et conduct. cap. 27. n°. 102. Posth. de manut. observ. 24. n°. 11. Thomat. decis. 35. n°. 24., et seq. Rota coram Peuting.

UVA.BHSC

decis. 214. n°. 15. et in Sabinen. inundationis sup. manut. ne
27. Januarij superioris anni §. possessio coram RPD. meo de
La Tremoille, et in Fortana Sylvarum 10. Martij prox.ti §.
fortius coram RPD. meo Muto, ac de assignatione rei
23 præsumente illius possessionem penes assignantem notat Rota
coram Bich. d.e 416. sub n°. 15. et seq. et in rec. p.e 11 decis.
38. n°. 11.

Et sextò denique sese exhibet, quod vigore d.e
apocæ tam Emus Cavallerinus, quam AC. Thomatus sæped.a
24. dationem insolutum nullam, et simulatam declararunt, quod
sicuti non poterat ad definitionem perduci nisi comperta ve-
ritate recognitionis bonæ fidei, ità efficacius illius realitatis
argumentum præstat ex deductis per Rpd. meum Ansaldum
de commerc. et mercat. disc. 35. n°. 17 Rota in recent. p.e
18. decis. 190. n°. 1. et in Romana Salviani 27. Junii 1698.
§. Et demum et 10. Xmbris eiusdem anni §. iterum siquidem
in fine coram Me.

Corollariè itaque cum exceptio prætensæ simulatio-
nis adversus apocam prædictam opposita, vel nullam habeat
subsistentiam, vel ex his negari saltem non possit, quin valdè
turbida, et intricata remaneat, meritò Domini censuerunt illa
non obstante manutentionem concedendam esse Mariæ Hiero-
25 nymæ, cum exceptio huiusmodi quotiès incontinenti probata non
sit, non admittatur in summariissimo possessorio judicio, nec im-
pediat manutentionis effectum ad tradita per Paris. cons. 54.
n°. 18. Lib. p.mo Posth. de manuten. observ. 63. n°. 1. Rota in
recent. d.e 140. n°. 2. et d.e 677. pariter n°. 2. et post eund. Posth.
ubi s.a decis. 152. n°. 4.

Et ità utraque.

Romana Maioratus, et Primogeniturę
de Cæsarinis super Expensis
Ven. 6. Februarii 1699

CXLII.

Absoluto per rem iudicatam iudicio, in quo

D.

UVA.BHSC

D. Ducissa Livia post obtentam ab A.C. de Voto nostri Auditorij manutentionem super bonis controverso Maioratui, sive Primogeniturę subiectis, successivè pertinentiam successionis ad eundem Maioratum in sui favorem declarari reportavit, Judex posterioris instantię, servato ordine judiciario, expensas in Causa factas ab Actrice con. Succumbentem in executionem rei judicatę repetendas taxavit in Scutis 885., Cum autem hodiè coram Me de istarum excessu fuerit dubitatum, responderunt Dni constare de excessu juxtà modum.

Excessus quidem visus fuit patens quoad propinam in ducatis 100. auri solutam A.C. in priori instantia pro decreto de Voto S. Rotę prolato; Quamvis enim in hac Causa ipse processerit tanquam Executor specialr delegatus in litteris Apostolicis S. m. Gregorij XV., adhuc etiam uti talis majorem propinam ultrà ducat. x. exigere non poterat, juxtà Litteralem dispositionem reformationis S. me. Pauli V. §. 13., ut propterea pro illo pluris, quod ultroneè eidem solvit Ducissa, nulla ipsi
1 adversus Succumbentem competat repetitio, cum in refectione expensarum eę solum à Victo reficiendę sint, quas Victor necessariò subijt in Judicio, non itidem, quas voluntariè, et pręter necessitatem impendit Add. ad Buratt. decis. 921. nº. 14. Rota coram Duran. decis. 161. nº. 4. et 5., et coram Bich. decis. 125. nº. 14., et dec. 534. nº. 20.

Excepta autem hâc partitâ, nullius in reliquis deprehendi valuit excessus, cum earum potissima pars consistat in regestris, citationibus, Judicum Sportulis, et similibus, quę iudiciales, vel etiam vivę appellantur, quę-
2 ve uti exactis justificatę integrè absque ulla diminutione Victrici sunt reficiendę, L. properandum §. Sin autem Cod. de Judic. Vestr. in prax. Lib. 8. cap. 2. nº. 10. Rota coram Cerro decis. 909. per tot., et in Romana Successionis

UVA.BHSC

et Legitimæ 13. Feb. 1696. 8. Justitia autem coram R.P.D. meo Scotto, et in Colonien. nullitatis Matrimonii 10. Martii præteriti 8. Ex duplici enim coram Me, et novissimè in Romana Cambii 23. Januarij proxè elapti coram R.P.D. meo Lancetta; Cæteræ verò contineant moderatam Summam ru decem pro qualibet instantia, in qua Rota relaxando juris rigorem taxare consueuit extraiud.les expensas pro Honorario Defensorum Causæ, Copiis Scripturarum, et Similes, ut videre est in decisionibus mox allegatis, et alibi frequenter.

3

Et ita alteral.

Romana Pecuniaria
Lun. 16. Februarii 1699.

CXLIII.

Post contractum Matrimonium inter Marchionem Ferdinandum, et Marchionissam Imperiam permanserunt ambo Coniuges Spatio quadriennij, et ultrà in Domo Comitis Lelij Sponsæ Fratris, ibique à Comitissa Vincentia Matre, et Socru respectivè alimenta cibaria perceperunt: Paternam deindè domum Marchione cum Uxore, et filio tunè infante reverso, Solidatisque cum Comitissa Socru computis pro alimentis, ut præfertur, ab ipsa Subministratis, nullus de his amplius in plurium annorum decursu inter Partes fuit habitus Sermo, donec agente nuper Marchione adversus Comitem pro interusuriis dotalibus residui Dotis non Solutæ opposuit iste eorumdem interusuriorum compensationem cum recitatis alimentis, et quamvis super huius exceptionis irrelevantia Iudex prioris instantiæ pronunciaverit, adhuc non acquiescens Comes huic Iudicato obtinuit appellonis Causam mihi delegari, datoque ad normam Commissionis dubio = An constet de credito, et pro qua Summa, Domini in illius hodierna disputat.

non

UVA.BHSC

non constare de credito responderunt.

Nulla siquidem aderat altercatio, quin ex redditibus Comitis Lelij Comitissa Vincentia eius mater præfatis Coniugibus alimenta suppeditaverit, quemadmodum neque controvertebatur Marchionem Ferdinandum pro ijsdem alimentis solvisse in totum ₰ 1340-, et sic ferè ₰ 25. pro quolibet mense, sed tota vis ad probandum suum creditum ex parte Comitis constituebatur in eo, quod relata summa nimis impar esset quantitati pro prædictis alimentis verè debitæ,
1 quæ sivè inspecta nobilium Coniugum qualitate, sivè attenta Urbis consuetudine, à quibus potissimè circumstantiis religio Judicantis regulam desumit pro hisce alimentis iuxtà sui arbitrium decernendis per Text. in L. Cum alimenta ff. de aliment. et Cib. Legat., et in L. 2. ff. ubi pupill. educ. deb. gloss. in §. Consideramus verb. Legitima Auth. de Trient. et Semiss. Menoch. de arbitr. Jud. 169. per tot. Rota decis. 7. nº. 5 pº. 13., et alibi frequenter, in longè
2 uberiori quantitate taxanda esse dicebantur, prout aliàs pro nobili muliere in menstruis ₰ 100- taxavit Rot. in decis. 736. coram Pamphil., et pro unico Viro nobili in annuis ₰ 400- in dª. decis. 7. nº. 6. pº. 13. recent.

Verùm utcumque cum allegatis theoricis proce-
3 dendum esset, ubi ageretur de taxandis alimentis in futurum præstandis, nullaque inter Partes super eorum quantitate accessisset Conventio, in quibus terminis loquitur text. in L. Cum alimenta ff. de alim. et cibar. Legat. cum aliis quotquot in contrarium adduci possent, utiquè cùm in subiecta hypothesi agatur de iis repetendis, quæ jam præsti-
4 ta sunt, quo casu repetitio non competit, nisi pro summa quæ verè, et realiter impensa est L. alimenta Cod. de negoc. gest., L. Patrem ibique Bald. circà finem Cod. de

UVA.BHSC

5 nupt. Rota divers. decis. 742. n.° p.° p.e p.ma, ac prete-
reà constet de illorum expressa conventione inter Socrum
et Generum inita, cessat quodcumque Judicis arbitrium, eaq.
servanda est lex, quam sibi partes ipsæ indicere voluerunt
ad Text. in L. p.a §. Si conveniat ff. depositi L. Cum Certus
5. ff. de Tritic. vin. et oleo legat gloss. in d.a L. Cum ali-
menta verb. quantitate in fin. ff. de alim. et cib. leg.
Montan. de tutel. cap. 32. reg. 9. n.° 221. Gratian. discept.
for. cap. 613. n.° 22. 25. et seq. Rota coram Merlino decis.
671. n.° 22.

Neque de veritate, ac validitate eiusdem Con-
ventionis ambigi poterat, eò quia ad illam probandam nullum
aliud allatum fuerit documentum, quam simplex Comitissæ
Vincentiæ Socrus quietantia cum enunciativa assertæ Con-
ventionis ibi = cosi convenuto frà noi, quæ veluti ab ipsa
nuperrimè exarata, ut Genero simul ac filiæ cum quibus
cohabitat morem gereret, vel tanquam à Matre facultati-
bus destituta, ejusque filio nimium præjudicialis, et læ-
siva, ex quo iuxtà attestationes exhibitas verisimiliter
longè plus pro huiusce alimentis præstandis impensum fuerit,
in Judicio non esset attendenda.

Quemadmodum enim horret suspicari, quod ma-
trona Natalium nobilitate moramque præstantia, ac
probitate insignis in damnum, et perniciem filii colludere
præsumpserit, obiectam prætereà suspicionis maculam ab-
stergunt plures circumstantiæ, ex quibus conventio, vèl
nullum præjudicium filio allatura, sed admodum verisi-
6 milis in contingentia casus DD. videbatur, ut proindè
tanto maiorem vim assumeret Comitissæ Matris asser-
tio, saltem uti declarativa eius, de quo ipsa tanquam
de facto proprio testari potuisset ad firmata per Rotam
coram Cels. d.e 312. n.° 4. et 5. et d.e 352. n.° p.° et 2.°

P.°

UVA.BHSC

P°. Siquidem ponderandum se offert, quod agebatur de alimentis ad nuda cibaria restrictis, et quæ de tempore conventionis præstanda erant pro tribus dumtaxat personis videlicet Marchionissa, Marchione, et unica Ancilla, superventa post aliquod tempus Coniugum Lactentis Filii Nutrice; 2°. quod illa sumenda erant in communi frugali mensa cum
7 Matre, et Socru respectivè adeoùt ratione huius convictus minus quoque in illis parandis erogatum censeantur, ut animadvertit Rota decis. 629. n°. 5. coram Coccin., et conferunt pariter
8 notata in decis. 6. n°. 8. coram Bichio, ubi pro nobili Romano alimenta comprehenso victu, et vestitu taxata noscuntur
9 in annuis ℔ 180. 3°. quod illa præstabantur personis Consanguinitate, et affinitate Coniunctis, quo casu sola ratio habenda videbatur de summa, quæ verè in eisdem parandis potuit erogari, non autem de ea, quam fortè præd. Coniuges impendissent, ubi oportuisset huiusmodi alimenta sibi querere in domo ad usum eorum habitationis conducta, in quibus terminis loquuntur attestationes Peritorum à Comite Lelio inductæ, et 4°. demum quod cum de tempore initi matrimonii contrahentibus innotuissent Marchionis cum eius Patre, et Patruo dissentiones, propter quas vetabatur Vxorem ad paternam Domum traducere, esto etiam, quod alimenta verè præstita præd.ª conventam summam excessissent, adhuc
10 verisimilius præsumendum est illud plus erogatum, vel titulo puræ liberalitatis in Coniuges fuisse collatum ad Text. in L. Nessenius 34. ff. de neg. gest., et in L. Alimenta 11. Cod. eodem Menoch: de arbitrar. Cas. 88. n°. 20. Surd. de alim. tit. 6. p°. g. n°. 6., et sequen. Gratian discept. for.
11 cap. 160. n°. 17. Mart. Medic. d°. 86. per tot., vel in augumentum dotis ex pacto eorumdem Contrahentium cessisse ad tradita per Altograd. cons. 76. per tot. Lib. 2. Fontanell. de pact. nupt. claus. 7. gloss. 3. p°. 14. n°. 34., et sequen.

UVA.BHSC

Et sanè quemadmodum poterat Mater iuxtà effrenatas facultates sibi à filio tunè ab Urbe absente indultas dotem sibi benevisam Imperiæ filiæ constituere nonne et ob eandem Causam pacisci potuit de alimentis pro certa tunè definita Summa Coniugibus subministrandis, quousque Marchio ad paternam domum cum Uxore revocaretur? ut ità concluderetur tractatus, qui fortè aliàs perfici non potuisset ducto argumento à maiori ad minùs

12 quod in jure nostro validum est ad text. in L. Quidam 5. §. Sed cum veteres circà fine Cod. de necess. serv. hered. instit. Gloss. in L. Inter minores 8. verb. Contrà Rempublicam ff. de in integr. restit., et in L. Alienam 18. verb. Tutorem in fin. Cod. de procurator.

Prædictaque non leve veritatis fomentum recipiunt,

13 tam à confessione d.e conventionis à Marchione in responsionibus ad positiones Comitis emissa, quæ donec de contrario non constet, probat quoque contrà Ponentem, Rota decis. 783. n.o 7. p.e 18. recent., tum etiam ex facto ipsiusmet Comitis qui tametsi pluriès conventus pro solvendis interusuriis dotalibus, nulla compensatione cum prætensis alimentis, sivè eorum residuo opposita, illos liberè Marchioni persolvit, indè enim validum insurgit argumentum quod præd.am compensationem, de qua hodiè excipit tandiù proponere non distulisset, ubi factum Matris, quam toties in

14 rebus agendis, sibi proficuam asseruit, ratum non habuisset ad vulg. Text. in L. Cum de indebito 25. ff. de probat. et conferunt firmata per Rot. in Romana Cambij p.a Martii 1656. §. Prima enim coram clar. me. Card.li Caccia, et in Ferrarien. pecuniaria 10. Januarii superioris anni §. Quemadmodum enim coram Me.

Et ità utraque &c.

Came-

UVA.BHSC

Camerinen. Redditionis Rationis
Ven. 20. Februarii 1699.

541

CXLIV

Devoluta ad Cameram in 3a. instantia per appellationem à geminis contrariis Sententiis per Carolum Cellium interpositam causa redditionis rationis Gabellæ Macinatus Civitatis, et Status Camerini, ac Terræ Caldarolæ per Josephum Brunellum nomine eiusdem Caroli, necnon Julii Savini Affictuariorum per quinquennium, et novem menses circiter administratæ, fuit ad instantiam Creditorum memorati Cellii à Signatura Justitiæ impetrata in statu, et terminis remissio huius Causæ ad Rotam, cui præcedenter in gradu appellationis à Sententia A.C. commissa reperiebatur altera super concursu creditorum ipsius Cellii, quo circà subscripto dubio An constet de credito, et in qua summa, quia desuper oppositum fuit, eundem Cellium in judicio neutiquam stare posse ob amplissimam bonorum cessionem, ad quam de anno 1687. à san. me. Innocentio XI. benigniter admitti obtinuit, absque tamen ignominia ex quo propriis sumptibus in defensam Cretensis Regni contrà Turchas militaverat, aliud propterea datum fuit dubium = an scilicet Cellius possit stare in iudicio, et utroque in hodierna audientia proposito, cum Domini super primo resolutione distulerint demandantes, quod Nicolaus Gallus Peritus iterum referret etiam quo ad bollettinos receptos per Josephum, non hæsitarunt super secundo rescribere = Cellium stare posse in iudicio.

1 Quamvis enim in jure verasit conclusio, quod cedens bonis non habet legitimam personam standi in Judicio, ideoque neque agere, nec conveniri potest ad

UVA.BHSC

Text. in L. item si unus 19. ff. de recept. Arbitr. L. 4. ff. de cess. bonor. Brun. de cess. bon. quæst. 17. n.º 1. Virgil. de Legitim. person. quæst. 12. à n.º 15. Gratian. discept. 486. n.º 9., et seqq. Salgad. Labyr. credit. p.e 1. cap. 14. n.º 22; et seqq., ubi Concordantes Olea de cess. iur. tit. 1. quæst. 1. n.º 9., et seqq. Boller. de decoct. debit. fiscal. tit. 4. quæst. 2. n.º 16., et seqq., cum ad id habeatur pro mortuo Carleval.
2 de judic. Lib. 1. tit. 3. disput. 6. n.º 36. Rota in Viterbien. Laudi 26. Martii 1688. §. finali coram bo. me. Emerix.

Prædicta tamen conclusio fallit quoties prout in præsenti cessio non fuit consummata, ut potè quia bona
3 non fuerunt ad instantiam creditorum distracta, neque ipsis adiudicata, sed adhuc remanent penès ipsum Debitorem, hoc enim in casu cedens bonis rectè potest jura sua prosequi in iudicio, tam agendo, quam excipiendo L. is qui 3. ff. de cess. bon. Gratian. discept. for. d.º cap. 486. sub n.º 24. cum seqq. Paschal. de vir. patr. potest. part. 2. cap. 9. n.º 57. Salgad. in Labyr. credit. part. 1. cap. 14. n.º 50., et seqq. Rocc. de decoct. mercat. notab. 9. n.º 283., et seqq. Marc. Anton. Amat. decis. 93. n.º 2., et seqq.; ea quidem valida ratione,
4 quia donec favore Creditorum sequatur venditio, seu adiudicatio bonorum debitoris, bona semper remanent in dominio ipsius debitoris, qui potest interim penitere, et impedire effectum cessionis, vel per solutionem debiti, vel se defendendo L. is qui 3., et 5. ff. de cess. bon. Gratian. d.a discept. 486. n.º 25. Scannarol. de visitat. Carcerat. Lib. 3. cap. 1. n.º 2. Leoncill. de privileg. pauper. part. 2. privileg. 49. n.º 3. Boller. de decoct. debit. fiscal. tit. 4. q.e 2. n.º 15. Amat. d.a decis. 93. n.º 3.

Idque facilius Dni procedere dixerunt, quia Cellius prosequitur judicium pro commodo, et utilitate suorum Creditorum, quorum aliqui admissi sunt ad causam,

et

UVA.BHSC

et insimul cum Cellio urgent adversùs Brunellum pro red=
ditione rationis Sum.^e illius n.º 1. et 2.º, undè etiam ex hoc
capite præd.^a cessione non obstante agere potest in iudicio, cum
5 id, quod satisfactis suis Creditoribus superesse poterit, in eius
commodum cedere debeat, ut tradit Salgad. in Labyr. credit.
p.^e 1. cap. 14. n.º 46. et seqq. præcipuè n.º 49.

Accedente ulteriùs, quod Signatura Justitiæ remisit
6 Causam ad nostrum Tribunal in Statu, et terminis, in qui=
bus reperiebatur in Camera, quamobrem cum inibi sub die
28. Martii 1659. resolutum fuerit sub particulari dubio,
cessionem non obstare, ut Cellius posset stare in judicio, in=
dè fit, quod resolutio huiusmodi non potest ampliùs refricari,
cum omnia acta antecedenter gesta per d.^am remissione
Causæ in Statu, et terminis censeantur ab eadem Signatu=
ra specialiter approbata, ut firmat Rota coram Ludovis.
decis. 259. n.º 1. ibique Add. sub n.º 6. vers. item adverten=
dum est.

Et ità utrâque.

Romana Immissionis
Lun. 23 Februarii 1699.

CXLV.

Immissionem, quam ex notissimo remedio Leg. final.
Cod. de Edict. Div. Adr. tollen. in Tribunali A.C. sibi decer=
ni obtinuit Catharina ad bona obnoxia fideicommissis à
Hieronymo eius Propatruo, et Hieronyma Octaviana Ma=
tre constitutis, hodiè denegandam esse Sacra Rota respon=
dit non quia de existentia, et purificatione utriusque fi=
deicommissi favore Actricis, minusque de bonorum identitate
in aliquibus corporibus fuerit dubitatum, sed quia visum est
petitæ Immissioni obstaculum præbere Transactionem jam=
diù inter ipsam Catharinam Actricem, et Jo: Franciscum Mo=
rellum Possessorem, et Reum conventum solemniter initam

UVA.BHSC

1 ex Regula in Jure nrō satis familiari, quod hæc rei iudicatæ æquiparatur, vetatque in Iudicio promoveri ea, quæ ad resecandas Lites bona fide inter partes composita sunt, ut sunt Jura aperta in L. Eleganter §. Si quis ff. de condit. indebit., L. Fratris, et L. Quamvis Cod. de Transact. cap. 1º. de Lit. contest. in 6. Rota in rec. d. 262. nº. 1mo. pº. 19, et in Carpentoraten. Laudemiorum 20. Junii 1692. §. Habent enim coram clar. me.
2 Card.li Caccia, ac nedum afficit Transigentes ipsos, sed ab eorum quoque Successoribus præcipit plenè, et inviolabiliter observari cap. veniens de Transact. Mantic. de tacit. Lib. 26. tit. 4. nº. 14, et 20. Gratian. discept. for. cap. 867. nº. 1º., et Seqq. Rota coram San. mem. Gregor. d. 354. nº. 3, et d. 418. nº. 5., coram Merlino d. 480. nº. 1mo., coram Roxas d. 335. nº. 3., et in recen. d. 79. nº. 6. pº. 1ª.

Porrò agnoverat Catharina vim, et efficaciam propositæ exceptionis, eamque declinare satagebat sub obtentu quod ipsa in prædicta Concordia remanserit ænormissimè læsa, tum habito respectu ad Fideicommissum Hieronymi, ex quo tametsi ad sui favorem jam tunc temporis purificato nil prorsus in eadem Transactione assequuta fuerit. Tum etiam ad alterum Fideicommissum Hieronymæ Matris ex cuius hæreditate bona valoris dumtaxat ℔ 2198. verè perceperit summam nimis imparem effectibus hæreditarijs præd.e Hieronymæ, quorum valor detracto ære alieno, ac seposita Legitima Francisco filio, et Morelli Possessoris Authori debita juxtà Calcum à Defensoribus Catharinæ efformatum in illius Sum.º nº. 9º. ascendere figurabatur ad ℔ 8127 – Quibus ità se habentibus
3 haud esset opus recurrere ad remedia rescissoria, sed actus ipse, tanquam longè ultrà bessem, et sic ænormissimè mulieri læsivus, implicitam ipso jure involveret nullitatem ineptusque esset ad impediendam immissionem ad bona, super quibus ità nulliter, ac dolosè dicebatur transactum L. nullo 24. Cod. de rei vindication. Rota d. 312. nº. 19., et Sequen.

pº. 16.

UVA.BHSC

16. d. 650. n. 3; et 4. p. 18., d. 350. n. 11; et seqq. p. 19. et in Romana, seu Firmana Successionis 28. Febr. 1695. §. nec obstat transactio coram Rmo D. meo Molines Decano, et 16. Jan. 1696. § nec dictæ sententiæ coram R. P. D. meo Priolo.

Verum ex neutro capite visa est hodie esse in probatis asserta enormissima Lesio, quæ tamen ad intervertendum solemnem transactionis contractum, pro quo militat omnis præsumptio validitatis, et Justitiæ, claris, et omninò concludentibus probationibus esset ab allegante probanda Cephal. cons. 3. in fine. Natt. cons. 605. n. 8. Rota coram San. mem. Gregor. d. 553. n. 9., coram Buratt. d. 538. n. 1, et 2. non quidem si loquamur de fideicommisso Hieronymi, cum enim Catharina hucusque per legitima documenta non probaverit quæ, et quanti valoris extiterint bona ad prædm. Hieronymum fideicommittentem spectantia, ut indè statui posset an bona sibi à Francisco Fratre in dotem tradita etiam pro toto eo quod ex relato fideicommo. consequi valuisset constituerent necnè integrum eiusdem fideicommittentis assem. Domini transeundo cum Calculo per Morellum exhibito recognoverunt hæreditatem Hieronymi non transcendere ℛ 2161. 33., ut propterea dum Catharina à Francisco Fratre dotante consequuta est bona valoris ℛ 3484. in comperto maneat, quod computata etiam portione legitimæ, quæ sibi ex paterna substantia debebatur in ℛ 700. nedum integrum fideicommissum Hieronymi sed et multò pluris in dotis constitutione perceperit.

Absque eo, quod memoratus Calculus de errore redargui possit ex quo in eo minus rectè præsuppositum fuerit quod bona à Hieronymo per indivisum possessa cum Angelo eius nepote pro sola 3a. parte ad ipsummet Hieronymum spectarent, quandò ipse in ejus Testamento satis apertè declaravit ad se pertinere pro medietate. Quandoquidem

UVA.BHSC

cum bona in universum super quibus vertitur quæstio alias intrespartes divisa, pro virili pertinuerint ad Scipionem, Bertoldum, et Hieronymum Fideicommittentem, et in Angelum Catharinæ Patrem pervenerint tam portio Bertoldi Patris, quam altera Scipionis Patrui, quemadmodum non obscure elicitur, tum ex confessione ipsiusmet Hieronymi, qui in permutatione quorumdam Bonorum tunc pro indiviso cum Angelo Fratre possessorum, in isto, cuius communi nomine stipulabatur contractus hæreditariam qualitatem respectu Bertoldi, et Scipionis expressit Summario Morelli N.° 12. Litt. A. et C. Tum rursus ex quo in retrovenditione cuiusdam census aliàs favore Francisci Sen. mediati Authoris Morelli impositi illius pretium pro sola 3.ª parte ad Hieronymum pervenit, cæteris duabus partibus Angelo Fratri dimissis d.° Summ.° N.° 14. Consequens propterea fit, ut ea, quæ in actibus adeò proportionatis circa pertinentiam solius 3.æ partis ad Hieronymum gesta sunt, prævalere debeant erroneæ confessioni in Testamento emissæ,
5 et tanquam facto positivo eiusdemmet Hieronymi comprobata, impugnari haud possint à Catharina ex illius fideicom. veniente vul. L. Cum à Matre Cod. de rei vindic. Rota d.e 361. n.° 11. coram Pamphil., decis. 287. n.° 6. coram Priolo, et d.e 41. n.° 11. coram Cerro.

Minusque probari visa est Læsio habito respectu ad fideicommissum Hieronymæ, nam cum istius hæreditas calcularetur in ₰ 10871. Et ex his Catharina in constitutione dotis tot bona receperit valoris scutorum 3784. deinde verò occasione Transactionis, de qua disseritur Morellus eidem assignaverit nonnulla credita hæreditaria Hieronymæ, in summa ₰ 1155. rursus Domum cum Apotheca valoris ₰ 3402.; Annuum itidem Canonem ₰ 15. Capitalis verò ₰ 500., ac demum ₰ 136. in tot argentis, quæ omnes partitæ simul junctæ constituunt summam ₰ 8977., satis
6 inde deprehenditur quamcumque excludi Læsionem, quæ

tamen

UVA.BHSC

tamen deberet esse ultrà bessem ad hoc ut mulier diceretur in Transactione enormissimè Lesa, ut notat Abb. in cap. Cum contingat n°. 23. de Jur. iur. Surd. cons. 480. n°. 12; et seqq. Rota coram Cels. d°. 2059. n°. 2; et d°. 318. n°. 2; et in d°. Romana, seu Firmana successionis 28. Februarii 1695. §. Quod autem coram Rmo D. meo Decano.

Quin ad augendum statum hereditarium Hieronymæ haberi potuerit ratio vel de bonis eidem à Francisco Filio aliàs insolutum traditis pro satisfaciendis menstruis præstationibus, quas ipsi, ut vulgo dicitur per le Spille Angelus Vir, et Pater respectivè d°. Francisci in Capitulis matrimonialibus se soluturum promiserat, vel etiam de 3784., quæ in tot bonis propriis eademmet Hieronyma Catharinæ filiæ titulo Dotis assignavit, ac si id eo animo egerit, ut ipsa tantundem consequeretur à patrimonio Filii, cui tanquam Patris hæredi inerat onus sororem dotandi argument. Text. in L. si quis à Liberis §. Item rescriptum ff. de Liber. agnosc. Gratian. discept. for. cap. 504. n°. 11. Card. de Luc. de dot. disc. 154. sub n°. 25., plenè Rota coram Coccino d°. 77. n°. 9. et 10.

Loquendo etenim de asserta datione insolutum existimabant Domini nullum ex ea acquiri potuisse Jus Hieronymæ assignatariæ; Nam cum huiusmodi menstruæ præstationes à Viris Uxoribus promittantur, ac suppeditentur ad hoc ut subire valeant expensas, quæ muliebrem cultum respiciunt, eo ipso quod illa constante matrimonio ornata congruenter incessit, subintrat præsumptio, quod idem Vir, vel in pecunia vel in speciebus æquipollenter promissa adimpleverit, ita ut eo defuncto nequiverit Mulier ex hoc prorsus erroneo, ac insubsistenti credito à Filio tunc minore ptam dationem insolutum extorquere per ea, quæ discusso formiter articulo firmavit Rota in Romana pecuniaria 14. Junij 1697. pro tot. coram Rpd. meo Pio confirmata

UVA.BHSC

27. Junii prox.ti coram eodem; Idque potissimum dicendum est ubi Angelus Vir d.as menstruas prestationes ex redditibus ejusdem dotis se soluturum promisit, adeoùt cum Hieronyma met d.os redditus, et administraverit, et exegerit Summario Morelli n.o 9. et X.
9 crescit presumptio, quod ipsa vel sibi de d.is prestationibus satisfecerit, vel eas sponte Marito remiserit, ut in proposito observat Rot. in d.a Romana Pecuniaria coram Rpd. meo Pio. Quod et agnovisse videntur ijdem Transigentes eo ipso, quod in dispositiva Transactionis pred.am dationem in solutum insubsistentem ex hoc capite fassi sunt.

Proùt nec ulla debita erat hereditati Hieronymæ reintegratio pro bonis, quæ, ut præfertur, de proprio Catharinæ filiæ in dotem constituerat. Siquidem cum ista juxtà vires paternæ substantiæ, ac Hereditatis d.i Hieronymi Propatrui congruam dotem in aliis Bonis à fratre dotante receperit, illud plus,
10 quod Mater eodem dotis titulo expenso augere voluit, auxisse censetur non animo repetendi, sed ut actum propriæ Liberalitatis ergà filiam expleret juxtà Text. apertum in L. unica §. Accedit C. de rei uxor. action. L. si dotem Cod. de jur. dot. Surd. cons. 534. n.o 6. Merlin. de Legit. Lib. 2. tit. 2. q.e 17. n.o 32. Card. de Luc. de dot. dicto discur. 154. n.o 26. Rota d.e 41. n.o 4. coram Bichio.

Qui sanè donandi animus in pred.a Muliere confirmatur; Tum quià versamur in Matre, in qua facilius
11 cadit donationis presumptio presertim favore dotis Merlin. de Legit. d.a q.e 17. n.o 32., Tum ex eo, quod in casu restitu-
12 tionis dotis illius reversionem non sibi sed favore ipsius filiæ, aliorumque quorum interest stipulata est Surd. d.o cons. 534. sub n.o 29. vers. Postremò Spad. cons. 137. sub n.o 9. Lib. 3. Rocc. disput. jur. select. cap. 115. n.o 20. Card. de Luc. de dot. d.o disc. 154. n.o 44. Rota coram Duran. d.e 231. n.o 15; et seqq., et in recen. d.e 329. n.o 15. p.e 5. d.e 47. in fine p.e 17. cum aliis in Romana fideicommissi

de

UVA.BHSC

de Palarzolis 4. Julii anni preteriti §. Ex quibus coram Me.
13 Tum rursus ex quo Mater ipsa pluries in eodem Instro expres=
sit prædm. dotis augmentum de bonis propriis constituere, quod
pariter donandi animum prefert, cum non dicatur de propriis
pecuniis solvere, qui ita solvit, ut repetat Leg. qui sic ff.
de Solution. Soccin. jun. cons. 79. nº. 54. et 93. vol. 3. Surd.
dº. cons. 534. nº. 16. et seqq. Rota in Narnien. Fideicom.
de Capitonibus 2. aprilis 1685. §. 2º. considerandum coram
Revmo D. Hervault Archiepo Turonen. et in da. Romana
fideicomi. de Palarzolis coram Me §. Potissimum vero Ac=
14 cedente presertim quod quousque ipsa vixit nunquam ani=
mum prædm. augmentum repetendi patefecit, ut in terminis ob=
servat Surd. dº. cons. 534. nº. 28. et seq. Mangil. de
imput. qº. 25. nº. 13. Merlin. de Legit. dª. qº. 17. nº. 10. et
seqq.

Quibus efficacibus argumentis à Jurispresumptione
majus robur desumentibus non meretur contraponi uni=
ca coniectura, que ad exclusionem donationis in oppositum ad=
ducebatur, quod nimirum Franciscus agnoscendo Matris Here=
ditatem in illius statu hereditario reposuerit ea bona, que
Mater ipsa ex propria substantia in dotem filiæ constituerat;
15 nam cum id, eo animo egerit, ut ita stabiliri posset Legitime
portio sibi ex materna substantia debita commensurative
etiam ad ea, que Mater donationis titulo in filiam distraxe=
rat per Text. in auth. unde si parens C. de inoffic. Testam.
et in L. pma. et tot. tit. Cod. de inoff. donation. Bartol. in
L. Titia La 2a. §. Imperator ff. de Leg. pmo. Late Merlin. de
Legit. Lib. 2. tit. pmo. qº. 18. et qº. 21. nº. pmo. et fere per
tot., trahi exinde non potest illatio ad arguendum in Hie=
ronyma animum repetendi à fratre, quod donare vo=
luisse ipsa vivens juxta præmissa satis aperte explicave=
rat vulgata L. Papinianus ff. de minorib.

Prædictaque in universum eo magis amplectenda

UVA.BHSC

Domini existimarunt, quo non sumus in Judicio super rescis:
sione præd.e Transactionis promoto, in quo strictum, ac rigorosum
assumi debeat examen super omnibus capitibus ad destruendam
prætensam Læsionem cumulatis, sed versamur in casu, in quo
Transactio ipsa per modum exceptionis proponitur ad impedien:
dam immissionem per Actricem ex Juribus fideicommissorum
16 petitam, adeoùt satis sit, quod illa implicitum validitatis statum
præseferat, ut hoc interim obicem præstet immissioni petitæ ad Bo:
na super quibus transactum dignoscitur ex Juribus in principio alle:
gatis, et conferunt latè tradita per Urceol. de Transaction. q.
2. n.o 12.

Et ità resolutum est utraque.

Romana Separationis Thori
Ven. 23. Martii 1699.

CXLVI.

Post denegatam Marchioni Francisco manutentio:
nem in exigendis ab Uxore matrimonialibus obsequiis, nedum
ratione acerrimæ controversiæ inter ipsos Conjuges vertentis sup.
prætensa per Mulierem perpetuâ Thori Separatione, verum
etiam ex causa plurium aliarum Litium, quas pariter Uxor
contrà Maritum promoverat, ut liquet ex decisionibus coram
me editis 9. xbris 1697. et 5. Martii superioris anni, acquievit
Marchio sententiæ ad normam earumdem Decisionum à
me promulgatæ, donec ipse sub obtentu, quod omnes præfatæ
lites jam remansissent extinctæ novum dubium per me pro:
poni curavit = An constet de terminatione Litium, itaut
sit danda manutentio, quod in utraque sui parte fuit per Do:
minos negativè resolutum.

Ex quatuor enim Litibus, quæ præter illam super
Thori Separatione in judicium tunc acriter deductam recen:
sentur in prima ex relatis Decisionibus coram me editis
§. Quod et in Hypothesi, comperierunt Domini duas adhuc
pendere indecisas, alteram videlicet super allegata per
Mar-

UVA.BHSC

Marchionissam distractione plurium Locorum Montium dotalium nullo penitus, vel minus valido subsequuto illorum pretij reinvestimento, et alteram super redditione rationis nominum debitorum in dotem pariter assignatorum, eorumque exigibilitate: His enim adhuc non terminatis frustra Marchio reditum Uxoris ad maritale thorum efflagitat resistente semper vi, atque efficacia praedictae Sententiae, quae cum per utriusque Collitigantis
1 acquiescentiam in authoritatem rei judicatae transiverit pro veritate habetur L. res judicata ff. de reg. iur. L. ingenuum ff. de Stat. homin. Surd. decis. 289. n.o 9.o Clota d.e 249. n.o 18., et d.e 251. n.o 41. p.e 19. recent.

Nec obstat, quod praedictae Lites de medio sublatae remanserint vel per Sententias R.P.D. Sperelli, qui in utroque articulo Marchionem ab impetitis absoluit, vel per rescriptum posterius Signaturae Justitiae, quae easdem Sententias circumscribendo earum quoque acta de medio substulisse videtur. Quantumvis enim Signatura Justitiae agnoverit Sententias R.P.D. Sperelli fuisse sine jurisdictione prolatas, ideoque illas ad instan-
2 tiam Marchionissae circumduxerit rescribendo, ut A.C. alium ex integro deputaret, non ob id tamen instantias ipsas peremit, minusque effecit, quin Marchionissa antiqua sua jura in novo judicio iterum reassumere posset, quod cum de facto peregerit, actuque coram novo Judice ab A.C. deputato praedictas veteres instantias prosequatur, donec istae terminum non attigerint, remanet in suo robore virtus rei judicatae, cuius vigore nonnisi praedictis Litibus terminatis mulier compellenda est ad virum redire ex rationibus, et authoritatibus primo dictae meae decisionis 8. quod et in hypothesi.

Et ita utraque &c.

Spoletana Census
Lun. 16. Martii 1699.

CXLVII.

Dissoluto per obitum Francisci de Sanctis Matrimonio aliàs

UVA.BHSC

inter ipsum et Sulpitiam Trenfanellam contracto, Doralix uti Filia, et Donataria universalis Equitis Petri Aloysii de Sanctis qui prò restitutione dotis in Summa ℛ 1000. eidem Sulpitiæ constitutæ, et aliorum ℛ 1000 prò Supradote Solemniter se obligaverat, de anno 1629. in computum dictæ dotis inter alia assignavit, seu cessit dictæ Sulpitiæ unum censum ℛ 400. in Sorte per Dominicum Sanctem, eiusque Fratres anno 1624. impositum cum promissione exigibilitatis, ac cum expressa conditione, et pacto (sunt verba eiusdem Cessionis) quod in casu molestiarum et evictionis dictorum Censuum, vel alterius ipsorum ultrà Supradictam promissionem de defensa, et evictione ad meliorem dictæ Sulpitiæ, et suorum cautelam possit, et valeat redire ad primæva Jura, et obligationes de restituendo dotem Summo. Actoris N°. 2°.

Vigore prænarratæ cessionis egit Sulpitia pro fructibus decursis, obtentoque pro illis mandato executivo de anno 1652. omnia bona debitorum fuerant in illius executionem pro ℛ 118. deliberata Andreæ Gratiano, qui illa favore ipsius Sulpitiæ subindè retrocessit; Sed cum de anno 1661. eadem Sulpitia præfatis bonis expoliata fuerit, nam ad illa Jo: Baptista Verrutius, ejusque Uxor uti creditores anteriores communium debitorum in vim utilis Salviani interdicti obtinuerunt immitti (quamvis molestias sibi illatas Sulpitia cessionaria intimare haud omiserit Paulo Saxatello Doralicis cedentis hoc interim defunctæ filio, et hæredi) hinc Salvator Franciscinus, qui tanquam creditor Sulpitiæ effectus fuit Dominus dicti Census utendo juribus ejus Authrici in Instrumento cessionis præservatis judicium pro illius Sorte, et fructibus instituit tam contrà Moniales B. Ritæ Casciæ, quam contrà Moniales S. Margaritæ eiusdem Loci hæredes proprietarias, et usufructuarias respectivè eiusdem Pauli Saxatelli causam habentis à dicto Equite Petro Aloysio de Sanctis, mandatumque ab Ac. quoad omnia reportavit, quod cum in gradu appellationis revocatum fuerit à R. P. D. Sylva, indè ad provocationem Salvatoris delata mihi Causæ cognitione dedi dubium An constet de credito tam respectu capitalis Census, quam fructuum, illoque

quoad

UVA.BHSC

quoad fructus ob votorum scissuram non resoluto respectu sortis Domini responderunt constare de credito.

1 Quandoquidem cum in cessione dicti Census expresse conventum fuerit, quod in casu molestiæ, et evictionis licitum foret Sulpitiæ redire ad primæva Jura, et obligationes de restituendo dotem, utique sequuta avocatione bonorum super quibus Cessionaria pro fructibus satisfieri obtinuerat, dicitur commissa stipulatio, adeout ad formam præallegatæ conventionis valeant Sulpitiæ Successores complementum dotis ex primævis Juribus expostulare juxta gloss. in L. eleganter 24. verb. finita in fin. ff. de pignor. act. et in L. libera 8. verb. non prohiberes vers. solve hic eo pacto C. de Sentent. et interlocut. omn. Judic. Bald. in d.a L. libera ante n.us 1; ibique Salicet. par. n.o 1. Cyriac. controv. 500. n.o 29. et seq. Mangil de evict. q.o 144. n.o 30. et 32. Arias de Mes. var. resol. Lib. 1. cap. 46. n.o 8. Card. de Luc. de cred. disc. 32. n.o 3. et 9. Add. ad Burat. decis. 645. n.o 17. Rota in Romana Census. 26. Junii 1682. § nec refragatur coram bo. me. Guaxardo.

2 Non relevante, quod Sulpitia cessionaria adversus Debitores cessos non fecerit debitas, ac continuatas diligentias, atque ideo illius Successoribus contra Hæredes Cedentis regressus non competat ad latè tradita per Urceol. consult. 2. n.o 23. Rocc. disput. jur. Select. cap.

3 151. n.o 2. et alibi passim. Omisso enim, quod diligentiæ contra Debitorem cessum, tunc solum requirantur ubi Cessionarius ex capite inexigibilitatis iudicium instituat, secus autem quando, ut in Hypothesi intentantur regressus ex titulo evictionis, et molestiarum, ut distinguunt Urceol. d.a Consult. 2. n.o 38. Rota coram Merlino d.e 639. n.o 8. cessat præterea difficultas in facto, nam Sulpitia quoadusque vixerunt debitores omnes ferè fructus exegit, post verò illorum obitum non desiit de anno 1652. pro successivè decursis in quantitate 7.rum 120. mandatum executivum expedire, illudque exequi facere super omnibus eorum bonis hæreditariis usque ad illorum positivam deliberationem; et demum

UVA.BHSC

de anno 1661. aliud mtum pro 8 290. pariter expedi-
vit, quod tamen ob deficientiam bonorum exequutioni
4 demandari non potuit; unde cum ex his appareat omne
fuisse adhibitam diligentiam, maioremque nihil profutu-
ram esse, nil utique imputari potest Sulpitiæ Cessiona-
riæ, juxta notata per Panimoll. decis. 18. ad not. 1. n°. 21.
et Seqq. Rota decis. 676. n°. 11. p.e 2. rec.

Neque ex eo, quod neglexerit renovationem fidejus-
sorum in certis Casibus in impositione Census conventam,
illius culpæ adscribenda est Superventa inexigibilitas
5 creditoris cessi. Quoniam cum ipsa tale jus in Instro adie-
ctum semper ignoraverit, ut de facto probatur ex ipsamet
cessione, in qua de facultate huiusmodi nulla pœnitus habi-
ta fuit mentio, et de jure alio non apparente semper
præsumitur L. de his ff. de Transact. Bald. cons. 636.
n°. 292. Peregrin. de fideic. art. 52. n°. 35. Rota coram
6 Bich. decis. 452. n°. 27., potissimum in Muliere, in
qua ob sexus imbecillitatem maior etiam militat
præsumptio ignorantiæ, jurium sibi competentium, ut tra-
dunt Cyriac. controv. 474. n°. 31., et Seq. Rota in rec. p.e
1. decis. 621. n°. 2., et in Bononien. Fideicom.li p.ma Martii
1697. §. Convincitur, et q. Dec.lis eiusdem anni §. Ignoran-
tia coram R.P. D. Molines Decano confirmata coram
7 Me 23. Junii 1698. §. Verumtamen, nulla profecto
præiudicialis negligentia adscribi potest Sulpitiæ, cum
negligere nunquam dicatur, qui ignorat, sed potius ob igno-
rantiam reputetur, ac si facultatem agendi non habuis-
set ad Text. expressum in L. annus ff. de Calumniat.
Arias de mes. var. resol. Lib. 1. cap. 8. sub n°. 12. Posth.
resol. 139. n°. 16. Thomas. decis. 101. Num. 66. Rota
coram Card. Cerro dec. 32. n°. 20.

8 Quamvis autem in cessione indicatum fuerit instru-
mentum impositionis census expresso etiam nomine Nota-

rij

UVA.BHSC

rij de eodem rogati, non indè tamen inferendum est ad Scientiam memoratæ facultatis in illo comprehensæ, cum ex sola, et simplici enunciativa Instri argui quidem possit illius generalis scientia, non autem specialis cognitio quoad omnia pacta, et jura in eodem contenta Aldobrandin. cons. 55. nº. 37. et seq. Lib. 1. Actolin. resol. 111. nº. 51. Gob. consult. 12. nº. 20. Surd. dº. 216. nº. 43. Osasch. decis. 112. nº. 15. vers. non obstat Rota coram Bich. decis. 7. nº. 21. coram Duran. dº. 426. nº. 17; et in dª. Bononien. Fideicomi. pª. Martij 1697. §. Sed etiam quia coram Reuᵐᵒ. D. meo Decº.

9 Quando enim agitur de amittendo aliquo jure, quemadmodum in præsenti sequeretur ob incompetentiam regressus, quæ ex indè resultaret, non sufficit scientia generalis, et vaga, sed requiritur, quod sit explicita individualis, et certa Mans. consult. 338. nº. 38. Venturin. cons. 49. nº. 65. Cirocch. disceptat. 56. nº. 20. Rota coram Bich. dº. 500. nº. 47. coram Dunoz. Jun. decis. 917. nº. 7; et in rec. pᵉ. 18. decis. 735. nº. 18. et seqq. et in dª. Bononien. Fideicomi. 9. Decembris 1697. §. Quo verò coram Rmo. D. meo Decano.

At ubi etiam procedendum esset cum supposito, quod Sulpitiæ innotuisset facultas petendi fideiussorem, adhuc Dni perspectis casibus, in quibus illius renovatio conventa fuerat, ponderabant, quod dª. Mulier in nihilo prorsus defecisset. In pᵐᵒ. enim casu eadem renouatio facienda erat per totam diem decimam quintam Septembris anni 1624., quarè cum tunc temporis jura controversi census nondum pervenissent ad Sulpitiam, quia cessio effectuata fuit solum de anno 1629., asserta negligentia ob non petitam dictam renovationem adscribenda non esset cessionariæ, sed potius tribuenda foret culpæ ipsius cedentis, quæ tanquam principalis creditrix poterat, et debebat novam fideiussoris præstationem exigere. In aliis verò casibus, deteriorationis nempè debitorum, et eorum obitus, eò minùs cessionaria posset de aliqua præiudiciali negligentia redargui, quoniam præsupposita deterioratio sequuta de anno 1646., tantum

UVA.BHSC

abest, quod probetur ad illius notitiam perventa, ut po-
tiùs contrarium constet ex fructuum solutione tunc usque
per Debitores punctualiter adimpleta quemadmodum resultabat
ex eo, quod de anno 1652. pro fructibus abindè citrà decursis ex-
peditum fuit mand.m pro tenui Summa ℔ 120 - Sum.o Actoris
N.o 3.o Quo verò ad obitum Debitorum sequutum in annis 1648.
et 1649., nec pariter in hoc casu dici posset Sulpitiam neglexisse nam
si de anno 1652. prò memorata fructuum quantitate in summa
℔ 120 - opus fuit ad deliberationem omnium bonorum hereditario-
rum devenire, absque eo, quod ex illorum pretio plenariam satis-
factionem d.e Summæ consequi valuisset, consequens fit, quod omnes
10 diligentiæ desuper adhibendæ pro fideiussoris præstatione fuissent
penitus inanes, et frustratoriæ, quodque proindè cessionaria ulterio-
ris excussionis onere minimè fuisset grauata, ut monent Pacif.
de Saluian. interdict. inspect. 2. cap. 2. n.o 21. Tondut. quæst. Ciuil.
cap. 49. n.o 50 Lib. p.o Rota coram Bich. d.e 518. n.o 13.

Indeque non obstat, quod Saluianum à Conjugibus de
11 Verrutijs intentatum sit simplex possessionis detentatio, quæ
non sufficit, ut res dicatur euicta, cum nedum dominium, sed etiam
possessio perseueret apud primum Dominum, ut per Paitell. exped.
Ciuil. 18. n.o 12. Rota coram Merlino decis. 696. n.o 1., et
12 in recent. p.e 19. decis. 151. n.o 21., et seq., tum quia obligatio de
evictione fuit per cedentem promissa in omni iudicio petitorio, et
possessorio, et quavis instantia, ex qua proindè conventionis
formula oritur actio adversus cedentem etiam in casu
nudi, et simplicis Saluiani, ut tenent Mangil. de evict.
quæst. 12. n.o 14. Carol. Ant. de Luca ad Gratian. discept. 22.
sub n.o 10. vers. cessat difficultas Rot. coram Merlino
decis. 487. sub n.o 5. versic. Quoniam; tum etiam quia obie-
ctum procederet quoties ageretur in puris terminis evictionis vel ex
dispositione Juris, vel ex nuda illius promissione facta à ce-
dente, secus autem quando prout hic fuit specialiter conven-
tus regressus ad primæva Jura etiam in solo casu molestiarum,
nam tunc opus non est cessionario ostendere fuisse avo-
13 catum dominium rei cessæ, sed sufficit etiam litem sup

illa

UVA.BHSC

illa sibi fuisse contestatam ad Text. in leg. sive in liber=
tatem 12. C. de evict. Gratian. discept. 175. n°. 20. Osasch.
d°. 24. n°. 4. Rota coram Peuting. decis. 327. n°. 5. coram
Bich. d°. 266. n°. 2., et seq., et in rec. par. 18. decis. 626. n°. 2.
absque eo, quod teneatur se defendere, et litem prosequi, mi=
14. nusque illius veritatem, et subsistentiam inquirere, cum satis
sit molestias sibi de facto illatas cedenti denunciasse juxta
doctrinam Bart. in l. Lutius §. tres heredes n°. 1. ff. ad Senat.
consult. Trebell. Panzirol. cons. 45. sub n°. 14., et seq. R.P.
meus Ansald. de commerc. et mercat. disc. 59. n°. 26. Rota
coram Bich. d°. decis. 266. n°. 2., et seqq., et in rec. p°. 18., d°. 572
n°. 3., et seqq., et d°. decis. 626. n°. 2.

Atque hinc superfluum reputabant Praes. examinare
15 an cessio controversi census facta fuerit per viam dationis
insolutum, in qua futurum periculum, et damnum ad cessionarium
solet pertinere ex traditis per Ros. consult. 7. n°. 2., et seqq. Olea
de cess. iur. tit. 7. quest. 3. n°. 5. Mangil. de evict. quest. 8. n°.
11. Guzman. eodem tractat. quest. 34. n°. 10. Thomat. dec. 29. n°.
16 14. nam cum Sulpitia dictum censum acceptaverit cum expressa
reservatione primaevae actionis, utcumque sane contractus resol=
vatur, vel in simplicem cessionem, vel potius in dationem inso=
lutum, periculum semper spectat ad cedentem, ut advertunt Man=
gil. de evict. q°. 145. n°. 46. Boer. decis. 337. sub n°. 2. vers.
idem est Carol. Anton. de Luc. ad Gratian. discept. 3. n°. 6.°
Guzman. de evict. quest. 28. n°. 20., et seq. Rota coram Cerr.
17 decis. 772. n°. 4., et seq. signanter in hoc casu, in quo cum assi=
gnatio facta fuerit in extinctionem crediti dotalis, speciale uti=
que est, quod post habita etiam quacumque conventione redeundi ad
primaeva jura, ac non obstante datione insolutum, ad illa
semper habeatur regressus, juxta clarum Text. in l. qui res
98. in princip. ff. de solut., ibique Bartol. et Castrens. Bald.
consil. 289. in fine vers. nisi lib. 2°. Gratian. discept. 3.
n°. 17. vers. Quidquid sit, ibique Carol. Ant. de Luc. n°. 5°.
Mangil. de evict. d°. quest. 145. n°. 37. Guzman. eodem tractat.
d°. quest. 28. n°. 22. Palm. consult. 22. n°. 7., et seq. Conciol.

UVA.BHSC

allegat. 34. nº. 1. 5. et 6. Card. de Luc. de empt., et vendit. disc. 17. Sub nº. 7., et de dot. disc. 64. nº. 2 Rot. coram Bich. decis. 259. nº. 8., et coram Ubag. decis. 59. nº. 14.

Et ità utraque &c.

Cavallicen. Homagij
Ven. 20. Martii 1699.

CXLVIII.

Provocante D. Duce Caderossiæ Barone Castri de Thoro à Sententia Ali. quæ præceptum Auditoris Gentis Avenionen. de præstando Fidem, et Homagium D. Duci per Communitatem, Consules, et Homines d. Castri reformavit in ea parte involvente in Barone qualitatem Domini alti Fundiarij, seu directi universalis eiusdem Baroniæ, directa mihi fuit appellonis commissio, ad cuius normam dato congruo dubio = Sub qua forma sit præstandum homagium, et facienda recognitio, prodiit in hodierna audientia rescriptum, præstandum esse homagium, et faciendam esse recognitionem juxtà modum, videlicet juxtà formam ab antiquo fieri solitam, ita ut non importet favore Baronis altum dominium directum universale seu Fundarium Castri, et totius Territorij, sed solum Dominium Jurisdictionale, reservato tamen Baroni jure forsan ipsi competituro quoad ea bona particularium Subditorum, qui illum uti Dominum directum recognoverunt.

Et jure quidem; In homagijs namque Baroni per dam. Communitatem præstitis de annis 1405., 1408., 1478. et 1490. cum nulla habeatur mentio de dominio directo, seu Fundario universali omnium prædiorum existentium in præd. Territorio, sed recognitio facta fuerit sub certis modo, et forma, verbisque importantibus dominium Jurisdictionale Baronis in res, ac personas eiusdem Communitatis, ut in il-

lius

UVA.BHSC

1 lius Summario n.° 5. 6. 7. et X.°; non debet in hac novissima homagij prestatione nova forma introduci, per quam Baro in Dominum directum, et fundiarium recognoscat, sed ea servanda est, quam in precedentibus communiter observatam fuisse comperimus ex Cap. Qualiter §. Si vero ibi = aut si ideo iurat fidelitatem non quia habeat feudum, sed quia sub Jurisdict.e sit eius cui jurat. Tit. Qualiter iur. deb. Vassall. Bald. in cap. p.mo §. pactiones n.° p.mo de Pac. Constant. Surd. cons. 172. in fin. Ramon. cons. 99. per tot. Jacobin. in tract. de homag. n.° 15. Menoch. de Arbitr. cent. 6. cas. 577. n.° 2. Mart. de Jurisd. p.e p.a cap. 27. n.° 12. Sylvan. de Recogn. feud. cap. 107. in fine Sola ad Constit. Sabaud. rubric. de Jur. Emphit. gloss. 3. n.° p.mo Thesaur. quest. for. Lib. p.mo q.e 38. n.° 11; et 15. Cancer. var. resol. Lib. 3. cap. 10. in fin. Iov. de Solemn. in Contract. minor. gloss. 7. n.° 32. Lagunez de Fract. p.e p.a cap. 30. n.° 139.

Potissimum verò cum nulla ex p.e Ducis allata fue-
2 rit asserti unalis directi dominii probatio, quod tamen ipse concludenter probare teneretur non solum tanquam fundamentum propriae intentionis L. 2. ff. de probat. Leg. Actor Cod. eodem tit. Surd. cons. 311. n.° 6. et 7. Valenzuel. cons. 178. n.° p.° Marescott. var. resol. Lib. p.° cap. 85. n.° 10. Tondut. quest. Civil. Lib. p.mo cap. 41. n.° p.° Rota coram Baratt. d.e 426. n.° 4., coram Duran decis. 28. n.° 18. coram Cerr. decis. 324. n.° 4. et 8. et in rec. d.e 629. n.° 7., et seqq.; et d.e 797. n.° 3. p.e 18., et decis. 119. n.° 2. p.e 19., et in Cavallicen. Dominii 19. Januarii 1650. coram Albergato, et 5.a
3 Junii 1654. coram Pauluccio. Verum etiam ad elidendam contrariam juris presumptionem, que viget, ut bona quecumque, licet sita intra fines Territorij, feudi, seu Castri presumantur libera, ac allodialia juxta primaevum eorum naturae, Statum L. altius et L. si in aedibus Cod. de Servit., et Aqu. Cap. p.mo §. p.° vers. defuncto Tit. de feud. fuerit controvers. inter Domin., et

UVA.BHSC

et Agnat. Cap. p.mo iuncta gloss. p.ma de controv. inter Ma=
scul. et Femin. Lib. 2. Feud. Menoch. de presumpt. Lib. 3 Feud.
pres. 91. n.o 3. et pres. 100. n.o 5. Rosenthal. de Feud. cap.
12. conclus. 24. n.o 10. et Seqq. Argel. de Legit. Contrad. q.e
19. artic. 5. n.o 103. et 105. Cancer. var. resol. Lib. p.mo cap. 11. n.o
31. Rota coram Buratt. d. d.e 426. n.o 4. et ibi Adden. n.o
12. coram Duran. d. d.e 28. n.o 13. et in rec. d.e 93. n.o 30. et
Seqq. p.e 5. d.a d.e 797. n.o p.o p.e 18. et d.a decis. 119. n.o 3. et 16.
p.e 19.

4 Quippe hæc juris presumptio ita efficax est, ut non so=
lum transferat in Baronem onus probandi bona esse subiecta,
et feudalia Leg. final. in princip. ff. quod met. caus. Leg. sive pos=
sidetis Cod. de probat.; Sed pretereà operatur, ut illius probatio=
5 nes eò fortiores esse debeant, quo ipse contrà Juris presumptione
laborat gloss. et DD. in Leg. Transactione C. de Transact.
Surd. cons. 135. n.o 27. et cons. 151. n.o 24. et Seqq. Add. ad Bu=
ratt. d. d.e 426. n.o 13. Rota coram Duran. d. d.e 28. n.o 18.
6 et coram Cerr. d. d.e 324. n.o 4., Non enim ex eo, quod Prin=
ceps, seu Baro sit Dominus Castri, et jurisdictione in toto eius
Territorio potiatur, valet illatio ad Dominium etiam universale
directum prædiorum existentium intrà limites eius Territorij
Cap. nimis de Jur. juran. Surd. d.o cons. 135. n.o 27. Ludovic.
Bell. cons. 111. n.o 6. Peregrin. cons. 16. n.o 4. Mantic. de
tacit. Lib. 22. tit. 20. n.o 26. Argel. de Leg. contrad. d.a q.e
19. art. 5. Marescott. var. resol. Lib. p.o cap. 85. n.o 11. Tondut.
d.o cap. 41. n.o p.mo, et Seqq. Add. ad Buratt. d.a d.e 426. n.o 15.
Rota coram Cerr. d.e 324. n.o 8. et in rec. d.e 452. n.o 14.
p.e 13. decis. 628. n.o 37. et decis. 797. n.o 4. et 5. p.e 18.
et in d.a Cauallicen. Dominii 19. Jan. 1680. coram Alberg.
7 Cum aliud sit habere Jurisdictionem in aliquo feudo, aliud
verò habere dominium in prædiis ibidem sitis, ut observat
Adden. ad Buratt. d.a d.e 426. sub n.o 15. Duran. d.a d.e 28.
n.o 24.

Tantum autem abest, quod D. Dux probet præd.m
directu

directum universale dominium, ut potiùs illud excludi videatur ex quampluribus actibus tam ex parte Communitatis, eiusque particularium, quàm ex parte Baronis promiscuè expletis. Ex parte, inquam, Communitatis, eiusq; particularium, excluditur, Tum ex alienationibus bonorum peractis de annis 1459. et 1501., cum enunciativa, quod illa erant allodialia, et libera ab omni jugo, et onere Servitutis Summ°. Communitatis n°. 22.

8 Hæc Siquidem Libertatis denominatio prætensæ Feudalitati contrariatur, ad tradita per Oldrad. cons. 234. n°. 2°. Surd. d°. 253. n°. 9., Rota coram Cerr. d°. 324. n°. 6; et 7., et in recent. d°. 797. n°. 14. p°. 18., Tum etiam ex alijs quamplurimis expletis ab anno 1430; usquè ad annum 1648., et relatis in d°. Summar. n°. 15., 16., et 17., in quibus bona ipsa vendita extare asserunt Sub directo Dominio, et maiori Signoria, vel ipsorummet Alienantium, vel aliorum particularium, quibus ius Laudandi, investiendi, prælationis, et percipiendi Laudemia respectivè reservatur unà cum Subsequuta Solutione Laudemiorum, addita ulteriùs sententia Lata de anno 1598. favore PP. Cartusianorum, ut in Dominos directos recognoscerent. cuiusdam prædij per Mulierem acquisiti d°. Summ°. n°. 18.; Quotiès enim in feudo Baronis con-

9 stat de dominio directo aliquorum quoad certa bona, ex hoc ipso exclusum remanet illud, quod ad se Spectare in toto Territorio contendit Baro Cancer. var. resol. Lib. 1mo cap. 11. n°. 36. Tondut. resol. civil. d°. cap. 41. n°. 3., et 9. Rota d°. 628. n°. 34; et Seqq. d°. 629. n°. 12., et d°. decis. 797. n°. 15. p°. 18., et in Rom.a Castri Orciani 24. Junii 1646. §. Quod maximè coram Albergato, et in Imolen. Bonorum. 23. Januarii 1679. §. Prout coram eodem, et in Cavallicen. Dominii 19. Januarii 1680. §. Insufficiens coram eodem, et 5. Junii 1604. §. Quodque cum seq. coram Pauluccio, et in Cavallicen. Vintetri 21. Junii 1697. §. Et demum coram RPD. meo Priolo.

Excluditur etiam ex iis, quæ nomine Baronis peracta sunt; Primò Siquidem ex generalibus Bannimentis ab ipso promulgatis de annis 1404., et 1478., in quibus eæ dum-

UVA.BHSC

taxat personę ad recognoscendum Baronem in Dominum in=
10 vitantur, quę recognitionem facere tenentur, Hæc enim restri=
ctio ad certas personas excludit illius universalem directum domi=
nium, cum præsupponat aliqua adesse bona ipsius dominio non
Subiecta Rota in d.a Cavallicen. dominii 19. Januarii 1680.
§. tandem coram bo: me. Albergato, et in Cavallicen. Vinteni
15. Junij 1693. §. minus relevat in fine coram bo: me. Emerix
et 21. Junii 1697. §. Cæterum coram R.P.D. meo Priolo non obstan=
11 te quod relata verba = quę recognitionem facere tenentur
videantur stare declarativè, seu Causativè non autem ta=
xativè, itaut omnes possidentes in Territorio complectatur. Cap.
Abbate 25. de verb. Signif. Coccin. decis. 448. n.o 10. cum
vulgatis, atque ita potius inserviant ad probandum Baronis
12 dominium, ut regulare est de omnibus Bannimentis juxta
tradita per Ludovic. Bell. cons. 111. Sub n.o 7., et n.o 21. Posth.
de manuten. observ. 28. n.o p.mo Card. de Luc. de Servit.
disc. 35. n.o 11., et 12. Afflict. d.e 267. n.o p.o Rota post eundem
Posth. de manut. d.e 215. n.o 3. Ultra quod enim littera ipsa
contrarium præsefert, adhuc cum non constet Communitatem
præd.is Bannimentis obtemperasse, nisi cum præservativa li=
bertatis, aliorumque jurium Possidentibus in Districtu Castri
competentium, idipsum dubiam Bannimentorum intelligentiam
13 interpretatur contra Baronem, cuius proclamata si effectu carue=
re nullam præsumptionem pro illius dominio constituunt Can=
cer. var. resol. Lib. 3. cap. 4. n.o 146. Rota in rec. d.a decis.
797. n.o 16. p.e 18., et in d.a Cavallicen. Vinteni coram bo: me.
Emerix §. Minusque.

2.o Dominii universalis Baronis exclusio cla=
14 rius manifestatur ex alienationibus titulo permutationis
factis in Barones de annis 1531., et 1575. à particularibus
personis d.i Castri, d.o Summario n.o 13., et 14., in quibus cum
Alienantes transtulerint in Baronem directum dominium,
maiorem Signoriam, et Jus Laudi, quod ipsis in bonis alie=
natis competere asseritur, ex hoc ipso Barones fasti sunt

se

UVA.BHSC

se anteà fuisse destitutos dominio, quod à personis privatis, actu postmodum acquisiverunt Rota coram Cerr. d.a d.e 324 n.o 6.

3.o in idem coincidunt consimiles eorumdem Baronum confessiones, tum in Concordia inita cum Communitate de anno 1588; in qua Baro tunc temporis recedendo à concessione Emphiteutica quorumdam bonorum in Contrada La Coudeliere, eorumdem dominium ad Communitatem spectare fatetur d.o Summ.o n.o 19, prout cum effectu Emphiteuta Communitatem in Dominam recognovit d.o Summ.o n.o 20; tum etiam in alio instro anni 1586, in quo pariter Baro declarat Dominium directum cujusdam Domus unà cum jure Laudandi, et investiendi non ad se sed ad alium particularem Dominum pertinere d.o Summario n.o 21. Nuti namq; reiteratæ confessiones in actibus adeò proportionatis emissæ, nedum Confitentes ipsos, sed et eorum quoque successores ex eodem jure venientes afficiunt Ruin. cons. 50 n.o 13. Lib. p.mo Coccin. d.e 2358 n.o 28, Rota in rec. d.e 357 n.o 5 p.e 17.

4.o demum præd.is robur adiicit Concordia inter Baronem, et Communitatem itidem inita de anno 1552, in qua divisis pro æquali quibusdam Terris nuncupatis del Trenteno, utrique Condividenti jus Laudandi, investiendi, censusque annuos ab Emphiteutis percipiendi pro medietate reservatis, Signum evidens, quod non solus Baro habet universale assertum Dominium, cum huic universalitati nil magis repugnet, quam probatio existentiæ alterius Condomini Rot. d.a decis. 629 n.o 12, et d.a decis. 797 n.o 15.

Quin prædictorum omnium actuum efficaciam destruat ponderatio, quod Dominia directa particularium personarum, utpote subalterna compatibilia sint cum universali directo dominio licet mediato Baronis, ut observat Tondut. resol. Civil. Lib. p.mo d.o cap. 41 n.o 5, et seqq.; indeque ab eorum concessionibus tanquam subemphiteuticis argui non liceat ad exclusionem directi dominii universalis superioris ad Text. in cap. Imperialem §. illud quoque

UVA.BHSC

de prohibit. feud. alien. Card. de Luc. de feud. disc. 59. sub
n.º 8. Rocc. disput. jur. Select. cap. 59. n.º 15., et seqq. Obie-
19 ctum quippè procederet ubi cetero quin aliundè de pred.º asser-
to universali Dominio Baronis constaret, quod cum ex Luc-
usque probatus secùs sit, aè preterea quamplures ex allatis Con-
cessionibus factis à particularibus preseferant maiorem
Signoriam in ipsis Concedentibus, appellari non possunt subem-
phiteuses, nec consequenter se compati cum dominio directo Ba-
ronis, cuius nullam in laudando, seù investiendo preservarunt
Superioritatem.

Multoquè minùs ad Stabiliendum dominium univle
20 directum in Barone suffragantur nonnullæ coniecturæ, quæ
ab illius Defensoribus cumulabantur: Non quidem p.ª
desumpta ex asserto originario statu hominum d. Castri, qui cum
ab antiquo taleas, et servitia Baroni prestare consueverint,
ut constat ex Instrumento Concordiæ anni 1299. Sum.º Ducis
n.º 3.º per hoc ipsum præsumi debeant tam quoad personas, quam
quoad bona illius dominio subiecta Ludovic. Bell. cons. 111.
21 n.º 8., itaut quasi ab initio omnia bona à Barone rece-
perint sub annua responsione, vel Censu, reputari de-
beant veluti merè Coloni adscriptitij, Agricolæ, et Censiti
ad Text. in L. omnes 8. ubi gloss. in verb. Tributarijs, et
Leg. Servos Tributarios 12. Cod. de Agricol. et Censit. lib.
22 11., quod ex generali Consuetudine à finitimis Galliæ
provinciis observat Ludovic. Bell. cons. 7. in princ., et
n.º 10., cons. 8. n.º 5., cons. 9. n.º 13. cons. 103. sub n.º 4., et 5.
et d. cons. 111. n.º 2. Papon. Arrest. franc. lib. 13. tit. 2.
arrest. 9. Argentæus ad Consuet. Britann. art. 277. in gloss.
entre les metes de la Seigneurie n.º 4., ubi quod ibidem bo-
na omnia presumuntur serva, Tondut. d.º cap. 41. in princ.
et n.º 5., ubi quod in Bretannia nulla est terra, quæ alte-
rius dominio directo non subjaceat.

Alla-

UVA.BHSC

Allata siquidem transactio de anno 1699. inter Baro-
nem et homines populares Communitatis inita, tamen si pro qua-
positivè referas opera personalia per dos homines Baroni prasta-
23 ri solita, attamen cum hæc deberi etiam potuerint ratione uni-
versalis Jurisdictionis, et Superioritatis quam Baro habet in Ca-
stro nihil conferunt ad probationem illius universalis domi-
nii directi in toto Territorio juxta firmata in d. Cavallicen
Vinten. 21. Junii 1693. §. Et demum coram R.P. meo Priolo,
24 potissimum verò, quia cum in eadem transactione rid præcisè actum
fuerit, ut Loco personalis Servitij certa Limitata Summa per
præfatos homines Baroni persolveretur tradi exindè non potest
illatio ad præt. universale directum dominium, ut per Dec. in
l. Cum Aquilianas. et l. cum Judicibus g. ff. de Transac.
dictum fuit in d. Cavallicen. Vinten. 15. Junii 1693. §. Constat
siquidem coram bon. me Emerix, et 21. Junii 1693. §. Item
25 cum Segg. coram R.P. meo Priolo, præsertim in Loc Comita-
tu Venayssino, in quo cum vivat jure Scripto omnia bona
præsumuntur libera, et allodialia ad differentiam eius, quod
servatur in finitimis Galliæ provincijs, in quibus attento jure
consuetudinario ex præcitatis DD. præsumptio stat pro Servitu-
te, Cotta in d. Cavallicen. Dominij 5. Junii 1684. §. Decq.
cum Segg coram Paulucciis.

Non 2a. elicita ex homagijs, ut profertur propri-
is de annis 1405., 1416., 1428. et 1478., ex quibus regu-
lariter desumitur argumentum ad probationem directi
Dominij juxta tradita g. Ludovic. Bell. cons. 111. nº. 7°.; Quo-
26 niam cum homagium nedum ratione feudi, sed etiam ratione
Jurisdictionis communiter soleat ab omnibus Vassallis pra-
stari cap. pº. §. si verò tit. Qualiter jurare debeat Vassall. Lib.
2. Feud. Gonzalez in cap. Significasti 4. nº. 30. de Elect. et
in cap. nimis 30. nº. 6. de Jur. Jur. Mars. de Jurisdict.
2ª. pª. cap. 27. Solorzan. de Jur. Indiar. tom. 2º. Lib. 2.
cap. 23. nº. 22. Salzed. de Leg. politic. Lib. pº. cap. 4.

UVA.BHSC

§. 1.mo n.o 28. Rosenthal. de feud. cap. 6. conclus. 85. Tondut. d.o cap. 41. n.o 30. Lagunez de Fruct. p.e p.a cap. 30. n.o
27 96. et seq. Consequens fit, ut per illius prestationem non tollatur presumptio, quae ea non obstante, adhuc durat pro libertate, et allodialitate Bonorum Specul. Lib. 4. p.e 3. de feud. Menoch. de pres. Lib. 3. presumpt. 91. n.o 19. et seq. Rota in d.a Cavallicen. Vinteni 15. Junij 1693. §. neque coram bo: me. Emerix.

Eoque certius cum forma ipsa sub qua praedicta homagia praestita leguntur denotet, actum fuisse de iis prestandis titulo simplicis Vassallagii, eoque animo recognoscendi dominium Jurisdictionale Baronis, non itidem directum sive fundiarium; In homagio siquidem anni 1405. homines Communitatis declararunt Baronem habere omnem Jurisdictionem in personis, et rebus ipsorum; In altero anni 1428. ipsum Baronem recognoverunt in Dominum ratione Dominii sive Jurisdictionis loci ac Territorij de Horo, Atque in postremo anni 1478. iurarunt se tenere sub dominio, et Jurisd.ne Baronis Domos, Terras, Vineas, superaddita protestatione eorum libertatis in reliquis preservativa; Quamobrem cum nulla unquam in his facta fuerit mentio Dominij directi universalis totius Territorii, eo modo, quo facta noscitur in aliis privatis recognitionibus
28 de quibus in Summ.o Baronis n.o 6. et 9., sola generalis expressio subiectionis tam quoad personas, quam quoad bona intelligenda est correlative ad solum dominium jurisdictionale in eisdem Bonis, non autem ad proprietatem, et dominium directum agrorum Totius Territorij, Surd. cons. 135. n.o 26. et 27. Rota coram Duran. d.e 28. n.o 25. et 26. et coram Cerro d.e 324. n.o 7. et 8. et in recent. d.e 628. n.o 36. p.e 18. et in d.a Cavallicen. Dominii §. Hoc autem coram Pauluccio, et in d.a Cavallicen. Vinteni §. neque coram Emerix.

Non etiam 3.a desumpta, tum ex nonnullis alie-

UVA.BHSC

alienationibus Bonorum factis à particularibus cum expres-
sa reservatione Dominij directi, Juris laudandi, et jure prę-
lationis retinendi favore Baronis d°. Sum°. Ducis n°. 6. et 14.
Tum etiam ex quamplurimis recognitionibus directi dominii fa-
ctis modò à Vassallis Emptoribus Bonorum, modò etiam ab
ipsamet Communitate eodem Summ°. n°. 6. Litt. A. et n°. 9. et 14.
29 qui omnes actus, attento potissimum eorum magno numero, proba-
re dicebantur dominium non solum quoad bona pro quibus ema-
narunt, sed etiam quoad alia intrà terminos Territorij existen-
tia Cavaler. decis. 93. n°. 4. et seqq. Actus namque isti vide-
bantur quidem Dominis apti ad probationem Dominii Baronis
particulariter super iis bonis, et contrà personas, quę illud reco-
30 gnoverunt, et respectivè reservarunt, non autem ad constituen-
dam probationem dominii universalis contrà Tertios nullam cau-
sam à prædis. recognoscentibus habentes Bertrand. cons. 85.
n°. 6. lib. 7. Albertus Brun. inter cons. feudal. cons. 127.
vers., et sic ex ipsis Instrumentis Posth. de manut. observ. 59.
n°. 9. Rota coram Rembold. d°. 97. n°. 7. et 8., et coram Cerr.
d°. 324. n°. 12. et 13., et in recent. d°. 797. n°. 20. et 21. p°. 18.
et in d°. Cavallicen. dominii 19. Januar. 1650. §. Insufficiens
coram bo. me. Albergato, et in Cavallicen. Vinteni 15. Junii
31 1693. §. denique in fine coram bon. mem. Emerix, non obstante
quod prædi. recognitiones sint in eximio numero, quia adhuc à
feudalitate maioris partis bonorum alicuius Territorij non
valet argumentum pro eadem qualitate præsumenda in aliis
eiusdem Territorij bonis Cancer. var. resol. lib. p°. cap. 11. n°. 35.
et seq. Rosenthal. de feud. cap. 12. conclus. 19. n°. 28., et 47.
Larrea allegat. 46. n°. 20. Tondut. d°. cap. 41. n°. 14. et 15.
Card. de Luc. de feud. disc. 35. n°. 4. Rot. in Romana Ca-
stri Orciani 24. Januarii 1646. §. nec refert coram Alber-
gato, et in d°. Cavallicen. Dominii 5. Junii 1654. §. Non pri-
ma coram Pauluccio.

32 Nec similiter relevat 4a. ducta ex pluribus

UVA.BHSC

solutionibus Laudemiorum de bonis Franchis, quemadmo=
dum id etiam prescriptum legitur in duabus sententijs latis
de annis 1580. et 1591.; Nam cum in Comitatu Venayssino
33 aliqua ex his bonis franchis sint emphiteutica, atque ex huiusmodi
titulo, si illa alienari contingat, Laudemium à novis acquiren=
tibus persolvatur, nulla utique inde trahi potest illatio ad domi=
nium universale directum, ut in specie tradit Tondut. d. cap.
41. n. 22. Rot. in d. decis. 797. n. 6. p. 18. confirmata in
Cavallicen. dominii 19. Januarii 1680 §. nec probatio coram
Albergato, et 5. Julii 1604. §. Transactio coram Pauluccio.

Atque ob id nil magis concludit S.a deprompta ex
Transactione de anno 1508. inter Baronem, et Communita=
tem inita, in qua reservatur Baroni ius exigendi integra
Laudemia a Plebeis, eorumque medietatem à nobilibus: Tum
quia uti restricta ad certa bona, pro quibus de jure, ac de consue=
tudine præd.a Laudemia solvi consueverant nihil prorsus con=
cludit quoad reliqua, quæ neque ex præd.a Transactione, mi=
nusque aliunde probantur huic oneri Laudemiorum obnoxia
ex suprà allegatis: Tum quia dum eadem met Concordia
præsefert aliqua bona remanere sub dominio directo Com=
munitatis, et particularium juxtà superius animadversa in
§. 3.o in idem, id exuberat, ut allegari non possit ad probationem
directi universalis dominij penes Baronem, ut in d.a Cavalli=
cen. dominii §. non prima coram Pauluccio.

Nullum denique ex parte Baronis constitui
valuit fundamentum, sive in testibus examinatis de anno
1607. qualitatem Domini alti Fundiarij Baroni attri=
buentibus, sive in novissima recognitione facta per Comm.tem
34 de anno 1692. cum explicita eiusdem Dominii confessione; Testes
namque veluti in alio Judicio, et inter diversas personas inducti
allegari non possunt in præsenti ad constituendam consimilem
probationem affirmata per Rotam d. 798. n. 4. p. 18., præ=

terquam

UVA.BHSC

35 terquamquod cum aliqui ex eis deponant plura bona adesse,
quæ subsunt dominio directo particularium, pro hoc ipsum exclu-
dunt assertam qualitatem universalem in Baron.ᵒ, juxtà notata
in d.ᵃ Cavallicen. Dominij §. insufficiens coram Albergato, et coram
36 Pauluccio §. non tamen. Confessiones verò emissæ à Prov.ᵉ, seu
Syndico Communitatis in novissima recognitione facta prò
bonis, quæ Communitas ipsa subhasta acquisiverat de anno
1601., cum emanaverint à Prov.ᵉ mandato expresso carente, et
præter necessitatem asserendi prætensum universale dominium
directum Baronis, nullum potuerunt juribus eiusdem Commu-
nitatis præjudicium afferre Leg. in Confessionibus 14. ff. de inter-
rogatorijs action. Barbos. de potest. Episc. alleg. 125. n.º 3. et seqq.
Rota d.ᵉ 47. n.º 3. p.ᵉ 19. recent. et in d.ᵃ Cavallicen. Vinten. §.
Denique coram bon. me. Emerix; Parum attento quod eadem Com-
munitas in publico Consilio factum Procuratoris ratum habue-
37 rit. Tum quia ratificatio percutit actum principalem recognitio-
nis Baronis in Dominum pro Bonis, ut præfertur, Communi-
tati acquisitis, non itidem ultroneam enunciativam emissam
à Syndico pro universalitate directi dominii in toto territorio
ut in d.ᵃ Cavallicen. Dominii § Denique in fine coram Eme-
38 rix. Tum quia cum pauci dumtaxat Consiliarij præd.ᵒ actui rati-
ficationis interfuerint, eorum consensus in re interesse sin-
gulorum de Universitate tangente, iis, qui non consense-
runt, non præjudicat Leg. per fundum ff. de servit. rustic.
præd.; Cap. fin. de his, quæ fiunt à maior. part. Capit. Franch.
39 decis. 2. n.º 3.; Card. de Luc. de Servit. disc. 41. n.º 4. quan-
do præsertim non constat de utilitate huiusmodi actus, qua ces-
sante, nec etiam maior Universitatis pars potuisset in rebus
ad ipsam Universitatem spectantibus cæteros, ex quibus ipsa
componitur, obligare Leg. Civitas 27. ff. si certum petatur.
Rota decis. 282. n.º p.ᵉ 18. et decis. 84. n.º p.ᵉ 19. rec.
Ex quibus cum constiterit Dominis, quam parum

UVA.BHSC

relevent actus per Baronem cumulati, ac pretereà conquassentur ab aliis, quos in exclusionem asserti universalis directi dominii Communitas adduxit, jure optimo visum est inherere Legali presumptioni, que nisi per Concludentes probationes contrarium fuerit demonstratum, constans viget pro Libertate, et allodialitate Bonorum ex juribus, et authibus superius allegatis cum alijs Concordantibus in Romana, seu Veliterna Successionis 9 Junii
40 anni preteriti §. non minus cum seqq, ubi quod in Universo Ecclie Dominio hoc jure specialiter vivitur coram R.P.D. meo de la Tremoille.

Et ità resolutum est Partibus auditis

Romana Beneficij
Ven. 20. Martii 1699.

CXLIX

Juspatronatus activum Beneficij, seu Cappellanie, que ex precepto Georgij de Serennio Nobilis Mediolanensis sub Invocatione S. Antonii erecta fuerat in Ecclia S. Joannis Colabitæ in Insula de Urbe, R.P.D. Philippus Castillionus prefati Georgii Executor Testamentarius de anno 1554. iuxtà facultates nedum ab eodem Testatore, sed etiam à san. me. Leone X. in eius Litteris apostolicis sibi attributas, transtulit, et donavit Jacobo Philippo, et Joanni Baptistæ Fratribus de Serennio eque nobilibus Mediolanensibus uti de domo, et Familia Testatoris pro se, et utriusque eorum filiis, et descendentibus, ità tamen ut maior natu ex istis in exercitio juris presentandi semper preferatur Summo. Tulliani N. P.

Successâ de anno 1576. eiusdem Cappellaniæ vacatione, Jacobus Philippus alter ex memoratis Donatariis ad illas præsentavit Franciscum Benedictum de Vicomercato, qui institutionem ab Urbis Vicario reportavit. De anno verò 1626. cum illa denuò vacasset, Jo. Baptâ Medices de Serennio tamquam nepos Joannis Baptistæ Senioris alterius Donatarij, et

UVA.BHSC

et primò ex Descendentibus exortus nominavit Franciscum Bestam Successivè institutum, sed Cappellania ab eodem Francisco paulò post dimissa, dictus Jo: Baptista de anno 1628. præsentavit Andream Maurum, quo licèt pariter sine difficultate ab Urbis Vicario instituto, paulo post tamen è vivis erepto itidem sequenti anno 1629. fuit ab eodem Joanne Baptā nominatus Augustinus Terzagus, qui institutione cum Successiva Beneficii possessione obtinuit d°. Summ°. N°. 2°. 21 seqq.

Cum autem d°. Augustinus, inscio tamen, et absente d°. Joanne Baptista Patrono de anno 1633. cappellaniam commutaverit cum Bandino Ceulo, illamque subindè idem Bandinus resignaverit ad favorem Felicis de Lugo, indè evenit, quod isto de anno 1658. ad meliorem vitam traducto, dictam Cappellaniam uti vacantem Hieronymus Erminius à Dataria impetravit. Sed cum Successivè ad hæc omnia de anno 1667. decesserit Terzagus, atque ea propter Jo. Baptā Patronus, qui illum cappellaniam usque ad obitum possedisse iusta credulitate existimavit, ad eandem nominaverit Jo: Baptistam Isellam, hinc inter provisum, et præsentatum respectivè non levis exorta fuit contentio coram R.P.D. Locumtenente Emi Card.lis Urbij vicarij, qui cum ad favorem Isellæ pronunciaverit, delata exindè per appellationem controversia ad Rotam coram clar. mem. Card.li Taya, duplicem pariter, et favorabilem idem Præsentatus resolutionem reportavit, ut ex decisionibus coram eodem editis sub diebus 15. Maii 1671. et 9ma Februarii 1672., atque in hoc statu causa siluit, quia obijt intereà Patronus, et Isella non curavit illam ulteriùs prosequi.

Defuncto tamen nuperrimè præfato Erminio Antonius Medices de Serennio sæpedicti Joannis Baptæ filius ad dictam Cappellaniam præsentavit Carolum de Tullianis; Sed quia hoc interim Pancratius Calabrinus uti nominatus à Francisco Maria Serena præviâ institutione nemine citato obtenta illius possessionem præoccupaverat, re

UVA.BHSC

proindè ad judicium delata coram R.P.D. Vicesgerente favo-
rabilem idem Carolus Sententiam assequutus est, à qua in-
terposita per Panerarium appellatione, causaque mihi devo-
luta Dubium in Rota proposui = An, et quis veniat instituen-
dus, et sit relaxandum Sequestrum, prodigitque rescriptum = insti-
tuendum esse Carolum, et Sequestrum esse relaxandum.

Quippè cum ipse sit præsentatus ab Antonio Medices de
1 Serennio filio Joannis Baptæ junioris, qui ex eor præsentation-
bus plenissimè effectum sortitis reperiebatur in quasi possessione
præsentandi ad Dept. in c. cum Ecclesia Sutrina de elect. Garz.
de Benef. par. 5. cap. 5. nº. 55. Vivian. de Jurepatr. par. 2.
Lib. 5. cap. 4. nº. 29. Stratian. discept. for. cap. 577. nº. 22. Rot.
in Isclana Beneficii 18. Junii 1696. & Statui coram R.P.D. meo
de La Tremoille, et S. Ambris eius dd. anni §. quod autem coram
2 Me; eidem utique institutis modo aliqua denegari non poterat
juxta Dept. in cap. Consultationibus de jurepatron.; ibiq. Rot. nº.
6. Rota coram Gregor. d. 849. nº. 1. et coram Cels. 106. nº. 2, et
in Mediolanen. Jurispatron. 26. Novembris 1691. §. Sed quia co-
ram cl. me. Card. Cavallerino, et in d. Isclana Beneficii
S. Ambris 1696. in principio coram Me.

Huic refragatur, quod ex consensu Annibalis Seren
de anno 1635. præstito resignationi Cappellaniæ ad favorem Fe-
licis de Lugo, et ex præsentatione ob eiusdem delicis obiorum fa-
cta ab Aurelia præfati Annibalis filia, constitutus fuerit
ultimus Status favore Francisci Mariæ illius filii, et hæredis,
et consequenter Panerarius ab ipso præsentatus sit potiùs insti-
tuendus. Quia cum dicta resignatio effectuata fuerit, adhuc
3 vivente Augustino Terzago, atque inscio, et absente Joan
ne Baptista Patrono, consensus Sanè Annibalis eidem
quidquam obesse non potuit, omnisque in illius præiudicium
valuit ultimum Statum efformare, per ea, quæ tradunt Lotter.
de re benefic. Lib. 2. quæst. 21. nº. 83. Vivian. de Jurepatr.
par. 2. Lib. 5. cap. 4. nº. 31, et lib. 11. cap. 6. nº. 10. Card.

de Luc.

UVA.BHSC

de Luc. eodem tract. disc. 63. n°. 22; Rota in rec. decis. 242. n°. 17. p°. 10. et decis. 153. n°. 6. p°. 18. et coram Priolo decis. 104. n°. 33. et in Lauden. Canonicatus 26. Martij 1696. §. non urgente, et 27. Jun. eiusdem anni §. nec quidquam coram bon. me. Emerix et 3. Martii 1697. §. aut verò in fine coram R.P.D. meo de la Tremoille.

4 Eadem verò responsione licet de medio submoveretur etiam præsentatio facta ab Aurelia, ut potè pariter sequuta sine scientia, et patientia Joannis Baptistæ, ulteriùs tamen superaddebatur, quod illa caruit effectu, nam in disputationibus habitis coram clar. mem. Card. Taja Rota illam ad partes posuit, eò quia præfixo Aureliæ termino unius anni ad probandum Juspatronatus ad se spectare, id nunquam justificavit, et Erminius ultimus possessor in d.is disputationibus non ex titulo præsentationis, sed ex collatione sibi facta à Dataria jus suum tueri curabat, undè eo minùs præsentatio huiusmodi potuit Aureliam in quasi possessione nominandi constituere, cùm requiratur ad hunc effectum, quod illa fuerit effectuata, et præsentatus illius vigore possessionem cæperit juxta Cons. 12. Calderin. vers. secundò quod præsentatio de Jurepatronat. Gonzalez ad reg. 8. Cancellar. gloss. 45. §. 2. n°. 36. et seq.; Posth. de manutenend. observ. 32. n°. 2. Vivian. de Jurepatron. Lib. 5. cap. 4. n°. 36. Adden. ad Baratt. decis. 633. n°. 15, Rota coram Roxas d. 293. n°. 4. et seq.

5 Præterea animadvertebant Domini, quod ubi etiam ex his constaret de ultimo statu contrario, adhuc quia nulla affertur probatio, quinimò nec minimus datur fumus, quod d.i Annibal, et Aurelia descenderent vel à Jacobo Philippo, vel à Joanne Baptista Seniore de Serennio nobilibus Mediolanensibus, in quos per viam donationis Juspatronatus translatum fuit, prout de cætero fuisset omninò necessarium ex traditis per Covarruv. var. resol. Lib. 2. cap. 18. n°. 7. Rota coram Mantic. decis. 88. n°. 1. vers. neque enim, et coram Sanmem. Alex°. 8°. decis. 151. n°. 9. et in recent. p°. 13. decis. 389. n°. 1. et seq.; & conversò autem quia Antonius, qui

UVA.BHSC

Iullianum prospexerit, dilucidè probat se descendere ab eod. Joanne Baptista Seniore, tùm ex binis decisionibus editis coram clar. mem. Card.li Taya, in quibus firmatur Juspatronatus
6 spectare ad Jo. Baptistam Juniorem illius Patrem, tùm etiam ex fide Baptismatis Testium depositionibus, et quamplurimis enunciativis Vicarioq Urbis, quas prò perfecta descendentiæ probatione Superabundare frequenter firmavit Rot., ut in decis. 452. nº. 10. par. 18. recent., et in Barcinonen. Beneficij 24. Aprilis 1698. §. neque minùs coram B.D. meo Ansaldo, et in Melfitens. Cappellaniæ 4. Julii eiusdem anni §. in nihilo coram B.D. meo Muto; tùm demum ex arbore per gradus distinctos
) justificata in celebri Collegio nobilium Jurisperitoq Mediolani occasione, qua Taleatius Antonij frater in albo eiusdem Collegij descriptus fuit, quæ tanquam in causa Status, et servatis servandis emanata probat ad quemcumque effectum, et contrà quascumlibet personas ad Text. in L. Ingenuum ff. de Stat. Domin. Rot. decis. 44. nº. 13. pº. 19. recent. et in Firmana Censuum seu Pecuniæ 21. Aprilis 1693. §. minùs obstat coram B.D. meo Priolo, et in Bononien. Fideicom. de Bauzijs 19. Januarij 1695. §. Siquidem
4 coram bon. me. Ursino; Prò quo sequeretur, quod quemadmodum ex probatione descendentiæ ab antiquis Patronis clarè constat Juspatronatus spectare ad Antonium exclusis penitùs Francisco Maria, ità etiam ultimus Status non onereretur attendi, eò quia possessionis causa absorberetur à proprietate, ut tenent communiter DDres in d. cap. Consultationibus, et signanter Abb. nº. 9. de Jurepatron. Dec. cons. 127. nº. 2. Rota d. 64. nº. 38. pº. 13. recent. et in Lauden. Canonicatus 16. Martij 1696. §. Quinimò, et 27. Junij eiusdem anni §. Tùm etiam quia coram bon. mem. Emerix, et in Hydruntina Cappellaniæ 10. Maij 1697. §. multoque minùs coram Me.

Nec subsistit, quod familia, ex qua ortum habuit Antonius, sit diversa ab illa Donatariorq, eo quia ipse erat de domo Medices de Serennis, Donatarij verò sola Serennij cognomine nuncupabantur. Quoniam in Civitate

Me-

UVA.BHSC

Mediolani, ut omnibus notum est, vera familia de Serennio ea est, quæ vivit sub cognomine illorum de Medices, cum vocabulum de Serennio sit titulus Feudi, à quo specialem hanc denominationem desumunt ad distinctionem aliorum, qui ex hac nobilissima Domo de Medices, in eadem Urbe cohabitant. Undè perperam hodiè Pancratij defensores controvertere satagunt istius familiæ identitatem, quæ jamdiu admissa fuit à Vicariis Urbis in tribus præsentationibus factis à Joanne Baptista juniore cum hac præcisa cognominatione de Medices, et rursus approbata extitit in allegatis binis decisionibus clar. mem. Cardinalis Tayæ,
9 quæ in hac præsenti disputatione ex laudabili stylo huius Sacri Tribunalis veniunt supponendæ, ut testatur eadem Rota in recent. d. 320. n.o 1. coram Card.i Cels. et in recent. d. 124. n.o 16. p.e 19.

Postremò (omissis alijs, quibus tanquam nullius ponderis, et irrelevantiæ supervacaneum existimarunt Patres singillatim respondere) non adversatur, quod Antonius jam præsentaverit Alderanum Ponzettam, ideoque non potuerit in persona Caroli de Tullianis disjunctivè variare; tum quia Ponzetta renunciavit nominationi factæ ad sui favorem Sum.o responsionis Caroli n.o unico, proindeque haberi debet acti præsentatus non fuis-
10 set; tum etiam quia exceptio huiusmodi visa fuit potius de jure tertiù, quæ à Pancratio allegari non potest, juxtà regulam, de qua Rota in d.a Hydruntina Cappellaniæ 10. Maij 1697 §. final. coram Me.

Constito itaque ex his, quod Carolus juxtà primam dubij partem sit ad Cappellaniam instituendus, in consequentiam venit affirmativa resolutio etiam illius secundæ partis,
11 cum sequestrum semper apponi soleat, quotiès ut hic constet de bono jure illius, qui d.a sequestrum petit, juxtà notissimam Clementin. unic. de sequestr. possess. cum aliis in iure vulgatis.

Et ità utraque

Romana, seu Albanen. Vineæ
Lun. 23. Martij 1699.

CL.

Quemadmodum in audientia diei 5. Ambris Superioris anni decisum fuit, quod exceptis Fideicom.ti, cui subiecta dicebatur controversa Vinea per modernum Principem Sabellum possessa minimè suffragaretur ad impediendam associationem Marchioni de Bubalo Creditori censuario Cardinalis Pauli Sabelli decretam, ità etiam hodiè Domini eandem sententiam amplexi in decisis permanere firmiter censuerunt.

Retento namque principio in nostro Tribunali constan-
1 ter recepto, quod Constitutio S. me. Clementis 8. in ord.e La 41. redigens bona per Barones possessa, tametsi cuiuscumque Fid.i arctissimo nexu involuta ad instar liberorum hypothecabilia, et capacia quarumcumque obligationum effectum hunc operetur, non à sola die, qua Cong.o Baronum ad instantiam Creditorum urgentium pro sui satisfactione manus apponit, sed quidem usque ab initio ipsius editæ Constitutionis, ut articulo plenè examinato dictum fuit in Romana pecuniaria S.a Maij 1679. §. quarum verò 19. Junij 1680. coram bo: mem. Card. Taya, et 12. Martij 1685. §. nec placuit, et 28. aprilis 1690. §. nec similiter et seqq. coram bon. mem. Emerix cum aliis relatis in decisione, quæ confirmatur §. potissimum verò, exindè necessariò consequi videbatur, quod statimàc Card.lis Paulus Census impositor, prædictæque Vineæ tunc possessor per successionem sibi delatam ad Jurisdictionale Castrum Numenti qualitatem Baronalem fuit assequutus illicò quæcumque bona per eum possessa quantumvis fideicom.ria evaserint libera, et subjecta hypothecis prò debitis antè Baroniam super bonis præsentibus, et futuris contractis, istudque onus abindè citrà perpetuò retinuerint, tametsi de tempore mœti

Ju-

UVA.BHSC

Judicij petam qualitatem per alienationem Castri Idem Cardi-
2 nalis à se abdicasset ob eam vivam cationem, quod bonis semel
pignori, seu hypothecæ affectis, nequeat ex novo facto volun-
tario debitoris dissolvi illud vinculum, quod eadem bona favo-
re Creditorum contraxerant ad text. in L. si debitor 14 ff. quib.
mod. pign. vel hypotheca solv. L. Bovem 43. §. si quis, et §.
pignus ff. de Edilit. edict. Glos. in L. 4. §. sed et Marcellus
verb. desinere ff. de in diem addict. Bartol. in L. In diem
nº 6; et Segg. ff. de aqu. pluv. arcen., et in L. 8. ff. quib. mod.
pign. vel hypoth. solu. Salgad. in Labyr. cred. pº. 2. cap. 18.
nº. 11, et Segg. Surd. d. 286. nº. 6mo. et Segg. Card. de Luc.
de dot. disc. 148. sub nº. 14. vers. Hùc certè sit ex voluntate
cum aliis apud Rocc. disp. jur. Select. cap. 49. nº. 93, et Seqq,
et in Decis. que confirmatur §. Præterea.

3 Neque vim operativam d. clem. Constitutionis de-
clinare unquam valuerunt Defensores D. Nostri ex eo, quod
qualitas Baronalis in Card. debitore non adfuerit, nec de temp.
contracti debiti, minusque de tempore petitæ executionis, quasi
duo hæc extrema concurrere necesse sit, ut prad. Contributis
Creditoribus Suffragetur ad credita per Card. de Luc. de feud.
disc. 91. nº. 8.

Quidquid enim venerit Cardinalis de Luc. in d. disc.
4 91. sub eo præsupposito à Rota electo in decisionibus in
principio relatis, quod derogatis fideicommissorum inducta
à d. Constitutione vires suas desumat à Sola die petitæ
executionis, quo casu nulla in Bonis fideicomm. debitoris ra-
dicari potuisset hypotheca de tempore Superventæ Baroniæ,
sed expectandum erat factum Congregationis Baronum manu
desuper apponendi, hoc unum certum est, quod si ad sensum
eiusdem Cardinalis de Luca de feud. disc. 78. nº. 19. et disc.
74. nº. 14. qualitas Baronalis Superveniens in Debitore

UVA.BHSC

operatur, ut pred.ª Constitutio locum habeat pro debitis
etiam antè Supervenientiam d.ᵉ qualitatis Contractis, effectus
iste haud removeatur per hoc, quod Debitor antequam in jud.º
5 conveniatur, Baroniam dimittat, quia voluntaria ipsius Status
mutatio, quemadmodum non praeiudicaret Creditoribus, qui
Baronia durante contraxissent ad plenè firmata per
Rotam in Romana donationis de Androsilla d.ᵉ 940 coram
Cerr. d.ᵉ 373. p.ᵉ 16. recent. d. 138. p.ᵉ 17. d.ᵉ 341. p.ᵉ 18. et d.ᵉ
279. p.ᵉ 19. et in alijs eiusdem Causae decisionibus 12 Febr. et 8.
Junij 1605. et 10. Martij 1687. coram clar. mem. Card.ˡⁱ Caccia;
ita neque ijs obesse potest, qui praecedenter contraxerunt, cum
eadem in utroque casu militet ratio, et sive in uno, sive in altero
per Hypothecam jam semel in bonis debitoris infixam, ius perfectè
6 eius Creditoribus acquiratur, quod nisi media debiti Solutione, vel
alio medio, quod Solutioni aequipolleat ijsdem Creditoribus invitis
evelli non potuit L. Item liberatur, et tot. tit. ff. quib. mod.
pign. vel Hypoth. Solv. Latè Merlin de pignor. lib. 5 quaest. p.ª
et Seqq. cum aliis Concordantibus in praeterita decisione §. Prae-
terea, et Seqq.

Nullaque disparitatis ratio unius casus ab altero assi-
gnari valet, vel ex quo in debito per Baronem durante Baro-
nia contracto illius Bona quantumvis fideicommissaria in vim
saepememoratae Constitutionis sint capacia cadendi sub obligatio-
nibus, ac Hypothecis, quod secus sit in ijs, quae Baroniam praecesse-
7 re, in quibus ideo tanquam vinculo fideicommissorum obno-
xijs nulla in praeiudicium Vocatorum constitui valuit Hypotheca
ad Text. in L. Lex vectigali 31. ff. de pign. L. fin. §. Sin autem
sub conditione Cod. commun. de Legat. Husar. de substit. q.ᵉ
703. n.º 5.ᵐᵒ, et Seq. Merlin de pign. lib. 2 tit. p.º q.ᵉ 6.
n.º 5.ᵐᵒ, et per tot. Seraphin. Decis. 757. n.º 3. et 4. Quan-
doquidem cum per Supervenientiam Baroniae in Card.ˡⁱ
Paulo

UVA.BHSC

Paulo Census Impositore illius Bona quantumvis fideicomria absque alio siuè Judicis, siuè Partis ministerio evaserint hypothecabilia, indè factum est, ut vigore antecedentis obligationis hypotheca in ijsdem Bonis impressa remanserit, non secùs ac si de tempore contracti debiti Cardinalis extitisset jam Baro cum ipsa obligatio Cameralis, qua munita legitur controversi Census impositio æquè Bona debitoris, tam præsentia, quàm futura comprehendat, in ijsque imprimat hypothecam statim ac adinvenit ob acquisitam libertatem ejusdem obligationis capacia ad tradita per Zacch. de oblig. Camer. q. 5. n. 31. Rot. coram Dunozett. Jun. d. 576. num. 3. et coram Cerr. d. 316. n. 8. et d. 850. n. 6.

8

Minusque subsistit altera disparitatis ratio, quod videlicet in subjecta hypothesi cesset ille unicus, et primarius finis Pontificiæ Constitutionis occurrendi nimirum præjudicio Creditorum non valentium, postquam sub fide publica cum Baronibus contraxere, ab eorumdem præpotentia perterriti de proprijs creditis satisfieri atque ideò finali hac causa cessante, cessare quoque debeat prædictæ ordinationis dispositio cap. Cum cessante de appellat. Barbos. in Loc. argum. Loc. 6. n. 3. Mantic. de tacit. lib. 23. tit. 38. n. 69. Rota d. 705. n. 6. p. 17. et d. 165. n. 12. p. 19. recent. Ultra quod enim ubi præd. dici posset Causa finalis d. Constitutionis non immeritò adaptaretur ad casum, in quo qualitas Baronalis post contractum jam debitum supervenit eò quia Baronia ipsa durante deterreri potuit creditor ne ob illius intermediæ præpotentiæ perhorrescentiam pro debitis etiam antè Baroniam contractis, intereà satisfieri curaverit.

9

10

Solida præterea rursùs visa fuit Dominis responsio quod nimirum illa quidem fuerit causa impulsiva qua moveri potuit Pontifex ad ità disponendum, sed de cætero unicus finis ab eodem Pontifice primariò, et principalr

10

UVA.BHSC

volitus steterit in eorumdem Creditorum satisfactione, quæ resistente obstaculo fideicommissorum impossibilis, vel alias difficilis reddebatur juxtà firmata per Rot. in Rom.ª Castri Porciliani impressa apud Corradin. de Jur. prælat. d.e p.ª n.º 7., et d.e 3. n.º 11., et seqq. cum alijs Concordantibus in præterita decisione §. finali, Hic autem finis, cum æquè concurrat siuè debita durante Baroniâ contracta fuerint, sivè anteàquam qualitas hæc in debitore superveniret, eadem per
11 consequens quoad utrumque casum servanda est promulgatæ Constitutionis dispositio l. Illud ff. ad leg. aquil. l. Jam hoc jure ff. de vulg. et pupill. l. qui filiabus ff. de leg. p.º Bec. cons. 89. n.º 20. et seqq. Barbos. axiom. 197. n.º 3. Rota d.e 77. n.º 18. p.e 10. recent.

Et ità approbando in reliquis latiùs firmata in decis.e dieis. Ambris prox.ti resolutum fuit utraque parte audita, et omnibus DD. suffragantibus.

Sabinen. Fid.i super consignatione
Ven. 27. Martij 1699.

CLI.

Super deposito rum 562. 50., quod ab hæredibus Nicolai Viri prædefuncti sacra Rota fieri mandavit prò restitutione dotis Theodosiæ iudicialis orta est controversia, cuinam facienda esset illius consignatio, an videlicet Palutijs tanquam eiusdem Theodosiæ mediatis hæredibus, uel potiùs Sancti Liberato uti Creditori Calisti cuius hæres extitisse dicebatur ipsa Theodosia ejus filia, Cumque semel atque iterum favore Sanctis fuerit definita, in hac quoque 3.ª, ac ulteriori instantia non difforme judicatum sortita est, nam proposito ad normam Commis-

UVA.BHSC

missionis per Signaturam Justitiæ mihi directæ dubio = An sit procedendum ad ulteriorem Legitimam executionem mandati de consignando, affirmativum in hodierna audientia prodijt responsum.

Ratio ità decidendi iterùm desumpta fuit ex eo, quod tametsi bona undè provenirent controversæ pecuniæ pertinuerint ad Nicolaum Virum Theodosiæ atque ob id obligata sint pro restitutione illius dotis, attamen cùm dos ipsa Theodosiæ constituta fuerit in omnibus bonis hæreditarijs Calisti Patris, cuius illa remansit hæres, consequens fit, ùt ex hoc ipso bona eadem siuè alia à Nicolao Viro in locum eorum, quæ distraxit subrogata remaneant primariò, et principaliter affecta pro debitis Calisti cum quo onere in Theodosiam filiam, et deindè in illius Virum titulo dotis transiuerant L. p.ª ff. de distract. pign. §. Item Serviana Instit. de action.

Adversùs hoc fundamentum duo in oppositum denuò afferebantur Alterum nempè, quod in Theodosia non probaretur qualitas hæreditaria respectu Calisti Patris, sed bona, quæ ipsa ex paterna substantia Viro in dotem tradidit titulo maternæ dotis fuerit consequuta; et alterum quod Bona dotalia, si quæ à Calisto provenerunt per Nicolaum Virum distracta non excederent summam ℔ 350 -, ùt proindè eiusdem Nicolai Bona de quorum pretio modò agimus nonnisi prò intranti quantitate subire valuerint onera Calisti debitoris bonis infixa.

Verùm de facili utrumque obiectum removeri Dominis visum est; Quod enim Theodosia fuerit hæres Calisti Patris satis apertè convincitur ex eo, quod ipsa nonnulla Bona illius hæreditaria distraxit, alia Dotis titulo in Nicolaum Virum transtulit, debita itidem hæreditaria persolvit, ac demum sub hac eadem hæreditaria qualitate in judicio ipsimet Palutii egerunt, et obtinuerunt; Quæ omnia cùm citrà ius, et nomen hæredis ab ipsa fieri non potuerint paternæ hæreditatis aditione perfectè concludunt, ut de possessione bonorum defuncti

UVA.BHSC

est text. in L. Gerit ff. de acquir. hæred. Menoch. de præs. lib. 6. præs. 67. nº. 6. Adden. ad Pamphil. decis. 348. nº. 11. Rota coram San. mem. Gregor. d. 7. nº. pmo, et seqq.; et in rec. d. 385. nº. 8. pº. 16. et d. 93. nº. 2. pº. 18. et de solutione debiti hæreditarij L. 2. Cod. de jur. deliber. gloss. in L. Parentibus verb. persolvit Cod. de inoff. Testam. Mantic. de coniect. ult. vol. lib. 12. tit. 12. nº. 5. Rota coram San. mem. Gregor. d. 98. nº. 5., ibique Add. nº. 9. et coram Priol. Sen. d. 58. nº. 15., et prædictis omnibus actibus insimul ponderatis plenius firmat decisio hujus Causæ in præcedenti instantia edita 26. Junij 1697. §. non obsistente coram R. P. D. meo Muto.

3

Neque relatorum actuum efficaciam tollit titulus maternæ dotis, ad quam illos esse referendos replicabatur, et à qua absorberi dicebantur ea Calisti bona, quæ penes Theodosiam, sive Nicolaum ejus Virum remanserunt, nam cum Bernardina Mater Theodosiæ filiæ supervixerit, eaque ulterius suam dotem in alijs Bonis, quæ successivè etiam distraxit recuperaverit, patens indè fit neè potuisse Theodosiam Matris viventis hæreditatem captare, cum nulla viventis hæreditas detur L. si hæreditas ff. de hæred. vel action. vend.; minusque Bernardinam super his Bonis consequi suæ dotis satisfactionem, quam in alijs consequutam fuisse probatur ad Text. in L. Bona fides ff. de reg. Jur. L. Qui res §. Cream ff. de solut. Pamphil. decis. 98. nº. pº. Rota in recent. d. 594. nº. 5., et d. 763. nº. 9º. pº. 18.

4

Minusquè relevat, quod Nicolaus Vir Theodosiæ nullæ alia bona à Calisto provenientia distraxerit, quam valoris ℛ 350. Admisso enim quemadmodum ex prædictis certum redditur, quod dos Theodosiæ constituta non aliundè quam ex hæreditate Calisti Patris processerit, eo ipso quod prò ejusdem dotis restitutione loco bonorum per Nicolaum Virum distractorum istius hæredes condemnati fuerunt ad depositum ℛ 562. 50. Statim

5

asse=

UVA.BHSC

assequimur, quod nedum ex facto eiusdem Nicolai, qui in omnibus suis Bonis onus integræ dotis restituendæ subire voluit,
6 sed et ex Lege ipsa judicialis depositi pecunia hæc eodem jure censeri debeat non secus ac bona ipsa, quæ ab initio in dotem constituta sunt, et perconsequens cum iisdem vinculis et hypothecis cum quibus præd.ª Bona à Calisto in Theodosiam hæredem transiverunt ad reg.am Dept. in L. si eum §. qui iniuriarum ffsiquis caution. Natt. cons. 346. n.º 3. Surd. cons. 26. n.º 5. Gratian. discept. forens. cap. 113. n.º 81. Rota coram san. mem. Gregor. d.e 60. n.º 1.mo, et coram Roxas d.e 309. n.º 8. et in Romana Censuum 12. Maij 1692 §. Primæ partis, et in Tarfen. Fideicommissi 4. Julij eiusdem anni coram clar. mem. Card.li Caccia.

Cæterum quod attinet ad ordinem judiciarium frustrà iterum opponebatur, quod consignatio depositi favore Sanctis minus rectè decreta fuerit, vel quia non præcessisset mandatum contrà Bona hæreditaria Calisti debitoris, vel etiam quia pro eiusdem Calisti debito Palutii hæredes Theodosiæ pati haud possent con-
7 demnationem in bonis eorum Auctricis non servatis adhuc terminis juxtà communem praxim contrà quoscumque hæredes servandis, antequam in bonis propriis condemnentur, de quibus Rota coram Cerro d.e 936. n.º 2.º et novissimè in Romana, seu Albanen. Vineæ 10. Martij Superioris anni §. Quandoquidem cum seq. coram Me, ubi cæteri Concordantes.

Eo enim ipso, quod Sanctes in probatione sui crediti contrà Calistum attulit Instrã Camerali obligatione munita et per illosmet de Palutiis non controversa, perinde est, ac si
8 mandatum Judicis exhibuerit, dum Instrumenta ipsa continent Debitoris condemnationem, ad firmata pp Rotam coram Duran. d.e 75. n.º 4. et 11. cum alijs plenè cumulatis in decisione Causæ 9. Maij 1698. in principio coram R.P.D. meo Muto. Cumque præterea agatur de consignandis pecunijs in Locum bonorum Calisti debitoris subrogatis nulla Palutijs Oppositoribus

UVA.BHSC

fieri debuit terminorum præfixio, tunè solùm in praxi servan-
9 da ubi actum esset super effectibus alio titulo, quam hæredi-
tario Calisti ad prædictam Theodosiam, sivè ad Palutios ipsius
hæredes obventis, ut benè distinguit Card. de Luc. de Donat. disc.
25. n.º 19. et observat Rota in d.ª Romana, seu Albanen. Vi-
neæ, coram Me §. Absque eo quod.

Et ità omissis aliis Levioris momenti tanquam vel
ad decisionem Causæ non necessarijs, vel in decisionibus præce-
dentium instantiarum abundè sublatis resolutum est utraque.

Cracovien. Decimarum
Lun. 6. Aprilis 1699.

CLII.

Ortâ in Partibus controversia super Jure perci-
piendi Decimas manipulares, aliasque omnes in Districtu
Oppidi Opolien. inter Rectorem Ecclesiæ Parochialis ejusdem
Oppidi et Rectorem alterius Parochialis Ecclesiæ Jaroszy-
nen., eâque per tria uniformia judicata favore huius ultimi
Rectoris definita, cum ex rescripto Signaturæ Justitiæ nova
Causæ cognitio mihi fuerit delegata, Parochus Opolien. exper-
tus in præcedentibus instantijs suarum probationum irrelevan-
tiam, novas hodiè parare sibi proposuit, quarè antequam sup-
meritis disputationem assumeret, curavit subscribi dubium =
An sit danda remissoria, quod in hodierna audientia fuit
per Dnos affirmativè resolutum.

1 Versamur enim in Causa prophana qualis ad effectum
Concessionis remissoriæ dicitur materia decimarum juxtà
sæpè firmata per Rotam decis. 289. n.º p.º coram Cavaler.,
d.º 323. n.º 3. coram Bichio, d.º 758. n.º p.mo coram Cerr. d.º
145. n.º 7. p.º 19. recent.; et in nullius Tudelæ, seu Tirasonen.
Decimarum super remissoria 9. Junii superioris anni §. Præter-
misso

UVA.BHSC

2 misso enim coram R.P.D. meo Caprara; Quocirca data rele-
vantia materiæ articulatæ illa etiam sine Fumo denegari non
debuit L. Judices C. de Judic. Can. Judicantem 30. q. 5. Rot.
coram San. mem. Alex. 8o. decis. 24. n. 1o., et in recent. d. 227.
n. 1mo., et seq., et d. 247. n. 2. p. 18. cum alijs Concordantibus
in d. Nullius Tudelæ, seu Tirasonen. Decimarum eod. §. Præ-
termisso enim coram R.P.D. meo Caprara.

Relevantia autem resultare DD. visa est ex eo, quod
Articuli tendunt ad probandum, Parochum Opolien. à tempo-
re, cujus initij memoria non extat, continuò controversas deci-
mas percepisse, absque eo, quod sive Parochus Jaroszynen. sive
alius quicumque in illarum exactione unquam se intromiserint,
quæ sanè immemorabilis observantia, si probari contingat, nulli
dubium est, quin admodum ad Causæ victoriam sit profutura
3 tum ex natura huius generis probationis, quæ legis vim habet, et
melioris tituli de mundo præsumptionem inducit Gabriel de
præscript. conclus. 1a. n. 4. Rota coram Coccin. d. 864. n. 2.
coram Bich. d. 169. n. 1o., et 2o., et coram Cerr. d. 115. n. 8.;
4 Tum attenta subiecta materia Decimarum, in quarum perce-
ptione etiam non spectato titulo plurimum defertur Consue-
tudini Covarruv. var. resol. cap. 17. n. 8. Monet. de Decim.
cap. 5. n. 103. Rota in recent. d. 321. n. 8. p. 15., et d. 35. n.
8. et seqq. p. 19., Tum demum cum afferatur in confirmationem
5 Juris assistentiæ, quam habet Parochus supp. pertinentia Deci-
marum intra Limites suæ Parochiæ Can. statuimus 16. q. 1ma.
Cap. cum contingat, et Cap. final. de Paroch. Sylvestr. in Summ.
verb. Decima n. 14. Rota d. 169. n. 1o. p. 16. recent. et d.
661. n. 6., et seqq. p. 18., et in Marsicen. Decimarum 15. Janua-
rii anni præteriti §. Quod enim attinet coram R.P.D. meo Muto.

6 Quæ tamen omnia indicasse sufficiat, cum prò conce-
denda remissoria admittatur relevantia quoquomodo probabi-
lis, illius rigoroso examine reservato, postquam probationes

UVA.BHSC

ipsæ completæ fuerint Bald. in Cap. Licet Causam n.° 3. de probat. Rota coram Cavaler. d.° 232. n.° 2.° et in recent. d.° 636. n.° 4 p.° 18. et in Hylderimen. Canonicatus 7.ma Julij 1656. §. data enim coram cl. mem. Card.li Caccia, et in Colonien. Matrimonij 7 Maij 1692. §. Pro hac enim coram eodem, et d.a Marsicen. Decimar. eodem §. quod enim attinet in fine coram B.P.D. meo Muto.

Et ita altera tantum.

Romana Pecuniaria, seu
Locorum Montium
Lunæ 4. Maii 1699

CLIII

Mandatum, quod pro certo credito obtinuit Lucretia in Tribunali A.C. adversus bona hæreditaria q.m Cæsaris Brozzoli, et posteà exequendum esse decrevit sacra Rota favore Augusti eiusdem Lucretiæ hoc interim defunctæ filii, et hæredis ex rationibus plenè deductis in duabus decisionibus coram me editis 14. Junii 1697. et 11. Aprilis superioris anni, instetit successivè idem Augustus, quod exequi mandaretur contrà bona propria fratrum de Leonettis memorati Cæsaris hæredum; verùm cum isti opposuerint se adivisse illius hæreditatem cum beneficio Legis, et Inventarii, paratosque se exhibuerint ad reddendam rationem, dedi dubium = An constet de Legitimo Inventario, itaut sit Locus redditioni rationis, vel potiùs sit exequendum mandatum contrà bona propria, super quo DD. in hodierna audientia consulti responderunt = Constare de Legmo Inventario, ideoque esse Locum redditioni rationis.

Legitimum quippè apparuit Inventarium
1 eo ipso, quod in illius confectione servatæ noscuntur solemnitates omnes, quas jus commune, et nostrum municipale statutum præscribunt, nimirùm citati

credi=

UVA.BHSC

creditores, adhibiti sex Tabelliones Loco Testium hæredum, et creditorum non comparentium, præmissum venerabile signum Crucis, addita protestatio addendi, et minuendi, si quod vel omissum, vel incautè scriptum imposterùm compertum fuerit, ac demùm Judicis decretum interpositum; quibus concurrentibus omnia præsumuntur rectè, ac Legitimè gesta, itaùt contrarium asserenti onus incumbat id perspicuis, et omninò certis probationibus demonstrare, ut omissis generalibus dixit Rota decis. 508. n.° 1.mo et per tot. coram Cavaler. decis. 387. La prima coràm Duran., et plenè discusso articulo in Romana redditionis rationis 27. novembris 1684 - §. Quo enim coràm cl. me: Card.i Caccia; nec satis sit fortè aliquid fuisse ab hæredibus prætermissum,
2 cum non quævis omissio vires adimat Inventario, privetque illius commodo, et beneficio hæredem, sed ea demùm, quæ doli, et fraudis redoleat suspicionem Bald. in L. fin. §. Cùm igitur n.° 8. C. de jur. deliber. Rot. decis. 202. n.° 7. p.e 11. recent., et decis. 48. n.° 10. p.e 15. cum aliis in Romana redditionis rationis 31. Januarij 1659. §. non obstat nullitas coràm cl. me. Card. Caccia.

Hujus autem generis visi non sunt oppositi de-
3 fectus; non quidem primò, quod mobilia descripta fuerint in confuso absque individua eorum qualitatum expressione, ex quibus præcipuè in tabulis pictis dignosci posset istarum valor; Quamvis enim iuxta aliquorum opinionem necessarium reputetur, quod mobilia ità per pondus numerum, et mensuram in Inventario describantur, ut exindè eorum æstimationis certitudinem decerpere valeamus, ut per Text. in L. fin. §. Sin autem dubius est. Cod. de jur. deliber. observat Cancer. var. resol. Lib. 3. cap. 42. n.° 34. et seqq. Rota coràm Peutinger. decis. 509. n.° 8., et in recent., decis.
4 382. n.° 6. p.e 19., verior tamen, et communior DD.rum

UVA.BHSC

sententia est, quod illorum sic qualificata descriptio adeò necessaria non sit, ut illius omissio Inventarium annullet, ut per gloss. in L. Scimus verbo quantitatem C. de jur. deliber. tenent Hodiern. controv. 5. per tot. Ridolphin. in prax. p.e 3. cap. 2.o Sub n.o 180. Fanucc. de Inventar. p.e 3. n.o 31. in fin. Mans. consult. 269. n.o 35., et Seqq. Rota coram Duran. decis. 241. n.o 8. vers. nec dicatur et n.o 9., coram Peuting. decis. 165. n.o 20., et in rec. d.e 156. n.o 8. p.e 19. rec., et cæteris relatis in Bononien. Bonorum 15. Martii 1697. §. attamen, et 26. Feb. 1698. §. absque eo, quod et Seq. coram R.P.D. meo Pio; quam Domini eò certius procedere dicebant in hypothesi, quia omnia mobilia, quæ in Inventario descripta sunt, reperiuntur penès hæredes cum eadem qualitate, qua fuerunt tunc temporis obsignata, undè cum hodiè medio Peritorum haberi valeat illorum æstimatio eodem modo, quo in dicti Inventarii confectione fieri
5 poterat, indè cessat quælibet imaginaria præsumptio doli; aut suppositionis unius rei pro alia, sine qua inventarium ex hisce defectibus non vitiatur, et prosequitur Rota in d.a Bononien. Bonorum 26. Febrii 1698. §. et absque ulla coram R.P.D. meo Pio.

Minusque secundò, quod fuerit omissa descriptio tum aliorum mobilium, quæ in ampla, et nobili Domo per Brozzolum retenta præter enunciata in Inventario verisimiliter existere debuissent, tum etiam pecuniæ, et nominum debitorum, quæ in negotio artis nummulariæ per ipsum exercito reperta fuerunt, tum demum Librorum, et Scripturarum, ac portionis negocij ferri, quod per Simonem Lucatellum ad Societatem cum Brozzolo exercebatur.

Quandoquidem defectus adnotationis aliorum mobilium erat prorsùs inallegabilis, quia cum præsumptio stet
6 semper pro validitate actus, et inventarium probet negativam existentiæ aliorum bonorum, donec concludenter contrarium doceatur, satis non sunt ambiguæ suspiciones

à

à verisimili decerptæ ad illud evertendum juxta in L. fin. §. Licentia danda C. de jur. deliber. Alciat. de præsumpt. reg. 3. præsumpt. 2. Rota coram Cerro dec. 392. n°. 10, et in Rom. redditionis rationis 31. Januarii 1659. §. ad confusam coram cl. me. Card. Caccia, et in Romana Affictus 6. Junii eiusdem anni §. Dolus autem coram eodem, et in Ariminen. Pecuniaria 4. Junii 1696. §. pertranseuntes coram Reu.mo D. meo Dec.o; et tanto minus dum qualibet suspicio elidi etiam videbatur vel ex peculiari circumstantia, quod Brozzolus decessit in rei Familiaris angustijs, et quampluribus debitis involutus, ut proinde credendum non sit, quod mobilia maioris estimationis, et numeri habere valuisset ex deductis per Rot. in Romana redditionis rationis 27. Novembris 1654. §. Secunda nullitas coram cl. me. Card.li Caccia, in Bononien. dotis, et antephati 6. Aprilis 1696. §. mobilia coram R.P.D. Meo Muto, et in allegata Ariminen. Pecuniaria §. Demum coram Reu.mo D. meo Decano; vel ex hæredum legalitate, quæ suspicari non sinit, quod in creditorum præiudicium voluerint mobilia subtrahere, ut monent Fanucc. de invent. p.e 3. n°. 4. Ridolphin. in prax. p.e 1. cap. 9. n°. 63. et 67. Rota coram Greg. decis. 169. in fin. coram Duran. d. d.e 387. n°. 19. et 23. et in d.a Romana redditionis rationis 27. Novembris 1654. §. Secunda nullitas circa medium coram cl. me. Card.li Caccia, et in Bononien. Bonor. 26. Februarij 1698. §. in casu autem coram R.P.D. meo Pio.

Asserta vero pecuniarum omissio non relevat, quia tantum abest, quod probetur pecunias penes Brozzolum extitisse, ut potius contrarium suaderi possit nedum ex circumstantiis superius ponderatis, sed etiam ex quo paulo ante ipsius obitum notabilem summam Ex.ro 1600 – cuidam creditori persolverat, eoque defuncto alter ex hæredibus in quadam Epistola protestatus est summam relevantem in eius Hæreditate haud fuisse repertam; quamvis autem ex confessione huiusmodi pecuniæ existentia in aliqua saltem summa denegari non possit, illius tamen non facta descriptio Inventarium

UVA.BHSC

9 non vitiat, cum Heredes ex huiusmodi omissione valeant ad summum in duplo dumtaxat condemnari ad Tex. in d.a L. final. §. Licentia C. de jur. deliber. Cravett. cons. 348. n.o 46. Menoch. cons. 471. n.o 38. Cost. de fact. scient. et ignor. cent. 1. dist. 37. n.o 22. Gratian. discept. 532. n.o 10. Andreol. controv. 109. n.o 1.mo Rocc. disput. jur. select. cap. 47. n.o 22. Rota coram Carill. d.e 180. n.o 18. et in rec. p.e 5. decis. 331. n.o 21. et p.e 6. decis. 181. à n.o 4. usque ad 12. et in d.a Rom.a redditionis ronis 6.a Junij 1689. §. praeterea in fin. et in allegata Bononien. Bonor. 15. Martii 1697. §. Attamen, et seq. coram R.P.D. meo Pio.

Nec vis aliqua fieri potest in omissa descriptione Apocar. et nominum debitorum. Nam illor. alteraru. 2000. debitorum à Marchione Betto nullatenus describenda erat, ut potè quia non erat de effectibus haerijs eiusd. Brozzoli; altera verò ru. 1500. adversus Alexandrum Brusciottum, cum non probetur ad manus, et notitiam Heredum perventa, non valet in ipsis dolum arguere, qui adimat Inventarii beneficium extraditis per Surd. decis. 22. n.o 9. Rota decis. 310. n.o 5. et seqq. p.e 5. rec. et in Rom.a affictus 6. Junii 1689. §. Dolus autem in fine; nec probatio huiusmodi desumi potest ex revelatione ab eodem Brusciotto metu excommunicationis emissa, in qua fatetur eandem apocam praevia solutione residui fuisse ab Heredibus restitutam; quoniam cum sit simplex fides ab ipso Debitore in sui favorem exarata, nulloque adminiculo fulcita, aliquem probationis gradum constituere nequit L. instrum.ta Cod. de probat. Rota coram Priol. d.e 391. n.o 1. et alibi passim. non attento, quod in decisione edita in Causa Rom.a Pecun.ria 9. Junii prox.ti coram Rev.mo D. meo Decano eadem revelatio fuerit pro sufficienti admissa, quia cum eiusdem Decisionis ob novam audientiam adversus illam impartitam adhuc pendeat revisio, ea utique attendenda non est, nec potest in objectum allegari, ut advertit Card. de

Luc.

UVA.BHSC

Luc. de usur. disc. 1. n.° 9.° et testatur Rota ipsa coram Priolo decis. 101. n.° 11.

13 Prout neque insistendum est super omissione Librorum, et confusa descriptione Scripturarum; Libri quippe, qui fuerunt in hæreditate reperti, non erant proprii eiusdem Brozzoli, sed omnes spectabant ad rationem Banchariam illorum de Pacellis, quorum ipse Administratoris munere fungebatur; Quemadmodum etiam clarè deprehenditur ex Epistola alterius ex Hæredibus exhibita in Summario Augusti n.° 5.° in qua idem Hæres fatetur memoratos Libros aliena, non autem Authoris negocia concernere; nec regit præsupposita inverisimilitudo, quod Brozzolus utpotè in Urbe negociator proprios Libros juxta Mercatorum Stylum penes se non retinuerit, quia cum ipse non haberet negocium proprium, nec consequenter debebat proprios Libros retinere, et licet publicè Negociatoris nomine nuncuparetur, hoc tamen evenire potuit ratione administrationis per ipsum exercitæ in Banco eorumdem de Baccellis, non autem ex eo, quod talis revera adfuisset; confusa verò Scripturarum adnotatio non urget, nam cum in hæreditate debitoris, qui decoctioni proximus decessit, præsumi nequeat existentia Scripturarum, quæ magis eiusdem debitoris patrimonium impinguent, quæque proindè valuerint ab hæredibus occultari suspicio quælibet excluditur, propter quam asserta confusio valuisset inventarium irritare, ut in terminis respondit Rota coram Seraphin. d.e 371 per tot. coram Coccino d.e 151. n.° 8, et in d.a Romana redditionis rationis 27. Novembris 1654. §. ad quartam coram cl. me. Card. Caccia.

Similiter nec refragatur defectus descriptionis negotij ferri cum Lucatello communiter exerciti; cum enim illud fuerit Inventario successivè additum vigore facultatis ab Hæredibus in illius confectione sibi ipsis reservatæ addendi quidquid tractu temporis omissum apparuerit, ex actu huiusmodi quæcumque omissionis macula abstergitur, inventariumque remanet in suo esse perfectum ex adductis

UVA.BHSC

Ridolphin in prax. par. 2ª. cap. 9. nº. 68., et seq. Dec. cons. 63. nº. 11. Surd. dec. 222. nº. 13., Rota coram Pen. d. 1447. nº. 8., et in rec. p. 4. tom. 2. decis. 126. nº. 6., et par. 13. decis. 499. nº. 7., et seq., quamvis etiam præfata additio ab hæredibus usque ad præsens dilata fuerit, nam prædª. facultatis vigore bona omissa possunt quandocumque in Inventario describi, ut firmat Rota coram Cerro decis. 882. nº. 9.

15

Nec refert, quod memoratum negotium additum fuerit in confuso nulla facta mentione ratæ, quæ ad Brozzolum pertinere poterat, ac pænitus omissa descriptione quantitatis ferri in summa 3200. quæ ab eisdem hæredibus fuit è negotio extracta, et successivè consignata R. P. D. Ottono hæreditatis eiusdem creditori. Quandoquidem cum Brozzolus non esset liquidus creditor negotij prædi.; sed in eo tanquam socius aliquod solum haberet interesse, quod respectu quantitatis hæredibus erat pænitus ignotum, illius rata per consequens, quæ ad hæreditatem spectabat, non poterat præcisè describi; nec præsupposita quantitas ferri consignata R. P. D. Ottono referenda erat inter bona hæreditaria debitoris, nam ea non probatur extracta à negotio, quod commune erat cum Brozzolo, sed solum exhibetur illius consignatio facta à Lucatello, cui Leonetti hæredes pretium de proprio persolverunt Sum. responsionis eorumdem nº. 8º., unde ex his dictam ferrum non potest dici hæreditarium eiusdem Brozzoli, et tamen ubi etiam per impossibile inter illius bona describendum fuisset, illius tamen omissio Inventarium minimè vitiaret, quia cum ex generica descriptione negocij facta in Inventario arctentur hæredes ad reddendam rationem de omni, et toto eo, quod ex dº. negotio ad eorum manus pervenisset, sanè ad substinendum Inventarium eadem generica descriptio sufficiens est, cum ea satis removeat dolum, et animum occultandi in præjudicium credrum., qui unicè spectatur ad invalidandum Inventarium ex firmatis per Rot. coram Cavaler. dº. 508. nº. 8. et in rec. dº. 331. nº. 2. pº. 5., et in dª. Romana afficus 6. Junii 1609. §. prout nulla in fin. coram cl. me. Card. Caccia.

16

Postre-

UVA.BHSC

Postremò neque obstat tertia nullitas deducta ex defectu citationis respectu q^m. Lucretiæ Paulinæ Creditricis notæ, et principaliter in Libris Hæreditatis descriptæ; Quippè quia cùm illius creditum, vt eventus docuit, esset valdè Litigiosum, non tenebantur Hæredes illam specialiter citare, cum huiusmodi solemnitas necessaria sit solùm respectu creditorum, qui sunt certi, et indubitati, non autèm respectu aliorum, qui sunt dubij, et Litigiosi; nam quoad istos sufficit citatio generalis per proclama, vel per Edictum juxtà notissimam distinctionem, de qua Andreol. controv. 122. n°. 1. Ridolphin. in prax. p^e. 1. cap. 9. n°. 50. et seq. Card. de Luc. de Hæred. disc. 17. n°. 3. vers. quinimò Rota coram Cavaler. d^a. dec. 508. n°. 2; et decis. 202. n°. 6. p^e. 11. rec.

Cùm itaq. ex his Inventarium, de quo agitur, undique validum, et Legitimum dignoscatur, Dni dixerunt esse locum redditioni rationis, cùm Jus interim non permittat, quod Hæres beneficiatus donec rationem reddat de bonis in Inventario descriptis, debeat in persona, et bonis propriis condemnari ad jura satis vulgata.

Et ità utraque &c.

Romana Cambiorum
Lunæ 11. Maii 1699.

CLIV.

Lata à R.P.D. meo Muto sententia definitiva, in qua pronunciatum fuit deberi fructus trium cambiorum aliàs à Dominico Guiotto favore Bartholomæi Giaccherini contractorum ad rationem scutorum quinque pro quolibet centenario, ab illa appellarunt Canonicus Guido, et alii del Palagio, qui uti Filii, et Hæredes Camilli hoc interim defuncti sunt pariter creditores eiusdem Dominici pro aliis duobus cambiis in summa scutorum 950. qua de re commissa mihi appellationis causa dedi dubium = An d^a. sententia sit confirmanda, vel infirmanda, et pro illius confirmatione responsum fuit, quoniam præter eiusdem sententiæ validitatem, quæ de cætero in controversiam non deducebatur,

UVA.BHSC

1 concurrebat justitia ex eo promanans, quod sicuti in apocis cambiorum fructus in memorata Summa &ª quinque conventi sunt, ita et ad eandem rationem citrà dubium debeant, ut firmavit Rota in Romana Pecuniaria 8. Junii 1696. §. Sanè validitas coram Me, et in decisione hujus causæ coram R.P.D. meo Muto, quæ dictam sententiam præcessit, edita 9. Xbris 1697. §. Sanè fructus.

Nec refert unicum obiectum, super quo, præcisivè ab altero in præcedenti instantia deducto super assertæ cessatione fructuum ob præsuppositam decoctionem debitoris, eodemque tantùm insistebant Defensores illorum del Palagio, quod nempè cum ex verbis in apocis contentis ibi = vogliamo, che compresoci le provisioni li med.i non eccedino cinque p.cento, ab eisdem fructibus subducendæ sint provisiones favore debitoris, qui onus transmittendi cambia ad nundinas in se assumpsit, indè illis ad rationem dictum p.o centenario detractis, dicti fructus ultrà Summam scutorum trium calculari non valeant.

2 Quandoquidem Patres toto apocharum tenore diligenter de more inspecto denuò crediderunt verba illa compresoci le provisioni non importare diminutionem respectu fructuum in recensita quantitate &ª quinque conventorum, sed ea stare solummodo declarativè, ut nempè intelligi posset, quod etiam calculatis provisionibus dari solitis fructus non deberent excedere scuta quinque, quamquam ex cursu nundinarum ad maiorem Summam verisimiliter ascendere potuissent. Itaque probatum habuerunt ex natura ipsius verbi compresici, quod cum ex se inclusionem denotet, nil ubique operaretur quoties facienda esset adversis Decisio R.P.D. mei Muti §. absque eo quod.

3 Cursùs ac secundò ex obligatione debitoris prorelata verba in apocis exarata solvendi dictos fructus de semestre in semestre liberi; si enim quantitas dd. fructuum intelligenda esset deductis provisionibus, illorum solu-

UVA.BHSC

solutio non effectuaretur in Summa Liberè conventa, cum adiectivum illud Liberi importet exemptionem fructuum ab omni onere, et quamcumque diminutionem excludat juxta gloss. in Clementin. Dudum verb. Liberè de ætat., et qualit., et in cap. Cum Episcopus verb. Liberè de offic. ordinar. in 6. Menoch. cons. 1042. n°. 2. Petr. de Fideic. quæst. 15. n°. 199. versic. decimum quartum Barbos. dict. 190. n°. 3., et seq., et n°. 16. Ciarlin. controv. 152. n°. 10., et seq. Et tertiò ex pacto, quod debitor teneretur Spaccia ad nundinas transmittere omnibus suis expensis, damnis, et interesse, quod pariter ad oculum ostendit eundem Debitorem voluisse etiam onus provisionum in se assumere, cum dictæ expensæ principaliter, aè proprie in hisce provisionibus consistant ad sensum Turr. de camb. disput. 2. par. 7ma. n°. 56. fol. mihi ibi Card. de Luc. de Camb. disc. 5. n°. 5. vers. quod clarè.

4

Atque fit clarius concurrente uniformi observantia ex eo desumpta, quod cum debitor ad formam Conventionis teneretur pro maiori Creditoris cautione attergare ad illius favorem tot Loca Montium, illorumque fructus imposterum decurrendos eidem creditori assignare, id ad effectum perduxit totidem ex illis hypothecando, quæ in annuo reddito ferè correspondebant cambiorum fructibus cumulatis ad rationem scutorum quinque; cumque successivè idem creditor dictorum Locorum fructus pacificè semper exegerit, indè datur intelligi talem fuisse à principio Contrahentium mentem; quæ optimè desumitur ex observantia subsequuta cap. Cum dilectus de consuet. Gratian. discept. for. cap. 608. n°. 16. vers. cum ità Rota coram Bich. decis. 133. n°. 9., et in rec. p.e 10. decis. 154. n°. 6. in Tyburtina Castrorum 18. Aprilis 1698., §. et indubitantius coram Rmo D. mo Decano, et in decisione RRD. mei Muti §. final.

5

Et demum hoc idem evincitur tum ex ipsa verisimilitudine ad hunc effectum plurimum quoque operante; Cum enim tunc temporis fructus Locorum montium ascenderent ad 4ta. quatuor pro quolibet centenario

UVA.BHSC

verisimile non est, quod Giaccarinus Vir in negociatione versatus reinvestire voluerit suas pecunias in Cambiis ad rationem 8.^{ru} trium, quandò illas cum omnimoda securitate ad rationem scutorum quatuor in tot Locis Montium implicare potuisset; Tum etiam ex conformi judicio Mercatorum, cui in his, quæ pertinent ad mercaturam, in dubio non dedignatur Sacra Rota deferre, ut in decis. 40. n.° 15. p.^e 17. rec. et in Romana Litterarum Cambii 13. Maii 1697. §. Quandoquidem, et in Romana Salviani 27. Junii 1698. §. vindicata coram Me.

Indeque contrarius sensus nec valuit elici ex discretiva intercedente inter duo priora cambia, et inter tertium, eo quia in primis quantitas fructuum sub ea expressione conventa fuerit, che compreseci le provisioni non eccedino scudi cinque per qualsivoglia centinaro; in 3.° verò illorum quantitas fuerit concordata ex verbis illis = Li quali computamo oltre le provisioni non eccedino scudi cinque per qualsivoglia centinaro. Quandoquidem Patres ex discretiva huiusmodi voluntatem Partium magis potiùs declarari autumarunt, nam si juxtà sensum illorum del Palagio verba illa oltre le provisioni in tertio cambio apposita satis præseferunt fructus deberi ad rationem scutorum quinque liberos pœnitùs, et à quacumque provisione exemptos, hinc potiùs ex illis deduci videbatur solitum contrahentium conveniendi fructus ad hanc ratam, quod unà cum tot aliis superiùs adductis priorum cambiorum conventionem, si quod dubium involvit, sufficienter interpretatur.

Et ità utraque.

Leodien. Vicariæ
Lun. 11. Maii 1699.

CLV.

Domini pro tertia vice censuerunt Vicariam, de qua agitur, adiudicandam esse Renero; Etsi enim Christianus alter ex præsentatis habeat nominationem quinque Canonicorum, attamen quia illorum tres, qui erant absentes,

vo=

UVA.BHSC

votum suum per schedulam ad Capitulum in scriptis transmi-
serunt contra litteralem sanctionem Text. in cap. si quis
justo §. absens de elect. in 6°, quem pluribus authoritatibus exor-
nat utraque decisio coram me in hac causa edita, prima nempe
sub die 4. Julii elapsi anni 1698. §. Absque eo quod, et 2ª sub die
10 Ambris prox. §. non relevante in fine; utique tanquam
electus à duobus dumtaxat ex Canonicis, qui fuerunt presentes
2 in Capitulo, preferri nequit Penero, qui ab aliis quatuor capitu-
lariter congregatis nominationem obtinuit, juxta Text. in c.
Quoniam ibiq. Butr. et Ancaran. de iurepatr. Rota coram
Pamphil. decis. 341. n°. 1. coram Cerro decis. 385. n°. 11., et in
rec. p°. 19. dec. 30. n°. 7°.

Quin iterum obijci valeat in huoi inferioribus collationi-
bus locum non habere formam prescriptam à generali Concilio
in c. Quia propter de Elect., ideoque sufficere Capitularium con-
3 sensum quomodocumq; prestitum. Quoniam etsi in electione ad
beneficium inferioris ordinis, ob cuius vacationem Ecclesia
viduata non remanet, necessarium minime sit adhibere forma
scrutinii ab eodem Concilio statutam, sed Capitulares possint eorum
votum quomodocumq. vel per cartellos, vel viva voce preferre,
ut tradunt authoritates in contrarium allegatae, non inde tamen
sequitur, quod Canonici valeant singulariter, et seorsim à
Caplo dictum suffragium emittere, cum speciale non sit in casu
4 eiusdem Text. in d. Cap. Quia propter, sed generale in omnibus
actibus explicandis per Universitatem, quod sive illi respiciant
electionem ad dignitates primi ordinis, sive ad beneficia infe-
rioris qualitatis, consensus, vel dissensus collegialiter semper,
ac simul in unum prestandus est, ut notant Butr. in cap.
in genesi n°. 28. de elect. Abb. in d. cap. Quia propter n°.
12. eodem tit. Felin. in cap. cum omnes n°. 24. de constit.
Barbos. de jur. Ecclesiast. Lib. 1. cap. 19. n°. 159., et n°. 172.
et seqq., et in d°. cap. Quia propter n°. 9. Rota coram Buratt.
decis. 351. n°. 11. et decis. 380. n°. 5., et seq., et in rec. d. 210.
sub n°. 15. vers. licet etiam, et n°. 16. p°. 9., cum aliis in d.
5 2ª decis. §. nec subsistit; ea ratione, quod Capitulares

UVA.BHSC

uti singuli nullum habent jus eligendi pro ea, quæ tradunt Fagnan. in d.° cap. Quiapropter n.° 37. Barbos. in d.° cap. in Genes. sub n.° 2; et B. Castellin. de Elect. cap. 5. n.° 65. Tamburrin. de jur. Abbat. tom. 1. disput. 5. quæst. 3. n.° 14. Rota in recen. decis. 156. n.° 15; et seq. p.e 12; et in allegata 2.a decisione huius Causæ §. non relevante.

Neque ad effectum dinumerandi Canonicorum absentium vota suffragari possunt documenta nuperrimè exhibita, quod ipsi essent ægroti, vel alio legitimo impedimento detenti; Ultra quod enim præfata documenta consistunt in simplicibus attestationibus, quæ tanquam informes, et lite pendente procuratæ, nullum
6 valent probationis gradum constituere, Rota coram Burat. d.e 821. n.° 14; et in rec. p.e 12. decis. 123. n.° 17; et in Firmana Aedificij 6. Aprilis 1696. §. final. coram Me; Obiectum cessat
7 ex eo, quod Canonici præfati utcumque fuissent iustè, ac legitimè impediti, cum in hoc casu valuissent Procuratorem constituere ad præstandum suffragium in Capitulo, non poterant seorsim ab illo eorum votum per litteras dare [illegible] Text. in d.° cap. Quiapropter §. illud autem de elect., et in d.° cap. Siquis iusto in princip. eod. tit. in 6. P. Sigismund. à Bononia de elect. par. 1. cap. 1. dub. 14. n.° 2. Castellin. in eodem tractat. cap. 5. n.° 101. Barbos. de Canonic. cap. 39. n.° 11; et in d.a secunda decisione §. Idque procedit.

Quemadmodum nec recurri valet ad assertam Consuetudinem admittendi vota absentium in scriptis; nam iterum rimatis omnibus probationibus ad illam convincendam adductis, eà minimè justificatur; Non quidem ex tribus actibus, qui in præterita propositione circumferebantur, quia primus, et 2.dus ex illis agunt de electione ad officium matricularij, quod cum sit servile ipsius Capli, et ab illius nutu dependens, nequit ex eo inferri ad probandam consuetudinem in electione perpetuæ
8 Vicariæ ex nota juris regula, quod illa utpotè non se extendens de casu ad casum probanda est specificè, et in individuo casus, de quo agitur, cap. final. de Consuetud. Marescott. var. resol. Lib. 2. cap. 100. n.° 4; et seq.; Rota in rec. p.e 12. decis. 278. n.° 5., et decis. 304. n.° 6., et seq.; et in Ferrarien.

Deci=

UVA.BHSC

Decimar. Super jure decimandi p.a Julij 1697. §. validitati in fine coram Me. Tertius verò quamvis præcisè agat de electione Scolastici, quià tamen est unicus non sufficit ad effectum
9 inducendi Legitimam consuetudinem Marescott. var. resol. d.o cap. 100. sub n.o 1. Adden. ad Burat. decis. 497. n.o 2. Rota in rec. p.e 12. d.a decis. 278. sub n.o 3., et in d.a decis. 304. n.o 21.

Minusque probari potest ex Testium depositionibus exhibitis in hodierno Summario Christiani n.o 4.o, Tum quia d.i Testes sunt ipsimet Canonici, qui in eorum absentia votum suum dederunt Christiano, undè illorum depositiones tanquam tendentes ad sustinendam eorum electionem non veniunt attendendæ,
10 ut in his præcisis terminis firmat Rota in recent. p.e 12. d.e 156. n.o 27. et seq., et d.a decis. 278. n.o 21., et generaliter Farinac. de Testib. quæst. 60. n.o 4., et 17., et eadem Rota in Romana Domus 30. Januarii prox.ti §. Depositiones coram Me. Tum etiam
11 quià cum illorum assumptum quatenùs veritati esset consonum probari potuisset ex actibus Capitularibus, eò minus eorum dictum habendum est in consideratione, cum Testi deponendi super eo, quod per Scripturas justificari potest, nunquam soleat deferri Fælin. in cap. 1. n.o 4. vers., et ad probandum de appell. Rota coram Cerr. decis. 90. n.o 1., et seq.

Atque hinc superfluum Domini existimabant inquirere, an Decanus fuerit præsens in Capitulo, suumque votum præstiterit. Quippè quià transeundo etiam cum supposito, quod illud favore Christiani collegialiter datum fuerit; nihilominus, quia Renerus, ut potè qui obtinuit nominationem quatuor Canonicorum præsentium, adhuc maiorem votorum partem haberet, esset propterea etiam in hoc casu præferendus. Et tamen ex publico, et legali transumpto instri Electionis, adhuc subsistere visum est, quod Decanus, nec fuit præsens in Capitulo, nec votum suum præstitit, haud relevante, quod in Matrice d.i Instri illius nomen, et suffragium descripta appareant, quià cum utrumque successivè deletum fuerit, præsupponendum est,
12 quod fuerint erroneè apposita, id etiam suadente nedum præsumptione, quod Secretarius Capituli ad evitandam falsi-

UVA.BHSC

tatem non omisisset in memorato transumpto debitam Suf-
fragij mentionem facere, si verè facienda fuisset, ut firmat
in Specie Rota decis. 240. n.º 6., et Segg. p.e 4. tom. 2., et decis.
219. n.º 13., et Segg. p.e 16. rec., et in 2.a decis.e Eiusdem Causæ §.
final. Sed clarius etiam Hodierna depositione eiusdem Secretarii,
qui postquam testatus fuit vota omnia in matrice adnotasse
ex ore, et ad dictamen alterius ex Canonicis, atque inter alia
descripsisse etiam votum ipsum Decani, ingenuè fatetur,
quod soluto Capitulo, ac descriptione Eiusdem ad notitiam d.i Decani
perventa, iste qui benè sciebat neq; eidem Capitulo interfuisse
nec dedisse suum votum, illud tanquam indebitè appositum dele-
ri mandavit, prout de facto deletum fuit, Hodierno Sum.o Christia-
ni n.º P.º, Cui quidem depositioni plena fides tribuenda est, cum
13 emanaverit super re ad officium deponentis spectante, Rota co-
ram Seraphin. decis. 792. n.º 2., et in rec. d.e 200. n.º 5. p.e 18.,
et in Bononien. Manutentionis 20. Junii 1696. §. minus
etiam coram Me, et fuerit ab ipso Christiano procurata, con-
14 quem proindè perfectam probationem constituit, juxta regulam
de qua Rot. in rec. p.e 17. decis. 348. n.º 24., et in Lauden. Pensionis
4. Febrii 1695. §. Id ipsum coram bo. me. Ursino.

Neque Eis omnibus adversatur, quod in conclusione
actus electionis declaratum fuerit Christianum in quantita-
te votorum prævalere, ideoq. illi relaxandas esse præsentato-
riales ibi = quibus votis omnibus recollectis declararunt Dni
qui suprà Dnum Christianum Hamonts prævalere in votis,
ordinaruntque eidem relaxandas esse præsentatoriales; Cum
enim d.a declaratio ex eo processerit, quod ad eius favorem cœnà
cum suffragiis duorum Canonicorum præsentium erroneè
fuerunt computata, etiam votum Decani, ac alia, quæ à viribus
absentibus fuerunt per schedulas ad Capitulum transmissa, indè
tanquam juris dispositioni adversativa non venit attendenda.
Et quamvis replicaretur, quod ex dictis verbis Domini, qui suprà
resultaret variatio ex parte illorum quatuor Canonicorum, qui in
Capitulo votum suum dederant favore Reneri, et consequutivè
15 probaretur eorum accessus electioni Christiani, prætensa tamen

variatio

UVA.BHSC

variatio, vel excludi videbatur ex Litteris pro præsentato, quasdi quatuor Canonici favore eiusdem Reneri successivè exararunt, vel ut potè decerpta ex verbis æquivocis, quæ etiam ad solos Canonicos eligentes Christianum referri poterant, remanebat saltem destituta ea concludenti probatione, quæ ad hunc effectum de jure requiritur, ut firmavit Rota in Gnesnen. Abbatiæ Landen. 20. Junii 1692. §. Nec secunda coram RRD. meo Priolo.

16 Demum nec relevat gratia Apostolica ultimo loco per Christianum reportata ob non factum concursum in provisione controversæ Vicariæ juxtà Constitutionem B. Pij V., quia cum nulla Pontifici facta fuerit mentio præsentis litis cum Renero jam diu anteà vertentis, atque dicta gratia tanquam subreptitia nec valuit eidem Christiano jus aliquod de novo tribuere juxtà gloss. in cap. Super litteris verbo litteras de rescript. Rota coram Buratt. decis. 187. n. 1. et seq., et alibi passim.

Et ità utrûque

Spoletana Census Super Fructibus
Ven. 15. Maii 1699

CLVI

Proposita præsenti Causa die 16. Martii proximè elapsi sub dubio utriusque articuli complexius = An scilicet constaret de credito tam respectu capitalis, quam fructuum Domini quoad sortem convenerunt in rescripto constare de credito, dilata tamen respectu fructuum eiusdem dubii resolutione; Cum autem hodiè super illis causa iterum proposita fuerit, non dissimile etiam quoad ipsos rescriptum prodijt, cum Patres non dubitaverint constare de credito fructuum loco damnorum, et interesse à die sequutæ evictionis.

Ratio sic decidendi ab eo potissimum desumpta fuit, quod in Instrum. cessionis controversi census unà cum evictione generali, et particulari in omni judicio petitorio, et possessorio, promissa etiam fuit eiusdem census exigibilitas

UVA.BHSC

adiecta speciali obligatione, quod alias cadens teneri volebat ad omnia damna, expensas et interesse Summ. Franciscini distributo in praeterita propositione N.° 2.°; Quare cum de anno 1661. fuerint per Coniuges de Verrutijs evicta è manibus Sulpitiae Cessionariae omnia bona debitoris cessi, quae pro fructibus d.i Census fuerant praecedenter deliberata, adeout amplius non
1 potuerit fructus ex d.o Censu percipere, absolutum est, quod hodiè haeredes cadentis tenentur ad omnia damna, et interesse per Sulpitiam passa à die memoratae evictionis ob inexigibilitatem rei cessae, tam vigore d.i pacti in instrumento cessionis expressi ad tradita per Cenc. de Cens. quaest. 42. N.° 14. Marescott. var. resol. cap. 79. sub N.° 5. vers., et est sciendum Rota coram Seraphino d.e 787. N.° 1; et seq; Rota coram Ubag. decis. 1.a N.° 3; et 4; et post Salgad. in Labyr. credit. decis. 56. N.° 8.
2 et seq; quam ex efficacia obligationis cameralis consimilem obligationem continentis Rot. coram San. me. Alex. 8. decis. 269. sub N.° 1.° coram Ubag. d. decis. 1.a N.° 3., et in rec. par. 18. d.e 605. N.° 2; et seq;

Nec relevat, quod Sulpitia ex subhastatione omnium
3 bonorum debitoris sequuta de anno 1652. effecta fuerit domina etiam fundi censiti, atque ideò census ob incompatibilitatem eo ipso remanserit extinctus, nè alias detur actio, et passio in eodem subjecto juxta animadversa per Cenc. de Cens. quaest. 114. N.° 1; et seqq. Duard. eod. tractat. § 5. quaest. 33. concl. 2. N.° 11. et seqq. Card. de Luc. de Cens. disc. 28. N.° 2. Rota post Zacch. de oblig. Cameral. decis. 213. N.° 5., et coram Bich. d.e
4 144. N.° 8., et seq;, quia cum successivè ab illis de Verrutijs, qui erant creditores anteriores, dictus fundus fuerit evictus, census exindè cessante praesupposita incompatibilitate reviviscit, cum perpetua extinctio ob acquisitionem fundi censiti tunc solum resultet, quando certè, et irrevocabiliter illius dominium acquisitum fuit, non autem quandò illud ob praeexistentiam hypothecae anterioris remanet revocationi

obno-

UVA.BHSC

obnoxium, ut distinguunt Merlin. de pignor. Lib. 2. quæst. 87. n.° 5., Cenc. de Cens. d.ª quæst. 114. n.° 12., et seq. Card. de Luc. in eodem tractat. d.° disc. 28. n.° 4. Milanen. decis. 9. n.° 43. et seqq. Lib. 2. Adden. ad Burat. decis. 645. n.° 16. Add. ad Pamphil. decis. 244. n.° 15. Rot. coram Bich. d.° 380. n.° 23. d.° 406. n.° 9., et decis. 532. n.° 1., et seq., et in rec. p.ᵉ 19. decis. 143. n.° 10., et seq. p.ᵉ 19.

Non attenta replicatione, quod illi de Verrutijs solam pos-
5 sessionis detentationem ex interdicto utilis Saluiani evicerint, quo in casu, quia Dominium fundi censiti, adhuc pænès Censuarium perseverat, reuiviscentiam census non induci, nec fructus ex eo deberi tenet Merlin. de pignor. Lib. 2. quæst. 87. n.° 8. Nam objectum visum est tunc demum procedere posse, ubi aliud incontrarium inter Partes non fuisset conventum, sed dum
6 cedens se obligaverit censum defendere, et manutenere exigibilem, et ad hunc effectum promiserit illius euictionem generalem, et particularem in omni iudicio petitorio, et possessorio, alias ad omnia damna, expensas, et interesse, utcumq. sanè dicta evictio sequuta fuerit, orta fuit actio pro fructibus adversus ipsum cedentem saltem loco damnorum, et interesse ob census inexigibilitatem exinde superventam, cum illa ob amplitudinem conventionis locum sibi vindicet etiam in casu nudi, et simplicis Salviani, ut sentit Carol. Anton. de Luc. ad Gratian. discept. 22. sub n.° 10. vers. cessat difficultas, et firmat Rota coram Merlin. decis. 487. n.° 5., et seqq., et in d.ª decis. huius causæ super capitali edita 16. Martii prox.ᵗⁱ §. Indeque.

Minusque refert, quod Franciscinus Sulpitiæ successor agendo ex primævis Juribus dotis vigore regressus in casum evictionis sibi reservati, nec loco damnorum, et inte-
7 resse valeat prætensos fr.ᵘˢ expostulare, eo quia sublata de medio assignatione census mediante reditu ad primæva Jura, dos ob iam solutum matrimonium usuras producere non poterat. Omisso enim, quod pactum redeundi ad primæva Jura incompatibile haud dignoscitur cum alio solvendi

UVA.BHSC

damna, et interesse in casu evictionis, et inexigibilitatis census cessi; eò quod insimùl stare potest, quod cedens pro credito dotis reservaret cessionariæ ius ad illa regrediendi, et quod obligaret ejus factum pro exigibilitate d. census, adeoùt in casu quo iste reperiretur inexigibilis posset cessionaria prò capitali agere in vim Jurium dotalium, et pro fructibus loco damnorum, et interesse ob factum exigibilitatis non adimpletum, cessat ulteriùs difficultas ex eo, quod regressus ad primæva Jura fuit reservatus fuit ad maiorem cauthelam, et in corroborationem prioris conventionis solvendi in casu evictionis census omnia damna, et
8 interesse, vndè ex illius reservatione dici non potest recessum à præcedenti pacto, cum ea, quæ ad maiorem cauthelam adiecta sunt, novationem non inducant l. final. C. de novat. Roman. cons. 441. n.º 8. Rot. decis. 30. n.º 3. par. 2. divers. et coram Merlin. decis. 636. n.º 20., et in Avenionen. legati 4.
9 Julij 1696. § non relevante coram Me, et id quod in augumentum positum est, diminutionem non operetur l. legata inutiliter ff. de legat. p.mo Rota coram Cerr. d. 906. n.º 9., et in Rom.a Nominationis 13. Januarij 1698. §. Atque confirmatur coram Me.

Et ità præmissis iis, quæ iterum latocalamo adstruebantur super ass.a negligentia Sulpitiæ, ut potè plenissimè sublatis in d.a decisione huius causæ coram Me edita, resolutum fuit utraque.

Compostellana Parochialis
Lunæ p.ma Junii 1699.

CLVII

In disputatione huius causæ habita coram Me die 2. Junii superioris anni veritus Joannes, quod probationes ex Testibus, et Scripturis per ipsum adductæ, ut potè legalitate carentes, ac informes quemadmodum in anteactis instantijs reiectæ fuerunt, ità in hac ultima, et fatali, eò facilius forent reiiciendæ, curavit vnà cum principali dubio super processu ad

UVA.BHSC

ad Legitimam executionem Litterarum apostolicarum Bene=
dicti aliud desuper proponi super concessione remissoriæ, et
compulsoriæ specialis, ad effectum examinandi formiter Te=
stes, et compulsandi scripturas citata Parte, quo circa cum
Præs super utroque illius instam exaudiverint, licet de cæte=
ro favore Benedicti ad affirmativam resolutionem d. principalis
dubij devenissent, ut ex decisionibus eadem die coram Me
editis, solitas remissoriales, et compulsoriales Litteras eidem
Ioannes expediuit, quarum vigore processu in partibus efforma=
to, eoque ad urbem traducto, cum hoc interim adversus præfatam
resolutionem super negocio principali emanatam audiri obtinuerit,
causam hodie reproposui, cumq. Domini probationes noviter
per ipsum factas minus pariter se habere recognoverint, in de=
cisis persistere non hæsitarunt.

Præsupposita siquidem earumdem Litterarum justificatione
super narrativa medietatis Jurispatronatus spectantis ad
Archidiaconum de Reyna, et Possessorem Domus de Sobran, qui
Benedictum præsentarunt, utpote Legitime resultante tum ex anti=
quissimis Sententiis Latis de annis 1506. et 1527., in quibus
pronunciatum fuit Juspatronatus divisum esse in quatuor voces,
illarumque duas spectare ad Archidiaconum, et Possessorem
prædictos; Tum ex alia sententia promulgata de anno 1570., in
qua ob Suppressionem Monasterij S. Pelagii alterius ex Patronis
dictum fuit Juspatronatus præfatum spectare in solidum ad
Monasterium S. Martini, ad Archidiaconum de Rey=
1 na, et ad Possessorem domus de Sobran, quæ quidem sententiæ,
tanquam Latæ citatis omnibus Patronis, et in iudicatum transa=
ctæ faciunt Jus quoad omnes, et mirifice probant pertinentiam
Juris patronatus ex adductis per Posth. de manut. observ. 32.
n°. 23. Rota in recent. d. 20. n°. 2. p.e 8., et coram Zarat. decis.
2.a n°. 8., et coram Cardinal. Cels. d. 31. n°. 6. et coram Cerro
d. 445. n°. 7., licet voces, et quotas cuiuslibet Patroni non de=
2 terminent, quia ob clausulam in solidum contentam in d.a Sen
tentia anni 1570. dicitur inter omnes Patronos æquale jus distri=
butum, ut firmat decisio, quæ revidetur §. nec relevat;
concurrente ulteriùs præsumptione juris, quod ubi plures sunt

UVA.BHSC

Patroni quilibet eorum censetur pro æquali portione nominare juxta tradita p. Hieronym. Palm. consult. 10. n.° 5. vers. quotquot Rot. in rec. decis. 268. n.° 8. p.e 15., Tum etiam ex originali titulo donationis noviter compulsatæ, quam Eldera Gunduregis emisit favore Monasterij S. Martini, à quo causam habet D. Archiepiscopus Compostellanus, qui Joannem præsentavit, cum ex illa appareat Monasterium prædictum à principio acquisivisse quartam partem dumtaxat Jurispatronatus controversi hodierno Suminario Benedicti n.° 4.°; Tum demum
3 ex pluribus adminiculis, quæ ad hunc effectum probandi pertinentiam medietatis vocum recenset, et approbat Decisio, quæ confirmatur §. Certiùs verò in fine.

Præsupposita inquam ex his omnibus pertinentia Jurispatronatus non obstat ultimus Status elicitus ex Sententia Lata de anno 1645; in qua stabilitum fuit duas ex tribus vocibus spectare ad Monasterium S.ti Martini, alteram verò pertinere ad Archidiaconum de Reyna, et Possessorem Domus de Sobran. Nam ultrà
4 quod ex præadductis clarè constat de anteriori Statu contrario, adeoùt cum res adhuc sit integra, et non agatur de repellendo jam institutum in Beneficio, quælibet prætensa quasi possessio desumpta ab ultimo Statu absorbeatur à proprietate juxtà sensum, cum quo processit Rota in Mediolanen. Præpositura 26. Novembris 1691. §. In nihilo, et 4. Julii 1692. §. Fundamentum cum seq. coram Rev.mo D. meo Molines Decano, confirmat. 18. Martii 1695., et 18. Junii 1696. coram R.P.D. meo Muto et in decisione hujus Causæ edita 8. Junii eiusdem ann. coram eodem Rev.mo Decano §. Sublato, cessat prætereà
5 difficultas ex evidenti nullitate d.e Sententiæ, quæ proinde Juripatronatus præd. ultimum statum minimè valuit imprimere juxtà notata per Gonzal. in cap. Consultationibus n.° 2. de jurepatron. Rota coram Rembold. decis. 376. n.° 5. cum alijs in Decisione, quæ revidet §. Deniq; nec refert.

Nulli.

UVA.BHSC

6 Nullitas autem ex duplici capite potissimam elicitur; altero scilicet quia Sententia promulgata fuit citato solum Proce Archidiaconi de Reyna jam praecedenti anno defuncti, ac spreta penitus protestatione ab eodem Procuratore emissa de nihil innovando donec Archidiaconatus provideretur; Et licet hodie ex legitimis documentis ostensum fuerit paulò post ab Archiepiscopo de eadem Dignitate provisum fuisse Ludovicum de Lara, eundemq. fuisse in causa citatum die 8. Martii 1645., Sententia tamen non potuit ab obiecta nullitate salvari, quia cum ipse ad defensionem causae nunquam comparuerit, non poterant successivè Judices ad alios actus usque ad Sententiam definitivam procedere citato solum Procuratore defuncti sed contrà noviter Provisum non comparentem servandus saltem erat processus per contradictas, ut in prax. testantur Ridolphin. par. 1a. cap. 3. nº. 24. Ubert. de citat. cap. 12. nº. 210 – Rota coram Ludovis. decis. 430 – nº. 1º et s. quamvis etiam in Tribunali Ecclesiastico Compostellano sententiae pronuncientur absque citatione, quia cum ea exequi saltem debeat in assignatione termini pro exclusione in causa, ut deponunt ipsimet Testes per Joannem inducti, pernecesse idem noviter Provisus citandus erat in actu huius, quod tamen, nec pariter servatum fuit.

7 Altero autem quia eadem Sententia pronunciata fuit à Judicibus, qui praecedenter fuerant suspecti allegati à Joanne de Laijno praesentato à Possessore Domus de Sobran Rota coram Dunozett. jun. decis. 867. nº. 1; et seq. haud relevante quod posteà idem Joannes vigore cuiusdam Concordiae initae cum Praesentato à Deputatis Monasterij S. Martini consenserit, quod alter ex dictis Judicibus unà cum Ferdinando de Romay in Causa procederet; Nam cum concordia praedicta

UVA.BHSC

fuerit collusivè inter ipsos inita ad Supplantanda scilicet jura Possessoris Domus de Sobran, et Archidiaconatus de Reyna, qui, ut præmissum est tunc temporis reperiebatur vacans, quemadmodum præsefert conventio cuiusdam Summæ pecuniarum, quæ de facto eidem de Layno soluta fuit, non poterat utique in præjudicium, ac fraudem jurium Patronorum processum in causa coram memoratis Judicibus permittere, minusq. Sententiæ ab ipsis prolatæ adeò collusivè acquiescere, cum tritum sit, quod
8 Sententia inter Præsentatos Lata non nocet Patronis pro ea, quæ firmat Rota post Vivian. de Jurepatr. decis. 26. nº. 28., et alibi passim.

Neque efficacia Sententiæ Latæ de anno 1506. enervari potest ex eo, quod institutio jam facta favore Præsentati ab Archidiacono de Reyna, et Possessore Domus de Sobran fuerit revocata, et succuè institutus Benedictus Perez præsentatus à Monasterio S. Martini. Quoniam revocatio prædicta processit ex eo, quod institutus sub fide, et juramento Sacerdotis promiserat, quod ubi appareret dm. Monasterium S. Martini aliquam partem in Jurepatronatus obtinere, ipse institutioni factæ ad sui favorem renunciasset Summario Benedicti distributo in pma. Cuius causæ propositione coram Revmo D. meo Molines Nº. Pmo. Litt. A., et intantum concessa fuit institutio eidem Benedicto, in quantum Possessor Domus de Sobran, qui ad formam Sententiæ Provisoris debebat noviter præsentare, noluit ad aliam nominationem devenire dº. Summario Nº. 5º. Litt. E.; undè cum revocatio, et nova respuè institutio non processerint ex causa maioris, vel minoris partis vocum in Præsentantibus, nulla exindè dari potest alteratio præcedentis Judicati, in quo stabilitum fuerat jus præsentandi ad quatuor Patronos pro æquali rata pertinere.

Provò

UVA.BHSC

Prout nec relevare visa sunt ea, quæ vel de no-
9 vo adducebantur, vel etsi toties recita nova tamen ap-
parata repetita erant pro Defensorem Joannis in com-
probationem d. ultimæ Sententiæ Latæ de anno 1645. De-
mum siquidem enunciativæ ab Ordinario emissæ in
Visitationibus factis de annis 1601; et 1626. nullum
valuerunt præjudicium veris Patronis irrogare, ut potè ex-
pletæ ipsis absentibus, et non citatis Vivian. de Jurepatr.
p.e 2. Lib. 5. cap. 4. nº. 31. Barb. de offic. et potest. Epis.
p.e 3. allegat. 72. nº. 138. Adden. ad Burat. dec. 136.
Lit. B. Rota coram Cerv. dec. 187. nº. 5; et in Romana
Beneficii 20. Martii prox. §. nec refragatur coram Me,
præmaximè quia hujusmodi Visitationibus in Archiepisco-
patu Compostellano defertur tantummodò in iis, quæ Ec-
clesiam concernunt, non autem in pertinentia Jurispatro-
natus, ad quam probandam requiritur titulus, ut depo-
nunt Testes ad instantiam Joannis nuperrimè examinati
Eodierno Summario Benedicti nº. 11, qui proindè contrà
10 ipsum plenam, ac perfectam probationem constituunt Rot.
in Rec. par. 17. Decis. 394. nº. 15. in Lauden. Pensionis 4.
Februarij 1695. §. Ad ipsum coram bon. me. Ursino, et
in Leodien. Vicaria 21. Maii prox. §. Atque hinc in fine
coram Ms.

Alia verò enunciativa decerpta ex quodam li-
bro nuncupato relatio Status Archiepiscopatus, nullam fi-
dem meretur, quia cum d. Liber non sit authenticus, nec
Legalis, et adhuc ignoretur à quo fuerit efformatus d. Eo-
dierno Summario Benedicti nº. 10, quamvis sit in
Archivio Archiepiscopali repertus nullam facit probationem,
11 cum illud robur non tribuat Scripturis informibus, ut fir-
mat Rota in Mediolanen. ordinis 3. Martii 1690.
§. Circà defectum coram Rev.mo D. meo Manuel
Episcopo Zamoren, et in Mediolanen. Præpositura 4. Julii

UVA.BHSC

1692. §. nec maiorem coram Rev.mo D. meo Molines Decano; nec dictus Liber maiorem efficaciam assumit ex depositione Testium relata in Summario Joannis n.o 17., cum illi non loquantur de hoc eodem Libro, sed de alio nuncupato Bererio, qui est longè diversus ab illo, de quo agitur.

Pariformis irrelevantiæ est altera probatio, quæ desumi contenditur, vel ex dicto Testium examinatorum de anno 1644., vel ex duabus ex tribus partibus Tritici, quod solvitur per Parochos in recognitionem Jurispatron.s à Monasterio S. Martini receptis. Quippè quia depositio
12 dictorum Testium nil prorsus ad intentum proficit, cum ii solum de auditu loquantur Soccin. Cons. 118. n.o 7. vers. secundò confirmatur vol. 1.o Rota d.e 272. n.o 5. p.e 7. rec. argumentum verò deductum à perceptione duarum ex tribus partibus tritici equivocum nimis apparuit, cum ab illius quantitate non liceat arguere ad pertinentiam vocum, signanter in Jurepatronatus, de quo agitur, tum quia Monasterium illud semper inæqualiter exegit d.o Summario Benedicti dato in prima propositione n.o 6. 7. 38. et 39.; Tum etiam quia in Diœcesi Compostellana passim habetur, quod etiam illi, qui nullum habent Jus præsentandi ab Ecclesijs de Jurepatronatus in signum recognitionis tratam tritici percipiunt Summario proximè allegato n.o 40.; Quemadmodum etiam practicatur in controversa Parochiali, à qua Collegium Compostellanum exigit tertiam partem fructuum tametsi nullam penitus habeat vocem in præsentatione.

Minus demum relevare videtur primævus titulus pertinentiæ Jurispatronatus desumptus ex antiquis Donationibus ultimo loco compulsatis ex acquisitione vocis olim spectantis ad Monasterium S. Pelagii, et ex præsupposita unione Tenentiæ S. Fructuosi ad Monasterium S. Martini. Nam quantum ad assertas Donationes si sermo

ha-

UVA.BHSC

habendus est de illarum altera facta ab Eldera Gundu-
rege jam superius ostensum fuit illam dumtaxat importare
quartam partem Jurispatronatus, unde potius evertit proba-
tionem elicitam ex sententia anni 1645 quam illam coadiu-
vet; Si autem loquendum est de alijs, quæ asseruntur factæ à
Cresconio Trasmundiz, et Michaele Lopez, et cum istæ, vel
non sint in forma probanti, vel non loquantur de Jure præ-
sentandi, aut si de illo mentionem faciunt, id verificetur
solummodo in trigesima parte, nequeunt utique illius duas ex
tribus partibus in Monasterio consolidatas justificare. Quan-
tum verò ad acquisitionem Vocis Monasterij S. Pelagij Domi-
ni iterum replicabant, quod sive illa fuerit deperdita per sen-
tentiam promulgatam de anno 1570, sive, ut potè adhuc vigens
penes Monasterium S. Martini existat, nunquam tamen
dici poterit Archiepiscopum habere duas ex tribus partibus
vocum, nam admissa etiam dicta pnsa acquisitione cum Mo-
nasterium S. Pelagij alteram tantum ex quatuor partibus
haberet, ad summum firmari posset Archiepiscopum medieta-
tem Jurispatronatus acquisivisse, remanente penes Archidiaco-
num de Reyna, et Possessorem Domus de Sobran altera
medietate quæ pro iustificatione narrativæ litterarum Benedicti
plusquam sufficiens reputatur. Quantum denique ad unionem
Tenentiæ S. Fructuosi, quidquid sit ad alios effectus, certum est
quod ad justificandam translationem Jurispatronatus non probat,
nam Testes ad assumptum inducti in Summario Joannis N.o 21.
deponunt quidem Monasterium S. Martini actualiter
noie Tenentiæ prædictæ percipere fructus, sed non asserunt eodem
nomine pariter præsentationem facere, quod nec de cætero in
rei veritate deponere potuissent, quia ipse Joannes coram
Nuncio Hispaniarum explicitè fassus fuit Possessorem Domus
de Sobran pro eadem Tenentia semper præsentasse, quæ sanè
13 confessio quemadmodum superat omne genus probationis,
ita etiam quorumcumque Testium depositionibus semper
præferenda esset Aym. cons. 171. n.o 10. Rota coram Bu-
ratt. d.e 317. n.o 8., et in Calaguritana Decimarum Sancti

UVA.BHSC

Petri Manrique 14 Aprilis 1698. §. Firmato coram Mo, cum aliis in Decisione, quæ revidetur §. prout nec relevat.

Agnoscens tandem Joannes impossibilitatem obtinendi ex præmissis juribus institutione, convolavit ad motivum subreptionis Litterarum Apostolicarum Benedicti ex eo deductum, quod Papæ narratum non fuerit ipsum non fuisse ad Curam Animarum approbatum in concursu juxtà dispositione Sac. Concilii Trident. Sess. 24. cap. 18. de reform: Sed motivum istud fragilius aliis apparuit, quià cum controversa Parochialis sit de Jurepatronatus
14 mixto, nulla in illius collatione requiritur concursus forma, sed sufficit approbatio Examinatorum Synodalium iuxtà veriorem, et communiorem sententiam à Sacra Congne. Concilij approbatam, de qua Barbos. de offic. et potestat. Episc. part. 3. alleg. 60. nº. 17. Card. de Luc. de Paroch. disc. 15. nº. 3., et disc. 37. nº. 47., et de Jurepatr. disc. 7. nº. 24. Add. ad Buratt. decis. 25. nº. 12., Rota corà eodem decis. 942. nº. pº., et in rec. decis. 321. nº. 1., et seq. par. 10.

Et ità Partibus in reliquis remissivè se habentibus ad decisiones in præcedentibus instantiis editas resolutum fuit utraque.

Pisaurens. Successionis
Lun. 2ª. Junii 1699.

CLVIII.

Assumpto in Audientia diei 12. Januarii currentis anni plurium partitarum examine, quibus Hyppolitus Passerus ad evitandam restitutionem quartæ partis hæreditariæ portionis Josephi Brunori, quæ Octaviæ ejus Authrici obvenerat, illius as hæreditarium valdè diminuere satagebat, resolutum fuit non constare

de

UVA.BHSC

de sufficienti redditione rationis quoad tres in ordine priores, ceteris particulari disputationi reservatis; Cumq. eodie superioris integratum fuerit examen, atq. eodem tempore dubitatum, an, et ad quam rationem deberentur fructus eiusdem quarte partis, placuit Dominis rescribere, non constare de sufficienti redditione rationis etiam quoad reservata, et fructus deberi iuxta modum inferius exprimendum.

Quantum enim attinet ad priorem ejusdem rescripti partem visum fuit non constare de redditione rationis quoad quartam partitam cum ₰ 1780 - que provenire dicebatur ex fructibus cuiusdam census in sorte ₰ 750 - ab Octavia impositi favore Ludovici Hondedei ad effectum solvendi debita hereditaria eiusdem Josephi Brunori, et consequenter dictam partitam non esse Hippolito bonificandam, quia cum non doceatur pecunias censuales versas fuisse in extinctionem debitorum hereditariorum, nullum jus, neque actio adversus hereditatem eidem Hyppolito competere potest ad Text. in L. 3. §. Sed si sic ff. de in rem vers. Menoch. cons. 475. nº. 3 - vers. nam administrator, et nº. 14. Rota coram San.me. Alex. 8. dec. 40 - nº. 46., et Seggj, et in recent. d. 166. nº. 20., et 21. pº. 10 - et decis. 64. nº. 37. pº. 17., nec probatio huiusmodi elidi valet ex nonnullis partitis, quas effective docetur ab Octavia fuisse solutas, quoniam ultra quod ex, sunt in modica summa, que propterea contraponi non valent ingenti quantitati cum ₰ 750 - cum preterea à die impositionis census usq. ad tempus factarum solutionum lapsus pluvium mensium intercesserit, exclusa exinde remanet presumptio erogatis, cum illa solum inducatur quando utrique actus contemporanee adimpletur, vel inter unum, et alterum unius, aut duorum dierum spatium intercedit ex deductis per Rot. coram Quiol d. 139. nº. 14. Quinimo cum debita hereditaria, que Hyppolitus dimissive presupponit vel adhuc extent, vel fuerint cum aliis effectibus soluta, ut refert Peritus Summ. Comitis nº. 12.; proinde q. certum dici non possit preadductas solutiones erogatas fuisse in beneficium hereditatis, absolutum est, quod actio de in rem vers. eidem nullo modo suffragari valet, cum probatio ad hunc effectum debeat esse concludens, et certa, ut monent Rinald. Jun.

1

2

3

UVA.BHSC

cons. 331. n°. 8. Rot. Januen. dec. 14. n°. 100. et Segg. Rot. in rec. p°. 15. decis. 73. n°. 24. p°. 17. decis. 64. n°. 37. et coram San. mem. Alex. 8. d. decis. 40. n°. 48.

Similiter Domini censuerunt non esse ad calculum ponendam sextam partitam ☉ 270. Pro rata siquidem ☉ 103. solutorum Domitiano Buffe jam per Defensores ipsius Hyppoliti admittitur esse purum debitum Octavie illius Authricis; residualis autem summa ☉ 167. cum fuerit
4 soluta pro pretio quarte partis mobilium Elisabethe ad memoratam Octaviam deventae, nequit utique adscribi ad debitum hereditatis, de qua agitur, cum ea cesserit in dimissionem debiti, quod ad Hyppolitum eiusdem Octaviae heredem spectabat, ut firmat Rota coram San. mem. Alex. 8°. d°. dec. 40. n°. 49.

Non itidem admitti obtinuit octava partita ☉ 253. quia cum illa dicatur conflata ex sorte, et fructibus alterius census impositi favore Monialium S. Catherine Pisauri ad effectum pariter solvendi debita hereditaria, et nec de illius impositione, minusq. de dimissione creditorum doceatur, omne fundamentum perconsequens deficere videtur pro petita bonificatione; absque eo quod de utraq. constare valeat ex adnotationibus factis per Maritum Octaviae in quodam libro Domestico nuncupato La Vacchetta, quoniam cum hisce privatis libris nulla fides ad favo-
5 rem scribentis adhiberi soleat, partitae, et adnotationes in illis exaratae quoties aliunde non justificentur nullam probationem constituunt L. rationes L. exemplo C. de probat., Bartol. in L. quedam §. nummularios ff. de eden. Adden. ad Pamphil. decis. 576. n°. 12. Rota coram Cerr. d°. 734. n°. 6.

Nonam vero partitam Domini pariformiter reiecerunt, cum etiam ab ipsis Defensoribus Hyppoliti agnita fuerit insubsistens; Transeuntes autem ad decimam, usq. ad decimam sextam quoad istas, ut pote levioris ponderis convenerunt in sensu, quod in ea parte, in qua per quietantias, et alia documenta fuerunt justificate, et a Perito admissae, sint ad creditum Hyppoliti calculande; In alia vero, qua illarum justificatio pendet a sola ipsius assertione, eidem minime bonificande sint, nisi osten-

dantur

UVA.BHSC

6 dantur receptæ Solutionum cum sola Hæredis assertio tanti non sit, ut prò sufficienti justificatione valeat inservire, ut firmat Rota coram Cerr. decis. 53. nº. 18., et seqq., et in Romana Oeconomiæ, seu redditionis rationis 10. Maii 1694. §. Præterea coram Rpd. meo Pio, et 14. Martii 1698. §. Hoc ipsum coram Me.

Minusq. demum bonificari promeruit decima septima partita saltem in prætensa summa ₰ 300. prò pensionibus quartæ partis Domus hæreditariæ q.m Elisabethæ, ad Hyppolitum spectantis, quam ab anno 1627. usque ad annum 1649. Authores Comitis Leonardi inhabitarunt; cum etenim præcedenter, ab anno nempè 1611. usque ad memoratum annum 1627. altera quarta pars eiusdem Domus spectans ad eosdem Comitis Authores fuerit semper ab Octavia possessa cum actuali pensionum perceptione, congruum est, quod ab eadem prætensa summa ₰ 300. detrahendæ priùs sint pensiones ex dicta quarta parte Domus perceptæ, quæ ab Authoribus Comitis, non autem ab Octavia debebant exigi.

Ex converso autem censuerunt Patres calculandam esse ad debitum Hyppoliti partitam ₰ 53. una cum illius fructibus ascendens in totum ad ₰ 280., quæ à Perito fuit posita inter controversas, nam cum in divisione stabilium facta inter sorores Josephi Periti reliquerint indivisum prædium delle Ville valoris ₰ 407., et Octaviæ assignaverint in dicto prædio pro indiviso ratam ₰ 211. Summario Hyppoliti nº. 2. Litt. G., proindè ex d.a rata debita erat D. Comiti ex persona Comitissæ Liviæ, quarta portio, sicut de cæteris stabilibus obventis Octaviæ ascendens ad d.a scuta 53. una cum fructibus illorum in ₰ 280.

Quo verò ad fructus d.æ quartæ partis bonorum hæreditariorum Domini distinguentes tempora authumarunt illos usq. ad annum 1679. deberi ad rationem ₰ quinque pro quolibet centenario juxtà antiquam taxam legalem traditam à gloss. in auth. perpetua verb. justa C. de Sacros. Eccles. et communiter à Doctoribus, et Tribunalibus receptam, ut penès Panzirol. cons. 89. nº. 6. Peregr. de fideicomm. art. 49. nº. 54. Mantic. de tacit. Lib. 4. tit. 20. nº. 12. Afflict. decis. 284. in fine Rota decis. 201. nº. 1., et seq. par. 10. decis. 70. nº. 1., et 2. par. 15. decis. 249. nº. 15.

UVA.BHSC

par. 17, et dec. 384. n.o 3. p.e 19. rec.; Ab anno verò 1679.
8 quo Sacra Rota ob magnam pecuniarum affluentiam, et fructuum respectivè diminutionem ab antiqua Taxa recessit, illamq. ad solam rationem 5.ti quatuor pro centenario reduxit ex Firmatis in Tanen. Fructuum 8. Maii eiusdem anni §. attamen coram bon. mem. Paulutio, eosdem fructus ad hanc rationem, et non ultrà deberi responderunt, cum hodiè bona stabilia tantumdem reddere dicantur, ut dictum fuit in Asculana Dotis 6. Martii 1604. §. Quo verò, et 20. Junii 1605. §. Posito igitur coram dnr. me: Cardinali Matthæio, in Bononien. Prædii 20. Februarij 1690. §. finali coram bo: me. Visino et in Firmana Immissionis 25. Junii 1696. §. finali coram R.P.D. meo Caprara, et in Callien. Bonorum 26. Aprilis 1697. §. Fundamentum coram Me.

Et in hunc modum conclusum fuit utraque.

Vrbevetana Fideicomm.i Super restitutione in integrum
Ven. quinta Junij 1699

CLIX.

Decreta jam semel post geminas conformes Decisiones coram bo: me. Visino editas huius causæ expeditione cum Ardiccioni rei conventi per plures menses ad illam judicialiter devenire neglexerint, curavit Joseph actor post congrui termini præfixionem iterum audiri. Quo circa reassumpto causæ examine coram eodem bon. me. Visino, quamvis Domini sub die S.a Martii Superioris anni præcedentes resolutiones confirmaverint, ut in Decisione contemporaneè edita, subindeque coram Me in demortui Collegæ Locum subrogato causæ expeditionem denuò demandaverint, Ardiccioni tamen negligentiores effecti, nec pariter per plures menses, ad illam procedere curarunt; Unde cum Joseph ob diuturnam reorum contumaciam instaret quartò audiri, novum, ac competentem
4 terminum juxtà nostri Tribunalis stylum ad causæ expedi-

tionem

UVA.BHSC

tionem præfixi, intrà quem ea adhuc non completa, ne ideò Actori præcluderetur via deducendi propria Jura causam in hodierna Audientia proposui sub dubio, an sit standum, vel recedendum à decisis, quod Dni in sui prima parte affirmativè resolverunt.

Retento siquidem principio in omnibus præcedentibus Decisionibus firmiter amplexo, quod cum Joseph ad beneficium restitutionis in integrum admitti non expostulet ad effectum se defendendi adversùs creditores defuncti ob inconsultò aditam hæreditatem, sed illam petat, ut indè utendo Juribus antiqui fideicommissi valeat bona adversùs tertios possessores existentia, ut potè eidem obnoxia vindicare, tenetur ipse per exactas,
2 ac concludentes probationes justificare statum hæreditarium de tempore obitus Patris, et quidem cum negativa coarctata existentiæ aliorum bonorum, ut præceteris firmatum fuit in decisione huius Causæ edita 5. Martii 1698. §. Posthabitis, hoc inquam principio retento deficit utiquè Joseph in sufficienti probatione ad hunc effectum requisita, si enim illam elicere intendit ex depositionibus Testium vigore remissorialium Sacræ Rotæ ad illius instantiam examinatorum inefficax, eo ipso
3 detegitur animadvertendo, quod dd. Testes interrogati super quantitate mobilium responderunt nescire, et quoad stabilia non excludunt possibilitatem existentiæ aliorum præter illa, quæ in articulis descripta sunt; si verò d. probationem deducere contendit ex Inventario tutelari assumptum pariter nul-
4 lius relevantiæ dignoscitur, nam quidquid sit an inter pupillum et Tutorem d. Inventarium attendi debeat, ac sufficientem in Judicio probationem constituat, in quibus terminis loquitur Rota in Romana, seu Neapolitana redditionis rationis 26. Aprilis 1697. coram bo: me Visino in contrarium allegata, certum
5 est, quod favore Pupilli contrà Creditores hæreditatis, aliosq. in Causa interesse habentes, et non citatos non probat cum illi tributa non sit virtus probandi negativam aliorum bonorum, ut firmat Rota coram Coccin. d. 59. n. 5., et in recent. d. 84. n. 24. p. 7., d. 384. n. 28., et seqq. p. 9., et d. 489. n. 29., et seqq. p. 18., et in ultima Decis. hujus causæ §. Maximè quia.

UVA.BHSC

Quod maximè procedit in hoc casu cum Inventarium, de quo agitur ex pluribus appareat defectuosum; Et quidem 1mo quia exaratum non fuit immediatè post obitum Antonii Marabottini sequutum de anno 1648. sed solum post triennium, nempè de anno 1651, ex qua temporis intercapedine cum plura, vel
6 consumi, vel alienari potuerint, hæc sola possibilitas excludit certitudinem status hæreditatis, adeoùt Inventario exposteà confecto nullatenùs sit deferend. ut firmat Rota coram Bich. decis. 608. n°. 19. et in recent. p.e 18. decis. 223. et d.e 793. utrobique n°. 3. cum aliis in decis.e huius causæ 14. Maii 1694. § Sicut enim; nec defectus huiusmodi tolli videtur ex responsione, quod Antonius ab onere confectionis Inventarij, tutorem liberaverit, omisso enim quod liberatio huiusmodi juvare nequeat actorem ad effectum convalidandi a ss. Inventarium contrà tertios possessores quidquid de illa dicen. esset favore Tutoris adversùs pupillum difficultas removetur ex facto, nam Tutor qui fuit à Testatore liberatus non est Monaldus Missinus, qui tutelam ab initio exercuit, dictumq. Inventarium nonnisi post triennium confecit, sed est Severinus Missinus qui tanquam ab Antonio in secundum Tutorem designatus tutelam non suscepit nisi post novennium à die obitus Testatoris summario responsionis illorum de Ardiccionis n°. P°.

Secundò verò quia mobilia descripta fuerunt in folle, nulla facta contradistinctione illorum qualitatis omissa fuit descriptio creditorum, pro quibus idem Tutor jam præcedenter egerat in judicio, et successivè pro illorum exactione à Josepho absolutionem reportavit, et demum animalium quantitas relicta fuit in albo, ex quibus omnibus cum nulla pariter rerum hæreditariarum certitudo haberi possit Inventarium redditur de vento, nullumq. effectum valet operari ex animadversis p. Rot. in d. decis.e 14. Maij 1694. § Quæ tamen; Neque ad illud sanandum sufficit oblatio Josephi reddendi rationem, tum de Animalibus tunc temporis existentibus, tum etiam de

creditis

UVA.BHSC

creditis successivè exactis, quia vis non stat in generica redditione rationis, sed in perquirenda quantitate eorum omnium, de quibus ratio reddenda est, quæ tamen ex hucusque adductis minimè justificata remansit.

Et res in evidentiam transit, ponderando, quod Joseph qui utrumq. Tutorem judicialiter convenerat super redditione rationis, nihilque obtinere potuerat ob Inventarij defectum, et omissionem Librorum Tutelarium, cum eisdem successivè transegit, reportando videlicet ab illorum secundo summam 8 356. elargita eidem de cætero amplissima Liberatione d°. Summ°. N°. P°. Litt. A., ac remittendo, et condonando hæredibus Monaldi qui fuit primus Tutor omnes incurias, et omissiones paternas d°. Summario N°. 2°. ex his namq. argui potest, quod si Joseph condonando omnes negligentias, et culpas in administratione
8 commissas, jam Inventarij irrelevantiam sufficienter agnovit, illud utique non valet amplius in Judicio allegare signanter contra Tertium bona fide possidentem ex congestis in d. decis. 24. Maii 1694. §. Tertio demum.

Sublato de medio ex his asserto Inventario tutelari supervacaneum crediderunt Patres insistere super coniecturis, et præsumptionibus per Josephi Defensores conglomeratis ad effm probandi paupertatem Antonii Patris; Tum quia assumpto super illis particulari examine earum singulas minus se habere compertum est, tum etiam quia cum in subjecta
9 materia requirantur nitidæ, et concludentes probationes, coniecturæ, et adminicula ad intentum non relevarent, ut probat decisio 26. Junii 1697 §. Eisdemque

Quemadmodum neque immorari voluerunt supp. nova bonorum æstimatione, ac super effectiva redditione rationis; Quoniam ut benè observat ultima decisio hujus Causæ § fin. deficiente primo extremo quantitatis Patrimonij à qua dimetienda est Læsio, quæ est fundamentum

UVA.BHSC

restitutionis in integrum, cetera quæ successivè explananda
10. proponuntur ad nihilum deserviunt cùm eiusdem Læsionis men=
sura vnicè dependeat à Statu hæreditario priùs concludenter firma=
11. to, ut inquit Rota in decis.e 23. n.o 16. p.e 19. rec; et sinè illo red=
ditio rationis impossibilis pœnitùs evadat ad firmata per Rota
in Asculana Jurispatronatus, seù Legatorum suprestitutio=
ne in integrum 13. Junii 1695. §. Excluditur coram Rpd. meo
Pio.

Et ità utraque.

Ostunen. Primogenituræ
Ven. 12. Junii 1699.

CLX.

In eius supremis tabulis, cum quibus anno 1660.
decessit Abbas Joannes Carduccius suum universalem hæredem
instituit Michaelem eius Pronepotem primò natum ex
Julia Bisantiza ejus nepte, et Bartholomæo Lopez Royo
Conjugibus, eique post prohibitam quamcumque ejus bonorum
alienationem præterquam ad certos effectus in dicta eius ultima
dispositione præscriptos, in duplici casu illius Frem majorem
in clericali qualitate constitutum substituit; altero nempè
quatenùs idem Michael in habitu clericali amplius persistere
nollet ibi = il tutto s'intenda purche il Chierico Don Michele
voglia persistere nell'habito clericale, e quando volesse mutar
stato ò accasarsi in tal caso habbia d'havere solamente di d.a
Eredità di esso Testatore quel tanto piacerà alli sopradetti Donna
Giulia, e Don Bartolomeo, e la predetta Eredità in caso predetto
debba andare, succedere, e pervenire al Fratello maggiore, che sarà
Prete con li pesi, clausole, e vincoli, ut suprà dichiarati, et espressi;
altero verò quotiès idem hæres in aliqua Religione profiteretur
ibi = ch'entrando il detto Don Michele in qualsivoglia Religione,

nella

UVA.BHSC

nella quale venisse à fare la professione in eo casu la predetta Eredità habbia, e debba succedere, e pervenire al Fratello maggiore che sarà Prete, ò Laico, ed essendovi il Prete, che sij, preferito al Laico con l'istessi vincoli, pesi, e conditioni sopradette, ut in Summario utriusque collitigantis N° Primo.

Ad normam relatæ dispositionis perventa hæreditate post Testatoris obitum, ad Michaelem primo loco institutum subindeq. post Quadriennium, quo ille dimisso Clericatu nuptias contraxit, consolidata in Francisco Paulo ætate maiori, et Clerico, cum iste paulò post Societatem Jesu fuerit ingressus factus fuit locus successioni favore R.P.D. Xaverij alterius Fratris, et pariter Clerici, qui proindè adepta omnium bonorum possone, ut etiam pinguius Testatoris voluntatem adimpleret, Prælaturæ gradum nuperrimè assequutus est. Cum autem ultimo loco insurrexisset modernus D. Dux Taurisani eius nepos, et sub prætextu quod Michael eius Pater de tempore, quo Primogenituram possidebat, in quadam donatione illius Possessores pro tempore gravasset ad annuam præstationem ducatorum 600 - Primogenito domus perpetuò subministrandam, eundem R.P.D. Xaverium pro d.is præstationibus tam in præteritum decursis, quam in futurum decurrendis in judicium vocavit coram Hi, qui cum sententiam tulerit, in qua quoad terminos præteritos Reum conventum absolvit, quo verò ad futuros pronunciavit priùs esse detrahendam favore d.i R.P.D. Xaverij, congruam Prælatitiam 2um 1500 - decreta eidem ad hunc effectum manutentione in omnibus, et singulis bonis, hinc ad utriusque Partis provocationem delegata mihi appellationis causa dedi dubium = An constet de credito, et pro qua summa sit relaxandum mandatum = eoque in hodierna audientia Dominorum examini supposito, negativa prodijt resolutio.

Illius enim fundamentum ab eo potissimè desumptum fuit, quod R.P.D. Xaverius successit in controversa Primogenitura tanquam specialiter ab ipso Testatore vocatus, undè cum bona primogenialia jure proprio, et independenter à Michaele possideat, non tenetur utique ad prætensum onus impositum in donatione

UVA.BHSC

per eundem Michaelem facta antequam nuptias contraheret
1 ex satis nota juris regula quod Fideicommissarius non obligatur
ad factum Hæredis gravati juxta notata per Fusar. de Substit. quæst.
557. n.° 8. Adden. ad Buratt. decis. 154. n.° 11. Rot. decis. 110. n.° 1. par.
2. divers. et coram Bich. dec. 62. n.° 14.

Quod autem dictus R.P.D. Xaverius fuerit ex propria persona
ad primogenituram vocatus visum est in dubium revocari non posse,
ut potè id clarè resultans tum ex verbis ipsius testamenti, tum etiam
ex conjecturata mente Testatoris; Et quidem ex verbis testamenti,
nam cum Franciscus Paulus fuerit Michaeli Substitutus tam in
casu quo fieret Religiosus, quam in altero quo Matrimonium contra-
heret semper coll' istessi pesi, clausole, e vincoli, ut suprà dichiarati,
et espressi, indè datur intelligi, quod quemadmodum idem Michael
inter alia onera gravabatur hæreditatem in casibus superiùs expressis
fratri maiori, et clerico ex superstitibus restituere, ità etiam eodem
vinculo restitutionis hæreditatis favore R.P.D. Xaverii gravatus
2 dici debet Franciscus Paulus, quià verba illa coll' istessi pesi
clausole e vincoli, ut suprà dichiarati, et espressi repetunt omnes
qualitates et eundem modum, et ordinem in priori substitutione à
Testatore designatum, ut in præcisis terminis firmavit Rota
in recent. p.e 3. decis. 603. n.° 1., et seqq., et coram Arguell. decis.
3 81. n.° 17., et seq., et in fortioribus, quod ex simplici clausula ut
suprà censeatur repetita perpetua Primogenitura in priori ~~discussa~~
diversa substitutione, et gradu ordinata firmatum fuit in Romana
Multiplicorum super Primogenitura Scutorum 400.mi 11. Januarii
1694. §. fundamentum, et seqq., et 21. Februarii 1695. §. 1., et §. nec
verba coram bo: me. Emerix; nec subsistit, quod dicta verba refe-
renda sint ad alia onera, alendi scilicet fratres, et sorores, obsequendi
Parentibus, et nonnisi cum eorum consensu bona primogenialia
alienandi, non autem referri valeant ad gravamen restituendi hære-
ditatem; Tum quia onerum repetitio tanquam amplissima, et
generalis referri debet ad omnia onera præcedenter imposita, inter
4 quæ restitutio hæreditatis principaliter demandatur, cum relatio fieri
semper debeat ad ea omnia, quæ præcedenter expressa fuerunt, quo-
ties ratio contrarium non suadeat Cyriac. controv. forens. 187. n.°
20. Rota coram Buratt. dec. 161. n.° 3. coram Arguell. decis.

28.

UVA.BHSC

28. n°. 81., et in recent. p°. 2. decis. 225. n°. 2°. Tum etiam quia cum Testator memorata verba prædictorum onerum repetitiva immediatè adiecerit post demandatam hæreditatis restitutionem favore Francisci Pauli in casum ingressus Michaelis in Religione, sanè dicendum est, quod dicta verba de eadem restitutione principaliter intelligantur, cum relatio semper ad proxima fieri soleat ex traditis
5 per Fagnan. in cap. Qui Presbyterum n°. 92. de pœnitent., et remiss. Rota coram Ludovis. decis. 277. n°. 13. coram Coccin. decis. 2283. n°. 59., et in recent. p°. 17. d°. 211. n°. 6. et par. 18. decis. 478. n°. 7°.

Vocatio verò tacita, et coniecturalis, quam expressè æqui-
6 valere per Text. in L. cum proponebatur ff. de legat. 2. monent Peregrin. de fideic. art. 2. n°. 45; et seqq. Ridolph. allegat. 125. n°. 8. Rota d°. 188. n°. 6. par. 17. recent. desumi pariter videbatur primò, ex quo Testator in casu, quo alii Fratres nollent amplius cum Michaele communiter vivere, voluit quod idem Michael teneretur ipsis tradere eorum portionem hæreditatis ibi = & con altra conditione, et ordine, che se li pred.i suoi Fratelli così nati, come quelli nascituri dalli sopradetti Sig.ri Don Bartolomeo, e Donna Giulia volessero vivere separatamente dal predetto Clerico Don Michele suo Nipote, et Erede in eo casu sia obligato, e tenuto detto suo Erede dargli la Lor porzione della predetta sua Eredità; Et in altero quo idem Michael non esset obediens mandatis, et dispositionibus Parentum eum privat hæreditate ordinando, che à quella succedano, et habbino da succedere gl'altri Fratelli, e Sorelle del predetto Don Michele suo Nipote, et Erede pro æquali portione; si ergò Testator in utroque ex dictis casibus generaliter omnes Fratres ad successionem invitare voluit, hinc rectè ex hac generali vocatione inferri potest ad comprehensionem omnium dictorum fratrum etiam in casu omninò consimili ingressus Francisci Pauli in Religionem, cum ab
7 una Testamenti parte ad alteram detur illatio, et una ab alia declarationem recipiat L. si servus plurium 50. §. final. ff. de Legat. 1. Peregrin. cons. 87. n°. 39. Lib. 2. Rota coram Brih. d°. 7. n°. 8., et decis. 101. n°. 30. coram Arguell. decis. 28. n°. 99. et in recent. p°. 16. decis. 345. n°. 17. et par. 17. decis. 142. n°. 11.

UVA.BHSC

Secundò eadem tacita vocatio resultat ex quo Substitutio Fratris Maioris in casu quo Michael in aliqua Religione profiteretur facta fuit favore Presbyteri vel Laici cum hac tamen conditione, che essendoci il Prete sia preferito al Laico; quod quidem clarè denotat Testatorem sub nomine Fratris maioris comprehendisse omnes Fratres; nam sicuti si de tempore purificatae successionis Franciscus Paulus fuisset Laicus, R.P.D. Xaverius licèt minor Successisset Michaeli, ità consequitur, quod admisso Francisco Paulo maiore, et clerico post ipsum admitti debeat
8 etiam dictus R.P.D. Xaverius juxtà naturam prælationis, quæ cum dari non possit nisi data, et præsupposita omnium vocatione ad Text. in §. præferuntur instit. ad Tertull. Fusar. de Substit. quæst. 317. nº. 26. Cancer. eodem tractat. cap. 1. nº. 110. Rodulphin. alleg. 61. nº. 5. Rota coram Coccino decis. 2007. nº. 1.
9 et Seqq., et coram Zarat. dº. 19. nº. 8., indè operatur, quod omnes dicti Fratres, inter quos Testator mandavit prælationem servari, censeri debeant ad hæreditatem unus post alium gradatim vocati, ut notant Bellon. jun. cons. 72. nº. 31. Rota coram Coccin. dª. dº. 2007. nº. 5., et Seq., et in recent. pº. 6. decis. 206. pp. tot.

Tertiò emergit ex eo, quod si facienda esset restrictio
10 gravaminis ad Michaelem tantum inevitabile oriretur absurdum, quod idem Michael primus hæres, ac magis dilectus gravaretur fideicommisso ad favorem Francisci Pauli secundogeniti, et idem Franciscus Paulus minus dilectus Liberam haberet facultatem disponendi de bonis fideicommissariis favore Extraneorum etiam in casu existentiæ tertiogeniti habentis qualitatem clericatus à Testatore exoptatam; Quocirca ad evitandum hujusmodi absurdum ea admittenda est interpretatio, quod Testator gravaverit pariter Secundogenitum favore alterius Fratris Presbyteri ad tradita per Rocc. disput. jur. select. cap. 190. nº. 44. Rota coram Arguell. decis. 28. nº. 101., et Seq., et in rec. dº. pª. nº. 92., et Seq. pº. 10., et in Romana, seu Firmana fideicommissi 13. Junii 1681. §. tandem coram bo: me Albergato.

Quartò

UVA.BHSC

Quarto dictam coniecturalem vocationem comprobat animadversio, quod nulla est assignabilis diversitatis ratio, cur dictus Testator voluerit Franciscum Paulum substituere in casu, quo Michael Religionem ingrederetur, et non substituere R.P.D. Xaverium eodem coniunctionis vinculo sibi adstrictum, ac æquè dilectum in casu, quo in aliqua Religione profiteretur Franciscus Paulus; Concurrente itaque rationis identitate inter utrumque ex dictis casibus, dispositum in uno censeri debet volitum, et dispositum etiam in
11 alio ad Text. in L. jam hoc jure ff. de vulg., et pupill. Molin. de Primogenit. Lib. 1mo cap. 5. n. 7. Castill. controv. Jur. Lib. 5. cap. 39 §. 3 sub n. 2. circa med. optimè Rota coram Coccino d. decis. 2007. n. 15., et seq. coram Seraph. d. 438. n. 10. coram Cerr. dec. 26. n. 68., et decis. 532. n. 8., et coram Arguell. d. decis. 28. n. 114., et 119.

Et quinto demum elicitur ex subsequuta observantia, nam post ingressum Francisci Pauli in Societatem Jesu, R.P.D. Xaverius omnium bonorum possessionem ex titulo, et juribus controversæ primogeniturae adeptus est, illamque per spa-
12. tium 20., et ultra annorum pacificè semper continuavit, Hæc enim observantia plurimum confert ad probandam perdurationem Fideicommissi ubi etiam testamentaria dispositio aliquam dubietatem involveret, ut advertunt Cephal. cons. 251. n. 8., et seqq. Decian. cons. 14. n. 36., et seqq. Lib. 1. Peregr. cons. 34. n. 6., et 10. Lib. 3. Fontanell. decis. 33. ferè per tot. Rota post Censal. ad Peregrin. de fideic. dec. 30. n. 17., et in Romana Multiplicorum super Primogenitura Scutorum 400m 11. Februarii 1694. §. Eisque omnibus coram bon. me. Emerix.

Neque his adversatur, quod substitutio maioris natu
13 utpotè simpliciter, et absque ulteriori progressu ordinata censeri debeat facta per vulgarem, proindeque per admissionem Pauli Francisci expiraverit juxta Theoricam Cumani in L. cum ita §. in fideicommissis ff. de Legat. 2. Quia cum ex præmissis iam

UVA.BHSC

consset Testatorem tum ex verbis tum etiam ex quampluribus
coniecturis voluisse Successivam Fideicommissum ordinare non
ad favorem primi fratris natu majoris, sed etiam aliorum, illius
14 usque dispositio tanquam per fideicommissariam, non autem
simplicem vulgarem emissa, dici non debet expirata in primo
deeunte, sed ulterius progredi debet inter dictos fratres de maiore
natu in maiorem natu juxta consil. Ancaran. 27. communiter
receptum, ut testantur Tusar de Substit. quæst. 852. nº. 52.
Rodulphin. alleg. 36. nº. 2. et seqq. Bellon. jun. cons. 11. nº. 6.
et 17. Peregrin. de fideicomm. art. 13. nº. 86. vers. quod si maior
Rota post Merlin. de Legis. decis. 109. nº. 11. et seqq. post Cen-
sal. ad Peregrin. decis. 80. nº. 81. coram Arguell. d. decis. 28.
nº. 5. et seqq. et in Romana Fideicommissi 26. Novembris
15 1696. §. et quidem coram R.P.D. meo Caprara; Singularis enim
numerus, cum quo Substitutis concepta est, operatur quidem ad ex-
cludendam simultaneam admissionem pluriam, sed restringere non
valet illorum admissionem in unica vulgari, quo minus ordine conti-
nuato unus post alium admittendus sit, ut monent Rodulphin. d.
allegat. 36. nº. 3. Rota coram Arguell. d. decis. 28. nº. 8. et
16. seq., ubi quod inverisimile est, quod erigens Maioratum velit
uni tantum gradui prospicere, et in Romana, seu Firmana
Fideicommissi 13. Junii 1681. §. Qui cum in fin. coram bo. me Al-
bergato; Laud relevante quod Substitutionis adiecta fuerit clausu-
17 la restrictiva nel Caso predetto; Quoniam ubi Testator prout in
Hypothesi voluit gradatim vocare omnes fratres in casibus abeo fi-
guratis, dictis Ejusmodi efficit solum, quod de tempore aperto Suc-
cessionis is tantum admittatur, qui habet qualitates à Testatore
approbatas, non autem, quin post admissionem primi alii etiam Suc-
cedere valeant, cum eadem dicta semper regulentur à verisimili
mente Testatoris, ut in terminis respondit Rota coram Card.
Cerr. dec. 503. nº. 11. ubi Concordantes.

Quemadmodum neque obstat, quod omnes præadducta conie-
cturæ vel irrelevantes detegantur ex responsionibus, quæ ad illas

Sin-

UVA.BHSC

singulas ex parte Ducis afferuntur, vel inefficaces ad hunc effectum remaneant ob deficientiam verborum, quæ vel conservationem agnationis, vel perpetuitatem importent. Quo enim ad responsiones singulariter adversus illas adductas ea occurrit replicatio,
18 quod cum coniecturæ ad eruendam voluntatem Testatoris coacervatim, et simul in unum accipiendæ sint, non attenduntur ea, quæ contra illarum singulas objiciuntur, etsi etiam seorsim sumptæ aliquam ex his paterentur difficultatem, ut ponderant Soccin. jun. cons. 110. n°. 28. in fine Mart. Medic. decis. Senen. 1. n°. 91. Rota coram Amat. Dunoz. dec. 3. n°. 8., et in Avenionen. seu Vasionen. Primogenituræ 4. Xmbris 1693 §. non attentis coram R.P.D. meo Caprara, et in Romana, seu Reatina fideicommissorum de Vincentinis 2 Aprilis 1696. §. non obstant coram eodem. Quo verò ad defectum verborum conservatione agnationis, aut perpetuitatem importantium, obiectum pariter nullius relevantiæ dignoscitur, animadvertendo, quod cum in voluntate Testatoris indaganda certa, ac determinata regula tradi nequeat, nec disponentis mens
19 pendere debeat à certa verborum formula, non prohibetur Judex illam conijcere etiam ex alijs circumstantijs, et argumentis, quorum pondus, et quantitas in illius arbitrio reposita sunt, ut discusso formiter articulo firmavit Rota in Romana fideicomm. de Varesiis 6 Aprilis 1696. §. Et quamvis cum pluribus seqq. coram Rev.mo D. meo Decano, et nuperrime dictum fuit in Bononien. fideicomm. de Ghisleriis 4. Maii proximè præteriti §. præmiserunt coram eodem; præsertim verò in casu huiusmodi, in quo cum hodiè non agatur de inducendo,
20 vel extendendo fideicommisso ad Descendentes, sed solum de illo declarando, ut propter identitatem rationis comprehendat etiam R.P.D. Xaverium tertiogenitum, Leviores etiam sufficiunt coniecturæ, ut punctualiter firmat Rota coram Arguell. d.a decis. 28. à n°. 103. usque ad fin., et signanter n°. 113. et seq.

Ex his igitur constito, quod R.P.D. Xaverius jure proprio, et independenter à Michaele successerit in controverso Maioratu, perperam utique ad substinendum onus annuorum ducatorum 600 in

UVA.BHSC

memorata donatione Successoribus ad fideicommissum impositum recurrebatur ad facultatem alienandi per Testatorem Michaeli impartitam tam quoad proprietatem, quam quoad usum fructum cum voluntate, et consensu suorum Genitorum. Quoniam præfata facultas non est adeò ampla, et effrenata, ut valeat extendi ad quoscumque effectus, sed Legitur Limitata ad certas causas, dotandi nempè Sorores Michaelis in casu Monacationis, vel nuptiarum, eiusque fratres alendi Summario R.P.D. Xaverij n.° Primo §. e con altra; quo stante non poterat idem Michael excedendo Limites facultatis sibi attributæ, in eversione ~~facultatis sibi attrib~~ fideicommissi memoratum onus annuorum ducatorum 600 favore eius filiorum, aliorumq. descendentium
21. Possessori Maioratus imponere, cum facultas alienandi Limitata ad certos effectus quoad alios denegata dicatur, ut sentiunt Surd. cons. 294. n.° 9., et seqq. Roman. cons. 100. n.° 2. Rota coram Bich. d.e 349. n.° 7.

Quin huiusmodi excessus evitari valeat ex eo, quod quemadmodum Testator indixit onus alendi fratres, et dotandi Sorores, ita potuerit Michael absque ulla alteratione easdem dotes, et alimenta ad certam quantitatem ducatorum 600. annuatim præstandam redigere; Objectum enim deficit in Supposito; Nam dictus Michael non assignavit d.am annuam præstationem eius fratribus, et Sororibus quibus Testator dotes, et alimenta subministrari demandavit; sed illam præstari voluit eius filiis, et filiabus, ac Primogenito successori, de quibus idem Testator in eius dispositione aliquam rationem non habuit; Undè excessus in alienatione remanet innegabilis, cum sub nomine
22 fratrum, et Sororum, ad quos dispositio restricta fuit, comprehendi non valeant filij Michaelis, et alii Descendentes, ut tradunt Fusar. cons. 39. n.° 16. Castill. quotid. controvers. Lib. 5. cap. 167. n.° 13. et seqq. Torr. de Maiorat. et primogenit. Ital. par. 1. cap. 7. n.° 14. vers. Similiter et cap. 11. n.° 19. et par. 2. cap. 45. n.° 25., et seqq. Rodulphin. allegat. 168. n.° 8.

Neque ad prædicti oneris adimplementum teneri debet R.P.D. Xaverius sub prætextu, quod in quadam Transactione cum PP. Jesuitis inita de anno 1674. Sæpedictam Michaelis donationem

acceptaverit.

UVA.BHSC

23. acceptaverit. Omisso enim quod ipse tunc temporis in minori
ætate constitutus reperiebatur, ut proindè citrà nullitatem actus
nequiverit sinè debitis solemnitatibus transigere ex adductis per
Tenzon ad Stat. Urb. fol. mihi 352. nº. 66. Rota coram Verall.
dec. 195. nº. 1., et seq. par. 3. coram Put. dec. 162. nº. 2. Lib. 5mo., et
coram Ludovis. dec. 260. nº. 2., et seq. urget præterea pro exclusione
dictæ prætensæ acceptationis, quod in præfata Transactione facta
fuit solum generalis enunciativa donationis nulla habita spe=
ciali mentione de omnibus, quæ in illa continebantur, minusq.
de oneribus, et præjudiciis, quæ inferebantur fideicommisso, et
Maioratui; Quapropter ex eadem enunciativa argui non
potest valida, et præjudicialis acceptatio, nisi aliundè probetur,
quod R.P.D. Xaverius habuerit specificam scientiam omnium con-
24 tentorum in donatione, cum ex sola illius mentione inferatur
quidem illius scientia generalis, non autem haberi possit specia=
lis cognitio omnium rerum, et gravaminum, quæ in illa continen=
tur ad Text. in L. 1a. §. 5mo. ff. quemadmodum testam. aper. Urceol.
de Transact. quæst. 47. nº. 14., et seqq. Actolin. resol. 111. nº. 51.
Gobb. consult. 12. nº. 20. Rota coram San. me. Alex. 8. decis.
156. nº. 13. coram Bich. decis. 7. nº. 21., et in Bononien. fideicomm.
1a. Martii 1697. §. Sed etiam quia coram Rev.mo D. meo Decano, et in
Spoletana Census 16. Martii proximè præteriti §. Quamvis coram
Me; nec refert, quod ad excludendam prætensionem Patrum Societa=
tis Jesu R.P.D. Lopez usus fuerit juribus ex eadem Donatione
resultantibus; Quia cum jura nedum dictæ donationis, sed etiam
Fideicommissi deduxerit, et omnia quidem per viam prætensionis,
absque eo quod magis uni, quam alteri titulo adhæserit, exindè
collitigitur, quod sicuti non dicebatur certus de jure ex illis emer-
gente, ita nec poterat ex præsupposita acceptatione præiudicari
25 cum ad hunc effectum requiratur scientia specifica, individualis,
et certa, ut tradunt Fontanell. decis. 159. nº. 8. Barz. d. 6. nº.
19. Cirocch. discept. 56. nº. 20. Rota coram Bich. decis.
426. nº. 17. versic., et in specie coram Peutinger. dec. 286.

UVA.BHSC

nº. 11. et Seq. et in dª. Bononien. Fideicommissi 9. xbris 1697. §. Quo verò coram Rmo D. Decano, et in proximè citata Spoletana Census coram Me dº. §. Quamvis autem in fin.

26 Præmaximè quia non agitur de Fideicommisso adeo litterali, et claro, ut ex sola testamenti Lectura appareat, sed totum pendet à coniecturis, et ab interpretatione voluntatis Testatoris, undè si in hoc casu generale est in quolibet Fideicommissario, quod etsi habeat scientiam Fideicommissi, hæc tamen non sufficiat ad effectum, ut illi censeatur renunciatum, nisi in eo probetur intellectualis certa cognitio respectu juris ex eodem Fideicommisso sibi competentis, cum aliàs præsumatur ignorare se ad illud vocatum, ut optimè Rota coram Buratt. dec. 899. nº. 3., et coram Bich. dec. 5. nº. 21., et Seqq. quanto fortiùs id procedere debet in minore, qui ob

27 ætatis imbecillitatem, eo magis præsumitur ignarus suorum jurium ad Text. in L. qui indebitum ff. de probat. L. 3. §. proindè ff. ad Maced. Card. de Luc. de credit. disc. 80. in fine Rota dº. 621. nº. 2. pº. 1. recent., et in dª. Bononien. Fideicommissi pma. Martij 1697. §. Convincitur, et 9. xmbris ejusdem anni §. Ignorantia coram Revmo. D. meo Decano.

Minusque ad dictum adimplementum teneri debet ex eo, quod Michaelin actu donationis quamplura eius bona Libera Maioratui, et fideicommisso supposuerit, quandoquidem cum non appareat dicta bona ad eam quantitatem ascendere, quæ æqui-

28 valere valeat præjudicio, et damno successoribus oriturò ex novo imposito gravamine, deficere exindè videbatur potestas Michaelis adijciendi controversum onus in præjudicium vocatorum, iuxta Litteralem Text. in L. Imperator 72. §. si tamen ff. de legat. 2. Gabriel. cons. 20. nº. 8., et Seqq. lib. 2. Soccin. jun. cons. 87. nº. 19. lib. 3. Rota in Bononien.; seu Imolen. Bonorum super bono jure 12. Junii 1693. §. deficiebat, et 11. Januarij 1694. §. neutrum tamen coram bon. me. Ursino cum aliis Latè adductis in voto decisivo edito à bon. me. Emerix in causa Ferrarien. Fideicom. de Turchis 19. Augusti 1687. §. Hæc sufficere videbantur coram Congregatione Deputata.

Et ita utraque

Gerunden.

UVA.BHSC

Gerunden Prioratus
Lunæ 15. Junii 1699.

CLXI.

Contendentes Beneficiati Ecclesiæ Cathedralis Gerundenz. Prioratum B. Mariæ de Olivis aliàs per san. me. Clementem 8.m unitum Mensæ Capitulari, seu Massæ distributionum quotidianarum d.e Ecclesiæ, incorporatum censeri Massæ communi Anniversariorum Presbyteralium, de qua etiam ipsi cum Canonicis indistinctè participant, non autem Mensæ Capitulari, à qua sunt exclusi, prævijs duabus decisionibus editis coram bon. me. Ursino p.a Julii 1697. et 26. Februarii 1698. contrariam nostri Auditorij Sententiam passi sunt, declarantem Prioratum prædictum ad ipsorum exclusionem censeri unitum Massæ Capitulari, successivè in gradu appellationis confirmatam à RPD. meo Lancetta prævia alia decisione coram eodem edita 27. Junii ejusdem Anni; Cum autem denuò provocantes obtinuerint ulterioris appellationis causam mihi delegari, dubium sup confirmatione, vel infirmatione dd. Sententiarum in Rota proposui die 19. Januarij prox.ti; sed cum nulla eadem die ob suffragiorum scissuram capta fuerit resolutio, hodiè tandem pro illarum confirmatione responsum fuit.

Quemadmodum enim earum validitas citrà controversiam resultabat ab Actorum revolutione, ita etiam justitia visa est dilucidè emergere ex verbis ipsius Bullæ unionis, nam cum Pontifex Prioratum expressè univerit Mensæ Capitulari, sub cuius nomine non venit, nisi Massa, quæ est propria Canonicorum, ea utique referri non potest ad massam communem cum
1 Beneficiatis, quia isti nec sunt de Capitulo, nec comprehenduntur sub Canonicorum denominatione, ut ex gloss. in cap. penult. in verb. assisios de cleric. non resident. tradunt Barbos. de Canon. et dignit. cap. 37. n.o 17. Card. de Luc. eodem tract. disc. 7. n.o 7. et disc. 18. n.o 6. Rota in recent. d.e 741. n.o 8. p.e 18. cum aliis in prima decisione huius causæ coram bo: me. Ursino §. perpensa, et in alia edita coram Rpd. Lancetta §. Supposita.

UVA.BHSC

Atque fit certius inspectis cæteris constitutionis partibus. In illius enim dispositiva d. Pontifex liberam Capitulo, et Decano facultatem tribuit capiendi possessionem bonorum unitorum, illorumque fructus percipiendi ibi = Itaque liceat Capitulo, et Decano d.æ Ecclesiæ pro tempore existenti Prioratus, et fructuum bonorum applicatorum corporalem, et actualem possessionem apprehendere, fructus quoque, et emolumenta exigere, ac in suos, et eorum Mensæ Capitularis, ac Decanatus huiusmodi usus, et utilitatem convertere, quod sanè denotat unionem prædictam tanquam unicè directam Capitulo, et Decano d.æ Ecclesiæ fuisse expletam pro sola Massa Capitulari, et ad favorem Canonicorum tantummodo exclusis Beneficiatis, cum actus ad favorem illius censeatur gestus,
2 cui libera rei dispositio tribuitur, ut præcedenter animadvertit Rot. in Decisionibus bon. mem. Ursini, prima nempè §. Idipsum, et 2.a §. hæc quæ de per se.

Rursus in alia parte eiusdem Bullæ concedit absolutionem à censuris soli Capitulo, seu eius singularibus personis, quod pariter ad eundem intentum conducit, cum talis absolutio
3 illi solum concedatur, ad cuius favorem gratia emanavit, ut alijs omissis in puncto tenent Dec. in cap. Apostolicæ n.o 6. de except. Rot. coram Dunozet. Jun. dec. 966. n.o 9. ac demum in alia parte eisdem Capitulo, et Decano iniunxit supportationem, et satisfactionem onerum ibi = onerumque sibi incumbentium supportationem convertere, quæ quidem ex se sola declarat unionem præfatam in solius Capituli utilitatem redundare, cum onerum supportatio
4 veniat in sequelam dominii in ipsum antecedenter translati, ut in his præcisis terminis prosequitur Rota in d.a decis. 966. n.o 16. coram Dunoz. Jun.

Nec contrarius intellectus desumi potest ex eo, quod summus Pontifex in parte prohemiali Constitutionis respexerit utilitatem Ecclesiæ Cathedralis generaliter sumptæ, proindeque voluerit augumentum distributionum cedere debere ad favorem omnium interessentium in choro. Quia cum successivè alia superaddiderit verba ibi = Nos attendentes quod si Mensæ

Capi=

UVA.BHSC

Capitulari seu Massæ communi distributionum quotidianarum Ecclesiæ Gerunden. pro illarum augumento Prioratus supradictus perpetuò uniretur, à in eadem Ecclesia unus Decanatus futura ibi Dignitas pro uno Decano perpetuò erigeretur, illique de infrapta Dote provideretur, ex eo Ecclesiæ præfatæ felici Successui, multumq. Spirituali Consolationi, et Saluti cum Dei gloria, et Civitatis Gerunden. venustate plurimùm in Domino consuleretur hodierno Summario Capituli N° P° Litt A., indè manifestum fit, quod utilitas Ecclesiæ generaliter sumptæ non fuit per Pontificem considerata habito respectu ad augumentum distributionum pro omnibus in choro interessentibus, cum de his in nulla eiusdem Constitutionis parte mentionem fecerit, sed habito respectu ad erectionem Decanatus in eadem Ecclesia facien. ex redditibus Prioratus uniti, per quam nedùm augebatur numerus Ministrorum, et Dignitatum Ecclesiasticarum, sed etiam verè consulebatur felici Successui Ecclesiæ, ac Civitatis venustati quæ fuit unica, et finalis Causa, propter quam ad unionem prædictam deventum fuit. Contrarium minimè præseferentibus aliis verbis quæ cum supposito quod esset quoque in parte prohemiali apposita, expendebantur à Defensoribus Beneficiatorum, nam cum d.a verba non contineantur in Indulto unionis, de qua agitur, sed ad beneplacitum decerpta sint ex alia Bulla unionis factæ favore
5 Ecclesiæ Vicen., nullum utique valent effectum in hoc casu operari juxtà vulgat. Text. in L. Papinianus ff. de minor.

Minusque ex eo, quod d.s Pontifex mandaverit unionem fieri Mensæ Capitulari seu Massæ communi distributionum quotidianarum Ecclesiæ Gerunden. argui potest voluisse unionem fieri Massæ communi Anniversariorum, de qua etiam ipsi Beneficiati participant. Quandoquidem quidquid sit an dicta verba verificari valeant de Massa feriali, quemadmodum firmatum fuit in præcedentibus decisionibus, super quo Domini non fuerunt Concordes, certum tamen est, quod prædicari nec possunt de Massa Anniversariorum, quæ communis est cum Beneficiatis, quia cum Capitulum habeat etiam aliam Massam, quæ constituta fuit ex 93 Cappellaniis, quas San. me. Gregorius XI. Capitulo, et Ecclesiæ

UVA.BHSC

Gerunden. univit Hodierno Summario Capituli n.° 11.; quæque pro medietate assignata fuit pro distributionibus quotidianis Canonicorum, et personarum de Capitulo exclusivè quoad Beneficiatos, aliosque in choro interessentes d.° Summario n.° 11. Litt. E. de hac potiùs intelligenda essent memorata verba, seu Massæ communi distributionum quotidianarum, non autem de Massa anni-
6 versariorum presbyteralium, tum ex natura illius dictionis seu quæ arguit similitudinem, et conformitatem cum Mensa Capitulari immediatè expressa ad tradita per Cephal. cons. 126. n.° 5. Lib. 5.° Barb. dict. 363. n.° 3. Rota decis. 280. n.° 2. p.° 15 rec. tum etiam ex quo aliàs daretur instantanea correctio, quod nempe unio ex tot superiùs adductis facta fuisset ad solum commodum Capitularium, et tamen fructuum Prioratus uniti participes fieri deberent etiam ii, qui non sunt de gremio Capituli, ad quam proindè evitandam quælibet
7 possibilis interpretatio sumenda est ad Text. in L. non ad ea, ubi gloss. verb. præsens ff. de condit. et demonstrat. Calderin. cons. 5. in fine de privil. Surd. decis. 288. sub n.° 39. Rota coram Bich. d. 281. n.° 42; et in rec. p.° 12. decis. 14. n.° 9; et seq., et in decis.e R.P.D. Lancettæ §. Et licet.

Hinc nil relevat, quod qualitates requisitæ à Bulla respectu Massæ, cui facienda est unio, convenire valeant massæ communi Anniversariorum; Nam prima, quod sit de Mensa Capitulari spectante ad Decanum, et Capitulum eidem nullatenùs adaptari potest, quoniam cum de anniversarijs prædictis indistinctè participent Beneficiati, ac etiam Presbyteri conductitij, eadem profectò prædicari nequeunt de d.a Mensa Capitulari, quæ ad Beneficiatos sub nomine Capituli non comprehensos, non extenditur, quid-
8 quam non refragante, quod Mensa Capitularis tanquam nomen genericum complectatur omnes Massas Ecclesiæ, et firmat Rota coram Peutinger. dec. 86. n.° 17; et dec. 200. n.° 24; et seq. in contrarium allegata, nam hoc procedit in casu, quo in eadem Ecclesia nulla
9 adsit Mensa Capitularis contradistincta, et separata à Massa, quæ est communis etiam cum Beneficiatis, ut eadem Rota in allegatis decisionibus benè se explicat.

Secun-

UVA.BHSC

Secunda verò, quod sit Massa communis Ecclesiæ Gerunden. Licet ex sui amplitudine se extendere posset etiam ad Anniversaria, de quibus omnes tam Canonici, quam Beneficiati communiter participant, quia tamen in dispositiva Summus Pontifex semper loquutus fuit de solis Decano et Canonicis, convenire per consequens non potest Massæ dictorum Anniversariorum, sed taliter restringenda est, ut solummodò adaptetur illi Massæ distributionum ad Capitulum exclusivè quoad Beneficiatos pertinenti, quæ inter Decanum, et Canonicos adhuc dicitur communis, ex regula quod ubi pars prohemialis est dubia,
10 et generalis declarationem, et restrictionem recipere debet à parte dispositiva, ut monent Card. de Luc. de credit. et debit. disc. 104. Adden. ad Gregor. d. 522. n. 21. Rota coram Pamphil. decis. 671. n. 17. cum cæteris allegatis in 2a. decisione bon. me. Ursini §. Siquidem.

Et demum tertia, quod sit Massa communis distributionum quotidianarum, nec pariter convenire potest Massæ Anniversariorum, sive ex istius tam antiqua, quam moderna denominatione, dum non semper appellata fuit Massa Anniversariorum presbyteralium non autem Massa distributionum; sive ex Testimonio San. mem. Gregorii XI.; qui in unione 93. Cappellaniarum firmiter asseruit in Ecclesia Gerunden. nullas adesse distributiones quotidianas Summario Beneficiatorum distributo in præterita propositione Num. 24. Litt. A. quandò tunc temporis jam aderat Massa Anniversariorum longè anteà constituta, signum evidens, quod Anniversaria prædicta nunquam fuerunt considerata, ac recepta pro distributionibus quotidianis, tum etiam
11. ex Juris dispositione, quæ non sinit dicta Anniversaria venire sub appellatione distributionum quotidianarum, ut tenent Zabarell. in clem. ut ii §. illi verò n. 15. de ætat. et qualit. clericorum, Monet. de distribut. quotid. p. 2. quæst. 24. n. 22. vers. dum asserunt Tondut. resol. benef. lib. 1. cap. 102. n. 13., Rota coram Merlin. dec. 685. n. 2. et seqq.; et in rec. p. 7. decis. 32. n. 7. et 8.

Nec præmissis omnibus in aliquo resistit sententia hujus sacri Tribunalis statuens, quod quotiès fundationes, donationes legata, aliæque fidelium dispositiones factæ sint absque declaratione à quibus adimpleri debeant, et in qua administratione facienda sit illarum.

UVA.BHSC

fundatio, censeantur relicta administrationi Anniversariorum Presbyteralium, nam cum successivè eadem sententia è converso decernat fundationes omnes, ac Legata pia relicta alijs particularibus administrationibus in dicta Ecclia existentibus ad illas spectare, et pertinere debere Sum.° Beneficiatorum N.° 10. Litt. A. compertum exindè remanet d.a Sententiam esse potius Capitulo favorabilem, quam contrariam, cum unio Prioratus facta sit Mensæ Capitulari, seu Massæ distributionum, quæ respectu eiusdem Capituli ab omnibus alijs est totaliter distincta, et separata, ut habetur etiam in decisione Gerunden distributionum inter easdem Partes edita coram Ludovis., quæ est La 154. inter eius impressas in principio.

Prout nec Beneficiatis opitulari potest contraria observantia ex eo relicta, quod quamvis Bulla unionis 93. Cappellaniarum factæ à Gregorio XI. expressè cantet pro Mensa communi Capituli, de illa tamen etiam ipsi in aliquo participant; Quandoquidem participatio huiusmodi non evenit ab aliquo jure Beneficiatis competenti, sed ex mera gratia, et Liberalitate Capituli hodierno illius Sum.° N.° 11. Litt. G quæ non excluditur, ex quo idem Pontifex mandaverit divisionem fieri æquitate semper servata, cum id respiciat divisionem faciendam inter Canonicos habito respectu temporis, et laboris non autem concernat admissionem Beneficiatorum, de quibus nulla fuit habita mentio, undè perperam ex d.° actu elici prætenditur contraria observantia, cum qua de cætero si quæstio decidenda esset, hæc potius assisteret Capitulo, et Canonicis, dum ab anno 1592; quo unio Prioratus sequuta fuit, usque ad præsens dictum Capitulum continuò percepit omnes illius fructus, atque ex istis distributiones extraxit pro Canonicis, et Decano exclusis penitus Beneficiatis, haud relevante, quod ex antiquis Commissionibus Rotalibus expeditis de annis 1609. et 1613. coram Penia et Pamphilio super hac præcisa controversia eadem observantia remanserit interrupta, quia cum successivè Beneficiati acquiverint scientes, et patientes privativam perceptionem fructuum factam

à

12

UVA.BHSC

à Capitulo ex acquiescentia huiusmodi allegata observantia validior potiùs evadit ex deductis per Posth. de manut. observ. 53. n°. 18. Rota coram Kinot. decis. 39. n°. 8., et in Barchinonen. Parochialis del Prat 13. Junii 1695. §. non relevat, et 4. Xbris eiusdem anni §. Innegabilis, et § Sicque coram bo. me. Ursino.

Et ità post secundam causæ propositionem resolutum fuit utraque.

Spoletana Census
Merc. 17. Junii 1699.

CLXII

Approbantes Domini fundamenta Decisionis coram Me editæ sub die 16. Martii currentis anni, in qua responsum fuit constare de credito Salvatoris Franciscini creditoris Sulpitiæ pro sorte cuiusdam census in summa Rum 400., in decisis standum esse censuerunt. Retenta enim facti serie, quæ habetur in præcedenti decisione, cum Doralis in cessione d. Census facta Sulpitiæ ad computum suæ dotis, nedum promiserit exigibilitatem census cessi, sed etiam speciali pacto convenerit, quod si occasione Census, aut alicuius partis insurgerent molestiæ aliquæ, vel evictio sequuta fuerit, possit Sulpitia cessionaria redire ad eius primæva Iura, et obligationes de restituendo dotem, hinc superventis successivè molestijs ab illis de Verrutijs illatis super bonis, quæ Sulpitia prò fructibus d. Census sibi obtinuerat deliberari, factus est locus stipulationi regressus ad primæva Iura, ut præter adductos in decisione, quæ confirmatur § Quandoquidem, est gloss. in l. si quis aliam 46. verb. pristina ff. de Solut. Cæpoll. cautel. 123 per tot. Fab. de Ann. cons. 35. n°. 12., et seq. et cons. 90. n°. 8. Marta vot. 109. per tot. Thesaur. quæst. for. Lib. 2. quæst. 88. n°. 9. Felician. de Cens. Lib. 3. cap. 5. n°. 16. vers. sed si bona Capyc. Galeou controvers. Lib. 1. controv. 32. n°. 7., et seq. Merlin. de pignor. Lib. 4. tit. 5. quæst. 150. n°. 20., et seq. Castill. lib. 6. controvers. cap. 59. ex n°. 53. et 55. vers. Quarta conclusio Olea de cess. iur. tit. 5.

UVA.BHSC

quæst. 13. nº. 23. Card. de Luc. de credit. disc. 67. nº. 4. Hodiern. ad Surd. decis. 266. nº. 13., et seqq. Franch. decis. 50. nº. 7. ibique Carol. Anton. de Luc. Rota decis. 85. nº. 17. par. 19. rec.

Nec refragatur, quod evictio non percutiat substan-
2 tiam census cessi, sed solum jura percipiendi fructus ex bonis avocatis, ideoque Doralis cedens de obiecta evictione non teneatur ad Text. in l. periculum 30. ff. de pignor. l. si nomen ff. de hered. vel act. vend. l. si plus §. final. ff. de evict. Mans. consult. 323. nº. 2. tom. 4 Mangil. de evict. quæst. 80. nº. 12, et 13. Tondut. quæst. civil. par. 1. cap. 49. nº. 1. Quia cum ipsa promiserit non solum censum esse verum, nullique obligatum, sed etiam exigibilem, ac talem manutenere, et defendere, alias teneri voluerit ad evictionem, et in casu quorumcumque molestiarum stabilitus fuerit regressus ad primæva Jura, satis utique non est, quod nomen cessum sit verum, sed copulativè requiritur, quod sit exigibile, adeoùt hodiè avocatis omnibus bonis debitorum à creditoribus anterioribus, cum perceptio fructuum census reddita fuerit pœni-
3 tus impossibilis, intret propterea conventa evictio, et fiat locus regressui ad antiqua Jura per Text. in dª. l. si nomen ibi nisi aliud convenit ff. de hered. vel act. vendit. Cenc. de Cens. quæst. 72. nº. 23. vers. Secunda conclusio Mangil. de evict. dª. quæst. 80. nº. 17. Tondut. quæst. civil. dº. cap. 49. à nº. 16. Olea de cess. jur. tit. 7. quæst. 3. nº. 17. Rota post Salgad. in Labyr. credit. decis. 31. nº. 17; et seqq., et decis. 35. nº. 3.

Minusquè obstat, quod Census de tempore cessionis,
4 et longè posteà fuerit exigibilis, proindeque licet tractu temporis jus percipiendi fructus fuerit sublatum, adhuc dici debeat in omnibus adimpleta promissio exigibilitatis, cum hæc ad perpetuitatem trahi non debeat per ea, quæ notant Posth. resol. 58. nº. 9. Felician. de cens. tom. 2. lib. 2. cap. 1mo. nº. 13. Cenc. eodem tract. qª. 72. nº. 23. Guzman. de evict. quæst. 34. nº. 10. Tondut. dº. cap. 49. nº. 1., et seqq. Olea de cess. jur. tit. 7. quæst. 3. nº. 28. Leotard. de usur. quæst. 80. nº. 40. Thomat. decis. 137. in fine Rot. coram Coccin. dec. 1685. nº. 1; et seq. Quoniam prædicta cessio

non

UVA.BHSC

non fuit simpliciter, et absolutè stipulata, sed cum reservatione
regressus ad primæva Iura in casu quarumcumq. molestiarum,
5 quæ cum non solum intelligatur de præsenti sed etiam de futuro, ut
monet Guzman de evict. quæst. 42. nº. 38., indè operatur, quod illa:
6 tis molestijs super bonis adiudicatis, obligatio exigibilitatis in cedente
semper durare dicatur, ut tenent Mangil. de evict. quæst. 78.
nº. 23. et seq. Rota coram Card.li Cerro d.e 772. nº. 4. et seq. et post
7 Novar. de dat. in solut. decis. 2. per tot. addito præsertim quod ces:
sio facta fuerit in extinctionem crediti dotalis, quo in casu speciale
est, quod semper, et quandocumque reviviscant primæva jura, ac si
cessio sequuta non fuisset, juxta Text. expressum in L. qui res 98. in
princip. ff. de solut. L. si cum dotem §. Mulier il p.mo ff. solut. matrim.
Mangil. de evict. quæst. 78. nº. 22. et seqq. quæst. 145. nº. 37. et 42.
Latè Card. de Luc. de dot. disc. 64. p. tot. Rota d.e 59. nº. 13. et
seq. coram Vbag. cum aliis in decisione, quæ revidetur §. ultimo
in fin.

8 Haud relevante, quod Verrutij solam bonorum possessio:
nem ex interdicto utilis Saluiani avocaverint, indeque remanente
dominio fundi censiti penès Sulpitiam dici non valeat sequuta evi:
ctio ad tradita per Post. d.a resol. 58. nº. 10. Guzman de evict. quæst.
15. nº. 38. et seqq. Rota dec. 151. nº. 21. et seqq. p.e 19. recent. Nam
licet verum sit, quod per simplicem immissionem in Saluiano verè, et
propriè res non dicatur evicta, cum non avocetur dominium, ed
dumtaxat auferatur detentatio rei, donec creditor satisfiat ex
fructibus, in præsenti tamen casu oritur actio adversus cedentem etiam
9 in casu nudi, et simplicis Salviani, vel ex speciali pacto, quod sit
promissa evictio in omni iudicio petitorio, et possessorio, ut advertit Tur.
rett. cons. 86. nº. 12. lib. 2. Rota coram Merlin. decis. 487. sub nº. 5.
et in decis. quæ revidetur §. Indeque circa med., et in alia decisione
Eiusdem causæ super fructibus edita pariter coram Me 15. Maii prox.
10 §. non attenta; vel ex reservatione regressus ad primæva Iura etiam
in solo casu molestiarum, ut observat d.a decisio, quæ confirmatur d.
§. Indeque in fine.

Neque iterum dicatur, quod Cessionariæ denegandus sit re:
gressus ad Iura dotalia, vel quia omiserit debitas diligentias
contra debitores cessos in excussione aliorum bonorum præter

UVA.BHSC

illa, quæ fuerunt deliberata, vel quia renovatione fideiussorum non petierit. Quippè ultrà quod Sulpitia cessionaria in nihilo prorsùs defecit circa diligentias judiciales contra debitores, et ultrà bona deliberata nulla alia fuerunt adinventa, ut latè firmat dicta præterita decisio §. non relevante, et seqq. eadem tamen recurrit semper superius adducta responsio, quod stante conventione inter Partes habita redeundi ad primæva Jura, quamvis adessent alia bona, et renovati fuissent fideiussores, adhuc ob molestias, et Salvianum passum in bonis adiudicatis, diceretur commissa stipulatio, et locus fieret convento regressui ad antiqua jura, ut tenet Panimoll. decis. 18. annot. 1. nº. 29.

11.

Et ità utraque &c.

Vrbinaten. seu Senogallien.
Emphiteusis
Lunæ 22. Junii 1699.

CLXIII.

Cum ob terminationem Investituræ pluriu bonorum, quæ ad tempus limitatum 59. annorum Ven. Collegium Germanicum, et Ungaricum Urbis de anno 1623. concessit Ven. Confraternitati Sanctissimi Crucifixi, et Hospitali S. Petri Terræ Pergulæ, præfatum Collegium sibi tanquam Domino directo eadem bona devoluta contenderet, nulla prævia citatione Confraternitatis impetravit à clar. me. Card.li Cavallerino tunc temporis eiusdem Collegii Judice deputato mandatum de associando, cuius vigore actualem etiam possessionem accepit, in eaq. successivè utraque ex Partibus contradicente manuteneri obtinuit. Sed cum ab huiusmodi decreto, quod transitum fecerat in iudicatum, fuerit ultimo loco commissa appellationis causa Rev.mo Dno meo Molines Decano cum clausula de causis restitutionis in integrum sine præiudicio rei iudicatæ, iste prævia decisione edita 23. Martii 1696. et nuperrimè impressa post Gobb. tract. var. in ord.e la 38., sententiam definitivam protulit, in qua nedum præcedens judicatum revocavit, etiam Confraternitati præfatæ reintegrationem concessit. Interposita proindè ex parte Collegii appellatione, eaque mihi à Signatura Justitiæ directa dedi Dubium = An sententia Rotalis sit confirmanda vel infirmanda et domini ob illius evidentem justitiam

con

UVA.BHSC

confirmandam esse censuerunt.

Ea siquidem resultare videbatur ex nullitate, et injustitia mandati de associando in priori instantia per Collegium obtenti; cum enim illud extraiudicialiter, ac non citata Confraternitate expeditum fuerit, nullum utique, ac iniustum remansit, et consequenter etiam bo-
1 norum possessio in illius sequelam apprehensa fuit nulla, et spoliativa per ea, quae firmat Rota coram Gregor. decis. 105. nº. 6. coram Cels. d. 15. nº. 4. et in nullius, seu Senogallien. Bonorum 13. Junii 1695. §. Absque eo quod coram R. P. D. meo Muto.

Nec dictae possessionis spoliativa qualitas excludebatur ex quo Collegium in Contradictorio Judicio obtinuit ex post mandatum de manutenendo, illiusque vigore novam bonorum possessionem accepit; Quoniam cum manutentio decreta fuerit à clar. me. Card. Cavallerino, ex quo Collegium vigore praecedentis mand. de associando controversa bona occupaverat, inde fit, quod sicuti prior possessio est improba, et attentata, ita etiam nulla, et infecta dici debet posterior apprehensa in vim mandati de manutenendo, cum istud ob possessionis
2 nullitatem relaxari non posset iuxta animadversa per Rot. post Paitell. expedit. caus. civil. decis. pª. nº. 3., et coram Card. Cels. d. 13. nº. 17., et seq., et coram Dunozett. Jun. d. 252. nº. 18.

Minusque ex pacto in Instrumento concessionis adicito,
3 quod nempe ea terminata posset Collegium propria authoritate bonorum possessionem apprehendere. Nam in hac materia communiter recepta
4 distinctio est, quod aut devolutio est prorsus clara, et indubitata, ac nulla Emphiteutae competit exceptio, quae illius effectum valeat impedire, et in hoc casu Dominus directus ex eodem pacto potest de facto, et propria authoritate naturalem possonem capere, ut firmant authoritates in contrarium allegatae; Aut verò eidem Emphiteutae competit
5 Jus certum petendi renovationem Investiturae, vel aliqua superest spes illam obtinendi, et tunc non licet domino directo sibi propria authoritate ius dicere, sed dicto pacto non obstante Emphiteuta in possessione bonorum manutenendus est, donec ipso citato in petitorio Judicio definitum sit, an evenerit casus devolutionis, vel renovationi sit locus, ut in casu, quo Emphiteutae competat ius certum illam petendi tradunt authoritates plena manu congestae in decisione praecedentis instantiae §. non resistente et in altero, quo solam probabilem spem habeat illam obtinendi communiter concludunt Corn. cons. 193. nº. 3. Lib. 3. Corbul. de caus. privil. ob

UVA.BHSC

non solut. canon. quaest. 12. n.º 3. et seqq. Fachin. controv. jur. lib. 5. cap. 95. in fin. Vrcol. consult. 33. n.º 18. Fenzon. ad Stat. Vrb. cap. 147. n.º 24. Posth. de manut. observ. 16. n.º 47. et seqq. Valasc. consult. 159. n.º 29. et seqq. Thomat. decis. 16. n.º 16. Card. de Luc. Scribens contrà dictum Collegium disc. 7. n.º 2. de Emphit. Conciol. ad Statut. Eugub. lib. 2. rubr. 76. in addit. ad Bullam Gregor. XII. n.º 130. Lamm. decis. Lusitan. 333. per tot. et signanter n.º 4; et S. Rota coram Mantic. d.e 194. n.º 6. coram Coccino d.e 994. n.º 4; et seqq. coram Ludovis. decis. 105. n.º 18. itique Adden. litt. A. coram Cels. d.e 15. n.º 5. et seq. coram Priol. d.e 218. n.º 15. et post Posth. de manut. decis. 111. n.º 8. in fin. et in recent. d.e 54. n.º 21. par. 16. et in Eugubina, seu Senogallien. Emphiteusis 14. Januarii 1695. §. nullitas autem coram bon. me. Ursino confirmata 27. Junii eiusd. anni coram clar. mem. Card. Taurusio, et plenè ac discusso articulo in Nullius, seu Senogallien. Bonorum super manutentione 13. Junii 1695. §. nec civilis, et seqq. et 23. Januarij 1697. §. Debita sanè, et seq. coram R.P.D. meo Muto; Pactum enim illud ingrediendi possessionem propria authoritate intelligi debet, ut
6 locum habeat quandò constat nullam Emphiteutae competere defensionem ex traditis per Mantic. de tacit. et ambig. lib. 22. tit. 22. n.º 24. versic. Cum autem Adden. ad Ludovis. decis. 105. litt. A. in fin. coram eod. Mantic. d.a decis. 194. n.º 6.

In hypothesi Confraternitas nedum habet probabilem
7 spem obtinendi renovationem in petitorio judicio, sed etiam jus certum ex notissimo Indulto San. mem. Vrbani 8.i prohibente Ecclesijs Dominis directis in Statu Vrbini ammensationem bonorum Emphiteuticorum, easque coarctante ad renovationem Investiturae, de quo penes Paitell. ex ped. Causar. civil. post decis. 7.; quod sanè indultum perperam restringi contenditur ad favorem laicorum utriusque sexus; cum enim ex illius dispositione bona praefacta redacta sint ad instar allodialium, dum Pontifex tribuit Emphiteutis facultatem de illis disponendi in quoscumque etiam Extraneos, ut alijs adductis Rota in d.a Eugubina, seu Senogallien. Emphiteusis 14 Januarij 1695. §. his in articulo coram bo: me. Ursino, et 27. Junii eiusd. anni §. Tertiò coram cl. me. Card.li Taurusio; equidem fatendum est, quod illud indistinctè respiciat favorem etiam Locorum

pior

8 piorum, et Ecclarum, nam et ipso quod bona Emphiteutica reda-
cta sunt ad instar allodialium sunt transitoria etiam ad Ecclesias
Loca pia, aliasque manus mortuas, ut tradunt Bero: cons. 93. n°.
56., et Seqq., et cons. 94. n°. 8., et 10. Antonell. de tempor. Legal. Lib.
2. quæst. 25. n°. p°. Sanchez ad præcept. Decalog. tom. 2. Lib. 2. cap.
15. n°. 62. Rota coram Buratt. d. 394. n°. 5., et in rec. d. 377. n°. 3.
p°. 14. cum aliis in decisione Rmi D. mei Decani §. neque visum est.

Nec refragatur, quod obligatio renovandi inducta ex
qualitate allodialitatis restricta sit ad personas capaces tantum
ex verbis illis masculis, vel fœminis capacibus tamen, ideoque
extendi non valeat ad Ecclesias, quæ de jure incapaces reputantur.
Quandoquidem Summus Pontifex eius Legem non restrixit ad per-
sonas tantum, quæ de rigore juris sunt capaces, sed illam am-
pliavit etiam ad alias, quæ ex æquitate à Jurisprudentibus considera-
ta in renovatione præferendæ sunt, unde cum Ecclesiæ ex æquita-
te ab eisdem Jurisprudentibus admissa sint capaces nedum succe-
dendi in bonis Emphiteuticis redactis ad primævum statum Libertatis,
sed etiam illorum renovationem consequendi, cum ista aliud non sit,
9 nisi quædam successionis species, ut observant Card. de Luc. de Emphit.
disc. 12. n°. 7. Rocc. disput. iur. select. cap. 63. n°. 9. Rot. d. 66.
n°. 7. p°. 15. recent., merito dici debent in eodem indulto comprehensæ
ex firmatis per Rot. in d. decisione Rev.mi D. mei Decani §. quin
urgeat; certoque certiusquia eadem bona antè præfatam Constitutio-
nem erant transitoria ad quoscumque hæredes tam ex immemorabili
consuetudine, quam ex appodiatione, et subiectione protectioni ipsarum
Ecclesiarum à Laicis facta, ut Legitur in prohemio eiusdem Bullæ,
quo circa cum d. Pontifex nil aliud egerit, quam in Legem redigere
præcedentia jura, quæ ex Consuetudine, et appodiatione Emphyteu-
tis competebant, absolutum est, quod in ea parte ubi egit de personis
renovandis capacibus juxta æquitatem à Jurisprudentibus consi-
deratam intellexit de capacitate habito respectu ad qualitatem
bonorum allodialium, et consequenter voluit eius dispositionem etiam
ad favorem Ecclesiarum extendere, cum etiam istæ in bonis huius-
modi valuissent indistinctè succedere ex authoritatibus superius
10 allegatis, quibus non obstant Pigant. ad Statut. Ferrar. super
interpret. Bull. Bonifac. Fulgin. de iur. Emphyteut. tit.
de alienat. quæst. p°. n°. 336., aliæque in contrarium adductæ,

UVA.BHSC

quippe quia omnes loquuntur in terminis Constitutionis Bonifacianæ editæ pro Ciuitate, et Ducatu Ferrariensi, in qua cum speciale sit, quod Ecclesiæ, et manus mortuæ non sint capaces bonorum Emphiteuticorum, eo quia expressè in ea inhibetur alienatio in personas de Jure prohibitas, ut monet Adden. ad
11. Gregor. dec. 520. nº 14. vers. Limita primo, ab illius dispositione argui non potest ad contenta in indulto, de quo agitur, cum istud expressam prohibitionem alienationis non contineat, sed illam
12 Jurisprudentum æquitati simpliciter remittat, ut animadvertit præcedenter Rot. in decis. huius Causæ §. quandoquidem.

Atque hinc non obstat, quod verba eiusdem Brevis plerumque ad Laicos restricta sint, indeque comprehendere non valeant manus mortuas, quarum specialis expressio in concessionibus huiusmodi est necessaria; Quia cum mens Pontificis fuerit consulendi indemnitati quorumcumque possidentium bona Emphyteutica in statu Vrbini, nè scilicèt postquam eorum Authores antiquitus propria Bona Ecclesiæ appodiaverant ob devolutionem nimis depauperarentur, ut observat Card. de Luc. de Emphiteus.
13 disc. 7. sub nº 5.; mentio utique Laicorum pluriès in eodem Brevi expressa stare censetur demonstrativè, ad ostendendum nempe, quod causa impulsiva Constitutionis fuit antiqua subiectio bonorum à Laicis facta sub directo dominio Ecclesiæ, non autem stare dicitur taxativè, et ad exclusionem locorum piorum, ut in consimili privilegio firmavit Rota post Bonden. colluct. legal. decis. 35. à nº 11. usque ad 15. neque ad hunc effectum necessaria est illorum specialis expressio, cum ea solum requiratur in particularibus Investituris concessis ad favorem certarum personarum, vel graduum, non autem in speciali Constitutione respiciente universa bona Emphyteutica, quæ summus Pontifex ad primævam libertatem restituere voluit, eaque reduxit ad instar allodialium transitoria ad quoscumque; stante enim hac lege concessio restringenda non est ad personas expressas, sed ampliari debet etiam ad loca pia,
14 et manus mortuas, ex eadem ratione, quod bona huiusmodi ob recuperatam primævam libertatem, et naturam ad illas pariter sunt transitoria, ut præter authoritates superius allegatas tradunt Corb. de Emphyt. tit. de caus. privat. ob mortem

ciuil.

UVA.BHSC

civil. nº. 4, et Seqq. et nº. 11. Fulgin. in eodem Tractat. tit. de alienat. quæst. 1. nº. 122. Spad. cons. 109. nº. 4, et Seq. Lib. 3. Add. ad Gregor. decis. 520. Sub nº. 14. Rot. in recent. pª. 1. decis. 280. nº. 5. et par. 17. decis. 65. nº. 8.

Ex his autem si Confraternitas nedum probabilem spem, sed etiam ius certum habere potest obtinendi renovationem in petitorio Judicio, illa profectò eò magis præfatæ Societati competere debet ex uniformi observantia tam universali totius Status Urbini, juxtà quam concessiones fuerunt semper renovatæ favore Ecclesiarum, et Locorum piorum, quam etiam particulari istius Confraternitatis, quæ spatio unius sæculi cum dimidio prævijs diversis renunciationibus pacificè semper controversa bona retinuit; Quin eadem observantia elidi valeat vel ex quo illa eliciatur tantummodò ex renunciationibus, quæ tanquam facultativæ pendere dicuntur à voluntate Domini directi, vel ex pacto in præcedentibus Investituris apposito, quod Collegium finito tempore Concessionis valeret bona Emphiteutica prò se retinere, vel cui voluerit renovare. Quod enim dæ. Concessiones seu
15 renovationes sunt actus facultativi, id pœnitùs excluditur tum ex illarum multiplicitate, quæ potiùs præsumptionem inducit, quod coactivè fuerint concessæ ex adductis per Rocc. disput. jur. Select. cap. 167. nº. 45, et Seqq. Panimoll. decis. 15. nº. 26. Rota coram Bich decis. 543. nº. 10., et in nullius, seu Senogallien. Bonorum 13. Maii 1697. §. Tum ex particularibus vers. Quartò coram RPD. meo Muto; tum et
16 clariùs ex dispositione eiusdem Brevis Urbani, quod dum præcisè adstringit Ecclesias ad renovandum, perperam sanè contenditur dictas concessiones, et renovationes pendere à voluntate Domini directi, ut aliis omissis Rota in dª. Eugubina, seu Senogallien. devolutionis 14. Januarii 1695. §. his in articulo coram bo: me. Ursino, et in proximè allegata nullius, seu Senogallien. Bonorum 13. Maij 1697. § Tertiò denique.

Pactum verò, quod finito tempore Emphiteusis bona non obstan-
17 tibus quibuscumque ordinationibus revertantur ad dominum directum, eò minus præadductam observantiam intervertere valet, quoniam dictum pactum fuit abrogatum, et de medio sublatum ex speciali provisione eiusdem Brevis expressa in verbis illis, non obstante quacumq. consuetudine, et conventione de non petendis, seu non concedendis renovationibus ut in puncto respondit Rota in dª. Eugubina, seu Senogallien. devolutionis 27. Junii 1695. § tertiò coram clar. me. Cardinali Taurusio,

UVA.BHSC

in d.a nullius, seu Senogallien. bonorum 13. Maij 1697. §. Tertio denique in fine, et in decisione huius Causæ §. neque demum; nec subsistit, quod dicta Constitutio non extendatur ad contractus juratos, cum id cautum expressè habeatur ex verbis subsequentibus ibi præmissis, etiam juramento, et confirmatione apostolica roboratis,
18 et de cætero sufficiens sit, quod lex processerit à Papa, ut indè etiam ad contractus juratos se extendere valeat ad plenè firmata per Rot. penes Post. in addit. ad tract. de Subhastat. decis. 107. n.o 26, et seqq.

Adstipulante præterea alia etiam non minus efficaci ra-
19 tione, quod cum præfatum Indultum publico favore principaliter emanaverit, nequit ex privatorum conventionibus eidem renunciari, minusque præjudicium aliquod inferri, ut tenet Card. de Luc. de Emphyt. d.o disc. 7. n.o 6., et prius firmavit Rota post Bonden. colluct. legal. d.a decis 35. n.o 23. Neque in proposito attendenda est authori-
20 tas Conciol. alleg. 46. n.o 44. asserentis, quod per contrarium pactum eidem Bullæ censeri debeat renunciatum; Ultrà quod enim loquitur de conventione inita adversus facultatem alienandi bona emphyteutica sine Licentia Domini directi, circà quam non cadit abrogatio contrariarum conventionum, atque ideò illius assertio applicari non potest ad casum, in quo agatur de renovatione à Summo Pontifice inducta ex causa publici boni, et circà quam Constitutio prædicta
21. contraria pacta expressè, et specialiter abrogat; Concurrit etiam, quod idem Author scripsit pro Cliente, et ad opportunitatem Causæ, proindeque attendi non debet super eo, cuius oppositum Sac. Rota firmavit, ut monent Grattan. disc. 104. n.o 56. Post. resol. civil. 24. n.o 35.

Et ità utraque.

Capuana Beneficij
Lunæ 22. Junii 1699

CLXIV

Orta inter Andream de Capua, et Jacobum Antonium de Honuphrijs à sex Electis Civitatis Capuanæ hinc indè suffragantibus, Compræsentatos, controversia super Institutione ad Beneficium Thesaurariam nuncupatæ, illaq; coram Ordinario pendente, tutius duxit Jacobus Antonius prædictus

gratiam

UVA.BHSC

gratiam si neutri à Dataria impetrare, quo circa Litteris apostolicis desuper expeditis, cum illarum exequutionem in praecedenti Instantia decreverit R.P.D. meus Lancetta praeviis duabus decisionibus sub die 27. Januar. et 23. Junii Superioris anni coram eodem editis, commissa proindè mihi super Signaturam Justitiae clausa cum cla Alteri qui ad Legitimam, à Dnis meis Eodie votum exquisivi super Dubio An esset procedendum ad Legitimam exequutionem praedictarum Litterarum, quae cum in omnibus visae fuerint sufficienter justificatae, affirmativè responsum fuit.

Lis enim vigens de tempore impetrationis, et non Jus eiusdem Impetrantis satis superque inter Partes admittebantur. Non Jus verò Andreae Collitigantis, quod est alterum requisitum Gratiae si Neutri dilucidè apparebat ex patenti nullitate utriusque Praesentationis ad ipsius favorem emissae; Nam altera ex illis, quae prodijt die 19. 8bris 1696. expleta fuit à tribus tantummodò ex illis sex Electis, qui Civitatem Capuanam repraesentant, quandò ex peculiari Consuetudine ibi vigente pro determinandis negotijs ad eandem Civitatem spectantibus requiruntur quatuor uniformia suffragia, tametsi omnes Electi ad Consilium non intervenerint, ut probatur nedum ex de-
1 positione quinque Testium de eadem Consuetudine testantium, qui tanquam inducti, ac successivè producti ab eodem Andrea contra ipsum plenam probationem constituunt cap. Cum Venerabilis de except. Gabriel de Testib. conclus. p.a n.o 14. Farinac. eodem Tract. quaest. 62. n.o 238. Rota decis. 244. coram Mantica decis. 278. n.o 2. part. 10. decis. 281. n.o 3., et 20. p.e 11. decis. 9. n.o 14. par. 15. dec. 278. n.o 14. par. 18. rec., et in Bononien. Dotis, seu Antefati 6. Aprilis 1696. §. Argenta, et in Calaritana Pensionis 11. Januarii 1697. §. Portiones, utraque coram R.P.D. meo Muto. Quique ab
2 ipso tanquam tacitè approbati, non valent amplius impugnari, ut latè probat Surd. cons. 151. n.o 16., Rota decis. 934. n.o 4. coram Buratt. d.e 203. n.o 5; et seqq. coram Bich. decis. 174. n.o 14., et seqq. par. 17.

3 Verum etiam ex quadam Licentia per Civitatem

UVA.BHSC

anno 1597. petita, et à Prorege obtenta, publicos ineundi Congressus tribus tantùm ex Electis convenientibus, necnon negotia absolvendi cum eodem Suffragiorum numero usquedùm aliquorum durasset impedimentum, ùt apertè ex illius documento deprehendebatur, quæ certo certius contrariam Consuetudinem supponit, cùm aliàs nec Civitas illam petiisset, nec ea fuisset à Prorege respectivè concessa ad Text. in L. fin. C. de Jur. Emphit. Rota decis. 982. n. 3. coram Dunoz. Jun., et dec. 375. n. 14. coram Coccino.

Nec tali Consuetudini sic ut suprà probatæ adversari videbantur gemini Actus, Electionis nempè Abbatissæ, et Extractionis Pecuniarum è publico Erario cum solo voto trium Electorum expleti. Siquidem ut benè respondet 2a. decisio huius causæ §. minusque relevet cum sequenti; Primo ex dictis Actibus accessit consensus quarti ex Electis, et alter gestus fuit urgente necessitate, quia imminente novi Proregis adventu Pecuniæ citò parandæ erant. Undè iidem Actus in præmissis circumstantiis emissi, attendi non merentur, præsertim contrà Probationem resultantem ex prædictis Testium Depositionibus, quæ visa fuit relevantissima, et cui Dni principaliter adhæserunt in præsenti hypothesi, ubi agitur contrà Andream, qui illos induxit, et produxit, quidquid dicendum foret in alio Judicio inter diversas Personas, quibus ex eius facto præiudicium inferri non valeret.

Atque hæc nullitas eò magis incalescit, quia nimia cum properantia adhuc defuncti Thesaurarij inhumato Cadavere ad nominationem per tres Electos præsentes deventum fuit, cæteris duobus absentibus neglectis, qui cæteroquin, ùt accidere potuissent expectandi erant, nedùm post verisimilem
4 vacationis notitiam, ut ex cap. Bonæ memoriæ il 2o. de Elect. firmant Pellegr. de Vico. Capituli par. pa. section. 4. Subsect. pa. n. 22. Marchett. eodem tract. pe. pa. tit. pe. n.
5 25., Verùm etiam usque ad consumationem Quatrimestris

Patro-

UVA.BHSC

Patronis Laicis ad præsentandum præfiniti Castellin. de Elect. cap. 8. Sub nº 11. Rota decis. 288. nº 3, et 4º coram Mantic. decis. 350. nº 6. pº 17. recent. cum aliis relatis in Syracusana Præpositura 5. Xembris 1696. §. fin. coram R. P. D. meo Muto. Præsertim quia durante huius Beneficij vacatione Ecclesia viduata non remanebat, neque graue instabat periculum, ut debuisset
6 sollicitè ad novam deveniri Electionem, quapropter absque Legitima Causa non licuit Præsentibus, insciis Absentibus dm. terminum coarctare Rota decis. 5. nº 2, et Segg. pº 18. recent.

Eoque fortius, quia duo Electi, qui reperiebantur Absentes non fuerunt ad præsentandum inuitati, prout omninò
7 fieri debet, quotiès, prout hic, Præsentatio collegialiter est explenda Garz. de Benef. par. 5. cap. 9. nº 226., et 227., Rota decis. 268. in fine, et decis. 288. nº 3, et 4. coram Man-
8 tic. Vndè ex hac Conuocationis omissione corruit Electio, seu Præsentatio ratione Contemptus ex ea resultantis, ut ad propositum Archidiacon. in cap. Cernimus 16. qº 7. Lambert. de Iure Patron. Lib. 2. par. 2. quæst. 2. art. nº 8. Vivian. eodem tract. Lib. 8. cap. 2. nº 9º Garz. de Benefic. par. 5. cap. 9º nº 227., Rota decis. 36. nº 1mo par. 6. decis. 388. nº 11. par. 19. in rec. Signanter quia Salsillus alter ex eis, qui à Loco
9 initi Congressus parum distabat, de sui Contemptu in Iudicio fuit protestatus, necnon de nullitate prædictæ Præsentationis opposuit, quibus stantibus illa nullo modo valet substineri, ut benè firmatur in ultima decisione huius Causæ §. Ex his.

Nec obstat, quod Præsentatio facta fuerit die Veneris, quæ à Statuto præscripta est pro publicis habendis Consilijs, ideoque nulla esset necessaria citatio, cùm eadem die Electores ad Consilium absque alia speciali monitione convenire teneantur. Nam Electorum Adunantiæ fixis hebdomadæ diebus fieri solitæ, destinatæ censentur pro illis concludendis negocijs, quæ persæpè contingunt, et regulare Ciuitatis

UVA.BHSC

regimen respiciunt, nequaquam verò pro rebus rarò contin-
10 gentibus, et maiorem requirentibus maturitatem, et sunt Ele-
ctiones, et Præsentationes, in quibus proindè particularis, ac Solem-
nis requiritur Convocatio, ut benè distinguit Lotherius de
re benef. Lib. 3. quæst. 17. nº. 118., et seqq.; Itaut non suffi-
ciat, quod fiat per sonum Campanæ, prout in Consuetis diebus, sed
Absentes specialiter per Nuncium, vel Epistolam sunt vocandi
Abbas in cap. in causis nº. 5. de Elect. Felin. in cap. Cum omnes
nº. 28. vers. 2ª. opinio Mantic. dª. decis. 288. nº. 2º.

Secunda verò Præsentatio, quæ fuit expleta sub die
18. Februarij 1697. minoris etiam efficaciæ detecta fuit, quia
præter adductam nullitatem, cuius vitio pariter laborabat,
utpotè uniformiter emissa à tribus solis Electoribus, quarto
Contradicente, cæterisque duobus absentibus non vocatis, contrà
illam præterea concurrebat, quod tunc temporis jam erat intro-
ducta lis vigore primæ Præsentationis, et Jacobus Anto-
nius Gratiam si neutri à Summo Pontifice impetrauerat, un-
11 dè cum ex his consumpta diceretur vacatio non poterant
Patroni intrà Quatrimestre ad aliam Præsentationem deuenire,
ut firmatur in pª. decisᵉ. §. sicut cum sequenti.

Constito ex his de non Iure etiam Andreæ Collitigantis, frustrà illius Defensores reassumebant obiectum ob-
reptionis Litterarum Apostolicarum, eò quia reticita fuerit
consuetudo conferendi controuersum Beneficium Personis
dumtaxat nobilioris ordinis eiusdem Ciuitatis. Etenim Con-
12 suetudo prædicta in facto nullatenus probatur, et quotiès proba-
retur in Iure non releuaret, quia cum sit à Sacris Canoni-
bus expressè damnata, ut in cap. Venerabilis de Præbend. et
Dignit., ibique Abbas nº 4º. Gonzalez pariter nº. 4º. in
princ., et in cap. eam te 7. nº. 9. de rescript. Barbos. in collect.
ad d. cap. Venerabilis nº. 1., et 5., ibique Cujaccius in Comment.
per totum Escobar. de Purit. Sanguin. par. pª. quæst. 4. §. 2º.
nº. 28. Cened. collect. 143. ꝑ tot. Bellett. disquisit. Clerical.
pᵉ. pª. tit. de discipl. Cleric. §. 15. nº. 7., et in 2ª. decis.

Cuius

UVA.BHSC

huius Causæ §. Omitti demùm in fine. Consequens fit, quòd quemadmodum si rigeret de jure seruanda non foret; ità neque erat à Iacobo Antonio in Literis Apostolicis exprimenda.

Et ità utraquè

Capuana Beneficij
Super remissoria
Lunæ 20. Junii 1699.

CLXV

Remissoria petitionem ad effectum probandi Beneficium, de quo agitur ex Consuetudine conferri debere Nobilibus Capuanis ad exclusionem cæterorum Ciuium, quam instante Andrea Sacro Costa reiecit sub die 23. Junii 1698. ut in decis.ne C.P.D. mei Lancetto Super remissoria §. Eademq. congruis, in hodierna Audientia instaurauit totus Equestris ordo ad Causam admissus, prætendens à dicti Beneficij adeptione Iacobum Antonium inferioris ordinis Ciuem excludere, eò quia illud à Bmo Lac Iurispatronatus passiui retricta qualitate impetrauit. Quapropter consulti denuò Dni Super Dubio An sit concedenda remissoria negatiuè responderunt, tùm ob Articulorum irrelevantiam, tùm etiam ob eorum improbabilitatem.

Et quidem de irrelevantia constitit, quia probata etiam Consuetudine in Articulis deducta, Beneficium solis Equitibus conferendi excluso Ciuibus dicta Nobilitatis
1 qualitate destitutis, adhuc tamen, quia in Beneficiorum Collationibus attendenda est, non generis, sed virtutum Nobilitas, vitæque honestas, ea non obstares, quin prædicti non Nobiles controuersum Beneficium assequi possent juxtà Text. in cap. Venerabilis de Præbend. et Dignit. cap. Nos qui 47. distinct. cap. Sicut excellentiam 23. quæst. 4. Cap. Accurrit §. Eis ità 32. quæst. 4. Bellettus disquisit. Theric. p.e 2.

UVA.BHSC

rit. de discipl. Eccles. §. 15. nº. 7. cum aliis relatis in Contemporanea decisione huius Causæ super negocio principali coram me edita §. finali.

Improbabilitas verò ex eo resultabat, quod in actu Præsentationis facta de prædefuncto Thesaurario per eosdem Electos declaratum fuit, tam Nobiles, quam Cives posse huiusmodi Beneficium acquirere, necnon eorumdem Civium in futuris vacationibus præservata fuit dominio, ut in Summario Responsionis Jacobi Antonii nº. unico. Cum autem declaratio huiusmodi tanquam emissa ab Electis integram Civitatem Capuanam repræsentantibus, non posset rodiè ab eadem Civitate impugnari, indè fit, quod demissoria, quæ Solum directa est ad probandum contrarium eius, quod in dicta declaratione continetur, nullo modo concedenda est, ut firmavit Cora decis. 283. nº. 6. pº. 3. coram Caputaquen. decis. 265. nº. 12. coram Bichio et decis. 28. nº. 1. pº. 17. recent.

Et ita utraque

Romana Donationis
Ven. 26. Junii 1699.

CLXVI.

Validum, et justum agnoscentes Domini mandatum de associando ad possessionem Locorum Bo. Montium, quæ Dominicus de Alexandris de mense Januarii anni 1697. irrevocabiliter donaverat filijs procreatis, et procreandis ex Legitimo Matrimonio inter Joannem Baptistam Biccium, et Isabellam de Alexandris jam Longè anteà contracto, dilatum à R.P.D. Patriarca ad instantiam Joannis Baptistæ prælati Donatariorum Patris, et Legitimi administratoris pro illius executione in hodierna audientia responderunt. Justitia siquidem, quæ ob præsuppositam inter Partes validitatem unica erat in quæstione, satis depromebatur ex clausula constituti in publico, ac solemni instrumento

Donationis

donationis adiecta, cuius vigore dubio procul debita erat associatio ad tradita per Bartol. in l. creditores n.° 19. vers., et prædicta C. de pignor. Menoch. de adipisc. remed. 5. n.° 140. Rot. in rec. decis. p.ª n.° p.° par. prima, et d.e 412. pariter n.° p.° p.e 13., et decis. 184. n.° 12. p.e 18.

Absque eo quod illam retardare valeant geminæ nullitates adversùs donationem oppositæ. Prima siquidem quod fuerit dolosè, aè per vim, et metum à Thoma Donatariorum Patruo extorta, nullam visa est habere subsistentiam in facto; Præmisso enim, quod donatio uti celebrata per publicum, aè solemne instrumentum coram Testibus, et Notario omni exceptione maiori, ac de cuius optima vita, et fama testantur Judices, Aduocati, et Procuratores Summario
2 Donatariorum n.° 10., habet pro se omnem præsumptionem veritatis, adeoùt illam de falsitate redarguens teneatur id plenè, et concludenter probare, ut monent Cravett. cons. 245. sub n.° 2. Castald. consult. for. 159. n.° 9. tom. 2. Farinacc. de falsit., et simulat. quæst. 152. n.° 28., et 45. Sabell. resol. 48. n.° 21. Capyc. Latr. consult. 4. n.° 27. Bonden. colluct. Legal. 24. n.° 6. lib. p.° Rota coram Buratt. decis. 176. n.° 10. coram Dunozetto sen. d.e 204. n.° p.°, et in rec. p.e 11., decis. 215. n.° 13., et par. 15. decis. 132. n.° 4., et seq. huiusgeneris profectò haud sunt probationes elicitæ ex Circumstantiis ex.to ponderatis, nam aut dolus deduci contenditur ex successiva reclamatione per donantem facta coram R. P. D. Sperellio, in qua declarauit se dictam donationem non fecisse, nec audiuisse, et tunc præter diuersas inverisimilitudines, aè erroneas circumstantias in eadem reclamatione contentas, quæ illam præseferunt emissam ex impulsu, et ad suggestionem Pauli Jannoni ad successionem Dominici in universum aspirantis, urget præterea in iure, quod quemadmodum dicta donatio tanquam in suo esse perfecta, nec alia indigens solemnitate expressè, ac directè non poterat per Donantem revocari, ita nec in aliquo deferendum est iis omnibus, quæ super
3 asserto dolo deposuit, nè aliàs licitum fieret Donanti

UVA.BHSC

per actum huiusmodi indirectum præfatam donationem invalidare, per ea, quæ iuxtà Text. in l. perfecta 6. de don. nat. tradunt Surd. cons. 173. nº. 91. Cora coram Bich. decis. 207. nº. 22. et seq. cum alijs in Bononien, seù Imolen. Bonorum super portione Sor. Mariæ Celestis 27. Januarij 1698. § finali coram Me.

Aut elici prætenditur, ex quo Dominicus Domanus esset surdus, et tunè ex ipsa met depositione Testium ex parte eiusdem Donantis inductorum assertus dolus excluditur; quoniam dicti Testes non dicunt Dominicum fuisse totaliter surdum, sed fuisse solùm de his, qui tardè, et non nisi alta voce prolata audire solent, quique à Juristis surdastri nuncupantur, ut testatur Micralor. de exc. surd. et mut. cap. 26. nº. 4., undè è converso cum Testes instrumentarij deponant Notarium alta, et intelligibili voce per binas vices legisse instrumentum donationis, et interrogato donante an intellexerit, eundem respondisse sì inteso ua bene và bene

4

Summario Donatariorum nº. 3º., cessat eapropter qualibet falsitatis, et dolosæ extorsionis præsumptio, quæ à surdicate Donantis promanare posset; non obstante, quòd dicti Testes in eorum depositionibus quodammodò contrarientur, quia cum in substantia non discrepent, et de extero donationis probatio non eliciatur ex illorum examine sed ex publico, ac legali instrumento, sanè illorum dicta veniunt benignè interpretanda, ac ad concordiam reducenda, ut ab obiecta contrarietate quantum fieri potest vindicata remaneant glos. in cap. cum tu fili verb. benignè de Test. Cora coram Gregor. dec. 344. nº. 12. decis. 258. nº. 3. pº. 11. dec., et in Romana pecuniaria sup. exhibitione 21. Junij 1694. § absque eo quòd in fine coram Rpd. meo Muto, et in Ferrarien. Pecuniaria 20. Januarij 1698. § maioris quidem coram Me.

5

Aut demùm deceptio, ac dolus fundatur in depositione unius Testis deponentis de asserta extorsione, et metu incusso per Thomam Patruum Donatariorum, et probatis eisdem irrelevans, ac insufficiens detegitur; nedum quia dictus Testis est unicus, deponis de auditu, et arctissimo amicitiæ vinculo

cum

UVA.BHSC

cum ipso Donante colligatus, proindeque omninò inhabilis ad
6 probandum, ut de Teste unico est Text. in cap. veniens de Testib.
Rot. dec. 310. n.º 10. p.º 11. rec., de alio, qui sit amicus inducentis
7 eadem Rota d.º 52. n.º 19. par. 15., et de altero, qui deponat de au=
8 ditu Farinacc. cons. 157. n.º 6. Lib. 2. Capon. controv. for. 61. n.º
5. Rota coram Arguell. decis. 8. n.º 13., et in Romana Separa=
tionis Thorig. Xbris 1697. § Ex quibus coram Me; Sed etiam
9 quia non deponit de actibus inferentibus vim et metum cadente
in constantem Virum, qualis in hac materia de jure requiritur,
ut aduertunt Altograd. cons. 50. n.º 203. tom. p.º Avendan.
de met. Lib. p.º cap. 9. n.º 15. Mascard. de probat. conclus. 1053.
n.º 12. Mans. consult. 35. n.º 12. Tap. decis. 16. n.º 35.

Et cessat in universum difficultas, quia si quæ etiam ex=
torsionis præsumptio ex his omnibus resultare posset, ea tamen vel
10 purgata remaneret tum ex qualitate Thomæ, quem tanquam
Sacerdotem optimæ famæ, et integritatis, ut probant Testes d.º Sum.º
n.º 6.º, præsumendum non est voluisse malis artibus donatio=
nem pro nepotibus extorquere, ut inquit Avendan. de met.
d.º cap. 9. n.º 18. Rota decis. 714. n.º 9. par. 18. rec. tum etiam ex
qualitate ipsius Donationis seriò, ac prudenter emissæ favore
masculorum natorum, et nasciturorum ex nepte, et nepote ipsius
Donantis, quos prævia dispensatione propriis sumptibus ab ipso ob=
tenta in matrimonium conjungi procuraverat, quæque palam
celebrata fuit coram Notario, et Testibus undique legalibus,
11 et fide dignis, ex qua circumstantia quamcumque dolosam præ=
sumptionem excludi observant Castald. consult. for. 159. n.º 8.
in fin., et n.º 9. tom. 2. Rota decis. 132. n.º 14. et seq. p.º 15. rec.
tum denique ex interventu Pauli Jannoni alterius ex
sorore nepotis, ac præcedenter à Donante universalis hæredis
instituti, qui sicuti in actu stipulationis instrumenti Domi=
nicum monuit, ut sibi triginta locorum Montium donato=
12 rum usumfructum reservaret, ità tanquam principaliter
in causa interessatus eò magis donantem de extorsionibus
monuisset, nec permisisset vim aliquam eidem inferri, ut ad eli=
dendam metus præsumptionem observat Avendan. de met. d.
cap. 9. n.º 17. ubi refert Concordantes.

UVA.BHSC

13 Vel saltem ex his omnibus res adeò redderetur du-
bia, ut ea capienda esset interpretatio, quæ dolum, et deceptio-
nem excluderet extradit Card. de Luc. de judic. disc. 26. n.º 13.
Cappyc. Latr. consult. 4. n.º 28., et seq. Cyriac. contr. 131. n.º 46.
Cirocch. discept. 53. n.º 40. Aetolin. aesol. 70. n.º 36. Rota
coram Cavaler. decis. 205. n.º 10., et coram Merlin. d.e 36. n.º
14 4., cum in paritate probationum sint potiùs attendendæ illæ,
quæ veritatem, quàm eæ, quæ dolum, ac fraudem inducunt,
ut firmat Rota coram Cerr. d.e 131. n.º 44. et dec. 186. n.º 23. p.e 19. rec.
Altera verò nullitas deducta ex defectu insinuationis
aliarumque solemnitatum præscriptarum à Statuto Urbis in
cap. 149. et 150. lib. 1.mo nullius pariter subsistentiæ videbatur,
quia cum Donans esset Clericus non tenebatur in actu Dona-
15 tionis solemnitates statutarias seruare, cum personæ Ecclesia-
sticæ Laicalibus sanctionibus non ligentur, ut tradunt Pa-
nimoll. decis. 53. annotat. 3. n.º 2. Adden. ad Buratt. dec.
880. n.º 6. Rota post Tenzon. ad Stat. Urb. decis. 6. vers. Neq.
obstat coram Coccino d.e 1951. n.º 51., et in recent. d.e 528.
n.º 9. par. 18., et in d.a Bononien. seu Imolen. Bonorum
super portione Sor. Mariæ Cælestis 28. Aprilis 1698. §. ap-
probantes coram Me.
16 Et quamvis Ecclesiasticus valeat uti per viam
declarationis statuto Laicali, illudque per modum priuilegii
allegare ex notatis per Fælin. in cap. Sanctæ memoriæ n.º 80.
de constit. Bald. in cap. Cum venissent sub n.º 6. de eo qui mit-
tit. in possess. Dec. cons. 114. sub n.º 5. Ciarlin. contr. 45. n.º 5.
et seqq. Sperell. decis. 11. n.º 7., et seqq. Antonell. de jur. clericat.
lib. 1.º par. 2. cap. 22. n.º 1. Rota dec. 175. n.º 13. par. 17.
rec. eadem tamen declaratio, quæ ab initio contractus, non autem
17 re amplius non integra emitti debet, ut alijs relatis firmauit
Rota in Romana, seu Feretrana donationis 16. Maii 1690.
§. nec obstat coram bon. me. Emerix, minimè in hypothesi
resultare visa est ex præfata reclamatione habita coram Rpd.
Sperellio, in qua donationem ex hoc eodem capite non seruatæ
18 statutariæ solemnitatis impugnavit, cum dicta reclamatio
facta fuerit re non integra, et post quæsitum Jus Donata-

riis

UVA.BHSC

riis, in quorum praeiudicium ad declarationem huiusmodi amplius devenire non poterat; minusque ex eo, quod Donans curaverit Donationem à Testibus subscribi, ac rursus Procuratorem constituerit ad illam insinuandum; quippè quia cum solemnitates praedictae valuerint ab ipso requiri ad abundantiorem cautelam, ac pro maiori firmitate donationis, inde illius voluntatem se subiiciendi Statuto non concludunt affirmata per Rot. coram Dunozett Jun. d.e 919. n.o 9. et seqq., et in d.a Bononien., seu Imolen. Bonorum super portione Sor. Mariae Caelestis 27. Januarii 1698. §. Neque validitas, et 28. Aplis eiusdem anni §. atque in vanum coram Me; Cum in hac materia necessaria sit expressa, ac indi-
19 vidua declaratio, quae ad aliud referibilis non sit, ut notant Honded. cons. 77. n.o 110. tomo 2. Rot. d.e 38. n.o 15. et 17. par. 19. rec. et in Romana dotis, et fructuum 15. Martii 1694. §. Etenim relatio coram bo: me: Benincasa, et 5. Julii eiusdem anni §. tertio opponi coram R.P.D. meo Muto, in Romana Haereditatis 27. Januarii 1696. §. non urgente coram R.P.D. meo Pio, et 4. Februarij 1697. §. minus iuvat coram R.pd. meo de la Tremoille, et in praelaudata Bononien., seu Imolen. Bonorum super portione Sor. Mariae Caelestis 23. Januarij prox.ti §. Nilque relevat in fine coram Me.

Nec refert, quod insinuatio praecisivè etiam à Statuto laicali requisita sit à jure communi, proindeque eà non impleta donatio praefata adhuc remaneat irrita, et nulla. Duplex enim ad obiectum occurrit responsio; Prima nempè, quod d.a donatio
20 non est simplex, et pura, sed facta ob causam, ut nempe Pronepotes masculi nati, et nascituri sese cum decore manutenere valerent, undè propterea insinuationis solemnitate non indigebat, ut tenent Card. de Luc. de donat. disc. 60. n.o 42. Rocc. Select. jur. disput. cap. 20. n.o 44. Torr. de primogen. Ital. par. p.a quaest. 34. n.o 145. Thomas. decis. 77. n.o 9., et seq. Rota coram Cavaler. decis. 407. n.o 4. coram Bich. decis. 207. n.o 27; et in Fanen. donationis 10. Xbris prox.ti §. Secundi autem generis coram R.P.D. meo de la Tremoille; Secunda verò quod eadem Donatio
21 roborata est juramento, quod supplet vices insinuationis ab eodem jure communi requisitae Gabriel. de donat. concl. 1. n.o 72. Mancin. de jurament. p.e 4. effect. 19., latè Rota coram

UVA.BHSC

Coccin. dec. 1951. nº. 53, et in recent. dº. 382. nº. 11. pº. 5. tom. pmo, et dec. 528. nº. 9, et seq. par. 18. nullatenus subsistente, quod Testes instrumentarii deponant Dominicum in actu
22 donationis non jurasse, quia cum ipsi dicant solum non recordari, an tale juramentum verè præstitum fuisset depositione hujusmodi non excludunt illius veritatem à publico, et legali instrumento resultantem, per ea quæ notant Alex. cons. 43. nº. 16. lib. 4. Farinacc. de falsit., et simul. quæst. 158. nº. 118., et seqq. Menoch. de arbitr. cas. 105. nº. 31. lib. 2.

Multoque minus relevat, quod eadem insinuatio fuerit ulterius requisita ab ipso Donante, qui ut præmissum est, Procuratorem specialem ad hunc effectum constituerat; Cum enim ex firmatis ad donationis validitatem nullatenus fuisset necessaria, indè sequitur, quod tametsi Donans illam requisiverit, illius tamen defectus non vitiat actum, cum ea intelli-
23 gatur volita quatenus de jure requiratur, ut in specialibus terminis firmat Rota decis. 929. nº. 10., et decis. 953. nº. 9. coram Dunozett jun. decis. 751. nº. 3. coram Card.li Seraph., et decis. 10. nº. 50. coram San: me. Alex. 8.º

Et ità utrâque

Carpentoraten. Hæreditatis
Ven. 26. Junii 1699.

CLXVII.

Interposita per Alexandrum de Orleans de la Mote Equitem Hierosolymitanum appellatione adversus sententiam latam ab Al. de voto Rotæ, in qua prævijs duabus Decisionibus editis sub diebus 21. Junii 1694. et 22. Junii 1695. coram bo: me. Emerix, pronunciatum fuit non esse dandam eidem Alexandro immissionem in bonis qm. Caroli d'Orleans ejus Fratris, et Equitis pariter eiusdem Sacræ Religionis, sed eidem obstare transactionem initam cum Josepho altero ejus fratre superstite, commissâque mihi eiusdem appellationis

UVA.BHSC

nis causa, atque hoc interim ad eam admissa Sacra Religione Hierosolymitana pro omni eius pretenso jure, et interesse, semel, atque iterum sub diebus 12. Maii, et 9. Junii 1698. proposui dubium = An Sententia Al. Lata de voto Rotae sit confirmanda, vel infirmanda, sed cum utraque vice resolutio fuisset ad instantiam Josephi dilata, iterum causam reproposui in audientia diei 23. eiusdem Mensis, in qua licet Joseph plenissime eius Jura deduxisset, nihilominus quia Patres in Sensu minime conveniebant, denuo resolutionem distulerunt demandantes, ut quintus, et sextus ex Dominis in Turno consedentibus suffragarent. Reintegrato itaque eiusdem Causae examine sub die 17. currentis mensis, cum ob votorum scissuram prodierit rescriptum. Iterum proponatur, et videant omnes, hodie tandem Alexandro dumtaxat informante, atque omnibus Patribus suffragantibus responsum fuit. Sententiam esse infirmandam.

Illius enim iniustitiam, quae fuit potissima resolutionis ratio, Domini desumebant ex eo, quod cum d. Eques Alexander fuerit institutus haeres à Carolo eius fratre in eius Secundo, sub quo decessit testamento, confecto de Licentia Magni Magistri Sacrae Religionis Hierosolymitanae, dictumque testamentum nec abolitum, nec cancellatum, nec ullo alio visi-
1 bili vitio notatum appareat, eidem utique petita Immissio denegari non poterat ex Text. in L. finali C. de Edict. Div. Adr. toll. Gratian. discept. 264. n. 48. Argel. de acquir. possess. quaest. 3. n. 154. et 314. Ridolphin. in prax. par. 2. cap. 7. n. 81. Thomat. dec. 68. n. 23. Rota coram Dunoz. Jun. dec. 476. n. 1. et decis. 846. et in rec. d. 45. n. 3. p. 3. et d. 150. n. 5. et d. 368. n. 18. par. 18. et dec. 355. n. 4. et Seq. p. 19. cum institutio Josephi in haeredem facta in
2 priori Testamento, ex hac posteriori omnino revocata remanserit §. posteriore instit. quib. mod. Testam. infirm. L. tunc autem 2. L. cum in Secundo ff. de iniust. rupt. & L. si quis priore ff. ad Trebell. Anton. Gomez ad L. 3. Taur. n. 92. Crass. Sentent. §. Testamentum quaest. 86.

UVA.BHSC

nº. 1. Jul. Clar. Sentent. Lib. 3. §. Testamentum quæst. 91. per tot. Rota dec. 99. nº. 1. pª. 13. rec. et dª. 194. nº. 3. pª. 19.

Neque ad impediendam petitam immissionem Dñis obstare visum est, quod dⁿ. Carolus post emissam professionem in Religione Hierosolymitana tam de jure, quam attentis statutis eiusdem Religionis factus fuerit intestabilis tanquam verus Religiosus, ut tenent Gratian. discept. for. cap. 363. nº. 24. et cap. 880. nº. 8. et Seqq. ibique Carol. Anton. de Luc. nº. 1. Novar. in prax. Elect. for. sect. 2. quæst. 69. nº. 8. Card. de Luc. de testam. disc. 9. nº. 4. Specell. decis. 21. nº. 41. Rota coram Gregor. XV. decis. 87. nº. 1. et Seqq. et signanter nº. 4. coram Dunoz. iun. decis. 476. nº. 5. et Seq. in rec. decis. 623. nº. 2. et 3. par. 4. tom. 3. et decis. 18. nº. 6. pª. 9. et firmat prima decisio huius causæ §. Nec videbatur, indeque non potuerit post professionem testamentum præcedenter conditum revocare, ut ex Text. in can. quia ingredientibus 19. quæst. 3. §. illud auth. de Monach. auth. ingressi, et auth. si qua Mulier C. de Sacros. Eccles. tenent Abb. in cap. præsentia nº. 61. de probat. Gorradin. cons. 41. per tot. Facchin. Lib. 6. controvers. cap. 15. Sanchez. in præcept. Decalog. lib. 7. cap. 11. per tot. Thesaur. quæst. for. Lib. 2. qª. 56. nº. 1. vers. Secunda est opinio, ubi reiicit distinctionem capacitatis Religionis in acquirendo Scalon. de testam. Lib. 3. cap. 6. §. 2. Sect. ultim. Barbat. de divis. fruct. par. 2. cap. 2. nº. 75. Simon de Pret. de interpret. ultim. volunt. lib. 2. interpretat. 1. dub. 1. solut. 4. nº. 24. Pelizar. manual. regular. tom. 1. tract. 4. cap. 2. nº. 363. Dian. par. 3. tract. 2. resol. 75. Torr. de pact. futur. success. Lib. 1. cap. 22. nº. 45. et Lib. 2. cap. 25. nº. 179. et Seqq. Guttierez. canonic. quæst. Lib. 1. cap. 1. nº. 36. et Seqq. Card. de Luc. de testam. disc. 35. nº. 2. Gonzal. in cap. quia ingredientibus nº. 17. ante fin. de Testam. Amostaz. de caus. piis Lib. 8. cap. 13. nº. 50. Rota decis. 623. nº. 15. par. 4. tom. 3. recent.

Omnes enim præfatæ authoritates non loquuntur

de

UVA.BHSC

de Militibus Hierosolymitanis, sed de aliis Religiosis
claustralibus, proindeque respectu istorum quidquid sit de ve=
5 ritate prędictæ Conclusionis, quę suos etiam habet Contradicto=
res, ut penès Genuens. practicabil. Ecclesiast. quęst. 268., et
alios, quos sequitur Amostaz. de caus. piis Lib. 8. cap. 13.
6 nº. 49., et 56., certum est, quod ea applicari non potest in hypo=
thesi ob manifestam differentiam, quę, quoad facultatem
testandi intercedit inter Equites Hierosolymitanos, ac alios
Religiosos claustrales, per ea, quæ notat Natt. cons. 508. nº.
23., et 28., et Rota in Romana successionis, et Legitimę
15. Junij 1693. §. nec momenti coram R.P.D. meo Pio. isti
7 enim post factam professionem privantur penitùs dominio
suorum bonorum §. illud auth. de Monach., et ad hunc ef=
fectum non habent nec nolle, nec velle, cum reputentur
pro mortuis §. Distrahuntur auth. de nupt. cap. non di=
catis 12. quæst. 1., et omninò intestabiles fiunt, auth. in=
gressi, auth. si qua Mulier C. de Sacros. Eccles. cap. quia
ingredientibus de Testam., ideoque nec valent testamentum
8 antè professionem factum revocare, ut observant Facchin.
controv. Lib. 6. cap. 15. §. Fundamentum cum seq. Scalon.
de Testam. dª. Sect. ultim. nº. 101. Gorradin. d. cons. 41.
nº. 6. Sanchez. ad præcept. Decalog. Lib. 7. cap. 11. nº. 5. Gas=
par. Manz. de Testam. tit. 2. nº. 264. Amostaz. de caus.
piis dº. Lib. 8. cap. 13. nº. 3. P. Mendo de ord. milit. dis=
quis. 15. quęst. 4. nº. 54., et 55. Rota decis. 623. nº. 15., et
segg. pª. 4. tomo 3. recent.

Equites verò Hierosolymitani cum vivant
ad instar Secularium in propriis Domibus, ac non ità
rigidam, et strictam paupertatem voveant, sed post profes=
sionem retineant ex Consuetudine, et Statutis Religionis
dominium bonorum patrimonialium, nedum non sunt
omninò, et absolutè intestabiles, sed potiùs testabiles re=
putari debent, cum ex licentia magni Magistri de
9 stylo omnibus concedi solita possint de eisdem bonis patri=
monialibus disponere juxtà expressam Dispositionem

UVA.BHSC

dictorum Statutorum cap. 10., ut firmant Berett. cons. 96. nº. 9. et Seqq. Natt. d. cons. 508. nº. 23. Super precept. Decalog. lib. 7. cap. 8. nº. 36. Gratian. discept. for. cap. 880. nº. 36. Card. de Luc. de Testam. disc. 9. nº. 3., et disc. 28. nº. 11., et de jure patr. disc. 37. nº. 6., et de fideicomm. in Summa nº. 260. Castropal. oper. moral. tom. 3. tract. 16. disput. 3. punct. 12. nº. 8. Scalon. de Testam. Lib. 3. cap. 6. Sect. 1. nº. 74. Amostaz. de caus. pijs Lib. 8. cap. 13. nº. 84. Rota in d.ª Romana Successionis et Legitimæ 17. Martii 1692. §. Si verè in fine coram Rmo D. Hervault Archiepo Turonen., et 15. Junii 1693. §. nec momenti coram R.P.D. meo Pio; Cumque per eandem Licen-
10 tiam Sublata sit omnis inhabilitas contracta per professionem Rota d.e 18. nº. 7., et decis. 30. nº. 43. p.e 9. recent., et
11 reuiuiscat primæva facultas testandi, ut ait Rota in d.ª Romana Successionis, et Legitimæ d.o §. nec momenti coram R.P.D.
12 meo Pio, possunt consequenter etiam testamentum antè professionem factum reuocare, cum Licentia testandi intelligatur juxta naturam testamenti, quod est ambulatorium usque ad mortem testantis, ut advertunt Covarruv. in cap. cum in officiis nº. 8. de testam. Petr. Barbos. in L. Divortio 8. §. Quod in anno nº. 19. ff. solut. Matrimon. Sanchez de matrimon. Lib. 8. disput. p.ª nº. 17., et Super precept. Decalog. lib. 7. cap. 8. nº. 57., et Cap. 11. nº. 11. Mend. de Ord. milit. disquis. 15. quæst. 4. nº. 54.

Minusque obstat replicatio, quod Eques Carolus nequiverit ad revocandum primum testamentum habilitari vigore Licentiæ obtentæ à Magno Magistro, tum ex eo, quod Li-
13 centia testandi etiam à Summo Pontifice concessa Religioso professo, nullo modo intelligi debeat de bonis, quæ antè ingressum in Religione vigore primi Testamenti acquisita erant hæredi ex L. si quando C. de inoffic. Testam. Simon. de Præt. d.o dub. 2. Solut. 4. nº. 73. Sanchez d.o cap. 8. nº. 56. Barbos. de jur. Ecclesiast. lib. p.o cap. 42. nº. 216. Gamm. decis. Lusitan. 308. nº. 2. in fine et nº. 3. cum aliis in prima decisione Laius causæ §.

nec

UVA.BHSC

nec difficultatem; tum etiam ex quo cum Carolus Testa-
14 tor non narraverit Magno Magistro aliud Testamen-
tum antè professionem condidisse, et de cætero versemur in ma-
teria difficilis concessionis, qualis est licentia testandi favore
Religiosi Professi, quam vel Pontifex non concedit, vel saltem
non sine magna causa, ut notant Sanch. d. lib. 7. cap. 11. n. 15.
Torr. de pact. fut. success. d. lib. 2. cap. 25. n. 182., et seq.
ubi refert resolutionem Sacræ Congregationis Concilii ema-
natam sub die 7. Julii 1668. in una Toletana Testamenti
Monialis S. Claræ (in qua denegata fuit præd. Moniali,
quæ antè Professionem condiderat Testamentum, facultas
aliud conficiendi favore illius Monasterii) indè præd. li-
centia remaneat subreptitia, eo quia si Magno Magistro in-
notuisset præcedens testamentum, vel illam non concessisset, vel
15 saltem difficilius ex adductis per Abbat. et Felin. in cap. sup.
litteris de rescript. Rota coram Priol. decis. 53. n. 4., et
seq., et decis. 198. n. 6., et 12.

Obiectum quippe in eius priori parte forsan procederet
16 si ageretur de Testamento Religiosi claustralis Professi in
Religione omninò bonorum incapaci, per cuius professionem Testa-
mentum anteà contractum, ac si per mortem naturalem, con-
firmatur, et hæredi in eodem scripto jus irrevocabile acquiritur,
ut communiter tenent DD., quos refert Guttier. canonic. quæst.
lib. 2. cap. 1. n. 39., et seqq. Scalon. de Testam. lib. 3. par. 6.
sect. 6. Molin. de primogen. Hispan. lib. 1mo. cap. 13. n. 69.
Sanchez in Decalog. lib. 7. cap. 3. n. 69., et cap. 11. n. 1. Surd.
cons. 90. n. 7. Amostaz. de caus. pijs lib. 8. cap. 13. n. 52.
Rota decis. 18. n. 2. p. 9. rec.; quod tamen non procedit in
Militibus Hierosolymitanis, quia cum isti mediante licentia
Magni Magistri habeant facultatem testandi, non dici-
tur jus quæsitum irrevocabiliter hæredi scripto in testamento
17 antè professionem condito, sed revocabiliter, et conditionali-
ter quatenus scilicet non revocetur, ut firmavit Rota
in d. Romana successionis, et Legitimæ 18. Junii 1693.

UVA.BHSC

§. nec momenti coram R.P.D. meo Pio, et similiter in Romana restitutionis dotis 16. Januarii 1696. §. Quoniam cum seqq. coram R.P.D. meo Scotto, et 22. Aprilis 1697. § atque hinc cum seq. coram me; Cumque sacra Religio Hierosolymitana sit capax bonorum: inde haeres ex testamento anteà condito nullum jus per professionem in haereditate
18 acquirit, sed priùs expectanda est mors naturalis Testatoris, per quam, non autem per professionem Testamentum confirmatur juxtà testimonium Divi Pauli ad Hebreos cap. 9. ibi = ubi Testamentum est, mors necesse est intercedat Testatoris, ut valeat - Gratian. disc. for. cap. 102. à n.º 4 ad 8. Guttier. canonic. quaestion. Lib. 2. cap. 1. n.º 51. Urceol. consult. for. cap. 48. n.º 18., et 20. Scalon. de testam. d.ª sect. 6. n.º 48., et 49. Amostaz. de caus. pijs Lib. 8. cap. 13. n.º 52., et seqq. Sess. decis. Aragon. 44. n.º 16. Rot. coram Buratt. decis. 639. n.º 7; et in recent. decis. 623. n.º 16. p.º 4. tom. 3.

In alia parte verò dictum obiectum non applicatur; Quoniam cum jus nullum considerabile haeredi ex dicto Testamento quaesitum fuerit, sed tantum resolubile per contrariam
19 voluntatem, nam actus de sui natura est revocabilis, et ambulatorius usque ad ultimum vitae exitum, ut praeter authoritates superius adductas est Text. in L. 4. ff. de adimend. legat. L. Cum hic status 38. § ait oratio ff. de donat. cap. cum Marthe 6. de celebrat. Missar. Mendoz. cons. 126. n.º 1. Covar. in rubr. de Testam. par. 2. n.º 14. in fine Molin. de primog. Hispan. Lib. 1. cap. 12. n.º 21. et 28. Torr. de pact. futur. success. Lib. 5.mo cap. 22. n.º 71. Amostaz. de caus. pijs Lib. 8. cap. 13. n.º 49. Peregr. decis. 50. n.º 3. consequens fit, quod expressio testamenti
20 praecedenter conditi nullatenus erat necessaria, cum etiam si facta fuisset adhuc Magnum Magistrum à concessione non retraxisset Rota decis. 418. p.e 1., et d.e 64. n.º 1. par. 2. rec. Praesupposita enim difficultas Summi Pontificis non concedendi dictam Licentiam, aut saltem non
21 sine magna causa, Locum sibi vindicat solum

in

UVA.BHSC

in alijs Religiosis paupertatem strictè profitentibus, ob eamdem rationem, quod ex eorum Testamento anteà condito hæredi scripto jus irrevocabile acquiritur ex adductis per Sanchez. in Decalog. d°. lib. 7. cap. 8. n°. 50. in fine Card. de Luc. de Testam. disc. 35. n°. 6 Lorcadin. d°. cons. 41. per tot., ubi loquitur de Religioso Professo Ordinis Prædicatorum, qui sunt omninò incapaces disponendi Torr. de pact. futur. Success. d°. cap. 25. n°. 182; et seq.

Firmato ex his, quod Eques Carolus valuerit etiam post factam professionem validè, ac legitimè testari, minoris relevantiæ visa fuit exceptio, quod secundum testamentum,
22 ut potè factum per simplicem schedulam, et sinè Testibus in Civitate Melitæ de jure sustineri non valeat, ex quo licet Miles testari possit sinè solemnitatibus quando est in Castris, et in expeditione §. 1., et §. planè instit. de milit. Testam. l. 1. l. eius militis 35. §. militia in fin. l. miles 36. ff. de milit. Testam. l. milites 10. C. eodem tit. Tondut. quæst. civil. par. 2. cap. 137. per tot. Card. de Luc. de Testam. disc. 28. Rota coram Merlin. d°. 806. n°. 5., et seqq., et in recent. d°. 150. n°. 2. et seqq. par. 12., secùs tamen sit quando permanens in proprijs
23 ædibus, vel in Civitate Testamentum faciat ad Text. in l. milites C. de milit. Testam. §. 1. instit. eod. tit. Tondut. quæst. civil. d°. cap. 137. n°. 1. Gabb. consult. 1. à n°. 39. ad 43. Card. de Luc. de Testament. d°. disc. 28. n°. 8., et seqq. Rota d°. 150. n°. 11., et 16. p°. 12. recent.

24 Ultra quod enim conclusio procedit in cæteris militibus, qui testamentum extrà Castra conficiunt, non autem in Equitibus Hierosolymitanis, qui etiam extrà expeditionem et actum pugnandi valent jure militari Testamentum condere, quia semper parati sunt ad dimicandum pro Christianæ fidei defensione Rip. in l. Centurio n°. 10. ff. de vulgar., et pupillar. substit. Mantic. de conject. lib. 6. tit. p.mo n°. 33. Crass. in §. Testamentum quæst. 66. per tot. Trentacinqu. de substit. p°. 4. cap. 8. n°. 6. Bary. de Success. lib. 1. tit. 5. de testam. n°. 4. in fin. Castagnor. de Senef. deduct. ne eg. quæst. 8. n°. 18. Lancellotto polit. tract. de substit. tit. de

UVA.BHSC

subsicuas compendios. nº. 9. versic. Sed ex hoc Card. de Luc. de testamens. disc. 28. nº. 12. Quemadmodum de tempore conditi testamenti promptus erat Eques Carolus Tesbaton dum illud confecit de anno 1686. profecturus ad bellum contra Turcas super classe navali Sacre Religionis Hierosolymitane, in quo successive objit occasione obsidionis posite ad Civitatem Neapolis de Romania à nostris tunc temporis feliciter expugnatam, colligitur preterea asserta Testamenti
25 nullitas ex Constitutionibus eiusdem Sacre Religionis, in quibus facultas sic testandi Equitibus Hierosolymitanis perspicue concedatur, ut in preterito Summario Alexandri nº. 6. et penes Rott. cons. 508 nº. 23. cursus ex conformi Stylo inter predictos Equites vigente, de quo testantur Secretarius Sacre Religionis, et alij d°. Summario preterito nº. 5°. et Summario impresso nº. 1; quibus tanquam informatis, et de-
26 ponentibus de re ad eorum officium spectante plena fides adhibenda est, ut in puncto Roza d. 118. nº. 5. pº. 9. versic., et ex quamplurimis testamentis simili forma conditis, et executioni demandatis d°. Summario nº. 4°. quo Stylum, et
27 Consuetudinem predictam magis, magisque confirmant Rob. dec. 285. nº. 31. pº. 9. et decis. 596. nº. 11. pº. 18. et d. 185. nº. 11. pº. 19. et in Romana reddition. rationis 25. Novembris 1651. §. Sed dato coram cl. me. Card. Cavia; et demum ex resolutis in Capitulo Provinciali Religionis celebrato in Civitate Arelatensi, à quo cum agnitum fuerit testamentum predictum vires, et recte factum fuisse juxta Constitutionem, et Stylum Sacre Religionis, nec dum illud approbatum fuit d°. Summario nº. 5°. sed constitutus fuerunt etiam Procuratores ad illud subsistendum d°. Summario nº. 8°.

Atque licet Domini assumarunt non obstare transactionem sup controversia hereditate initam inter Equitem Alexandrum, et Josephum fratrem, ex qua sublatum contendatur quodcumque jus eidem Alexandro competens ex supradicto secundo Testamento, ad Text. in l.
28

fra:

UVA.BHSC

Fratres, et in L. quamquam C. de Transact., et firmat utraque decisio huius Causæ, prima nempè in princip., et 2ª
29 in §. non enim rursus. Quia cum prædicta transactio ex pluribus Causis patenti nullitatis vitio laboret, remedium utique immissionis impedire non valet Andreol. contr. 286. nº 103. Rota coram Buratt. dec. 405. sub nº 7. coram Merlin. decis. 585. nº 22., et in recent. d. 755. nº 1. pº 2. decis. 650. nº 3. pº 18., et decis. 350. nº 12., et seqq. pº 19.

Nullitas autem resultat primò ex quo dicta Transactio
30 Stipulata fuit superjure claro, et indubitato Successionis, quæ ex dicto posteriori testamento ad Alexandrum privativè devoluta erat, juxtà Text. in L. 1. ff. de Transact. L. in Summa ff. de condit. indeb. L. Præses 12. C. de transact. L. si inter Patrem 6. C. de Solut. Andreol. controv. forens. 246. nº 16., et seq. Cyriac. controv. 350. nº 13. Valeron. de Transact. tit. 2. quæst. 2. nº 6. Urceol. eodem Tractat. quæst. 13. per tot. Rot. d. 293. nº 24., et seq. par. 08. decis. 58. nº 8. pº 14. decis. 206. nº 2. decis. 244. nº 23. d. 312. nº 22., et d. 422. nº 18. pº 16. recent., et in Romana, seu Firmana Successionis 9. xmbris 1697. §. hinc inaniter in fine coram Rpd. meo Muto; non relevante quod saltem substineri debeat ex dubio litis eventu, quem exemplaritas articuli exindè discutiendi præseferebat,
31 nam cum ad hunc effectum non qualibet dubietas sufficiat, sed ea debeat esse fundata, et probabilis Andreol. dª controv. 246. sub nº 16. Rota d. d. 412. nº 18., et seq. pº 18.
32 recent., hinc remanet in comperto, quod aliqualis dubietas resultans ab articulo juris, qui ex sola Librorum apertura decidi poterat, justam nequivit causam tribuere, super qua legitimè transig. valuisset Andreol. ubi suprà nº 16. Rota in Romana, seu Firmana Successionis 28. Februarii 1695. §. prout neque et §. seq. coram Rmo D. meo Decano, et 16. Januarij 1696. §. Ità pariter et 10. Junii 1697. §. Quo circà coram RP. D. meo Priolo, et 9. xbris eiusdem anni §. hinc inaniter coram Rpd. meo Muto.

UVA.BHSC

Secundo eadem nullitas apparet ex quo Eques Alexander de tempore delatæ Successionis in Sacra Reli-
33. gione Hierosolymitana jamdiù professus reperiebatur, undè cum non sibi sed Religioni prædictæ, quæ hodiè in judicio comparet pro Immissione obtinenda dicta hæreditas quæsita fuerit L. Deo nobis §. hoc etiam in fine Cod. de Episc., et Cleric., ubi communiter DD., et cap. præsentia de probat. Ruin. cons. 204. n°. 2., et cons. 206. n°. 6. lib. 1. Rota coram Pamphil. d°. 377. n°. 8., et coram Duran. decis. 308. n°. 2., et in rec. d°. 333. n°. 2. p°. 2.; et in Lithuana Donationis p^ma. Julii 1695. §. fundamentum coram bo: me: Emerix, consequenter non potuit idem
34 Eques absque expressa licentia Magni Magistri ad transactionem præfatam devenire ad Text. in cap. cum ad Monasterium §. tales de Stat. Monach. Ruin. d°. cons. 204. n°. 11., et Seqq. lib. 1. Molfes. cons. 24. n°. 5., et Seq. Urceol. de Trans. q°. 11. n°. 42., et Seqq., et in puncto Rota coram Duran. d°. 308. n°. 8., et per tot.

Et tertiò demum dicta Transactio est invalida ob enormissimam Læsionem, quam in Alexandri præiudicium involvit, dum pro annuo redditu perpetuo et^ru 241. ad quæ ascendebat hæreditas, pro solis scutis annuis. So-durante vitâ Alexandri solvendis dicta Transactio stipulata fuit; stante enim conventione huiusmodi adeò enormiter
35 Læsiva, non est cur d°. Transactio petitam Immissionem valeat impedire juxta Text. in L. 2. C. de resc. vendit., qui proceditetiam in Transact^e. ex L. 3. §. Cum Transactio L. cum his 8. §. modus ff. de Transact. L. si superstite 5. C. de dol. Andreol. controv. 246. n°. 3., et 5. Late Valeron. de Transact. tit. 6. quæst. 2. à n°. 31. et per tot. Thesaur. dec. 165. n°. 6. Rota coram Duran. d°. 121. n°. 17., et 19. coram Coccino d°. 268. n°. 6. coram Cels. d°. 289. n°. 1., et d°. 318. pariter n°. 1., et in rec. d°. 192. n°. 11. par. 10. decis.

58.

UVA.BHSC

58. n°. 7. p°. 14, et decis. 312. n°. 19. par. 16, et in Roma-
na, seu Firmana Successionis 16. Januarii 1696. §. Sed quan-
do, et 10. Junii 1693. §. Quo circà coram R.P.D. mes Priolo
et in Bononien, seu Imolen. Bonorum 18. Martii 1697.
§. 1, et Seqq. coram Ille, et in Callien. Bonorum 26. Aprilis
eiusdem anni §. Final. pariter coram Ille.

Recta

Tudertina Manutentionis
Merc. p°. Julii 1699.

CLXVIII.

In conflictu duarum Decisionum inter se
ad invicem pugnantium, quæ in hac Causa editæ fuerunt
coram bon. me. Ursino 9. Junii 1694., et 4. Julii Superioris
anni, hodiè coram Ille in defuncti Collegæ Locum subroga-
to prævaluerunt penès Dominos Fundamenta posteriores,
ideoque pensitum fuit in 2°. Loco decisis.

Cùm enim controversa bona, super quibus Leonii
manuteneri expostulabant, data fuerint in solutum cum
supposito, quod ipsi reperirentur Debitores Antonii de
Laurentibus ex causa mutui Cu 1200. mediante ordine
directo ad Sacrum Montem Pietatis eidem fratribus assigna-
ti, ad effectum solvendi pretium nonnullorum bonorum ab ipsis
emptorum, atque probato eiusdem mutui inadimplemento, ex
quo Ministri Sacri Montis præfatum ordinem persolvere
1 recusarunt, dicta datio in solutum, ut potè facta ex falsa
et erronea causa consensum abactu removente, remanet
irrita, et nulla, et consequenter sicuti inepta fuit ad gi-
gnenda remedia possessoria favore prætensi mutuantis, ut
distinguendo inter nullitatem proveniensem ex defectu

UVA.BHSC

consensus, et alteram, quæ exoritur ab omissis solemnitatibus tenent Gabriel. cons. 44. n°. 12. lib. p.mo Cirocch. discept. 73. n°. 47. Posth. de manut. observ. 37. n°. 3. Thomat. d.e 88. n°. 10., et 35. Rota coram Seraph. d.e 1200. n°. 3. et in rec. p.e 2. d.e 768. n°. 9. vers. Immò nec etiam, ità in
2 præsenti operatur, quod manutentio super dictis bonis in solutum assignatis debeatur illis de Leonijs, qui ex contractu undique nullo minimè pro spoliatis se se habuerunt ex firmatis p. Rot. coram Put. decis. 409. n°. 2. lib. 2. et coram Coccino d.e 1238. n°. 1. et seq.

Neque urget ponderatio, quod confessio suscepti mutui sit genericè concepta, nec potiùs unum, quam alterum solutionis modum designet, proindeque cum illud etiam non sequuta solutione ordinis potuerit diverso modo compleri
3 hæc sola possibilitas sufficiat ad excludendam falsitatem oppositam ad irritandum solemnem, ac juratum contractum, ut innuit d.a prima decisio §. falsitas. Ultrà quod enim illi de Leonijs confessionem debiti ex causa eiusdem mutui fecerunt relativè ad instrumentum anno 1661., ex quo illud resultabat mediante dicto ordine solvendo à Min.ris Sacri Montis Pietatis ibi = Sia anche, che detta Sig.ra Silvia detta compra facesse con il danaro somministrato dal d.o q.m Sig.r Benedetto Laurenti &c. e come più ampiamente nell' Istrom.to rogato ne tempi sud.i dal q.m Sig.r Marcello Recani già publico Notaro al quale, qua de causa confessio prædicta dici non potest generica ob dictiones illas e come, et al quale, quæ stare dicuntur restrictivè, et limitativè ad instrumentum relatum, ut latè probat secunda decisio §. hodiè tamen.

Excluditur præterea possibilitas effectuationis d.i mutui per alium diversum modum ex notabili circumstantia, quod Leonij ad effectum solvendi pretium bonorum emptorum coacti fuerunt accipere ad censum

scuta

UVA.BHSC

scuta 500., necnon alia ℔ 300. in causam alterius mutui ab eodem Benedicto, et pro residualibus ℔tis 400. pro complemento d. pretii debitores adhuc remanere, ut liquet ex Judicio per Venditores promoto de anno 1693.; Hoc enim
4 stante improbabilis omnino, ac penitus inverisimilis remanet quelibet alia possibilis effectuatio mutui, nam si integrum pretium bonorum emptorum, quod consistebat in prelaudata Summa ℔ru 1200 - Solutum fuisset mediante primo mutuo in eadem Summa contracto, opus utique non habuissent Leonij mutuatarii pro eodem effectu Solutionis d. precij ad censum respective, et ad mutuum accipere alia scuta 800. minusque debuissent venditores pro residualibus ℔tis 400. Judicium promovere, nè aliàs voluissent contrà omnem justitiam, et equitatem pro eadem re pretium dupliciter petere, ac recipere.

Non attenta replicatione, quod impositio Census, et Successiva exactio ℔ 300 - ex causa Secundi mutui, coadiuvet potius effectuationem primi contractus juxtà Sensum d.e primæ decisionis §. Incalescit. Quia cum d.a quantitas ℔ru 800 - tradita haud fuerit à mutuante in adimplementum præcedentis mutui, sed fuerit in contractum deducta cum Legibus, et pactis omninò diversis ab aliis, cum quibus stipulatum fuerat primum mutuum, ex eis sanè inferri non potest ad illius ef-
5 fectuationem, ob novationem inter Partes inductam ex ipsa incompatibilitate contractuum Bero: cons. 205. n.o 13. lib. 2. Rota coram Duran. d.e 302. sub n.o 5., et coram Cels. d.e 28. n.o 11. cum aliis in postrema decisione huius causæ coram bo: me Ursino §. nec juvat.

Et ità altera tantum &c.

Tarraconens. Præposituræ
Merc. p.a Julii 1699.

CLXIX.

Vigore appellationis per Urbanum Præposituræ

UVA.BHSC

S.tæ Mariæ Insulæ Iuissæ Possessorem interiectæ aduersùs Sententiam à Vicario Generali Tarraconen. sub priuatione dⁱ. Præpositure, et subsequentem fauore Josephi Collationem Causa ad nostrum Tribunal deuoluta, et commissa R.P.D. meo Muto, iste mandatum de manutenendo in possessione Præpositure præuia decisione sub die 27. Januarii elapsi Anni edita, adeiusdem Urbani Prouocantis fauorem relaxauit, à quo per Signaturam Justitiæ, Causa cum Facultate manutenendi, quem de Iure mihi delegata, consuetum Dubium proposui An, et cui esset danda manutentio, quod per Dominos fauore Urbani resolutum fuit, attenta illius anteriori possessione, satis justificata ex ipsamet Priuationis
1 Sententia illam necessariò presupponente, ut ex Decis. in L. decem ff. de verb. obligat. firmauit Rota decis. 21. nº 3. decis. 115. nº 15. dⁱ. 468. nº 5. fose Lossd. de manut. et decis. 161. in fine pⁱ. H. coms 2. recent.

Hæc Possessio Urbani euersa visa est, ex eo, quod ille per enunciatam Sententiam Præpositurâ priuatus remanserit. Quandoquidem cum ex duplici capite nullitatis scilicet, et Iniustitiæ eam corruere, Dnis constiterit, consequenter non dubitarunt, eam non obstare ad effectum
2 impediendi Urbani manutentionem nunquam ex ea quæ in nullitatem denegandam nullitèr, vel iniustè etiam facto Judicis minùs recè procedentis Spoliato, ut generaliter Rota d. 218. nº 3. coram Bichio d. 239. nº 19. pⁱ. 19. recent. et in individuis duo in decis. 133. nº 2. decis. 161. num. finali par. 4. rec. cum alijs relatis in 2ª decis. R.P.D. mei Muti sub principio

Quod autem nullitèr per Curiam Archiepiscopale Tarraconen. ad Priuationis Sententiam deuentum fuerit, concludenter probatum remansit ex Actorum reuolutione, ex qua emicuit primo insanabilis defectus citationis ad Sententiam omni Iure requisitæ cap. Licet, Cum de Prebend. in 6º. L. fin. C. si per vim. Quin obstet assertus stylus dⁱ. Archiepiscopalis Curiæ procedendi ad causæ expeditionem

abs q.

UVA.BHSC

absquè citationibus ad Sententiam, sed solùm spectata
4 in Causis conclusione, prout est praxis in Regnis Hispaniar.
de qua Rota d.e 809. n.o 6. coram Buratto, et coram Pamphil.
d.e 63. et decis. 251. cum Concordantibus. Quoniam etiam huiusmodi Con-
suetudine admissa adhuc ex citationis defectu, nullitas praed.e Sen-
tentiae subsistit, quia cum in hoc Judicio post conclusum in Causa,
Urbanus Indultum Sacrae Congregationis Concilii pro absentia
ad sex menses cum protestatione, nè aliquid innovaretur, exhi-
buerit, quod successivè admissum fuit à Promotore fiscali,
qui habuit pro probatis expressiones in eo factas, et consensum
praestitit, nè ad Causae expeditionem procederetur nisi d.o ter-
5 mino elapso. Cumque ulterius alia Jura producta, et Protesta-
tiones emissae hinc indè fuerint, dubio procul conclusio praecedenter
facta circumducta remansit, proindeque, vel repetenda, vel cita-
tione ad Sententiam supplenda erat Alex. cons. 72. n.o 7. vers.
facit quod notat lib. 3., ubi eò magis si productio fiat pro par-
te praesente Tusc. concl. 559. n.o 47. Gratian. disc. for.
cap. 438. Rota decis. p.a alias 5. de Testib. in ant. decis.
140. à n.o 7., ibique Adden. n.o 17. coram Ludovis. decis.
1848. n.o 2., et 3. coram Coccin. cum aliis relatis in
praed.a decis.e huius Causae §. nullitas, exemplo citationis
6 ad Sententiam, quae censetur revocata ex novorum
Jurium productione Abb. in cap. Quoniam contrà col.
10. in princ. n.o 17. de Probat. Paris. cons. 107. n.o
102. lib. 3. Gratian. disc. for. cap. 156. n.o 37.

Rursus ac 2.o, ex quo ad privationem processum
7 non fuit praevijs Juris remediis à Sac. Concil. Trid.
praescriptis Sess. 23. de reform. cap. 1.o, cogendo nempè
Urbanum ad residentiam prius per Censuras, deindè
per fructuum sequestrationem, et subtractionem, qui
quidem ordo gradatim per recensitas diligentias proce-
dendi, ut pote à Sacra Congreg.ne apposite antè privatio-
nem Parochorum requisitus, omninò servandus erat,
adeout ob eius defectum, privationis Sententia

UVA.BHSC

contrà expressam Legem lata aperto nullitatis vitio laborare dicatur, ut pluriès declaravit Sacra Congregatio Concil. relat. per Antonell. de temp. Legal. lib. 3. cap. 19. n.° 5.°, et benè discusso articulo, obiectisque satisfaciendo, firmavit Rota decis. 131. n.° 2. et 3.
8 confirmata in decis. 163. p.e 4. tom. 2. recent.; Eò magis quià Urbanus longè à loco residentiæ distabat, quam ob rem maiori cum diligentia, et cunctatione erat procedendum, ut advertit d.a decis. 163. n.° 7.

Hæc autem, quæ circà nullitatem sententiæ circumferebantur, magis apud Dominos invaluerunt attenta illius iniustitia, quæ apertè depromebatur ex eo, quod ad privationem eiusdem Urbani deventum fuit de tempore, quo adversa præpeditus valetudine in eius facultate non residebat jussis Archiepiscopalis Curiæ obtemperare, et ad Præposituram redire, ut constitit ex Phisicorum Depositionibus, quibus in hac materia ad eorum
9 Artem spectan. plenè standum est, ut per Text. in L. Septimo mense ff. de Stat. Homin. appositè firmavit Rota decis. 117. n.° 15. decis. 312. par. 15. recent., et in Callien. Bonorum 26. Aprilis 1697. §. Præsertim coram me.
10 Necnon ex Articulis ab Urbano productis, et prò probatis à Promotore fiscali admissis, ex quibus tanquam ex confessione iudiciali plena resultat Probatio ad L. Cum Precum C. de Lib. Caus. De Angel. de confess. Lib. 3. quæst. 20. n.° 7. et 8. Rota decis. 48. n.° 12. coram Cels.; Hoc enim
11 posito impedimento causam abessendi Legitimam tribuente nè alias Urbanus cum vitæ discrimine longo itinere subeundo Ivissam locum residentiæ petere teneretur, æquitas omnis suadebat, ut fuisset eius valetudo expectanda non autem patiebatur, quod eo durante, Præpositurâ privaretur, ut ex Text. in cap. Ex quatuor, et cap. fin. de Cleric. non resident. tenuerunt in terminis Gloss. in eodem cap. fin. Lother. de re benef. lib. 3. q.° 27. n.° 134.

Bar-

UVA.BHSC

Barbos. de Paroch. part. 2. cap. 23. n. 1. 3°, et seqq.
Garz. de Benef. p. 5. cap. 5. n. 5., et seqq., et firmavit
Rota decis. 117., et decis. 312. n. 15. p. 15. recent.

Indubitantius verò, quia Urbanus, Indultum abessendi per sex menses jam praecedenter impetraverat à S. Congreg.ne Concilij, quo stante sicuti intrà d.m terminum non poterat ad residendum compelli, eo quia
12 pro praesenti habendus erat, Rota decis. 420. n. 8., et 9. p. 18. recent., Ità nec contrà ipsum procedi poterat ad Sententiam Privationis Praepositurae. Non relevante, quod à die illius concessionis terminus sex mensium jam effluxisset, quia cum in illius decursu attendi debeat dies Praesentationis Indulti factae in Curia Archiepiscopali Tarraconen. satis est, quod dictus terminus adhuc ab eadem die Praesenta-
13 tionis durasset Antonell. de temp. Legal. Lib. 2. cap. 64. n. 8. Rota in Calaguritana fructuum die 27. Februarii 1696. §. Quo verò coram R.P.D. meo Muto laudata in decisione huius Causae §. Indubitanter coram eodem

Et ità utraque &c.

Tarraconen. Praepositurae
super remissoria
Merc. prima Julij 1699.

CLXX.

Absoluto examine alterius Dubii per me hac eadem die super manutentione propositi, et favore Urbani resoluti, cum Joseph remissoriam peteret ad effectum examinandi Testes super stylo Archiepiscopalis Curiae Tarraconen. procedendi ad Sententias definitivas praevia tantummodò Conclusione in Causa absque Citationibus ad Sententiam, caeteroquin de Jure communi requisitis, ut inde probatione huiusmodi expleta, Sententia privationis contrà Urbanum per eandem Curiam lata vindicaretur à nullitatis nota ex eiusdem Citationis defectu

UVA.BHSC

desumpta, Dominos meos consului Super Dubio an essent
1 admittendi Articuli, et negativum responsum accepi ob defe-
ctum relevantiæ in materia articulata, sinè qua Articuli
nunquam admittuntur l. ad Probationem C. de Probation.
Cora decis. 638 nº. 4. et seqq. p. par. 18. recent.

Et quidem irrelevantes apparuerunt, nam posito etiam, quod Stylus procedendi per viam Conclusionis probatus remansisset, adhuc nullatenùs ad Causam foret profuturus, quia cùm ex adductis in alia mea Hodierna Decisione Super Dubio principali edita, Conclusio in hac Causa præcedenter lata, circumducta remanserit, utiquè ad effectum vindicandi d.ª Sententiam ab obiecta nullitate, non sufficit Stylus procedendi cum sola Conclusio-
2 ne in Causa, sed requiritur, quod vel dicta Conclusio repetita fuisset, vel mediante citatione ad Sententiam fuisset Suppleta, ex authoritatibus in eadem mea contemporanea Decisione allegatis 8. Quod autem.

Et ita utraque &.

Romana Census
Merc. prima Julii 1699.

CLXXI.

Comes Ferdinandus Montemarte de Corbaria pro assequenda relevatione ℔ 3100 -, qua tanquam fi-dejussor de mense Decembris 1695. Solvere coactus fuit Comiti Alexandro Capizuccchio pro Sorte principali cuiusdam Census à Carolo Dulcio, et Abbate Petro Alfonso fratribus de Corbaria anno 1666. imposito favore Comitis Francisci Marescotti, necnon alterius summæ, quam pro fructibus d.ª Census eidem pariter exbursavit, reportata cessione jurium translativa egit contrà bonæ Expeditarias eiusdem Caroli Dulcii, et citatis DD. Principe, et fratribus de Justinianis, quibus à Congregatione

ne

ne Baronum adiudicatum fuit Castrum Corbariæ, mandatum executivum pro ∂tis 3145. 50. obtinuit, quo desuper expedito, atque in actis eiusdem Congregationis producto, decretum relaxationis mandati de restituendo à R.P.D. Patritio Iudice deputato reportavit adversùs præfatos de Justinianis, aliosque Creditores posteriores, qui pretium d. Castri receperunt.

Appellantibus tamen Justinianis à dicto mandato ab A.C. relaxato, obtinuerant à Signatura Justitiæ Causam mihi delegari cum clausula = Siquid exequendum, undè dato dubio = An, et pro qua Summa mandatum A.C. sit exequendum, illoque hodiè proposito, tam pro d.is ∂tis 3100-, quam pro aliis ∂tis 3545. 50. in causam dictorum fructuum affirmativè resolutum fuit, quia cum Comes Actor Sortem Census, illiusque fructus usque ad mensem Decembris 1695. decursos effectivè solverit Comiti Alexandro Capizucchio memorati Caroli Dulcii creditori, et successivè usque ad mensem Octobris præteriti anni 1698. alii fratres decurrerint ascendentes in totum ad prædictam Summam ∂rum 3545. 50. Summario actoris N.o 8.o indè quemadmodum eidem Comiti Capizucchio si ageret pro duabus relatis summis retardari non posset mandati executio adversùs bona hæreditaria Debitoris, ità
1 deneganda, nec est Actori uti in omnibus eius juribus, et actionibus subingresso iuxtà firmata per Rot. in Romana Pecuniaria 17. Februarii 1698. in princip. coram bo: mem. Ursino, et p.ma Xbris prox.ti §. p.mo in fine coram Me.

Quin obstet duplex obiectum aliàs per appellantes in contrarium adductum; non quidem primum, quod mandatum A.C. quoad fructus sit excessivum, eò quia per actorem non doceatur se Capizucchio soluisse Summam ∂rum 4045. 50 in dicto mandato contentam. Cum enim successivè agnitum fuerit fructus usque ad dimissionem Capizucchij per Comitem Ferdinandum solutos, ac respectivè posteà usque ad diem 29. Octobris anni præteriti 1698. decursos ascendere ad d.am Summam dumtaxat ∂rum 3545. 50., ac pro eadem et non ultrà decreta fuerit mandati exequutio, in vanum

UVA.BHSC

utiquè illud de excessu redarguitur; nec dubitari potest, quin Comes Ferdinandus Summam dictorum fructuum usque ad mensem Decembris 1695. dimissi Comitis Capirucchij effectivè exbursaverit, et Successivè alii fructus ad eius fauorem
2 decurrere potuerint, nam solutio resultat ex confessione eiusdem Capirucchii creditoris cum translatiua cessione Iurium Summario illius N.° 6.°, quæ sufficit, ut fideiussor tantumdem repetat à Debitore, ut juxta communiorem sententiam tenent Olea de cess. iur. quæstion. 10. tit. 6. n.° 63. Cenc. de Censib. quæst. 71. n.° 20. Angel. de confess. lib. 3. quæst. 9. n.° 1., et 2. Surd. decis. 118. n.° 1. optimè Rot. coram Duran. decis. 49. n.° 9. et in rec. p.° 15. decis. 102. n.° 11. Fructus verò successivè ad eius fauorem decurrere potuerunt ob efficaciam d.e Iurium translatio-
3 nis, quæ operatur, ut Comes fideiussor valeat fructus Census usque ad illius extinctionem decurrendos lecitè, et legitimè exigere ad Text. in L. fideiussor ff. de distract. pignor. L. Paulus L. si fideiussoribus 17. L. cum quis 36. ff. de fidejussor. Roderic. de ann. reddit. lib. 2. quæst. 17. n.° 3. Felician. de cens. tomo 2. lib. 3. cap. 2. n.° 10., et 18. Carleual. de judic. disput. 35. n.° 24. latè Olea de cess. jur. tit. 5. quæst. 2. n.° 3., et 4. Card. de Luc. de censib. disc. 29. n.° 4., et seqq. Capyc. Latr. decis. 16. n.° 28., et seq. Rota post Merlin. de pignor. decis. 67. n.° 8., et seq., et decis. 83. n.° 1.

Multoquè minùs secundum, quod pecuniæ censuales ex lege instrumenti stipulati de dicto anno 1666. in Monte Pietatis depositatæ pro extinguendis pluribus Censibus antiquis non doceantur legitimè solutæ eorum creditoribus, et signanter 2600. Census impositi de anno 1618. favore Martii Sciugatroscij, cum illud concernat quidem articulum anterioritatis, seu potioritatis discutiendæ in Congregatione Baronum cum Creditoribus à quibus Comes Ferdinandus pecunias auocare contendet; nihil autem commune habeat cum hodierna disputatione; in qua strictè quæritur de executione mandati ab A.C. relaxati contra bona hæreditaria Caroli Dulcij Debitoris; ad hunc enim effectum non requiritur justificatio anterioritatis Censuum antiquorum, sed satis est simplex instrumentum

im-

UVA.BHSC

impositionis prædicti Census 2.rum 3100. de anno 1666. quod de per se de per se contrà bona hæreditaria Impositoris habet paratam executionem ex vulgatis.

Et ità altera tantùm &c.

Gerunden. Beneficii
Merc. 2. Xbris 1699.

CLXXII.

In triangulari controuersia super institutione exorta inter Præsentatos ad Beneficiatum Iaconile nuncupatum vacantem in Ecclesia S. Petri de Figueriis, cum Antonius Palissa eiusdem Beneficij adiudicationem obtinuerit ab hoc sacro Tribunali, curavit desuper solitas executoriales litteras expediri. His autem in Partibus notificatis, licèt Thomas Beneficii detentor in obsequium dictarum Litterarum, ut par erat illius possessionem promptè dimiserit, hactenùs tamen neglexit restitutionem fructuum perceptorum in illis demandatam adimplere; Quamobrem Antonius præfatis executorialibus in actis reproductis, seruatisque solitis quatuor terminis ad docendum de paritione, dubium subscribi obtinuit = An sit relaxanda declaratoria in hodierna audientia affirmatiuè resolutum.

1 Cum enim in actis constet de executorialium præsentatione continentium restitutionem fructuum sub pœna censurarum necnon de seruatione quatuor terminorum ad docendum de paritione, iis utique elapsis, ac de ista per Thomam non docto, declaratoria aduersus ipsum denegari non debet, ut dixit Card. de Luca de judic. disc. 40. n.o 93. et seqq. Rota coram san. mem. Alex. 8.o decis. 174. n.o 2. et in Casalen. quartæ funeralium prima Julij prox.ti §. finali coram R.P.D. meo Caprara.

Quin obstet, quod executoriales non contineant certam fructuum quantitatem, proindeque non facta
2 illorum liquidatione declaratoria relaxari non possit. Tum quia necessaria haud erat liquidatio, si Thomas intrà dictos terminos nunquam comparuit, minusque de illa oppo-

UVA.BHSC

suit, ut firmant Add. ad Burat. decis. 17. n°. 6. vers. Dum autem Rota coram San. mem. Alex. 8°. d.a decis. 174. n°. 7. Tum etiam quia cum habeatur certitudo eius debiti in genere debuisset in omnem casum aliquam quantitatem in actis saltem deponere, facta obligatione de solvendo residuum, postquam sequuta fuerit liquidatio, adeout eo neglecto semper dicatur contumax in non parendo, ad tradita per Card. de Luca de judic. d.o disc. 40. n°. 98. vers. Item istud requisitum Add. ad Burat. d. decis. 17. n°. 6. Rota in recent. p.e 11. decis. 12. n°. 8., et coram San. mem. Alex.o 8°. d.a decis. 174. n°. 5., et seq.

Et ita &c.

Romana, seu Parmen. Iurispatron.

Ven. 4. Xmbris 1699.

CLXXIII.

In fundatione quatuor Cappellaniarum, quas sub titulo S. Hilarii de anno 1587. in Sacrosancta Basilica Lateranensi erexit Hilarius de Mauris Civis Parmensis, assignatis pro illarum pingui dote annuis redditibus diversorum locorum Montium non vacabilium, istorum dominium una cum Iuspatronatus activo sibi sua vita durante reservavit; Ea verò post eius obitum esse voluit di M. Bernardo suo Fratello (sunt verba fundationis) e doppo degl' Eredi, e Successori di detto M. Ilario, ed' in difetto loro sia degl' Infratti con ordine successivo, cioè prima delli descendenti di Marchio Mori figlio di Battista Mori fratello di detto M. Ilario; poi delli descendenti da Giovanni Giulla figliolo d'Angela Mori sorella di d.o M. Ilario; poi delli descendenti da Barbara Mori figliuola di Lucchina Mori sorella di d.o M. Ilario; poi delli descendenti da Giovanni Mori figlio d'Angelino Mori Cugino di d.o M. Ilario, servata la prerogativa de gradi in ciascuno di detti Parentadi, et prout latius in instrumento erectionis summarie utriusque Collitigantis n°. P.mo

Sequuto Fundatoris obitu illius hæreditas devenit ad Bernardum eius Fratrem, qui super bonis in ditione

Par-

UVA.BHSC

Parmæ existentibus Hæredes instituit Filios Melchiorris eius nepotis, et in bonis in Urbe positis Joannem filium Baptistæ alterum suum nepotem; Cum autem Bernardus junior ultimus d. Jurispatronatus possessor de anno 1666. sine prole decessisset, hinc Octavius de Mauris à supradicto Baptista dependens monitorium super Immissione ad quasi possessionem prædicti Jurispatronatus coram Vicario Lateranen. adversus Magdalenam de Cinattis præfati Bernardi Hæredem paucos post menses, d. Summario N.° 9.°, sed causa abinde citrà siluit, eò quia ob illius mortem paulò post superventam relicto Joanne Antonio eius filio in pupillari ætate, alterius progredi non valuit.

Rebus itaque in hoc statu permanentibus insurrexerunt Joseph, et Theresia de Rubeis, qui asserentes se se in præfato fideicommisso comprehensos tanquam de linea Angelini de Mauris ultimo loco in fundatione vocata, minimè citato Joanne Antonio licet de judicio ad instantiam Octavii eius Patris desuper introducto fuissent ab eadem Cinatta judicialiter moniti d.° Summario N.° 12. mandatum de immittendo cum solita clausula sine præjudicio habentium meliora, et potiora jura, impetrarunt, cuius etiam vigore Jurispatronatus possessionem, seu quasi fuerint assequuti. Cum autem hæc omnia ad notitiam Joannis Antonii hoc interim majoris effecti successivè devenerint, volensque propterea judicium jam longè anteà ab eius Patre institutum prosequi, aliud monitorium super immissione ob suppressionem intereà sequutam Jurisdictionis memorati Vicarii Lateranensis coram R.P.D. Vicesgerente expediuit, à quo cum favorabilem sententiam reportaverit, devoluta mihi appellationis causa dedi dubium = An Joanni Antonio de Mauris sit danda Immissio, quod fuit hodiè per D.nos affirmativè resolutum.

Cum siquidem Fundator post obitum Bernardi eius Fratris dominium dictorum locorum Montium unà cum Jurepatronatus ad eius Hæredes, et Successores pertinere voluerit, utique Joanni Antonio, qui tanquam descendens à Baptista eiusdem Fundatoris Fratre venit sub nomine Successorum, petita Immissio denegari non debet ad Text. in l. finali C. de Edict. Div. Adr. toll. Rota coram Cerro decis. 767.

1

UVA.BHSC

n°. 1., et dec. 79. n°. 3. p.e 19. recent.

Nec quod Joannes Antonius descendat à Baptista in
2 dubium revocari potest, cum id dilucidè probatum habeatur per
gradus distinctos, nedum mediantibus plurium Testium depositio-
nibus, ac fidibus Baptismatis sed etiam ex diversis enunciativis
in actibus proportionatis emissis, aliisque documentis plena ma-
nu exhibitis in illius Summario à n°. 2°. ad 8.m, ex his enim re-
gulariter perfecta, ac Superlativa Descendentiæ probatio emergit,
ut notant Butr. in c. Series n°. 8., ibique Felin. n°. 3°. in fine
de Test. Cephal. cons. 137. n°. 47. Noguerol. alleg. 25. n°. 158.
Rota coram Buratt. d.e 709. n°. 3., coram San. me. Alex.ro 8°.
dec. 120. n°. 20., in Melphiten. Cappellaniæ 4. Julii 1698.
§. In nihilo coram R.P.D. meo Muto, et in Romana Bene-
3 ficii 20. Martii prox.ti §. præterea coram Me; præsertim quando
ut in hypothesi quæstio versatur in antiquis, nam eo tunc leviores
etiam probationes admittuntur, ut advertunt Gavr. de benef.
p.e 7. cap. 15. n°. 30. Vivian. de Jurepatr. lib. 11. cap. 5. n°. 99.
Card. de Luc. eodem tractat. disc. 31. n°. 14., Rota coram
Peutinger. decis. 309. n°. 3., et coram Bich. decis. 154. n°. 13.

Quin illa impugnari valeat quo ad gradum Joannis
eiusdem Actoris Avaui, ex quo non probetur, illum esse
filium Baptistæ Fundatoris fratris; quia cum Bernardus
eundem Joannem Hæredem instituerit cum ea speciali
expressione, quod esset eius nepos, idemque Bernardus alios fra-
tres non haberet præter Fundatorem prædefunctum, et memoratum
Baptistam, ex actu huiusmodi negari sanè non potest, quod d.s Joan-
nes fuerit illius filius, cum etiam Testamentum descenden-
4 tiam, ac filiationem probet Redenasch. cons. 62. n°. 36. Rota
coram Buratt. d.a decis. 709. sub n°. 4., et coram Zarat. decis.
39. n°. 5., et quidem tametsi tunc temporis tres in hoc mundo
adessent eiusdem nominis Joannis; Cum etenim alii duo
nequivissent in præcitata institutione comprehendi, nam alter
qui erat filius Melchiorris in alia institutione facta in bo-
nis existentibus Parmæ unà cum aliis eius fratribus jam
fuerat honoratus, alter verò, qui erat filius Angelini
non erat nepos Bernardi, cum idem Angelinus in gradu

Pa-

UVA.BHSC

Patruelis tantum cum ipso coniunctus esset, pernecesse fatendum est, quod institutio prædicta debeat unice intelligi de Joanne, qui fuit filius Baptistæ, non autem de aliis duobus, licet eiusdem nominis, eodemque tempore viventibus.

Neque obstat, quod dictum Iuspatronatus, ut potè re-
5 lictum hæredibus, et Successoribus dicatur mixtum ad tradita per Actolin. resol. 58. n. 9. vers. vel quod sit mixtum cum Seqq. Card. de Luca de jurepatr. disc. 24. n. 6. Rota coram Buratt. dec. 643. n. 4., et in rec. decis. 267. sub n. 5. par. 6. proin-
6 deque non sufficiat Actori probasse descendentiam, nisi etiam hæreditariam qualitatem justificet, ut tenent Paris. cons. 48. n. 9. et seq. Lib. 4. Gabriel. cons. 196. n. 5. Lib. 2. Louher. de re benefic. lib. 2. quæst. 11. n. 40., et seq. Rota coram San. me. Alex. 8. decis. 3. n. 9. et in rec. p. 6. d. decis. 267. n. 6. Quoniam cum eiusdem Hilarij Fundatoris fuerit hæres Bernardus, ut deponit alter ex Testibus ab eisdem Adijs inductis d.
7 Summario n. 15., qui licet unicus contra ipsos plenè probat Rot. decis. 348. n. 24. p. 17. recent., et in Lauden. Pensionij 4. Februarii 1695. §. idipsum coram bon. me. Visino, et usque ad evidentiam convincitur ex ipso Instrumento aditionis hæreditatis Summario replicationis Joannis Antonii n. unico, dictusq. Bernardus hæredem suum instituerit Sæped.m Joannem d. Summ. n. 2., utique eo ipso, quod actor docet se ab eodem Joanne descendere, dicitur etiam sufficienter hæreditariam qualitatem probasse, cum ad hunc effectum necesse non sit justificare hæreditatem de gradu in gradum ad Successores pervenisse, sed dicta qualitate
8 probata respectu primi acquirentis quoad alios Actori sufficiat se tanquam in gradu successibili ostendere hæredem in potentia, quodque per se non steterit, quin fuerit hæres juxta communiorem sententiam, quam sequuntur Louher. de re benef. lib. 2. quæst. 11. n. 47., et seq. Card. de Luc. de Jurepatr. disc. 30. n. 3., et seq. Rota in rec. p. 6. decis. 217. n. 20. d. 267. n. 8., et par. 11. decis. 254. n. 17. p. 12. decis. 100. sub n. 20. vers. et quatenus, coram Priol. d. 113. n. 16., et in Romana Beneficiatus S. Laurentii in Damaso 16. Februarij 1688. §. non refragante coram cl. mem. Card. Caccia.

Prout nec refragatur præceptum Fundatoris, quo

UVA.BHSC

voluit Successionem Iurispatronatus devolui posse ad remo-
tiores, quatenùs proximior infrà annum à die vacationis
non comparuerit. Tum quia Fundator intellexit proximiori
praeiudicare pro illa vacatione tantùm, qua fuerit negligens
in comparendo, cum in aliis omnia ad modum, et ordinem Succe-
dendi Superiùs designatum restitui mandaverit, ut benè se
explicat in Subsequentibus verbis ibi = imperò non gli pregiudi-
chi, se non per quella volta sola, mà occorrendo altra vacan-
za, il tutto ritorni al predetto ordine, e forma; Undè dictum prae-
ceptum, potuit quidem operari, quod Octavius et Ioannes Anto-
nius eius filius pro illis vicibus, quibus debito tempore comparere
neglexerunt, praesentare non possent, sed tamen impedire nequit
quominus idem Ioannes Antonius in futuris vaca-
tionibus ad ius suum primaevum restituatur, Tum etiam quia
Supradictus Octavius infrà annum à die obitus Bernardi junio-
ris Iudicium Super Immissione instituit adversùs Magda-
lenam de Cinattis d. Summario N.° 8.° et 9.°, atque ideò quaeli-
bet assecta negligentia excluditur etiam quoad illius Successo-
9 res, cum instantia de jure canonico effecta fuerit perpetua
juxta Text. in cap. penult. de judic. Asin. in prax. cap. 3. n.°
21; et Seq. Gratian. discept. 403. n.° 9. Rota in rec. p.° 11. decis.
332. n.° 12. vers. quo vero, et par. 15. decis. 202. n.° 3, et
Seq., et coram Peutinger. decis. 104. n.° 31, Tum demum quia
10 ob pupillarem aetatem, in qua Ioannes Antonius post obitum
Patris reperiebatur, adversùs temporis Lapsum esset semper
in integrum restituendus, ut nuperrimè firmavit Rota in
Melevitana Domus 15. Junii prox.ti §. finali coram R.P.D.
meo Ansaldo.

Atquè ex his non urget, quod Theretia, et alii
de Rubeis reperiantur in possessione locorum Montium, et
Iurispatronatus vigore mandati de Immittendo à R.P.D. Vi-
cario Lateranen. obtenti. Cum enim illud contineat clau-
sulam sinè praeiudicio habentium meliora, et potiora jura, Sta-
11 tim ac, quod comparuit Ioannes Antonius tanquam proximior
in fundatione vocatus, possessio in illius executionem capta,

resoluta

UVA.BHSC

resoluta est, et consequenter non valet petitam Immissionem retardare Card. Cerr. decis. 757. n°. 10., in rec. decis. 650. n°. 8. p°. 16., et in Romana Domus 30. Januarii prox. §. Eaud relevante in fine coram Me; tantoque minus, quia d.a possessio capta fuit non citato Joanne Antonio quamvis Magdalena de Cinattis pendentiam litis cum Octavio eius Patre ad notitiam illorum de Rubeis deduxerit, proindeque tanquam clandestina et
12 turbativa neque ad effectum manutentionis foret attendenda Posth. de manut. d.a observ. 71. n°. 27. Rota in rec. p°. 9. decis. 335. n°. 7. p°. 19., decis. 240. n°. 11., et seq., et in Leodien. Canonicatus 29. novembris 1694. §. Certius coram R.P.D. meo Muto, et in Nullius, seu Senogallien. Bonorum super manutentione 13. Junii 1695 §. Absque eo, quod coram eodem.

Haec autem omnia eo certius procedere dicebant Domini, quia Rei conventi, nec minus probant eorum descendentiam ab Angelino de Mauris, cum minime justificent Petrum Angelum de Rubeis eorum pretensum Avum esse filium Vienae praefati Angelini neptis; absque eo, quod filiatio huiusmodi elici valeat ex fide Baptismatis, et unius
13 testis depositione, nam fides praedicta aetatem quidem, non autem filiationem probat ex deductis per Rot. decis. 388. n°. 15. p°. 13., et d. 379. n°. 1. p°. 18. recent.; Testis vero depositio cum concernat probationem Matrimonii inter d.a Vienam, et Josephum de Rubeis contracti, nec pro adminiculo recipienda est super eo, quod dictus Petrus Angelus fuerit filius eiusdem Vienae, cum de huiusmodi asserta filiatione nec verbum faciat d.o Summario Joannis Antonii n°. 15., unde propterea eisdem reis
14 conventis tanquam necessaria descendentiae qualitate destitutis semper obstat ea vulgaris propositio Substitutio de te non loquitur, de qua Rota in Romana fideicom.ti de Maffiolis 22. Martii 1694. §. Et ex his coram R.P.D. meo Priolo, et in Romana fideicommissi de Moronis 10. Maii 1697. §. 1. coram R.P.D. meo Pio.

Et ita utraque &c.

Romana

UVA.BHSC

Romana Testamenti
Lun. 7 Xbris 1699.

CLXXIV.

Eo sub obtentu, quod Testamentum, in quo Francisca Carboncina in omnibus eius bonis heredem instituit Ioannem Rodulphum Guidarellium in alma hac Urbe Medicum, vel fuisset nullum, vel saltem fiduciariam institutionem contineret Ioannes Carboncinus eius assertus nepos judicium super Immissione ad præd.a bona introduxit coram Al. Thomato, à quo cum fauorabile sententiam obtinuerit, hinc ad prouocationem Dominici Guidarellii memorati Rodulphi, hoc interim defuncti heredis commissa mihi appellationis causa cum clausula constito quod sit Locus Ægidianæ proposui Dubium = An Ægidianæ sit Locus, et negatiuè responsum fuit, quia cum assumptum in utraque sui parte adeò insubsistens apparuerit, ut nullo modo ab Al. Thomato petita Immissio fuisset concedenda, inde per consequens emergit, quod quemadmodum illius sententia est iniusta, ità nec
1 locus esse potest Ægidianæ Constitutioni, cum ea solum procedat in iudicatis, quæ sint valida, et justa Rota in rec. decis. 322. n.o p.o p.e 19. et in Anconitana Prædij 8. Junii 1609. § Tritum est enim coram bo. me. Emerix.

Et quidem Immissio ob prætensam Testamenti nullitatem haud erat Actori decernenda, nam quatenus ea deduci contendatur ex quo fuerit institutus heres Guidarellius, qui
2 erat Medicus, contra dispositionem Text. in L. Medicus ff. de var. et extraord. cognit. nullius relevantiæ eo ipso detegitur tum quia Testatrix ad eius fauorem disposuit ex causa antiquæ amicitiæ, et ob remunerationem beneficiorum, quæ diversis temporibus ab ipso recepit, ut deponunt Testes formiter examinati Summario Dominici n.o P.o, quo casu non intrare dispositionem d.i Text. firmauit Rota decis. 328. n.o 14. et seq. p.e 15.
3 et decis. 194. n.o 18. et seq. p.e 19. rec., tum etiam quia Franci-
4 sca post conditum Testamentum per quatuor annos, et ultrà superuixit, absque eo, quod præfatam eius voluntatem unquam

va=

UVA.BHSC

variare tentaverit; unde cum ex his cesset protinus ea suspicio, quod Guidarellius ob malam Subministrationem medicamentorum periculum amissionis vitæ Testatrici intulerit, quæ est ratio propterquam huiusmodi institutiones lex prohibet, cessare per consequens debet etiam eiusdem Legis dispositio, ut in puncto declarat Rota d. decis. 194. n°. 16. et Seqq. p.e 19. recent.

Quatenus verò eadem nullitas eliciatur ex defectu Notariatus in Joanne Baptista Fatio, qui Testamentum recepit, irrelevantior apparet ex eo, quod cum idem Fatius non fuerit de illo rogatus nomine proprio, sed Jacobi Alexandri Antonisij Mercatorum Urbis Notarij, cuius Officii tunc erat Juvenis
5 utique ex inveterata illius Curiæ Consuetudine Testamentum substinetur, tametsi de eiusdem Fatii Notariatu non constet cum rogitus non tribuatur dicto Juveni, sed Antonisio Titulari, cuius nomine receptus est, ut advertit Card. de Luc de Testam. disc. 78. à n°. 11. usque ad 17. Rot. in rec. dec. 375. n°. 23. et Seqq. p.e 16. decis. 395. à n°. 11. et Seqq. p.e 17. decis. 729. à n°. 15. p.e 18. dec. 95. n°. 8. et Seqq. p.e 19. et in Romana Testamenti 30. Januarij 1673. p. tot. coram cl. me: Card. Taya; Constitutiones enim Apostolicæ Pauli V., Urbani VIII., aliorumque Pontificum annullantes quæcumque instrumenta rogata ab alijs, quam à verè Notariis intelligi debent, vel de ipsis Notarijs Actuarijs, in quibus pernecessè concurrere debet qualitas
6 Notariatus, vel de Juvenibus, et Substitutis, qui proprio nomine instrorum rogitus reciperent, ut monent Card. de Luc. d°. disc. 78. n°. 11. et Seqq. Rot. d.a decis. 729. à n°. 15. usque ad 21. p.e 18. recent., neque ex eo, quod Fatius in eius examine dixerit se in alia Domo extra Antonisij Officium habitare, argui potest, quod ipse non fuisset illius Juvenis, quia novum non est, quod Substituti, aliique Juvenes Amanuenses Notariorum Urbis sejunctim ab Officiis inhabitent, et tamen tanquam Substituti, vel Juvenes dictorum Officiorum se gerant, eaque omnia, quæ ab ipsis explentur non ipsis, sed Notarijs titularibus tribuantur.

Multoque minus decreta Immissio concedenda erat sub prætextu fiduciariæ institutionis factæ ad favorem Carbonci:

UVA.BHSC

7 ni Actoris, quoniam præmisso, quod ad illam inducendam præ=
cæteris requirantur verba Testamenti, et Causa Sufficiens, prop=
ter quam Testatrix ad illam devenire debuerit ad Text. in L.
in fideicommissi 3. §. cum Pollidius ff. de usur. et in L.
quidam 46. ff. de hæred. instit. Bald. in eadem L. in fideicom.
missi d.° §. Pollidius ibidemque Cuiacc. vers. Ergo duplici
Peregrin. de fideic. art. 3. n.° 9. vers. fiduciam autem Torr. de
pact. futur. Success. lib. 3. cap. 7. n.° 7. Hodiern. ad L. hac
edictali quæst. 28. n.° 34. Carol. Anton. de Luc. de confid.
hæred. instit. cap. 102. n.° 6. Rota coram Buratt. d.e 616. n.° 15.
et 23 coram Bich. decis. 317. n.° 1. coram Priol. d.e 51. n.° 4.
et in rec. p.te 13. decis. 155. n.° 2. et d.e 692. n.° 1. par. 18. quodq.
ea ab allegante plenè, et concludenter probanda sint juxtà
8 Text. expressum in d.a L. quidam ibique gloss. et DD. verb. Se=
quutam Torr. de pact. futur. Success. d.° cap. 7. n.° 6. Carol. An=
ton. de Luc. d.a quæst. 102. n.° 19. Rota coram Buratt. d. decis.
616. n.° 2. et Seq. et coram Bich. d.e 317. n.° 2., utrumque pro=
fectò in præsenti casu deficere Dominis visum est.

9 Et sanè deficit causa fiducialiter testandi, nam
Joannes de tempore obitus Testatricis non erat incapax ad
Succedendum, nec alio modo prohibitus in hæredem institui, quæ
incapacitas regulariter pro Legitima, ac præcipua fiduciæ cau=
sa accipi solet, ut tradunt Hodiern. ad L. hac edictali d.a quæst.
28. n.° 35. Torr. de pact. futur. Success. d.° cap. 7. n.° 13., Rota
d. decis. 692. n.° 2., et Seq. p.e 18., neque illa induci potest
10 ex Inverisimilitudine, quod Testatrix voluerit eius Nepoti
Extraneum anteponere, et ex illius absentia ab urbe, ob quam
Francisca hæreditatis expilationem pertimere poterat. As=
serta enim Inverisimilitudo erat prorsus inallegabilis, nam si
ea admittenda foret pro Legitima, ac Sufficienti Causa fiducia=
riæ institutionis, illud oriretur absurdum, quod omnia Testamen=
ta, in quibus Extranei instituuntur, fiduciaria censenda es=
sent favore Consanguineorum, aliorumque ab intestato Succe=
dentium, ut apposite notat Carol. Anton. de Luc. de fiduc.
hæred. instit. d.° cap. 102. sub n.° 30. vers. quo ad tamen
11 Rota coram Bich. decis. 317. n.° 35., et Seq., Timor verò ex=

pilationis

UVA.BHSC

pilationis hæreditatis nil relevat, quia Testatrix periculo huiusmodi faciliter occurrere poterat mediante deputatione administratoris, vel Executoris Testamentarij, qui donec nepos ad Urbem perrexisset hæreditatis gubernium regeret, ut in terminis istius prætensæ Causæ arguit Mans. consult. 173. nº. 33. Carol. Anton. de Luc. dº. cap. 102. nº. 33., et seq., et firmat Rot. coram Bich. decis. 35. nº. 3. vers. Et cum hæreditatis custodia et decis. 317. nº. 10., et in rec. pe. 10., decis. 103. nº. 8.

Pariformiter deficiunt Testamenti verba suppositam fiducialitatem præseferentia; Licet enim Francisca post institutionem hæredis in personam Guidarellii expletam eidem iniunxerit dar piena essecutione à tutto quello, che da lei nel presente Testamento è stato disposto, e detto à bocca, hæc tamen verba ad commodum Joannis fiduciam aliquam non important, sed simpliciter respiciunt quandam subventionem ab hærede tribuendam nepotibus Siluestri eius Viri, cum namque ab isto Testatrix totum eius patrimonium acquisiuisset, inde stimulo conscientiæ motæ volens de aliqua illius parte ad fauorem eorumdem nepotum disponere, nec valens de illis mentionem facere in Testamento, eò quia nedum eorum nomina, sed etiam locum, ubi moram trahebant, ignorabat oretenus demandauit, ut illis aliquid eius arbitrio subministraret, ut distincte deponunt quatuor Testes, duo nempe formiter repetiti dº. Summario nº. Pmº., et alii duo ad perpetuam rei memoriam examinati dº. Summario nº. 7º., qui tanquam plene
12 de hoc facto informati, et optimam scientiæ causam reddentes concludenter probant Cap. cum causam de probat. Gratian. discept. 95. nº. 4. Rota coram Dunocett. jun. decis. 959. nº. 3.

Absque eo, quod fides dictorum Testium formiter examinatorum in aliquo elisa remaneat ab exceptionibus adversus illos adductis; nam Fatius, qui Testamentum recepit, perperam de contrarietate cum alio Teste redarguitur, ex quo deponat in actu rogitus ad Testatricis dictamen scripsisse nomen hæredis, quando alter testatur de tempore stipulationis neque ipsum scripsisse, nec Testatricem cum aliquo fuisse

UVA.BHSC

13 alloquutam; Quoniam ultrà quod id Dominis videbatur potiùs accidentalia concernere, adeoùt exindè obiecta contrarietas nullatenùs sit attendenda ex firmatis per Rot. coram Cerro decis. 715. n.º 9., et in Romana donationis 26. Junii prox.ti §. aut elici coram Me, difficultas prætereà removetur ex eo, quod Notarius testando scripsisse nomen hæredis in actu rogitus intelligere potuit de inscriptione facta de tempore, quo paratus erat ad rogandum, quemadmodùm omninò præsumi debet ad euitandam in Teste contrarietatem, aduersùs quam omnis possibilis sumenda

14 est interpretatio, etiàm cum Impropriatione verborum, ut firmat Rot. in recent. dec. 220. n.º 13. et seqq. p.e 17. et in Romana Pecuniaria super exhibitione 21. Junii 1694. §. Comes itidem coram R.P.D. meo Muto.

Frustrà rursùs eidem Testi opponitur, quod vel sit

15 falsus, eo quia deposuerit verba illa e detto à bocca post rogitum in Testamento adiecisse, vel sit mendax ex quo alteri Testi per Joannem inducto institutionem fiducialiter ad illius commodum factam fuisse affirmauerit. Falsitas quippè non subsistit, quià cum idem Fatius paulò post subjunxerit non recordari an dicta verba adiecerit post stipulatum Testamentum, vel in actu illius rogitus, ex illius depositione nil certi deduci potest, ut aliis relatis respondit Rota in d.a Romana Pecuniaria super exhibitione §. Comes itidem coram R.P.D. meo Muto; Mendacium verò non alibi elicitur, quàm ex simplici fide eiusdem contrarii Testis Summario Joannis n.º 5.º quæ nullam penitùs probationem facit, nedùm quia colliditur ex circumstantijs deductis in alia depositione eiusdem Notarii novissimè super hoc facto emissa Summ.º additionali Dominici num.º unico, sed etiàm quià cum idem Notarius sub rigoroso, ac jurato examine fassus fuerit verba illa confidentialia commodum aliorum nepotum, non autem Joannis respicere, atquè hæc veritas ex uniformi aliorum Testium

16 depositione comprobata remaneat, utiquè hæc ultima confessio præuio juramento, ac in formali examine repetita, in concursu alterius extraiudicialiter, et absque juramento

emis=

UVA.BHSC

emissę semper præferenda esset ex deducis Ægidius in cap. cum
in tua nº. 3, et seq. de test. Micaelbras. in Commun. opin.
lib. 2. cap. 17. quæst. 19. Gaill. observ. 104. nº. 18. et seq. Lib. 3.
Farinacc. de test. quæst. 66. nº. 193. Rot. in rec. d. 211. nº. 2.
pº. 18, et in Romana Pecuniaria super articulis 21. Junii 1694.
8. Septimus articulus coram R.P.D. meo Mubo.

Exceptis autem, de quo notari contenditur Isabella
Bardellia, ex quo habeat in causa interesse ob tenue Legatum
1) à Testatrice sibi relictum, eius fidem non minuit, quia Lega-
tarius, quoties controversia non versabatur inter ipsum, et Exe-
cutorem super Legato est Testis idoneus in causa Testamenti cum illius
interesse secundum dicta tamen ex ea resultet in casu communem
sententiam, de qua DD. in L. dicentibus C. de Testamen. Ma-
scard. de probat. conclus. 970. nº. 2. Farinacc. de Testib. quæst. 60.
nº. 194. Crass. de Success. §. Testamentum quæst. 53. nº. 15. Cama-
rell. de Legat. Lib. 24. quæst. 5. nº. 30., potissimum quia nulla
eidem Isabellæ utilitas ex eadem causa emergit, nam sive
institutio dicatur libera, sive Executoris fiducie commissa sit, Lega-
tum eidem relictum in utroque ex dictis casibus semper debitum
est.

Nec quod dicta verba tuo quello, ch'è stato disposto
nel presente Testamento, & detto à bocca, asserant fiduciali-
tem favore Joannis præferant, probatum dici potest ex
depositione aliorum duorum Testium ab ipso examinatorum,
16 quia cum d. Testes manifestè inter ipsos contrarientur, ex
quidem in iis, quæ substantiam concernunt, ut distinctè in
facto recensetur, nullam fidem in judicio merentur Fari-
nacc. de test. quæst. 65. nº. 2. Rota coram Dunoz. Jun. d.
19 864. nº. 13., et in rec. d. 38. nº. 19. et seq. pº. 19. quamvis etiam
de cætero sint Sacerdotes, et Religiosi probatæ fidei, ut in specie
reijciendo Testes Cappuccinos consuluit Alograd. cons. 80. nº.
132. Lib. 3º. et firmavit Rota in rec. d. 338. nº. 4. pº. 16.
Cumque ulterius non interfuerint confessioni Testamenti, sed
solum deponant de iis, quæ audiverunt antè illius scriptulatio-
20 nem, pretensam confidentialitatem probare non possunt, cui
huic effectum enim effectum necessarium est, quod

UVA.BHSC

Testes praecisum rogitus Testamenti punctum, et horam percu=
tiant, cum interea Testatricis voluntas mutari valuerit
ex deductis per Rot. coram Buratt. dec. 616. n.o 10., et n.o 17., et
seq., et coram Bich. decis. 317. n.o 23.

Et in omnem casum vel eorum dicta contraponi haud
21 mererentur depositionibus aliorum Testium, cum isti tanquam
numero plures et magis informati, meliorem que causam scientiae
reddentes forent semper praeferendi, ut de Testibus numero plu=
ribus est Text. in cap. cum in nostra de Test. Gabriel. eod. tit.
conclus. 4. n.o 50. Rota coram Dunoz. Jun. d.e 245. et d.e 603.
utrobique n.o 4. et de aliis magis informatis gloss. in cap. finali
verb. maiores ff. de offic. Archidiac. Alex. cons. 150. n.o 17.
Lib. 5. Rota coram Dunoz. Jun. d.a decis. 245., et d.a dec.
603. utrobique n.o 5.o, Signanter quia illorum alter est idem met
22 Notarius, qui de Testamento rogatus est, quique ideo cuicumq.
alio Testi praevalere debet juxta gloss. magnam in §. Si
vero auth. de haered., et falcid. Farinacc. de test. quaest.
65. n.o 186., et seq., vel saltem ex illis adeo conquassata re=
23 manerent, ut inde constituere non possent eam certam,
et indubiam probationem, quae in hac materia requiritur,
ut in terminis Rota coram Bich. decis. 317. n.o 12.
coram Priol. d.e 51. n.o 7., et in rec. p.e 12. decis. 226., et par.
18., decis. 692. utrobique n.o 6.

Potissime vero auentis aliis tribus validissimis cir=
cumstantiis, quae in exclusionem fiduciariae institutionis con=
currunt. Quarum prima est, quod Joannes (quidquid
praeseferant nonnullae Epistolae a sexdecim annis, et
ultra conscriptae) erat adeo parum Testatrici gratus, ut
ipsa pluries protestauerit se illi nil penitus relicturam
in eius ultima voluntate, ut deponunt Testes d.o Summario
n.o P.mo et 7.o, haec enim animi alienatio mirabiliter probat
institutionem respectu ad commodum Joannis fuisse liberam,
24 cum pro fiducia inducenda desideretur, quod ille, qui debet es=
se verus haeres sit valde Testatori dilectus, quodque idem
Testator maxime de illius commodis sollicitus esset,

ut

UVA.BHSC

ut tenent Peregr. de fideicomm. art. 3. n°. 19. vers. Hæc autem necessaria Argel. de acquir. possess. quæst. 15. n°. 68. Card. de Luc. de Testam. disc. 46. n°. 8. Torr. de pact. futur. Success. Lib. 3. cap. 7. n°. 17. Carol. Anton. de Luc. de confid. hæred. instit. cap. 102. n°. 15, et Seq. Rota in rec. p.e 2. decis. 765. n°. 5. Altera resultat ex quo verba illa e detto à bocca, ut fuit superiùs præmissum, non important nisi aliquam particularem subventionem arbitrio hæredis faciendam, undè ubi etiam dicendum esset, quod ea fuissent ad commodum Joannis directa, ad huc tamen prætensam fiducialitatem minimè præseferrent, cum ea non cadat, nisi in tota, et universa hæreditate juxtà tradita per Castrens. in l. Seius Saturninus 46. n°. 1. ad med. Vers. item in alio, quià in tota ff. ad Trebell. Gratian. discept. 650. n°. 5. Hodiern. ad l. Hac edictali d.a quæst. 28. n°. 32. Argel. de acquir. possess. d.a quæst. 15. n°. 68. Card. de Luc. de Testam. d.o disc. 46. n°. 8. vers. Secundo, ut fiducia Torr. de pact. futur. Success. d.o cap. 7. n°. 18. et Seq. Carol. Anton. de Luc. de confid. hæred. instit. d.o cap. 102. n°. 13. Rota in rec. par. 2. d.a decis. 765. sub n°. 5, et dec. 352. n°. 14. par. 4. tom. 2, et demum tertia emergit ex eo, quod Rodulphus hæres institutus jam decessit, et quamvis præcedenter de omnibus eius bonis disposuerit, nullam tamen in Testamento de asserta fiducialitate mentionem fecit, quod pariter clarè denotat Franciscam liberè disposuisse, cum verisimile non sit, quod idem Rodulphus vir notissimæ probitatis cum perpetuo eius Animæ detrimento noluisset aliquam declarationem emittere super restitutione hæreditatis, quatenùs ea fuisset sibi à Testatrice demandata, ut monent Menoch. de præsumpt. lib. 5. præsumpt. 5. n°. 2, et Seq. Card. de Luc. de Testam. disc. 27. n°. 10. Surd. decis. 103. n°. 4, et Seq. Rota in Romana Pecu-

25

26

27

UVA.BHSC

niaria super juramento in litem 11. Maii proxti §. quinta demum coram R.P.D. meo Muto.

Et ita utraque &c.

Romana Testamenti
super Sumptibus Litis
Lun. 7. Xmbris 1699.

CLXXV.

Quemadmodum principale dubium huius causæ in hac eadem Rota per me propositum contra Joannem Carboncinum resolutum fuit, ita Patres in præsenti autumarunt eidem Joanni denegandam esse Subministrationem Sumptuum Litis; Cum enim ex adductis in Decisione super dicto principali dubio contemporaneè edita clarè constet nullum jus eidem super controversa hæreditate competere, et rursus ex Testium depositionibus non probetur illius paupertas, eo quia testantur dumtaxat Joannem nil in Urbe possidere, sed non excludunt quin bona possideat in Statu Veneto ubi habet domicilium, deficere sanè visa sunt ea duo requisita, sine quibus Sumptus Litis non subministrantur Afflict. decis. 10. nº. 11. Rota coram Cerr. decis. 853. nº. prim. et in recen. pª. 4. tom. 2. dec. 141. nº. 2.

Et ita utraque &c.

Bononien. Fideicommissi
Ven. 11. Xmbris 1699.

CLXXVI.

Resolutum fuerat coram me die 23. Junii superioris anni confirmandam esse sententiam Rotalem Rmi Dni mei Decani, in qua R.P.D. Pompeo, aliisque de Aldrovandis Immissio in genere concedebatur ad duo prædia

spiritu-

UVA.BHSC

specialiter hypothecata pro restitutione dotis Juliæ de Bentivolis eorum Auctricis; Sed in nova causæ propositione assumentes Domini examen etiam super Liquidatione eiusdem Dotis sub congruo Dubio = An sit standum, vel recedendum à decisis, et pro qua summa sit Liquidandum creditum dotale Juliæ restituendum, responsum fuit standum esse in decisis et creditum dotale detractis detrahendis liquidandum esse in summa libr. 79406. ex rationibus latè deductis in Decisione edita die 9. Januarij labentis anni, adversùs, quam cum Dominus Princeps Borzoli Reus conventus novam audientiam super præfata Liquidatione tantùm obtinuerit, causâ proindè super hoc puncto in hodierna Rota repropositâ perstitum fuit in decisis juxtà modum inferiùs recensendum.

Difficultas enim quoad modum non vertebatur super quantitate crediti dotalis, cùm illius liquidatio in memorata summa libr. 79406, undique subsistens Dominij apparuerit; Sed potiùs cecidit super calculo stabilito in mea postrema decisione §. finali; cùm enim ibi firmatum fuerit Immissionem Actoribus concedendam esse pro residuali summa eiusdem crediti sic, ut suprà liquidati, habita ratione proportionabilis illius extinctionis quam deductis tamen libris 2375., quas novissimè Actores pro liberando D. Principe à molestijs super quodam prædio sibi illatis persoluerunt Patribus de Rubeis, importabat præcedens quantitas librarum 37418., quam Marchionissa Victoria, et Comes Hercules de Aldrovandis in Transactione fuerunt assequuti, Patribus idcircò visum est, quod de eadem partita libr. 2375, ut potè nullam habente dependentiam, et connexitatem cum dubio, quod super dotis liquidatione disputatur, nulla in hoc judicio habenda sit ratio, proindeque in hunc modum convenerunt, quod Immissio decernenda sit pro residuali quantitate crediti dotalis deducta ex integro d.a summa libr. 37418., nullaque ab

Eis

UVA.BHSC

his facta detractione memoratæ partitæ librarum 2375 tanquam particulari, ac separato judicio reservandæ.

Et sanè subsistens apparuit liquidatio d.ª dotis, quoniam cum ea constituta fuerit in ducatonis 3m 2 conflantibus in totum libras 137604., indè nitidè emergit, quod ab his subductis primò libr. 10545. pro tot debitis ad eandem Juliam spectantibus, 2º. libr. 42353. pro legitima Joanni Paulo eius filio debita, et 3º. aliis libris 8300 prò totidem ab ipsa legatis d.ª dos liquida remanet in præfatis libris 79406., quæ per consequens ab asse hæreditario Joannis Pauli repetendæ sunt ad commodum fideicommissi ab eadem Julia ordinati, ut firmat dicta mea posterior decisio §. ex his.

Nec dicta liquidatio dici poterat excessiva, ex quo inter debita Juliæ calculatus non fuerit totus, et integer census libr. 6000. ab ipsa impositus favore Herculis Calli. Quia cum ad illius stipulationem eadem Julia devenerit nedum nomine proprio, sed etiam procuratorio Joannis Pauli eius filii, et ad effectum subveniendi communibus indigentiis, utique dictus census non poterat ultrà medietatem ad illius debitum adscribi, reservata alia medietate pro virili Joannis Pauli juxta text. in l. reos § cum tabulis ff. de duob. reis ibique communiter DD. Gratian. discept. 682. sub nº. 4. Dec. cons. 289. nº. 1. Rot. post Zacch. de oblig. Cameral. decis. 23. pariter nº. 1. Non relevante quod Julia nunquam exhibuerit mandatum Procuræ, minusque docuerit portionem pecuniarum, vel tradidisse eidem filio, vel in eius utilitatem versam fuisse. Hæc enim omnia in hypothesi præsumenda esse authumarunt Domini, tum ex quo Notarius in Instrumento impositionis census asseruit mandatum Procuræ anno præcedenti fuisse per eius acta receptum; tum ex eo, quod pro dicti census satisfactione assignati fuerunt eidem Callo fructus bonorum

spe-

UVA.BHSC

spectantium ad eundem Joannem Paulum, absque eo, quod iste donec vixit, aduersus hoc factum reclamaverit, quod sane haud omisisset, quoties census impositio de eius mandato, et pro reparandis communibus indigentiis in Instrumento expositis non fuisset effectuata; Tum demum ex confessione, quod tale debitum ad utrumque spectabat, ab iisdem Transigentibus in Instrumento Concordiae
2 emissa, quam proinde D. Princeps, veluti ab ipsis causam habens concludenter de errore non constito impugnare non potest L. cum à Matre C. de rei vindic. Rot. d.e 790. n.o 16. et decis. 795. n.o 21. p.e 18. rec.

Multoque minus de excessu notari potest ex eo, quod inter Legata descriptae rursus non fuerint Librae 4000 - pro onere Missae perpetuae à Fideicommittente ordinatae, et aliae Librae 21.m pro totidem solutis in aedificatione Cappellae ab eadem Testatrice pariter demandatae. Quo enim ad primum ex dictis Legatis sufficiens iterum visa est oblatio DD. de Aldrovandis illud successive adimplendi ex effectibus Fideicommissarijs, absque eo, quod illius Capitalis summa sit
3 ab asse dotali detrahenda. Quantum vero ad secundum cum illud Testatrix ex fructibus suae haereditatis persolvendum esse praeceperit, non debet in decrementum capitalis ad debitum fideicommissariorum adscribi sed D. Princeps tenetur illud compensare cum fructibus à Julia juniore eius Authrice per longum temporis spatium perceptis, ut per Text. in l. Deducta 58. §. qui post ff. ad Trebell. probat d.a decisio coram Me edita 9. Januarii prox.ti §. prout neque.

Quin obstet responsio in universum quoad tres superiores partitas inculcata, quod nempe in Transactione stabilitum fuerit eas omnes satisfaciendas esse ab haeredibus fideicommissarijs intuitu, et contemplatione aliorum onerum à Ducissa susceptorum, proindeque DD. de Aldrovandis, ut pote non valentes ab eadem Transactione

UVA.BHSC

resilire, consequenter nec possint prædictorum debitorum Solutionem effugere. Quandoquidem cum tunc temporis fideicommissarii dispositionem Juliæ ad eorum fauorem purificatam protinus ignoraverint, ut plene firmatum fuit in omnibus decisionibus huius Causæ, quæ hodie in hac particulari disputatione veniunt de more præsupponendæ, cumque ideo pertransierit cum erroneo principio, quod omnia præfata debita ex capitalibus hæreditarijs dictæ Juliæ forent satisfacienda, errore huiusmodi ex prædictis ad euidentiam comperto bene possunt Successores obli-
4 gationem ab eorum Authoribus contractam impugnare, cum illa veluti ex falsa, et erronea causa emanata sicut non obligat ipsos contrahentes, ita nec eorumdem Successores afficere potest, ut præter adductos in decisione, quæ reuidetur, tradunt Abb. in cap. ultimo n°. 22., et seq. de confess. Cyriac. controu. 35. n°. 16., et seqq. Rot. coram Bich. decis. 36. n°. 23.

Haud subsistente, quod debitorum accollatio facta fuerit contemplatione aliorum onerum, quæ Ducissa in Transactione subiisse videtur, quippe quia eadem onera suam particularem correspectiuitatem habuerunt in aliis Transactionis partibus mediante aliorum jurium remissione ad com-
5 modum Ducissæ facta ab hæredibus fideicommissarijs, unde propterea nequaquam contra expressam intentionem Partium accollationi dictorum debitorum contraponenda sunt, ex his, quæ aliis omissis inter has easdem Partes firmauit Rota in Bononien. Euictionis 12. Xmbris 1697. §. neque ad suadendam coram Rmo D. meo Decano, et 12. Xmbris Superioris anni §. Quod enim attinet coram Me.

Et hinc exclusa remanet illatio, quod nimirum
6 sicuti a Transactione recedere non licet in ea parte, in qua Authores D. Principis fassi sunt debitum dicti Census ad Juliam, et Ioannem Paulum pro virili spectare, ita ad æqualitatem servandam licere non debeat Actoribus concordiam impugnare in alia parte, in qua superiores partitæ

ad

UVA.BHSC

ad eorum onus adscribuntur ad Text. in L. fin. C. de pro:
7 cur. L. non debet Actori ff. de reg. jur. Cum etenim con
fessio Authorum D. Principis eatenus ab ipso impugnari ne:
queat quatenus hucusque de errore redargui non potest, ob ea
sanè inferri non valet, quod idem dicendum sit quo ad obligatio:
nem solvendi debita à Fideicommissarijs contemporaneè suscep:
tam, cum in ista ob errorem, ex quo emanasse compertum
fuit, diversa militet ratio ex deductis per Roman. cons.
179. n°. 12. Rot. in rec. p°. 14. dec. 212. n°. 11; et par. 19. dec.
165. n°. 12.

Demum nec liquidationis excessus resultabat ab
8 omissa deductione Trebellianicæ, quæ aliàs debita erat
Joanni Paulo filio, et hæredi gravato; Ea siquidem inte:
grè consumpta remansit ex dictis fructibus à Julia ju:
niore ex memorato fideicommisso perceptis, quos seclusis filijs
primi gradus, qui ex speciali privilegio eisdem tributo in L.
Jubemus C. ad Trebellian. illos in Trebellianicam non
9 imputant, alii hæredes gravati in illam dubio procul imputare
tenentur juxta gloss. in L. quod bonis 15. §. quod avus verb.
compensabuntur ff. ad leg. falcid. Castrens. in L. sed et si
conditioni 6. §. nepotes ff. de hæred. instit. Roland. à
Vall. cons. 30. n°. 1. lib. 1. Mangil. de imput. quæst. 125.
n°. 18. Mart. de success. Legal. p°. 4. quæst. 28. art. 6.
n°. 26., et seq. Carval. de utraq. quart. ad cap. Raynal:
dus par. 4. cap. 3. n°. 36. Cirocch. discept. 17. n°. 18. Gram
matic. decis. 1. n°. 5. Boer. decis. 44. n°. 19. Rot. in rec.
p°. 11. decis. 309. n°. 5., et in Romana Fideicommissi 4.
Julii 1698. §. nec obstat coram R.P.D. meo Caprara.

Nec subsistit, quod regula prædicta ita generaliter
10 ab omnibus sumpta, intelligenda sit, solum in casu, quo Ne:
potes, vel alii ulteriores descendentes sint primi hæredes gra:
vati, vel tales effecti per præobitum filii primi gradus, ideo:
que Trebellianicam detrahere prætendant jure proprio

UVA.BHSC

et ex propria persona, non autem quando post agnitam hereditatem à filio primi gradus, illam ex istius juribus, et persona detrahere contendunt, ea ratione, quod tunc Trebellianica à die obitus ejusdem filii ministerio Legis remanserit à fideicommisso resecata.

11 Nam illa procedit indistinctè non solum in casu, quo nepotes, et ulteriores descendentes sint primi heredes gravati, vel tales effecti per praeobitum filii primi gradus, sed in quocumque alio, quo illi in d.o fideicommisso secundum, vel ulteriorem locum teneant, et Trebellianicam deducere velint, sivè ex propria persona, sivè ex jure filii primi gradus, ut post gloss. in d.a L. jubemus verb. hereditariis in fin. tenent Angel. de Ubald. in d.a L. §. fin. in princ. Gabriel. cons. 122. n.o 5. et seqq. lib. 1. et cons. 111. n.o 1. lib. 2. Menoch. cons. 681. qui etsi à n.o 18. et seqq. contrariam opinionem totis viribus tueri conetur, attamen sub n.o 31. fatetur hanc esse communiorem, et receptiorem Mangil. de imput. d.a quaest. 125. n.o 19. et seq. ubi contrarios reiicit Peregrin. de fideic. art. 49. n.o 62. in fine Thesaur. quaest. for. lib. 1. quaest. 50. in fine Mart. de success. legal. par. 4. quaest. 18. art. 5. n.o 16. et artic. 6. n.o 27. Cirocch. discept. 1. n.o 48. et discept. 17. n.o 18. ubi de veriori testatur Carol. Anton. de Luc. ad Gratian. discept. 265. n.o 10. et seq. Altograd. iun. controv. 71. n.o 50. Carval. de utraq. quarta ad cap. Raynaldus d.o cap. 3 sub n.o 112. ubi de magis communi Urceol. consult. for. 53. n.o 21. Massin. de confisc. quaest. 30. n.o 28. et seq. Viv. decis. 402. à n.o 7. usquè ad 14. ubi sub n.o 12. testatur ità fuisse in audientia Barensi iudicatum, hancque perpetuò fuisse Sacrae Rotae sententiam habetur ex decisione 161. n.o 2. et seq. coram Comitul. decis. 540. in fin. coram Cavaler. decis. 20. n.o 14. et seq. post Merlin. de Legitim. et decis. 142. n.o 12. par. 19. recent. et in praecedenti audientia die 7. currentis mensis eandem sententiam sequuta est in

causa

UVA.BHSC

causa Romana Fideicommissi Pirrhi Matthietti coram R.P.D. meo Ansaldo.

Atque ex duplici non minus efficaci, quam juridica ratione; Altera nempè, quod Text. in d.a L. Jubemus tribuens privilegium filiis primi gradus non imputandi fructus in Trebellianicam, tamquam personaliter loquens de ipsis filiis, ad alios extendi non potest, ut cavetur in eodem Text. §. Illud etiam ibi = non ulterius, quam in iis personis, et casibus, quorum superius mentio facta est, oportere perduci, et tradunt Covarruv. in d.o cap. Raynutius de Testament. §. 11. n.o 7. Ruin. cons. 80. sub n.o 25. Lib. 3. Gabriel commun. conclus. Lib. 4. ad Trebell. conclus. 13. n.o 8. Gall. de fruct. disput. 16. art. 2. n.o 12. Viv. d.a decis. 402. n.o 8. Rota post Merlin. de legitim.
12 d.a decis. 20. n.o 15. Altera verò quod quidquid ex judicio Testatoris percipitur in Trebellianicam imputandum est ad Text. in L. in quartam ff. ad Leg. falcid. Roland. à Vall. cons. 30. n.o 2. Lib. 1. Scacc. de judic. lib. 1. cap. 9. n.o 1176. Mart. de Success. Legal. par. 4. quæst. 28. art. 6. n.o 29. Gonzal. in d.o cap. Raynutius de Testam. n.o 18. in fine.
13 Quamobrem cum Nepotes vel ulteriores descendentes fideicom. gravati pendente conditione dicantur fructus hæreditatis percipere ex judicio Testatoris, illos per consequens tenentur in Trebellianicam, vel sibi, vel eorum Authori debitam imputare, ut magistraliter distinguendo diversas species fructuum firmat gloss. in d.o cap. Raynutius verb. à tempore litis contestatæ Mart. de Success. Legal. d.o art. 6. n.o 26. et seq. et n.o 29. Scacc. de judic. d.o cap. 9. n.o 1177. Caval. de utraq. quart. ad cap. Raynaldus par. 4. cap. 3. sub n.o 76.

Nec contrariantur authoritates in oppositum allegatæ,
14 nam Innocentius III. in d.o cap. Raynutius de Testam. eatenus statuit fructus ex bonis fideicommissariis perceptos non esse in Trebellianicam imputandos, nisi post litem contestatam, quatenus hæredes, qui illam detrahere contendebant ex persona Adiectæ filiæ Testatoris, et primæ hæredis gravatæ,

UVA.BHSC

erant extranei, et fideicommissarius tunc usque neglexerat fideicommissi restitutionem petere, quo circà in d.o casu rectissimè decisum fuit pro non imputatione fructuum antè contestatam litem perceptorum, cum isti ab hærede extraneo, et ad
15 fideicommissum minimè inuitato, non dicantur percipi ex testatoris judicio, ut latè observat Scacc. de judic. d.o cap. 9. n.o 1177. vers., et ratio est Gonzal. in d.o cap. Raynutius n.o 18. in fin. et cæteris relatis Carval. de utraq. quart. ad cap. Raynaldus d.o cap. 3. sub n.o 84.

Butr. verò in d.o cap. Raynutius sub n.o 7. Bald.
16 cons. 291 sub n.o 4 lib. 5. Aretin. cons. 20. n.o 52., et seqq. et Riminald. Sen. cons. 480. n.o 2., et seqq. loquuntur pariter in terminis hæredis ad fideicommissum non vocati, proindeq. illorum authoritas non applicatur ad casum; Rhaudens. decis. 28. n.o 153. agit de fructibus perceptis ab ipso filio primi gradus, quos neque ipse, minusque eius hæredes tenentur imputare; et denique in eodem sensu intelligendi sunt, Peregrin. de fideicomm. art. 49. n.o 55., et Gall. de fruct. disp. 16. art. 2. n.o 6. vers. amplia, quia ultra quam quod Peregrin. affirmativam in nostris terminis tenet ibidem sub n.o 62., uterque ex his in locis superiùs enunciatis principaliter innititur authoritate text. in d.o cap. Raynutius, ideoque ad istius limites etiam eorum authoritas accipienda est.

Minusque obsistit ratio in obiecto relata, quod
17 Trebellianica ipso jure ab asse hæreditario detracta dicatur, ex quo lex ipsa eam resecet à fideicommisso. Authoritates enim ad hunc propositum adductæ id ipsum non dicunt, imò potiùs contrarium probare videntur, dum expressè firmant, quod licet Trebellianica ipso jure minuat fideicommissum ad text. in l. lineam margaritarum ff. ad
18 leg. falcid., hoc tamen intelligatur ipso filio, vel hærede volente, secùs autem eo negligente Trebellianicam detrahere, quo casu eam remanere in fideicommisso tradunt præceteris

exad-

UVA.BHSC

exaduersò allegatis Peregrin. de fideicomm. art. 3. sub nº. 126. ibi = falcidiam autem et Trebellianicam minuere ex Legis authoritate, accedente tamen Hæredis uoluntate, ac ideò, quod dicitur falcidiam ipso jure minuere legata, intelligitur, volente tamen Hærede, et cons. 46. nº. 11. in fine lib. 3. et clarius Altograd. cons. 69. nº. 47., et seq. lib. 2. idemque prius dixerat Bald. in L. prima nº. 2. C. ad Leg. falcid., quem refert, et sequitur Mangil. de imput. quæst. 4. sub nº. 14.

Et ità utraque.

Vrbeuetana, seu Montis Falisci
Immissionis
Lun: 14. Xmbris 1699.

CLXXVII.

Domina Anna Faustina de Monaldensibus tanquam Hæres usufructuaria in omnibus suis bonis ab Hortensio Ciotto eius Viro instituta, dummodò in viduitate persisteret, judicium super Immissione aduersus Paulum Antonium Ciottum eorumdem bonorum detentorem instituit, qua obtenta ab Al. Origo, cum ab istius judicato signatura Justitiæ causam appellationis mihi delegauerit cum clausula Constito quod sit Locus Ægidianæ, proposui in hodierna audientia dubium commissioni conforme, quod fuit affirmativè resolutum, quià cum quæstio sit inter personas Laicas, et super bonis laicalibus, et præcedens iudicatum latum sit in iudicio possessorio Immissionis, atquè in omni sui parte sit validum, et justum Ægidianæ constitutioni ulteriorem appellationem in hisce judi-
1 ciis prohibenti Locus est ad notata per Marescott. var. resol. lib. 2º. cap. 75. nº. 2., et seqq. Ridolph. in prax. par. 2. cap. 7. nº. 10. Rota coram Gregor. decis. 206. nº. 9., et in Ferrarien. seu Anconitana Fideicommissi 12. Xmbris superioris anni §. eisdemque coram Rmo. D. meo Molines Decano.

UVA.BHSC

Validitas apparuit ex actis; nec valuit in dubium revocari ob defectum monitorii, quia ex servatione terminorum substantialium, in quibus continetur citatio ad libellandum,
2 huiusmodi defectus suppletus fuit juxtà firmata per Rot. coram Seraph. dec. 1451. n°. 4. coram Duran. dec. 457. n°. 2. coram Dunor. jun. decis. 664. n°. 9. coram Zarat. decis. 103. n°. 14. et in rec. par. 12. decis. 196. n°. 13. Justitia verò resultat ex Testamento ab eodem Hortensio condito, quod cùm non sit abolitum, nec cancellatum, minusque aliquod visibile vitium praeseferat, eidem D. Annae Faustinae in dicto Testamento
3 haeredi usufruariae institutae decreta Immissio concedenda erat ad terminos Text. in l. fin. C. de edict. div. Adr. tollen. Menoch. de adipisc. rem. 4. n°. 56. Thomat. decis. 68. n°. 23. et seq. Rota coram Bich. decis. 57. n°. 1. et dec. 619. pariter n°. 1. par. 16. recent.

Neque Immissionem retardare poterat exceptio, quod schedula, ad cuius relationem Hortensius Testamentum condidit veluti carens subscriptione Testatoris, et Testium, ac rogitu Notarij, in dorso, non modicam suspicionem pateret, quoad illius identitatem; quia cùm Testator eandem Sche-
4 dulam Notario consignaverit, declarando, quod in ea continebatur eius ultima voluntas; idque peregerit coram septem Testibus, quorum tres in dorso eiusdem Schedulae se subscripserunt, utique in hac Testamenti factione, quam Doctores vocant nuncupatione implicita, quamque habere vim Testamenti, et esse validam, acsi Testator ore proprio haeredem nominasset, tradunt Bartol. in l. si ita scripsero n°. 1. ff. de condit. et demonstr. Jas. in l. ubi autem §. illud n°. 2. ff. de verb. oblig. Paris. cons. 19. n°. 12, et 13. vol. 3. Altograd. cons. 96. n°. 14. lib. 2. Calvin. de Aequit. lib. 2. cap. 200. n°. 8. et seqq. Mantic. de coniect. ultim. volunt. Lib. 1. tit. 7. vers. quartus, et ultimus casus Adden. ad Baratt. decis. 475. n°. 22. Rota coram S. mem. Alex. 8.° decis. 181. n°. 5. et seq. in recent. p°. 18. decis. 83. n°. 1. et in Prosempronien.

Te-

UVA.BHSC

Testamenti 25. Junii 1696. §. Agitur enim, et 4 Martii
1697. §. 1. coram R.P.D. meo Caprara; nil aliud pro identitate
5 schedulæ desiderari potest, cum lex, quæ plurimum confidit
de Notario, in cuius manibus dimissa fuit, præsumi non
sinat, quod illam mutaverit, aut aliquo modo alteraverit, ut
monent Car. in §. Testamentum quæst. 4. sub nº. 3. vers. Con-
sultò tamen Lan. de form. Testam. nuncupativ. nº. 14. 32., et
seq. Capyc. Latr. consult. 24. nº. 38. Card. de luc. de Testam.
disc. 2. sub nº. 6. Rota in rec. pª. 11., decis. 359. nº. 10., et seq.
ubi in proposito advertit, quod sicuti in Testamento nuncupati-
vo simpliciter creditur Notario, qui est rogatus, ità non est
assignabilis congrua diversitatis ratio, quare eidem credi non
6 debeat in Testamento nuncupativo nuncupatione implicita, quo-
ties de illius consignatione coram Testibus rogatur, et coram
Duran. decis. 180. nº. 3. coram San. me. Alex. 8º. decis. 181. nº. 10.
et seqq. et in dicta Forosempronien. Testamenti 25. Junii
1696. §. minùs subsistens coram R.P.D. meo Caprara.

Certiùs verò, quia eadem schedula non est scripta
7 ab eodem Notario, quo casu Rota quandoque dubitavit de illius
identitate, ut in Ravennaten. Testamenti coram Priol. inter
illius impressas la 305., sed de mandato Testatoris exarata
fuit à P. Lutio à Sancto Sepulchro eius Confessario, et quod
magis est tres ex Testibus, qui consignationi interfuerunt,
in illius dorso subscripti sunt; ex his enim Testamenti
identitas redditur certa, et indubitata; nam aliàs præter
Notarium redarguendus esset de falsitate etiam sacerdos opti-
mæ vitæ, et famæ, in quo tanti facinoris suspicio cadere
8 non potest, ut in specie de Confessario advertunt Corn. cons.
261. nº. 31. vol. 4. Rota in dª. Forosempronien. Testamenti
25. Junii 1696. §. Circumstantiæ, et 4. Martii 1697. §. præ-
sertim coram R.P.D. meo Caprara; atque insuper eadem
machinatio præsumenda esset etiam in aliis tribus Testibus
in dorso schedulæ subscriptis, quod sanè exorbitat ab omni
9 jure, cum in materia probationis, et signanter rei gravis

UVA.BHSC

præsumptiones præsumptionum non admittantur ad Text. in
l. Si is, qui pro Emptore 15. ff. de usucap. Ruin. cons. 66.
nº. 19. Lib. 3. Rota decis. 106. nº. 18. par. 19. recent.

Et indubitantius quia his omnibus adstipulatur etiam
10 quod in illius aperitione intacta reperta fuerunt sigilla do-
mus de Fluminibus, quibus folium schedulam involvens obsi-
gnatum fuerat, quam circumstantiam ad effectum excludendi
illius suppositionem valdè considerant Decian. cons. 74. nº. 2.
Lib. 4. Rot. in rec. par. 11. dec. 215. nº. 18., et in dicta Forosempro-
nien Testamenti 25. Junii 1696. §. tertia coram R. P. D. Caprara.
Rursus se se offert, quod à die consignationis schedulæ usque
ad illius aperitionem solum spatium septem dierum intercessit,
quo brevi tempore impossibile fermè videtur, quod præsupposi-
ta falsitas fuerit ad finem perducta, corrumpendo nedum
Notarium et Sacerdotem, qui illam exarauerat, sed etiam
alios tres probos viros, qui tanquam Testes super illius
11 dorso subscripti sunt, ut in consimili brevitate temporis ar-
guit Rota coram Coccin. decis. 2177. sub nº. 24. vers. sextò
quia; et demum concurrit inverisimilitudo, quod D. Anna
Faustina machinando assertam schedulæ suppositionem vo-
luisset sibi in eius floridissima ætate solum usufructum cum
durissimo onere caducitatis servandæ relinquere, cum po-
tiùs in hoc casu non omisisset aliam schedulam ordinare,
12 ex qua inverisimilitudinem suppositionem excludi monet Card.
de Luc. de Testam. disc. 2. nº. 11. ubi Concordantes.

Hinc non relevat, quod rogitus consignationis fuerit
à Notario exaratus super folio involvente, non autem
super ipsa schedula; nam cum ex demonstrationibus supe-
riùs recensitis ea facilis, et arbitraria schedulæ suppositio
sublata sit, atque ex illis Notarij fides coadiuvata rema-
13 neat, rogitus factus super folio involvente identitatis pro-
bationem non minuit, ut aliàs firmauit Rota in Roma-
na Testamenti 20. Junii 1681. §. nec ad verificandum co-
ram bon. mem. Guaxardo, et in dª. Forosempronien Testam.

25.

UVA.BHSC

25. Junii 1696. §. Etenim præmisso coram R.P.D. meo Caprara, et 11. Xmbris 1697. §. nihilominus coram R.P.D. meo Ansaldo.

Similiter nec obstat, quod præfata Schedula neque à Testatore, minusque à quatuor ex Testibus Testamentarijs Subscripta sit; Quippè quia in hisce testamentis nuncupativis
14 nuncupatione implicita necessaria haud est Subscriptio Testatoris, cum validitas resideat in ipso actu consignationis coram Testibus factæ juxta Theoric. Castr. in l. hac consultissima §. per nuncupationem n°. 3. vers. mihi non videtur necessarium C. de Testam. Fusar. cons. 41. n°. 27. et Seq. Adden. ad Buratt. decis. 475. n°. 24. Rot. in recent. d°. 226. par. 11. et in dicta Forosempronien. Testamenti 11. Xmbris 1697. §. Et ex his transeundo coram R.P.D. meo Ansaldo. Defectus verò Subscriptionis Testium, ultra quod evenit ex Conquestionibus, et minis Comitissæ de Fluminibus, in cuius Domo Testamentum conficiebatur Summario responsionis Annæ Faustinæ N°. Pmo., identitatis probationem pariter non
15 eneruat, cum ad illam verificandam opus non sit huiusmodi Solemnitatem adhibere, nam secus dicendum esset, quod Testator voluisset solemniter in Scriptis disponere, ut benè observat Card. de Luc. de Testam. disc. 2. n°. 8., et discusso formiter articulo Rota coram Coccino dec. 1177. p. tot.

Nec denique probationis efficaciam tollit oppositio, quod consignatio Schedulæ facta fuerit die 19 Augusti, ea verò Subscripta appareat die 20. eiusd. mensis; Quoniam cum in hoc irrepserit error Confessarij, qui Scripsit unam diem pro alia, ut ipse medio juramento declarauit d°. Summario N°. 6°., et de jure
16 præsumendum est ex nimia festinatione, cum qua Testamentum exaratum fuit, ut dixit Bartol. in l. de Tabulis 5. sub n°. 6.° ff. de Tabul. exhibend., et post ipsum Conciol. alleg. cog. n°. 55. indè sequitur

UVA.BHSC

quod error huiusmodi non turbat veritatem actus, minusque Dnæ Annæ Faustinæ præiudicium aliquod in-
17 ferre potest, ut in fortioribus terminis de errore facto à Notario in Testamento conscribendo tenent Gabr. cons. 124. nº. 23. lib. 2. Rota coram S. me. Alexandr. 8º. decis. 35. nº. 20. et Seqq. et decis. 149. nº. 20. par. 16. rec.

Sublata ex his asserta exceptione non probatæ identitatis Schedulæ, Levioris ponderis pro retardanda petita Immissione in omnibus bonis ab Hortensio relictis visa fuit altera, quod Paulo Antonio sit saltem debita retentio nedum bonorum stabilium descriptorum in folio ad partes exhibito, sed etiam animalium in hæreditate repertorum, ut potè quia hæc omnia subjecta sint fideicommisso qm Sfortiæ
18 Ciotti in illius personam purificato. Quandoquidem ad hunc effectum tria debent copulativè concurrere; alterum nempè quod possessio non sit vitiosa; alterum quod nihil à fideicommisso sit detrahendum, et demum quod fideicommissarius incontinenti doceat de jure suo, cum secus non dicatur Legitimus Contradictor ad impediendam immissionem hæredi scripto, ut post Bartol. in l. finali nº. 22. et Seqq. C. de Edict. Div. Adr. tollen.; Bradunt Roman. cons. 312. in princ. Menoch. de adipisc. remed. 4. nº. 634. et Seqq. Argel. de Legit. Contradict. quæst. 10. artic. 14. nº. 206. Surd. decis. 333. nº. 1. Rota coram Ludovis. decis. 206. nº. 6. et Seqq. coram S. me. Alex. 8º. decis. 176. nº. 20. et Seq. et decis. 198. nº. 3. et 4. et coram Cerro decis. 538. nº. 2. coram Priol. d. 359. nº. 8. et in recent. pte. 15. decis. 279. nº. 2. et Seq.

Porrò in præsenti quidquid sit de secundo requisito concernente prætensas detractiones, quas Paulus Antonius ex integro consumptas esse contendebat, super quo Patres superfluum immorari censuerunt, certum est, quod alia duo nequaquam concurrunt. Nam possessio eiusdem Pau-
19 li Antonii nullo modo potest à vitio saluari, cum

illa

UVA.BHSC

illam teneretur omninò caperè de manu Hæredis ad Text. in l. impreba C. de acquir. possess. Marescott. var. resol. lib. 1. cap. in princ. Peregrin. de Fideicomm. art. 47. sub nº. 64. vers. restat, ut videamus, et seqq. Argel. de Legit. contradict. d.ª quæst. 10. artic. 21. nº. 273. Rota coram Cerr. decis. 538. nº. 6, et seq., et decis. 912. nº. 12., et in rec. pª. 11. decis. 215. nº. 22., et par. 15. decis. 279. nº. 12. Jus verò incontinenti probatum pariformiter deficit; Quoniam prætermisso pronunc examine super existentia dicti Fideicommissi, et an obstet præcedens donatio ab eodem Fideicommittente Christophoro eius filio facta, attamen Reus
20 conventus incontinenti non docet de identitate bonorum, ostendendo nempè quænam fuerint per Fideicommittentem possessa, et de tempore eius obitus relicta juxtà firmata per Rotam decis. 180. sub nº. 16. vers. nullum denique pª. 15. rec., et in Herden. Hæreditatis de Gomar. 15. Maij prox.ti §. Secundò quia coram R. P. D. meo Caprara.

Nec probatio huiusmodi quoad bona stabilia desumi valet ex acquisitionibus factis à Fideicommittente, et ex Testibus vigore Remissoriæ Rotalis examinatis. Quoniam acquisitiones prædictæ veluti longè antè obitum Testatoris stipulatæ aptæ non sunt præseferre, quod bona in illis contenta fuerint in illius hæreditate reperta, Te-
21 stes autem deponant simpliciter de auditu, proindeque nullum probationis graduum constituunt c. ex Litteris de Testib. Bartol. in l. in summa §. idem Labeo in fin.º ff. de aqu. pluv. arcend. Farinacc. de Testib. quæst. quæst. 69. nº. 1., et seqq. Rot. in Cauallicen. Pecuniaria 15. Junij 1696. §. Similiter coram Me.

Minusque eadem probatio haberi potest ex decisionibus super fideicommissi existentia editis, et
22 nunc inter recentiores impressis 554., et 658. par. 18. tom. 2., et ex libris memoriarum ab altero ex Hæredibus

UVA.BHSC

gravatis conscriptis. Etenim decisiones approbant solum identitatem vineæ, tunc temporis controversæ, sed de aliis prætensis bonis eidem fideicommisso subiectis, nec verbum faciunt, unde tanquam editæ super re diversa, penitusque à dictis aliis bonis distincta perperam allegantur ad probandam illorum identitatem; Libri verò memoriarum, nec minus in aliquo concludunt, cum tritum in jure sit, quod isti Liberculi, nec contrà ipsum scribentem probant Jas. in L. admonendi nº. 81. in fin. vers. quintò Limita ff. de jurejur. Card. de Luc. de Empt., et vend. disc. 44. nº. 17. Rota coram Buratt. decis. 666. nº. 11, et in recent par. 14. decis. 407. nº. 9.

Atque eadem prorsus responsione de medio tollitur etiam asserta probatio, quod animalia in hæreditate fideicommittentis fuerint reperta, cum ea fundata sit in unico Teste Summario Pauli Antonij nº. 15., qui veluti de auditu similiter deponens nihil probat ex authoritatibus superius allegatis; quod quidem idem Paulus Antonius benè agnoscens in monitorio desuper expedito fassus est acquisivisse possessionem animalium tamquam liberè ad Hortensij hæreditatem spectantium; Quocirca cum illorum libertas resultet ex Partis confessione magis immorandum non est sup. contrariis probationibus, cum eadem confessio quamcumque probationem superet ex deductis p. Rotam in Calaguritana Decimarum S. Petri Manrique 24. Aprilis 1698. §. non item coram Me.

Et ita spretâ penitus obiectione, quod Ægidiana Constitutio non intret, ex quo inter bona, ad quæ concessa fuit Immissio, adsint nonnulla, quæ sunt emphyteutica Ecclesiæ, cum quoad illa fuerit per Actricem de facto renunciatum, resolutum fuit utraque.

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID
UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

in ispirito vide vna Donna, che ardeua tra orride fiamme, e teneua nelle braccia vn bambino nero e difforme, cui con isdegno addentaua, ed a boccoui lo diuoraua. A tale vista attonito il Santo la scongiurò nel nome di GIESV CRISTO a dire, chi fosse, e che significasse quel formidabile spettacolo. Son Franceſca (rispose ella) vostra Sorella, che viuendo commisi i tali misfatti (e narrogli distintamente i sopradetti eccessi). Li confessai finalmente con buona contrizione ad vno vestito da Religioso, che tenni per Sacerdote. Ma appena spirai, che il Demonio vscitomi incontro, mi disse: Sei mia: perche viuendo non fosti assoluta da' tuoi peccati. Io son quegli, che in forma di Religioso mi finsi Sacerdote. Ascoltai le tue colpe. Ma non te ne potei già assoluere.

Quando poi (soggiunse) io fui costituita al Tribunale dell' eterno Giudice, pretendeua istantemente Satana, che io douessi esser condennata. Ma allora venne l' Angelo Custode in mia difesa e disse: Signore, quest' Anima hebbe vera contrizione de' suoi delitti, e proposito d'emendarli, e desiderio di farne penitenza. Cadde come debole, ed errò come delusa nell' elezione del Confessore. Ma dal canto suo fece il suo douere per disporsi a riceuere il perdono dalla vostra Clemenza. Non permetta la vostra pietà, ch' ella già ben contrita si parta da voi senza ottenerlo. E il Saluatore, ch' è tutto viscere di misericordia, vsandola meco, mi diè libera dalle accuse del Demonio, e da' supplicj eterni. Ma mi condannò alle pene del Purgatorio fino al giorno del Giudicio finale: ed impose all' Angelo che mi diponesse in queste fiamme, nelle quali mi vedete patire. Se voi, o dilettissimo Fratello, mi porgerete suffragio colle vostre orazioni, e celebrerete per me le Messe di San Gregorio, non solo si alleggeriranno le mie pene, ma tengo per certo, che anco si riuocherebbe la sentenza del mio lunghissimo Purgatorio.

Cio detto, disparue la defonta, lasciando vna gran brama di souuenirla nel Santo: il quale ritornando all' vso de' suoi sensi, s'affliſſe grandemente per li martori della Sorella. Si diè subito a cercare, quali fossero le Messe di San Gregorio, e non trouandone indicio, ne sentì affanno: onde si riuolse a supplicar Dio, che si compiacesse di manifestargliele. Quando vn giorno, orando egli a questa intenzione, ecco comparirgli vn Angelo,

Angelo, che gliele diede scritte in bella pergamena. Le disse egli con la maggior diuozione che seppe: e nell' vltima d'esse di nuouo se gli presentò la Sorella vestita di Gloria, accompagnata dagli Angioli: in mezzo de' quali, dopo hauer rendute grazie al Fratello del bene procuratole co' diuoti Sacrificj, si solleuò lietissima al Cielo.

P. Martinus de Roa de Statu Animar. in Purgatorio c. 6. ex Francisco Diago in Vit. S. Vincentij Ferrerij.

F. Dominic. Maria Marchesius Diar. Dominic. 5. April. in eadem Vita.

MARAVIGLIA XV.

Ante mortem benefac Amico tuo: Da, & accipe, & iustifica Animam tuam. Eccli. 14. 13. 16.

I pij beneficj fatti in vita truouano benefica rimunerazione dopo morte.

CHi è largo benefattore de' Religiosi in vita, dopo morte viene con maggiori beneficj da' Religiosi rimunerato. Benedetto VIII. Sommo Pontefice era tutto amoreuolezza e beneficenza verso l'Abbate Sant' Odilone, e'l suo Monistero Cluniacense. Principalmente amaua e riueriua l'eccellenti virtù del Sant' Abbate, ed in particolare la suiscerata sua carità verso le Anime del Purgatorio, alle quali si studiaua d'offerire continuamente e per sè, e per altri copiosi suffragi. Tanto che da autoreuoli Scrittori si asserisce, ch' egli fosse l'inuentore della vniuersal Commemorazione de' Fedeli Defonti, che si vsa in tutta la Chiesa, dopo la Solennità d'ogni Santi. Nè era sterile l'amore del Pontefice: Peroche, oltre a' gran beneficj, che conferiua a quel Monistero, qualunque volta Odilone andaua a Roma, per visitar que' Santuarj consecrati col sangue di tanti glorioſi Martiri, e arricchiti col Tesoro di tante Indulgenze, somministrauagli e per lo viaggio,

e pel

UVA.BHSC